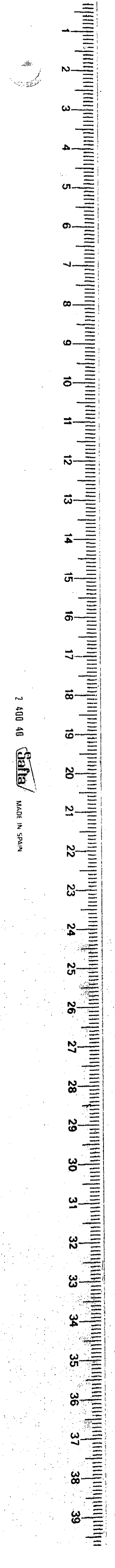
7 400 40
MADE IN SPAIN

R. 22981

PRAECLARISSIMI PHILIPPI FRANCHI PERVSINI, IVRIS VTRIVSQ. PERITISSIMI,

Commentaria In Titulum Decretalium De Appellationibus,

BARTHOLOMAEI AB HORRARIO, Iuriſc. Patauini, aliorumq́ue doctiſſimorum hominum Adnotationibus illuſtrata:

De la Libreria del colegio Real y Maior de Granada

OMNIBVS IVRIS VTRIVSQVE STVDIOSIS, Forenſiumq́ue cauſarum patronis vtiliſſima, ac perneceſſaria.

Cum Summarijs, & Indice rerum ac verborum locupletiſſimo, nunc recens optima ſerie inſtaurato.

Hac verò in editione ſummo ſtudio atque diligentia ab innumeris mendis repurgata.

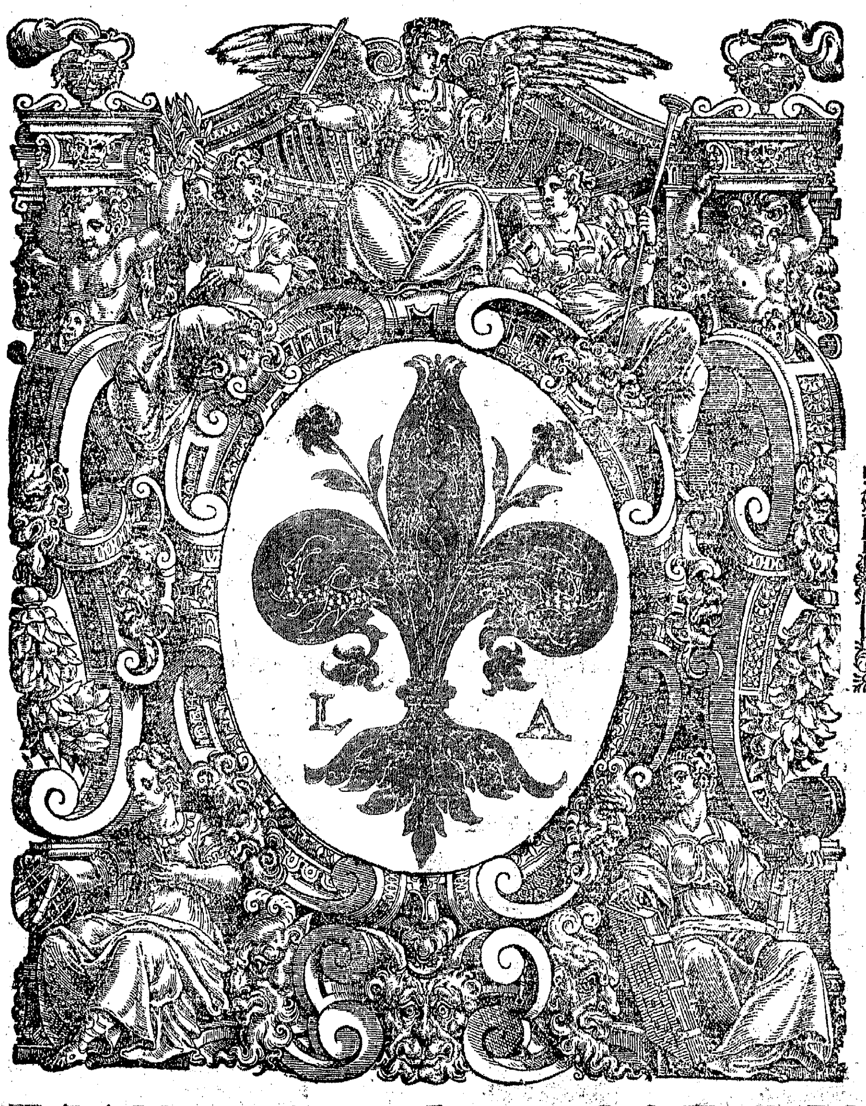

DE LA LIBRERIA
DEL REAL COLEGIO MAYOR
Reunido de Santa Cruz, y
Santa Catalina.
E. 3.ª C. 56 N. 19.

VENETIIS, Apud Iuntas. MDLXXVIII.

BARTHOLOMAEVS AB HORRARIO IVR. DOCT. PATAVINVS, VNIVERSIS STVDIOSIS S. P. D.

LEGIMVS Viri ſtudioſiſſimi, Valerium Publicolam apud Romanos legem tuliſſe de prouocatione aduerſus Magiſtratus ad populum, quæ (Auctore Liuio in ſecundo primæ Decadis) mirum in modum omnibus infimatibus grata fuit, cum antea ſine prouocatione eſſet dictatura. Quo fit vt Philippus Franchus, Iuriſconſultus conſumatiſſimus, Valerij Publicolæ emulus, cunctis in vtraque cenſura ſtudioſis rem gratam facere volens, pelagus profundiſſimum appellationum intrauerit, non ignarus quantæ vtilitatis ſit differere, qualiter aduerſus iniuriam Magiſtratuum proditum ſit a legiſlatoribus remedium præſentaneum, & quomodo a minoribus iudicibus ad maiores litigantium grauamen deducatur. Ea propter huius celebratiſſimi viri tanta fuit ingenij ſui claritas, & profundiſſimæ ſcientiæ canonicæ, & legalis promptitudo, ac vis maxima, vt appellationum omnium materiam funditus rimari voluerit, eamque claram, & limpidam iuris ſtudioſis diſcere cupientibus ſic tradere, vt quid planius, quid doctius, quid eruditiuſve nuſquam reperiri poſſit. Nam Peruſino dolatorio ſuo ita bene materiam ipſam aſciauit, ac examuſſim perpoliuit, vt omnes alios qui interpretandi prouinciam eandem aggreſſi ſunt, facilè ſuperauerit. Nihil igitur ad egregias res agendas accommodatius, quàm doctiſſimorum virorum monimenta; quæ homines ad bene beateque viuendum inflammant. Ecce quomodo ſapientia ipſa in ſingulis humanis operibus nos voti compotes facit, non poſſum non admirari huius Philippi Franchi fœlicitatem maximam, qui (cæteris poſthabitis) diuinis legibus dumtaxat ſeſe totum tradiderit, cum rectum rerum vſum ſola legalis ſcientia, quæ Philoſophia moralis nuncupatur, proculdubio præbeat: ſic enim animus noſter Deo qui ſapientia ipſa eſt, euadit ſimilimus, in qua quidem ſimilitudine ſummum Plato conſiſtere gradum beatitudinis arbitratur: animus namque ſapientis in ſtatu beatiſſimo collocatus perenniter in ea beatitate conſiſtit. ſed quanta conditorum legum ipſarum, ac ſtudioſorum excellentia ſit, nemo eſt qui neſciat: Scribit Herodotus, cum primum Licurgus templum Apollinis ingrederetur, hos verſus Pythiam effudiſſe.

Aetereo dilecte Ioui cunctisque Licurge,
Celicolis, qui noſtra venis ad pinguia templa,
Ambigo quem potius, te nunc hominem ve Deum ve,
Vaticiner.

Sed quid Aedepol, aliud eſt lex ipſa, niſi anima ciuitatis? & legem bene fœliciterque viuendi ab Ioue, ideſt diuina prouidentia, per Mercurium; hoc eſt inſpirationem angelicam, fatemur fuiſſe conceſſam. cumque igitur nobis mortalibus bona plura data ſint, quia animi bonum certum eſt & perpetuum. ex quo ſapientia eſt perfectum bonum mentis humanæ, hoc ſequamur, reliqua duo caduca atque mortalia poſtponamus. Cæterum cum in ipſa Commentaria celebratiſſima Franchi noſtri inciderem ea tempeſtate, qua inclita in ciuitate Venetiarum (omnium Regina) coram magnificis, & grauiſſimis appellationum iudicibus verſabar, quo tempore (vt ita dixerim) ferreo tota Italia bellorum impetu æſtuabat, & vndique conuoluebatur, dum foro abeſſem meo, ac dulci patria, operæprecium forê duxi, vt Commentaria ipſa diligenter recognoſcerem, ac etiam additis nonnullis paruis apoſtillis meis, ipſa in lucem darem, veram expertus ſapientis Senecæ ſententiam, Ocium videlicet ſine literis mortem eſſe, & viui hominis ſepulturam, quod poſtea cognominis eiuſdem, ſpectatæ virtutis vir, Philippus Pincius Mantuanus bibliopola mirificus, de quo verè & non ab re illud Terentianum dici poteſt, Digna res eſt profecto vbi tu neruos intendas tuos. Ea omnia mente volutans prudentia haud parua præditus mecum manibus & pedibus in ſententiam venit, ipſaque ſic concinnata ſub incude mox ponere conſtituit, vt ſic noſtris digitis fabrefacta pro roſtris, omnibus habere cupientibus ſtatim paterent. Quare ſi ferreum ſæculum in aureum conuertetur, vt ſperandum duximus, ita vt Marte domito, domitoque Saturno, Deus ſummus optimus maximusque archum conterat, & confringat arma, ſcutaquê igni comburat, & pax inter Chriſtianos fiat (cum ſola concordia mundus conſtet, & diſcordia dilabatur) cognoſcetur tunc huius libri, & reliquorum id genus ex officina noſtra proficiſcentium fructus qualis erit, qui fortaſſe in præſentia turbulentiarum perturbationibus, non ſic omnibus ſapit: ſed ille qui eſt omnium clementiſſimus, & ab excelſis humilia reſpicit, atque humilibus largitur excelſa, ſuam nobis deſideratiſſimam pacem donet, vt ſereno, ac tranquillo animo bonarum artium ſtudijs, & præſertim canonicæ ac legali ſcientiæ iugiter nauare operam valeamus, nobiſque fœturas parere in dies ſimilis perennes, ac immortales poſſimus, quæ ſunt mortalium ſpirantia ſimulachra, morteque carentia. Dixi.

CATALOGVS DECRETALIVM, HISCE IN COMMENTARIIS CONTENTARVM.

A

AD noſtram. pagina 5
Ad præſentiam. pag. 21
Ad hæc. 1. 25
Ad hæc. 2. 30
Ad hæc. 3. 31
Ad aures. ea.
Ad audientiam. ea.
Accepta. 32
Ad hæc. 4. 34
An ſit. 38

B

Bonæ. 48

C

Cum ſit Romana. 7
Conſuluit. 1. 20
Cum teneamur. 21
Conſuluit, 2. 22
Cum parati. 23
Conſtitutis. 26
Conſuluit, 3. 30
Cum in eccleſia. 35
Cum cauſam. 73
Conſtitutus. 43
Conſtitutis. 44
Cum ceſſante. 66
Cum ſpeciali. 69

D

Dilecti. 1. 4
§. Denique. 11
De appellationibus. 19
De priore. 30
Directæ. 35
Dilecti, 2. 51
Dilectis. 56
Dilecti, 3. 78
Dilecto. 90

E

Ex ratione. 12
Ex parte tua. 45
Ex inſinuatione. 48
Ex parte M. 77
§. Eidem quoque. 86

I

Inter cætera. 5
Intimaſti. 81
Interpoſita. 84
§. Ille denique. 85
Inquiſitioni. 87

M

Meminimus. 18

N

Nouit. 39
Nicolao militi. 75

O

Oblatæ. 68

P

Perſonas. 5
Peruenit. 20
Præterea de his. 26
Propoſuit. ea.
Peruenit, 2. 30
Poſtremo. 32
Præterea. 57
Paſtoralis. 51
Per tuas. 59
§. Porrò. 71

Q

Quæſtioni. 25
Qua fronte. 27
Quia nos. 31

R

Reprehenſibilis. 29

S

Si duobus. 9
Super eo quod. 18
Super eo, 2. 19
Suggeſtum. 21
Secundo requiris. 38
Sæpe. 40
Significauit. 47
Significantibus. ea.
Solicitudinem. 54
Sua nobis. 76
Significante. 82
§. Sane. 87
Si iuſtus metus. 88

V

Verum quia. 53
Vt noſtrum. 57
Vt debitus. 60

F I N I S.

PHILIPPI DE FRANCHIS, PERVSINI, I. VTRIVSQVE CONS. PRAESTANTISSIMI,

In Titulum de Appellationibus Commentaria,

Bartholomęi ab Horrario Patauini, cæterorumq; Iuriſconſultorum Adnotationibus illuſtrata.

SVMMARIVM.

1 *Quid ſit appellatio.*
2 *An poſſit conſuetudine introduci, quod appelletur ad parem, vel minorem.*
3 *Subſtantialia appellationis quæ ſint.*
4 *Procurator qualiter appellare debeat.*
5 *Falſa demonſtratio non vitiat appellationem, & error diei nõ nocet, quod eſt notandum in practica.*
6 *An tot ſint neceſſariæ appellationes, quot ſunt ſententiæ, & an requirantur plura reſcripta appellationis.*
7 *Quando ſit appellandum omiſſo medio, & quando non.*
8 *Appellatio alternatiua, vel copulatiua ad plures iudices, non valet.*
9 *A ſententia Principis, concilij, vel Regis Francorum non appellatur, & an de iure recognoſcat ſuperiorem, & etiam an a ſententia Ducis Venetorum appelletur.*
10 *A ſententia ſortis, vel fortunæ an appellari poſſit, vel officium ſuperioris implorari, & an detur reſtitutio in integrum, & plura de ſorte.*
11 *An ab his, quæ relinquuntur conſcientiæ alicuius, poſſit appellari.*
12 *A ſententia centum Senatorum non appellatur, quid a ſententia vnius, & quid a ſententia Senatoris in vrbe.*
13 *An a ſententia Imperatoris poſſit appellari ad Papam.*
14 *An a ſententia non recognoſcentium ſuperiorem poſsit appellari ad Papã.*
15 *Reaſſumit illum articulum, an poſſit conſuetudine introduci, quod appelletur ad minorem, vel ad parem.*
16 *Valet conſuetudo, quòd appelletur omiſſis medijs, etiam de iure ciuili.*
17 *Non poteſt conſuetudine, vel præſcriptione introduci, quod non appelletur ad Principem.*
18 *De iure ciuili ab interlocutoria regulariter non appellatur, ſed de iure canonico appellatur etiam a minimo grauamine, etiam extra iudicium, & etiam ab illato, vel comminato grauamine futuro.*
19 *In omni caſu, ſeu in omni ſententia cenſetur appellatio permiſſa, niſi reperiatur prohibita, & ibi remiſſiue omnes caſus, in quibus prohibita eſt appellatio, & quod appellatio eſt fauorabilis, & præſumitur pro appellatione, & quod dicens quem non poſſe appellare, probare tenetur.*
20 *A ſententia lata pro, vel contra libertatem, appellatur.*
21 *In pijs cauſis non eſt prohibita appellatio.*
22 *An Poteſtas, vel alius officialis condemnatus in officio, poſſit appellare.*
23 *Nullus inferior a Principe, etiam legatus de latere, poteſt committere cauſam appellatione remota.*
24 *Appellatio vtrum tolli poſſit per Principem, vel ſtatutum.*
25 *Si alicui denegetur audientia, ſeu quod non debet audiri, an intelligatur prohibita appellatio.*
26 *Si cauſa committitur libere expedienda, & terminanda, an intelligatur prohibita appellatio.*
27 *An exceptio recuſationis poſſit tolli per reſcriptum Principis.*
28 *Appellatio deuoluit cauſam ad ſuperiorem cum omnibus ſuis appendentijs, & acceſſorijs.*
29 *An, & quando præſumatur pro ſententia ſi eſt appellatum, vel non, & ibi etiam quomodo, & qualiter appellatio ſuſpendat iuriſdictionem, & ſententiam iudicis a quo, & etiam qualiter extinguat iudicatum.*
30 *Condemnatus de crimine capitali pendente appellatione, poteſt condere teſtamentum, & habet teſtamenti factionem.*
31 *Poſſeſſor condemnatus pendente appellatione, non deſinit dici poſſeſſor.*
32 *An, & quando appellatio ſuſpendat excommunicationem.*
33 *Vtrum a ſententia cenſuræ poſſit appellari poſt decem dies.*
34 *Qualiter debeat formari ſententia per iudicem appellationis.*
35 *Si non eſt prouiſum de iudice appellationis, quis erit tunc iudex competens appellationis.*
36 *Quid, & quãdo appellatur à rectoribus collegij artis, vel officialib. ciuitatũ.*
37 *Quid ſi iudex, & epiſcopus habet iuriſdictionem in temporalibus, quis erit iudex competens in cauſa appellationis.*
38 *Et quid quando Rex hẽt Comitatum, & iudicat vt Comes ad quẽ appellet.*
39 *Quando epiſcopus, vel clericus cognoſcit tanquam delegatus Principis, vel iudicis ſecularis, ad quem appelletur.*
40 *Quid agendum, quando proximus ſuperior iudex appellationis non poteſt haberi.*
41 *Et quid, quando inferior, & ſuperior cognoſcunt ſimul de cauſa, ad quem appelletur.*
42 *Et quid, etiam ſi iudex eccleſiaſticus, & laicus ſimul tulerunt ſententiam.*
43 *Si eſt factum compromiſſum in laicum, & clericum, debet peti reductio coram iudice eccleſiaſtico.*
44 *Quis ſit iudex competens, quando petitur reductio ad arbitrium boni viri in omnibus caſibus, & inter laicum, & clericum.*
45 *Teſtes ad perpetuam rei memoriam, coram quo iudice debeant examinari.*
46 *Vbi, & in quo loco agi oporteat ad reſciſsionem contractus.*
47 *Eccleſiaſticus eſt iudex competens in cauſa reſtitutionis, ſi clericus in ſuis bonis patrimonialibus eam petat.*

De Appellationibus. Rubrica.

COntinuatur Hæc rubri. ad proxime præcedentia hoc ordine, quia ſ.tit.proxi.viſum erat de ſententia, & re iud. ſequebaẽ videndum de mõ ſuſpendendi ſententiam, & retractandi: verum, quia appellatio ſuſpendit iudicatum, vt in c.veniẽtes.ſ.de iureiu. & ipſam retractat.l.j.ff.eo.tit. merito poſt titulum, de re iud. poniẽ hęc rubr. de app. verum ẽt, quia quo ad ſuſpenſionem, appellatio, relatio, & recuſatio parificanẽ, vt dicit Io.An.in c.legitima.eo.ti.in 6. quia ſicut pendente appellatione nihil eſt innouandum, vt in c.non ſolum.eo. ti.li.6. & in l.j.ff.nil no.app.pen.ita & pendente relatione, vt in l.j.C.de relat.& in l.ex illo. C.de app. & ſimiliter pendente recuſatione, vt 2.q.6.quotiens.el j.vbi gl.ſimiliter voluit, ꝙ ſicut attentata poſt appellationem ſunt nulla, ita & pendente recuſatione.licet Inn.in c.cum ſpeciali, j.eo.ti.dixerit, quod nõ meminit ſe legiſſe, quod attentata poſt recuſationem ſint nulla, de quo ibi
a diceẽ. ¶Nam ſicut excõicatio [a] poſt appellationem eſt nulla, vt in c.per tuas.de ſen.excõ. cum ſim.ita pendẽte recuſatione, vt dixit no.Io.An.in d.c. legitima.merito fuit poſita ſecũda pars rubricæ, de relationibus, & recuſationibus. & de materia j.partis rubricæ habeẽ 2. q.6.per totum.& de materia recuſationis 3.q.5.quia ſuſpecti.de materia vero relationis hẽ 2.q.6.biduũ. in fi.& in c.intimaſti.j.co.vbi de hoc diceẽ, quia materia huius ti.vtilis, & quotidiana eſt, vt dicit tex.in l.j.ff.eo. ideo plenius ẽ pertractanda, prout tradit Iuriſconſ. in l.legaui. de libe.leg. & tanto magis, quãto frequẽtius practicaẽ.ff. de leg.l. nam ad ea. c.corã.circa fi.ſ.de off.dele.cũ ſi. ¶Verũ cũ prius ſit exponendum rubrũ, q̃ nigrũ.l.j.ff.ſi cer.pet.ne quodammõ illotis manibus ad nigri mãm accedamus, vt in l.j.ff.de orig.iur. & p gl. in rubr.de teſta.iõ plurima ſunt pmittenda, & ne poſsit nobis imputari id, qđ alias dicebat gl.no.2.q.j. de manifeſta.loqmur de notorio, & quid ſit notoriũ ignoramus, loquimur de appel. & quid

ADDITIO.

a ¶Nam ſicut excommunicatio. Adde quod appellatione pendente ſi appellans excommunicetur, debet excommunicatio retractari per viam attentati. vide Inn in c.dilecti.in gl.in ver.ſententias.& ibi per Imo. & Phili. in 4.q.infra, de appell. Barth. ab Horrario.

1 quid† ſit appellatio, ignoramus. ¶ Igit̃ videndũ eſt primò, quid ſit appellatio. de hoc p gl. 2. q. 6. in ſum. p Bar. in l. j. ff. eo. vbi diffinit, ꝙ appellatio eſt ius, quo prima ſnĩa ſuſpendit̃, & cognitio ad ſupiorem deuoluit̃, quam diffinitionem multipliciter improbat Ang. & Imo. in rub. ff. e. ti. & ponũt diuerſas diffinitiones, & ſimiliter Panor. hic diffinit appellationẽ iudicialẽ, & extraiudicialẽ, & a diffinitiua, & ab interlocutoria, vt hic p eũ, & poſſet ſic diffiniri. ¶ Appellatio eſt ad maiorẽ iudicem puocatio rõne grauaminis illati, vel comminati. ita gl. ſing. in c. 2. li.

2 6. de conſue. † vbi ſingulariter voluit p illũ tex. non poſſe conſuetudine introduci, ꝙ appellet̃ ad minorẽ iudicem, vel ad parem vere, vel ficte. ſed dẽt ad maiorem appellari. & hoc eſt de ſubſtantia appellationis, vt ibi p gl. ¶ De forma vero ſubſtantia

3 lis† appellationis eſt, vt contineat nomen appellantis. Scdò iudicis, a quo appellat̃. Tertiò, ſnĩa a qua appellat̃. l. j. §. fi. cũ l. ſequen. ff. eo. ti. Quartò, nomen aduerſarij. 6. q. 5. formam. Quintò, nomen iudicis ad quẽ, vt d. §. formam. Sextò, ꝙ petant̃ apoſtoli. de hoc videndum eſt in c. ab eo. & in c. vt ſup. eo. tit. in 6.

4 & in cle. 2. eo. ti. ¶ Circa primum dicas, ꝙ† ſi pcurator appellat debet pcuratorio nomine appellare, & ſi erat iam factus dñs litis põt ẽt ꝓprio noĩe appellare. & ſi ſimpliciter diceret, appello, intelligit̃ pcuratorio noĩe. ita Bar. in d. l. j. §. fi. in j. col. in fi. ¶ Circa ſecundum, de noĩe iudicis a quo, concludit Bart. ibi, ꝙ ſufficit exprimere nomen dignitatis iudicis. imò plus voluit Spe. eo. ti. §. de officio. in fi. in ver. ſed pone. qđ licet in commiſſione, ſeu in reſcripto nõ ſit expreſſum nomẽ iudicis, a quo appellat̃ valebit commiſſio appellationis, & reſcripti. & ſatis ſit, quod conſtet de cã, & de pſonis, inter quas lata eſt ſnĩa, quod nota. ¶ Circa tertium dicas, ꝙ licet cautum ſit exprimere continentiam ſnĩæ, & de qua relata ſit, vt d. §. fi. cum l. ſeq. & ibi per gl. tamen tenet Bar. ibi, ꝙ ſufficit quandocunq; appareat, ꝙ ſit lata ſnĩa. ¶ Circa quartum, de noĩe aduerſarij, ꝯ quem appellatur, dicas non eſſe neceſſarium, & ſi committat̃, non vitiat̃ appellatio, vt d. §. fi. cum l. ſeq. ibi p gl. & p Spe. eo. ti. §. qualiter. in prin. ver. hoc ẽt no. & ibi vide quid ſi exprimat aliquas, & aliquas non. de quo p Bar. & alios in l. 3. §. ſed illud. ff. eo. ti. & plene dicam de hoc in c. pen. in fi. ĩ. eo. ti. vbi vide. adde de prædictis ſingulariter dictum Bal. in l. ẽt. C. de fal. ca. adic. le. quod ſi

5 ego† appellaui a ſnĩa, quam dixi latam ꝯ me die decimo menſis, ꝗ tamẽ fuerat lata die xj. ꝙ talis falſa demõſtratio nõ vitiat

a appellationẽ, & error nõ nocet[a]. C. de app. l. ſi qs libellos. & l. j. §. ſi qs. ff. eo. ti. qđ tene mẽti. & vide Spe. eo. ti. in 4. par. §. j. & an in cã appellationis reqrat̃ libellus. vide plene dicta in c. p tuas. ĩ. eo. col. 4. amplius ad pdicta Io. An. in reg. pluralis. in 6. cõcludentẽ, ꝙ tot ſunt neceſſariæ appellationes, quot ſnĩæ ferũtur,

6 licet vno cõtextu, vt in l. cũ in vna. ff. eo. ti. ¶ † Propter hoc decidit̃, ꝙ ſi qs corã eodẽ iudice cõuenit̃ diuerſis libellis ſup diuerſis rebus, ſi iudex fert duas ſententias ſup dictis libellis, licet vno cõtextu, deinde cõdẽnatus appellat ſimpliciter a ſnĩa, & impetrat reſcriptũ ſup appellatiõe hmõi formę, Cõqueſtus eſt talis, ꝙ talis iudex iniquã ꝯ eũ tulit ſnĩam, a cuius ſnĩa ad ſedẽ apoſtolicã appellauit petẽs p tale reſcriptũ vtraq; ſnĩam reuocari, ꝙ tale reſcriptũ nõ extẽdit̃ ad vtraq; ſnĩam. ex quo. n. in reſcripto dr̃ de ſnĩa in ſingulari, nõ includit niſi vnã ſnĩam, & ſic nõ includit ambas ſnĩas, licet vno cõtextu platas. igit̃ nõ auditur appellãs, niſi ꝯ vnã ſnĩam. ſ. ꝯ vltimã, vel ꝯ duriorẽ. arg. l. j. cum ſeq. ff. de ſolu. & ſimiliter ex quo in appellatione expreſſit de vna ſnĩa, & ſic in ſingulari, nõ cẽſet̃ ab vtraq; ſnĩa appellatũ, licet ſnĩæ fuerint ſimul, & vno cõtextu latæ p d. l. cum in vna, qđ

7 no. ¶ De accidẽtibus † vero appellationis eſt, ꝙ appellet̃ gradatim. & in hoc valeret cõſuetudo, ꝙ appellet̃ omiſſo medio, vt ĩ c. Romana. eo. ti. li. 6. imo ẽt ceſſante conſuetudine valeret appellatio, omiſſis medijs, dummõ nõ opponat̃ exceptio, vt eſt glo. in c. dilecti filij. ĩ. eo. & habetur in c. referente. de præb. intellige hoc ſm̃ canones, quia ſm̃ leges gradatim eſt appellandum ad pximum ſupiorem, & non poſſet appellari ad Imperatorem omiſſo medio, vt in l. Imperatores. ff. eo. Sed ſm̃ canones põt appellari ad Papam omiſſis medijs. ĩ. eo. ſi duobus. &

8 2. q. 6. ad Romanã. & ex hac rõne ſm̃ canones non valeret† appellatio alternatiua, vel copulatiua ad plures iudices, quia eſt

b incerta. Et libellus debet eſſe certus,[b] continens certitudinẽ iudicis ad quem, vt ſ. vnde cum in alternatiua ad plures iudices poſſet eligere quẽ vellet, vt in reg. in alternatiuis. li. 6. ff. de reb. dub. l. ſi is, qui ducenta. §. vtrum. merito appellatio alternatiua tanq̃ incerta non valet, vt voluit gl. ord. & ſing. in c. ſi is, cui. de off. del. li. 6. & plene p Io. An. in d. reg. in alternatiuis. & p Imo. in l. j. §. ſi quis. ff. eo. de quo arg. vide plene dicta in d. c. dilecti filij. ĩ. eo. & ibi quid ſit de iure ciuili, & quid de iure canonico ĩ appellatione alternatiua, vel copulatiua ad plures iudices. debet ergo iudex ad quem eſſe certus, & ſupior, vt ſ. infertur ex

9 hoc reſponſo, quare a ſententia † Principis non appelletur, vt in l. j. ff. a qui. app. non licet. & 3. q. 9. cuncta per mũdum. quia non habet ſuperiorem, de quo etiam per gl. & Doc. in ca. 2. ſ. de tranſla. præla. & ibi, an à ſententia concilij appelletur, & in c. ſignificaſti. de elc. & eadem rõne à ſentẽtia Regis Francorũ, qui de iure non cognoſcit ſuperiorem, vt in c. per venerabilẽ. infra qui fi. ſint leg. per Spec. in ti. de appe. §. nunc tractemus. in prin. & per Imo. in l. Imperatores. ff. de appe. col. j. in fi. & à ſnĩa aliorũ qui non recognoſcunt ſuperiorem appellari nõ poteſt prout voluit Io. An. eo. tit. in addi. ad Spe. in d. §. videndũ. & iõ dicebat Cy. in l. fi. C. de pe. hære. & l. fi. C. de dona. int. vir. & vx. Quòd à ſnĩa Ducis Venetorũ nõ appellat̃, adde ei quod eſt dictum de Rege Francorum, qđ idem voluit gl. ſing. Inſti. de pa. po. §. ius aũt. quam ſequitur Bal. in l. 2. de fra. no. bene. inueſt. & Spec. in tit. de app. §. nunc tractemus. in prin. ſed gl. in c. 1. de pace iur. dicit ꝯriũ, ſ. quod ẽt ſclaui, & Frãcigenę ſunt ſub im-

c perio Romano,[c] & ita Bar. in l. hoſtes. ff. de cap. vbi plene ponit, qui dñr de imperio Romano. & ita gl. no. 6. di. Adrianus. dixit tñ gl. ibi ꝙ Rex Hiſpanorũ non recognoſcit ſuperiorẽ. intellige de facto, ſm̃ Inno. & Hoſt. in d. c. per venerabilẽ. & hoc idem dicunt de Rege Francorũ ſm̃ gl. ibi, & idem Spe. in d. §. videndũ. in fi. pro quo tex. in l. in noĩe dñi. C. de off. præfe. Afri. vbi Imperator diſponit de partib. Franciæ. Imperator. n. eſt dominus mundi. ff. ad l. Rodi. de iac. l. deprecatio. & oẽs prouinciæ ſub eo ſunt, vt d. c. Adrianus. & oẽs nationes ſubſunt ſibi. 11. q. j. §. ſi quis hoc. ver. volumus. & oẽs principes. 7. q. j. in apibus. & oĩa ſunt in eius ptãte. 8. di. quo iure. 12. q. j. futurã. & C.

10 de quadri. pſcrip. l. bene. & ita eſt tenendũ de iure cõi. † Et adde prædictis qđ dicebat ſingulariter Bal. in l. fi. in prin. C. cõia de lega. ꝙ à ſnĩa ſortis ſeu fortunæ non appellatur, quia non hẽt ſuperiorem, vt in auth. vt oẽs obe. iudi. §. pe. quod dicit eſſe no. ad diuiſiones bonorũ, quæ ſæpe fiunt inter fratres ꝯſortes iu-

d dicio ſortis[d], vt l. j. C. de his qui ſe defe. & in l. 2. C. qñ & q. quarta pars de. lib. 11. quia non poterit à tali ſnĩa diuiſionis appellari, vel recurſus haberi ſm̃ Bal. in d. l. fi. quod tñ ſingulariter limitat̃, niſi eſſet enormis leſio, tunc enim poſſet implorari officium iudicis, & peti in melius reformari, arg. l. maiorib. C. cõmunia vtri. iud. vbi ſingulariter tradit hoc Bal. & tene menti,

11 quia alibi non reperitur. † pro quo in ſimili facit, quia licet his quæ relinquuntur ꝯſcientiæ alicuius non admittat̃ appellatio vel reclamatio. Quia ſolus Deus, & nullus eſt cognitor & ſuperior ꝯſcientiæ, vt dicit gl. in verſi. relinquantur. in c. ſtatutũ. in §. aſſeſſorem. de reſcri. lib. 6. & facit ẽt gl. in c. ſignificaſti. el j. ĩ. de homi. ſi tñ daretur enormis leſio in declaratione facta ſm̃ ꝯſcientiã poterit implorari officiũ iudicis, vt reducat & emẽdet qđ eſſet male geſtũ ſm̃ gl. in verbo, oneramus. in cle. j. de iure pa. quę ſic debet intelligi, vt per viam ſupplicationis, ſed nõ appellationis audiatur, cum non ſit ſuperior ſm̃ Imol. in l. ab executore. in fi. principij. ff. eo. referentem Bal. hoc idem tenẽtem in l. 2. C. de ſent. ex peri. re. in fi. & ita ẽt intelligit Imo. & Do. in d. §. aſſeſſorem. & Pan. in c. ſuper his. ĩ. de accuſa. ¶ Sed dubitatur, an ratione minoris ętatis detur reſtitutio ſi detur leſio in diuiſione facta iudicio ſortis? vr̃ quod ſic, quia minor reſtituitur ẽt ratione lucri ceſſantis, & etiam ob malam electionem datur minori reſtitutio, ita tex. in l. ait prætor. §. plane qui poſt. ff. de mino. quod eſt verum quando quis abſque iudicio ſortis, ſeu fortunę eligit alias in diuiſione & electione facta iudicio

ADDITIONES.

a ¶ Error non nocet. Adde quòd idem eſt in inſtrumento publico, quia ſi in eo inſeratur dies, vel indictio per errorem, non vitiatur: ſecus ſi in totum omitteretur, ſecundum Bart. in l. nominatim. ff. de condit. & demonſt. & Bald. in d. l. etiam, qui allegant Dyn. in quodam conſi. dic, quòd conſi. 13. incip. quæſtio talis.

b ¶ Libellus debet eſſe certus. Adde, libellus incertus ſeu alternatiuus quando procedit, vide per Do. Alex. de Imo. in conſi. 182. in prin. in 2. vol. Et an libellus continens repugnantiam admitti debeat, in alio conſi. per eundem. 110. in 5. vol. & quid in libello accuſationis, an debeat eſſe ſpecificata qualitas, per eundem in conſi. 71. in 3. vol. conſiliorum ſuorum. circa prin. Bar. ab Hor.

c ¶ Et Frãcigenæ ſunt ſub imperio Romano. Adde an regnum Francię hodie ſit ſub imperio Romanorum, dic quod non, licet olim fuerit. vide Bal. contra gl. de pace iur. firman. in c. 1. in fi. j. col. adde etiam Bar. in l. ſi duas. in §. j. in lec. Nico. de Neapoli tenentem contrarium. ff. de excuſ. tut. tenet tamen primam opi. Spe. in ti. de ap. in §. nunc tractemus. circa prin. de quo per And. de Iſer. & Nico. de Neapo. in proœ. feudorum, per D. Ab. plene in c. per venerabilem. qui filij ſint le. & in c. nouit. de iudi. Sed an recognoſcat ſuperiorem Rex Franciæ. vide Old. in conſi. 69. quod incip. conſueuit dubitari. & per Car. in cle. j. in fi. prin. de iureiu. Bar. ab Hor.

d ¶ Iudicio ſortis. Adde, ex prædictis inferri, quòd mittere ſortem, vel fortunam in actu dubio eſt licitum. facit optimè tex. in c. ſors. 26. q. 2. & in c. non exemplo, ead. ca. & q. ſors. n. non intelligitur prohibita, niſi in caſibus à iure expſſis, puta in electionibus eccleſiaſticis, vt probat tex. in c. fi. de ſorti leg. cum gl. fi. in prin. & ibi Ab. dicens, ꝙ in electionibus laicis vſus ſortis non eſt prohibitus, quod dicit no. licẽt ſubijciat melius eſſe abſtinere. Adde etiam elegans conſi. Card. Flor. 150. incip. quæſitum ſæpe, in vltimis verb. vbi dicit, ꝙ etiam data dubitatione de Papatu poteſt res ſorte dirimi, & vide multa in tract. de ſorte D. Troyli Maluitij, in 3. modo ſortis.

dicio ſortis ſeu fortunæ ſicut non appellat̃, vt ſ̃.ita nec dat̃ in
integrũ reſtitutio.ita dicit ſingulariter Bal.in d.§. planè,ꝑ tex.
in l.verũ,§.ſm,& §.ſi locupleti.ff.de mino.vbi minor nõ reſti-
tuitur aduerſus caſum ſeu fortunã:tene mẽti,quia alibi nõ re-
peries tot notanda dicta de iudicio ſortis vel fortunæ, qñ ſit ꝙ
detur reſtitutio vel appellatio.& bene facit tex.no.in l.de fidei
12 cõmiſsis,C.de tranſac.in rõne ſui.¶†Et aduerte quia à ſnĩa ſe-
natus ſiı̃r non appellatur,vt d.l.j.ff.à qui.app. non li. intellige
de oĩbus ſenatoribus ſimul qui erant numero centũ.l.fi.C.de
pet.hæred.non de quolibet ſenatore ſeparatim ſm Spec. eod.
tit.in §.videndũ. Sed nunquid hoc idem ſit hodie à ſnĩa vnius
ſenatoris qui eſt in vrbe,& videtur, ꝙ ſic:quia ius collegij re-
manet ẽt in vno,vt in l.ſicut,§.fi.ff.quod cuiuſq;vni.no.& per
gl.in c.j.ſ̃.de ele.& ſ̃.de po.p̃la.c.gratũ, & ita dicit eſſe de iure
13 Io.An.in d.§.videndũ,& Cy.in d.l.fi.¶ † Et ex p̃dictis ẽt infer-
tur,ꝙ à ſnĩa imperatoris non appellatur ẽt ad Papã, vt voluit
glo.no.x.di. qm̃, cum Imperator in tp̃alibus ſit dñs mundi, &
non cognoſcat ſuperiorẽ,vt d.l.deprecatio.Quid aũt ſit a ſen
tentijs regũ & aliorum non recognoſcentium ſuperiorẽ an ſit
appellandũ vel debeat ſupplicari. vide Bal.no.in l.j.ff. de offi.
14 præfec.præto.in fi.¶† Sed limita oĩa ſupradicta quia qñ iniuſti
tia eſſet manifeſta tunc à ſnĩa imperatoris ſeu regis & aliorum
non recognoſcentiũ ſuperiorẽ poſſet appellari ad papã cũ ip-
ſæ papa ſit iudex competens ꝯ oẽs non recognoſcentes ſupe-
riorẽ rõne iniuſtitiæ,& peccati,vt in c.nouit,de iudi.& ibi per
Hoſt.& Io.An.adducentẽ tex.in auth.vt diffe.iud.§.ſi verò cõ
tigerit,& eſt gl.notabilis in c.ex trãſmiſſa,de fo.compe.& pro-
batur in c.fi.ſ̃.de iudi.ſm vnũ intellectum, & facit quod notat
Inn.in c.licèt ex ſuſcepto, ſ̃.de fo.compe.& in c.cũ te, ſ̃.de re
iudic.& ſequitur hic Pan.col.5.& in d.c.nouit.de iud. de quo
articulo vide plenè dicta j̃.eo. & in c. ſi duobus, §. fin.in tertia
15 limitatione. ¶† Et adde prædictis inquantũ eſt dictũ nõ poſſe
conſuetudine introduci, ꝙ appelletur ad minorẽ vel parẽ, vt
d.c.2. Nam illud procedit niſi conſuetudo vel ſtatutũ diſpone
ret, ꝙ ille talis iudex in ipſo actu appellationis cenſeatur ma-
ior,licèt forte alias eſſet par vel minor,& ita limitat & ĩtelligit
Ioã.Andr.in d.c.Romana,& facit l.apud eum.ff.de manumiſ.
16 † Item adde quod ſicut ſm canones põt ex priuilegio vel con-
ſuetudine introduci vt appellet̃ omiſsis medijs,vt d.c. Roma-
na,& ibi per gl.ita ẽt & hoc induci poterit ẽt ſm leges, vt vo-
luit Spec.eo.tit.§.nunc tractemus,circa principiũ . vnde dice-
bat Bal.in Auth.quas actiones,circa finẽ.C.de ſacroſan. eccl.
quod ẽt de iure ciuili poſſet per preſcriptionẽ induci vt appel
17 letur omiſsis medijs,†licèt nullo mõ poſſet præſcribi quod nõ
appelletur ad principẽ,vt in d.c.venientes,ſm Bal.ibi,qđ nota
ad dictã l.Imperatores.ff.eo.ti.vbi Imo.ẽt tenebat quod eo ca
ſu quo fuiſſet appellatũ omiſsis medijs valeret proceſſus etiã
de iure ciuili ex quo p̃tes ſponte litigauerũt, & ſic virtute pro
rogationis,quod no. Secundo eſt premittendũ ꝙ regulariter
ſm leges ab interlocutoria nõ appellat̃,vt in l.ante ſententiæ,
C.quo.appe. ꝙ locũ habet etiã in cauſis criminalibus, & etiã
in cauſis carceratorũ,vt eſt tex.no.in l.eos.§.ſuper his,C.eo.ti.
Fallit tñ in certis caſibus,de quibus per glo.& Bar. in l.2.ff.de
ap.reci.& per Bal. in l.2.C.de epi.audi.ſed de iure canonico à
qualibet interlocutoria, & à quolibet grauamine ẽt minimo
appellatur.j.eo.cum ceſſante,& c.de appellationibus, nõ ſolũ
à grauamine iudiciali,ſed ẽt extraiudiciali, vt.j.c.ꝓxi.& in c.
bonæ. & non ſolũ à grauamine illato in iudicio vel extra,ſed
etiã à grauamine inferendo vel comminato appellari põt, vt
vt c.concertationi,& ibi per gl. eo.tit.in 6.& omni caſu ſemꝑ
j̃.x.dies à die notitiæ grauaminis eſt appellandũ, vt eſt expreſ-
ſum in d. c. concertationi . An aũt hodie à grauamine futuro
poſsit appellari in iudicialibus, vide plene dicta in c.vt debi-
18 tus.j̃.eo.ſuper glo.3.¶ † Tertiò premitte ꝙ regulariter in om
ni ſententia cenſetur permiſſa appellatio niſi reperiatur pro-
hibita,vt dicit glo.or.in l.qui reſtituere.ff.de rei uend.quã ad
hoc allegat Bal.in l.j.circa prin.C.ſi de momẽ. po. & facit tex.
in l.& in maioribus,& in l.ſi quis prouocatione,C.de appel. &
ita Spe.eo.tit.§.2.in prin.vbi ponit oẽs caſus in q̃bus prohibi
ta eſt appellatio. Appellatio.n.eſt fauorabilis & potius præſu-
mitur pro appellatione q̃ pro ſnĩa, & vide ſingulariter in c.de
19 priore.j.eo.circa prin.† Ideo vide ꝑ Spe.eod.ti.§.fin.vbi plene
ponit quot modis & ex quibus cauſis poſsit impugnari appel
latio alicuius,q̃a in dubio præſumitur ꝓ appellatione: vñ qui
diceret nõ poſſe appellari ab aliqua ſnĩa vel in aliquo caſu te-
netur hoc probare, & docere,ex quo regula eſt in ꝯrium ſm
doctrinã Cy.& glo.or.in rubr.de reg.iur.lib.6.circa finem, &
20 in l.oĩs diffinitio.ff.eo.tit.†Hinc eſt ꝙ etiam à ſnĩa lata pro li-
21 bertate appellatur.ff.eo.l.illud.† Et idẽ a ſentẽtijs latis in qui-
buſcunq; alijs piis cauſis non intelligitur regulariter prohibi
ta appellatio,vt voluit gloſſ.ord. in c.tua nobis,j̃.de deci.licèt
glo.in hoc videatur velle ꝯrium 2.q.6. quotiens ſi fiſcalis, de
quo plenè vide per Spec.in d.§.2.& ibi in verſic. ſed nunquid
quando iudex,an in cauſa alimentorum ſit prohibita appella-
22 tio. † Et inter cœtera nota quod poteſtas condemnatus in of-
ficio vel alius officialis, non appellat,etiam de iure canonico
ſm Bal.in additio.Spec.eo.tit.in princ.in uerſic.poteſtas con-
demnatus,& per Specu.in d.§.2.in princ.in verſi.3. non licet.
quod qualiter intelligatur vide per Doct.in l.nulli.C.quorum
ap.& maximè per Ange. ibi & per glo.ſingu.2.q.6. ſi quando.
§.nulli.& alias vide tex.no.in l.3.C.de aſſe.ꝙ ſi officialis aufu
git de officio non expectans ſyndicatum,ex ſola fuga habetur
23 pro confeſſo & conuicto.¶† Aduerte tamen primo,quia ali-
quando prohibetur appellatio per reſcriptum principis quan
do committit cauſam appellatione remota, & iſte eſt caſus
reſeruatus ſoli principi vt in l.1.ff.a qui.app.non li.& j̃.eod. c.
paſtoralis.in tantum ꝙ nullus inferior a principe poteſt com-
a mittere cauſam appellatione remota, [a] etiã ſi eſſet legatus de
latere,vt tenet Spec.in tit.de leg.§.nunc oſtendendum,verſic.
14. & Bal.allegat hoc dictum in l.nec quicq̃ §.fin.in prin.ff.de
off.proconſ.Idem voluit glo.magna,in fi.in c.quod translatio
24 nem,de offi.leg.vbi Doc.idem ſequuntur. ¶ † Sed tamen du-
bitatur vtrum appellatio poſsit tolli per principem vel ſtatutũ
quia concernit defenſionem ab iniuſta ſnĩa,vt in l.1.ff.eod.&
eſt inducta ad præſidium innocentiæ,vt in d.c.cum ſpeciali §.
porro . Ideo eſt, ꝙ non denegatur alicui etiam excõicato, vt
in c.cũ inter,ſ̃.de exce. & ipſa defenſio eſt de iure naturæ quæ
tolli non põt ẽt per principẽ,vt in cle.paſtoralis.de re iud. & ꝑ
Inn.in c.quæ in eccleſiarũ,ſ̃.de conſti. de quo articulo ibi ha-
betur aliqualiter per Pano.col.4.& per Bar.in l.oẽs populi.ff.
de iuſt. & iu. & l.ambitioſa.ff.de decre.ab ord. fa. & per Bald.
in l.fi.C.de ſen.& interlocu.om. iudi.& ordinariè ꝑ Doc.in d.
25 c.veniẽtes.†qđ aũt ſi alicui ꝑ formã ſtatuti, vel aliter denega-
tur audientia ſeu ſi aliquis audiri non dẽt, an tunc poterit ap-
pellare.Spe.ti.de appel.§.2.ver.32.tenet quod nõ concludens
ꝙ vbi in aliquo caſu ſeu in aliqua cauſa quis nõ dẽt audiri cen
ſetur prohibita appellatio,& ita ẽt ſequitur Bal.in addi. Spec.
in prin.eo.tit.adducit.ff.ex qui cau.maio.l. ſed ſi per prætorẽ,
§.& ſi dum decreto,& idẽ ſequitur gl.Bar.Brix.in c. ſi quis de-
inceps.16.q.vlt.in verbo audiã,& idem Butr.in c.ſignificauit,
in fi.ſ̃.de except. ſed in contrarium facit c.in noĩe dñi, 23. diſ.
vbi excõicato vr̃ denegari audientia, & tñ non dicitur ſibi de
negata appellatio,vt in d.c.ſignificauit,& c.cũ inter,eo.tit. &
cũ appellatio dicatur defenſio,c.cum ſpeciali,§.porro, j̃.eo. q̃
defenſio cũ ſit de iure naturæ, prout ſ̃.proximè eſt dictũ, & fa
cit quod no.Bar.in l.cũ mulier.ff.ſolu.ma. ex his non vr̃ ſubla
tã,& prohibitã fore appellationẽ,licèt alicui deneget̃ audien-
tia, & ita tenet Im.in d.c.ſignificauit, in fi. quod vr̃ procedere
qñ alicui denegat̃ audientia in agẽdo, ſed nõ in defendendo:
ſed ſi alicui de negatur audientia in agendo,& excipiendo ſeu
defendẽdo, tunc ſatis vr̃ prohibita appellatio, vt ſ̃.& vide per
Bal.in l.perẽptorias,C.ſen.reſcin.non poſ. col.7.verſi. quæro
vtrum exceptio,cum uerſi.ſequentibus,& in d.l.cum mulier.
26 ¶ † Sed quid ſi committatur alicui cauſa liberè expedienda.
& determinãda, volunt But.& Imo.in c.irrefragabili,in prin.
ſ̃.de offi. ord. vt dicta uerba importent appellatione remota.
ſed certe videtur tex. ibi in contrariũ,ꝙ nõ intelligatur exclu
27 ſa appellatio vbi foret iuſta cauſa appellandi.¶ † Secundo ad-
uerte an ſicut princeps committit cauſam appellatione remo
ta,poſsit cõmittere recuſatione remota? & videretur ꝙ ſic cũ
appel.& recuſatio æquiparentur,vt ſ̃.ſuper quo dicas, ꝙ licèt
princeps committat cauſam alicui etiã notorie ſuſpecto,etiã
& ex certa ſcientia, per hoc tñ non uidetur tollere exceptionẽ
recuſationis, imo ſaluo iure recuſationis ut dicit gl. ſingul.in
c.ad hæc ſumus, ſ̃. de reſcrip.& Innocen.in c.ex tranſmiſſa.ſ̃.
de fo. compe. licèt alias quando princeps reſcribit aliquid ex
certa ſcientia,uideatur id uelle & uti ex plenitudine poteſtatis.
ut dicit glo. ordina. in d. c. ad hæc. Tamen dicebat Specu. in
ti.de recuſa.§.1.uerſi.quid ſi cã, quod per illam clauſulam re-
cuſatione remota,intelligitur de friuola recuſatione non aũt
de iuſta ſicut dicitur in ipſa clauſula appellatione remota, qđ
no. ſi tamen ipſe princeps prohiberet omnem exceptionẽ re-
cuſationis,tunc iudex recuſari non poterit ſm Spec.ibi & idẽ
uoluit notabiliter Innoc.in d. c. ex tranſmiſſa, tunc enim in-
telligitur remota omnis recuſatio, & princeps hoc facere po-
teſt, & idem tenuit Hoſt.in d.c.cum inter.ar.c.ex parte.2.ſ̃.de
off.deleg.intellige ex cã, quia alias cum exceptio recuſationis
concernat

ADDITIO.

a ¶ Appellatione remota. Quid operatur clauſula prædicta, & an trahatur etiã ad cãm reconuentionis,vide per do.Ab. in c. 2.de mutu.peti.an aũt ob tertio cõparenti pro ſuo intereſſe,per.D.Alex.de Im.in conſi.ſuo.76.in 4. par. an aũt talis clauſula cõprehendat recuſationẽ iudicis.vide per Bar.in l.fi.3. co.in uerſ.alij dicunt contra,C.de ſent. Bar. ab Horrario.

cōcernat defenſionē & fundet̄ in æquitate & rōne nāli, vt di-
cit tex.no.3.q.5.quia ſuſpecti, & in c.2.reqris. in fi.j. eo. Ideo
ea q̄ ſunt de iure nāli ſine cā p principē tolli non pn̄t, vt in d.
cle.paſtoralis, & ita ſequit̄ Pan.in d.c.cū īter.col.2.licèt Gem.
in c.iudex ab apoſtolica, de off.deleg.lib.6.firmauerit, ꝙ exce-
ptio ſuſpitionis iudicis nullatenus p principē tolli poſsit. ſed
intellige niſi ex cā, vt ſ̄.dictū eſt, & vide per gl.in l.apertiſsimi.
C.de iudi. vbi hoc voluit, de quo articulo vide plene dicta in
28 d.c.poſtremo j.e.vbi latius de hoc.¶† Quarto eſt p̄mittendū
a de effectu appellationis[a] & dic eſſe multiplex. Primò deuoluit
cām & iuriſdictionē ad iudicē ad quē.j.eod.c.vt debitus, & c.
cū appellationibus.eo.ti.lib.6.ēt ſi appelletur à ſnīa nulla, vt
in c.exhibita.ſ̄.de iudi.& in c.dilecto.j.eod.vbi plene dicetur
de ipſa nullitate. intellige ꝙ deuoluit cām cum oībus depen-
dentijs, & eius acceſſorijs.ita tex.no.j.eo.ti. c.dilectis filijs de-
29 cano, circa finē.¶†Secundò ſuſpendit ſnīam, & iuriſdictionē
iudicis à quo.j.eo.ſup eo.& in d.c.veniētes, & ſuſpēdit ſnīam
quo ad p̄ſumptionem:quia licèt alias pro ipſa ſnīa præſumat̄
vt c.in p̄ſentia. ſ̄.de renun.& ī l. Herennius.§.Caia.ff.de euit.
Fallit tn̄ qn̄ ab ipſa ſnīa eſſet appellatum, tūc pro ipſa ſnīa nō
præſumitur, vt eſt gl.no.in l.j. C.ſi aduerſus credi.& no.ſ̄.d.§.
Caia. Suſpendit ēt ipſa appellatio ſnīam vt in d. c. venientes,
quia pendente appellatione nihil eſt innouandū, vt in c.nō ſo
b lum eo.ti.lib.6.& licèt in l.j.in fi.ff.ad Turpil.dicatur[b] ꝙ appel
latio extinguat iudicatū:debet intelligi quo ad effectū, quia ſi
eſſet extincta tunc deſerta appellatione aut renūciato appel-
lationi nō poſſet ſnīa firma manere cū ſemel extincta amplius
nō reuiuiſceret, de pęni.di.j. quęris.l.ſi res. §.arena.ff.de ſolu.
& tn̄ ſnīa firma remanet vt in c. perſonas j. eod. & in c. ab eo.
eod.tit.in 6.merito ſnīa non eſt extincta niſi quo ad effectum
de præſenti, ideo condēnatus q̄diu pendet appellatio non dr̄
condemnatus.l.2.ff.de pęnis. & condemnatus de crimine fa-
moſo pendente appellatione non eſt infamis.l.furti.ff.de in-
30 fami.¶† Item condemnatus de crimine capitali poterit pen-
dente appellatione condere teſtamentū.l.ſi quis filio §.hi aūt
oēs.ff.de iniuſ.teſta.& in l.qui à latronibus, circa fi.ff.de teſta.
31 †Item poſſeſſor condemnatus pendente appellatione dr̄ poſ-
ſeſſor.ff.qui ſatiſda.cog.l.ſciendū, §.fundū, & de his plene per
Bal.in l.tale pactū, §. qui prouocauit ff. de pac.in repetitione.
32 †Sed aduerte quia talis effectus ſuſpēſiuus nō hēt locū in ſen-
tentijs cenſuræ, de quibus in c.q̄renti, de verb. ſig. vnde in eis
appellatio nō ſuſpendit iudicatum, & ſic excōicatus ēt appel-
latione pendente remanebit excōicatus.j.eo.c. paſtoralis.§.j.
licèt ipſa appellatio bene operetur in dictis ſententijs effectū
deuolutiuū ad ſuperiorē, in d.c.per tuas, & c.cum contingat,
extra de of.deleg. & ad prædicta vide gl.or. in c.ad reprimēdā
33 ſ̄.de of.or.an † ſi à ſnīa excōicationis non appelletur j.x.dies
tranſeat in rem iudicatā, & an ſit neceſſariū remediū appella-
tionis:de quibus oībus vide plene dicta in c. paſtoralis, §. verū
34 j.eo.tit.¶†Quintò eſt præmittendū qualis dēt eſſe forma ſnīę
ipſius iudicis appellationis.& dic ꝙ ſufficit in ſnīa pronuncia-
re bene, vel male appellatū, vel bene, vel male iudicatū, prout
habetur in l.eos, C.eo.ti.& 2.q.6.in fin.verū cū iudex appella-
tionis ſuccedat loco iudicis à quo, debebit & poterit ſupple-
re, & reformare ſnīam, addendo, vel corrigendo, vt eſt text. in
c. Raynunt.& Raynal.j.de teſta.¶ Quid aūt ſi in cā principa-
li actor ſuccubuit, & appellauit, & nihilominus probat de iure
ſuo. Dic quod dicto caſu nō ſufficeret iudicem appellationis
pronunciare bene appellatū: quia talis ſnīa prodeſſet parum
actori, ſed debet iudex dicto caſu non ſimplr̄, ſic pronunciare
bene appellatum, ſed vltra debet condemnare dictum reū ipſi
actori, ita dicit notabiliter Bart.in l.cum apud, in prin. ff.iudi.
ſol.per illum tex. quem dicit ad hoc menti tenendū, de quo ta
men articulo, vide plenius quam alibi per Panor.in c. cū cām
ſ̄.de iudi.colū.3. & adde ꝙ ſi appellatur à ſnīa nulla, quia lata
ſine certa quātitate, vel aliter ſententia fuit incerta, iudex ap
pellationis non ſolum ſententiam illam debet declarare nul-
lam: ſed etiam reformare, & emendare, condemnando reum
in certa quantitate, C.de ſen.quæ ſine cert.quant.l.fi. cum ibi
notatis, & ita Bald.in addi.Specu.tit.de ſent.in 3.car.in verſic.
35 ſi appelletur à ſententia nulla.¶† Sextò, & vltimo eſt præmit-
tendum quis ſit iudex cōpetens in cauſa appellationis, ex quo
ſ̄.eſt dictum, ꝙ appellatio eſt ad maiorem prouocatio. Vnde
quæritur primo quid ſi in hac ciuitate eſt poteſtas, ſeu alius iu
dex cognoſcens de primis cauſis: non tamen eſt prouiſum alr̄
de iudice appellationis, ad quem erit tunc appellandum. dic
quod debet appellari ad ſuperiorem qui ipſum Poteſtatē, ſeu
officialem eligit, quia talis dicitur proximus ſuperior, vt not.
Bar.in d.l.ſi quis.de quo & per eum in l. vbi aſſunt.ff. de tuto.
& cura.dan.dicentem, ꝙ quando in loco non eſſet, aut vaca-
ret iudex appellationis, tunc deberet appellari ad dominos
priores, ſeu antianos dicti loci, per illū tex.probantē, ꝙ ſi offi-
ciales nō eſſent, ſeu vacarent in aliquo loco, ꝙ tūc iuriſditio
reſidet apud ordinē decurionum ipſius loci, & ad eos eſſet ap-
pellandū, & ſic nō ad ſucceſſorē in officio appellationis, & ſic
dēt appellari ad eos per quos ipſa ciuitas regitur, vt eſſet etiā
cōſiliū ciuitatis regens ciuitatē:per qđ cōſiliū totus populus,
& ipſa ciuitas repręſentatur, vt voluit gl. ſingularis in rub. C.
quæ ſit lon. conſue. & ita ēt vt ſ̄. ſequitur Bar. in l. quotiens.
ff. ad muni.& Imo.in d.§.ſi quis, col.9.& Pan.hic colū.4. & 5.
36 ¶†Secundò quæritur ad quē ſit appellandū à rectore alicuius
collegij, vel artis. Bar.in d.§.ſi quis, concludit ꝙ ad illū cui tale
collegiū eſt ſubiectū, puta ad poteſtatē ipſius loci, pro quo di-
ctū notabile Inn.in c.dilecta.j.de exceſſi.prælato.circa finem,
dicentis ꝙ iſta collegia, & eorū rectores ſunt ſubiecti ordina-
rijs locorū, & quod ad eorū libitū deſtrui poſſunt, ſicut etiā à
principio poſſunt prohiberi ne fiant. Iō circa prædicta ſic con
clude, ꝙ aliqn̄ collegiū eſt mere ſeculare: puta mercatorū, &
aliorū artificū, vt in l.fi. C.de iuriſ. om.iudi. & eorū rector eſt
ſæcularis, & dic vt ſ̄. per Bar. quia appellat̄ ad ipſorū ſuperio-
rē, cū regula ſit quod appellatio fiat ad ſuperiorē eius qui iu-
dicauit, vt in d.§.ſi quis, & in d.c.Romana, §.dēt, & ſemper in-
tellige niſi per ſtatutū, vel conſuetudinē loci ſit aliter prouiſū
de iudice appellationis, vt in d. c. Romana ſm̄ Imo. in d.§.ſi
quis. Aliqn̄ collegiū eſt eccleſiaſticū, & rector ſilr̄ eccleſiaſti-
cus, & tunc debet appellari ad immediatū ſuperiorē, vt in d.
c.Romana, §. dēt. Aliqn̄ collegium eſt mixtum laycorū, & cle-
ricorum:puta ſi appelletur à rectore ſcholariū, tunc ſi pro ma
iori parte ſunt clerici: tunc eſſet appellandū ad epiſcopum, vt
in c.literis, ſ̄.de conſti.& per Bar.in l.fin.ff.de colle.illi. Aliqn̄
in collegio ſunt plures layci, quam clerici, ſed rector eſt cleri-
cus, & hoc caſu concludit hic Panor. quod ſi rector iudicauit
de clerico, cum tunc iudicet vt eccleſiaſticus ex quo aliter in
clericum non datur iuriſditio, ſ̄.de fo.compet.ſi diligenti, &
no. Inn.in c.cū ab eccleſiarū, ſ̄.de of.or.debet appellari ad epi
ſcopum, vt ſ̄. Sed quatenus iudicat de layco, debet appellari
ad poteſtatē, quia licèt ipſe rector ſit clericus, tn̄ dicto caſu iu-
dicat vt laycus, tanq̄ rector collegij ſęcularis, ideo ab eo nō eſt
appellandū, vt à clerico, vt eſt tex.& glo.no. in d. c. Romana,
37 §.debet.¶† Tertio quæritur ſi eps̄, vel alius iudex eccleſiaſti-
cus cognoſcit in tēporalibus, vt ordinarius, ad quem tunc ſit
appellandum.& dic quod primo ſtandū eſt conſuetudini, vel
priuilegio, cū cōſuetudo poſsit deferre ius appellandi ad aliū,
vt eſt tex. no. in d.c. Romana §.j. & §.debet, & tale priuilegiū
pōt per ſolū principem concedi, vt tenet ibi Io. And.Sed ceſ-
ſante conſuetudine aut priuilegio, dic quod aut iuriſdictio tē-
poralis eſt totaliter tranſlata in eccleſiā:& pro illa non reco-
gnoſcit ſuperiorē tp̄alem, tunc ab ep̄o appellatur ad archiepi
ſcopū, vt in d.§.debet.& rō eſt:quia dicto caſu iuriſditio tp̄alis
eſt totaliter cōcreta cum eccleſia, & ſeparata à iuriſdictione
principis ſæcularis, ſm̄ gl.in c.ſolitę.de maio.& obe.& Inno.
& Io. And.in d.§.dēt, & ita procedit tex.in c.2.j.de delict.puer.
Sed ſi eps̄, ſeu alius pręlatus habet iuriſdictionē tp̄alem à prin
cipe ſæculari, deberet tunc ad eum appellari, ſm̄ glo. in d.c.ſo
litę.& Arch.11.q.j.is ita, & ſequit̄ Bart. & Imo. in d.§.ſi quis,
& probatur in d.§.debet, vbi idē ſequitur Gem. Et ex prædicta
regula infertur primo, ꝙ ſi clericus eſſet rector, vel officialis
alicuius ciuitatis, deberet ab ipſo appellari ad ſuperiorē ipſius
ciuitatis, & ex quo nō iudicat vt clericus, ſed vt officialis lay-
cus, & ita dicit Bar.in d.§.ſi quis, & idē ſi quocunq. alio modo
clericus haberet iuriſdictionem à iudice, vel dn̄o ſæculari, ſm̄
38 Pet.de Ancha.in d.§.debet. ¶†Secundò infertur ex prædictis,
c quod ſi rex hēt comitatū,[c] & in illo iudicaret vt comes, debe-
ret appellari ad ſuperiorē eius in comitatu, & nō ad ſuperio-
rem eius inquantū rex, & idem ſi cauſa ſpectaret ad regnū, de-
beret appellari ad ſuperiorem ipſius regis in regno, vt in d.§.
debet, & facit l.ſi quando C.eo.ti. & tenet Bar.in d.§.ſi quis, &
Imo.ibi, & Panor.hic, & facit tex.in c.cum capella, j.de priui.
39 ¶† Tertiò infertur quod ſi eps̄, vel clericus cognoſceret de cā
vt delegatus principis, uel iudicis ſæcularis, tunc ab eo ad prin
cipem appelletur, ſeu iudicem ſæcularem, ut uoluit gloſ.ord.
40 23.q.8.ſæpe, & patet etiā ex præcedentibus. ¶ † Quarto quæ-
ritur eo caſu quo deberet appellari ad proximum ſuperiorē,
quid ſi proximus ſuperior non poſsit haberi. Dic quod ſi im-
pedimentum eſt modico tempore duraturum, ꝙ eſt expectan
dus:alias deberet proſequi corā ſuperiore dicti ſuperioris im-
pediti,

ADDITIONES.

a ¶ Adde ꝙ effectus appellationis longè plenius ponuntur hic per Præpoſitū Mediolanen. qui ponit 12. effectus appellationis.

b ¶ Adde de veritate hui⁹ dicti Mod.maximè D.Phi.Dec.ī c.ſicut Romana, j.đ reſ.

c ¶ Si rex habet comitatū. Adde an Rex poſſit exequi ſnīam ſuā extra territoriū ſuū. Et an poſſit appellari à ſnīa regis, vide Bal.in cōſi. ſuo 427.ꝙ incipit, ego puto ꝙ ab iniuſta ſnīa regis, & in alio conſi. ſeq.incip.petita venia.in 1.vol. ſuorum conſiliorum. Bart. ab Hor.

pediti, vt no. in l. ſi filius. ff. de iud. & i l. pe. in fi. ff. de vac. munc.
41 & tenet Bar. & Imo. in d. §. ſi quis. ¶† Quinto queritur quid ſi contingat quod inferior, & ſuperior cognoſcant ſimul de cauſa. Dic quod dicto caſu debet appellari ad ſuperiorem illius ſuperioris, omiſſo medio quo ad alium iudicantem minorem. arg. c. ſi a ſubdelegato. de offic. delega. lib. 6. & c. ſuper queſtionum. §. ſi vero duo. e. titu. ſm Im. & Bar. in d. §. ſi quis. ¶† Sexto
42 queritur quid ſi iudicauit ſimul iudex eccleſiaſticus, & laycus,
a ſeu ſecularis? dic quod tunc debet appellari ad proximum ſuperiorem ipſius eccleſiaſtici: quia maius dignum trahit ad ſe minus dignum, vt in ca. quod in dubijs. j. de conſe. eccle. vel alt. & per glo. ſing. in c. j. j. de iure pa. lib. 6. & facit quod no. Bar. in d.
43 l. fi. ff. de colle. illi. † & hoc idem voluit Bald. eſſe dicendum in reductione ad arbitrium boni viri, ſi eſt factum cõpromiſſum in laycum & clericum ſm Bald. in l. precipimus. in fi. C. eod. ti.
b & ſequitur ibi Saly. & per eandem rationem dixit ſing. Bart.[b] in d. l. præcipimus. §. pe. ꝙ ſi habeo duos reos obligatos, laycũ, & clericum potero conuenire laycum coram eccleſiaſtico, ratione mixture clerici, qui vt magis dignus trahit ad ſe laycum
44 coram eccleſiaſtico: qđ nota. ¶† Vltimo quæritur cum petitio
c reductionis[c] ad arbitrium boni viri ſit ſpecies appellationis, vt eſt tex. no. in l. non diſtinguemus. §. cum quidam. ff. de arbi. & per illum tex. ita tenet Specu. in titu. de arb. §. j. quis erit tunc iudex competens, quando partes ſunt diuerſi fori: aut quãdo fieret compromiſſum in clericos, aut in laycum & clericum. & ſic quando arbitrator eſt diuerſi fori ab ipſis partibus. Barto. in l. ſocietatem. §. arbitrorum. ff. pro ſo. & in l. 2. C. vbi, & apud quem. concludit quod ex quo de iure communi, arbitramentum eſt quędam tranſactio, vt in authē. ſi vero contigerit. C. de iudi. & ſic ſi peto reductionem, conqueror de ipſo contractu: tunc actor ſequitur forum rei, vt in d. l. 2. vbi ad reſcindendam tranſactionem debet adiri forus rei, & non locus initę tranſactionis: & ſi peteretur reductio per ipſum reum, debet peti coram ſuo iudice, quia quaſi ſuper exceptione ſibi competente prouocat, & cum ſuus iudex habeat iuriſdictionem in illa cauſa, cum ſit reus, poterit ipſe illũ adire. & ſic ille iudex erit competens qui habet iudicare in ipſa cauſa principali. ar. l. cum hi. §. tranſactionis. ff. de tranſactio. vbi ille iudex debet auctorari
45 in tranſactione, qui eſſet iudex competens in illa lite. † Et per illum tex. concludunt in ſimili Doc. ꝙ examinatio teſtium ad perpetuam rei memoriam debeat fieri coram illo iudice qui eſſet competens in illa cauſa agitanda. & ita concludunt Doc. in c. ſignificauit. s̃. de teſti. & cum ſententia Bar. reſidet Bal. in d. l. 2. & do. An. in c. Quintauallis. s̃. de iureiuran. & Panor. ibi col. 32. & in c. expoſita. s̃. de arbi. per illum tex. Sed aduerte, qa Ang. in ſua diſputatione quę incipit, duo adinuicem litigantes. in fin. not. concludit quod poterit etiam eſſe iudex ſuperior ipſius arbitratoris: ex quo reductio eſt ſpecies appellationis, vt in d. §. cum quidam. ideo cum appellatur debet adiri ſuperior iudicis iudicantis, vt in d. §. ſi quis. & 2. quæſt. 6. anteriorum. & in d. §. debet. & hoc quando in d. loco eſſet factum compromiſſum, ex quo ibi perficitur contractus tranſactionis reſultans ex cõpromiſſo, & laudo ſecuto, vt dicta auth. ſi vero. ergo partes ſortiũtur ibi forũ. ff. de iudi. l. hęres abſens. de fo. compe. Romana. §. contrahentes. lib. 6. vbi enim agitur ad reſciſsionem ipſius contractus, poteſt agi in loco ipſius cõtractus, vt eſt tex. no. in l. qui certo loco. ff. de condi. inde. & facit l. exigere dotem. ff. de iudi. & ſic concludit Ang. quod etiã iudex loci, vbi eſt factum compromiſſum, erit iudex cõpetens. non obſtat d. l. 2. vbi eſt tex. no. quod ratione contractus nõ ſortitur quis forum diſtractus. nam certe tex. ibi non negat ꝙ non poſsit adiri iudex loci ipſius contractus. imo hoc debet ſuppleri ibi, prout videtur velle, & intelligere ipſe Bar. in d. l. qui certo loco. per illum tex. & cum hac ſententia reſidet Imo. in d. c. Quintauallis. in fi. quod tene menti. & adde prædictis, quia voluit no. Bal. in l. precipimus. in fi. C. de appel. ꝙ ſi eſt factũ compromiſſum in laycũ, & clericũ, quod reductio dēt peti corã iudice eccleſiaſtico. quia maius dignum trahit ad ſe minus. facit c. per tuas. cum ibi no. s̃. de arbi. Sed primo limita s̃. dictam regulam tunc eſſe veram, ad iudicem ſuperiorem ipſius arbitratoris non poſſe recurri, niſi quando ex forma ſtatuti ex laudo oriatur actio. tunc enim cũ pars dicto caſu directe conquereretur de laudo, & ſententia, debet adiri iudex ſuperior ipſius arbitratoris, ſicut dicitur in appellatione a ſentētia iudicis, vt s̃. & ita tenet Bar. & Bal. in d. l. 2. & Pano. ĩ d. c. Quintauallis. Sed Pet. de Ancharano in d. ca. Quintauallis, prout refert Imo. ibi non ſequitur hanc limitationem per tex. ad hoc no. in c. venerabilem. §. j. de ſen. excom. in 6. vbi per viam querelę nõ poteſt vnquàm adiri, niſi ille qui eſſet iudex ipſarum partium. ſed bene poſſet adiri per viam appellatiõis alius iudex, vt eſt tex. ibi. vnde oportet neceſſario intelligere s̃. dictam limitationem, quando a ſententia appellaretur, & tunc poſſet adiri ſuperior ipſius arbitratoris, a cuius ſententia videtur poſſe appellari, quando ex ea actio oritur, vt in l. j. C. de arbit. ſecus ſi per viam querelę vellet adire ſuperiorem ipſius arbitratoris: tunc enim nõ poſſet, ſed debet adiri iudex ipſarum partium, vt eſt tex. no. in d. §. j. & ita reſidet Imo. in d. c. Quintauallis. in fi. qđ tene mē
46 ti. ¶† Vltimo limita, ꝙ vbicunq; pro cauſa grauaminis allegat̃ oppreſsio, dolus verus, vel præſumptus ex re ipſa, vt in l. ſi quis cum aliter. ff. de verb. oblig. poterit peti recurſus coram Iudice eccleſiaſtico, per clericum contta laycum: cum eccleſiaſticus ſit iudex competens in dictis caſibus ſm Inno. in c. cum ſit generale. de fo. comp. & ſequitur hic Panor. & in d. c. expoſita. imo etiam eccleſiaſticus eſſet iudex competens, ſi ſolum allegaretur dolus ipſius arbitratoris ſm do. An. in c. ſi clericus laycum. de fo. compe. pro quo bene facit tex. in c. expoſita. de arbi. vbi a ſententia arbitri layci, qui erat ēt inter clericum, & laycum, & de re temporali habetur recurſus ad Papam. & ſic ad
47 Iudicē eccleſiaſticum. † Quid autem ſit in reſtitutione in integrum: dic ꝙ clericus etiam in ſuis bonis patrimonialibus, põt ſi eſt minor, adire iudicē eccleſiaſticũ cõtra laycum. ita tex. ſingularis in c. ꝯſtitutis. de reſtitutio. in integrũ. vbi ita ſequũtur Doctores. & ita limita dictam l. ſecundam, C. vbi & apud quē.

ADDITIONES.

a ¶Si ſimul iudicauit iudex eccleſiaſticus & ſecularis corã quo debeat appellari. Dic ad ſupiorē iudicē eccleſiaſticũ ꝑ Bal. & Salyc. ĩ l. ꝓcipimus. đ appel. ꝑ Bar. in l. j. §. ſi quis. ff. de app. vide per do. Alex. de Imo. in conſ. ſuo. 183. in 2. vol. circa princ. Barth. ab Horra.

b Adde, ꝙ iſtud dictũ Bar. reputat ſingulare Are. cõſ. 25. incip. in Xp̃i, & c. viſo themate. & And. Sicu. in rub. de offi. dele. 2. col.

c ¶Cum petitio reductionis. Adde de reductione quæ petit̃ a ſñia arbitrorũ q̃s dicat̃ iudex cõpetēs ꝑ Do. Alex. de Imo. ĩ cõſ. ſuo. 131. ĩ 2. vo. circa prin. Et qñ liceat reductionē petere, vel ne, ꝑ eundē in alio cõ. 107. in 4. vo. Bar. ab Horra.

SVMMARIVM.

1 *Legati nati non conferunt beneficia immediate, legati vero de latere ſic, & in hoc differunt.*
2 *Obedientia nõ eſt auferenda prælato etiã crimino ſo antequàm ſit priuatus.*
3 *Sententia cenſuræ lata poſt appellationem eſt nulla & alios caſus per quos ſententia excommunicationis reddatur nulla, vide hic remiſſiue.*
4 *In quibus differant appellatio extraiudicialis & iudicialis appellatio quo ad reuocationem attētatorũ & quæ dicatur appellatio extraiudicialis.*
5 *Conſuetudine an poſſit introduci quod probatio imperfecta habeatur pro plena probatione.*
6 *Quam probationem faciant fama, & vnus teſtis & quid de probatione diuerſi generis & de cõfeſſione extraiudiciali abſente parte, & de indicio.*
7 *Teſtis deponens de fama dēt ēt non interrogatus reddere rõnem ſui dicti.*
8 *Fama iuncto cum vno teſte deponēte de veritate, nõ de auditu, probat in ciuilibus: alias non ſi de auditu tantum deponat.*
9 *Fama quam probationem faciat in criminalibus, vel in ciuilibus intentatis ciuiliter, vel criminaliter.*
10 *Facta & dominia antiquiſſima & iura patronatus probantur ſola fama.*
11 *Appellãs tenetur probare ſe appellaſſe & infra 10. dies, quia non præſumitur appellatum infra 10. dies.*
12 *Ad probandum appellationem an ſit danda dilatio extra curiam & quod de ſtilo curiæ Roma. non datur dilatio extra curiam pro declinatorijs & dilatorijs probandis.*
13 *An appellatio ſit probanda ante litem conteſtatam vel poſt.*
14 *Regula quod iudex appellationis non poteſt inhibere niſi ſibi prius conſtito de appellatione.*
15 *In peremptorijs & alijs probationibus fiendis per ſcripturam & inſtrumentum de iure, & ſtilo curiæ Roma. debet quis comparere inſtructus nec datur dilatio ad probandum extra curiam.*
16 *Idem vbi depoſitiones teſtium eſſent ſcriptæ & publicatæ.*
17 *Quid aũt ſi opponitur ſigilla non eſſe authentica, an det̃ dilatio extra curiã.*
18 *Limitantur prædicta de dilationibus non dandis extra curiam pro ſcripturis producendis niſi data ſit dilatio pro teſtibus examinandis, quia tunc poterunt producere infra dilat.*

CAP. I.

Dilecti. Collatio beneficij facta poſt, & contra appellationem non tenet. h. d. Primo ponitur querela partis. Secundo prouiſo Papę. ſecunda ibi, ſuper quib. &c. ¶† Nota primo ex tex. ibi, le-
2 gatus. quod legatus, ſicut eſt hic Eboracenſis, de quib. legatis natis vide per gloſ. ordi. in ca. j. ſupra de offic. le. non poteſt authoritate ſuę legationis conferre beneficia ſpectantia ad collationem alterius ordinarij, niſi ad eum ex negligentia ordinarij ſit deuoluta poteſtas, vt hic patet. ſolum enim authoritas conferendi beneficia, conceditur legatis de latere: & ſic dominis Cardinalibus, & non alijs, vt in ca. primo.
2 de officio lega. lib. ſexto. ¶† Secundo nota ibi, obedirent. quod non eſt ſubtrahenda obedientia a ſuo prælato etiam

criminoſo:& etiã lite pendente,antequã contra eũ ſententia pri
uationis proferatur,vt hic,& 8.q.4.nonne.& ibi tex.notabilis,
& glo.ibi in ſumma, & in c. veritatis. de dolo & contumacia.
3 ¶ † Tertiò no.ex tex. iuncta glo. 2. ꝙ ſententia cenſuræ,vt eſt
excõicatio,ſuſpẽſio,vel interdictũ, vt in c.quærenti.ꝭ.de verb.
ſign.ſi proferat̃ poſt appellationẽ, eſt ipſo iure nulla.ꝭ.de ſen-
tentia excõicationis.per tuas.& iſte eſt vnus de caſibus,quibus
ſententia excõicationis redditur nulla.alios verò caſus vide p
glo.ord.in c.præſenti.de ſent. excõicationis,lib.6.& ex his di-
cebat notabiliter do. Flor. in c. cum nobis. ſ. de elec.ꝙ licèt
regulariter geſta pro,& ꝯtra appellationẽ extraiudicialem,nõ
ſint nulla ipſo iure,ſed veniant reuocanda,vt hic in tex.in ver
bo,in irritũ reuocetur.& in c.conſideramus.ſ.de elec.& tenẽt
cõiter Doctores in d. c. cum nobis.fallit tñ in ſententijs cenſu
ræ, quia latæ poſt appellationem extraiudicialẽ ipſo iure nõ va
lerent, vt d.c.per tuas.& ſ.de offi.deleg.cũ contingat.¶ † Vlti
4 mò tene menti vnam regulã in appellatione ab actibus extra-
iudicialibus,[a] ſicut eſt hic in tex.quod ad reuocationem atten
a tatorum pendente appellatione, non ſufficit in hmõi appella
tionibus extraiudicialibus ſimpl'r aliquid eſſe attẽtatum poſt
appellationẽ,niſi & aliud concurrat: videlicet quod illud etiã
ſit contra appellationem,vt eſt tex. notabilis, & menti tenen-
dus,in d.c.cũ nobis. ex quo tex.deciditur, quod in appellatio-
ne ab actu extraiudiciali,ſi is à quo appellatur aliquid facit cõ-
tra appellationẽ,id ſolum venit reuocãdũ,non aũt cætera alia
quæ faceret poſt appellationẽ,quantumcunq; etiã ipſa appel-
latio iuſtiſsima eſſet. & in hoc differt appellatio iudicialis, in
qua reuocatur per viã attẽtati quicquid fit poſt appellationẽ,
licèt etiã non eſſet contra appellationẽ, vt in c. non ſolũ,eod.
tit.lib. 6. & rõ differentiæ eſt,quia appellatio iudicialis etiã in
vno articulo ſuſpendit iuriſdictionẽ iudicis in totum, & quo
ad totã cãm,vt eſt tex. notabilis in c. ſi à iudice.eo.titu.lib.6.&
ex quo iuriſdictio eſt ſuſpenſa in totũ,ideo eſt quod attentata
reuocantur.ſecus in appellatione extraiudiciali:cũ ibi non ſit
ſuſpenſa iuriſdictio,ex quo extraiudicialiter ꝓceditur.pp hoc
eſt quod non reuocatur, niſi id ſolum quod eſſet factũ in gra-
uamen appellationis,& ſic contra appellationẽ, & nõ alia. &
ita dixit notabiliter Innoc.in c.quia propter.circa fi.ſ.de elec.
de quo dicetur.ꝭ.eo.in c.ſuper eo.& de alijs differentijs in ap
pellatione iudiciali,& extraiudiciali dicetur infra eo.in c.bo-
næ.& in c. conſuluit. 2. & ibi an attentata ſint ipſo iure nulla,
vel veniant reuocãda.¶ Et ſcias quod appellatio extraiudicia
liter, dr̃ dupl'r.Primò qñ nõ appellatur à iudice,ſed à parte. vt
ꝭ.eod.cum ſit. Alio modo dr̃ appellatio extraiudicialis, etiam
ſi appelletur à iudice: tñ extraiudicialiter procedẽte, vt hic in
tex. ¶ In glo.prima in fi. de pœna iudicis à quo non deferentis
appellationi dicetur,ꝭ.eo.in c.de priore.& hẽtur in l.iudicibus
C.eod.¶ † In glo. in verbo,per idoneos, in fi.ideo aũt hic vltra
5 teſtes requiritur probatio per famam: quia ita erat de conſue
tudine loci in quo dabat̃ fides duodecim teſtibus iuratis,aſſe-
rentibus ſe credere ita eſſe,& ita eſſe cõem opinionẽ. & ſic nõ
eſſet vera probatio, quæ tñ conſuetudo nõ eſſet tolleranda in
ſentẽtijs proferendis ſm Hoſt.per not.in c.2.& in c.ad noſtrã.
ſ.de probatio. ex quo dicto infertur quod nõ poſſet conſuetu
dine introduci, quod vna probatio imperfecta habeat̃ pro ple
na probatione.& ita tranſit hic d.Ant. ¶ Sed Panor.hic ꝯ,per
tex.notabilem in c.cum dilectus.ſ. de fide inſtr. vbi rõne con-
ſuetudinis probatio etiã imperfecta,& ſcriptura faceret plenã
fidẽ.& ita ſequitur etiam Io.And.in additio.Spec.tit. de inſtr.
edit. §.compendioſæ.verſic. ſed nunquid de conſuetudine. &
Docto.in d.c.2.¶ † In glo.in verbo, famam,in fi.tene mẽti hãc
6 glo.or.& ita allegatur quod in ciuilibus cauſis fama facit ſemi
plenam probationẽ[b] & iuncta cum vno teſte de veritate, facit
b plenam probationẽ. & ita voluit ẽt alia glo. notabilis in c. ve-
niens.ſ. de teſti.& ſequuntur ibi Doct.& Cy.in l.fin.C. de qq.
c vñ probationes diuerſi generis[c] cõiunguntur, ex quo tẽdunt
ad eundem finẽ, vt in l.2. & ibi per gl.ff. de excuſa.tuto.& in c.
fi.ꝭ. de ſucceſ.ab inteſta. vbi eſt notabilis tex. quod vnus teſtis
de veritate,& confeſsio abſente parte extra iudiciũ cõiungun
tur ſimul,& faciunt plenam probationẽ. nam vnus teſtis facit
ſemiplenam probationẽ,vt in c.ex inſinuatione.ſ.de proc. &
per gloſ.in l. in bonæfidei. C.de reb. credi. & confeſsio abſen-
te parte ſil'r facit ſemiplenam probationẽ.vt in d.c.fin.& in l.
capite 5.& ibi per gloſ.ff. de adul.& in. l. admonendi. & ibi p
Bar.ff. de iureiuran. & ſic ſimul iuncta plene probant, vt in l.
fin. & ſequitur Bar.in, d.l.admonẽdi. Et intellige quod ad hoc
vt confeſsio abſente parte faciat ſemiplenam probationẽ eſt
neceſſe quod bene probetur dicta cõfeſsio extra iudicium, &
ſic ſaltem per duos teſtes,ſicut in ſimili dr̃ de inditio,quod in-
ditium eſt minus quam ſemiplena probatio vt voluit gl.or.&
notabilis in l. cum probatio,ff.de procurato.& tñ iudiciũ dẽt
plene probari,ſaltem per duos teſtes, vt uoluit gloſ. notabilis
in l. fin.C. fam. erciſ.& Bald. ibi, qui etiam ad hoc allegat di-
ctum Inno. in c. ſicut. el primo.ꝭ.de ſimo. & ita etiã eſt dicen
dũ in fama: quia licèt in ciuilibus faciat ſemiplenã probatio-
nem,vt hic in gl.& in d.l.2.Tñ oportet quod probetur ipſa fa
ma plene,ſaltem per duos teſtes,vt voluit gl.notanda in l.3.§.
7 eiuſdẽ.ff.de teſtib.& 2.q.1.in.§. qñ aũt. † Et qũo teſtes habeãt
deponere ad hoc,vt probent ipſam famam. vide per Innoc.in
c.cum oporteat,ꝭ.de accuſatio. dicentem notabiliter quod te
ſtis deponens ſuper fama, vel infamia ad hoc vt probet,tenet̃
reddere cauſam concludentem ſui dicti,etiã nõ interrogatus.
& idem tenet Bar.in l.de minore.§.tormenta.ff.de qõ.& Bald.
in l.quid ergo.ff.de infami.& Panor.in c.cum cauſam.ſ.de te
8 ſta. licèt Butr. ibi in hoc aliud voluerit. † Sed limita primo
d ſupradicta, & glo. hic procedere, vt tunc demum fama[d] cum
vno teſte in ciuilibus faciat plenam probationẽ,qñ teſtis pro-
baret de veritate rei.ſecus ſi ꝓbaret de auditu:qa fama iuncta
cũ teſtimonio de auditu ẽt pluriũ teſtiũ, nõ probaret. vt ẽ tex.
9 & gl.notabilis ĩ c.tã literis.ſ.de teſtib.in prin. ¶ † Secũdò limi
ta glo.noſtrã hic procedere in ciuilibus cauſis: quia in crimi
nalibus fama cum vno teſte non probaret,ex quo tunc requi-
runtur probationes luce clariores.C.de probatio.l.ſciant, ca-
nonizata.2.q.8.& ita voluit d.gl.notabilis in d.c.veniens.quæ
procedit nõ ſolum qñ de crimine ageretur criminaliter, vt ſic
fama cum vno teſte non ſaciat plenam probationem:ſed etiã
ſi ageretur ciuiliter ex crimine,nõ ſufficeret fama cũ vno teſte
de veritate, vt tenẽt Butr.& Pano.in d.c.veniẽs & Spec.tit.de
notorio crimine.§.fama.verſ.quid ſi agẽte.licèt Imo.in d.c.ve
10 niens.in hoc aliud velit.¶ † Et ſcias quod in factis antiquis ſo
la fama faceret plenam probationẽ in ciuilibus, vt voluit no-
tabiliter Innoc. in c.veniens.de verb.ſignifi.& Bald.in autent.
quas actiones.C.de ſacroſan.eccle.dicens quod antiquiſsima
dominia, & iura patronatus probantur per famã, & ita poſſet
procedere glo.in l. at qui natura. §. cum me abſente.ff.de ne-
go.geſt.volens dominium probari per famam.de quo etiã per
Bal.in l. proprietatis. C.de probat. ¶ In gloſ.fin.in prin.tenen
do quod collatio beneficij,non eſſet hic deuoluta ad archiepi
ſcopum, tunc ipſa collatio fuiſſet hic nulla ex defectu poteſta-
tis,vt in c.cum Bertoldus. ſ. tit. proximo. vnde ſuperflua fuit
hæc appellatio ab actu nullo.ff. eod.l. ſi expreſsim. ¶ Sed dic
notabiliter quod à grauamine extraiudicialiter illato,vel infe
rendo, pars põt ſe tueri dupl'r per viam appellationis extraiu-
dicialis ꝭ.decem dies, & per viam querelæ etiam poſt decem
dies,vt de his eſt tex.notabilis in c.concertationi.eo. tit.lib.6.
& ſi pars proſequitur grauamen per viam appellationis,prout
hic fecit, oportet quod tunc probet appellationẽ.ꝭ. decẽ dies:
quia eſt cauſa intentionis ſuæ etiam ſi actus eſſet nullus, ſicut
obſeruatur quando appellatur à ſententia nulla,vt in c.ad au-
dientiam.& c.dilecto.ꝭ.eod. vbi de hoc dicetur.vnde quia iſte
prior hic appellauit, oportet quòd probet de appellatione, &
quod collatio beneficij fuerit poſt appellationẽ. Ideo ẽ quod
Papa hic mãdat inquiri.Si tñ iſte prior ſuccubuiſſet, hic in via
appellationis, poſſet redire ad aliud remedium nullitatis, vt
11 not.in c. licèt.de ſent. excom. lib.6. & in d.c.dilecto.¶ † Extra
glo.quærit hic Hoſt.appellans tenetur probare de ſua appella-
tione legitimo tpe interpoſita, in tm̃ quod licèt conſtaret de
ipſa appellatione, tñ non præſumitur interpoſita.ꝭ.decẽ dies,
niſi ꝓbetur per ipſum appellantẽ,vt eſt tex. in c. Romana.§.ſi
vero.eod.tit.lib.6.& tenet Spec.eod.tit.§.de offic.verſi.pen.&
Io.And.in d.§.ſi vero. & Imo.in c.ſignificauerunt.ſ.de teſtib.
in princ.vnde concludit Spec.in d.§.de officio.in fi.quod licèt
ego probem me appellaſſe per teſtes, vel confeſsionẽ aduer-
ſarij à ſententia ꝯ me lata non ſufficit, niſi probem quod ꝭ.de-
cem dies appellauerim. vt d.c.Ro.§. ſi vero. ſed aduerte,quia
contrarium videtur tenendum. nam ſequitur tempus decem
dierum eſt vtile, & non currit niſi à die ſententiæ,præſumi dẽt
in dubio, quod à die ſententiæ cum ignorantia præſumat̃,niſi
ꝯtrarium probetur conſequenter ꝭ. debitum tp̃s appellaſſe. &
e ita domi.de Rota deciſio.[d] 316. quæ incipit, Item ſi poſſeſſor.
de

ADDITIONES.

a Vide Abba.infra,eo.in c.cum ſit,in 5. not.

b ¶ Fama facit ſemiplenam probationẽ in ciuilibus. Adde an fama faciat plenam probationem vel ſemiplenam in criminalibus. & an cum vno teſte ſufficeret ad condemnandum & an poſsit iungi fama cum diuerſa ſpecie probationis.vide do.Alex.de Imo.in pulchro conſi.24.in vlt.col.in 2.vo.ibi non ob,quod in criminalibus.&c. Bartho.ab Hor.

c ¶ Probationes diuerſi generis.Adde Lud.conſi.7.vſiis neceſſarijs, & conſi.ſeq. Aret.conſ.65.in præſenti cõſultatione.3.col.And.Sicul.conſ.6.ſapiẽter.&c. col.antep.& conſi.ſeq.in prin.in 2.par.vbi q̃ plura inuenies ad hoc ꝓpoſitũ.

d ¶ Fama qualem probationem faciat,vide glo.in c. veniens,1. de teſtib.& ibi Doct.maximè Aret.& Fely.vide Alex.conſi.19.viſo proceſſu,in.2. col.in 3. vol.& in conſi.50.in cauſa,& lite,3. col.in 5. vol.

e Iſta deciſ. Rotæ eſt in tit. de appell.deciſ.39.in nouis.

de quo vide dicta in c.bonæ,col. 10.in ver.octauo debet appel-
12 lari.vbi plene de his.j.eo.tit.¶†Quid ſi opponatur in curia p
appellatum de ipſa appellatione, appellans petit remiſſionē
ad partes, an ſit ſibi danda dilatio. & dicit Hoſtien. cum quo
reſidet Io.And.hic quod non ſi opponatur exceptio in vim di
latoriȩ ante litem conteſtatam: quia de illa debet probari in
curia, & appellans debuit venire inſtructus,vt in dicto.§.ſi ve-
ro. ſecus ſi opponatur iſta exceptio poſt litem conteſtatam in
vim peremptoriæ,tunc dabitur dilatio,& imputet ſibi ex quo
nō oppoſuit ante litē ꝯteſ.cum de ſtylo curiȩ ſit ꝙ p declinato
rijs & dilatorijs probādis nō detur remiſſio extra curiā,ſed p pe
remptorijs ſic,vt dicit Specu.eod.titu.de dila.§.j.ver. ſed & ſi.
13 ¶†Dubitatur tñ, an ipſe appellans teneatur facere fidem ipſi
appellato de ſua appellatione ante litem ꝯteſtatam. Spe. titu.
de inſtrum.edi.in §.nūc dicamus.in ver. ſed pone, dicit quod
non: ſed de ȩquitate eſt ſecus.Sed certè vr̃ quod ēt de iure de-
beat probari ante litem ꝯteſtatam,per tex.in dicto §.ſi vero.&
14 ibi per gl. † vbi ſumitur regula notabilis, quod iudex appella-
tionis non dēt procedere in cauſa: & non pōt mittere inhibi-
toriam,priuſquam ſibi ꝯſtet legitimè ad eū appellatū:& ſi an-
te inhiberet,eſſet legitima cauſa grauaminis: & poſſet ex hoc
appellari ſm Archi.& Io.An.in dicto §.ſi vero. ergo dēt fieri fi
des de appellatione ante litem ꝯteſ.cum aliter iudex procede-
re non debeat.vt s̃.& ſic fruſtra vr̃ fienda dr̃ia, an de ipſa appel
15 latione opponatur ante,vel poſt litem ꝯteſt.†Et ideo aduerte:
quia dicebat hic Hoſt.quod de mente tex.in c.j. de appel. li.6.
& in c.j.de elect.eod.lib.eſt quod ēt in peremptorijs teneatur
quis cōparere inſtructus. & ita reſidet Imo. hoc intellige quo
ad probationem fiendā per ſcripturam, quo caſu nunquā dēt
dari dilatio extra curiā, qñ probatio habet fieri per inſtrumen
ta:quia ſibi imputet cum tenebatur cōparere inſtructus,& ip-
ſa inſtrumenta portare poterat,& ita determinant Do.de Ro.
a deci.[a] 248. quæ incipit,Item qñ cauſa. Vnde obligatus ad cō-
parendum cum omnibus actis,iuribus,& monumentis cauſȩ,
non tenetur tunc ducere teſtes. ideo pro teſtibus fieret remiſ-
ſio ad partes, & daretur dilatio extra curiam ſm glo.ſingularē
in verbo,alibi.in c.cupientes.§.ad hæc.de elec.lib.6. quam gl.
16 †limita,niſi teſtes eſſent examinati,& publicati.tunc eñ debe
rent portari dictæ atteſtationes,& eſſet in eis eadem rō,q̃ eſſet
in inſtrumentis. & per illam gl. in dicto §. ad hæc determināt
17 Do.de Rota deci. 244.quæ incipit,† Item pro inſtrumentis.ꝙ
productis inſtrumentis in cauſa, ſi opponeretur ſigilla nō eſſe
authentica, aut conficientem inſtrumenta non fuiſſe notariū:
tunc pro his probādis bene daretur dilatio extra curiam & fie
ret remiſſio ad partes: ex quo tunc occurrit fienda probatio
per teſtes, quos ſecum ducere non potuit, nec tenebatur,vt ſu
18 pra,& ita etiam ſequitur Geminia.in d.§. ad hæc. ¶† Vltimo
circa prædicta adde notabiliter, quod licet ſit verum non eſſe
dandam dilationem extra curiam, ſeu locum iudicij pro in-
ſtrumentis, vel alijs ſcripturis producendis,vt s̃. tamen data,
& conceſſa dilatione pro teſtibus poterunt in dicto termino
produci etiam ipſa inſtrumēta. arg.c.peruenit,s̃.de teſti.cog.
& in l.in exercendis.C.de fideinſtr.& ita determinat Ro.in d.
deci.248.pro quo dicto facit tex.notabilis in ſimili,in c.ſeries.
s̃.de teſtib.quȩ omnia tene menti. de quo argu. plene vide per
omnes Docto.in d.c.peruenit.el j.

ADDITIO.

a ¶Iſta deciſio Rotæ eſt in tit.de teſtib.deciſ.17.in nouis.

SVMMARIVM.

1 *Abbas conueniendus eſt coram ordinario loci.*
2 *Facilius remouetur à beneficio prælatus regularis quam ſecularis, & an ſufficiat quælibet tranſgreſſio canonis, & qua pȩna puniatur tranſgreſſor canonum.*
3 *Pȩna qua puniatur calumnioſe appellans de iure ciuili & quid de iure canonico.*
4 *An & quando valeat appellatio generalis.*

CAP. II.

INter cætera. Appellatio generalis in omni
cauſa nō valet.h. d. Et primo
reprehenditur ipſe appellans. Secundo ponitur re
1 p̄heſio appellationis.ſecūda ibi,nec huius. ¶†No.
primo, ꝙ abbas ꝯueniendus eſt coram ordinario loci. ſic j̃.de
relig.domi.ca.cum venerabilis. & 18.q.2.abbates. & c.mona-
2 ſteria.de quo vide in c.ꝯquerente.s̃.de offic.ordi. ¶†Secundo
no.ꝙ licet p̄latus rľaris poſſit remoueri à beneficio ex facilio-
ribus,& leuioribus cauſis,quam ipſe p̄latus ſȩcularis,vt c.qua-
liter.ſecūdo,circa fi.j̃.de accu.& in c.per tuas. j̃. de ſimo.tñ nō
ſufficit q̄libet tranſgreſſio canonis. nam iſte abbas hic teme-
re,& ꝯ ius appellauit declinando obedientiam Epi. & tñ non
fuit remotus ab abbatia,nec punitus etiam pro mortali pecca
to. & qua pȩna veniat puniendus tranſgreſſor canonum, vide
3 gl.ordi.in verbo,inhibemus.in c.generali.de elect.li.6. ¶†Vlti
mo nota quod licet ſm leges temere, & calumnioſe appellās
veniat vltra ꝯdemnationem expenſarum,puniendus etiā pȩ-
na pecuniaria, vt in l.à proconſulibus.C. eod. tamen ſecus vr̃
ſm canones,vt hic,vbi nulla imponitur pȩna temere.& calum
nioſè appellanti. gloſ. tamen 2. q. 6. ad Romanam. vr̃ velle ꝙ
eodem modo poſſit puniri ēt ſm canones & idē ſequitur Io.
And.j̃.eo.in c.vt debitus. ſed Panor. hic refert Specu.eo. tit.§.
nunc dicamus.in princ.tenentem quod de æquitate canonica
non puniatur, niſi in refectione expenſarum,vt j̃.eo.reprehē-
ſibilis.de quo hic plene per eum. ¶In gl. j. in princ. hodie dic
vt hr̃ in dicto capitulo, vt debitus.& in c.j.eo.tit.li.6. & in cle.
appellanti.eo.tit.vbi debet expreſſa cauſa nominari grauami-
4 nis:ideo eſt quod generalis appellatio reprobatur. ¶†In eadē
gl.ibi,arg.ꝯ. dic quod hic reprobatur generalis appellatio, nō
habito reſpectu ad aliquam certā cauſam:ſed ibi valet genera
lis appellatio reſpectu certæ cauſæ.an hodie valeat,dicetur in
dicto c. conſuluit. hic allegato.

SVMMARIVM.

1 *Monachus dicitur magis aſtrictus ſuo abbati, quàm ſit ſeruus domino ſuo.*
2 *Monachorum correctio primo loco pertinet ad Abbatem.*
Etiam quod maior eſt poteſtas abbatis in monachos quàm epiſcopi in clericos, & quod monachi magis tenentur obedire ſuo abbati quàm epo.
3 *In appellatione à diffinitiua requiritur quod exprimatur legitima cauſa quando appellatur à correctione & reſcriptum aliter impetratum non valeret.*
4 *Quando appellatur ab executore exequente ſententiam diffinitiuam, debet exprimi cauſa & illud in quo exequutor exceſſit.*
5 *Et idem in caſibus prohibitis appellare, quia tunc ſemper debet exprimi cauſa.*

CAP. III.

AD noſtram. A correctione non appellatur.
hoc dicit. Primo p̄mittit cauſā
mandati. Secundo ponit mandatū ibi,mandamus.
¶No.primo ex hoc tex. & ita allegatur,quod indu-
cta ad vnum effectum, non debent ꝯrium effectū operari. ſic
1 ff.de lega.primo.l. legata inutiliter. ¶ † Secundo nota ibi ne-
quitiam ſubditorū.iuncto ſupraſcripto, quod monachus dici
a tur ſubditus abbati,ſicut ſeruus[a] domino.facit capi. ſi religio-
ſus. de elect.lib.6. imo diſtrictiori ſeruituti ſubijcitur mona-
chus, quam ſeruus, vt dicit tex.54.diſt.multos.& idem poteſt
dici de ſæcularibus clericis reſpectu prȩlatorum ſuorum, vt
ſubditi cenſeantur.s̃.de offi. ordi.irrefragabili.& j̃.de cenſib.
cum apoſtolus.§.prohibemus.debent tñ p̄lati tractare eos,vt
ſocios:quia non ſunt domini,nec debent vt domini domina-
ri, vt dicit tex. 95. diſt.eſto ſubiectus.vbi gl.arguit ꝯ Epos, vel
prælatos ſcribentes clericis, & appellantes eos filios,cum de-
beant eos appellare fratres: ſed caueant ſubditi cum ſcribunt
prælato ne appellent eum fratrem:ſed debent honorare in ſu-
praſcriptione. ita dicit glo. ibi,& ſic debent appellare eum do-
2 minum,vt in c.cum cleri.de ver.ſig.¶†Vltimo nota quod cor
b rectio monachorum[b] ſpectat ad ſolum abbatem,cum hic nul
la fiat mentio de capitulo.facit.19.q.2.nullam.de quo j̃.eo. in
cap.reprehēſibilis.ex quo infertur quod maior ſit poteſtas ab-
batis in monacho,quam Epi in clericos ſuos:cum de iure cōi
Eps non poſſit eos punire ſine conſilio ſui capituli, licet de
conſuetudine poſſit ſibi quȩrere hoc ius,vt in c.3. de conſue-
tudine,lib.6.imo probat iſte tex. ꝙ correctio monachorū pri-
mo loco ſpectat ad abbatem excluſo Epo. pro quo bonus tex.
in c.quanto.s̃. de offi.ordi. quod non reperitur permiſſum in
alijs prȩlatis inferioribus ab Epo vt per Inn.in dicto capitulo,
quanto.& in c.cū ab eccleſiarum.eo.tit.hinc eſt quod mona-
chus tenetur magis obedire ſuo abbati, quam Epo, vt voluit
3 gl.notabilis.11.q.j.qui reſiſtit. ¶†In glo.fi.in prin.nota ꝙ ap-
pellatio à correctione eſt rľr prohibita, niſi ex cauſa, vt hic in
gl.Sed dixit hic notabiliter Innocē.ꝙ licet alias in appellatio-
ne à definitiua non ſit exprimenda aliqua cauſa. vt in l. prima
in fi.cum ſequen.ff.eo.tit.& in c.j.§.his quæ. & ibi gl.in verbo
ſtatuit. eo.tit.lib.6.& capitulo,cum in eccleſia.j̃.eo.tamen qñ
appellatur in cauſa correctionis,etiam poſt ſententiā non va-
leret appellatio: niſi literȩ impetratæ in cauſa appellationis
(dato quod facerent mentionem de ipſa appellatione) expri-
mant

ADDITIONES.

a ¶Monachus æquiparatur ſeruo. & ideo Abbate nimis ſæuiente, poteſt monachus fugere de monaſterio, ſecundum Bal.& D. Præpoſitum hic,per tex.in §. dominorum, Inſtit.de his, qui ſunt ſui,vel alie. iur.vt hic per eos.
b ¶Correctio monachorum. Adde an monachus de delicto punitus per Abbatem poſſit per Epiſc. puniri. & quando & quibus caſibus. vide per Ludo. Ro.in conſil.ſuo.375.Bart.ab Hor.

mant in ſpecie cauſam ipſius appellationis, arg. capituli, di-
lectus filius abbas, ĵ.de reſcri.& ſupra de cohabita.cleri.& mu
lie.ſuper eo.& ratio eſt,quia ius reſiſtit tali appellationi, niſi in
certo caſu: ideo oportet quod ille caſus exprimatur, vt ſic ap-
4 pareat appellatum in caſu conceſſo, † ſicut etiam quando ap-
pellatur ab executore etiam à diffinitiua debet in appellatio-
ne exprimi cauſa: quia modum excedat executor. propter hoc
eſt quod in impetratione literarum eſt exprimenda cauſa ap-
pellationis & condemnationis : quia ea expreſſa forſan Papa
non conceſsiſſet literas, niſi rationabilem cauſam appellatio-
nis vidiſſet, s̃.de reſcrip.poſtulaſti.& ideo notabiliter infertur
ex prædictis ꝙ ſiue ad correctionem procedatur in iudicio, ſi-
ue extra iudicium,& ſiue ante ſententiã,ſiue poſt,debet in om
ni caſu in appellatione exprimi cauſa grauaminis:& amplius
in impetratione literarum debet exprimi cauſa ipſius condẽ-
nationis: aliàs literæ eſſent ſubreptitię.& ita voluit hic notabi
liter Inno. & ſequitur hic Panor. & ſic licet in appellatione à
diffinitiua non requiratur expreſsio cauſę, vt s̃.tamen illud eſt
5 verum niſi quando appellatur † in caſibus regulariter prohi-
bitis. tunc enim debet exprimi cauſa, & ita tenent Doct. in c.
Romana.§.ſi autem.& ibi per gl. in verbo, mãdetur.co.ti.li.6,

SVMMARIVM.

1 *Sicut ſit deſerta appellatio per lapſum termini iuris, ita per lapſum termini hominis.*

2 *Tam in appellatione à diffinitiua quam ab interlocutoria & tam à iudice delegato quam ab ordinario poteſt ſtatui terminus ad proſequendam appellationem, nec poſſunt iudices tamen ad hoc cogi : & niſi ſtatuerint terminum, appellans habet annum.*

3 *Nouem modis poteſt iudex à quo aſsignare terminum appellanti & ſit appellatio deſerta.*

4 *An iudex à quo poſsit præfigere terminum appellanti quod redeat coram eo cum literis impetratis.*

5 *Appellans quomodo dicatur ſatisfacere terminis ſibi aſsignatis per iudicem à quo.*

6 *Quid ſi iudex ad quem non eſſet in curia vel in loco, in quo terminus appellanti aſsignatur.*

7 *De appellationibus interpoſitis ad Papam an cognoſcat auditor contradictarum in vrbe. Et ſi eſt aſsignatus terminus ad ſe præſentandum in appellatione interpoſita ad Papam, an ſufficiat comparere coram generali auditore contradictarum.*

8 *Quid ſi quis tenetur ſe præſentare apoſtolico conſpectui & de quibus appellationibus ſit iudex competens auditor contradictarum.*

9 *An & quando & quibus caſibus iudex à quo vel ad quem ipſum terminũ appellanti aſsignare poſsit, & ſi detulit appellationi an poſsit incontinenti vel ex interuallo aſsignare terminum appellanti.*

10 *Si iudex à quo reijcit & non admiſit appellationem, an poſsit poſteà aſsignare terminum appellanti.*

11 *Iudex aſsignando terminum non dicitur detuliſſe appellationi, & deferre appellationi & aſsignare terminum ponuntur vt diuerſa.*

12 *Appellatus non poteſt præfigere terminum appellanti ad proſequendam appellationem.*

13 *Appellans aſsignando terminum imponit legem ſibijpſi & reſtringit ſibi terminum iuris.*

14 *An in termino aſsignato poſsit comparere appellatus & cogere appellantem ad proſequendum.*

15 *Appellatus poteſt coram iudice ad quem offerre libellum ſuum petendo ſententiam pro eo latam confirmari & hoc ante terminum anni ita demum ſi ipſe appellans foret nimis negligens in proſequutione ſuæ appellationis, alias non.*

16 *Iudex ad quem non poteſt abbreuiare appellanti terminum ſtatutum ſibi per iudicem à quo.*

17 *Iudex à quo poteſt prorogare terminum appellanti ante, vel poſt lapſum terminum.*

18 *Iudex à quo qui aſsignauit ad proſequendum, ſed non detulit appellationi an poſsit pendente termino procedere contra appellantem ad limitationem cap. non ſolum, eo.tit.in ſexto.*

19 *Poſtquam iudex à quo aſsignauit terminum ad proſequendum appellationem indiſtinctè tam in appellatione à diffinitiua quam ab interlocutoria ſiue ſit inhibitum ſiue non, etiam dato quod non detulerit, interim eſt ſuſpenſa eius iuriſdictio. quod facit ad limi.cap. eum qui.de dolo & contuma.lib.6.*

20 *Si iudex à quo aſsignauit terminum ad audiendum reſponſum vel ad apoſtolos recipiendos, vel ad arripiendum iter, non poteſt pendente termino procedere.*

21 *Quid ſi prædictis verbis adiecerit iſta verba, & poſtea quandocunque, an talia verba faciant dilationem.*

22 *Etiam ſi lapſum eſt tantum tempus in quo appellans non poteſt proſequi in termino, tamen pendente termino non poteſt iudex à quo procedere in cauſa.*

23 *Dictio, ex tunc, denotat extremitatem temporis.*

24 *Elapſo termino ſeu appellatione deſerta, poteſt iudex à quo procedere ad executionẽ ſententiæ, vel in cauſa principali abſq; alia citatione partis.*

25 *Renuncians appellationi neceſſariò eſt citandus, niſi renunciatio reſultaret ex negligentia vt hic declaratur.*

26 *Regula quod iudex à quo non tenetur citare appellantem ab eo, etiam ſi appellatio ſit deſerta.*

CAP. IIII.

PErſonas. Si appellans terminum ſibi ſtatutũ à
indice à quo appellauit, vel à ſeipſo
ſtatutum non proſequitur, deſeritur appellatio:&
tenetur ſtare ſententiæ à qua appellauit.h.d. Et po-
nit duo dicta.2.pars ibi, ſi aũt. ¶ No.primo ꝙ licet appellanti
ad pſequendã, & finiendã appellationẽ à iure detur annus, vt
in cle, ſicut.eo. ti. tamen appellans põt ſibijpſi reſtringere hũc
terminũ iuris reſpũ pſequutionis, & terminũ ſibi ſtatuere. in-
tellige breuiorẽ terminũ iuris. qñ aũt appellans ſtatueret ſi-
bi nimis prolixum terminum, tunc iudex poteſt illum abbre-
uiare, & competentem aſsignare, vt hic & ĵ.ca.proxi. & dice-
tur competens ſm qualitatem cauſę, & diſtantiam loci. ¶Se-
cundo no. quod licet pendente appellatione nihil ſit innouã-
dum, vt in c.non ſolum.eo.tit. lib.6.& ſit ſuſpenſa iuriſdictio
iudicis à quo.s̃. de iureiuran. venientes.tamen his non obſtã-
tibus poteſt iudex à quo quando appellans pręfixit ſibi termi
num prolixum, aut nullum, de nouo ſtatuere terminum com
petentem ad proſequendum appellationem, aut ad præſentã-
dum ſe coram iudice ad quem, vt hic in text. & ratio eſt, quia
non intelligitur ſuſpenſa iuriſdictio iudicis à quo in concer-
nentibus faciliorem expeditionẽ ipſius cauſæ appellationis,
vt eſt tex.notabilis in c.cum teneamur. ĵ.eo. ideo eſt quod cũ
huiuſmodi termini tendant ad expeditionem cauſę appella-
tionis, non prohibentur per iudicem à quo aſsignari : & non
1 prohibentur ſic innouare. de quo ĵ. in gl. ¶† Vltimo tene mẽ
ti, & ita allegatur, quod ſicut ſit deſerta appellatio per lapſum
termini iuris, vt in d.clem.ſicut. ita & per lapſum termini ho-
minis, & ſic aſsignati à iudice à quo nõ expectato amplius lap
ſu termini iuris, vt probatur notabiliter hic in tex.ibi, ex tunc
ſententiæ tuæ &c. Et ita ſequitur hic Inn.in tantum, quod lap
a ſo termino hominis ſententia firma remanet,[a] & poteſt man-
dare executioni, nec poterit vlterius appellare, vt hic in tex.
niſi excederetur modus in exequendo.s̃.ti.proxi.quo ad con-
2 ſultationem, ſm Imol. & Panor. hic,† & poteſt talis terminus
ſtatui tam in appellatione à diffinitiua, quam ab interlocuto-
ria, & tam à iudice ordinario, vt hic, q̃ etiam à delegato, vt eſt
tex.no.in c.ad aures, ĵ. eo. & ꝙ lapſo iſto termino hominis ſit
deſerta appellatio, conſuluit Fed.de Senis ſuo conſ. 27. quod
incipit, punctus talis eſt. pro quo ẽt tex.in c.licet. de ſent. exc.
lib.6.quod tene menti. ¶In gl.j.ibi, & iudex eodem modo, dic
ꝙ licet iudex poſsit talem terminum ſtatuere, tamẽ ad hoc nõ
tenetur, nec poteſt ad hoc cogi, vt dicetur in c.ad hæc, hic alle
gato. quando autem nõ eſt ſtatutus terminus à iudice, vel par
te, tunc ipſe appellans hẽt terminum iuris ad proſequendum,
& ſic annum, & ex cauſa biẽnium, ĵ.eo.c. cum ſit. & c.ex ratio
ne. & ante terminum iuris non eſt deſerta appellatio. ¶In gl.
2.in prin.pro declaratione huius notabilis tex.& materię tria
principaliter ſunt videnda. ¶Primo quot modis poſsit iſte ter
minus aſsignari per iudicem à quo. ¶Secundo per quẽ actũ
dicitur per ipſum appellantem eſſe ſatisfactum termino aſsi-
gnando, ſeu aſsignato. ¶Tertio, & vltimo, an, & qñ, & quibus
caſibus iudex à quo, vel ad quem, ipſum terminum aſsignare
3 poſsit. ¶† Circa primum ſcias, ꝙ nouem modis poteſt iudex à
quo terminum aſsignare ad illaqueandum ipſum appellantẽ.
¶Primo ad iter arripiendum, vt in c.peruenit.2.ĵ.eo. ¶Secũ-
do ad pſentandum ſe coram iudice ad quẽ, vt in tex.& gl. hic.
idẽ voluit & gl.pe.in cle.j. eo.tit. ¶Tertio poteſt iudex appel-
lanti petenti apoſtolos aſsignare terminum, ĵ. quẽ cũ apoſto-
lis ſe repreſentet corã iudice ad quẽ.& de iſto termino nõ re-
perit alibi ĩ iure ciuili, niſi in l.pſes.C.eo.tit. vbi eſt tex.de hoc
ſingularis ſm Bal.ibi, in j.col.dicẽtẽ, ꝙ talis terminus eſt arbi-
trarius, & debet aſsignari cum congruo ſpatio : aliàs appella-
tio non intelligeretur eſſe deſerta. ſecus qñ terminus cõpetẽs
aſsignatur, tunc eñ lapſo termino, & appellante nõ cõparen-
te, ẽ deſerta appellatio ſm Bal.ibi, & in l.fi. circa primũ no. C.
de tem-

ADDITIO.

a ¶Lapſo termino hominis ſententia firma remanet. Adde quid ſi appellans nõ eſt proteſtatus de cauſa impedimenti in perſona iudicis, an in cauſa ipſa appellationis currat tempus, & qualis proteſtatio requiratur. vide per Do. Alex.de Imo.in conſ.114.in 5.vol.circa prin.Et adde quod appellatio dr̃ pſidium innocentiæ, & fuit inducta ad fauendum oppreſsis iniuſtè, & vt corrigantur iniquitates iudicantium.vide cõſ. 113. in eo.vol. per eundem.Bartho.ad Hor.

de tẽpo.appel qđ no.ad cle.2.eo.ti.& bene facit c.ab eo.in fi.e.
tit.in 6. & ibi hr ꝙ appellans tenetur ĵ. 30. dies petere apłos à
die ſnię,vt ibi p gl.& l.iudicibus.C.eo.titu. ¶Quarto aſsignat
terminũ ad recipiendũ apłos petitos: & ſi in termino ipſe ap-
pellans nõ ꝯpareret, ſimiliter eſt deſerta ſua appellatio, vt eſt
tex.in cle.2.eo.tit. ¶Quinto ſtatuit terminũ ad proſequendũ
appellationem,vt in c.cũ cã.ſ.tit.ꝓx.ĵ.eo.ad hoc,3.& ſ. de re-
ſcrip.ex parte.licet Bar. in d.l. præſes.in hoc teneat ꝯ̃rium, &
non bene,dicendo ꝙ iudex talem terminũ aſsignare non põt.
4 ¶†Sexto aliqñ ſtatuit iudex terminum appellanti ſimul ad p̃-
ſentandum ſe coram iudice ad quem,& ad redeundũ cum lite
ris impetratis,& in hoc aduerte, quia hoc vltimum ipſe iudex
à quo facere non põt,vt eſt tex.in c.ex inſinuatione,ĵ.eo.& ita
tenet ibi Panor. col. vlt.dicẽs, ꝙ licet iudex à quo poſsit p̃fige
re terminũ appellãti ad ꝓſequendũ,& ad p̃ſentandũ ſe corã iu
dice ad quẽ, vt ſ. nõ p̃t ad impetrãdũ lr̃as,nec ad redeundũ cũ
lr̃is impetratis:qa eſſet imponere legẽ ſupiori, vt ſic iudex ad
quẽ daret lr̃as ſ̃m terminũ ipſius iudicis à quo inferioris:vale-
ret tñ talis terminus,& intelligitur reſpectu ꝓſecutionis ſiẽdę,
& vltra nõ ligat,vt in d.c.ex inſinuatione. ¶Septimo,aliqñ iu-
dex à quo aſsignat terminũ ad proſequendum,& ad faciendũ
fidẽ corã ipſo de proſecutione, ſeu de p̃ntatione coram iudi-
ce ad quẽ.& pone ꝙ in termino appellationis eſt ꝓſecutus, &
p̃ſentauit ſe corã iudice ad quẽ, tamen in termino nõ fecit de
hoc aliter fidẽ coram ipſo iudice à quo,an tunc ſua appellatio
ſit deſerta? Fed.de Senis in d.ꝯſ.tenet ꝙ nõ,ex quo ñ inuenitur
hoc à iure permiſſum,arg.d. c. ex inſinuatione.& ita ẽt ſequit̃
Bal.in d.l.præſes. Sed aduerte,quia talis terminus eſt vtilis, &
põt aſsignari ad vnum notabilem effectum: quia ſi appellans
iuſto impedimento ceſſante non faciet fidem coram ipſo iu-
dice à quo de ſua proſecutione, & p̃ſentatione,ĵ. terminũ ſi-
bi aſsignatum cui non ꝯ̃dixit, tunc poterit iudex à quo ſtatim
mandare ſuam ſnĩam executioni: nec retractabitur executiõ
per viam attentati,ſed pendebit ex futuro euentu ipſius cauſę
appellationis, ſicut in ſimili dicetur in c.paſtoralis.ĵ.eo.in gl.
antep. circa mediũ.ita Fed.in d.ꝯſi.& hoc idem ſequitur & te
net Rota deci.94.quæ incipit,Item ſi iudex..quod dictum ſin-
gulariter tene menti:quia ex hoc habes cautelam,per quã poſ
ſit fieri executiõ ſnĩę pendente appellatione,& ꝙ nõ retracte-
tur ante oĩa p viã attentati.& ita ẽt ſequitur Do.Ant.in d.c.ex
inſinuatione. ¶Sed dubitat Fed.in d. ꝯſil. an iudex à quo poſ-
ſit in dicta forma terminũ aſsignare, cum non ſpectet ad ſuum
offm̃.arg.d.c.ex inſinuatione. concludit tamen,ꝙ talis p̃fixio
termini, cui non fuit per appellantem ꝯ̃dictum operabitur p̃-
fatum notabilem effectum:cum à principio appellans potue-
rit ꝯ̃dicere, quia non tenetur fidem facere iudici à quo de prę
ſentatione,ſeu ꝓſecutione: & nõ tenet̃ poſt appellationẽ am
plius corã eo cõparere,vt in c.ſi à iudice.eo.tit.in 6.vnde ſi ap
pellans nõ ꝯ̃dixit ſibi imputetur: qa potuit ꝯ̃ eum fieri execu-
tio.non tamẽ pp hoc ꝙ non feciſſet fidem eſſet deſerta ſua ap-
pellatio, ex quo in veritate fuit proſecutus in termino ſibi aſ-
ſignato. & ita ſequit̃ hic Do.Panor.& idem Imo.in d.c.ex inſi
nuatione.circa finẽ,ibi vide notabilit̃ per eum. ¶Octauo iu
dex à quo aliquando in aſsignatione termini ad faciẽdũ fidẽ,
de quo ſ. cõminatur, ꝙ ſi appellans in termino ſibi aſsignato
non fecerit fidem, ꝙ tunc ipſa appellatio ſit deſerta,an ipſe iu
dex hoc facere poſsit. Lapus in d.clem.j.tenuit ꝙ ſic, ſed dõ-
minus Ant.& Imo.ibi col.3.tenent ꝯ̃rium, quia nõ repetitur
hoc permiſſum iudici à quo,argu.d.c.ex inſinuatione. ſolum-
modo permittitur aſsignare terminos in faciliorem expedi-
tionem cãæ appellationis,vt ſ. ſed hoc ꝙ fiat intimatio, & nõ
tificatio iudici à quo nõ tendit in faciliorẽ exitũ. merito hoc
nõ ꝑmittitur.& ita ẽt ſequit̃ Anch.& Do.Flo.in d.cle.j.q.23.
¶Nono,& vltimo quandoq; iudex ſtatuit terminũ appellanti
ad finiẽdã ipſam appellationẽ:& hoc facere nõ poſſet, qa eſſet
imponere legẽ ſupiori,vt in d.c.ex inſinuatiõe.& ita tenet ibi
Pa.in fi.ſed bene talem terminum poſſet pręfigere ipſe iudex
ad quem ex iuſta cã,ſ̃m Dominũ Flo.in d.cle.j.q.22.& Imo.in
d.c.ex inſinuatione,in fine. vbi ẽt tenuit, quod talis terminus
aſsignatus per iudicem à quo, ad appellationẽ fiendã non eſt
inutilis,quia hẽt vim termini ad appellationem proſequẽdã,
5 vt in d.c.ex inſinuatione,vbi idem tenet Do.An. ¶†Circa ſ̃m
principale, qualiter per appellantem dicatur eſſe ſatisfactũ ſu
pradictis terminis.dic ꝙ in primo termino, de quo ſ. ad arri-
piendum iter ſatis eſt,ꝙ arripiat iter in ipſo termino:nec tene
tur aliter ſe p̃ſentare coram iudice ad quẽ, vt ex tex.in c.j.§.j.
de elec.lib.6.vbi hoc tenet Gemi.& ſufficeret,quod in vltima
die termini iter arripiat:cum ſatis dicatur,tunc ĵ.terminũ ar-
ripuiſſe,vt per gl.in d.cle.2. & ita tenet Rota in deci. 155.quę
incipit, Item ſi certis terminis. & Imo.in d.c.ex inſinuatione
col.3.Sed in 2.termino ad ſe p̃ſentandum, de quo,ſ.tunc non
ſufficeret ſolũ arripere iter, ſed oporteret, quod ſe p̃ſentaret
coram iudice ad quem,quia ille proprie dr̃ ſe præſentare, qui
exhibet ſe conſpectui alterius,ſ̃m glo.in verbo,præſentati. in
cle.dudum.de ſepul.& ſi non poſſet tunc habere p̃ſentiam iu-
dicis ad quem, dẽt in hoc facere proteſtationem in termino,
in valuis palatij ipſius iudicis. Non tenet̃ tamen in dicto ter-
mino aliter proſequi ipſam appellationem. & ita tenet Rota
in d.deci.155.& ſequitur hic Panor.& Imo.in d.c. ex inſinua-
tione,cũ ſatis eſt,quod ſe præſentauerit,vt ſ. Et aduerte, quia
in quarto termino, de quo ſupra ad recipiendum apoſtolos,
dẽt conſiderari forma aſsignationis termini,quia aliquãdo iu
dex à quo aſsignat appellanti certum terminũ, & clarũ, & dic
vt ſ. Aliquando non aſsignat certũ terminũ, ſed dicit ꝙ com-
pareat ad recipiendum apoſtolos ĵ. terminum iuris, & tũc ſa-
tis eſt comparere in quacũq; parte termini iuris, vt voluit gl.
notabilis in d.cle.2.in verbo,ĵ. dictum, dicens hoc eſſe nota-
bile in omni caſu,quando aſsignatur dilatio, vt aliquis com-
pareat,vel producat teſtes,vel inſtrumenta ĵ.certum terminũ.
tunc em̃ põt expediri actus in quacunq; parte termini,ſ̃m gl.
ibi. Aliquando aſsignat iudex terminum ad recipiendũ apo-
ſtolos in termino iuris, & tunc non poſſet appellans,quando-
cunq; ĵ.terminum comparere ſed deberet in vltima,vel penul
tima die termini comparere, & alias ſua appellatio eſſet de-
ſerta. ita dicit gl. notabilis in d. cle. 2. quã ſemper ad hoc no.
quia eam ſequuntur ibi Doc. ¶Quantũ vero ad id quod dr̃ ſ.
in 5.termino ad proſequendum, dic ꝙ ſufficit appellãti in ter
mino iter arripere pro ipſa appellatione proſequenda, vt eſt
tex.in c.cũ cãm.ſ.tit.ꝓxi.& ita tenet Spe.tit. de appel.§. nunc
breuiter ver.Item quid ſi pars.quia ſufficit in termino ad pro-
ſequẽdum inchoare duntaxat,aut incipere etiam vltima die.
& ẽt tenet Rota in deci.156.& in deci. 144.quæ incipit, Item
ſi iudex.vt ſic ſatis ſit appellanti arripere iter,licet aliter in ter
mino nõ p̃ſentet ſe,vel porrigat libellum,vel ſupplicationem
coram iudice ad quem, vt in d. c. cum cauſa. quia per ipſum
actũ impetrationis,abſq; dubio diceretur fieri proſecutio ip-
ſius appellationis, in c.ex parte.& in c.dilectus.2.ĵ. de reſcrip.
¶Sed aduerte,quia Io.An.in addi.Spe.in dicto.§.nunc breui-
ter,recitat alios,ꝙ in termino ad proſequendum non ſit ſatiſ-
factum,ſi ſolũ iter arripiatur:ſed quod dẽt ſe p̃ſentare, & por-
rigere libellum, ſeu ſupplicationem. Nam ex vi verborũ plus
importat terminus ad ꝓſequendum, q̃ ſimpliciter ad iter ar-
ripiẽdum.& ita reſidet ibi Io.An.cuius opi.Imo.in d. c. ex in-
ſinuatione,dicit eſſe veriorem de iure,ſed quod in practica ꝓ-
pter auctoritatem Specu. & dominorum de Rota, ſeruaretur
p̃cedens opinio. Sed certe non ſolum in practica, ſed ẽt de iu
re procedit dicta opinio,quia eſt tex.in d.c.cũ cauſa.in princ.
& ita ſequitur Panor.ibi,& dominus Ant.in d.c.ex inſinuatio
6 ne,de quo tamen per Rotam in deciſ.45. quę incipit. Item ſi
Papa. ¶†Sed limita prędicta procedere quando iudex ad quẽ
nõ eſſet in curia, ſeu loco, in quo terminus aſsignatur:alias ſi
eſſet iudex in eodem loco,vel ciuitate, tunc in termino ad ꝓ-
ſequendum non eſſet ſatisfactum, ſi ſolum arriperetur iter:
ſed deberet tunc in dicto termino adhiberi maior diligentia
in proſequendo,ex quo iudex ad quẽ põt faciliter haberi, &
ſic quod adeatur ipſe iudex ad quem, & coram eo porrigatur
libellus, ſeu ſupplicatio ſi eius præſentia poteſt haberi, alias
proteſtetur,vt ſ. & de proteſtatione fieri faciat publicum in-
ſtrumẽtum,& ita limitat,& intelligit Rota in dicta deci. 155.
& ſequitur hic Panor.col.3. & Do.Ant.& Imo. in d.c.ex inſi-
nuatione. ¶Ex prędictis hẽs plene in omnibus caſibus, quid
importent termini,qui aſsignantur ab homine, & quomodo
intelligatur ei ſatisfactum ab appellante,licet Oldr. ſuo cõſil.
60.quod incipit,tp̃s datur ad iter arripiendum, vbi plene exa-
minat hos terminos obſcure, & inuolutè loquutus fuerit,
& vide per Spec.eo.tit.§. nunc breuiter.ver. Item quid ſi pars
7 ſ.allegata. ¶†Vltimo quantum ad prædicta põt eſſe dubiũ eo
a caſu, quo appellatio interponitur ad Papam,[a] & ſic aſsigna-
tus terminus ad proſequendum,& ad pręſentandum ſe,an ſuf
ficiat tunc comparere coram generali auditore cauſarum, q
eſt in curia. & vr̃, ꝙ ſic ex quo ipſe habet ordinariam iuriſdi-
ctionem,& cenſetur idem auditorium cum Papa,vt voluit gl.
ſingularis in cle.auditor.de reſcri.& Spe.in titu. de offi.or.in
prin. & ita etiam conſuluit, & ſequitur Fed.de Senis ꝯſil.103.
quod incipit,punctus quæſtionis. Sed certe hoc dictum vr̃ in-
telligendum,quando eſſet talis cauſa, in qua ipſe auditor ſine
alia ſpeciali commiſsione cognoſcere poſſet:alias ſecus.& ita
intel-

A D D I T I O.

a ¶Eo caſu,quo appellatio interponitur ad Papam. Adde an à ſententia Papæ, poſsit interponi appellatio ad conſilium,vide per Ludo.Ro.in cõſil.ſuo.421. & ſi appellatio interpoſita ad Papam, omiſſo medio cenſeatur deſerta conſtitutione iudicis, ad quem appellari debebat, non ſeruata per eundem in conſil. ſuo.402. Bart.ad Hora.

8 intelligunt Do.An.& Imo.in d.c. ex inſinuatione. & facit q̄d
no.Io.An.& alij Doc.in c.quamuis.de offi.ord. lib.6.quando
quis tenetur ſe præſentare apoſtolico conſpectui non ſufficit
tunc præſentare ſe coram cathedra Papali, ſed debet corā ꝑ-
ſona ipſius Papæ,ſi ipſius copia haberi poſsit,alias proteſtetur,
vt ſ.de quibus appellationibus poſsit ipſe auditor cognoſce-
re,vide per Rotam in deciſ. 136. quæ incipit, Item ſi à iudice.
9 ¶†Circa tertium,& vltimum principale, an & quando ipſe iu
dex, à quo poſsit appellanti ſupradictos terminos aſsignare,
aduerte,quia aliquando iudex defert appellationi, & conce-
dit apoſtolos, & tunc etiam poterit terminos,de quibus ſupra
aſsignare, & ita probat tex.no.in d.c.j.§.poſt hæc.eo.tit. lib.6.
& ita ibi Archi.& Io.An.¶Non obſtat ſi dicatur,ꝙ iudex defe
rendo appellationi abdicat à ſe totaliter iuriſdictionem, & ſit
transfuſa ad ſuperiorem, vt eſt tex. in c.cum appellationibus.
eo.tit.in 6.quia certè in aſsignatione huius termini, datur ſi-
bi iuriſdictio à iure,vt hic,& in c.proxi.ideo hoc poteſt cū tē-
dat ad faciliorē expeditionem cauſæ appellationis, pro quo
etiam eſt tex.in d.cle.j.in fi.& tenet.gl.or.in c.2.j.de ma.ↄc.&
Rota in deci.356. quæ incipit, Item ſi appelletur. ¶ Et proce-
dunt prædicta non ſolum quando iudex, qui detulit aſsigna-
ret tunc terminum incontinenti, ſed etiam ſi poſteà ex inter-
uallo, quia eodem modo poterit,vt eſt tex.in d.§.poſt hæc,vbi
illa dictio,poſt,eſt apta comprehendere actum, qui ſit etiā ex
interuallo,vt in d.c. cum appellationibus, in fi. & ita ſequitur
10 Gemi.in d.§.poſt hæc, & idem Flo.in d.cle.j.q̄ſtio.28. ¶†Sed
a dubitatur de iudice,qui non detulit appellationi [a], & eam nō
admittit,an poſsit poſteà hos terminos aſsignare.Inn. in c. fi.
j.de accu.tenet,quod nō, cuius dictū refert Spe. tit. de remiſ.
§.videndum,ver.verum,& ſequitur Panor.j. c.proxi. in princ.
quando iudex vellet ex interuallo aſsignare, quia non poteſt.
Sed ipſe idem Spec.in quarta parte eo.ti.§.ſequitur videre. in
forma illa, quæ incipit, Reuerendo, vel ſanctiſsimo, videtur
ſimpliciter concludere,quod etiam tunc poſſet præfigere ter-
minum etiam ſub pena excommunicationis, & ita tenet Ioā.
And.in d.c.cum appellationibus, pro quo optimè facit tex.in
d.c.j.in prin.& in 2.reſpon.vbi tex. ēt loquitur, quando appel-
latio non fuit admiſſa per iudicem, & ſubiungit de aſsignatio
ne termini, & ita ſequitur Lapus, Pet.de Ancha.& Gemin.in
d.c.cum appellationibus,& Do.Flo.in d.cle.j.qō. 27.pro qua
opi.facit tex.hic,& j.c.proxi.indiſtinctè loquens, quod iudex
à quo pōt iſtos terminos aſsignare.ergo non dēt reſtringi, ſed
indiſtinctè,& generaliter intelligi, ſiue iudex detulerit appella
11 tioni ſiue non. 19.diſt.ſi Romanorum. cum ſim. ¶†Et aduer-
te,quia ex prædictis notabiliter infertur aſsignationem ſupra-
dictorum terminorum non hr̄e vim dilationis,quia non dici-
tur iudex detuliſſe appellationi licet aſsignet terminum ap-
pellanti ad proſequendum appellationem, & ita tenet gl.ord.
& notabilis in verbo,remittenda.in d.c.cum appellationibus,
& idem Archy.ibi, & Io.An.in c.oblatę,j.eo. & Rota in deci.
204.quæ incipit, Item ſi appellatus, & in §.ex p̄miſsis.& Spec.
in d.§.qualiter,in ver. ſed pone. & idem tenet Panor. in d. ca.
cum cauſa.ſ.in prin.per tex.ibi,vbi deferre appellationi,& aſ-
ſignare terminum ponuntur vt diuerſa, ideo per aſsignatio-
nem termini non dicitur iudex deferre appellationi, & idem
12 tenet Inn.in d.cle.j.per illum tex.¶†In eadem gl. ibi,terminū
ſtatutum à parte,intellige de appellante, vt ſ.ſed ipſe appella-
tus terminum ad proſequendum appellationem non poteſt
præfigere appellanti,quia hoc non reperitur iure cautum, q̄a
imponeret ſibi legem, qui à iure hēt annum ad proſequendū,
13 vt in c.proxi.ſed ipſe appellans in aſsignatione termini impo
nit legem ſibiipſi præiudicando, reſtringendo ſibi terminum
iuris.& ꝙ appellatus non poſsit,tenet Spec.in d.§.qualiter.in
ver.hoc aūt.& Rota ī deci.204.& Io.An.& Gemi.in d.§.poſt
14 hæc.& Panor.co.2.¶†Sed quęritur primo,quid ſi in termino
aſsignato per iudicem à quo ipſi appellanti ad proſequendū,
& p̄ſentandum ſe coram iudice ad quem cōparet ēt appella-
tus,& petit, ꝙ appellans proſequatur appellationē, an poſsit
ad hoc cogi per iudicem ad quem.Spe.eo.tit.§. nunc breuiter
ver. Item pone p̄fixus.tenet,ꝙ non, ex quo hēt annum à iure,
vt in c.prox.& beneficium iuris nemini eſt auferendum, vt in
regula,indultum.li.6.quod tamen intelligit Panor.hic in col.
4.niſi ſit talis cauſa,cuius ex delatione immineret periculum,
tunc eſt poſſet, pro quo dicto eſt tex. notabilis in d. c. oblatæ.
vbi ceſſante cā publica, vel periculo animæ non poſſet iudex
ad quē in cauſis priuatis coartarē terminū iuris,& cogere ap-
pellantem ad ꝓſequendū, & ſicut nō pōt per ipſum appellatū,
vel per iudicē ad quē, ita ēt non poterit per ipſum iudicem à
quo vt eſt dictum ſ.& tenet Fed.de Se.ↄſ.159.quod incipit,in
cauſa, de quo tamen articulo vide ſingulariter dicta in d. c.
15 oblatę.†Spe.vbi ſ.ꝙ licet appellatus non poſsit cogere appel
lantem ad proſequendum ante terminum iuris, tamen pote-
rit coram iudice offerre libellum ſuum, in quo petat ſentētiā
pro eo latam confirmari, & ſic indirectè compelletur appellās
b proſequi in cauſa,& ita reſidet hic Panor. ¶Sed certè [b] hoc di-
ctum non procedit,quia nō vr̄, quod admittātur duo libelli di
recto ↄrij:ſi enim appellans coram iudice ad quē, deducit ſen
tentiam infirmari,non debet admitti libellus directo ↄrius, in
quo principaliter appellatus petat ſententiam cōfirmari.hoc
fuit dictum notabile Inn.in c.cum ↄtingat, circa medium,ſ.
de offi.deleg. & ita etiam tenuit Ange.in l.in tribus.ff.de iud.
dicens, ꝙ de iure nō admittuntur libelli directo ↄrij per illum
tex.pro quo facit,quia primus appellantis libellus eſt pręiudi-
cialis ad ſecundum, & ſententia lata in primo pateretur excep
tionem rei iudicatæ in ſecundo. merito nō procedit ſm̄ iudi-
cium, vt in l. fundum,& l.fundi. & ibi Bar.ff.de excep. cū vna
ſit inſtantia in cauſa appellationis ſufficiens pro vtraque par-
te,vt in l.fi.C. quādo prouo. & ideo quo ad hunc caſum vide-
tur tex.in d.c. oblatæ, vbi ita demum poteſt appellatus agere
ſuper confirmatione ſuæ ſententiæ, quando ipſe appellās fo-
ret in nimia negligentia in ꝓſecutione ipſius cauſæ appellatio
nis,alias autem non poſſet,vt ibi eſt expreſſum,de quo arti.vi-
de ibi plenè dicam. ¶ In alia tamen materia an admittantur
libelli directo ↄtrarij.vide tex.& ibi per Doc.in c.in præſentia.
de proba.& in l.ſi inter me & te.ff.de excep.re.iud.& ibi notā
16 ter Ang.& per Lapum in ſua alleg.3.¶†Secundo quæritur an
iudex ad quem, poterit terminum abbreuiare appellanti ſta-
tutum ſibi per iudicem à quo.Spe.in d.§.nunc breuiter,in ver.
Item pone,concludit,quod non, quia dilatione pēdente non
debet aliquid innouari, & officium iudicis conquieſcit, vt in
c.ſignificante,j.eo.& in l.ſiue pars. C. de dila. & ita reſidet hic
Imo.in fi.& Panor. niſi quando cauſa eſſet talis, quę require-
17 ret celeritatē,vt in d.c.oblatæ,& ſ.eſt dictū. ¶†Tertio quæri-
c tur, an ipſe iudex à quo [c] poſsit terminum per eum aſsignatū
appellanti prorogare.Panor.in c.ſæpè.q.255.tenet quod nō ꝑ
gl.quam dicit eſſe ibi notabilem in verbo, peremptoriè: quia
licet iudex poſsit facere gratiā ↄtumaci,& prorogare ſibi ter-
minū,vt c.ↄſuluit,de offi.dele.Tamen illud eſt verū,niſi ſit ac
quiſitū ius parti, puta, quia per nō comparitionē in termino
ſit deſerta appellatio,vt hic in tex.ſm̄ eum ibi. ſed certè faten
dum eſt,quando poſt lapſum termini eſſet appellatio deſerta,
vt hic in tex.Et ſic poſt acquiſitum ius parti,nō poſſet iudex ꝓ-
rogare,ſed ante lapſum termini nō pōt dici quæſitum ius par-
ti, vnde cum moderatio huius termini ſit in arbitrio iudicis à
à quo,vt j.c. proxi. ſatis vr̄ quod ſubſiſtente iuſta cauſa poſsit
prorogari cum nondū poſsit dici quæſitum ius parti, vt ſupra.
¶In eadem gl.ibi,poteſt pręueniri, an valeat impetratio pēdē
te termino,dicetur in c.ſæpè.j.eo.& ibi vide in gl. fin.in fine.
18 ¶†Sed hic dubitat̄ primo, an iudex à quo qui aſsignauit ter-
minum ad proſequendum, ſed tamen nō detulit appellationi
poſsit pēdēte termino procedere ↄ̄ appellantem. & dic,quod
non, quia ſolum poſt terminum procedere poteſt,& ſic nō an
te, vt hic in tex.& gl.notabili, nam præfixio termini hēt vim
dilationis, & dilatione pendente conquieſcit officium iudi-
cis;vt in d.c.ſignificante.facit gl. notabilis in verbo,poſt dila-
tionem,in cle.ſæpè.de verb.ſig. & ita tenet Panor.in d.c.cum
cauſa.col.pe. quod dictum eſſet ſingularis limitatio ad c.non
19 ſolum.eo.tit.lib.6.†quia licet in appellatione ab interlocuto-
ria iudex à quo non teneatur ſuperſedere,imo etiam pendēte
appellatione poteſt procedere in cauſa ante inhibitoriam ſe-
cutā,& ēt ipſo appellante vlterius non citato,vt in c.eum qui.
de do.& ↄtu.lib.6.tamen quando iudex à quo ſtatuit terminū
appellāti ēt ſi nullatenus detuliſſet appellationi nō poterit di-
latione pēdēte procedere, vt eſt hic tex.& gl.valde notabilis,
& indiſtinctè loquens tam in appellatione à diffinitiua quam
ab interlocutoria, pro quo ēt tex.notabilis in l.appellatiōe.C.
20 eo.ti.per quē tex.†dixit ibi ſingulariter Bal.in 9.co.quod ſiue
iudex aſsignauerit terminum ad audiēdum reſponſum an ap
pellatio ſit admittenda, vel non, vel ad ap̄los recipiendos, ſiue
terminū ad arripiēdū iter, ſeu ad audiendū reſponſum ſup re-
ceptione ap̄lorum; quælibet iſtarum dilationum facit quod
interim iudicis offm̄ ↄquieſcit. Ita Bal. ibi per illum tex. cum
21 ſua glo.notabili,quod ſingulariter tene menti. † Et adde pre-
dictis,

ADDITIONES.

a ¶De iudice,qui non detulit appellationi. Adde an in iudex appellationi defe
rēdo transfundat in iudicem ad quem, omnem iuris diſtinctionē. vide per
Do.Ludo.Ro.in conſil.ſuo.501. & in deci.Rotæ.356.quæ incipit.item ſi ap-
pellatur. Bar.ab Hor.

b ¶Adde,ꝙ his fundamentis Philip.reſpondet hic D.Præpoſi. per tex.in c. ob-
latæ,& per not. in c.ſæpè,j. eo.vt hic per eum.

c ¶Iudex à quo, non poteſt abbreuiare terminum ſemel aſsignatum. & ſic in-
fertur, quod aſsignatio termini, plus ſuſpenditur iuriſdictione iudicis, q̄
appellatione, quod nota.

dictis quod ſi iudex dicit, aſsigno tibi terminum x. dierum ad
recipiendum apoſtolos vel ad audiendum reſpõſum, & poſt-
a ca quandocunq;. An iſta adiectio, & poſtea qñcunq;,[a] faciat di
lationem. & dicas quod non vt ſingulariter no. in l. cum ſtipu-
latus ſim mihi à Proculo. ff. de ver. obli. & ibi per Bar, & ita in
his terminis voluit notabiliter Bal. in c. mandatũ, in fi. ſ̃. de re-
22 ſcri. de quo ẽt vide per Bal. in l. appellatione, ſ̃. alle. ¶† Secun-
dò dubitaẽ quid ſi eſſet lapſum tm̃ de termino qđ ſit impoſsi-
bile appellantem poſſe ſatisfacere termino ſibi aſsignato, an
poterit tũc iudex a quo ſtatim procedere. Hoſt. hic tenet quod
ſic ar. l. ſi ita ſtipulatus eſſet. ff. de ver. ob. ſed Io. And. hic ɔ̃ pro
23 quo tex. hic in verbo † ex tunc, quæ dictio denotat extremitatẽ
temporis vt in l. 4. ff. de cond. & demon. vnde nõ videtur poſſe
procedere ante lapſum totius termini pro quo etiam bonus
24 & notabilis tex. in c. commiſſa, de ele. lib. 6. ¶† Vltimo dubita-
tur lapſo termino, & ſic appellatione deſerta, an poterit ꝓce-
di abſq; alia citatione. & videtur, ꝙ ſic vt voluit Inn. in c. ex ra-
tione. j̃. eo. vbi ſingulariter dixit, ꝙ qñ appellatio eſt deſerta
propter non proſequi in termino poteſt iudex a quo procede-
re ad executionem ſnĩæ abſq; alia citatione partis. facit dictũ
c. eum qui. Nam ex quo appellans videtur declaraſſe nolle am
plius comparere coram eo, & ſicut ante aſsignationem termi
ni potuiſſet iudex a quo procedere ɔ̃ appellantem vlterius nõ
citatum vt d. c. eum qui. ita lapſo termino poterit vt hic in gl.
abſque citatione, & ita tenet Panor. in d. c. cum cauſam, ſ̃. tit.
j. co. pe. per gl. ibi in prin. volentẽ quod tunc iudex poſsit pro-
cedere contra appellantem ac ſi fuiſſet peremptorie citatus, &
25 ita etiam tenet glo. hic. † vnde licèt alias ille qui ſponte renun
ciaſſet appellationi eſſet neceſſario tunc citandus ad cauſam
vide glo. c. eum qui. etiam ſi renunciet tacite vt ibi per glo. Ta
men qñ tacite renunciatio reſultat ex negligentia, puta in nõ
petendo apoſtolos j̃. tempus, aut in non proſequendo appel-
lationem j̃. terminum aſsignatum a iudice vt hic in tex. non
erit propter hoc de neceſsitate amplius citandus per iudicem
a quo ad reliquum proceſſum, vt d. c. eum qui, & ita tenet ibi
26 Io. And. & ſequitur Pan. in d. c. directę, j̃. eo. † Notans ex om-
nibus prædictis vnam notabilem regulam, ꝙ iudex a quo non
teneatur de cœtero citare appellantem ab eo etiam ſi appella
tio ſit deſerta, quod tene menti. de quo etiam vide plenè dicta
in d. c. directę, & in d. c. ſæpe, vbi de his.

ADDITIO.

a ¶Et poſteà quandoeunque. Vide And. Sic. conſi. 51. ſcripſit ſapientiæ fons, col. 10. in 1. par.

SVMMARIVM.

1 *Idem eſt terminus ad appellationem proſequendam ſiue iudicialiter ſiue extraiudicialiter appelletur, quia habet appellans à iure annum.*
2 *Iudex à quo poteſt appellanti breuiare illum terminum iuris reſpectu proſequutionis, non reſpectu finis cauſæ.*
3 *Appellatio dicitur deſerta tam per lapſum termini iuris quam etiam per lapſum termini hominis.*
4 *Appellatio extraiudicialis non eſt propriè appellatio: quid in fauorabilibus.*
5 *A grauamine extraiudiciali appellãdum eſt infra x. dies ſicut à iudiciali.*
6 *Appellatio extraiudicialis redderetur nulla niſi interponatur in præſentia illius qui grauamen intulit ſi eius præſentia haberi poſsit.*
7 *Tempus x. dierum ad appellandum uel dilationis iuris, an poſsit immutari per iudicem uel prorogari per partes, & an partes poſsint facere quod appellatio deuoluatur ad priuatum uel quod non tranſeat ſententiam in rem iudicatam, & quid per ſtatutum uel conſuetudinem.*
8 *Ciuitas recognoſcens ſuperiorem poteſt per ſtatutum arctare tempus datũ ad appellandum quod eſt ad limitationem c. uenientes, infra de iureiur.*
9 *An & quando iudex poſsit immutare dilationes à iure ſtatutas & in his quæ relinquuntur arbitrio iudicis poteſt appellari, & nu.* 10. 11. 12.
13 *In appellationibus extraiudicialibus an per lapſum termini hominis grauamen tranſeat in rem iudicatam.*
14 *Tempus aſſignatum ad proſequendum currit à die illati grauaminis non à die aßignationis.*
15 *An deſerta appellatione extraiudiciali detur remedium appellanti ut audiri poßit ſaltem per uiam querelæ.*
16 *Terminus iuris in cauſis beneficialibus non poteſt per iudicem à quo immutari niſi partibus non cõtradicentibus uel cõſentientibus, & per lapſum termini hominis non deſeritur appellatio, & nu.* 17.

CAP. V.

CVm ſit Romana. Appellans habet annũ ad proſequẽdum à iure, & ex cauſa biennium, niſi iudex modereẽ, & ſi j̃. id tp̃s non proſequatur rata manet ſnĩa, vel remittitur ad ipſum iudicem à quo qñ ante ſnĩam fuit appellatum. hoc dicit, vſque ad §. præterea. ¶ Et habet duas partes. Primò ſtatuit terminum appellationis proſequendæ. Secun-
dò ponit pœnam non comparentis. ſecunda ibi, j̃. quod &c.
1 No. primò ex iſto text. & ita allegatur, ꝙ appellans hẽt à iure
annũ ad proſequẽdũ appellationẽ, ex cã biennium: imò ẽt ex
cã trienniũ vt in c. ex rõne, ſ̃. eo. licet iſte tex. in prin. loquatur
in appellatione iudiciali, tñ idẽ eſt ſi appelletur extra iudiciũ
quia vtrobiq; eſt idẽ terminus vt in cle. ſicut, eo. tit. vbi de hoc
2 tex. no. ¶† No. ſecũdò, ꝙ iudex à quo põt appellãti p̃figere bre
uiorẽ terminũ termino iuris reſpectu ꝓſecutionis ſed nõ re-
ſpectu finis, q̃a vbi appellãs nõ tenebaẽ ꝓſequi ante annũ tñ in
termino ſibi aſsignato teneẽ ꝓſequi, & poſtea finire in ipſo ter
3 mino iuris vt hic, & ſ̃. c. ꝓximo. ¶† No. tertiò iuncta gl. ſicut ꝑ
lapſum termini iuris deſeriẽ appellatio, vt in d. cle. ſicut, ita &
ꝑ lapſum termini hominis ẽt in appellatione à diffinitiua, vñ
nõ expectaẽ tũc lapſus termini iuris vt hic, & ſ̃. c. ꝓximo & ibi
4 ꝑ Inn. ibi plenè de hoc eſt dictũ. ¶† Vltimò no. ꝙ licet ab actu
extraiudiciali ſit ꝑmiſſa appellatio vt hic, & ĩ c. cõcertationi,
eo. ti. li. 6. tñ ipſa appellatio extraiudicialis nõ eſt ꝓpriè appel
latio ſed eſt ad cãm ꝓuocatio vt hic in tex. & gl. in verbo ſolẽt.
ſecus ĩ fauorabilibus cũ large poſsit dici appellatio ẽt ſi extra
5 iudiciũ ꝓuoceẽ vt hic, & j̃. e. in c. bonę. † & ɔuenit ẽt cũ appel-
latione iudiciali cũ eodẽ mõ à grauamine extra iudiciũ ſit ap
pellãdũ j̃. x. dies ſicut in appellatiõe iudiciali vt eſt hodie tex.
notabilis in d. c. ɔcertationi, de quo ẽt hic notabiliter ꝑ Inno.
6 in prin. † dẽt ẽt appellari corã iudice, & in eius p̃ſentia, etiã in
appellatione extra iudiciũ, al's redderẽ appellatio nulla ſi nõ
interponereẽ in p̃ſentia iudicis vel p̃lati inferẽtis grauamẽ qñ
eius p̃ſentia haberi poſſet, vt voluit gl. or. in c. appellatio, e. ti.
lib. 6. & Lapus in ſua alleg. 39. col. 2. de quo arti. vide plene in
c. bonæ, j̃. e. in 7. & 8. q. vbi plene dixi, & hic per Inno. in princ.
¶In gl. magna in prin. tene mẽti gl. ord. q̃ ſemꝑ allegatur an &
qñ iudex poſsit diminuere vel ꝓrogare dilationes à iure ſtatu
tas, de quo etiã per gl. in regula indultũ, in 6. & in l. 2. ff. de reg.
iur. & ibi ꝑ Bar. & alios, & in c. qđ ad cõſultationẽ, ſ̃. ti. ꝓxi. &
7 in c. j. & 2. ſ̃. de dila. ¶† In eadẽ gl. ibi, tp̃s x. dierũ, no. glo. & ita
allegaẽ, ꝙ tp̃s 10. dierũ ad appellandũ non p̃t immutari ꝑ iudi
cem, & idem voluit gl. in d. r'la, indultum. imo plus voluit gl.
ſingularis in auth. offeratur. C. de litis ɔteſ. ẽt de volũtate par-
tiũ nõ poſſe tale tp̃s ꝓrogari, & ita ſequitur ibi Bal. & in auth.
ei qui. C. de temp. appel. q̃a non poſſent facere ꝑtes, ꝙ elapſis
10. diebus ꝑ appellationẽ deuoluãtur iuriſdõ ad nõ hñtem. l.
priuatorũ. C. de iuriſd. om. iud. & nõ poſſent facere ꝑtes, quod
ſnĩa nõ tranſeat in rẽ iudicatã poſt 10. dies, ſ̃. tit. ꝓxi. quo ad ɔ-
ſultationẽ. & no. in l. fi. C. de tranſac. ſed tñ ꝑ ſtatutũ, vel ɔſue-
tudinem loci bene poſſet tp̃s 10. dierũ ad appellãdũ abbreuia
ri, vel prorogari, vt voluit gl. ſingularis in l. p̃ſcriptione. C. ſi ɔ̃
ius, vel vti. pu. quã ad hoc allegat Ang. in d. l. 2. & non mirum,
cum tale tp̃s 10. dierũ ſit de iure poſitiuo, vt in d. l. j. §. biduũ.
ff. qñ appel. ſit. & 2. q. 6. biduũ. & in auth. hodie. C. eo. ti. Meri-
8 to p̃t ꝑ l. vel ſtatutum immutari, de quo j̃. ¶Sed quãtũ ad ma-
teriã huius gl. Dy. in d. r'la, indultum, cõcludit ꝙ aut datur di-
latio à iure ſine miniſterio iudicis, & immutare non poterit:
aut cũ iudicis miniſterio, & tunc cauſa cognita poterit dimi-
nuere, vel prorogare, & ita in effectu reſidet gl. hic, & in d. r'la,
indultũ. Sed Bar. in d. l. 2. indiſtinctè voluit, ꝙ iudex ex iuſta cã
a poſsit abbreuiare, vel allongare dilationes[a] ſtatutas à iure, ẽt
abſq; aliquo iudicis miniſterio, & ẽt tp̃s 10. dierum ad appel-
landum, vt ibi plenè per eum, & cũ eius dictis reſidet hic Do.
Ant. & cum eo ẽt videtur reſidere hic Panor. dicens, quod iu-
dex inquãtum vellet immutare terminos iuris in præiudiciũ
ſuperioris non poſſet, vt in c. ex inſinuatione. j̃. eod. & ſ̃. de iu-
reiu. venientes. ſed quantum tendit ad ius partis poſſet iudex
immutare dilationes ſtatutas à iure, etiam abſq; aliquo eius
miniſterio, dummodo ſtatuat in pertinentibus ad ſuam pote-
ſtatem, & ita dicit probari per text. hic, & ſ̃. c. proximo, cũ iſte
terminus ad proſequendum detur à iure, & abſq; miniſterio
iudicis, & tamen poteſt reſtringi per ipſum iudicẽ, & per hoc
infert Panor. col. 4. ꝙ ex iuſta cauſa puta ratione ſcandali, vel
alterius vtilitatis poſſet iudex à quo tempus 10. dierum ad ap-
pellandum diminuere, cum per hoc non præfigitur lex ſupe-
riori, imo ipſis partibus, prout hic dicitur in termino proſecu
tionis. & ſic concordat Panor. cum Bar. in d. l. 2. vbi hoc dixit
8 de iſto tempore 10. dierum. ¶† Et ex hoc etiam infertur, ꝙ li-
cet ciuitas recognoſcens ſuperiorem non poſsit ex toto tolle
re appellationem, vt d. c. venientes. bene tamen poſſet ꝑ eius
ſtatutum diminuere, vel allongare terminum 10. dierũ ad ap-
pellandum, vt per gl. in d. l. præſcriptione. & ita limitetur d. c.
9 venientes. ¶ † Sed aduerte, quia Bal. in d. auth. offeratur, re-
ſidet

ADDITIO.

a ¶Dilationes. Qualiter dilatio peti debeat ad probandum, & ex quibus cauſis. vide conſilium. 101. Do. Alex. de Imo. in v. vol. & per Ludo. Ro. in conſ. ſuo 76. & in alio conſil. ſuo 226. Bar. ab Hor.

ſidet cum opi. Dy. & gl. hic ɔ̃ Bar. dicendo, quod aut dilatio habet dari cum cauſę cognitione, & ſic cum miniſterio iudicis, & poterit immutari per iudicem, niſi lex vltra procedat inhibẽdo. ff. de iu. deli. l. 2. aut datur ſine cauſæ cognitione, & tũc cum non ſpectet ad iudicem non poterit immutare, prout eſt tempus 10. dierum, vt in d. auth. hodie. & in tempore, de quo in c. pia. de excep. in 6. & in c. frequens, de reſti. ſpo. eo. li. & ita etiã reſidet Ang. in effectu in d. l. 2. quod hoc, quod poſsit immutare tempus 10. dierum non reperiatur à iure ſibi permiſſum. ar. in tex. in d. c. ex inſinuatione, ȷ̃. eo. ſed per legẽ, ſeu ſta-
10 tutum, ſeu ɔ̃ſuetudinem loci põt bene immutari, vt s̃. ¶ † Et iõ Imo. hic dicit, quod opinio huius gl. hic eſt communis, vt ſic dilationes datę à iure, abſq; iudicis miniſterio, non poſsint ꝑ ipſum iudicem immutari, niſi ſolum in caſibus, in quibus reperietur expreſſum. & ita non obſtat iſte tex. nec alia iura, quę allegantur in ɔ̃rium. & facit quod no. gl. in verbo quindecim,
11 in ca. cupientes. §. quod ſi per 20. de elec. lib. 6. ¶ † Et aduerte, quia dicit hic Panor. col. 5. quod eo caſu, quo iudex poſſet immutare dilationes à iure ſtatutas reſtringendo, vel prorogando terminos iuris, tunc ſi hoc faceret abſque cauſa rationabili, & cognitione cauſæ, poſſet ab eo appellari: ita dixit Inno. in c. ad petitionem, ȷ̃. de accu. quia licet preſumatur pro iudice, etiam in his, quæ eius arbitrio relinquuntur, vt dixit ſingulariter Inno. in c. nouit, s̃. de eo qui fur. Tamẽ ſi malè arbitraretur poſſet appellari etiam in commiſsis ſuo arbitrio, prout voluit gloſ. ordi. in c. ſuper his, ȷ̃. de accuſa. & eſt tex. in ca. 1. de dila.
12 s̃. & Bar. in l. ſi qua pęna. ff. de ver. ſig. ¶ † In ea. gl. ibi, verius dicas. Nota hanc glo. quę ponit veritatem, & de his dicas prout plenè eſt dictum, s̃. c. proxi. & dicit hic Panor. quod ipſe iudex ad quem, ex cauſa bene poſſet reſtringere hunc terminum iu-
a ris dando minores dilationes,[a] & compellere partes ad proſequendum, vt in c. oblatæ, ȷ̃. e. & propter hoc dicebat Bal. in d. auth. ei qui. quod licet iudex ad quem non poſsit arctare tẽpora appellationis proſequendę, ex quo tale tempus quantum ad eum abſque eius miniſterio eſt ſtatutum à iure, prout etiã dicebat Cy. in d. auth. ei qui. tamen Bal. intelligit, & limitat, quando ipſe iudex vellet imponere tempus, & metam inſtantię: ſed quando ipſi iudici liqueret de cauſa, poſſet præſentibus partibus, vel etiam altera abſente, vt in l. ampliorem. C. eo. ti. quandocunq; pronunciare, & ſic imponere finem cauſæ, & inſtantiæ appellationis per ſententiam etiã ante lapſum anni. ar. ff. vt in poſ. leg. l. is à quo. & no. in l. j. C. quomodo, & quando iud. quod dictum tene menti ad limitationem, & declarationem eorum, quę in hoc ſunt dicta, s̃. c. proxi. de quo tamen dicas, vt eſt dictum in d. c. oblatæ. ¶ In eadem gl. in fine, concludit iſta gl. quod ſententia firma remanet ex ſolo lapſu termini hominis, non expectato vlterius lapſu termini iuris,
13 vt hic in tex. & s̃. c. proxi. & dic vt ibi. ¶ † Et aduerte cum hic tex. loquatur in appellationibus etiam extraiudicialibus, tunc videtur, ꝙ ſi appellaretur à grauamine, & labatur terminus aſſignatus, ꝙ grauamen illatum extra iudicium tranſeat in rem iudicatam per lapſum termini hominis ſicut ꝑ lapſum termini iuris, vt eſt expreſſum in cle. ſicut, eo. ti. vbi à grauamine extraiudiciali currit annus à die appellationis: & ſi appellaretur à grauamine futuro, tunc non incipit currere tp̃s à die appellationis, ſed incipit currere tp̃s à die illati grauaminis, vt ĩ tex.
14 ſingulari d. c. ſicut. eo. tit. † & eadem ratione tempus aſsignatũ ab homine in appellatione à grauamine futuro, non curreret a die aſsignationis termini, ſed inciperet currere a die illati grauaminis. & licet vtroq; caſu per lapſum termini hominis ſiue
15 iuris deſeratur appellatio, vt hic, & in d. cle. ſicut. † Tamen dicit hic Panor. ꝙ deſerta appellatione extraiudiciali iterum audietur talis appellans ſuper iure ſuo, & dicit ꝓbari hic in tex. intelligendo per viam qrelę, non aũt per viã appellationis. & rõ differentię, quare auditur per viam querelæ, eſt qa negotia extraiudicialia nunq̃ tranſeunt in rem iudicatã agendo per viã qrelę, vt eſt tex. notabilis cũ gl. in d. c. ɔcertationi. ſecus ſi ꝑ viã appellationis, qa illo iure ꝓſequi non poſſet deſerta appellatione, ſed ꝑ viã qrelæ poſteà ſic ſm̃ Pan. & ita vr̃ hic velle Inno. & Imo. in fi. ¶ Sed certè hoc dictum non vr̃ tranſire ſine dubio per generalem rl̃am huius textus c. & s̃. proximi, qa non proſequens ſuum grauamen in termino iuris, vel hominis q̃tũ ad ſe nõ auditur amplius ſuper illo, & maximè, qa tex. in d. c. ɔcertationi, dat electionem, an velit grauatus proſequi ius ſuum per viam appellationis, vel querelæ: vnde ſi elegit ꝑ viam appellationis & ſuccubuit, quia ſit deſerta eius appellatio per lapſum termini iuris, vel hominis, non vr̃ ꝙ amplius poſsit deducere illud grauamen poſtea per viam querelę, vt hic, & in d. clemen. ſicut. ex quo paſſus eſt labi terminum hominis, vel iuris, quo caſu dicetur cõſenſiſſe, ar. l. ab eo. C. quomodo & quando iu. & dato ɔ̃ſenſu expreſſo, vel tacito, nõ auditur grauatus etiam poſteà per viam querelę, vt in d. c. concertationi, & ibi per glo. & ſic videret̃ quod lapſo termino iuris, vel hominis, appellans extra iudicium ſit excluſus quantũ ad ſe, & non audiatur poſtea per viã querelæ, ex quo elegit per viam appellationis in qua ſuccubuit, & viã quã elegit hæc ſibi pateat. ff. quod me. cau. l. ſi. cũ exceptione. §. fi. & facit quod habetur in c. ſi forte, & in c. vt circa, & in c. cupientes, de ele. lib. 6. cogita tñ. ¶ In gl. in verbo, nec ſolent, in fi. de differentijs in appellatione iudiciali, & extraiudiciali hic aliqualiter ꝑ Doc. & plenè dicetur in c. bonæ, ȷ̃. eo. vbi vide de his. ¶ In gl. in verbo, cogitur, in prin. quid aũt ſit in cauſis beneficialibus in quibus appellanti ſtatuitur terminus a iure ad ꝓſequendũ, vt in c. j. de ele. lib. 6. an appellante non proſequente ȷ̃. terminũ ſit deſerta appellatio. Lapus in cle. 1. eo. tit. tenet, ꝙ non, cũ hic tex.
16 loquatur in termino hoĩs & non iuris. ¶ † Sed dubitatur quid ſit ĩ termino hoĩs in cauſis beneficialibus, pone iudex aſsignauit terminũ appellanti ad arripiendũ iter, & proſequendũ appellationẽ in termino, nihil fecit, an habeat locũ diſpõ huius tex. & s̃. c. prox. Lapus ĩ d. cle. j. vr̃ velle, ꝙ ſic: ſed Pet. de Anch. tenet ɔ̃rium, dicẽs primo, ꝙ in iſtis beneficialibus iudex a quo non põt aſsignare aliũ terminũ, q̃ ſit expreſſum in d. c. j. & in d. c. cupiẽtes, qa eſſet imponere legẽ ipſi ſupiori, vt ꝑ gl. in d. §. ꝙ ſi per xx. & præſuppoſito ẽt, ꝙ iudex hoc poſſet tñ appellante non cõparente, nõ erit in beneficialibus deſerta appellatio ex quo in d. c. j. imponitur alia pęna ipſi contumaci: quia procedit in eius abſentia, vnde eius appellatio nõ eſt deſerta, & non dẽt duplici pœna puniri, s̃. de iudi. at ſi clerici, in fi. ſm̃ Pet. de Anch. ¶ Sed aduerte, quia dictũ Lapi, s̃. procedit qñ aſsignaret̃ terminus partibus volẽtib. vel ſaltẽ non ɔ̃dicentibus: cũ ĩ bñficialibus partes poſsint renunciare appellationi, vt in c. q̃uis, de ele. lib. 6. & in beneficialibus ſñia tranſit in rem iudicatã, vt per gl. or. in c. j. ȷ̃. de cõceſ. præben. vnde ꝙ in eorũ præiudiciũ alteret̃ diſpoſitio d. c. j. non eſt tollere ius ſuperioris, ſed ipſæ partes renunciant ſuo fauori. & dato etiã, ꝙ iudex aſsignaret formaliter terminũ iuris de quo in d. c. j. & in d. c. cupientes, licet alias appellatio non deſeratur ex lapſu termini iuris, vt s̃. tñ qñ idem terminus iuris eſſet aſsignatus per iudicẽ, tunc bene deſereretur appellatio, cũ mitius agatur cũ l. q̃ cum iudice, l. Celſus. ff. de arbi. & ita tenet Do. Flor. in d. cle. j. in fine. ¶ Ex quibus infertur, ꝙ in beneficialibus cauſis, terminus iuris datus ad proſequendum in cã appellationis, non põt per iudicẽ a quo immutari, vt per gl. in d. §. quod ſi per. xx. in verbo quindecim, partibus ipſis ɔ̃dicentibus, ſecus ſi uolentibus aut ſaltẽ non contradicentibus, & ita ſequitur Dom. An. & Imo. in d. cle. j. in fi. quod tene mẽti quia eſt ſingularis limitatio ad text. hic, & s̃. c. proximo, vt non habeat locũ in beneficialibus cauſis, niſi terminus ſit aſsignatus per iudicẽ a quo conſentientibus partibus, vel non contradicentibus, & aliter in beneficialibus nũquàm per lapſum termini hominis eſſet deſerta appellatio, quod tene menti, de quo tamen vide per Rotam in dec. 221. quæ incipit, Item ſi appellans.

ADDITIO.

a ¶ Dando minores dilationes. Adde an dilationes poſsint per iudicem moderari Do. Lud. Ro. conſil. ſuo 497. & an quarta dilatio concedenda ſit in ſummariis, per eundem in alio conſilio ſuo. 525. Bar. ab Hor.

SVMMARIVM.

1 *In notorijs poteſt ferri ſententia etiam non citata parte.*
2 *An in notorijs admittatur appellatio, & quid in manifeſtis, & vide differentiam inter notorium, & manifeſtum.*
3 *Ab homine non poteſt ferri excommunicatio pro delicto, ſed ſolum pro cõtumacia.*
4 *Contumax poteſt excommunicari abſque alia citatione, vel admonitione, quod eſt notabilis limitatio ad c. ſacr. ȷ̃. de ſent. excom.*
5 *Eo ipſo, quod ſubditus non obedit præcepto prælati, poteſt excommunicari abſque alia admonitione.*
6 *Notorius criminoſus non eſt excommunicandus niſi primo ſit citatus, & etiam num. 7.*
8 *An, & quando in notorijs cauſis poſsit ferri ſententia abſq; citatione.*
9 *An & quando abſens extra territorium poſsit excõicari.*
10 *An per edictum, vel ſententiam particularem, vel ſtatutum poſsit excõmunicari abſens extra territorium.*
11 *Pro cauſa orta, & iam deciſa intra territorium abſens extra territorium poteſt excommunicari, alias ſecus.*
12 *An ratione contractus citationis, ſeu præuentionis, vel rei ſitæ, vel delicti, poſsit abſens excommunicari.*
13 *Abſens extra territorium poteſt abſolui a ſententia cenſuræ.*

§. Preterea. Qui de crimine impetitur appellare poteſt, niſi crimen ſit notorium. hoc dicit. ¶ Nota primo, ꝙ etiam in criminalibus eſt permiſſa appellatio: vnde in capitalibus cauſis, & vbi ageretur de pęna mortis, non ſolum ipſe condemnatus, ſed ẽt quilibet alius abſque

vllo mandato,imo etiam inuito,& ꝯdicente ipſo condemnato appellare poteſt,vt in l.non tantum.ff. eo.& pendente appellatione non poteſt fieri executio, vt ibi no. in l.qui vltimo.
1 ff.de pę.per Barto.¶†Nota ſecundo, & ita allegatur, ꝙ in notoriis poteſt ferri ſententia non citata parte.quod qualiter ꝓcedat,dicetur ꝭ.¶No. tertio,& ita allegatur, quod in notorijs etiam abſens,& extra territorium, & non citatus poteſt excõ-
2 municari,quod qualiter etiam procedat,patebit.ꝭ.¶ † In gl.in verbo,manifeſtus.in fine,an in notorijs etiam admittatur appellatio,dicetur plene.ꝭ.codem,in c.cum ſpeciali.§.porro. Nota tamen ex hac gl.quod in manifeſtis bene admittitur appellatio,& quæ ſit differentia inter notorium, & manifeſtum, vi-
a de gl.in l. ciu es. C.eo.titu.& quod in manifeſtis [a] admittatur appellatio,probatur.3.q.5.quia ſuſpecti.in tex.& glo. In gl.fi. ibi ad pœnitentiam.hęc ſolu.non eſt vera ſm Do. Anto. quia, excõicatio non debet ferri niſi præmiſſa legitima admonitione, vt in ca.ſacro.ꝭ.de ſenten. excom. etiam ſi delictum ſit no-
3 torium,†cum ab homine pro nullo delicto poſsit ferri excommunicatio,niſi ſolum pro contumacia,vt no.gl.notabi.11.qõ. 3.epiſco.& ideo non ſufficeret admonitio quæ fieret ad pœnitentiam per viam denunciationis euangelicę,cum requiratur ſpecialis citatio ad ſententiam, vt per gl.in verbo ad id.in cle. ſæpe.de verbo.ſign.& ita reſidet Imo.hic,quod dictum nõ pla-
4 cet Pano.†ex quo ſufficit quod etiam per vnicam citationem conſtet de contumacia: tunc enim quis poterit poſtea abſque alia citatione excommunicari,vt in c.j.ꝰ.de iud.& 11.q.3.cer-
5 tum.†& tenet Inn.in c.ex parte.ꝭ.de verbo.ſigni. vbi ſingulariter dixit in vlti. col. ꝙ ſi prælatus aliquid præcipit ſubdito ſuo quod ſpectat ad eius officium,& ſubditus non obedit,poterit eum excommunicare abſque alia citatione vel admonitione: ex quo iam eſt in contumacia,quod no.ſed certe gl.hic non loquitur de tali contumacia. In ea.gl.in fi.no.primo ex hac glo. ꝙ iudex poteſt citare per ſuum familiarem. ſic.ꝰ.de do.& contu.cum dilectus.imo iudex poſſet committere parti citationẽ alterius partis,vt l.cum qui.§.ſi epiſtolam.ff.de fur.& in l.miles.§.qui iudicati.ff.de re iud.intellige qñ conſtaret per literas de commiſsione iudicis,de quo plene dicetur in c. cum para-
6 ti.ꝭ.e.†Nota ſecundo ex hac gl.quod licet in notorijs [b] non requiratur ordo iuris,vt in c.ad noſtram. el 3. ꝰ.de iureiuran. tñ bene requiritur citatio in notorijs ſm glo.ibi,& hic.& ideo in ſententia excommunicationis vbi requiritur admonitio,vt d. c.ſacro.quæ excommunicatio debet ferri in ſcriptis,vt in ca.j.
7 de ſen.excom.lib.6.†requiritur citatio etiam in notorijs,& ita reſidet gl.hic, & Hoſt.dicens ꝙ nullus abſens quantumcunq; notorius crimino ſus eſt excommunicandus, niſi primo ſit citatus,cum multi dicantur notorij qui non ſunt.ꝭ.eod. conſuluit.& quia forte notorius habet legitimas defenſiones q̃ ſunt admittendæ,ꝰ.de teſti.ſpo.literas.in fi. & ita ſequitur hic Inn. non tamen in notorijs requiritur trina vel peremptoria citatio,ſed ſufficit vna ſicut in ſummarijs,vt in d.cle.ſæpe.& ita reſidet Io.An.hic, Imo.& Pan.& ideo quia excõicatio fertur ratione contemptus,vt in d.c.epiſcopi.non ſufficeret contumacia reſultans ex citatione facta ad domum , vt voluit notabiliter Inn.in c.fi.ꝰ.de eo qui mittitur in poſſeſ.poſt princip. ideo etiam eſt quod non ſufficit vera contumacia procuratoris,niſi dominus ſciens purget eandem,ita tex.ſingularis in ca.j.in fi. ꝰ. vt lite non conteſta. Et ſic ſit concluſio quod in notorijs non debet proferri regulariter excommunicatio niſi præce-
8 dẽte citatione.†Sed an in alijs cauſis notorijs poſſet ferri ſentẽtia ſine citatione,concludit hic Panor.quod non,niſi quando factum eſſet ita notorium quod certum ſit abſenti non competere defenſionem,& ita procedit c.cum olim.ꝰ.tit.prox. & de cle.bonę.el j.& l.2.§.quod ſi de frumentaria.ff.de admini. re.ad ci.perti.& ibi per Bar.& l.ictus fuſtium.ff.de infa.ſed vbi eſſet dubium,an abſenti poſsit competere aliqua defenſio vel non,& tunc etiam in notorijs requiritur citatio, & alias ſentẽtia eſſet ipſo iure nulla,vt eſt tex.in c.fi.de offi. deleg.lib.6.vbi conſeruator debet citare, & tamen non procedit niſi in notorijs,vt in c.j.de offi.dele.in 6.& hoc etiam voluit Inn.in c.tua. ꝭ.de coha.cle.adde quod ſingulariter voluit Hoſt.& Io.An.in d.c.cum olim.ꝰ.ti.proxi.quod Papa poteſt ferre ſententiam ꝯ tenentes terras Romanæ eccleſiæ etiam eis nõ citatis,de quo vide per Bal.in proœ. feud. col.11.& plenius per Doct.in d.c.
9 cum olim.¶ Vltimo,an abſens extra territorium poſsit excõmunicari,text.hic facit quod ſic.ſed tex.& gl.in c.2.§.ſtatuto. de conſtitu.lib.6.videtur probare cõtrarium,& ita tenuit Paulus in cle.paſtoralis.de re iu.quia ſententia excommunicationis trahit ſecum executionem, vt ꝭ.eo. paſtora. vnde ſicut nõ poſſet executio fieri extra territorium,vt in c.Romana.§.contrahentes.de fo.compe.lib.6.& in c.poſtulaſti.eod.titu.ita videtur,ꝙ excommunicatio non ligat extra territorium. Quare conclude, quod ſententia excommunicationis particulariter contra ſubditum valet, & ligat etiam abſentem extra territorium,vt hic in tex.& facit c.tuæ.ꝰ.vt lite non conteſt.& ꝭ. de cle.non reſi.c.ex tuæ.& per Inno. in c.fi. ꝰ.de foro compe.
10 †Limita tamen prædicta procedere in ſententia particulari, ſecus quando fertur ſententia generalis per modum edicti vel ſtatuti,ſicut patet in ca.conſtitutus.el j.de teſti.& ca.ne ad noſtram.el 2.de iureiur. tunc enim excõicatio non ligat abſentẽ extra territorium,& ita procedit tex.in d.§. ſtatuto . & ita etiã
11 limitat,& intelligit Ioan.An.ibi.†Secundo limita,ꝙ ſubditus abſens extra territorium poſsit excõicari,quando excõicatio profertur pro cauſa iam damnata,& habente ortum intra territorium,& ita procedit tex. hic, & alia iura ſupra pro hac parte adducta; alias autem pro cauſa orta,& originata extra diœceſim abſens excommunicari non poſſet,vt eſt tex.nota.in d. §.ſtatuto.& ibi ſequitur Gemi.& Do.An.in ca.a nobis. el j.de
12 ſenten.excom.†Tertio, & vltimo limita prædicta procedere in ſubdito ratione domicilij, ſecus ſi ratione cõtractus vel delicti ſeu rei ſitę:tunc enim abſens extra territorium excommunicari non poſſet, nec eius perſona adſtringi, niſi ſit inuentus in loco contractus delicti vel rei ſitę,vt eſt tex.in d.cle.paſtoralis.& in dicto §.contrahentes. intellige niſi primo ſit iam præuentus per citationem:tunc enim cum ſit in contumacia conſtitutus etiam abſens extra territorium poſſet excommunicari,& ita poteſt procedere tex.hic,& tenuit Inno.in c.ſecundo,
13 de dila.& in d.c.fi. vbi Doc. ita ſequuntur.†& an abſens extra territorium poſsit abſolui ſicut poteſt excommunicari,vide Inno.& Doc.in c.nouit.ꝰ.de offi.dele.

ADDITIONES.

a ¶In manifeſtis.Adde an in notorijs admittatur appellatio,no. in c.peruenit & in c.propoſuit.infra eo.vbi per doct.poſt Inn.in gl.ſua in verbo,manifeſto.vide in Spe.de notorio crimine,in §.iam de no.in ver.8. bona gl.in l.emptorem.in prin.ff.de act.emp. ſed in cauſis criminalibus aliud eſt, & aliud in ciuilib. præallegato c.propoſuit.& no.etiam Inno.in c.conſuluit.el j.hoc eod.tit.Bart.ab Hor.

b ¶In notorijs.Adde hic omnino no. c.propoſuit.ꝭ.eo.in c.cum olim,de re iu. & Aret. in ſolemni conſi.165.inci.ſicut Ioãnes,edito in fauorem Florentinorum, 9.colum.

SVMMARIVM.

1 *An per appellationem ſuſpendatur iuriſdictio ſolum in illa cauſa in qua eſt appellatum,vel in omnibus alijs cauſis.*
2 *An interpoſita appellatione ſuper articulo vnius cauſæ ſuſpendatur iuriſdictio in totum in illa cauſa,& quid in iudice ordinario,& quid in delegato,cui commiſſæ ſunt plures cauſæ appellationis.*
3 *Si iudex ſemel grauauit,vel an ſola pendentia appellationis in vna cauſa faciat,vt poſſit recuſari ſuſpectus in omnibus alijs cauſis.*
4 *Ad obtinendum in cauſa recuſationis ſufficit probare appellatum a iudice, & grauamen per eum fuiſſe illatum,nec eſt neceſſe probare,quod grauamen proceſſerit ex propoſito iudicis.*
5 *Si appellatio eſt deſerta per lapſum termini iuris,vel hominis,an poſſit iudex virtute illius appellationis deſertę recuſari ſuſpectus.*
6 *An deſertio appellationis poſſit delegari a iudice a quo.*
7 *Si iudex a quo ſucceſſit iudici ad quem, an poſſit ipſe de cauſa appellationis cognoſcere vel recuſari.*
8 *Si iudex qui tulit ſententiam ſucceſsit ipſi condemnato poterit ipſe appellare a ſententia quam ipſemet tulit,quod eſt contra dictum ſapi. Patere legem quam tu ipſe tuliſti.*
9 *Iudici a quo,an delegari poſsit cauſa appellationis.*

CAPVT VI.

AD hæc. Si coram eodem iudice ordinario vel delegato,a quo quis in vna cauſa appellauit,poteſt in alia cauſa cõueniri niſi vt ſuſpectus recuſetur.hoc dicit, & non diuiditur.Nota primo,
1 †& ita allegatur,quod licet per appellationem ſuſpendatur iu-
a riſdictio iudicis [a] a quo appellatur.ꝰ de iureiuran.venientes. cum ſi. tamen iſtud procedit ſolum in ea cauſa in qua appellatur,non in alijs cauſis ſeparatis:nam licet ſit appellatum in vna cauſa,poteſt appellans ſuper alia conueniri coram eodem iudice a quo appellauit, & remanet in alijs cauſis ſub iuriſdictione ipſius iudicis,licet ab eo in vna cauſa ſit appellatum,q 2 iuriſdictio iudicis non eſt ſuſpenſa in alijs cauſis in quibus nõ eſt appellatum,vt hic patet,& in capitulo, Romana.§.cum vero.& ibi per glo.ꝭ.eodem titulo,lib.6.Sed interpoſita appellatione ſuper vno articulo ipſius cauſæ bene ſuſpenditur tota iuriſdictio quo ad ipſam cauſam, & propter hoc determinat Rota deci. 183.quæ incipit, Item ſi ab excommunicatione, ꝙ ſi appelletur ab excõicatione ſeu ab eius reintruſione ob contumaciam in nolendo reſpondere libello, & iudex ad quẽ inhibeat iudici a quo,ſi poſt inhibitionẽ iudex a quo ꝓcedit in cauſa

ADDITIO.

a ¶Appellatio ſuſpendit iuriſdictionem iudicis ſolum in cauſa, in qua appellatur.adde hic Alex.conſi.2.ex narratis.intemeratę.2.col.in fine, & in princi. ſequen.in 4.col.

cauſa principali totus eius proceſſus erit reuocandus, vt in d.
cap. Romana §.ſi vero.& c.non ſolum.eo.tit.lib.6.¶Non ob.
ꝙ prędicta excōicatio ſeu reintruſio videatur nouus articulus
& ſeparatus a cā principali,quia certe ex quo excōicatio eſt la
ta rōne negocij principalis applo ſuſpendit in totum:ſecus ſi
cauſæ eſſent diuerſæ,& ſeparatę, quia applo in vna cā non re-
tardaret proceſſum in alia,vt hic in tex.qui ſic dēt intelligi, vt
per Rotam d.deciſ.de quo vide plene dicta in c.ſuper eo, el j.
2 j.e.¶†Vltimo no.ibi maxime,&c.ꝙ diſpō huius tex. habet lo
cum non ſolum in ordinario ſed etiam in delegato quo ad ſu-
ſpēſionem,& recuſationem,cū iſta dictio,maxime,de qua hic
in tex.de ſui propria nā ſit implicatiua,vt per gl.in c.ad abolē-
dum.de fil.presby.& in l.j.ff.ad l.Aquil.& ideo tam in ordina-
rio q̄ in delegato applo in vna cauſa non ſuſpendit iuriſdōnē
in alia cā,licet Rota in antiquis deci.17,tenuerit ↄrium in de
legato dicens,ſi in delegato cui ſunt commiſſę plures cauſæ ap
pellatur ab vna,tūc nō ſolum illa,ſed etiam in oībus alijs cau-
ſis eximeretur a iuriſdictione illius delegati per no. per Inn.in
c.cum olim.de offi.dele.Sed tu dicas ↄrium per tex. hic qui ēt
in delegato loquitur. & ita etiam tenet Gemi. in d.§. cum ve-
ro.bene tñ eſt verum, ꝙ appellatio in vna cauſa inducit ꝙ tam
ordinarius quam delegatus poſsit recuſari in alia cauſa,vt hic
in tex.de quo.j.In gl.j.in prin.dic quod d.l.vna,hic allegata lo
quitur de iure ciuili,de quo iure ordinarius non poteſt recuſa
a ri [a] ſuſpectus,vt in l.apertiſsimi. C.de iudi.licet per ius auten-
ticorum poſsit peti vt alius ſibi aſſocietur,vt in auten.ſi vero.
C.de iud.ideo eſt ꝙ appellatio in vna cauſa non inducit de iu
re ciuili, vt ordinarius poſsit recuſari ſuſpectus in alijs cauſis
vt in d.l.vna.ſecus eſſet in delegato,quia etiā de iure ciuili po-
teſt recuſari ſuſpectus etiam abſque vlla cauſa,dummodo re-
cuſatio non ſit calumnioſa,vt per glo.in d.l.apertiſsimi.ſed ſe
cundum canones tam ordinarius quam delegatus recuſatur
ſuſpectus,dummodo cauſa allegetur,& probetur. ſ̃.eod. cum
ſpeciali.& ideo in vtroque habet locum tex.hic. Vnde ſic con
clude,quod etiam de iure ciuili non ſit dr̄ia in delegato, imo
in eo habet locum tex. hic,ex quo etiā de iure ciuili poteſt re-
cuſari, vt ſ̃.ſed in iudice ordinario ex quo de iure ciuili nō po
teſt recuſari, tunc iuſtificata appellatione ſeu probato graua-
mine,poterit peti ꝙ alius aſſocietur in alijs cauſis,ex quo tunc
eſt legitima cauſa ſuſpitionis,& ita debet limitari tex.in d.l.v-
na, per rōnem, tex.hic vt in d.§.ſi vero. ſm Panor. hic, dicen-
tem hoc plus ſibi placere,quam id quod no.Bar.in d.l.vna,qui
ſentit ꝙ etiam in ordinario ſit idem in iſto caſu de iure ciuili,
ꝙ de iure canonico, vt poſsit recuſari: quia ſm eum probato
grauamine ex propoſito, infertur iniuria verbalis,ratione cu-
ius iniurię verbalis, vel realis poteſt appellari, vt in d.l.ſi quis
prouocatione.C.eo.quæ appellatio dicto caſu ſuſpendit iuriſ
dictionem in totum,etiam in alijs cauſis, vt in d.l.j. C. ſi qua-
cumque præ.po. & ſic erit licita recuſatio in alijs cauſis ſecun-
dum Bar.Sed certe in d.l.ſi quis prouocatione.ſolum ſuſpen-
ditur iuriſdictio in illa cauſa,non autem in alia.Nō ob.d.l.vna.
quia aut iniuria infertur a iudice iudicialiter procedendo, &
tunc de iure ciuili in ordinario nō habet locum recuſatio in
alia cau.vt eſt tex.in d.l.vna. & ſic in hoc remanet differentia
inter ius canonicum,& ciuile in ordinario. Aut infertur iniu-
ria verbalis,vel realis extraiudicialiter, & tunc eſt caſus ſingu
laris in d.l.vna.C. ſi quacumque præ.po. quod inducitur non
ſolum quo ad perſonam offenſi, ſed etiam quo ad oēs de ſua
3 domo,vel familia, & quo ad omnes cauſas.¶Sed †quærit̃ pri-
mo pro intelligentia tex.an ſola pendentia appellationis in v-
na cauſa ſufficiat vt iudex poſsit recuſari ſuſpectus in alijs cau
ſis.Io.An.hic tenet quod non,quia reſultaret abſurdum quod
appellatio calumnioſa,vel ex falſa cauſa, aut forte aliquando
interpoſita ad hūc finem, vt impediret iuriſdictionem in alijs
cauſis hoc induceret.& ideo dicit,quod ſicut in alijs recuſatio
nibus,ita & in iſta eliguntur arbitri,coram quib.non erit ſuf-
ficiens probare ſolam appellationem,ſed debet probari de ve
ritate grauaminis, quo probato arbitri pronunciabunt illum
ſuſpectum.& ſic poſtea ad alium finem coram iudice ad quē,
debet ſimiliter probari de veritate grauaminis quoad remo-
tionem ipſius.nec eſt hoc nouum prout in ſimili dicitur in c.
veniens,2.ſ̃.de teſti.& in c.ſolitę.ſ̃.de reſti.ſpo. & hunc intel-
lectum ad tex.huius c.& j.eo.propoſuit.ſequūtur hic do.Ant.
& Panor.& Bar.in d.l.vna.quia poſsibile eſſet, quod licet ap-
pellauerit,tñ non ſit grauatus a iudice.ideo ex ſola appellatio-
ne non docto de grauamine, non infertur iuſta cā ſuſpitionis
quæ debet eſſe vera,& legitima,vt in d.c.ſuſpitionis.Sed Imo.
hic ponit alium intellectum ad hūc tex.vt intelligatur ſimpli-
citer prout loquitur,vt ſi appellatur a iudice in vna cauſa, poſ
ſit recuſari ſuſpectus in alijs cauſis ſi appellās hoc velit, & hoc
ſolū ſit iuſta cauſa ſuſpitionis,cum aliqualis iniuria videatur
inferri iudici,a quo appellatur.j.c.c.vt debitus.& l.fi.C.quan-
do prouo.non eſt nece.ideo pendente appellatione vr̄ appel-
lans hr̄e ipſum iudicem ſuſpectum,cum poſsit dubitari ne ve
lit ſe vlciſci.ar.l.qui cum maior.§.libertus.ff. de bo.libe. Non
ob.ratio abſurditatis,de qua ſ̃.quia certe non debet præſumi,
ꝙ aliquis abſque iuſta cauſa appellet,cum veniat condemnan
dus in expēſis,vt d.c.vt debitus.& quia applo ſi eſt calumnio-
ſa aut friuola,non debet admitti, & non induceret tunc recu-
ſationem,vt in d.c.propoſuit.& iſte intellectus vr̄ magis con-
formis huic tex.vt in d.c.ꝓpoſuit.licet Doc.cōiter tranſeāt cū
intellectu Io.An.ſ̃.ſm Imo.Sed aduerte,qa poſset iſte intelle-
ctus procedere,qñ iudex conſueuit ſe vlciſci ↄ appellantes ab
eo,ſm not.in c.ſi iuſtus metus j.eo.& per Bart.in l.de pupillo.
§.ſi quis ipſi prætori.ff.de no.ope.nunc. alias autem procedit
intellectus Io.An.ſ̃.tanquam ęquior,cum ex appellatione nō
dicatur inferri vlla iniuria iudici a quo. C. eo.l.& in maiorib.
vnde ſola appellatio in vna cauſa non induceret iuſtam recu-
4 ſationem in alijs cauſis,niſi probato grauamine,vt ſ̃. † Secun-
do quæritur,an ad obtinendum in cauſa recuſationis ſufficiat
probare appellationem,& veritatem grauaminis.do.Anto.vr̄
velle hic ꝙ non,niſi probetur etiam,ꝙ grauamen ex mente,&
ex propoſito iudicis proceſſerit quod voluit grauare. & ita ēt
refert & intelligit Bar.in d.l.vna.ſed Imo.hic,& poſt eum Pa-
nor.concludit non eſſe neceſſarium probare quod grauamen
b proceſſerit ex mente,cum animus non poſsit bene probari, [b]
niſi ex coniecturis,vt in cap.2.de renuncia.lib.6.& in l.dolum.
C.de dolo.& ff.ex quibus cau.in poſſ.ea.l.Fulcinius.§.quid ſit
latitare.vnde ſecundum eos ſufficit probare appellationem,
& quod grauamen ſit illatum.ratio eſt ſecundum Panor. quia
in dubio præſumitur quòd ex malo animo proceſsit, cum in
maleficijs,vel quaſi præſumitur malus animus,vt in ca.j.ſ̃.de
præſumptio. & ſufficit quod probatio præſumptionis conclu
dat,vt eſt tex.& glo.notabilis, in capitulo,propoſuit. j.de cler.
excommu.& in l.omnes. §.Lucius.ff.de his quæ in fraud.cred.
merito probato grauamine, præſumitur de malo animo iudi-
cis,niſi contrarium probetur.facit l.ſi non conuicij.C.de iniu
rijs. & l.j. C. de ſicarijs: quia ex facto ius oritur,vt l.ſi ex pla-
gis. §.in cliuo.ff.ad l.Aquil.& ita tenendum videtur.bene ta-
mē eſt verum quod debet talis præſumptio allegari,cum om-
nis præſumptio ſiue iuris ſiue hominis debet allegari,alias ni
hil releuat,vt in l.ſi adulterium cum inceſtu.§.idem Pollioni,
in verbo,allegetur.& ibi Bar.ff.ad l.Iul.de adulte. & in l. cum
quid.ff.ſi cer.peta.hinc eſt, quod licet notorium aliquando re
leuet ab onere probandi,nunquam tamen releuat ab onere al
legandi,quia præſumptio etiam notoria non releuat,niſi alle-
getur,vt voluit gloſſa ſingularis in verbo alias,in clemen. ap-
pellatio.eodem titu.& ſequuntur Doc.in c.2.ſ̃.vt lite non cō-
5 teſta.¶†Tertio quæritur quid ſi appellatio eſt deſerta per lap-
ſum termini hominis,vel iuris,an poterit tunc appellans vir
tute illius appellationis deſertę, recuſare ipſum iudicem in a-
lia cauſa.Innocen.hic tenet quod non,cum ceſſet omnis effe-
ctus appellationis,vt ſupra eodem,ca.cum ſit. & ca.perſonas.
ſed Domi. Anto. dicit hic quod etiam eo caſu quo appellans
non poſſet proſequi appellationem, tamen poſſet probare de
grauamine ad alium finem recuſationis,& erit iuſta cauſa pro
bato grauamine,licet appellationem proſequi non poſsit. &
ita indiſtincte ſequitur hic Panormita. quia recuſatio funda-
tur ſuper malo animo iudicis, qui non tollitur per deſertio-
nem appellationis.& ſic ad alium finem poterit hoc probari,
vt in dicto capitulo,veniens,& in cap.licet.de ſen.excommu.
lib.6.hinc eſt quod licet ſententia tranſiuerit in rem iudic.aut
quia ab ea non ſit appellatum,vel appellatio ſit deſerta, tamē
ipſe iudex poteſt conueniri in ſindicatu,ex quo tulit iniquam
ſententiam, & fecit litem ſuam,vt tenet notabiliter Innocen.
in capitulo, ſæpe.circa finem, j.eo.& in ca. ſacro. j.de ſenten.
excom.& Bar.in l.j.ff.de appella.& facit gl.in ca.paſtoralis. §.
quia vero.in fi.ſ̃.de offi.dele.cum ergo remanet,vt poſsit co-
gnoſci de iniquitate iudicis,conſequenter locum habeat recu
ſatio poſito quod appellatio ſit deſerta,& habeat locum text.
hic,quod tene menti,quia ex prædictis habetur notabilis limi
tatio ad vnam deciſio.dominorum de Rota 188. quæ incipit
Item ſi auditor.vbi decidūt ꝙ iudici qui tulit diffinitiuam ſen
tentiam, licet ab ea ſit appellatum, & ipſe detulerit appella-
tioni, & præfixerit terminum ad proſequendum,tamen pote
rit ſibi delegari cauſa deſertionis ipſius appellationis,cum ſit
alius articulus a cauſa principali,& poterit de illo cognoſcere
cum

ADDITIONES.

a ¶Ordinarius non recuſatur de iure ciuili, delegatus ſic.vide no.in cap.ſiquis
contra clericum,de foro compe.

b ¶Cum animus non poſsit bene probari.Adde quomodo animus alicuius, ꝙ
faciat aliquid dolo, probetur, per do. Ale. de Imo. eleganter ac excellenter
in conſilio ſuo 127.in 4.vol.ibi, accedat etiam .Bartho.ab Hor.

cum de iure ſit, ꝙ iudex qui tulit diffinitiuam ſnĩam, ſi pars nõ
eſt proſequuta appellationem põt ipſam ſnĩam exequi, vt d.c.
6 perſonas, & d.c.cum ſit.ſm Rotam ibi. ¶ †Sed certè licèt iu-
dici a quo poſſit delegari cauſa deſertionis appellationis, &
poſito, ꝙ appellatio ſit deſerta: tñ poterit ſuſpectus recuſari, ſi
hoc velit ipſe appellãs probato grauamine, vt hic in tex. & ſ̃.
patet pro quo ẽt gl.notabilis in verbo, ſuper omnibus.in c.di-
ſpendia.de reſcrip.li.6. quæ voluit, ꝙ ſi iudex delegatus ſemel
grauauit, & fuit appellatum ab eo, poterit poſteà talis iudex re
cuſari ſuſpectus ab illa parte in omnibus alijs cauſis, q̃tũcũq;
7 diuerſis.de quo ibi plene per Io.And.& Gemi. ¶ †Quarto q̃-
ritur. certum eſt, ꝙ iudex a quo non põt, nec dẽt ipſe cogno-
ſcere de cauſa appellationis, nec poſſet iudex ad quem remit-
tere ad eum ipſam cauſam appellationis, vt eſt tex. in l.eos, in
prin.C.eo. ſed quid ſi iudex a quo ſucceſſit in locũ iudicis ad
quẽ, puta Eps a quo erat appellatũ ad Archiepm eſt ꝓmotus
in Archiepm, an tũc ipſe poterit de cauſis appellatiõis cogno-
ſcere.glo.in l.ſi filius.in fi.ff.de inoffi.te. dixit, ꝙ ſic tanq̃ alius
iudex, equè tñ facit ſi alteri cõmittat ſicut dr̃ de eo, qui fuit ad
uocatus in cã.in l.ꝑtor.ff.de iur.om.iu.& ita reſidet Bald.in d.
l.eos.Sed certè gl.& Bar.tenent, ꝙ nõ poſſit cognoſcere, & ꝙ
ex debito teneatur alteri delegare: & ita tenuit prima gl. in c.
q̃relam, ſ̃.de elc.& gl.fi.in c.a collatione, e.ti.li.6. & Spe.eo.ti.
8 §.nunc tractemus, in fi.ver.illud aũt. †Quid aũt ſi iudex ſucceſ
ſit ipſi victo an tanq̃ hr̃s poſſit appellare a ſnĩa, quam ipſemet
9 iudex tulit.gl.ſing. eſt ꝙ ſic in l.j.ff. de excep. rei ven. ¶ †Vlti-
mo quæritur an iudici a quo eſt appellatum poſſit delegari ip
ſa cã appellationis.gl.in d.l.eos.in prin.C. e.tenuit, ꝙ ſic in in-
terlocutoria, quæ gl.malè loquitur ſm Bal.ibi, cum ſit eadẽ rõ
in interlocutoria, q̃ in diffinitiua & cã appellationis a diffiniti
ua nõ poſſet delegari iudici a quo, niſi ꝑ ſolum principẽ ex cer
ta ſcientia ſm gl. no.ibi ꝑ inferiorem non poſſet, & delegatio
eſſet ipſo iure nulla, quia lege ꝓhibente, nec eſſet opus excipe
re de ſuſpitione cum ſit ſuſpitio iuris & de iure, quæ non indi
get recuſatione. caſus eſt ſing.in d.l.eos.in princ.ſm Bart.ibi
ſubdentem, ꝙ ẽt ſi ſponte procederetur corã eo ꝓceſſus eſſet
nullus ipſo iure per illum tex. quem dicit ad hoc eſſe tenendũ
menti. ¶ Dubiũ tñ facit q̃a non improbatur, ꝙ cã poſſit cõmit
ti alicui ẽt notoriè ſuſpecto cũ ſit ſaluum ius recuſationis, vt
voluit gl.ſing.in c.ad hæc.ſ̃.de reſcri.& Inn.in c.ex tranſmiſſa.
ſ̃.de fo.ꝯpet. & dixi.ſ̃.in ru.vnde licet iudex a quo ſit notoriè
ſuſpectus in cã appellationis, tñ ex quo appellanti eſt ſaluũ ius
recuſationis ſi non vult recuſare videret, ꝙ valeret ꝓceſſus, vt
hic in tex.& in c.inſinuante.ſ̃.de of.dele. qñ tñ ipſe iudex ꝓce
deret in ꝯtumaciã partis abſq; dubio ꝓceſſus eſſet nullus, q̃a
ꝯtumax nunq̃ intelligit̃ ꝯſentire in iudicẽ, aut iuriſdõnẽ ꝓro-
gare, vt dixit ſingl'r Inn.in c.innotuit, j̃.de eo qui fur.ſecus er-
go videret̃, qñ ſponte litigat, vt ſ̃.ſed dicas, ꝙ Bal.bene loqui-
tur in illo caſu, in quo eſt ſpãle per tex.in d. l. eos. vbi penitus
prohibetur, ꝙ iudex a quo cognoſcat de cã appellationis, niſi
ſibi deleget̃ per principẽ, vt ibi per gl. ergo in inferiore a prin
cipe nõ valeret proceſſus nec delegatio.& ita ẽt tenet Bar.ibi.
In alijs vero caſibus, & iudicibus ẽt notoriè ſuſpectis valeret
proceſſus ſi nõ opponatur exceptio recuſationis, vt ſ̃. ¶ Sed li-
mita ꝑdicta procedere, ꝙ tunc iudici a quo nõ poſſit cã appel
lationis delegari, & proceſſus & delegatio nõ valeat, qñ appel
latio eſt legitima ex iuſta cã.tunc non eſt ſuſpectus appellanti,
vt hic in tex. ſed qñ appellatio eſſet friuola, & ex cã iuſta, tunc
iudici a quo poſſet delegari per inferiorem a principe, & vale-
ret proceſſus, & delegatio, vt voluit gl.no.in verbo, refutari, in
c.cũ appellationibus friuolis.§.j.e.ti.li.6.cũ tũc nõ eſſet rõ ſu-
ſpitionis ex quo nõ grauauit appellãtem, vt eſt dictum, ſ̃. in j.
& ij.q.& ita ẽt ſequitur Gemin.in d. c. cum appellationibus.
quæ omnia ſingulariter tene menti ad limitationem d. l. eos.

SVMMARIVM.

1 *An qui obtinuit ſententiam, ſeu qui non eſt grauatus poſſit appellare.*
2 *An ab eadem ſententia poſſit per vtranque partem appellari ad diuerſos iudices. Et quid ſi vnus ipſorũ eſt ſuperior an ceſſet iuriſdictio inferioris.*
3 *Et quid a endum ſi vna pars appellauit ad Archiepiſcopũ, & altera pars ad legatum.*
4 *Quando ſententia continet vnum negotium, vel vnum capitulum an liceat vtrique parti appellare ad vnum, vel diuerſos iudices.*
5 *Quid ſi continet plura capitula tamen connexa.*
6 *Si ſententia continet diuerſa capitula ſeparata, an debeat per vtranq; par partem appellari, quando vtraque pars grauatur appellatio vnius an proſit alteri.*
7 *Quid ſi a ſententia continente vnum, vel plura capitula connexa appelletur limitate ab ea parte, quæ facit contra appellantem, & pro alia parte approbat ſententiam.*
8 *Quid ſi ſnĩa continet diuerſa capitula ſeparata, & vtraq; pars grauat, an debeat per vtranq; partem appellari, & appellatio vnius alteri proſit.*
9 *Si ſententia continet plura capitula ſeparata, & appellatur ſimpliciter a ſententia pro ea parte, quæ facit contra, & pro alia parte approbat ſententiam.*
10 *Et ibi, ꝙ talis eſt vtilis practica, & notabilis clauſula.*
11 *Quid ſi ſententia continet diuerſa capitula, & appellatur ab vna parte ab vno capitulo ad vnum iudicem, an tunc poſſit per alteram partem appellari in alijs capitulis ad diuerſum iudicem.*
12 *Limitatio ad c.fi.extra de reſcrip.& ad c.diſpendia. §. reus quoque de appel.in 6.& authen. conſequenter.C. de ſenten.*
13 *Iudex etiam incompetens poteſt excommunicare ratione contumaciæ, & nume. 14.*
15 *Iudex incompetens pronunciando ſe incompetentem, & remittendo partes ad iudicem competentem poteſt condemnare partem in expenſis, qđ nota in actu practico.*
16 *Clericus etiam in minoribus citatus a iudice ſæculari non tenetur comparere & proceſſus eſt nullus etiam ſi iudex eum clericũ ignorabat quod nota in practica.*
17 *Nota regulam in actu practico, quando citatus teneatur comparere allegaturus priuilegium ſuum.*
18 *An valeat proceſſus agitatus per iudicem, qui credebat ſe iudicem.*
19 *Contumax nunquàm intelligitur conſentire, vel prorogare iuriſdictionem.*
20 *Statutum indiſtinctè volens, ꝙ nulla exceptio opponi poſſit in exequutione ſententiæ, non intelligitur de exceptione proueniente ex defectu iuriſdictionis.*
21 *An & quando contumax cenſeatur prorogare iuriſdictionem.*
22 *An valeat proceſſus contra contumacem, ſi iudex non pronunciat expreſsè ſe competentem, & quid ſi iudex pronunciat expreſsè ſe competentẽ, an poſſit de cætero dici de defectu iuriſdictionis, & an quando per proceſſum ad vlteriora cenſeatur iudex pronunciare ſe competentem, & ẽt numero præcedenti.*
23 *Quid ſi non eſſet oppoſitum, vel appoſitum de incompetentia contra iudicem an per hoc iudex tunc procedens ad vlteriora tacitè videatur ſe pronunciare competentem.*
24 *Vbi iudex pronunciat ſe iudicem competentem licet reſcriptum ſit nullum multis caſibus, vt hic, valebit proceſſus in cã principali, niſi appelletur.*
25 *Et ibi quid in iudice falsè delegato, qui talem ſe pronunciat, an valeat proceſſus contra contumacem.*
26 *Quid ſi pars aſſerit ſe appellaſſe, vbi non erat appellatum, vel erat appellatum poſt x.dies, vel ſine ſcriptis, vel ſine expreſſione cauſæ, vel erat appellationi renunciatum, vel erat appellatum tertia vicean in his caſibus ſi iudex pronunciat ſe iudicem competentem valeat proceſſus.*
27 *Et quid ſi pronunciat appellationem non eſſe deſertam, quę tamen erat deſerta an valeat proceſſus.*
28 *Limitatio ad cle.ſi appellationem, eo.tit.*
29 *Quid ſi in prædictis caſibus iudex, vel ipſa pars habeat, vel non habeat notitiam. Et quid quando proceditur contra abſentem, cui competebat legitima exceptio an valeat proceſſus.*
Et ibi notabilem limita.l.ſi prætor.§.Marcellus.ff. de iudi.
30 *Contumax licet ſit audiendus refectis expenſis tamen tenetur proſequi cauſam in eo ſtatu, in quo cauſam inuenit.*

CAP. VII.

SI duobus. Superior ad quẽ aduerſarius tuus
appellauit ſi ignorat te ad ſedem
apoſtolicam appellaſſe excommunicare poteſt te
coram eo comparere nolentem. hoc dicit, vſq; ad
§.deniq; & non diuiditur. ¶ Nota primo, quòd in eodem ne-
gocio vtraque pars poteſt appellare ab eadem ſententia ad di-
uerſos iudices, de quo. j̃.dicetur, ſed intellige hoc poſſe proce
dere, quando vtraque pars eſſet grauata ex illa ſententia. ſecus
ſi vna pars tantum, quia ille, qui obtinuit ſententiam pro ſe,
puta ſi reus fuit abſolutus in totum actore appellante non li-
ceret reo appellare, & ſua appellatio non deuolueret cauſam
ad illum iudicem, quia ipſe reus appellatus qui non grauatur
ex ſententia non haber eligere iudicem appellationis, ſed ipſe
qui grauatur, ſecundum Innocen. & Imo.hic.imo melius vi-
detur dicendum, quòd ille qui non grauatur ex ſententia nul
lo modo auditur appellans. 2.q.6.non ſolent.j̃. eod. cap.vt de
1 bitus. ſecundum Innocen.hic in prin. ¶ † Ex quo nota quòd
qui obtinuit ſententiam pro ſe: aut qui non eſt grauatus ex
ſententia non poteſt appellare, & appellatio non deuolueret
cauſam. & idem tenuit Inno.in c.breuis.ſ̃.de iureiur. & Bald.
in l.fi.C.quando prouo. non eſt ne.colum.4.pro quo tex.in l.
ſi ſeruus plurium. §. ſi hæreditate.ff. de leg.j. & ibi per Bar.in
2 fi.quod eſt notandum. ¶ †Secundo nota ex tex.quòd quando
ſuper eodem negocio a diuerſis partibus interponitur appel-
latio ad diuerſos iudices, quorum vnus eſt ſuperior altero,
tunc iuriſdictio ſuperioris abſorbet iuriſdictionem inferioris
in ipſa cauſa appellationis, ſm Imo. & Panor. intelligentem
hunc tex.habere locum in omni iudice ad quem poteſt appel
lari omiſſo medio, quia vna & eadem appellationis cau a nõ

a poteſt tractari coram diuerſis iudicibus. ª ideo oportet ꝙ ap-
pellatio interpoſita ad maiorem iudicem præferatur. argu.c.
per hoc.de hæreti.li.vj. & l.contra pupillum, §.qui ad maius.
3 ff.de re iudi. quod qualiter procedat.j.dicetur. † Quid autem
ſi vna pars appellauit ad archiepiſcopum, altera vero pars ap-
pellat ad legatum papæ, quæ ipſarum appellationũ præualeat:
dicas ꝙ præualet appellatio interpoſita ad legatum ſicut hic
dicitur ꝙ præualet appellatio interpoſita ad Papã. & ita Spe-
cula.eo.ti.§.nunc tractemus.col.vlt.in princ.in verſi.quid ſi à
ſententia ſuffraganei. ¶Sed aduerte quo ad primum notabi-
lem.ſ. quia Docto.non bene declarant an ſuper eodem nego-
cio & ab eadem ſententia poſsit vtraque pars appellare. ideo
conſidera tres caſus, quia aliquando ſententia continet vnum
capi.aliquando, & ſecundo, ſententia continet plura capitula
tamen connexa, aliquando, & tertio ſententia continet plura
4 capitula diuerſa, & ſeparata. ¶ † Circa primum quando ſen-
tentia continet vnum negotium, & ſic vnum capitulum, an li
ceat vtrique parti appellare ad vnum vel diuerſos iudices.tex.
hic videtur velle ꝙ ſic in verbo, ſuper eodem negocio. & ita
tranſeunt hic docto. ſed contrarium videtur tenẽdum, per tex.
in l.ampliorem.in prin.C.eo.tit. & in l.fi.ſ.alleg. vbi quando
appellatio ab eadem ſententia ſuper vno capitulo, vbi parte
vnius capit.interponitur per aliam partem non debet per aliã
partem appellari: quia prima appellatio eſt communis vtriq;
parti etiam ei qui non appellauit, & appellatio à parte vnius
c.ſuſpendit totam ſententiam, & deuoluit iuriſdictionem in
totum ad iudicem ad quem licet fuerit appellatum in parte, &
non à tota ſententia & per vnum tantum, vt eſt tex.in d.l.am-
pliorem.& Bal.ibi in prin. in ij.col.dicens hoc eſſe ſingulare,
b & mirabile ᵇ ex illo text.& ideo ſi actor petebat à reo.x.fuit in
quinq; condemnatus reus, & in quinq abſolutus, ſi alter tantũ
appellauit à parte ipſius ſentẽtiæ nihil operatur appellatio ſe-
cunda alterius partis, & nihil releuat ſi altera pars appellaret
ex quo per primam appellationem factam in parte illius ſñiæ
continentis vnum negocium in totum deuoluitur. & ideo ſi
iudex ad quẽ videbit ꝙ ſententia in totum veniat confirman-
da confirmabit. ſi infirmanda in totum infirmabitur, licèt ſit
appellatum à parte ſententiæ & nõ à tota ſententia, & licèt ſit
appellatum per vnum tantum, & non per alterum & ſic reum
abſolutum in quinq; poterit abſoluere in decem & ſic in totũ
& condemnatum in quinq; poterit condemnare in decẽ, & ſic
in totum ſi in totũ deberet condẽnari ex quo appellatio facta
in parte ſñiæ, & ſolum ꝑ vnam partem deuoluit in totum. ita
dicit Bal.in d.l.ampliorem.& in d.l.fi.in fi.& ideo ſecunda ap-
pellatio eſt fruſtratoria. & ita etiam ſequitur Cy.in d.l.fin. di-
cens hoc probari in ſecunda parte illius.l. & hoc etiam tenuit
glo.ij.in fi.in c.ſignificauerunt.ſ.de exce.dicens ꝙ quãdo ſen-
tentia continet vnum negocium ſeu vnum c. non poteſt locũ
habere appellatio ab vtraq; parte, & ratio patet ex præcedenti
bus: quia lex nõ defert ſuperuacuę appellationi, vnde in dicto
caſu ſufficit prima appellatio ex quo facta ab vno etiã in parte
ſententiæ deuoluit totum, & ratio eſt duplex. ¶Primo, quia ſe
cunda appellatio eſt ſuperuacua cui lex non defert, vt s. ¶Se-
cundo hoc fuit ſtatutum in honorẽ iudicis à quo vt ſibi ex ſu-
perfluis appellationibus nõ inferatur iniuria, vt eſt expreſſum
in d.l.fi.& ibi per gl.& Bal.ibi in prin.& facit d.c. vt debitus.&
propter hoc non bene loquitur Imo. hic in princ. dicendo ꝙ
quando actor petebat.x. & reus fuit in quinq; condemnatus,
& in quinque abſolutus, ꝙ ex quo vtraq; pars potuit eſſe gra-
uata ex hac ſentẽtia ꝙ vtraq; pars põt appellare, vt hic in tex.
quia certè ſecũda appellatio eſt ſuperuacua, & nihil operatur
ex quo appellatio primo interpoſita licèt in parte ſentẽtiæ de-
uoluit totum, vt in d.l.ampliorẽ.& in d.l.fin.& ita etiam tenet
hic do.An. dicendo ꝙ ſi petito fundo fuit reus condemnatus
in certa parte fundi & quælibet pars ꝓpter hoc appellet in eo-
dem negocio, tunc haberet locum tex.hic ꝙ prima appellatio
præualeat, quia deuoluit totũ. & ſic ſecunda appellatio eſt ſu-
perflua, vt ſ.& hanc etiam ſententiam ſequuntur Dñi de rota
deci.ccclxv.quæ incipit. Itẽ ſi à diffinitiua, vbi in fi.alio modo
reſpondent ad hunc tex. dicẽdo ꝙ hoc contingit ſic in facto ꝙ
vtraq; pars ſuper eodẽ negocio appellauit, tamen nõ fuit nec
eſt neceſſariũ ſm oẽs Dominos ita tenẽtes.dicit rota ibi quod
no. pro j.dicendis ad intelligentiam tex. hic quõ potuerit hic
ſecundus iudex appellationis excõicare ex quo iuriſdictio nõ
5 erat ad eũ deuoluta per ſecundam appellationẽ. ¶ † Circa ſm
caſum qñ ſñia continet plura, & diuerſa capitula tñ connexa.
c & in hoc dic, vt ſ. ꝙ appellatio ſuper vno articuloᶜ deuoluit to
tũ ſuper alijs capitulis connexis. & ita tenet gl.in d.l.amplio-
rem.in prin.per tex notabilem in l.etiam, §.ex cauſa.ff.de mi-
no.vbi eſt tex.ſingularis ſm Bal.ibi dicentem ꝙ quando capi-
tula ſunt connexa reputantur vnum, & idem ratione conne-
xionis, ideo tũc licèt appellatio vel in integrum reſtitutio fue-
rit ſolum interpoſita ſuper vno c.& per alteram partem tantũ
non poſſet in articulis connexis tunc appellari ad diuerſos iu-
dices, quia cauſa deuoluta per primam appellationẽ non poſ-
ſet deuolui per ſecundam appellationem ad diuerſum iudicẽ
6 vt ſ.patet. ¶ † Circa tertium caſum, quando ſententia cõtinet
diuerſa capitula ſeparata an debeat per vtranq; partem appel-
lari quando vtraq; pars grauatur, & dic ꝙ ſic: quia in c.diuer-
ſis.appellatio ab vno non deuoluit totum ſed ſolum in illo c.
ſeparato, vt in d.§.ex cauſa. quia tot videnť eſſe ſentẽtiæ quot
ſunt capitula ſeparata & diuerſa.& ideo poteſt ſentẽtia rema-
nere firma in vno c.& in altero retractari, vt in l.quædam mu-
lier.ff.fa.erc.& in l.Carmelia Pia, ff.de iurepa. ideo appellatio
ſuper vno c. nõ deuoluit in alijs nec poſſet ſententia reſcindi
in alijs capitulis in quibus non eſſet appellatum, vt d.§.ex cau-
ſa.& tenet gl.per illum tex.in d.l.ampliorem.in prin. ideo eſt
neceſſe ꝙ per vtranque partem appelletur, & alias ſñia tranſi-
ret in rem iudicatam contra non appellantem, vt per glo.in d.
l.ampliorem.& Bal.ibi in ij.col.& ita procedit tex. in d.c.ſigni
ficauerũt.& in c.Rayn.& ĩ c. Raynaldus.j.de teſt.vbi in diuer-
ſis capitulis ſententiæ quælibet pars appellat quia appellatio
vnius partis non prodeſſet non appellanti, & ſñia tranſiret in
rem iudicatam contra non appellantem in alijs capitulis ideo
eſt, ꝙ tunc eſt neceſſaria appellatio ab vtraq; parte in ipſis ca-
pitulis ſeparatis, & ita tenendũ videtur, licet Bar. in d.l.fi.in fi.
videatur velle per illũ tex.ꝙ etiã tunc in articulis ſeparatis ap-
pellatio facta per alteram partem deuoluerit totum.ſed intel-
lige ſanè in caſu prout loquiť ipſe Bar.qñ.ſ.appellatur ſimpli-
citer à ſententia quo caſu videtur à tota ſñia appellatũ eſſe, ar.
in l.ſi in rem. & ibi per glo.ff.de rei vendi. merito appellatio à
ſententia deuoluit totũ etiam in oĩbus articulis, & ita proce-
dit tex.ſm vnum intellectum in d.l.fi.& Bart.ibi, etiam proce-
dit ꝙ notabiliter determinat rota in d.deci.ccclxv.concludẽs
ꝙ ſi à diffinitiua ſententia continente diuerſa capitula per al-
teram partem ſolum appelletur, & non per aliam, ꝙ iudex ad
quem poterit ad inſtantiam partis quæ non appellauit pronũ-
ciare ſuper omiſsis in illa ſentẽtia ſupplere in parte & illi ad-
dere. ¶Non ob.ꝙ ſententia debet tranſire in rem iudicatam
quo ad eum qui non appellauit.ſ.tit.proxi. quod ad conſulta-
tionem.C.quomodo, & quando iud.l. ab eo.quia ex quo fuit
per vnam partem appellatum à ſñia ſimpliciter vel à tota ſen
tentia, certe fuit ſuſpẽſa in totum per appellationem. ſ.de iu-
reiu.c.venientes.ideo fuit deuoluta iuriſdictio in totum & ſic
poteſt dicto caſu in totum, & in parte reformari: vnde ille qui
non appellauit conſequitur ex beneficio appellantis id quod
ex ſe conſequi non poſſet. arg.l.petendę.C.de temp. in integ.
reſti.& in l.poſt mortẽ.in fi.ff.de contrarab.& in c.autoritate.
de cõceſ. præb.lib.vj. vnde ipſe appellatus poterit proſequi ap
pellationẽ alterius partis.j.eo.c. ex inſinuatione. & c.oblatæ.
& tũc fit ꝙ iudex ad quẽ p̃t reformare ſñiam ẽt ex nouis iurib.
nõ deductis primo, vt in l.Titianus, ff.quod cum eo. ¶Nec ob.
d.c.Ray.& d.c.Raynaldus.vbi diciť ꝙ ad hoc vt iudex appella-
tioni poſsit ſupplere & addere in ſententia primi iudicis cõti
nente diuerſa capitula requiritur ꝙ à ſentẽtia ſit appellatum
ab vtraq; parte, qa certè ibi contingit de facto ſed nõ fuit hoc
neceſſarium ibi appellare ab vtraq; parte ſm rotam in d.deci.
quia vř appellatũ à tota ſñia qñ ſimpliciter per vnam partem
ab ipſa ſentẽtia appellať, & ita loquiť Bar. in d.l.fi.in fi.& rota
7 ſ. ¶ † Sed quæritur primo quid ſi appelletur à ſententia limi-
tate, puta continet ſententia vnum capitulum vel plura con-
nexa, appellat qs diſtincte ab ea parte quæ facit cõtra appellã-
tẽ, & pro alia parte approbat ſñiam, & tũc co mõ vř dicẽdũ ꝙ
appellatio deuoluat totum ex quo fit in parte vnius capři vel
in vno ex pluribus cõnexis, cum nõ poſsit facere appellãs ꝙ iu
ra non habeãt locũ in ſua appľone, ar.l.nemo põt.ff. de lega.j.
& j.de teſt.c.requiſiſti.hoc enim eſſet cõtra naturã appellatio
nis q̃ eſt in connexis vel in parte vnius capituli totũ deuoluit
etiã ſi in parte & per alterũ ſolum appelletur, vt in d.l. amplio
rẽ & in d.l.fi.& in d.§.ex cauſa.vnde fieri non põt limitate ap-
pellãdo ꝙ nõ deuoluatur totum.facit gl.no.in c.ij.de cõſuetu
dine.

ADDITIONES.

a ¶Quia vna & eadem appellationis cã non poteſt tractari corã diuerſis iudici
bus. Adde an appellatio ad plures iudices copulatiue valeat, & de iure cano
nico intelligatur fcã ad Papã. vide in Spe.de appellationibus. in §.nũc tracte
mus.ver.ſed pone aliqs.& ibi ꝑ Io.An.ĩ additiõe q̃ incipit, & hoc mihi dicit
verũ vide ꝑ Ale.in cõſ.173.in ſecũda pte.& ĩ cõſ.182.eiuſdẽ vo.Bar. ab Hor.
b Singulare, & mirabile dictum. Adde Abba.conſ.2.incip.in Chriſti &c.conſiliũ
in j.vol.2.col. Ale.conſi.36.viſo themate, fi.col. vol.4.
c ¶Quod appellatio ſuper vno articulo. Adde an appellatio in vno articulo im-
pediat in alio.vide per Inn.in c.cũ nobis, in j.col.in fi. in verbo contra for-
mam, de electione.& per Bal.in l.appellant.de app.per eundem, in l.minori-
bus, in j.col.in fi.ver.vnum ſcias.C.ad Sil.quod non.Barth.ab hor.

dine.li.6.volens, ꝙ non poſſet induci per ꝯſuetudinem, id qđ eſſet ꝯ naturã ipſius appellationis ſicut eſſet in caſu prædicto, vt ſ. licet Panor.in d.c.ſignificauerunt.in hoc teneat ꝯ,& non
8 bene,vt ibi per eum,col.3.¶†Secundo quæritur, quid ſi a ſnīa continente diuerſa capitula ſeparata, vtraque pars grauaꝉ.cõcludit hic Do. Andr.ꝙ ſi appellatio ſit limitate,quia quælibet pars non appellat a ſnīa ſimpl'r,ſed ſolũ in illo capitulo, a quo grauatur,tunc dicit, ꝙ quælibet appellatio de per ſe operatur ſuum effectum,& dicto caſu,ſi per vnam partem tãtum appelletur limitate,vt ſ. ꝙ pro illa parte tantum valeret appellatio & pro reliqua parte, in qua nõ eſſet appellatum transiret ſnīa in rem iudicatam, ex quo tot cenſentur eſſe ſnīæ, quot ſunt res ſeparatæ,vt in d.§.ex cauſa,& ideo limitata appellatio limitatũ dẽt parere effectum.ff.de acqui.re.do.l. in agris.j. de ſen. excõ.de cætero.& in c.ca noſcitur. & ita ẽt hic ſequitur Pan.
9 in fi.qñ ita diſtinctè appellatur.¶†Tertio quæritur,quid ſi a dicta ſnīa ꝯtinente plura capitula ſeparata appellatio non fiat limitate ab vno capitulo, vel pluribus, ſed appellat quis ſimpl'r a ſententia tamen addit notabilem clauſulam dicendo, ꝙ appellat a ſnīa ſolum pro ea parte, quæ facit contra ſe,& pro reliqua approbat ſententiam, an tunc deuoluat totum, ita ꝙ ſecunda appellatio ſit ſuperflua. Panor. hic in fi. dicit, quòd ſic,quia negotium deductum in iudicio eſt vnicum, vnde ne diuidatur continentia cãę ſ.de cau.poſ.ca.j. C. de iud.l.nulli. dẽt præualere prima appellatio. ¶Sed certe in hoc ꝯrium eſt tenendum, quia licet id eſſet verum, quando appellaretur a ſnīa ſimpliciter, vt per Bar.in d.l.fi.& per Rotam.ſ.in d.deci. tamen qñ appellatio eſt limitata appellando a ſnīa ſolum pro ea parte, quæ facit contra appellantem. & ſnīa cõtinet diuerſa capitula, appellatio tunc nõ deuoluit, niſi pro ea parte,qua eſſet appellatum cum tot cenſeantur ſnīæ, quot ſunt res ſeparatæ,vt in d.c.ex cauſa.& d.c.Raynutius. & d. c.Raynaldus. & ſic pro reliqua parte,a qua non eſſet appellatum ſententia trãſiret in rem iudicatam.& ita vř tex.in hoc notabilis in dicto c.
10 Raynaldus. & ſequitur ibi † Panor. in 6. notabili dicendo, ꝙ hæc eſt vtilis,&bona practica in appellando, videlicet ſolũ appellare in ea parte,quę facit ꝯ appellantem, & pro reliquis approbare ſententiam,quia in capitulis ſeparatis limitata appellatio debet parere limitatum effectum, vt ſ. & ita in effectu ſequitur hic Do.And.cum hoc caſu ſatis poſſit dici eſſe appellatum limitate ſolum in illo capitulo, in quo appellans grauaꝉ. arg.l.aſſe toto.ff.de her.inſti.& l.quæ conditio.& l. ſi ita ſcripſero.ff.de ꝯdi.& demon.& hanc differentiam, quando appellaꝉ a ſnīa ſimpl'r, vel quando appellatur pro ea parte tantũ, q̃ facit contra. tenet Do.Pan. in d.c. ſignificauerunt. co.3. ſ. de
11 excep.¶†Vltimo quæritur,quando ſnīa ꝯtinet diuerſa capl'a, & appellatur ab vna parte limitatè ab illo capitulo, quod grauat ad vnũ iudicem,an tunc poſſit per alteram partem in alijs capitulis appellare ad diuerſum iudicem.Do.Ant.hic dicit,ꝙ ſic dicens,ꝙ quilibet tunc operatur ſuum effectum,& deuoluit ad illũ iudicem,ad quẽ eſt appellatũ,nec hẽt tunc locũ tex. hic loquens, quando in eodẽ negocio, ſecus ergo in articulis diuerſis,& ſeparatis,& idẽ in hoc tenet Do.Panor.& idẽ dicit Do.Ant. ſi appelletur a ſnīa ꝯtinente vniuerſa capl'a ꝑ vtrãq; partem in illo capitulo, in quo grauatur, aut in ea parte,q̃ facit ꝯ appellantem. tunc eñ ſatis videtur,ꝙ ab vtraq; parte poſſit appellari ad diuerſos iudices,& quęlibet appellatio deuolueret ad ſuum iudicem,nec habet locũ tex.hic ex quo tot cenſentur ſnīæ,quot ſunt capl'a ſeparata, vt ſ.licet in hoc Do.Panor.aliud velit dicendo, ꝙ ex quo negociũ deductum in iudicio eſt vnicum nõ dẽt diuidi ꝯtinentia cãæ,vt ſ.Sed certe negociũ nõ cenſeꝉ vnicũ cũ tot cẽſeanꝉ eſſe libelli, quot ſunt res diuerſæ,ar.l.ſcire debemus.ff.de ver.obli. & codẽ mõ tot cenſeanꝉ ſnīæ,quot ſunt res diuerſę,vt d.§.ex cã vnde non dř tũc diuidi ꝯtinentia cauſæ,ex quo q̃libet appellatio deuoluitur ꝑ parte, & operaꝉ ſuũ effectũ de ꝑ ſe,& electio iudicis ſpectat ad appellãtẽ,q̃ grauaꝉ, vt dicit hic Inn. & ita vř tenendum ꝑut ẽt tenet ipſe Do.Panor.in d.c.Raynal.& ſi attẽderetur ꝓhibitio de cãę ꝯtinentia eadẽ rõ eſſet, quãdo appellareꝉ ab vno capl'o ſnīę, ꝙ ꝑ alteram non poſſet appellari ad diuerſum iudicẽ, in quo caſu Panor.tenet fieri poſſe,vt ſ.q̃ oĩa ſingl'r tene menti, q̃a ex his hř, quãdo ſit, ꝙ appellatio a ſnīa pro parte deuoluat totũ in vno,vel pluribus capl'is,& quãdo ſit ꝙ a ſnīa poſſit appellari ꝑ vtrãq; partem ad vnum, vel plures iudices diuerſos.
12 ¶†Nec ꝑdictis ob.d.c.fi.ſ.de reſcr.& c.diſpẽdia.in §. reus quoque,e.ti.li.6.& auth.& ꝯñr.C.de ſen.quaſi non poſſit appellãs trahere alterã partẽ corã diuerſo iudice primo pendente iudicio ſiue ordinario, ſiue impetrãdo delegatũ, vt in dictis iurib. q̃a certè dicta iura non hẽnt locũ in cã appellatiõis.Inn. & Io. An.in d.c.diſpendia,circa princ. & ſatis probaꝉ hic in tex. vbi ex hoc non improbaꝉ appellare ad diuerſos iudices ſm quod
13 dictũ eſt.ſ.¶†In glo.in verbo, tenebit, in fi.tene menti gl.ponentem vnum intellectũ ad hunc tex. quia iſte ſcđs iudex nõ hẽbat iuriſdõnem in cã cũ eſſet deuoluta ad Papã ꝑ primã appellationẽ ad quẽ ex ordine lřæ apparet ꝙ fuit primo appellatũ:iõ ſuper eodem negocio ſcđa appellatio fuit ſuperuacua cui lex nõ defert nec deuoluit cãm vt d.l.ampliorẽ.& d.l.fi.vt ſ.eſt dictũ.iõ hic ſecundus iudex nõ hẽbat iuriſdõnẽ penitus, licet Panor.hic velit ꝙ habeat iuriſdõnẽ ſed elidibilem per exceptionẽ, & non bene, q̃a ſi cã erat deuoluta ſemel per primã appellationẽ non potuit poſtea ad aliũ deuolui per ſcđam ap-
14 pellationẽ ſuperuacuã. † Sed tũc aduerte, q̃a ſnīa excõicatio-
a nis [a] redditur nulla ex defectu iuriſdictionis, vt per gl.ordinariam ponentem oẽs caſus ex quibus ſnīa excõicationis eſt nulla in c.ꝑnti.de ſen.excom.in 6.& cum hic iſte non eẽt iudex & tamen dř ꝙ excõ. tenet.ſoluit gl.notabilis hic ꝙ tenet excom. rõne ꝯtumaciæ cũ excõicatio ſit remedium puniendi cõtumaciã vt in c.tuæ. ſ. vt lite non conte. Inde dicebat gl.96. di. duo ſunt.ꝙ oĩs cõtumaciæ eſt digna excõicatione,vñ iſte iudex hic
* erat ſuus iudex in cognoſcẽdo an ſua eſſet iuriſdõ vt in l. ſi q̃s ex aliena. hic allegata & in ca. ſuper literis.ſ. de reſcript. cum prima facie haberet intentionem fundatam ex appellatione ad eum interpoſita. vnde niſi conſtaret de prima appellatione ad Papam ſatis apparebat iudex cõpetens, & licet ex poſt appareat incõpetens,tñ tenet excõicatio primo lata ratione contumaciæ ſicut dř in iudice delegato vel alio qui quãtumcũq; ſit competens in cã principali, tamen in cognoſcendo an ſua ſit iuriſdõ quilibet cenſetur competens. & iõ ratione contumaciæ in iſto articulo poterit excommunicare vt eſt tex. nota
15 bilis hic,† ſicut dicitur ꝙ iudex cognito an ſua ſit iuriſdictio licet pronunciet ſe incompetentem poteſt condemnare partẽ in expenſis,vt eſt tex. notabilis in clc.j. de reſcrip. & gl.or.in d. c.fi.ſ.de reſcrip.& ſic his caſibus valet excommunicatio,& cõdemnatio expenſarum à iudice incompetente quando credebat ſe competentem, vt eſt caſus in terminis hic vbi valet excõmunicatio ratione contumaciæ,licet ſit lata a non ſuo iudice in cauſa principali, vt hic in tex.& gl. quę poſuit verum in-
16 tellectũ quicquid hic aliter dicant Inn.& alij.Doc.¶†In gl.in verbo,niſi cognouerit,in fi.aduerte,q̃a quando iudex eſt talis ꝙ citatus non poſſet etiam ſi vellet facere eum iudicem non tenetur comparere,& non valeret proceſſus non ſolũ in principali ſed etiam nec contumaciæ punitiuus.facit gloſ.in l.j.C. vbi de cri.& 11.q.j.clericum nullus.& in c.ſignificaſti.ſ.de fõ. compe.& Spec.ti.de cita.§.j.ver.ſed pone ꝙ iudex,& in §.pen. in fi. & Io.An.in regula ſcienti. in 6.vbi cõcluditur,ꝙ clericus etiam in minoribus citatus à iudice ſeculari quem iudex clericum ignorabat tamen non tenetur comparere,& proceſſus eſt nullus & contumaciæ punitiuus ex quo non eſt nec poteſt eſſe ſuus iudex. ideo ſemper reputatur ſententia lata à non ſuo iudice.ſ.de iudi.at ſi clerici.& l.fi.C.ſi à non compe.iu. ſed in
17 alijs iudicibus tene menti gl. hic † ponentem notabilem regulam ꝙ licet regulariter citatus teneatur comparere allegaturus priuilegium ſuum.j.de accu.c.veniens.& in d. l. ſi quis ex aliena.& in d. l. 2. tamen qñ eſt notorium, & certum ꝙ iudex non habeat iuriſdictionẽ in illa cã, nunq̃ tenetur citatus cõparere.& non valeret excõicatio aut condemnatio expenſarum rõne contumaciæ,vt dicit gl.hic & in d.l.2.& in clemen. paſtoralis.§.Piſanę.de re iud.& 3.q.2. ſi epiſcopus.vbi aũt eſt dubiũ & tunc ſemper tenetur comparere,& alias poteſt excõicari vt hic in tex. & mulctari & cõdẽnari in expenſis vt in d.l.2.¶Sed tu limita d.gl.ꝓcedere & eẽ verã qñ iudex ſciret ſe oĩno nõ eſſe iudicem: al's ſi ſciret ſe eſſe iudicẽ,tamẽ eius iuriſdõ ope exceptionis poterit elidi puta rõne ſurreptionis reſcripti,aut rõne ſuſpitionis iudicis,tunc bene valeret proceſſus tã in principali quã in contumacia punitiuis ſi citatus non compareret ad opponendũ exceptionem.gl. eſt notabilis in verbo, competẽte in cle.2.vt lit.pẽ.& ſequitur hic Imo.in fi.& in j.col.& no.
18 hãc limitationẽ.¶† Extra gl.pro declaratione tex.tractant hic Inno.& Doc.poſt eum an valeret hic proceſſus agitatus ꝑ hũc ſecundum iudicẽ in cã principali ſi credebat ſe iudicem. & videtur tenere ꝙ ſic, q̃a rõne dubij ſuſtentatur proceſſus ẽt eius qui nõ hẽt iuriſdictionẽ in cã.ff.de offi.ꝑſi.l. ſi forte.Sed tu dicas ꝯriũ q̃a hic carebat iuriſdõne ipſo iure ex quo cauſã erat deuoluta ad Papam per primam appellationem,& ſecũda appellatio fuit hic ſuperuacua,& nõ deuoluit ut eſt dictũ ſ. Vnde l3 valeret hic ꝑceſſus punitiuus contumaciæ tamẽ in cauſa princi-

ADDITIO.

a ¶ Sententia excommunicationis. Adde an excommunicatus à ſancta ſinodo poſſit abſolui a Papa vide per Ludo.Ro.in conſ.ſuo.353. Et an excõicatus ab executore & abſolutus à delegato Papę ſub modo vel conditione,illis deficiẽtibus,ut quia abſolutus non ſeruauit promiſſa,poſſit iterum ab executore excommunicari.uide per eundem in alio conſ.ſuo.331.Bar.ab Hor.

19 principali eſſet ſecus, rō † quia contumax nunq̄ intelligit̃ ꝓro
gare iuriſdōnem ī iudice, nec ī ipſum iudicē ꝯſentire, vt dixit
ſingulariter Inn. in c. innotuit. j. de eo, qui fur. & Bal. allegat, &
ſequitur in l. ſi quis ex conſenſu. C. de epāli audi. iō ſemp poſ
ſet dici de nullitate ꝓcedente ex defectu iuriſdōnis, vt in d. c.
20 at ſi clerici, & in d. l. fi. niſi in caſu ſpāli cle. pen. de re iu. † & li-
cet ſtatutum ſimpliciter, & indiſtinctè vellet, ꝙ licet nulla ex-
ceptio poſsit opponi in executione ſnīæ, tn̄ nō intelligitur de
exceptione proueniente ex defectu iuriſdōnis iudicis iudicā-
21 tis, vt dixit gl. ſingularis in cle. j. in fi. de ſequeſ. poſ. & fruc. † &
ideo quando re vera aliquis ipſo iure non eſſet iudex prout
eſſet hic, & in caſu c. j. de reſcri. li. 6. licet tunc rōne dubij tene
ret ꝓceſſus punitiuus contumaciȩ, vt hic in tex. & notat̃ in d.
c. ſuper literis, ſi tn̄ iudex procedit in cā principali nunq̄ vale-
ret proceſſus ꝯ contumacē, dato ꝙ cā eſſet talis naturȩ, in qua
poſſet procedi ad diffinitiuā ꝯ contumacem ēt lite non ꝯteſta
ta, & hoc in primo ipſe iudex pronunciauerit ſe iudicē cōpe-
tentem, & hoc fuit notabile dictū Inn. in c. 2. s̄. de dila. rō, quia
al's proceſſus eſſet factus à iudice non ſuo. ideo non valeret,
vt d. c. at ſi clerici. & d. l. fi. & poſſet dici de nullitate ex defectu
iuriſdōnis, cū contumax non videatur prorogaſſe iuriſdōnē,
vt s̄. intellige quando iudex eſt oīno incompetēs, ſecus ſi erat
cōpetens licet iuriſdō ope exceptionis foret elidibilis, vt eſt di
ctum s̄. in p̄cedenti colum. in ver. ſed tu limita. nam quando
eſt oīno incompetens ꝑ proceſſum ad vlteriora non cenſet̃ ip
22 ſe iudex pronunciaſſe ſe cōpetentē, vt j. dicet̃. † Secundo q̄rit̃,
quid ſi iudex citato contumace pronunciat expreſſe ſe iudicē
competentem an de cætero poſsit dici de defectu iuriſdōnis.
& dic ꝙ non, q̄a licet à ſnīa, qua iudex ꝓnunciat ſe cōpetentē,
vel incōpetentē poſsit appellari ēt de iure ciuili, vt eſt gl. or. ī
auth. habita. C. ne fi. ꝓ pa. & eſt tex. in c. ſignificātibus, s̄. de of.
deleg. tamen ſi non appellet̃ ſnīa tranſit in rē iudicatā, vt d. c. ſi
gnificantibus, & s̄. de ele. cū dilectus, in fi. & valeret ꝓceſſus in
cauſa principali poſito, ꝙ iudex aliter non fuiſſet iudex cōpe-
tens, & poſito ꝙ ipſe contumax non cenſeat̃ ꝓrogare iuriſdō-
nem, & in iudicē conſentire, vt s̄. q̄a fallit, quando iudex pro-
nunciat expreſsè ſe competentē, vt dixit ſingl'r Inn. in d. c. j. de
of. deleg. lib. 6. tenet Bar. in d. l. 2. & bene facit gl. ibi, & iō dicit
a hic Inn. col. 4. ꝙ valde vtile eſt [a], ꝙ ſemꝑ iudex pronunciet [b] ex
b preſsè ſe iudicē cōpetentē, q̄a al's vbi non ꝓnunciaret expreſ-
sè licet ꝓcederet ad vlteriora in negocio in quo re vera nō eſ-
ſet oīno iudex, non p̄t ſurgere tacita pronunciatio nec vr̃ pro-
nunciaſſe ſe cōpetētē, vt dicit notabiliter Inn. in d. c. 2. & Doc.
ibi ita ſequunt̃ & Do. An. ibi, licet hic aliter videat̃ ſentire, &
23 non bene ſ'm Imo. † quādo aūt eſſet oppoſitū de incompeten-
tia ꝯ iudicē tunc eſt ꝙ ꝑ ꝓceſſum ad vlteriora vr̃ ipſe iudex ta-
citè pronunciare ſe cōpetentē, vt voluit gl. notab. in l. 2. § . ſed
ſi dubitet̃. ff. de iudi. & facit c. ex parte M. j. eo. ſed quādo non
eſt oppoſitū de incompetentia nunq̄ ꝑ proceſſum in contuma
cē cenſet̃ ipſe iudex ꝓnunciaſſe ſe competentē, vt dicit Inn. in
24 d. c. 2. & ſequit̃ ibi Imo. & alij Doc. † iō poſito, ꝙ reſcriptū eēt
impetratū ꝑ falſi ſuggeſtionē eſſet nullū ipſo iure, vt in caſibus
de quibus in c. ad audientiā. el 2. de reſcri. vel in caſu c. j. de re-
ſcrip. li. 6. vel ēt eſſet impetratū à procuratore reuocato, & iu-
dex in dictis caſibus pronunciat expreſsè ſe iudicē competen-
tē tenebit ſnīa, & tranſiret in rē iudicatā, niſi ab ea appellaret̃,
& valebit poſteà proceſſus in cā principali ēt ꝯ contumacem
ſ'm Lapū, & alios Do. in d. c. j. & in d. c. 2. & in d. c. ſuper lr̃is. q̄
25 oīa ſingl'r tene menti. † Quando aūt ipſe ſuperior nullatenus
cām delegaſſet, aut reſcriptū alio modo eſſet falſum: quid tūc
ſi delegatus pronunciaſſet expreſsè ſe iudicē competentē, an
valeat proceſſus factus ꝯ contumacem. Inn. in d. c. ſuꝑ lr̃is. te-
26 net ꝙ non. & ita tranſit ibi Io. An. & cōiter Doc. † Sed in iudi-
ce ordinario dicit hic Inn. ꝙ ſi pars vadit ad ſuꝑiorem, dicens
eū eſſe appellatū vbi non eſt, vel ēt licet ſit appellatū, tamen re
nunciauerat appellationi, an tunc teneat ꝓceſſus. & vr̃ ꝙ non,
ex quo non eſt appellatū, aut q̄a eſt renunciatū ēt ſi iudex ipſe
hoc ignoret. ſed dicit Inn. ꝙ erit reuocandus proceſsus, aut ꝑ
conditionē ſine cā, aut ꝑ q̄relā falſi, aut ꝑ reſtitutionem ex cl'a
generali. & ita tranſit hic Pan. col. 4. in prin. licet Compoſt. in
d. c. ſuꝑ literis, prout refert hic Io. And. teneat ꝙ valeat proceſ
ſus rōne dubij, & idem tenuit Arc. & Io. And. in c. Romana. §.
ſi vero. eo. ti. li. 6. quod tu intellige primo de ꝓceſsū contuma
ciȩ punitiuo, vt hic in tex. Scd̄o ītellige, ſ'm Imo. & Do. An. hic
hoc dictū eſse verū, quādo iudex expreſsè ꝓnunciaſset ſe com
petentē: al's ſecus foret, vt eſt dictū s̄. licet Rota in deciſ. 114.
ꝓut refert hic Do. An. teneat de ſtylo curiæ eſſe, ꝙ ſnīa qua ꝓ-
nūciatur cām eſſe deuolutā ad Papā per appellationem, nō fa
ciat eā deuolutā, vbi non erat ſ'm Imo. hic quando ex pronun
ciatione appareret error iuris, aut qn̄ ipſe iudex ſciuiſſet cau-
ſam non deuolutam, vt hic in tex. ſecus ſi iudex ipſe ignoraſ-
ſet: poſito etiā ꝙ pars ipſa ſciuiſset cām non deuolutā, vt hic
in tex dr̃. vnde dicebat notabiliter Inn. & Ioā. An. in c. j. §. poſt
hæc. eo. ti. li. 6. ꝙ qn̄ fuiſſet appellatum nulliter, puta ſine ſcrip-
tis vlla abſque cauſa reſcriptio. ſi tn̄ ipſe iudex ad quem pronū
ciaret expreſsè ſe iudicem competentem, aut cauſam ad eum
legitimè deuolutam: tunc talis ſnīa faceret ius inter partes, &
valeret ꝓceſſus in cauſa principali: & non poſſet de cætero de
defectu iuriſdōnis iudicis dici. & ita ſequitur Do. An. & Imo.
in d. c. lr̃is. de quo ibi ꝑ eum in vlti. car. in prin. q̄ oīa tene mē-
27 ti. & idem ſi pronunciaret appellationē non eſſe deſertam, &
ſe iudicē ꝯpetentē valebit proceſſus. & ſnīa dato, ꝙ in veritate
28 appellatio fuiſſet deſerta. † & ita dēt limitari cle. ſi appellatio-
nem. de appel. & ita ēt tenet Butr. in d. c. 2. de dila. co. 9. & in d.
29 c. ſuꝑ literis. ¶ † Tertio, q̄ritur an in caſibus p̄dictis ſnīa iudi-
cis, vel partis aliq̄d operet̃, vt ſic nō valeat tunc proceſſus ꝯ ab
ſentem cui legitimè exceptiones ꝯperebāt. dic ꝙ aliq̄n iudex
nullam habebat iuriſdōnē in cā. tūc ſi hoc ſciret nō valeret ꝓ
ceſſus in cā principali, nec ēt ſuꝑ ꝯtumacia, vt hic in tex. in d.
l. ſi p̄tor. §. Marcellus. ff. de iud. & per Io. An. in d. rl'a ſcienti. &
no. in d. cle. paſtoralis. §. Piſana. & idē qn̄ ipſe iudex habuiſſet
iuriſdōnē, tn̄ poterat elidi ꝑ exceptionē. nā in his caſibus ſi iu-
dex ſciuit impedimentū q̄tūcunq; pronunciaſſet ſe iudicē cō
petentē, non valeret proceſſus ꝯ contumacē abſentē, vt hic in
tex. & d. §. Marcellus. & ſequit̃ hic Inn. & alij Doc. ꝑ no. ibi &
in d. l. 2. ſecus ſi iudex ignoraſſet. & ita ꝓcedant s̄. dicta. Sed eo
caſu, quo iudex ipſe ignoraſſet, quid tūc ſi ꝑs ipſa ſciuiſſet de-
fenſiōes abſentis. ꝯcludit hic Panor. ꝙ eo caſu, quo iudex nul
lā hēbat iuriſdōnē, & ꝙ ꝑs ſciuit defectū: licet iudex ipſe igno
raſſet, & ꝓnunciaſſet ſe iudicē ꝯpetentē nō valeret ꝓceſſus ꝯ
abſentem, cū pars videatur tunc fuiſſe in dolo ſurripiendo iu-
dici. facit ꝙ no. in l. ſi q̄s obrepſerit. ff. de fal. & ī d. §. Marcellus.
ſed bene valeret proceſſus ꝯtumaciȩ punitiuus ꝑꝑ ignorantiā
iudicis, vt hic in tex. & hic quatenus non ꝯcerneret commo-
dum partis. ar. tex. hic & in d. l. 2. ſecus ad cōmodū partis, puta
in remiſsione ex primo, vel ſecundo decreto, quia non vale-
ret, vel ſaltem veniret reuocādus. facit quod no. Inn. in d. c. 2.
& Io. An. in c. dilectus. el 2. de p̄b. & Io. Cal. in c. ad probandū.
de re iudi. vbi dixit, ꝙ ſi pars litigauit ſcienter, corā iudice ex-
cōicato tollerato, dēt proceſſus in ſui commodum retractari,
& rō prędictorū eſt: q̄a qn̄ iudex nullā hēbat iuriſdōnem, & ꝑs
hoc ſciebat fuit in dolo, ita allegādo. & ſic fuit lata ſnīa, tunc ꝑ
falſas allegationes ꝯ abſentem, merito eſt nulla, vt d. §. Marcel
lus. & ita procedat dictū Inn. ad illum tex. in c. fi. j. de accu. Sed
tn̄ qn̄ iudex habebat iuriſdictionem elidibilem per exceptio-
nem partis abſentis, tunc ſi quis p̄ſens hoc ſciat, & taceat, non
nocet ſibi; quia ſicut tenetur edere ꝯ ſe, vt in c. j. de prob. cū ſi.
ita non tenetur allegare ꝯ ſe iura partis abſentis. & ſic eſt hic
tex. ſingularis, quod taciturnitas ꝯ ius aduerſarij abſentis non
reddit proceſſum nullum. & ita ſequitur Inn. hic. licet in d. c.
fi. aliud voluerit, & non bene: quia non dr̃ pars in dolo ſi omit
tit allegare defenſiones abſentis cum non teneatur allegare ꝯ
ſe, vt hic in tex. nec tenetur quis eſſe procurator aduerſarij ſui.
l. j. ff. de libe. agnoſcen. de quo hic notabiliter per Bald. in fi.
nec ob. d. §. Marcellus. per quem mouetur Inn. in d. c. fi. quia
procedit qn̄ allegatur ꝯ abſentem. vnde eſt tunc dolus in faciē
do, & allegando: ſecus ſi ſimpliciter in omittendo, & tacendo
ius ꝯtumacis. quia ſibi imputet, ex quo fuit contumax, & non
comparuit iura allegare. forte enim ſolitus erat illis renuncia
re, & facit ꝙ no. Inn. ī c. j. in verbo abſentia. de ele. li. 6. Et ſic de
beret tenere proceſſus ꝯ abſentem ꝯtumacem. tam in princi-
pali, q̄ ēt reſpectu contumaciȩ. & ita eſt tenendū quicquid ali
ter dicat Do. An. in d. c. fi. & ēt Pan. hic pe. col. intelligendo di
ctum Inn. in d. c. fi. ꝓcedere, quando pars doloſè tacuiſſet iura
abſentis. nā certè cū non teneatur allegare ꝯ ſe vt s̄. & hic in
tex. vbi iſte ſecundo appellās ſciuerat abſentē primo appellaſ-
ſe ad Papā, & hoc tacito adiuit aliū iudicē & valet hic proceſ-
ſus ꝯtumaciæ punitiuus ꝯ abſentē. & ēt ſuper principali ſi pro
nunciaſſet ſe iudicē ꝯpetentē: licet pars p̄ſens tacuiſſet defen-
ſiones abſentis. & ita ſequitur hic Imo. col. 2. & ēt ipſe Panor.
col. 4. quod tene mēti. q̄a iſte tex. eſt ſingularis limitatio ad d.
§. Marcellus. ¶ Vltimo tene menti vnam ſingularem doctrinā
quam ponit Inn. hic, & in d. c. 2. quod omni caſu, quo poteſt
deueniri ad diffinitiuā lit. non ꝯteſ. vel alias valeret proceſſus
c contra abſentem contumacem: [c] tunc ſi abſenti competat ex

ceptio

ADDITIONES.

a ¶ Vtile eſt, ꝙ Iudex pronunciet ſe competentem, quando de hoc dubitari p̄t, vi de per Ab. conſ. 14. incip. indiuiduæ Trinitatis, &c. j. col. vol. j.

b ¶ Pronunciet expreſsè ſe iudicem cōpetentem. Adde, iudex competens quis ſit cū p̄latus dicit ꝙ emphyteoſim ad eccleſiā reuerſam potuit alij concedere. & emphyteota negat vide Lud. Ro. in conſil. 212. Bar. ab Hor.

c ¶ Contra abſentem contumacem. Adde an dicatur contumax, qui fuit citatus, ꝙ comparere deberet ad locum, ad quem citari non potuit, ſi non iuit vide per Bal. in conſi. ſuo. 445. per totum, incipit ſtatuto ciuitatis. in 2. vol.

ceptio dilatoria, ſeu declinatoria, & poſteà cōpareat ꝯtumax non audiť illā volēs ꝓponere, niſi veniat eo tpe, quo ſi fuiſſet pn̄s ꝓponere potuiſſet. & rō eſt, qa ꝯtumax nō dēt eſſe melioris conditionis, q̄ non cōtumax, vt in auth. vt oēs obediāt. §. ſi aūt. ſed ſi fuiſſet pn̄s in iudicio, & debito tpe non oppoſuiſſet ſuas exceptiones, poſteà non audireť amplius, vt in c. paſtoralis de excep. in l. perēpto. C. ſen. reſcin. non poſ. ita nō dēt audiri ſi fuerit abſens cōtumaciter, licet poſteà cōpareat. facit rō c. eū, q. de p̄b. li. 6. quod intellige ēt ſi p̄ſens ſciat defenſiōes cōpetētes abſenti: cū nō teneať ius ſui aduerſarij allegare ꝯ̄ ſe, vt ſ̄. qđ dictū tene menti. & ita ſequiť hic Pan̄. col. 5. & Imo. col.
30 3. ꝓ quo ēt gl. no. in verbo, abſentia. in c. j. de elec. li. 6. † contumax. n. licet ſit audiēdus refectis expēſis. l. ſancimus. C. de iud. ſ̄. vt li. non cōte. qn̄ frequēter. §. in alijs. tn̄ teneť ꝓſequi cām in eo ſtatu, in quo eā inuenit tpe, quo cōparet ſm gl. in d. c. in verbo, abſentia. idē tenet Inn. ibi in fi. ꝓ quo ēt tex. in c. vbi periculū. §. ſi vero infirmitate. de elec. in 6. & intellige oīa p̄dicta data cōpetentia iudicis: licet eius iuriſdō potuiſſet exceptiōe elidi: qa contumax bene p̄iudicat ſibi, vt non poſsit declinare iudicē, nec alis declinatorias opponere, ſm In. ſingulariter in c. ad petitionem. j̄. de accu. & ꝑ Bal. in l. ſi qui ex conſenſu. C. de epiſc. audientia. & hic per Imo. in fi. & in j. col. & eſt dictū ſ̄. in 8. col. in fi. in ver. ſed tu limita. ſed qn̄ iudex eſſet omnino incompetens, tunc quia contumax nunq̄ vr̄ ꝓrogare iuriſdōnem, vt per Iun. in d. c. innotuit. ipſe contumax in quacunque parte iudicij comparendo poſſet tunc opponere exceptiones declinatorias, niſi prius iudex ipſe pronunciaſſet expreſsè ſe iudicem cōpetentem: cū ex ſolo proceſſu ad vlteriora ꝯ̄ contumacē, non cenſeť pronunciare dicto caſu ſe cōpetentē, vt ꝑ Inn. in d. c. 2. & dictū eſt ſ̄. ¶ Ex quibus oībus p̄cedentibus cōſidera duos caſus principales. Primo, qn̄ iudex eſſet omnino, & ipſo iure incompetens. Secundo, quando eſt ipſo iure competens: licet iuriſdictio poſsit ꝑ exceptionem elidi. Primo caſu aliquando proceſſus fit ꝯ̄ p̄ſentem, vel contumacē, in quo iudex expreſsè pronūciauit ſe iudicē competentē, tunc ſi à tali interlocutoria non ſit appellatū, non poterit de cætero amplius dici de incompetentia, ſm Inn. in d. c. 2. de dila. & in c. ſuper literis. de reſcr. in gl. in verbo, & ſi pronunciauerit ſuā iuriſdictionē. & in c. paſtoralis. in gl. magna, in ver. ſed nos dicimus vlterius hanc q̄ſtionē non eſſe audiendā. ēt & ita ſequitur Bar. in l. 2. ff. ſi quis in ius voc. vt eſt dictū ſ̄. in ver. 2. q̄ritur. Aliquando & ſecundo proceſſus ſit ꝯ̄ contumacem: & iudex non pronunciauit exp̄ſsè ſe iudicē competentē, hoc caſu per proceſſum ad vlteriora nō cenſeť pronunciatū ſuꝑ ꝯpetentia. & proceſſus eſſet nullus, ex quo iudex erat ipſo iure incompetens. & iſto caſu procedit id quod dicitur contumacem non cenſeri conſentire in iudicem, vel iuriſdōnem prorogare, ſm Inn. in c. innotuit. de eo qui furt. & hanc partem ſequiť Ange. in d. l. 2. Aliquando, & tertio proceſſus ſit ꝯ̄ p̄ſentē, qui oppoſuit de incompetentia: & iſto caſu per proceſſum ad vlteriora cenſetur iudex tacitè pronunciaſſe ſe competentem, vt per gl. in l. 2. §. ſed ſi dubitetur. ff. de iud. & ita Inn. in c. j. col. 1. de offi. dele. in 6. & in d. c. 2. facit c. ex parte M. j̄. de appel. & ita Ang. in d. l. 2. & Butr. in d. c. 2. col. 9. intellige, quando iudex de exceptione cognouit: alias ſi non cognouiſſet tunc per proceſſum ad vlteriora non cenſeť pronunciaſse, & proceſsus foret nullus. & ita procedat dictū Inn. in d. c. 2. de dila. & ita tenet Ang. in d. l. 2. in pe. col. & in ſuo conſi. 193. quod incipit, in cauſa accuſationis. col. 4. in prin. idem ꝯſuluit Pau. de Ca. in ſuo conſi. 25. incip. In Chriſti noīe domini, ſuꝑ primo dubio. dicens, hoc idem dicendū, quando oppoſitis exceptionibus impedientibus proceſsum iudex procedit ad vlteriora, qa tunc cenſeť tacitè pronunciare, & eas reijcere, quādo eas examinauit, & cognouit. al's ſecus. & allegat Bar. in l. à ꝓcedente. C. de dila. vbi ita diſtinguit quod no. Aliquando, & quarto proceſsus fit ꝯ̄ p̄ſentem nihil excipientem de iuriſdōne: & hoc caſu non valet proceſsus, qa non vr̄ tacitè pronunciatū ſuꝑ competentia per proceſsū ad vlteriora, quādo de ea nō fuerat oppoſitū, ita probať in c. j. de reſcr. in 6. & ita Inn. in d. c. j. de of. dele. ī 6. in j. gl. in fi. & idem tenet in d. c. 2. in j. col. in fi. idē Butr. ibi col. 8. in fi. & idem Inn. col. vl. in prin. & ita dicit Ang. in d. l. 2. hoc tamen vr̄ limitandum, niſi iuriſdō eſset prorogabilis, ſi ſcienter fuit litigatum. l. j. ff. de iudi. & ita Butr. in d. c. 2. col. 11. & hic in ordinario. non ſic vr̄ in delegato. l. priuatorum. de iur. om. iu. & ita Butr. in d. c. 2. col. 8. & col. 12. in princ. Secundo caſu principali, quando proceſsus fit à iudice ipſo iure competente, licet iuriſdictio potuiſset per exceptionem elidi. ſed qa dr̄ tunc iudex cōpetēs, vt per gl. in verbo, cōpetente. in c. licet. p̄ſentādus nullo caſu regulariter expreſsa pronunciatio ſuper iuriſdictione. nā aut fuit oppoſita exceptio, & iudex procedēdo ad vlteriora videť tacite pronūciare, vt ſ̄. aut nō fuit oppoſita: & ꝓceſſus fuit agitatus in pn̄tē. & nō poterit opponi poſt litē cōteſtatā. ſ̄. de re iudi. c. inter monaſteriū. ff. de iudi. l. ſed ſi ſuſceperit. Si vero ꝓceſſus eſt factus ꝯ̄ contumacem, vel abſentem, tunc comparens poſt litem conteſtatam non poterit amplius opponere: qa contumax præiudicat ſibi vt poſt litē ꝯteſtatam iudicē declinare non poſſit, ſeu alias declinatorias opponere, ſed teneť ꝓſeq cām in eo ſtatu in quo ipſam inuenit. ita dixi notabiliter Inn. in d. c. 2. & in c. j. in fi. de elec. in vj. & facit glo ibi ī verbo, abſentia. & ſic ꝯcludūt Doc. in d. c. 2. ex quibus habes clarā deciſionē, & diſtinctā in oībus caſibus. & hoc quād a tali interlocutoria lata ſuꝑ cōpetentia non eſt appellatum. ¶ Quid aūt ſi ſit appellatum ab eo, vel à proceſſu ad vlteriora. vel à diffinitiua primo lata in dicta cā: an poterit poſtea in cā, appellationis dici vlterius de incompetentia. vide plene dicta in c. cū ceſſante. j̄. eo. col. 18. in ver. aduerte tamen. & intellige omnia præcedentia vbi de his diſtincte in omnibus caſibus.

SVMMARIVM.

1 *In terris eccleſiæ debent ſeruari canones data diſcordia inter leges, & canones.*
2 *Si laycus litigat coram iudice eccleſiaſtico, poterit ab omni grauamine appellare.*
3 *Si clericus litigat coram iudice ſeculari non poteſt appellare niſi ſicut poteſt de iure ſeculari.*
4 *Quæ dicantur ordinatoria ſeu præparatoria litis & quæ deciſoria. Et ibi quòd non poſſit vel poſſit appellari ab interlocutoria dicitur reſpicere ordinatoria iudicij vel quòd poſſit vel non poſſit appellari à diffinitiua dicitur reſpicere deciſoria.*
5 *Statutū quòd dēat appellari infra quinq; dies, alias appellatio ſit deſerta aut quòd inſtantia finiatur infra duos menſes, reſpicit ordinatoria.*
6 *In terris eccleſiæ ab oī grauamine appellatur ēt coram iudice ſeculari.*
7 *Ad Papam poteſt appellari omiſſo medio in ſuis terris, ēt iudice ſeculari.*
8 *Et idem ad legatum uel ad Patriarcham.*
9 *Caſus in quo ad Papam non poteſt appellari omiſſo medio.*
10 *Ad Imperatorem non poteſt appellari omiſſo medio, niſi in ſcholaribus & hoc de omni grauamine & de iure ciuili & de quocunque loco ſint.*
11 *Scholaris non legitime natus etiam ſi ſit de terris eccleſiæ poteſt legitimari per imperatorem.*
12 *Valet conſuetudo, quòd à iudice ſeculari in omni caſu appelletur ad Papam etiam omiſſo medio.*
13 *Conſuetudo dat iuriſdictionem, & defert ius appellandi ad incompetentem.*
14 *Vbi princeps abutitur, nec habet ſuperiorem, recurritur & appellatur ad Papam.*
15 *An miſerabiles perſonæ uel eccleſia appellare poſſint omiſſo medio ad Papam.*

§. Deniq; A iudice qui nō eſt de tpali iuriſdi. eccl'iæ non pōt
1 ad Papā appellari. h. d. ¶ † No. primo ꝙ in terris de
tpali iuriſdi. eccl'iæ data diſcordia inter leges, & canones debent in omni foro ſeruari canones. & ita voluit gl. ord. in c. 2. de arbi. li. 6. pro qua ēt tex. hic. nā de iure ciuili regulariter nō appellatur ab interlocutoria, vt in l. ante ſn̄iæ. C. quorū appel. cū ſi. & tn̄ in terris eccleſiæ indiſtincte eſt licitū appellare ante ſn̄iam ab omni grauamine. in c. cū ceſſante. & in omni foro ap
2 pellari pōt ad Papā, & an̄ ſn̄iam, vt hic dr̄. ¶ † Quid aūt ſi laycus
a litigat corā eccleſiaſtico, [a] qn̄ non eſſet de tpali iuriſdictione eccleſiæ, an ipſe poterit appellare ab omni grauamine ante ſn̄iam, ſicut canones ꝑmittunt? & vr̄ ꝙ nō, cū ipſe ſit ſubiectus legibus. ſed Arch. 2. q. 6. nō ita. tenet ꝯ̄riū, & facit qđ no. ī c. qualiter. ſ̄. de iu. vbi idē tenet Panor. qa licèt ſit ſubiectus legibus & ſm leges nō poſsit appellari ab īterlocutoria, vt ſ̄. tn̄ ex quo cā agitať corā eccleſiaſtico debēt ſeruari canones, & poterit
3 ab oī grauamine appellari, † ſicut eꝯ̄, ſi clericus litigat coram iudice ſeculari in terris, quæ nō ſunt de tpali iuriſdictione eccleſiæ, nō poterit ipſe appellare an̄ ſn̄iam, niſi in caſibus à iure ciuili ꝑmiſsis. & ligať clericus legibus ex quo in foro ſeculari debēt ſeruari leges in ordinatorijs. & ita dicit Arch. in d. c. non ita. & ſequiť Butri. in c. ꝙ clericus. de fo. ꝯpe. col. 11. in fi. & idē Panor. ibi col. 4. & in c. eccleſia. ſ̄. de cōſti. col. 12. & rō p̄dictorū eē pōt, vt ſerueť æqualitas in iudicijs: qa nō eſſet ꝯueniēs ꝙ ꝓ parte vnius poſſet appellari, & ꝓ parte alterius nō: vn̄ eo caſu quo lʒ alteri appellare vel nō, ita licebat vel nō licebit alte
4 ri pti, vt ī c. 2. ſ̄. de mutu. peti. † & ēt qa in ordinatorijs dēt attēdi ꝯſuetudo loci, vbi iudiciū agitať. C. queādmodum teſt. ape

l. 2. &

ADDITIO.

a ¶ Si laicus litigat corā eccleſiaſtico. Adde an poſsit laicus eccleſiā in qua ius patronatus non habet alteri eccleſiæ ſubmittere. vide ꝑ Do. Ludo. Ro. in cōſ. ſuo 177. & an laycus ſpiritualium oblationum poſsit eſſe collector, per eundem in alio conſil. 266. Bar. ab Hor.

l.2.& per gl.in d.c.ꝙ clericus.ꝙ aũt nõ poſsit appellari, dr̃ re-
ſpicere ordinatoria litis. intellige ab interlocutorijs,qa reſpi-
cit ꝯtingentia ad litem.Sed ſtatutũ, ꝙ nõ poſsit appella ri à dif
finitiua,reſpicit deciſoria. & ita Butr.ibi col.12. & Panor. ibi
col.4.in c.eccleſia S.Mariæ.de ꝯſti, col.12.tene menti,de quo
tñ vide plenius in c.vt debitus.col.13.in ver.7.quæritur,circa
5 fi.† & aduerte,quid ſi ſtatutũ diceret ꝙ debet appellari ĩ. quin
que dies,aut ꝙ inſtantia cãæ appellationis duret per duos mẽ
ſes, nam iſta reſpiciũt ordinatoria,& proceſsũ cãę appellatio-
nis . vñ dicebat Butr.in c.ꝙ clericus. de fo.ꝯpe,col.8. & Imo.
ibi col.j.in fi. ꝙ ſtatutum laycorũ limitans tp̃s inſtantiæ liga-
bit clericũ litigantẽ corã iudice ſeculari,ex quo tale ſtatutum
reſpicit ordinatoria. idẽ ergo ſi limitaret tp̃s appellandi, quod
6 no.ad practicam.¶† No.ſecũdo, & ita ẽt allegatur , ꝙ in terris
7 eccleſiæ põt indifferenter appellari ab omni grauamine,†& à
8 ſñĩa ad papam omiſſo medio,facit 2.q.6.ad Romanam,† & ſi-
mile priuilegiũ cõpetit legato de latere ad quem põt appella-
ri omiſſo medio,ſicut ad Papam,ſm̃ gl.& Io.An.in c. Roma-
na,in prin.eo.tit.in 6.tenent Doc.ibi,& in c.j.ſ̃.de offi. leg. &
idem eſſet ad Patriarchã , ad quem põt appellari omiſſo me-
dio, ſicut ad Papã,ſm̃ Inn. in c. antiqua. de priui. & idẽ tenet
Hoſt,& gl.21.diſ.renouantes,& Spe.e.tit.§. nõ tenemus.ver.
ſed nunqd,in fi.Sed Io. An.& Do. Ant.in d.c.antiqua, tenent
ꝯ̃rium,ꝙ eſt priuilegiũ Papæ, vt ad eũ appelletur omiſſo me-
dio.vnde nõ extenditur ad Patriarchã,Sed certè ſicut põt ap-
pellari ad legatum de latere omiſſo medio, vt ſ̃. ita poterit ad
Patriarchã,& ita ſequitur Do.Pe.de Peru.in d.c.antiqua,quia
ille tex.intendit in hoc dare priuilegiũ Patriarchis,ideo nullũ
foret priuilegiũ in appellando, ſi nõ poſſet appellari ad eos o-
miſſo medio,& hanc partẽ ſequit̃ ibi Panor. licet dicat,ꝙ opi
9 nio Io. An.ſit æquior,Sed limita ſ̃. dictam rr̃am, ꝙ ad Papam
poſsit appellari omiſſo medio,quia fallit in vno caſu,qñ dele-
gatus Papæ in ſubdelegãdo reſeruat ſibi aliqd iuriſdõnis : tũc
eñ facit gradũ inter ſe, & ſubdelegatum.iõ à ſñĩa ſubdelegati
nõ poſſet appellari,tunc ad Papã omiſſo medio,ẽt ſi appellare
tur à ſñĩa diffinitiua, vel ẽt potius tex.eſt no.in c. ſi delegatus.
§.fi.de offi.deleg.li.6.& in c.cũ te.& in c.ſuper qõnũ.§. porro.
e.tit.intellige,ꝙ non poſsit tunc appellari ad Papã omiſſo me
dio,ſi de hoc excipiat̃, alias poſſet ſm̃ Arc.& Io.An.in d. §. fi.
10 & licet ad Papã poſsit appellari omiſſo medio : † tñ ſecus eſt
in Imperatore ad quẽ nõ põt appellari omiſsis medijs,vt in l.
Imperatores.ff.eo.ti.quod tñ limita in ſcholaribus. nã cũ Im-
perator ſuſcipiat oẽs ſtudentes ſub ſua ꝓtectione, & tanq̃ eius
ſpãles filios,vt eſt tex.in auth.habita.§.nõ dignũ.C.ne filius p
11 pa, dixit ibi no.Bald. duo notanda dicta p illũ tex. † primo ꝙ
ſcholares nõ legitimè nati, & ſi eſſent de terris eccleſiæ pote-
rũt legitimari ab Imperatore,tãq̃ eius filij ſpãles. Scd̃o ꝙ ſcho
laris poterit à quolibet grauamine appellare ad Imperatorẽ
omiſsis medijs:quia tex.ibi dixit, ab oĩ iniuria,ex quo Impera
tor de gr̃a ſpãli offert ſeipſum, vt ibi in tex.in verbo,defenda-
mus.vnde poterit appellari ad Imperatorẽ omiſsis medijs ſm̃
Bal.ibi,q̃ duo dicta no.¶Vltimo tene mẽti ex hoc tex. & ita al
legat̃, ꝙ grauatus à iudice ſeculari nõ põt talẽ iniuſtitiã dedu-
cere ad Papam,ẽt per viã appellationis,cum à iudice layco ſit
gradatim appellãdũ ad eius ſupiorẽ,vnde ab eo nõ põt appella
ri ad Papã,vt hic dr̃, & ita limita 2.q.6.ad Romanã,& c.oĩs op-
preſſus.Sed aduerte,quia rr̃a huius tex.venit limitanda tribus
modis.& primo,vt procedat in terris, q̃ ſunt de tp̃ali iuriſdõ-
12 ne eccleſiæ,nõ in alijs.¶†Secũdo limita rõne ꝯſuetudinis. nã
valeret ꝯſuetudo , ꝙ à iudice ſeculari in oĩ loco , & in oĩ foro
13 appelletur ad eccleſiaſticum omiſſo medio, vt hic in tex.† cũ
conſuetudo deferat ius appellandi ad eũ, qui al̃s non eſſet iu-
dex illius appellationis, vt eſt tex. no.in d.c.Romana.§.dẽt.ſic
ẽt inducit cõſuetudo,vt poſsit non ſolũ ad Papam,ſed ẽt ad a-
lios inferiores iudices appellari omiſsis medijs , vt eſt tex. in
d.c.Romana.§.j.quinimo ex cõſuetudine poſſet induci,quod
laycus poſsit indiſtinctè cõueniri corã iudice eccleſiaſtico,vt
eſt tex.in c.ſi clericus laycum, & in c.licet ex ſuſcepto,ſ̃.de fo.
compe.nec mirũ, quia cõſuetudo dat ordinariã iuriſdõnẽ, ẽt
priuatę pſonę,& ẽt in cõcernentibus merũ,& mixtũ ĩperiũ,vt
eſt tex.vnicus,& ſingularis in iure,in c.cũ ꝯtingat,ſ̃.de fo.cõp.
14 ¶†Tertio limita rr̃am huius tex.nõ hr̃e locum,qñ inferẽs in-
iuſtitiã non recognoſceret ſupiorẽ.tunc.n.deficiente ſuperio
re ſemp in oĩ caſu põt appellari, & hr̃i recurſus ad Papã. hoc
fuit notabile dictum Inn. in d.c. licet, dicentis ꝙ vbi nõ repit̃
ſupior de iure,vel de facto,ſemper põt adiri Papa, ẽt p laycos:
cũ Papa ſit iudex ordinarius oĩum nõ recognoſcentiũ ſupio-
rẽ,ẽt regũ,vl̃ Imperatoris rõne iniuſtitiæ,& peccati. ꝓ quo ẽt
gl.ſingl̃aris,q̃ idẽ voluit in c.ex trãſmiſſa, ſ̃. de fo.cõpe. & ſa-
tis ꝓbat̃ hoc p tex. in c.fi.ſ̃.de iud.ſm̃ vnũ intell̃m. & in c.no-
uit, eo.ti.& in c.j.ſ̃.de ꝓb. vbi Papa p̃t adiri ꝯ̃ Imperatorẽ, vel
ſubditũ ipſius Imperatoris. & de hoc dic, vt eſt dictũ ſ̃. in ru-
15 brica.¶†Vltimo limita rr̃am huius tex.vt nõ hẽat locũ in cle-
ricis litigantibus de iuribus eccl̃iæ, vel in alijs miſerabilibus
pſonis;q̃ cũ ſint ſub ꝓtectione eccl̃æ,vt in c.ſup qbuſdã,in fi.ĩ.
de ver.ſi.poſſum in oĩ loco, & foro appellare ad Papã omiſsis
medijs ſm̃ Hoſt.& Do.Ant.in d.c. fi.p illũ tex. & idẽ tenet D.
Ant.in d. c. licet, dicẽdo ſecus eſſe in cã ꝓpria ipſorũ clerico-
rũ:tunc eñ clericus grauatus à iudice ſcl̃ari non poſſet appel-
lare ad Papã: ſed dẽt appellare ad ꝓximũ ſupiorẽ ipſius iudi-
cis ſcl̃aris,& ita in hoc vltimo dicto cõcordat Arch.in d.c.nõ
ita,& de miſerabili pſona vr̃ tex. in c.ex parte B.ſ̃.de fo. cõpe.
Sed Pan.in d.c.licet,tenet in his duobus dictis ꝯ̃riũ,qa nõ ꝓba
tur iure,ꝙ eccl̃ia,vel miſerabilis pſona poſsit à iudice ſecula-
ri appellare ad Papã;imo rr̃a eſt in ꝯ̃rium, vt hic in tex. & ĩ.eo.
in c.dilectus.& 2.q.6.à neceſſariorũ. & Inn. in c. ſignificanti-
bus,ſ̃.de offi.deleg.hoc tenuit, ꝙ nõ poſsit appellari ad Papã.
nõ ob.d.c.ex pte,qa ibi eſt rõne denegatę iuſtitię;ſecus ergo ni
ſi ꝓiuſtitia poſſet adiri alius ſuperior,vt in c.ex tenore,ſ̃.de fo.
compe.non ob.d.c.fi.quia ibi ciuitas Florentina nõ recogno
ſcit ſuperiorem,ſaltẽ de facto,ideo potuit ibi appellari ad Pa-
pam,vt ſ̃.eſt dictum. & ſic fit concluſio, ꝙ clericus , & eccle-
ſia,& miſerabilis perſona,non poſsint contra laycum à iudi-
ce ſeculari appellare ad Papam,vt patet ex pręcedentibus,niſi
in alijs limitationibus ſupradictis.

SVMMARIVM.

1 *Tempus 10.dierum ad appellandum computatur de momento ad momentum, & qualiter illud intelligatur.*

2 *Nec currit niſi à die notitiæ,nec etiam currit impedito,nec illi, qui non potuit habere copiam ſententiæ,nec illi, qui non poteſt reperire iudicem.*

3 *Fatalia, quando incipiant currere hodie eſt deciſum.*

4 *Non computatur dies, in qua interponitur ipſa appellatio.*

5 *Quæ ſint, & vnde incipiant iſta fatalia,& in quo differant ea,quæ dantur ab homine, & illa, quæ dantur à iure.*

6 *De iure antiquo dabantur multa, & uaria tempora ad proſequendum,& finiendum appellationem.*

7 *Et quare ſic appellantur fatalia.*

8 *Sex ſunt impedimenta, quæ poſſunt occurrere in tempore appellationis proſequendæ.*

9 *Nunquam excuſant diſcrimina uiarum, quando itinerari poteſt per aliã viam licet magis longam.*

10 *Onus probandi incumbit alleganti impedimentum.*

11 *An impedimentum probetur per iuramentum, & qualiter.*

12 *An probatio per iuramentum dicatur legitima probatio.*

13 *Vbi appellans impeditur facto iudicis tenetur proteſtari, & an & quãdo in impedimentis requiratur proteſtatio.*

14 *An impeditus teneatur mittere procuratorem.*

15 *Impedimentum vbi eſt occurrens in primo fatali in perſonam appellantis ceſſat ipſo iure ſecundum fatale.*

16 *Pendente compromiſſo coram arbitro non currit tempus in cauſa appellationis, ſiue ſit terminis iuris, ſiue hominis.*

17 *An citra compromiſſum poſsit per pactum impediri curſus fatalium.*

18 *An per pactum poſsit fieri prorogatio maioris temporis.*

19 *An tp̃s triennij, ſeu primæ inſtantiæ poſsit prorogari conſenſu partium.*

20 *Tempus 10.dierum ad appellandum non poteſt prorogari per partes.*

21 *Si victus,qui appellauit ſingulariter compromiſit negotium principale,& non negocium appellationis, an interim currant fatalia.*

22 *An tempus Apoſtolorum currat pendente compromiſſo.*

23 *An tempus ſtatuti currat pendente compromiſſo.*

24 *Quid ſi ſtatutum prohibet inſtantiam cauſę appellationis poſſe prorogari, an tunc pendente compromiſſo currat tempus inſtantiæ datũ à ſtatuto.*

25 *Si ſtatutum limitat tempus in præparatorijs litis, vt ſunt in hoc regno plura ſtatuta,an tempus poſsit prorogari per partes,vel ſaltem ſuſpendi.*

26 *Vtrum terminus aſsignatus per iudicem ad probandum poſsit ſuſpendi per compromiſſum.*

27 *Terminus 10.dierum ad appellandum non põt prorogari per pactum.*

28 *Tempus aſsignatum à ſtatuto in cauſa appellationis,vel reductionis ad arbitrium boni viri poteſt prorogari per partes.*

29 *An pendente compromiſſo poſsit altera pars redire ad iudicem cauſam proſequendo.*

30 *An appellans non obſtante ſententia arbitri lata pendente compromiſſo poſsit redire ad primam ſuam cauſam appellationis.*

31 *Quid ſi in compromiſſo eſt clauſula, ꝙ totiens pœna committatur, quotiens contrauentum fuerit.*

32 *Quid ſi laudum eſt emologatũ per partes, an poſsit proſequi poſteà cauſam appellationis.*

33 *Quid in ſententia arbitratoris an pendente compromiſſo poſsit amplius redire ad iudicem, & ibi eſt ſingularis limitatio ad l. ſi quis rem.ff. de arbi.*

34 *Si eſt petita reductio ad arbitrium boni viri, an interim poſsit proſequi illa prima & principalis cauſa appellationis.*

35 *An pendente compromiſſo coram arbitratore currat tempus inſtantiæ cauſæ appellationis.*

Quando

36 *Quando impedimentum occurrit dolo, & facto appellati, an currat tempus, & detur reſtitutio.*
37 *An litiganti ſuper attentatis currant fatalia.*
38 *An litiganti ſuper aliquo incidenti, vel emergenti currant fatalia.*
39 *Si litigatur ſuper libello inepto, an interim currant fatalia.*
40 *Quando impedimentum occurrit facto tertij, an interim currant fatalia, vel detur reſtitutio.*
41 *Quando impedimentum occurrit ex facto, vel dolo procuratoris.*
42 *Procurator non poteſt expreſſe renunciare appellationi etiam ab eo interpoſitæ, ſed tacite ſic non proſequendo, vel non appellando.*
43 *Quid ſi impedimentum occurrit ex facto iudicis, an interim currat tempus.*
44 *Et quid ſi propter occupationes Principis.*
45 *Quid ſi occurrat impedimentum in primo, vel ſecundo fatali.*
46 *An ſufficiat vnica proteſtatio ad conſtituendũ iudicẽ, vel partẽ in mora.*
47 *An poſt concluſum in cauſa currant fatalia.*
48 *An ſufficiat vnica proteſtatio, & requiſitio, & an coram ſucceſſore etiam requiratur.*
49 *An a negligentia, vel tarditate iudicis poſſit appellari, & ibi etiam ex quibus dicatur iuſtitiam denegare.*
50 *Si appellans non produxit ſententiam, an appellatio fiat deſerta, & an iudex poſsit appellatum interrogare.*
51 *Si non producatur ſententia, an ſine ſententia poſsit iudex appellationem pronunciare.*
52 *Qui negat appellationem, dicitur appellationi renunciare.*
53 *De impedimento occurrente ratione peſtis.*
54 *De impedimento mixto, ſcilicet caſus fortuiti occurrente in perſona domini nuncij, vel procuratoris.*
55 *Impedimentum tempore feriato, vel quia non potuit habere teſtes, vel inſtrumenta, & nu. 56.*
57 *Quis ſit iudex competens in dando reſtitutionem propter impedimenta in cauſa appellationis.*
58 *Et qualis ordo iuris ſit ſibi ſeruandus.*
59 *An impedimentum occurrens ex facto iudicis excuſet, vel debeat adiri ſuperior ipſius iudicis.*
60 *Grauamen in dimittendo, omittendo, & in non faciendo, vel negligendo poteſt quandocunque peti, quòd ſuppleatur, & reparetur, nec tranſit in rem iudicatam per lapſum x. dierum grauaminis illati.*
61 *Ad quantum tempus detur reſtitutio ratione impedimenti occurrentis in termino.*
62 *Et quid ſi impedimentum occurrat in termino iuris, ad quantum tempus detur reſtitutio, & quale fuiſſe debeat.*
63 *Quando impedimentum occurrit in primo fatali, ad quantum tempus fiat reſtitutio. Et quid de impedimento in toto anno, & quando in principio vel in fine anni.*
64 *Quid de impedimento in ſecundo, vel tertio fatali, ad quantum tempus detur reſtitutio, & ibi an detur ipſo iure, vel ope reſtitutionis.*
65 *An ſi impedimentum occurrat in tertio fatali, an vlterius poſsit dari.*
66 *An ſit neceſſaria declaratio iudicis ſuper impedimento, vel poſsit deduci incidenter.*
67 *Qualis iudex an a quo, vel ad quẽ, cognoſcere & pronũciare ſup deſertione.*
68 *An in ſententia ſuper deſertione ſit neceſſaria citatio, & ibi, quod iudex ex officio poteſt monere partes ad ſententiam, & ipſam pronunciare, ne inſtantia pereat.*
69 *An delegatus ad cauſam appellationis poſsit diffinire cauſam deſertionis abſque noua commiſsione.*
70 *Si opponatur de deſertione appellationis, aut quòd non potuerit appellari, aut quòd appellationi ſit renunciatum, de iſtis exceptionibus tanquam præiudicialibus eſt primo cognoſcendum.*
71 *An iudex poſsit procedere in negocio principali reſeruando iſtas exceptiones in fine cauſæ.*
72 *An deſerta appellatione poſsit ſententia confirmari per iudicem ad quem, & ibi notabilem limitat. ad clem. ſi appellationem. eod. ti. & ad c. 1. de reſcrip. in 6.*
73 *Poterit impetrari iudex etiam ſuper deſertione appellationis, & ſæpe committitur cauſa appellationis, & deſertionis vna cum negocio principali.*
74 *An iudex a quo, vel ad quem, poſsit condemnare appellantem in expenſis, ſi appellatio eſt deſerta.*
75 *Licet iudex pronunciet ſe incompetentem, tamen poteſt condemnare partem in expenſis, etiam ſi appellatio eſſet nulla.*
76 *Si iudex appellationis pronunciando appellationem deſertam omiſit condemnationem expenſarum, an poſsit poſtea quandocunque ſupplere.*
77 *Quando expenſæ debentur iure actionis poteſt fieri petitio expenſarum, & condemnatio ex interuallo etiam poſt ſententiam.*
78 *An appellans condemnetur in expenſis, quando nec ipſe, nec appellatus nullo tempore proſecutus eſt appellationem.*
79 *An deſerta appellatione poſsit ſententia confirmari per iudicem ad quem, & alia ſententia in contrarium lata ſit nulla.*
80 *An a ſententia lata ſuper deſertione appellationis poſsit appellari.*
81 *An hæc ſententia ſuper deſertione ſit diffinitiua, vel interlocutoria, & an poſsit reuocari. & num. 82.*
83 *Si ordinarius, vel delegatus pronunciat ſe competentem, vel incompetentem, an poſsit reuocare.*
84 *Licet ſit notorium cauſam appellationis non poſſe expediri, & modicum reſtet de tempore fatalium non poteſt peti interim exequutio ſententiæ.*
85 *An lapſo anno poſſit ſtatim ſententia mandari exequutioni.*
86 *An deſerta appellatione poſſit ſtatim fieri exequutio, vel detur tempus, quod datur iudicatis, & quid ſi prima ſententia fuit tertio confirmata.*
87 *Si conſtet appellationem eſſe deſertam, an poſſit fieri exequutio ſententiæ abſque citatione, & alia cognitione cauſæ.*
88 *Si iudex fuit facilis in exequendo, an debeat eſſe facilis in reuocando exequutionem. Et etiam ſi iudex proceſſit ſine citatione, & de facto, ita ſine citatione & de facto debet reuocare.*
89 *Si à ſententia non eſt appellatum, an poſſit fieri exequutio abſque alia citatione.*
90 *Sententia habet exequutionem paratam etiam de iure communi.*
91 *Quæ exceptiones poſſint opponi poſt ſententiam in exequutione, vide hic remiſſiue.*
92 *Contra tertium poſſeſſorem, vel alium quemcunque non nominatum in ſententia non poteſt fieri exequutio ſine citatione, & cauſæ cognitione etiã ſi tertius poſſideat rem affectam vitio litigioſi niſi ſit hæres.*
93 *Nunquam poteſt fieri exequutio ſententiæ, vel inſtrumenti quo ad capturam perſonæ hæredis, niſi primo citato hærede, an ſit hæres, & cauſa cognita.*
94 *Defuncto currit tempus appellationis interponendæ, vel proſequendæ, hæredi vero non niſi à die notitiæ, & quid hæreditate iacente.*
95 *Ad quem iudicem ſpectet exequutio ſententiæ deſerta appellatione.*
96 *Sententia ſuper deſertione eſt interlocutoria, nec continet dari vel fieri, nec ex ea oritur obligatio vel coactio, & quòd exequutio ſententiæ non pertinet ad iudicem ad quem, qui duntaxat pronunciauit ſuper deſertione.*
97 *An exequutio ſententiæ ſpectet ad iudicem ad quem, confirmantem.*
98 *An ſit agendum ex confirmante vel ex confirmato, & qualiter hoc intelligatur.*
99 *An exequutio poſſit peti antequam ſit lata declaratoria per iudicem appellationis ſuper deſertione.*
100 *Cautela notabilis, vt nunquam poſſit fieri exequutio ſententiæ, niſi ſit primo per iudicem appellationis pronunciatum appellationem fore deſertã.*
102 *Si ex forma ſtatuti tempora appellationis finiendæ ſunt vtilia, nunquam poteſt peti prius exequutio ſententiæ quam ſit per iudicem appellationis pronunciatum, appellationem fore deſertam.*
103 *Si ſtatutum arctat iudicem ad ferendam ſententiam, vel aliquid aliud ſub certa pęna, debet intelligi ſi ad id fuerit requiſitus.*

Repetitio cap. ex ratione.

CAP. VIII.

EXratione. Etiam poſt biẽnium auditur appellans qui ſuam appellationem proſequi non potuit. h.d. & non diuiditur quia breuis. ¶ † No. primo ibi, à ſñia ar. ꝙ ſicut tp̃s 10. dierum ad appellandũ, incipit currere ab hora latę ſñię, & computatur de momento ad momentũ, vt in auth. hodie. C. e. & in c. ↄcertationi. e. ti. lib. 6. & ibi per gl. no. & in cle. ſicut. eo. tit. in verbo, à die. & ita Spe. eo. ti. §. reſtat. in ver. ſed nunquid hoc tp̃s. & in ver. ſed nũ
2 quid dies. quod tp̃s eſt vtile à prin. † quia non currit, niſi à die notitiæ ſ͛m Spe. ibi, & gl. in c. j. & in d. c. cõcertationi. eo. ti. li. 6. nec currunt impedito. vnde voluit ſingulariter Spec. in d. ver. ſed nunquid hoc tp̃s, ꝙ ſi quis non potuit habere copiam ſententię, antequàm habeat copiã & notitiã, nõ currunt ſibi 10. dies ad appellandũ, qđ no. Item voluit Spe. ꝙ hoc tp̃s non currit ei qui non hẽt in publico ptãtem adeundi iudicem à quo vult appellare, dummodo id proteſtetur, de quo vide. j. in c. ſi.
3 ver. decimo. quęritur, † ſed tpa & fatalia ad ipſam appellationem proſequendam vr̃, ꝙ incipiãt currere ab ipſa ſñia. de quo per gl. in l. ſi. C. de tẽp. app. Sed talis dubietas eſt deciſa per tex. in d. cle. ſicut. vbi fatalia incipiunt currere à die appellationis, & nõ à die ſñię in oĩ appl̃one, ſiue iudiciali, ſiue extraiudiciali, in qua incipiũt currere à die illati grauaminis ſi appellañ à futuro grauamine, vt eſt exp̃ſſum in d. cle. ſicut. & ibi p gl. in ver. à die. vbi gl. concludit, ꝙ tempus appellationis proſequendę, nõ cõ
4 putatur de momento ad momentum, † quia nõ computatur dies in qua interponitur ipſa appellatio, cum illa dictio, a, ſtet excluſiue ſ͛m gl. ibi. non ſic in tempore appellationis interpo-
5 nendæ, & ſic in tp̃e 10. dierũ, vt ſ. † quę aũt ſint, & vnde incipiant iſta tpa fatalia appellationis proſequendę, & in his quæ dantur ab hoĩe, dic, vt eſt dictũ ſ. in c. perſonas. & c. cum ſit. ſ. eo. ſed ꝑut dantur à iure, ꝙ tp̃s appellationis ꝑſeqnẽdę regulariter eſt annus, vt in d. c. cũ ſit. tã in appl̃one iudiciali quàm extraiudiciali, & ſiue à diffinitiua ſiue ab interlocutoria, vt ĩ c. ſicut. vbi tex. q incipit, iſte annus à die appl̃onis interpoſitę. & hoc abſq; dubio ꝑcedit, vbi nõ eſt aſsignatus terĩus ab hoĩe: tunc

eñ voluit Spe co.tit.§.qualiter.ver.debet eſſe cautus.ꝙ termi
nus iuris non currit, niſi finito termino hominis: ita ꝙ annus
incipit currere nona die appellationis, ſed finito termino ho-
minis,& idem voluit gl.in c.ſæpè.j.eo. ſed certè Hoſti.& Ioã.
An. ibi volunt ꝯrium, quia ſequeretur abſurdum.plus eñ tē-
poris hēret appellans,quando eſſet ſtatutum tempus ab homi
ne,quam quando nõ, & tamen terminus hominis venit ad ab
breuiandum terminũ iuris,vt in c.perſonas,& c.cũ ſit.ſ. eo. &
ita in gl.& Spe.tenet Old.conſ.ſuo 60.in fi.quod incipit,tem-
pus datur,& hęc bene no.& ſcias,ꝙ iſte annus datur non ſolũ
ad ꝓſequendum, ſed ēt ad finiendum ipſam cauſam appella-
tionis, & alias elapſo anno eſt deſerta, & in hoc differt à termi
no hominis,in quo ſufficit actus proſecutionis,& ſe in termi-
no arripuiſſe iter, & ſe pręſentaſſe corã iudice ad quem,vt eſt
dictum in d.c.perſonas. ſed in termino iuris non ſufficeret in-
choaſſe proſecutionē, niſi cauſa ſit finita, vt in tex. ſicut alias
dr̃ in tempore petendæ reſtitutionis in integrum, quia debet
peti,& finiri,j.quadriēnium,vt in l.fi.C.de temp.in inte.reſti.
ſubſiſtente tamen impedimento datur appellanti non ſolum
annus,& ex cauſa biēniũ,vt in d.c.cum ſit.& authen.ei qui.C.
de tēp.appel.ſed etiam audiretur in termino,vt eſt tex.no.hic.
6 † & pręmitte,ꝙ de iure antiquo dabãtur multa varia,& diuer
ſa tempora ad proſequendum, & finiendum appellationem,
quæ fatalia appellantur,vt l.2.& fi.C.de temp.app. hodie vero
rt̃r dantur duo fatalia,videlicet primo annus,& ex cauſa bien-
nium,ſiue triennium,vt in d.c.cum ſit.vnde primus annus ap-
pellatur à iure primum fatale,& ſecundus annus ſm̃ fatale, &
7 quare ſic appellata fuerunt iſta tempora fatalia, ponit Bald. in
d.l.fi.in 3.col.quia important finem, & mortem ipſius appel-
lationis per quoddam ſimile: nam ſuperi, qui fata dant rebus
naturalibus, & cunctis diſtribuunt tempus durationis, & in-
teritus: ſic leges fecerunt inſtantiæ appellationis,& vide gl.in
verbo,annum,in authen. de his, qui ingrediuntur ad appellan
dum. §. j. ¶Vltimo, quia tex.hic in verbo,impotentiam, no-
tat impedimentum: cum verbum,impotentia,includat impe-
dimentum, ſiue ſit iuris ſiue ſit facti,vt ca. ſciſcitatus,ſ. de re-
ſcrip. videtur quòd locum habeat iſte tex.in vtroque impedi-
mento,de quo j. & etiam,quia tex. hic in verbo,nolumus. vi-
detur ꝙ ſit noui iuris promulgatorium, & non declaratorium
veteris iuris, cum dictum verbum nolumus, ita importet, vt
eſt gl. ord.in verbo nolumus.in cle.j.de offi.vica.& in cle.j.de
rerum permu. quod eſt notandum pro.j.dicendis.¶In gloſ.j.
in princ. quia hæc decretalis eſt vtilis, & quotidiana in mate-
ria, cum materia deſertionis appellationis ſolum habeatur
hic,& in d.cle.ſicut.iõ loco repetitionis,& pro faciliori intelli
gentia & ordine diſcendorũ, neceſſariò decē diſtinctè vidēda
erunt. ¶Et primo quia tex.hic facit mentionem de impoten-
tia.ideo neceſſario eſt videndum,quæ, & quot impedimenta
poſſunt contingere,quæ excuſent ipſum appellantem.¶Secũ
do cui incũbat onus probandi impedimentũ,& qualiter ꝓbe-
tur,& an ſit neceſſaria proteſtatio. ¶Tertio propter ꝗ impedi
menta tempora hominis,vel iuris nõ currant ipſo iure, vel ſit
neceſſaria reſtitutio. ¶Quarto eo caſu,quo eſſet neceſſaria re
ſtitutio, qualis iudex poſsit reſtituere ordinarius, vel delega-
tus,& an ſit neceſſarius libellus,& ordo iuris.¶Quinto ad quã
tum tempus debeat fieri reſtitutio ratione impedimēti occur
ſi in primo,vel ſecundo fatali:& tam in termino hominis,ꝗ iu
ris. ¶Sexto an ipſo appellante negligente poſsit ipſe appella-
tus proſequi appellationem,& quo tempore. ¶Septimo qua-
lis iudex ordinatus, vel delegatus,& an iudex à quo, vel iudex
ad quem poſsit cognoſcere de deſertione appellationis: & de
ſerta appellatione poſsit confirmari per diffinitiuam ipſa pri-
ma ſententia. ¶Octauo, ex quo deſerta appellatione ſenten-
tia firma remanet, an poſsit per aliam ſententiã reuocari, vel
infirmari. ¶Nono, an a ſententia ſuper deſertione poſsit ap-
pellari, & ſit diffinitiua,vel interlocutoria. ¶Decimo,& vlti-
mo,an deſerta appellatione per lapſum anni poſsit ſtatim ſen-
tentia mãdari executioni,& an ſit neceſſaria citatio partis: &
8 ꝗ cãę cognitio reqratur in executione.¶†Circa primum dicas
vltra gl.ꝙ ſex impedimēta ſunt in ꝯſideratione.¶Primum eſt
impedimetũ ꝯtingens in ꝑſona ipſius appellãtis:qa fortè erat
a infirmus,vel carceratus,vel ſm̃ Inn.hic inops,vel paup,[a] q pp
inopiã nõ potuit ꝓſequi.& ita dicit poſſe intelligi tex.hic quē
dicit eſſe notandũ,ꝓ quo ēt eſt tex.aptus in auth. de his, q in-
gre.ad appel.in §.j.& eſt bene notandũ ſm̃ Imo. hic,cũ ꝑ ſępè
poſsit de facto contingere:& maximè ꝓ his, qui appellant ad
curiam, & pp inopiam nõ potuerunt ꝓſequi ſm̃ Panor. ¶Se-
cũdũ impedimentũ eſt ex facto mixto appellantis, & appella-
ti.puta qa p̄cedente appellatione cõpromiſerunt cãm,& litē.
hic eñ eſt iuſtũ impedimentum in cle. ꝗ diu.eo. tit. ¶Tertiũ
impedimentum aliqñ contingit ex facto ipſius appellati tñ,
qui impediuit appellãtē in ꝓſecutione,& ĩ ſecũdo iudicio pe
tēdo lõgiores dilationes ꝓrogãdo iudiciũ,& appellãdo. eſt.n.
licitũ impedimētũ ſm̃ Inn.& alios Doc.hic. ¶Quartũ impe-
dimētũ eſt reſpũ alterius tertiæ perſonæ, vel ēt reſpũ ꝓcurato
ris negligentis,vt j.patebit. ¶Quintũ impedimentũ eſt reſpũ
9 iudicis,qui noluit,vel nõ potuit in cã ꝓcedere. ¶†Sextum,&
vltimum impedimentum eſt,qđ per caſum fortuitũ, puta pro
pter diſcrimina viarum, per mare,flumina,vel terram tranſire
non potuit, vt eſt tex. notabilis in d.§.j. quando tamē eſſet du-
plex via, vna per terram,alia ꝑ aquã,licet impediretur ire ꝑ al-
teram iſtarum,non excuſaretur,quando poſſet ire per aliã: qa
ad hoc,vt excuſetur,dēt ꝯcurrere impedimentũ vtriuſq; itine
ris,vt eſt tex.notabilis in d.§.j.ideo dicit Bar.in l.j.in pri.ff.eo.
ꝙ nunꝗ impedimentũ itineris excuſat, ſi potuit habere aliud
iter tutũ, licèt eſſet magis lõgũ, & hoc de primo,& ſic de ipſis
10 ĩpedimētis, ꝗ,& quot ſunt. ¶†Circa ſecũdũ cui incũbat onus
ꝓbandi impedimentũ,& qualiter probetur,& an ſit neceſſaria
ꝓteſtatio.dic,ꝙ onus ꝓbandi incũbit appellãti,vt hic in tex.in
verbo,ꝯſtiterit.pro quo ēt tex.in l.fi.§.illud.C.de tēp.appe.ibi,
niſi ipſe appellator euidētiſsimè ꝓbationibus poſsit oſtēdere,
& generaliter eſt hoc verũ: qa allegãti impendimētũ, incũbit
hoc probare ꝑ rl̃am l.in exceptionibus.ff.de ꝓba.eſt ēt tex.no
tabilis in l.q cõmeatus.ff.de re mil.& ibi Bar.& tene menti,ꝙ
nõ ſufficit ſolũ ꝓbare impedimentũ: ſed vltra requirit̃ ꝓbare,
ꝙ niſi fuiſſet impedimētũ fuiſſet facta debita diligētia: al's pro
batio nõ ꝯcluderet neceſſario, vt in c.in p̄ſentia.ſ.de ꝓbat. &
ita ꝓbatur in d. l. cõmeatus. & ibi Bar.& in l.2.ff.ſi quis cauti.
11 ¶Qualiter aũt ꝓbetur impedimentum.Spe.eo.ti.§.nunc.ver.
qđ ergo.& ver.qđ ſi appellator.tenet ꝙ ꝑ iur̃m appellantis: &
dicit ꝙ ſi allegat ſe fuiſſe infirmum,ſtatur eius iur̃o.Idem con
ſuluit Fede. de Sen.ſuo conſil. 109. quod incipit, ſuper puncto
vbi adducit multa iura probantia impedimentum probari ꝑ
iur̃m. facit l. ſcire oportet. §. ſufficit.ff.de excu. tut. idem vo-
luit glo.in c.cum olim,j.de priui. & in l.fi.C.de fide inſtru.fa-
cit c.ſtatutum.§. j. in verbo iur̃m, & in c.vt circa,in fi.de elec.
lib.6.Ioã.And.in addi.in dicto verbo dicit prædicta procedere
in appellationibus ad curiam de longinquo: quia eſſet diffici
le ducere teſtes,& remiſsio ad partes occuparet multum tem-
pus,ſecus quando appellatur ad locum propinquum. & ſic eſt
difficilis probatio. tunc eñ dicit ꝙ impedimentum dēt aliter
probari, quã per iur̃m.& ita in caſu noſtro vr̃ tex.in d.§. illud.
ibi, euidentiſsimè probationibus, &c. vnde ex quo agitur de
maximo pręiudicio partis,quia ſi appellatio foret deſerta ſen
tentia tranſit in rem iudicatã,vt d.cle. ſicut.& in d.l.fi.iõ non
ſufficeret iur̃m. & ita ſequitur hic Imo. col. 8. dicens,ꝙ in a-
lijs caſibus non grauibus põt ſufficere probatio per iur̃m, vt
plenè per Fede.in dicto conſilio. & idem ſequitur hic Panor.
col.7.quia in caſu iſto debet conſtare de cauſa euidenti,& ne-
ceſſaria,vt in d.c. cum ſit. ergo ſolum iur̃m non ſufficeret. fa-
cit optimus tex.in c.cum ex literis. de in integ. reſti.vbi etiam
de his per Doc.& ideo concludit Panor.ꝙ arbitrio iudicis re-
linquatur, quæ probatio ſufficiat. & hoc idem ſequitur Imo.
& Gemi.in c.cupientes.§.ꝙ ſi per 20.de elec.lib. 6. vbi ex tex.
iuncta gl.probatur,ꝙ in huiuſmodi appellationibus,& in his,
ꝗ ſunt grauis p̄iudicij, impedimentũ debet aliter probari,quã
per iur̃m,& ſic cõcludũt,ꝙ arbitrio iudicis relinquatur,vt ſic
arbitretur.& ſi alia probatio poſsit faciliter haberi non ſtetur
iur̃o, alias ſecus.arg.c.veniens.2.ſ.de teſti.& in l.conſenſu.C.
de repu. maximè,quando tanta eſſet honeſtas perſonę,vt vide
retur ſtandum eſſe eius iuramento propter difficultatem pro-
bationis.l.non omnis.§. à Barbaris.ff.de re mi.eandem ſentē-
tiam ſequitur Archi.& Io.An.in c.j. de do.& contu.li.6.dicē-
tes,ꝙ in oĩbus caſibus arbitrio iudicis relinquatur, quę proba
tio ſufficiat inſpecta qualitate negotij, & perſonarum.idē ſeq
tur Do.Flor.in d.cle.ſicut.4.q.& propter hoc Bar. & Ang.in l.
2.§. quod diximus.ff.ſi quis cau. ꝯcludunt,vt ſ. ꝙ impedimē-
tum non probetur per ſolum iur̃m,niſi quando probatio eſſet
difficilis,& tunc ſm̃ eos poſſent admitti in teſtes familiares,&
domeſtici, vt d. l.conſenſu. & d. ca. veniens. in fi. & ſufficeret
iur̃m, quando ex inſpectione faciei appareret de infirmitate,
ſecundum Bar. ibi, & in l. quæſitum.ff. de re iudi. idem Bald.
in d.§. ſufficit. quod impedimentum debet aliter probari,
quam

ADDITIONES.

a ¶Inops,vel pauper.Adde, q pauper dr̃,qui parum habet, ſed inops, qui nihil hēt Arc.8.diſ. quo iure diſt.ꝑ Pau.de Ca.in l.id qđ pauperibus.C. de Epi. & cle.per Ale.in l.ſi vero.§.qui pro rei,qui ſatiſ.cog.& in l.ſi cõſtante,in 4.car. ff.ſol.mat.pauperes,qui dicantur per Bar.in auth.quod locum.C.de col.per Do.Alex.in cõſ.106.in 4.parte.& no.ꝙ pauptas dr̃ cauſari ab exilio.ꝑ Ale. in l.ſi cum dotem.in §.ſi maritus.ff.ſo.ma.gl.quæ ſemper allegatur in authē. de exhiben. reis,in prin.& an ſeruientes pauperibus veniant appellatione pauperum. vide per Oldr.conſil.11. Bar.ab Hor.

¶Inopia eſt iuſtum impedimentum ad proſequendum appellationem. Adde Car.conſil.87.incip.a ſententia exc.fi.col.

quam per iuramentum: & ſic per coniecturas, & indicia.arg.l.
3.§. ſi ad diem. & d. l. qui cōmeatus. ff. de re mili.merito ergo
arbitrio iudicis relinquatur.argu.c. de cauſis.ſ̃. de offic.deleg.
adde & in l.j.ff.de iure delibe.qui ſi male arbitraretur poſſet ab
eius ſentētia appellari,cū etiā in his quę iudicis arbitrio relin
quuntur ſi inique arbitretur ſit permiſſa appellatio, vt eſt gloſ.
ord.in c.ſuper his.j̃.de accu.& in l.ſi qua pœna, & ibi Bar.ff.de
12 verb.ſi.in fi.& eſt tex.iuncta glo.in c.j. ſ̃. de dila. ¶†Nec prędi-
ctis obſtat ꝙ vbi a iure requiritur legitima, ſeu liquida proba-
a tio,[a] nunquàm ſit permiſſa probatio per iuramētum,vt voluit
glo.notabilis in l.fi.ff.quod me.cau.& in l. cum de indebito, in
prin.ff.de proba.& cum requiratur ꝙ appellans euidentiſsime
probet impedimentum,vt eſt tex.in d.§.illud. ergo non per iu-
ramentum: quia certe iuramentum dicitur legitima probatio
quando a iure loco probationis defertur, vt voluit gloſ. no.in
c.paſtoralis.ſ̃.de excep.& facit quod no.glo.in l.ſi tutor. C. de
pericu. tu. cum ſatis dicatur euidens probatio quę reſultat ex
coniecturis,vt eſt tex.notabilis in l. ſi quis locuples. ff. de ma-
numi.te. & facit quod no.in l.licet imperator.ff.de le. j. cōcur
rentibus aliquibus coniecturis, & qualitate perſonę poterit iu
dex ſtare iuramento appellantis,vt in d.§.a Barbaris. & in d.§.
ſufficit.& dicetur tunc euidens, & legitima probatio, vt in d.l.
13 ſi quis locuples,& per gloſ.in d. c. paſtoralis. ¶†Sed dubitatur
an ad hoc, vt impeditus excuſetur requiratur ꝙ fuerit prote-
b ſtatus de impedimento.[b] gl.in d.§.ꝙ ſi per 20.in verbo, propo-
ſitum,voluit ꝙ ſit neceſſaria proteſtatio, dicens ꝙ qui tenetur
ſe præſentare coram Papa, vel alio iudice, debet requirere
eius pręſentiam,& ſi eius copiam habere nō poteſt, debet hoc
proteſtari coram oſtiario, & teſtibus:& alias non excuſatur,&
hoc ꝙ ſit neceſſaria proteſtatio tenuit gl.in c.j.& c.ſi āt.& c.ple
runq;.de reſcri.¶Tu intellige quando quis eſt impeditus facto
iudicis,quo caſu bene requiritur proteſtatio, vt l. j. §. dies. &
ibi Bar. ff. quando appel.ſit.vnde tenet Gem.& Imo. in d. §.ꝙ
ſi per 20. ꝙ impeditus in appellando, aut in proſecutione ap-
pellationis ex facto iudicis non iuuatur, niſi ſit proteſtatus de
impedimento.& ita procedat glo.in d.§.ꝙ ſi per 20.& habetur
in d.§.dies.& in c.fi.j̃. e. ¶Secus in alijs impedimentis in quib.
non requiritur neceſſaria proteſtatio.& ita tenet Petr. de An-
cha.in d.§.ꝙ ſi per 20.& Imo.in d.c.fi. vbi de hoc plenius dice
tur,& ſatis probatur hic in tex. vbi non requiritur proteſtatio,
& ſola impotentia excuſat. idem probatur in d. l. quęſitum. &
in l.j.ff.ex quibus cau.ma.nec Bar.dicit contrarium in d.§. præ
terea diximus.in fi.dicit enim ꝙ in terris maritimis eſt conſue
tudo, ꝙ quando occurrit impedimentum maris fiat proteſta-
tio ꝙ propter hoc non poteſt tranſire, & quod ipſe ſit ibi pro
tranſitu,& cauſa tranſeundi & nō poſsit dicit Bar. ibi.vnde nō
dicit ꝙ ſit neceſſaria proteſtatio, ſed eſt vtilis quantum ad illū
tex. nota. in d.l. qui cōmeatus. vbi non ſufficit probare ſolum
impedimentum, niſi probetur ſi non fuiſſet impedimentum il
le feciſſet diligentiam ſuam.vnde ſatis probatur de diligentia
per talem proteſtationē, non tamen ꝓꝑ hoc ſi fuiſſet omiſſa ꝓ
teſtatio,ſequeretur ꝙ alio modo per teſtes non poſſet probari
de impedimento, & diligentia. ¶Cōcludo ergo ꝙ proteſtatio
non eſt neceſſaria,niſi vt ſ̃. quando ex facto iudicis. in alijs ve-
ro caſibus eſt optima cautela ipſa proteſtatio, & etiam pluries
14 eam feci facere vt dicit glo.in d.verbo, propoſita. †An autem
impeditus teneatur mittere procuratorem.no. plene in c.2.ſ̃.
de procu. per Bar. in d. l. 2. §. 2. & in l.j.ff.de diuerſis & tempo.
15 pręſcri.¶†Circa tertium principale, an impedimentum impe
diat curſum fataliū ipſo iure,vel ſit neceſſaria reſtitutio,capias
primum impedimentum,de quo ſ̃. quando contingit in perſo
na ipſius appellantis,& quando occurrit impedimētum in pri-
mo fatali.& dic ꝙ non impedit curſum primi fatalis,ſed habet
ipſo iure ſ̃m fatale vt in d.c.cum ſit,& in d.§.illud. & in authē.
de his qui ingrediuntur ad appella.§.ſi qui tamen,& ita intelli
ge gl.hic dicentem ꝙ ipſo iure ſeruatur illęſus,ſcilicet quia da
tur ſibi ſecundus annus a iure abſq; alia reſtitutione. & ita te-
net hic Panor.colū.2.& Imo.hic col.4.quando autem tale im
16 pedimētū occurreret in ſecundo fatali patebit infra. ¶†Quid
autem ſit de ſecundo impedimēto de quo ſupra qū ſcilicet ſur
git ex facto mixto appellantis,& appellati,vt quia pendente ap
pellatione ipſę partes compromiſerunt, & in hoc dicas ꝙ ipſo
iure impeditur curſus fatalium:quia pendente partium com-
promiſſo tempus ipſo iure non currit, & ſubducitur illud
tempus quo durauit compromiſſum de medio, & poſtea fini-
to compromiſſo tempus præcedens coniungitur poſtea cum
tempore poſt compromiſſum finitum, vt in auth. ſi tamen.C.
de tempo.appel.& d.cle.q̄diu. & ibi gloſ. in verbo currere, &
Bald.in d.auth.ei qui. in vlt. colū. dicendo ꝙ ſi in primo anno
fuit factum compromiſſum per 10. dies vel menſem ſolum in
illo tempore non currit tempus,vt d.cle. q̄diu. in verbo,q̄diu.
& ibi etiam tex. ſingularis de termino hominis qui ſimiliter
17 non currit pēdente cōpromiſſo, ſicut in termino iuris. ¶†Sed
iuxta prędicta quæritur primo, an citra compromiſſum poſsit
c per pactum impediri curſus fatalium,[c] ꝙ interim non currant
ad certum tempus.tex.eſt notabilis,ꝙ ſic in d.cle.q̄diu.ſ. ſuſpē
18 dendo & differendo,ꝙ interim non currat tempus. ¶†Sed du-
d bitatio eſt,an per pactum poſsit fieri prorogatio[d] maioris tem
poris Bal. in d.l.fi.in princ.videtur primo velle ꝙ non, quia di
cit,ꝙ tempora inſtantię primę cauſę nō poſſunt impediri, vel
prorogari pacto,vel compromiſſo partium, vt eſt gl. notabilis
in l.properandum.circa princ.C.de iud.& Doct. ibi hoc ſequū
tur. ita & in ſecunda inſtantia appellationis, vt ſic ſit litium fi-
nis: vnde non valeret pactum, vt fatalia duplicarentur vel alio
modo prorogarētur.ita voluit expreſſe Bar. in d. auth.ſi tamē.
& Io. And.in addi.in d.§.nunc breuiter.ſuper ver.licet autem.
vt patet ibi in magna addi. ibi poſita,maxime circa finē. & ita
etiam ſequitur do.Ant.& idem Imo.hic, col.4. in princ. & Pa-
nor.col.4.dicens,ꝙ non ob.tex.in d.§.fi. ibi,nullū fatale obſer-
uaretur. quia ſ̃m cum loquitur in reſtitutione termini quę cō
cernit præiudicium partium.ideo finiri poteſt ſuſpenſio: ſecus
in prorogatione, quæ etiam cōcernit pręiudicium rei prę. cū
lites fierent immortales.arg.l.fi.ff.pro ſuo.& hęc eſſet ſingula-
ris intelligentia add. auth. ſi tamen.& d.cle. q̄diu, vt ad lōgius
tempus non poſsit fieri prorogatio.Sed certè licet ibi dicatur,
vt tempus poſsit differri,vt ſic interim non currat:tamen in d.
§.fi.tex.videtur aperte velle,ꝙ etiam poſsit prorogari, quia va
let pactum,& nullum fatale obſeruetur, & dicit tex. ibi legum
enim aſperitatē volumus hoc caſu pacto litigātiū mitigari. vñ
dicit Bal. ibi per illum tex. ꝙ tempus exercendę appellationis
poteſt per pactum augeri, & minui,clarius etiam tenuit Cy.in
d.auth.ei qui.& Bal.ibi colū.2.in princ.ꝙ partes ꝓgare poſ-
ſunt tempus appellationis proſequendę.argu.ff.de ędili.edi.l.
ꝙ ſi nolit.§.ſi quid ita, & hic,niſi appellatio eſſet prius deſerta.
argu.c.ſignificantibus. ſ̃. de offic. deleg. ita ꝙ non cauillando
tex.in d.§.fi.ibi probatur,ꝙ per pactum poſsit ꝓgari, & tūc
nō habent locum fatalia,& auſteritas iuris, & hoc idem tenuit
19 Arch.2.q.6.anteriorum.in ver.ad hęc. ¶†Secūdo quęritur, an
tempus primę inſtantię poſsit prorogari per compromiſſum,
vel pactum.glo.no.in d.l.properandum.in princip.& Doc.ibi
tenent quod non,& idem Bal.in d. §. fi. in princ. & idem Imo.
hic.& ratio differentię eſt, quia perempta inſtantia appellatio-
nis totum ius eſt peremptum, quia ſnīa tranſit in rem iudica-
tam,vt in cle.ſicut.ideo ęquum fuit, ꝙ ratione pręiudicij irre-
parabilis poſsit impediri curſus temporis,non ſic inſtantia pri
mę cauſę,quia perempta inſtātia remanet ſaluum ius, vt actio
20 interim agendi.vt d.l.properandum,circa finē. ¶†Tertio quæ
ritur,an tempus 10. dierum ad appellandum poſsit pacto par-
tium,vel compromiſſo prorogari.glo.no.in auth.offeratur.C.
de litis conte.tenet,ꝙ nō,& ita tenet Bal.in d.auth. ei qui.poſt
prin.& ita etiam ſequitur Paulus & do.Flo.in d.cle.q̄diu.circa
fi.pro quo etiam gloſ.in d.ca. cum ſit, & ibi dictum fuit, & hoc
idem ſequitur Butri.in c.licet cauſam.de proba. col. 6. in fi.re-
fert Do.de Rota hoc idem tenere deci.36?. quæ incipit, Item
21 fuit dubitatum vtrum curſus. ¶†Quarto quęritur, victus qui
appellauit compromiſit negocium principale, non autem ap-
e pellationis,an interim currant fatalia.[e] dubium facit:quia tex.
in d.cle.q̄diu. loquitur de compromiſſo in cā appellatiōis ſed
dicas,ꝙ interim non currit tempus, quia de conſenſu vtriuſq;
partis ſatis videtur ſuſpenſa iuriſdictio,vt in d. auth. ſi tñ. & in
l.tale pactum.§.qui prouocauit.ff. de pac. & ita notabiliter de-
terminat Bal.in l.eos. §. apoſtolos.in fi.C.eo.facit tex.in d.cle.
q̄diu.ibi,differt tp̄s ad proſequendum, quia ſatis differri vr̄ tp̄s
in proſecutione appellationis, ſi partes compromiſerunt ex-
preſſe cauſam principalem,licet alias in ſpecie non ſit fcā mē-
tio de cā appellationis cum in effectu cauſa principalis ſit de-
uoluta

ADDITIONES.

a ¶Vbi requiritur legitima probatio non ſufficit iuramentum. Adde Io. And.& Doct.in c.pia, de excep.in 6.per illum tex.Archid.in §.item ſępe,4.q.3. Ab. in c.cum dilecti,24.col.de ord.cog.Imo.in c.2.de conſtit.9.colum.

b ¶An requiratur proteſtatio ad hoc,vt impeditus excuſetur.Vide Paul. de Caſt. conſi.21.in cauſa deſertionis.4.col.& Alex.conſi.164.viſo proceſſu, in 3.col. in 2.vol.Aret.conſi.162.incip.verum eſt.& latius quàm alibi per D. Iaſ.in l. properandum,§.ſin autem vtraq;.C. de iudic.& Adde bonū conſi. Car. 128. redemptoris, & c.2.col.non allegatum ab alijs.

c ¶Per pactum impediri curſus fatalium. Adde an pactum de non opponendo exceptionem inſtantię peremptę valeat.dic,ꝙ ſic.vide per Bal. in l.j. in 6.col. C.de his qui pę.no.an pactū de prorogando inſtantiam valeat,vide per Bar. in l.Seius.ad l.Fal.& in l.properandum,in princ.C.de iu.ſed an inſtantia con ſenſu partium poſſit prorogari,vide per Lud.Ro.in conſ. ſuo.174.& per do. Alex.in conſi.33.in 2.volu.ibi,quod autem compromiſſo.Barto. ab Hor.

d ¶An pacto partiū poſſit prorogari tēpus fatale ad proſequēdū appellationem. Vide Prępoſ.hic,in 14.q. qui latius arguit ad partes.

e ¶An pendente compromiſſo currant fatalia.Vide omnino Raph.Fulg.cōſ.168. incip.lata ſententia,verſ.pulchrè.

uoluta in ipſa cã appellationis, vt in c.cũ appellationibus. co.
ti.li.6. & quia in effectu ſatis differt tp̃s ad ꝓſequendum, ſi cõ-
promiſſum fiat in ipſa cã principali, & hoc eſt, quod ponderat
22 in d.cle.quãdiu.quod no. ¶Quintò quærit, iudex † aſsignauit
terminum appellanti x.dierum ad recipiẽdum Apoſtolos, vel
terminum iuris xxx.dierum.l.iudicis.& l.præſes. C.eo.tit.c.vt
ſuper.& c.ab eo.eo.ti.li.6. interim partes faciunt compromiſ-
ſum in ipſa cã principali, an interim curret tp̃s ad recipiendũ
Apoſtolos. rõ dubitandi eſt primò, quia d.cle.q̃diu. loquit in
tp̃e proſequendæ appellationis.& ſic in primo, & ſecundo fata
li, nõ aũt in tp̃e Apoſtolorum. ſed tñ Bal.in d.§.Apoſtolos.ſin
gulariter concludit idem eſſe, vt ẽt pendente compromiſſo nõ
currat tp̃s ad petendum, vel recipiendum Apoſtolos. rõ eſt, qa
d.cle.q̃diu. habet locum ſiue in termino hoïs, ſiue iuris, & qa
Apoſtoli ſunt pars appellationis, & dicunt de proceſſu appel-
lationis, vt d.c. ſuper. & ſ.ab eo. merito ergo non currat tp̃s ꝑ
ipm compromiſſum, ꝙ dictum bene no.& ſi contingat, ꝙ arbi
ter ipſam cãm non diffiniat, dabit ſolum reſiduum tp̃is, qđ re-
ſtabat tp̃e compromiſſi, & non vltra, ſm Bal.in d.§.Apoſtolos.
23 & ſ.dictum eſt. ¶Sextò quærit, an † idem ſit in termino dato ex
forma ſtatuti in cã appellationis, vt ꝑ compromiſſum illud tp̃s
a non curret[a]. Io.An.in addi.d.ver.illud aũt.in additiõe magna,
in fi.tenet idem.ſ.ꝙ ꝑ compromiſſum poſsit ſuperſederi, & nõ
currat tp̃s: non aũt, ꝙ poſsit tp̃s ꝓrogari, ſicut nec terminus triẽ
nij in prima inſtantia, vt ꝑ gl.in d.l.ꝓperandum. vt ſ. cum talo
ſtatutum ſit fundatum in publica vtilitate, vt ſit litium finis, vt
in l.ſi.ff.ꝓ ſuo. cui partes renunciare nõ poſſunt.ff.de pac.l.ius
publicum.& de leg.j.l.nemo põt.ſ.de foro com.ſi diligenti.&
ita reſidet hic D.An.vt ſic ꝑ viam ꝓrogationis duplicando, vel
triplicando fieri non poſsit: ſed volendo, ſuperſedet ex pacto,
vel compromiſſo: & interim nõ currat tp̃s, vt in d.cle. q̃diu. &
ita ẽt reſidet Imo.hic col.6.in prin.& Panor.col.4.quia termi-
nus ſtatutarius ſubrogat loco termini iuris, vñ ſapẽ dẽt eius na
turam.l.ſi eum.§.qui iniuriarum.ff.ſi quis cau.& in c.eccleſia.
2.ſ.vt lite pen.& quia d.cle.q̃diu. loquit ſiue in termino hoïs,
24 ſiue iuris, vt ſ.limita † prædicta ꝓcedere niſi ex verbis ſtatuti cõ
ſtaret, ꝙ inſtantia ꝓrogari non poſsit. tunc.n.conſuluit Pet.de
Anch.ſuo conſ.277. quod incipit, Io.An. ꝙ ꝑ compromiſſum
non induceret ꝓrogatio inſtantiæ ſtatuto limitatæ. & hoc idẽ
vr tenere Bal.in addi.Spe.eo.ti.circa fi.in ver.conſtõ epi, vel ſta
tutum. ſi ſtatutum aſsignat terminum ad finiẽdum cãm appel
lationis, ex quo ſtatutum p̃ciſe loquit, & taxat tp̃s. Sed aduerte
primò, quia Bal. vr loqui de ꝓrogatione partium abſq; com-
promiſſo, dum rñdet ad auth.ſi tamen. C.de tem.app. ſed hæc
dñia nõ placet, quia idẽ eſt ſiue ex pacto, ſiue ex compromiſſo,
vt in d.cle.q̃diu.& ꝓut eſt dictum ſ.in ver.ſed iuxta p̃dicta quæ
rit primò. Vnde ſecũdò aduerte, quia aliud eſt q̃rere, an poſsit
b prorogatio[b] fieri ad maius tp̃s, tunc ꝓcedat, ꝙ dicit Bal. & Pet.
de Anch.vt ſ.& aliud eſt dicere, ꝙ tp̃s interim nõ currat aliter
non ꝓrogando tp̃s, ſed ſuſpendendo. & certe hoc fieri poterit
pacto, vel compromiſſo, vt d.cle.q̃diu.cum.n.tp̃s ſtatuti ſubro
get loco termini iuris, vt dicit Iõ.An.iñ dictis addi.& Doc.hic
quidem terminus iuris licet ſic taxatus ad finiendum cãm ap-
pellationis, vt in c.ſicut.eo.ti.ibi in verbo, finire. tamẽ poterit
ſuſpendi, vt interim nõ currat, vt d.cle.q̃diu. pariformiter hoc
dicẽdum in termino ſtatuti, licet ſtatutum dicat, ꝙ cã debeat
finiri, cum eodem mõ loquit d.cle.q̃diu. & ita vr tenẽdum, &
25 voluit ſingulariter Bal.in dictis addi. ꝙ † ſi ſtatutum limitat tp̃s
in ordinatorijs, puta ꝙ dẽat ꝓduci libellus ĩ.tres dies, & fieri ci
tatio in diem ſequentẽ, vel in ſimilibus caſibus, ꝙ eodẽ mõ nõ
poterit ꝓrogari ꝑ partes, ꝙ no. ſed bene poterit ſuſpendi tp̃s ex
compromiſſo, vel pacto, vt ſ.& vide ꝑ Doct.in l.2. ff.de re iu.&
in c.cum ſit Romana.ſ.e.ti. ¶Et adde p̃dictis, qđ no.D.de Ro
ta deci.360.quæ incipit, Item fuit dubitatum, vtrum curſus, an
26 terminus † aſsignatus ꝑ iudicem ad ꝓbandum, vel quando iu-
dex aſsignat terminum dando remiſsionem ꝓ teſtibus recipiẽ
dis, vel ꝓducendis poſsit ſuſpendi ꝑ compromiſſum talis ter-
minus. videretur ꝙ non, quia tale tp̃s eſt appoſitum deciſioni, nõ
aũt iuriſdictioni.arg.c.de cauſis.de off.del. ĩ ꝯrium facit d. cle.
q̃diu. quare videret, ꝙ ſi terminus erat cõis vtriq; parti, ꝙ poſ-
ſit ſuſpendi: ſecus ſi erat terminus vnius tñ ꝑ illa, quæ no. Pau
lus in d.cle.q̃diu. dicens terminum x.dierum ad appellandum
27 non † poſſe prorogari ꝑ compromiſſum, vel pactum, vt eſt di-
ctum ſ. in ver. tertiò quærit. eo, quia ille terminus dat tñ vni
parti, non ſic in tp̃e ꝓſequendæ appellationis. refert tamẽ Ro
ta fuiſſe concluſum ꝑ oẽs Dominos. attende, ꝙ legitime impe
dito tp̃a iuris, vel hoïs non currunt, ꝙ pendente compromiſſo
etiam dictum tp̃s, & dilatio aſsignata a iudice non currat. & ita
ſequit But.in c.licet cãm.ſ.de ꝓb.col.6. in fi. in ver.quæro, an
28 curſus. quę oĩa ſingulariter tene menti. Item † aliam limitatio
nem, qa voluit Bal.de pace conſtan.§.in cauſis. ꝙ tp̃s aſsignatũ
a ſtatuto in cã appellationis, vel in cã reductionis ad arbitriũ
boni viri põt ꝓrogari ꝑ partes, quando terminus ſtatuti eſt bre
uis, quia p̃ſumit tale tp̃s appoſitum fauore partium. & ibi re-
ſpondet ad l.ꝓperandum.in fi. C.de iudic. ¶Septimò quærit
29 factum fuit † compromiſſum ꝑ partes in cã appellationis, an in
c terim pendente compromiſſo[c] poſsit altera pars non obſtante
compromiſſo ꝓſequi cãm appellationis. gl.no. & ſingul. in d.
cle.q̃diu.in prin.tenet, ꝙ ſic, quia ꝑ compromiſſum non impe
dit iuriſdictio iudicis, ſm gl.ibi, & ꝑ gl.in d.c. ſignificãtibus.de
off.del.ꝓ quo ẽt gl.in l.ſi quis rem.ff.de arbi.& ibi eſt tex.no. ꝙ
coram arbitro non inducit litis pendentia licet arbitria ſint re
dacta ad inſtar iudiciorum.l.j.ff. de arbi. ꝑ gl.in c. cum dilecti.
ſ.de arbi. tamen coram iudice non põt opponi de pendentia
litis, quæ pendet coram arbitro, & non obſtãte compromiſſo,
& lite pendente coram arbitro põt altera pars adire iudicem
ordinarium, vel delegatum: tamen incidit in pœnam compro
miſsi, vt ꝑ gl.ibi, in d.cle.q̃diu. ¶Vltimò quærit, quid ſi penden
30 te cã † appellationis facto compromiſſo arbiter tulit ſñiam, &
decidit litem, an altera ex partibus poſsit, non obſtante ſñia ar
bitri ꝓſequi cãm appellationis. videret ꝙ non, quaſi obſtaret
exceptio rei iudicatæ.l.cum antea.C.de arbi.tamen ꝯrium de
cidit gl.no.in d.cle.q̃diu.& ita ſequunt ibi Doct.quia metu pę
næ ſtat ſñię arbitri.l.diem ꝓferre.§.ſtari.ff.de arb. volẽdo ergo
ſoluere pœnam, poterit, non obſtante ſñia arbitri ꝓſequi cãm
appellationis, ſm glo.in d.cle.q̃diu. quam ad hoc tene menti.
31 ¶Sed tu limita dictum gl.primò ꝓcedere, niſi in † compromiſ-
ſo ſit appoſita clauſula, ꝙ totiens pœna committat, quotiens
ꝯuentum fuerit, & ea ſoluta vel non ſtet compromiſſo, & arbi-
trio. tunc.n.non poterit redire ad iudicem, ſm Lap. & D.Flor.
in d.cle. quandiu.in 3.q. quia quando eſt appoſita clauſula ra-
to manente pacto, tunc põt exigi pœna, & ẽt obſtat exceptio
pacti, vt l.qui fidem.ff.de tranſa.& in l.cum ꝓponas. C.de pac.
32 ¶Secundò limita, niſi laudum † arbitri eſſet emologatum, ſeu
approbatum tacite, vel expreſſe: tunc.n.cum ex eo oriat actio,
& exceptio, vt d.l.cum antea. obſtaret tunc exceptio. & nõ poſ
ſet tunc altera pars redire ad iudicem. aliàs, quando ſñia arbi-
tri non eſt emologata, põt altera pars ꝓſequi in cã appellatio-
nis, non obſtante ſñia arbitri, licet incidat in pœnam. ſecus, ſi
ſit emologata, vt ſ.& ita limita d.gl.in d.cle.q̃diu.Bal.notabi-
liter in d.auth.ſi tamen.C.de temp.app. ¶Vltimò limita gl.p̃-
33 dictam poſſe † in vtroq; dicto ꝓcedere in ſñia, vel compromiſ-
ſo arbitri: ſecus ſi arbitratoris, tunc.n.cum ſit quædam tranſa-
ctio, vt in authen.ſi vero.C.de iudic.in tranſactione non eſt lo-
cus pœnitentiæ, vt in l.q̃uis. C.de tranſa. & ideo compromiſſo
pendẽte non poſſet altera pars redire ad iudicem, quia ea ſñia,
quæ ſperat ſequi, poſſet parere exceptionem pacti de non pe-
tendo, & non audiret altera pars volens ſoluere pœnam cum
non ſit electio partis ꝓmittentis pœnam, ſed aduerſarij, vt eſt
tex.no.ĩ l.reſcriptum.§.ſi pacto.ff.de pac.& hæc rõ eſt ſubtilis,
& bona, ſm Bal.in d.§.Apoſtolos.in fi. & ita ẽt tenet Bal.in d.l.
ſi quis rem.dicens, ꝙ diſpoſitio illius notabilis l.non habet lo-
cum coram arbitratore, quia licet compromiſſum arbitri ſol-
uat iudicio primo eoipſo, ꝙ altera pars redit ad iudicem, l.liti-
gatores.& l.non diſtinguemus. §.compromiſſo.ff. de arbit. ta-
men ſecus eſt in arbitratore.& ita tenet Ang. in d.l.qui fidem.
quod dictum ſemꝑ tene menti ad limitationem dictæ l. ſi quis
rem.& gl.in d.cle.q̃diu.& idem eſſet dicendum, ſecuta ſñia ar
bitratoris, quia cum habeat vim tranſactionis, vt d.auth.ſi ve-
ro. non poſſet altera pars de cætero redire ad iudicem appella-
tionis, & obſtaret exceptio litis finitæ.& in c.j. de litis conteſt.
lib.6.& in l.fratris.C.de tran. & Bal.ibi, & maxime hoc proce-
deret, quando in compromiſſo eſſet clauſula, rato manente pa
cto, vt in d.l.fidem.& ſ.eſt dictum, & videret hoc ꝓcedere ẽt ſi
34 a ſñia † arbitratoris eſſet petita reductio ad arbitrium boni viri
per l.vnde & ſi Neruę.ff. ꝓ ſocio.& ſ.de iureiu. Quintauallis,
quia exceptio orit ex compromiſſo, vt in d.§.ſi pacto. & dicit
Bal.in d.§.Apoſtolos.& in d.l.ſi quis rem. vnde cum poſsit pa-
rere exceptionem litis finitæ interim pendente iudicio obſtat
exceptio,

ADDITIONES.

a ¶An terminus ſtatuti in cauſa appellationis currat pendente compromiſſo. vide Raph.Fulg.conſ.171.Gerardus.

b ¶Prorogatio fieri ad tempus. Adde, prorogatio termini an poſſit eſſe longior quàm prima dilatio. vide per Bald. in conſi.ſuo 299. in col.4. quod incipit nobiles, in 1.par. cſiliorum. ſed an prorogatio termini, ſeu compromiſſi fieri poſſit parte nõ citata, & an poſſit fieri ſemel, & pluries prorogatio ſtantibus verbis in compromiſſo, ꝙ poſſit prorogari. vide per eũdem Bal. in conſi.292. in 1.vol.conſiliorum. Bar.ab Hor.

c ¶An interim pendente compromiſſo. Adde compromiſſo facto, an intelligatur renunciatum pendentiæ appellationis, & an compromiſſi prorogatio facta per arbitrum habentem poteſtatem prorogãdi valeat etiam ſi non ſit notificata partibus. vide per D.Alex.in conſi.63. in 3. vol.conſiliorum, per totum. ſed an tempus inſtantiæ præfixum a ſtatuto poſſit prorogari de partiũ conſenſu. vide per D.Alex.in conſi.ſuo 24.in 4.vol. Barth.ab Hor.

exceptio,vt in l.ſufficit.ff.de cōd.indeb. & ꝑ Bar.in l.fundum.
35 & l.fundi.ff.de excep. ¶Poſtremò quęrit̃,an † pendente com-
promiſſo facto vt in arbitratorem, currat tp̄s inſtantiæ cāæ ap-
pellationis. Pet.de Anch.in d.conſ.277. ꝙ incipit,Ioā.And.vr̃
velle,ꝙ non,quia d.cle.ꝗdiu.& authē.ſi tamen. loquit̃ in arbi-
tro,coram quo dr̃ eſſe iudicium, non ſic coram arbitratore,vt
dixit Inn.in c.Quintauallis.de iureiu. Sed dicas ꝯrium,quia di
ſpoſitio d.cle.ꝗdiu.hēt locū in pacto extra iudicium, vt ibi per
gl.fortius in compromiſſo arbitratoris.facit l. duo ſocietatē.§.
arbitrorū.ff.ꝓ ſoc.& ꝑ hoc habes ſing. declaratam d.cle. ꝗdiu.
cū eius gl.vltra Doc.ibi, & hic. ¶Circa tertium impedimentū
36 occurrēs†facto,ſeu dolo appellati,ſi occurrit ī primo fatali,di
cit hic Inn.ꝙ nō dēt nocere appellanti,ſed nō declarat qūo gl.ī
l.arbitrio.§.dolo.ff.de dolo. vr̃ reſidere, qđ currant fatalia, qđ
non det̃ vlla reſtō,&ſnīa trāſeat in rem iudicatā,ſed ſubueniat̃
appellāti ꝑ actionē de dolo ad eius intereſſe ꝑ tex. in d.§.dolo.
& ita vr̃ reſidere Bar.& D.Ant.hic,ꝙ poſſet ꝓcedere, qñ impe
dimentū fuit extra iudiciū.ſecus ſi in iudicio, puta qa appella-
tus, vt currerēt fatalia, petijt lōgiores dilationes appellauit ab
interlocutorijs,vel qd ſimile.& tūc hēt appellans ſ̃m fatale. &
ita fuit de mēte Inn.hic.& hoc idē ſeqt̃ Panor.hic col.6.in prī.
quia tex.in d.§.dolo. loquit̃ de dolo tertij .ſecus ergo de dolo
aduerſarij litigātis,ꝓ quo optime facit, qđ conſuluit Oldr.ſuo
cōſ.271.ꝙ incipit,Itē damus,& cōcedimus,in fi.& iō cōcludit
Panor.& Imo.ꝙ appellans hēt ſ̃m fatale.& hāc ēt partē ſequit̃
Bal.in d.§.dolo.nec ob.gl.in auth.vt ſpon.larg.§.j. qa loquit̃ đ
dolo tertij,nō aūt de dolo aduerſarij.& rō dr̃iæ patet,qa in d.§.
dolo.interueniēte impedimēto, lex nō ꝓuidet aliter de alio tē
pore.ſed in caſu nr̃o ē ꝓuiſum de alio tp̄e, cū primo det̃ annus
& ex cā bienniū.d.c.cū ſit,& ēt triēniū,vt hic in tex.& hāc par-
37 tē tenent D.de Ro.deci.102.ꝗ incipit,Itē ꝙ† fatalia. cōcluden
tes,ꝙ ſi appellat̃ a diffinitiua,& appellans corā iudice a quo ali
quid innouauit, & appellans corā iudice ad quē ante oīa petat
renouari attētata,& cōtingat, ꝙ multo tp̄e litiget̃ ſuꝑ iſtis attē
tatis, ꝙ ſi appellans obtinuit interim nō ſunt ſibi decurſa fata-
lia ī ipſa cā appellatiōis.ſecus ſi ſuccubuit, qa ex quo ſua culpa
præſtitit impedimentū non excuſat̃,vt in regula,damnū.lib.6.
ex quo hēs tenere mēti, an appellāti litigāti ſuꝑ attentatis cur-
rant tp̄a in cā appellationis.& in hac ēt ſnīa cōcordat Bal.in d.
38 auth.ei,q.circa prin.dicens,ꝙ qñ ī†cā appellationis litigat̃ ſuꝑ
aliquo incidēti,vel emergēti articulo nō currūt fatalia, & ſub-
ducit̃ illud tp̄s de medio tanꝗ tp̄s iuſti impedimēti, qñ ipſe ap-
pellās obtinuit.ſecus ſi ſuccūbit in ipſis incidētibus,vel emer-
39 gentibus.iō dic,qđ ſi†appellans ꝓducit libellū, quē appellans
dixit ineptū,ſuꝑ quo fuit diu litigatū,ſed appellās obtinuit,qa
ſit ꝓnunciatū ꝓ ſuo libello interim nō ſunt ibi decurſa fatalia,
ſecus ſi ſuccubuit, ex quo tale impedimentū fuit fruſtratoriū.
ar.l.accuſaturus.ff.de adul.& in l.ſi pr̃.C.ne de ſtatu defun.& ī
l.qđ ſi nolit.j.§.ſi mancipiū.ff.de ædil.edi. ꝗ oīa ſunt menti te-
nenda,cū vt plurimū occurrāt in cā appellationis articuli inci
dentis,& nō emergentis.& ꝓ̄ferunt̃ interlocutoriæ,appellatur
ab eis diu litigat̃,qa ſi appellans obtinuit in ꝓ̄dictis nō currunt
ſibi fatalia in ipſa principali cā appellatiōis.ſecus ſi ſuccubuit.
&ꝓ his eſt tex.& caſus no.in l.inter vtile.ff.de mi.facit ēt l.ꝯtra
maiores.C.de inof.teſt.vbi Bal. ponit plura exempla ad hoc ꝓ-
poſitum.& hanc ēt partē ſecutus eſt Bal. in d.auth.ei, qui. Vñ
ſit concluſio,qđ ſi appellans eſt impeditus facto appellati in ip
ſo iudicio,qđ tale tp̄s ſibi reparet̃.& facit l.ſi pendēte.C. de tē-
40 pori.in integ.reſt.¶Circa quartū impedimentū†occurrens ex
facto,& dolo tertij dicas,qđ currunt fatalia,& deſerit̃ appella-
tio,& nulla dat̃ reſtō,vt eſt tex.ī d.§.dolo.Sed ſuccurrit̃ ꝑ actio
nem de dolo ꝯ talem impedientē,qñ eſſet ſoluendo,aliàs bene
daret̃ reſtō ad tp̄s impedimenti,vt eſt tex.& gl.in d.§.dolo. & ī
l.fi.ff.de eo,ꝑ quem fac.erit.& ita tenet gl.in auth.itē ſi appella
tionem.C.de temp.app.& dicit Bal.hic,ꝙ ſi talis impediēs nō
hēt bona in territorio, vel ibi ꝓpè diceret̃ eſſe nō ſoluendo,&
nō idoneus,vt in auth.de exhi.re.§.ſancimus.& ꝑ no.in l.fi.C.
de princ. agen.in reb.li.12.qđ eſt no.ꝓ fideiuſſoribus.Quid āt
41 ſi occurrerit†impedimentum ex parte procuratoris, puta ap-
pellans conſtituit,& miſit ꝓcuratorem inſtructū, ſed tñ dolo,
vel negligentia nō fuit ꝓſecutus. Spec.eo.ti.§.nunc vr̃.ver.qd
ſi pars.tenet,ꝙ nō excuſat̃ appellans,nec daret̃ ſibi reſtō, qa ne
gligentia ꝓcuratoris in non ꝓſequēdo nocet domino,& deſe-
rit̃ appellatio,vt in c.ſæpe.j.eo.agat ergo appellans ꝯ ꝓcurato-
rem ad intereſſe,vt in l.a ꝓcuratore.C.māda.& ſi non eſſet ſol-
uēdo,tūc bene daret̃ reſtō ad fatalia,vt d.§.dolo. & d.l.fi. & ita
etiā ſequit̃ Panor.& D.Flo.in cle.ſicut.eo.ti.in fi.licet.n.ꝓcu-
42 rator † nō poſsit expreſſe renūciare appellationi ēt ꝑ eū inter-
poſitæ,& nō ꝓ̄iudicaret tunc dn̄o,qa renunciatio eſſet donatio
& in dubio ꝓcurator nunꝗ vr̃ hr̄e mandatū ad donandū abſq;
ſpālisſimo mandato.l.fi.ff.de don. in l.ꝯ iuris, in fi.ff.de pac.in
c.2.j.de don.& non pōt ꝓcurator facere ꝯ mandatū.ff.de pac.ī
l.ſed ſi tamē.& idem eſſet in ꝓ̄lato eccleſiæ,vt non poſsit exꝓ̄ſ-
ſe renunciare appellationi , vt in d.c.2. qa ꝓ̄latus eſt ꝓcurator,
& non dn̄s. & iō donare non pōt,vt in d.c.1.iō non pōt renun
ciare expreſſe appellationi,ſ̃m Bal.in d.l.fi.§.fi.in pe.col. C.de
temp.ap.tacite aūt ꝓcurator bene pōt renunciare appellatiōi.
vnde ſi non appellat a ſnīa,ꝓ̄iudicat domino.2.q.6.vbi biduū.
& idem ſi non ꝓſequit̃,dr̃ tacite renunciare appellationi, vt d.
l.fi.& ꝓ̄iudicat dn̄o,vt in d.c.ſæpe. & tenent Doct. in c.j.s̃.vt li
te non cōteſ.& ibi gl.in fi.ita ꝙ dolus, vel negligentia ꝓcurato
ris non cāt appellanti iuſtū impedimentū, & currunt tp̄a abſq;
reſtōne,vt d.§.dolo. & ita ſequit̃ Ang. & Imo.in l.ab executo-
re.in fi.ff.eo.ꝑ no.Inn.& Io.An.in c.cū olim abbas.s̃.de off.de
le.quando tamē occurreret caſus fortuitus in ꝑſona ꝓcurato-
ris,an excuſet̃ tūc dominus,dicet̃ j.ī ſexto impedimēto.& hoc
43 eſt ēt de quarto impedimēto.¶Circa†quintum impedimentū
quādo occurrit ex facto iudicis.vide ꝑ Inn.ī c.ex inſinuatione.
44 j.eo.& aduerte,qa cā †aliquando pendet corā Principe,& tūc
ipſo iure non currit tp̄s, ſi impediat̃ appellās ꝑꝑ occupationes
Principis,vt eſt tex.in auth.ſed lis.C.de temp.app.& j.eo.in c.
ex inſinuatione.& ita ſequit̃ hic Panor.ſed de iudice inferiore
fuit prima opinio,ꝙ tp̄s ipſo iure non currat, ꝓut tenet gl.hic.
& idem tenuit 2.q.6.anteriorū.in ver.ad hæc.Idem ēt tenet gl.
in l.ſed ſi ꝑ ꝓ̄torem.in prin.ff.ex quib. cau.mai. & idem ſequit̃
glo.in auth.de appellatio.& intra quæ tp̄a.§.ad hæc ſancimus.
& in auth.de his,qui ingrediunt̃ ad appella.§.illo tn̄mō. & ita
ſequit̃ Spe.eo.ti.§.nunc breuiter. ver.idem fallunt ꝓ̄miſſa. Sc̄da
fuit opinio,ꝙ currat tp̄s, ſed det̃ reſtō, ꝓut tenuit gl.in auth.vt
ſpon.largi.§.hoc quoq;. & in d.auth.itē ſi ꝑ appellationem.&
hāc opi.ſequit̃ Bar.ibi,qa potes ſic cōcludere,videlicet, ꝙ aut
45 impedimentū†occurrit in primo fatali:tūc det̃ ipſo iure ſecū-
dus annus ꝑ tex.in l.fi.§.illud.& in d.§.de illo.vbi iura loquunt̃
de impedimento iudicis: & dicunt, ꝙ det̃ ſ̃m fatale.& in hac
opi.cōcordat hic Imo.& Panor.quando impedimentū occur
rerit in primo anno,licet D.Ant.hic velit,ꝙ dicta iura ſint cor
recta.& tex.in d.§.hoc quoq;. vbi tex.indiſtincte vult,ꝙ ipſo iu
re non currat tūc tp̄s.tamē tenendū vr̃,ꝙ dicta iura nō ſint cor
recta,& loquat̃ in caſu ſuo.ſ. quando impedimentum hoc oc-
currerit in primo fatali, cū iurium correctio ſit euitanda.C.de
teſta.l.ſancimus.& de app.l.ꝓ̄cipimus.c.cū expediat. de ele.in
6.cū ergo tex.in d.§.hoc quoq;.loquit̃ de impedimento occur
rente in ſc̄do fatali,vt ibi ꝑ gl.in prin. ſequit̃ ꝙ non habeat cor
rigere dictū §.illud,loquentem de impedimento occurrente ī
primo fatali. iō quando tale impedimentū occurreret in ſc̄do
fatali,Panor.hic reſidet cū opi. Bar.s̃. ꝙ tp̄s currat,ſed det̃ re-
ſtō.Sed certe alia opinio eſt de iure verior,ꝑ tex.ī d.§.hoc quo-
que. vbi dicit nullum ꝓ̄iudiciū partibus ex hoc penitus fieri.&
a ſic dictio,penitus [a], denotat tp̄s ipſo iure nō currere,ꝑ no.ī l.2.
C.de cōſti.pe.& iſta opi.tanꝗ cōis ſequenda eſt,quā ſequit̃ gl.
hic.& aliæ gl.s̃.alleg.vt iſto caſu tp̄s ipſo iure non currat.Sc̄do
eandem opi.ſequit̃ Iac.de Arc.& Cy.in d.auth.item ſi ꝑ appel
lationē.Tertio eandem ſequit̃ Iac.de Belui. in d.§.hoc quoq;.
& Azo in ſumma huius ti.Quarto hoc idem ſequit̃ D.Ant. ēt
& hoc ſequit̃ Bal. in d.auth.item ſi ꝑ appellationem.in prin.&
in d.auth.ei,q.& in hac ēt opi.cōcordat Imo.hic, quando hoc
impedimentum occurrit in ſc̄do fatali, vt ipſo iure non currat
tp̄s.ſecus ſi in primo,qa tunc currit,ſed ipſo iure dat̃ ſ̃m fatale,
vt d.§.illud.& ita vr̃ firmare Pau.de Caſt.ſuo conſ.25. qđ inci-
pit,In Xp̄i noīe domini.ſuꝑ 1.dubio,col.pe. & hæc dictō æqua
vr̃,vt ſic euitet̃ iurium correctio,vt s̃.licet Bal. hic in fi.diſtin-
guendo dicat, ꝙ aut impeditus fuit ꝓteſtatus de impedimēto
iuris: & tunc ipſo iure non currat tp̄s, aliàs ſic : ſed det̃ reſtō.&
ita pōt ꝓcedere opi.Bar.& Panor.vt s̃. quādo.n.occurrit impe
dimentum ex facto iudicis,requirit̃ ꝓteſtatio de impedimēto,
vt hic ꝑ Bal.& idem tenuit in d.authē.item ſi ꝑ appellationē.ꝑ
no.in l.de pupillo.in §.ſi qs ipſi ꝓ̄tori.ff.de no. ope.nun.& in l.
j.§. diei.ff.quando app.ſit.vbi Bar.idem tenet, & Spec.eo.ti.§.
nūc breuiter.ver.item fallūt ꝓ̄miſſa . & vide plene dicta de hoc
s̃.in 5.col.in ver.ſed dubitat̃.de quo dicet̃ j.eo.c.fi.& adde ꝓ̄di
ctis,qđ voluit Inn.in c.ex tranſmiſſa.s̃.de ꝓ̄ſcr. ꝙ quādo ius nō
reddit̃ in ciuitate ꝑꝑ defectū iudicis , ꝙ tunc non currit ꝓ̄ſcri-
ptio.de quo artic. ibi latius ꝑ Doc.& idem tenet Sp.in d.§.nūc
breuiter.in d.ver.item fallunt ꝓ̄miſſa . & in ver.ſi quando. Sed
46 quærit̃ in hoc primo,an ſufficiat†vna ꝓteſtatio, & reqſitio fcā
de iudice,vt in cā ꝓcedat,aut ꝙ cām expediat.vr̃ ꝙ ſic,qa regu
lariter ſufficiat vna requiſitio ad cōſtituendū quem in mora,
vt in l.Titia Seio.§.vſuras.ff.de leg.2.vbi tex.ꝙ ſufficit,ꝙ reqſi
tio,ſeu interpellatio, & ꝓteſtatio ſimul fiat. idem no.in l.mo-
ra.ff.de vſur.ꝓ quo gl.no.in ver.reqſiuerint.in cle.j. de hæreti.
& ita

ADDITIO.

a ¶Dictio , penitus , importat ipſo iure.Adde glo. in l. ſi qui aduocatorum , C. de poſt.

& ita tenet Bar.in d.l.mora.& in d.§.vſuras.dicẽs,ꝙ ad hoc,vt
nõ dicat̃ ſtetiſſe ꝑ appellantem,ſed ꝑ ipſum iudicem ſufficit,ꝙ
ſemel ipſe iudex fuerit requiſitus de expeditione cãæ, & ſemel
fcã ꝓteſtatio.& idẽ ſequit̃ Imo.ĩ d.§.vſuras.licet dicat ꝙ tutius
ſit,ꝙ ſæpius fiat requiſitio, & ꝓteſtatio, ꝓ quo ẽt no. gl.in ver.
propoſitam.in d.§. ꝙ ſi ꝑ 20. Sed tu teneas in caſu nr̃o non ſo-
lũ vtile, ſed ẽt neceſſariũ eſſe pluries hoc fieri, ex quo tex.in d.
§.illud.dicit ſumma ope debere inſtare,& diligentiam facere,
vñ non ſufficeret vnica ꝓteſtatio, & requiſitio..facit tex.no. in
c.ſtatuimus.s̃.alleg.de ſuppl.neg.præl.& ita tenet Bal. in d.au-
then.item ſi per appellationem. Sunt ergo neceſſariæ plures
requiſitiones, & proteſtationes, vt ſic dicatur ſtetiſſe per iudi-
cem, & non per appellantem. & hoc idem tenet etiam Bald.
47 in l.properandũ.§.ſinautem vtique.C.de iudi.¶†Scd̃o quærit̃
pone,ꝙ appellans deduxit iura ſua, & fecit oẽm diligentiã vſ-
que ad concluſum in cã,an tunc poſt concluſum in cã currant
a ſibi fatalia.videretur [a] ꝙ non,quia amodo non ſtat per partes,
ſed per iudicem non expedientẽ cãm. ſed dicas ꝯrium cũ in-
cumbat ipſi appellanti ẽt tunc adire iudicẽ, & requirere de ex-
peditione cauſæ,& ꝓteſtari, ꝙ per eum non ſtat, & alias ſi hoc
non facit currunt ſibi fatalia, cum iudex ipſe non debeat ꝓce-
dere ad ſnĩam,niſi ad petitionẽ partis.ff.de iudi.l.ad perempto
rium.& in c.1.s̃.de iud.cum ſi.& ita determinat Bal.in d.auth.
item ſi per appellationẽ. Imo conſuluit Bar. ꝙ ꝓteſtatio facta
iudici, ꝙ cãm expediat ẽt cum ꝓductione actorũ non ſufficit,
niſi ẽt inſtanter petatur, ꝙ aduerſarius citetur ad cãm, vel ad
ſnĩam audiendã, & ſi hoc non fecerit appellans non põt dici
ſumma ope diligens prout requirit̃. in d.§.illud. ſm̃ Bart.in d.
48 ꝯſi.†Amplius ẽt ꝯcludit ibi,ꝙ ꝓteſtatio facta iudici anteceſſo-
ri in officio nõ ꝓdeſſet corã ſucceſſore:iõ dicit ꝙ dẽt adiri ſuc
ceſſor in officio, & coram eo debent ꝓduci acta ſm̃ qđ hr̃ in l.
mortuo.ff.de fideiuſſo.in l.ſi cum hoĩem.ff.de iudicijs.l.ꝓpo-
nebatur.& interpellare ipſum iudicẽ de expeditione cauſæ, &
petere aduerſarium citari ad cãm,vel ad ſnĩam.pro quo ẽt tex.
in l.edictum.ff.de iudi.vbi requirit̃ corã ſucceſſore alia, & no-
ua citatio, dato ꝙ corã anteceſſore oĩa edicta primo expedita
49 fuiſſent qoud not.† & adde, ꝙ qñ iudex eſt reqſitus de iuſtitia
aut de expeditione,& ipſe nihil rñdet, aut obmuteſcit, aut ni-
hil facit ad ꝓpoſitũ,dr̃ tũc iuſtitiam denegare,& ſtetiſſe per eũ
vt in c.1. de mili.vaſal. qui ꝯtumax eſt, & *Bal. ibi*.quę oĩa tene
bñ menti in practica,q̃ incumbant neceſſario fienda per appel
lantem,vt ſic dicat̃ ſtetiſſe per iudicẽ, & non per ipſum appel-
50 lantẽ,& hoc de quinto impedimento. ¶†Tertio q̃ritur pone,
ꝙ vſq; ad calculũ ferendæ ſnĩę appellans non ꝓduxit ſnĩam,
Vang.conſ.194. an ꝑꝑ hoc appellatio reddat deſerta? Ang.in ꝯſi. ſuo 262. ꝙ in-
cipit, In dei noĩe &c.vilis ꝓceſsibus. in fi. cõcludit, ꝙ non,qa
cum iudex poſsit ſupplere in cã appellationis.l.ampliorẽ.C.de
appel.debebit interrogare appellatũ,an dicta ſnĩa lata ſit, & ſi
fuerit cõfeſſus ſufficit, quia ꝯſtat de ſnĩa per cõfeſſionẽ:ſi aũt
negauerit dẽt iudex ſuper dicta ſnĩa imponere perpetuũ ſilen-
tiũ ipſi appellato ſi vnq̃ repta fuerit ſm̃ Inn.& Io.An.in c.G.ꝑ-
petuus. de fi. inſtru. quia ergo hæc interrogatio fit per iudicẽ,
& eſt in æquitate fundata,fieri põt in qualibet parte iudicij.l.
51 vbicunque.ff.de interrog.act.ſm̃ Ang.ibi.ſed dubiũ facit, † qa
ſi non eſt ꝓducta ſnĩa, licet iudex poſsit interrogare,tñ non vr̃,
ꝙ iudex appellationis poſsit ꝓnunciare cũ non ꝯſtet iuriſdõ-
nem deuolutã, niſi ꝓducatur ſnĩa, & appellatio, & ſic conſtet
ad eum eſſe appellatũ j̃. 10.dies,vt per Arch.& Io.An.in c. Ro
ma.§.ſi vero.e.ti.li.6.& vide dicta in c.cum eccl̃ia. in vlt. no.j̃.
eo.ſed hoc nõ põt ꝯſtare niſi ꝓducatur ſnĩa.vnde vide plenius
in d.c.G.perpetuus.per Doc.& j̃.in ver. ꝓximo incipiẽte,ſcd̃o
quæritur.Sed aduerte,qa poſſet dici,ꝙ ſnĩa quæ imponit ſilen-
tiũ appellato reſpicit ꝓceſſum ꝯtumaciæ punitiuũ.l. ſed ſi per
p̃torẽ.§.ſed dum decreto.ff.ex qui.cau.ma.l.ſi ęs alienũ.& l.de
ętate.§.qui tacuit.ff.de interrog.ac.& iõ cum iudex appellatio
nis habeat cognoſcere,an ſua ſit iuriſdictio, vt in c. ſi duob. in
prin.s̃.eo.& c.ſuper literis.de reſcri. poterit appellato neganti
ſnĩam,vel nolẽti rñdere imponere ſilentiũ,quia proceſſus cõ-
tumacię punitiuus tenet ẽt ſi ſit factus per iudicẽ appellatio-
nis qui non erat,& ad quẽ non erat deuoluta iuriſdictio, vt eſt
tex.ſing.in d.c. ſi duob. in prin. & hoc modo põt ſaluari dictũ
Inn.& Io.An.in d.c. G. perpetuus. qđ dictum ſequuntur Bart.
& Bal.in l.is apud quem. C.de eden.& in l. hi qui ad ciuilia.C.
de appel.& Lapus in alle.ſua 10.in fi.licet Fede. de Senis cõſi.
ſuo 183.qđ incipit,audiui.impugnet dictum Inn. vt s̃. dixit tñ
no.Bal.in d.l.hi qui ad ciuilia.col.3. ꝙ ſi appellatus confitetur
ſnĩam latam,ſed non recordatur qualiter, & iuret penes ſe nõ
hr̃e,non imponeret̃ ei ſilentiũ, vt dicit illa l.no.in l.fi. C.de fi.
inſtru.qđ no.& adde,ꝙ eodem mõ põt interrogari appellans,
52 an appellauerit:†qui enim negat appellationẽ dr̃ appellationi
renunciare ſm̃ Spe.e.tit.§.nunc breuiter.in fi.in ver. ſed pone
appel.& ita Bal.in addi. Spe.eo.ti.in fi.in vlt.col.ver.qui negat
53 ſe appellaſſe.¶†Quarto quæritur quid de impedimẽto peſtis
in loco.gl.in verbo,vel alias.in cle.quandiu.de appella. tenet,
ꝙ currat, ſed poſſet procedere quod currat qñ iam incipit tẽ-
pus currere,& vide dicta in c.ex parte T.j̃.eo.col.pen.& Inno.
54 in c.tranſmiſſa. de prẹſcri. ¶†Circa ſextum & vltimum impe-
b dimẽtum caſus fortuiti [b] occurrẽs in primo fatali dicas,ꝙ ipſo
iure dat̃ ſecũdus annus,vt in d.l.fi.§.illud.& de hoc impedimẽ
to dicas,ꝓut eſt dictũ s̃. in j.impedimẽto. & idem vr̃ dicẽdum
de impedimẽto caſus occurrẽte in ꝑſona nũcij,vel ꝓcuratoris
vt ſic excuſet appellãtẽ.l.cum a matribus.C.qui pet.tuto.& eſt
de hoc tex.no.in l.præſes.C.de appell. vbi caſus fortuitus oc-
currens in perſona nuncij, vel procuratoris, ita excuſat appel-
lantem, ſicut ſi occurriſſet in propria perſona ipſius appellan-
tis,& non currunt ſibi fatalia. ex quo no.quòd licet dolus, vel
negligentia nuncij, ſeu procuratoris in non proſequendo,nõ
excuſet dominum, vt eſt dictum s̃. in quarto impedimẽto, &
facit l.ſi ꝓcuratorem.§.3.ff.mãda.vbi culpa, & negligẽtia nun-
cij,ſeu ꝓcuratoris nocet domino,quia imputãdum eſt ei,q malum
ꝓcuratorem elegit,vt in l.cũ mãdato.ff.de mino.tamẽ qñ
fuit culpa, vel negligẽtia, ſed occurrit caſus fortuitus,tũc do-
minus excuſat̃,vt in d.l.præſes.& Bar.ibi,in princ. ¶Sed circa
55 hoc quæritur primò,an † tempus feriatum ſit iuſtũ impedimẽ
tum?& dic,ꝙ nõ, vt eſt tex.in l.2.§.fi.C.de temp.ap. qa debuit
ſibi ꝓuidere in tp̃e iuridico.& hoc in ferijs ordinarijs cũ impu
tãdũ ſit ei,qui nimium ſe arctauit,vt d.§.fi.& in l.2.ff.ſi qs cau.
ſed in ferijs repẽtinis bene daret̃ reſtõ, ex quibus cau.ma. in l.
ſed ſi ꝑ prætorem.§.ſed ſi feriæ.qđ intelligit Bal.in d.§.fi. quan
do fuerũt feriæ lõgæ:ſecus ſi breues, qa ſibi imputet ſi ſe aſtrin
git, & hoc niſi in illo tp̃e cõſiſteret effectus deciſionis cãæ, qa
potuiſſet cãm expedire.ar.tex.no.in l.& iõ hęſitat̃.ff.de ver.ob.
tũc.n.bene daret̃ reſtõ ſm̃ Bal.in d.l.2.& idem tenet hic,ſed ꝙ
fiat reſtõ in tãto,in q̃to fuit ĩpeditus,& in d.§.ſed ſi feriæ. ¶Se-
56 cũdò quærit̃,quid ſi quis fuerit †impeditus, quia nõ potuit ha
bere inſtr̃a faciẽtia ad cãm.dicit hic Imo.& ſequit̃ hic Bal.ꝙ il
le,qui nõ potuit habere inſtr̃a,nõ põt dici negligẽs.& iõ tenet
Spe.eo.ti.§.nũc breuiter.ver.item fallũt prędicta.& in ver.ſeq.
& idem tenet hic Inn. ſi fuit quis impeditus in teſtibus ꝓducẽ
dis.& idem Spe.vbi s̃.qđ intelligit Bal. hic, quãdo in oĩbus te-
ſtibus:ſed ſi fuit impeditus in quibuſdam, & in alijs nõ:& tũc
ſi illi teſtes nõ erãt neceſſarij ſibi imputet, aliàs ſi erãt neceſſa-
rij,reſtituet̃ ad tm̃ tp̃s,q̃tum fuit impedimẽtum.ar.tex.in l.ad-
monẽdi.in ver.quibus nũc ſolis.ff.de iureiu.ſm̃ Bal.hic, & qd
ſi appellãs nõ potuit hr̃e ſnĩam.vide in præcedẽti ꝓxi. ver.ter-
tio quærit̃.¶Circa quartum membrũ principale,qđ eſt,quãdo
57 rõne†impedimẽti eſt neceſſaria reſtõ dubitat̃ quis ſit iudex ꝯ-
petẽs.ſcd̃ò qualis ordo iuris ſit in hoc ſeruãdus.¶Circa primũ
breuiter dic,ꝙ ꝑtinet ad iudicẽ ad quẽ,& non ad iudicẽ a quo,
vt eſt tex.in d.l.præſes.licet.n.deſerta appellatione ipſo iure ſit
reuerſa iuriſdõ ad iudicẽ a quo,vt no.ĩ l.eos.in prin.C.eo.& in
l.furti.§.fi.ff.de infa.tñ nõ in effectu ꝑꝑ reliqas petẽdę reſtõnis.
vnde licet ſit ꝑempta inſtãtia adhuc ſupeſt officiũ iudicis,vt in
l.2.& ibi Bar. C. vt intra certa tp̃a. quo officio iudicis dat̃ ipſa
reſtõ,vt in l.qđ ſi minorũ.§.reſtõ. ff. de min. & iõ dicas, ꝙ aut
nullo mõ fuit appellatũ,& tũc reſtõ ad appellãdũ deberet peti
coram iudice a quo,& non corã iudice ad quẽ: ex quo cã non
fuit ad eũ deuoluta.aut fuit appellatũ, ſed lapſa ſunt fatalia, &
deſerta, tunc reſtõ dẽt peti non corã ipſo iudice a quo, ſed co-
ram ipſo iudice ad quẽ,vt no.in d.l.pręſes.& ita concludit Cy.
Bar.& Bal.ibi, & hæc ꝓcedunt tã corã iudice ordinario,q̃ corã
iudice delegato in cã appellationis,quia cũ hmõi reſtõ implo-
ret̃ incidẽter coram iudice delegato,cui eſt cõmiſſa principa-
lis cã appellationis poterit & ipſe incidẽter reſtituere ꝑ ea, q̃
habent̃ in c.ſuſcitata.s̃.de in integ.reſ.& ꝑ reg.c.pręterea.s̃.de
off.del.& l.2.ff.de iuriſd.om.iu. de quo plenius vide quo ad iu
dicem delegatũ de eius ꝑtãte circa appellationes deſertas.j̃.in
7.membro principali.¶De ſcd̃o aũt dicas,ꝙ licet alias in reſtõ
58 ne†in integrum,quãdo principaliter implorat̃, ſit neceſſarius
ordo iuris,& libellus,& litis conte.vt in c.2.s̃.de off.iud. tamẽ
ſecus,quãdo incidẽter,vt ibi dr̃, & cũ in caſu iſto reſtõ inciden
ter imploret̃ ad cãm ipſam appellationis,concludit Bar.no.in
d.auth.item ſi ꝑ appellationẽ,ꝙ talis reſtõ poterit peti, & con-
cedi ꝑ iudicẽ ad quẽ,nullo oblato libello, aut iuris ordine ſer-
uato

ADDITIONES.

a ¶Adde hic omnino quæ ponit iſte j̃.in 4. membro princ. col.1. verſi.ſed vlte-
rius,& vide elegans conſi.Pau.de Ca.328.incip.videtur dicendum.

b ¶Caſus fortuiti.Caſus fortuiti qui dicantur,per Bal. plene in l. quæ fortuitis.
C.de pigno.acti.in ver. his præmiſſis. nec debent imputari alicui caſus for-
tuiti,quia excuſant.vide in Spe.de iudicijs.in §. ſpecialia vero. verſi. & illud
autem ver.ſequenti.& caſus fortuitus debet probari per allegantem,alias nõ
præſumitur.l.ſi creditor,& ibi gl.C.de pigno.act. per Do. Alex. in conſi.54.
in ſecunda parte,per Do.Abbatem in c.2.de depoſito.Bar.ab Hor.

uato ſolum cognito,& con ſtito de iuſta cã impedimenti,& ꝗa
cũ agaĩ de præiudicio parti appellãti erit neceſſaria citatio par
tis.l.in cãæ.§.cã cognita.ff.de min.cũ ſi.& prędicta bene no.ad
practicã.¶Sed vlterius adu erte ad ea,quæ dicta ſunt ſ.in 5.im-
59 pedimento †occurrente ex facto iudicis, quia vr̃ hic velle Ioã.
An.ꝙ tunc excuſeĩ ipſe appellans, qñ ſibi non potuit ꝓuideri
per ſupiorem iudicis negligentis ſaltẽ in ſcđo fatali: vñ voluit
ꝙlicet ſteterit ꝑ iudicem appellationis, & appellans requiſiue
rit eum de expeditione cãæ,& fecerit diligentiam,& ꝓteſtatio
nes:tñ hoc ſibi nõ ſufficiet, niſi appellans adeat ſupiorẽ ipſius
iudicis,& ꝑ viam querelæ petat illum cogi,& alias appellãs nõ
excuſeĩ,ſi hoc non fecerit.& hoc ꝑ tex.no.in d.l.fi.§.illud.quia
non dr̃ feciſſe ſumma ope ſi non fecit id,qđ potuit adeundo ſu
periorem,vt patet in d.§.illud. & cũ hoc dicto trãſit hic D.An
to.ſup quo poſſet dici, ꝙ a ut impedimentum iudicis occurrit
in primo fatali, & tunc ad ire ſupiorem non ſit neceſſarium.ſa
tis eſt feciſſe diligentiam coram ipſo iudice requirendo,& ꝓte
ſtãdo,vt ſ.cũ tex.in d.§.illud. nil aliud requirat in iſto caſu. ſed
quando impedimentum occurrit in ſcđo fatali,ſeu anno,tunc
bene requirit ille tex.ꝙ debeat deponi querela corã ſupiore.&
iſto caſu loquiĩ tex.ibi,quia tũc lapſo biennio culpa iudicis nõ
excuſareĩ appellãs niſi depoſuerit de hoc querelam coram ſu-
periore,vt ibi in tex.& ita ſequiĩ Imo. hic, col.8. licet dicat ad
opiniones euitãdas cautius eſſe ẽt in primo fatali ſeu anno adi
re ſupiorem ipſius iudicis negligentis, quãdo hoc cõmode fie
ri poſſet.ſm eũ.ſi tamẽ hoc non fieret, nõ noceret appellãti,ex
quo tex.ibi ſolum hoc requirit in ſcđo fatali,& nõ in primo.&
ex his hr̃ ſingularis limitatio ſi eſſet vera ad dicta ſ. in 5.impe-
dimẽto,vbi fuit retenta ꝯcluſio,quãdo impedimentum occur
rit in ſcđo fatali ex facto iudicis, ꝙ ipſo iure non currat tp̃s per
tex.in d.§.in hoc quoq;. quia deberet intelligi quãdo appellãs
faceret diligentiam in tali impedimento, puta adire ſupiorem
iudicis negligentis.& ita ſit tex.no.in d.§.illud.cũ impedimen
tum aliter non excuſet,niſi impeditus faceret diligẽtiam,vt d.
l.ꝯmeatus.ff.de re mil. & hoc caſu appellãs diceretĩ in negligẽ
tia,ſi potuit adire ſupiorem iudicis negligentis, vt eſt tex.in d.
§.illud.& ita eſt de mente Imo. hic col 6. tex. ergo in d.§. hoc
quoq;.ibi, nullum præiudicium partibus,&c. intelligiĩ quãdo
appellãs feciſſet diligẽtiam,vt ſ.dubium tamẽ facit,ꝙ ſatis di-
caĩ diligens ꝓteſtãdo, & requirendo iudicẽ, vt eſt dictũ ſ.in 5.
impedimẽto ad intellectũ §.hoc quoq;.vbi nulla neceſſitas im
poniĩ adeundi ſupiorem iudicis negligentis,ſed precise dr̃ nul
lũ præiudiciũ partis,&c.& loquiĩ in ſcđo fatali,vnde ſi voluiſ-
ſet ꝙ adireĩ ſupior hoc dixiſſet.l.j.§.ſinaũt ad deficientis.C.de
cad.to.& c.ad audientiam.j.de deci.niſi dicaĩ ꝙ ad hoc,vt eui
teĩ iurium correctio q̃tum põt, & iura iuribus ꝯcordenĩ.l.j. C.
de inoff.doti.& c.cũ expediat.de ele.in 6.dẽat ſuppleri ad tex.
in d.§.hoc quoq;.loquẽte de ſcđo fatali, ſm qđ dr̃ in d.§ illud.
& tex.ibi,nullum præiudiciũ,&c.nõ obſtat ꝑ illud, qđ hr̃ in l.fi.
C.de acq.poſ.vbi ſimilis eſt tex. cogita tamen,& aduerte, quia
60 Bal.in d.§.illud.in fi.no.illum tex.ꝙ†a tarditate,ſeu a negligen
tia iudicis non appellaĩ, ſed dẽt adiri ſupior ipſius iudicis ꝑ viã
querelæ,vt ibi vr̃ eſſe tex.no.ꝓ quo ẽt allegaĩ tex.in c.fi.ĩ c.nul
lus.j.de iurepa.& facit gl.in c.ſi religioſus.de elec.li.6.& j.q.7.
niſi rigor.& 50.diſt.domino ſancto.& c.vt ꝯſtituereĩ.nõ tamẽ
ꝑꝑ hoc vr̃,ꝙ ſit excluſa appellatio,qñ poterit pars j. decẽ dies
a die grauaminis illati in non faciendo appellare. ar.c.ꝯcerta-
tioni.de app.li.6.ꝓ quo eſt bona gl.in c.ad aures.j.de ſimo.vbi
voluit,ꝙ a negligentia iudicis,uel a iudice nolente actum face
re poſſit appellari,ꝓ quo ẽt gl.no.idem tenẽs in c.ltĩa. in fi.de
app.in 6.licet Bal.voluerit ꝯriũ in l.fi.col.2.C.de ſent.& inter-
lo.de quo ẽt ꝑ eũ in l.2.circa fi.C.vt lite pen. & ꝑ Cy.in l.in cri
minali.C.de iuriſd.om.iud.& teneas,vt dixi. & vide dicta in c.
Nicolao.j.eo.ti.Et adde, ꝙ licet a grauamine in omittẽdo,ſeu
in non faciendo poſſit appellari, vt ſ.ſi tamen nõ appellaĩ, an
tale grauamẽ trãſibit in rem iudicatã. Imo.vr̃ velle, ꝙ ſic, in c.
per tuas.de teſt.ſed Bal.ibi tenet ꝯrium, & melius ꝑ illum tex.
vbi fuerat petitum a iudice,vt teſtes interrogaret,& Iudex omi
ſit.& ſic grauauit partem in non faciẽdo debitas interrogatio-
nes,& tamen ẽt poſt tres menſes poſt publicationem teſtiũ, &
ſic poſtq̃ iam innotuit grauamen eſſe illatũ,pars ꝯqueriĩ de il-
lo grauamine, abſq; remedio appellationis : patet ergo,ꝙ gra-
uamen in omittendo põt quãdocũq; peti, ꝙ ſuppleaĩ, & repa-
reĩ,nec tranſit in rem iudicatã ꝑ lapſum x. dierum grauaminis
illati.tex.eſt ibi ſingularis,ſm Bal.ibi. ¶Circa quintũ membrũ
61 principale,ꝙ eſt eo caſu,quo rõne † impedimẽti dẽt dari reſtõ
in termino iuris,vel hoĩs ad q̃tum tp̃s ꝯcedi debeat. Vnde vi-
dendum eſt primò,quid in termino hoĩs,ſup quo dicit hic In-
no.ꝙ ſi iudex a quo ſtatuit terminum appellãti ad arripiẽdum
iter,vel ad ſe pręſentandũ coram iudice ad quem,ꝙ ſicut rõne
impedimẽti in termino iuris daĩ tp̃s duplicatum , vt in c.cum
ſit.ſ.eo.ita & in ipſo termino hoĩs,quia talis terminus ſubro-
gaĩ loco termini iuris,vt in d.c.cũ ſit.& c.perſonas.vnde ſubro
gata debent ſapere nãm eius , in cuius locũ ſubroganĩ, vt in c.
eccleſia.2.ſ.vt li.pen.& in l.ſi eũ.ff.ſi qs cau. iõ occurrente im-
pedimento in illo termino menſis habebit alium menſem ad
proſequendũ, ſicut impeditus in termino iuris in primo anno
habebit ſecundũ annũ, vt in d.l.fi.§.illud. & ita ſequiĩ Imo.hic
in 2.col.nõ obſtat, qđ no.in c.ꝯſtitutus.ſ.de in inte.reſt.qa ibi
eſt diuerſa rõ in illa pręſcriptione,iõ hẽt diuerſam nãm:ſed in
caſu nr̃o æquiparaĩ quo ad effectũ deſertionis , vt patet in d.c.
cũ ſit.& c.perſonas.& patet ẽt æqparatio in cle.ſicut.eo.ti.ſolũ
remanet dr̃ia,qa terminus iuris daĩ ad proſequendum,& finiẽ
dum cãm appellationis , vt in d.cle.ſicut. ſed terminus hoĩs ad
proſequendũ,& non finiendũ,vt eſt dictũ in d.c.perſonas. & in
hac opi.Inn.cõiter reſidẽt Doc. & dicit hic Pa. col.6.ꝙ ab hac
cõi opi.in iudicando non eſſet recedendũ.dicit tamen,ꝙ legẽ
do poſſet dici ꝯrium,qa terminus aſſignatus ab hoĩe, eſt quæ-
dam citatio ad cãm appellationis: ſed nã termini citationis ẽ,
vt ſi citatus nõ põt ꝯparere in termino,ꝯpareat q̃primum põt,
vt in c.cũ dilecti.ſ.de do.& ꝯt.& j.e. in c.cũ parati. & facit d.c.
cupiẽtes.ergo non ſit verum,ꝙ iſte terminus hoĩs ſit loco ter-
mini iuris,& maxime cũ non deĩ ad finiendũ, vt ſ.vnde dẽt di
uerſo iure cenſeri ſm eum,& occurrente impedimento in ter
mino hoĩs non duplicabiĩ tp̃s , ſed teneĩ ꝯparere q̃primũ põt.
ſed certe iſta rõ non obſtat,qa non eſt verum,ꝙ terminus hoĩs
habeat vim,& nãm citationis. nam per ꝯtumaciam in non ꝯ-
parendo in termino citationis non eſt deperdita cã, qa termi-
nus citationis,licet citet ad cãm,tamẽ non perimit cãm, vt pa
tet j.eo.c.ſæpe.& in d.c.cupientes.& in c.j.de ele.li.6.& per gl.
no.in c.2.de do.& ꝯt.li.6. & tamẽ ſecus eſt ĩ iſto termino hoĩs,
qa perimit cãm appellationis,vt in d.c.cũ ſit.& c.perſonas.vbi
patet,ꝙ quo ad hunc effectũ deſertionis cãæ æqparaĩ termino
iuris,ſicut ẽt in alio æqparaĩ quo ad ip̃m non curſum tp̃is,in d.
cle.ſicut.vnde ſtatuta in impedimentis occurrẽtibus in termi-
no iuris,debent hr̃e locũ, quãdo de deſertione cãæ agiĩ ẽt ĩ ter
mino hoĩs,vbi ſimiliter de ipſa deſertione agiĩ, & ꝓ hac parte
eſt caſus in terminis in d.l.præſes.ſm intellectum gl.2.in fi.ibi,
quem ſeqĩ Bar.& Bal.& Ang.cũ ille tex. loquaĩ ẽt de termino
hoĩs , & tamen occurrente impedimẽto ſubueniĩ quemadmo
dum & in termino iuris, vt in d.l.fi. ¶Videndũ eſt nunc de im
62 pedimẽto in termino†iuris ad q̃tum tp̃s fiat reſtõ.& quale de-
beat fuiſſe impedimentum,vt deĩ ſcđm fatale: & in hoc ꝯſiſtit
minor difficultas, q̃ ſit in mã huius decr. & iõ pro intelligẽtia
conſidera primo ſ.dicta ſex impedimenta examinata.ſ. & vbi
eſt concluſum, ꝙ tp̃s ipſo iure non currat, nõ cadit dubitatio,
ſed vbi currit tp̃s,ſed daĩ reſtõ,in hoc verſaĩ magna dubitatio:
& iõ diſtingue tria membra principalia.nam aliquãdo impe-
dimentum occurrit in primo fatali,aliquãdo & ſcđo occurrit
in ſecũdo fatali,& aliquãdo occurrit ĩ tertio anno,& vlteriori.
¶Circa primum vr̃ hic velle Inn. quod ẽt ſi per vnã diẽ fuiſſet
63 impeditus†poſtq̃ debito tp̃e incępiſſet proſeq appellationem,
habebit ſcđm annum,ꝑ tex.in auth.de his,q ingre. ad appel.in
§.1.2.& 3.& ita vr̃ hic reſidere Hoſ.& gl.in c.ſi elec.in fi.de ele.
in 6.pro qua opi.facit tex.in d.auth.ei,q.vbi ſufficit quæcunq;
impotẽtia,& ſic indiſtincte,vt deĩ ſcđs annus.& Bal.ibi in prin
cipio colligit ex illo tex. ꝙ lex reſtituit nõ ſolũ tp̃s impedimẽ-
ti,ſed dat ſecũdũ annum integrũ:ſecus in reſtõne,quæ daĩ mi
niſterio iudicis,cũ iudex non reſtituat,niſi tñ ꝓ tanto.ff.ex qb.
ca.ma.l.ſed ſi per prætorem.§.ſed ſi feriæ. & l.ab hoſtibus.in fi.
cũ reſtõ ſit deperditi,& non in plus q̃ ſit deperditum,fiat reſtõ,
vt eſt tex.in l.fi.ff.de min. & rõ dr̃iæ eſt, qa mitius agiĩ cũ lege,
q̃ cũ hoĩe,& ſic miniſterio legis.ff.de arbi.l.Celſus.ver.an hic.
in vlt.col.ibi,ſed vr̃ aliqbus, &c. ita vr̃ velle, ſed tamẽ multum
cõfuſe loquiĩ in hoc articulo.& idem in add. Spe.in 4.parte ſu
per hac rub.& ipſe ẽt Inn.hic vr̃ poſtea velle eſſe in cõſideratio
ne,an negligentia appellãtis fuerit tanta ꝙ potuerit,vel nõ po
tuerit cã expediri ꝑꝑ impedimentum.quare D.Ant. hic enu-
merat multos caſus occurrẽtes. nam aliquãdo & primo appel
lans fuit diligens per totum annũ,licet interuenerit paruũ,vel
magnum impedimentum,ex quo per eũ non ſtetit, & fuit dili-
gens,vt patet in d.l.fi.§. illud. ¶Aliquãdo & ſcđo appellãs fuit
impeditus in toto primo anno , & ſir̃r abſq; dubio habebit ſe-
quentem annũ,dummõ tamen , vt dicit Imo. hic appareat, ꝙ
iſte volebat facere diligentiam ſi non fuiſſet impedimentũ,vt
in d.l.qui ꝯmeatus.& per Bar.in d.l.2 §.qđ diximus.ff.ſi qs cau.
¶Aliquãdo & tertio appellans fuit impeditus in principio an-
ni,ſed poſtea ceſſauit impędimentum,tunc ſi impedimentum
durauit tanto tp̃e, ꝙ potuiſſet in illo tp̃e impedimenti cã expe
diri, voluit Bar.in d.auth.item ſi per appellationem. ꝙ deĩ ſe-
cundũ fatale ẽt ſi poſt impedimentũ ceſſans reſtaret tñ de tp̃e,
quod poſſet cauſa expediri.& cum hac opi. videĩ ſe tenere Io.
An.in addi.ad Spe.ſuper d.rubr.prout refert Imo. hic col. 14.
Sed D.Ant. & Panor.hic tenẽt in hoc ꝯrium,qa ſi poſt ceſſans
impedi-

impedimentum habuit tm̃ tp̃s, in quo potuiſſet cām expedire, non dabiť ſecūdus annus ſi fuit negligens poſt impedimentũ, quia ſequens negligẽtia hẽt cõfundere effectũ pręcedentis impedimẽti, ſicut dr̃, ꝙ vltima mora nocet, vt in l. illud. ff. de peri. & cõmo. rei ven. cũ alijs ſi. & in hac parte cõcordat ẽt Bal. in d. auth. ei, qui. circa fi. & idem tenet Iac. de Bel. in d. §. 1. 2. & 3. & facit ꝓ hac opi. Ro. q̃a ſcđs annus indulgeť a iure ex iuſta, & neceſſaria cā, vt d. auth. ei, q, & ĩ d. c. cũ ſit. ſed ceſſat cā iuſta, & neceſſaria, q̃n poſt impedimentũ potuiſſet appellãs cām expediſſe, ſi fuiſſet diligens. non. n. facit tunc ſumma ope, put requirit tex. in § illud. & pondera illud verbum, ſumma ope, per ea, quę no. in rub. ꝰ. de ſũ. Trin. vñ ẽt dicebat Bal. in d. auth. ei, qui. ꝙ ẽt ſi per vnam diem dareť impedimentũ, ꝙ hr̃et appellans ſcđm integrum annũ, ſi in reſiduo fecit diligentiam, q̃n illa dies conſumeret effectũ totius pręcedentis tp̃is. puta, erat vltima dies primi fatalis non reſtabat niſi ferre ſñiam, tunc ſi illa die ſupuenit impedimentũ, dabiť ſcđs integer annus, poſito ꝙ per vnã diem fuerit impeditus, ſm̃ Bal. ibi, & ꝙ debeat indulgeri rõne impedimenti integer annus, & non ꝓ parte, put dicit Bal. in d. auth. ei, q. per illum tex. poſito ꝙ impedimentũ fuiſſet minori tp̃e. tenuit D. Ang. in d. auth. ei, q. circa prin. & idem D. Ant. & Imo. hic. ſed q̃n impedimentũ ceſſauit, ita ꝙ potuiſſet cā expediri, non dabiť ſcđs annus. & cũ hac opi. tenet Imo. hic, col. 14.

a ¶ Ex q̃bus eliciť prima cõcluſio, ꝙ nunq̃ appellanti deť fatale[a] rõne impedimẽti in primo anno, q̃n poſt impedimentũ potuiſſet cām expedire, ſi diligentiam feciſſet. & ꝓ hac determinatione cõſuluit Ange. ſuo conſ. 178. q̃d incipit, In Dei noĩe, &c. in propoſita q̃one, vbi plenius, quam alius examinat hãc difficultatem. ¶ Aliq̃n & quarto appellans fuit negligens in principio anni, & poſtea ſuperuenit impedimentũ. & iſto caſu concludit Imo. hic, col. 13. in prin. ꝙ ſi tãta fuit negligẽtia a principio, ꝙ ẽt ſi non ſuperueniſſet impedimẽtum, eodem mõ non potuiſſet cā expediri in primo fatali, & nõ dabiť ſcđs annus, cũ tunc nõ cõcurrat cā iuſta, & neceſſaria, quæ req̃riť in d. c. cũ ſit. vt indulgeať ſcđs annus, & ẽt in d. §. illud. cũ eodem mõ res fuiſſet peritura, ſm̃ no. in l. ꝙ te. ff. ſi cer. pe. & hæc ſit ſcđa concluſio. ¶ Aliq̃n & quinto a principio fuit diligentia, & ex poſt ſupuenit impedimẽtũ in primo fatali: tũc, ex quo appellans inchoauit debito tp̃e, quo poterat cā expediri, dabiť ſcđs annus, ſm̃ Inn. hic, cũ ſatis ſit, ꝙ inchoauerit cām in tali tp̃e, ꝙ potuerit ĩ. annum expedire, vt in d. §. 1. 2. & 3. vbi ẽt hoc tenet Iac. de Bel. & hæc cõcluſio ſine dubio ꝓcedit, quãdo poſt impedimẽtum ceſſans nõ potuiſſet cā expediri: tunc. n. deť ſcđs annus. & ita ſequiť Imo. hic, & alij Doc. licet Panor. hic in pe. col. limitet prędictam cõcluſionem ꝓcedere, niſi quãdo appellans nimium ſe arctauit: tũc. n. licet potuiſſet eã expedire, ſi non ſuperueniſſet impedimẽtum, q̃a tamẽ debuit cogitare poſſe euenire impedimẽta, dẽt ſibi imputari, ex quo nimium ſe arctauit, vt d. l. 2. ff. ſi quis cau. Sed certe hoc dictũ nõ eſt verum, q̃a nõ debuit cogitare euenire poſſe, niſi impedimẽta ordinaria, quæ pũidere potuit, vt in l. 2. C. de temp. app. Alia vero impedimẽta repentina nõ ſunt in cõſideratione, vt c. iter ſtipulãtem. §. ſacrã. ff. de ver. obl. & ſic ſit tertia ꝯcluſio, ꝙ ſi appellãs debito tp̃e cām inchoauit, ꝙ potuiſſet finẽ accipere, ſi ſuperueniat impedimẽtum habeat appellans ſm̃ fatale, poſito ẽt ꝙ nimiũ ſe arctauit in primo fatali, ꝯ Panor. ¶ Aliquãdo & vltimo, appellans fecit diligentiam, & debito tp̃e cām inchoauit, poſtea ſuperuenit impedimẽtum. tamẽ poſt impedimẽtum nõ ſuperfuit tm̃ de tp̃e, ꝙ potuiſſet expediri, tamẽ ipſe appellans nullam aliã fecit diligẽtiam poſt impedimentũ. tenet hic D. Ant. ꝙ deť ſcđs annus. ex quo. n. debito tp̃e inchoauit nõ obſtabit ſibi negligẽtia adhibita in principio anni, vel ẽt poſt impedimentũ ſi nullã diligẽtiã habuit, ex quo nõ poterat cā expediri ſm̃ eum. & ita in effectu ĩ hoc cõcordat Panor. q̃ ſemp cõſiderat, an poſt impedimẽtum potuerit cā expediri. Sed Imo. hic in fi. voluit ꝯriũ dicẽs, ꝙ dato, ꝙ poſt impedimẽtũ ſuperſit mõdicũ de tp̃e, tamen ceſſante impedimẽto appellans dẽt ꝓſeq, & aliãs ſibi imputať, ẽt ſi in tali modico tp̃e non potuiſſet cā finiri: & ita ẽt vr̃ hic tenere Hoſti. & Iac. de Bel. in d. §. j. & hæc opi. ſm̃ Imo. hic eſt de iure verior, quia appellãs toto tp̃e primi anni dẽt inſtare, vt d. §. illud. iõ ſi fuit negligens poſt impedimentum non dabiť ſecũdus annus, fateť tamẽ Imo. ꝙ in oĩ caſu impedimẽti ſaltem debeat dari reſtõ ad tp̃s impedimẽti, quãdo impedimentum fuit tanto tp̃e, in quo cām potuiſſet expedire, vt d. l. ab hoſtibus. §. fin. aliãs ſi non potuiſſet expedire in illo tp̃e impedimenti reſtõ eſſet ſupernacua, ex quo conceſſa reſtõne non foret tm̃ tp̃s, in quo cā expediret, ſm̃ Imo. hic col. 12. fateť tamẽ, ꝙ opi. D. Anto. tunc proxime dicta eſt æquior, ſed certe non ſolum æquior, ſed ẽt de iure verior, q̃a quãdo cā nõ potuiſſet expediri poſt ĩpedimẽtũ nõ imputať ſibi talis negligẽtia, ex quo ĩchoauit debito tp̃e, quo ſi non fuiſſet impedimentum cā poterat expediri, & hoc eſt q̃d conſiderat tex. in d. auth. ei qui. & d. §. illud. vbi imponitur diligentia ad finem, vt cā poſſit expediri in primo fatali, & non aliter, vt patet ex illo tex. alias ſi non potuit expediri datur ipſo iure ſm̃ fatale, & hoc ẽt voluit hic Panor. in pe. col. dicens, ꝙ q̃n impedimenta fuerunt interuallata in primo anno, & infra tp̃s negligentiæ, non potuiſſet cā expediri, datur ſm̃ fatale, & hæc ſit vltima concluſio, ꝙ ſi appellans debito tp̃e inchoauit, ſed ſuperuenit impedimẽtum in primo anno poſt quod non potuiſſet cā expediri ipſo iure detur ſm̃ fatale dato, ꝙ appellans nullam aliam diligentiam fecerit poſt impedimẽtum, ꝯ Inn. Hoſti. & Ia. de Bel. & Imo. vide tñ ad ꝰ. dictas difficultates plene per Ang. in d. ꝯſ. 188. & in l. & ideo heſitatur. ff. de verb. obl. & per Pau. de Ca. ſuo conſ. 25. q̃d incipit, in Xp̃i nomine dñi, ſuper primo dubio. in pe. col.

64 ¶ † Scđo caſu, q̃n impedimentum occurrit in ſecundo fatali, an debeat dari tertius annus ipſo iure, vel ope reſtõnis. gl. hic refert opiniones, & primõ, ꝙ ipſo iure, & in hac vr̃ reſidere, & idem Hoſt. hic maxime attenta ęquitate iuris canonici. ar. c. dilecti. ꝰ. de iudic. & hanc opi. vr̃ ſequi gl. j. in d. c. cum ſit. Secunda fuit opinio, ꝙ ope reſtitutionis, vt in hac gl. & ita ſequitur gl. in d. aut. ei qui. dicẽs, ꝙ primus & ſecundus annus datur à iure, ſed tertius datur à iudice ex iuſta cā impedimenti, arg. l. j. ff. ex quib. cau. ma. & hanc opi. ſequitur Bar. & Ang. in d. auth. ei qui. notantes ex illa glo. ꝙ licet alias q̃n alicui cõceditur tp̃s ad purgandũ morã, ſi in illo tp̃e occurrat impedimentũ, nulla vlterius detur reſtõ, vt eſt tex. no. in l. ſancimus. in fi. C. de fideiuſ. vbi caſus fortuitus occurrens in tp̃e dato ad purgandũ moram nocet debitori, & nulla alia ꝯceditur reſtõ. & rõ eſt, quia tp̃s ad purgandũ moram ſolum datur ex miſericordia, & nulla alia de cā: ideo non põt ibi peti reſtõ. ſecus in caſu nr̃o, vbi indulgetur tp̃s ex iuſta cā impedimenti, licẽt ſecundus annus detur quodammõ ad purgandum morã cõmiſſam in primo, tñ ſi occurrit impedimentum in iſto tp̃e ꝯceditur ẽt ex iuſta cā impedimenti vlterius tp̃s, & ita eſt tex. hic, & in d. l. j. ff. ex qui. cau. ma. & in hac opi. reſidet ẽt hic Inn. non ꝙ reſtituatur tertius annus integer prout fuit de mente gl. in d. auth. ei qui. & non bene, quia cum ibi gl. fateať, ꝙ hoc tp̃s datur à iudice, & nõ à iure, ſequitur ꝙ reſtõ debeat in tm̃ dari quantum fuit impedimentũ, & non vltra ſm̃ Inn. & probatur in d. §. ſed ſi ferię. & in d. l. fi. ff. de mino. & ita ſequiť ẽt hic Io. An. & hoc caſu fiat reſtõ ſolum ad tp̃s impedimenti, & non vltra, & ideo Do. Ant. hic concludit eſſe ꝯſideranda ſupradicta ſex impedimenta, & caſibus quibus eſt cõcluſum tp̃s ipſo iure non curreret tũc nec ſecũdus, nec tertius annus currit impedito, & ita põt procedere tex. hic loquens de triennio. In alijs vero impedimentis, vbi tp̃s currit, ſed datur reſtõ, tunc poſt fatale ſm̃ dabitur reſtõ in ſequenti anno, & ſic triennio in tm̃ quantum fuit tp̃s impedimenti, & non vltra ſm̃ Do. Anto. & idem tenet Imo. hic col. 7. & idem ẽt quantũ ad hoc ſequitur hic Pan. vt poſt biennium ſubueniatur impedito ope reſtitutionis, & ſolum ad tp̃s impedimenti, & non vltra, & adducit tex. in auth. ei qui. dicentem lapſo biennio rata manet ſñia, & ſic patet, ꝙ impedimentum occurrens in biennio non impedit quominus ſñia tranſeat in rem iudicatam, ergo currit tp̃s, ſed impedito ſuccurritur ope reſtõnis ſm̃ eum. Tu intellige in illis impedimentis in quibus currit tp̃s, ſed datur reſtõ put eſt dictum ꝰ. in ſex impedimẽtis p̃dictis: ſed vbi non curreret tp̃s, & ſic ſecundus annus, & ita ẽt nec tertius currit durantib. ipſis impedimentis prout ꝰ. concludit D. Ant. & in his caſibus nulla foret neceſſaria reſtitutio, & interim ſñia non tranſiret in rem iudicatam, prout patet in d. auth. ſi tñ. C. de tp̃i. appel. Idem ergo in alijs ſimilibus caſibus, vbi non curreret tempus.

65 ¶ † Circa tertiam dubitationẽ, q̃n impedimentum occurrit in iſto termino, an detur vlterius tp̃s. & hoc cõclude put ꝰ. in p̃cedenti membro ꝯſiderando impedimẽta in q̃bus currit, vel nõ currit tp̃s, & eo caſu quo currit tunc ex iuſta cā impedimẽti ẽt in iſto triennio dabitur reſtitutio ad tp̃s impedimenti, & non vltra cum ſit eadem rõ huius tex. vt ſic pp impotentiam impeditus excuſetur, & non debeat perire eius iuſtitia, vt hic in tex. ğnaliter loquente ẽt cum rõ huius tex. ſit vnica & finalis, certẽ concludit & in triennio, & vlteriori tp̃e, vt in l. milites agrum. ff. de re mil. & in l. liberũ. §. Senatus. ff. de ri. nup. & ita voluit

66 gl. in terminis, in d. auth. ei qui. † Sed dubitatur in prædictis, an ſtantibus impedimentis ſit neceſſarium ante oĩa adire iudicẽ appellationis, & petere declarari ipſum appellantẽ fuiſſe impeditum, & ſibi competere vlterius tẽpus. Ioã. An. in add. Spe. ſuper d. rub. concludit hoc non eſſe cautum fieri, ſed ꝙ appellãs debeat proſequi ſuam appellationem, & ſi opponatur de deſertione,

ADDITIO.

a ¶ Nunquam appellanti datur ſecundum fatale. Adde quid ſi impedimentum occurrat in ſecundo fatali, an detur reſtitutio. vide per Pau. de Caſt. in conſil. 25. incipiente, ſuper primo dubio, in primo impreſſis. & per Iaco. de Are. Cyn. & Bald. in authenti. ei, qui. C. de temp. app. Barth. ab Hor.

a ſertione[a] replicet̃ de impedimēto, & poterit ꝓcedi in cā cogno
ſcēdo de impedimēto, licet prior nulla alia ſnīa interlocuto-
ria ꝓceſſerit, qa qđ a iure cōcedit̃, nō eſt opus a iudice poſtula-
re, vt in l. q̃ ſub cōdōne. §. fi. ff. de iniuſ. teſt. & in l. j. C. de the. li.
10. vbi dicit tex. fruſtra implorar̃ ꝓcibus, qđ a iure cōi ꝯcedit̃.
& facit c. fi. & ibi gl. pe. j. de magi. Nec ob. ꝑdictis c. cū ſcđm. de
hæret. li. 6. vbi dēt ꝑcedere ſnīa declaratoria, qa ibi agit̃ de in-
choādo nouo ꝓceſſu: hic aūt de ꝓſequēdo iā inchoato, iō alia
declaratoria primo nō reqrit̃, ſm Io. An. ibi. & hoc ēt tenet La
pus ſua alle. 125. q̃ incipit, Anaſtaſius. & idē Imo. in col. 16. &
hæc de 5. mēbro principali ſ. ¶ Quātū ad 6. mēbrū principale
appellatus negligēte appellāte poſsit ꝓſeq appellationē, inui-
to ipſo appellante. hic ꝑ Inn. de quo artic. vide vt plene dicet̃ j.
eo. c. oblatæ. vbi vide de hoc ēt vide j. in ſeq. membro. ¶ Circa
ſeptimum membrū principale vidēdū primo, qualis iudex, an
iudex a quo, vel ad quē poſsit ꝓnūciare, & cognoſcere ſuꝑ de-
ſertione. ¶ Scđo, an iudex delegatus ad cām appellationis poſ
ſit cognoſcere, & ſnīare ſuꝑ ipſa deſertione. ¶ Tertiò, an deſer-
ta cā appellationis poſsit ipſa ſnīa prima cōfirmari ꝑ ipm iudi-
cem ad quē. ¶ Quartò, an deſerta appellatiōe debeat appellās
cōdemnari in expenſis, & ꝑ quem iudicē. ¶ Quo ad primū cō-
67 clude, ꝙ aut † appellans, aut appellatus nunq̃ introduxit cām
coram iudice ad quem, & ſic nulla eſt fcā ꝓſecutio in termino
hoīs, & tunc dēt adiri iudex a quo, & ipſe eſt, qui hēt ꝓnūciare
appellationem deſertā, vt in d. c. perſonas. & c. cū ſit. & idem ēt
eſſet hoc caſu in termino iuris, qa ſi nulla fuit fcā ꝓſecutio co-
rā iudice ad quē, & ipſe non hēt ſuꝑ hoc ꝓnūciare, ſed iudex a
quo. & ita ꝓcedat gl. in ver. vel iuſta. in d. l. eos. in prin. & ita ſe-
quit̃ Ang. ibi, & ī l. ſi ꝯ. C. eo. ti. & ita ēt cōſuluit Fed. de Se. ſuo
cōſ. 128. qđ incipit, caſus talis eſt. qdā a ſnīa. ēt dicens, ꝙ qñ nul
la eſt fcā ꝓſecutio corā iudice ad quē, & fatalia ſūt decurſa, dēt
adiri iudex a quo, & peti ꝓnūciari appellationē deſertā, & ap-
pellātē ꝯdēnari in expēſis, ꝑ tex. in c. repræhēſibilis. j. eo. in c. j.
eo. ti. in 6. & facit, ꝙ in ſimili no. Panor. in c. fi. de ſequeſ. poſ. Si
vero cā fuit introducta corā iudice ad quē, dicto caſu ad eū ſpe
ctat cognoſcere, & ꝓnūciare ſuꝑ deſertione, & nō ad iudicē a
quo, qa rōne dubij, an appło ſit deſerta, vel nō, vel fuerint im-
pedimēta iuſta, vel nō, ipſe iudex ad quē, hēt diffinire ex quo ip
ſe fuit ſemel aditus. & ita tenet Bal. in d. l. eos. circa prin. & ita
dēt intelligi, ꝙ idē Bal. no. in d. l. eos. §. fi. & ita ēt tenet D. Ant.
& Imo. in d. c. repræhēſibilis. in fi. licet Io. An. in c. j. eo. ti. in 6.
voluerit, ꝙ ēt eo caſu, quo nulla fuiſſet fcā ꝓſecutio coram iu-
dice ad quem, tñ ex quo cōſtat ad eum appellatū, poterit adiri
& peti, ꝙ ꝓnunciet appellationem deſertam, & cōdemnet ap
pellantem in expē. ꝑ illum tex. & in c. cum appellationibus. eo.
ti. li. 6. fatet̃ tñ, ꝙ in dicto caſu ēt iudex a quo, poterit adiri, vt ſ.
de quo ēt vide, qđ no. dicet̃ j. in vlti. membro. Quo ad ſecūdū
68 dic, ꝙ de † iudice ordinario non dubitat̃ quin poſsit cognoſce-
re, & ꝓnunciare ſuper deſertione, vt eſt tex. in l. ſi præſes. quaſi
deſertam. C. qūo, & quando iud. ſed qa ꝓnunciatio appellatio
nis deſertæ licet ſit interlocutoria, qa fert̃ ſuper ꝓceſſu, & non
ſuper debito principali. & no. in cle. fi. eo. ti. tamen hēt verum
diffinire, & requirit plenam cāæ cognitionem, & partium præ-
ſentiam vel peremptorium edictū, vt eſt tex. in d. l. maiorem. ꝑ
quam l. ita cōſuluit Bar. ꝓut refert, & ſequit̃ Bal. in d. l. eos. col.
3. & idem tenent D. de Ro. in deci. 424. quæ incipit, Item ſicut
a diffinitiua. & adde Bal. in addi. Spec. eo. ti. de app. in 10. char.
in ver. iudex ex officio. qđ iudex ex ſuo officio pōt opponere,
& ꝓnunciare appellationem deſertā, ꝑ no. in l. 2. §. fi. C. de tem
po. app. ſicut in ſimili dicebat Bar. in l. Seius, & Augerius. circa
fi. ff. ad leg. Falc. ꝙ quando iudex videt inſtātiam labi, & perire
pōt ex ſuo officio ꝓcedere, & ſnīam ꝓferre, ꝙ no. Quantum āt
69 ad iudicem † delegatum, Do. de Ro. deciſ. 98. quæ incipit, Item
licet. tenent ꝙ delegatus ad cām appellationis poſsit abſq; no-
ua cōmiſsione cognoſcere de deſertione, & appellationē ꝓnū
ciare deſertam. & clarius hoc tenet Rota deciſ. 154. quæ inci-
pit, Item ꝙ iudex. quia quando agit̃ de deſertione in effectu, dr̃
ꝙ cā redit ad iudicem a quo, vt no. in d. l. eos. & in d. l. 2. in fi.
merito iudex ad quem, pōt tunc cognoſcere, an ſua ſit iuriſdi-
ctio, vt j. eo. ſua nobis. & quia exceptio appellationis eſt quod-
dam emergēs in cā appellationis, de quo tanq̃ de præiudiciali
eſt cognoſcendum, & ꝓnunciandum, vt in c. j. & c. tuam. ſ. de
ord. co. & quia cā deſertionis eſt pars appellationis. ergo iudex
delegatus abſq; noua cōmiſsione cognoſcit, & diffinire pōt đ
ipſa deſertione. arg. c. præterea. ſ. de off. del. & in l. 2. ff. de iuriſ.
om. iud. & ita ēt firmant D. de Ro. deciſ. 424. quæ incipit, Item
70 ſi a diffinitiua. no. ergo, ꝙ de † exceptione deſertionis tanq̃ de
præiudiciali eſt ante oīa cognoſcendū ſm Ro. in deciſ. 154. &
idē dicas de exceptione, ꝙ nō poſsit appellari, qa de ea eſt pri-
mo cognoſcendū. & ita Pet. de Anc. ſuo cōſ. 360. qđ incipit, In
Chriſti noīe, amen. pro declaratione trium qōnū. dicēs idē de
exceptione, ꝙ ſit renūciatū appellationi, tamē debēt iſtę exce-
ptiones ꝓbari in cōtinēti, aliàs ſi requirerent altiorē indaginē,
71 aut ſi non eſſent † ꝓbatæ ante litē cōteſtatam, pōt iudex licite
tales exceptiones reſeruare, ſm Pe. de Anc. in d. cōſ. vbi plene
vide. ¶ Circa tertiū D. Flo. in c. ex parte S. ſ. de reſcr. dicit, quā
72 do eſt † dubiū de deſertione, tūc iudex appellationis pōt cogno
ſcere, & diffinire. nam quādo eſt dubiū de iuriſdōne, iudex co
gnoſcit, & diffinit, an ſua ſit iuriſdō, vt in c. ſuꝑ lrīs. ſ. de reſcri.
in l. ſi qs ex aliena. ff. de iud. tamē ſecus, quādo eſt certū, videli-
cet, quādo notorie cōſtaret appellationē eſſe deſertā: tūc. n. nō
poſſet adiri iudex appellationis ēt ꝑ appellatū, vt ꝓnūciet cām
eſſe deſertā. & in hac ēt ſnīa vr̃ cōcordare Iac. But. & Bal. in d. l.
eos. col. 3. ꝓ quo facit, qa lapſis fatalibus, appellās cenſet̃ renū
ciaſſe appellationi ſuæ, vt dicit Bal. in d. auth. itē ſi ꝑ appellatio
nem. in fi. & no. in c. licet de ſent. excō. lib. 6. Itē lapſis fatalibus
appellās hr̃, ac ſi nunq̃ appellaſſet, vt eſt tex. in d. l. 2. in fi. & gl.
in ver. appellatus. ī cle. ſi applōnē. eo. ti. Itē poſtq̃ appellatio eſt
deſerta, non pōt vlterius fieri ꝓſecutio ēt ꝑ ipm appellatū, vt
eſt tex. in d. cle. ſi appellationē. ergo videret̃, ꝙ quādo eſt noto-
rium appellationē eſſe deſertā, & cōſequenter inſtātiā cāæ ap-
pellationis ꝑemptā, nō poſsit iudex appellationis ſuꝑ ea amō
pronūciare. Sed ꝯriū eſt tenendū, vt ēt dicto caſu poſsit iudex
appellationis ad inſtantiā appellati ꝓnūciare appellationē eſſe
deſertā, & reuocare oīa attentata, & ēt ꝯdemnare appellātem
in expen. de his eſt tex. ſin. & no. ſm vnū intellectū in d. c. ex par
te S. nō obſt. d. cle. ſi appellationē. quia ibi ꝓhibet̃ ꝓſecutio ſu-
per eo, ſuꝑ quo eſt appellatū: ſed nō ꝓhibet̃ quin ad inſtantiā
appellati poſsit ꝓnunciari appellationē deſertā, & reuocari at-
tentata, & ꝯdemnari appellantē in expen. & iō hoc poterit, vt
eſt expreſſum in d. c. ex parte S. & ita ſequit̃ Imo. ibi, poſt me-
dium. & hanc ēt partē tenet Rota in d. deciſ. 98. ꝙ ēt delegatus
ad cām appellationis poſsit ꝓnunciare appellationē deſertam
nō ſolū quādo de hoc eſſet dubiū, ſed ēt in caſu certo. & dicit,
qđ licet quādo appellatio eſt deſerta, ꝯfirmet̃ ſnīa a iure, vt d.
l. 2. in fi. & d. auth. ei, q. & d. cle. ſi appellationē. tamē ipſe iudex
poterit nō ſolum ꝓnunciare deſertā, ſed ēt ꝯfirmare primam
ſnīam iam ab ipſo iure ꝯfirmatā. & ita vr̃ velle Inno. in c. j. j. de
ꝯfir. vti. vel inut. ſm Rot. ſ. & hanc ēt partem ſequit̃ Bar. in d. l.
eos. vbi ꝯcludit, ꝙ deſerta appellatione licet nō poſsit ꝓnūcia
re immutando primā ſnīam, & ita ipſe intelligit gl. ibi, tamen
bene poterit ꝓnūciare appellationem deſertā ēt in caſu certo
ꝑ tex. in d. l. ſi ꝑſes. ex qbus elicit̃ ꝯcluſio, ꝙ ēt ſi ſit notoriū ap-
pellatiōem eſſe deſertā, poſsit appellatus adire iudicem appel-
lationis, & iudex ꝓnūciare appellationem eſſe deſertā, & reuo
care attentata, & ꝯdemnare appellātem in expē. ꝯ Iac. Bu. Bal.
& D. Flo. nō ob. ꝙ deſerta appellatione ſit ꝑempta inſtātia, ad-
huc ſupeſt officiū iudicis in ꝓnūciādo appellationem eſſe de-
ſertā, & in ꝯdemnādo in expen. vt j. patebit. Amplius ēt voluit
73 Imo. in d. c. ex parte S. ꝙ poſsit impetrari † iudex ēt principali-
ter ſuꝑ articulo deſertionis. arg. d. c. ex parte. licet D. Ant. ibi in
hoc voluerit, ꝙ ſit neceſſe impetrare ante bienniū, vt ſic poſsit
poſtea ēt ſuꝑ ipſa deſertione ꝓcedere: ſed certe nihil obſtat, qn
faciendo mentionem de deſertione poſsit dari delegatus in di
cto articulo, cū ēt ipſa cā principalis poſſet principaliter dele-
gari. iō ſæpe ꝯmittit̃ cā appellationis, & deſertionis vna cū ne
gotio principali, vt ꝑ Rot. in deciſ. 11. ¶ Circa quartū aduerte,
74 quia quādo † iudex appellationis ꝓnūciat male appellatū ꝯdē
nat appellātem in expen. 2. q. 9. omnimō. & in §. pr̃. & in c. vt de
bitus. j. eo. & alio multiplici remedio punit̃ calūnia, & temeri-
tas appellātis, vt d. l. eos. ad fi. & C. quo. app. ab executiōe. in fi.
ſed iſte nō eſt caſus nr̃, q q̃rit q̃ appellatio eſt deſerta, ſuꝑ quo di
cas abſq; dubio, ꝙ ēt ꝑ iudicem a quo, poſsit ꝯdemnari in ex-
penſis, vt in d. c. reꝑhenſibilis. vbi vide hoc articulo dicta, & ibi
plenè ꝑ Doc. & tenet Io. An. in d. c. j. & licet quādo iudex appel
lationis ꝓnūciat appellationem deſertā, in effectu ꝓnunciet ſe
iudicem incōpetentē, cū iuriſdō ſit reuerſa ad iudicem a quo,
75 vt no. in d. l. eos. in prin. tamen ēt iudex, q † ꝓnūciat ſe incōpe-
tentem, pōt ꝯdemnare partem in expenſis, vt eſt tex. no. in cle.
j. de reſcr. & gl. or. in c. fi. ſ. de reſcri. ꝓ quo ēt tex. no. in c. cū ap-
pellationibus. eo. ti. li. 6. vbi ſi iudex appellationis ꝓnunciat ap
pellationem friuolā, ſeu nō legitimā: & ſic in effectu iuriſdō-
nem ad eū nō eſſe deuolutā, vt eſt tex. ibi debet appellātem ꝯ-
dēnare in expen. vt ibi dr̃. imò ēt ſi a principio appellatio fuiſ-
b ſet nulla, [b] puta qa nō ſit appellatū in ſcriptis, expreſſa legitima
cauſa

ADDITIONES.

a ¶ Et ſi opponatur de deſertione. Appellatio, an, & quando dicatur deſerta, an ne. vide per Bal. in conſi. ſuo 316. in j. volu. incip. quando ſtatutum. & an ſi non eſt ſatiſdatum ſecundum formam ſtatuti dicatur deſerta. per eundem in alio conſi. 297. incip. quia ex facto. in eo vol. Barth. ab Hor.

b ¶ Etiam ſi appellatio ſit nulla, poteſt iudex appellationis condemnare appellantem in expenſis. & hoc ponit iſte etiam in c. repræhenſibilis, in fi. & in c. vt debitus. 2. col. infra eod.

cauſa,vel etiã ſit appellatũ poſt.x. dies omni caſu iudex appel-
lationis põt pronũciare & condemnare in expenſis,vt d.c.j.&
ibi gl.in verbo,cõdemna.& facit.c.Romana,§.ſi vero.eo.ti.li.
vj.& ita ꝯſuluit Fed.in d. cõſi.in vlt.col,& tenet Bal.in d.l.eos,
in fi.& licet deſerta appłone ſit perempta inſtãtia cãæ appel-
lationis vt in d.auth.ei qui.& in d.cle.ſicut.tñ ẽt perempta in-
ſtantia durat officiũ iudicis in ꝓnunciando & in condẽnando
partẽ in expen.vt no.in l.ꝓperandũ. in fi.& ibi per Cy.C.de iu.
76 & tenet Bar.in l.ij.C.vt intra cert.temp.¶ † Sed quærit̃ primo
q̃d ſi iudex appellationis qñ pronũciauit appłonem deſertam
omiſit condẽnare in expenſis,an hoc facere poterit poſtea ex
interuallo.vr̃ ꝙ nõ q̃a lata ſnĩa expirat officiũ iudicis & amo-
do nõ põt vlterius quæri de expenſis vt in l.ij.C.depoſi.& in l.
terminato,C.de fruc. & li.expen.ſolũ põt iudex ſupplere eadẽ
die,vt l.Paulus.ff.de re iu. poſteà vero ñ: & ita tenuit do.Alla.
in d.c.ex parte. Sed Goff.poſuit ſing. limitationẽ ad prædicta
& dixit ꝙ temeritas & negligentia appellantis punitur quo ad
expẽſas ex diſpoſitione d.c. reprehẽſibili.& ideo dicit ꝙ d.l.ij.
& d.l.terminato.haberent locum qñ expenſę peterent̃ officio
77 iudicis quo caſu ſnĩa lata expirat iudicis officium vt ibi. † ſed
in caſu noſtro expenſę petuntur ex condictione d. c. reprehẽſi
bilis.& ſic iure actionis quo caſu expenſe poſſunt peti quãdo-
cunq; ẽt poſt ſententiam,vt eſt gl.no.& Bart.ibi in l.iij.§. ſi rẽ.
ff.de leg.iij.& in l. nõ ſolũ.ff.de rei ven.& ita reſidet.Io.An.&
do.An.in d.c.ex parte.quod dictũ Imo.ibi dicit eſſe menti te-
78 nendum. ¶†Secundò quæritur quid ſi lapſis fatalibus nec ap-
pellans nec appellatus fuit vnq̃ proſecutus appellationẽ & ſic
quilibet fuit negligens,an debeat appellans tunc ꝯdemnari in
expenſis. vr̃ ꝙ nõ q̃a inobedientia vtriuſq; partis vtranque par
tem excuſat à pęna.tex.eſt no.in l.non ex oĩbus.ff.de arb.& q̃a
ꝯtumacia fuit cõis iõ mutua cõpenſatione debẽt tolli. ff.ſol.
mat.l.viro.ꝯ̃rium eſt verũ,quia iſto caſu non habent refici ex-
penſę ratione cõtumaciæ ſed ratione victoriæ quia appellatus
vincit corã iudice ad quẽ ipſo facto ex quo corã eo eſt deſerta
appellatio ideo victus victori debet cõdemnari in expenſis.c.
finem litibus.s̃.de do.& ꝯtu.l.properandum.§.ſin autem.C.de
iud.Nõ ob.d.l.viro & d.l.nõ ex omnibus. q̃a ibi ambo ſunt in
pari cã,ſed hic maior eſt negligentia appellantis q̃ appellati,vt
d.l.ij.& d.l. fi.§.illud.& ita tenuit Spe.eo.ti.§.nunc videndum
ver.quid de appellato.& Bal.in d.l.eos.§.fi. & *facit d.c.j.§.poſt*
hæc.eo.ti.in vj.glo.& no.in ver.defecerit.in c.j.de elec.li.vj.&
hæc de vij.membro principali. & vide plene in c.ſæpe.j.eo.an
79 & qñ appellans veniat condemnandus in expenſis. ¶ † Circa
octauũ membrum principale an deſerta appellatione ſnĩa fir
ma remaneat intãtum ꝙ alia ſententia quæ daretur in ꝯ̃rium
ſit nulla.Inno.hic tenet ꝙ ẽt ſi poſt decurſa fatalia feratur ſnĩa
cõfirmatoria primæ quod valeret & induceret exceptionem
rei iudicatæ,Sed Hoſt.hic ꝯ̃.cum quo reſidet glo.in ver.appel-
latus.in cle.ſi appellationẽ.eo.ti. quia deſerta appellatione ha
betur ac ſi nunq̃ fuiſſet appellatum,vt d.l.ij.in fi.C.depo.& iu-
riſdictio eſt reuerſa ad iudicem à quo vt per glo. in d.l. eos. in
princ. & deſerta appellatione ſnĩa firma remanet.ita dicit tex.
in d.auth. ei qui. ergo ſententia lata in ꝯ̃rium repériretur à nõ
ſuo iudice dicta & ſic nulla,vt in c.at ſi clerici.s̃.de iu.& ita te-
net Bal.in l.fi.in prin. C.de tpi. in integ.reſti. & prædicta abſq;
dubio procedunt quando de deſertione non eſt cognitum ſed
ſolum ſuper negocio principali etiã ſi ſucceſsiue per plures iu
dices appellationis eſſet infirmata prima,& ita Pau.de Caſtro
ſuo conſi.337.quod incipit,In Chriſti nomine amen.iam de-
ſerta appellatione: non ſic quãdo coram iudice appellationis
foret reuocatum in dubium de deſertione per ipſas partes.tũc
enim ſi iudex ipſe pronunciaſſet appellationem non fore de-
ſertam, & à dicta pronunciatione non eſſet appellatum, tunc
poſteà bene poſſet valere ſentẽtia infirmatoria primæ ſnĩæ.&
ita tenet Imo.hic in col.pe.& in d.c.ex parte S.& Pau. de Ca.
in d.conſi.& hæc eſt no.limitatio ad d.cle.ſi appellationẽ. pro
qua limitatione ita voluit in ſimili Lapus & alij Doct. ſequun
tur in c.j.de reſcri.lib.vj. vbi dicitur quod reſcriptum impetra
tum ab excõicato ipſo iure eſt nullum. Sed pone ꝙ inter par-
tes reuocet̃ in dubiũ de excõicatione iudex pronunciat ſe iu-
dicem competẽtem,certè niſi à tali interlocutoria appellaret
valeret proceſſus poſtea, & ſentẽtia poſito ꝙ in veritate reſcri
ptum fuiſſet nullum & impeditum ab excommunicato.& fa
cit quod no.Inno. & alij Doct.in c.ſuper literis.s̃.de reſcri. &
80 hæc de octauo membro.¶ † Circa nonum membrum princi-
pale an à ſententia lata ſuper deſertione poſsit appellare?videt̃
ꝙ non.quia deſertor appellationis cenſetur verus contumax
in non veniendo: vnde non debet poſſe appellare vt notatur,
per Archi.ij.q.vj. ſunt etiam quorum.Bart.vero in l,ij. in fi.C.
de epiſ.audi.eſt in contraria determinatione dicens,ꝙ iſta ſen
tentia licet ſit interlocutoria tamen habet vim diffinitiuæ, vt
d.l.ſi præſes,C. qũo.& quando iud.& in l. ſi ꝯ̃ maiorẽ. C.eo.&
no.in cle.ſi.eo.tit. vnde poterit ab ea appellari. & dicit Bal.ꝙ
ita in palatio & in curijs obſeruatur, & ita ẽt tenet & ſequitur
81 Rota deci.424.quę incipit,Item ſi à diffinitiua.in ij.co.¶†Sed
quęritur primo an hęc ſnĩa lata ſuper deſertione ſit diffinitiua
vel interlocutoria.Bal.in d.l.ij.dicit ꝙ eſt interlocutoria & be
ne facit c.ſua nobis.j.eo.j. tamen hẽt vim diffinitiuę intellige
quando appellatio q̃ ꝓnunciat̃ deſerta erat à diffinitiua, & ita
tenet Rota ĩ ꝑallegata deciſiõe. ſecus ſi erat ab interlocutoria
vel grauamine illato ante ſnĩam, q̃a iſto caſu adhuc reſtat co-
gnitio,& diffinitio cãę principalis.iõ eſt merè interlocutoria.
ſecus in primo caſu quando appło quæ ꝓnunciat̃ deſerta erat
à diffinitiua:tunc.n.nihil reſtat ad cognoſcendũ vt ipſa diffini
tiua mandet̃ executioni,vt in d.l.ſi ꝯ̃.& d.auth.ei qui.& ita di-
cit Rota eſſe tenẽdũ in deci.426. quæ incipit itẽ fuit dubitatũ
vtrũ ſnĩa. & ideo quando ſnĩa ſuper deſertione hẽt vim diffi-
nitiuæ requirit̃ cauſę cognitio,ac citatio partis,alias eſſet ipſo
iure nulla, vt eſt dictum.s̃.non ob.dictũ Inn.in c.auditis.s̃.de
procu. quia loquit̃ in alijs meris interlocutorijs,nõ aũt in ha-
82 bentibus vim diffinitiuæ.¶ † Secundò quærit̃ an ſnĩa lata ſuꝑ
deſertione poſsit reuocari per ipſum iudicẽ? Bal. in d. l.ſi p̄ſes.
dicit ꝙ quando iudex appłonis pronunciat appellationẽ eſſe
deſertã dr̃ pronunciare ſe nõ iudicẽ, & ideo quando iudex ꝓ-
nũciat ſe iudicẽ cõpetentẽ non põt talis interlocutoria reuo-
cari amplius ꝑ ipſum iudicẽ,vt eſt tex.no.& ſing.in c.ſignificã
tibus,j.de of.dele.Sed dicit Bal.ꝙ iſte tex. loquit̃ in iudice de-
legato ſed iudex ordinarius qui non põt à ſe abdicare iuriſdi-
ctionẽ,vt in l.Paulus.ff.de of.p̄ſi. poterit ordinarius talẽ inter
locutoriã habentem vim diffinitiuę reuocare,vt patet in d.l.ſi
p̄ſes. Sed tu limita prædicta procedere niſi à tali ſnĩa qua pro-
nunciaretur appłonem deſertã vel ſe iudicem incompetentẽ
fuerit appellatum.tunc.n.etiam iudex delegatus poſſet talem
interlocutoriã,& ſnĩam reuocare, & ita tenet Rota deci.74.q̃
incipit,item ſi auditor.& rõ eſt quia illa ĩterlocutoria fuit ſu-
ſpenſa per appłonem,vnde non poteſt dici,ꝙ finita ſit iuriſdi-
ctio ipſius iudicis delegati,merito poterit hoc caſu talẽ ſnĩam
reuocare,& ita eſt tex.no.in c.dilectus.iij.j.de p̄ben.& ita etiã
clarius hoc decidit Rota deci.86.quæ incipit.item ſi à pronũ
ciatione.& ſequitur Pan.j.eo.in c.cum ceſſante.col.iij.Secun
do limita prædicta procedere in appłone interpoſita à diffini
tiua quia iudex appłonis ab interlocutoria vel grauamine li-
cet pronunciauerit appellationẽ eſſe deſertã,tamẽ poterit in-
diſtinctè reuocare eam cũ talis ſit mere interlocutoria q̃ quo
ad iudicẽ non tranſit in rẽ iudicatã vt in d.c.cũ ceſſante. & ita
tenet Rota ĩ d.deci.426.& ex his infert̃ quod eo caſu quo ſnĩa
ſuper deſertione hẽt vim diffinitiuæ dr̃et appellari ab ea tanq̃
à diffinitiua ſed eo caſu quo habeat vim interlocutoriæ dr̃et
ab ea appellari tanq̃ ab interlocutoria, & ſic in ſcriptis & ex-
preſſa legitima cauſa,vt in c.j.eo.ti.in 6.& ita tenet Rota in d.
deci.86.& ita ẽt debet intelligi quod no. Bald.in l.pen.in fi.C.
84 quo.appe.& hoc de nono membro. ¶†Circa decimum & vlti
mum membrũ principale an quãdo allegatur, quod appella-
tio eſt deſerta poſsit ſtatim peti executio ſnĩæ.tex. in d.l.ij. C.
de tẽp.appel.dicit quod deſerta appellatione ſnĩa debeat mã-
dari executioni.Item tex.in cle.ſicut.eo.tit. dicit quod elapſo
anno appło eſt deſerta niſi doceat̃ de iuſta cauſa impedimẽti:
vnde quæritur primo quid ſi ita modicum reſtat de anno, ꝙ
ſit notorium & certũ non poſſe expediri cã appłonis an pote-
rit tũc peti executio. vr̃ ꝙ ſic,quia fruſtra expectatur finis tp̃is
cuius euentus nihil operatur,ff.ad Velleia.l. aliquãdo,cũ alijs
ſimilibus. do.Car.Flo. in d.clem. ſicut. in ſecunda quæſtione
tenet ꝯ̃rium,niſi totus annus ſit elapſus & hoc per tex.no.in c.
85 cõmiſſa.de ele.li.vj.& ita ſequitur Gemi.¶ † Secundò q̃ritur
pone quod eſt lapſus integer annus an poterit ſnĩa mandari
a executioni.[a] Inno.hic in prin.tenet quod ſic,quia cum per la-
pſum anni ſit deſerta appellatio in d.cle.ſicut, iudex habet in
tentionem fundatam in exequendo,ideo ſi ſibi nulla eſt facta
notificatio de impedimẽto poterit exequi & valebit executio
quando re vera non ſuberat impedimentum. alias ſecus, quia
cum tunc in effectu duret appellatio,talis executio veniret re
tractanda per viam attentati coram ipſo iudice appellationis
docto de impedimento, & in hac opi.reſidet hic do.Anto.&
Imo. in fi. vt ſic non ſit neceſſe quod ſit lapſum biennium. &
ita etiam fuit de mente gloſſ.in d.auth.ei qui.in fi. Sed aduer-
te quia tex.in d.auth.ei qui,requirit quod ſit lapſum biẽnium
vt ſic ſententia primo ſuſpenſa per appellationem firma ma-
neat. ergo ante biennium non põt ſententia exequi,& ita de-
terminat

ADDITIO.

a ¶Mãdari executioni.Adde an executio ſnĩæ q̃ trãſiuit in rẽ iudicatã ad hoc vt impediatur requirit̃ quod id quod allegatur ad impediendum eam,ſit tale, ꝙ nõ requirat altiorem indaginem & offeratur probatio incõtinẽti,vide per Do. Ale.de Imo.in conſ.ſuo.83.in v.vol.circa fi.Bar.ab Hor.

terminat Bar.in d.auth.ei q.& in l.j.in fi.ff.nil nou.appel.pen-
dē.ad idem tex.in auth.ſi tñ.C.de tpi.appel.vbi ſimiliter pon-
deratur biēnium ita quod ſnīa extet firma ante biēnium,ideo
exequi non poterit.& hanc partem ſequitur ēt Bal.in d.l.eos.
in col.iij.dicens, ꝙ deſertio appellationis non cōſtat ex ſolo
lapſu tpis niſi ſit lapſum biennium.& refert Io. An. ita tenere
in c.in p̄ſentia.ſ̄. de renunc.quia cum potuerunt interueniſſe
impedimenta interim appellatio eſt dubia, vnde interim non
poteſt ſnīa exequi antequam firma maneat per lapſum bien-
nij,vt d.authen.ei qui.per quem tex.no.ibi Bar.in fi.quod per
lapſum anni non confirmat̃ ſnīa niſi ſit lapſum bienniū quod
86 no.ad d.cle.ſicut.¶ † Tertio quæritur an deſerta appellatione
appellans ad ſoluendum habeat tp̄s quod datur alijs iudicatis,
prout habetur in l.intra dies.ff.de re iudi.dic ꝙ non, vt eſt glo.
ordi.in d.l.ij.C.de temp.appel. imo incōtinenti deſerta appel
latione poteſt cogi ad ſoluendum & ſic inter deſertionem &
executionem nullum eſt medium tempus neceſſarium : & ita
dicit & ſequitur Bal.in d.l.ij.facit etiam tex. in l.quoniā nulli
in verbo,mox.C.eo.tit. & hæc procedunt quando fuit deſerta
appellatio per negligentiam appellantis,ſecus ſi appellans fe-
cit diligentiam . tamen quia male appellauit hoc cognito fuit
ſententia confirmata,tunc non poſſet fieri executio ſentētiæ
incontinenti niſi poſt quatuor menſes qui dātur iudicatis . &
ita eſt tex.no.in l.ij.C. de vſu.re.iu. vbi illud tēpus currit à die
87 confirmationis ſnīæ.¶†Quarto quæritur dato quod prima fa
cie cōſtet appellationem eſſe deſertam,an poterit fieri execu-
tio ſententiæ ſine citatione cōdemnati & cauſæ cognitione .
Inno. hic in prin.tenet quod ſic ex quo ſemel plenariè eſt co-
gnitum & cum hoc dicto reſidet hic do.Ant. & Imo. vt hic p̱
eum in fi .Sed do.Flo.in cle.ſicut. eo.tit.in ij.q.cōcludit quod
in executione ſentētiæ ſit neceſſaria citatio partis & cauſæ co
gnitio:& idem tenet Bart. in l.j. in fi.ff. nil nou. app. penden.
& adducit pro hac parte tex.in d.l. ſi contra maiorem.C.eod.
tit.vbi dicitur quod debet conſtare iudici de deſertione & ne-
gligentia appellantis antequam exequatur,vnde non pōt con-
ſtare niſi cauſa cognita & citata parte,vt in c.j. in fi.de ca. poſ.
& in l.in cauſę.§. cauſa cognita.ff. de mino. idem tenet Bal.in
d.l. omnes.C.eo.col.iij. Nam non conſtat appellationem eſſe
deſertam ex hoc ſolum ꝙ fatalia ſint decurſa, vt eſt dictum. ſ̄.
& hoc idem ſequit̃ Bal.in l.ij.in fi.C.de temp.app.vbi dicit de
hoc eſſe meliorē tex.qui ſit in iure ꝙ poſt fatalia nō poſſit fie-
ri executio ſententiæ,niſi citata parte,& cauſa cognita. nō er-
go ſequitur lapſa ſunt fatalia, ergo debet ſnīa exequi inaudita
parte , vt ibi in tex. & in hac ſententia reſidet hic Panor. in fi.
Nam quotiens abſenti poſſet aliqua defenſio competere ſem
per eſt neceſſaria citatio etiā in notorijs,vt tenet gl.or.in c.ad
noſtrā. el iij.ſ̄.de iureiu. & eſt dictū in c.cum ſit in fi.ſ̄.eo. vbi
de hoc vide . Non ob.ꝙ cōtra appellantē ſit præſumptio iuris
poſt lapſum anni,vt d.cle.ſicut,& pręſumptiones iuris ſunt li-
quidiſſimæ probationes,vt dicit gl.in l.ſi tutor.C.de peric.tu.
q̱a certe talis præſumptio nō ſufficit , vt poſſeſſor amoueatur
à ſua poſſeſſione eo inaudito,& nō citato.pro quo eſt tex. val
de no. in c. licet ep̄s. de p̄ben.in vj. vbi licet per acceptionem
ſecundi beneficij,& aſſecutionē incōpaſſibilis,cum primo ip
ſo iure vacet primū .j̄. de p̄ben .c.de multa. tamen non poteſt
amoueri poſſeſſor illius beneficij à ſua poſſeſſione eo inaudi-
to,& nō citato.licet ergo cōtra poſſidentē ſit præſumptio iu-
ris,& inducta ſit priuatio iuris ſui ipſo iure, executio tamē fie
ri nequit ſine citatione partis,vt eſt ibi tex.valde no.& facit.c.
ordinarij.de of.or. in vj. ex quibus infertur cōcluſio qđ lapſis
fatalibus nō poſſit fieri executio ſnīæ niſi cauſa cognita, & ci
ta parte ꝯ Inn.d.Ant.Imo.& ſi fieret, dr̄et ante oīa tanq̄ de fa-
cto,& nulliter reuocari.ar.c. cum cauſam.de offi.dele.ſ̄m do.
88 Panor.hic.† iudex enim q̄ fuit facilis in mittēdo in poſſeſſio-
nē,debet eſſe facilior in reuocādo , vt dicit tex.in l.j.ff.ſi muli.
vē.nomi.& ſi iudex dedit tenutam, ſeu immiſit in poſſeſſionē
a nō citata parte[a] vel fecit executionē p̱ſonalē , vel capturā p̱ſo-
næ nō citata parte,dēt reuocare incōtinenti , & ſine citatione
alterius partis . & hoc fuit ſingulare dictū Inn.in c.querelā. de
elec.in gl.ſup̱ verbo,ſubtractā . q̱a quæ de facto & ſine citatio-
ne fiunt,debent de facto,& ſine citatione reuocari, vt in l.mi-
nor.ff.de eui.& ita tradit Bal.in l. ſi pacto quo pęnā,in prin.C.
de pac. quæ dicta bene no.& tene menti:& hoc quando à ſnīa
89 erat appellatū.¶ † Quinto quærit̃ ſi à ſnīa nullatenus fuit ap-
pellatū,vtrū ꝯ victum poterit fieri executio abſq; alia cauſę co
gnitione,& citatione partis? Inn.hic tenet ꝙ ſic : ex quo ſemel
iam eſt cognitū,vt ſ̄.Sed idē Inn.in c.cum ſuper.ſ̄.ti.proxi.di-
ſtinguit,ꝙ aut executio ſnīæ habet fieri in eiſdem rebus in ſen
tentia declaratis, & nulla alia citatio requirat̃ : ſecus ſi execu-
tio haberet fieri in alijs rebus, puta eſt ꝯdemnatus in quantita
te,tūc ſi executio habet fieri in rebus ,aut in captura perſonæ,
requiritur citatio,& cauſæ cognitio.arg.l.à diuo Pio.§.in ven
ditione.& §.ſi ſup̱ rebus,ff.de re iudi. & ita cum hac determi-
natione ſequitur Bar. in d.§. in venditione. & cum hac deter-
minatione Inno.& Bar.reſidet Bal.in l.ab executore.ij.col.C.
quo.ap.& adducit gl.or.ſ̄m eum in l.j.C.de iud. quæ voluit ꝙ
in executione alia cāæ cognitio nō requiratur.& in hac diſtin
ctione reſidet etiam idem Bal.in l.j.in fi.C.de iur. & fac.igno.
90 adducit gl.ſing.in l.minor.xxv.annis cui fideicō.ff.de mi.†vbi
ſnīa habet executionem paratā etiam de iure cōi,vt ibi in tex.
in verbo,parata.ergo alia cauſæ cognitio non requirit̃.In ꝯriā
vero partē, ꝙ omni caſu in executione ſnīæ requiratur cauſæ
cognitio,& partis citatio,non ſolum quando à ſnīa fuit appel
latum,& appellatio eſt deſerta: ſed etiam ſi nulla fuit appella-
tione ſuſpenſa , & etiā ſiue executio habeat fieri in eadem re ,
ſeu in diuerſa.& pro hac concluſione eſt tex.in d.l.j. C.de iur.
& fac.ign.ibi,ſi cęperis ex ſententia cōueniri. nam ille incipit
conueniri qui citatur:q̱a citatio eſt principium.hinc dr̃ ꝙ om
ne iudicium ſumit initiū à citatione, vt inſti.de pęna teme.li-
tigan.§.oēm.& dicitur cęptum iudiciū per ſolam citationem.
l.vbi cęptum.& ibi glo.ff.de iudi.& per glo.in rub.ff.de in ius
voc.ergo eſt expreſſum in d.l.ij. ꝙ in executione ſnīæ requirit̃
citatio. Ad idem etiam glo.in l.ij.ff.de inoſ.teſt.quæ voluit ꝙ
in executione ſententiæ debeant dari dilationes ad defenden
dum,licet debeāt eſſe valde breues ſ̄m glo. ergo requirit̃ cau-
ſæ cognitio,& citatio,vt d.§.cā cognita.& in hac opi.eſt Cy.in
d.l.ab executore.in prima quæſtione.& hoc idē ſequitur,& te
91 net Imo. in d.§.ī venditione.†Nam in executione pars poteſt
lædi, cū ēt multæ exceptiones poſſint opponi poſt ſententiā,
quas enumerat glo.in d.l.j.& Doc.in l.4.§.condēnatum. ff.de
re iud. ergo citatio requiritur.l. de vnoquoq;. ff. de rę iudi.ſ̄.
de ma.& obe. inter quatuor. Et prædicta abſq; dubio p̱cedūt,
quando à ſententia erat primo appellatū: q̱a appellatione de-
ſerta,& ēt eo caſu quo iudex à quo,vel ad quem poſſet exequi
ſententiam anteq̄ pronunciatum ſit ſuper deſertione. de quo
articulo vide plene.j̄.in fi. nullus tamen iudex poterit exequi
ſentētiā niſi citata parte,cum cauſæ cognitione, an appellatio
ſit deſerta,vel non.ita tex.in l.ſi contra maiorem.C.eo.tit.vbi
Bal.& Saly.hoc tenent.idem Bal.& Saly.in l.ij.in fi.C.de tem-
po.appel. per illū tex.idē Bar.in l.j.in fi.ff.nil no.appel.pen. ꝙ
no. ¶Ex his infertur alia concluſio ꝙ poſt ſententiam , etiam
à qua non fuit appellatum requirat̃ in executione citatio par-
b tis,[b] ſiue executio habeat fieri in eiſdem,vel alijs rebus,contra
Inno.Bar.& Bal.& vide ſingulariter Inn.in c.cum olim.de pri
uile.in gl.in verbo, per portarium. ex quibus etiam infertur ꝙ
ſicut non poteſt fieri executio etiam in eiſdem rebus ſine cita
tione partis , vt ſ̄.minus poterit ipſa perſona condemnata per
ſonaliter capi pro executione ſentētię,dato ꝙ poſſet deuenire
ad capturam perſonæ,non aliter facta executione bonorū: tñ
erit neceſſaria partis citatio , vt patet ex præcedentibus . licet
Bal.de hoc dubitauerit in d.l.j.in fi.C. de iuris & fac. igno.ta-
men eius dubitatio procedebat ſ̄m eius opi. ibi,quod in exe-
cutione ſnīæ nō reqrat̃ alia citatio.q̄ opi.nō p̱cedit,vt ſ̄.& iō
ſicut nō pōt fieri executio ī rebus , vt ſ̄.à maiori nō po terit in
p̱ſona q̄ eſt dignior cęteris rebus,vt 22.q.2.p̄cipuū,cū alijs ſi.&
facit qđ hr̃ in l.in ſeruorū,ff.de pę.& qđ ī captura p̱ſonæ in ci-
uilibus reqrat̃ prīo citatio partis,tenuit Bal.in d.l.ſi pacto quo
pęnā,& p̄dicta bene no.nā p̄dicta p̱cedunt ēt ſi habeā iā licen-
tiam à iudice faciēdi capi debitorē meū,à qua licētia debitor
appellauit,& deinde eius applo eſt deſerta.ſi primus iudex vi-
gore illius licētię facit debitorē p̱ſonal'r capi, anteq̄ iudex ap-
plonis p̱nunciauerit applonē deſertā,an valebit captura.Bal.
in addi.Spe.in 4.carta,in verſ.caſus talis.tenet ꝙ ſic . Sed certe
dēt ītelligi debitore primo citato:nā dubitatio Bal.erat,an po
tuiſſet fieri captura anteq̄ p̱ iudicē applonis eſſet p̱nunciatū
ſup̱ deſertione.& cnocludit ꝙ ſic, vt vide.j̄.in fi.huius c.ſed ꝙ
nō reqrat̃ citatio,hoc nō dicit Bal.q̱a certe reqrit̃,vt ſ̄.p̱xi. eſt
32 dictū.† Et adde alias notabiles ꝯcluſiones in executione ſnīæ.
primo, ꝙ eo caſu quo executio ſnīæ quę tranſit in rē iudicatā
poſſit fieri ꝯ ꝯdēnatū abſq; alia citatione : tñ qñ ſnīa hēt exeq
ꝯ tertiū nō nominatū in ſnīa,abſq; dubio hoc caſu ſemper eſt
neceſſaria cāæ cognitio & citatio.hoc fuit notabile dictū Inn.
in c.q̱a V.ſ̄.de iu. vbi no.dixit ꝙ licet ſnīa pro me in aliquo be
neficio

ADDITIO.

a ¶Quod fit à iudice nō citata parte,debet etiam de facto reuocari. Adde Bal.in c.j.de cau.poſ.& propriet.in c.ab excōicato,de reſcrip.in l.dies feſtos, C.de fer.Lud.pulchrè conſ.320.hæc iſtorum,& c.3.col.

b ¶ Requirat̃ in executione citatio partis . Adde an requirat̃ in executione ſnīæ appellatione deſerta.vide p̱ Bar.in l.j.in fi.ver.q̄to elapſo termino.ff.nil noua.appe.pe .p̱ Bal.in l.ſi cōtra,in fi.& in l.eos,in prin.in ij.col.C.de epi.aud. p̱ Inn.hic late.& p̱ Bar.in l.a diuo Pio. in §.in venditione.ff.de re iu. & diſtinguit Bar.aliud eſſe in p̱ſonalibus actionibus,aliud in realibus ibi,q̄ro:tu eris iudex venit ad te , &c. & an debitore capto poſſit fieri miſſio in bonis vide p̱ do.Ale.in cōſ.133.in 3.vol.& in conſi.Lud.Ro.133. Bar.ab Hor.

neficio,ſeu alia re,& poſt ſn̄iam moriatur victus, ſi contingit
quod illud beneficium,vel alia res deueniat ad aliū,non pote
rit ſententia mandari executioni cōtra illum tertiū abſq; cau-
ſæ cognitione,& citatiōe,ex quo ille nō eſt nominatus in ſen-
tentia.ideo licet alia ſentētia,vel inſtrumētum habeat execu-
tionem paratam, debet intelligi ↄ̃ nominatos in ſn̄ia,vel in in-
ſtrumento,non autem ↄ̃ tertios poſſeſſores etiam poſsidentes
res hypothecarias.ita Ang.per tex.in l.j. C.ſi vnus ex plur.hæ-
re.& in l.ſi binæ.ff.de iniu.teſtam.vbi Bal.& Imo.idem tenent.
& idem Bal.in l.ſi pro te.C.de do.promiſ.per illum tex.& hoc
niſi ſit hæres,ſeu vniuerſalis ſucceſſor,ſm Bal.& Imo.in d.l.de
quo ĩ.dicet̃. & licet q̄n foret res litigioſa ſi transferat̃ in alium,
poſſet fieri executio ↄ̃ illum tertium poſsidentem,vel tertium
ſucceſſorem ſingularem, & hoc propter vitium litigioſi, vt in
l.2,C.de litigi.& tenet Bal.in l.j.C. de alie.iud.in 3.q. & in d.c.
quia V.tn̄ in executione ſn̄iæ requirit̃ citatio partis.& hoc pro
pter dictum notabile Inn. ibi ponentis hanc regulam, ꝙ ſemp
in executione, quæ habet fieri ↄ̃ alium non nominatum in ſen
tentia requirat̃ citatio,& cauſæ cognitio.& ita Bal ibi,pro quo
facit,quod notabiliter in ſimili voluit Bar.in l.3. C.de pignor.
dicens, ꝙ licet inter debitorem, & creditorem valeat pactum
de capiēdo poſſeſsionem propria authoritate, vt d.l.3. & poſ-
ſet apprehendi tunc abſque alia requiſitione,& citatione par-
tis,vt ibi:tn̄ ſi contingat poſtea, ꝙ eandem rem non poſsideat
ipſe debitor, ſed alius tertius etiam ſingularis ſucceſſor ↄ̃ ſin-
gularem ſucceſſorem non poſſet hoc fieri: ſed requirit̃ cauſæ
cognitio,& citatio partis, vt eſt tex. & glo.notab.in l.is, cui.§,
qui poſſeſsionem.& plenius per Bar.in d.l.3. ff.vt in poſſ.lega.
vbi Bar.idē tenet. Et ad p̄dicta vide notabiliter per Rotā in de
ci.56.q̄ incipit,Itē lite. ↄcludētē,ꝙ ſi lite pēdente reus transfe-
rat in aliū tertiū permutādo, vel alio mō reuocabit̃ per viam
attentati,eo tn̄ citato.quæ omnia dicta ſunt bene notanda.Se-
93 cūdò adde,quod † non ſolum ↄ̃ tertium etiam ſingularem ſuc
ceſſorem non poſſet fieri executio ſn̄iæ ſine citatione partis,
ſed etiam ↄ̃ hæredem vniuerſalem ſucceſſorem requirit̃ cita-
tio:licet.n.inſtantia cepta cum defuncto tranſeat ad heredem,
l.ſi eum hominem.ff.de fideiuſſ.& obligatio defuncti in hære-
dē,l.j.C.vt act.ab hære.& ↄ̃ hæredes. & ipſe hæres repræſentet
perſonam defuncti,vt in l.cum hæres.ff.de diuer.& tēp.præſcr.
& in l.mortuo.ff.de fideiuſ.& cenſeat̃ eadem perſona cum de
functo,vt in auth.de iureiu.a mor.præſti. tn̄ ſn̄ia lata,poſito ꝙ
ↄ̃ condemnatum habuiſſet executionem paratam: ſecus tn̄ ↄ̃
eius hæredem,niſi primò præmiſſa cognitione, & citatione,ſe
cundum Inn.& Doct.in d.c.quia V.cum ſit neceſſaria liquida
tio,& debeat conſtare primo, ꝙ ſit hæres. & ita ſequit̃ Bal.in l.
per diuerſas.C.manda.in 10. q.in fi. vbi ad hoc allegat dictum
notab.Inn.in d.c.quia V. Vn̄ licet ſtatutum diceret,quod debi
tor poſsit perſonaliter capi pro debito,quia etiam tunc ita po-
terit capi perſonaliter hæres,ſicut poterat defunctus,vt voluit
Bar.in l.poſtulante.ff.ad Tre.licet aliqui allegent Bar. tenuiſſe
ↄ̃rium in l.ſi deceſſerit.ff.qui ſatiſd.cog. & non bene. ibi.n.lo-
quitur in pacto,& non in ſtatuto.vn̄ licet ipſe hæres poſsit per-
ſonaliter capi ſicut defunctus:tn̄ executio,& captura non pote
rit fieri ↄ̃ hæredem,niſi prius conſtito,& liquidato quod ſit he
res,& ipſo prius citato. ita dicit Bald.in d.l.per diuerſas.& per
dictum notabile Inn.in d.c.quia V.& idem voluit Bal.in l.fi.§.
& ſi præfatam.C.de iure delib.circa medium. & hæc dicta ſin-
94 gularia tene menti.adde,quod † licet defunctus habuiſſet noti
tiam ſn̄iæ,& ita incœpiſſet ſibi currere tempus,tn̄ eius hæredi
tempus appellationis interponendæ, vel proſequēdæ non cur
rit,niſi a die notitiæ. & per tex,ſingularem in l.fi. C. ſi penden.
app,& ita firmat Bald.in addi.Specu.eo.ti. de app,in 9.char.in
verſi.no.quod hæredi.ex quo habes,quod tempore appellatio
nis præſcriptio cœpta in defunctū non currit hæredi, niſi a die
ſcīæ ipſius hæredis.Item non currit hereditate iacente,cum ēt
non currat hæredi deliberanti adire. Et intellige prædicta non
ſolum appellatione iam interpoſita a defuncto, ſed ēt quando
defunctus lata ſn̄ia in eum ſtatim deceſsit anteq̄ appellaret.nā
hoc tempus x.dierum ad appellandum non incipit currere hæ
redi,niſi a die ſcīæ,& adite hæreditatis.ſecus ſi eo deliberante,
vel hæreditate aliter iacente.ita Cy.& Sal.in d.l.fi. & dixit Bal.
ibi,idem dicendum in nullitate ſn̄iẹ, vt tempus non currat hæ
reditate iacēte,vel heredi,niſi a die ſcīẹ.quod intelligit ibi Sa-
ly. quando cā nullitatis tractat̃ incidenter cum appellatione:
ſecus ſi principaliter ſeorſum de per ſe, vt ibi per eum. de quo
vide in c.dilecto.ĩ.eo. ver.60. quærit̃. & intellige oīa predicta,
ꝙ heres non habeat niſi illud tp̄s, quod ſupererat defuncto,qa
nullo iure cauet̃, ꝙ heres habeat plus de tp̄e, q̄ habuiſſet de-
functus,ſed in hærede hoc plus habet,quia non currit ſibi tp̄s
niſi a die notitiæ ſuẹ.& ita Bal.in d.l.fi. & tene menti prædicta,
quia valde vtilia, & ſingularia ſunt. ¶Quid aūt ſit in inſtantia
cāẹ principalis.vide in l.properādum. §.ſinaūt in medio. C.de

95 iudi.¶Sextò quærit̃ † deſerta appellatione,ad quem iudicem
ſpectat executio ſn̄iẹ? dic ꝙ primus iudex habet exequi, vt in
auth.ei,qui.C.de temp.app.& in auth.de app. & ĩ.quæ tempo.
§.j.& ita tenet Bar.in l.precipimus. C.eo.ti.in §.officijs. & ad-
ducit ad hoc tex.in d.l.ſi ↄ̃.C.eod.ti.facit ēt tex. & ibi glo. que
hoc tenet in verbo,executione.in l.2.C.de tempo.app.& hoc
ſine dubio procedit, quando appellatio eſt deſerta non inter-
ueniente aliqua pronunciatione iudicis ad quem. ¶Quid aūt
96 ſi iudex † ad quem, pronunciauit expreſſe appellationem eſſe
deſertam,an tunc executio ſn̄iẹ pertineat ad eū.dic ꝙ non,ſed
pertinet ad iudicē a quo.& ita tenet Arc.in c.Romana.§.fi.e.
ti.li.6.Idem ēt ſequit̃ Bal.in auth.ſi quis litigantium.C.de epi.
aud.quia ſn̄ia ſuper deſertione eſt interlocutoria, & non conti
net dari,vel fieri.iō ex ea non orit̃ actio, obligatio, vel coactio
ad aliquid dandum,vel faciendum,vt per gl.in c.ſi dilectus.cir
ca fi.s̃.de ele.& hoc idem ſequit̃ ēt Bal. in d.l.cos. C.eo.col.3.
& Bar,in l.a diuo pio.circa fi.princ.ff.de re iud. ¶Sed dubitat̃,
97 pone ꝙ † iudex ad quem,non ſolum pronunciauit appellatio-
nem eſſe deſertam, ſed ēt expreſſe confirmauit ipſam primam
ſn̄iam,an executio tūc pertineat ad eum.& videret̃, ꝙ ſic,quia
quando prima ſn̄ia eſt confirmata, debet agi ex ſn̄ia confirmā
te,vt eſt tex.in d.l.præcipimus. Sed ↄ̃rium eſt tenendum,quia
licet iudex ad quem, eo caſu, quo pronūciauit appellationem
deſertam,confirmauit ēt primam ſn̄iam, imò ēt ſi pronunciaſ
ſet tunc bene iudicatum, propter hoc executio non pertine-
bit ad eum, quia appellatione deſerta ſuperuacuo adiungitur
cōfirmatio per iudicē ad quē,cū ipſa ſn̄ia ſit a iure ↄfirmata,vt
in d.l.2.& in d.auth.ei,q.vnde cū in caſu appellationis deſertæ
nō dēat iudicari,ſeu p̄nūciari bn̄ iudicatū,ergo ex ſup̄flua p̄nū
ciatione iudicis ad quē,nō deuoluit̃ ad eū executio.& ita dixit
ſing.Bal.in l.pe.in fi.C.qūo appe.Nō ob.ꝙ quādo ↄfirmat̃ pri-
98 ma † ſn̄ia, dēat agi ex ↄfirmāte,& non ex ↄfirmata,vt d.l.p̄cipi-
mus.qa id p̄cedit,quādo cognoſcit de iuſtitia ſn̄iæ. ſecus ſi ſo-
lū ſup̄ deſertione: tunc.n.talis ↄfirmatio eſt ſuperflua, vt s̃.de
quo tamē articulo ĩ alijs caſibus, ad quē ſpectet executio ſn̄iæ,
vide p̄ Bar.in d.l.a diuo Pio.& p̄ gl.& Doc.in c.paſtoralis.§.p̄te
rea.de off.del.& p̄ Bal.plene in d.auth.ſi qs litigantiū. ¶Septi-
99 mo,& vlt.querit̃, an executio † ſn̄iæ poſsit peti coram iudice a
a quo,anteq̄ ſit lata declaratoria,& ſn̄ia ſup̄ deſertione[a] p̄ iudicē
ad quē.videret̃,ꝙ nō. Nā vt dictū eſt s̃. in 8. mēbro principali,
poſito ꝙ prima facie ↄſtet appl̄onē deſertā: tamē ſi reuocat̃ in
dubiū de deſertione corā iudice ad quē,& allegent̃ impedimē
ta, & iudex ad quē,p̄nūciaret appl̄onē nō eſſe deſertā,talis in-
terlocutoria trāſit in rē iudicatā ſi ab ea nō appellet̃.& poterit
tūc infirmari ipſa prima ſn̄ia, poſito ꝙ in veritate eſſet iā ↄfir-
mata a iure p̄ deſertionē appl̄onis,vt eſt dictū in d.8.mēbro ad
limitationē dictẹ cle.ſi appl̄onē. vnde cū ipſa ſn̄ia adhuc ſit in
ſuſpēſo, anteq̄ p̄nūciet appl̄onē deſertā: ergo interim iudex a
quo, nō dēt poſſe cām mādare executioni. & illud vr̃ voluiſſe
Bar.in d.l.cos. vbi tenet, ꝙ appl̄one deſerta iudex ad quē, dēt
per ſn̄iam ſuā declarare ipsā deſertā,& abſoluere partes ab ob-
ſeruatione iudicij, & ↄdēnare appellātē in expēſis. ergo vr̃, ꝙ
interim iudex a quo, exeq non poſsit. Sed in ↄ̃riū eſt tex.no.&
ſing.in d.l.ſi ↄ̃ maiorē.C.eod.ti.vbi ſatis eſt, ꝙ appl̄o ſit deſerta
vt ſic ſn̄ia exeq poſsit. nec reqrit̃ ibi, ꝙ primo ſit lata ſn̄ia ſup̄
deſertione p̄ iudicē ad quē:ſed ipſe iudex,q hēt exequi,de hoc
cognoſcet,vt eſt tex.multū ſing.ibi,& ita firmat ibi Ang.dicēs
ꝙ deſerta appl̄one poterit adiri primus iudex,q tulit ſn̄iam,vt
ſuā ſn̄iam exequat̃ nō expectata alia iuſsione, ſeu declaratiōe
iudicis ad quē. vnde dicit Ang.ibi, ꝙ cautela eſt, ꝙ quādo qui
obtinuit ſn̄iam, deprehēdit, ꝙ appl̄o eſt iā deſerta,modus eſt,
vt adeat iudicē a quo, vel aliū iudicē ad quē ſpectet executio,
& petat,vt ſn̄iam exequat̃: & ſi appellās ↄparet, & opponat de
pēdētia appl̄onis,dēt replicari de deſertione, de qua iudex adi-
tus p̄ executione ſn̄iæ, habebit ipſe cognoſcere tanq̄ de emer-
gēti. & licet iudex ipſe a quo principaliter nō poſſet ipſe adiri
ſup̄ deſertione,vel pronūciatione deſertionis appellationis,&
tūc ↄſtito de iſto emergenti in cā executionis, ꝙ appellatio ſit
deſerta, pōt ipſe ſuā exequi ſn̄iam, vt eſt tex.no. in d.l.ſi ↄ̃ mi-
norem.& facit l.qm̄ nōnulli.in fi.eo.ti.& ita ēt fuit de mēte gl.
in d. l. cos. q̄ voluit no. & ita allegat̃, ꝙ deſerta appellatione
ipſo iure redit iuriſdō ad iudicē a quo,& alia pronūciatio p̄ iu
dicē appellationis nō eſt neceſſaria.& hanc ēt partē,& cautelā
in exequēdo ſn̄iam ſecutus eſt Ang.& Imo.poſt eū in l.p̄ſes.ff.
de re iu.vt ſic nō ſit neceſſaria p̄nūciatio iudicis ad quē ſup̄ ip-
ſa deſertiōe.hoc idē ſecutus ē Ang.ↄſ.126.qd̄ inci.In dei noīe,
&c.viſis oībus actis.& ĩ ↄſ.ſuo 136.qd̄ inci. In dei noīe.&c.Sta

tutum

ADDITIO.

a ¶Antequam ſit lata declaratoria, & ſententia ſuper deſertione. Adde,an va-
leat ſententia pro appellante poſt deſertam appellationem. vide per D.Alex.
conſi.4.in 5.vol.in prin.Barth.ab Hor.

tutū pręďictū.idē dicit Ang.in d.ɔſ.126.qđ incip.Quādocūq;.
poſſet oſtēdi,ꝙ appellatio fuit nulliter interpoſita:puta poſt x.
dies,vel ſine ſcriptis,vel aliter.Nā poterit peti executio ſnīę:&
ſi opponaṫ, ꝙ pēdet appellatio,dēt triplicari,ꝙ fuit nulla,quo
ɔſtito poterit ſnīam exequi nō obſtāte, quod iudex appellatio
nis nihil pronūciauerit,ꝙ tene menti. & ita ēt hoc vṙ ſequi,&
velle Bar.in l.j.in fi.ff.nil no.appel.pē. & Bald.in d.l.eos.col.3.
tenētes tamē pręďicta quo ad deſertionem procedere, quādo
iam eſſet lapſum biēnium:quo caſu tūc ipſa ſnīa firma manet,
vt ī d.auth.ei,qui. & aliàs a biēnio nō poſſet peti executio ſnīę
ſm eos.& eſt dictum ſ.in 2.q.huius partis.Dubium tamē facit
quod dicit Bar.in d.l.eos.& iō poſſet dari cautela in ɔ̄rium, qa
100 appellās † debet tūc adire iudicem ad quē, & petere inhiberi
iudici a quo,vel etiam poterit proſequi appellationem coram
eo.& ſi opponaṫ de deſertione,replíceṫ de impedimētis, & pe
taṫ in integ.reſtō. tūc.n.iudex ad quem, poterit cognoſcere,&
pronūciare appellationem nō eſſe deſertam,& reuocare ꝑ viā
attētati executionem factam ꝑ iudicem a quo,vt eſt dictum ſ.ī
d.2.q.& ꝑ hūc modum poterit impediri ſ.dicta cautela, & iu-
riſdictio iudicis a quo,& nō prius ſnīam exequaṫ antequam ſu
per deſertione ſit lata ſnīa ꝑ iudicem ad quem.& hoc tene mē
ti in practica executionis ſnīę, quia vtilis cautela eſt.Amplius
101 adde pręďictis no.limitationem,ꝙ†ſi ꝑ formam ſtatuti tꝑe ap
pellationis proſequēdę eſſent vtilia, puta dicit ſtatutum, ꝙ cā
appellationis debeat expediri j.xxx. dies vtiles, & tāto tꝑe du-
ret inſtātia,tūc nūquam poterit ſnīa prius mādari executioni,
niſi primo pronūciatum ſit appellationem eſſe deſertā ꝑ iudi-
cem ad quem.& rō eſt, qa tpa vtilia reqrūt inqſitiōem facti.ad
hoc facit,ꝙ no.in l.3.§.ſi ad diē.ff.de re mil. ī rōne ſui. & ēt qa
tpa vtilia regulariter nō currūt ignorāti,vel impedito,ſm ea,q̄
habenṫ in c.qa diuerſitatem.j.de ɔceſſ.pręb. ꝑ gl.no. in c.3.de
pręb.li.6. & hoc fuit notabile dictum Bal.in d.l.eos. C.eo.col.
4.quod ſingulariter tene mēti, qa alibi nō inuenies. ¶Vltimò
102 ſcias,ꝙ ſi†ſtatutum imponit pęnā iudici appellationis,ſi cām
nō diffiniuerit j.tpˢ duorum mēſium nō incidit in pęnam,nec
iudex teneṫ aliter pronūciare, quādo appellatio eſt deſerta.ita
Bal.in add.Spe.co.ti.in 4.char.ver.dicit ſtatutum. allegat glo.
no.in l.eos.C.eo.ti.in verbo,vel iuſta.quod no.& intellige dū-
modo nō ſteterit per iudicem,vt per Bar.in l.Titia.§.vſuras.ff.
de leg.2.in l.mora.ff.de vſur.ſicut. aliàs dicebat no.Bal.ſ.in c.
j.de mu.peti.& ff.famil.erciſ.l. fi. quod ſtāte dicto ſtatuto, iu-
dex nō incideret in pęnam,ſi partes inter ſe trāſigūt, vel aliter
componūt.Quid autem ſi ɔpromittāt,vide plene ſ.in 9.co.in
ver.ſextò quęriṫ.in fi.& ī ver.ſeptimò quęriṫ. Amplius voluit
Bal.in l.j.§.magiſtratibus.ff.de magiſt. ɔueni. per illum tex. ꝙ
ſi ſtatutum arctat iudicem ad ferēdam ſnīam,vel aliquid aliud
ſub certa pęna,dēt ītelligi,vt ita demū iudex teneaṫ ſi ad id fue
rit reqſitus.& idē ſeqṫ Panor.in c.finē litibus.ſ.de do.& ɔt.cir
ca fi.& ī c.pe.ſ.de iud.col.pe.& hęc ſufficiāt ꝓ notabili,& vtili
repetitione huius decr. edita ꝑ clariſſ.Doc.Do.Phil.de Franc.

SVMMARIVM.

1 *Qui iter arripuit ad ſedem Apoſtolicam ex cauſa neceſſaria ſua, vel alterius, an poſſit trahi in iudicio.*
2 *Vtrum qui vadit in peregrinatione teneatur dimittere procuratorem, vel poſſit contra eum procedi ad primum, vel ad ſecundum decretum,& ibi, quòd maius eſt priuilegium peregrini, quàm abſentis cauſa reipublicæ.*
3 *Qualiter intelligatur, quòd Roma ſit communis patria, & vtrum quilibet poſſit ibi conueniri non ſolum coram Papa, ſed etiam coram ſuo epiſcopo ordinario ibi reperto.*
4 *Vbi,& in quo loco dicatur eſſe curia Romana.*
5 *An hodie curia Imperatoris dicatur eſſe communis patria, ita quòd quilibet poſſit ibi conueniri.*
6 *An hodie l.Roma.ff.ad municipa.ſit correcta,ex quo non eſt in dominio Imperatoris,& an hodie ibi ſit communis patria,& generalis forus quo ad laicos.*
7 *Hodie Roma eſt in dominio Papæ,& communis patria.*

CAP. IX.

MEminimus. Si reus poſt citationem,vel no-
titiam literarū arripuit iter ad
curiam, delegatus in cauſa procedet, aliàs nō.h.d.
cum c.ſuggeſtum.j.eo.iſta decreta. quo ad miſſio-
nem nūcij hodie eſt correcta, per c.vt debitus. j.eo. vbi de hoc
diceṫ in gl.2.ibi,ſed nunquid de hoc. an hodie ſi quis in ꝓpria
perſona acceſſit ad curiam habeat ius appellationis.diceṫ ple-
ne in d.c.vt debitus.& ibi per Inn.ex cuius dictis concludit hic
1 Panor.ꝙ †itinerans ad Papam ex cauſa neceſſaria ſua,ſeu alte-
rius non debet interim ɔ̄ eum procedi in partibus. & talis de-
fendetur non virtute appellationis,ſed per ti. de peregri.j.nec
obſ.l.ignorare.C.de teſt.mil. vbi ɔ̄ abſentem ex cauſa reipubli
cæ, qui non dimiſit procuratorem procediṫ ad miſsionem fa-
ciendam ex primo decreto,ex quo nō defendiṫ, quia certe ma
2 ius eſt †priuilegium indultum itinerantibus ad ſedem Apoſto
licam ex iuſta cā, quia ɔ̄ eos nullo mō procedi poterit, eſto ꝙ
non dimiſerunt procuratorem. quod dictum eſt notabile, ſm
Panor.hic,de quo plenius diceṫ in c.j.j.de pereg. In alia tū ma
teria,an abſens ex cā reipublicæ, an alia neceſſaria cā excuſeṫ,
ſi non dimiſit procuratorem.vide in d.l.ignorare.& tex.in l.eū
dem.§.j.ff.de leg.& per Bar.in l.j.ff.de diuer.& temp.præſcri.ꝑ
Doct.in c.2.de procura. ¶Sed quærebat hic Abb. pone, ꝙ Eṗs
3 Peruſinus eſt in † curia,& eius ſubditus eſt ibi latitans,nūquid
poterit eum citare?& determinat,ꝙ ſic,quia Roma eſt cōis pa
tria.ff.ad muti.l.Roma,& in c.fi.de fo.comp.vñ funditus pote
rit ibi conueniri coram ſuo ordinario.ꝙ intelligit hic Bal.etiā
realiter,quia poterit ēt carcerari,& capi. an tū cōpetat ſibi ex-
ceptio,ſeu ius reuocandi domum. plene vide in c.fi. & per Io.
An.in c.Romana.§.ɔ̄hentes.de fo.comp.lib.6. & intellige, ꝙ
4 ibi dṙ eſſe†Roma,vbi eſt curia Papæ.c.2.de priuil.in 6.& ita In
no.in c.ego N. de iureiur.ſecundò intellige idem eſſe dicendū
5 in Imperatore.nam in curia†Imperatoris pōt quilibet conue-
niri,& dṙ eſſe cōis patria.ita gl.& Doc.in d.c.fi.¶Tertiò dubi-
6 taṫ,an†hodie d.l.Roma.ſit correcta.But.in d.c.fi. in vlti.char.
in prin.dixit,ꝙ ſic:& ꝙ hodie laicus nō ſubditus Papę nō poſ-
ſit ɔueniri in curia Romana,qa d.l. ꝓcedebat olim, qū Roma
7 erat Impatoris.hodie†aūt cū ſit in dñio Papæ. c.fundamēta.de
eleç.in 6.iō ſecus eſt. ſed Imo.in d.c.fi.in hoc tenet ɔ̄rium,ꝙ ēt
hodie Roma ſit cōmunis patria, & ibi ſit generalis forus quo
ad omnes.c.cum expediat.de elect.in 6. & nota prædicta.

SVMMARIVM.

1 *Hic datur optima doctrina ad cognoſcendum grauamina non reparabilia in diffinitiua,& prius terminanda,& præiudicabilia,& cōuenientia cum cauſa principali,quod nota in actu practico.*
2 *Si teſtis accuſatur de falſo, vel obijcitur exceptio criminis contra teſtem, an debeat interim ſuperſedere in cauſa principali,& ibi de exceptionibus, quæ non contingunt cauſam principalem,& quando non obſtante appellatiōe ſuper ipſis poſſit cā principalis expediri.qđ nota in practica.*
3 *An & quando ſi appellatur in vno articulo ſeparato ſi fiat inhibitio,an iuſtificata appellatione omnia attentata veniant reuocanda ſi articulus appellationis poterat ſeperatim a cauſa principali terminari.*
4 *Si appelletur in vno articulo cauſæ, an ad iudicem deuoluatur iuriſdictio ſuper tota cauſa, ſiue articulus ſit connexus, ſiue ſeparatus a cauſa principali,& eſt nota.intellectus ad c.cū appellationibus friuolis.eo.ti.in 6.*
5 *Facta inhibitione iudici a quo, an ſit ſuperſedendum in tota cauſa principali, ſiue ſit appellatum ab articulo connexo, ſiue ſeparato.*
6 *Si pendente appellatione in articulo non connexo a cauſa principali, an ſuſpendatur iuriſdictio in tota ipſa cauſa principali.*
8 *Si appelletur ab interlocutoria nō tenetur iudex ſuperſedere in cauſa principali ante inhibitionem.*
9 *Quando articulus eſt connexus in cauſa principali pendentia appellationis in ipſo articulo, an ſuſpendat ipſam cauſam.*
9 *Si pendet cauſa conuentionis,& reconuentionis,& appellatur a cauſa conuentionis non deuoluitur propter hoc cauſa reconuentionis,& iſto caſu cā conuentionis,& reconuentionis agitatur coram diuerſis iudicibus.*
10 *Quando ſit,quod exceptio ſubreptionis poſſit opponi contra reſcriptum poſt litem conteſtatam,& poſt ſententiam.*
11 *Exceptio falſitatis poteſt opponi poſt ſententiam,& reddit iudicium nullū.*
12 *Appellatio a futuro grauamine prohibita eſt.*

CAP. X.

SVper eo,quod. Per appellationē ab vno
articulo dēt ſupſederi in
tota cā prīcipali,qū ſine illo cā ipſa expediri nō po
terat.h.d.& ɔcordat l.intra vtile.ff.de min. Vel ſm
aliū ītellectū, vbi exceptio ꝓponiṫ nō debito tꝑe ꝑꝑ hoc appel
leṫ,qa nō admittiṫ, ꝓcedi pōt nō ob.appłone.h.d. Et nō diui-
diṫ.& no.id,ꝙ dictū eſt in sūmario.¶In gl.2.in fi.aduerte,qa ar
1 ticulus dṙ eſſe ɔueniēs cū cā principali, qū † ꝓponiṫ exceptio
declinatoria añ li.ɔt.vt reſcriptū ſubreptitiū,actorē excōicatū
ꝓcuratorē nō hṙe mādatū,& his ſiłia. tū a grauamine illato ſi
appelleṫ,apparet ꝙ cā prīcipalis nō pōt terminari abſq; illo ar-
ticulo,in quo eſt appellatū: & idē ſi appelleṫ ab alia exceptiōe
præiudiciali, qa de exceptionibus p̄iudicialibus prius ē cogno
ſcēdū,& diffiniēdū,q̄ de ipſa cā principali.ſ.de or.cog.c.tuā.đ
iud.exhibita.de reſt.ſpo.c.in lr̄is.C.de adult.l.qm̄ Alexādrū.&
idē cēt ī exceptiōe ꝑēptoria poſt litis ɔte.qa ſi appłeṫ ab ea,nō
pōt expediri cā prīcipalis prius,vt de ſe patet. ¶Sed sūt aliq̄ ex
2 ceptiones,q̄ nō ɔtingūt †cām principalē,& poſſet ipſa cā prīci
palis expediri nō obſtāte appłone ſuꝑ illis,puta ſi appellaṫ a ɔ-
a dēnatione,vel taxatione expēſarū[a] ī articulo aliquo rōne ɔtu-
macię.& idē ſi appelleṫ in exceptione compenſationis, ſm In
no. nam interim poteſt procedi in cauſa principali. & idem ſi
exceptio

ADDITIO.

a ¶Puta ſi appellatur à condemnatione,vel taxatione expenſarum. Adde appellari an poſſet ab exceſſu taxationis expenſarum. vide per Lud.Rom.in conſi. ſuo 358.vbi multum ſignanter. Barth.ab Hor.

exceptio cõcernit modificationẽ actionis: puta ſocius, vel maritus opponit exceptionẽ, vt non teneať vltra facere, q̃ facere põt. ff. de re iu. ſunt qui, id. vel hæres opponit exceptionẽ inuẽtarij, vñ cũ hæ exceptiones nõ impugnent cãm principalẽ, ſed modificãt ſi appelleť in eis nõ dẽt ſuperſederi in cã principali: cũ huiuſmodi exceptiones ex quo nõ impugnãt ſniam, poſſent opponi etiã poſt ſniam. l. Neſennius, §. fi. ff. de re iu. & ibi, not. His ergo, & ſimilibus caſibus poterit ꝓcedi ĩ ipſa cã principali, nõ obſtãte appľone in illis exceptionibus, & ita ſit tex. hic à ꝯrio ſenſu. vel pone ꝙ obijciť exceptio criminis cõtra teſtẽ eſt repulſus ꝑ interlocutoriã iudicis à quo appellatur: tunc ſi ratione illius teſtis nõ fieret præiudiciũ, puta quia per alios duos eſſet ſufficienter probatum, non debet tunc ſuperſederi ſm Inn. cuius dictum inducit hic Bal. ad quæſtionẽ diſputatã per Cy. in l. j. C. qui accu. non poſ. ſi teſtes accuſantur de falſo, an iterum deferatur proceſſus in cauſa principali: quia certe ſi alij teſtes in numero ſufficienti ſuperſunt nõ differtur: alias ſe
3 cus. de quo etiã per Io. An. ¶ † In glo. in verbo, terminari, in fi. tenet gl. abſq; diſtinctione, an poſsit, vel non poſsit cauſa principalis terminari: & ſiue articulis appellationis ſit connexus cauſæ principali, vel nõ, omni caſu pendente appellatione ab vno articulo cauſæ non poſsit procedi in ipſa cauſa principali, cum hic in tex. non habeat locum argu. à contrario ſenſu ꝑ rationem, de qua hic in glo. & idem ſequitur hic Hoſti. dicẽs, ꝙ iudex ad quem, poſsit inhibere iudici à quo ne ꝓcedat iuxta ea quæ habentur in c. Romana. §. ſi vero, & in c. non ſolum, §. j. eo. ti. in vj. & ita cum hac opinione tranſit hic Inno. & Io. An. Sed do. Anto. ponit nouum intellectum ad hunc tex. dicẽdo quod quando iudex à quo non detulit appellationi, & ſibi non eſt facta inhibitio, tunc procedat tex. hic, vt ſi cauſa principalis eſt connexa articulo appellationis debeat ſuperſederi. ſecus ſi poſſet cauſa principalis expediri abſque illo articulo in quo eſt oppoſitũ, tunc enim nõ intelligiť ſuſpenſa iuriſdictio iudicis à quo in cã principali, & poterit in ea procedere pendente appellatione: nec reuocabitur poſtea proceſſus per viã attẽtati inſtificata appellatione ex quo iuſte proceſsit. & ita ſit tex. hic à ꝯrio ſenſu. & ꝑ hoc nõ obſtat tex. in d. §. j. ſm do. An.
4 ¶ † Sed aduerte, qa pro faciliori intelligentia ſunt cõſiderandi quatuor caſus diuerſi. ¶ Primus ſi iudex à quo detulit appellationi, & iſte caſus ſit clarus ꝙ eius iuriſdictio in tota cã eſt ſuſpenſa, & deuoluta ad iudicem ad quẽ, ſiue ſit appellatũ in aliquo articulo cõnexo cauſæ principali, ſiue oĩno diſtincto, cũ deferendo appellationi iuriſdictio in cã deuoluiť ad iudicẽ ad quẽ. & ita ſit tex. no. in c. cũ appellationibus. eo. ti. in vj. ſm do. Ant. hic. & idem ſequitur hic col. iij. in prin. quod eſt bene no
5 tandũ ad intellectum d. c. cũ appellationibus. ¶ † Secũdus caſus eſt qñ foret facta inhibitio per iudicem ad quem, iudici à quo. & iſto caſu ſiue ſit appellatũ ab articulo connexo cauſæ principali, ſiue ſeparato, omni caſu debet ſuperſederi in cauſa principali, vt eſt tex. in d. §. j. ſm do. Ant. & Imo. referentes Rotam in deciſ. 168. tenere, ꝙ iudex ad quẽ non põt mihi inhibere iudici à quo in tota cã principali, qñ cã & articulus appellationis põt ſeorſum terminari: nec fit præiudiciũ cãæ principali, vt hic in tex. à ꝯrio ſenſu. & licet ꝓfati Doc. ĩpugnent hoc dictũ ꝑ tex. in d. §. j. vbi ſm eos indiſtincte dř, ꝙ inhibitio põt fieri in tota cã principali: tñ ꝯriũ vř ꝓbari. dř. n. ꝙ inhibitio fieri nõ põt, niſi poſtq̃ conſtiterit ad eũ negociũ cauſæ principalis eſſe deuolutũ. Sed ſi cã principalis nõ eſt connexa cũ articulo appľonis, nõ dř cã principalis deuoluta; qa eſt ſeparata, & diſtincta, vt hic ĩ tex. à ꝯrio ſenſu. ergo nõ poterat dicto caſu inhibere ſuꝑ tota cã principali. ad idem etiã facit, qa dř in d. §. j. ꝙ ad hoc vt inhibitio opereť effectũ dẽt eſſe canonice facta, & alias nullũ effectũ operať ſm Doct. ibi: ſed nunq̃ dř canonice facta, niſi qñ totũ negociũ eſt deuolutũ. nec põt dici deuoluta cã principalis, qñ eſt diſtincta, & ſeparata à negocio appľonis. qa in diuerſis de vno in alterũ nõ fit illatio. l. ſi maritus. C. de don. inter vi. & vxo. ff. de dona. l. Papinianus exuli. l. q fundũ. §. fi. ff. de vi, & vi arm. ergo ſi inhiberet in tota cã principali non cõnexa cũ articulo appľonis nõ diceret tũc inhibitio canonice facta: & cõſequenter nullũ effectũ operareť, vt ibi in tex. de quo. j. ex qbus vř cõcludendũ, ꝙ inhibitio nõ poſsit fieri in tota cã principali, & nõ opereť effectũ in ipſa qñ foret appellatũ in aliquo articulo nõ cõnexo, ſed ſeparato ab ipſa cã principali: ſed ſolũ ſuꝑ ipſo negocio appľonis poſsit fieri inhibitio, vt
6 d. §. j. de quo ẽt. j. ¶ † Tertius caſus eſt, qñ nulla eſt facta inhibitio: & ipſe iudex nõ detulit. & iſto caſu tenet hic do. An. à ꝯrio ſenſu ꝑ hũc tex. ꝙ nõ intelligať ſuſpẽſa iuriſdictio in cã principali pẽdente appľone in articulo nõ cõnexo, ſed ſeparato à cã principali intantũ ꝙ ẽt iuſtificata appľone nõ irritabiť ꝓceſſus factus in cã principali appellatione pẽdẽte. & ita limitetur tex. in d. c. nõ ſolũ. §. j. Sed Imo. hic nõ vř ſe firmare. Primo. n. dicit ꝙ iuſtificata appellatione oĩa attentata reuocabunť. in d. cã poſtea ſubdit ꝙ iudex à quo procedendo in cã poterit recuſari ſuſpectus, vt hic in gl. ꝑ c. ad hec, hic allegatũ, tñ ſi nõ recuſeť poterit dicto caſu ꝓcedi in cã principali. & ita ꝓcedit text. hic, & hoc mõ ceſſat obiectio huius gl. ſm Inn. qui vř variare: cũ. ſ. dixerit ꝙ reuocanť omnia attẽtata, poſtea ſubdit ꝙ poterit ꝓcedi in cã principali, tanq̃ in ea nõ ſit ſuſpenſa iuriſdictio cũ ſit ſeparata, & nõ cõnexa articulo appľonis. vñ dicit, ꝙ hic in tex. nõ debet vacare ar. à ꝯrio ſenſu. & ſic vř reſidere cũ opi.
7 do. Ant. de qua ſ. ¶ † Secundo aduerte, qa qñ iudex in aliquo articulo intulit grauamẽ per interlocutoriã habentẽ etiã vim diffinitiuæ, etiã ſi articulus ſit connexus cũ cã principali rõne cuius grauaminis ipſa pars habeat appellare, põt iudex intra x. dies datos ad appellandũ ꝓcedere in cauſa: & nõ teneť ſupſedere, vt eſt gl. or. in l. à procedente. C. de dila. & in c. fi. eo. tit. in vj. in verbo, appellatũ. & Bal. in l. ita demũ, C. de proc. & ita etiã determinat Spec. eo. ti. de appel. §. reſtat. in fi. & licet alias dicať paria eſſe fore appellatum, vel eſſe. j. tpa appellandi, & ſicut appellatione pẽdẽte nihil dẽt innouari, ita pendẽte tpe. x. dierũ, licet nondũ ſit appellatũ. ita dicunt gl. nota. in l. ex iudiciorum. ff. de accu. & in l. j. ff. nil nou. pro qbus gl. eſt & tex. in d. c. nõ ſolũ, in princ. tñ ꝓdicta ꝓcedũt in appľone à diffinitiua, ſecus ab interlocutoria: qa iudex nõ teneť ſuperſedere. j. illos x. dies. & ſic in tempore dato ad appellandũ: imo nõ ſolum. j. x. dies ante appľonẽ, verũ etiã poſt appellationẽ ab interlocutoria non tenetur ſuperſedere: & põt ꝓcedere in cã principali pendẽte appellatione, dũmõ non ſit facta inhibitio, vt eſt tex. not. in d. §. j, adeo ꝙ ſi nõ iuſtificeť poſtea appellatio, oĩs ꝓceſſus factus poſt appellationẽ remanet validus, nec põt infringi ex hoc ꝙ appellatione pẽdente ſit factus: ſed tñ iuſtificata poſtea appellatione tũc eſt verũ ꝙ oĩa innouata pẽdente appľone ab interlocutoria reuocanť. & eſt tex. in d. §. j. & in c. exhibi
8 ta. ſ. de iud. cũ alijs ſimi. † rõ eſt, qa ex quo articulus appľonis erat cõnexus cũ cã principali pẽdebat ꝓceſſus à futuro euentu, quia ſi iuſtificabiť appľo ex quo nõ debebat ꝓcedi in cauſa principali annexa quæ non poterat determinari ſine articulo appľonis, merito reuocatur ꝓceſſus iuſtificata appellatione.
9 & ita ꝓcedat tex. in dicto §. j. cum alijs ſi. † Sed qñ cauſa principalis eſt ſeparata ab articulo appellationis, & non connexa: tunc nõ loquitur tex. in d. §. j. cum alijs ſi. & ceſſat tunc ratio. Sed loquatur iſto caſu tex. hic à contrario ſenſu. Sed Panor. tenet hic contrarium: dicendo ꝙ argu. à contrario ſenſu hic nõ habet locum: & quod etiam ſi cauſa principalis non ſit connexa articulo appellationis, tamen iuſtificata appellatione omnis proceſſus in cauſa principali etiam non connexa erit nullus. adducit primo c. ſi à iudice. eo. tit. li. vj. vbi per appellationem ab interlocutoria eſt ſuſpenſa iuriſdictio in totum: & nõ tenetur appellans amplius coram eo comparere in illa cauſa. Secundo adducit c. ij. de dolo & contu. in vj. vbi appellatione pendente à grauamine, non tenetur amplius iudex à quo citare appellantem ab eo: ergo appellatio operatur in tota cauſa principali. Tertio inducit tex. in d. §. j. indiſtincte, & generaliter loquentem. Quarto adducit. l. ſi quis prouocatione, C. eo. tit. vbi appellatio ſuſpendit in tota cauſa licet articulus appellationis ſit ſeparatus à cauſa principali. & refert Inno. tenere hanc partem in c. cum nobis olim. & in c. quia propter. in fi. ſ. de elec. Quinto adducit rationem ne partes eodẽ tempore fatigẽtur coram diuerſis iudicibus, vt in c. diſpendia. §. j. de reſcrip. lib. vj. & ne diuidantur continentia cauſæ, vt in c. j. ſ. de cauſa poſ. & proprie. & in l. nulli. C. de iudi. vnde non debet eſſe vnus iudex in cauſa appellationis, & alius in cã principali, ideo eſt ꝙ iuſtificata appellatione ab interlocutoria tota cauſa principalis deuoluiť ad iudicem ad quem, j. eo. c. vt debitus. apparet ergo ſm eũ quod iudex proceſsit in cauſa principali, tempore quo erat dubium, & in pendenti, an eſſet futurus iudex, vel nõ. ad tex. hic reſpondit, ꝙ ceſſat arg. à contrario ſenſu, quod nunq̃ locũ habet qñ contrarium reperitur expreſſum in iure, vt voluit gl. ordi. in c. j. de æta. & quali. li. vj. in c. ſignificaſti. de foro compe. & quia reſultaret abſonus intellectus, vt in l. ij. C. de condi. inſer. ex quibus concludit ꝙ appellatio ab interlocutoria ex legitima cauſa interpoſita ſuſpendat iuriſdictionem iudicis à quo reſpectu totius cauſæ, ſiue cauſa appellationis ſit cõnexa cum cauſa principali, ſiue nõ. ¶ Sed aduerte quia contrarium videtur tenendum, & non recedendum eſſe ab opinio. do. Anto. ſ. per tex. hic à contrario ſenſu: quod arg. eſt fortiſsimum in iure. j. de his quæ fiunt à præla. c. apoſtolica. in l. j. §. huius rei. ff. de offi. eius. quod argu. & regulariter debet habere locum, & nõ debet vacare, vt ibi dicitur, & prout etiam dicit Imo. hic, cum non reperiatur in iure contrarium expreſſum. nam tex. in d. §. j. & ſimilia iura procedunt in articulo appellationis connexo cum cauſa principali: & in cõnexis idem eſt iudicium. ſ. de iudi. c. quanto ſecus in ſeparatis in qbus eſt diuerſa rõ. & de vno in alterũ nõ eſt fienda illatio.

tio.l.ſi maritus.C.de don.inter vir. & vxo.l.naturaliter.§.nihil cōc.ff.de acq.poſ.nec ēt reſultat abſonus intellectus,vt ſ̄.eſt dictum.& j̄.patebit.merito non dēt hic ceſſare arg. a ꝯ̄rio ſenſu. nam appellatio a grauamine,ſeu in vno articulo ſuſpendit totam cām principalē, qn̄ ipſa cā principalis eſt connexa cū ipſo articulo appellationis.aliàs ſecus,vt ē tex. notabilis, & clarus ī l.ēt.§.ex cā.ff.de min.ſecus ſi eſt ſeparata,& diſtincta,& articulus appellationis nō facit præiudiciū in cā principali,& pōt de per ſe expediri,& cā prīcipalis eſt ſeparata, & nō facit p̄iudiciū articulo appellationis.& ita ꝓcedat tex.hic a ꝯ̄rio ſenſu.& tex. in d.c.ex cā.ꝓ quo ēt gl.2.in l.ampliorē.C.eo.ti.¶Nec ob.tex. in d.c.ſi a iudice.& in d.c.2.cū alijs ſi.q̄a ꝓcedunt qn̄ articulus appellationis eſt cōnexus cū cā principali:aliàs ſecus.Nō obſt. d.l.ſi quis prouocare.quia ibi eſt caſus ſpālis, ſm̄ Doc.ibi.& in l.j.C.ſi quacunq; præditus ptāte. prout eſt dictū in d.c. ad hoc. nec obſtat rō d.c.diſpēdia.§.j.quia non incōuenit,ꝙ in arti.ſeparatis cā principalis, & cā appellationis agitent̄ coram diuerſis iudicibus,vt eſt tex.in c.ſi duobus.ſ̄.eo.vbi de hoc.¶Nō obſtat, ꝙ iuſtificata appellatione tota cā deuoluit̄ ad iudicem ad quē,vt d.c.vt debitus, quia fateor.& tunc eſt, qđ nō dēt diuidi cōtinentia cāæ, ſed interim valeant acta fcā in cā principali,ex quo iudex interim ꝓceſſit, cū ꝓceſſus nullū fecerit p̄iudicium in articulo appellationis, prout dicit Inno. in d.c. cum nobis olim,in prin.& prout dicit in ſimili in c.intimauit.j̄.eo.& Bal. in l.iudicium ſoluit̄.ff.de iud.¶Nec obſt.ꝙ iuſtificata appellatione, Papa ſemper mādat reuocari oīa attētata interim,vt dicit c.exhibita.ſ̄.de iud.cum alijs ſim. quia dicta iura procedūt qn̄ articulus appellationis erat ꝯnexus cum negotio principali,nō autem qn̄ ſeperatus, & qn̄ cā principalis potuiſſet agitari ſine præiudicio appellationis: tūc.n.nō dēnt reuocari interim geſta,pro quo tex.no.in c.audita.ſ̄.de reſti.ſpol.vbi licet Papa mādet reuocare oīa attētata, dēt intelligi de his, quæ iniuſte & cum iniuria alterius ſunt innouata, nō in alijs,prout ꝯtingit in caſu iſto, in quo cā principalis pōt expediri abſq; aliquo p̄iudicio appellationis. facit ad hoc gl.no. in d.c.nō ſolum.§.j. in verbo,quicquid.multi.n.ſunt caſus, in quibus iudex a quo, pōt procedere pēdēte appellatione,vt ibi per gl.& alios plures enumerat Spe.eo.ti.in 2.parte.§.pe.circa princ. & Io.An.in c. cum teneamur.j̄.eo.& Bal.in l.furti.§.j.ff.de infa. vn̄ ex his infert̄ ꝯcluſio no. ꝙ reuocatio attētatorum in cā principali non extēdit̄ niſi ad ea, quæ innouari nō potuerūt abſq; præiudicio appellationis.nō obſt. dictum Inn.in d.c. cum nobis.& in d.c. quia propter. quia loquit̄ qn̄ articulus appellationis erat ꝯnexus cū cā principali, & nō poterat ꝓcedi in cā principali abſq; prǣiudicio cāę ipſius appellationis.& hęc bene no.¶Quartus
9 & vlti.caſus eſt,qn̄†coram vno iudice pēdent duæ cāæ ſeparatæ,tūc ſi in vna appellet̄,abſq; dubio nō ſuſpēdit̄ iuriſdictio iudicis in alia cā,vt eſt dictum in d.c.ſi duobus. & facit d.§.ex cā. & glo.in d.l.ampliorem. in tm̄ ꝙ ſi coram vno iudice pēderet cā ꝯuētionis,& recōuētionis,& appellatio interpoſita in cā ꝯuētionis nō deuolueret, nec ſuſpenderet iuriſdictionem in cā recōuētionis,ſed remaneret cognoſcēda coram iudice a quo. & iſto caſu ꝯtingit,ꝙ cā ꝯuētionis,& recōuētionis debet corā diuerſis iudicibus agitari,& diuerſis ſnījs terminari,ſm̄ Inno. in d.c.cum nobis.& ſequit̄ Panor.hic,de quo plenius per Doc.
10 in c.j.ſ̄.de mutu.peti.¶In gl.fi.in fi.intelliget† de exceptiōe ſub
a reptionis[a],qn̄ dr̄ reſcriptum,& impetratum per falſi ſuggeſtionem, quia talis exceptio eſt dilatoria, & dēt proponi ante litē cōteſt.cum reſpiciat proceſſum.ſ̄.ti.prox.inter monaſterium.
11 ſecus foret in†vera exceptione falſitatis,quia illa poſſet oppōi poſt ſnīam,& redderet iudicium nullum. ſ̄.de excep. cum venerabilis.& impediret executionem ſnīæ.l.2.& fi.C.ſi ex fal.inſtru.& l.2.C.de fal.dat̄ alius intellectus hic,per Io.An.in tex.in
12 verbo,prorumpit. quia fuit† oppoſita exceptio ſubreptionis, & appellatum in q̄tum procederet in cā:& ſic a futuro grauamine,quæ in iudicijs eſt prohibita,vt d.c.vt debitus. dēt.n.proponi exceptio,& expectari,an iudex admittat, vel nō anteq̄ iudex nō admittat,pars nō pōt ꝯqueri de iudicio.iō anteq̄ iudex grauet,nō tenet appl̄o.debuit ergo expectari,an iudex grauet & poſtea ab illato grauamine appellari:& ſi ante appellet̄,non procedit appellatio, vt hic in tex. ſm̄ hūc intellectū, ꝙ eſt no. ad practicam,ſm̄ Imo.hic in fi.de quo dicet̄, vt in d.c.vt debitus.vbi vide de hoc notabiliter, & in c.dilecto.j̄.eo.¶Alia lect. dat̄ ibi,ꝙ hic appellatio fuit interpoſita ex falſa cā,vn̄ iudex nō tenet̄ deferre,ſed procedere in cā,cum nō habeat reuocare attētata,niſi probet̄ veritas cāæ appellationis, vt d.c.vt debitus. hinc dicebat notabiliter In.in c.poſt electionem.in fi. de ꝯceſ. præb.ꝙ qn̄ iudex præſumit vehemēter malitiam in exceptiōe, nō debet talem exceptionem admittere, nec de appellatione curare,cum illa nō noceat,niſi probet̄ veritas cāæ ipſius appellationis,vt d.c.vt debitus. quod tene mēti. quādo tamē iudex præſumeret ꝯ̄ excipiētem, tamē præſumptio non foret vehe-mens, nec debet propter hoc iudex repellere, & nō admittere exceptionem partis.ita tex.no. in c.licet cauſam.poſt princ.ſ̄.
b de prob.[b] quia propter præſumptionem nō debet iudex deuiare a tramite iuris,vt ibi.& ita limita dictum Inn.vt ſ̄.& vide dicta j̄.eod.in c.interpoſita.in 3.no.in fi.

ADDITIONES.

a ¶Quādo dr̄ reſcriptū ſubreptitium,adde per D.Lud.Ro.in conſi.ſuo 327.& in conſi.326. quādo legatus duplici vinculo nō exprimit niſi vnū.Bar.ab Hor.

b ¶Adde c.licet cauſam.de prob.& vide And.Sic.in c.ex parte.2.de offic.leg.

SVMMARIVM.

1 *Ratio differentiæ quare de iure canonico a quolibet minimo grauamine appellatur, & non ſic de iure ciuili.*

2 *Quare pro minimo grauamine appelletur, & ſecus ſit in reſtitutione in integrum,vel reductione ad arbitrium boni viri.*

CAP. XI.

DE appellationibus. Appellari pōt tam pro minima cā,q̄ꝓ
1 magna.h.d.ratio ponit̄ hic in gl.quia †facultas appellādi inuēta eſt ratione iniuſtitię,& grauaminis, quę iuſtitia ita dat̄ in paruis cauſis, ſicut in magnis. & hoc de iure canonico,quia de iure ciuili pro minima cā nō ꝯcedit̄ appellatio,vt 2.q.9.anteriorum. & l.fi. & auth.niſi breuiores.C. de ſent.ex peric.reci. & quę fuerit rōnabilior ꝯſideratio,an legis prohibētis appellationem ab interlocutoria, & in minimis cauſis,an vero ſacrorum canonum ꝯcedētium appellationem etiam in minimis cauſis, & a quolibet grauamine. dicet̄ in c.
2 proxi.¶No.ꝙ in materia † appellationis etiam de minimis eſt curādū,& in minimis permittit̄ appellatio: licet aliàs dicat̄,ꝙ de minimis nō curet prętor. l.ſcio. ff.de in integ.reſt.vbi ꝓ modica re,ſeu lęſione nō datur integra reſtitutio. ratio drīę,quia idem eſt remedium extraordinarium,vt l.in cauſę.ff.de mino. ſed appellatio eſt remedium ordinarium,vt in l.j. ff.eo.in quo plenius ſubuenit̄,q̄ in extraordinario remedio, vt no.in l.etiā. C.ſi tut.vel curat.inter.nec obſt.ſi diceret̄,petitio reductionis ad arbitrium boni viri eſt ſpecies appellationis,vt eſt tex.& ibi no.Doc.in l.nō diſtinguemus.§.cum quidā.ff.de arbi. & tamē nō ꝯcedit̄ niſi pro enormi lęſione, vt c.Quintauallis.ſ̄.de iureiu.& l.vnde & ſi Nerueę.ff. pro ſocio. quia certe id ꝓcedit ex ꝯuētione partiū, quę dederūt arbitriū auferēdi de iure vnius partis,& dādi alteri,vt l.ſi de meis.§. recepiſſe.ff.de arbi.merito pro modica lęſione nō ꝯcedit̄ reductio ad arbitrium boni viri,licet ſit ſpecies appellationis.nō ſic in iudice,qui ēt in minimis dēt ſeruare iuſtitiā.ideo ſi excedit,& in minimis permittit̄ appellatio, vt hic in tex.quādo aūt ſit,ꝙ in alijs caſibus, & ī iure de minimis ſit,vel nō ſit curādum.vide plene in iurib.hic in gl.alleg.& per Bar.in l.ſi proprietarius ff.de dam.inf. In gl.j. in fi.gl.nō declarat,quę dicat̄ magna,vel parua q̄titas. iō ꝯcludе,ꝙ in caſibus certis,& determinatis a iure ſtādum eſt illis iuribus,prout eſt in caſibus hic in gl.adductis.in alijs vero,quę dicat̄ magna,vel parua q̄titas, ſeu cā,relīquit̄ arbitrio iudicis ſm̄ qualitatē perſonarum.ita dicit gl. no.in l.illicitas. §.ne tenuis. ff.de off.p̄ſi.& l.ſed ſi ſuſceperit.ff.de iudi. vbi gl.refert de Comitiſſa Matilla,quę donauit territorium per 35.miliaria, & tamē dixit aliq̄tulum terrę ratio,quia modicum erat reſpectu pſonę donātis.& eꝯ̄ dicit gl.no.in d.§.ne tenuis.quia inter ruſticos,& pauperes perſonas quęſtio,& cā de porcello diceret̄ magna cauſa,ita ꝙ quātitas cauſę ſit magna,vel parua,ꝯſideratur ſm̄ qualitatem perſonarum, vt c.& ſi quęſtiones.j̄. de ſimo.& ita etiam voluit gl.in c.fi.de iud.li.6.ea cauſa,quę a iure determinata nō eſt iudicis arbitrio relinquit̄.ff. de iure deli.l.j. & c. de cauſis.ſ̄.de off.deleg.& alias quis dicatur pauper,vel diues, iudicis arbitrio relinquitur,ſecūdum glo.in auth. pręterea.C. vnde vir,& vxor.no.in l.ſi vero.§.qui pro rei qualitate.ff.qui ſatiſda.coga.In eadem glo.ibi, ad ſumptus non ſufficit.pro quo tex.no.in l.Medicianeę.C.de auct.& tribu.lib. 10.vbi dicit Barto. per illum tex. quem excuſari ſi non fecit illud, ad quod faciendum maior erat ſumptus, quàm rei agendę vtilitas, quia nunquam debet fieri expenſa, quam res non patitur,vt eſt tex. ibi not.in l.ſi ſeruos.ff.de pigno.actio.In eadem glo.in fi.vnde etiam pro vno ouo datur actio furti,vt Inſtit.de rerum diuiſ.§. gallinarum.& ibi per glo.& in c.fi. 14.q.vlt. & ratio quare non detur pro minimis actio de dolo.vide in l.ſi oleum. hic allegata.& ibi no.

SVMMARIVM.

1 *De iure ciuili ab interlocutoria regulariter non appellatur, ſed de iure canonico appellatur etiam a minimo grauamine etiam extra iudicium, & etiam ab illato, vel comminato grauamine futuro.*

2 *Secundum leges ante ſententiam non appellatur, niſi non poſſit reparari, vt in tortura, & a captura perſonæ.*

3 *Maior eſt pœna ſtare in carcere, quàm laborare in agro.*

6 *Appellatione excommunicationis, & ſententiæ intelligitur de maiori ſententia excommunicationis.*
7 *Tempus datum iudici ad cauſam decidendam incipit a tempore præſentationis literarum non a die reſcripti.*
8 *Qualitas impetrantis inſpicitur a tempore datæ literarum.*
9 *Ante præſentationem literarum iudex delegatus non dicitur habere iuriſdictionem, nec poteſt in cauſa procedere.*
10 *Etiam nec aufertur iuriſdictio ante proteſtationem ſecundarum literarum & valet proceſſus factus virtute primi reſcripti.*
11 *Impetrans ante præſentationem literarum poteſt lacerare reſcriptum, nec cogitur producere reſcriptum.*
12 *Iuriſdictio delegata non acquiritur niſi ſcienti, & idem in exequutore apoſtolico, & quod proceſſus factus ante preſentationem literarũ eſt nullus.*
13 *Limitat prædicta quando ſit, quod valeat proceſſus per delegatum ante preſentationem reſcripti de expreſſo, vel tacito conſenſu partium.*
14 *Ratio differentiæ quare de iure canonico a quolibet minimo grauamine appellatur, & non ſic de iure ciuili.*
15 *Qua pœna puniatur calumnioſe appellans de iure ciuili, & quid de iure canonico.*
16 *Ratio differentiæ quare de iure ciuili inſtantia finitur triennio, & quare de iure canonico eſt perpetua.*
17 *Ponit plures differentias inter appellationem, & recuſationem.*
18 *Licet ſit commiſſa cauſa appellatione remota, tamen non intelligitur prohibita recuſatio contra Panor.*
19 *An dies termini computetur in termino.*
20 *Dictio, ex tunc, quid importet.*
21 *In dubio omne tempus cenſetur continuum, & currit de momento ad momentum.*
22 *In dubio dies termini computatur in termino, niſi in caſibus in iure expreſſis, & quando ſit.*
23 *An tempus datum ad cauſam diffiniendam currat ſi iudex reperitur eſſe excommunicatus.*
24 *Si cauſa eſt delegata de conſenſu vtriuſque partis, an reus præſentando reſcriptum præiudicet actori, & faciat ſibi currere tempus, & poſſit alter ſine altero præſentare reſcriptum.*
25 *An iudex poſſit cogere partes ad prorogandum tempus.*

CAP. XII.

SVper eo. Licet ſm leges regulariter ante ſententiam non appellet̃, tñ ſacri canones permittunt appellationem tam ante lit. conte. q̄ poſt, & añ ſnĩam, & poſt. h. d. primò. Appellatio, & recuſatio æqparant̃, quia in vtraque iuſta cã requirit̃. h. d. 2. Tempus aſsignatum iudici ad cãm decidendam, incipit currere a tpe preſentationis reſcripti, & non vltra. h. d. notabiliter. & habet tres partes ſicut tria ſunt dicta. ſcđa ibi, In cauſis. tertia ibi, Si aũt. ¶No. in prima parte duas regulas, & ita allegat̃ pri-
1 mò, ꝙ† ſm canones ab oĩ grauamine eſt licitum appellare, ſiue
inferat̃ ante li. conteſt. ſiue poſt, ſiue ante ſnĩam, ſiue poſt, non
ſolum ſi grauamen eſt magnum, ſed ẽt in minimis cauſis per-
mittit̃ appellatio, vt s. c. prox. nõ tñ in iudicio eſſet licitum ap-
pellare a futuro grauamine, ſed ſolum ab illato, vt hic dr̃. & c,
vt debitus. j. eo. vbi vide de hoc, ſed in extraiudicialibus ẽt a fu
turo grauamine appellat̃, vt in cle. ſicut. in eo. ti. & c. bonæ. j. e.
vbi de hoc dicet̃. ¶Sđò no. ex tex. aliam regu. ꝙ ſm leges regu
2 lariter ante †ſnĩam non appellat̃. concor. l. ante ſnĩæ. C. quorũ
app. & cõis concluſio eſt, ꝙ ſm leges ante diffinitiuam ſnĩam
appellatio ꝓhibet̃, quando grauamen põt reparari ꝑ appella-
tionem ab ipſa diffinitiua. aliàs ſi non poſſet reparari ẽt ſm le-
ges ab oĩ tali interlocutoria appellat̃, vt eſt tex. in l. 2. ff. de app.
recipi. vbi ſi iudex interloq̃t̃ aliquẽ eſſe torquẽdũ, qa tale graua
mẽ nõ poſſet poſtea reparari ꝑ appľonẽ a diffinitiua. iõ ẽt ſm
leges appellat̃, & eadẽ rõne a captura ꝑſonæ, qa eſt grauamen
cohęrẽs ꝑſonę, & reparari nõ poſſet grauamẽ illatũ. Carcer. n.
dr̃ mala mãſio, vt eſt tex. & gl. in l. ſi hoĩem. ff. depoſiti. & dr̃ eẽ
3 maior†pęna ſtare in carcere, q̄ laborare in agro, vel in alio ope
publico. ff. de pe. l. ĩ ſeruorũ. & ibi gl. hinc eſt, ꝙ carcer eſt ſpẽs
tormẽtorũ, vt dicit Bal. in l. ſi clericus. C. de epiſ. aud. no. in cle.
j. de hære. iõ eſt, ꝙ a captura perſonæ põt appellari de iure ciui
li, ſicut a tortura, vt d. l. 2. ſm Bald. in d. l. ſi clericus. dicentem
ſingulariter, ꝙ licet alias a grauamine, vel ab interlocutoria ſit
neceſſe appellare infra decem dies, & poſtea non poſsit, quia
facit ius quantum ad partem, & tranſit in rem iudicatam, pro-
ut tenet glo. in d. l. 2. & tex. in c. concertationi. eo. tit. lib. 6. & c.
cum dilectus. in fi. s. de elect. tamen ſi aliquis a die præcepti,
4 ſeu interlocutoriæ† de capiendo etiam poſt nunquam appel-
lauerit, imò ſi ſtetiſſet in carcere per menſem, & vltra, & non
appellauit, poterit ſemper, & quandocunque appellare, quia
ſicut a præſenti tortura poſſet appellari, licet retro non appel-
a lauerit, ita & in captura, quia detinendo in carcere [a] de præ-
ſenti, & ſucceſsiue grauatur, ſecundum Bald. in d. l. ſi clericus.
referentem Specu. eod. titu. verſi. ſed dices quid. & ver. & no.
tenere, ꝙ quando grauamen eſt ſucceſsiuum, & habet cauſam
continuam nunq̃ currit tps 10. dierũ ad appellandũ, & ſemper
dr̃ eẽ j. 10. dies. qđ dictũ ſingulariter tene mẽti, & bñ facit ff. de
vſufr. accreſcendo, l. j. in fi. licet in ꝯrium faciat. ff. de iureiur. l.
cũ qui. §. in popularib. in gl. ord. quæ loquit̃ de appẽſo. & ideo
de hoc articulo vide plene dicta. j. e. tit. in c. ex parte. T. ¶Con
cludit ergo ꝙ qñ grauamẽ nõ eſt reparabile per appľonẽ a dif
finitiua, ſemper põt appellari ſm leges, vt d. l. 2. iõ dr̃, ꝙ ab in-
terlocutoria qua iudex ꝓnunciat ſe iudicẽ cõpetentem appel
latur ẽt de iure ciuili, & ita voluit gl. or. in auth. habita. C. ne fi-
lius pro patre, ꝙ à ſnĩa lata ſuper iuriſdõne, ſiue negatiue, ſiue
affirmatiue ẽt ſm leges appellat̃, ꝑ qua gl. eſt tex. no. in c. ſigni
ficantib. s. de off. deleg. & ita ſequit̃ Bart. in d. l. 2. circa mediũ.
vbi vide plene per eum de alijs interlocutorijs à quib. ſm leges
põt appellari, dic vt per Bal. in d. l. ſi clericus. & d. l. ante ſnĩam.
5 ¶†Scđo no. ibi, ante ſnĩam, ꝙ vbi aliqua ꝯſtõne fit mentio de
b ſnĩa, tunc in dubio appľone ſnĩę dẽt intelligi de diffinitiua, [b] &
non de interlocutoria, & ita voluit glo. ſingularis. in l. j. §. ꝙ in
ſententijs. ff. qñ ap. ſit. facit ẽt tex. & gl. in c. cũ olim. s. de teſtib.
6 & ſic quaſi in potiori ſignificato ſnĩa accipi dẽat, † ſic. j. de ſen.
excõ. c. ſi quẽ. vbi appellatione excõicationis, & ſnĩę intelligit̃
de maiori ſnĩa excõicationis, & nõ de minori. ¶Tertio no. ex
tex. parificari appellationẽ, & recuſationẽ: qa ſicut per appella
tionẽ ſuſpendit̃ iuriſdõ. s. de iureiur. venientes. ita & ꝑ recuſa-
tionẽ ꝓut voluit gl. no. 2. q. 6. quotiens. el 2. de quo dicet̃. j. e. c.
cũ ſpãli. Item eſt ęqparatio hic in tex. qa ſicut ꝓhibetur appel-
7 latio ſine lrĩma cã, ita recuſatio. de quo dicas. j. in gl. ¶†Quar-
to tene mẽti, & ita allegat̃, ꝙ tps datũ iudici ad cãm finiẽdã nõ
incipit currere à tpe datę literarũ, ſed ĩcipit currere à tpe p̄ſen
tationis reſcripti, & ante pñtationẽ non currit tps qđ no. ad c.
de cauſis. s. de of. dele. ex hoc tex. notabľr infert̃, ꝙ licet ĩ reſcri
ptis quo ad vim cõprehẽſiuã, & ſic quantũ ad ea q̄ in reſcripto
8 cõprehendunt̃, † & ẽt quo ad habilitatẽ, vel inhabilitatẽ impe
trãtis, inſpiciat̃ tps datę literarũ, nõ p̄ſentationis, vt eſt tex. no.
in c. ſi eo tpe. de reſcri. lib. 6. & c. eam te. s. co. tñ quantũ ad cur-
ſum tpis, & inſtantiæ inſpicit̃ tps pñtationis reſcripti, & primo
non incipit currere tps, vt eſt tex. no. hic, ex quo ſumitur caute
la ad eũ, qui impetrauit reſcriptũ, vt nunq̃ p̄ſentet ipſum qñ co
gnoſcit ſubeſſe aliqđ impedimentũ, & non poſſe in cã ꝓcedi,
non enim dẽt tunc pñtare lr̃as, cũ ante pñtationẽ lr̃arũ nõ cur
c rat tps, vt hic dr̃. vñ caute facit expectare tps [c] paratũ in quo in
cã ꝓcedi poſsit, iõ ẽt eſt cautela ꝙ fiat inſtr̃m de die pñtatio-
nis lr̃arum, vt ſic appareat quo die incipiat currere tps, & ꝓce-
dit iſte tex. qñ in reſcripto apponit̃ tps per dinumerationẽ die
rũ, menſis, vel anni, puta ꝙ cã dẽt expediri, j. 30. dies, j. mẽſem,
vel annũ. ſecus ſi tps eſſet dinumeratũ ad certã diẽ, puta mãdat̃
cãm expediri ante paſcha, vel ante Kal. Ianuarij, tũc nõ hẽt lo-
cũ tex. hic, ſed inciperet tps currere à die datę lr̃arũ, & ſemper
labitur ẽt ſi nunq̃ preſentaret̃ reſcriptũ, & ſibi imputet pars ne
9 gligẽs ſm Io. An. hic, & ita ſequuntur Docto. ¶†Vltimo tene
menti ex tex. ꝙ ante p̄ſentationẽ lr̃arũ iudex delegatus non dr̃
hr̃e iuriſdõnem, & iſta eſt rõ huius tex. qa ante p̄ſentationẽ lite
rarũ non currit tps, qa impedito non currit tps. j. de cõceſ. prę
ben. quia diuerſitatẽ cum alijs ſi. & qa ante nõ hẽt iuriſdõnẽ.
nam ſi ante p̄ſentationẽ literarũ hr̃et iuriſdõnem, poſſet tunc
in cã ꝓcedere, & ſi poſſet ꝓcedere ante p̄ſentationẽ literarum
tunc nõ eſſet rõ quare tps ſibi nõ curreret, iõ ergo hic dr̃, ꝙ tẽ-
pus incipit currere à die p̄ſentationis literarum, & non à tem-
pore datę: quia ante nõ cõfertur iuriſdõ iudici delegato, & ita
ẽt voluit notabiliter Inno. in c. ex cõqueſtione. s. de reſti. ſpo.
10 †& ſicut ante pñtationẽ literarũ nõ ꝯfert̃ iuriſdõ, ita & ſiľr nõ
aufert̃, ideo eſt ꝙ per ſcđas lr̃as facientes ſpãlem mentionem
de primis, & hñtes cľam ꝙ debeat reuocari quicqd a tpe datę
ſecundarũ lr̃arum fuerit innouatũ, nunq̃ intelligitur reuocata
iuriſdõ a primo iudice, & valebit ꝓceſſus, & ſnĩa vigore prima
rum lr̃arum omni tpe ante p̄ſentationẽ, ſeu exceptionẽ & pro
bationẽ ſecundarũ literarũ. tex. eſt no. & menti tenendus in c.
audita. s. de reſti. ſpo. ¶Et ex his colligitur, ꝙ quo ad iuriſdõ-
nem, & eius exercitiũ non inſpicit̃ tps datę literarum, ſed tps
præſentationis, & ideo eſt ꝙ in prædictis datur hęc notabilis
regula, quod iuriſdõ non confert̃, nec aufert̃ iudici ante præ-
ſenta-

ADDITIONES.

a ¶Præceptum de carcerando aliquem, nunquam tranſit in rem iudicatam, quã do ſemper poſſit appellari. Adde omnino dicta per iſtum in ca. ex parte tua. j. e. vbi pulchrè.

b ¶Appellatione ſententiæ intelligitur de diffinitiua. Adde, ꝙ etiam ſtatutum loquens de ſententia, intelligitur de diffinitiua, Bal. in l. j. C. ne li. in vna eadẽque cauſa. in l. iuſiur. & ad pecunias. §. fi. ff. de iureiur. Car. Flor. in cle. 1. 8. col. de re iud. ſentit Bar. in l. dicere. ff. de arb.

c ¶Vnde caute facit expectare tempus. Adde an ſententia iudicis vltra terminũ ſibi præfixum valeat. vide Lud. de Ro. in conſi. ſuo 416.

¶Vide Phi. in c. prudentiam. §. adijcimus. in fi. in l. de off. dele.

ſentationē lr̄arum.& ita concludit no.Bal.in l.j. C.vt lite pen-
11 dente.facit rō, quia ante † præſentationem lr̄arum impetrans
pōt renunciare reſcripto, & lacerare inuita altera parte,& pōt
non vti, nec cogit̄ ad ꝓducendum, vt dicit no.Inn.in d.c.ex ꝯ-
queſtione.& Doc.ibi ſequunt̄.iō eſt, quia non dr̄ iudici colla-
ta iuriſdictio ante ante præſentationem lr̄arum, cum ignoret
fundamētū ſuæ iuriſdōnis. ſ̄.de reſcr.c. paſtoralis.facit qđ no.
Bar.in l.multū.ff.de cond.& demon. quia iuriſdō delegata nō
12 acquirit̄†niſi ſcienti.23.q.vlt.ſæpe.& ibi ꝑ gl.& iſta eſt rō,quia
in prorogatione iuriſdōnis de tpe ad tp̄s requirit̄ & ſcientia,&
conſenſus ipſius iudicis, vt l.2.§.ſi iudex.ff.de iudi.& ibi ꝑ Do-
cto. & in c.P.& G.ſ̄.de off. de. vn̄ ante p̄ſentationē lr̄arum nō
pōt bene ſcire fundamenta ſuæ iuriſdōnis:& ꝑꝑ hoc eſt,ꝙ tp̄s
non currit ante p̄ſentationem lr̄arum, vt hic dr̄.& ita oīa præ-
dicta virtualiter ꝓbant̄ ex hoc tex.& ita ēt tenet Ro.deciſ.457.
quæ incipit,Circa tertium dubium. vbi plene diſputat intelli-
gentiam notabilem huius tex.gn̄aliter concludendo,ꝙ nullus
iudex delegatus, vel executor ante p̄ſentationem lr̄arum, iu-
riſdōnem,vel eius exercitiū habere dr̄. & ꝙ ꝓceſſus factus an-
te p̄ſentationem lr̄arum eſſet ipſo iure nullus. & hoc idem te-
net,& ſequit̄ Bal.ī l.falſus.C.de fur.col.6.ibi,circa ſcđm.in ver.
ſed pone.ēt ſi ſciret ſe delegatum.& idem ēt voluit Ioā.An. in
c.cum plures.de off.del.lib.6.& in c.tibi,qui.de reſcri.in 6.vbi
Arc.idem tenet.& idem voluit gl.ord.ibi,in verbo, ante. nam
per ſolam p̄ſentationem reſcripti confert̄ iuriſdō.& no.prędi
cta, quia Doc. hic non ponderauerunt ad hoc intelligentiam
13 huius tex.ſed limita oīa † p̄cedentia eſſe vera, qn̄ ipſa pars op-
ponit de reſcripto non p̄ſentato. ſecus ſi partes non oppone-
rent,aut conſentirent,ꝙ ꝓcederet̄, tunc valeret ꝓceſſus reſcri
pto non p̄ſentato.ita Bal.in l.nec quicq̄.§. vbi decretum. in fi.
ff.de off.ꝓconſ.Sed cogita,quia ſi ante p̄ſentationē lr̄arum nō
confert̄ iuriſdō, ergo priuatorum conſenſus non pōt validare
proceſſum.C.de iuriſ.om.iud.l.priuatorū.in gl.2. in fi. & quia
14 de iure† ciuili regulariter non appellat̄ ab interlocutoria. pro-
pter hoc dicebat gl.notab.in l.j.in fi.ff.a quibus app.non licet,
ꝙ mitius agit̄ de iure canonico,q̄ de iure ciuili: ex quo de iure
canonico a qualibet interlocutoria appellat̄,vt hic in tex.& ēt
in minimis cauſis appellari pōt,vt ſ̄.c.ꝓx.vn̄ licet de iure ciui-
15 li fruſtratorie, & temere † appellans veniat puniendus magna
pœna,vt in d.l.ſi clericus.C.de epiſ.aud.cum ſi.tn̄ dicebat glo.
in d.l.j.in fi.ꝙ in terris eccleſiæ, & de æquitate canonica nulla
pœna imponit̄ temerarie appellanti, niſi condemnatio expen-
ſarum.de quo j̄.eo. c.vt debitus. ex quo canones ꝑmittunt ap-
pellatiōem ab oī grauamine,& pro minima cā,vt ſ̄.& ita dicit
Bal.in d.l.ſi clericus.in princ.fuiſſe determinatū ꝑ illam gl.in
d.l.j.rō aūt, quia de iure ciuili regulariter prohibet̄ appellatio
ante diffinitiuam.dicit Bal.in l.fi.in fi.C.de ſent.ex peric.quod
iō eſt, vt ſic lites ſint breuiores,& ne in infinitum extendant̄,&
citius deueniat̄ ad diffinitiuam.& de hac rōne dicit eſſe tex.ſin
gularē in l. apertiſsimi. C.de iudi. ſed ius canonicum conſide
rauit appellationem eſſe remedium ad p̄ſidium innocētiæ in-
ſtitutum,vt dicit tex.in c.cum ſpeciali.j̄.eo. iō a qualibet iniu-
ſtitia ꝑmiſit appellationem,vt hic,& ſ̄.c.ꝓxi. & ibi ꝑ gl.¶Ex p̄-
16 dictis patet ēt rō,quare†de iure ciuili inſtantia primæ cāę finit̄
triennio.l.ꝓperādum.in prin.C.de iud.& de iure canonico eſt
perpetua, vt eſt tex.no.in c.pe.ſ̄.de iudi.rō eſt,quia de iure ciui
li non admittunt̄ tot appellationes in cā.iō faciliter cā expedi-
ri pōt.ſed non ſic poſſet faciliter cā expediri,data facultate ap-
pellandi a quolibet grauamine.iō eſt,ꝙ de iure canonico inſtā
tia durat ꝑpetuo.¶In gl.in verbo,ſicut appellationi.in fi.vnde
17 quo ad alia † non æquiparant̄ appellatio, & recuſatio.nam ab
executore non appellat̄,& tn̄ recuſat̄. de quo dicet̄ in c.nouit.
ſ̄.eo.Item a iudice non appellat̄ niſi grauet, vt d.c. vt debitus.
& non pōt recuſari vt ſuſpectus, ēt ſi non grauet, vt d.c.cum
ſpāli.Item a iudice in quem conſenſit appellat̄,vt l.ex conſen-
ſu.ff.eod. & tn̄ eum recuſare non poſſum,niſi ex noua cā.ſ̄.de
off.del.inſinuante. Item vicarius ep̄i recuſat̄ coram ep̄o: & tn̄
ab eo non poſſet appellari ad ep̄m.c.ſi ꝯ vnum.in fi.de off.de-
leg.in 6.vbi ēt vide ꝑ gl. de his. ita appellatio,& recuſatio non
parificant̄.ſed tn̄ vr̄ hic velle Io.An. ꝙ vbi tollit̄ appellatio,vr̄
etiam ſublata & recuſatio.ſuper quo artic.Panor.hic multum
inſtat. ſed tu dicas hoc dictum eſſe ꝯ tex. in terminis, in c.po-
18 ſtremo.j̄.eo. vbi licet†cā ſit commiſſa appellatione remota,tn̄
non intelligit̄ ꝓhibita recuſatio,nec intelligit̄ cā commiſſa re-
cuſatione remota,vt ibi eſt tex.no. ita ꝙ p̄fati Doct. diſputant
de caſu l.& licet Panor.hic dicat, quod de iure ciuili remotio
appellationis in reſcripto extendat̄ ad recuſationem, vt ſicut
non pōt appellari, ita nec recuſari ſuſpectus. & adducit certas
rōnes,de quibus hic ꝑ eum.tn̄ ꝯrium teneas. primo ꝑ tex.in d.
l.fi.C.de ſent. qui loquit̄ de iudice delegato, & tn̄ remota ap-
pellatione,non cēſet̄ remota recuſatio, quia ſeparatorum ſe-
parata eſt rō,vt d.l.fi.& l.ſi maritus.C.de don.inter vir. & vxo.
ff.de ſerui.vrb.pręd.l.ſi domus.licet gl.l.in d.l.fi.videat̄ ſenſiſſe
contrarium,& non bene.& ita eſt tenendum,prout ēt tenet,&
ſequit̄ Bal.& Ang.in d.l.fi.in fi.¶In gl.fi.in prin.hanc opin.ſe-
19 quit̄ hic Inn.& Hoſt.vt†dies termini nō computet̄ in termino
per l.j.hic allegatam. Sed in ꝯrium facit tex. hic, dum dicit, ex
20 tunc.& cum dictio,ex tunc,de†ſui propria natura denotet ex-
tremitatem tpis,cui adiungit̄.l.4.ff. de cond. & demon.& ꝑ gl.
in c.perſonas.ſ̄.eo.& in c.q̄ ſit.de elec.lib.6. ergo debet hic cō
putari tp̄s de momento ad momentum, cum dicat, ex tunc. ꝓ
quo ēt gl.ord.& ſing.in rubr.ff.de diuer. temp.præſcri.volens,
21 ꝙ in dubio † omne tp̄s intelligat̄ cōtinuum,& non vtile:& ſic,
ꝙ currat de momento ad momentum.& tam dies feriati,q̄ nō
feriati computent̄.l.ſiue pars.C.de dila.l.2.C.de temp.app.&
in hac opinione reſidet hic Io.An.ponens ex his vnam notabi
22 lem regulam.& ita allegat̄, ꝙ † regulariter, & in dubio oē tp̄s
a ſemper currit de momento ad momentum[a].& ſemꝑ dies ter-
mini computet̄ in termino,niſi in caſibus,quibus a iure eſt ex-
preſſum ꝯrium.& ſic non obſtant iura allegata hic ꝓ ꝯrio in gl.
& ſimiliter non obſtant alia iura,quæ poſſent adduci in ꝯrium
& hanc eandem reg.poſuit,& ſecutus eſt Io. An.in d.c.q̄ ſit.ſu
per glo.in verbo,menſem. ſuper quo articulo dicit hic Panor.
col.4. ꝙ qn̄ terminus adiungit̄ numero dierum, vel menſium
cum dictione a, vel ab, puta j̄.xx. dies a die præſentationis lr̄a-
rum, nunq̄ computat̄ tp̄s de momento ad momentum,& dies
termini non computat̄ in termino. & rō eſt, quia illa dictio a,
vel ab,ponit̄ excluſiue in termino, cui adiungit̄, vt l.rō.§.fi. &
ibi gl.no.ff.de act.emp. & iō ſi Princeps reſcribit cām expediri
j̄.xxx.dies a die præſentationis lr̄arum, vel a die litis conteſta-
tionis non computabit̄ in termino illa dies. pro quo eſt gl.or.
& no.in c.ſtatutum.de præb.lib.6.& in cle.ſicut. de app.in ver
bo,a die.& idem voluit Io.An.in d.c.ſtatutum. & Bal.in l.eos.
§.ſin aūt.C.eo.ti.col.2. de quo tn̄ articulo vide plene per Doc.
in l.j.& in c.pia.hic alleg.in glo. ¶Sed quærit Hoſt.hic primo.
23 quid ſi iudex † delegatus, cui eſt commiſſa diffinitio cāæ j̄.cer-
tum tp̄s, reperit̄ tunc excōicatus poſt datam reſcripti, an cur-
rat tp̄s.videret̄ ꝙ ſic, quia qn̄ impedimentum procedit ex par-
te iudicis regulariter currit tp̄s,ſed dat̄ reſtō,vt in d.l.ſed ſi per
prætorem.ff.ex quib. cau.maio. prout plene eſt dictum in c.ex
rōne.ſ̄.eo.ſed ꝯrium tenent hic Hoſt.& alij Doct. quia iſto ca-
ſu eſt impedimentum iuris, cum nec iudex, nec partes proce-
dere poſſent durante in excōicatione. ſ̄.de re iudi.ad proban-
dum.& impedito impedimēto iuris non currit tp̄s,vt in l.j.C.
de annali excep.& in c.quia diuerſitatem.j̄.de conceſ.præb.qn̄
aūt iudex, vel partes eſſent in excōicatione tpe impetrationis
reſcriptæ.vide in c.j.de reſcri.li.6. ¶Scđo quærit hic Inno.ſi cā
24 fuit delegata†de conſenſu vtriuſq; partis, an reus præſentādo
reſcriptum præiudicet actori, vt faciat ſibi currere tp̄s a die p̄-
ſentationis,prout eſt tex.hic. & concludit Inno.ꝙ ſic: fatet̄ ta-
men, ꝙ delegans deberet ſubuenire actori, quādo reus doloſe
fecit.arg.ſ̄.de reſt.in integ.ex lr̄is.& reus deberet condemnari
in expenſis,vt no.in c.cæterum.ſ̄.de reſcr.ſm Inn.ſecus ſi reus
non præueniſſet nimium actorem, & fecerit abſq; malitia:tūc
enim imputaret̄ actori,qui fuit negligens. j̄.eo.c.oblatæ. non
ſic ſi fuit impeditus,vt d.c.ex lr̄is.ſed dicto caſu deberet proro-
gari tp̄s per delegantem, cum delegatus non poſſit excedere
terminum ſuæ commiſſionis.ſ̄.de off.del.de cauſis. poſſet ta-
25 men inducere partes,vt de partium †conſenſu prorogaret tp̄s
cum hoc fieri poſſit,vt in d.c.de cauſis. ſed quādo reus fuit in
dolo,vel in malitia, niſi conſentiat prorogationi termini pote
rit iudex condemnare eū in expenſ. arg. c.fi. cū ibi no.ſ̄.de re-
ſcri.ſm Panor.hic.& hęc no.ad materiam d.c.de cauſis.

A D D I T I O.

a ¶Omne tempus ſemper currit de momento ad momentum. Adde, an temporis anguſtia vitiet actum, qui fieri debet certo tempore, vt per Lud.Rom. in conſil.ſuo 448. Barth.ab Hor.

S V M M A R I V M.

1 *Etiam ſi iniuria perſonalis ſit illata clerico, abſque vulnere, tamen ſolus Papa abſoluit.*
2 *Quando ſit, quod excommunicatus pro violenta manus impoſitione poſſit abſolui ab epiſcopo.& nu.3.*
4 *Percutiens clericum incurrit maiorem excommunicationem, priuatur communione fidelium,& ſacramentis,& a ſolo Papa abſoluitur.*
5 *In notorijs poteſt reus puniri abſque alia ſententia declaratoria.*
6 *An denunciatio excommunicationis ſit nulla poſt appellationem, ſicut excommunicatio.*
7 *Nota practicam exequutionis ſententiæ excommunicationis.*
8 *Participans cum excommunicato, quam excommunicationem incurrat.*
9 *An excommunicatio lata in participantes abſque monitione ſit nulla.*
10 *Excommunicatus pro iniuria, & offenſa licet non debeat abſolui, niſi primo ſatisfaciat,& requiratur citatio partis, tamen valeret abſolutio non*

citata parte, & ibi quomodo habeat extimari iniuria, & offenſa, & coram quo iudice.

11 *An in denunciatione excommunicationis requiratur citatio partis, & cauſæ cognitio.*

12 *Per denunciationem non probatur quem excommunicatum.*

13 *In notorijs non requiritur ſententia.*

14 *Licet a pœna legis non appellatur, tamen a declaratoria, qua iudex pronunciauit incidiſſe in pœnam poteſt appellari, & ibi de ratione differentiæ.*

C A P. XIII.

PEruenit. Conuentus de iniuria et illata clerico appellare pt, niſi ſit notorius. h.d. ſcđa pars ibi, fraternitati. ¶No. j. ibi, vulneratos, vel
1 læſos, ꝙ incidens in † excōicationem ꝓ iniuria ꝑſonali illata clerico, non pōt abſolui niſi a Papa, licet læſio fuerit
2 ſine aliquo vulnere. & licet, q̄n † iniuria eſſet leuis, poſſet ēt excōicatus pro violenta manuū iniectione in clericū abſolui ab ep̄o, vt eſt tex. ſing. in c. pueñit. el j. de ſent. excō. tñ non ſequit, ꝙ oīs iniuria lata ſine vulnere ſit leuis: cū ēt ꝓ iniuria ſine vulnere ſolus Papa abſoluat, vt hic dr̄: & quæ iniuria dicat leuis, vel enormis, vide Inſti. de iniur. §. atrox. & in caſu iſto, quæ in-
3 iuria † dr̄ leuis, vel enormis, ipſe ep̄s arbitrari dēt, & eius arbitrio relinquit. & ſic, an ipſe poſſit, vel non poſſit abſolui. ita voluit gl. ſing. & Doc. ſequunt in c. cum illorum. j. de ſent. exc. & ſatis ꝓbat in d. c. pueñit. ibi, arbitrio &c. ¶Scđo no. ꝙ pcutiens
4 clericū † incurrit ipſo facto maiorem excōicationem, a qua regulariter ſolus Papa abſoluit. 17. q. 4. ſi quis ſuadente. & priuat nō ſolum participatione ſacrorum, ſed ēt cōione fidelium, vt hic in ver. vitare. licet Gratianus aliud ſenſerit, & non bene. 6. q. 3. euidenter. ꝑut dicit gl. ibi, in ver. ab ingreſſu. ¶Tertiò no.
5 ibi, notorius, ꝙ in † notorijs non admittit appellatio a. & ſi ap-
a pellat, talis appellatio non ſuſpendit, nec impedit executionē pœnę, vt hic patet. de quo j. c. ꝓxi. ¶Quartò no. & tene menti,
6 ꝙ † appellatio impedit denūciationem, ſeu publicationem excōicationis, quando iudex vellet eam facere ſuper facto nō notorio. & iō ſicut excōicatio lata poſt appellationem, eſt nulla, vt dicet j. eo. in c. paſtoralis. ita & ipſa denunciatio excōicationis, quia poſt appellationem non dēt quis denunciari excōicatus, vt hic eſt tex. notab. intellige quando eſt dubium de excōicatione: & ſic quando de excōicatione non conſtat. alias aūt, quando conſtaret de excōicatione, tunc non obſtante appellatione poſſet denunciari excōicatus: quia ſicut appellatio non ſuſpendit excōicationem prius latam, vt d. c. paſtoralis. ita nō ſuſpendit denunciationem illius, vt hic in text. nam conſtat eſſe excōicatum euitandum, & conſequenter poteſt denunciari, cū ꝑ denunciationem nō plus liget, q̄ primò fuerit, vt in
7 d. c. paſtoralis. ¶Quintò no. & tene mēti ex tex. practicam † ad inducedū ſatisfactionem ꝓ iniuria perſonali illata clericis, vel pro alia quacunq; excōicatione, quia iudex denūciabit talem eſſe excōicatum inhibendo oībus de populo, vt illum euitent; imò poterit iudex tp̄e denunciationis excōicare oēs participantes, ꝑut hr̄ in c. ſtatuimus. de ſent. exc. lib. 6. vnde licet alias
8 participās cum † excōicato, incurrat ſolum minorem excōicationem. j. de ſent. exc. nuper. tamen quando fert excōicatio in participantes incurrit tunc ēt maior excōicatio. & licet alias
9 excōicatio † lata in participantes ſit ipſo iure nulla, non præcedente trina admonitione, vt eſt tex. no. in d. c. ſtatuimus. tamē illud eſt verum, quando fert excōicatio ꝯ participātes cum excōicatis a ſe, ſecus in excōicatis à iure, vel ab alio, quia poſito, ꝙ dicto caſu deberet ſimiliter præcedere admonitio, ſi tamen ferat excōicatio ꝯ participantes, nulla ꝑmiſſa admonitione eſſet iniuſta, ſed tamē excōicatio non eſſet nulla, & ligaret. & iſte fuit ſingularis intellectus Io. An. in d. c. ſtatuimus, vt loquat in excōicatis a ſe, non ab alio. & ita ſequit hic Panor. ¶Vltimò
10 no. ꝙ † excōicatus ꝓ iniuria, vel offenſa non dēt abſolui niſi primo ſatisfaciat læſo. ſic j. de ſent. excom. Parochianos. & ibi gl. quō habeat extimari iniuria, & offenſa, & coram quo iudice. vnde ſtilus Romanæ curiæ habet, ꝙ quando mandat aliquem abſolui, ſemp dr̄, ꝙ prius ſatisfaciat. iō eſſet neceſſaria citatio illius offenſi, & dēt audiri ſup eius ſatisfactione, vt voluit glo. no. in d. c. Parochianos. & ſequit hic Panor. nō tamen pp hoc abſolutio eſt nulla, licet fuiſſet fcā non citata parte, vt tenent Doc. in c. qua fronte. j. eo. ¶In gl. in ver. notorijs. in fi. Sed dubitat, an in denunciatione excōicationis requirat cāæ cognitio, & citatio partis. videret ꝙ non, cum ꝑ denunciationem q̄s
11 non plus liget, q̄ primo fuerit, vt in d. c. paſtoralis. & ēt † quia ꝑ denunciationem non ꝓbat ipſa excōicatio. vnde nō ſequit aliquis eſt denunciatus excōicatus, ergo ꝓbat eum eſſe excōicatum, vt voluit gl. no. in c. licet. de ſent. exc. li. 6. & in c. pia. in verbo, nomen. de excep. eo. li. de quo tamen ibi ꝑ Doc. Sed Hoſti. & Io. An. in c. repræhenſibilis. j. eo. concludunt, ꝙ quādo ꝯſtat notorie de excōicatione, pōt quis denunciari abſq; alia citatione partis, & ideo ſi conſtat aliquem verberaſſe clericum, poterit denunciari excōicatus eo aliter non citato, & ita ſatis probatur hic, vbi talis pōt denunciari, & vitari non obſtante appel
12 latione. hinc dixit Inn. in c. ex parte. j. de verb. ſigni. † ꝙ in notorijs non requiritur ſnīa, ſed fit quedā iuris executio, pro quo ēt tex. notabilis in c. q̄n. ſ. de filijs presbȳ. vbi dicitur, ꝙ notoria in iudicio deducenda non ſunt, nec expedit, & hoc q̄n eſt certum abſenti defenſionem non cōpetere; alias etiam in notorijs requiritur citatio partis ſm gl. in c. ad noſtram. el 3. ſ. de iureiuran. de quo articulo: vide notabiliter dicta in c. cum ſit. in fi. ſ. eo. Si vero factum non eſſet notorium, aut ſi eſſet tñ nō eſt certum, ꝙ abſenti competat, vel non competat defenſio, & iſtis caſibus ſemper debet primo præcedere ſnīa declaratoria ſuper facto, & non poſſet primo fieri denunciatio, vel alia executio, & ſic requiritur citatio partis, & cauſæ cognitio, vt eſt tex. no. in c. cum, ſm de hæreti. li. 6. vbi ſi allegatur aliquem incidiſſe in pęnā, vel in ſnīam iuris, non pōt fieri executio prius quam præcedat ſnīa declaratoria ſuper delicto, pro quo ēt tex. & Bar. in l. eius qui delatorem. ff. de iu. fiſ. lata enim tali declaratoria per iudicem incontinenti ſuccedit pœna à iure impoſita ēt ſi iudex de ea nihil dicat, vt l. j. ff. ad turpil. & poſt declaratoriam poterit fieri executio, & non ante, vt d. c. cum ſm. & ad pdicta ēt vide gl. or. in cle. ſi. de cenſi. in verbo, ꝯſtiterit, & in cle. 2. de pę. & in cle. j. eo. ti. volentes quod ſemper in ſnīa declaratoria, & in denūciatione excōicationis requirat citatio,
b & cauſe cognitio b. intellige, vt ſ. q̄n ꝯſtat, vel non cōſtat de notorio, nec de defenſione abſentis, multa enim allegant notoria que non ſunt, dixit tex. no. j. c. proxi. & ideo à tali ſent. de-
13 claratoria pōt appellari, † licet enim à pœna legis, vel ſtatuti non appellet, vt in l. ſi qua pęna. ff. de verb. ſign. & in c. qa nos. j. eo. tñ pōt appellari à ſnīa declaratoria iudicis declarantis in pœnam, vel in delictū incidiſſe, & ita voluit gl. ordi. in verbo, priuatos. in c. cupientes. §. ꝙ ſi per 20. de ele. li. 6. & rō eſt, qa talis declaratoria eſt ſnīa hominis, & non iuris: ſed quia ſnīa hoīs pōt grauare, ideo ab ea appellatur, ſed à ſnīa & pęna legis ideo
c non appellatur, c quia iuris executio non hēt iniuriā. in l. iniuriam. ff. de iniu. & 4. di. erit aūt lex. In gl. in verbo, eundem. in fi. de hoc dicetur notabiliter in c. qua fronte. & ibi vide.

ADDITIONES.

a ¶In notorijs non admittitur appellatio. Adde, an appellatio in notorijs admittatur vide per Do. Lud. de Ro. in conſi. ſuo 324. Bart. ab Hor.

b ¶Adde illud verum eſſe in excommunicato pro violenta manuum iniectione in clericum, & quando factum eſſet notorium, quia tunc debet euitari ſine denunciatione per extrauagantem Marti. 5. quæ incipit, inſuper ad euitandam. in alijs autem caſibus ſemper in notorie excommunicato, denunciatio requiritur, vt euitare teneatur, quia ſolum in dicta extrauaganti recipitur d. primus caſus, ergo firmat regulam in alijs vel loquitur Peruſi. ſecundum iura antiqua, non ſecundum ius nouum. Cod.

c A pœna legis non appellatur, ſed a, declaratione hominis ſic. ratio. adde no. in c. quia nos. j. eo. Lud. conſi. 482. in caſu præmiſſo, fi. col. plene per Fel. in c. Rodulphus. de reſcrip. in vlti. charta.

SVMMARIVM.

1 *Adulterium, an ſit de foro eccleſiaſtico quando non agitur ad ſeparationem thori.*

2 *Primo debet conſtare eſſe notorium, quia multa allegātur notoria eſſe, quæ non ſunt, & ibi notabilia dicta.*

3 *Teſtes deponentes ſuper notorio, tenentur reddere cauſam ſui dicti etiam nō interrogati.*

4 *In his quæ percipiuntur ſenſu intellectus, teſtis ſemper debet reddere cauſam ſui dicti, ſecus in his quæ percipiuntur ſenſu corporis.*

5 *In notorijs, negatione non fit res dubia.*

6 *Quando ſit, quòd in notorijs admittatur appellatio.*

C A P. XIIII.

1 COnſuluit. Summa vt ſ. ca. proxi. † Et no. j. ex tex. quod clericus poteſt procedere ꝯ laicos, rōne adulterij, licet non agatur ad ſeparationem thori, ſed ad aliam pęnam. & licet Io. And. in c. ſi. de fo. compet. lib. 6. dixerit quod adulterium non ſit de foro eccleſiæ, niſi quando agitur ad ſeparationem thori, tñ ſi agatur aliter ad pœnam, vel pęnitentiam, eſt de foro eccleſiæ, vt eſt tex. hic. & ratio, quia adulteri dicuntur ſacrilegi. C. de adul. l. quamuis. in fi. cum matrimonium ſit magnum ſacramētum in eccleſia Dei. ſ. de biga. nuper. & ita ſequitur hic Pan. adducens tex. 32. q. j. de benedic. & de his per Doct. in c. 1. ſ. de
2 offi. ordi. ¶† Vltimo no. & allegatur, quod licet in notorijs nō admittatur appellatio, vt hic, & ſ. c. proxi. & licet in notorijs non requiratur ordo iuris, vt in c. ad noſtram. el 3. ſ. de iureiu. & ſ. de teſti. cogen. c. 3. & licèt dicat, ꝙ notoria probatione nō indiget, vt in d. c. 3. & l. emptore. ff. de act. emp. & licet etiam dicatur, quod notoria in dubio deducenda non ſunt, & nō expedit, vt in c. q̄n. ſ. de filijs presby. tñ limita, & intellige oīa pcedentia iura, & dicta ꝓcedere q̄n ꝯſtat eſſe notoriū, alias ſecus, cū multa dicant, & allegent notoria q̄ non ſunt, dicit hic tex.

no.

no. q ad hoc quotidie allegat̃. & iō in dubio dēt ſeruari ordo
3 iuris, & admitti dēt appellatio, vt hic in tex. ꝑ quē † dicit hic
Panor. ꝙ ſi teſtis deponit aliqd eſſe, vel fuiſſe notoriū: ſed non
reddit cām dicti ēt non interrogatus nihil ꝓbat: quia notoriū
deꝑhendit̃ de facili abſq; iudicio intelľs: & multa dicũtur no-
toria, q̃ non ſunt, vt hic. vnde deprehendit̃ notoriū ex iudicio
& rōne intelľs in tm̃ quod ēt periti titubant an, & qñ dicatur
notoriū. iō dicit gl. no. 2. q. j. de manifeſta. loquimur de noto-
4 rio, & quid ſit notoriū ignoramus. † vnde Inno. in c. cū cām, s̃.
de teſt. dixit teſtē nunq̃ ꝓbare quādo deponit ſuꝑ eo quod ꝑci
pit̃ potius ſenſu intelľs, ꝙ ſenſu corporis, niſi reddat cām ſui
dicti ēt nō interrogatus. & ita ſequitur Bal. in l. ꝓsbyteri, in fi.
C. de Epĩs & cle. ſicut ēt in ſi. dicebat Bar. in l. de minore. §. tor
menta. ff. de qõnib. de teſte deponēte ſuꝑ fama, vel infamia,
vt teneat̃ reddere cām, & rōnem ſui dicti ēt non interrogatus:
& alias nō probet. & hoc idem ſequitur Bal. in l. quid ergo. §.
ex promiſſo. ff. de infa. de quo tamen plenius ꝑ Doc. in d. c. cū
cām, vbi Do. Ant. & Do. Flo. in hoc de fama aliud voluerunt.
in alijs vero, quæ percipiuntur ſolo ſenſu corporis teſtis ꝓ-
bat: licet aliter non reddat cām ſui dicti quando de ca non eſt
interrogatus, vt per gl. & Bal. in l. ſolam. C. de teſti. & in d. c. cū
cauſam. ¶ In gl. j. in fi. aduerte, quia videret̃ ꝙ notorium nihil
operetur. nam aut quis grauatur & pōt appellare ſiue factum
ſit notoriū ſiue nō. aut non grauat̃, & nullo caſu appellare pt̃.
j̃. eo. vt debitus. & ita reſidet hic Inn. Sed dicit Hoſt. & Io. An.
hic ꝙ mens iſtorū iurium eſt, ꝙ delinquens non poſſit pęnas
iuris euitare in facto notorio, quaſi iſtud delictū non cōmiſe-
5 rit. † quia in notorijs negatione non fit res dubia, vt ꝑ gl. in c. j.
de offi. dele. in 6. & no. in l. poſt rem. ff. de trāſactioni. & ꝑ Inn.
in d. c. ex parte. de ver. ſign. ſed in alijs non notorijs negatione
fit res dubia, vt in l. 3. C. quibus ad libe. prouo. ideo indiſtinctè
6 admittitur appellatio. Panor. vero hic ſic ꝯcludit †, ꝙ in no-
torijs in diffinitiua admittit̃ appellatio dummodo exprimat
cauſam rōnabilē, quę habeat obfuſcare notorium, vt in c. Ro
mana. §. ſin autem. eo. ti. in 6. licet alias in appellatione a diffi-
nitiua non requiratur expreſſio cāæ, vt in l. j. in fi. ff. eo. & in c.
cū appellationibus. in eo. ti. in 6. & no, in c. cū in eccleſia. j̃. eo.
& in c. j. §. his quæ in verbo, ſtatuit. eo. ti. in 6. quia tunc hēt lo-
cū illud ꝙ dr̃ non probatū probabo, & nō deductū deducā, vt
in l. ꝑ hanc. C. de temp. appel. & in c. cū Ioānes. s̃. de fi. inſtr. &
& ideo eſt ꝙ ſnīa diffinitiua pōt reformari, & iuſtificari ex no-
ua cā per appellationem, & non deducta in cā principali, vt eſt
tex. notabilis. in l. Titianus. ff. ꝙ cū in eo. in iſtis caſibus dēnt
intelligi iura facientia drīam in appellatione inter factum no
torium, & occultū. ex qbus infert hic Panor. ꝙ omni caſu in
quo ius prohibet appellationem, nunq̃ iudex tenetur deferre
appellationi ēt a diffinitiua ēt in dictis caſibus, ſed iō requirit̃
cā, vt ſic iudex a quo habeat deferre, vel non deferre, & iudex
ad quem hēat admittere, vel non admittere, & idē foret quā-
do appellatio prohiberet̃ ab hoīe. puta, quia cōmittitur cā ap
pellatione remota: tunc eñ ēt in appellatione a diffinitiua eſ-
ſet exprimēda cā in iure expreſſa, vt d. §. ſin aūt. & ita ſequũtur
ibi Doc. & vide de his dicta in c. 3. s̃. e. & ita intellige iura dicē
tia, ꝙ in notorijs non admittitur appellatio, & iura dicētia, ꝙ
in appellatione a diffinitiua expreſſio cāę nō requirit̃. hoc idē
firmat Bal. in addi. Spe. eo. ti. in tertia charta, in ver. appellans
a diffinitiua, dicens, ꝙ appellans a diffinitiua lata vigore ꝯfeſ
ſionis non tenetur exprimere cām, quo ad ſubſtantiam appel-
lationis, ſed quo ad hoc vt iudex a quo teneatur eidem defer-
re ſic, ſm̃ Archi. in c. Romana. eo. tit. lib. 6.

SVMMARIVM.

1 *Appellatio fuit inuenta non ad deprimendam iuſtitiam primi iudicis, & quod poteſt appellari à ſententia quantumcunque iuſtiſſima.*

CAP. XV.

SVggeſtum. Summa prout s̃. in c. memini-
mus, & an hodie arreptio itine
ris, & miſſio nuncij ad ſedem apoſtolicam habeat
vim appellationis dicetur. j̃. eo. c. vt debitus. ¶ No.
j. ꝙ vbi ius aliquid generaliter diſponit non expreſſa certa rō-
ne, ſi tamen pōt ꝯſiderari ratio illius ꝯſtitutionis dēt limitari
ipſa conſtitutio ſm̃ limites ipſius rōnis, & hēt reſtringere ipſā
generalē diſpōnem, prout ipſa rō dictat. rō eñ limitat dictum
& reſtringit. l. cum pater. §. dulciſſimis. de leg. 2. & hic in tex.
nā in c. meminimus. s̃. e. erat generaliter ſtatutum de non pro
cedendo ꝯ itinerantes ad Papā. & ideo Papa hic diſponendo
de nouo: ſed reſpōdēdo, qd iuris, reſtringit illam decretalē ad
limites rōnis, quare fuerit inuenta appellatio, & pōderat rō-
nem illius decretalis, quare emanauit. eſt ergo hic tex. pro eo,
qđ dicebat Bal. no. in l. maximū vitiū, C. de lib. ꝑt. vbi voluit, ꝙ
quādo rō eſt vnica, & finalis: licet aliter nō ſit ſcripta ī l. ab ea
tamē pōt argui. & hr̃ pro expreſſa, pro quo ēt adducit tex. no.
in l. milites agrū. ff. de re mili. de quo ēt ꝑ Bal. in l. non dubiū.
C. de le. vbi dicit ꝙ ſemper verba legis, vel ſtatuti debent in-
telligi ſm̃ id qđ eſt iuris vel rōnis, non aūt Iudaice ad literam
etiam ſine correctione verborum. facit ff. de excu. tuto. l. ſci-
re oportet. §. ſufficit. & j̃. eo. c. 2. requiris, in fi. ¶ Secūdo no. &
ita allegatur, ꝙ inducta ad vnum finem non debent operari cō
1 trarium effectum. ſic. s̃. c. c. ad noſtram. † ideo hic dicitur, ꝙ ap
pellatio fuit inuenta, vt grauamen poſſit reparari, non autem
ad deprimendam iuſtitiam alterius. facit. j̃. eo. c. cum ſpeciali.
§. porro. & l. i. ff. e. vbi dr̃, ꝙ appellatio inuenta eſt ad coercen-
dam iudicis iniquitatē, & eius imperitiā corrigendā. ſed etiā
alio reſpectu fuit inuenta appellatio. ſ. quod grauatus etiā ex
propria culpa, & ignorantia poſſit remedio appellationis re-
leuari. ideo dicitur in appellatione nō probatum probabo: &
non deductum deducam, vt c. cum Ioannes. s̃. de fide inſtru. &
l. per hanc. C. de tempo. appel. & ex hac ratione poteſt appel-
lari a ſententia diffinitiua quantumcunque iuſtiſſima ad finē,
vt ſuppleantur omiſſa, vel vt reformetur ſnīa ex nouis proba-
tionibus, vt l. Titianus. ff. quod cum eo. & d. c. cum Ioannes.
¶ In glo. j. in fi. de hoc articulo an, & qñ ſit in præſentia iudicis
appellandum dicetur. j̃. eo. c. fi. vbi vide plene de hoc. ¶ In glo.
pe. in fi. intellige ꝙ malitia probetur eo ipſo, quòd arripuit iter
poſt notitiam literarum ſm̃ Io. An. & ita probatur hic in tex.
vbi Papa fundat ſe ſuper facto narrato, & ex facto præſumitur
fraus ſimilis in c. 2. de renun. li. 6. & l. dolum. C. de dolo. in qui
bus iuribus dicitur quòd fraus, & dolus probantur ex cōiectu
ris, & indicijs.

SVMMARIVM.

1 *Excōicatus celebrans in diuinis fit irregularis à qua ſolus Papa abſoluit.*
2 *Irregularis venit puniendus omnibus beneficijs etiam ab epiſcopatu, & deponendus, & degradandus.*
3 *Excommunicatus poſt appellationem legitimam non fit irregularis celebrā do in diuinis, & idem in omnibus caſibus quibus excōicatio nulla foret.*
4 *Et qui ſint caſus in quibus excommunicatio redditur nulla, hic remiſſiue.*
5 *Excommunicatus poſt appella. eſt abſoluendus ad cautelam nec gerendus eſt pro excommunicato, & nulla eſt talis excommunicatio, nec ligat nec eſt vitandus in diuinis, & alijs extraiudicialibus contra Inno.*
6 *An iudex delegatus poſſet abſoluere ad cautelam.*
7 *An petens ſe abſolui ab excommunicatione cenſeatur ſe fateri excommunicatum.*
8 *Abſolutio ab excommunicatione, nunquam danda eſt niſi petenti.*
9 *An poſſit quis inuitus abſolui ab excommunicatione, & an poſſit ad te compelli: & an iudex id facere debeat.*

CAP. XVI.

AD præſentiam. Si excōmunicatus poſt
appellationem celebra-
uit in diuinis non incurrit irregularitatem, nec ve
nit puniendus ſi conſtat appellationem fuiſſe legi-
timam. h. d. & primo narratur factum. ſecundo ponitur deci-
1 ſio ibi, ideoque. ¶ † No. & tene menti primo, ꝙ licet alias excō
municatus ingerens ſe diuinis incurrit ipſo facto irregularita
a tem [a] à qua ſolus Papa abſoluit, vt in c. clerici. & ibi gl. j̃. de cle.
2 excommuni. mini. & c. j. de ſen. excom. in 6. † & licet irregula-
ris poſſit priuari omnibus beneficijs, vt c. fraternitati. j̃. de cle.
excommunicato. imo etiam epſ rōne irregularitatis uenit de
ponendus ab epātu, vt c. veritatis. s̃. de do. & contu. imo etiam
veniret deponendus, & degradādus ab ordine, vt eſt tex. ibi in
3 d. c. clerici. † tñ quādo fuit quis excōicatus poſt appellationē
legitimā non tenetur deſiſtere à diuinis. imo ſi celebrat in diui
nis nullam irregularitatem incurrit. tex. eſt hic no. ratio eſt qa
excommunicatio lata poſt appellationem legitimam eſt nul-
la, vt hic, & c. per tuas. j̃. de ſenten. excom. iō eum non ligat, &
idem eſſet dicendum in omnibus alijs caſibus quibus excom-
municatio eſt nulla, vt excōmunicatus poſſit ſecure celebra-
4 re in diuinis, & nullam irregularitatem incurrat. † & qui ſint
caſus in quibus excommunicatio redditur nulla, uide per glo.
5 or. in c. præſenti. de ſen. ex. li. 6. ¶ † Secundo no. ꝙ excommu-
nicatus poſt appellationem legitimam poteſt petere ſe abſol-
ui ad cautelam, & ita debet abſolui ſi hoc petat, vt hic, & c. ſo-
let. de ſen. excom. lib. 6. ipſe tamen ſic excommunicatus nō te
netur gerere ſe pro excōmunicato, vt hic patet, vnde dicit hic
Io. And. ꝙ ſi iſte nō fuiſſet abſolutus ad cautelā, eodem modo
potuit celebrare diuina ſi fuit excommunicatus poſt appella-
tionem legitimam: eo, qa talis excommunicatio nulla non li
gat, vt d. c. per tuas. & licet Inno. hic velit, ꝙ excommunicatus
ſit uitandus: tamen hoc hodie non eſt verum, vt d. c. ſolet. vbi
dicitur

ADDITIO.

a Excommunicatus ingerens ſe in diuinis, incurrit irregularitatem. Adde quòd celebrans in præſentia excommunicati efficitur uicinus irregularitati, quia interdicitur ſibi ingreſſus eccleſiæ, donec ſatiſfecerit ad arbitrium eius cuius ſententiam contempſit. c. Epiſcoporū. de priuileg. in 6. & ſi poſtea celebraret in eccleſia, efficeretur irregularis. c. 1. in fine, de ſen. excō. in 6. & ita gl. pen. in d. c. Epiſcoporum.

dr̃ ꝙ ſolũ in iudicijs pendẽte cognitione nullitatis ſnīæ eſt vi-
tandus: ſed in extraiudicialibus nõ, ẽt in diuinis, & ſpũalibus,
6 vt hic in tex. ¶† Vltimo no. ar. ꝙ iudex delegatus poſsit abſol-
a uere ad cautelã ª q̃tũcũq; aliter hoc nõ fuerit ſibi expreſsè ꝯ-
miſſum. rõ, qa eſt de ꝯnexis negocio principali, ſic s̃. de of. de-
leg. p̃terea. & c. p̃terea. §. fi. & facit tex. in ſimili in c. in cauſis. s̃.
de elec. vbi dr̃ ꝙ datus ad eligendũ poterit poſtulare, & ita ſe-
quit̃ Panor. de qua tñ dubitatione an delegatus poſsit abſol-
7 uere ad cautelam, vide per gl. & Doc. in d. c. ſolet. ¶† In gl. 2. in
fi. ſentit gl. & voluit hic Inn. ꝙ petens ſe abſolui ad cautelã nõ
videatur fateri ſe excõicatum. facit d. c. ſolet. & d. c. ꝑ tuas. ſe-
cus ſi qs ſimpl̃r peteret ſe abſolui ab excõicatione, tunc enim
bene vr̃ fateri ſe excõicatũ, vt eſt tex. & glo. in c. venerabilẽ. s̃.
de elec. quia petendo ſe abſolui fatetur ſe ligatum, nam priua
tio preſupponit habitũ p̃ceſsiſſe, vt c. ad diſſoluendũ. j̃. de de-
ſpon. impu. & l. decẽ. ff. de ver. obli. vbi Bar. hanc q. ponit: de
qua etiam vide per Bal. & Imo. in l. cum talẽ. in fi. ff. de cõd. &
demon. & per Inn. & Io. An. in c. 2. s̃. de or. cog. in gl. pe. vbi vi-
8 detur, & no. per cos. † ſcias ꝙ abſolutio ab excõicatione nunq̃
danda eſt niſi petenti, vt c. ſignificaſti. j̃. de eo, qui duxit in ma
9 trimonium. vbi de hoc eſt tex. ſingularis. † an tamen poſsit qs
inuitus abſolui ab excommunicatione, & an poſsit ad id com
pelli, & an iudex id facere debeat, vide per Doc. in c. ab excom
municato, s̃. de reſcrip. & per Io. An. in c. j. de ſen. excom. lib. 6.
& plene dicetur. j̃. co. in c. qua fronte.

ADDITIO.

a ¶ Iudex delegatus poteſt abſouere ad cautelam. Adde an excommunicatus ab
ſolutus a delegato Papæ ſub modo, vel conditione illis deficientibus, qu a
non ſeruauit promiſſa, an ab executore poſsit excommunicari iterum. vide
Do. Ludo. Ro. in conſil. ſuo 331.

SVMMARIVM.

1 *An, & quando lite pendẽte poſſeſſor nõ debeat turbari in ſua poſſeſsione.*
2 *Per appellationem non ſuſpenditur iuriſdictio iudicis a quo in reuocatione attentatorum, vel in his, quæ tendunt in faciliorem expeditionem cauſæ appellationis.*
3 *Iudex a quo, poteſt appellatione pendente inhibere partibus ne matrimonium, vel aliud faciant contra appellationem.*
4 *Vtrum appellans redeundo, & iterum litigando coram iudice appellationis videatur ſuæ appellationi renunciare, & per quos actus videatur vel non videatur appellationi ſuæ renunciare, vide hic. nu. 5.*
6 *Vide hic ad intellectum l. 1. C. ſi per vim, vel alio modo.*
7 *Appellatione, & lite pendente non debet poſsidens turbari in poſſeſsione ſua, & integer debet eſſe ſtatus appellantis.*
8 *Epiſcopus ſententialiter depoſitus poteſt appellatione pendente ſuum officium exercere, & excommunicare.*
9 *Regula, quod appellatione pendente non debet poſsidens turbari, procedit etiam ſi appellatio eſſet iuri contraria.*
10 *Quando poſſeſſor eſt ſuſpectus, poteſt lite pendente, & appellatione, ſequeſtrari poſſeſsio.*
11 *Sequeſtratio habet locum etiam in rebus inobilibus.*
12 *Sequeſtratio, an dẽat fieri per iudicem a quo, vel per iudicem appellationis.*
13 *Etiam appellatione & lite pendente poteſt appellans perſonaliter capi, ratione ſuſpicionis fugæ: & ibi ſingulariter ad intellectum l. ait prætor. §. ſi debitorem. ff. de his, quæ in frau. credi.*
14 *Caſus, in quibus iudex a quo, poteſt innouare pendente appellatione.*
15 *Si innouatio fiat a tertio, non habet locũ remediũ attentatorũ. & nu. 16.*
17 *Pendente appellatione cum fideiuſſore poteſt fieri innouatio, vel exequutio contra reum principalem, vel econtra.*
18 *Inhibitio, qđ nulla fiat nouitas fideiuſſori, nõ ꝓdeſt reo principali, vel eꝯ.*
19 *Poteſt via ordinaria peti reuocatio attentatorum per appellantem coram iudice a quo.*
21 *Etiam ſi iudex a quo detuliſſet appellationi, poteſt inhibere quod nihil innouetur, & reuocare attentata, & aſsignare terminum, & inhibere etiam dato, quod iudex ad quem, inhibuiſſet iudici a quo.*
22 *Inhibitio iudicis ad quem, intelligitur facta in his, quæ fiunt contra appellationem.*
23 *An delegatus qui detulit appellationi poſsit reuocare attentata.*
24 *An poſsit reuocare inhibitoriam a ſe factam.*

CAP. XVII.

CVm teneamur. Si appellans turbatur in
poſſeſsione ſup qua fuit
appellatum, iudex a quo põt illam poſſeſsionẽ re-
formare appellatione in ſuo ſtatu permanẽte. h. d.
ſingulariter, & diuiditur in duas partes. & eſt ſecũda pars ibi,
1 prudentiæ tuæ. ¶† No. primo ibi, turbata fuerit, ꝙ appellatio-
ne pendente nõ dẽt poſsidens turbari in ſua poſſeſsione, quã
primo poſsidebat: nã nõ dr̃ aliquid innouare ille, qui appella-
tione pẽdẽte vtitur ſua poſſeſsione, eo modo, quo primo poſ-
ſidebat. iõ nullatenus in ea turbari dẽt, vt eſt tex. hic no. & idẽ
dicit gl. magna in c. nõ ſolũ. co. ti. in 6. & Inn. in c. venerabili.
de cenſibus. quia lite pẽdẽte nõ dẽt quis priuari cõmodo ſuæ
2 poſſeſsionis, vt hic, & c. j. s̃. lite pendẽte. ¶† Secundo tene mẽ
ti ſingulariter hunc tex. & ita allegatur, ꝙ per appellationẽ iu-
riſdictio iudicis a quo non eſt ſuſpenſa in ijs, quæ tendunt in
a faciliorem exitum cauſe appellationis, ª dũmodo non cogno
ſcat de articulo appellationis. iõ eſt hic tex. no. ꝙ iudex a quo
põt prohibere, ꝙ appellans nõ turbetur in ſua poſſeſsione ſup
qua eſt appellatũ. † põt ergo iudex a quo prohibere attentata
3 ꝯ appellationem, & attẽtata reuocare, & in hoc hic tex. eſt ſin.
facit ẽt tex. & gl. in c. 2. j̃. de matri. ꝯc. vbi iudex a quo p̃cepit
partibus ne pẽdente appellatione de nouo ꝯhant mr̃imoniũ.
Et ſic infert̃ ſingulariter ex hoc tex. ꝙ licet appellatione pendẽ
te ſit ſuſpenſa iuriſdõ iudicis a quo, vt c. venientes. s̃. de iure-
iur. & nihil ipſe poſsit innouare, vel attentare appellatione pẽ
dente, vt d. c. non ſolum. & l. j. ff. nil noua. tñ non obſtante ap-
pellatione põt expedire, & attentare omnia tendentia ad faci
liorem expeditionẽ cãæ ipſius appel. & ipſius fauorẽ, dummo-
do illa expedire poſsit abſque cognitione articuli appellatio-
nis. p̃dicta eñ hẽnt magis adiuuare, q̃ impedire cãm appella-
tionis: ſicut & al's dr̃, ꝙ iudex a quo põt aſsignare terminũ ap-
pellanti ad arripiendum iter, & ad ꝓſequendũ, vt c. ꝑſona, & c.
cũ ſit, s̃. e. quia iſta tendunt ad faciliorẽ expeditionẽ cãę appel
4 lationis. ¶† Vltimo tene menti, ꝙ licet alias appellãs redeun-
do corã iudice quo appellauit, & litigando corã eo videat̃ ſuę
appellationi renunciare, vt c. gratũ. s̃. de offi. dele. & s̃. de teſti.
cũ veniſſent. C. de re iud. l. ad ſolutionẽ. tñ iſtud limita verum
qñ litigaret, vel aliqd peteret in cã principali. ſecus ſi litigat,
vel petat ſup grauamine ſibi illato, & ſup innouatis pendente
appellatione, tũc. n. nõ vr̃ renũciare appellationi. & ita eſt tex.
no. hic, ꝓ quo ẽt vide gl. ordi. in verbo, tenetis, in c. ſi a iudice,
eo. ti. li. 6. vbi no. voluit, ꝙ appellãs põt cõparere corã iudice a
quo, & docere de ſuo grauamine, & petere ab eo reuocari: nec
cenſet̃ renunciare ſuæ appellationi. qa ꝑ hoc potius declinat
iuriſdõnẽ ipſius iudicis a quo ſuã appellationẽ firmãdo: licet
Pau. de Eliaza. & Gemi. in d. c. ſi a iudice. reprobẽt illã gl. & nõ
bene, ꝓ qua vr̃ eſſe tex. hic, & opinionẽ ipſius gl. tenet Ro. de-
ciſ. 287. quæ incipit, Item ꝙ licet. quia ꝑ actũ tẽdentẽ ad decli-
nãdã iuriſdõnẽ iudicis a quo, & in ꝯfirmatione appellationis
nõ cenſet̃ quis ſuæ appellationi renũciare. ad idẽ ẽt faciũt rõ-
nes notabiles adductę per Rotam deci. 427. q̃ incipit, Item ſi
ille. vbi Rota concludit, ꝙ ille qui appellauit ẽt a diffinitiua, ſi
poſt appellationẽ comparet corã iudice a quo, & dicit ſe ap-
pellaſſe ꝓducit ſuam appellationem, oſtẽdit etiã ſnĩam fuiſſe
iniuſtã ad hunc finẽ, vt ipſe iudex ab executione ſuæ ſnĩæ deſi
ſtat, nõ cenſet̃ ꝑꝑ hoc renunciare ſuę appellationi, ꝙ tene mẽ-
5 ti. ¶† Sed dubitatur: poſito, ꝙ appellãs poſsit redire corã iudi
ce a quo, & litigando docere de ſuo grauamine inducẽdo ẽt
ad hoc teſtes, & inſtrã, & propter hoc non intelligitur renun-
ciare appellationi, vt s̃. per Rotã, & ita ẽt tenuit Imo. in d. c.
gratum. An tñ poterit petere per iudicem a quo expreſsè reuo
cari grauamen, & ſuper reuocatione pronunciari, & an pote-
rit ad prędicta facere partẽ citari ad dicendum ꝯ. Rota in di-
cta deci. 472. dicit ꝙ non, quia huiuſmodi actus nõ poſſunt fie
ri a iudice, niſi in vi ſuæ iuriſdõnis, quæ per appellationẽ erat
ſuſpenſa, s̃. de iureiu. venientes, & tales actus ſunt ꝯrij ſuſpen
ſioni iuriſdõnis ſm̃ Rotam ibi. Sed certe in contrarium de ijs
omnibus eſt tex. hic, vbi põt adiri iudex a quo, pro remotione
grauaminis, & põt coram eo interponi q̃rela de grauamine il
lato a parte, & ꝯñr poterit pars citari ad hoc, cum tex. dicat or
dine iudiciario, ergo citata parte, vt c. j. s̃. de cã poſ. cum ſi. Itẽ
dicit tex. hic ordine iudiciario licebit, & conſequẽter poterit
pronunciare, vt l. de qua re. ff. de iud. & c. cum eccleſia. & c. cũ
ſuper. s̃. de cã poſ. & proprie. & ſic poterit grauamen illatũ re-
uocare, & pronunciare, vt hic. de his eſt tex. no. nec per p̃dicta
cẽſetur appellans renunciare appellationi, nec eſſe ſibi ꝯrius
cum omnia iſta tendant ad cõfirmationẽ ſuæ appellationis, vt
hic patet. q̃ omnia ſingulariter tene menti, & per quos actus
cenſeatur appellans renunciare ſuæ appellationi vide, vt de ijs
6 notabiliter dicetur in c. ſolicitudinem. j̃. eo. ti. ¶† In gl. j. in fi.
no. hanc gl. ad intellectum l. j. C. ſi per vim, vel alio modo, vt d.
l. habeat locũ non ſolum in poſſeſſorio recuperandæ, ſed ẽt in
poſſeſſorio retinendæ, & ita cõiter ſequuntur Doc. ſm̃ Imo.
hic. quia licet tex. ibi loquatur de vi ablatiua: tamẽ rubrica ibi
loquitur etiã de vi turbatiua, & non inconuenit ꝙ rubrica ſit
7 generalior nigro, vt in Rub. C. de ſpõ. & ibi per Doc. ¶† In gl.
2. in prin. aduerte, quia licet appellatione pendente non dẽat
poſsidens turbari in ſua poſſeſsione, quam primo poſsidebat,
vt hic in tex. & eſt dictũ. s̃. in primo no. qa integer dẽt eſſe ſta-
tus appellantis ẽt ſi talis eſſet ſnĩa q̃ traheret ſecũ executionẽ.

vt l. j.

ADDITIO.

a ¶ Iudex a quo eſt appellatum, retinet iuriſdict. in his, quæ tendunt in facilio
rem expeditionem cauſæ appellationis. Adde Fed. de Senis conſil. 98. incip.
Nicolutius Petri, ver. pulchrè.

vt l.j.§.inter.ff.nil noua.appel.pend.& l.furti.ff. de infa.& per
gl.no.8.q.vlti.in ſumma.licet ſecus ſit in ſententia cenſuræ, vt
8 j.eo.c.paſtoralis.† vnde dicebat gl.no.in c.ſæpè,j.eo. epm dif
finitiua ſnīa depoſitū poſſe libere pendēte appellatione ſuum
9 offiñ exercere,& excōicare, & vti ſua iuriſdōne. † Inde etiam
dicebat no.Bal.in c.j.§.2.quo tpe miles.referendo Io. And. in
cap.paſtoralis,ſ.de offi.deleg.ꝙ prædicta rl'a, ꝙ appellatione
pendente non debeat poſsidens turbari in ſua poſſeſsione, &
ſuo iure procedit q̃tuncunq; prima facie appellatio eſſet exp̄ſ
sè iuri ꝯria.pro quo dicto facit tex.no.in c.j.ſ. vt lite pendēte.
vbi pendente lite nō dēt poſsidens turbari in ſua poſſeſsione,
licet poſſeſsio ſit ꝯ ius.de quo tamen dic,vt habetur in c.cum
10 perſonæ.§.pe.& fi.de priuileg.lib.6.¶† Sed limita omnia p̄di-
cta & hūc tex.vt lite vel appellatione pēdente nō debeat poſ-
ſidens turbari in ſua poſſeſsione: niſi quādo ſuſpectus eſſet de
dilapidatione.tunc enim poſſent ſequeſtrari fructus,& res ip-
11 ſæ ſm Spe.eo.ti.§.nouiſsimè. in prin. † Item etiam poſſent ſe-
queſtrari res immobiles cum ſequeſtratio habeat etiam locū
in rebus immobilibus, vt eſt tex.no.in l.de pollicitationibus.
ff.de pollicita.& c.2.ſ.de dolo.& contu.& ita voluit gl. in d.c.
j.ſ.vt lite pendente,& Bal.in d.c.j.§.2.facit etiam tex.in c.fi.ſ.
de ſequeſtra.poſ.& l.Imperatores.in fi.ff. de appellatio.vbi ēt
lite,& appellatione pendente rōne dilapidationis,& ſuſpicio
nis poteſt fieri ſequeſtratio ꝯ appellantē. & ita limitetur tex.
12 hic.† & dicebat Bar.in d.l.Imperatores,ꝙ iſta ſequeſtratio ha-
bet fieri authoritate iudicis appellationis per l. ſi eius.§. ſi qs
ff.de appel.reci.tu intellige quando appellatio eſſet introdu-
cta, & proceſſus penderet coram iudice, ad quem.alias poſſet
fieri etiam per iudicem a quo,ita dicit Io.An.& Doc.ſequunt̄
13 in d.c.fi.& ita limita dictū Bar.† amplius ex p̄dictis tenēt Doc.
in d.c.j.ꝙ lite,& appellatione pendente poſſet appellans per-
a ſonaliter capi rōne ſuſpitionis, [a] fugæ,arg.l.vt prætor,§.ſi debi
torem.ff.de his,q̃ in frau.cred, & ita ēt voluit Ang. in l.nemo
carcerem, in fi.C.de exa,tribu.li. 10.in repetitione,quod tene
mēti ad intelſm d.§.ſi debitorē, vt habeant locū ēt lite, & ap-
14 pellatione pendente.& adde hæc ad dicta, ſ. in primo no.† &
reliquos caſus, in quibus iudex a quo pōt innouare pēdente
15 appellatione,vide p Spe.in d.§. nouiſsimè.circa prin.¶† In ea.
gl.ibi reformare. aduerte, q̃a plures intellectus dantur ad hūc
tex.ſed proſequendo vtiliores primus intellectus ſit, quod iō
appellans per actum geſtum ab eo coram iudice a quo nō in-
telligitur ſuæ appellationi renunciare:eo quia iſta turbatio,&
innouatio pendēte appellatione fuit hic facta a tertio, & non
ab appellato,vnde cōuenit̄ tertius corā ipſo iudice a quo vir-
tute eius generalis iuriſdōnis,quā hēt:nam ꝯ tertium innouā
tem nō poteſt procedi per remediū,& viam attentati.& ita ſe
quuntur hic Doc.adducentes ad hæc gl.or.in d.c.non ſolum.
eo.ti.lib.6.imo iudex appellationis non hēt iuriſdōnem, niſi
inter appellantem, & appellatum, non autem ꝯ tertium in-
nouantem,vt eſt tex.ad hoc no.in c.Romana.§. aliū.e.ti.li.6.
16 † vbi etiam inhibitoria facta per iudicem ad quem non trahit̄
ad tertiū innouantem,& virtute inhibitionis, & appellationis
nō eſt ꝓhibita innouatio per tertiū ſup eo ſuper quo pēdet ap
pellatio: & nō pōt iudex appellationis in talē iuriſdictionem
exercere:licet ꝯrium videretur quaſi ſuam iuriſdōnem turba
ret,vt c.ſanè.& c. preterea,ſ.de offi.deleg.vnde dēt ſuper hoc
adiri alius iudex ordinarius, & ita ſit tex.hic ſm hunc intelle-
ctum, vt ſic iſte iudex fuerit hic aditus per appellantē ꝯ tertiū
iure ordinario, & dic ꝙ illa iura habent locum in iudice pri-
mæ cāæ:nō aūt in iudice appellationis, qui hēt limitatam iu-
riſdōnem de articulo appellationis.quod tene mēti ad limita
tionē d.c.ſanè.& c. præterea. quādo tamē cā principalis foret
deuoluta ad iudicē appellationis ſm ea,q̃ habent̄ in c. vt debi
tus.j.eo.tūc videret̄ ꝙ cognoſcendo de cā principali, ſit ſurro
gatus in totū iu locū iudicis a quo. & tunc poſſet iuriſdōnem
exercere etiam ꝯ tertium impedientem ſuā iuriſdōnē. & hoc
modo poſſet dari notabilis limitatio ad d.§. in alium. cogita
17 tamē.† & adde ꝙ ſicut inhibitio, & pēdentia appellationis nō
trahit̄ ad tertiū innouātem, vt ſ.& d.§. in alium.ita eꝯ iudex a
quo poterit innouare ꝯ ipſum tertium nō obſtāte appellatio-
ne inter appellātem,& appellatū,vt eſt tex.& gl.no.q̃ allegatur
ꝓ ſingulari in l.creditor.in prin.ff.mandati.vbi pēdente appel
latione cum fideiuſſore pōt cōueniri de nouo reus principa-
18 lis, & ſic fieri innouatio cōtra ipſum tertiū.† & per illū tex. &
gl.no.ibi determinat Bal.in l.j.in fi.C.de diuer.reſcri.quod in
hibitoria Epi,ꝙ nulla fiat nouitas fideiuſſori non prodeſt reo
principali,vel ecōtra inhibitoria quod nulla fiat nouitas reo
b principali non prodeſt fideiuſſori,& ſic contra tertium.ꝓ quo
ēt bene facit tex.in d.§.in aliam.vbi inhibitoria non ſe extēdit
ad tertium.dubium tamen facit:quia exceptio, & defenſio cō
petens reo principali prodeſt fideiuſſori,vt l. tam mandatori.
C.de non nume.pecu.cum ſi. vnde ſi nō poteſt fieri executio
contra principalem, iſta defenſio extendatur ad eius fideiuſ-
ſorem,& ſic videretur,ꝙ ſaluus conductus ꝓceſſus reo princi-
pali iuuaret eius fideiuſſorem,ſed tamen contrariū tenet Bal.
quia iſta remedia non operantur circa tertium.ſed aduerte,q̃a
tex.in d.l.creditori.loquitur in fideiuſſore in quo non eſt ſta-
tutum, quòd defenſio, & priuilegium fideiuſſoris trahatur ad
reum,per ea quæ habentur in l.fi.C. de fideiuſ. non ſic ecōtra,
vt d.l.tam mandatori.cogita & vide Bal.in addi.Spe.eo. tit.de
appella.in tertia carta. ver. quidam promiſit. ꝙ ſi quis promi-
ſit repræſentare Titium domino Poteſtati:poſtea Poteſtas cō
demnat Titium. iſte Titius appellat. an ipſe promiſſor poſ-
ſit cogi pendente appellatione, vt Titium repræſentet.dicit ꝙ
non per tex.no.ff.iud.ſol.l.pe.& ſic patet, ꝙ appellatio rei prin
19 cipalis prodeſt & promiſſori.¶ † Secundus intellectus eſt ad
tex.ꝙ hoc agebatur petitorio, & appellans pendente appella-
tione fuit ſpoliatus, vel turbatus in poſſeſsione ab appellato,
& ſic nō a tertio.poterit ergo via ordinaria agendo ipſe appel-
lans coram iudice a quo petere poſſeſsionem ſibi reformari,
20 † quia licet pendeat cā ſuper petitorio: tamen agendo de poſ-
ſeſsione eſt diuerſa cā.l.naturaliter.§. nihil cōe. ff.de acq.poſ.
& litis pendentia in petitorio non obſtat poſtea agere volenti
in poſſeſſorio.l.cum fundum.§.eum qui.ff.de vi & vi ar.& in c.
ſignificauerunt.j.de teſti.ſicut eꝯ ſnīa,& litis pendentia in poſ
ſeſſorio non obſtat agere volenti in petitorio,vt l.etiam in eā
dem.§.fi.ff.de exce.rei iudi.& licet appellans poſsit recuſare iu
dicem à quo in alia cā tanquā ſibi ſuſpecta,vt c.ad hoc.ſ.eod.
tamen ſi non vult recuſare non cogitur,vt ibi. nec obſtat ſi di-
ceretur, ꝙ reſtitutio poſſeſsionis hic eſſet annexa articulo ap-
pellationis cum poſsit faciliter fieri talis reuocatio p viā atten
tati per ipſum iudicem ad quē, vt eſt tex.in d.c. cum non ſolū,
quia certe propter hoc non prohibetur agi uia ordinaria petē
do reuocationem attentatorum ēt pendente appellatione co
ram iudice à quo:nam hoc fieri poteſt: nec dicitur quis renun
ciare ſuæ appellationi, vt de his eſt hic tex.no. & ſing.& in iu-
re non reperitur melior tex.ſm Imo. hic,& iſte ſit ſecundus in
21 tellectus,† ꝙ licet iudex detulerit appellationi,& deferendo to
ta iuriſdō ſit delata ad iudicem ad quē, vt d.c. cū appellationi-
bus.tñ pōt inhibere partibus ne aliquid fiat in præiudiciū ap-
pellationis,vt eſt tex.in gl.in d.c.2.j.de matri. contra. & ita ſe-
quit̄ hic.d.Ant.& Fede.in d. conſi. 93. imo iudex a quo poſſet
attentata reuocare ab eo vel ab alio ēt ſi detuliſſet:cum iſta nō
ſint ꝯ appellationem,ſed in faciliorem exitum ipſius.facit tex.
in c.1.§.poſt hec.eo.ti.lib. 6. vbi Archidia. & Io.An.tenent,ꝙ
iudex à quo etiam poſt delationem poterit aſsignare terminū
ad proſequēdum,& inhibere,vt per gl.in d.§. 2. & ſatis eſt hoc
de mente Io.An.in d.c. cū appellationibus, & haberēt locum
prædicta etiam ſi iudex ad quem canonicè inhibuiſſet iudici à
22 quo, † quia inhibitio operatur in his,quæ fiunt cōtra appella-
tionem.ſecus ſi in fauorem, q̃a inhibitio ad hoc ſe non exten
23 dit facit no.tex.in c.audita.ſ.de reſti.ſpo.† Ex p̄dictis cōcludit
hic Panor.ꝙ tex.hic habebit generaliter locū ēt in iudice dele
gato,quia p appellationem,vel delationē non ſuſpenditur iu
riſdō,niſi quo ad cauſam principalē, non autem in alijs in fa-
uorē appellationis, ut patet in d.c.ſi à iudice, vbi poteſt reuo-
care grauamen,ꝙ non poſſet ſi iuriſdictio eſſet in hoc ſuſpen-
ſa,& tex.ī c.cum ceſſante. loquitur ēt in delegato, & ſic iudex
hēt iuriſdōnem in reuocando grauamen illatum a ſe,vt d.c.cū
ceſſante,& d.c. ſi a iudice. ita & grauamen illatum ab alio, vt
hic in tex. reuocando attentata in præiudicium appellationis,
nam cum ſit poſsibile cām redire ad delegatum,vt d.c.cum ap
pellationibus,& maxime pp executionē, vt in c.literis.ſ.de of
fi.delega.intereſt ſua,ꝙ nihil innouetur, & attētata reuocent̄.
facit ꝙ no. in c.2.ſ.e. & j.e.c. qua fronte. ſm vnū intellectum.
24 † ideo cōſuluit Fed. de Senis. d.conſi.ꝙ ſi vicarius epiſcopi co
gnoſcendo,an inſtrumentum eſſet vſurarium inhibuit iudici
ſeculari ne lite pen. exequatur ſm no.in c.tuam.de ord.cogn.
ſi tñ vicarius poſtea pronunciat non eſſe vſurarium poteſt re
uocare inhibitoriam, & mādare iudici ſeculari, ꝙ exequatur.
tamen ſi ab eius ſententia ſit appellatum poterit reuocatio-
nem illam inhibitorie reuocare, & mandare iudici ſeculari,
ꝙ ſuperſedeat, & ſic Vicarius, à cuius diffinitiua eſt appellatū
poterit poſtea reuocare grauamen quod intulit pendente ap-
pellatione per hunc tex.quod dictum Imo.hic dicit eē dubiū:
quia poſt ſententiam diffinitiuam eſt functus officio ſuo,& nō
videtur quod poſsit reuocare id, quod facit in ſententia diffi-
nitiua

ADDITIONES.

a Lite & appellatione pendente, poteſt appellans capituli perſonaliter ratione ſuſpitionis. Adde quando quis poſsit capi perſonaliter, ſingularem doctrinam Bar.in l.ſacrilegij.ff.ad l.Iul.pecu.in §.fi.Bal.in c.tuæ, vt lite nō conteſt.

b Defenſio competens fideiuſſori,an proſit reo principali,vel econtra. Vide Ale. conſ.66.viſo themate,in 4.uolumine.

nitiua.ff.de re iud.l.iudex poſtquam,ſm eum.ſed certe hoc nõ
obſtat:quia id quod facit fuit innouatio.vnde ẽt poſt diffiniti-
uã durat officium iudicis in reuocando attentata, & grauamẽ
quod ipſemet iudex intulit,vt ſ. & ſic reuocare inhibitoriam
factã iudici ſæculari cum nõ debuerit reuocare ex quo ab eius
ſnĩa eſt appellatum. fatendum tamen eſt ꝙ de ſnĩa diffinitiua
nihil poſsit mutare: ſed ſi mandauit exequendam certè poſsit
reuocare id quod pronunciauit circa executionem: cũ appel-
latione pendente nõ debeat fieri executio,ſ.de offi.dele.c.pa
ſtoralis.§.præterea.& ſic poterit reuocare id ꝙ expreſsit de re
uocatione inhibitoriæ,cũ ſit grauamen illatũ poſt diffinitiuã.
¶Et aduerte,qa oĩa pdicta intelligit hic Pa. qñ delegatus non
detuliſſet appellationi: alias poſtq̃ detuliſſet non poterit am-
plius ſe intromittere cum per dilationem cauſa ſit in totũ, &
eius iuriſdictio delata ad ſuperiorem,vt d. c. cum appellatio-
nibus.ſecus in ordinario:quia per generalem iuriſdictionem
quã hẽt põt ſe intromittere in habentibus ortũ de nouo.& ita
dicit poſſe ſaluari dñiam, quam facit gl.hic inter ordinarium,
& delegatum.ſicut in ſi.no.in c.ſi quis cõtra clericum,ſ.de fo.
compe,& c.cum ſpeciali,j.eo.iuncto c.iudex.de offi. deleg.li.
6.& ſm eum. de quo articulo, vide plenius in diſputatione fa
cta per me de hoc dubio, quam feci de anno 1461.in die San-
cti Bernardi in ſcholis magnis Papiæ.

SVMMARIVM.

1 *In appellatione ab interlocutoria, debet exprimi cauſa grauaminis nominatim & in ſpecie,nec põt iuſtificari ex alia cauſa etiam ſi fuerit appoſita clauſula generalis ex oĩbus alijs cauſis, quæ poſſunt colligi ex actis.*
2 *Diſpoſitio,& ratio c. qui generaliter,de procura. in 6. non habet locum in appellatione ab interlocutoria.*
3 *An ſufficiat exprimere cauſam per relationem ad acta:& quid ſi exprimitur nominatim ex qua parte actor.*
4 *Vtrum in appellatione extraiudiciali requiratur expreſsio certæ cauſæ grauaminis.*
5 *Practica,& forma libelli ſuper reuocatione attentatorum.*
6 *Libellus generalis ſuper reuocatione attentatorum,an procedat: & de modo, & forma formandi libellum in dicta materia.*
7 *Quo iure fiat reuocatio attentatorum.*
8 *In quibus ſit magis priuilegiatum remedium attentatorum poſſeſſorium recuperandi.*
9 *Attentata poſt appellationem iudicialem, vel extraiudicialem, an ſint nulla ipſo iure.*
10 *Si appellatio eſt deſerta, & renunciatum eſt appellationi;non reconualeſcunt attentata, & durat officium iudicis in reuocando.*

CAP. XVIII.

Conſuluit. Generalis appellatio in omnibus
nõ valet.ſecus in vna cauſa tantũ.
h. d.In gl.j.in fi.ſentit gl.hunc tex.intelligendum
quando appellatur generaliter reſpectu vnius cau
ſæ non expreſſa alia cauſa grauaminis. quia ſi eſſet expreſſa ẽt
hodie admitteret talis appellatio.& ita vr hic reſidere Io. An.
qñ exprimit certa cauſa ſecuta cl̃a generali : puta appello ex
tali cauſa timẽs in futurum plus grauari appello ab omni gra-
uamine per iudicẽ inferendo.facit c.præterea.ſ.de dila.& ita
reſidet hic Imo. Sed dicit hic Panor. ꝙ talis generalis clauſu-
la nihil operatur:quia appellatio in vno articulo deuoluit to-
tã cãm,vt c.ſup eo.el j.ſ.c.dẽ quo articulo,vid ibi plenè dicta.
& iõ ſupflua eſt illa cl̃a in appellatione dũ dr, & ex oĩbus alijs
cauſis ſuo loco,& tpe allegan. † Tu aduerte,quia hodie eſt ſtã
1 dũ diſpõni cle.appellãti.eo.ti.vbi cã grauaminis dẽt noĩatim
exprimi in appellatione ab interlocutoria: & nõ põt appella-
2 tio iuſtificari ex alia cã, q̃ noĩatim expſſa,vt eſt tex. no.ibi.† ex
quo infert ꝙ rõ c.q generaliter. de pcu.li.6. nõ hẽt locũ in ap
pellatione ab interlocutoria. vnde licet in appellatione ſit ex-
preſſa vna cauſa,& adiecta cl̃a generalis dicendo,& generali-
ter ex omnibus alijs cauſis,ẽt quæ poſſent colligi ex actis,& ex
proceſſu cauſæ,propter hoc tamen non poterit appellans pro
ſequi alias cauſas grauaminis,quam nominatim expreſſas : &
talis generalis cl̃a nihil operatur.& hoc per tex.ĩ d.cle.appel-
lanti.& c.j.in prin.eo.ti.li. 6.& ita ſequitur Do. Ange.in l.j.ff.
de lib.& poſthu.& l.2.ff.de appel.vbi Imo.hoc idẽ tenet,& idẽ
ſequitur Do.Flo.in d.cle.appellãti.in 4.q. & Rota notabiliter
in deci.7.q̃ incipit. Itẽ ſi appellat. ¶† Amplius ẽt aduerte ſin-
3 gulariter ꝙ in tantũ in appellatione ab interlocutoria dẽt ex-
primi nominatim cauſa grauaminis,ꝙ nõ ſufficeret exprime-
re generaliter etiam per relationẽ ad acta dicendo appello ab
iniquitate ſententiæ interlocutoriæ : & pro cauſa grauaminũ
allego omnes cauſas, q̃ ex actis colligi poſſunt: licet alias dica
tur, quod ſententia ſatis ſit certa per relationẽ ad acta.ff. de re
iudi.l.ait prætor.§.j.quia illud dicitur contineri in ſcriptura re
ferente,quod continetur in ſcriptura ad quam fit relatio,vt l.
ſi ita ſcripſero.de hæredi. inſti. tamen ex quo cauſa nomina-
tim debet exprimi nõ ſufficit per rationem ad acta. ita tenuit
Rota in deciſio.7. & Do.Flo.in d.clem. appellanti,& Bal.no.
in l.minoribus.C.de ijs quibus,vt indignis.quod tamen limi-
tat ibi,niſi exprimeretur nominatim, ex qua parte actorum ap
pareat grauamen:tunc enim ſatis diceretur nominatim expſ-
ſa cauſa grauaminis ſecundum Bald. & etiam ſatis hoc vol-
uit Rota in d.deciſione.facit l.certum.ff.ſi cer.pet. & l.nomi-
natim.ff.de lib.& poſthu.quæ tene menti in practica.¶Ex his
eſt dicendũ,ꝙ tex.hic hodie non habeat locum,cum non ad-
mittatur generalis appellatio etiam in vna cauſa,niſi nomina
tim exprimat cauſa grauaminis.& ex alia cauſa iuſtificari non
põt appellatio,vt d.cle.appellãti,& ita voluit gl.hic.pcedebat
ergo tex.ſm antiqua iura,vbi nõ erat neceſſaria cã in appella-
tione,vt 2.q.6.ad Romanã.hodie vero ſecus,vt ſ.& j.e.c.vt de
4 bitus.& hoc in appellatione iudiciali.¶†Quid aũt ſit in extra
a iudiciali,voluit hic Inn. ꝙ ẽt hodie valeat appellatio nõ expſ
ſo certo grauamine,[a] dũmodo exprimat tale qd pp qđ appel-
letur a futuro grauamine:cũ in extraiudicialibus poſsit appel
lari ẽt a futuro grauamine,vt cle.ſicut.eo. ti. & ſufficit, ꝙ fiat
appellatio ex veriſimilibus cõiecturis, ſed certè quo ad expſ-
ſionem cãæ nulla eſt dñia inter appellationem iudicialem, &
extraiudicialem,vt eſt tex.in d.cle.j,eo.ti.& per gl. in c. conſi-
derauimus,ſ.de elec.vnde cauſa appellandi dẽt exprimi in ap
pellatione extraiudiciali,ẽt a futuro grauamine, & al's appel-
latio eẽt nulla.& ita tenet hic Panor.& eſt tex.& gl.in c.j.& in
c.vt debitus.in verbo,ex rõnabili cã.& idẽ tenet gl.& Bar.in l.
eius qui.& in l.fi.ff. de ap.reci. vnde licet in extraiudicialibus
poſsit appellari a futuro grauamine, tñ dẽt exprimi rõnabilis
cã grauaminis,vt ſ.patet,& de hac appellatione extraiudicia-
5 li,vide plenè,vt dicetur,& in c.bone.j.e.†extra gl.Inn.hic po-
b nit practicam [b] quo modo habeat formari libellus, quãdo pe-
titur reuocatio attentatorum pendente appellatione. & con-
cludit,quod non ſufficeret dicere,peto reuocari quicqd eſt fa
ctũ poſt appellationem, ſed dẽt fieri, & peti reuocatio poſt &
ꝯ appellationem,qa nõ oĩa veniunt reuocanda,q̃ innouantur
poſt appellationem,ſed illa ſolũ,q̃ ſunt ꝯ appellationem,vt in
c.cum nobis,ſ.de ele.& de procu.c.auditis. Sed Hoſt. hic te-
net,ꝙ ſatis procederet libellus, in quo ſimplr petatur reuoca-
tio de attentatis poſt appellationẽ.quare Do. Ant. ꝯcordãdo
diſtinguit, ꝙ aut eſt appellatio iudicialis, & procedit dictum
Hoſt.quia oĩa attentata poſt appellationem veniunt reuocan
da.rõ eſt, quia appellatio iudicialis ẽt reſpectu vnius articuli
ſuſpendit iuriſdõnẽ in tota cauſa : de quo eſt hic dictum, & in
d.c.ſuper eo.ideo quicquid facit iudex poſt appellationem in
præiudicium appellantis non valet,vt in c.exhibita,ſ.de iudi-
cijs.j.e.c.ex parte.ſed in appellatione extraiudiciali procedit
dictum Inn.vt ſolum innouata ꝯ appellationem reuocentur,
vt d.c.cum nobis,ratio,quia appellatio extraiudicialis non ſu-
ſpẽdit poteſtatem competentem parti cum pars nõ teneatur
deſiſtere a iure ſuo,niſi quatenus ꝯrietur appellationi,& hanc
rõnẽ dñiæ aſsignat Inn.in c.quia pp.& c.cum inter,ſ. de elec.
6 † Subdit tñ hic Panor.ꝙ in omni caſu in his procederet libel-
lus qũocunq; generaliter petatur reuocatio attentatorũ cum
verba libelli habeant interpretari ſm ſubiectã mãm, l. ſi vno.
ff.loca.& ſaluari ſm intentionem libellantis.l.ſi quis intentio
nem.ff.de iudi.ẽt impropriando verba, ſi expediat, vt l. ſi duo
patroni.§.item ſi iurauero,& ibi Bar.ff. de iureiuran.pro quo
7 ẽt eſt tex.& gl.no.in c.conſtitutus,j.de relig.do. † & ſcias,ꝙ re
uocatio attentatorum imploratur officio iudicis, & dẽt ante
oĩa fieri,vt eſt tex.& gl. in c.non ſolũ.eo.tit.in 6.in tantum, ꝙ
iudex ex debito iuſtitiæ tenet ita facere, & reuocare ante oĩa
ipſa attentata,vt in tex. in d.c.non ſolum.in verbo,debet & ali
ter iudex faceret iniuriã, niſi reuocaret ſm Io. An. ibi & Bal.
8 in l.appellatione,in prin.C. eo.† & plus eſt priuilegiata reuo-
catio attentatorum,q̃ ſit poſſeſſorium recuperandæ, quia re-
uocatio fit abſque libello : & ex puro,& mero officio iudicis.
ſed in poſſeſſorio recuperandæ eſt neceſſarius libellus, & litis
ꝯteſtatio,vt in c.ꝯſultationibus.ſ.de offi.deleg.& ita no. dicit
9 gl.or.in cle.2.in prin.vt lite pendẽte. ¶† Vltimo dubitat an at
c tẽtata poſt appellationẽ [c] ſint ipſo iure nulla. D. An.tenet hic
ꝙ ñ in applone extraiudiciali,ſed veniũt irritãda. ſed in appel
latione iudiciali ſint nulla ipſo iure, qñ cã applonis eſſet expſ
ſa in iure.al's ſecus, qa eẽt retractanda.adducit, quod hr 2.q.6.
quotiens.& ibi p Archi.& ita reſidet Imo.hic in fi. Sed Panor.
hic

ADDITIONES.

a ¶Etiam hodie valeat appellatio nõ expreſſo certo grauamine.Adde an appellari poſsit a ſnĩa nulla,& ſi ſimpliciter ſit appellatum,an nullitas includatur vide per Do. Alex.in conſ. ſuo. 59.in 4.volu. Et quid ſi non declaratur per appellãtẽ corã quo velit pſeq an valeat appellatio.& qñ ſit ſeruãdũ ius canonicũ.& qñ ciuile.vid p eũdẽ in ſuo elegãti ꝯſ. 157.p totũ ĩ 2.vo.Bar.ab Hor.
b ¶Practicam libelli. Adde Inn.& Doc.in d.c.directæ.j. de excep.
c ¶Attentata an poſt appellationem ſint nulla ipſo iure.Adde hic no.in cap.bonæ.j.eo.col.10.

hic in effectu voluit ꝙ ēt innouata in appellatione extraiudi-
ciali nō valeāt,ſiue ſit interpoſita à iudice, vt in d.c. ad audien
tiā.& c.dilecti.j.eo. vbi excōicatio lata poſt appłonem nō te-
net.& idē ſi appellat̄ à parte ex cā ꝓbabili, quia ſimiliter actus
poſtea ſecutus eſt nullus,vt in c.j.s̄.vbi ille archieps̄ ꝓceſsit in
collatione bn̄ficiorū,vt pars.facit.j.eo.c.bonæ. ſed in appłone
iudiciali abſq; dubio oīa attētata ſunt nulla p gl. or.in d.c.nō
10 ſolū.† & hoc ꝓbat, & tenet Lapus p multa iura in ſua prima al
legatione in fi.dicēs ꝙ qn̄ cauſa appłonis erat legitima,oīa at-
tētata ſunt nulla . poſito etiā ꝙ alia inhibitoria nō præceſſerit
intantū ꝙ ad hunc finē, vt attētata declarētur nulla poterit ap
pellans excipiēs de hac nullitate probare de veritate cauſę ap-
pellationis,quantūcunq; renūciaſſet appellationi, aut ſua ap-
pellatio ſit deſerta.& ita etiam voluit Rota deci.130.quę inci
pit, Item ſi poteſt. pro quo dicto eſt tex.not.ſm vnum intelle-
ctum in c.cum veniſſent, s̄.de eo qui mit.in poſ.& ibi conclu-
dunt Doc.per illum tex.ꝙ in tātum innouata poſt appellatio-
nē iudicialem ſunt nulla,ꝙ nō recōualeſcunt dato,ꝙ appella
tio ſit deſerta, aut ſit renunciatū appłoni.ar.c. licet.de ſen.ex.
li.vj. ideo probat tex.in d.c. cum veniſſent ꝙ durat officiū iu-
dicis ad quē ſuper attentatis,licet appło ſit deſerta,aut ei renū
ciatum ſi appellans velit docere de legitima cā appłonis ſolū
ad hunc finē,vt attentata declarentur, & reuocentur nulla,vt
eſt expreſſum in d.c.cum veniſſent, & ita ſequitur ibi Butri.&
Imo. quæ omnia tene menti ad materiam d.c. non ſolum.

SVMMARIVM.

1 *Excommunicatus repellitur a petitione etiam extraiudiciali coram ſuperiore,vel iudice.*
2 *Tertius cuius non intereſt,admittitur ad opponendum exceptionem excommunicationis.*
3 *An,& quando citatus coram Papa poſsit comparere per procuratorem.*
4 *Statutum requirens conſenſum,vel præſentiam conſanguineorum, intelligitur quod perſonaliter interſint:nec poſſunt cōmittere alteri vices ſuas nec habet locum ratihabitio.*
5 *Legato ſedis apoſtolicæ eſt obediendū, & honor præſtandus tanquā Papæ.*
6 *Clericus tenetur magis obedire ſuo prælato,quam principi, vel regi.*
7 *Quando quis citatur a duobus ſuperioribus eodem tempore, cui ſit magis obediendum.*
8 *Citatus coram generali iudice cauſarum, & coram ſpeciali iudice illius cauſæ, coram quo teneatur magis comparere. quod nota pro cauſa quæ agitur coram iudice ordinario Lugduni, & coram conſeruatore nundinarum.*
9 *An nuncius poſsit citari ſine ſpeciali commiſsione iudicis.*
10 *Quando ex proceſſu non apparet de cōmiſsione iudicis, an citatio ſit nulla.*
11 *Si in actis nihil appareat de commiſsione,an credatur in hoc iudici.*
12 *Si in actis conſtat de citatione, & relatione citationis,an præſumatur de commiſsione iudicis.*
13 *Si in actis conſtat de commiſsione iudicis,& de citatione, præſumitur in dubio quod citatio præceſſerit ad requiſitionem partis.*
14 *Si in vno loco eſt deputatus generalis, & publicus nuncius ad citationes faciēdas,an valeat citatio,& ſibi credat̄ ſi nō cōſtet de cōmiſsione iudicis.*
15 *Si nuncius portat literas ſigillatas, probatur commiſsio, licet aliter non conſtet.*
16 *An iudex poſsit committere nuncio poteſtatem generaliter citandi.*
17 *An iudex poſsit committere notario,vel parti poteſtatem citandi.*
18 *An commiſsio citationis requirat ſcripturam,vel poſsit probari p teſtes.*
19 *An valeat citatio ſine loco.*
20 *Citatio facta per delegatum ſine expreſsione loci eſt nulla: ſecus in ordinario.*
21 *An valeat citatio ſine die,vel termino.*
22 *An ad imponendum mulctam valeat citatio abſq; die, vel termino.*
23 *Si in citatione eſt dies,tamen non eſt hora certa.*
24 *Citatus ad actum qui ſolet hora certa expediri, valet citatio abſque alio termino.*
25 *Quid ſi in loco redditur ius bis in die.*
26 *Electio nuncij pertinet ad iudicem ordinarium delegatum, vel arbitrum.*
27 *Quid ſi nuncius non iurauit fideliter exercere officium ſuum.*
28 *An debeat conſtare ex actis de electione nuncij facta per iudicem.*
29 *An pars teneatur credere nuncio citanti ſine literis.*
30 *Vbi nuncius vellet citare realiter, accipiendo pignora, vel tenutam, vel alio modo grauando partem in bonis nullo modo ſibi creditur ſine literis.*
31 *Nuncio citanti extra territorium,non creditur ſine literis.*
32 *Legatis Cardinalibus creditur ſine literis.*
33 *Sufficit quod literæ ſint ſigillatæ priuato ſigillo iudicis, aut ſubſcriptæ a tabellione.*
34 *Eo ipſo quod nuncius portat literas, præſumitur quod ſit nuncius eius cuius literas defert.*
35 *De relatione citationis, creditur literis quas nuncius remittit ſuo ſigillo.*
36 *An plus credatur nuncio referenti ſe citaſſe,quam parti neganti.*
37 *De ſtatuto quod credatur nuncio,& eius relationi.*
38 *Quantuncunque dicatur ſtari dicto alicuius, non tollitur quin poſsit probari contrarium.*
39 *Si eſt diſcordia inter notarium,& nuncium,cui ſit magis credendum.*
40 *An credatur nuncio de verbis,& reſponſione partis citatæ.*
41 *Si nūcius refert ſe poſuiſſe in poſſeſsionem bonorum Titium de bonis olim, an credatur nuncio quo ad illa bona.*
42 *An actus relationis nuncij ſit de ordine ſubſtantiali citationis.*
43 *An debeat præſto conſtare feudo ex actis de relatione citationis.*
44 *Si ſtatutum requirit citationem,ſufficit partis præſentia.*
45 *Vbi iudex ex veriſimili p̄ſumptione,vel informatione potuit credere partem citatam,valet actus,dato quod prius non conſtiterit de citatione.*
46 *Quando labitur inſtantia,vel terminus ad finiendam cauſam, poteſt iudex ex officio proferre ſententiam non expectata relatione nuncij.*
47 *Quid vbi eſt conſuetudo, & ſtilus quod relatio nuncij ſcribatur poſt actum geſtum.*
48 *In reſpicientibus ordinem procedendi,debet ſeruari conſuetudo loci.*
49 *An relatio citationis poſsit fieri per nūcium tempore feriato,vel partibus abſentibus.*
50 *An relatio nuncij poſsit fieri tabellioni ſine iudicis præſentia, vel ſedentis pro tribunali.*
51 *An nuncius per alium nuncium poſsit facere citationem.*

CAP. XIX.

CVm parati. Prætextu appellationis citatio
legati contēni nō debet.h.d.vel
ſic.Friuola appellatio nō excuſat citatum qui ſi nō
cōparet puniri debet de ſuo contēptu, niſi doceat
de ſua innocētia,aut ſuā contumaciā purget.h.d. & primo po
nit̄ proceſſus & allegatio partiū:ſecūdo ponit̄ interlocutio, &
1 citatio Papæ ibi,nos vero &c.¶ † No.primo ibi duas petitio-
nes ad extenſionē c.intelleximus.s̄. de iudi. & c.cū inter.s̄.de
exce. ꝙ excōicatus repellit̄ non ſolū à petitione iudiciali, ſed
etiā extraiudiciali facta corā ſuperiore,vel iudice. & ita ſequū
tur hic Doc.per hūc tex. & vide in c.pia.de excep.in vj. & ple-
ne per Inn.in c.veritatis.de dolo & contu.an & qn̄ excōicatus
2 repellat̄ in extraiudicialibus.¶ † Scd̄o no.ꝙ etiā tertius cuius
non intereſt, & nō nominatus nec citatus in iudicio admittit̄
ad opponendū exceptionē excōicationis. & ideo eſt ꝙ in hac
exceptione iudex poteſt ex officio ſupplere etiā nemine op-
ponēte.d.c.pia.in fi. & ex his infert̄ notabilis limitatio ꝙ licet
ał's in iudicijs nō admittat̄ niſi is cuius ītereſt.ij.q.vj. nō ſolēt.
& l.nō ſolent.ff.de app.reci.qa iſta exceptio,tua nō intereſt,re
pellit agentē & impedit litis ingreſſum. tex.eſt no.in l.ſinautē.
§.ſi homo.ff.de rei ven.& p Inn.no.in c.ſup his.j.de accu. vbi
ponit an iſta exceptio,tua non intereſt,ſit dilatoria, & opponē
da ante litis ↄte. tn̄ omni caſu in quo iudex pōt ex ſuo officio
ſupplere,poteſt etiā admittere tertiū cuius non intereſt ad op
ponendum, & ad allegandum . & iſto caſu exceptio tua non
intereſt,locum habet, vt eſt text. hic . & ita ſequitur hic Imo.
in prin.& qn̄ ſit ꝙ tertius nō nominatus in iudicio admittat̄ p
ſuo intereſſe,vide in c.veniens.el ij.s̄.de teſt. & l. à diuo Pio.§.
ſi ſup rebus.ff.de re iu.¶ Tertio no.ibi in legatione regis,ꝙ cle
ricus etiam ſi ſit eps̄ poteſt licite acceptare legationē princi-
a pis ſecularis:[a] & pro hoc tex.no.& gl.18.diſtin.eps̄. & idem vr̄
de delegatione,vt ſic clericus poſsit eſſe iudex delegatus iudi-
cis ſecularis,vt in c.ī archiep̄atu.j.de rap.de quo vide plene in
c.ij.s̄.de iudi.¶ Quarto no.ibi ſuus nuncius, & ita ſæpe allega
tur ꝙ credendū ſit nuncio de citatione, & in concernentibus
ſuum officiū.concordat tex.in l.magis puto.§.illud. ff.de reb.
3 eor.de qua materia vide plene.j.in glo. ¶ † Vltimo no.ꝙ cita-
tus vt ſe præſentet corā Papa pōt comparere p ſe,vel per ꝓcu-
ratorē.facit.18.di.eps̄.& ita trāſit hic Io.An.& do.An.Sed cer
te Papa hic in forma citationis ita expreſsit.vn̄ dicit Imo. hic
hoc dictum debere intelligi niſi qualitas cauſę requireret per-
ſonalē comparitionē.ar.in l.inter artifices.ff.de ſolu.pro qua
etiā tex.in c.pe.s̄.de iura.cal.vbi quando qualitas cauſæ nō re
quirit pſonalē comparitionē citatus, vt faciat præſentiam ſui
coram Papa,pōt cōparere per ſe,vel per ꝓcuratorē:alias vero
ſm propriā ſignificationem vocabuli ille dr̄ ſe præſentare qui
facit perſonaliter præſentiā ſui,vt eſt glo.no.& ordi.in verbo,
p̄ſentari.in cle.dudū. de ſepult. circa principiū.quam inducit
hic Pan.ad ſtatuta requirentia p̄ſentiā alicuius,puta ꝙ minor
non poſsit ↄhere vel teſtari ſine pręſentia conſanguineorum:
nā cum verba ſtatuti habeant intelligi vere, & proprie,vt in c.
nr̄a.j.de iniur. & in clem. ꝙ circa.de elec.ff. de neg.geſt.l.iij.§.
hæc verba. debet intelligi ſtatutum de p̄ſentia in propria pſo-
na & nō per procuratorē vel aliū.imo conſuluit Bar.cōſi.ſuo
ꝙ incipit,factum tale eſt.Checolus Petri,ꝙ dicto caſu quando
ſtatutum

ADDITIO.

a ¶ Adde quod hoc procedit ēt in religioſis,vt in Abbate.Io.Cal de.cōſ.vj. an ſacerdos.in ti.de off.dele. & de monacho. quod cū licentia ſui Abbatis morari poſſet in ſeruitio regis.not.Abb. in c.quanto.in j.not.extra de off.ord.

a ſtatutũ [a] reqrit conſenſum,vel p̃ſentiã alicuius, non poſsit po-
ſtea ratificari niſi validaret ↄ̃ctũ primo geſtũ. & idẽ tenet Bal.
in l.j.C.q admitti.in vltima car.poſt prin.in ver. extra q̃rit̃,ſta-
4 tuto cauet̃. ꝙ ſingl'r tene menti. † Amplius tenet ibi Bal.in fi.
ꝙ ſi conſanguineus nollet,vel nõ poſſet intereſſe,nõ poſſet al
teri cõmittere vices ſuas,aut cõſtituere ꝓcuratorẽ ad id , ꝓut
s̃.tenet Panor.& idẽ Ang. in l. Titius.ff.q.mo.pignus, vel hy-
potheca ſol.ẽ.n.talis ↄſenſus ꝓ ſolennitate. iõ dẽt interueni-
re in ipſo actu.l.obligari.§.tutor.ff.de auto. tuto.& ita ẽt deter
minat Butr.& Imo.in c.cũ conſuetudinis.s̃.de conſuetudine.
in fi.licet Pau.de Caſt.in l.cũ non ſolũ.§.neceſsitate.C.de bo-
nis,q̃ lib.aliud voluerit,& non bene.non.n.obſtant no. ꝑ Bar.
in l.ſi qs mihi bona.§.ſi vtrũ.ff.de acq.hære. qa conſenſus p̃ris
dato,ꝙ reqrat̃ pro ſolẽnitate, non tamẽ requirit̃ certo tp̃e cũ
poſsit p̃ſtari ante iudiciũ,& in prin.iudicij, & in litis conteſta-
tione,imo ẽt qñcunq;, vt tenet Bart. in in d.§. neceſsitatẽ. Itẽ
põt p̃ſtari per alium:& ſic ꝑ nunciũ, vel epiſtolã.l. honores. in
fi.ff.de decu.ita Bar.in l.filiũ.in fi.ff.de don.non ſic in conſen
ſu, qui requiritur in contractibus minorum,& mulierum, qa
requiritur certo tẽpore, ſ.in ipſo ↄ̃ctu , niſi poſſet præſtari per
alium.igit̃ eſt ꝓ ſolẽnitate in ipſo actu.l.obligari.§.tutor.ff. de
auth. tuto.& clarius hoc dicẽdũ ſi ſtatutũ diceret ſine conſen-
ſu & p̃ſentia,tunc.n.requirit̃ in actu.&ſic nõ poſſet p̃ſtari ſeor
ſum a ↄ̃ctu, vt hic ꝑ Panor.ↄ̃ & ꝑ Bal.in d.l.j. & patet ex p̃cedẽ
tibus.& per Bart.in l. vniuerſa. C. de precib.impe.offe.ibi per
Bal.& in c.fi. de feudo abſq; culpa non amittẽdo . vbi voluit ,
ꝙ quoties actus eſt nullus ipſo iure,tunc ſemꝑ requirit̃ in ipſo
5 actu.ar.l.j.in fi.ff.de auth.tuto. ¶† In glo. ſecunda in fi.no. ex
hac gl.tria dicta. ¶Primum, ꝙ legato ap'licæ ſedis eſt obediẽ-
dum tanq̃ Papæ.facit.93 .diſ. c.fi.& vide tex.no.in c.ſi abbatẽ.
6 de elec.li.6.¶†Secundo no.ꝙ clericus non habens regalia,vel
feudũ a principe dẽt potius obedire ſuo prælato, & ſuperiori,
quã Principi ſæculari ẽt regi,cum clericus non ſubijciatur do
7 mino tpali,s̃.de iudi.cũ non ab homine.¶†Tertio no. ꝙ quã
do quis vocatur a duobus ſuperioribus eodẽ tp̃e cui ſit magis
obediendũ.de quo hic aliqualiter per Inn.& Doc.& in c. cum
iãdudũ.j̃.de pręb.vbi Inn.tractat de eo qui eodẽ tp̃e eſt citatus
a duobus ſuperioribus eccleſiaſticis,& de his etiam hr̃ in l.cõ
tra pupillum.§. qui ad maius.ff.de re iu. & l. ſi quis in graui.§.
8 ſi cum oẽs.ff.ad Syl. † & alias vide per gl.no.in c. j. de inueſti-
tura in maritum facta,ibi per Bal.de eo,qui eſt citatus corã ge
nerali iudice,& coram ſpeciali iudice illius cauſæ,coram quo
teneatur magis comparere. ¶In glo.in verbo,ſuus nuncius,in
prin.pro vtiliſsima,& quotidiana mã huius decretalis, & glo.
quatuor principaliter ſunt examinanda . ¶Primo de citatio-
ne reſpectu commiſsionis ipſius iudicis.¶Secundo an citatio
ſine die,loco,vel termino valida ſit.¶Tertio an,& quando nũ
cio ſit credendum de citatione. ¶ Quarto de relatione ipſius
nuncij plurima dubia quotidie occurrentia dicentur. ¶†Cir-
9 ca primum quæritur an nuncius poſsit citare ſine ſpeciali cõ
miſsione iudicis.& dic ꝙ non, vt tex.no. in l.neminem. C. de
exhib.reis.facit c.j.s̃.de iudi.vnde per tex.in d.l.neminem,cõ-
cludit Bar.ibi ꝙ nec perſonalis,nec realis citatio illo caſu fie-
ri poteſt,niſi primo p̃cedente ſpeciali commiſsione ipſius iu-
dicis.ad idem etiam in d.l.cum clericus.C. de epiſc. & cleri. q̃
ſemper allegatur, ꝙ commiſsio citationis eſt ſententia inter-
b locutoria ſ'm Bar.ibi nuncius [b] ergo nõ põt citare abſque ſpe
ciali commiſsione iudicis,vt hic in tex. male faciunt ſi citant
ſine commiſsione ſ'm Cy.in d.l. neminem. & dicit no. Inn.in
c.qm̃ contra falſam.s̃.de proba.ꝙ de commiſsione iudicis de
bet conſtare ex actis.pro quo gl.no.& quia in verbo, ꝑ contu-
10 maciam,in l.ſancimus.C.ad Trebel. ¶ †Concludit ergo ꝙ ci-
tatio eſſet nulla, quãdo ex ꝓceſſu non apparet de cõmiſsione
iudicis,& ita ſequit̃ Do.An.& Imo.in d. c. qm̃ ↄ̃.& d.c.j.s̃. de
11 iud.¶†Secundo q̃rit̃:pone ꝙ in actis nõ apparet de cõmiſsio
ne an ſuꝑ hoc credat̃ iudici.dic ꝙ non,quia iudici non credit̃
ſuꝑ ꝓceſſu:niſi tm̃ q̃tũ ↄſtat ex actis, vt eſt tex.in d.c.qm̃ ↄ̃.per
quẽ tex.dixit ibi Io.An.ꝙ plus creditur nuncio,q̃ iudici , cum
nuncio credat̃ de citatione,& relatione, vt hic in tex.& glo.&
j̃.patebit.& iudici non credit̃ de cõmiſsione & eius ꝓceſſu,ni
12 ſi ↄſtet ex actis,vt d.c.qm̃ ↄ̃.¶†Tertio quæritur ſi in actis con-
ſtat de citatione,& relatione citationis facta ꝑ nunciũ: an p̃ſu
mat̃ de commiſsione iudicis. Gui.de Su.in l.ad peremptoriũ.
ff.de iud.tenet,ꝙ ſic,ꝓut refert,& ſequitur Do.Ant.in d.c.qm̃
ↄ̃.& ita ẽt ſequit̃ Panor.in d.c.j.s̃.de iudi.in pe.char.quãdo nũ
cius eſſet bonæ vitæ,& famę, & ageret̃ de modico p̃iudicio ꝑ
no.ꝑ Inn.in d.c.j.j̃.de cle.peregri.& per Doc.in c.ea noſcitur.
j̃.de his, quę fiunt a præla.& c. ad audientiam. j̃. de præſcrip.
Sed tamen ex no.per Bar.in l.ſciendum.ff. de ver. oblig.nullo
caſu præſumeretur commiſsio iudicis,quia eſt ſolemnitas ex-
trinſeca, quę non præſumitur, niſi probetur.l. quęcunq;,in fi.
ff.de publ.& ꝑ gl.in l.j.C.de fi.inſtr. li. 10 . & ita ſequit̃.Imo. in
d.c.qm̃ ↄ̃,& Ang.in d.l.ſciendum. & facit ꝙ eſt dictum.s̃. in j.
13 q. ¶† Amplius & teneas ꝙ nuncius non poſſet citare , niſi ad
commiſsionem iudicis, & ad partis petitionem,vt d.c.j.& d.l.
ad peremptoriũ. & bene tñ eſt verum ꝙ quãdo in actis conſta
ret de commiſsione iudicis, & de citatione, ſeu relatione nũ
cij p̃ſumitur in dubio , ꝙ p̃ceſſerit requiſitio partis:& ſic ꝙ ad
partis petitionem , & ita tenet Guil.in d.l. ad peremptorium ,
& ſequitur Do.Anto.& Imo.in d.c.j. adducentes ad hoc glo.
no.in l.ſi ſine.ff.de interrog. act.& ſequitur Panor.in d.cap. j.
col. 3 .vbi de his no. ꝑ eũ, ꝙ̃ no.ad declarationẽ d. l. ad perẽ-
ptoriũ, vbi dicitur quod omnis actus iudicialis debet fieri ad
petitionẽ partis: & an in dubio præſumatur,quod ad petitio-
14 nem partis. ¶† Quarto quæritur, pone ꝙ in loco eſt deputa-
tus generalis , & publicus nuncius ad citationes faciendas, an
valeat citatio,& ſibi credatur ſi nõ conſtat de commiſsione iu
dicis.Inno.in d.c.qm̃ ↄtra.tenet ꝙ ſic,dicens, ꝙ quando in lo-
co eſt deputatus generalis nuncius poterit citare abſque alio
ſpeciali mandato. Sed contrarium in hoc tenet Cyn.in d.l.ne
minem.per tex.ibi. & idem tenuit in l.ea quidem.C. de accu.
& Bal.in d.l.cum clericis.& Ioan.And.in addi. Spec.eo.tit.de
citatione.§.ſequitur.ver.ſed nũquid.dicens, ꝙ de commiſsio
c ne iudicis mandãtis nuncio [c] poteſtatem citandi dẽt appare-
re in actis:quod dicit eſſe ↄ̃ multas curias, in quibus ſolũ ſcri-
bitur in actis relatio nuncij, videlicet, retulit talis nuncius ſe
de mandato iudicis citaſſe talem &c. & de commiſsione iu-
dicis aliter non apparet, & hoc idem ſequitur Ang.in d.l.ſciẽ
dum.& ſic non credatur nuncio de cõmiſsione ſibi facta, niſi
ex actis appareat.ar.l.miſsi opinatores.C. de exac.tribu.li. 10.
& idem ſequitur Bal.l.ſi qñ.circa fi.C. de teſti.vbi tñ limitat p̃
dicta duobus modis. & ita dicit poſſe ſaluari Do.Inno.in d.c.
qm̃ ↄ̃,vt tunc nõ ſufficiat generalis authoritas nuncij q̃tũcũq;
publici,& deputati in loco, niſi ↄſtet de ſpeciali cõmiſsione ,
qñ citatio requirit cãæ cognitionẽ.ſecus in citatione requirẽ
te modicã cãæ cognitionẽ ſicut eſt ſimplex citatio ad cõparẽ-
dũ corã iudice.tunc eñ in tali citatione ſufficeret authoritas
generalis nũcij citantis:licet aliter de cõmiſsione iudicis nõ
appareret. facit quod dixit Inn.in c.licet in Beato Petro.j̃. de
accu.ꝙ in prima citatione nulla aut modica cãę cognitio req
ritur.dixit tñ notabil'r Io.An. in d.c.qm̃ ↄ̃.in verbo, citationis.
15 †ꝙ ſi nuncius portat lr̃as citationis ſigillatas ſigillo iudicis,ꝙ
per tales lr̃as ꝓbat̃ de cõmiſsione iudicis : licet aliter in actis
de eius cõmiſsione nõ ↄſtet,ꝙ no.¶Secundo limita p̃dicta ꝓ
cedere,niſi ↄſuetudo loci aliud obſeruaret , vt ſufficeret gñã-
lis authoritas nũcij ſine alia ↄmiſsione.vñ ſeruãda eſt ↄſuetu-
do,& ſtylus iudicij,vt l. 2.C. queãd.teſt.aperi.cũ ſtylus iudicij
ſꝑ ſeruandus ſit,vt plenè ꝑ Lap.in alle.52. al's ceſſante ↄſuetu-
dine nõ valeret ꝓceſſus, nec citatio ſi nõ appareret de ſp̃ali ↄ-
miſsiõe iudicis, q̃tũcũq; ĩ loco eẽt deputatus publicus,& gñã
lis nũcius ad citationes faciẽdas ſ'm Imo.hic & Bal.ĩ d.l.ſi qñ,
16 & ĩ d.l.cũ clericis.& Io.An.ĩ dictis addi.¶†Quinto q̃rit̃ an iu-
dex poſsit gñal'r ↄmittere nũcio ptãtẽ citãdi. Do. Ant.ĩ c.j.s̃.
de iudi.tenet ꝙ nõ.& refert Bar.in l.fi.ff.de acq.re.dñio.ꝑ tex.
in l.fi.C.de iure do.impe.ꝙ ſ'm dictũ Imo.in d.c.j.nõ trãſit ſi-
ne dubio:cũ tm̃ dẽat opari genus,quo ad oĩa,q̃tũ ſpẽs quo ad
q̃dã,vt ꝑ gl.in rl'a,generi.li.6.facit ad p̃dicta,ꝙ no.Bar.& Bal.ĩ
l.fi.§.neceſsitatẽ.C.de bonis,q̃ li. an ↄſenſus poſsit general'r p̃
ſtari filio ꝑ p̃rem ad quaſcũq; lites.& Bal.ibi cõcludit ꝙ nõ qñ
cã reqreret ſp̃ale mãdatũ.& ita videret̃,ꝙ in actibus multũ p̃-
17 iudicialibus nõ ſufficeret illa gñalis cõmiſsio iudicis .¶†Sex-
to q̃rit̃ an iudex poſsit cõmittere notario, vel parti ptãtẽ citã-
di.Spe.ti.de cita.§.ſequitur. ver.qñq;.circa prin.tenet, ꝙ ſic.&
cõcludit ꝙ notario citãti de mãdato iudicis dẽt credi,cum ſit
publica ꝑſona,& iurata.vnde ꝓ eo p̃ſumitur.s̃.de p̃ſcr. ad au-
dientiã.& l.ſi qs decurio.C.de fal.& eo.mõ cõcludit, ꝙ poſsit
d cõmitti ꝑti ipſa citatio.[d] fac.tex.in l.eum.§.epiſtolã.ff. de fur.
vbi eſt tex.ꝙ põt qs eſſe nuncius in ꝓpria cã.& fac.ꝙ̃ no. Bar.
in l. iuſte poſsidet.ff.de acq. poſ.& l.ſi vt ꝓponis.C.qũo & qñ
iudex.& ꝙ iudex poſsit ꝑti, vel notario cõmittere ptãtẽ citãdi
tenet

ADDITIONES.

a ¶Quando ſtatutum requirit in actu conſenſum,vel præſentiam alicuius , non poteſt ratificari actus per conſenſum ſubſequentem. Vide plenè per Imo. in c.cum nos.j̃.de his,quæ fiunt à præla. ſine conſenſu cap.

b ¶Adde Bal.in d.l.ſi quando,vbi dicit quod ita practicatur Florentiæ:& dicit Ang.Are.in §.quadrupli,col.6.ver. aduertas tamen. inſtit. de actio. recitans de ſeipſo dum aſsideret,quod dabat nuncijs licentiã citandi.& ita hic Lugduni etiam practicatur in curia ordinaria, & ſæculari reuerendiſsimi Do. Do.Hyppoliti Cardinalis Ferrarienſis Archiepiſcopi,& Comitis Lugduni, vbi ſui nuncij citant ſine commiſsione in cauſis breuioribus. Col.

c ¶Non creditur nuncio ſuper commiſsione citationis, niſi aliter de cõmiſsione appareat, Adde Pau.de Ca.conſil. 52. ſuper primo, ꝙ dicta citatio &c.1. col.in fi.

d ¶An citatio poſsit committi parti. Adde Cyn. in l.meminerint,vnde vi.Imo. & Doc.in c.cum noſtris,de conceſ.præben.

tenet Do.An.in c.j.& Bal.ĩ d.l.ſi vt ꝓponis.vbi licet iudex poſ
ſit cōmittere citationē pti,vt eſt ibi gl.tñ pars citata tenet̃ ſibi
credere,& ſic nō crederet̃ parti citãti,nec ſtaret̃ ſibi de relatio
ne citationis,niſi alr ꝓbaret̃,ſm Bal.in d.l.ſi vt ꝓponis. qđ di-
ctū ſinglr no,& licet Spe.in d.ver.qñq;.arguat ꝓ & ↄ:tamē cō-
cludit,ꝙ hoc ſit verius,ꝙ parti citanti nō ſit credendū. ſi tamē
deferret lr̃as citationis ſubſcriptas manu notarij de mãdato iu
dicis videret̃,ꝙ eſſet ſibi credendū. ſed tamē de relatione non
18 crederet̃ ſibi,vt ſ.¶†Septimo,& vltimo q̃ritur,an cōmiſsio ci
tationis,& ipſa citatio de neceſsitate requirãt ſcripturã:& dic
ꝙ nō,ſed p̄t committi nūcio citatio viua voce ēt ſine lr̃is, eſt
tex.no.in c.cūm dilecti,ſ.de dolo & ↄtu.ibi,viua voce &c.vbi
hoc idē ſequit̃ Do.Ant.& idē Panor.ibi col.2. licet Imo.ibi il
lud intelligat ꝓcedere in nūcijs Papæ.ſecus in alijs iudicibus,
quorū verbis nō credit̃,vt d.c. qm ↄ. ¶Sed aduerte, q̃a verum
eſt,ꝙ nō crederet̃ verbo iudicis, de cōmiſsione,vt dictū eſt.ſ.
in 2.q.tamē dēt intelligi, ꝙ poſsit ꝓbari ꝑ teſtes,vt d.c. qm ↄ.ĩ
verbō,lr̃imis documentis,quorū appōne teſtes includunt̃,vt
d.c.ꝑuenit.ſ.de teſti.cogē.& l.j. ff. de fide inſtr.& ꝙ acta,imo
ēt ſnĩa poſsit ꝓbari ꝑ teſtes,eſt tex.in c.ſicut nobis.ſ.de re iud.
19 & ēt per ↄfeſsionē,vt eſt tex.in c.fi.ſ.de ꝓba.¶†Circa ſm prin
cipale,an citatio ſine die,vel loco valeat,allegat̃ tex.hic ꝓ par
te affirmatiua, vbi in citatione,nec locus,nec tp̃s eſt expſſum.
quare Spe.ti. de cita.§.iã de citatione.in prin.dicit, quod cita-
tio,vt valida dēt cōtinere primo nomē iudicis citantis.ꝓ quo
c.præterea.ſ. de dilationib. an ſ. ſit delegatus, vel ordinarius.
Itē ad cuius inſtantiã fit citatio.l.ad perēptoriū.ff.de iud.& ſu
ꝑ quo.l.eū quē temere.& ibi gl.ff.de iudi.& vbi & ad quē diē,
& ſic dēt ↄtinere certū locū. vnde ſi citatio eſſet facta indeter-
minatè ad locū habentē cōe nomē cū alijs pluribus locis tanq̃
incerta non valeret,vt in c.fi.ſ.de reſcr. & ita formaliter dicit
20 Spe.ti.de cita.§.j.ver.Itē ꝙ facta eſt indeterminatè.† & quãdo
iudex eſſet delegatus,nō habens certū locū, ſeu tribunal.& in
citatione exprimitur locus cōparitionis, citatio eſſet ipſo iu-
re nulla.ita dicit Spe.in d.§.j.ver.Itē,ꝙ citans eſt delegatus.cu
ius dictū bene ꝓbat̃ ꝑ tex. in d.c.fi.ſ.de reſcri. & ibi gl.in ver-
bo indeterminatè.facit.l.ſi vt proponis, & ibi Bar.ſ. allegata,
de quo ēt ꝑ Lap.in ſua alleg.48.circa fi. quãdo tamē iudex eēt
ordinarius,licet in citatione nō ſit expreſſus locus dēt ĩ dubio
intelligi de loco ſolito maiorū. & ſic vbi conſuetū eſt ius red-
di,vt eſt tex.in l.pen.ff.de iuſti.& iu. & ita procedit tex.hic, &
idē foret dicendū in delegato,quando eſſet certus locus ↄſue
tus iudicari ꝑ eū,& ita procedit tex.in l.ſi locus,ff.de iud.& ita
ēt voluit gl.in d.c.fi.in verbo indeterminatè.ſm quã intellige
p̄cedentia,q̃a ēt in delegato, quãdo nullus locus eſſet expſſus
in citatione,citatio nō eſt nulla:ſed intelligit̃ in dubio de loco
21 ſolitæ habitationis ipſius delegati,& ita gl.& Doc.ibi.¶†Secū
do q̃rit̃,an valeat citatio ſine termino, vel die.tex.hic in fi. fa-
cit ꝙ ſic,vbi in citatione tp̃s nō eſt expreſſum, ſed in ↄ̃riū alle-
gat̃ tex.in l.fi.C.de iure do.impe.ibi,certū tp̃s &c.& ita ēt vo-
luit Bar.in l.miles.§.decem hodie.ff.de ver.obl.&qualiter cita
tio ſit nulla.pro quo tex.no.in l.aut q̃ aliter.§.j.ibi,diē & horã.
ff.ꝙ vi aut clã.ad idē tex.in cle.2.circa fi.ver.ꝙ ſi iudex.de app.
& in auth.de exhibē.reis.§.ſi vero ēt quidã iurent. ibi dū dicit
certas inducias. & iō Cyn.in l.dies feſtos.C. de feri.tenuit pro
hac parte,ꝙ citatio ſit ipſo iure nulla,pro quo ēt facit tex. in l.
3.C.de diſtrac.pig.& ita ſequit̃ Bald.in c.fi.ſ.de ferijs. ¶Vnde
aduerte, q̃a pro ↄ̃ria parte, ꝙ valeat citatio ſine termino, be-
ne facit tex.in c.eos, ad fi.de ſen. exc.li. 6. & hanc partē ſequit̃
Spec.tit.de citatione.§.ſequit̃.verſi.quid ſi nō præfixeris certã
diē,vbi ↄcludit quod tenetur tunc cōparere: cū primum pōt,
& ita procedat tex. hic. pro quo tex. in cap. cum dilectus . ſ.
de dolo & ↄtu.& in c.cupientes.§.j.in fi.primi reſpōſi. de elec.
li.6.& in hac opinione reſidet hic Io.And.Do. Ant. & Panor.
hic in j.col.idem ēt colligit Bal.arg.in l. hęc ↄditio.la piccola.
ff.de ↄdi.& demon.vbi eſt tex.ꝙ conditio poteſtatiua dēt im-
pleri cū primū pōt. vnde dicit Bal. quod ibi eſt arg. ꝙ citatus
ſine expreſsione diei tenetur cū primū pōt cōparere . & idem
tenet Inn.in c.fi.j̃.qui matrimo.acc.poſ.in citatione generali,
vt valeat ſine termino certo, & intelligat̃ cū primū pōt. & idē
ēt tenet Do.Ant.in d.c.fi.& bene facit notabile dictū Inn.in c.
cum nobis olim.ſ.de elec. vbi dicit quod monitio cōparitio-
nis abſq; hora valet eo, quia intelligitur cū primū pōt vel ho-
ra ↄſueta,prout dicet̃.j̃.in ſequenti q.Ad tex.in d.l.aut qui ali-
ter.reſpōdet Imo.hic,in fi.q̃a nō loquit̃ in citatione facta a iu-
dice:ſed in nūciatione facta a parte de nouo opere,q̃ nuncia-
tio dēt eſſe certa. Sed in citatione facta a iudice ſubintelligit̃
cum primū pōt,vt ſ.non ſic in d. l.aut.qui aliter.vbi pēdebat.
ibi a mera voluntate partis, quãdo velit facere nouum opus.
iō dēt de certo tempore denunciare:alias nō noceret aduerſa
rio,cum poſſet illud tēpus ignorare. & ita dicit Imo.hic in fi-
ne.poſſet defenſari opi.Specu.& Io.An.& aliorum.ſ.& idem
dicit in l.qui ante Kalendas.col.4. de ver. obli.Subdit tamen
hic,quod ad opi. vitandas tutius eſt ꝙ ſemꝑ in citatione appo
22 natur certus dies.† Quare [a] pro cōcor.opi.ſi quæratur,an va-
a leat citatio ſine die,quo ad hoc, vt iudex poſsit mulctare con-
tumacem ſi non veniat cum primum poteſt, & certe ſic. & ita
procedit tex.hic,& in c.cum dilecti. & alia iura.ſ.pro hac par-
te adducta.& ita procedit opi.Spe.Io. An. & aliorum pro hac
parte.aut q̃ritur,an valeat citatio ſine die,quo ad hoc, vt ex il-
la citatione poſsit procedi ad ſnĩam,vel ad alios actus præiudi
ciales expediendos,& dic ꝙ non,ex quo citatio non habet cer
tum diem,& horam.facit l.cum non eo die.C.quando prouo
ca. & ita procedit d. l. aut qui aliter . cum alijs iuribus.ſ. pro
hac parte adductis,& ita procedat opin.Cy. & Bar.ſ. non eñ
poteſt iudex ad actus iudiciales procedere niſi pars ad idē cer-
to termino ſit citata.ſ.de offi.deleg.conſuluit.& in hac diſt.re
ſidet Ange.in d.§.decem. ita concordando opiniones, & in l.
23 per interualla.ff.de iud.¶†Tertio quæritur, pone ꝙ in citatio
ne exprimatur dies,ſed non apparet certa hora. dixit ſingula-
riter Bal.in d.l.ſi vt proponis.ꝙ non eſt neceſſarium, & ꝙ ſub-
intelligitur tacite de hora ſolita cauſarum: & illa intelligitur
eſſe hora congrua comparendi,in qua eſt ſolitum ius reddi.&
hoc fuit ſingulare dictum Inn.in d.c.cum nobis, vt eſt dictum
24 ſ. in proxima quæſt.& in c. conſuluit.dicens no. † ꝙ quando
quis citatur ad expeditionē alicuius actus, qui ſolet certa ho-
ra diei celebrari, valet citatio : licet non ſit expreſſa hora in ci
tatione, quia ſubintelligitur tacitè illa hora conſueta . vnde
citatus certo die ad actum electionis debet comparere de ma-
ne cum ſit conſuetum, vt audita miſſa celebretur ipſa electio,
vt in c.ꝙ ſicut.ſ.de elec. & ideo citatus non eſt expectandus ꝑ
totam illam diem,ſed vſque ad illam horam ſolitam, & con-
ſuetam expeditioni illius actus ſm Inno.& ita etiam ſequitur
Bal.prout refert,& ſequitur Imo.in d.§.decem hodie. & Pan.
b in d.c.ↄſuluit.col.2.in prin.quæ dicta ſingulariter tene mēti.[b]
25 ¶†Quarto quæritur pone,ꝙ in loco eſt conſuetudo, ꝙ bis in
die redditur ius, & aliquis certo die eſt citatus ad audiendum
ſnĩam:& licet citatio intelligatur de hora ſolita cauſarum,vt
ſ. in proxi.quæſt.de qua hora tūc intelligi debeat : an de prima
vel ſecunda hora.videretur,ꝙ de prima , cū in dubio actus in-
telligi debeat de primo.l.boues.§.hoc ſermone.ff. de ver. ſig.
ſed dic,ꝙ intelligi debet de ſecunda hora.ar. eorum, quæ no.
Bart. in d.§. decem hodie. & Bald.in d.l. ſi vt proponis. & in
l.j.C.quomodo, & quando iu. cum pars ſit expectanda vſque
ad vltimam horam, prout in dictis iuribus no.ideo in dubio
26 ad illam horã debet referri prout ipſa citatio.quod no.¶†Cir
ca tertium principale, an & quando nuncio ſit credendum:
præmitte primo ꝙ de iure electio nuncij ſpectat ad iudicem,ſi
ue ordinarium,ſiue delegatum,vt c.paſtoralis.in prin.ſ. de of
fic.deleg.& in l.2.C.de ſportu. vbi Bal. ita tenet per illum tex.
& facit tex.in Auth.de iudicibus. §. neceſsitatē. & tenet Bar.
in extraua.ad reprimendam.in verbo per nuncium,in prin.&
ſimiliter etiam ipſe arbiter poteſt ſibi eligere nuncium, qui ci
tare poſsit in ſua cauſa.l.ſi interpellatur.§.j.ff. de arb. vbi Bal.
27 hoc no.† & debet ipſe nuncius iurare fideliter exercere officiū
ſuum.ar.l.hac edictali.§.illud.C.de ſecun. nup. & hic in glo.ſi
tamen non iuraſſet ex hoc non prohibetur exercere officium.
auth. decernimus.C.de iu.ſecundum Bar.in d.verbo,per nū-
ciū.licet Bal.in §.illud, hic in gl.allegato,& in d.l. 2. in princi-
pio,aliud in hoc ſentiat,& eligitur ipſe nuncius periculo iudi
28 cis eligētis, vt in Auth.de iudicibus.§.hoc autem.† in tantum
poſito ꝙ non conſtaret ex actis: vel aliter, ꝙ aliquis ſit electus
nuncius non eſt curandum ; quia ſtatim ꝙ ſibi ſit commiſsio
de citando ſatis ipſa commiſsione ipſe nūcius eligitur, quod
no.& ſic ſatis eſt ꝙ cōſtet de commiſsione citationis, vt ſupra
eſt dictum.Intellige,niſi ex forma ſtatutorum electio nuncio-
rum deberet certo modo fieri: tunc enim ad hoc, vt dicatur
quis nuncius publicus deberet conſtare de ſua electione, aut
ſaltem ſufficeret,quod eſſet in quaſi poſſeſsione illius officij :
& ita haberetur,& reputaretur.arg.l.Barbarius. ff.de offi.prę-
to. & ideo quilibet iudex delegatus,vel arbiter poteſt vti nun
cijs publicis etiam ſui ſuperioris, ſi velit, vt eſt tex.in Auth. de
defen.ciui.§.deinde eos. ibi,ex prouinciali officio.& prędicta
ſunt notanda dicta,in quibus reſidet Bar. in d.verbo, per nun-
29 ciū. quæ bene nota. ¶ † Sed quæritur primo an pars teneatur
credere

ADDITIONES.

a ¶Adde ꝙ hanc diſtinctionem ponit hic Imo.allegando Ange. in d.l.liber ho-
mo.§.decem.ff.de ver.obli.& ibi ſequuntur Raph.Cu.& Pau.de Caſt.& Lud.
in l.j.§. nunciatio.ff.de no. op. & d. Præpoſitus hic.

b ¶Aduerte , quia iſte omittit gl. in verbo legatione regis. ſuper qua inſiſtit d.
Præpoſitus,declarando, quando clericus tenet regalia, vel feudum a Iudice
layco,ſi citetur ab eo, tenetur potius comparere quam coram Iudice eccleſia-
ſtico,inferiore a Legato, vel Papa , & etiam tangit alia pulchra , vt hic per
eum, quem omnino vide.

credere nuncio citanti.gl.ord.hic, quę ad hoc ſæpe allegat̃,te-
net,ꝙ ſic qñ eſt publicus,& iuratus nuncius:& crederet̃ ẽt ſine
lr̃is citra ipſas citationes:ſi vero non eſt publicus nuncius, nõ
credit̃ ſibi abſq; lr̃is, vt in c.prudentiam. in prin.ibi, per certũ
nuncium lr̃atorie deſtinatum.s̃.de off.del.vbi gl. in effectu ſic
reſidere vr̃.& de hoc ẽt per gl.82.diſt.propoſuiſti.& 4.q.3.§.itẽ
in criminali.& in hoc vr̃ ẽt reſidere Spec. in d.§.ſequit̃. in ver.
vtrum autem.vbi diſtinguit, ꝙ aut nuncius citat ex parte iudi-
cis ordinarij:& tunc citatus credere tenet̃, ſecus ſi ex parte iu-
dicis delegati, quia non tenet̃ credere ſine lr̃is q̃tumcunq; ſit
certus,& fidelis nuncius,per id,qđ hr̃ in c.pręterea.s̃.de dila.&
in c.cum in iure.s̃.de off.del.ꝙ tñ intelligit eſſe verum, niſi ci-
taret per publicum, & iuratum nuncium: tunc.n.teneret̃ cre-
dere ſine lr̃is.de quo tñ in d.c.præterea, & d.ca. cum in iure.&
cum opi.gl.hic reſidet Bar.in l.Palatinos. C.de loca.fun.li.11.
dicendo,ꝙ aut nuncius eſt notus, & publicus, & dẽt credi ſine
lr̃is,aliàs ſecus.arg.d.l. miſsi opinatores.& d.l.Palatinos.Sed li
mita prædicta,& gl.hic procedere,ꝙ nuncio publico, & iurato
ſit credendum etiam ſine lr̃is, qñ nuncius citat verbaliter ad
comparendum coram iudice. tunc.n. ſi eſt notus, & publicus
credit̃,aliàs non credit̃ ſine lr̃is, vt s̃.ſecus ſi vellet citare reali-
30 ter,puta accipere pignora, vel † tenutam, vel alio mõ grauare
partem in bonis:tunc.n.nullo mõ credit̃ ſine lr̃is,licet eſſet pu
blicus,& notus nuncius, ſm Bart.in d.l.Palatinos.per tex.in l.
miſsi opinatores. quod no. ¶Secundò limita prædicta, & glo.
31 hic procedere† qñ nuncius publicus citat ĩ.territorium,aliàs ſi
extra territorium ſic tũc nulli nuncio quantumcunq; noto, &
publico crederet̃ ſine lr̃is.per no. in authẽ. de collatoribus. in
§.eos.etiam ſi nuncius portaret ſignum publicum nũcij.ita di-
cit nota.Bar.in d.verbo,per nuncium. hoc etiam dicebat Bar.
in d.l.Palatinos.per illum tex.ꝙ ſi ambaſiatoribus,ſeu oratori
bus non credit̃ ſine lr̃is.per illum tex.hoc tñ fallit in legatis do
32 minis, Cardinalibus,quibus credit̃ de eorum legatione ſine li-
teris.97.diſt.nobiliſsimus. amplius dicebat Bar.in d.extrauag.
33 ꝙ qñ† nuncius citat per lr̃as,ſufficit ꝙ lr̃a ſit ſigillata etiam pri
uato ſigillo ipſius iudicis, aut etiam ſubſcripta manu tabellio-
nis:& tunc tenet̃ credere eſſe lr̃as ex parte ipſius iudicis citan-
34 tis. & ſubdit ibi no. Bar. ꝙ eo ipſo, quod † nuncius defert lr̃as,
eſt ſignum,& præſumptio efficax,quod ſit nuncius eius,ex cu-
ius mandato citat, & ꝙ ſit ſibi credendum. quod bene nota. &
35 eãdẽ ſniam tenet Inn.ĩ d.c.qm̃ ɔ̃.dicẽs,ꝙ† talibus lr̃is credit̃ ſu
per remiſsione ipſius nũcij, ſicut etiam crederet̃ lr̃is, quas re-
mittit ipſe nuncius ſuo ſigillo ſigillatas de relatione citationis
facta per eum ſm Hoſti.& Io.And.in d.c.qm̃ ɔ̃. in verbo, cita-
36 tiones.¶Secundò quærit̃† ſi nuncius refert ſe citaſſe,pars vero
negat cui ſit credendum.glo.hic no.ꝙ magis nuncio publico,
& iurato.& bene facit tex.hic,& in §.illud. hic in glo.allegato,
vbi Bald.ita reſidere vr̃.& idem Spec.tit. de cita. §.ſequit̃.ver.
hoc autem no.& §. iam de citatione. ver. quod autem dicit. &
idem tenet Bar.in d.ver. per nuncium. vt ſic credat̃ nuncio de
citatione executa,quia in concernentibus officium ſuum cui-
libet credit̃.c.ad audientiam.s̃.de præſcrip. C.de falſis.l.ſi quis
decurio.ſed Io.And.in d.ver.ſed nũquid credet̃. in addi.Spe
cu.cõcludit, ꝙ erit arbitrarium iudici ſm qualitatem perſona
rum, & cauſæ.qñq; plus credet̃ parti, q̃ nuncio, ſi nuncius eſt
vilis perſona,& pars ipſa in dignitate,vel vitę laudabilis.& qñ-
que exiget iur̃m a parte ɔ̃ aſſertionem nuncij,& quandoq; ple
nam probationem. & ita tenet hic Hoſt. & Panormi.col.4. in
princ. & Arch.in d.c.propoſuiſti. & quod ſit arbitrariũ,tenuit
Bald.in d.c.qm̃ ɔ̃.s̃.de proba. col.12. ſi tamen iudex male arbi-
traret̃,in hoc appellare poteſt,cum etiam in his,quæ iudicis ar
bitrio relinquunt̃,ſi male arbitret̃,ſit permiſſa appellatio,vt eſt
gl.ord.in c.ſuper his.ĩ.de accu. & l.ſi qua pœna. ff. de verb.ſig.
& ibi Bar. in fi.& ita ſequit̃ hic Imo. col.4. tenens ſe cum opi.
Bar.in d.verbo,per nuncium. vt in dubio credat̃ nũcio, donec
probet̃ ɔ̃rium.& idem tenet in d. c. quoniam ɔ̃. & ſm conie-
cturas, & veriſimiles præſumptiões poterit iudex arbitrari ma
gis credendum parti,q̃ nuncio, vt s̃. & ex prædictis infert̃,ꝙ ſi
nuncius refert ſe citaſſe, pars vero negat, ꝙ onus probandi ɔ-
trarium,& ſic negatiuam incumbit parti, cum credendum ſit
nuncio donec probet̃ ɔ̃rium,vt s̃.& vide tex.& Doc.de hoc in
37 c.bonæ.el j.s̃.de elect. ¶Tertiò quærit̃ † quid ſi in loco ſtatutũ
diſponit, ꝙ credat̃ citationi, & relationi factæ per nuncium,
an tunc poterit probari ɔ̃rium.& certe dicendum eſt eodẽ mõ
ꝙ iudex tunc poterit arbitrari, & non ſequi relationem nuncij
quando ſibi conſtaret eſſe falſam, & non veram. & hoc per di-
ctum no.Azo.in ſum.C.in tit.ad l.Aqui.& Bar. refert in l.j.C.
ſi aduer.liber.& melius facit, quod notab.no. Bal.ad hoc pro-
38 poſitum in l.ſi tutor.in fi.C.de pericu.tut.ꝙ in † materia pro-
bationis q̃tumcũq; lex, vel ſtatutum dicat credi,vel ſtari dicto
alicuius, non tollit̃ quin poſsit probari ɔ̃rium.ꝙ bene no.& vi
de ẽt,ꝙ idem no.in l.ɔ̃ negãtem.C.ad l.Aquil.& ita Imo.in l.4.

§.hoc autem iudicium.ff.de dam.infe.circa fi. ¶Quartò quæ-
39 rit̃ † pone ꝙ eſt contentio inter nuncium, & notarium cauſæ,
quia nuncius dicit ſe aliter citaſſe, & retuliſſe quam ſcripſit no
tarius, cui ſit tunc magis credendum, an notario, vel nuncio.
Ang.in l.j.§.j.ff.quemadm.teſt.aper.referendo Iac. de Are.te-
net,ꝙ ſtandum ſit ſcripturæ notarij, quia illa facit probationẽ
plenam,& ad eius eſſentiam non requirunt̃ teſtes.l.in donatio
nibus.C.de dona.& per Inno.in c.poſt ceſsionem.& c.quoniã
ɔ̃. de proba. vnde probatio plena per ſemiplenam nullatenus
debilitat̃.C.de teſta.l.nolumus. & hoc niſi tabellio eſſet ſuſpe
ctus.arg.ſi quis ex argentarijs.§.j. ff.de eden. & ideo Io.And.in
addi.Spe.ti.de inſtrõ.edi.§.reſtat.ver.ſi vnus.dicit,ꝙ erit in ar-
bitrio iudicis,ſm qualitatem perſonarum:quilibet.n.iſtorum
gerit officium publicum. & ſi notarius eſſet ſuſpectus propter
alia prius geſta magis credet̃ nuncio,aliàs in dubio magis ſcri
pturæ tabellionis.ar.l.cum precibus. C.de proba. & ita reſidet
Inn.in vlt.col.& idem Panor. hic col.4.& vide de his per Cy.in
l.ſi quis decurio.C.de fal.& in fi.per Specu.ti.de teſte.§.fi.ver.
40 ſed pone. ¶Vltimò quærit̃,† an credat̃ nuncio de verbis,& re-
ſponſione partis citatę:puta ꝙ dixit ſe nolle venire,vel compa
rere,aut ſi refert ſe percepiſſe iniuriam a citato,vel ſalutatũ cũ
lapidibus.Io.An.in d.ver. ſed nunquid credet̃,in additio.præ-
dicta.dicit ꝙ ſicut non credit̃ nuncio de commiſsione ſibi fcã,
vt eſt dictum s̃. ita non credetur ſi refert de verbis ipſius citati.
& iõ credit̃ referenti ſolum in citatione.& ſic in facto ſuo,ꝙ ci
tauerit,non aũt in facto alieno.& ſic in verbis partis:vnde ver-
ba,& facta a parte oportet aliter probari. nec obſt.ꝙ reſponſio
citati vr̃ annexa ipſi citationi,quia certe hoc non vr̃ verũ,cum
ipſa citatio de ꝑ ſe ſubſiſtat,& ſi citatus taceat, vel nihil dicat.
& hoc idem ſequit̃ Io.An.in addi.Spe.ti.de contum.§.j. in ma
gna addi.& ita reſident hic D.Ant. & Imo. & hoc idem ſequit̃
Imo.in cle.ſi ante.de do.& cont. col.14. vbi de his per eum.&
pro hac parte bene facit tex.c.venerabilibus. §.ſecus.de ſentẽ.
exc.li.6.vbi non dẽt credi de verbis prolatis a parte niſi ſint di-
cta in iudicio. ſecus ergo ſi extra iudicium. & ita concludit ibi
gl.ſing.in verbo, in iudicio. dicens ꝙ ſi nũcius referat partem
citatam dixiſſe,ꝙ nolebat venire, ꝙ talis non eſt verus contu-
max,quaſi de his non ſit nũcio credendũ. Sed aduerte,quia in
ɔ̃rium facit gl.in l.ex conſenſu.§.ſe.ff.de app.& Bart.ibi. & l.fi.
a ff.de in integ.reſt.vbi vr̃ reſidere, ꝙ nuncio ſit credendum [a] de
tali relatione.rõ eſt,quia de iure dẽt ſtari relationi nuncij, vt s̃.
vnde vr̃ in conſequentiam ſibi cõmiſſum,ꝙ referat ea,per quæ
appareat de contumacia partis vera,vel ficta,cũ iſta concernãt
effectum citationis.& ſic vr̃ ſibi cõmiſſum,vt referat ea,q̃ ſunt
cõtingentia ad citationem,& eius effectum.arg.c.præterea.s̃.
de off.del.vnde cum citatio fiat ad finem ɔtumaciæ ſi nuncius
referat ea,per quæ appareat de vera ɔtumacia,vr̃ ꝙ ſit ſibi cre-
dẽdum,cum per id veniat̃ ad effectum citationis.& hoc vr̃ eſſe
de ɔcomitantijs ipſius citationis, pro quo ẽt facit tex.no.hic,
vbi credit̃ dicto nũcij, ꝙ iſte citatus fuerit hic inuẽtus in eccle
ſia Salamãtina, cum locus vbi eſt inuentus citatus ſit quodam
mõ actus propinquus citationi.nec ob.ꝙ non deãt credi de in
iuria ſibi illata verbo,vel facto, quia certe hoc eſt verum, cũ id
non ɔcernat citationem,vel eius effectũ.nec ob.ꝙ non credat̃
nũcio de ɔmiſsione,quia id ɔcernit effectũ iudicis.ſed nos q̃ri
mus de relatione citationis,quæ eſt de officio nũcij. vnde dẽt
ſe extẽdere ad omnia ɔnexa ipſi citationi.s̃.de ɔſt.c.translato.
& illud tale dr̃ eſſe de his, quæ ſunt iuxta mãdatum. ff.iu.ſol.l.
iam tamen.& facit quod not.ſupra de off.deleg. cum olim.in
gloſ.4. nec obſt. d.§. ſecus. nam certe quando pars dicit ali-
quid coram iudice,ſeu dicta verba,tunc contumacia eſt ma-
nifeſta iudici vt iudici.ſecus ſi extra iudiciũ, quia non eſt no-
tũ iudici, niſi aut per teſtes, aut per relationẽ nũcij probetur.
nec ob.ꝙ non debeat ꝑ factũ nũcij tã graue ꝑiudicium inferri
ipſi parti, quia certe ſicut crederetur nuncio dicendo ſe ci-
taſſe ꝑſonaliter,aut pluries.ita & hoc caſu credi dẽat.& iõ con
cludit hic Panor.in pe.col.ꝙ ſi lapſo termino pars citata fuerit
ɔtumax ſatis dẽat credi relationi talis nũcij,cũ ɔcurrãt tũc duę
p̃ſumptiones,videlicet ɔtumacia,& relatio nũcij. & hãc partẽ
ꝙ in his credatur relationi nũcij,dicit Imo.poſſe ſuſtineri ĩ pũ
cto iuris,in l.ſi finita.§.Iulianus. ff.de dam.infe. & ita ẽt ſequit̃
D.Flo.in d.cle.ſi ante.co.10.dixit tñ Imo.ꝙ opi.Io.An. & alio
rũ hẽt multã ęq̃tatẽ ĩ ſe.ita dicit ĩ d.§.Iulianus.& p̃dicta bñ no-
q̃a nullibi ita plene ĩuenies.Poſtremò q̃rit̃ ſi nũcius r̃fert ſe po
41 ſuiſſe † in poſſeſſ.Titiũ de bonis olim Io.an ſibi credat̃ quo ad
bona

ADDITIONES.

a ¶Credendum ſit nuncio. Adde nuncius ſi refert ſe citaſſe, & non apparet de commiſſione iudicis, an valet ſententia ſaltem ſuper eo, quod fuit lata parte præſente.vide per Dom. Alexãd. in conſil. ſuo 123. in 2. volum. Barthol. ab Horra.

bona,ſi aliter non reddit aliam cām ſciētiæ. Pau.de Caſt.in ſuo
conſi.273.quod incipit, In Chriſti noīe domini, amen. viſis,&
ponderatis, circa medium. vr̄ reſidere, ꝙ non, ſi appareat ꝯdi-
ctor,de quo ibi per eum.& ad oīa p̄dicta vide perCy.in l.ea qui
dem.C.de accuſ.¶Circa quartum, & vltimum principale de
relatione ipſius nūcij,quærit̄ primò, an iſte actus relationis ſit
de ordine ſubſtantiali. Bar.in l.multū intereſt.ff.de cond.& de
monſt.circa fi.& l.hæc autem.§.j.ff. ex quib. cau. in poſſ.ea.te-
net,ꝙ ſic,& ꝙ niſi de ea conſtet, non valet,ꝙ agit̄, quia abſque
citatione oīa,quæ geruntur aduerſus abſentem ſunt ipſo iure
nulla.3.q.9.oīa.C.qūo,& qn̄ iud.l.ea, quæ. ſed de citatione, &
contumacia partis non pōt conſtare iudici,niſi facta relatione
nuncij.& tex.no.dicit in d.§.j.ꝙ conſtare liquereq; debet iudi
ci de contumacia partis. vn̄ abſq; relatione nuncij non cōſtat
de citatione,& cōtumacia,licet nūcius in veritate citauerit.er
go ſeq̄t̄,ꝙ actus relationis ſit de ordine ſubſtātiali,cuius omiſ-
ſio,redderet geſta nulla. & ita ſequit̄ Bar.in d.l.multū. & in d.
§.j.&Bal.in l.3.C.de procu.in fi.& in l.2.C.de ſportulis.vbi pro
hac parte inducit illum tex.ꝙ non teneret proceſſus, & alia ge
ſta ſi non conſtaret de relatione ipſius nuncij. ¶Secundò quæ
43 rit̄,an † de relatione debeat conſtare primo ex actis ipſi iudici,
vel an ſufficiat, ꝙ in veritate pars ipſa fuerit citata, & de hoc
poſtea ipſi iudici conſtet.Bar.in d.l.multum.& in d.§.j. per illū
tex.concludit,ꝙ debet primo de hoc conſtare iudici. vn̄ dicit,
ꝙ ſi iudex commiſit nuncio citationem de reo in certo termi-
no,& ita nuncius fecit:tn̄ nondum fecerat relationem citatio
nis,ſed iudex elapſo termino ante relationem nuncij pronun-
ciat actorem mittendum in poſſeſsionem,concludit Bar.ꝙ p̄-
ceſſus erit nullus ipſo iure, quia poſito, ꝙ reus eſſet citatus, &
contumax:tn̄ ante relationem nuncij non dr̄ hoc iudici conſta
re.& tex.in d.§.j.no.dicit,ꝙ debet liquere, & cōſtare iudici de
contumacia. pro quo ēt adducit Bar.dictum Inn. in c.pruden-
tiam.s̄.de off.dele.& hoc idem ſequit̄ Bal. in d.l.2.dicens, ꝙ ſi
iudex feſtinat ad actum non expectata relatione nuncij proceſ
ſus eſt ipſo iure nullus, cum debeat iudici primo cōſtare de cō
tumacia partis,vt in d.§.j.& in l.4.ff.iud.ſolui. & hoc idem te-
net Bal.in l.3.in fi.C.de procu.quod eſt menti tenendum ꝯ ta-
belliones,& procuratores errantes,in hoc ponentes in actis re
lationem nuncij poſt ſn̄iam,vel alium actum geſtum a iudice:
nam reddit̄ ſn̄ia nulla, vt s̄.patet. & pro hoc dicto ēt facit glo.
no.in verbo,peremptorie.in c.ſæpe.j.co.quæ aperte hoc idem
voluit. & ita tene menti primo hanc regulam in materia cita-
tionis,ſed tn̄ notabiliter limita ipſam procedere primo,quādo
actus eſſet geſtus, aut miſsio in poſſeſsionem, aut ſn̄ia lata per
iudicem in abſentia partis: tunc.n.verum eſt,ꝙ relatio nuncij
eſſet de ordine ſubſtantiali,& omiſsio: & præpoſteratio reddit
44 acta nulla, vt s̄.Sed qn̄ † actus fuiſſet geſtus præſentibus partib.
licet tūc non cōſtaret de citatione, vel relatione nihil noceat,
quia data præſentia partis de citatione aliter nō curatur. ita in
telligit,& limitat Bal.ſingu.in l.prolatam.circa fi.C.de ſent.&
in c.qm̄ ꝯ.s̄.de proba.col.6.in fi.& rō eſt,quia oīs actus,qui po
teſt fieri citata parte, poterit ipſa parte præſente fieri, licet ali-
ter non citet̄, quia præſentia ſupplet vicē,& defectum citatio-
nis,vt in auth.ſi oēs.C.ſi vt ſe ab hæred. abſti. & ibi Bald. idem
no. dicit ēt ſi ſtatutum requireret ad actum citationem partis,
tamē interueniente præſentia partis alia citatio non eſt neceſ-
ſaria.& idem tenet Io.An.in c.fi.de elec. li.6. vbi plene de his.
interueniente ergo præſentia partis alia citatio,aut ipſius cita-
tionis relatio non curat̄. quod tene menti. ¶ Secundo poſſet
45 limitari prędicta regula,quia† licet non conſtaret ex actis,ꝙ re
latio nūcij præceſſerit, ſi tn̄ iudex ipſe crediderit partem fuiſſe
citatam ex aliqua veriſimili præſumptione, vel informatione
valeret actus geſtus a iudice, ſi incontinenti poſtea conſtet de
relatione.pone ꝙ nuncius, aut notarius primo hoc dixerat iu-
dici de citatione facta. & ita tenet ſingulariter Bald. in l.falſus.
C.de fur.in pe.char.in ver.itē dubitat̄ de iudice,qui citata &c.
alias aūt ſi iudici non conſtitiſſet de relatione,nō valeret actus
vel ſn̄ia lata:poſito ꝙ in veritate pars ipſa citata fuiſſet,quia iu
dex,cui nō conſtat,nil decernit, nec mandare pōt. ff.de ſecun.
tab.l.j.in gl.no.& dicit no.Inn.in c.ſolum. de ſen. excom.in 6.
in fi.& aduerte,quia licet Barto. in d.l. multum intereſt. dicat
cautum eſſe,ꝙ iudex in ſn̄ia dicat,viſis citationibus,viſis rela-
tionibus &c. tunc enim liquere dr̄ iudicem vidiſſe, & ſciuiſſe:
tn̄ licet hoc ſit tutū,nō vr̄ neceſſarium, cum ſatis ſit, ꝙ ex actis
conſtet de contumacia,& ſic iudicem inſtructum. facit gl.in l.
ſancimus.§.ſin aūt.in verbo,contumacia.C.ad Trebe.eo.n.ip-
ſo,ꝙ aliquid conſtat ex actis præſumit̄ iudicē vidiſſe, & cogno
uiſſe. dictum eſt ſingulare Bal. in l. edicto. C. de edicto diui. &
ita ēt tenet Panor.in c.qm̄ ꝯ.s̄.de proba.col.10.in prin. ¶Ter-
46 tio limita s̄.dictā reg.procedere,niſi † periculum fuiſſet in mo
ra,puta ſi ſtatutum arctabat iudicem ad ſn̄iam proferēdam, &
forte nuncius erat corruptus, & nō reportabat ambaſiatam, &
differebat ipſam relationem,vt l.2.C.de ſportu.vel aliud peri-
culum in mora. tunc.n.ſi iudex credidit citationem veriſimili
ter fuiſſe factam,valebit actus,& ſn̄ia: licet iudici primo nō cō
ſtitiſſet de ipſa relatione,& citatione,ſm̄ Bal.ſing.in d.l.falſus.
pro quo no.dictum In.in fi.in c.ſignificauit.s̄. de teſti.& bene
facit l.item quærit̄.§.exercitu.ff. loca.in rōne illius tex.inde di
cebat Bar.in l.Sæius,& Augerius.ff.ad leg.Falc. qn̄ laberet̄ in
ſtantia,ſeu terminus ad finiendā cām, pōt iudex ex ſuo officio
proferre ſn̄iam non expectata req̄ſitione partis.qđ no.¶Quar
47 to limitanda videret̄ prædicta † regula,niſi in loco iudicij eſſet
ſtylus,& conſuetudo,ꝙ relatio nuncij ſcribat̄ immediate poſt
actum geſtum a iudice. tunc.n.cum incōtinēti appareat de ip
ſa relatione, & quæ incōtinenti fiunt,præſumunt̄ a prin.ineſſe.
l.lecta.ver.dicebam.ff.ſi cer.pet.c.officij.s̄.de elect. ſatis vr̄ tūc
præſumptio,ꝙ iudex primo de ipſa relatione habuerit notitiā.
alias ceſſante conſuetudine non valeret actus,niſi conſtito pri
mo iudici de citatione, & cōtumacia partis per relationē nun
cij,vt s̄.ſed ex vi cōſuetudinis ſatis poſſet ſuſtineri, ſi cōſtat in-
continēti de ipſa relatione licet poſt actum,prout in ſimili di-
cit hic Imo.in pe.col.& bene facit l.2. C.quemadm.teſta. ape.
48 vbi tex.ꝙ† in reſpicientibus ordinem procedendi debet ſerua-
ri conſuetudo loci, in quo iudicium agitat̄, cum ſtylus iudicij
ſit attendendus, & obſeruandus in cauſis, vt per gl.no.in ſi.in
49 c.cām.quæ vertit̄,s̄.de teſti.¶Poſtremo quærit̄,an † relatio ci-
a tationis poſsit fieri per nuncium tempore feriato [a].Bal.in c.fi.
s̄.de ferijs.tenet,ꝙ nō.& in l.ī minorum.C.in quib.cau.in inte
grum reſti.quia actus relationis nuncij debet fieri in iudicio.&
ſic tempore iuridico,cum ſit quoddam teſtimonium ipſius nū
cij, vt eſt hic tex.not.non tn̄ eſſet neceſſarium, ꝙ partes ſint in
præſentia tempore quo nuncius refert in iudicio. pōt.n. fieri
in abſentia partium,ſm̄ Bal.in d.l.in minorū.ꝙ eſt bene notā.
50 ¶Vltimo quærit̄, an † relatio nuncij [b] poſsit fieri coram nota-
b rio in abſentia iudicis.Bald.in l.præcipimus. poſt medium.C.
de appel.vr̄ velle ꝙ ſic, dicēs ꝙ nuncius pōt facere relationem
ſoli notario,cum non requirat̄ cāæ cognitio,ſed eſt quoddam
referre.argu.illius tex. hoc idem voluit Ang. in l.cum ſatis.C.
de ag.& cenſi.li.11.adducit no.per Bar.in l.ſi finita.§.Iulianus.
ff.de dam.infec.vbi hoc voluit. & idem ſequit̄ Panor. in c.qm̄
contra.s̄.de proba.colu.9. in ver.nunquid autem. Aduerte ta-
men,quia dubium facit ſi relatio nuncij non pōt fieri tempore
feriato,vt s̄.ergo nec abſente iudice,quia vbi abeſt iudex,non
eſt iudicium. j. de verb.ſign. forus.eo maxime, cum notarius
non poſsit expedire, & gerere acta cāæ in abſentia iudicis, vt
eſt glo. no.in l.iubemus. C.de libera.cauſa. & ſatis hoc fuit de
mente Bal. in d. l. in minorum. ꝙ relatio nuncij debeat fieri
apud tribunal in præſentia iudicis. voluit tamen Bar. in extra-
uag.ad reprimendum, in verbo,ſume. ſatis eſſe,ꝙ relatio nun
cij fiat præſente iudice,licet non ſedēte pro tribunali. & idem
Panor.in c.qm̄ ꝯ.s̄.alleg.quod no. ¶Amplius dubitat̄,an nun
51 cius publicus † poſsit per alium nuncium explicare citationis
articulum. dicas ꝙ ſic, quando in loco ſic ſe habet conſuetu-
do,vel quando in eadem curia ſunt plures nuncij publici,quia
collega poteſt demandare alteri collegæ, ex quo ambo ſunt p̄-
ſonæ publicæ,& approbatæ.& hoc abſq; dubio procedit,quan
do nuncius in itinere infirmatur, aut alio impedimento iu-
ſtiſsimo impeditus non potuerit per ſe citare.arg.l.j.C.de ſpor
tu.& ff.de offic.conſu.l.j. ipſam autem relationem non poteſt
ipſe nuncius facere per alium, cum nuncius ſit quidam teſtis.
& ideo quando eſſet infirmus,vel alias impeditus,ꝙ per ſe re-
ferre non poſſet iudex debet ad eum mittere pro relatione ha
benda.& hæc fuit no. determinatio Bal. in c.cum dilecti. s̄.de
dolo,& contum.colum.4. in fi. de hoc articulo plene de dolo,
& contum.c.fi.vbi per Docto. & tene bene menti ſupradictam
vtilem, & quotidianam materiam ad practicam quo ad om-
nes difficultates occurrentes, & nunciorum, & relationis
ipſorum.

ADDITIONES.

a ¶An poſſit fieri per nuncium die feriato. Adde Bal.in l.minorum. C.in quib. cauſ. in integ.reſti.non eſt neceſſaria.& per eundem Bal.in l.dies feſtos.C.de feriis. per D.Lanfr.in cle.ſæpe.de verb.ſign. per Bart.in l.j.§.nunciatio.in 5. col.& ibi per Alex.ff.de ope.no.nun. Bartho.ab Hor.

b ¶De relatione ipſius nuncij. Adde an relatio nuncij ceſſionem iudicis requirat.vide in conſi.397.per D.Lud. Ro. an relatio nuncii debeat conſtare in actis.per Bar.in l.ſi finita.in §.Iulia.in 6.col.ff.de dam.infec. & in Spe.de 1. & 2. decre.in § vlt. in ver.porro. &c. Barth.ab Hor.

SVMMARIVM.

1 *Abſoluendus ab excommunicatione non refert, an iuret de parendo mandatis iudicis, vel eccleſiæ.*

2 *Fideiuſſor datus de parendo mandatis eccleſiæ, an teneatur in cauſa appellationis.*

3 *Licet quis iurauerit ſtare mandato iudicis, uel alterius, tamen poteſt appellare, nec cenſetur renunciaſſe appellationi.*
4 *Promittens etiam cum iuramento parere ſententiæ iudicis poterit appellare.*
5 *Nunquam intelligitur renunciatum appellationi, niſi expreſſe, & ſpecialiter fiat mentio.*
6 *Promittens ſoluere iudicatum, et parere ſententiæ, non excluditur ab appellatione, nec incidit in pœnam.*
7 *Qui promittit habere ratam ſententiam poterit appellare, nec committitur ſtipulatio.*
8 *Si partes promiſerunt ſtare ſententiæ ferendæ ſecundum conſilium ſapientis, et conſentientium, quòd feratur ſententia ſecundum conſilium, non dicitur renunciatum appellationi.*
9 *Quid ſi partes conueniant de ſententia certo modo ferenda, an cenſeatur renunciatum appellationi.*

CAP. XX.

AD hæc. Qui iurat ſtare mandatis eccleſiæ non auditur appellans ↄ iuſ̃m, ſi tamen gra-
1 uatur appellare poteſt. h.d. † No. j. ſm vnum intelle-
ctũ, ꝙ abſoluendus ab excõicatione debet in abſolutione præſtare iuramentum de parendo mandatis eccleſię, vel mandato iudicis abſoluentis: iſta enim ſunt æquipollentia, & nihil differunt iurare de parendo mandatis eccleſiæ, ſeu iudicis. c. cum deſideres. & c. ex tenore. j. de ſentẽ. excom. vbi ita voluit glo. ordi. & no. & Doc. ſequuntur, licet glo. j. q. 7. in c. ſi qui voluerint, faciat inter hęc dr̃iam, & non bene ſm Io. An. in d. c. ex tenore. & idem glo. no. in verbo, ꝙ veſtro, in c. 1. s. de his quæ metus cauſa. Aduerte tamẽ, quia inter has formas eſt ma-
2 xima dr̃ia, † nam fideiuſſor datus promittens parere, & ſatiſfacere mandato iudicis non teneretur iudici ſucceſſori, vel in eo, ꝙ eſſet iudicatum in cauſa appellationis: ſed quãdo eſſet iuratum de parendo mandatis eccleſiæ, cum iuramentum videatur ſub nomine dignitatis videtur, & poſſet eſſe dubium, an teneatur de iudicatis in cauſa appellationis ſm no. in l. cum apud. ff. iudicatum ſolui. & ibi per Bar. & Ang. & iſta fuit conſideratio Goff. & Io. And. in d. c. 1. de quo ibi per Butri. & alios Doct. & de abſolutione à ſnĩa excõicationis, vide vt plene dicetur in c. qua fronte. ¶ Secũdo tene menti ex tex. ꝙ licet quis promiſerit & iurauerit ſtare, & obedire mandato iudicis, tamẽ poteſt appellare. intellige quando appellatio non derogat iuramento, alias ſi veniret ↄ iuramentum non poſſet, vt j. c. proxi. quando aũt eſſet dubium vtrum deroget iuramẽto, nec ne, in dubio ſemper eſſet deferendum appellationi. j. eo. c. vt debitus. & l. quoniam. C. eo. & qua pęna puniatur iudex non deferens iuſtę appellationi, vide per gl. j. eo. c. de priore. & j. dicet.
3 ¶ † Tertio tene menti ex tex. & ita allegatur, ꝙ ſi aliquis ꝓmittit cum iur̃o ſtare mandato iudicis, vel alterius, tamen ſi in declarando excedit limites iuſtitiæ poteſt appellare, ſeu reductionem ad arbitrium boni viri petere: iuramenta enim generaliter præſtita debent ciuiliter intelligi, & reſtringi ad cauſam veriſimiliter cogitatam, & ſic honeſtam, & iuſtam. l. fi. ff. qui ſatiſda. cog. s. de renun. cum inter P. & ibi no. per Inn. & per gl. in l. non vr̃. §. qui iuſſu. ff. de reg. iu. vnde appellando, tunc non venit contra iuramentum, vt hic, & s. de iureiu. veniens. & c. Quintauallis. & cum ꝓmiſsio generalis, & iuramẽtum generaliter præſtitum recipiar̃ tacitam conditionem, ſi ęquè fuerit arbitratus, vt hic, & ff. de operis libe. l. ſi libertus. & d. c. Quintauallis. hinc dicebat gl. no. in l. 3. C. de dot. promiſ. & l. pe. ff. de arbi. & Bal. ibi, ꝙ ille qui immittit, & ponit ſe in manib. alicuius promittens ſtare eius declarationi, vr̃ committere tanꝗ in bonum virum, facit c. contingit. el j. j. de ſen. excom. hinc ẽt dicebat no. Bar. in l. fi. de præto. ſtipu. ꝙ ſi ego promiſi per ſtipulationem ſtare dicto, & iur̃o ſuo, & cum iuramento iuraui obſeruare, & obedire, ꝙ ſi male eſt arbitratus poterit peti reductio ad arbitrium boni viri, cum talis promiſsio, ſeu cõuentio debeat intelligi, ſi ęque fuerit arbitratus, vt hic in tex. & ſupra.
4 ¶ Quarto tene menti ſingulariter ex hoc tex. ꝙ ſi partes in prorogãda iuriſdõne coram iudice, vel aliter promiſerunt cum iur̃o ſtare & parere ſnĩę iudicis, ꝙ non obſtãte tali promiſsione, & obligatione poterit appellare. tex. eſt hic valde not. & ita dicit gl. fin. per hunc tex. 6. q. 4. c. q̃d bene. ex quo ſingulariter infertur, ꝙ licet alias ẽt ante ſnĩam poſsit per actum renunciari appellationi, vt eſt tex. in l. fi. in fi. C. de tem. appe. & l. j. in fi. ff. a quib. ap. non licet. tamen iſtud ꝓcedit quando expſſe, & ſpecificè renunciatur appellationi, ſecus aũt ſi ſimpliciter qs iurat, et ꝓmittit ſtare, et parere ſnĩæ iudicis, tunc enim ex hoc non intelligitur renũciare appellationi, vt hic in tex. et per gl.
5 in d. c. ꝙ bene. et per gl. j. c. proxi. in prin. † cum in dubio nunꝗ intelligar̃ renunciatũ appellationi, niſi expreſſe, et ſpãliter ſit renunciatũ appellationi, vt hic patet in tex. et in l. fi. in fi. C. de temp. appe. et tenet Bar. in l. ſi ↄuenerit. in fi. ff. de re iud. q̃ oĩa
6 ſingulariter no. † et adde p̃dictis, ꝙ ſi quis ante ſnĩam promittit parere et ſatisfacere ſnĩæ. Item promittit ſoluere iudicatũ, ex hoc tamen non excluditur ab appellando, nec veniſſe dr̃ ↄ ſtipulationẽ, nec incidit in pœnã, ita tex. no. in l. cum apud. ff.
7 iudi. ſolui. † & idem ſi quis promiſit hr̃e ratã ſnĩam, tñ poteſt appellare, nec committitur ſtipulatio rati, ita tex. in l. 3. §. fal-
8 ſus. ff. rem ratam haberi. † imo plus voluit Bar. in l. ſi cõuenerit. in fi. ff. de re iudi. ꝙ ſi partes commiſerunt cãm conſilio ſapientis, & promiſerunt ſtare ſnĩæ ferendæ ſm conſiliũ, & amplius, dato ꝙ ↄſiliũ ſit reſtitutum, & apertum, & ↄſentiant partes, ꝙ feratur ſnĩa ſm ↄſilium, tamen poterit appellari, quia ex nouis probationib. poterit reformari, & licet approbent ſentẽtiam tanꝗ ſic latam, non tñ tanquam bene latam, ſm glo. magnam. in l. Pomponius ſcribit. ff. de neg. geſt. & hoc qñ ante ſententiam, ſecus ſi poſt ſnĩam latam, tunc enim ſufficeret tacitè acquieſcere per aliquem actum. l. ad ſolutionẽ. C. de re iud. ita Bar. in d. l. ſi ↄuenerit. in fi. imo ſi poſt ſnĩam quis dicit laudo, ſeu confirmo, inducitur emologatio, ita gl. in l. ne in arbitris. C. de arbitris. & ſi lata ſententia tabellio dicit partibus præſentibus, & conſentientibus, inducitur emologatio, ita no. Bal. in additio. Spe. ti. de arbitro, in ver. de emologatione notandum eſt. ſecus ſi lata ſententia, & lecta tabellio ſcribit in fine præſentibus, & non ↄdicentibus partibus, per hoc nõ inducitur emologatio, ita voluit ſin. Bald. in d. l. ne in arbitris. quæ dicta ſępe de facto occurrentia tene menti. ¶ Sed aduerte ad id quod dicit Bart. in d. l. ſi conuenerit. nam videretur, ꝙ quando aperto conſilio partes ex certa ſcientia conueniunt de ſententia ferẽda ſm conſilium, ꝙ ſit inducta emologatio. argu. l. cum dona-
9 tionis. C. de tranſa. & in reg. ſcienti. lib. 6. † & idem videretur ſi partes conueniunt de ſnĩa certo modo ferenda, vt d. l. ſi conuenerit, tunc enim non vr̃ poſſe appellari, ex quo eſt actum q̃d & qualiter pronuncietur. arg. l. ſi libertus ita ff. de op. li. ſecus quando verba eſſent generalia, & ita procedant præcedentia, & ita in hoc tenet Bal. in l. tale pactum. §. qui prouocauit. ff. de pactis, in repetitio. col. 11. & videtur ſequi Imo. in d. l. ſi cõuenerit. poſt princ. ideo cogita. & amplius voluit Bal. in d. §. qui prouocauit, per glo. ibi, quod quando verba eſſent ampla, vel geminata, puta promittit quis ſtare ſententiæ ferendæ quæcũque eſſet. tunc enim intelligitur renũciatum appellationi, q̃a verba debent aliquid operari ſm Bal. ibi, facit in ſimili glo. nota. & Bal. ibi in l. cum pœnam. ff. de arbitris. & quod no. in l. baliſta. ff. ad Treb. quãdo quis promitteret ſtare ſentẽtiæ quãdocunque, & qualitercunque. Sed cogita, quia cum requirar̃ ſpecialis expreſsio, vt ſic intelligatur renunciatum appellationi, vt d. l. fi. & hic. ergo non ſufficiunt verba generalia etiam geminata, vt in c. 2. in fi. de præb. in 6. & ibi Petr. de Anch. & Gemi. volentes, ꝙ per illa verba qñcunque, & qualitercunq;, non includitur caſus, in quo à iure requiritur ſpecialis mentio, & facit gl. & Gemi. in ver. expreſſe. in c. inquiſitionis, de hæret. li. 6. in dubio. ergo videtur fienda interpretatio benigna. l. ſemper in dubijs. ff. de reg. iur. & ſic ꝙ non intelligatur renunciatum appellationi quæ ad præſidium innocẽtiæ inſtituta eſt, ita tex. in c. cum ſpeciali. j. eo. cogita tamen in prædictis, & tene menti, & rationem differentiæ, quare aliud ſit in arbitratoribus, in quibus etiam expreſſe non poteſt ante latam ſententiã renunciari reductioni ad arbitrium boni viri, & quare ſit, ꝙ ſentẽtia arbitri non p̃t expreſſe emologari ante ſnĩam, vt eſt tex. no. in l. pen. C. de arbitris. vide per Ang. et Bal. in d. §. qui prouocauit. et per Doct. in c. Quintauallis. s. de iureiur. ¶ Vltimo no. ibi, ad proſequendum, ꝙ ſi iudex à quo ſtatuit appellanti certum terminum ad proſequendum appellationem, ꝙ ſi appellans arripuit iter. j. terminum, ſatis dicatur ſatisfactum termino cum videatur incipere proſequi appellationẽ ſi arripuit iter, vt ibi probatur, de quo vide plene in d. c. perſonas. s. eo. In gl. fi. in fi. et vide de hoc, vt dicetur. j. c. proximo.

SVMMARIVM.

1 *Iuramentum quod præſtatur in abſolutione, eſt potius de conſuetudine quàm de iure.*
2 *Abſolutus ab excommunicatione qui promiſit cum iuramento ſatisfacere, & parere mandatis, ſi tamen poſtea non ſatisfacit nõ reincidit in ſententiam excommunicationis ipſo facto, licet poſſit reintroduci per aliã ſententiam.*
3 *Qui poſt abſolutionem fuit inobediens, & non ſatisfecit, & ex hoc iterum excommunicatur non debet abſolui, niſi primo incipiat ſatisfacere, nec ſufficit cautio cum ſit relapſus.*
4 *Excommunicatio eſt nulla, nec ligat ſi fiat pro re impoſſibili.*
5 *An, & quando quis poſſit abſolui non facta ſatisfactione.*
6 *An iudex à quo, poſſit abſoluere à ſententia excommunicationis, & etiam ex hoc cenſetur renunciatum appellationi.*
7 *Etiam a periurio exigitur iuramentum de parendo mandatis eccleſiæ in abſolutione.*
8 *Quando ſit, quòd excommunicatus poſsit abſolui priuſquam ſatisfaciat.*
9 *An, & quando periuro ſit deferendum iuramentum honoris, vel oneris.*

CAP.

CAP. XXI.

QVæſtioni. Summa prout. ſ. in c. proxi. & pri-
mo ponitur conſultatio. ſecundo
1 reſponſio ibi, rn̄demus. †No. primo ex tex. ibi, ſicut
moris eſt, ꝙ iuꝛm, ꝙ præſtatur in abſolutione ab ex-
cõicatione de parendo mandatis eccleſiæ, vel iudicis, dicatur
eſſe introductum ex conſuetudine potius, quàm de iure, ꝙ in-
ducunt hic Doc. ꝙ abſolutio ab excõicatione non reddat̄ nul
la ſi fuit omiſſum tale iuꝛm, ſed eſſet bene iniuſta abſolutio, &
de hac abſolutione a ſn̄ia excõicationis, vide ꝑut bene, & mul
tū notanter dicet̄. j. e. c. qua fronte. ¶Scd̄o no. ex tex. ar. ꝙ p̄ce
a ptum [a] iudicis habeat executionē paratā, de quo tn̄ vide in c.
dudū. el 2. ſ. de elec. & c. ex parte in Chriſto. j. de ver. ſig. & l. ſi
debitori. ff. de iud. & C. de bonis quæ libe. l. fi. §. neceſsitatem.
2 ¶†Tertio tene menti ex tex. & ita allegatur, ꝙ excõicatus pro
aliqua cā ſi fuit abſolutus ab excõicatione, & ꝓmiſerit recede
re à peccato, vel delicto, & parere mandatis eccleſiæ, ſeu iudi-
cis, & ita iurauit, ſi tn̄ poſtea ꝑſeueret in illo delicto, & non ob
temperet mandato iudicis, per hoc tn̄ nō reincidit ipſo iure
in eādē ſn̄iam excõicationis, ſed tn̄ p̄t, & debet reintroduci in
eandem ſn̄iam excõicationis, & ſic eſt neceſſaria ſn̄ia, & decla
ratio iudicis, de nouo, & ita eſt hic tex. no. ſed tn̄ limita, & in-
tellige rl̄am huius tex. ꝓcedere, niſi abſolutio fuiſſet ꝯdõnalis
vel niſi in certis caſib. in quib. ipſo iure reincidit in eandē ſen
tentiā excõicationis, de quib. vide in c. eos, de ſent. excõ. lib. 6.
Quid aūt ſi abſolutio ab excõicatione fuit obtenta ex falſa cā,
an ſit nulla. vide per glo. ordi. in c. ex parte. ſ. de offi. ordinarij.
3 ¶Quarto no. ex tex. ꝙ ille qui poſt abſolutionem fuit inobe-
diens in ſatisfaciendo, & ſic iterum ex hoc excõicetur diffici-
lius obtinet poſtea abſolutionē, & ſic cum difficultate obtinet̄
ſecunda abſolutio, cum nō ſufficiat in ea ſimplex cautio de ſa-
tisfaciendo, ſed requirit̄, ꝙ incipiat parere mandato pro poſſe.
& rō eſt, quia præſumitur ꝯ eum tanq̄ ꝯ relapſum, ex quo non
paruit primo mandato. ſic ſ. de off. ordi. ſignificauit. in fi. & fa-
4 cit c. ſuper eo. de hæreti. lib. 6. ¶†Vltimo no. iuncta gl. in ver-
bo pro poſſe, ꝙ excõicatio eſt nulla, & nō ligat quādo p̄ceptū
ex cā excõicationis reducitur ad impoſsibile. vnde excõicatus
niſi ſoluat, ſi per impotentiam non ſoluit non incurrit excõi-
cationem, vt hic in verbo pro poſſe, de quo dic, vt in c. Odoar-
dus. de ſolu. vbi per Inn. & in c. P. & G. de off. deleg. ¶In gl. j. in
prin. hæc prima ſolutio eſt vera, & tenenda. In eadem gl. ibi te
5 nebit vxorem alterius, † ſed qūo poterit abſolui non præmiſſa
ſatisfactione, qn̄ offenſa erat manifeſta, vt in c. venerabilibus.
§. ſecus. de ſen. excõ. lib. 6. & in c. ex parte. el j. de verb. ſi. poteſt
dici qđ iſta abſolutio, licet fuerit iniuſta, tamen nō ꝑꝑ hoc fuit
nulla, quia ſicut ſn̄ia excõicationis, ſiue iuſta, ſiue iniuſta ligat.
11. q. 3. cap. 1. ita & abſolutio ſiue iuſta, ſiue iniuſta abſoluit. de
quo eſt tex. no. in d. c. venerabilib. in §. vbi aūt. de quo tamē di
cetur in d. c. qua fronte. vel p̄ōt dici qđ iſte primo ſatisfecit, q̄a
reliquit vxorem alterius, ſed tn̄ poſtea iterum accepit illam, &
6 perſeuerauit in delicto, & ex his ponit D. An. hic, & Pan. † An
iudex à quo eſt appellatum poſsit abſoluere à ſn̄ia excõicatio
nis, & an appellatus cenſeatur renunciare ſuæ appellationi, ſi
abſoluitur à iudice à quo, & de hoc plene dicetur in c. ſolicitu
dinē. j. eo. ¶In gl. pe. ibi præter iuꝛm. Si iſta dictio p̄ter, ſtat ex-
cluſiuè, tunc Tancredus ꝯcordat hic cū opi. Laurentij, de quo
tn̄, an & qn̄ dictio p̄ter, ſtat excluſiuè, vide per gl. & Bar. in l. j. ff.
7 de pignora. actio. & no. in d. c. literas, hic in glo. allega. ¶†In ea
dem gl. in fi. & ita reſident hic Doct. quod etiam à periuro exi-
gatur tale iuꝛm in ipſius confuſionem, ne ſit melioris cõdõnis
quàm ille qui nunq̄ fuit periurus, vt in c. contingit. ſ. de dolo
& contu. & in c. cum qui. de præben. in 6. & conclude ſm Pan.
hic quod aut cauſa excõicationis eſt liquidata, ita quod appa-
ret quod quis eſt excõicatus pro manifeſta offenſa, tunc nō de-
bet abſolui, niſi expreſſe, & perfecte ſatisfaciat, vt in d. c. vene-
8 rabilibus. §. ſecus. & in c. ex parte. el j. de verb. ſig. †& hoc quan
do ſatisfactio de præſenti, vel ſaltem de ꝓximo poteſt haberi.
ſecus ſi requireret ſpatium temporis, puta ſi haberet quis con
ſtituere capellam, vel hoſpitale, vel aliud ſimile, tūc enim ſuffi
ceret incipere pro poſſe ipſam ſatisfactionem, & præſtita cau-
tione de implendo poterit abſolui, & ita procedit text. hic in
fi. & facit dictum c. ſignificauit. de offi. ordi. ſicut & à ſimili di-
cit in eo, qui abſoluitur in articulo mortis etiam pro manife-
ſta offenſa, vt non exigatur ab eo prius ſatisfactio, vt in ca. fi. j.
de ſepul. & facit dictum c. qua fronte. vbi dicetur. debet enim
iudex multum aduertere, ne quis interim decedat in excõmu-
nicatione. ſic 11. q. 3. epiſcopi. ſi vero cauſa excommunicatio-
nis nondum eſt liquida, tamen propter inobedientiam iſte re-
incidit in eandem excõmunicationem, tunc propter præſum-
ptionem de præterito aggrauatur eius conditio, ideo cautio
debebit eſſe cum pignore, vel fideiuſsione. arg. c. primi, & 2. de
dolo & contu. lib. 6. & in c. literas. ſ. de præſumptio. & cogetur
iſte iterum iurare, & præſtare ſufficiētem cautionem, ideo cõ-
cludunt Doct. in c. fi. de reſtitu. ſpol. & in c. ad reprimēdam. ſ.
de offi. ordi. quod vbicunque eſt præſumptio contra aliquem
ne veniat contra iuramentum, vel promiſsionem, debet ab eo
exigi ſufficiens cautio, ſed iſte hic habet præſumptionem con
tra ſe, vt in c. ſcribam. ſ. de præſumpt. & in regula, ſemel malus
9 de reg. iur. in 6. intellige ergo iura allegata hic in glo. quod om
ne iuramentum honoris ſit prohibitum deferri periuro: ſed iu
ramentum oneris quod tendit ad obligandum, ita tenetur præ
ſtare periurus, ſicut alius, vt in c. cum in eccleſijs. ſ. de maio. &
obe. quando tamen eſt veriſimilis præſumptio, quod iterū per-
iuret nunquam eſt deferendum ſibi iuꝛm etiam oneris, vt eſt
tex. no. in d. c. clericos. j. de coha. cleri. ſecundum Panor. hic.

ADDITIO.

a ¶Præceptum iudicis habet executionem paratam. Adde ꝙ præceptum iudicis ex abrupto, & cauſa non cognita factum tenet, & nunquam tranſit in rem iudicatam. per Inn. in c. cum veniſſet. in 4. col. extra de reſti. in integ. quod verū eſt in contentioſis non in voluntarijs, nam ēt præceptis iudicum factis ſine ordine parendum eſt per eundem Inn. in c. ad aures. de tempo. or. nam præceptum iudicis præſumitur iuſtum. vide per Alex. in conſi. 27.

SVMMARIVM.

1 *Appellatio non ſuſpendit iuriſdictionem iudicis à quo in alijs cauſis.*

CAP. XXII.

PRæterea de his. Appellans non obſtante
appellatione interpoſita
ab ordinario poterit pro delicto de nouo commiſſo
ab eo puniri. hoc dicit. ¶Et not. primo ibi, & poſtea.
quia certe idē eſſet de delictis ante cõmiſsis ſi de illis nūc ac-
1 cuſetur. arg. j. eo. peruenit. ¶†Scd̄o no. & ita allegatur, ꝙ ap-
pellatio non ſuſpendit iuriſdõnem iudicis à quo, niſi in illa cā
in qua fuit appellatum, non in alijs, de quo dic, vt eſt dictum. ſ.
eo. c. ſuper eo. el j. & in c. ad hæc, ſi in vna. ¶Tertio no. ꝙ ap-
pellationi iniuſte nunquā ſit deferēdū, appellatio enim eſt in-
troducta ad præſidium innocentiæ, non autē, vt ſit vinculum
iniquitatis, vt in c. 3. & c. ſuggeſtum. ſ. eo. In glo. in verbo gra-
uia. in fi. vide vt dicetur de hoc plene. j. eod. in d. c. propoſuit.

SVMMARIVM.

1 *Vtrum abbas, vel alius clericus poſſit eſſe procurator pro laico in curia ſeculari, quod nota ad intellectum tituli, ne cle. vel mona.*
2 *An, & quando ſit deferendum appellationi illius, qui non detulit appellationi alterius.*
3 *De intellectu communis dicti, frangenti fidem.*
4 *Electio epiſcopi ſpectat de iure ad ſolos canonicos, & ad clericos ſi talis ſit conſuetudo.*
5 *Vnus caſus in quo valet ſecunda electio non caſſata prima.*
6 *Hodie electio eſt pronunciandа per verba ſingularis numeri.*
7 *Excommunicatus eſt ineligibilis actiuè, & paſſiuè.*
8 *Quando ſit quod eligens indignum priuetur iure eligendi, ſi electio non habuit effectū, & quid quando eligens contempſit appellationē aduerſarij.*

CAP. XXIII.

COnſtitutis in præſentia. Qui nō de
tulit appel-
lationi ſui aduerſarij primò interpoſitæ non p̄ōt ſe
tuuare, & excipere de ſua appellatione poſtea inter-
1 poſita. hoc dicit. ſcd̄a ibi, ideoq;. ¶†No. primo abbatem poſſe
interuenire in iudicio tanq̄ ꝓcuratorē alterius in negotio in
quo nullū ſit intereſſe monaſterij, ꝑut hic erat, & ſic ꝯ cle. reli-
gioſus, de ꝓcu. iō dicas, ꝙ hic erat corā Papa, & ſic corā iudice
eccl'iaſtico, & ꝓ vna cā eccleſiaſtica, & ꝑſonis eccleſiaſticis. fa-
cit c. per venerabilē. in prin. q̄ filij ſint legiti. & iō Inn. no. in c.
ſacerdotib. & c. ſed nec. j. ne cle. vel mo. & in c. 1. in fi. ſ. de obl.
ad rõci. ponit notabilē limitationē dicēdo, ꝙ vbicūq; inuenit̄
in iure, ꝙ clerici nō poſsint eſſe ꝓcuratores, ſeu negociorū ge
ſtores laicorū, & interuenire ꝓ eis corā iudice ſeculari dēt in-
telligi gn̄aliter: vnū eīn negociū ꝓcurare, vel adminiſtrare nō
ꝓhibent̄, qđ dictū eſt ſingul'r notandū, & ita ſequunt̄ Doc. ita
ēt ꝯſuluit Fed. de Sen. in ſuo ꝯſ. 263. & vide de his per Doct. in
2 c. 1. & 2. ſ. de poſtulādo. ¶†Scd̄o tene mēti ex tex. & ita allegat̄,
ꝙ nō eſt deferendū appl'oni illius, qui non detulit appl'oni ſui
aduerſarij poſtea interpoſitæ. facit c. bonæ. el j. ſ. de electioni.
& j. eo. an ſit. vbi de hoc plenius dicet̄. intellige qn̄ vtraq; appl'o
eſſet ſup eodē negocio, ſicut hic erat circa electionē epi, ſecus
foret ſi in diuerſis negocijs eſſent diuerſe appl'ones, tūc nō hēt
locum rl'a huius tex. q̄ loquit̄ circa idē negociū ſm Pan. addu
3 centē in ſil'i † illud vulgare, frāgēti fidē &c. C. de pac. l. cū ꝓpo
nas. & ſ. de iureiur. ꝑuenit. nā intelligit̄ circa idē, nō circa di-
4 uerſa, de quo ēt no. j. de pœn. ꝯſtitutis. ¶†Tertio no. ar. ꝙ in
electione epi dēant non ſolū interuenire canonici, ſed ēt ꝯſen
ſus clericorū totius diœceſis, ꝙ p̄t ꝓcedere, quādo in loco, ita
ſe hr̄et conſuetudo. ſ. de cauſa poſ. cum eccleſia. Sed de iure
cõi electio ſpectat ad ſolos canonicos ipſius eccleſiæ, vt d. c. cū
5 eccleſia. & in c. 1. de elec. & ibi notat̄. ¶†Quarto no. caſum in
quo valet ſecunda electio non caſſata prima, & hoc ideo, quia

prima erat euidenter nulla, de quo in c. cõſiderauimus. & in c.
6 auditis. ſ. de elec. ¶ † Vltimo no. quod ſm iſta tpa electio pote
rit pronunciari per verba pluralis numeri. hodie aũt ad deno-
tandum vnitatem electionis, & conſenſus electio debet pro-
nunciari per verba ſingularis numeri, de quo vide in c. cum ab
vno. de re. iu. lib. 6. ¶ † In gl. j. in prin. not. glo. quod excõicatus,
& ſuſpenſus eſt ineligibilis actiuè & paſsiuè, de quo in c. cũ di-
lectus, hic allegato. In ca. gl. in fi. dic, ꝙ ibi loquitur in excõica-
7 tione minori. ¶ † In gl. fi. ibi, noĩatio. dic, ꝙ imò fuit electio cũ
in tex. hic dicatur, ꝙ Arch. contempſit appellationẽ canonico
rũ, quæ erat, ꝙ nulla fieret electio. ſed poſito, ꝙ fuiſſet noĩatio
8 inducitur per aliquos hic tex. ad limitationẽ † c. perpetuę. de
elec. lib. 6. vbi ſi aliqs in ſcrutinio dat votũ ſuum pro indigno,
non incurrit pęnã priuationis, ſeu vocis, niſi electio fuerit po
ſtea perfecta. vnde limitat illud ꝓcedere, niſi eligens ꝯtempſe-
rit appellationẽ aduerſarij, quia per ꝯtemptũ appľonis perdit
ſuã vocẽ, licet electio non habuerit effectũ, & ita hic in tex. Ar
chi. ſolũ noĩauerit illum excõicatũ, & ſic indignũ, & licèt ele-
ctio de eo non ſit ſecuta, tñ quia fecit hanc noĩationẽ ꝯ appel-
lationẽ, iõ pp ꝯtemptũ non p̃t impugnare appellationẽ cano-
nicorũ. ¶ Sed certè ille Archi. non p̃dit hic ius ſuæ vocis, cũ ſi
electio, ſeu noĩatio facta ab eo, & a ſuis collegijs fuiſſet facta à
maiori parte, & ante appellationẽ non fuiſſet irritata, ſed irri-
tatur ex cauſis hic in gl. allegatis cum hic in tex. nihil dicat̃, an
vox iſtius Arch. p̃ſtitiſſet ſuffragium in ſcđa electione, vel nõ.

SVMMARIVM.

1 *In notorijs grauibus poteſt reus puniri abſque alia ſententia declara toria.*
2 *Notorius criminoſus ſpoliatus non eſt reſtituendus, & quòd exceptio ſpo-
liationis eſt dilatoria, & tollitur litis conteſtatione ad limitationem
ca. frequens. de reſtitu. ſpolia. in 6. in alijs criminibus obſtat exceptio
ſpolia.*
3 *Verbum debet, non ſemper importat neceſſitatem.*
4 *Acta facta in cauſa recuſationis, non concludunt in cauſa appellationis,
nec contra.*
5 *Iudex deferendo appellationi, non videtur per hoc fateri grauamen.*
6 *Quando ſit quod in notorijs iudex poſſit ſuſpectus recuſari.*
7 *Quid ſi eſt pœna arbitraria.*
8 *Quid in notorijs facti tranſeuntis.*
9 *An in delictis notorijs poſsit iudex ordinarius eſſe iudex in cauſa propria,
vel eius familiæ, & an poſſit ſuſpectus recuſari, & etiam hic, an merus
exequutor poſsit in notorijs recuſari.*
10 *An in pœnis determinatis, vel arbitrarijs poſsit iudex ſuſpectus re-
cuſari.*

CAP. XXIIII.

PRopoſuit. Appellans ab ordinario in vna cã
in alijs corã eo rñdere tenet̃, põt
tñ ſuſpectus recuſari, niſi de crimine, & notorio aga
tur. h. d. ſcđa pars ibi, ſuper quo. ¶ No. j. vnam rõam in
mã appellationis, qđ licet alias per appellationẽ ſuſpendat̃ iu
riſdõ iudicis à quo. ſ. de iureiu. c. venientes. tñ illud eſt verum
reſpectu illius cauſæ in qua appellatur, ideo appellatio non
ſuſpendit in alijs cauſis diuerſis, & põt cognoſcere, & iudicare
ꝯ ipſum appellantẽ. ſic ſ. c. ſuper eo. el j. & ibi vide notabiliter
dicta, & facit c. præterea. ſ. e. ¶ Scđo nota ibi ſuſpectus eſt, ꝙ iu
dex à quo appellatũ eſt in vna cã põt in alijs cauſis ſeparatis re
cuſari ſuſpectus ab appellante. de quo. j. ¶ Tertio no. & ita alle
gatur, ꝙ in notorijs non admittit̃ appellatio, nec põt iudex ſu-
1 ſpectus recuſari. ¶ † Vltimo no. ꝙ in notorijs maxime grauib.
a p̃t reus puniri abſq; alia ſñĩa declaratoria iudicis,[a] vt hic ĩ tex.
ibi, ipſo actu &c. qđ ſingulariter no. ad c. cum ſm de hæreticis.
2 lib. 6. ad l. eius qui delatorẽ. ff. de iure fiſci. & ibi Bart. † ex quo
tex. infert Vincen. ꝙ notorius criminoſus non põt ſe tueri per
exceptionẽ ſpoliationis. & ita limitat̃ c. frequens, de reſt. ſpo.
li b. 6. qa exceptio ſpoliationis eſt dilatoria, & excludit̃ per litis
ꝯteſtationẽ, vt d. c. frequẽs. & per Inn. in c. 2. ſ. de ordi. cog. for-
tius debet excludi per notorium, ꝙ eſt potentius q̃ ſit litis ꝯte.
patet, quia ex ſolo notorio põt perueniri ad ſñam, & condem
nationem, vt hic, cum in notorijs ordo iuris non requiratur,
vt in c. ad noſtram. el 3. de iureiur. & tamen ex ſola litis conte.
non poſſet. & cum hoc dicto Vincentij tranſit hic Io. And. in
d. c. frequens. & Spec. tit. de peti. & poſ. §. 2. poſt principium.
& idem Doct. hic. & procedũt p̃dicta qñ exceptio ſpoliationis
opponitur in vim declinatoriæ, verum quia poteſt opponi ẽt
in vim peremptoriæ, vt tenet Bar. in l. j. in fi. ff. vti poſsid. & Io.
An. & Imo. in c. veniens. ſ. de præſcriptio. ¶ An tunc obſtabit
exceptio ſpoliato. & vr̃ ꝙ non, quia ratio quare in criminibus
obſtat exceptio ſpoliationis eſt, ne tollatur facultas defenſio-
nis ſpoliato, quia nudi contendere nõ debemus, ita dicit tex.
in d. c. frequens. ſed qñ delictum eſt notorium ceſſat defenſio,
ergo in notorijs qñocũq; opponatur exceptio ſpoliationis ẽt
in vim peremptorię non hẽt obſtare, ꝙ eſt ſingulariter notan-
dum in gl. 2. in prin. vult gl. ꝙ verbum debet, importet neceſsi-
tatem, quod procedit de ſui propria ſignificatione. gl. eſt or. &
3 no. in verbo debeant. in cle. attendentes. de ſtatu regu. † tñ ali-
qñ ſm ſubiectam mãm non importat neceſsitatem, & tũc ſtat
impropriè qñ importat honeſtatẽ, vt per gl. 25. q. j. c. 1. cum ſm
ſubiectam mãm verba debeant impropriari. l. ſi vno. ff. locati.
& c. præterea. & c. intelligentia. j. de verb. ſig. in eadem gl. in fi.
4 rõ huius gl. reprobatur, † quia acta facta in cã appellationis cũ
tendant ad alium finem non ꝯcludunt neceſſario in cã recuſa-
tionis. ſ. de teſt. c. veniens. el 2. merito recuſans iudicem ex illa
cã quia iam ab eo appellauerat põt ſtatim eligere arbitrum in
cã ſuſpicionis, & probato grauamine iudicis hẽt locum recu-
ſatio, nec proderit talis ꝓbatio in cã appellationis quo ad me-
rita ipſius cauſæ, cum ad alium finem agatur, vt d. c. veniens. &
ita Doct. hic reſidẽt. & vide de hoc dicta in c. ad hæc ſi in vna.
ſ. eo. vbi plene. Sed aduerte, quia Goff. in ſumma de iud. circa
fi. ver. his caſib. tenet, ꝙ appellatio ſit iuſta cã recuſandi iudicẽ
ſuſpectum in alijs cauſis, quia iudices à quibus appellatur ſo-
lent prouocari ad indignationẽ ꝯ appellantẽ, ar. l. & in maiori
bus. C. e. & in l. fi. circa fi. C. qñ ꝓuocare. & in l. 3. C. de epiſ. aud.
pp quam indignationẽ poſſet dubitari, ne velit ſe vlciſci. l. qui
cum maior. §. libertus. ff. de bon. liber. & facit c. ſuſpicionis. in
prin. ſ. de off. deleg. ibi prouocatus obeſſet. ſed Io. An. & Do.
Ant. hic improbant hanc opi. quia ſola appellatio nõ eſt cã in-
iurię iudicis à quo appellatur, cum pars appellans vtatur iure
ſuo. vnde non facit iniuriam. ff. de iniurijs. l. iniuriarũ. ſ. de elec.
cum eccleſia Vlterana. vnde ſola appellatio non cauſat ſuſpi-
cionẽ, niſi conſtet iudicem grauamen intuliſſe. facit quod ha-
betur in parte deciſa in c. cum ſuper. ſ. de off. deleg. in gl. j. qua
re Pan. concludit, ꝙ aut iudex fatetur grauamen, ſeu de eo cõ-
ſtat notoriè, & procedit opi. Goff. alias procedit opi. Io. An. qa
ſicut hodie non recipitur appellatio, ſine iuſta cã. j. eo. c. vt de
bitus. ita nec recuſatio. j. eo. cum ſpeciali. §. porro. vnde ſola ap
pellatio nõ ſufficit, alias poſſet quis parare viã recuſandi iudi-
cẽ ordinariũ, puta ab eo appellãdo, & poſtea in oĩbus alijs cau
5 ſis allegare eũ ſuſpectum. † & ſcias, ꝙ iudex deferendo appella
tioni non vr̃ pp hoc fateri grauamen, cũ potuerit deferre ob
reuerentiã ſuperioris, vt in c. 1. §. poſt hoc. eod. tit. in 6. & ideo
aduerte, quia pro opi. Goff. vr̃ eſſe tex. apertus hic oĩno ſuſpe-
ctus. & ſic aliã probationẽ grauaminis non requirit cũ dictio,
oĩno importat ipſo iure, vt per Bal. ibi in l. j. §. ſi pecuniã. ff. de
poſiti. & in c. fi. de off. deleg. in 6. vnde dicit Imo. hic, ꝙ cũ ho-
die tex. hic non reperiat̃ correctus, ꝙ ita ẽt hodie eſt dicendũ.
ar. c. cum expediat. de elec. in 6. cũ procedit opi. Goff. non ob.
rõ dñi An. ꝙ non dicatur inferri iniuria iudici, quia procedit
vt ex hoc non poſsit agere actione iniuriarũ, & ita loquunt̃ iu
ra deducta per eũ, ſed non põt negari, ꝙ indignatio non ſequa-
tur, & iudex de facili cã p̃t recuſari ſuſpectus. ſ. de off. dele. inſi-
nuante, cũ ibi no. Nec obſtat rõ abſurditatis, ꝙ de facili poſſet
quis eludere iuriſdõnẽ ordinarij ab eo appellando ſemel, quia
certe non eſt veriſiľe, ꝙ aliqs abſq; iuſta cã appellet pp timo-
rẽ expenſarũ ad quas venit ꝯdemnandus ſi ſuccũbit vt in d. c.
vt debitus. de hoc tñ articulo vide vt plenius eſt dictũ in d. c. ad
hæc ſi in vna, & ibi optime. ¶ In gl. fi. in fi. no. j. ex gl. dr̃iam in-
ter notoriũ, & manifeſtũ, & idem voluit gl. iuris ciuilis in l. ci-
ues. C. eo. ti. pro quo vide tex. in c. ꝯſtõnem. de verb. ſign. lib. 6.
vbi dr̃ qđ euidens, & manifeſtũ ęquiparant̃, & ſumuntur pro
6 eodem, & vide in c. veſtra. de cohabi. cleri. ¶ † Scđo no. ex gl. ꝙ
in manifeſtis prout differũt à notorio p̃t iudex recuſari ſuſpe-
ctus, & ita ꝓcedat tex. in c. quia ſuſpectus, hic in gl. allegato ſe-
cus in manifeſtis notorijs, & ita ꝓcedit tex. hic. refert tñ hic D.
Ant. Archi. in d. c. quia ſuſpectus, ſingulariter limitantem hũc
tex. & prędicta dicentẽ, qđ in notorijs tunc ſit verũ, ꝙ non ad-
mittitur appellatio, & non poſsit iudex ſuſpectus recuſari, qñ
7 pœna eſſet determinata à iure. l. ſi qua pœna. ff. de ver. ſig. † ſe-
cus ſi eſſet arbitraria, tunc enim ẽt in notorijs poſſet iudex re-
cuſari ſuſpectus, ex quo poſſet inique arbitrari, & hanc ꝯcluſio
nẽ firmat Hoſt. & Io. An. in c. cum ſpãli. j. eo. & Spe. tit. de recu
ſa. §. fi. verſ. ſed hoc eſſet no. & ita ẽt ſequit̃ Imo. hic in fi. & be-
ne facit qđ no. Bar. in l. hodie. ff. de pęnis. ¶ Nec ob. qđ ſi iudex
male arbitret̃ poſsit ab eo appellari, vt voluit gl. ordi. in c. ſuper
his. de accuſa. & in d. l. ſi qua pęna. & Bar. ibi, quia certè ex hoc
ceſſat facultas recuſandi iudicẽ, alias nunquã iudex poſſet re-
cuſari ſuſpectus, cum ſemper ſubſit facultas appellandi, ſed
quia nil tam graue, q̃ litigare ſub ſuſpecto iudice. j. eo. ſcđo re-
quiris. in fi. melius eſt à prin. cãm illęſam ſeruare. l. fi. C. in qui
8 bus cauſis in integ. reſtit. non eſt neceſſaria. ¶ † Et ex his infert
Panor.

ADDITIO.

a ¶ In notorio poteſt reus puniri ſine ſententia declaratoria. Vide not. in cap.
cum ẽt. §. præterea. ſ. eo. & qualiter poſſit appel. in notorijs, vide not. in c. con
ſuluit. ſupra eo.

Panor.hic ſecundam concluſionem, & alium intellectum ad
d.c.quia ſuſpectus, vt non procedat in notorio facti tranſeun-
tis, quia cum tale notorium indigeat probatione, vt per glo.
2.q.j.de manifeſta.& multa allegentur, & dicantur notoria q̃
non ſunt,ita dicit tex.in c.conſuluit.s̃, vnde in recipiēdis pro-
bationib. ſuper notorio poſſet iudex grauare partē, iō poterit
ſuſpectus recuſari.non ob.tex.hic, quia loquit̃ in notorio facti
permanentis,& vbi pœna eſſet a iure determinata, iō non hẽt
9 tunc locū recuſatio.¶†Tertio infert̃ alia concluſio,& limita-
tio no.ad dictū Inn.in c.ex parte.el j.de ver.ſig. vbi voluit,ꝙ in
delictis notorijs poſsit iudex ordinarius eſſe iudex in cā ꝓpria,
cū videat̃ potius eſſe iuris executor,& procedere, vt executor,
potius q̃ iudex, nā certè dictū ſuū ꝓcederet qn̄ pœna illius de-
licti eſſet a iure determinata. ſecus ſi veniret declaranda arbi-
trio iudicis,tunc enim poſſet grauare,& iō poſſet ſuſpectus re-
cuſari,& ita tenet Imo.hic in fi.& facit l.hodie.& Bar.ibi. ff.de
pœnis.¶Quarto ēt ex p̄dictis limitat̃ qđ ponit Bar. in l.ſi quis
forte.§. j.ff. de pœnis, an & qn̄ officialis poſsit cognoſcere de
delicto cōmiſſo in ſuā familiā, & illud punire:nam eodē mō
deberet diſtingui, an pęna illius delicti eēt arbitraria,vel deter
10 minata, vt s̃.ſm Pan.hic.¶†Quinto infertur alia ꝯcluſio, & li
mitatio notabilis quā ponit D.Ant.in c. vr̃a. de choa. cleri. ꝙ
ēt in pęnis determinatis a iure poſsit iudex ſuſpectus recuſari,
qn̄ iudex non ſe aſtringit ad pœnā determinatā imponendā.nā
cum aliàs ēt pęna ordinaria poſsit aggrauari, vt in l. & ſi ſeue-
rior.C.de infami.& ff.eo.tit.l. quid ergo.§.pęna grauior. & in
hoc poſſet lędere partē, & excedere modū,merito hẽt locū re-
cuſatio.¶Ex quibus oībus ſit notab.ꝯcludēdū ꝙ ſiue in pœnis
determinatis a iure ſiue non & arbitrarijs,vel non, ſi p̄t recuſa-
ri arbitriū iudicis,aut in aggrauando, aut in procedendo ēt in
crimine quantuncunq; notorio, poterit iudex ſuſpectus recu-
ſari,& poterit hr̃e locū appellatio,cū iudex poſsit modū exce-
dere,prout ex p̄dictis patet. ¶Vltimo adde ꝙ licet Inn. in d.c.
ex parte, & in c.venerabili.j̃. de cēſi. dicat ꝙ in notorijs iudex
dicatur ꝓcedere potius tanq̃ executor,quā iudex,& iō ab exe-
cutore r̃ariter non appellat̃.j.eo.c.nouit. tn̄ quia executor p̄t
modū excedere,& ꝯſequenter grauare.l.ab executore.C.quo-
rū appel.& de off. dele.paſtoralis.§. prætęrea.videret̃ ꝙ ēt me-
rus executor ēt in notorijs poſsit recuſari ſuſpectus, ex quo p̄t
grauare partē, vt s̃. patet. & hæc ſunt notanda ad hunc tex.in
quantū dr̃,ꝙ in notorijs no p̄t iudex recuſari ſuſpectus,nec ab
eo appellari ꝓut ēt hr̃ in c.Romana.§.ſi aūt poſt ſn̄iam. eo.tit.
& li.Et an & quando in notorijs requiratur citatio partis. vide
in c.cum ſit.in fi.s̃.eo.vbi de hoc plene dictum eſt.

SVMMARIVM.

1 *Electiones epiſcoporum in altero de tribus locis poſſunt confirmari.*
2 *Cauſæ eccleſiaſticæ poſſunt iud.cialiter tractari in eccleſia, vel in palatio, vel camera epiſcopi.*
3 *Spiritualia non debent exerceri in domibus laicorum.*
4 *Si confirmatio epiſcopi fiat in domo laici,an teneat, & ibi quid de alijs cauſis ſpiritualibus.*
5 *An etiam pro alia cauſa quàm contumacia poſſit fieri excommunicatio.*
6 *Quælibet contumacia etiam minima eſt digna excommunicatione.*
7 *Contumax poteſt excommunicari abſque alia citatione, vel admonitione quæ eſt notabilis limitatio ad c. ſacro.de ſenten.excom.*
8 *Perſona particularis poteſt ſubijci interdicto, vnde interdictum poteſt proferri tam in locum quàm in perſonas,ſed excōmunicatio non poteſt proferri in loca.*
9 *Iudex a quo, etiam qui detulit poteſt obſoluere.*
10 *Vide limitationem ad c.Romana.§.ſententias.eo.ti.in 6.*
11 *An cauſa appellationis interpoſita ad Papam ſit de neceſſitate tractanda in curia.*
12 *Appellatio aduerſarij non impedit abſolutionem.*
13 *Excommunicationis ſententia non tranſit in rem iudicatam etiam ſi non appelletur ab ea, etiam ſi appellatio eſſet deſerta, & ſemper poteſt de ea cognoſci.*
14 *An in abſolutione ſit neceſſario citandus iudex,qui excommunicauit ex ſuo officio,& non ad inſtantiam partis ad defenſionem ſuæ ſententiæ.*
15 *An & quando iudex ſit citandus ad defendendum ſuam ſententiam.*
16 *Differunt conſilium & conſenſus.*
17 *Propter peccata abbreuiantur dies hominis.*
18 *Tres rationes quare abſolutio ab excommunicatione poteſt fieri à iudice a quo.*
19 *Abſoluendus in omni caſu regulariter ſufficit quod præſtet iuratoriam cautionem.*
20 *Caſus in quibus cautio debet eſſe cum fideiuſſore,vel pignore.*
21 *Quando ſit quod quis poſſit abſolui non facta ſatisfactione, vide plene ibi.*
22 *Quando offenſa etiam notoria reſpicit principaliter Deum,vel rempublicā poteſt excommunicatus,primo abſolui quam ſatisfaciat.*
23 *Differentiam ponit inter excommunicatum propter offenſam Dei,& excōmunicatum propter offenſam hominis.*
24 *Quando ſatisfactio conſiſtit in implemento alicuius iuris ſpirituatis ſemper debet quis primo abſolui quam ſatisfaciat.*
25 *Etiam vbi offenſa eſſet notoria valeret abſolutio non facta ſatisfactione,licet poſſit appellari.*
26 *Excommunicatus petens abſolutionem a iudice a quo appellauit,an videatur appellationi ſuæ renunciare.*
27 *Regula quod appellatione pendente nihil innouandum eſt per iudicē a quo non habet locum in ſententia excommunicationis.*
28 *An iudex delegatus poſſit abſoluere excommunicatum a ſe ſi iam detulerat appellationi.*
29 *Licet excommunicatio lata poſt appellationem ſit nulla, tamen abſolutio facta poſt appellationem valet.*
30 *An iudex appellationis poſſit abſoluere excommunicatum antequam cognouerit primo de appellatione, & ibi ſingulariter ad intellectum c. Romana.§.ſententias.de appel.in 6.*
31 *An & quando in abſolutione ab excommunicatione requiratur citatio partis,& quid in abſolutione ad cautelam.*
32 *Sententia excommunicationis non poteſt reuocari,aut nulla pronunciari, niſi citata parte.*
33 *An abſolutio a iuramento fieri poſſit non citata parte.*
34 *Opponens quod excommunicatus non abſoluatur,niſi primo ſatisfaciat expenſas,an poſſit repelli per exceptionem excommunicationis.*
35 *Valeret abſolutio de excommunicato, etiam pro manifeſta offenſa etiam pro re iudicata,vel pro inſtrumento habente exequutionem paratam nō præcedente citatione,& nulla facta ſatisfactione.*
36 *An abſolutio,vel excommunicatio falſa valeat,vel ſit nulla.*
37 *An inuitus,& impęnitens poſſent abſolui.*
38 *Sicut tenet excommunicatio non ſeruata forma data a iure,ita valet,& tenet abſolutio non ſeruata forma data a iure.*
39 *Excommunicatio vel abſolutio non ſeruato ordine dato ab homine in reſcripto eſt nulla ipſo iure.*
40 *Ex defectu iuriſdictionis excommunicatio redditur nulla, & ibi remiſſiue omnes caſus in quibus excommunicatio redditur ipſo iure nulla.*
41 *Excommunicatio,vel abſolutio non ſubijciuntur certæ formæ.*
42 *Paria ſunt agere contra formam citra & præter, quando ad actum datur certa forma.*
43 *Si detur ordo a iure,quod primo fiat aliquid, vel ſatisfaciat, an abſolutio aliter facta ſit nulla.*
44 *Quid quando ſtatutum conſtitutio,vel lex loquitur per dictionem,nullatenus penitus,vel prorſus, vel nullo modo.*
45 *Abſolutio obtenta per vim,vel metum, eſt nulla ipſo iure.*
46 *Semel excommunicatus ſemper præſumitur excommunicatus, & ideo eſſet cautus,vt ſit munitus ſuis literis abſolutionis.*
47 *Quando quis denunciatur excommunicatus,an requiratur citatio.*

CAP. XXV.

QVa fronte nos. Abſoluitur excōicatus p̄-
ſtita cautione de parendo
iuri,non obſtāte,ꝙ eius aduerſarius, aut excōicator
ne abſoluatur appellet.h.d.& primo reprehēdit quæ
rentē,ſcđo ibi ſane, dupliciter eius qōni r̄ndet,& ſecūda qō ibi
1 de his.¶†No.1.ex tex.electiones ep̄orum poſſe ꝯfirmari in al-
tero de tribus locis hic deſcriptis,aut in eccleſia,aut in palatio
2 aut in camera ep̄i,vt hic in tex.¶†Ex quo primo infert̃, ꝙ cau-
ſæ eccleſiaſticę poſſunt iudicialiter tractari in eccl'ia. ſecus fo-
ret in iudice ſeculari, quia iudicium ab eo agitatum in eccle-
ſia eſſet ipſo iure nullū.tex.eſt no.in c.decet.de immu. eccl.in
6.& vide ibi per gl.quid ſit in ꝯctib. laicorū geſtis in eccl'ia, an
valeant,de quo ēt in l.nemo martyres.& ibi per Doct.C. de ſa-
croſa.ecc.¶Scđo infertur ex tex.epiſcopū poſſe ſibi eligere tri
bunal in cauſis agitandis, aut in eccleſia, aut in palatio,vel ca-
mera ipſius epiſcopi, & ſic approbatur conſuetudo quorundā
locorum in quibus vicarius redditius in eccleſia, vel in pala-
tio ipſius epiſcopi,& vtrunque fieri poteſt,vt hic,& facit 2.q.2.
c.præceptum.& cum hodie confirmatio electionis habeat fie
ri cauſa cognita,& citata parte,vt c.fi.de elec.li.6. licet proce-
datur ſine ſtrepitu,& figura iudicij.cle.diſpēdioſam.de iud.di-
cit Imo.hic, ꝙ tutius eſſet, ꝙ confirmatio fieret in loco ſolito
tribunalis,& ſic nō in camera,vel palatio, ſed vbi eſt ſolitū ius
reddi, & ſic in ſolito tribunali maiorū. l. pen. ff. de iuſti. & iu.
Sed certe prout dicit Arch.in c.cum ep̄s.de off.ord.in 6.ep̄s in
quolibet loco ſuę diœceſis p̄t ius reddere dumtamē honeſto,
& ſic ēt hodie poſſunt fieri ꝯfirmationes ep̄orum in camera,
vel palatio ſi talis locus eligeret̃ ꝓ iuridico tribunali, cū ſit ſa-
3 tis honeſtus,& approbatus à iure, vt hic, † ſed nō poſſet fieri in
domibus laicorū ēt principū,cū in talibus locis ſp̄ualia exerce
ri non dēant,& locus non dr̃ honeſtus cum detrahatur iuriſdi-
ctioni eccleſiaſticæ,quæ eſt maior iuriſdōne legali. 96. diſtin.
4 c.duo ſunt.& c.1.de ſacra vnct. † volūt hic tamen Inn.& Hoſt.
quod licet confirmatio fieri non debeat in talibus locis,tamē
facta teneret.facit c.cum terra.s̃.de ele. & ita ſequitur hic Bal.
quod dictum dicit hic Imo.eſſe menti tenendum, dubium ta-
men facit, quia talis locus eſt improbatus hic à iure tanq̃ in-

honeſtus ex cauſis ſ. dictis. & ideo fortè nõ valeret actus ꝯ ꝓ-
hibitionem huius tex. & per ea quæ dicit Arch. in d. c. cum epi
ſcopus. & facit. ff. de arbit. l. ſed interpellatur. & vide quod eſt
5 plene dictum de loco tribunalis, in c. cum parati. ſ. eo. ti. ¶ †Se
cundo no. ibi pro contumacia vel qualibet alia cã, argu. quod
etiam pro alia cauſa quam contumacia poſsit fieri excõicatio
quod vr̃ ꝯ glo. ordi. 11. q. 3. epiſcopi. & c. nemo epiſcoporum.
volentem quod pro crimine, vel alia cauſa nõ poſſet quis ex-
cõicari, niſi ſolum pro contumacia, ideo dicas quod cõtuma-
cia ſemper debet præcedere excõicationem. fit enim admoni-
a tio, vt ſe emendet,[a] vel ſatisfaciat, & eo contumace fertur po-
ſtea excõicatio, ita qđ ꝯtumacia eſt cauſa immediata excõica
tionis, ſed offenſa, vel delictum eſt cauſa mediata, & ideo licèt
non ſit quis excõicandus, niſi pro maxima cauſa, vt d. c. epiſco
6 pi. & c. nemo. † tamen dicit gl. no. in d. c. duo ſunt. quod quæli-
bet contumacia quantuncunq; minima eſt digna excõicatio-
ne cum contumacia ſit delictum. l. omne delictum. ff. de re mi-
7 li. † & adde no. dictum Inn. in c. ex parte. el 1. ĵ. de verb. ſi. quod
vbi præceſsit contumacia etiam extraiudicialis põt ſequi ex-
cõicatio licite abſq; alia admonitione per tex. 11. q. 3. cæterũ.
8 qđ no. ad c. ſacro. de ſent. excõ. ¶ †Tertio no. ibi, vel interdicto,
quod particularis perſona p̃t non ſolum excõicari, ſed etiam
ſubijci interdicto, & ſic patet quod interdictũ p̃t proferri tam
in loca quam ẽt in perſonas ẽt particulares, vt hic, & ca. is cui.
de ſen. exc. lib. 6. ſecus autem in excõicatione, quæ non põt ꝓ-
ferri in vniuerſitatem, vel collegium, vel in loca. c. Romana. §.
9 in vniuerſitatem. de ſen. excõ. lib. 6. ¶ †Quarto no. ſm̃ vnum
intellectum, ꝙ iudex à quo eſt appellatum ẽt ſi detulit appella-
tioni poſsit abſoluere excõicatum a ſe, cum hoc intendat in
faciliorem exitum cauſæ appellationis, imò excõicatus appel
lans p̃t petere abſolutionẽ a iudice à quo appellauit. de quo. ĵ.
10 ¶ †Quinto no. ex tex. ſm̃ alium intellectum quod iudex ad quẽ
eſt appellatum poteſt ſtatim a prin. ipſe abſoluere excõicatum
recepta ſufficienti cautione de ſtando iuri, quod erit ſingulari
ter no. ad limitationem ca. Romana. §. ſnĩas. eo. titu. lib. 6. de
11 quo. ĵ. ¶ †Sexto no. quod cauſa appellationis interpoſita ad Pa
pam non eſt regulariter tractanda in curia, ſed debet delegari,
& remitti, in partibus, intelligendo tex. hic ibi aduerſarius idẽ
appellans. facit ratio c. vt litigantes. de off. ordi. lib. 6. & an de-
beat delegari de conſenſu vtriuſq; partis, vel ad petitionem ap
pellantis, aut etiam eo inuito. vide gl. ordi. in verbo petierit.
12 in c. 1. eo. tit. lib. 6. ¶ †Septimo no. quod appellatio aduerſarij
ne excõicatus abſoluatur non habet impedire, nec retardare
13 abſolutionẽ. de quo. ĵ. ¶ †Octauo no. quod excõicatus poteſt
conqueri de excõicatione non ſolum per viam appellationis,
b ſed ẽt per viam ſimplicis querelę, quia[b] excõicatio non tran-
ſit in rem iudicatam ẽt ſi nunꝗ ab ea appelletur. ſ. de off. ordi.
ad reprimendam. & ibi per gl. no. facit c. venerabilib. in princ.
de ſen. excom. li. 6. imò etiam ſi ab excõicatione ſit appellatũ,
& appellatio ſit deſerta, per hoc tñ nõ remanet firma, & valida,
& poterit cognoſci de ea. tex. eſt no. in c. licet. de ſen. excom.
14 in 6. ¶ †Vltimo no. ꝙ vbi iudex protuliſſet excõicationem ex
ſuo officio, & non ad inſtantiam partis, tunc excõicatus con-
querens de excõicatione coram ſuperiore excõicantis debet
ſtatim ante ingreſſum iudicij abſolui præſtita cautione nõ ob-
ſtante ꝯdictione ſeu appellatione ipſius iudicis excommunicã
tis, ita qđ hic in vltimo ver. de his &c. fuit lata excõicatio ex
officio, ſed in ver. præcedenti ibi, ſane &c. fuit ad inſtantiam
partis, & ibi ipſa pars ſe opponebat, hic vero in ver. de his op-
15 ponebat ſe iudex. †Ex quo infertur, ꝙ quãdo iudex tulit ſnĩam
de ſuo officio admittendus eſt in iudicio pro defenſione ſuæ
ſnĩæ, & eſt citandus ſi ſua putauerit intereſſe cũ agatur de iniu
ſtitia ſuæ ſnĩæ. facit d. c. venerabilibus. in prin. de ſen. exc. in 6.
ſecus aũt quando iudex proceſsit ad inſtantiã partis, quia tunc
in cã appellationis, vel vbi ageretur de iniuſtitia ſuæ ſnĩæ non
eſt neceſſario citandus ipſe iudex ſm̃ Inn. in c. de cætero. ſ. de
transa. ¶ In gl. in verbo debitũ. in princ. vide hodie prout hr̃ in
16 d. c. fi. de ele. lib. 6. ¶ †In eadem gl. in fi. iura hic allegata non lo
quuntur de conſenſu, ſed de conſilio, & inter hæc eſt magna
drĩa, vt hr̃ in c. 1. ne ſede vacan. lib. 6. & in c. cũ in veteri. de ele.
ſufficit ergo ep̃o habere ꝯſilium capituli, & hodie valet ꝯſue-
tudo quod ep̃s, vel alius p̃latus ꝯſilium capituli ſui requirere
17 non teneatur, vt eſt tex. in c. 3. de ꝯſuetudi. li. 6. ¶ †In gl in ver-
bo decedat. in prin. no. hanc gl. qũo ꝑꝑ peccata abbreuiantur
dies hoĩs, & citius quis moritur. & vide tex. in c. qualiter. el 2. ĵ.
18 de accuſ. ¶ †In eadem gl. in fi. no. ex gl. tres rõnes decidẽdi qua
re abſolutio ab excõicatione p̃t fieri a iudice a quo eſt appella
tum. Prima quia eſt ſpeciale in ſnĩa excõicationis ne excõica-
tus in excõicatione decedat, cum excõicatio ſit cã accelerandi
terminos vitę hoĩs, vt in gl. ¶ Scđa ratio, quia in in his quæ de-
ſiderant celeritatẽ non admittit̃ appellatio, vt ſi res eſt tp̃e pe-
ritura. l. vlti. ff. de app. reci. & in alijs iurib. hic allegatis. & no.
regulã huius gl. ꝙ generaliter in omni caſu, in quo eſt pericu-
lum in mora non admittit̃ appellatio, nec eſt ei deferendũ, &
vide per Spe. eo. ti. §. in quibus. ver. octauo. ¶ Tertia rõ colligit̃
hic in gl. quia iudex a quo ideo abſoluit, cũ nihil pereat aduer-
19 ſario, imò magis ſuccurrit̃ per prę̃ſtationẽ cautionis. ¶ †In gl.
in verbo cautione. in fi. tene menti regulã huius gl. no. ꝙ excõi
catus petẽs abſolutionẽ debet regulr̃ in omni caſu abſolui, &
20 ſufficit cautio iuratoria de ſtando iuri. †Fallit in caſib. exp̃ſsis
in iure. & gl. enumerat hic duos. primo qñ agitur de recuperã-
da poſſeſsione rõne ꝯtumaciæ, vt c. 1. de ſequeſtr. poſſ. & fruc.
vbi requiritur cautio cũ fideiuſsione, vel pignore. ¶ Secundus
caſus eſt qñ excõicatio eſt lata ob ꝯtumaciã in non parendo iu
ri maxime qñ ꝯcurrit ꝯdictio aduerſarij ne abſoluat̃, tũc enim
non ſufficit cautio iuratoria, ſed requirit̃ cũ fideiuſsione, vel
pignore, vt eſt tex. hic in verbo, ſufficienti cautione. iuncta l.
ſi mandato. ff. manda. ¶ Tertius caſus eſt vbicunq; ꝓbabiliter
dubitat̃, ꝙ excõicatus non ſeruaret iur̃m, requirit̃ tunc idonea
cautio. ar. c. literas. ſ. de reſti. ſpo. facit c. clericos. ĵ. de cohabi.
cleri. & mulie. vbi bonus tex. ꝙ nunꝗ iur̃m ſit deferendũ ei, de
21 quo veriſimile creditur, ꝙ non ſeruaret iur̃m. ¶ †Quartus ca-
ſus, in quo nõ ſufficit cautio ẽt cũ fideiuſsione, vel pignore qñ
c quis excõicatus eſt pro manifeſta offenſa, vel cõtumacia[c], qa
non dẽt abſolui, niſi primo ſatisfaciat, vt d. c. ex parte. & d. c. ve
22 nerabilib. ¶ †Sed aduerte, quia tex. facit in ꝯriũ cũ gñaliter di-
cat̃, ꝙ excõicatus abſoluit̃ p̃ſtita cautione, & tex. loquit̃ gñali-
ter, & indiſtinctè, & non obſtãte appł̃one aduerſarij, & ꝑꝑ hoc
iſte tex. recipit multos intellectus, & intelligẽdo ꝙ cã excõica-
tionis eſſet hic manifeſta p̃t rñderi, ꝙ valeat abſolutio ſine ſa-
tisfactione ex ſola cautione, qñ offenſa ẽt notoria fuiſſet prin
cipaliter in Deũ, puta ſi tenebat ꝯcubinã, vel qa erat notorius
blaſphemus iſtis caſib. valeat abſolutio nulla p̃cedente ſatisfa
23 ctione ſolũ p̃ſtita cautione, † & ita ſit textus hũc ſm̃ hũc intel-
lectũ limitans iura dicentia ꝙ excõicatus ꝓ manifeſta offen-
ſa nõ eſt abſoluẽdus, niſi facta primo ſatisfactione, qa ꝓcedũt
niſi offenſa ẽt notoria ſit in Deũ, & ita ſequunt̃ hic Doc. ſecus
ſi offenſa reſpicit hoĩem, & ita ꝓcedat d. c. ex p̃te. & d. c. vene-
24 rabilib. † Datur & ſecundus intellectus ꝙ forte ſatisfactio hic
ꝯſiſtebat in implemẽto alicuius iuris ſpiritual. puta electionis
quo caſu p̃t excõicatus abſolui ante ſatisfactionẽ, imò debet
prius abſolui, vt ſic poſsit ſatisfacere, & adimplere id ad qđ te
net̃, ita dicit Inn. in c. ꝓ illorũ. ĵ. de p̃b. & ꝓcedit omni caſu quo
excõicatus eſſet ꝓ aliqua cã quã adimplere non p̃t, niſi abſol-
25 uat̃, vt in tex. in c. veniens. el 2. in fi. ſ. de teſti. ¶ †Tertius intel-
lectus ſit, ꝙ fuerit excõicatus ꝓ manifeſta offenſa reſpiciente
p̃iudiciũ tertij, & ſm̃ hũc intellectũ notabilẽ ſit hic tex. ꝙ licet
excõicatus ꝓ manifeſta offenſa, vel ꝯtumacia dẽat primo ſatiſ
facere, ꝗ abſoluatur, vt d. c. ex parte. tñ abſolutus non facta ſa-
tisfactione valet abſolutio, licèt ſit iniuſta, vt hic ꝓbat̃ ſm̃ hũc
intellectũ de quo. ſ. ¶ Quartus eſt intellectus qui ꝓcederet ab-
ſque dubio, ꝙ hic erat excõicatus pro dubia offenſa, vel ꝯtuma
cia, & tunc potuit abſolui p̃ſtita cautione, & non obſtante ap-
pł̃one aduerſarij, qa cẽ ctur friuola, & calũnioſa, ex quo excõi
catus offert ſufficientẽ cautionẽ. ¶ Sed tũc ad tex. obſtaret, qa
ſi appellatio aduerſarij cenſet̃ friuola, ergo non deuoluit cãm
ad ſuperiorẽ. ĵ. e. c. vt debitus. & c. cũ appellationib. friuolis. e.
ti. li. 6. & tñ tex. hic ibi, ad cuius audientiã appellat̃, p̃ſupponit
ꝙ cã illa eſſet deuoluta per appł̃onem, vnde timore huius ꝯrij
dantur alij plures intellectus ad hunc tex. & ſic quintus, ꝙ ab-
ſolutio fuerit hic facta a iudice a quo qñ per aduerſariũ excõi-
catũ erat appellatũ, ſed dicit Ho. ꝙ appellatio non erat friuola
hic, quia aduerſarius appellans expreſſerat in appł̃one rõnabi-
lem cãm, ꝙ eſſet excõicatus ꝓ manifeſta offenſa, & ꝙ non de-
beret abſolui, niſi primo ſatisfaceret, ſed excõicatus hoc nega
bat, ideo erat ltĩma appellatio, & deuoluebat ad ſuperiorẽ. ex
quo intellectu nota, & tene mẽti id qđ eſt dictũ. ſ. ꝙ ſi iudex ab
ſoluit excõicatũ non facta ſatisfactione, vbi debebat primo ſa
tisfacere abſolutio non eſt nulla, ſed iniuſta, & ideo p̃t appella
ri, & ita ſit tex. hic quem ſingulariter tene menti pro. ĵ. dicẽdis.
¶ Alio modo, & ſexto ſoluit hic Io. An. ꝙ ſm̃ iſta tempora ap-
pellatio etiã friuola deuoluebat ad ſuperiorem, ſed hodie ſe-
cus, vt d. c. vt debitus. ¶ Vel poteſt dici ſeptimo, quod iudex a
quo detulit hic appellationi, & ſic etiam friuola appellatio
deuo-

ADDITIONES.

a ¶ Fit. n. admonitio, vt ſe emendet, & ſic excõicatio fieri nõ põt, niſi monitione p̃cedente. c. reprehenſibile, & ibi Doc. ĵ. de ap. 24. q. 3. de illicita. per Inn. in c. ſi aduerſarius, de eo qui mittitur in poſſe. cã rei ſeruandæ, & monitio excõicationis ſub qua forma fiat, vide in c. conſtitutionem. de ſen. excom. in 6.

b ¶ Non ẽt hoc dicit irrationabiliter, de qua vide And. Sicul. in c. cũ contingat. de officio deleg. 9. col.

c ¶ Quando quis eſt excõicatus pro manifeſta offenſa, vel contumacia. Adde hic no. in c. quæſtioni. ſ. eo. & tex. in c. eos. de ſen. excom. in 6.

26 deuolueret ad ſuperiorē, vt d.c.cum appellationibus. †Sed ad
uerte tunc, quia ad hos intellectus obſtat fortiter, ſi cā appella
tionis erat deuoluta ad ſuperiorē, quō poterit hic iudex a quo
abſoluere cū cū cā eſſet deuoluta ad ſuperiorē, & quia iuriſdō
ſua erat ſuſpenſa per appellationē. ſ.de iureiu.c.venientes. Su
per qua difficultate pro eius declaratione præmittendū eſt pri
mo, an excōicatus petēdo abſolutionē a iudice a quo appella
uit intelligatur renūciare ſuæ appellationi. dicas ꝙ aut prote-
ſtatur, ꝙ non intendit renunciare appellationi, & valet ꝓteſta
tio, & iuuat ſm Inn.hic.& ſ.c.c.qōni.& de hac ꝓteſtatione qñ
appellans fecit actum ꝯrium appellationi, & proteſtatur, ꝙ nō
intendit renunciare appellationi, vide vt plene dicet.j. eo.ca.
ſolicitudinē.aut excōicatus petit abſolutionē ad effectum le-
gitimandi perſonam ſuam, vt interim non maneat in excōica
tione pendente appellatione, & iſto caſu pōt fieri abſolutio, &
non dr̃ renunciare appellationi, cum non faciat actum ꝯrium
appellationi, & ita pōt intelligi tex.& hoc tenet Pan.in d.c.qō
ni.aut ſimplr̃ petit ſe abſolui a iudice a quo appellauit, tunc in
dubio vr̃ renunciare appellationi, vt in c.gratum.ſ.de of.dele.
ſm Inn.hic.& d.c.qōni. Hoc p̄miſſo ſi quæratur, an excōicatus
poſsit abſolui a iudice a quo appellauit, ꝯſidera tres caſus, qa
aliqñ iudex vult reuocare excōicationem tanq̄ ſit illatum gra
uamen, & tunc poterit.j.eo.c.cum ceſſante.& c.ſi a iudice.eo.
ti.lib.6.& hoc caſu extinguitur appellatio reuocato grauami-
ne, & reuocata excōicatione non eſt opus de abſolutione tra-
ctare. Aliqñ quæritur de abſolutione ad effectum cognoſcen-
di de iuſtitia vel iniuſtitia appellationis, & hoc fieri non pōt,
quia non pertinet ad iudicem a quo cognoſcere de iuſtitia ap
pellationis, ſed pertinet ad iudicem ad quem, vt eſt tex.in c.di
lectus.el 2.ſ.de reſcriptis.& l.chyrographis.§.j.& Bal.ibi.ff.de
admi.tut. Aliqñ petitur abſolutio a iudice a quo ad finem legi
timandi perſonam, vel ſimplr̃ cum ꝓteſtatione, vt ſ.tunc Inn.
hic, & in d.c.qōni. refert alios tenere, ꝙ nullus iudex ordina-
rius, vel delegatus a quo ſit appellatum poſsit excōicatum ab-
ſoluere niſi renunciet appellationi, & in hac opi reſidet Imo.
hic, cum abſolutio non pertineat ad iudicem a quo, ſed ad iu-
dicem ad quem, vt eſt tex.in c.per tuas.j.de ſent. exc. Sed certe
Inn. vr̃ reſidere in alia opi. quę eſt ꝙ iudex ſiue delegatus, ſiue
ordinarius a quo ſit appellatum poſsit abſoluere excōicatum
a ſe, ēt ſi excōicatus nō renunciat appellationi recepta cautio-
ne, de qua hic in tex.& ſit caſus ſpālis, & no. vbi iudex a quo eſt
appellatū abſoluit excōicatum, & recipit cautionē abſq; alio
mandato iudicis ad quem, & rōnem quare, vide ſ.in gl.in ver-
27 bo decedat.& dic, vt ibi, † & ſit ſpeciale in ſnīa excōicationis ī
qua non hēt locum illa r̃a, ꝙ appellatione pendente nihil eſt
innouādum per iudicem a quo, & ita ſequitur hic Pan. & in d.
c.qōni.ideo enim iudex a quo ēt delegatus pōt abſoluere pen
dente appellatione, quia p̄t facere oīa tendentia in faciliorem
expeditionē cauſæ appellationis, vt in c.cum teneamur. ſ.e.cū
hoc idem feciſſet ipſe iudex ad quem abſoluendo ante oīa ex-
cōicatū recepta cautione, vt d.c.per tuas.& prout no. tenet Fe
de de Senis ſuo ꝯſi. 183. ꝯcludens ꝙ iudex ad quē ante oīa, &
incontinenti poſsit abſoluere excōicatum recepta cautione,
ergo hoc idem poſsit iudex a quo cum tēdat in faciliorē expe-
ditionē. Quæ rō ſm Pan.hic.col.3.tunc hēt locum qñ aduerſa
rius excōicati appellaſſet pro eo, qa excōicatus fuerat pro ma-
nifeſta offenſa, & ſic debebat primo ſatis facere. tūc enim ſi ap-
pellans nullam expreſſerat cauſam in appellatione abſq; du-
bio procedant præcedentia dicta. Sed eo caſu quo cām expreſ-
ſerat tunc vnica pōt reddi rō abſoluendi.ſ.ne decedat in excō-
municatione, cum illa rō, quod tendat in faciliorem expedi-
tionem non ſit vera hoc caſu, quia imò præiudicaret appella
tioni, ex quo cā appellationis erat, quia non ſatisfecit. vnde ab
ſoluendo abſq; ſatisfactione eſſet potius præiudicare appella-
tioni quam tendere in faciliorem exitum. ſit ergo ratio quare
28 pōt abſoluere, quia periculum eſt in mora, vt ſ.in gl. † & licet
Inn. velit, ꝙ ēt delegatus ſi detulit appellationi poſsit abſolue-
re excōicatum a ſe: tñ hoc non placet Pan. quia licet ſit verum
in ordinario, delegatus tñ deferendo appellationi abdicat a ſe
iuriſdictionem in totum, vt in d.c. cum appellationib. quā iu-
riſditionem non p̄t reaſſumere etiam de voluntate partium ꝓ
ut eſt tex.no.in c. ſignificantib.ſ.de offi.dele. de quo tamē arti
culo vide dicta in c.cum teneamur. ſ.& latius prout dixi in di-
29 ſputatione. †Ex prędictis oībus tene menti, ꝙ licet excōicatio
lata poſt appellationem legitimam ſit nulla, vt d.c.per tuas. tñ
ſecus in abſolutione: quia valet abſolutio poſt appellationem
legitimā factam a iudice a quo, & appellatio non ſuſpendit ta-
30 lem abſolutionem, de quo vide no.j.in 4. q. ¶†Vltimus intel-
lectus huius tex.no. eſt ꝙ hic petebatur abſolutio coram iudi-
ce ad quem erat appellatum, & ita patet ex tex.in fi. dum dr̃, ꝙ
ille qui excōicauit ꝯdicebat, & ſubdit hic Hoſ. ꝙ iudex ad quē
ita demum poterit abſoluere poſtq̄ examinata cā, & citatis par
tibus cognouerit de appellatiōe. tex. eſt in c. Romana. §. ſnīas.
eo.ti.in 6. Sed aduerte quia tex. ibi loquitur qñ per iudicem ad
quem reuocatur excōicatio, vel nulla pronunciatur. hoc enim
fieri non pōt, niſi cā cognita, & citatis partibus, & ita loquitur
tex.hic, ſecus qñ fieret abſolutio recepta cautione, quia iudex
ad quem ante oīa abſoluere pōt, vt eſt tex. in d.c. per tuas. per
quem ita debet limitari, & intelligi tex. in d.§. ſnīas. ſm Ioan.
An.ibi.& rō differentiæ eſt, quia in abſolutione quæ fit recepta
cautione nō p̄iudicat in effectu ipſi parti, nec ſnīę. ſecus qñ re
uocaretur ipſa ſnīa tanq̄ iniuſta, ſeu nulla pronunciaretur: tūc
enim p̄iudicatur parti, & iudici, quia ꝓnunciatur excōicatorē
malè excōicaſſe, & hoc fieri non pōt, niſi plene cognito de cā,
vt d.§. ſnīas. ſm Pan. hic col.4. de quo. j.& ex his habes oēs in-
31 tellectus notabiles ad hanc decretalē. ¶†Extra gl. quæritur pri
a mo, an in abſolutione requirat̃ citatio partis.[a] & ꝯclude, ꝙ ali-
qñ excōicatio fertur a iudice ex ſuo officio, licèt in ꝯſequentiā
verſetur intereſſe partis, tūc poterit iudex ex ſuo officio abſol-
uere nō citata parte ſm gl.no. 11.q.3. excōicatus.& facit quod
no. Inn.in c.ab excōicato.ſ.de reſcrip.& Bar.in l.2.ff.ſi quis in
ius voc.nō ierit. ¶ Aliqñ excōicatio eſt lata ad inſtantiā partis,
tunc aduerte, quia ipſa ſnīa cenſuræ non poſſet pronūciari nul
la aut reuocari tanq̄ iniuſta, niſi citata parte, vt eſt tex. in d.§.
ſnīas. ſed in abſolutione dicas, ꝙ ſi ſuperior eſt talis q nō poſ-
ſit adiri per viam querelę, ſed ſolum per viam appellationis, vt
eſt archiep̄s.ſ.de off.ord.paſtoralis. & non potuit ipſe abſolue
re non citata parte cum non poſsit, niſi primo iuſtificetur ap-
pellatio, vt d.§.ſnīas. al̃s vero, ſi ſuperior eſt talis q poſsit adiri
per viam querelę, tunc excōicatus pro manifeſta offenſa, vel
cōtumacia non poſſet abſolui, niſi citata parte q̄ pōt lędi.ff.de
re iud.l.de vnoquoque.ſ.de maio.& obe.inter quatuor.ꝑ Inn.
& facit tex.in d.§.ſnīas. qđ tñ limitat & intelligit Pe. de Anch.
& Gemi.ibi, niſi excōicatio fuiſſet lata pro ꝯtumacia vel offen
ſa dubia, tunc enim p̄ſtita cautione de ſtando iuri, & de reficiē
do expenſas poterit abſolui non aliter citata parte. rō eſt, quia
recepta tali cautione nō datur læſio partis, vt ibi per eos, & de
his ēt per Inn.in c.prudentiā.§.ſexta.ſ.de offi.dele. & per Spe.
ti.de cōtu.§.fi.ver.ſed pone excōicatus.& procedunt p̄dicta in
abſolutione ad cautelam, vt ſic eodē modo requiratur citatio
partis prout.ſ. ſm Ho.& Io.An.in c. ſolet.de ſent.exc. lib.6.&
hoc niſi periculū eſſet in mora, tunc enim poſſet fieri abſolu-
tio abſq; alia citatione, & ita procedit c.venerabili.j. de ſentē.
exc.& facit rō tex. hic ibi, ne in excōicatione decedat, & in ſi-
mili per Inn.in c.ſignificauit.ſ.de teſt.& facit ēt tex.no. in l.itē
quæritur.§.exercitu.ff.locati. ¶ Scdo quæritur eo caſu quo ci-
tatio requirit̃, an abſolutio abſq; citatione reddat̃ nulla, & vr̃
ꝙ ſic, quia ſi omittitur forma citationis requiſitæ actus reddit̃
nullus 3.q.9.oīa. & C.quō & qñ iud.l.ea quæ. Contrariū tñ cō
cludit hic Hoſt.& Io. An. quia ēt vbi requiritur citatio valebit
abſq; citatione, licet ſit iniuſta, & ꝑꝑ hoc pars grauata poſſet
appellare ſm eos.& facit qđ no.Inn.in d.c.ab excōicato. in ver
bo obtentis, & hoc idem tenuit Spe.in d.ver.ſed pone excōica
tus, & ita ſequitur hic D.An.& Pan.hic col.5.& idem Imo.hic
ī fi.& dicit hic Pan. ꝙ qñ abſolutio fit ab excōicatore, ſeu eius
ſuperiore ꝯcurrente iuriſdōne in perſonam excōicati, valeret
abſolutio abſq; citatione partis, vbi al̃s requireret̃. nā ſicut va
leret excōicatio ſine citatione & admonitione ptis. j. de ſent.
exc.c.ſacro.& per gl.11.q.3.c.j.& in ſumma. ita valebit abſolu-
tio cum ptās ligandi & ſoluēdi ꝓcedit a pari, vt de pę.di.j.c.ver
bū.& quia abſolutio eſt magis actus fauorabilis. l. Arrianus.ff.
de act.& obl.& pro his eſt tex.no.in d.c.venerabilib. §.vbi aūt.
per quem tex. traditur vna regula generalis, quod dummodo
abſolutio fiat a iudice ſuo: tunc quantuncunq; iniuſta valet, &
non eſt nulla, & ſic eſt concluſio, ꝙ nullo caſu abſolutio reddi
32 tur nulla ex defectu citationis. ¶†Aliqñ non quæritur de abſo
lutione, ſed ſuperior vult reuocare excōicationem tanq̄ iniu-
ſtam, ſeu nullam pronunciare, & hoc fieri non pōt niſi citata
parte, & nō valeret qđ agitur. rō eſt, qa iſto caſu eſt diffinire, &
ꝓnunciare iudicialiter, & hoc fieri non pōt, niſi citata parte, &
cā cognita, & ita ſit tex.no. in d.§. ſnīas. in verbo nullatenus.&
dicit ibi Gemi. per illum tex. ꝙ ſi lege, vel ſtatuto dicatur ꝙ iu
dex nullatenus aliquid faciat ſine certa ſolennitate, tunc ſi ꝯ-
rium fiat actus eſt nullus, de quo. j.& vide ꝑ gl.no.in verbo nul
33 latenus.in cle.j.de ſeque.poſ.& fruc.¶†Ex his habes, an abſolu
tio a ſnīa excōicationis reddatur nulla ex defectu citationis. ex
qbus ēt infert hic Pan. an abſolutio à iur̃o poſsit fieri nō citata
parte, de quo articulo hic aliqualiter per eū, ſed latius vide in
c.1.& c.debitores. j. de iureiur. vbi Do. An. tenuit ꝙ fieri poſ-
ſit

ADDITIO.

a ¶An in abſolutione ab excommunicatione requiratur citatio partis. vide hic, de abſolutione a iuramento. vide in c.1.& in c. debitores. de iureiur. Fed. de Senis, conſi.300. incip. factum tale. & Card. conſi.35. incip. quidam hñs. 3. col.

ſit ſine citatione partis, prout hic dr̃ in abſolutione excõica-
tionis, quæ valet non citata parte, de quo tñ dic, vt ibi plenius
34 no.& in c.quanto.eo.ti. ¶†Tertio quæritur, pars citata compa
ret & excipit, ꝙ excõicatus non abſoluatur, niſi primo ſatisfa-
ciat expenſas, an poſsit excipiens repelli per exceptionem ex-
cõicationis: dubium facit, quia etiam agenti poſſeſſorio recu
perandę obſtat exceptio excõicationis, vt eſt gl.no. in c.ex in-
ſinuatione.ſ̃.de procu. ergo non debebit audiri in ſatisfactio-
ne, & expenſarum refectione. Sed certe excõicatus excipiens
de ſatisfactione non venit, vt actor, ſed per viam exceptionis,
quæ eſt permiſſa excõicato.ſ̃. de exceptio.cum inter.licet ius
agendi ſit ſibi prohibitum.ſ̃.de iud. intelleximus. & hoc maxi
me procedit, quia refectio expenſarum ſit officio iudicis, vt ꝑ
Inn.in c.ſępe.j̃.eo. & ideo iudex poterit ſupplere pro eo.& ita
ſequitur Imo. hic in fi.& vide alias per Bart. in l.de pupillo.§.
qui remiſſionem.ff.de no.ope.nun.& per Doc.in c.1.de reſcr.
lib.6. an excõicatus audiatur petendo reuocationem tenutę
35 ſeu miſſionem factam in poſſeſsionẽ. ¶†Quarto quæritur, ex-
cõicatus pro manifeſta offenſa, vel ꝯtumacia non debet abſol
a ui, niſi primo ſatisfaciat,[a] vt d.c.ex parte.& d.c. venerabilib.&
c.j.ſ̃.de iudi. ſicut qñ quis eſſet excõicatus ꝑꝑ rem iudicatam,
aut in executione inſtr̃i habentis executionem paratam prout
dicit Io.An.in c.cum ad ſedem.ſ̃.de reſti.ſpo. col.6. an his ca-
ſibus abſolutio facta non præcedente citatione; nec vlla ſatiſ-
factione ſit valida.& dic ꝙ valet; & licet ſit iniuſta; tñ nõ eſt nul
la, & ita ſit hic tex. ſm hunc intellectũ tenendo; ꝙ hic eſſet ex-
cõicatus pro manifeſta offenſa, vel contumacia; & tñ non fa-
cta reſtõne; & non obſtante ꝯdictione, & appellatione aduerſa-
rij valet abſolutio, & ita ẽt voluit gl.in c.q̃uis.in prin.j̃.de ſent.
excom.& ſequuntur Doct.& rõ eſt, quia ſicut valet excõicatio
ſiue iuſta ſiue iniuſta, vt d.c.1.11.q.3. ita valet abſolutio ẽt in-
iuſta, & ſic abſoluit & liberat, & fortius cum ſit actus magis fa-
uorabilis, vt d.l. Arrianus. pro quo ẽt eſt tex. no. in d.c.venera-
bilibus.in §.vbi aũt. ꝙ abſolutio ẽt nulla facta reſtitutione va-
let, licet ſit iniuſta, & ita ẽt tenet Ro.deci.399. quæ incipit. Itẽ
ſi pronunciatur. & bene facit quod no. Inn. in d.c. ab excõica-
to.in verbo obtentis. imò vr̃ plus probari; ꝙ appellatio aduer-
ſarij quantuncunq; lTima non ſuſpendit effectum abſolutio-
nis, vnde pendente appellatione non erit excõicatus, ſed abſo
lutus, & ita dicit Ro. Inn. in d.c.ab excõicato. quia ſicut appel-
latio non ſuſpendit ſñiam excõicationis.j̃.eo.c. paſtoralis. ita
non ſuſpendit abſolutionẽ ab excõicatione ſm Inn.ibi, maxi-
me cũ ſit actus magis fauorabilis; vt ſ̃. in tm̃ quod licet excõi-
catio lata poſt appellationem legitimã ſit ipſo iure nulla, vt d.
c.per tuas, tñ nõ ſic in abſolutione, quia abſolutio lata poſt ap
pellationem legitimã nõ eſt nulla, imò valet, vt eſt hic tex. no.
licet ſit iniuſta, & remedio appellationis poſsit reſcindi, prout
36 ſ̃.eſt dictum qđ eſt menti tenendũ. ¶†Quinto quæritur pone,
ꝙ excõicatus obtinuit abſolutionẽ ex falſa cã, an valeat abſolu
tio.gl.in c.ex parte.ſ̃.de off. or. tenet ꝙ nõ, ſed ꝙ ſit nulla. Sed
Ro.in d.deci.399.tenet ꝯtrium; qa ſicut excõicatio lata ex fal-
ſa cã valeret, vt notatur in d.c.ſacro.& per glo.11.q.3.in ſum-
ma.& c.1. ita & abſolutio dẽt valere cum pari paſſu ambulẽt,
vt d.c.verbum.& per Inn.in d.c.ab excõicato.& fortius cum ſit
actus magis fauorabilis, vt ſ̃.poterit tñ reintrudi in eandẽ ſen-
tentiã excõicationis tanq̃ iniuſte abſolutus.ſic ſ̃.eo.c.qõni.de
quo articulo, vbi plenius per Rotam, pro cuius opi.faciunt iu
37 ra, & rõnes adductæ.ſ̃.in ꝓxima q. † facit ẽt, quia licet regula
riter non poſsit excõicatus abſolui, niſi petat, vt c. ſignificaſti.
j̃.de eo qui duxit in matrimo. & non dẽat regul̃r abſolui impę
nitens.11.q.j.cũ aliqs. ꝑꝑ hoc tñ non eſſet nulla abſolutio, imo
valeret; & licet non tollatur vinculũ peccati qđ abſq; pęniten
tia tolli non põt.j̃.de pen.c. quod quida.tñ vinculũ excõicatio
b nis tolli p̃t, & ſic impęnitẽs abſolui p̃t.[b] & ita tenet Do.Ant.&
Imo.in c.veniẽs.el 2.ſ̃.de teſt. ergo valet abſolutio ex falſa cã,
& ſic ab impęnitẽte iuxta no.in d.c.ab excõicato. & in r̃la, pec
catum.lib.6. imò eſt tex.ſing.in d.c.veniens. ꝙ impęnitens põt
abſolui ab excõicatione ad certũ tpſ, vel ad certam diem. facit
qđ notatur in c. p̃terea.j̃.eo. de quo tamẽ articulo, an abſolu-
38 tio ex falſa cã valeat, vide plenius in d.c.ex parte. ¶†Sexto limi
ta oĩa præcedentia dicta, qa licet valeat abſolutio abſq; citatio
ne partis, & abſq; ulla ſatisfactione, & abſq; iur̃o, & ſic nõ ſer-
uata forma data à iure, vt tenet gl.& Doc.ſequunt̃, in c. cũ deſi
deres.in fi.j̃.de ſen.exc. ẽt quia ſicut tenet excõicatio non ſer-
uata forma data à iure, vt d.c.ſacro. & 11.q.3.c.j.& c.j. de ſent.
exc.li.6. ita valet, & tenet abſolutio non ſeruata forma data à
39 iure. 11.q.3.qũo.& j.q.j.euidenter. † nã certe p̃dicta oĩa ꝓcede-
rent in forma data à iure. ſecus in forma, vel ordine dato ab ho
mine in reſcripto: quia ſi Papa, vel legatus de latere, ſeu alius
ordinarius cõmitteret alicui ptãtem abſoluendi à ſentẽtijs cẽ
ſuræ dato certo ordine, tũc abſolutio p̃termiſſo illo ordine nõ
ſolum, ꝙ eſſet iniuſta, verũ ẽt ipſo iure nulla.tex.eſt ad hoc no.
in c.Piſanis.de reſti.ſpo.in verbo, irritum iudicamus, & ita ibi
tradit Io.An.& ita ſequitur ẽt ibi Pan.col.3.in fi. dicens ꝑ ean
dem rõnem ꝙ idẽ eſſet in excõicatione qñ fertur ex ptãte da-
c ta ab hoĩe, quia prætermiſſo ordine eſſet ipſo iure nulla,[c] & fa
cit c.fi.& qđ ibi no.j̃.de prębẽ. & põt rõ diuerſitatis aſsignari,
quia qñ omittitur forma, vel ordo datus ab hoĩe nulla cõpetit
iuriſdõ. ideo deficiente ptãte non valet, qđ agitur non ſeruata
forma reſcripti. tex.eſt in c.cum dilectã.ſ̃.de reſcri.& d.c.Piſa-
40 nis. † & ꝑꝑ hoc ſemper dicimus ꝙ ex defectu iuriſdõnis excõi
catio reddit̃ nulla, vt per gl. or. ponentem oẽs caſus in quibus
excõicatio redditur ipſo iure nulla; in c.præſenti.de ſent.excõ.
li.6.ſecus in forma data à iure, qñ excõicatio vel abſolutio fie
41 ret ab habente alias ptãtem † cum ipſa excõicatio, vel abſolu-
tio non ſubijciatur alicui formæ, vt patet in iuribus.ſ̃.allega-
tis.& ex his infert Pan.in d.c.Piſanis. ꝙ ſi habenti alias ptãtem
abſoluendi vel excõicandi mandetur à ſuperiore, ꝙ aliquẽ ex-
cõicet, vel abſoluat certa forma pręmiſſa; ꝙ tenet excõicatio
vel abſolutio non ſeruata illa forma, ex quo non eſt defectus
iuriſdõnis. pro quo dicto bene facit gl. ordinaria & no. in ver-
bo inhibentes.in cle.j. de iurepa. ſed tamẽ eſt eius dictum intel
ligendũ quãdo ille ꝓcederet iure ordinario, licet foret à ſupe-
riore eius iuriſdõ in hoc excitata ſm no.ꝑ gl. in c. licet in cor-
rigendis.ſ̃.de offi. ord. ſecus ſi eius iuriſditio eſſet à ſuperiore
alterata, & ex iure delegato faceret: tunc enim non ſeruata for
ma non valeret qđ agitur ẽt ſi in forma data ab hoĩe ꝯtineatur
eadẽ forma data à iure, vt per Imo.hoc tenentẽ in d.c. Piſanis.
redditur. n. actus nullus non ſolũ quãdo expreſſe fit ꝯ formam
mandati, ſed ẽt quãdo ad plenũ non implet̃ mandatũ, vt ꝑ gl.
42 in d.cle.j. † hinc eſt, ꝙ qñ ad actũ datur certa forma, paria ſunt
agere ꝯ formam citra vel p̃ter, vide tex.cum gl.in c. ſicut.& in
c. prouida.de elec. in 6. & hæc ſunt bene notanda qñ Papa vel
legatus ſeu inferior cõmittit alteri ptãtem abſoluendi, vel ex-
cõicandi dato certo ordine, quia an & qñ excõicatio vel abſo
43 lutio p̃termiſſo ordine ſit nulla patet ex pręcedentib. ¶†Vlti-
d mo dubitatur circa prædicta, eps põt regulariter abſoluere[d] à
ſñia excõicationis lata a iure, qñ abſolutio non foret expreſſe
reſeruata Papæ, vt in c.nuper.j̃.de ſen.exc.& tunc non dubitat̃,
ꝙ qñ abſolutio eſſet alteri reſeruata, tunc ſi fieret per epm., vel
alium eſſet ipſo iure nulla ex defectu poteſtatis. Sed pone ꝙ
in iure exprimitur in aliquo caſu quod excõicatus non poſsit
abſolui, niſi primo ſatisfaceret prout eſt tex.in c.fi.de off.dele.
lib.6.& in c.qm̃.in fi.de immu.eccle. lib.6. vbi dr̃, ꝙ ab excõi-
catione niſi prius fuerit ſatisfactum nullatenus abſoluatur. &
in c.quanq̃.in fi.de cenſi.lib.6.dr̃ quod abſolutionem non ob-
tineant donec ſatisfecerint.& in c.quicunq;. in prin.de hæreti-
cis, in 6.dr̃ nec abſolutionis beneficiũ mereant̃, niſi prius &c.
idem in cle.j.de ſequeſt. poſ. dr̃ ꝙ ab excõicatione nullatenus
abſoluant̃, niſi prius &c. & idẽ in cle.eos.de ſepul.dr̃ a qua nul
latenus abſoluant̃, niſi prius ſatisfactionẽ fecerint.& idẽ in ca.
qa ſæpe.de elec.li.6.& in c.1.de iud.cũ alijs ſimil. Si ergo in di-
ctis caſib. fiat abſolutio per epm, vel aliũ nõ ſeruata tali forma
data a iure, an ſit nulla. Arc.in d.c.qm̃.tenet; ꝙ ſit nulla eo, qa
iure ꝓhibente.10.di.vides.& in l.non dubiũ. C.de legi. Sed gl.
no.d.cle.j. de ſequeſ.poſ. in ver. nullatenus abſoluatur, arguit
ꝓ & ꝯ. finaliter vr̃ reſidere in vltima opi. ꝙ abſolutio valeat,
q̃ vltima opinio gl.ſemꝑ in dubio eſt ſequẽda ſm gl.& Doc.in
l.qui filiũ.§. Sabinus. ff. ad Tre. ſicut al's dicimus de opi.Inn. ꝙ
in dubio vltima eius opi. ſequenda ſit, ꝓut dicit Bal.in auth.ex
teſtõ.C.de colla. vnde gl.in d.cle.j. vr̃ reſidere ꝙ abſolutio va-
leat, & adducit determinationẽ alterius glo. or. & no.in verbo
inhibentes.in d.cle.j.de iurepa. q̃ tractat, an & qñ geſta ꝯ inhi-
bitionem iuris valeant. & cõcludit in ꝓpoſito nr̃o, ꝙ quoties
a iure imponit̃ aliq̃d faciẽdũ ab ordinario in eo ſuper quo al's
iuriſdõnem hẽt licet a iure tradat̃ certus ordo, vel modus va-
lent geſta ꝯ inhibitionẽ iuris abſq; decreto. ſecus vbi ordina-
rius reciperet iuriſdictionẽ ad illud faciendũ ab ipſa lege, tunc
enim

ADDITIONES.

a ¶Non debet abſolui, niſi primo ſatisfaciat. Adde an fama plenam probationẽ, vel ſemiplenã faciat, vide per Do.Alex.de Imo.in conſi.ſuo 24. in 2.volu.vbi declarat, an ſufficiat cũ vno teſte ad condemnandũ, & an poſſit iungi cum diuerſa ſpẽ ꝓbationis, vbi ſingulariter. quid aũt ſit fama, & qualiter probatur per eundẽ in alio conſi.ſuo 117.in 3.parte ibi, cũ ergo fama ſit.Bar.ab Hor.

b ¶Impęnitens aliqñ poteſt abſolui ab excommunicatione. Adde hic multa not. per Fel.in c.Apoſtolicæ.de excep.1.col.& ſequen.

c ¶Abſolutio facta non ſeruata forma data ab homine, eſt nulla. Adde bonum tex.in c.fi.de præb.& ibi Abbat.1.col.

d ¶Eps põt regulariter abſoluere. Adde ꝙ excõicatus per ſñiam dẽt abſolui per excõicantẽ, vel eius ſuperiorẽ, ſed excõicatus ipſo iure põt abſolui a quolibet ordinario. vide per Arch.in c.2.de ſen.exc.niſi ſit denunciatus per epm, quia dẽt abſolui ꝑ Papã.j̃.in c.tua.& ibi ꝑ ſcribẽtes ꝑ Car.in cle.j.§.j. in 4.q.& ſe. de reb.ec. nõ alie. & ſi excõicat. abſolutio hr̃i non põt, in articulo mortis ab alio poteſt abſolui.c.paſtoralis.§.præterea.& ibi per D.Abb.de off.ordi.

enim geſta ↄ̃ inhibitionẽ iuris eſſent ipſo iure nulla, ſi nõ ſer-
uet̃ modus, vel ordo a iure traditus, & rõ: q͛a tunc deficit iuriſ-
dictio, ita dicit ſingulariter gl. cũ ergo ĩ caſu noſtro ẽps hẽt al's
poteſtatem abſoluendi in ſupradictis caſibus, vt in c. nuper.
l3 in iure exprimat̃, ꝙ nullatenus fiat abſolutio nõ facta ſatisfa
ctione. tñ abſolutio ↄ̃ inhibitionẽ iuris ſine decreto erit vali-
44 da. ¶ † Sed aduerte, quia dubiũ facit cum in dictis iuribus
dicatur nullatenus abſoluat̃, & verbũ nullatenus, adimit pote-
ſtatem abſoluẽdi, vt in d.c. Romana. §. ſnĩas, & tex. 11. q. 4. ex-
cellentisſimus, in fi. dicit, niſi digna ſatisfactione præueniente
nolumus à te prorſus abſolui, & in ſiꝰi not. in c. Romana. §. in
vniuerſitatẽ. de ſen. ex. li. 6. vbi tex. dicit penitus prohibemus.
ꝑ quẽ tenet ibi Hoſti. ꝙ excõicatio eſſet ipſo iure nulla, quia
penitus prohibere eſt in totum poteſtatẽ auferre in tãtum, ꝙ
actus eſſet nullus. & l3 gl. ibi teneat, ꝙ excõicatio valeret, ta-
mẽ Io. An. ibi & cõiter Doc. tenent, ꝙ ſit nulla ex dictione pe-
nitus, ibi poſita, q̃ eſt excluſiua ptãtis ipſo iure ſm Ioan. An. al
legantem ẽt ad hoc tex. in auth. de alie. & emphy. §. ſancimus,
& idẽ tenet Io. An. de ipſa dictione penitus. in c. j. ĩ fi. de poſt.
p̃la. in 6. & Gemi. in d. §. in vniuerſitatem, q͛d eſt menti tenẽ-
dum ad prohibitiones iurium, vel ſtatutorum, quando ſunt
cũ dictione penitus, quia importat nullitatẽ abſq; alio decre-
to. pro qua ẽt gl. in verbo concedatur, & in verbo nullo mõ. in
cle. vt ij qui. de æta. & qua. ex quibus glo. no. d. Ant. in d. cle. j.
de ſequeſt. poſ. ꝙ quãdo ꝓhibitio iuris fit ꝑ verbũ vniuerſale
nullatenus, uel oĩno, vr̃ tacitè contineri decretum, & tollere
facultatẽ diſpenſandi, & fiendi ↄ̃rium, vnde in propoſito cum
ſupradicta iura loquant̃ per verbũ nullatenus, & prorſus, ſatis
ſit idem dicendũ ſicut diceretur penitus abſoluit̃. ſed aduertẽ
dũ, quia ĩ d. §. in vniuerſitatem, iõ eſt excommunicatio nulla,
quia vniuerſitas, vel collegiũ animã nõ h3, & ſic nõ eſt mate-
ria capax excõicationis ꝓut tenuit gl. 7. q. j. deniq;. ſed in alijs
caſibus ſupradictis ſecus per rõnẽ gl. in d. cle. j. de iure pa. tenẽ
dum vr̃, ꝙ abſolutio facta ↄ̃ inhibitionem canonis non ſit nul
la, & iſta eſt de mente gl. in verbo ſatisfactum. in d. c. quoniã,
& in d. c. quãquã. in verbo ſatisfecerint, vbi glo. æquiparat di-
ctos ſic excõicatos à iure excõicatis pro manifeſta offenſa, vn-
de valeret abſolutio nõ facta ſatisfactione l3 ſit iniuſta, vt ſ̃. in
4. q. & q͛d abſolutio in dictis caſibus non ſit nulla tenet Imo.
in d. cle. j. de ſequeſt. poſ. ſuper dicta gl. & idem do. Flo. ibi ĩ 6.
q. & in hac opi. vr̃ reſidere Io. An. in d. c. qm̃, & ita etiã ſequit̃
Gemi. ibi ꝙ abſolutio valeat in dictis caſibus, & ita vr̃ tenen-
dum. non obſtat tex. in d. § in vniuerſitatem, quia ibi materia
non eſt capax, vt ſ̃. non obſtat glo. in d. cle. vt ij qui, quia non
loquuntur in ſententijs cenſuræ, & ꝑꝑ hoc dicebat glo. in ver-
bo attentet. in c. j. de offi. ord. in 6. quod eſt ſpãle in ſententijs
cenſuræ, ꝙ valeant licet à iure ferri prohibeant̃. hinc eſt, ꝙ va
lerent nõ citata tpe, vt d. c. ſacro, & cõſuluit Fed. de Senis ſuo
conſi. 11. ꝙ excõicatio iudicialis lata in tpe feriato valeat, &
dic vt eſt dictũ ſ̃. in 2. q. fortius ergo idẽ eſt dicendũ in abſolu
tione q̃ eſt actus magis fauorabilis, vt nõ ſubijciatur alicui for
mæ iuris. nec obſtat, ꝙ no. Archi. & Ioã. An. in d. c. quãquã. q͛d
ſequit̃ ibi Gemi. quia nõ dicũt, ꝙ abſolutio al'r facta ſit nulla
imo valeret l3 ſit iniuſta, ꝓut tenuit in d. caſibus Io. An. & Ge
45 mi. in d. c. qm̃, † & vide vnũ caſum in quo abſolutio a ſnĩjs cen
ſure eẽt ipſo iure nulla qñ ipſa fuiſſet obtẽta ꝑ vim, vel metũ,
vt eſt hodie expreſſum in c. j. de his quę metus cã. in 6. & p̃di-
46 cta oĩa ſunt bñ notanda. † q. n. ſemel fuit excõicatus ſꝑ p̃ſumit̃
excõicatus niſi ꝓbet ſe abſolutũ, vt eſt tex. ĩ c. ſicut. de ſen. exc.
& in c. ꝓpoſuit. de cleri. excõ. mi. & ibi ꝑ gl. dicentẽ, ꝙ qui fuit
ſemel excõicatus d3 eẽ cautus, vt habeat lr̃as abſol'onis apud
ſe cũ alias nunq̃ p̃ſumatur abſolutus niſi probetur legitime, vt
d. c. ſicut, & alias dr̃, ꝙ qui ſemel incurſus eſt infamia ſemper
p̃ſumitur infamis niſi probetur reſtõ, & diſpenſatio, vt eſt tex.
in c. ex diligenti. j̃. de Symo. obtẽta ergo abſolutione an, & qñ
47 ſit valida, vel nulla plene patere põt ex præcedentibus. ¶ † Vlti
mo q̃rit̃, qñ aliquis denunciat̃ excõicatus ſeu publicat̃ an ĩ ta
li denũciatione & publicatione requirat̃ citatio partis, & al's
abſq; citatione ſit nulla. vide vt plene dicetur. j̃. c. proximo.

SVMMARIVM.

1 *An ſuſpenſio poſſit fieri ab homine non præcedente admonitione.*
2 *Prælati etiam regulares non debent præferre ſententiam cenſuræ in religioſos niſi promiſſa admonitione alias incurrunt pœnam.*
3 *Fallit niſi excommunicatio inferatur ipſo facto à iure, vel à ſtatuto.*
4 *Excommunicatio eſt ſimilis infamiæ.*
5 *Infamia iuris infertur tripliciter.*
6 *Quidam Abbas fuit defenſus à Io. An. quia excommunicauerat ſuum monachum ſine admonitione.*
7 *Excommunicatus a iure poteſt iterum excommunicari ab homine pro eodẽ delicto aliter non citato, & ſine alia contumacia.*
8 *Ad quid operetur multiplicatio excommunicationis.*
9 *A diſciplina, & correctione eccleſiaſtica non appellatur niſi modus excedatur.*
10 *Qua pena puniatur calumnioſe appellaos de iure ciuili, & quid de iure canonico.*
11 *Pœna. l. eos. §. ne temere. C. eo. ti. non habet locum de iure canonico.*
12 *Correctio monachorum primo loco pertinet ad Abbatem, & ibi quod Abbas poteſt punire ſuum monachum abſque conſilio ſui capituli.*
13 *Niſi Abbas eſſet nimis ſeuerus in corrigendo.*
14 *Suſpenſus ingerens ſe diuinis fit irregularis, & a ſolo Papa abſoluitur.*
15 *De forma admonitionis hic remiſſiuæ.*
16 *Paupertas in quibus caſibus excuſet.*
17 *An illa regula, qui non habet ere luat in corpus habeat locum in ciuilibus & quomodo habeat locum dicta regula.*
18 *An in foro conſcientiæ excuſet quis ratione inopiæ.*
19 *Qui ſuſtinuit pœnam corporalem liberatur in totum licet poſt ea peruenerit ad pinguiorem fortunam.*
20 *Qui non poteſt ſoluere multam liberatur ipſo iure ratione inopiæ nec debet cauere ſi ad pinguiorem fortunam peruenerit.*
21 *Ad prælati eccleſiarum, et alij adminiſtratores ſint condemnandi in expẽſis, et in quibus bonis fiet exequutio.*
22 *An iudex a quo, vel ad quem poſſit condemnare in expenſis ſi appellatio eſt deſerta, vel ſi iudex remittat, et pronunciet ſe incompetentem.*

CAP. XXVI.

REpræhenſibilis. Non debẽt prælati pro
ferre ſententiam cẽſu-
ræ niſi admonitione præmiſſa. h. d. primo. ¶ Subdi
ti p̃cipue regulares à diſciplina, & correctione ap-
pellare non poſſunt. h. d. ſecũdo. ¶ Appellanti debet ſtatui ter
minus ad proſequendum infra quem ſi nõ proſequit̃ appl'o
eſt deſerta, & iudex à quo libere ꝓcedat. h. d. tertiò. ¶ Et appel
lans ſi non proſequitur appellato proſequente condemnatur
1 in expenſis. h. d. quartò. & hẽt quinq; dicta. ſm ibi, ſubiecti. ter
tium ibi, ſi vero. quartum ibi, ſi ẽt. quintũ ibi, præcipue. ¶ † No.
primo ex tex. regulam generalem, ꝙ ſnĩa excõicationis ſeu ſu
ſpenſionis nunquã in aliquo caſu ſit ferenda ab homine niſi
canonica admonitione præcedente. Ex quo infertur, ꝙ ab ho
mine non põt ferri excommunicatio pro delicto, vel alio vllo
caſu niſi ſolum pro contumacia in non parendo, vt per gl. 11.
q. 3. epiſcopi. & c. nemo epiſcoporum, & debet excõicato ſu-
ſpenſio, vel interdictum proferri in ſcriptis, & expreſſa legiti-
ma cã, vt in c. j. de ſenten. excõ. in 6. quantum enim ad admo-
nitionem æquiparantur ſuſpẽſio excõicatio, & interdictum,
vt in c. ſtatutum. de ſen. excom. lib. 6. ꝙ aũt hic dr̃ in ſuſpẽſio-
ne limitat ſingulariter Inno. in c. j. j̃. de exceſſi. præl. procede-
re, qñ ſuſpenſio fertur ab homine pro contumacia tunc eſt, ꝙ
requiritur admonitio, vt hic in tex. ſed qñ fertur ꝑꝑ crimen in
pęnã, tũc nulla admonitio requirit̃, ſicut nec in alijs pęnis im-
ponendis, & idem tenuit Inno. in c. ad hæc qm̃. j̃. eod. & licèt
Hoſtien. hic dicat, ꝙ ſi fertur ab homine requirat̃ admonitio
ſꝑ per c. ſicut. j̃. de uita & hone. cle. tamen tenendũ eſt dictum
Innó. pro quo tex. in c. tam literis. ſ̃. de teſti. vbi Papa abſq; ad
monitione impoſuit pœnã ſuſpenſionis. ergo & alij hoc face
re põt, ar. c. in cauſis. ſ̃. de re iudi. & facit c. Romana. §. ſed nec.
de appel. lib. 6. & rõ differentiæ eſt, quia excõicatio non infert̃
ab homine propter crimen, ſed ratione contumaciæ, vt d. c.
ẽpi, & excõicatio nunquã infertur in pęna, quia ſi vult ſe cor-
rigere relaxatur incontinenti, vt ſ̃. c. proxi. cũ ſit medicinalis,
vt d. c. j. ſed ſuſpenſio põt directe fieri ꝑꝑ crimen, & in pœnã
eius, vnde non requiritur tunc admonitio ſicut nec in aliis pę
nis, & facit ad hoc tex. in c. 2. de cle. excõ. ibi, in criminibus ſu-
2 ſpenſus, &c. tenuit Inn. in d. c. j. j̃. de exceſ. præla. ¶ † Secundo te
ne menti ex hoc tex. ibi niſi, ꝙ licet nullus iudex, vel prælatus
ẽt regularis debeat proferre ſnĩas cenſurę ẽt in religioſos niſi
præmiſſa canonica admonitione, vt hic & j̃. de ſenten. excõ. ſa
cro, & alias incurrit pœnã de qua ibi, & hic in gl. 2. q. j. in ſum
3 ma. † tamen omni caſu quo excõicatio infertur ipſo facto a iu
re, vel alia conſtõne propter delictum tunc poterit iudex, vel
prælatus ſubditũ delinquentẽ in illo delicto excõicare abſque
alia admonitione tex. eſt hic no. & ſing. ſm Panor. vnde dicit
4 hic Bal. ꝙ † excõicatio eſt ſimilis infamiæ iuris. j̃. de ſen. excõ.
5 decernimus. ĩ 6. † quia ĩfamia iuris infertur tripliciter. primo
per ſnĩam, ſecundo ex genere pęnæ. tertio ipſo iure ſeu ipſo fa
cto. ita dicit gl. no. in l. ictus fuſtiũ. ff. de ĩfami. Et ex his refert
6 hic Io. An. † ꝙ quidã Abbas fuit ſemel defenſus, qui abſque
admonitione excõicauerat monachũ ſuũ pro eo, quia abſq;
licentia exiuerat monaſteriũ, & repertum fuit ſtatutũ in mo-
naſterio imponens excõicationẽ ipſo facto pro dicta cã. vnde
alia admonitio non fuit neceſſaria, vt hic in tex. quia ſicut ex-
cõicatio lata a iure, vel a ſtatuto non requirit admonitionem
vt in c. 2. de conſti. lib. 6. ita ſi fertur ab homine pro eodẽ deli-
cto, vt hic tex. qui ponit vnũ caſum ſingularem in quo ab ho-
mine poteſt directe ferri excõicatio ꝓ delicto, & nulla admo-
7 nitio requiritur. † ex quo tex. ẽt mirabiliter infertur ſecundũ
Panor.

Panor.ꝙ excōicatus a iure pro certo delicto poteſt iterum ex
communicari ab homine pro eodem delicto aliter non cita-
8 to, & alia contumacia de nouo non contracta, † & quid opere
tur multiplicatio excōicationis, vide per gloſ. in c.ita quorun
dam.j.de Iude. Et dicit hic Hoſtien. per hunc tex.ꝙ iudex poſ
ſet denunciare excōicatum à canone abſq; alia citatione, qñ
factū eſt notoriū. ſecus aūt quādo vellet declarare factum ex
quo īſurgit excōicatio,vel alia pęna,licet ipſo facto illata a iu-
re,tunc enim in declaratione foret neceſſaria citatio partis ad
finem executionis prędictę,ar.c.cum ſ'm.de hæreti.lib.6.& ff.
de iure fiſci.l.eius qui delatorem,& ibi per Bar.nam ēt in no-
torijs requiritur citatio,quādo pars poſſet lędi,vt eſt gl.in c.ad
noſtram.el.3.ſ.de iureiur.de quo arg.vide dicta not. in c.cum
ſit.in fin.& in c.peruenit.ſ.eod.Hinc dicit gloſſ.ordi.in verbo
priuatos.in c.cupientes. §.qđ ſi per xx.de elec.in 6. quod licet
alias a pœna legis nō appelletur.j.eo.c.quia nos.& ff.de verb.
ſig.l.ſi qua pœna quia iuris executio ſeu pęna non hēt iniuriā
ff.de iniuri.l. iniuriarū.tamē à ſnīa declaratoria iudicis decla-
rantis,& pronūciantis aliquem incidiſſe in pœnā legis,vel ſta-
a tuti,bene poterit appellari [a] ſ'm gl.ibi,& facit gl. in verbo,no-
9 tata in cle.fi.de cenſi. ¶† Tertio nota, & ita allegat, ꝙ a corre-
ctione ſeu diſciplina eccleſiaſtica non appellat, vnde religio-
ſus non pōt appellare a pœna imponenda ſ'm regulam ſuam
ſeu ſcđm ſtatuta ſui ordinis cū ea ſtatuta ſint eis leges factæ.c.
ad noſtram.ſ.eo. & hoc niſi modū excederet.j.e. c. de priore.
10 ¶† Quarto no.ꝙ non ꝓſequens appellationē licet fuerit fru-
ſtratoria nō punitur de iure canonico vlla alia pena extrinſe-
ca niſi ſolum condēnatione expenſarū ſcđm Panor. vt patet
hic in tex.& idem Bal.hic dicens, ꝙ non punitur criminaliter
11 † & iō.l.eos.§.ne temere.C.eo.ti. nō habet locū de iure cano
nico,& ita voluit glo.ſing.in l.j.ff.a quibus app.non lic. ſcđm
12 Bal.hic. ¶† Vltimo no.ibi prælati,& capituli.arg.ꝙ Abbas nō
poſſit punire ſuū ſubditū abſq; conſenſu ſui capituli. ſed tex.
in c.Ioannes.j.de regu.probat,ꝙ ſolū Abbas hoc poſſit, & ita
ſequitur ibi Io.An. quia prima correctio monachorū ſpectat
ad ipſum ſolū Abbatē.23.q.2. nulla. Non ob.tex. hic, quia dꝫ
captum pro loco aut pro capitulo regulæ,& lꝫ eps non corri-
gat clericos ſuos abſq; eius capitulo.j. de his, quæ fiunt à præ-
la.nouit. tamen in hoc plus pōt Abbas cū ita ſibi concedatur
13 p r'am per Papā approbatā. ¶† Quando tamen Abbas eēt ni-
mis ſeuerus in corrigēdo,tunc deberet adhiberi capitulum,&
ita ſit tex.hic ſecundū alium intell'm quē refert Io. An.ad hūc
14 tex.in c.j.de cenſi.lib.6. ¶† In gl.j.in fi.& ſi durante ſuſpenſio-
ne ingerit ſe diuinis fit irregularis,vt ī c.is cui. de ſentē. excō.
li.6.a qua irregularitate ſolus Papa abſoluit,vt ibi,& in c.j.eo.
15 ti.& lib. † & de forma huiuſmodi admonitionis vide tex.in c.
conſtitutionem.de ſen.excom.lib.6. ¶ In gl.2.ibi tenet no. ex
gl.ꝙ valet excōicatio nulla præcedente admonitione ſeu cita
tione,& idem gl.11.q.3.in ſumma.& 2.q.1. in ſumma, & pro-
batur in d.c.ſacro,quod procedit ēt in iudice delegato ſecun-
dum Inno. in c.illud.j.de cleri.excom. & probatur in c.ſtatui-
mus.de ſenten.excom.lib.6.per locum a ſpeciali.de quo vide
plene,& no.dicta.ſ.c.proxi. ¶ In gl.in uerbo tunc,in fi.quid au
tem ſi eſſet lapſum tantū tempus ita ꝙ ſit certū infra reſiduū
nō poſſet ꝓſequi.dicit hic Goff.ꝙ debet expectari, ꝙ totus ter
minus decurrat,arg.c.cōmiſſa.de elec.lib.6. licet Hoſtien.hic
ꝯrium velit, & non bene ſecundū Io. An. vnde ſi iudex a quo
interim aliquid innouaret eſſet ipſo iure nullū ſecundū Bald.
hic.dictio enim tunc,hic in tex.denotat extremitatē,& finē tē
poris.ff.de cond.& demon.l.4. & de his uide plene dicta in c.
16 perſonas.ſ.eo. ¶† In gl. fi. ibi,nō habet proprium,vt quia ſint
regulares.j.de ſta.mona.c.cū ad monaſteriū,& idē voluit glo.
4.in c.de multa.j.de præben.hinc dr̄ in l.hos accuſare.§.omni-
bus.ff.de accuſa.& ꝙ qui nihil hꝫ nihil ſoluere poteſt, & alibi
dr̄,ꝙ inopia eſt quædam ſpecies defenſionis.ff.de procurato.
l.Titius,& in l.nam his.de dolo,& ſ.de reſti. ſpo.c.olim. quia
inanis ē actio quā inopia debitoris excludit, verū tamē
licet inopia excuſet à pęna temeritatis, vt hic, tamē nunquam
excuſat a pœna ꝯctus: vt l.diuus Veſpaſianus.ff. de iurepatro.
17 vbi ad hoc tex.no.ſecundū Bal.hic. ¶† In ea.gl. ibi, ſecundum
arbitriū,& poterit arbitrari, ꝙ ex hoc, quia qui non poteſt ſol-
uere luat in corpus,vt in c.finem litibus.hic alle.vbi quādo il-
lud,ꝙ dēt ſolui eſt pęna ex parte ſoluētis: ſed ex parte eius cui
dēt fieri ſolutio eſt intereſſe,habet locum illa regula, qui non
pōt ſoluere luat in corpus,vt eſt tex.ſing.in c.finem,& iō dubi
tatur an dicta regula de qua ibi,& in l. quicunq;.C. de ſeru.fu
gi.& in l.fi.ff.de in ius vocā. & in l.qui ædes. ff. de incend.rui.
naufra.habeat locum in obligatione ex cā ciuili.glo.in verbo,
ſi habent, in c. ſicut dignum. de homicid.ſentit ꝙ ſic. pro quo
facit d. c.fi.Sed ꝯrium tenuit glo. 14.q.6.c.j. vbi not. voluit, ꝙ
illa regula, qui non pōt ſoluere luat in corpus,non habeat lo
cum in obligatione ex ꝯtu, vel alia cā ciuili. tūc enim qui nō
pōt ſoluere non luit in corpus. ſufficit enim tunc cedere bo-
nis, vt in l.j.C. de ceſ.bo. & idem voluit gl. in regu. peccatum
in 6.in prin.& ita etiam determinat Bal. in l.fi.§. & ſi præfatā.
C.de iure delibe.circa medium. Non ob.tex. in d.c.fi.quia ibi
obligatio oritur potius ex delicto,quia condemnatur in expē-
ſis rōne calumniæ,vel contumaciæ, & contumacia eſt delictū.
ff. de re mili. l. omne delictum, & de interrog. actio. l. ſi fi-
lius, & ibi gl.vnde ex parte ſoluentis condemnatio expenſarū
18 eſt pœna,vt in c.diſpēdia,in fi.de reſcri.li.6. †Et ſcias,quod nō
ſolum in foro iudiciali, ſed ēt in foro conſcientiæ excuſatur
b quis in omni caſu rōne inopiæ[b] ſecundū gl.in d.c.ſicut dignū.
& in d.regu.peccatū,& eſt tex.in c.cum tu.de vſur.Si tamē po
ſtea perueniret ad pinguiorē fortunam ſoluere teneretur.j.de
19 ſolu.c.Odoardus.ff.de ceſ.bono.l.is qui bonis. † Intellige niſi
iam primo ſuſtinuiſſet pœnas corporales: tunc enim ille ꝓ eo,
quia non potuit ſoluere ſi luit in corpus eſt ex toto liberatus.
& ſi deueniret ad pinguiorē fortunā amplius non tenetur, &
ita dixit gl.no.in d.c. ſicut dignū, & in d.c.j. & in d.reg.pecca-
tum. pro quo textu in l. ſed ſi vnius. §.ſi ante.ff. de iniur.& ita
procedat,quod no. Ange.in l.ſi quis id quod,in fi. in prin.ff.de
iur.om.iudi.vbi no.per eū dicentē, ꝙ ſi habes amicum incar-
ceratum pro magna quātitate,intellige tu ex cā criminali, tūc
eſt cautela, ꝙ habeas iudicem amicū, & gratioſum qui ei im-
ponat pęnā corporalē leuē: puta pęnā à aquæ calidę, vel leuis
turę, & facias fieri publicū inſtrumentū,quod hæc tortura fuit
illata, vt ſic lueret in corpus pro eo, quia ſoluere non poterat
ſecundū Ange. ibi. tunc.n. ēt ſi poſtea fieret ſoluendo non po
20 terit plus ꝯueniri, vt ſ.in d.l. ſed ſi vnius.§.ſed ſi ante. †In mul-
cta verò impoſita a iudice abſq; dubio rōne inopię fit remiſ-
ſio,& liberatio totaliter,vt eſt tex. in l. illicitas,in fi. ff. de offi.
præſid. nec dēt luere in corpus: nec debet cauere de ſoluendo
ſi ad pinguiorē fortunā peruenerit.nec ēt teneretur dato ēt,ꝙ
ad pinguiorē ſtatum deuenerit poſtea, vt ibi habetur, & ita ēt
Io. An.& do. Flo. in c. auctoritate.de inſti.in prin. vbi no. vide
21 de his per Io.And. ¶† In ea.gl.in fi.Si poſito, quod religioſi quī
proprium non habent euitent condemnationem expenſarū.
Quid in clericis ſecularibus habentibus beneficia. reſidet hic
Hoſti. & Io. An. ꝙ licet tales nihil haberent ex proprio patri-
monio tamen fit executio ī fructibus beneficij, dummodo ec
cleſia ex hoc enormiter non lędatur,& hoc per tex.in c.perue
nit.de fideiuſ.ſicut in ſimili dicitur de epiſcopo committente
feloniam: quia in eius vita perdit feudum poſtea redit ad ec-
cleſiam,vt in c.ſi clericus.de capel.mona.ſecundū Io. And.di-
centē: ita eſſe tenendum quicquid aliter uoluerit Archi. in c.
ſtatutū.§.aſſeſſorē. de reſcrip. in 6. & ita tranſit hic do. Ant.&
Imo. Sed aduerte quia Archi.in d.§.aſſeſſorem, & in c. eos.de
ſen.excom.in 6.cum quo tranſit ibi Io. An.& Gemi. tenet, ꝙ
clericus de facultatibus eccleſiæ cum habeat ad vſum non po
terit ſatisfacere. arg.16.q.3.§.vlt. & in cle. volentes.§.j.de hæ-
re.quare concludit hic Panor. ꝙ aliquando clericus condem-
natur in expenſis in propria cauſa,tunc ſententia non manda-
tur executioni in bonis eccleſiæ:ſed in patrimonialibus ſi ha-
bet,vt dicitur hic in gl. & in d.c.de multa. Sed ſi non habet pa-
trimonium ſed beneficium tunc reſpectu portionis fructuum
qui habent conuerti in vtilitatem eccleſiæ non poſſet fieri exe
cutio arg.regulæ, delictum,in 6.& 16.q. 6.ſi epiſcopum. ſed re
ſpectu fructuum, qui habent percipi per beneficium dicit Pa-
nor. quod etiam in talibus non poſſet fieri executio.quia cle-
ricus habet participare fructus beneficij quatenus indiget ad
neceſſitatem ſui victus, & non aliter. 11.q. 2. ſed epiſcopus. &
12.q.2.§.fi.cum ſeq.Sed opi.Hoſti.& Io. An. hic poſſet proce-
dere in clericis perſonaliter beneficiatis: quia attenta conſue
tudine generali faciunt fructus ſuos, & poſſunt de his conde-
re teſtamentum,vt per gl.ordi.in verbo reſeruari.in c.præſen-
ti.de offi.ordi.in 6. dummodo executio in redditibus benefi-
cij non ſit talis, quod clerici habeāt mendicare in opprobriū
eccleſiæ, dicit tex.in c.Dyaconi.lo vlti.93.diſt.ideo eſt, ꝙ cleri
cus, qui dicitur miles celeſtis militiæ, vt in c. 2. de penis. in 6.
habet beneficium,vt non exigatur niſi in quantum facere po-
teſt deducto ne egeat, vt voluit glo. ordi. & not.in l.miles.ff.de
re iudi. Aliquando clerici litigant nomine eccleſiæ collegiali-
ter:& tunc executio in expenſis fiet in bonis eccleſiæ, quia de-
lictum prælati,& capituli bene nocet eccleſiæ, vt per gl. not.in
c.2.de ordi.cogni. & in d.regu.delictum, & pro hoc dicto eſt
tex.no.in c.2.ſ.de dolo, & contu.vbi hoc probatur etiam in re
ligioſis, aliquando clericus, vel prælatus litigauit ſolus,tunc
concludit hic Panor. ꝙ debet ſoluere de eius patrimonio, vt
eſt tex.

ADDITIONES.

a A pœna legis non appellatur,uide not.in c.peruenit.ſ.eo.

b Inopia excuſat non ſolum in foro iudiciali ſed etiam in foro conſcientiæ, & multa inducta in fauorem inopiæ ſeu paupertatis.uide per And. Sic. in cap. ſignificantibus.de off.deleg.Fel.in c.2.de præſcrip.fi.col.

eſt tex.no.ad hoc in l.non eſt ignotum. C. de adminiſtra.tut.
vbi ſi tutor egit iniuſtam litẽ tenetur ſoluere expenſas de ſuo,
& nõ de bonis pupulli, licet egerit nomine pupilli, & ita dicit
glo. ſing. ibi dicens idem in prælatis eccleſiarum, & hoc idem
dicit Bar. tenendum eſſe in omni adminiſtratore qui temere,
aut calumnioſe egit, vt ſoluat expenſas de ſuo, quia eccleſia,
vel dominus non cenſetur mandaſſe rem iniuſtam. ff. de cõd.
indebi.l.ſi procurator.¶ Verum ſi prælatus, vel clericus nõ ha
bet ex proprio patrimonio remanet tunc dubitatio ſupradi-
cta de qua plenius per Docto.in c. peruenit. vbi communiter
reſidere videntur, quod de conſuetudine fiat executio in fru-
ctibus beneficij,& capiantur in cauſa iudicati durante vita il-
lius deducto tamen ne egeat vt s̃.Et adde prædictis dictum In-
no. in c.j.cir.fi.s̃.vt lite non conte. vbi voluit, quod ſi eccleſia
litigat per procuratorem, qui ratione contumaciæ, vel aliter
condemnatur in expenſis, quod executio fiet in bonis eccle-
ſiæ, quando procurator delinquit in his, quæ habuit in manda
tis, quia imputari debet eccleſiæ ſi malum procuratorem eli-
git.ff.de mino.l.cum mandato.ſecus ſi deliquit procurator ĩ
his, quæ non includebantur ſub mandato: tunc enim non no
ceret eccleſiæ, vt in d.l.ſi procurator.Et adde etiam glo.no.16.
q.4. placuit.quæ voluit quod ſi prælatus ratione negligentię
paſſus ſit præſcribi rem eccleſiæ, quod ipſa, & eius hæredes te-
nentur conſeruare eccleſiam indemnem. facit tex.& gl. 12.q.
4.quicunque.& in l.quicquid.C.arbi.tute. Hinc eſt, quod om
nia bona prælati ſunt tacitè hypothecata eccleſiæ pro negligẽ
tia, & mala adminiſtratione, vt per gl. in c.ex literis. de pigno.
ſicut dicitur in bonis tutoris, vel procuratoris, vt in l.pro offi-
25 cio.C.de adminiſtra.tuto. ¶† Extra glo. quia eſt hic tex. quod
deſerta appellatione appellans condemnatur in expenſis du-
a bitatur per quem iudicem.[a] & concludunt hic Doc. quod aũt
appellans nullo modo fuit proſecutus cauſam, & tunc debet
condemnari per iudicem à quo, vt eſt tex.in c.1.eo.ti.lib.6.po
terit etiam condemnari per iudicem ad quem, vt in dicto ca-
ſu, prout tenuit Ioan. And. ibi, & eſt tex. hic qui debet intelligi
de iudice ad quem ex quo partes coram illo habent cõparere.
Quando autem cauſa fuit cępta coram iudice ad quem debet
fieri condemnatio expẽſarum per eum licet appellatio ſit de-
ſerta.tex.eſt no.in c.ex parte.s̃.de reſcri p.Nec ob.ꝙ deſerta ap
pellatione iuriſdictio ſit reuerſa ad iudicem a quo vt l. eos, &
ibi gl.C.eo.ti.quia licet iudex pronunciet inſtantiam perem-
ptã põt cõdemnare partem in expenſis, ita Bar. in l.2. C. vt in-
tra cer.temp.& licet iudex pronunciet ſe incompetentem, &
appellationem deſertã, & ſic ſe non iudicem. tamen poteſt, &
dẽt cõdemnare partem in expenſis, vt eſt gl.ordi.in c.ſedes. de
reſcrip.& in cle.j.e.ti. de quo articulo vide plene dicta in c. ex
ratione.s̃.eo.in 7.membro principali, circa fi.

ADDITIO.

a Per quem Iudicem debeat fieri condemnatio expenſarum? Adde not.in c. ex ratione, ſupra eo.in 7.principali membro & in c. vt debitus 2. col.infra eo.

SVMMARIVM.

1 *Non imponitur neceſſitas iudici a quo aſſignandi terminum appellanti ad proſequendum appellationem.*
2 *Fas tibi ſit, non importat neceſſitatem.*
3 *Iudex non neceſſitatur ſupplere ſi nolit ea, quæ ſunt ſui officij nec dum grauare ſi non ſuppleat.*
4 *Iudex recuſatus poteſt compellere partes vt eligant arbitros vel arbitrum qui de cauſa ſuſpicionis cognoſcat.*
5 *In cauſa ſciſmatis poſſunt partes capi per principes ſeculares, vt eligant vnum, qui decidat quando concilium non poſſet faciliter congregari.*

CAP. XXVII.

AD hæc. Appellans cogitur per iudicem pro-
ſequi appellationem: aut parere ſentẽ
tiæ, & recuſans iudicem, vt ſupectum cogitur aliũ
eligere cuius authoritati pareatur. h. d. Et ſecunda
1 pars ibi, aut ſi alterutra. ¶ † Tene menti primo ſingulariter
ex tex. ibi, fas tibi ſit &c. quod non imponitur neceſſitas iudi-
ci a quo aſſignandi terminum appellanti ad arripiẽdum iter:
vel ad proſequendum. vnde eſt in facultate iudicis a quo vtrũ
velit aſſignare terminum appellanti, vel relinquere appellan-
1 tem in termino iuris, & hoc probat text. † ibi, fas tibi ſit. non
enim importat neceſſitatem ſicut verbum, poteſt. l. ſæpę. ff. de
officio. pręſid. s̃. de offici. delegat. ca. conſuluit, & ita tenet
Hoſtien. hic per hunc text. quia non quicquid iudicis poteſta-
ti permittitur iuris neceſſitati ſubijcitur, vt d.c. conſuluit. &
l.non quicquid. ff. de iudi. ex quo infertur, quod non dicere-
tur iudex grauare partes in aſſignando, vel denegando hũc ter
minum, cum ſit in mera facultate ſua, vt hic in tex. Hinc dice
3 bat ſingu. Specu. ti. de offi. iudi. §. impedit. poſt prin. † quod nõ
poteſt appellari a iudice ſi non facit id quod ex officio ſuo ſup
a plere poterat,[a] quod dictum ſingu. tene menti, & ita commu-
niter ſequuntur Doc. in c. exceptionem. s̃. de exce. quando ta
men eſſet veriſimilis ſuſpitio contra appellantem: tunc iudex
peccaret ſi non aſſignaret hunc terminum, quia debet obuia-
re, malitijs hominum. s̃. de reſcrip. c. plerunque. ff. de rei vẽd.
l. in fundo. cum multi appellent, vt differant lites per annum,
vel biennium: ideo eſt, quod tex. no. j̃. c. proxi. quando eſt præ
ſumptio malitiæ vtitur tunc verbo mãdamus, & facit etiam
c. peruenit. s̃. eo. vnde neceſſe eſſe tunc fieri aſſignatio termi-
ni. 14. q. j. quod præcipitur. & ita ſequitur hic Panor. ¶ Secun-
do no. ex ſecunda parte modum procedendi per iudicem recu
ſatum, vt ſic euitet recuſationem, & etiam vt impediat proba
tiones fiendas ſuper ſuſpitione, quia ſi non vult cõtendere ſu-
per cauſa ſuſpitionis poteſt compellere partes ad eligendum
iudicem qui de cauſa principali cognoſcat, & tunc non debet
deueniri ad electionem arbitrorum, & ita tex. hic in ver. iudi-
cem, intelligatur de iudice habente cognoſcere de cauſa prin
cipali. poſſet etiã iudex recuſatus vti alio remedio ſcilicet de-
legare alteri cauſam: vt in c. ſi quis contra clericum. s̃. de fo-
4 ro compe. & in c. iudex ab apoſtolica. de offi. dele. in 6. † Vlti-
mo no. ſecũdum alium intellectum, quod iudex recuſatus po-
teſt compellere partes, vt eligant arbitros, vel arbitrum, qui
de cauſa ſuſpitionis cognoſcat de quo. j̃. eo. c. cũ ſpeciali. poſ-
ſent ipſę partes eligere vnum ſolum arbitrum, & ita ſit tex. hic
in verbo iudicem. intelligendo de iudice electo ad cognoſcẽ-
5 dum de cauſa ſuſpitionis ſm Bal. colligentem ex hoc ar. † ꝙ
in cauſa ſchiſmatis poſsint partes cõpelli, vt eligãt vnũ, qui
cauſam decidat quando concilium non poſſet faciliter cõgre
gari, & ad hoc poterunt compelli per principes ſeculares cau
ſatiuè ſubtrahendo eis redditus, & obedientiam, vt in c. vbi
periculum. de elec. lib. 6. ſecundum Bal. hic. Dubium tamẽ fa
cit, quia cauſa fidei non poteſt compromitti. ar. c. penul. s̃. de
reſtitu. in integ. cum ſit de maioribus cauſis. j̃. de bapti. ſ. c. ma-
iores. ideo eſt, ꝙ ſolum concilium dicitur iudex competens
in cã fidei, & ſchiſmatis. 19. diſtinct. Anaſtaſius, & ibi ꝑ glo.

ADDITIO.

a Appellari non poteſt a iudice ſi non facit id quod ex officio ſuo poteſt ſupplere, uide etiam in c. ſæpè. infra e. col. fin.

SVMMARIVM.

1 *Canonicus non poteſt per alium deſeruire, & poteſt cogi ad reſidentiam, ualeret tamen ſtatutum in contrarium.*
2 *A præcepto extraiudiciali poteſt appellari ſi læditur.*
3 *Non requiritur admonitio iudicialis, quando ſit præceptum, vt quis reſideat in beneficio.*
4 *Vnus caſus quo in eccleſia ponitur vicarius temporalis.*
5 *Vbi eſt rationabilis excuſatio a præcepto de reſidendo poteſt appellari.*
6 *Beneficium etiam xx. ſolidorum requirit reſidentiam perſonalem.*
7 *An, & quando à præcepto poſſit appellari, & in appellatione debeat exprimi cauſa grauaminis.*
8 *An ab interlocutoria habente uim diffinitiuæ poſſet appellari nulla expreſſa cauſa grauaminis, quod eſt ſingularis limitatio ad cle. appellatum. eo. tit.*

CAP. XXVIII.

PEruenit. Si canonicus monitus, vt reſideat in
beneficio appellat ſtatuitur ſibi ter-
minus ad proſequendum, & interim eius benefi-
cio deſeruitur per Vicarium ſuſtẽtãdum de prouẽ
tibus beneficij: & ſi appellans non proſequitur, vel nõ facit re-
ſidentiam priuatur beneficio. h. d. & ſecunda pars ibi, cum au
1 tem. ¶ † Tene menti, & ita allegatur, quod etiam canonicus
poteſt cogi ad reſidentiam, & ad ſeruiendum perſonaliter in
eccleſia in qua habet præbendam: ex quo infertur, ꝙ de iure
communi non poteſt canonicus per alium deſeruire, ſed de-
bet ipſe perſonaliter. tex. eſt hic. facit c. conquerente. j̃. de cle.
non reſi. Valeret tamen conſuetudo, & ſtatutum in eccleſia
ſuper non reſidentia, & vt percipiat quis fructus præbendę, &
beneficij in eius abſentia, vt eſt gl. ordi. in c. cum oẽs. s̃. de cõ-
ſti. de quo ibi plenius per Doc. ponentes an valeret conſuetu-
do, vt ſaltem non teneatur deſeruire per alium. de quo etiam
2 habetur in c. extirpãdæ. §. qui vero. j̃. de pręben. ¶† Secũdo no.
& ita allegatur, ꝙ a pręcepto extraiudiciali poteſt appellari ſi
3 pars ex tali pręcepto lęditur. ¶† Tertio no. ꝙ nõ requirit̃ mo-
nitio ſeu citatio iudicialis, quando ſit pręceptum vt aliquis
redeat in eius beneficio: ſed ſufficit extraiudicialiter: nec ẽt
requiritur ſententia priuatiua. ſufficeret, ꝙ extraiudicialiter
amoneatur propter non reſidentiam, vt in c. ex tna. j̃. de cleri.
nõ reſi. & ita refert hic Panor. Oldra. cõſuluiſſe. tex. tamẽ hic
4 in fi. facit, ꝙ debeat interuenire ſñia priuata. ¶ † Quarto no.
vnum caſum in quo ĩ eccleſia ponitur vicarius temporalis. fa-
cit. c. clericos. s̃. de offi. vica. non tamen eſt licitum alicui talẽ
vicariũ cõſtituere abſq; authoritate ſuperioris, vt hic, & in c.
5 cum ex eo. de elec. in 6. vbi de hoc vide. ¶† Vltimo no. quod a
pręcepto de reſidẽdo in eccleſia poteſt appellari. intelligo qñ
allegatur aliqua rationabilis excuſatio. arg. c. ad ſupplicatio-
nem. s̃. de

tionem.ſ.de renun.alias non admitteretur appellatio, vt c.
6 relatum.ſ.de cle.non reſi.& dic vt ibi.¶†In gl.j. in prin. nota
regulam huiuſmodi gl.de iure communi eſſe, quod beneficiũ
quantuncunque ſimplex,& ſi eſſet beneficium minimum, &
20.ſolidorum,requirit perſonalem reſidẽtiam, vt eſt tex. in d.
c.conquerente. An tamen valeat cõſuetudo in cõtrarium.dic
7 vt ſ.& per gl.no.in cle.gratiæ.de reſcriptis.¶† In gl. 2. ibi ho-
die.dic ſm Abb.& Io. An.quod etiam hodie valeret appella-
tio,quando appellatur a præcepto habente vim diffinitiuę ẽt
8 ſi non ſit expreſſa aliqua cauſa in appellatione:† quia interlo-
cutoria habens vim diffinitiuæ regulatur ſm naturam diffini-
tiuæ, & expreſsio cauſæ in appellatione non requiritur, ꝙ eſt
ſingularis limitatio ad cle.appellatum.eo.ti. & ita ſequuntur
hic Doc.& do.Flo.ibi.& Bal.in l.in minoribus. C. de his qbus
vt indig.vbi no.de his per eum,& tenet Ro.in deciſi. 13. quæ
incipit item ſi iudex,& dec.85.quæ incipit,item ſi à ſententia.
concludentes,ꝙ ab interlocutoria habẽte vim diffinitiuæ poſ
ſit iuſtificari applło ex alijs cauſis quam expreſsis ſicut appel-
latio a diffinitiua.Et ſubdit hic no.Io.An.ꝙ qñ præcepta fiunt
cum cauſæ cognitione,& poſt litis cõteſta. ꝙ habent vim diffi
nitiuæ,alś ſecus per ea,quæ habentur in c.dudũ. el 2.ſ.de ele.
Bar.tamen in l.non fatetur. de confeſ.voluit,ꝙ vbicunque prę
ceptum ſit cum plena cãæ cognitione habeat vim diffinitiuæ
alś ſecus.& ita eſt de mente gl.no.in c.ex parte in Chriſto.j.de
ver.ſign.& vide per Spec.ti. de appel.§.j.ver.in quibus.in glo.
in verbo,aſsignes,in fi.gl.ponit hic duas rationes quare inno-
uatio fit hic pendente appellatione. prima ratio eſt ſpecialis.
ſ.fauore eccleſiæ,& diuini cultus. Secunda ratio eſt generalis
& no.ſ.rõne præſumptionis,quæ erat contra appellantem, qa
præſumebatur fruſtratoria appellatio,& iſte eſt vnus no.caſus
in quo licite appellatione pendente fiat innouatio poſſeſsio-
nis.ſimile in c.fi.ſ.de eo, qui mit.in poſ.& per Doc. in c. cum
perſonæ.de priuil.in 6.Si aũt iſte canonicus allegabat,ꝙ ex cõ
ſuetudine,vel priuilegio non tenebatur reſidere, vt quia tenet
ad minus ſeruire per vicarium non dr innouari ſi fit id, quod
fieri deberet ẽt ſi pro ipſo appellante pronunciaretur,quia fru
ſtra expectatur euentus cuius nullus eſſet effectus.ff. ad Velle.
l.aliquando.ſ.de offi.deleg.cum contingat.

SVMMARIVM.

1 *Seruus poteſt inuito domino ad baptiſmum promoueri, tamen non fit liber contra opinionem vulgarium, tamen non poteſt promoueri ad ſacros ordines inuito domino.*

2 *Princeps etiam non recognoſcens ſuperiorem in his, quæ concernunt decorem, & honeſtatem Chriſtianæ religionis, ſubeſt ſummo Pontifici.*

3 *An appellatio friuola, vel contra ius ſit recipienda, & teneatur iudex ſuperſedere.*

4 *A pœna legis non appellatur.*

5 *An ab iniquitate ſtatuti ſit neceſſaria appellatio, vel ſit ipſo iure nullum & non tranſeat in rem iudicatam.*

CAP. XXIX.

COnſuluit. Appellatio ꝯ ius nõ admittitur.
h.d. Vel ſic,a iudice exequente iu
riſdõnẽ nõ appellat.h.d.& nõ diuidit.¶No.ꝙ non
lz iudęo,vel in fideli hr̃e ſeruũ chriſtianũ de quo ĩ
c.j.& fi.j.de iudęis. vbi dr̃,qđ infidelis nõ põt hr̃e mancipium
chriſtianũ ſiue fuerit chriſtianus p̃rio ſiue poſtea effectus, aut
1 ẽt velit fieri. † vnde eſt ibi tex.ꝙ ſeruus inuito dño põt ſuſcipe
re baptiſmũ licet nõ poſsit promoueri ad ordines inuito dño,
vt in c.2.ſ.de ſeru. nõ ordi. cũ ergo hoc ſit ſpeciale,& prohibi
tũ in iudęis habere mancipiũ chriſtianũ infertur,ꝙ chriſtiano
nõ prohibeatur habere mãcipiũ chriſtianũ, qđ eſt contra opi.
vulgariũ credentium, ꝙ eo ipſo, ꝙ ſeruus ſuſcipit baptiſmum
fiat liber ſolum eſt ſpãle ꝯ infideles, vide.54. diſt.fraternitatẽ.
& licet iudæus non poſsit habere mancipiũ chriſtianũ tamen
nõ eſt ſic econtra, qa chriſtianus nõ prohibetur hr̃e iudæum
mancipium.nõ tamẽ, vt cum illo moret.ita dicit gl.4.di.man-
2 cipia.¶†Secundo no.principem ſecularem ẽt nõ recognoſcẽ
tẽ ſuperiorẽ non poſſe ſtatuere in ſuo regno aut permittere,ꝙ
iudęi habeant, vel habere poſsint mãcipium chriſtianũ, vt hic
in tex.ex quo ĩfertur eadẽ rõne dicẽdũ,ꝙ non poſſet princeps
ſecularis in regno ſuo permittere, ꝙ iudæi non deferãt ſignũ
& habitũ diſtinctũ ꝑ quẽ publicè a chriſtianis dignoſcãtur, vt
in c.in nõnullis.j.de iudæ.principes.n. ſeculares q̃tuncunque
ẽt non recognoſcentes ſuperiorẽ ſubſunt Papæ in concernẽti
bus periculũ aĩæ,aut decorem,& honeſtatẽ chriſtianæ religio
3 nis.tex.eſt hic no.& facit c.j.de homi. in 6. ¶ † Vltimo no. &
ita allegat,ꝙ qñ appellatio eſt ꝯ ius, vel manifeſte friuola non
debet admitti,& non tenetur iudex a quo ſuperſedere.ſed po-
tius ad executionẽ procedere,vt hic dr̃.Tu intellige,& limita
niſi allegetur aliqua cã rõnabilis in caſu ſpeciali permiſſa.tũc
enim appellatio ꝯ ius reciperet, vt patet.ſ.c.proxi. de quo di-
cetur.j.in c.de priore.¶In gl.in fi. & ratio eſt,quia ius neminẽ
grauat. hinc dicitur,ꝙ iuris executio nõ hẽt iniuriam.ff.de in-
4 iur.l.iniuriarum.†Ideo eſt, ꝙ à pœna legis non appellat.j. eo.
c.qa nos. & ff.de ver.ſi.l. ſi qua pęna. cum ergo ius neminem
grauet iõ appellari non põt. ex quo cauſa immediata appella-
5 tionis eſt ipſum grauamen, vt in c.ſuggeſtũ. ſ. eo. † & inducit
hic Panor.ꝑdicta ad qõnẽ vtrum ab iniquo, & iniuſto ſtatuto
poſsit appellari, vel ſit ipſo iure nullum. de quo ar. hic per eũ.
& per Bal.in l.iudicibus.C.eo.ti.per Bal.in l.oẽs populi. ff. de
iuſti.& iure.per Doc.in c.cum oẽs.ſ.de cõſti. vbi eſt tex. ſing.
ꝓbans,quod iniquitas ſeu iniuſtitia ſtatuti, nunq̃ tranſit in rẽ
iudicatã.vnde qñcunq; ex interuallo citra remediũ appella-
tionis põt peti retractatio iniqui ſtatuti.& rõ eſt,qa negotia ex
traiudicialia non tranſeunt ĩ rẽ iudicatã ſed per viã q̃relæ poſ-
ſunt qñcũq; reſcindi, vt eſt tex.no.in c.cõcertationi.eo.ti.li.6.

CAP. XXX.

AD hac ſicut. Qui ante citationem, vel no-
titiam literarum tranſmiſit
nuncium ad Papam poteſt appellare ne iudex dele
gatus procedat.ſecus ſi poſt.h.d.& vide.ſ. c. memi-
nimus,& c.ſuggeſtum,& an hodie hic tex.procedat dicetur in
c.vt debitus.j.eo.

SVMMARIVM.

1 *Iudex a quo appellatur debet in dubio ſemper deferre appellationi.*

2 *An potius ſit præſumendum, et iudicandum pro ſententia lata quam pro ipſa appellatione, vel contra.*

3 *Qua pæna puniatur iudex, qui non defert appellationi de iure ciuili, et de iure canonico.*

4 *Quid quando defert vbi non erat deferendum.*

5 *Quid autem de pœna temere appellantis.*

CAP. XXXI.

DE priore. Qui non detulit appellationi in-
terpoſitæ ad Papã mittitur cum li-
teris ordinarij ad curiam puniendus.h. d.¶ No. a
contrario ſenſu huius tex.quod licet ſit puniendus
iudex, qui non defert iuſtę appellationi etiam extraiudiciali,
vt hic.tamen ſecus ſi eſſet iniuſta,tunc enim nõ eſſet punien-
dus cũ iniuſtę appellationi non ſit deferendũ. j. c. proxi. & in
c.cum appellationibus.eo.titu.lib.6.ſicut enim, qñ applło eſt
iuſta tenetur iudex deferre, & alias eſſet puniendus, vt hic.ita
ſi applło eſſet iniuſta peccaret deferendo tali appellationi, &
nõ venit puniendus, vt d.c.cum appellationibus, & 33. q.4. q
peccat.C.de adulte.l.Gracchus, quia contrariorum debet eſ-
ſe eadem iuris diſciplina,32.di. hoſpitiolum.ſ.de iureiuran.c.
intellecto.ff.de his,qui ſunt ſui, vel alie.iur.l.j. & ita dixit An.
& Bal.in d.l.iudicibus. in prin. & Angel.in l. quoniã iudices.
C.eo.ti.per illum tex. concludens no. ꝙ aut eſt certum eſſe iu-
ſtam, & tenetur deferre alias punitur,vt hic & ibi: aut eſt certũ
appellationem eſſe friuolam, & nõ tenetur deferre, vt d.c. cũ
appellationibus,& d.l.qñ iudices. in ver. ꝯ executionem.pu-
ta dicit Ang.ſi appellet in caſibus a iure prohibitis aut contra
notorium ſm Bal.in d.l.iudicibus.Tu intellige niſi pro cauſa
grauaminis allegaretur aliqua ſpecialis cã, quæ ſi eſſet vera de
beret legitima reputari.tunc eñ deberet deferri, & ita ſit tex.
hic ſm intellectum gl.& eſt dictum in c.peruenit, & in c.cõſu
1 luit.ſ. eod. Aut ſumus in dubio, & tunc cuilibet appellationi
eſt deferendum. vnde dixit Inno.in c.dilectus, el.2.ſ. de reſcri
ptis,ꝙ appellatio ſemper dicitur eſſe iuſta quantum ad hoc,vt
iudex teneatur deferre, quando ꝯtĩnet iuſtã cam grauaminis
ſi foret vera,& iõ iudex a quo in dubio tenetur deferre appel-
lationi & ſuperſedere,quia an appellatio procedat,vel nõ ꝓce
dat,ſit iuſta,vel iniuſta nõ pertinet ad eum cognitio:ſed ad iu-
dicem appellationis,vt eſt tex.ad hoc no.in d.c.dilectus, & in
l.chyrographis.§.j.ff.de adminiſtra. tuto. vbi Bart. idem dicit
& idem Ang.in d.l.qñ iudices, de quo arg.vide pleniſsimè di-
cta in c.vt debitus.j.eo.ſuper gl.in verbo ex rationabili cã, vbi
de his,& plenius vide dicta in c. conſtitutus.el.2.j.e.ſuper glo.
2 in verbo delegauit.in fi. † Aduerte tamen, quia licèt appella-
tioni potius quam ſententiæ ſit deferẽdum cum in dubio om
nis ſententia a qua eſt appellatum ꝑſumatur iniuſta, vt per gl.
in l.j.C.ſi aduer.cred.ideo eſt, ꝙ in dubio omnis appellatio ꝑ-
ſumitur iuſta,& eidem eſt deferẽdum potius, q̃ ſentẽtiæ, vt ſ.
eſt dictũ,& voluit ẽt hoc Spec.eo.tit.§.nunc dicamus, poſt me
dium,in ver. Vincẽtius dixit, & Arch.idem ĩ c.ſi a iudice.e.ti.
in 6.tamẽ prædicta oĩa procedunt in principijs cum ſit fauen
dũ applłoni potius quã ſñĩæ, ſed in medio fauet pariter vtriq;,
in fine vero potius fauẽdum eſt ſñĩæ, & in dubio pro ipſa ſñĩa
iudicãdum per no.in l.Herẽnius. §. Caya. ff. de euic. & ita di-
xit no.Bal.in addi. Spec. eo.tit. col.11. in ver. in dubio potius
defertur, qđ eſt menti tenẽdum. pro quo gl. in ſimili in c. cum
ad ſedẽ.ſ.de reſt.ſpo.in prin.¶In gl.j.in fi.gl.ponit primũ ĩtel
lectũ ad hũc tex.qa ille prior corrigebat ius canonicũ, & ĩ cor
rigendo modum exceſsit, & pp hoc canonicus appellauit ad
Papam

Papam.vnde tex. hic ibi, propter ſuas enormitates, dēt exponi
ſ.commiſſas in corrigendo hūc canonicum ꝯ iuris diſpoſitio
nem,& ſm hūc intellectum no.ex tex.ꝙ lꝫ à correctione,& re-
gulari diſciplina nō appellet.ſ.e.c.reprēhēſibilis. Fallit qñ mo
dus excederetur. tunc enim ſubditi q̄tuncūq; religioſi iniquè
correcti a ſuo prælato appellare poſſunt, & prælatus tenet de
ferre appellationi, alias punitur, vt hic dr̄ in tex. Datur alius,&
ſecundus intellectus no.ad hunc tex. per Hoſti.& Ioan. An. in
c.j.de cenſi.li.6. ꝙ prælatus notoriè criminoſus ſi ſit incorrigi
bilis poteſt per eius ſubditum appellari ad Papam, & ſi nō de-
fert punitur.hic ergo prior volebat corrigere canonicum,qui
appellauit dicendo cū eſſe criminoſum: ita qđ non poſſit aliū
corrigere,& hunc intellm̄ clarius Hoſt.ſenſit in c. licet in cor
rigendis.ſ. de offi. ord. dicens ſi prælatus corrigens ſubditum
ſuum æquali peccato, vel maiori notorio detinetur poteſt ab
eo appellari,& ita dicit intelligendum hunc tex.& ita recitan-
do trāſit ibi Io.An.¶ Sed aduerte tñ, qa iſte intells nō proce-
dit ita indiſtinctè,qñ anteq̄ prelatus deponatur a prælatura
pōt iuriſdictionē exercere in ſubditos rīr q̄tuncunque eſſet ir
regularis ex homicidio,vt eſt tex.no.in c. veritatis.ſ. de do. &
contu.& glo.in c.cum non liceat.ſ.de reſcrip.& Inno. in c. cū
noſtris.j.de conceſ.præben.& in c.venerabilis.ſ.de except.vbi
voluit, ꝙ etiam contra iudicem delegatum non poſſit excipi
de crimine,qa criminoſus pōt eſſe iudex. ſed de īfamia bñ pōt
excipi.de quo vide in c.ſciſcitatus.ſ.de reſcrip.¶† In glo.fi.in
fi.Conclude ſi quæratur, quæ pœna imponatur iudici non de-
ferenti iuſtę appellationi. nam de iure canonico ſi cā eſt crimi
nalis venit deponēdus,vt 2.q.6.decreto,& ibi per Archi.ſi ve-
ro cā eſt ciuilis punitur prout hic, quia debet remitti punien-
dus ad ſuperiorē, & erit pęna arbitraria ex quo aliter determi-
nata non eſt.l.hodie.ff.de pęnis.ſupra,de offic.deleg.c. de cau
ſis.Si vero quæritur qualis pęna ſit de iure ciuili.dic,qđ ſi cā eſt
ciuilis punitur iudex in 30.pondus auri.in l. qm̄, hic alle. Si cā
eſt criminalis, tunc dr̄,qđ dēt puniri ſuppli cio,vt in l.pro cōſu
libus.C. eod.tit. & ſic pęna erit arbitraria, & poterit arbitrari
pœna corporis afflictiua, quæ in perſona honeſta cēſetur ma-
ior qualibet pęna pecuniaria.ff. de pęnis.l.j. & l. in ſeruorum,
& ita reſidet hic Panor. Aduerte tñ, quia viderentur prædicta
poſſe limitari, vt procedant in appellatione a diffinitiua aut
ab interlocutoria habente vim diffinitiuæ, vt in d.c.peruenit.
ſecus ſi in mera interlocutoria, quia iudex nō tenetur deferre
nec ſuperſedere quouſq; ſibi inhibeat per iudicem ad quem,
vt in c.Romana.§.ſi vero,& in c.nō ſolum.§.illa.eo.ti.li.6.ſm
Ang.in l.quoniā iudices. vnde ſi nō defert non vr̄ puniendus.
Et de mā vide plene per Spe. eo.ti.§.nūc dicamus.in prin.vbi
ſimiliter ponit,quid de iure canonico,& quid de iure ciuili.Et
4 ſubdit Spe.†quid enim ſi iudex defert fruſtratoriæ appellatio-
ni cui non deberet deferri.dicit,ꝙ punitur in xx. libris argen-
5 ti.2.q.6.ſunt ēt quorum. ver.ſi quis etiam.¶ † Quid autem ſit
de ipſo appellante qua pęna puniatur temere appellans. vide
ibi,per Specu.& dicta.ſ.in c.ſuper eo.el 2.in gl.2. & in c.reprę-
henſibilis.in 4.notabili.

SVMMARIVM.

1 *An infamia notoria indigeat probatione.*
2 *Mendicantes,& alij religioſi ex ſtatuto poſſunt deſtituere eorum generales,ſecus de iure.*
3 *Religioſi ex facilioribus cauſis poſſunt priuari eorum adminiſtratoribus quam ſeculares.*
4 *Abbas poteſt priuari ſua abbatia, quādo purgare ſe nō poteſt de infamia.*
5 *An per ſolam infamiam publicam, & clamoſam poſſit prælatus regularis priuari.*

CAP. XXXII.

Quia nos. A pęna legis etiam particularis non
appellatur.h.d. Vel ſic,appellatio nō
defendit religioſum ꝯ ꝯſtitutiones regulares. h. d.
1 & nō diuidit ¶†No.prīo ibi, fama publicè reſperſa,
ꝙ qñ infamia eſt publica,& publicè ſparſa, & clamoſa non in-
diget probatione ſicut dr̄ in notorio facti permanentis, quia
notoria probatione non indigēt. dicit tex.in c.3.ſupra de teſt.
co.& j.de accu.euidentia.l.emptorē,& ibi no. ff. de acti. emp.
alias aūt,qñ infamia non eſſet ita clamoſa,& ſparſa deberet ꝓ
bari,& indiget probatione,& ita procedat alternatiua,aut, de
qua hic in tex.ibi,conuicti &c.Et ſcias, ꝙ fama pōt ſufficiēter
probari per duos teſtes ſicut qñcunq; notorium,& ita voluit
gl.ordi. de iure ciuili in l.3.§.eiuſdem.ff. de teſti. & eſt gl. ma-
gis no. de his 2.q.3.§. qñ aūt, & vide plene per Bar.in l. de mi-
2 nore.§.tormenta.ff. de. q. ¶ † Vltimo nota ſm vnum intellm̄
ꝙ capitula religioſorū,quæ debēt de iure fieri de triēnio ī triē
nium.j.de ſta.mona.c.in ſingulis.lꝫ de iure cōi hmōi capitula
non habeant iuriſdōnem priuandi, & abſoluendi prælatum a
ſua prælatura, vt in d. c. in ſingulis. tamen hoc facere poſſunt
qñ ita ſe hēt ꝯſuetudo aut ſtatutum in ipſis capitulis, & ita ſit
3 tex. hic de quo.j.¶†In gl.j.ibi,purgare ſe nequeant.hic eſt in-
tellectus gl. ad hunc tex. ꝙ lꝫ religioſi ſeu regulares poſſint ex
facilioribus cauſis priuari ſuis beneficijs, & adminiſtratio-
nibus q̄ clerici ſeculares,vt dt tex.in c. qualr. el.2. j. de accuſ.
4 in fi.& in c.licet.& c.per tuas.el j.j. de Symo. † tamen Abb.q̄-
tuncunq; publicè diffamatus de crimine ex ſola infamia q̄tū-
cunq; publica non poſſit priuari nec cogi ad cedendum ſuæ
Abbatiæ,& adminiſtrationi,niſi quandò de tali īfamia ſe pur
5 gare non poſſet ſm gl.†ex cuius intellu ſing. tene menti, ꝙ ꝑ
ſolam infamiam publicā, & clamoſam de crimine non poteſt
prælatus ēt regularis amoueri a ſua prælatura: dummō de illa
infamia poſſit ſe purgare per eius iuramentum,& aliorum de
credulitate iurantium ſicut traditur de purgatio. j. de purga.
cano.c.quoties,& ſm hunc intellectum nullum ſpeciale po-
neret ille tex.in regularibus, cum hoc idem foret in alijs ſecu-
laribus, qui ſi deficiunt in purgatione ſimili modo habentur
pro conuictis de crimine,vt in c.accedēs. j. de accu.cū alijs ſi.
hic in glo.allega. quare Inn. hic ponit ſecundum intellectum
ꝙ hic in tex.ſit ſpeciale in regularibus, ꝙ ex ſola infamia pu-
blica poſſint de crimine priuari a ſuis adminiſtrationibus, &
prælaturis,ex quo ipſi ex facilioribus cauſis amouentur, vt d.
c.qualiter.in fi.& hunc intellm̄ ſentit hic gl.fi.& ſequitur etiā
Imo.hic & ſm hoc eſſet hic tex.ſing.ꝙ in criminibus ſola infa
mia publica,& clamoſa faceret plenā probationē ī religioſis.
a verū,qa licet fama [a] in ciuilibus faciat ſemiplenam probatio-
nem adeo ꝙ cum vno teſte faceret plenam probationē, vt eſt
gl.or.& no.in c.j.ſ.eo.& c.veniēs.j.de teſti.tamē in criminali
bus vbi debent probationes eſſe luce clariores.l. ſciant. C. de
proba.fama ēt cū vno teſte non ſufficeret. ita dicit gl.in d.c.ve
niens.minus ergo dēt ſufficere ſola infamia. Et ideo tertius in
tells ad hunc tex.colligit ex dictis Hoſti. hic dicentis, ꝙ loqui
tur ſm cōſuetudinem monaſteriorū ſm quā Abbas publicè
diffamatus de crimine deponitur,& repetitur ab eo ſigillum,
& ita refert Hoſt.ſeruari in generali prædicatorū, & aliorū mē
dicantiū ac Ciſtercienſium, Cartuſienſiū, & templariorū, qui
gñales ſicut ex ſola electione facta ab his ad quos ſpectat ſta-
tim ad miniſtrant abſq; alia ꝯfirmatione. ita ex ſola īfamia de
crimine tenent cedere, & deponunt ſi concordant diffinito-
res capituli,vel maior pars illorū ī cōi capitulo ipſorū religio
ſorū.Subdit tamē Hoſt.ꝙ ſi generalis ordinis, vel alius præla-
tus nollet cedere non eſſet ei violentia inferenda.ar.l.extat.ff.
quod me.cauſa.ſed eſſet adeundus ſuperior, qui viſa volunta-
te fratrum coget illum ad cedendum, vel dabit electoribus li-
centiam aliū eligēdi nō ob.illius appellatione,vt hic. nec ob.
qđ reſignatio prælaturę debeat fieri in manibus ſuperioris,vt
in c.admonet.ſ.de renun. ergo non dēt poſſe fieri in generali
capitulo,qa certe.d.c.admonet. procedit de iure cōi, & in ſe-
cularibus clericis non in regularibus niſi eſſet talis eorum cō-
ſuetudo de qua.ſ.Nec etiam ob.c.venerabilis.ſ. de cōſue.vbi
reprobatur talis ꝯſuetudo ēt in religioſis, quia procedit quan
do propria auctoritate religioſus vult reſignare, & dimittere
ꝓlaturā.hic aūt quando ſubeſt cā infamiæ, & delicti, & cedit ī
cōi capitulo ſtante cōſuetudine ſeu conſtitutione ordinis, vt
ſ.ceſſante enim ꝯſuetudine aut conſtitutione approbata non
poſſet Abbas de iure cōi ēt in cōi capitulo cedere prælaturę,
vt d.c.in ſingulis, & d.c.venerabilis. nec poſſet per capitulum
generale ipſorū religioſorum priuari,& deponi, vt eſt tex. ī d.
c.in ſingulis. & hunc tertium intellm̄ ſequit hic Panor. quod
pęna de qua hic in tex.erat pęna conſtitutionis particularis a
qua nō appellatur.ſicut nec à pęna generalis legis,& ſm hanc
lecturā ſilent oīa ꝯria ad hunc tex. ſcđm eū dicentem intelle-
ctum Inno.ſ.non procedere per tex.in d.c.licet Hely. & c. per
tuas. vbi vr̄ expreſſū, ꝙ lꝫ religioſi ex facilioribus cauſis poſ-
ſint deponi a ſuis adminiſtratoribus. tñ nō ſufficit ſola īfamia
de crimine ēt graui,& ēt publico,niſi aliæ probōnes cōcurrāt.
¶Sed aduerte, qa ſcđm hunc tertiū ītellm̄ tex. hic nō poneret
ius cōe quo ad oēs religioſos, ſed poneret ius ſpāle quarundā
religionū.veruntamē cū Papa hic reſpōdeat ad ꝯſultationem
infert neceſſario,ꝙ reſpōdeat de iure cōi, & nō ſpāli ſcđm gl.
ordi.& no.in c.cōſultationi.ſ.de tēp.or.vnde nō videret,ꝙ ta
lis ītells ponēs ſpālitatē ꝯueniat ad hūc tex. ī quo Papa rñdet
de iure cōi,& decidit.hinc eſt,ꝙ in dubio intells ſapiēs ſpālita
tē eſt fugiēdus quātū pōt, vt no.in c.ex parte A.ſ.de teſti cum
in dubio leges,& canones,vt generales debeāt ab oībus obſer
uari,& faciūt ius cōe quo ad oēs.ſ.de cōſti.c.j. C. de le.l. leges,
vt generales.& ſic,ꝙ nō ponāt caſum ſpālē.poſſet tamē dici,ꝙ
Papa hic reſpōdeat de iure cōi quo ad oēs religioſos, vbi eſsēt
tales eorū conſuetudines ſeu cōſtitutiones ordinis,vt ſic a pę-
na talis le.vel conſuetudinis non poſſit appellari, vt hic in gl.

ADDITIO.

a Fama qualem probationem faciat,vide dicta & addita in c.1.ſupra eo.

SVMMA-

SVMMARIVM.

1 *An poſſit iudex delegatus aſſignare terminum ad arripiendum iter.*

CAP. XXXIII.

AD aures. Si appellans non proſequitur appel-
lationem in termino hominis redit
iuriſdictio ad delegatum ſicut ad ordinarium.h. d.
1 ¶†Et tene mēti ſingu.ex hoc tex.ꝙ ſicut ordinarius
iudex a quo appellatur pōt appellanti aſsignare terminum ad
arripiendum iter,& ad proſequendum &c.ut in c.perſonas, &
in c.cū ſit.ſ.e.ita & iudex delegatus.de iudice delegato eſt hic
melior tex.qui ſit in iure.Quid aūt ſi talis delegatus detulit ap
pellationi,& aſsignauit terminū appellanti,an deſerta appella
tione ꝑ lapſum termini habeat tūc locū iſte tex. ꝙ poſsit cām
reaſſumere.dubium facit, quia tex.in c. cum appellationibus
eo.ti.li.6.dicit,quod deferēdo appellationi iuriſdictio totali
ter deuoluitur ad iudicem ad quem, & ꝙ non redit ad iudicē
a quo,niſi remittatur per iudicem ad quem. Sed certe ille tex.
procedit appellante proſequente,alias iudex a quo reaſſumit
iuriſdōnē ēt ſi ſit delegatus, vt hic negligente appellāte, & ſic
appellatione deſerta,& ita voluit gl. in d.c.cum appellationi-
bus. in verbo remittenda. Vlterius facit hic tex.not.ad mate-
riam c. cum teneamur. ſ.eo. quod ēt iudex delegatus qui de-
tuliſſet appellationi poſsit reuocare grauamen, & alia atten-
tata pendente appellatione tendentia in faciliorem expeditio
nem ipſius appellationis,cum ſit poſsibile cām ad ipſum dele-
gatum redire, vt hic eſt tex.no. vnde eadem ratio videtur in de
legato ſicut in ordinario, cum ex priori eius iuriſdictione reaſ
ſumat cām, vt hic patet, & per gl.in d.c.cū appellationib.ī ver.
reſeruari. de quo tamen articulo vide pleniſsimè dicta in mea
diſputatione ſuper dubio prædicto.

SVMMARIVM.

1 *Non refert quid ex verbis æquipollentibus proferatur.*
2 *Paria ſunt appellare, & ſe ſubmittere ſub protectione ſuperioris.*
3 *An & quando iudex poteſt cognoſcere an ſua ſit iuriſdictio, & quid ſi ipſe ex hoc habeat commodum.*
4 *An prælatus contra ſubditum allegantem ſe exemptum ſit iudex cōpetēs.*
5 *Exemptus debet comparere allegare eius priuilegium, alias poteſt mulctari, & excommunicari,*
6 *Si appellatio eſt deſerta, & renunciatum eſt appellationi non reconualeſcunt attentata, & durat officium iudicis in reuocando.*

CAP. XXXIIII.

AD audientiam. Submittens ſe, & ſua ſub
protectione Papæ intelli
gitur appellare,licet verbum appello, non expreſſe-
rit.h.d. & primo recitat factum ſecundo dat iudicē
1 ibi,hic autem. ¶† No. primo ꝙ vbi ad certum actum explicā-
dum non eſt præfixa certa forma verborum ſufficiunt quęcun
que verba æquipollentia ad effectum illius rei,licet non expri
mātur verba conformia,qa non refert quid ex verbis æquipol
lentibus proferatur, vt hic & in c.pe.ī. de ſen.excom. vbi excō
municatio pōt proferri per verbū excōico, vel per alia verba
æquipollentianā, verba deſeruiunt intentioni non ecō, vt in c.
in his.de ver. ſigni. ſecus aūt foret vbi certa forma verborum
eſſet de forma.l.j.ff.de verb.oblig.& ibi not. ¶ Secundo no.ꝙ
a attentata poſt appellationem extraiudicialem [a] quantuncun-
que lītam non ſunt nulla niſi duo interueniant.ſ.ꝙ ſint atten-
tata poſt,& contra ipſam appellationem. pro quo eſt tex. in c.
cum nobis olim.ſ. de elec.& vide in c.conſuluit.ſ. eo. & ple-
2 ne dicetur in c.bone.ī.eod.¶† Vltimo nota,quod ſubmittēs
ſe, & ſua ſub protectione ſuperioris,& appellare,æquiparātur
& ſic paria ſunt appellare,& ſubmittere ſe ſub protectione ſu-
perioris iudicis.intellige ſi in ſubmisſione in protectione ſu-
perioris exprimantur alia, quæ requiruntur in appellatione.
quia tunc non eſt fienda vis in verbis ex quo conſtat de inten-
tione, vt hic,& in c.petitio.ſ. de procura.ideo ſi aliquis in iu-
dicio ante ſententiam vellet appellare & dicere,ſubmitto me
ſub protectione ſuperioris iudicis deberet exprimere cām gra
uaminis.ī.e.c.vt debitus,& apoſtolos petere, vt c.j.ī. eo.tit. in
6.ſeruatis igitur neceſſarijs in appellatione non referret dice-
re appello,vel ſi dicat, ſubmitto me protectioni ſuperioris ſiue
appeletur in iudicio ſiue extraiudicium, dummodo ſeruentur
illa quę ſunt neceſſaria ad illam appellationem,& ita conclu-
dunt hic Doc.per hunc tex.quicquid hic aliter voluerit Inno.
& hoc idem ſequitur Spe. c.ti.§.qualiter,in fi.dicens, ꝙ ſi dica-
tur proclamo, vel prouoco,non refert, quia mens potius quā
verba inſpicitur.idem dicit Bald.ibi, in addi.Spec.col.9.quòd
ſufficeret dicere, conqueror, vel ſimilia verba, quod not. &
procederent prædicta etiam in ſubmittente ſe ſub protectio-
ne alterius cuiuſcūque ſuperioris licet inferioris a Papa, dum
modo ſit iudex appellationis cum eadem rō ſit in Papa, & in-
ferioribus iudicibus appellationis,ſecūdum Hoſt. & alios Do.
hic. ¶In gl.in ver.protectioni,in prin.licet receptus ſub prote-
ctione Papę in literis priuilegiorum non cenſeatur ꝑ hoc exē
ptus,& non derogetur in aliquo iuriſdictioni ordinarij, vt ī c.
recipiamus.ī.de priuileg.tamen procedit, quādo ipſe Papa ꝑ
ſuas literas recipit aliquos ſub ſua protectione. ſecus quando
ꝓpria ipſa perſona ratione grauaminis ſibi illati ſubmittit ſe,
& ſua ſub protectione Papæ.tunc enim hēt vim appellationis
vt hic dr̄, & plenius vide quid operetur ſi aliquis ſit receptus
ſub protectione Papæ ſeu principis per Doc.ī d.c. recipimus,
& c.ex parte. Quid autem ſi dicta verba proferant negatiuè,
puta dicit ſtatutum,ꝙ aliquis ſit extra protectionem cōis, vel
ſtatutorum.dixit Cy.in l.j.C.de na.liber.& ſequit̄ Bal.in auth.
caſſa.in prin. C.de ſacroſan.ec.dicta verba īportare, ꝙ tali nō
debeat ius reddi,aut ꝙ ſit bannitus ciuitatis, ꝙ no. ¶In glo. in
ver.ſine cauſæ cognitione.in prin. vult gloſ.ꝙ hic iudex a quo
non potuiſſet ex ſe cognoſcere an appellatio eſſet iuſta, vel in
iuſta.iudex enim a quo lꝫ poſsit cognoſcere de iuſtitia appel-
lationis ad ſuam īſtructionem, vt ſic ſciat an teneatur deferre
ſeu non, vt dixit Inn.in c.paſtoralis.§.præterea.ſ. de off.deleg.
tamen iudicialiter nō poteſt cognoſcere in pręiudiciū appl̄lo
nis, qa cognoſcere de iuſtitia,ſeu iniuſtitia appl̄lonis ſpectat
ſolū ad ipſum iudicē ad quē, vt in c.dilectus.el.2. ſ. de reſcrip.
& eſt dictum in c.de priore.ſ.eo. vbi de hoc vide.Et ex his glo.
hic ſupplet, ꝙ judici a quo fuerit hic delegata cognitio à Papa
qd̄ licet iſte intell's ſit verus in ſe,tamen non eſt veriſimilis cū
Papa non remitteret cauſam appellationis cognoſcendam ꝑ
iudicem a quo vt eſt tex.ī.c.proxi. & in l.eos. in princip. C.eo.
tit.& ideo alij ſupplent hoc ad tex.vel poteſt dici, quod narret
hic factum prout inuenit, quia ēt cum cauſæ cognitione non
potuiſſet iudex a quo hic cognoſcere de iuſtitia appellationis,
3 vt ſupra, & minus de ipſa cauſa principali pendente appella-
tionis articulo, vt in c.non ſolum eo.ti.lib.6.¶ † In ea.gloſ.in
fi.Io.An. hic reprehendit gl. quia iudex poteſt cognoſcere an
ſua ſit iuriſdictio.ſ.de reſcript. c. ſuper literis, & in l.ſi quis ex
aliena.ff.de iudi. Sed do. Anto.ſaluat gl.quia cum iſtè præten-
deret ſuam eccleſiam eē exemptam, vt dicit gl.pręcedēs, quo
caſu Iudex nō poſſet cognoſcere, an ſua ſit iuriſdictio, ex quo
contenditur non de ſolo ęxercitio iuriſdictionis ſed de ꝓprie-
tate iuris. an hic præſbyter ſit ſubiectus epiſcopo vnde conſe-
cutiue veniret ipſi iudici commodum applicandum in conſe
quentiam non poſsit cognoſcere an ſua ſit iuriſdictio.concor
dat gl.no.in l.de iure.ff.ad muni. cum qua tranſit Butri. hic ꝙ
qn̄ iudici venit conſecutiuè commodum ſportularū non poſ
ſit cognoſcere an ſua ſit iuriſdictio de quo.ī. ¶ Secūdo voluit
domi. Ant. ꝙ quādo eſt contentio inter prælatū, & ſubditū
ſuper iure ſubiectionis, vel exemptionis non poſsit prælatus
eſſe iudex cum ſit ſuſpectus ex quo commoda veniunt ſibi ap-
plicanda ratione ſubiectionis, & hoc fuit originaliter not. di-
ctum Inn.in c.ex parte,el.j.de verb.ſig. & in c.venerabili. ī. de
cenſi.¶ Sed aduerte ad primum dictum,quia dicit Panor.poſ-
ſe procedere ſecundū qualitatem perſonarum, & vtilitatis.vn
de nō eſt præſumendum, ꝙ vnus epſ proferret ſnīam ꝯ ſubdi
tum pro eo, quia ſit recepturus modicum vtilitatis, vel aliter:
ſecus ſi foret magna vtilitas aut ſi maximus honor ſibi proue-
niret,ar.c.& ſi quæſtiones.ī. de Symo.& ſ̄m hanc diſtinctionē
dicit hic Panor.limitandam eſſe gl.& Bart.in d.l. de iure. & in
d.l.ſi quis ex aliena.& in l.ex quacunque.ff. ſi quis in ius voc.
non ierit.de quo ar.plenius per Doct. in d.c.ſuper literis,& ibi
an, & quādo iudex poſsit cognoſcere an ſua ſit iuriſdictio,& vi
de gl.no.in verbo probari,in c.ſi contra vnum. de offi.delega.
lib.6.dicentem, ꝙ licèt eſſe iudicem in cauſa ſit honor, vt in c.
vt debitus.ī.eo. & in l.omnem honorem.C. quādo prouo.ta-
men ratione huius honoris non eſt ſuſpectus iudex in cogno
ſcendo,& pronūciando an ſua ſit iuriſdō & rō eſt, quia iudica
re cenſetur maximum onus.l. munerum.§.iudicādi.ff.de mu-
ne.& hono.& in c.paſtoralis.ſ.de of.delega. ibi exonerare &c.
vnde non eſt ibi tanta ſuſpitio,quod præſumatur quis appete-
re oneroſa.facit c.cum æterni.de re iudi.in 6.Dixit tamen alia
gl.no.in verbo copia, in c.ſtatutum.in prin.de reſcrip. in 6.qd̄
quando eſt contentio inter partes de iuriſdictione iudicis.tūc
ſit verum,quod ipſe iudex cognoſcat, & diffiniat an ſua ſit iuriſ
dictio,& ita procedunt.ſ. dicta. ſecus autem quando iudex cō
ſtituit ſe aduerſarium,& facit ſe partem, & ſic contendit cum
parte de iuriſdictione, tunc ipſe cognoſcere non poſſet, & idē
voluit Inno.in d. c. ex parte. licet glo. videatur in hoc contra-
ria in verbo ordinarius, in c.cum perſonę. de priuil.in 6.& dic
plenius

ADDITIO.

a ¶ Attentata poſt appellationem extraiudicialē.Adde an appellatione penden
te extraiudiciali nō legitimè terminata, innouatio facta reuocetur vide ſecū
dum Rotam in deciſio.309. quòd non quæ incip.item quòd attentata. ſecun
dum Inno.contra c.dilecti.in 2. colum.magna in gl. ſua, in verbo iuſtitiam.
infra eod.tit.noſtro.per Fed.de Sen.in conſil. ſuo.254.Bartho. ab Horra.

pleniꝰ de his in c.cum ſuper literis.& adde,quia Bal.in c.cō
querente.s̃.de reſti.ſpo. circa medium, alio modo limitat gl.
in d.l.de iure.quia ſecundū eum poſſet procedere quando cō
modum veniret applicandum proprię perſonæ ipſius iudicis.
ſecus ſi ſedi,vel dignitati: tunc enim non eſſet ſuſpectus, vt ibi
4 per eum,& facit quod not.in c.ſtatutum.de elec.¶ † Secundo
aduerte,quia ꝯ ſcd̃m dictum Butri.s̃.videtur tex.in d.c.cū per
ſonæ. vbi ſubditus allegans ſe exemptum debet hoc probare
coram epō,& ita firmat ſe gl.ibi in d. verbo,ordinarius. quod
ep̄s ſit in hoc iudex, quia cauſa non eſt ſua ſed eccleſiæ, & in
cā ſuæ eccleſiæ quilibet prælatus pōt eſſe iudex, vt.j. q.7. ſi qs
erga. quia ſi dubitatur de iuriſdictione ipſe cognoſcet, & con
ſequenter diffiniet,quia de qua re cognouit iudex &c.ff.de iu
di.l.de qua re.& in c.cum ſuper. de cauſa poſ.& proprie. & ita
reſidet hic Panor.¶ An tamen poſsit prælatus tunc recuſari ſu
ſpectus, dicit Panor. quod patet ex præcedentibus,ar.d. c. & ſi
quæſtiones.de quo etiam articulo plenius per Doc. in c. cum
veniſſet.de iudi.& in c.j.j̃. de maledi.& in c. Romana. de pœ-
5 nis,in 6.† Debet tamen exemptus comparere, & allegare pri-
uilegium,alias ratione contumaciæ poſſet mulctari, & ex-
communicari.s̃. eod. capitulo, ſi duobus, & voluit Ioan. An.
in reg.ſcienti,li.6.in ſolutione qōnis. Sed an valeret ſentētia
in negotio principali, vide per gl.no.& Docto.in c.cum ordi-
nem.s̃.de reſcript.¶ In glo.fi.in fi. quare autem Papa mandet
hic inquiri de appellatione ad finem declarandi ſententiam
nullam,cum abſque alia appellatione ſentētia foret hic nulla,
quia lata abſque cauſę cognitione.c.eccleſia ſanctæ Mariæ.de
conſti.& in l.prolatam,& ibi Bar.C. de ſen. poteſt dici, quod
appellans proſequebatur hic reuocationem attentatorū per
viam attentati. vnde incumbit ſibi probare fundamentum,&
neceſſaria ſuæ intentionis.ſ.eſſe appellatum, & eſſe innouatū
6 pendente appellatione, vt in d.c. non ſolum. ¶ † Sed tamen
non ſequitur,quod attentata ex ſe non ſint alias nulla, hinc eſt
quòd ſuccumbēs in appellatione poſſet proſequi nullitatem
attentatorum agendo per viam nullitatis.nam attentata ſunt
ipſo iure nulla,etiam ſi ipſe appellans renunciaſſet ſuę appel
lationi,aut appellatio ſit deſerta, vt eſt ad hoc tex. ſummè no.
in c. cum veniſſent. de eo qui mit. in poſ. vbi hoc ſequuntur
Doc. & tenet Lapus in ſua alle. prima, circa ſi. & facit bonus
tex.in c.licet.de ſen.excom.lib. 6.

SVMMARIVM.

1 *Cauſa non eſt remittenda ad iudicem a quo niſi appellatio pronunciaretur iniuſta,vel niſi in cauſa appellationis ob excommunicatione.*
2 *An iudex a quo qui eſt effectus iudex appellationis,poſſit cognoſcere de cauſa appellationis.*
3 *An partes de communi conſenſu poſſint redire ad iudicem a quo, & renunciare appellationi,& quid in iudice delegato qui detulit appellationi.*
4 *Appellans qui renunciauit ſuę appellationi, debet condemnari in expenſis & redit cauſa ad iudicem a quo ſuo ſolo conſenſu.*

CAP. XXXV.

ACcepta. Cauſa non eſt remittenda ad iudi-
cem a quo niſi de conſenſu partiū.
1 hoc dicit.¶ † Et tene menti regulā huius tex.& ſem-
per allegatur, quod cauſa non eſt remittenda ad iu
dicem a quo eſt appellatum, & ipſe appellans non tenetur re-
dire nec debet remitti ad iudicem a quo.tex.eſt hic no. & in l.
eos.in prin.C. eo.vbi dicitur, quod iudex ad quem debet ipſe
cognoſcere, & terminare cauſam appellationis, non autem
debet cauſam ipſam, & acta remittere ad iudicē a quo.¶ Sed
limita primo regulam huius tex.procedere pendente appella-
tione aut ea deciſa,& conſtito de iuſtitia appellationis: tūc e-
nim iudex a quo, quia ſemel grauauit eſt ſuſpectus appellanti
vt in c.ad hæc.s̃.eo.ideo ad eum cauſa remitti non debet. ſe-
cus,quando appellatio pronunciaretur iniuſta, tūc enim cau
ſa bene remittitur ad iudicem a quo vt in c. vt debitus. j̃. eod.
& in l.intra vtile.ff. de mino. & ita debet limitari, & intelligi
tex.hic & in d. l. eos. ¶ Secundo limita in cauſa appellationis
ab excommunicatione,nam excommunicatus poteſt remitti
abſoluendus ad iudicem a quo appellauit.s̃. de offi.or.ad re-
primendam,& de reſcrip.ab excommunicato, cum ibi no.&
ratio eſt,quia ibi loquitur in abſolutione fienda in qua excōi-
catus appellans grauari nō poteſt, imo eſt eius fauor.ſecus au
2 tem in alijs cauſis, vt hic, & in d.c.ad hæc.† Quid autē ſi iudex
primæ cauſæ ſucceſsit in locum iudicis appellationis, an tunc
ipſe poſsit cognoſcere, vide per gl.in l.eos.in prin.C.eo.ti.& p
Spe.ti.j.§.ſupereſt.ver.quid ſi prius.¶ Nota ſecundo, ꝙ nō eſt
in poteſtate iudicis ad quem remittere cauſam,& partes ad iu
dicem a quo.ſed tenetur ipſe iudex ad quē cognoſcere,& diffi
nire, vt hic,& d.l.eos.quando autem inueniret appellationem
eſſe friuolam, tunc bene poteſt remittere partes ad iudicem a
3 quo,vt in c.cum appellationibus.eo.ti.in 6. ¶ † Vltimo nota,
ꝙ partes de communi conſenſu poſſunt renunciare appella-
tioni,& redire ad iudicē a quo an: aūt hoc poſsint corā iudice
delegato, qui detuliſſet appellationi, eſt dictum in c.ad aures
4 s̃.eo. & facit tex.in clemen.j. eod.titu. ¶ † In gl.2.in prin.idem
ſequitur Io.An.& communiter Doct.vt ſic de conſenſu ſolius
appellantis poſsit cauſa redire ad iudicem a quo.ſed debet cō
demnari in expenſis, quando vtraque pars non conſentit, &
ita procedit tex.in §.2.hic alle.de quo ar. an & quando appel-
lans poſsit renunciare appellationi inuita altera parte,dicetur
plene in §.2. hic allegato, tam in appellatione ab interlocuto-
ria quam à diffinitiua.

SVMMARIVM.

1 *Notoriè ſuſpectus in cauſa ſi non recuſetur poteſt eſſe iudex.*
2 *Licet cauſa ſit delegata appellatione remota, tamen non intelligitur remota recuſatione.*
3 *An cauſa poſſit committi recuſatione remota.*
4 *Quid ſi cauſa committatur iudici notoriè ſuſpecto.*
5 *An princeps poſſit committere cauſam remota recuſatione.*
6 *Conſanguinei uſque ad quem gradum dicantur.*
7 *Conſanguinei an dicantur tam ex latere matris quam patris, & quid ſi ſtatutum facit mentionem de conſanguineis.*
8 *An ratione affinitatis poſſit iudex vt ſuſpectus recuſari.*
9 *An actor poſſit recuſare iudicem quem ipſe elegit.*
10 *An ſi actor impetrauit in iudicem aduocatum ipſius rei, poſſit per ipſum reum recuſari.*
11 *Quid ſi iudex eſt conſanguineus inimici alicuius ex partibus.*
12 *Quid ſi iudex eſt conſanguineus prælati impetrantis.*
13 *An prælatus iudex in cauſa eccleſiæ poſſit ſuſpectus recuſari.*
14 *Quando ſit quod conſanguineus poſſit recuſari ſuſpectus.*
15 *Quid in dominis Cardinalibus.*
16 *An concilium generale, vel prouinciale poſſit recuſari.*
17 *An vniuerſitas collegium ſeu rectores collegiorum poſſint recuſari.*
18 *Quando eſt quòd cauſa affinitatis ſeu ſuſpicionis non habet locū recuſatio.*
19 *Quid ſi aliquis de familia iudicis eſt aduocatus alicuius partis, an poſſit recuſari, vt ſuſpectus.*
20 *Quadraginta cauſas ex quibus iudex poteſt ſuſpectuss recuſari uide diſtincte, & particulariter per reſiduum.*

CAP. XXXVI.

POſtremo. Delegatus datus etiā cum cl'a, ap-
pellatione remota, poteſt recuſa-
ri ſuſpectus ſi eſt conſanguineus impetrantis aut ſi
in illa cauſa fuerit eius aduocatus.h. d. & non diui-
ditur. No.ex tex. duas cauſas terminatas a iure ex quibus iu-
dex poteſt ſuſpectus recuſari. Primo ſi eſt conſanguineus im-
petrantis,& de hoc.j̃. in gl. Secundo ſi fuit aduocatus in eodē
negocio aduocatus in eadem cauſa in qua fuit, vel eſt aduoca
a tus [a] cenſetur eſſe ſuſpectus ratione affectionis ad cauſam, vt
hic in glo.& eſt tex.no.in l.proxime.ff.de his, quæ in teſta.de-
len.vbi dicitur, quod iudex debet deliberare remotis aduoca-
tis partium,& ſic non debet conſilium habere cum aduocatis.
nam cenſentur ſuſpecti propter affectionē, vt ibi,& hic in tex.
eſt expreſſum.& ff.de arbi.l. nō diſtinguemus.§. cum quidam.
& intellige, quod conſilium deliberatiuum non debet habe-
ri cum aduocato partis, vt s̃. ſed colloquium examinatiuum,
& per modum collationis poteſt haberi cum quocunque ſe-
cundum Bal.in l.placet.in prin.C.de ſacroſan.ec.Aduerte ta-
men,& pondera bene tex. hic ibi,in eodem negocio,quia ad-
uocatus cenſetur ſolum ſuſpectus in eodem negocio in quo
fuit,vel eſt aduocatus. In alijs vero negocijs, & cauſis nō cen-
ſetur ſuſpectus, & poſſet eſſe iudex ſm Inno. hic. ex quo tex.
hic ſolum prohibet in eodem negocio. Conclude ergo, quòd
potero impetrare in iudicem ī vna cauſa eum, qui fuit, vel eſt
meus aduocatus in alia cauſa, & ita ſequuntur hic Doc. quod
no. Similiter etiam poſſet eſſe teſtis cum aduocatus, vel pro-
curator ſolum repellatur in illa cauſa in qua eſt aduocatus vel
procurator non in alijs cauſis, vt eſt text.in l.fin. ff.de teſtibus.
¶ Sed tu intellige, & limita text.hic & s̃. dicta procedere niſi
alia negocia,& alię cauſę eſſent connexę,& inuicem dependē
tes, tunc ratione cōnexitatis eſſet eadem ratio prohibitionis.
s̃.de teſti.tranſlato.& ita voluit Io. An.in c.fi. de conſti.li.6.&
adde, quod id, quod dicitur hic in aduocato eſt dicendum in
conſultore.nam is qui in cauſa conſuluit poteſt ſuſpectus re-
cuſari ſi deputaretur iudex in illa.l.prætor, cum ibi no.ff. de iu
riſd.om.iu.& hoc idem tenet Inn.ī c. irrefragabili, circa prin.
s̃.de offi.or.& Panor.hic quod no. intellige tamen prout.j̃.in
1 2.q.& j̃.in 7.cauſa recuſationis. ¶ † Secundo not.text.ibi po-
terit,

ADDITIO.

a ¶ Aduocatus in eadem cauſa in qua fuit, vel eſt aduocatus, an poſſit eſſe iudex. adde per d.Lanfran.Brixienſem in c.quoniam contra in uerbo recuſatio.de proba.intellige in delegato quod non.quid in ordinario, vide per Spe. in ti. de iudice delegato in §. ſupereſt.in verſi & ſi fuerit aduocatus.hoc tamen in diſtincte tenet dominus Philip.aduerte bene.Bartho.ab Horra.

terit. quod licet aliquis ſit notorie ſuſpectus, in cauſa tamen
ſi non recuſatur poterit eſſe iudex delegatus & ordinarius. cō
fertur ergo iuriſdictio in habitu & exercitio, licet cauſa cōmit
tatur iudici notorie ſuſpecto, ſed eſt in facultate partis ſi velit
recuſare. ideo tex. hic dicit poterit, quod eſt no. pro j̃. dicēdis.
hinc eſt quod de ſuſpitione iudicis debet opponi ante litem
conteſt. alias poſtea non poteſt niſi ſuſpitio de nouo emergat
aut de nouo deducat̃ in notitiam, vt in c. inſinuante. s̄. de offi.
dele. niſi ergo qui etiam eſſet notoriè ſuſpectus recuſetur po
terit eſſe iudex ſicut & pater in cauſa filij, niſi recuſetur ſuſpe-
ctus, vt 3. q. 6. §. tria. verſi. filius. & habetur in l. in priuatis. ff. de
2 iudi. & in l. qui iuriſdictionis. ff. de iuriſdi. om. iudi. ¶†Vltimo
tene menti ſing. hunc tex. quod licèt cauſa ſit delegata appel-
latione remota, tamen non intelligitur remota recuſatione.
remota igitur appellatione non intelligitur ſublata recuſa-
tio & poterit iudex ſuſpectus recuſari ex iuſta cauſa. tex. eſt hic
no. clarus & apertus in fi. & dicit hic Ioan. An. hoc procedere
etiam de iure ciuili. alle. l. j. C. ne lice. in vna eademq; cauſa. &
ita tranſit hic Panor. licet Imo. hic aliud ſentiat remittens ſe
ad no. per eum in c. ſup eo. el iij. s̄. co. Sed intellige iſtum tex.
dum æquiparat appellationem, & recuſationem videlicet, vt
neutra locum habeat niſi concurrat legitima cauſa. ſecus er-
go ſi cauſa committeretur appellatione remota, quia ad remo
tionem appellationis non intelligitur remota ipſa recuſatio,
vt hic in tex. Conclude ergo hoc procedere tam de iure cano-
nico, vt hic, quam etiā de iure ciuili, vt eſt tex. in l. fi. C. de ſen.
& interlo. om. iudi. & ita tenent Barto. Bald. & Ange. ibi & idē
etiam tenuit glo. & Bar. in l. j. in fi. ff. à qui. app. non li. nam ſe-
paratorum ſeparata debet eſſe ratio, vt hic & in d. l. fi. & in l. ſi
domus. ff. de ſerui. vrba. prædi. vbi tex. no. quod ad remotionē
vnius iuris non ſequitur remotio alterius. & ita eſt tenendum
quicquid aliter dixerit Spec. titu. de recuſati. §. recuſari poteſt.
ver. ſed quid ſi cauſa commiſſa eſt appellatione remota. & gl.
in d. l. fi. & Doct. in c. ſuper eo. vbi vide de hoc dicta. ¶ Sed ad-
uerte not. quia licèt ſi committatur appellatione remota, non
3 intelligatur ꝑ hoc prohibita recuſatio, vt eſt hic tex. no. † Du-
bitatur tamen an ſicut cauſa poteſt committi appellatione re
mota, ita poſſit recuſatione remota. videret̃ primo, quod non
quia omnis declinatoria iudicij maxime reſpectu iudicis eſt
defenſio, vt eſt tex. in c. cum inter. s̄. de excep. vbi non denega
tur etiam excommunicato cum ibi dicatur quod nihil eſt tā
graue & periculoſum quam litigare ſub ſuſpecto iudice & cō
cordat not. tex. 3. q. 5. quia ſuſpecti. & j̃. eo. c. ſecundo requiris
in fi. propter hoc videretur quod princeps non poſſit cauſam
committere recuſatione remota, quia eſſet tollere defenſio-
nem cum recuſatio iudicis videatur de iure naturali, vt proba
tur in d. c. quia ſuſpecti. Ea vero quę ſunt de iure naturali ſine
cauſa per principem tolli non poſſunt, vt in clemen. paſtora-
lis, de re iudic. & inſtitu. de iure naturali. §. ſed & naturalia. per
Inno. in c. quæ in eccleſiarum. s̄. de conſti. & in hac opi. videt̃
reſidere Panor. in c. ad hæc. s̄. de reſcrip. dicens de hoc ibi eſſe
glo. ſing. idem etiam tenet in d. c. cū inter. & hanc etiam partē
ſecutus eſt Gemi. in c. iudex ab apoſtolica. de offi. deleg. in vj.
per rationes iam dictas adducens etiam gl. quę ſecundū eum
ſimiliter hoc voluit. 2. q. 6. ſi quis in quacunq;. verum his non
obſt. conclude primo ꝙ in dubio princeps nunq̃ præſumitur
committere ex certa ſcientia cām ſuſpectis, vt probatur in d.
4 c. cum inter. ¶†Secundo conclude qđ licet princeps ex certa
ſcientia committat cauſam notoriè ſuſpecto, per hoc tamen
nunq̃ intelligitur tollere exceptionem recuſationis. quia non
obſtante ꝙ cauſa ſit commiſſa per principem iudici notoriè
ſuſpecto & ex certa ſcientia principis, tamen intelligitur ſaluū
& reſeruatū parti ius recuſationis. & iſtud eſt ꝙ voluit illa gl.
ſing. in d. c. ad hæc. & hoc idem tenuit Inno. in c. ex tranſmiſſa.
s̄. de fo. compe. quia non præſumitur ꝙ in dubio princeps vo
luerit tollere ius recuſandi. & licet delegatio facta iudici noto
riè ſuſpecto de ſe ſit valida, vt eſt tex. hic, tamen reſeruatur in
facultate partis an velit recuſare, vt hic in tex. in verbo pote-
rit. & eſt dictum. s̄. in 2. not. vnde ſi pars velit poterit recuſare
licet cauſa ſit commiſſa per principem ex certa ſcientia noto
riè ſuſpecto. & pro hac concluſione eſt glo. in terminis in d. c.
ad hæc. & Inno. in d. c. ex tranſmiſſa. vbi de hoc videtur tex. ſm
vnum intellectum. pro quo etiam tex. in c. ij. s̄. vt lit. non con-
5 teſt. vbi Panor. in j. col. hoc not. ¶†Tertio & vltimo conclude
ꝙ princeps ſicut poteſt committere cauſam omni appellatio-
a ne remota, [a]vt dicetur. j̃. eo. c. paſtoralis. fortius poteſt cōmit-
tere omni recuſatione remota, qa minus grauatur pars cum
tunc ſibi non deſit remedium appellandi licet cauſa commit
tatur recuſatione remota, cum per remotionem vnius iuris
non ſit ſublatum alterum ius, vt eſt dictum. s̄. in vlt. no. verum
quando princeps committeret cauſam etiam notoriè ſuſpe-
cto, & cum clauſula non obſtante exceptione recuſationis, qa
videtur tunc vti plenitudine poteſtatis ipſa recuſatio ſublata
eſt & tolli poteſt, vt voluit ſingu. Inno. in d. c. ex tranſmiſſa. &
ſequitur Hoſt. in d. c. cum inter. idem etiam glo. in ver. recuſa-
re, in l. apertiſsimi. C. de iud. & ſequitur Bar. in d. l. fi. C. de ſen.
Et aduerte quia dixit Spec. titu. de recu. §. j. ver. quid ſi ſit cau-
ſa ꝙ ſi princeps committeret ſimpliciter cauſam recuſatione
remota, debet intelligi de friuola non autem de graui, & iuſta
ſuſpitione. ſicut dicitur de clauſula appellatione remota. in d.
c. paſtoralis. cum appellatio & recuſatio ęquiparentur, vt in d.
c. ſuper eo. & ſicut alias dicitur de clauſula omni exceptione
remota in c. ex parte. ij. de offi. deleg. Si tamen recuſatio rōne
certę & nominatę cauſæ tolleretur expreſſe per principē tunc
recuſari non poterit ſecundum Spe. in d. verſi. quid ſi ſit cauſa
& ſequitur Lapus in d. c. iudex. & ſic patet quod Spe. tenet &
ſequitur ſupradictā concluſionē quod princeps tollere poſſit
exceptionem recuſationis ex quacunque cauſa. & ita etiam
tenet Hoſt. & Io. An. in d. c. cum inter. licet ibi Panor. contra-
b rium velit & non bene. [b]hæc procedunt in Principe, quia nul-
lus inferior poſſet tollere recuſationem iudicis, ſicut etiā non
poſſet inferior à Principe committere cauſam appellatione
remota, vt l. j. in fi. ff. à qui. app. non li. etiam ſi eſſet legatus de
latere, vt voluit ſing. Spec. tit. de leg. §. nunc oſtēdendum ver.
14. ſicut etiam nullus inferior à principe etiam ſi ſit legatus
de latere poteſt cōmittere cauſam ſummariè & de plano &c.
vt voluit glo. ord. in verſi. figura, in c. fi. de hæreti. in n̄. & in cle.
6 ſæpe, in ver. mandamus. de verb. ſigni. ¶†In gl. ibi ſuccederet.
reſidet glo. quod conſanguinei dicantur vſq; ad gradum ſuc-
ceſsibilem. & licet glo. hic dicat vſque ad 7. gradum. tamē dic
quod hodie datur ſucceſsio vſq; ad x. gradum tam inter agna-
tos quam inter cognatos, vt eſt tex. & gl. inſti. de ſucceſ. cogna.
in fi. voluit ergo gl. hic quod vſque ad gradum ſucceſsibilem
conſanguineus poſſet recuſari ſuſpectus. & ita ſequitur Hoſt.
& idem voluit glo. in ſimili ad hoc no. in l. ſi fęmina, C. ad tur
pil. dicens, ꝙ illi dicuntur ſuorum iniuriam proſequi qui ſuc-
cedere poſſunt abinteſtato: nam in his conſideratur affectio,
vt ꝑ gl. in l. vt vim. ff. de iuſt. & iure. Sed Io. An. hic dicit quod
ſi cōſanguinei ſunt de ſtirpe maſculina etiam vltra. x. gradum
eſſent ſuſpecti, quia experiētia docet maxime in Tuſcia quod
vindicantur offenſæ eorum, qui ſunt de ſtirpe maſculorum
etiam qui ſunt vltra gradum ſucceſsibilem, cum tamen non
vindicetur vltra. 4. de ſtirpe fęminina. vnde dicit ꝙ erit in ar-
bitrio arbitrorum prædicta conſiderare. Sed Bald. hic ſequi-
tur hanc glo. & in d. l. ſi fęmina, dicens no. quod vbicunq; tra-
ctatur de ſignificatione vocabuli nunquàm eſt ad arbitrium
iudicis recurrendum. text. eſt no. ſecundum eum in l. item. in
legato. §. per vim. ff. de lega. iij. ſimiliter Imo. & Panor. hic di-
cunt tenendum eſſe quod dicit glo. hic, vt tam inter agnatos
quam cognatos fiat extenſio, & conſanguinei dicantur vſque
ad gradum ſucceſsibilem ab inteſtato. ſed dictum Ioan. And.
poſſet procedere in locis vbi conſtaret de tali conſuetudine:
tunc admitteretur recuſatio indifferēter etiam vltra gradum
ſucceſsibilem in his quæ ſunt de ſtirpe maſculina, quia ſi ori-
go eiuſdem loci quandoque præſtat cauſam recuſandi, vt in
c. accedens. el ij. vt lit. non conteſt. quantomagis id dicendū
inter eos qui ſunt de eadem ſtirpe maſculina: nam propter
hoc cognomen, quia ſint conſortes, vel de ſtirpe, aut de caſa-
ta, vel de eadem domo, ſemper durat affectio inter eos etiam
vltra gradum ſucceſsibilem. Et ſubdit Imo. hic quod etiam
in locis vbi foret talis conſuetudo, tamen ſemper vſque ad
gradum ſucceſsibilem habebit locum recuſatio etiam quo
ad eos qui eſſent de ſtirpe fœminina: ex quo ratione ſucceſ-
ſionis durat affectio, licet Ioan. And. hic in hoc videatur ſen-
tire oppoſitum. ſed tutius eſt tenere glo. hic quam ſequitur
Hoſtien. hic ſecundum eum & etiam Bald. vt s̄. dicens quod
inter collaterales limitatur conſanguinitas vſque ad gradum
ſucceſsibilem. ſed inter aſcendentes, & deſcendentes durat
in infinitum, vt habetur in c. non debet. de conſang. & affini.
7 †& aduerte, quia ex dictis Ioan. And. hic & aliorum Doc. vt s̄.
infertur quod appellatione conſanguineorum veniant indif-
ferenter tam coniuncti per ſtirpem maſculinam quam fœ-
mininam & probatur in c. tua nos. & in rubri. j̃. de conſang. &
affini. & in d. c. non debet, & ita Bar. in l. cum quidam. §. quod
dicitur.

ADDITIONES

a ¶Princeps ſicut poteſt tollere appellationem, ita & recuſationem, vide Fel. in c. cum inter. de excep. 5. col.

b Et non bene &c. Adde ꝙ iſta eſt communis opi. contra Panor. & ipſemet Panor. fatetur iſtam eſſe tutiorem in puncto iuris. in c. ad hæc. j̃. de reſcri. facit quia licet tollatur recuſatio, non tamen tolletur appellatio. l. j. in fi. ff. apud eum à quo appel. opinio tñ Abb. ſaluaretur quando non eſſet iudex ſimpliciter ſuſpectus ſed inimicus ꝑ cle. paſtoralis. ibi notoriū quoq;, de re iu. Col.

dicitur.ff.de acquir.hære.dicit, quod ſecundum communem
vſum loquendi comprehenduntur omnes qui quoquomodo
ſanguine coniuncti ſunt.ſiue ex latere patris,vel matris,quod
eſt no.pro ſtatutis facientibus mentionem de conſanguineis
cum in ſtatutis verba debent accipi ſm communem vſum lo-
quēdi ipſius loci.l.liberorum.§. quod tamē Caſsius.ff.de leg.
3.& ibi Bar.facit c.ex literis,j.de ſpon. & hoc quando apparet
de tali communi vſu loquendi, alias dicit Bal.in d.§.quod di-
citur. quod a propria ſignificatione vocabuli non eſſet rece-
dendum.ff.de leg.3.l. non aliter.cum ſi. Sed quomodo ſecun
dum propriam ſignificationem vocabuli accipiatur conſan-
guinitas. vide per gloſ. no. & Docto.in dicto §. quod dicitur.
8 ¶†Sed pro declaratione huius glo. & materiæ huius tex.quæ-
ritur primo, an ratione affinitatis ſit legitima cauſa ſuſpitio-
nis; ſicut hic dicitur ratione conſanguinitatis. dic quod ſic,
quia poterit iudex ſuſpectus recuſari, ſi eſt affinis alterius par
tis. & ita tenuit gl.in c.2.ſ.vt lite non conte. per tex.3.q.9. ab-
ſens.el 2. & ita ſequitur Specu.tit.j.§.ſupereſt,ver. quid ſi non
eſt. facit.l.aut affinitate.ff.de procu. vbi tex. no. quod procu-
rator poteſt remoueri tanquàm ſuſpectus ſi contraxit affinita-
tem cum parte aduerſa. & ex his tradit hic Gof. no. regulam,
quod omnis cauſa ſufficiens ad remouendum procuratorem,
vel arbitrum erit ſufficiens ad recuſandum iudicem, cum e-
tiam ex faciliori cauſa iudex ipſe recuſetur, vt per glo.in c.in-
ſinuante.ſ.de offic.deleg. & hanc regulam ſequitur Specu.in
d.§. ſupereſt,ad fi.& Imo. & Panor.hic quam bene tene men-
9 ti.¶†Secundo quæritur,quid ſi actor ipſe impetrauit iudicem
conſanguineum ipſius rei, an poterit actor eum recuſare. vi-
detur,quod non cum non poſsit quis recuſare iudicem,quem
elegit, vt in auth. offeratur.C.de li.conte. & in l. Papinianus.
& in auth. & conſequenter. C.de ſen. dic, quod poterit, quā-
do hoc ignorauit tempore impetrationis per ea, quæ haben-
tur in d.c.inſinuante. & in d.l.prætor. ſecundum Ioan. And.
10 & Imo. hic† Si autem ille, qui fuerat aduocatus rei ſit impe-
tratus iudex per actorem, an poterit per ipſum reum recuſari.
maximè quando reus reuelauerat ſibi ſecreta ſuæ cauſæ.gloſ.
no. tenuit, quod non poſsit in ca.dilecto. ſ. de teſti. quam ſe-
quitur ibi Ioan. And. & communiter Doc. & hoc quando ad-
uocatus nondum propalaſſet voluntatem ſuam. alias ſecus
per no.in l.prætor.ff. de iuriſdi. om. iudi. ita Butr.in d.c. dile-
cto. ſed certè etiam ſi propalaſſet in fauorem ipſius clientuli
non ſubeſſet tunc iuſta cauſa recuſandi per eū. ita tenet Imo.
in d.c. dilecto. facit gloſ. in ver. in teſtem. in princ. in c. fi.de
procura.in 6. & hoc niſi fortè declaraſſet, quod non haberet
iuſtitiam, tunc bene poſſet recuſari, vt vide.j.in 7. cauſa recu-
11 ſationis. ¶† Tertio quæritur pone, quod iudex non ſit con-
ſanguineus alicuius partis litigantis: ſed eſt conſanguineus
inimici alicuius ex ipſis partibus: an pars ratione inimicitiæ,
quam habet cum aliquo conſanguineo ipſius iudicis poſsit
recuſare ipſum iudicem.tex. eſt no.& ſing. quod ſic in c.acce-
dens. el 2. ſ. vt li. non conteſ. ſufficit enim quod iudex ſit cō-
ſanguineus inimici alterius ex partibus litigantibus dato, ꝙ
talis inimicus nullum litigium habeat cū illo. & ita tenet Ioā.
12 And. & Panor. in d. c. accedens. quod tene menti.¶†Quar-
to, quæritur, quid ſi iudex eſt conſanguineus prælati impe-
trantis non in cauſa propria, ſed in cauſa eccleſiæ: an poterit
recuſari ſuſpectus per partem aduerſam. Specu.in d. §. ſuper-
eſt,ver. quid ſi præla.tenet quod non:ſed Ioan. And. ibi in ad-
di. tenet contrarium per tex.in d.c.inſinuante.vbi eſt caſus in
terminis contra Specu.& dicit hic Panor.quod illum tex.ſem
per reputauit in hoc ſing. & tene menti hoc dictum, quia ſæ-
pè occurrit in practica. & idem tenuit Archid. in c.iudex. de
offic. deleg. lib.6.& But.in d.c.inſinuante.in fi. & Imo.& Pa-
13 nor. ibi. ¶†Quinto quæritur dato, quod prælatus poſsit eſſe
a iudex in cauſa ſuæ eccleſię[a]. 2. q. 7. ſi quis erga. & per gloſ.in
c. cum veniſſent. ſ. de iudi. & per legiſtas in l. j. C. ne quis in
ſua cauſa, an poterit ſaltem recuſari ſuſpectus. Panor.hic te-
net, quod ſic:nam ſi conſanguineus, vel familiaris prælati eſt
ſuſpectus in cauſa eccleſiæ, vt in d.c. inſinuante. fortius ergo
& ipſe prælatus præſumatur habere maiorem affectionem. fa
cit gloſ.in c. cum ſuper. j. de offic. deleg. quæ hoc tenet. hoc
idem tenuit Panor. in dicto cap. cum veniſſent.col. 8. nam ſi
canonicus poteſt recuſari in cauſa alterius canonici eiuſdem
eccleſiæ, vt eſt tex. ad hoc no.in c.cum R.canonicus,ſupra de
offic. deleg. ergo fortius prelatus in cauſa ſuæ eccleſiæ, cum
maior ſit coniunctio; & affectio inter prælatum,& eccleſiam,
quam inter canonicum, & canonicum. patet in c. relatum,
infra de teſta. & hanc partem tenet Cy.poſt Pe.in d.l.j.& Do.
Anto. in d. c. cum veniſſent. de quo tamen plenius ibi vide:
quia Imo. ibi ſequitur contrariam partem, quam etiam te-
nuit Bald. in d. l. j. & de his etiam per Doc. in c. Romana. de
pęnis,in 6. Eandem etiam partem tenuit Specu. titu.de iudi.
delega.§. ſupereſt, in ver. quid ſi prælatus alicui eccleſiæ. Sed
præcedens alia opin. eſt verior per tex. per locum a maiori in
d.c.inſinuante, q̄ ſequitur ibi Io. An.But.Imo. Panor. & facit,
14 qđ eſt dictū.ſ.in ver.4.quęritur. ¶†Sexto quęritur, an ſit verū
indiſtīctè, quod ꝯſanguineus poſsit recuſari ſuſpectus.tex. hic
facit,quod ſic indiſtinctè loquens.29.di.ſi Romanorum. ff.de
publi.l.de pretio.dicit hic Vincen. quod debebit conſiderari
qualitas perſonæ,quia poſſet eſſe talis, in qua ceſſaret oīs ſuſpi
tio,puta,quia ſi eſſet Cartuſiēſis,vel alius religioſus bonę ob-
ſeruantiæ. tunc enī recuſari non poſſet rōne ꝯſanguinitatis,
& ita ēt voluit Spe.in d.§.ſupereſt. ver. quid ſi non eſt. vbi di-
cit ita limitandum eſſe hunc tex. & ita cōiter ſequuntur hic
Doc.facit c.j.j.de no.ope.nū.& ibi gl.quia rōne qualitatis pſo
nę ceſſat ſuſpitio,& recuſatio.hinc eſt quod Papa non pōt re-
cuſari ſuſpectus.facit c.j.in fi.& ibi gl.de ꝯceſ. p̄ben. li.6.& ita
voluit no.Hoſt.& Io.And.in c.querelam.ſ.de elec.in j.gl.& ſe
quitur ibi Panor.& facit ad hoc d.l. proximè. ff.de his,q̄ in te-
15 ſta. delen. ¶ † Septimo quęritur, quid ſit in reuerendisſimis
dominis Cardinalibus, an poſsint rōne ſuſpitionis recuſari,&
de hoc allegatur tex.no.in c.nouit.j.eo. quod Cardinalis non
pōt recuſari ſuſpectus. & ſequit̄ Imo.ibi in vltimo no. & hoc
pp eorū approbatā fidē,& iuſtitiā.de quo ēt vide p Ho.Io. An.
& But.in c.ad petitionem.j.de accu.& per Spe.ti.j. §.ſupereſt.
ver.Cardinalis. quid ſi Cardinalis eſt delegatus iudex in cau-
ſa alterius Cardinalis. & vr̄ velle quod poſsit recuſari. cęteri
vero delegati Principis cuiuſcunq; dignitatis exiſtant,poſſunt
ex ltīma cauſa recuſari.ſ.de of.dele.cum olim.el.2. vbi ēt no.
probatur iūcta gl.in verbo, proprio motu, ꝙ delegatus Papæ,
vel alterius Principis datus ēt proprio motu,pōt ex legitima
cauſa recuſari. quia Princeps in dubio non cenſetur velle cō-
mittere cauſam ſuſpectis.ſ.de excep.c. cum inter. & ita dicit
Pan.in d.c.cū olim, in fi.ꝙ no.& adde hic dictis.ſ.in 2.conclo
ne, quia ſiue Princeps committat cām proprio motu, ſiue ex
certa ſcientia etiam ſuſpectus notoriè, nō videtur in dubio tol
16 lere exceptionem recuſationis,vt ſ. eſt dictum. ¶†Octauo, &
vltimo quæritur an conſilium generale poſsit recuſari.dic, ꝙ
nō:maximè,qn̄ præeſt eidem Papa.3.q.9. cuncta per mundū.
nam eccleſia tota errare non poteſt,vt eſt tex. iuncta gl.24.q.j.
& c.a recta. eccleſia vero particularis bene poteſt errare, vt in
c.a nobis. el 2.j.de ſen.excom. & ideo eſt, ꝙ concilium ꝓuin-
ciale, & ſynodale bene poteſt recuſari, quia poſſet errare.ar.
c.licet ex ſuſcepto.ſ.de fo.cōpe.tenet gl.in c.in fi.j.de ſta.mo.
& ita ſequuntur Doc.in c.j.ſ.de iu. licet gl.ibi ꝯrium velit, &
17 non bene:† nam quęcunq; vniuerſitas, & omne collegiū, vel
rectores, & conſules collegiorum, poſſunt recuſari ex iuſta cā
18 ſuſpitionis.tex. eſt ad hoc no. in d.c. licet ex ſuſcepto. † In ea.
gloſ. quid ſi iudex æqualiter &c. & tene menti rłam huius
glo.ꝙ quando rōne amicitiæ, vel conſanguinitatis, ſeu alte-
rius qualitatis eſt par cauſa affectionis ad ipſas partes ceſſat
tunc recuſatio, ideo ſi iudex foret ꝯſanguineus vtriuſq; par-
tis neuter poſſet eum recuſare ſuſpectum,quia par cauſa affe-
ctionis excludit omnem ſuſpitionem, vt hic in gl.& pondera
bene,quia debet eſſe æqualitas, vt dicit gloſ.vnde ſi alter eſſet
in remoriori gradu,quia tunc non eēt par cā affectionis, habe
ret locum recuſatio,& ita tenet hic Pan. & idem dicit Bal.hic
quando alia iudicia diſparitatis cōcurrerent. & aduerte, quia
regula huius gl.& l.non ſolum. hic allegata,habet ēt locum in
teſtibus. vnde ſi teſtis eſſet cōſanguineus domeſticus vtriuſq;
partis, non poterit de hoc excipi.3.q.5.c.j.& Spe.in ti.de teſti.
§.j. ver. quid ſi teſtes, ſm Bal.hic,dicentes ex his ꝙ illa regula
ꝙ coniuncta perſona poſsit agere pro cōiuncta, habet locum
ēt ſi eſſet par coniunctio inter eos & cōtra eos inter quos agi-
19 tur,ꝙ no.ad l.ſed & hę.ff.de procu.†In glo.in ver.aduocati.in
prin.quid autē ſi ipſe non fuit aduocatus in illa cauſa, ſed ali-
b quis de ſua familia ſit aduocatus[b] alterius partis.gl 3.q.5. ac-
cuſatores vel teſtes, tenuit, ꝙ ſic ꝙ poſsit iudex recuſari, ſed
alia gl.in c.ex inſinuatione,j.eo.& Inno. ibi tenuit contrariū,
quia non eſt veriſimile ꝙ iudex velit commoueri per commē-
ſalem ſuum,vel alium de eius familia qui nullum intereſſe p̄-
tendit,niſi quia eſt aduocatus alterius partis,& hęc opin.ſatis
videtur in c.j.ſupra de offi.iu.non ob. tex.in d.c.ex inſinuatio-
ne, quia iudex ibi non fuit recuſatus, aut ſi fuit recuſatus ni-
mis fauebat alteri parti. & hanc ſententiam ſequitur ibi do-
mi. Ant. & alij Docto. ꝙ eſt notandum, quia iudex non pote-
rit recuſari, licet eius filius ſit aduocatus, vel procurator al-
terius

ADDITIONES.

a ¶Adde Philip.Dec.in c.cum acceſsiſſent.col.7.in 4.conclu.j.de conſti.Col.

b ¶Adde Stepha.Auffre.in ſuo tract.recuſa.ver.24.vbi dicit, ego ſemel vidi per curiam admitti recuſationem conſiliarij eo quod eius gener eſſet aduocatus alterius partis, & hoc quandiu cum ſocero demoraretur. Col.

20 terius partis litigantis corã eo.¶†Vltimo ex his quæ habentur
a hic in tex.& gl.& alijs.ſ.annotatis colliguñ multæ cauſę legi
timæ recuſandi iudicẽ,& à iure approbatę. ¶Et primo ſi iudex
eſt cõſanguineus alicuius partis litigãtis coram eo.& intellige
& limita hoc prout eſt dictum.ſ. in j. & 6.q. & quõ accipiãtur
cõſanguinei.quid & qñ eſſet par cã affectionis dic, vt ſ.in glo.
¶ Secundo qñ iudex eſſet affinis alterius partis & hoc dic , vt
ſ. in j.q. & idẽ ſi eſſet pater filius vel patronus maritus gener
ſocer vitricus vel priuignus.ar.l. lege Cornelia. in princ.ff. de
iniu.& ita tenuit Spe.tit.j.§.ſupereſt.ver. item ſi ſit conſangui-
neus.& in ver.itẽ maritus. ¶Tertio qñ iudex poſito ꝙ nõ eſſet
cõſanguineus vel affinis alicuius partis,tñ ſi eſt cõſanguineus
vel affinis alicuius qui eſſet inimicus ipſi parti, dato ꝙ talis ini
micus nullum litigium habeat cũ ipſa parte. & de hoc dic , vt
ſ.in 3 .q. ¶Quarto ſi iudex eſſet cõſanguineus plati impetran-
tis, vel litigantis etiam in cauſa eccleſiæ.& de hoc dic , vt ſ.in
4.q.& ꝙ poſsit tunc iudex recuſari tenuit Archi.& Io.And. in
c.iudex.de offi.dele.in 6.etiam ſi ipſe prælatus litigaret ꝑ pro-
curatorem à ſe,vel à capitulo conſtitutum.nec ob.c. cum nun-
cius.ſ.de teſti.quia facilior cauſa repellit iudicẽ q̃ teſtem, vt ꝑ
gl.& Doc.in d.c.inſinuante.& ita tenet Gemi.in d.c.iudex. &
voluit Arch.& Io.An.ibi ꝙ qñ dignitas eſt ſuſpecta, vt quia cã
ꝑtinet ad dignitatẽ recuſato anteceſſore,qlibet ſucceſſor intel
ligiẽ ẽt recuſatus.& ita Bal.in c.de cauſis.ff.de of.dele.in 8.co.
¶ Quinto quando prælatus eſſet iudex in cauſa ſuæ eccleſiæ .
& de hoc dic,vt ſ.in v.q. ¶Sexto quãdo iudex fuit vel eſſet ad-
uocatus in cauſa, vt eſt tex.hic,& dicas prout.ſ.dictũ eſt in pri-
mo no.& limita prout dictum eſt.ſ.in 2.q.& j.in proxima cau
ſa.dixit tamen Spe.in d.§.ſupereſt. in ver.item ſi fuit procura-
tor. ꝙ q fuit aduocatus in cauſa poterit eſſe iudex ordinarius,
vt in l.prætor.ff.de iuriſdi.om.iud.ibi tamen non dicitur ꝙ nõ
poſsit recuſari,imo innuitur contrarium, ex quo dicit text.ꝙ
eſt legitima cauſa delegandi alteri.poterit ergo recuſari, vt eſt
tex. hic indiſtincte loquens . ¶Septimo quando iudex fuiſſet
conſultor, vel præſtitiſſet conſilium in cauſa,aut prius ꝑ acto-
rem, vel reum conſultus reſpondiſſet quid iuris ſeu ipſum ius
habere,& ita tenuit Archi.in c. ſi contra vnum.de offi.dele. in
vj.& Bal.in c.de cauſis.col.7. & aduerte ꝙ aduocatus licet ad-
uocationem ſuſcepiſſet & ſecreta audiſſet , tamen ex hoc ſolo
non poterit recuſari ſi fuit datus in iudicem contra eum con-
tra quẽ ſuſceperat aduocationẽ in illa cauſa,vt per gl. in c.di-
lecto,de teſti. & hoc qñ nondũ propalaſſet voluntatẽ ſuã.alias
aũt quando aduocatus ſuã voluntatem iam propalaſſet , tunc
eſt ꝙ põt recuſari ſuſpectus & non prius . & ita Imo. & Panor.
in c.irrefragabili.§.exceſſus.de offi. or.pro quo bene facit d.l.
prætor.& ꝙ tenent Archi.& Io.An.in d.c.ſi contra vnum.& li-
cet Inn. & Io.An.in d.§. exceſſus,velint ſimpliciter ꝙ aduoca-
tus poſsit recuſari ſuſpectus eoipſo ꝙ aduocationem accepta
uit & ſecreta cauſæ audiuit dato ꝙ alias ſuam voluntatem nõ
declarauerit.& ita tranſit ibi d.Ant.ſed prius dictũ magis pla-
cuit ibi Bart. in d. l. prætor . ¶Octauo ſi iudex fuit teſtis in cã
arg. l.fi. in princi. & in fi.C. de aſſeſ. & ff. de teſt. l.fi. & ita te-
nuit Spe.d.§.ſupereſt.ver.itẽ ſi fuit teſtis . ¶Nono quando ip-
ſe iudex poſito ꝙ non fuiſſet aduocatus in cauſa dummodo ta
men aliquis de eius familia ſit aduocatus partis.de hoc tamen
dic,vt dictum eſt.ſ.in vlt.gl. ¶Decimo omnis cauſa ſufficiens
in iure ad remouendum procuratorem ſeu arbitrum ſufficit
ad recuſandum iudicẽ. & de hoc dic, vt ſ.in j.q. ¶Vndecimo
canonicus põt recuſari in cauſa alterius canonici eiuſdem ec
cleſiæ,vt eſt tex.in d.c.cũ R.& idem ſi eſſet ſpecialis ſocius ad-
uerſarij ar.d.c.cũ R.& l.verum.in princ.ff.pro ſoc. & ita tenet
Spe.in d.§.ſupereſt.ver. item ſi eſt canonicus.intelligens præ-
dicta niſi eſſet iudex in cauſa alterius canonici. tunc.n.par cau
ſa affectionis tollit ſuſpitionẽ,vt d.l.nõ ſolum.& ſ.in gl. ¶Xij.
quando iudex eſſet cõmenſalis ſeu familiaris alicuius partis ,
vt eſt tex.in d.c.inſinuante. & in c.j.& in c. accuſatores.3 .q.5.
& gl.in d.c.j.ponit, qui ſint familiares.& dicit Imo.in d.c.in-
ſinuante ꝙ eo ipſo ꝙ ep̃s eſt ſuſpectus cenſeẽ cõſequenter ſu-
ſpectus eius officialis ꝙ no.& idẽ eſſet ſi iudex eſſet comes ad-
uerſarij , ſiue ſi aduerſarius ſit de familia ipſius iudicis ſeu li-
bertinus.l.ſenatus. ff.de offi.præſi. & l.j.C. ſi quacunq; prædi.
poteſtate. & ita tenet Spec.d.§.ſupereſt.verſi.item ſi comes.&
idem Io.An.in d.c.legitima . ¶Xiij.quãdo iudex eſſet vaſallus
impetrantis,ar.23 .q.5.de forma.& in d.c.accedens.& in d.l.fi.
C.de aſſeſ.& ita tenet Spe.in d.§.ſupereſt.in prin. & idem ſi iu
dex eſſet clericus impetrãtis ſm Io.An.in d.c.legitima.¶Xiiij.
quando iudex licet non ſit cõmenſalis ſeu familiaris alicuius
partis, eſt tamen cõmenſalis vel familiaris alicuius qui eſt ini
micus parti. poterit tũc per illam partẽ recuſari.tex. eſt in d.c.
accedens.& ita ibi Panor.& Butri. ¶Xv.quando ſuffraganeus
eſſet iudex delegatus in cauſa metropolitani , vel quando
ſuffraganeus eſſet delegatus aduerſarij mei,vt eſt tex. in c.ij.vt
lite nõ cõte. & tenet Spe.in d.§. ſupereſt.ver.item ſi eſt ſuffra-
ganeus. intellige tamen ꝙ iudex ordi. eſſe poſsit inter metro-
politanũ & ſubditum ipſius ſuffraganei. & ita tenet Io.And.in
d.c.ij.& Pan.ibi in fi.& Spec.in d.ver. item ſi eſt ſuffraganeus.
quid aũt ſi impetraret contra te in iudicẽ ep̃m meum. videtur
ꝙ poſsit recuſari.ar.d.c.accedens. ¶Xvj.quando iudex eſt dñs
impetrantis tex.eſt in c. cãm,quæ inter R.ſ.de offi.dele. & te-
net gl.hic.& facit.3 .q.5 .accuſatores.el iij.de quo vide ꝑ Inno.
in c.ex tranſmiſſa.de fo.compe.vbi vr̃ tex.in ꝯrium. poteſt di-
ci ꝙ ibi eſſet dominus vtriuſq; partis, vnde par cauſa affectio-
nis tollit ſuſpicionẽ,vt ſ.in gl.ſm Imo .in d. c.cauſam. ¶Xvij.
nõ ſolum ſi iudex ſit ſubditus aduerſarij.ſed etiam quando iu-
dex eſſet ſubditus & de diſtrictu inimici alterius partis litigan
tis coram eo,licet talis inimicus aliter non litiget cũ parte vel
coram illo iudice , vt eſt tex.in d.c.accedẽs.& ibi Pan. ¶Xviij.
quando iudex eſſet ſocius impetrantis.vnde dicit Spec.in d.§.
ſupereſt.ver.quid ſi eſt ſocius.ꝙ ſocius in domo nõ poteſt eſſe
iudex conſocij.& poterit recuſari durante habitatione . & ita
etiam Panor.in d.c.accedens. ¶Xix.quando iudex eſt oriũdus
de terra impetrantis,vt in d.c.accedens.ſed intellige prout in-
telligit ibi Hoſti.& Io.An.quando eſſent duo de eadem patria
in alienis partibus,quia cũ conſueuerunt ſe multum diligere,
in dicto caſu verum eſſet ꝙ alter poteſt recuſari ſi foret iudex
in cauſa alterius oriundi de ſua ciuitate. & etiam tenuit Spec.
in d.§.ſupereſt.ver.item ſi ſit de terra . ¶Xx.quando iudex qui
eſt ciuis eſſet iudex inter ciuem & forenſem . intellige non de
ordinario ſed de delegato per tex.in d.c.ſtatutũ.§.cum vero.cũ
ibi no.de reſcrip.in 6.ſm Panor.in d.c.accedens.licet do .An.
ibi dicat ꝙ hoc eſſet arbitrium inſpecta qualitate ipſius iudi-
cis . ¶Xxj.quando iudex eſſet nimis fauorabilis alteri parti , vt
in d.c.accedens.& in c.ad hæc.de reſcrip. & tenet Io.An.in d.
c.legitima. & aduerte, qa dixit ſin.Cy. in l.ij.C. vt quæ deſunt.
ꝙ iudex poteſt reducere parti ad memoriam factũ de quo re-
colit,vt priuatus.puta pactum de non petendo factum defun-
cto, vel aliter niſi per hoc diceretur nimis fauorabilis ipſi par-
ti per no.30.q.5 .iudicantem.in glo.& ita ſequitur Imo.in l.iij.
§.hoc autem.in fi.ff. de dam.infec.ꝙ no. quando autem dicat
iudex nimis fauere alteri parti relinquitur arbitrio iudicis co-
gnoſcentis de ipſa ſuſpicione ſecundum Butri.& Panor. in d.
c.accedens.& idem eſſet in omni alia cauſa per quam conclu
ditur ꝙ iudex nimis diligit alteram partem ſecundum Spec.in
d.§.ſupeſt.ver.item ſi ſit inimicus meus. & ver. idem ſi nimis.
& tenet Panor.in d.c.accedens.debet tamen exprimi in recu-
ſatione ſpecialis cauſa fauoris ſm Io.And.ibi,& in d.c.legiti-
ma.& adde ꝙ ſpecialis cauſa fauoris eſſet quando iudex nimis
animoſè procedit in præiudicium alterius partis . ita tex. in c.
ij.de in inte.reſt.in ver.nimis animoſè . vbi ita ꝯcludunt Imo.
& Panor.in ij.col.pro quo facit, ꝙ dicitur in ſimili in teſte qui
animoſè loquitur,nam ſibi nõ crediẽ & ſuſpectus cenſeẽ. lxv.
di. ſane.& ibi per gl.& tenuit Bal.in l.teſtium. C.de teſt.col.8.
¶Xxij.ſi iudex ſit datus ad petitionem alterius partis. ff.de iu.
l.obſeruandum.tenet Spec.ver.item ſi ad petitionem.de quo
tamen plenius habetur in d.c.ad hæc.idem dicit Arch.Io. An.
in d.c.ſi contra vnum.de offi.dele.in vj. ꝙ iuſta cauſa recuſan-
di iudicem eſt ſi procurator ſibi cauſam committi fecit . & ita
Bal.in d.c.de cauſis.colũ.7.¶Xxiij.quando ipſe iudex procura
uit ſe impetrari & ſibi cauſam committi.ar.l.quę omnia.ff.de
proc.& ita tenet Io.An.in d.c.legitima.& Spe.ver. item ſi ipſe.
¶Xxiiij.paternitas doctoralis non eſſet ſufficiens cauſa,vt do-
ctor poſsit recuſari in cauſa ſui diſcipuli , vt in auth. habita. &
ibi Bal.in §.verũm,col.2.C.ne fi. pro pat.tenet glo. in l.nemi-
ni.C.de aduo.di.iudi. & 12.q.j. omnis ætas.& Ioan.And. in c.
cauſam.ſed Spec.in verſi. quid de magiſtro.adducit d.c. cãm.
pro contraria parte , quia ſi ſubditus impetrat in iudicem do-
minum qui alias eſſet ſuus ordinarius contra alium poteſt re-
cuſari.ita ergo ſi ſcholaris ꝯ nõ ſcholarẽ ĩpetret doctorẽ ſuũ ,
tũc.n. poſſet recuſari niſi ĩpetraſſet ꝯ aliũ ſcholarẽ qa eſſet par
cauſa affectionis,vt d.l.non ſolum.ſm Spec.in d.verſi.quid de
magiſtro.& no.hanc limitationem . ¶Xxv.quando iudex hẽt
conſimilem cãm,vt ſ.de iudi.c.cauſam.ij.& ibi Pan.in fi.quo
intelligaẽ conſimilis cã.& facit.c.ꝑſonas.ſ.de teſti.¶Xxvj. quã
do vnus eſſet iudex alterius,vt quia quando impetraui contra
te Titiũ,& tu impetraſti cõtra me Seyum. nã hi reciproci iudi
ces ſunt ſuſpecti.ar.16.q.2.viſis.ibi,humanũ eſt veteri &c.inde
eſt quod nullus põt eſſe conſeruator deputari ſibi cõſeruato-
ris,vt c.fi.de offi.dele.in vj.& ita tenet Io.An.in d.c. legitima.
& Spe.in ver.ſi vnus.arbitrio tamen iudicis relinquiẽ , vt vide
But.in c.cãm.ij.in fi.ſ.de iu.¶Xxvij.quando à iudice eſt appel
latũ,quia grauauit partẽ.tunc.n.eſt ſuſpectus appellanti in illa
cauſa

ADDITIO.

a ¶Vide cauſas hic.j. enumeratas ad recuſandum Iudicem vſque ad 40.

cauſa,& in omni alia,vt in c.ad hæc.ſ.eo.vbi vide plenè dicta de hoc,& adde, ꝙ iudex procedendo iniuſtè etiam extraiudicialiter,nō poteſt amplius in illa cauſa procedere iudicialiter, quia ſatis redditur ſuſpectus alteri parti. proceſsit eīm primo, vt priuata perſona, & ſic videtur ſe conſtituiſſe aduerſariū, ſicut in ſimili voluit gl.in ver.copiam.in c.ſtatutum. in prin.de reſcri.in 6.que dixit,ꝙ ſi iudex aſſumpſit defenſionē ſuper ſuā iuriſdictione,& ſic conſtituit ſe partem,non poteſt cognoſcere,an ſua ſit iuriſdictio cum faciat ſe ſuſpectū, & ita dixit Pan. in c.conquerente.de reſti.ſpo.col.3.per ea quæ no.glo.in ver. proponere,de quo ar.vide plenè dicta in c.ad audientiam.ſ.e. ti.in pe. col. Item adde an ſola pendentia appellationis inducat iuſtam ſuſpitionē in alijs cauſis diuerſis,antequā ſit pronūciatum ſuper appellation. vr̄, ꝙ ſic & ſatis eſt iuſtificare appellationem coram arbitris,& ſic probare veritatem cauſæ appellationis,ꝙ iudex grauauerit. de quo tū vide in d. c. ad hæc,in j. & 2.q.¶Xxviij. qn̄ recipit preciū, vel fuit ſubſtitutus hæres ab impetrāte,ſeu donatarius,ar.c.cum ab omni.j.de vi.& ho.cle. & in l.Iulianus.ff.de iu.ſm Io.An.in d. c. legitima. & Spec.in ver.itē,quia preciū.¶Xxix.qn̄ iudex primæ cauſę eſt factus,ſeu ſubrogatus iudex appellationis,qa in illa eſt ſuſpectus,vt l.eos. in prin.& ibi gl.C.co.ti.& facit c.accepta.ſ.e. & tenet Spe.in ver.itē ſi prius.in ti.de ap.§.nunc tractemus.circa fi. ¶Xxx. qn̄ cā incępit ad iudicē pertinere,vt in d.l.Iulianus.& idē ſi cauſa modo aliquo tangat iudicē, vt quia tenetur de euictione rei ꝓ qua agitur.2.q.6.biduū.& tenet Spe.ver.itē ſi cā.¶Xxxj.quando iudex eſſet fideiuſſor partis,ſed an frater, ſeu ↄſanguineus fideiuſſoris poſsit recuſari in cā ipſius rei principalis. Spec. in d.§.ſupereſt.in fi.arguit pro & ↄ̄.& vr̄ reſidere,ꝙ non poſsit recuſari,cum frater,vel ↄſanguineus iudex nō ſit principalis debitor,& ad eum non ſpectat cōmodum, vel incommodū. ſed cogita, quia videretur ↄ̄rium dicēdum, ex his, quæ ſunt dicta ſ. & maximè per no.in d.c.inſinuāte.& in d.c.cū cām.¶Xxxij. quælibet inimicitia in iudice inducit ſuſpicionem ēt ſi nō ſit capitalis,vel grauis,ſed ſufficit, ꝙ ſit probabilis,vt in c.cū ſup. de offi.dele.& 3.q.5.quia ſuſpecti,& ita tenuit gl.no.& Gemi. ibi in c.2.de procura.li.6.dēt tamen cā inimicitiæ in ipſa recuſatione particulariter exprimi. & nō ſufficeret in genere allegare inimicitiā.ita determinat no.Ioā. An.in d.c. legitima. & adde,ꝙ non inſpicitur, an talis inimicitia habuit fomitem ex veritate,an ex falſo,aut ab ipſis partibus,aut a tertio.ita no.dicit Inn.in c.cum I. & A. de re iu. ¶Xxxiij.quando iudex eſſet inimicus domini ipſius partis, quia ꝑꝑ dominū recuſat̄ aliqs de tota familia & eↄ̄,vt in l.j.C.ſi quā prędi.po.& ita dicitSpe. in d.ver.item ſi inimicus domini,& ſequitur Io.An.in d.c.legitima.¶Xxxiiij.quando iudex eſſet familiaris,& commenſalis inimici alicuius partis corā eo.ar.d.l.j.& ibi Bal.& facit c. repellatur.j.de accu.& ita tenet Spe.in ver.item ſi eſt familiaris. & Io.An.in d.c.legitima.ad idem tex.& Bar.in l. ſciendum. ff. de le.vbi voluit,quod non ſolum inimicus ſit ſuſpectus, ſed ēt amicus domeſticus inimici poterit recuſari . & facit tex.in d. c.accedēs.¶Xxxv.ſi quondam ipſe iudex fuit inimicus meus, licet reconciliatus.3.q.5.accuſatores. j.& facit c.propoſuit,ſ. e.& ita tenet Spe.in ver.item ſi quondam.& vide illam gl. no. de amico reconciliato in c.per tuas.j.de ſy. & no.per Bar. in l. 4.ff. de adi. leg. ¶Xxxvj. quando prælatus & iudex non amiſit partem ad oſculum,& ſic ad participiū humanitatis. tunc eīm pręſumitur inimicitia, & iuſta cauſa recuſationis ſm gloſ. & Doc. in d.c.ſuper.pro quo etiam gl.& no.in c. Adrianus,2.63. diſ.¶Xxxvij. quando iudex habuit dicere, ꝙ ſi poſſet libenter noceret parti aut ↄ̄ eam ſententiam proferret,ita tenet glo. & Doc.in d.c.cum ſuper. ¶Xxxviij. ſi iudex cum altera partium
a litem [a] habeat,ar.ff.de exc.tu.l.propter litem.& ita tenet Spe. ver.idem eſt ſi cum altera.& Io.An.in d.c.legitima.poſito etiā ꝙ cauſa,quæ foret cū iudice eſſet ſub nomine dignitatis, ſeu beneficij,& ita tenet gl.& Imo.in d.c.cum ſuper,ꝙ dictum bene no.¶Xxxix.quando altera pars ſecretè loquitur cum iudice ad aures ipſius iudicis:pōt iudex recuſari, niſi reuelet illud, quod dixit ſibi pars ſm Spe.ti.de poſi.§.2.ver.quid ſi ponēs,& ſequitur Do. An. & alij Doc.in d.c.accedens. probatur ꝑ tex. in c.cum ex iniuncto.de hære.ibi, ꝙ dixi vobis in aure prædicate ſuper tecta. ¶ Xl.& vltimo poteſt allegari ſuſpitio ratione loci non tuti,vt in d.c.accedens.& ſcias, ꝙ locus dicitur ſuſpectus,non ſolum quando nō eſt tutus in loco iudicij , ſed ēt quādo nō poſsit haberi acceſſus ad locū iudicij, niſi per terras inimicorū,vel alium locū ſuſpectum,vt eſt tex.no.in d.c.accedens.& dr̄ plenè de hoc in c.ex parte.T.j. e. Et vide ad omnia ꝑdicta.ſing.dictum Inn.in c.cū ſpeciali.j.eo.dicentis,ꝙ quando cauſa ſuſpicionis eſt certa,& in iure determinata.ſi iudex ꝓnunciaret ſuſpicionem non eſſe legitimam , ex illa cauſa ſnīa eſſet ipſo iure nulla,quia ↄ ius ſcriptum , vt 2. q. 6. diffinitiua. & in l.ſi expreſſim.ff.co.ti.verum, quia ſm omnes cauſæ ſuſpicionis non ſunt in iure expreſſæ, dicit Innocen,ꝙ omnes aliæ cauſæ reputantur legitimæ, quæ ſunt grauiores expreſsis in iure,& qn̄ hoc ſit, Iudicis arbitrio relinquit,ex quo ſi male arbitraretur poteſt appellari.ita dicit Inn. in c. cum ſpeciali. & facit gl.in c.ſuper his.de accu. & adde iam dictis,an ratione cognationis ſpiritualis inter iudicem,& partem poſsit iudex recuſari. videretur primo, ꝙ non,quia talis cognatio non repellit a teſtimonio, & pater regenerationis.i.qui leuauit de ſacro fonte poterit eſſe teſtis in cauſa eius filij ſpiritualis, vel econtra ſecundum Bal.in l.parētes.C. de teſti.ſed idem Bal.in l.generaliter.ff.de inius vo.fuit in contraria ſententia,vbi ēt no.referendo voluit Guil. de Cu. quem refert, & ſequitur ibi Ang. ꝙ talis filius ſpiritualis non pōt vocare patrem ſpiritualē in iudicio nō petita venia, arg.tex.in d.l.generaliter. ratione cuius vinculi ſpiritualis tenuit no. Bal.in auth.niſi rogati.C.ad Tre. ꝙ in ſubſidium pater ſpiritualis obligatur ad alendum filium ſpiritualem,& eↄ̄. cum hęc cognatio ſpiritualis ſit efficacior cognatione carnali,vt in l.ſi quis alumnam.C.de nup. ex quibus vr̄,ꝙ talis cognatio ſit iuſta cā recuſationis rōne affectiōis vinculi,& reuerētiæ,q̄ cauſat̄ ex tali cognatione ſpūali.& maximè cū ex faciliori cā recuſet̄ iudex recuſat̄, quàm teſtis.imo ꝓ modica cā iudex, vt patet ex ꝑcedētibus,& ita dicit gl.no.ad hoc in c.cū R.de of.dele. licet Io.An.ī c.Romana.§. ꝙ ſi obijciatur,ſup gl.in ver.minus legitima.c.ti.in 6.dixerit, ꝙ talis cā ſuſpitionis nō eſt a iure determinata,ſed ē dubia , an ſit legitimus,vel non.de quo tamen ſe remittit ad no.per eum in c.cū ſpāli.j.e.ſup gl.2.& ibi per Imo.in 8.col. in fi. de quo ēt ibi per Panor.idem dicentē,& allegantē Spe.ad hoc ti.de ap.§. nunc dicamus,col.j.in fi.per Imo.in c.prudentiam,col.14.ſuper gl. in ver.duobus & idē dicit Spe.de patrino,ſicut de ↄpatre.Secūdo adde,ꝙ iudex pt̄ recuſari,nō ſolū,qn̄ cēt ſolus, vt in c. ſi quis ↄ̄ clericū.de fo.ↄpet. ſed ēt ſi hēret alios collegas non ſuſpectos in cā tex.eſt in d.c.cām.de of.deleg. imo eſt tex.no.in d.c.cū ſup.de of.dele.ꝙ ſi in cā ſunt duo iudices,vel plures cū cl̄a,ꝙ ſi non oēs,vel ꝙ ſi ambo. licet vno recuſato poſsit alter, & alij ſoli in cā procedere,tū ſi fuit proceſſum in cā vna cū iudice recuſato redderetur totus ꝓceſſus inualidus,quia admixtio iudicis recuſati hēt vitiare totū dato,ꝙ alius ſine illo procedere potuiſſet,facit ratio l.ſicuti. & in l. ſi in tres.ff.de arbi. ¶Tertio adde, quia voluit Bal.in c.ad noſtrā.in fi. de prob. ꝙ iudex poſſit recuſari ſuſpectus,tanq̄ indiſcretus,aut ſi ↄſueuit eſſe iniquus,quia nō tenetur,quis ſe cōmittere iudici iniquo, & indiſcreto.ita Bal.ibi per illum tex.qd aūt ſi iudex eſt imperitus lr̄arū,an rōne imperitiæ poſſit recuſari ſuſpectus. vide ꝑ Cy.& alios in l.certi iuris.C.de iu.& no.Io.An. & Gemi.in c. ſtatutum.in prin.& in §.aſſeſſorem.de reſcrip.li.6. ¶Quarto, & vltimo adde,ꝙ non ſolum ipſe partes principal'r litigātes in iudicio.ſed ēt quilibet tertius comparens pro ſuo intereſſe poterit recuſare iudicem ex legitima cauſa ſuſpitionis,tex.eſt ad hoc no.in d.l.cum ſuper.& ſequuntur ibi Doc.

ADDITIO.

a ¶Litem habeat.An aūt hoc procedat ēt lite finita videndū eſt, quod plene ſcripſit Phi.Dec.in c.j.de iu.in prioribus,& poſterioribus lecturis. Col.

SVMMARIVM.

1 *An & bene ſententia ſuſpendatur per appellationem.*
2 *Sententia cenſuræ non ſuſpenditur per appellationem ſubſequentem, & quid per appellationem præcedentem.*
3 *An ſententia ſuſpenſionis ſuſpendatur per appellationem.*
4 *In quibus æquiparentur, & differant ſuſpenſio, excommunicatio, & interdictum.*
5 *Ep̄s an poſsit ſuſpendere interdictum latum a ſe, vel a ſuperiore.*
6 *Si durante ſuſpenſione ab interdicto, appellatur appellatio ſuſpendit effectum interdicti.*
7 *An ſuſpenſio, vel interdictum latum in perſonā poſsit ſuſpendi ad tp̄s.*
8 *An excommunicatio poſsit ſuſpendi, ſeu relaxari ad tempus.*
9 *An excommunicatus poſsit inuitus abſolui.*
10 *An Epiſcopus poſsit dare licentiam celebrandi in eccleſia, vel in loco interdicto.*
11 *An Papa poſsit dare licentiam excommunicato, vel interdicto celebrandi in diuinis.*

CAP. XXXVII.

1 AD hæc quoniam. † Snīa interdicti non ſuſpenditur ꝑ appl'onē ſubſequentē.h.d.2.pars ibi,noucrit.No.j.ꝙ licet al's ꝑ appellationē ſuſpēdat̄ effectus ſnīæ, ēt ſi eſſet talis quæ traheret ſecum executionem, vt.ff. de inſa. l.furti.in tantum, ꝙ ēt ſi eſſet ſnīa capitalis, & vltimi ſupplicij, in qua condemnatus ad mortem fit ſeruus pęnę. l. qui vltimo. ff. de pe.tū per appellationē ſuā ſuſpendit.& iō interim integer eſt ſtatus appellātis,vt l.j.ff.nil.no.ap. pē. & ſi ꝑlatus eſſet depoſitus tū ꝑ appl'onē ſuſpēdit effectus ſnīæ.& iō interim ꝑt ſuā iu-
2 riſdōnem exercere.j.e.c.ſepè.& ꝑ gl. no.9.q.j. in ſumma. † tū

ſnĩa cenſurę eccľiaſticæ nõ ſuſpẽdit̃ p̱ appellationẽ ſubſequẽ
tẽ.iõ excõicatus ſuſpẽſus, vel interdictus, ſi appellaret interim
cẽt eodẽ mõ ſuſpẽſus excõicatus, vel interdictus, vt hic & j̃.e.
c.paſtoralis.& eſt ſpãle in ſnĩjs cẽſuræ: p̱ cẽſurã.n. eccľiaſticã
ↄprehẽdit̃ excõicatio, ſuſpẽſio, & inter dictũ, vt in c.q̃renti.de
ver.ſig.appellatio vero p̃cedẽs dictas ſnĩas ſuſpẽderet earũ ef-
fectus, & eas nullas redderet.de ſen.exc.p̱ tuas.& j̃.dicet̃.& ĩtel
3 lige hũc tex.de interdicto in ſpũalibus, & diuinis officijs:† ſe-
cus ſi interdictũ, vel ſuſpẽſio alia reſpiceret.tunc.n. appellatio
ſubſequẽs ſuſpẽderet effectũ talis interdicti, vľ ſuſpẽſionis: vn
de ſi iudex interdixit tibi ingreſſum ciuitatis, ſeu palatij appel
lãdo a tali interdicto ſuſpenderet̃ effectus ſnĩæ. imo voluit gl.
or.& mẽti tenẽda idẽ eſſe in ſuſpẽſione, vel interdicto a bene-
ficio. ita dicit in c.is cui.de ſent. excom. in 6. quicquid aliter
dixerit hic Inn.ex quibus infert̃, ꝙ ſuſpẽſus a Pontificalibus,
ſeu ab vſu palij appellando ſuſpenderetur effectus ſententiæ
ſm̃ Doc. hic. pro quo facit, quia ſuſpenſus a beneficio, ſeu a
pontificalibus, aut ab vſu palij celebrans in diuinis non incur-
reret irregularitatem, dictum eſt no. Inn. in c.j.de ſen. excõ. in
4 6.& Spe.ti.2.§.iuxta.ver.q̃d ſi Ep̃s.¶†In gl.j.ibi æq̃parant̃.ↄclu
de ſm̃ Inn.hic ꝙ hmõi ſnĩæ cẽſuræ æq̃parant̃ inter ſe. primo
hic in tex.q̃a ſicut appellatio nõ ſuſpẽdit excõicationẽ: ita nec
interdictũ, vt hic, nec ſuſpẽſionẽ, vt d.c.is cui.in fi.Scđo æq̃pa-
rant̃: q̃a ſicut excõicatio lata poſt appľonẽ lĩimã eſt nulla, vt
d.c.p̱ tuas. ita & ſuſpẽſio, vel ĩterdictũ.j̃.e.c. dilectus. Tertio,
q̃a oẽs hæ ſnĩæ cẽſuræ req̃runt monitionẽ p̃cedere.s̃.e.rep̃hẽ-
ſibilis.& dic vt ibi. Quarto, q̃a qlibet, vel excõicatus ſuſpẽſus,
vel interdictus a diuinis, aut a ſpũalibus celebrãs interim in di
uinis fit irregularis, vt in d.c.is cui.& in c.3.de cle.exc.a qua ir
regularitate ſolus Papa abſoluit, vt in c.j.& in c.clerici.de cle.
exc. Quinto, q̃a in his fit abſolutio pariter p̃ſtito iur̃o de parẽ
do mãdatis eccľiæ, de ſent.exc.venerabili. Sexto, q̃a in oĩ ſnĩa
cẽſuræ p̃t fieri relaxatio, & abſolutio ad cautelã, vt in d.c.vene
rabili.& j̃.in gl.Septimo, q̃a vtraq; ligat ſiue iuſta, ſiue iniuſta.
11.q.3.c.j.& c.ſi qs Ep̃s.& c. ſi qs p̄ſbyter. differunt tñ in aliq̃-
bus: q̃a excõicatio fert̃ in p̱ſonã, nõ ĩ locũ, vt in c.Romana. §.
in vniuerſitatẽ.de ſen.exc.in 6.ſed interdictũ p̃t ferri, tã in p̱ſo
nã, q̃ in loca, vt in c.nõ eſt.de ſpõ.& in c.fi.de ſen.exc.li.6.Secũ
do, q̃a excõicatus nõ p̃t ſuſpẽdi p̱ inferiorẽ a Papa, ſed interdi
ctus, ſic, vt s̃.in gl.Tertio, q̃a cũ interdicto eſt licitũ loq, & par-
ticipare: ſed nõ ſic in excõicato.de ſen. excõ.nup̱. & ita tenuit
5 Io.An.in d.c.j.¶†In ea.gl.ibi ſuſpẽdat ad tp̃s.aduerte, quia ex
gl.eliciunt̃ quinq; no.q̃ões.& primo, an Ep̃s poſſit ad tp̃s ſu
ſpẽdere interdictũ latũ a ſe, quia latũ a ſuperiore abſq; dubio
nõ poſſet.ar.c.paſtoralis.de offi.or.& de ma.& obe.c.cũ infe-
rior.gl.hic vr̃ in effectu reſidere q̃d poſſit.& idẽ ſequit̃ hic Io.
An. quia ſicut poſſet tollere in totũ. ita & ſuſpendere ad tps,
vt in reg.cui licet, li.6.& ff.de iudi.l.iudiciũ ſolui. & hanc par-
tẽ ſequunt̃ hic, Do.Flo.But.& Imo.& Inno.in c.vt priuilegia.
de priuile. & vr̃ aptè p̱bari in d.c.dilectus.§.quia vero. Sed Io.
de Lig.in quadã eius diſpu.tenuit ↄ̃riũ, ꝙ Ep̃s nullatenus poſ
ſit ſuſpendere interdictũ latũ a ſe, quia huius ſnĩę trahũt ſecũ
executionẽ, vt d.c.is cui.iõ executio ſeu effectus interdicti nõ
eſt ſeparabilis a ſubſtãtia.ad idẽ ẽt facit: quia maior eſt virtus
appellationis in ſuſpẽdẽdo effectũ ſnĩæ, q̃ p̃tãs ipſius iudicis:
patet, quia nõ p̃t facere p̃ ſes, quin dãnatus de furto ſit infamis.
l.nõ põt.ff.de fur.& tamẽ appellatio ſuſpendit infamiã iã illa-
tã p̱ ſnĩam, vt in d.l.furti. & tamen ipſa appellatio non põt ſu-
ſpendere effectũ interdicti, vt hic in tex.ergo minus poterit ip
ſe iudex. Nec ob.rõ Io. An.quia tollere in totum eſt ſm̃ nãm
actus: ſed ſuſpendere effectũ, vt non trahat ſecum executionẽ
eſt agere ↄ̃ nãm actus, ꝙ fieri nõ põt.ff.de p̃ca.l.cũ p̃cario.& p̱
glo.in c.2.de ↄſue.in 6.& ex his dicit Panor. ꝙ iſta opi. eſt ve-
rior de iure, licet alia ſit cõis.ſed certè põt reſpõderi dictis rõ
nibus: quia ſnĩa cenſuræ durat, & ligat ad placitum proferen-
tis, vt patet in c.ſignificaſti de eo, qui dux.in ma.cum ibi no.&
c.veniens.2.in fi.de teſti.iõ cum ab eius p̃tãte dependeat, po-
terit eius effectum ſuſpendere: ſecus in alijs ſententijs, quæ nõ
dependent a poteſtate iudicis, & ita procedat d.l. non põt. &
l.iudex poſteaq̃.ff.de re iu.& vide de his no.per Inn. in d.c.vt
6 priuilegia.† Secunda q̃õ eſt poſito, quod Ep̃s ſuſpendere poſ-
ſit interdictũ latũ a ſe ad certũ tẽpus, quid ſi durãte huiuſmo-
di ſuſpenſione a tali interdicto appelletur: an appellatio ſuſpẽ
dat effectum interdicti.Io.An.hic tenet, ꝙ ſic ſi a principio in
terdictũ fuiſſet latũ ſub ↄdõne, vt in c.p̃terea.j̃.eo. & iõ ẽt fini
to tempore ſuſpenſionis nõ hẽbit effectũ durante appellatio-
ne.& ita ſequunt̃ hic Imo.& Panor.per d.c.dilectus.vbi vr̃ p̱-
bari, ꝙ durante ſuſpenſione poſſit appellari ad effectum tenẽ-
di ſuſpenſionem quantũ durabit cã appellationis. & loquitur
ibi tex.formaliter de interdicto, vt ibi patet. dubiũ tamẽ facit
tex.hic quia appellatio nõ ſuſpendit.& quia tale cenſet̃ vnum
interdictũ.l.ſed ſi manente.ff.de preca.ſicut dr̃ idẽ vulnus, q̃d
reciduauit.l.maritus.ff.loca.ſecus quando erat perfectè ſana-
tum.ff.de ædil.edi.l.qui ita ſanatum. Item iſte caſus videtur ſi
milis homini habenti dilucida interualla, qui ſemper ſub eo-
dem curatore perſeuerat. C.de cu.furi.l. pe. facit etiam, quia
liberatus ad tempus finito tempore tenetur ex veteri obliga-
tione: nec eſt neceſſe, ꝙ iterum obliget ſe. ff. de pac.l. ſi vnus.
§.j.ſicut bannitus ſuſpenſo banno ad tempus finito tempore
poterit impune offendi: nec eſſet opus de nouo bannire ſecũ-
7 dum Bal.hic, ar.tex.in d.§.j.¶† Tertia quæſtio eſt an ſuſpenſio
vel interdictum latum in perſona poſſit ſuſpendi ad tp̃s, vt ſic
de licentia ſuperioris poſſit celebrare in diuinis. Cõcluſio eſt
ꝙ non, & rõ differentiæ ſit, quia locus interdictus non pecca-
uit, ideo poteſt ſuſpendi ſententia, & effectus interdicti lati in
locum: ſecus quando perſona, quę deliquit eſt ſuſpenſa, vel in
terdicta, & non eſt emendata.tunc.n.non põt ſuſpendi: & rõ
eſt, quia nõ põt pro parte eſſe in eccleſia, & extra eccleſiã ſm̃
Inno.in d. c. vt priuilegia, limitantẽ prædicta no. niſi perſona
eſſet ſuſpenſa, vel interdicta, ex delicto alterius. tunc enim poſ
ſet bene ſuſpendi ad tempus tale interdictum cũ ſit eadẽ rõ, q̃
in interdicto lato, in quo nõ peccauit, vt s̃. & ita ſequunt̃ hic
8 Doc.¶†Quarta q̃õ eſt an excõicatus poſſit ſuſpendi, ſeu rela
xari ad tp̃s. tenet hic Io.An.ꝙ nõ poſſit cõicari excõicato an
teq̃ ſit abſolutus.de ſen.exc.nuper.& c.cum deſideres.requiri
tur ergo abſolutio.& alio mõ eius effectus ſuſpendi non p̃t &
ita cõiter ſequunt̃ hic Doc.idẽ Inn.ĩ c.p̃terea.j̃.e. poſt mediũ.
& vr̃ ibi velle Inn.ꝙ in hoc non valeret priuilegiũ Papæ per c.
nulli.de ſen.exc.de quo ibi per Doc. & ꝙ de ſen.exc.nõ poſſit
fieri relaxatio, tenuit Io. And. in c.veniens.2. de teſti.& idem
ibi Panor. in fi.licet Imo.ibi per illum tex.in fi.velit ↄ̃riũ. ſed
certè ille tex.loquitur de abſolutione, nõ de relaxatione.& ita
eſt tenendũ.Adde tamen ꝙ ſubſiſtẽte lĩima cã excõicatus poſ
ſit bene abſolui ad tp̃s, & poſt tp̃s reincidit in eãdẽ excõicatio
nẽ.& iõ teſtis excõicatus, qui repellitur a teſtimonio.c. decer
a nimus.de ſen.exc.in 6.poterit abſolui [a] ad tempus quouſq; fe
rat teſtimoniũ. & poſt tp̃s reincidit in excõicationem.tex. eſt
ad hoc no.in c.veniẽs.2.de teſti.& idẽ eſſet in ſuſpẽſo ſm̃ Inn.
9 in c.olim, de acc.& Spe.ti.de teſti.§.j.ver. quid de ſuſpẽſo.† &
licet alias excõicatus non debeat abſolui, niſi ſit penitẽs, & pe
tat abſolutionẽ, vt eſt tex.ſin.in d.c. ſignificaſti. quia venia nõ
datur, niſi petenti, & correcto.vt in reg.peccati in 6. tamẽ quã
do ſubeſt iuſta cã põt excõicatus abſolui inuitus impenitens,
& nõ petens: quia abſoluitur ab excõicatio.& nõ a peccato &
ſic non obſt.d.reg.peccati.de quo ibi per gl. & ita tenẽt Doc.
in d.c.veniens. & ibi per Do.An. & Imo. & no. etiam in c. ab
10 excõicato. de reſcrip. quæ omnia ſin.tene menti. ¶ †Vltima
quæſtio eſt, an Epiſcopus poſſit alicui dare licentiam, vel pri-
uilegium celebrandi in eccleſia, vel loco interdicto.gl.no.hic
in fi.tenet, ꝙ non, dicens, ꝙ ſolus Papa hoc poſſet. & ita ſequũ
tur Doc.hic, quia ſtante interdicto ſolus Papa poſſet diſpenſa
re, & concedere, ꝙ poſſit celebrari in loco interdicto.& ideo
11 inferior non põt. † an tamen Papa poſſet dare licẽtiam excõi
cato, vel interdicto celebrandi in diuinis. Inn. videtur velle, ꝙ
non in c. præterea.j̃.e.poſt medium, dum allegat d.c. nulli.de
ſen.excom. de quo dic, vt ibi per Doc. & bene no. præceden-
tes quæſtiones, quia ſæpè de facto occurrunt.

ADDITIO.

a ¶Adde circa abſolutionem, quæ fit in teſte, vt ferat teſtimonium: ꝙ iſtud procedit, quando excommunicatio dicitur nulla. ſi autem dicatur iniuſta, nõ videtur, quod talis abſolutio debeat fieri, niſi in defectum aliorum teſtium, vt per Panor. in d.c.veniens. de quo vide Fel.ibi col. pen.

SVMMARIVM.

1 *An quando Archiepiſcopus poſſit cognoſcere de cauſis ſubditorum ſui ſuffraganei, & limitationem ad c.paſtoralis de offi.ordi.*
2 *Vide terminos, & differentiam appellationis iniuſtæ, & iuſtæ.*
3 *Appellans debet probare tria, & an ſi appellans non producit ſententiam, an appellatio fiat deſerta, & an teneatur producere ſententiam, & appellationem.*
4 *Ponit differẽtiam inter appellationem a diffinitiua, & ab interlocutoria.*
5 *Quamuis appellatio ab interlocutoria non poſſit iuſtificari ex noua cauſa põt tamen ex nouis probationibus cõcernentibus cauſam appellationis.*
6 *In diffinitiua, quod non eſt deductum, deducam, & non probatum probabo.*
7 *Sententia lata ex falſa cauſa poterit in cauſa appellationis confirmari, & iuſtificari ex alia cauſa.*
8 *Singulariter declaratur l.Titianus.ff. quod cum eo. & etiam declaratur, qualiter intelligatur illud vulgare, quod non deduxi deducam, quod non probaui probabo.*
9 *An ſententia lata ex falſa cauſa expreſſa in ſententia valeat, & poſſit reformari per iudicem appellationis.*
10 *Ad intellectum d.l.Titianus. quando ſit, quod iudex appellationis poſſit reformare primam ſententiam ex noua cauſa.*
11 *Iudex appellationis habet caſſare ſententiam latam ſuper libello, vel proceſſu inepto.*

12 *Officium iudicis appellationis eſt magis latum, quam officiũ iudicis a quo.*
13 *An poſitiones factæ in cauſa principali poſſint variari, & mutari in cau-
ſa appellationis & ibi proſequitur per multa exempla.*
14 *Vtrum ſit neceſſario appellandum in ſcriptis.*
15 *Ad quem pertineat exequutio ſententiæ, an ad iudicem ad quem, an ad iu
dicem a quo.*

C A P. XXXVIII.

CVm in eccleſia. Iudex appellationis re-
mittit appellãtẽ ad prio
rem iudicem, niſi ſibi conſtiterit a grauamine, vel
ab iniuſta ſñia appellatũ. h.d. & primo narrat factũ,
1 ſecundo ibi, mandamus, prouidet. ¶†No. primo declaratio-
nem, & intelligentiam ad c. paſtoralis. de offi. or. nã Archieps
tunc poteſt ſe intromittere, & cognoſcere de cauſis ſubdito-
rum ſui ſuffraganei, qñ ad eum per iuſtam appellationem de-
feruntur. & ita procedat, ꝙ ibi hr. ſecus autem ſi cauſa ſit de-
lata ad Archiepm per iniuſtam, vel non legitimã appellatio-
nẽ. tunc. n. dẽt remittere partes, & cãm ad ipſum ſuffraganeũ,
ſeu aliũ iudicem, a quo erat appellatũ. tex. eſt hic clarus, & no.
2 ¶†Secundo tene mẽti ex tex. terminos, & effectus appellatio-
nis, qñ appellatio eſt ex iuſta cã interpoſita deuoluit iuriſdõ-
nem, & cãm totam ad iudicem ad quem nec debent partes, &
cã remitti ad iudicem a quo. ita procedat tex. in c. accepta. ſ̃.
eo. qñ aũt appellatio eſſet iniuſta, & non legitima, aut non iu-
ſtificata in proceſſu, tunc dẽnt partes, & cã remitti ad iudicẽ
a quo, vt illius iudicio pareant. tex. eſt hic no. & licet alias dica-
tur, ꝙ iudex a quo ſit ſuſpectus appellãti, ſ̃. c. ad hec. iſtud eſt ve-
rum, qñ appellatio fuit iuſta, & legitima. ſecus ſi iniuſta. tunc
enim cauſa, & partes, ad eum remittuntur nec poſſet recuſari,
3 vt hic patet, & eſt plene dictũ ĩ d. c. ad hæc. ¶†Vltimo nota ibi
tibi conſtiterit. quod nunq̃ prẽſumitur appellatum, aut legiti
mè ſiue ex iuſta cã: niſi hoc per appellantẽ probetur. & iõ dẽt
appellãs producere appellationẽ, & probare tria. primo ſe ap-
pellaſſe. ſecundo ꝙ ex legitima cã. 3. ꝙ appellauerit. j̃. 10. dies,
pro quo ẽt bonus tex. in c. Romana. §. ſi vero. eo. tit. in 6. vbi
ita tradit Io. An. dicẽs, ꝙ appellans tenetur probare, & produ-
cere appellationem, & ipſam ſñiam, a qua appellat cum alias
nõ poſſit bene probari, quod appellauerit, j̃. 10. dies a die ſen-
tentiæ, vt in auth. hodie. C. eo. tit. niſi faciat fidẽ de ſñia, & die
latæ ſñię, & tunc conſtabit, an appellauerit. j̃. 10. dies, alias em
cã non eſt deuoluta ad iudicem ad quem, vt d. §. ſi vero. & hic.
& vide etiam no. per Bar. & Bal. in l. hi qui, C. eo. tit. de quo tñ
vide plenè dicta. j̃. eo. bonæ. col. 10. in ver. 8. debet appellari,
vbi ſin. de his, & per Cy. in l. per hanc. C. de tempo. appel. in 4.
q. vbi ſimiliter tenet, ꝙ ille, qui appellat tenetur ꝓducere ſen-
tentiam. quid autem ſi non producat, an appellatio fiat deſer-
ta. vide dicta in ca. ex ratione. ſ̃. eo. co. 15. in ver. 2. quæritur, in
4 fi. ¶†In gl. in ver. iuſta, in fi. nota vnam differentiam inter ap-
pellationem a diffinitiua, & ab interlocutoria, quia in appella
tione a diffinitiua non requiritur aliqua cauſa. ſatis eſt dicere
appello. l. j. in fi. l. cum ſe. ff. eo. tit. ſed in appellatione ab inter-
locutoria requiritur cauſa grauaminis nominatim exprimi.
j̃. e. vt debitus. & cle. appellanti. e. ti. vbi eſt expreſſum, ꝙ appel
latio ab interlocutoria non poteſt iuſtificari ex alia cã, niſi ſo-
5 lũ nominatim in appellatione expreſſa. †Scias tamen, ꝙ appel
latio ab interlocutoria, licet non poſſit iuſtificari ex noua cã,
põt tñ iuſtificari ex nouis & diuerſis probationibus: quia di-
ſpoſitio. l. per hanc. & c. cum Ioannes. habet locum etiam in
appellatione ab interlocutoria, dũmodo ad probationem cãę
expreſſæ in appellatione concludant. ita Cyn. in d. l. per hanc
in j. & 2. q. & Bal. in addi. ad Spe. ti. de appel. in 9. car. ver. etiã ſi
6 ab interlocutoria. ꝙ no. † ſed appellatio a diffinitiua poteſt iu
ſtificari ex nouis cauſis, & ex nouis ꝓbationibus, vt eſt tex. no.
in l. Titianus. ff. ꝙ cum eo. quia ꝙ non eſt ꝓbatũ probabo, &
ꝙ nõ eſt deductum deducam in cã appellationis, vt l. per hãc.
7 C. de tempo. ap. & in c. cum Ioannes. ſ̃. de fi. inſtr. † iõ in cauſa
appellationis ſñia lata ex falſa cã poterit iuſtificari ex alia cã
vera, & confirmari ex alia cã, q̃ ex cã q̃ iudex aſſumpſit, vt d. l.
8 Titianus. † intellige hoc verum, qñ noua cã, ex qua iudex ap-
pellationis moueretur, compræhendebatur in primo iudicio,
ſeu ex actis, & proceſſu primæ cãæ, ſaltem implicitè: ſecus ſi ta
lis noua cauſa nullatenus includebatur. tunc. n. ex illa iuſtifi-
cari non poſſet. C. de pet. hære. l. hæreditas. ff. de euic. l. minor.
§. ſi ſeruus. l. Bebius. ff. de pac. do. ita ſing. Bal. in l. ſi is. ff. de ac
quir. hære. & Imo. ibi & facit l. non põt. ff. de iudi. & no. hanc
9 ſin. declarationem ad l. Titianus. † & ſecundum prędicta dẽt
intelligi id quod no. Butr. in c. cum dilecti. j̃. de emp. & vend.
dicens, ꝙ ſententia lata ex cauſa non legitima expreſſa in ſen-
tentia non valet, nec poteſt reformari per iudicem appellatio
nis, licet ex alia cauſa non expreſsè potuiſſet iuuari. alle. ꝙ ha-
betur in c. ex parte. c. dilectus. & c. cum ſuper, de conceſ. præb.
10 † tu intellige, & limita, vt ſ̃. & adde aliam no. limitationem ad
prædicta, & ad d. l. Titianus, quia licet iudex appellatio. poſſit
ſupplere defectum iudicis a quo, & ex noua cauſa cõfirmare,
ſeu reformare ſentẽtiam eius, vt d. l. Titianus, & d. c. cum Ioã-
11 nes, in fi. † illud eſt verũ, niſi proceſſus, vel libellus, ſeu modus
agendi eſſet ineptus: tunc. n. iudex appellationis habet caſſare
ſñiam, tanq̃ latam ſuper libello, ſeu proceſſu inepto reſeruato
iure apte agendi. tex. eſt ſin. in c. cum dilecti. j̃. de emp. & ven.
quem ad hoc no. Bal. in l. 2. C. de reſcin. ven. in ver. 14. quæro,
& ita ſequitur Imo. in d. c. cum dilecti. col. 3. & idẽ ibi Panor.
col. j. & vide. j̃. eo. c. dilecto. in ver. 10. quęritur, circa fi. & vide
ad prædicta no. per Bal. in addi. ad Spe. e. ti. in 8. car. in ver. offi
12 ciũ iudicis. † vbi ex prædictis dicit, ꝙ officium iudicis appella
tionis eſt magis latum, q̃ officium iudicis cãæ principalis cũ
poſſit ſupplere, vt ſ̃. etiam pro abſente. iõ ſubdit Bal. ꝙ in cau
ſa appellationis valet confeſſio facta abſente parte, qa iudex
ſupplet. l. ampliorem. §. j. C. eo. quod no. Item adde ad l. Titia
13 nus, & ad l. per hanc. C. de tẽp. appel. † ꝙ poſitiones factę poſt
li. conte. in cauſa principali poſſunt mutari in cauſa appella-
tionis, & admittitur variatio, vt ſi egi rei ven. in j. cauſa, & vo-
lui probare dominium per ſentẽtiam, vel per traditionem po
tero in cauſa appellationis probare per prẽſcriptionem, vt no.
per gl. no. in d. l. per hanc. ſufficit. n. ꝙ ſub libello poſſit inclu-
di, vt ibi no. & in d. l. Titianus. ita Bal. in addi. ad Spe. eo. ti. in
9. car. in ver. poſitiones facti. Item adde, ꝙ ſi petij a te bouem
& fuiſti abſolutus, appellaui, & in cauſa appellationis volo ꝓ-
bare de equo, non poſſum, quia non poteſt mutari libellus, &
proſecutio appellationis debet eſſe de eadem re non de diuer
ſa. ita Bal. in dictis addi. in ver. petij a te. ſecus dicit Bal. ſi mu
tat cauſam circa eãdem rem, vt ſ̃. proximè eſt dictũ, vnde ſub-
dit Bal. ibi in ver. egi contra colonũ. ꝙ ſi egi ꝯ colonum actio-
ne arborum furtim cęſarum, ſed in cauſa appellationis volo
proſequi actionem ex locato, certè non poſſum, quia nouum
eſt capitulum. Itẽ vbi actiones tolluntur in electione non poſ
ſum variare, ſm Bal. ibi ponentem ẽt ꝙ ſi in cauſa principali
reus oppoſuit exceptionem pacti de non petendo, an poterit
in cauſa appellationis opponere exceptionem non numera-
tæ pecuniæ, & an ſi pendente appellatione factum ſit authori
pactum de petendo, an poterit actor illud allegare. de quibus
vide ibi per Bal. & plenius vide per eum in vlt. car. in prin. in
ver. qualis eſt libellus. & vide. j̃. in c. per tuas. col. 4. in ver. qua-
liter ſit concipientis libellus, in fi. vbi plura dicta no. circa hoc
plene. & vide de omnibus prædictis per Bal. in d. l. per hanc, in
14 2. car. & ibi ẽt per Saly. † Scias tamẽ quod tam ab interlocuto
ria, q̃ a diffinitiua vtroq; caſu appellatio dẽt interponi in ſcri-
ptis, vt in c. j. eo. ti. li. 6. licet gl. de interlocutoria dixerit con-
trariũ, & malè in d. l. j. cum ſe. ff. e. ti. de quo vide plenè. j̃. c. vt
debitus, col. 10. ver. 2. quęritur. & ver. 3. q̃ritur. & ſatis eſt por-
rigere ſcripturam appellationis, licet non ſit authentica, & li-
cet aliter non legatur corã iudice, a quo appellatur, tex. eſt ad
15 hoc no. in c. appellatio. eo. ti. in 6. ¶In gl. in ver. alioquin, in fi.
dicit hic Panor. ꝙ iſte tex. optimè facit pro illa opi. ꝙ iudex a
quo exequatur ſententiam, & nõ iudex appellationis, qñ fuit
confirmata per iudicem appellationis ex primis actis: ita ꝙ ꝯ-
ſtet appellatum fuiſſe ex iniuſta cauſa: tũc enim remittitur re-
cuſatio ad priorem iudicem, vt hic clarè probatur ſecundum
eum, quod dicit eſſe bene no. de quo tamen ar. ad quem perti-
neat executio ſententiæ, an ad iudicem ad quem, vel ad iudi-
cem a quo, vide ordinatè per Doc. in c. paſtoralis. §. preterea
hic alleg. per Bar. in l. a diuo Pio, in prin. ff. de re iud. per Bal. in
authentica, ſi quis litigantium. C. de Epiſcopa. audi. & ibi an a-
gatur ex confirmante, vel confirmato.

S V M M A R I V M.

1 *Appellans, qui deſerit ſuam appellationem, & proſequendo coram iudice
appellationis dicitur primam eius contuma. iam purgare, & poterit ex
nouo grauamine appellare.*
2 *De virtute verbi liberè.*
3 *Appellans eſt exemptus a poteſtate iudicis a quo in illo articulo, in quo ap
pellauit non in alijs.*
4 *Quando ſit, quod iudex a quo appellatur, non teneatur poſt appellationem
citare amplius appellantem ab eo.*
5 *Regula ne liceat tertio appellare, qualiter intelligatur, & habeat locum.*
6 *Vide limitationem ad. l. quod iuſſit. ff. de re iud. & ad c. cum ceſſante, & c.
ſi iudice. etiam eo. in 6.*
7 *Appellatio eſt communis etiam parti, quæ non appellauit in tantum, quod
tertio poterit appellare, & adhærere appellationi aduerſarij.*
8 *Regula, ne liceat tertio appellare, procedit etiam in cauſa matrimonij, &
alijs, quæ non tranſeunt in rem iudicatam, ſed de nouo debet cauſa a-
gitari.*
9 *Princeps non poteſt reparare appellationem deſertam, ſed etiam indulge-
re tertiam appellationem, niſi faceret ex certa ſcientia, & de plenitudi
ne poteſtatis.*

10 *Sententia lata ſuper tertia appellatione eſſet nulla, & ſententia contra ſen tentiam quæ tranſiuit in rem iudicatam etiam eſt nulla, & requiratur quod illud excipiatur.*

11 *Licet tertio non appelletur an ſaltem liceat de nullitate ſententiarum vel vnius earum dicere.*

12 *Caſus in quibus non licet appellare niſi ſemel, ibi remiſsiue.*

CAP. XXXIX.

DIrectę. Si appellãs qui nõ proſeqtur redit ad iu
dicem à quo & iterũ grauet̃, nõ ob. pri-
ma deſertione, põt iterũ appellare. h.d. & ſecunda
1 pars ibi, rñdemus. † No. j. quod appellãs, qui deſerit
ſuã appľonẽ, & ꝓſequitur corã iudice à quo, cenſet̃ tunc eius
primã cõtumaciã ſi qua erat purgare, in tm̃ quod ſi poſtea gra
uetur iterum ab eodẽ iudice poterit ex nouo grauamine iterũ
appellare, nec poteſt excludi vigore primæ contumaciæ & ap-
pellationis deſertæ, quaſi decætero non debuerit audiri appel-
lans. 2. q. vj. §. ſunt quorũ. & in l. poſt edictum. §. fi. ff. de iudi. &
in clem. j. de do. & cõtu. nam iſtud ꝓcedat niſi contumax pur-
gauerit proſequendo eam coram iudice à quo. tex. eſt hic no.
2 de quo. j. ¶ † No. ij. ibi libere poſſe vti: quod licet alicui ſuper
aliquo actu detur libera ptãs, debet intelligi & reſtringi ad ter-
minos iuris per hoc enim non poteſt grauare illum contra iu-
ſtitiã. tex. eſt hic quem nota ad materiam Bar. in l. fideicõmiſ-
3 ſa. §. quacunq;. ff. de le. j. & l. alio. ff. de ali. leg. ¶ † Vltimo tene
menti tex. ibi exemptum. quod per appellationem legitimam
appellans eximitur à ptãte & iuriſdictione iudicis a quo. facit
c. ſi à iudice. eo. tit. lib. vj. & c. ſuper quæſtionum. in fi. de offic.
dele. de quo in c. paſtoralis. j. c. & intellige quod ſit exemptus
in illa cauſa & in illo articulo vbi appellauit, nõ autem in alijs
4 ſeparatis. s. eo. c. ſuper eo. j. & c. propoſuit. vbi de his. ¶ † In gl.
j. ibi, renunciando. ſi appellatio erat deſerta nõ erat neceſſaria
alia renunciatio cum appellatione fingit̃ ipſi renunciatũ & ha
bet̃ acſi nunq̃ appellatũ fuiſſet, vt in l. 2. & fi. C. de temp. app.
ſed dic, ꝙ ideo hic renunciauit expreſſe vel alio mõ tacite, vt
ſic cõſtaret de purgatione eius ꝯtumaciæ. nec ob. c. perſonas.
& c. cũ ſit. s. eo. vbi dr̃ ꝙ deſerens appellationem non auditur
vlterius appellãs, qa debet intelligi qñ ex eadem cã. ſecus ſi ex
noua cã, & ex nouo grauamine. & ita ſit text. hic ſm Gof. vel
dicas ſm Io. And. ꝙ ſi deſerens appellationem reaſſumit cãm
coram iudice à quo poterit poſtea ſi de nouo grauet̃ iterũ ap-
pellare, ſed ſi deſerat appľonẽ & tñ durat in prima cõtumacia
qa non redit nec cõparet corã iudice à quo, tunc non audiret̃
ſi velit iterũ appellare ẽt ex nouo grauamine cũ adhuc põt di-
ci cõtumax qui nõ audit̃ appellans, vt s. & ita in effectu ſequũ
tur hic Doc. licet Io. Cal. teneat ꝯtriũ hic dicẽdo ꝙ ſiue aſſum-
pſerit cãm ſiue non coram iudice à quo, ſemper debeat audiri
ſecundo appellans niſi prima eius appellatio manifeſte fuerit
friuola. & ita ſit tex. in d. cle. j. & iõ cõſidera tres caſus. primus
qñ aliquis pendente appľone iterum grauat̃ à iudice à quo, &
iterũ tunc poterit appellare. licet. n. non reaſſumpſit coram iu
dice à quo, & hoc niſi prima appellatio fuerit manifeſte friuo
la. & ita proprie eſt tex. in cle. ſi ante. de do. & cõtu. Scd̃s caſus
ſit quando quis grauatur pendente prima appľone aut ea fini-
ta poſtq̃ eſt declaratũ ipſum fruſtratorie appellaſſe & hoc caſu
nõ poterit ſecundo appellare ab alio grauamine, vt no. gl. ma.
in d. cle. ſi ante. & hic, niſi purget eius contumaciã cõparendo
corã iudice à quo, ar. tex. hic ſm Imo. & ratio eſt quia per talẽ
declaratoriã cõſtat ipſum fruſtratoriè primo appellaſſe. ideo
tanq̃ duret cõtumacia amplius appellare nõ poterit niſi cauſa
purget comparẽdo coram iudice à quo, vt s. Tertius caſus ſit
quando pendente prima appellatione vel ea finita iterum gra
uatur, tamẽ nulla declaratoria eſt lata ꝙ fuerit friuola prima
appellatio, ſed tamen eſt deſerta per lapſum termini iuris vel
hominis. & hoc caſu licet Io. Cal. voluerit. s. ꝙ poſsit iterum
appellare ex nouo grauamine per tex. in d. cle. ſi ante. ſi nõ cõ-
ſtet primam appellationem friuolam manifeſte, tamen tenen
dum vr̃ ꝯtriũ prout. s. tenet Io. An. & alij Doc. quia ſatis vr̃ cõ-
ſtare ꝙ appellatio prima fuerit manifeſte friuola ex quo ẽ de-
ſerta, ideo nõ videat̃ cõſtare de prima contumacia niſi purget
eã comparendo corã iudice à quo. alias nõ poterit ſecũdo ap-
pellare, prout dr̃ hic in tex. nec ob. ſi dr̃ ꝙ ex ſolo ꝙ appellatio
ſit deſerta non videat̃ conſtare de prima contumacia cum po-
tuerit iuſtis impedimẽtis eſſe deſerta. s. eo. c. ex rõne. ideo eſt
quòd tex. in d. cle. ſi ante, defendit appellantẽ à ꝯtumacia dũ-
modo non conſtet appellationẽ manifeſte fuiſſe friuolã. Nam
certe ſatis dr̃ conſtare per deſertionẽ, & hæc eſt ratio quare iu-
dex à quo non tenetur amplius citare appellantẽ ab eo etiam
poſt deſertionẽ appellationis ꝑ lapſum termini iuris, vel hoĩs
vel quia apoſtolos non petierit, prout no. tenuit Io. An. & alij
Doc. ſequunt̃ in c. ij. de do. & contu. in vj. & tex. ibi dum dicit,
niſi renunciet appellationi. intelligit̃ de renunciatione expſſa
& etiam tacita per comparitionem coram iudice à quo, vt ibi
per glo. in verbo, renunciet. ſecus ſi talis tacita renũciatio in-
ducat̃ per ſolam deſertionẽ in non petẽdo apoſtolos vel non
ꝓſequẽdo appellationẽ intra terminum iuris vel hominis. tũc
enim talis renuncians appellationi nõ erit de neceſsitate citã-
dus vlterius poſt deſertionẽ ad id qđ reſtabat de ꝓceſſu ipſius
cãæ cum inuitus cenſeat̃ renũciaſſe. & tex. in d. c. 2. requiris. ꝙ
ſponte renunciet: & ſic ꝙ non ſit vlterius citãdus. ſequitur ibi
Io. An. & alij Doc. vnde ſi non debet citari, ergo non ceſſat pri
ma contumacia per talẽ deſertionẽ. ideo ſi poſtea grauat̃ non
poterit appellare. facit gl. fi. in c. perſonas. s. eo. quæ voluit ꝙ ꝯ
talẽ appellãtem poſsit deſerta appellatione procedi eo aliter
nõ citato. idẽ etiã tenet gl. j. in c. cũ cauſam. s. de re iudi. Hinc
etiam dixit no. Inn. in d. c. ex ratione. ꝙ quando appellatio eſt
deſerta per lapſum termini poterit iudex à quo procedere ad
executionẽ ſñiæ abſq; alia citatione. & quod talis amplius nõ
ſit citandus tenuit Panor. in d. c. cũ cauſam. quantũ ad caſum
noſtrũ. & ita vr̃ tenendum ꝙ non poſsit tunc de nouo appella
re, quicquid aliter ſentiat hic Pan. in vlt. col. in prin. qñ autem
appellans poſt deſertionẽ redit ad iudicem à quo proſequẽdo
cauſam corã eo ſi iterũ grauat̃ bene poterit appellare, vt hic in
tex. & ſubdit hic Pan. quod ex omnibus prædictis poteſt ſumi
optima cautela ꝙ ipſe appellãs compareat corã iudice à quo
declarando ꝙ velit proſequi corã eo. tunc. n. ipſe iudex à quo
tenet̃ poſtea eum citare ad actus vlteriores. & ſi de nouo gra-
uabit̃ poterit iterum appellare, vt patet hic in tex. no. ad hoc.
& tene menti p̄dicta ad intellectum dictæ cle. ſi ante. In glo. in
verbo, appellare. in fi. vult gl. ꝙ ſuper eodẽ articulo ſit licitum
bis appellare & nõ vltra, ſiue in ſententia diffinitiua ſiue inter
locutoria. de qua materia habet̃. 2. q. 6. ſi quis in quacũq;. & in
c. quoties. el j, & per gl. & Doc. in c. ſua nobis. j. eo. & l. j. C. ne li
ceat tertio ꝓuocare. & per Spe. ti. de appel. in §. quoties. in prĩ.
5 † pro cuius articuli declaratione ſit prima cõcluſio, ꝙ dicta re-
gula ne liceat tertio prouocare, intelligitur & locum habet in
vno & eodẽ articulo. ſecus ſi in diuerſis. vnde ſi miles quis gra
uaretur in vna cauſa ſuper diuerſis articulis poterit ſemper &
toties appellare. & ita debet intelligi tex. in d. c. quoties. ſic er
go ſuper quolibet articulo poterit pars ſucceſsiue facere duas
appellationes, vt hic in gl. ¶ Secunda cõcluſio ſit regulã, ne li-
a ceat tertiò prouocare, [a] hr̃e locum qñ ab vna & eadẽ ꝑſona in-
terponit̃ appellatio. Nam altera pars poterit bene poſtea duas
alias appellationes facere ſuper eodem articulo. ita ꝙ qua-
tuor appellationes poſſunt cõcurrere ſuper vna ſñia ſi duæ ap-
pľones pro qualibet parte puta, Titius habuit ſñiam ꝯ Seyum.
appellauit Seyus primo & ſuccubuit. appellauit ſecũdo & ob-
tinuit. poterit Titius poſtea bis appellare. ſit ergo ꝯcluſio ꝙ in
eodẽ articulo q̃libet pars habet duas appľones, & ita ſequunt̃
hic Doc. & Spec. eo. ti. §. quoties. & intellige p̄dicta ẽt ſi appel-
latio interpellatim fieret. puta ſi dictus Seyus appellauit obti-
nuit ſñiam ꝓ ſe, à qua Titius appellauit & obtinuit ſñiam pro
ſe. poterit Seyus iterum appellare & ſi obtinuit poterit poſtea
Titius appellare & ſic ſunt quatuor appellationes, duę ꝓ qua-
libet parte mediate ſiue immediate, vltra vero non licet appel
lare. & ita ẽt tenet Pan. in d. c. ſua nobis. col. iij. ¶ Tertia cõclu-
ſio notabilis ſit dictã regulã hr̃e locũ niſi per ſñiam tertiam in
ferat̃ nouũ grauamen. tũc. n. ab illo grauamine poterit appel-
lari & erit in hoc prima appellatio, puta ſi dictus Seyus in ter-
tia ſñia q̃ reportauit ꝯ ſe fuit condẽnatus in expẽſis oĩum cã-
rum, de quibus nõ fuit habita cõſideratio per primos iudices
aliarũ ſñiarũ. poterit ergo appellare ab iſta tertia ſñia pp cõdẽ
nationẽ expenſarũ quia de expenſis nõ erat iudicatũ nec pri-
mo nec ſcđo. ergo appellari põt cũ inueniat̃ in hoc eſſe prima
appellatio. & ita dicit & ſequit̃ no. Ang. in d. l. j. & facit qđ te-
net do. Ant. j. in vlt. cõcluſione. & intellige ꝙ poſsit appellare
& ꝓſequi appľonem quo ad expẽſas, nõ aũt quo ad alias res iã
6 bis iudicatas. ¶ † Quarta concluſio ſit ꝙ licet interlucutoria à
qua nõ eſt appellatũ traſeat in rẽ iudicatã quo ad partes. s. de
electio. c. cum dilecti. cum alijs ſimilibus. & ſi appellet̃ poſtea
à diffinitiua poſſunt regulariter reparari grauamina illata ꝑ ip
ſam interlocutoriã, q̃ tranſiſſet primo in rẽ iudicatã, vt eſt tex.
no. in c. fi. eo. ti. in 6. tamẽ ſi qs appellauit ab interlocutoria &
in duabus appellationibus ſuccumbit, hẽt locũ regula p̄dicta
in tm̃ ꝙ appellans poſtea à diffinitiua amplius nõ audit̃ in in-
terlocutoria in duabus appľonibus confirmata. tex. eſt ſingu-
laris in cle. fi. eo. ti. in tm̃ etiam ꝙ licet dicat̃ ꝙ interlocutoria
nunq̃ tranſit in rẽ iudicatã quantũ ad iudicẽ qa poteſt quãdo-
cunq; reuocare. ff. de re iudic. l. quod iuſsit. j. eo. c. cũ ceſſante.
& c. ſi à iudice. eo. ti. in vj. Fallit tamen in dicto caſu quãdo in-
terlocutoria in duabus appľonibus eſſet confirmata, tũc. n. ſit
irreuocabilis & tranſit in rẽ iudicatã tam quo ad partes q̃ etiã
quo

ADDITIO.

a ¶ Ad regulam, ne liceat tertiò prouocare. vide hic. x. no. concluſiones.

quo ad iudicẽ gl. eſt vnica, & ſingularis in ver. ſuper ea. in dicta
7 cle. ſi. & tene menti hæc ad mãm interlocutoriæ. ¶†Quinta
ↄcluſio notabilis ſit, ꝙ in oĩ caſu licet qs nõ poſſit tertio appel
lare poterit ſemꝑ adhærere appellationi aduerſarij. tex. eſt no-
tabilis in l. ampliorem. in prin. C. eo. tit. vbi dr̃ ꝙ appellatio eſt
cõis ẽt parti, q̃ nõ appellauit, & auditur iſte beneficio alterius
partis appellantis. ar. l. petendæ. C. de tẽp. in integ. reſti. & ita
patet in 2. ↄcl'one. & ita dixit formaliter Bal. in d. c. ſua nobis.
8 j. eo. ti. ¶†Sexta cõcluſio ſit, ꝙ p̃dicta r̃a non liceat tertio ꝓ-
uocare in eodẽ articulo, ꝓcedit ẽt in ſententijs, q̃ non tranſeũt
in rẽ iudicatã. licet eñ in illis poſſit cã de nouo agitari, nõ tñ
propter hoc poterit tertio appellari. glo. eſt vnica & ſingularis
in iure in verbo, fornicatio. in c. fr̃nitatis. j̃. de frigi. & malefi.
quã dicit ad hoc menti tenendã Panor. in d. c. ſua nobis. col. 3.
in prin. Sed certè idem voluit gl. 31. q. 2. Lotharius. ſicut in ſi-
mili dicimus, ꝙ in huiuſmodi cauſis licet non tranſeat in rem
iudicatam, tamẽ non eſſet licitũ, nec poteſt appellari poſt 10.
dies. gl. eſt notabilis ad hoc in c. ad reprimendã. s̃. de offi. ord.
Amplius ẽt dicimus, ꝙ huiuſmodi ſñiæ licet non tranſeũt in
rem iudicatam, ſi tamen ſit appellatũ, ita deſeritur appellatio
in dictis cauſis, ſicut in alijs. tex. eſt hic valde notabilis in tex.
noſtro, qui loquitur in cauſa matrimonij. facit c. licet. de ſent.
exc. in 6. ex quibus apparet, quod ſñię, quæ non tranſeunt in
rem iudicatam, tamen per viam appellationis in nullo diffe-
9 runt ab alijs cauſis, tene menti. ¶†Septima concluſio ſit, ꝙ in
tantum prohibetur tertia appellatio, quod ẽt Princeps, & Pa-
pa per viam reſcripti tertiam appellationem indulgere nõ p̃t.
tex. eſt ad hoc no. in d. c. ſua nobis. vbi nõ valerent lr̃æ, & reſcri
ptũ Principis, & nõ p̃t reparari appellatio deſerta. C. de temp.
appel. l. nemo. Subdit tamen Bal. & Imo. in d. c. ſua nobis, ꝙ ꝑ
viam priuilegij poſſet Princeps ex certa ſciẽtia concedere ter-
tiam appellationẽ. tunc. n. vr̃ vti plenitudine poteſtatis, vt di-
cit gl. ſingularis in d. c. ad hæc. s̃. de reſcrip. de his tamen vide,
10 vt plenius dicetur. j̃. eo. in d. c. ſua nobis. ¶†Octaua concluſio
ſit ꝙ in tantũ non põt tertio appellari, ꝙ ſñia lata ſuper tertia
appellatione eſſet ipſo iure nulla, qa non valeret ſñia ↄ̃ ſñiam
quæ tranſiuiſſet in rem iudicatã. l. j. cum alijs ſimilibus. C. qñ
prouoca. nõ eſt neceſ. ꝙ intelligit Bal. in d. c. ſua nobis. ꝓcede
re quando eſſet exceptũ, & ꝓbatũ de duabus appellationibus,
& ſententijs. ſi aũt nihil fuit exceptũ, vel probatũ, tũc valeret
ſñia ſuper tertia appellatiõe. ita dixit de his eſſe caſum in d. c.
ſua nobis. qui ſm cũ alibi nõ reperit̃. Sed certe ille tex. non vr̃
hic ꝓbare, ꝙ non fuerit exceptũ, & iõ videret̃, quod omni ca-
ſu ſñia ſit nulla, ex quo prima ſñia confirmata per duas appel
lationes non põt reſcindi, vt in cle. ſi appellationẽ. eo. ti. & in
cle. j. de re iud. quod probatur euidenti rõne. tertia appellatio
non valet, vt in d. c. ſua nobis. & in d. l. j. ergo nõ deuoluit cau
ſam ad ſuperiorem, vt dicit Imo. in d. c. ſua nobis, circa mediũ.
& ſi cauſam non deuoluit ad ſuperiorem, ergo eius ſñia eſſet
nulla ex defectu iuriſdictionis. & hoc quando non fuit excep-
tum, ſi aũt fuit reuocatum in dubium de ipſa appellatione, &
iudex pronunciaſſet ſe competentem, & partes litigauerunt
coram eo, tunc bene videretur, ꝙ valeret ſñia, ſicut in ſimili di
cunt Inn. & Doc. in c. ſuper literis. s̃. de reſcr. ad intellectũ di-
ctę cle. ſi appellationem. & ad intellectum c. j. de reſcri. in 6. &
ibi notatur per Lapum, & quod dicit in ſimili Inn. in c. j. j̃. de
confirma. vti. vel inuti. vt eſt dictum in c. ex ratione. s̃. eo. in 8.
11 membro principali. ¶†Nona concluſio eſt, quod licet is ↄtra
quem eſt tertio lata ſñia non appellat tertio, vt s̃. poterit tamẽ
dicere de nullitate dictarum ſñiarũ, vel alicuius earũ. de quo
dicas, prout hodie hr̃ in cle. j. de re iudi. de cuius intellectu, vi
de ſing. dicta per Bal. in d. l. j. & ſubdit Do. Ant. in d. c. ſua no-
bis. poſt Specu. in d. §. quoties. quod licet non poſſit quis ter-
tio prouocare, poterit tamen de nullitate vltimæ ſñiæ dicere,
& ſi ſuccubuerit poterit appellare, quia eſt diuerſum, & nouũ
grauamen. ſed in appellatione non poterit cognoſci de iniu-
ſtitia ſententię, ſed ſolũ ſuper nullitate. iſta tamen cautela nõ
põt habere locum, niſi quãdo in veritate ſñia eſſet nulla, alias
eſſet mala cautela, quia finaliter ſuccumberet & condemnare
12 tur in expenſis ſm Imo. in d. c. ſua nobis, circa fin. ¶†Decima,
& vltima concluſio ſit, ꝙ licet r̃r in omni articulo & cã ſint ꝑ
13 miſſæ duæ appellationes pro qualibet parte, vt s̃. † tamen ſunt
certi caſus, in quibus non licet appellare, niſi ſemel tantum.
de quibus vide in l. epiſcopale. & auth. ſi quis litigantium. C.
de epiſco. audien. & 2. q. 6. ſunt quorum. & verſi. illud. & nota
bene ſupradictas ↄcluſiones, qa nullibi ita ordinate reperies.

SVMMARIVM.

1 *Sententia excommunicationis poteſt ferri ſub conditione extrinſeca, ſecus in alijs ſententijs.*
2 *Sententia alternatiua an valeat.*
3 *An dictio, niſi, importet conditionem in ſententijs.*
4 *Sententia excommunicationis lata ſub conditione, vel in diem, ſuſpenditur per appellationem ſubſequentem.*
5 *An ſi creditor prorogat terminum debitori, euitet debitor pęnam excommunicationis.*
6 *Per pactum debitoris, & creditoris non poteſt quis reincidere in eandem ſententiam excommunicationis, ſi ſemel ſit abſolutus, ſecus ſi tale pactũ apponatur in ſententia abſolutionis.*
7 *An & quando in ſententia excõmunicationis conditio retrotrahatur.*
8 *In ſententijs cenſuræ conditionalis poteſt appellari etiam poſt 10. dies & ſuſpenditur cenſura dum tamen appellatum ſit ad conditionem.*
9 *In alijs ſententijs conditionalibus debet appellari infra 10. dies a die ſententiæ. & ibi ponitur ratio differentiæ.*
10 *An & quando quis mutans domicilium incurrat excommunicationem ante euentum conditionis, vel diei.*
11 *Quid ſi pendente conditione iudex eſt mortuus, aut remotus ab officio, an reconualeſcat conditio & excommunicatio, vel expiret ſententia conditionalis.*
12 *Excommunicatus ſub conditione poteſt pendente conditione teſtificari.*
13 *Excommunicatio non ligat, niſi a die extantis conditionis.*
14 *Conditio non retrotrahitur in ſententijs cenſuræ.*
15 *Si iudex in ſententia excommunicationis ſub conditione, vel in diẽ dixerit, ex nunc prout ex tunc ſis excõicatus, an conditio retrotrahatur.*
16 *Quando dictio, niſi, non habet præcedentem ordinationem an diſponat.*
17 *Si iudex in ſententia dixerit, excommunico te ſi appellas, aut ſi elegeris, an illo appellante, vel eligente ſit excommunicatus, vt dicatur electio, vel appellatio præcedere excommunicationem.*
18 *An in dubio præſumatur, quod appellatio præceſſerit excommunicationẽ, vel econtra, & ibi. nu. 19.*
20 *An poſt terminum excommunicationis, vel iuramenti liceat purgare moram, vel pœnam.*
21 *An de æquitate canonica, vbi eſt dies, & pęna, ſemper ſit locus purgationi moræ.*
22 *Si aliquis propter impoſſibilitatem, vel inopiam non poteſt ſoluere, an euitet excommunicationem.*
23 *Si aliquis fuit iuſto impedimento detentus ita ꝙ comparere non potuit in termino, an incurrat excommunicationem.*
24 *An per verba, excõicatum te cognoſcas, ſit canon latæ ſententiæ.*

CAP. XL.

PRæterea. Sñia excõicationis ſuſpẽſionis, vel
interdicti lata ſub conditione ſuſpẽ
dit̃ ſi ante condõnẽ appellet̃. h. d. ſecunda pars ibi
vr̃. No. j. æquiparari ſñiam excõicationis ſuſpẽſio-
nis, vel interdicti. de quo vide in c. ad hæc qñ. s̃. eo. vbi plenè
de his, & hæc tria continentur ſub cenſura eccleſiaſtica, vt j̃.
de ver. ſignifi. c. quærenti. & quęlibet ex tribus ſententijs cen
ſuræ poteſt proferri ſub conditione nõ ſolum pro cõtumacia,
vel iuſtitia iudiciali, ſed ẽt ꝓ intereſſe, & debito priuato alte-
rius, vt hic in tex. an aũt poſſint proferri pro futuris culpis, vel
contumacijs non habentibus cãm de p̃ſenti dicas, ꝙ non, vt
hr̃ in c. Romana. §. caueant. de ſen. exc. li. 6. & dic, vt ibi. & in
1 c. a nobis. j. j̃. de ſent. exc. † Et ex his no. dr̃iam in ſententijs cẽ
ſurę, quę poſſunt ferri ſub conditione extrinſecæ ab alijs ſen-
tentijs cenſurę, quę ſub ↄditione ferri poſſunt, vt l. j. §. biduũ.
ff. quando appel. ſit. & in l. a diuo Pio. §. in venditione. ff. de re
iudi. & ibi an ſententia interlocutoria poſſit ferri ſub condi-
tione. de quo etiam in l. cum iudex. C. de ſen. & 2. q. 6. §. diduũ.
2 Secundo no. ꝙ ſententia alternatiua videtur valere. de quo
vide per gl. ord. in c. latores. j̃. de cleri. exc. vbi Gof. tenet non
valere, tanquàm incertam. l. 3. C. de ſen. quæ ſine certa quan.
3 & dic, vt ibi no. ¶†Tertio nota de hac dictione, niſi, q̃ in ſen-
tentijs importat conditionem, ſicut in vltimis voluntatibus:
in contractibus vero reddit diſpoſitionem puram tamen reſol
uendam poſtea ſub conditione in euentum ipſius conditio-
nis, vt in l. 2. & ibi plene no. ff. de in diem adiec. l. centeſimis.
§. fi. ff. de ver. oblig. ¶Conclude ergo, ꝙ ſi iudex dicat excom-
munico te, niſi ſolueris creditori. 10. infra menſem, ꝙ interim
ante lapſum menſis non erit excommunicatus. licet gloſ. di-
xerit contrarium in l. obligationum fere. §. placet. ff. de actio.
4 & obli. & non bene, quia contra caſum in terminis hic. ¶†Vl-
timo tene menti, ꝙ licet ſententia excommunicationis, vel a-
lia ſententia cenſuræ, quando fertur purè non ſuſpẽdatur per
appellationem ſubſequẽtẽ, vt in c. is cui. de ſent. exc. in 6. & in
c. paſtoralis. j̃. eo. vbi plene de hoc dicetur, tamen ſecus eſt quã
do excõicatio fertur ſub conditione. tunc eñ ſuſpendit̃ ꝑ ap-
pellationẽ ſubſequentẽ ante euentũ ↄdõnis, vt ſic ẽt poſt ↄdõ
nis euentũ nõ liget, ex quo nondũ iniecerat vinculũ cũ ante
euentũ cõditionis ſit appellatũ, vt hic in tex. qui ita intelligi
dẽt ſm Inn. hic. col. 5. Quando aũt ſñia cenſuræ iniecit vincu
lũ primo, & ſic poſt perfectum grauamẽ appellatio non ſuſpẽ
dit, vt in d. c. paſtoralis. Si ergo excõicatio eſt lata ſub condi-
tione appellatio ante euentum conditionis ſuſpẽdit, qa fit ap
pellatio ante p̃fectum grauamen, & tp̃e, quo excõicatio non-

5 dum iniecerat vinculum ſm Bal.hic de quo.j.¶†In glo.prima in fine,dr̃ ſatisfactũ quõcunq; ſatisfaciat voluntati creditoris, vt in d.l.ſi rẽ.§.ſatisfactũ.hic allegata. & ſic facit,ꝙ ſi iudex tulit excõicationẽ in debitorẽ, niſi ſatisfecerit creditori.j. menſem, & ſi creditor prorogat terminũ debitori, q̃ nõ incidit in excõicationẽ:quia vr̃ ſatisfeciſſe;licet aliter non ſoluerit. Sed Inno.& Ho.vñr reſidere in opinione ꝯria:quia excõicatio nõ dependet a facultate creditoris , qui licet poſsit prorogare diẽ ſolutionis,non tamen reſpectu excõicationis.ar.l.Labeo.in fi. ff.de ar.& l.item quęrit.§.qui impleto.ff.locati.& ita trãſit hic Io.An. & ſic requiratur conſenſus iudicis in ꝓrogatione termini.& hæc opinio tenenda eſſet ante factũ, poſt factũ vero ſatis ꝓcedere põt prima opinio ſm Do.Ant. vt hic ꝑ eũ.Sed dicas,ꝙ ẽt ante factũ, & de iure debitor nõ ſit excõicatus ſi creditor ꝓrogauit ſibi terminũ,qa ĩ ſnĩa iudicis lata in fauorẽ creditoris ſubintelligi dẽt conditio , niſi creditor velit maius tẽpus dare.c.quẽadmodũ,ſ.de iureiu.& non ob.d.l.Labeo,& dictus.§.qui impleto.quia ibi ꝓrogatio partiũ erat cum præiudicio tertij. iõ non nocet fideiuſſori,niſi conſentiat. Sed hic nullum ꝑiudicium fit iudici.& ita tenet hic Imo.& Panor.& hoc ſequiť Bar. & Imo.in l.j.§.poſt operis.ff. de oper.no. nun. Nã per prorogationem factam per creditorem j.terminum euitatur pena pecuniaria.tex.eſt & gl.notabilis in l.cum ſtipulatus ſim mihi a Proculo. ff.de ver.oblig. & ibi per Bar.ſecus ſi poſt penam,vel excõicationem iam incurſam fieret prorogatio,vt ibi notatur. Hinc eſt ꝙ iuro præſtito parti dirigitur principaliter obligatio in Deum.ſ.de iureiur.c.debitores. tamen pars põt illud iurm̃ remittere.tex.eſt no.in c.2.de ſpon. & matri.& in c.j.ſ.de iureiuran. Ratio eſt,quia Deus intelligitur recipere obligationem in fauorẽ partis, cui iuratur. vnde parte remittẽte Deus ſimiliter remittit:ita ergo iudex excõicauit in fauorem creditoris , ſi vult creditor terminum prorogare. ſimiliter ipſe iudex velle cenſetur, cum nihil aliud debeat quærere iudex,niſi conſequi concordiã partium, vt in d.§. & poſt operis.& in c.j.ſ.de mutu.pet.ff.de re iudic.l.ſi conuenerit, & facit tex.in c.j.j.de loca.& conducto. vbi vr̃ probari,ꝙ excõicatio lata in fauorem partis ceſſat accedente cõſenſu illius partis. ſi tamẽ debitor ipſe nõ ſolueret in termino prorogato,habet locum excõicatio ipſo facto.ita vr̃ reſidere hic Inno.in fine.& Bald.licet arguat pro & ꝯ vbi hic per eum in fi. Et ſubdit hic Inn.ꝙ ſi creditor in termino reputauit ſibi ſatisfactũ, tunc non eſt excommunicatus cum ſatisfacere ſit quemadmodum

6 voluerit creditor,vt d.§. ſatisfactum. ¶†Sed pone, ꝙ debitor excommunicatus fuit abſolutus hoc addito,ꝙ ſi non ſoluerit infra menſem reincidat in excõicationẽ.debitor non ſoluit, an ſit excõicatus.vr̃ , ꝙ ſic per tex.in l.tale pactũ.§. qui prouo cauit.ff.de pac.Sed Bald.ibi in repe.tenet contrarium.col.12. quia excõicatio non poteſt naſci ex contractu, ſed ex ſnĩa . & iſtud pactũ non eſt ſnĩa.arg.ff.de pac.l.ſi vnus.§.pactus.ver.ſed ſi pactum eſt,ſm Bal.Si tamen tale pactum,& talis conditio apponeretur in ſnĩa abſolutionis per ipſum iudicem, tunc abſq; dubio reincideret in excõicationem,vt in c.ſignificauit. & in c.ad reprimendam.ſ.de offi.ord.¶In gl.2. ibi,nondum tenet. dic, ꝙ imo interim tenet licet conditionaliter. facit inſtit. de ver.oblig.§.ex conditionali.quia ſi a principio non teneret nõ

7 poſſet poſtea conualidari,vt in regula,nõ firmatur.in 6.¶†In eadem gl.ibi,l.potior.põt dici ſm Panor. ꝙ ad hoc, vt conditio trahatur retro requiritur extremum,ad quod habile.l.bonorum.ff.rem ra.ha.& l.neceſſario.§.ꝙ ſi pẽdente.ff.de peric. & cõmo.rei.ven.ſed in iſto caſu ſnĩa excõicationis non reperitur habilis,quia tpe exiſtentis ꝯdõnis ſnĩa nõ potuiſſet ligare, cum primo iam ſit ſuſpenſa per appellationem.ſ.de iureiu.c. venientes.facit in ſimili,c.quãuis.de reſcri. in 6.ſecus eſt in d. l.potior, quia ibi illa ſecunda obligatio non potuit ſuſpendere primã.ar.l.ſicut.C.de act. & obli.& in d. §. ex conditionali. & ſubdit hic Bal.ꝙ in ſnĩa cenſure cõditio trahitur retro ſm qd, & non ſimpľr:& iõ nõ naſciť obligatio iterũ.ff. de ædil.edi.l. bouẽ.§.ſub conditione.¶Itẽ dicit Bal. ꝙ conditio nunq̃ trahitur retro,qñ aliquid reſultaret ꝯ iuris diſpõne, vt in l.talis ſcriptura,& ibi ꝑ gl.ff.de leg.j.vide ẽt ꝑ gl.& Doc.in c.ſi ꝓ te.de reſcr.in 6.an in bñficialibus, & ſpiritualibus ꝯditio trahať retro. Sit ergo concluſio ꝙ in ſententijs cenſuræ cõditio non trahatur retro,qñ interuenit appellatio ante euentum conditionis.

8 ¶†In ea. gl.ibi appellandũ eſt ante diẽ conditionis. vult gl. & tene mẽti,ꝙ in ſententijs cenſurę cõditionalibus poſsit appellari qñcunq; ẽt poſt 10.dies.dũmodo ante euentũ cõditionis. poſtea vero non liceret,& appellatio nõ ſuſpẽderet. licet quo ad effectũ deuoluendi cãm ad ſuperiorem nõ poſsit in his ſententijs cenſuræ appellari qñcunq; poſt 10.dies,vt voluit gl.ordina.in c.ad reprimendã.ſ.de offi.ord.& fuit dictum ſupra ca.

9 proximo.¶†Sed in alijs ſententijs cõditionalibus, vult gl. hic quod debeat appellari. j. 10. dies a die ſnĩæ cõputandos,vt in d.§.biduũ.& ita tenent hic Inn.Hoſt.& Ioan.And.& Arch. in d.§.biduũ.& ita cõiter Doc. ſequuntur. Ratio dr̃iæ ſit,quia in ſnĩa excõicationis conditio non trahitur retro ad diem ſnĩæ: alias ſequeretur , ꝙ ĩterim foret excõicatus ſi poſtea eueniret conditio:cum ergo excõicatio incipiat ligare a die extãtis cõditionis poteſt appellare vſq; ad illud tempus, vt ſic ſuſpendatur ipſa excõicatio cum reperiatur appellationem procedere anteq̃ ipſa excõicatio liget, ſed in alijs ſententijs conditio trahitur retro:ideo a die ſnĩæ dẽt appellari.hinc eſt, ꝙ in alijs ſententijs poteſt appellari ẽt poſt euentum conditionis, dummodo ſit intra 10.dies a die ſententię, ẽt quo ad effectum deuoluendi cauſam ad ſuperiorem.ſed in ſententijs cenſurę nõ poſſet appellari poſt euentum conditionis etiam.j. 10. dies a die ſnĩæ,quo ad hunc effectum ſuſpendendi , quia appellatio poſt excõicationem non ſuſpenditur,vt in d. c. paſtoralis, & volũt Io.An.& Do. Ant. ꝙ appellatio infra 10. dies a die conditionis non deuoluit ad ſuperiorem , ex quo ſit poſt 10.dies a die ſnĩæ.Sed in hoc dicas ꝯrium, ꝙ appellatio operetur vtrunque effectum ſuſpenſiuum, & deuolutiuum,vt eſt tex.hic indiſtinctè loquens,& ita tenet Inn.hic in ſi.licet Panor.hic col.4.dicat,ꝙ in oĩ caſu in ſnĩa cẽſuræ ẽt purè poſsit appellare poſt 10. dies,quo ad effectum deuolutiuum.Sed certe hoc nõ eſt verũ, ſm gl.in d.c.ad reprimendam. Et aduerte , quia pro opinione huius gl.hic adducit Io.An.hunc tex. dum dixit, ꝙ medio tẽpore appellauit, & ſic in iſto tpe 20. dierũ. infertur ergo quod potuit appellare poſt 10. dies a die ſnĩę,dummodo qñcunque medio tẽpore appellet ante euentum conditionis. & iſta opi. eſt cõis ſm Panor.dicit tamẽ,ꝙ diſputando alia opinio in pũcto iuris vr̃ verior , ꝙ ſit neceſſario appellandum in ſententijs cenſuræ latis ſub conditione,ſicut in alijs ſententijs. & ſic dẽt appellari.j.10. dies a die ſnĩę , & non ſit in eis differentia. Nã aut ſnĩa lata ſub conditione interim grauat,aut non. Si grauat dẽt appellari neceſſario.j.10.dies a die grauaminis.ſ.ti.proxi. c.ꝙ ad conſultationẽ.& in c.concertationi.eo.tit. lib.6.Si nõ grauat ante euentum conditionis,ergo nõ põt appellari ante, quia ante illatũ grauamẽ nõ pt̃ appellari,j.e.vt debitus.cuius ꝯrium vult tex.hic quia grauat. & ideo dẽt appellari ante euẽtum ꝯditionis,& ꝙ ſnĩa lata ſub conditione grauet,tenet Inn. in d.c.quod ad conſultationẽ. in verbo,decendiũ. Nã per ſententiam conditionalẽ deciſum eſt negotium, & iudex functus eſt officio ſuo,nec plus põt grauare,q̃ nouerit.& iõ ꝯcludit Panor. ꝙ in puncto iuris in omni ſententia ẽt cenſuræ lata ſub conditione ſit neceſſario appellandũ.j.10.dies a die ſnĩæ.Nec ob.dictus.§.biduũ.vbi dr̃ hoc eſſe vtile, quaſi nõ neceſſariũ, qa imo ſi nõ eſſet neceſſariũ,niſi poſt euentũ cõditionis nõ foret vtile appellare ante,imo ſuꝑfluũ.ſed qa eſt neceſſe ap.ante, ideo dicit,ꝙ eſt vtile ſm eũ.Sed certe iſtę ꝯcluſiones cõcludũt in alijs ſententijs nõ ſic in ſnĩa cenſuræ. & pro rõne dr̃iæ, dic vt ſ.ꝑ Io.An. qa cõditio nõ trahiť retro in ſnĩa cẽſuræ & appellať a ſnĩa cenſuræ cõditionali ante euentũ cõditionis, quaſi a quodã grauamine futuro cõminato hñte cãm ſucceſsiuã, vſq; ad euẽtũ ꝯdõnis.iõ ſꝑ dẽt eſſe.j. 10.dies.& iõ ab iſto grauamine ante euentũ cõditionis poſſum qñcunq; appellare cũ hẽat cãm ſucceſsiuã. & licet iſta rõ cõcludat idẽ eſſe dicẽdũ in alijs ſententijs conditionalibus.tñ non ſic, quia illæ non dicuntur habere cauſam ſucceſsiuam, ſed momentaneam. quia trahitur conditio retro ad tps, & momentum ſnĩæ. nõ ſic in ſentẽtijs cenſuræ,quæ non trahuntur retro,niſi ad tempus exiſtentis conditionis. iõ interim ante conditionis euentum grauamen illatum dr̃ habere cauſam ſucceſsiuam,vt ſ.& bene conſidera hanc rõnem,quia ſubtilis,& tollit arg.Panor.de quibus hic per eum.Hoc aũt,ꝙ dicatur excõicationem conditionalẽ habere cãm ſucceſsiuam grauaminis tenet hic Inn. in princ. dicens,ꝙ ſi Eps excõicauit aliquem, niſi vſque ad menſem ſatisfecerit, vnũ tm̃ eſt mãdatũ.& iõ qñcũq; appellat vſq; ad mẽſem. & releuať, quo ad excõicationẽ,& quo ad ſolutionẽ; qa ſuſpẽditur vterq; effectus ꝑ appellationẽ. & idẽ dicit hic Inn. circa mediũ. ibi,nobis vr̃ &c. dicẽs hoc expreſsè probari: hic in tex.ſed in alijs ſententijs eſt ſecus , quia a die ſnĩæ conditionalis eſt appellandum,prout etiam tenet Inn. in d.c.ꝙ ad conſultationem.ſ.tit.proxi.in verbo,decendium.& rõ dr̃iæ eſt,qa excõicatio trahitur retro ad diem cõditionis:& ante nõ ligat, nec tenet,qa ſi traheref retro,ergo interim eſſet excõicatus,& deret vitari, & appellatio non ſuſpenderet, vt in d. c. paſtoralis.ſed cum appellatio ſuſpendit ante diem, vel conditionem, vt hic ſequitur,ꝙ hic ſit tex. probans , ꝙ in ſententijs cenſuræ conditionalibus conditio non trahitur retro,quia tunc appellatio nõ ſuſpenderet ſi retro traheref conditio.cuius ꝯrium dr̃ hic ꝙ appellatio nõ ſuſpendit,licet gl.63. diſ. Salonitanę. non fuerit auſa decidere,an conditio retro traheretur in ſententijs cenſurę conditionalibus.& iõ permittitur,quandoq; appellatio ante diem,vel conditionem,quia grauamen haberet cãm ſucceſ-

ſucceſsiuam,quo caſu ſemper dr̃ eſſe ĵ.x.dies. & idē tenet Spe.
eo.ti.ver.quid ſi dies.& ver.& no.& Bal.in l.& ſi clericus.C.de
epiſ.au.& ē dictū ī c.ſup eo.ſ̃.eo.el 2. circa prin.¶In ea.gl.ĵi ſi.
20 ¶†No.hāc gl. cū qua tenet hic Hoſt.& In.ſed Arch.in c.2. de
conſti.in 6.tenuit ꝯ̃riū.arg.illius tex. de qua q̄one plene ꝑ illū.
& ꝑ Io.An.in reg.cū ſunt.in 6.vbi ꝯcordādo opin.dicit,ꝙ opi.
Arch. procedit ſi ceſſat cā excōicationis, puta iudex excōica-
uit Titium, ſi nō faceret reſidētiā in beneficio, vel ſe promo-
ueri fecerit ad ordines ĵ.mēſem.& Titius trāſlatus eſt ad aliud
beneficiū dimiſſo primo, vel ꝯ̃xit mr̃imoniū. ſecus ſi durat cā
excōicationis.& ita procedit gl.hic,cū ipſe iudex potuerit ſta-
tuere in futurū,vt in c.a nobis.hic allegato.& ita tranſit hic Pa
nor.& in c.pe.ſ̃.de fo.ꝯp.col.pe.Sed D.Anto.hic intelligit di-
ſtōnē Io.An. q̄n nō ceſſat cā, & habuit originē in primo foro.
puta ſi fuit excōicatus ſi nō ſatisfaceret ſuo creditori.tunc.n.li
cet mutet forū, tñ ꝯtumacia cenſeť ꝯmiſſa in primo foro.vbi
ſoluere tenebať,aliàs dato ꝙ cā excōicationis nō ceſſaret.tñ ſi
nō habuit originē in primo foro. puta ſi excōicauit Titium ſi
furtū fecerit,ſi Titius mutat domiciliū,& ibi fureť, non erit ex
cōicatus.Sed Io.An.in d.reg. cū ſunt.vr̃ velle,ꝙ excōicatus ſi
furtū fecerit,incurrat excōicationē.licet mutauerit poſtea do
miciliū.& ibi ꝯmittat furtum,ex quo fuit ꝑ̄uentus,vt d.c.pen.
Nec ob.dictū c.2.§.j. quia loquiť in ſnīa ꝑ viā ſtatuti.& ſtatutū
nō operať extra territoriū,vt ibi. ſecus in ſnīa lata ꝯ̃ certam ꝑ-
ſonā,quæ potuit primo ligari, ex quo fuit ꝑ̄uēta. vñ ligat ēt ex
tra territoriū. & hanc partē dicit hic Imo. eſſe veriorē de iure.
& ita Bal.hic,ꝗa quo ad iuriſdōnē inſpiciť principiū iudicij,vt
l.cum quædā puella.ff.de iur.om.iudi. & no.in l.nemo pōt.ff.
de le.j.tene ergo indiſtincte gl.hic. ¶Sed q̄riť primò quid ſi pē
21 dente ꝯditione†iudex eſt mortuus, aut remotus ab officio,an
ꝯualeſcat condō,videreť,ꝙ nō.arg.l.quoties.in fi.ff. de noua.
vbi ſtatu mutato condō exiſtens nihil operať. & ita reſidet Ar-
chi.in d.c.2.& Io.An.in c.j.ne ſede vac.in 6.dicens,ꝙ ſi eṗs ex-
cōicatus ſub dictū ſi aliqd alienauerit de bonis ecclię, & mor-
tuo eṗo alienat, nō ligať, neq; incurrit excōicationē, ex quo
viuente eṗo,cōdō non euenit. facit gl.magna in fi.in d.c.a no
bis.ꝑ quā glo.Panor.ibi tenet, ꝙ ſi ſnīa excōicationis,vel alia
nō iniecit vinculū tꝑe ſnīæ, ꝙ tolliť ꝑ mortē iudicis ꝓferētis.
idē tenet Panor.in c.fi.ſ̃.de off.le.col.pe.nā ſi excōicatio ligat
a die extantis ꝯdōnis, & non ante, & tꝑe condōnis repiť iudex
mortuus,aut remotus.ergo ceſſat eius ſnīa, ſ̄m eum ibi.& hāc
partem tenet ibi D.An.in fi.¶Sed aduerte,ꝗa gl.or.in d. c. Sa-
loni.tenet directe ꝯ̃rium dicens, ꝙ poſt mortem excōicatoris
ſnīa condōnalis non expirat.& ita ſequiť hic Bal.ꝗa ꝑ mortem
iudicis acta, & ſnīa nō expirāt. & ſiľr ꝑ amotionem ſ̄m Inn.in
c.intimaſti.ĵ.eo.facit l.mortuo.ff.de iudi.& de minori.l.in in-
tegrum.Nō ob.d.l.quoties. ꝗa ibi eſt ſpāle fauore fiſci,ſ̄m Bal.
hic dicentē,ꝙ ille caſus non eſt alibi. ¶Sed aduerte,ꝗa in alijs
ſnījs verum vr̃,ꝙ dicit Bal.ꝗa condō retrotrahiť vt ſ̃.ſed in ſen
tentijs cenſuræ,in q̄bus condō non retrotrahiť,& ſnīa ante nō
ligat niſi a die extātis ꝯdōnis. & illo die iudex repiť mortuus,
vel remotus ab officio, ſatis vr̃, ꝙ expirat illa condōnalis ſnīa.
q̄n vero iā inieciſſet vinculum abſq; dubio durat poſt mortem
excōicantis.tex.eſt in c.j.de maior.& obe. in 6.ēt ſi foret lata ꝑ
delegatū,ꝗ licet ſit mortuus,aut eius iuriſdō finita: tñ eius ex-
cōicatio ꝑpetua eſt,& durat.tex.eſt no. in c.paſtoralis.§.j.ſ̃.de
22 off.ord.& ibi vide.¶Scdò quæriť,aliqs †fuit excōicatus ſub cō
ditione illa pendente fuit adductus in teſtē, & aliter poſtea nō
appellauit ab excōicatione,deinde euenit cōdō,an valeat eius
teſtimonium.vr̃ ꝙ non,ꝗa ſi non appellauit,cenſeť fuiſſe excō
municatus a die ſnīæ.ſimilis q̄ō hr̃ in l.furti.§.j.ff.de infa.Con
cludit hic Bal. ꝙ valeat teſtimonium, ꝗa condō teſtis inſpiciť
tꝑe iurī.ff.ad carbo.l.3.§.duæ cāæ.& ff.de teſti.l.3. ſed excōica
23 tio †nō ligat,niſi a die extantis condōnis,& condō non trahiť
retro,vt ſ̃.ergo patet,ꝙ iſte teſtis tꝑe teſtimonij non erat excōi
catus,nec fingiť retro excōicatus,ꝗa condō non trahiť retro in
24 ſnījs† cenſuræ,vt ſ̃.,put ēt tenet Imo.hic.col.2.in prin.de quo
25 vide hic ꝑ eū.¶Tertiò quæriť †q̄d ſi iudex in ſnīa excōicatiōis
lata ſub condōne, vel ad diem dixerit, niſi ſolueris ĵ.mēſem ex
nunc, prout ex tunc ſis excōicatus, an iſta condō trahať retro.
videreť ꝙ ſic,ꝗa illa condō ex nunc, denotat momentum im-
mediatum.arg.l.lecta.§.fi.vbi ꝑ Bart. & alios. ff.ſi cer.pet.hinc
dicebat Bal.in l.ſi ꝯ̃ rogatus.in prin. C.ad Treb. ꝙ dicta verba,
ex nunc,prout ex tunc operanť,ꝙ condō trahať retro,vbi aliàs
non trahereť.ſed tñ Inn. hic no. tenet ꝯ̃rium, ꝗa ſnīa cenſuræ
non pōt ligare añ diem,vel condōnem,nec trahiť retro ipſa ꝯ-
ditio, ꝗa non pōt eſſe excōicatus anteq̄ ſit contumax, & negli
gens.& ita ſequiť hic Bal.in ſnījs cenſuræ, & in d.auth.ꝯ̃ roga.
pro quo facit gl.in cle.j.circa prin. de conceſſ.p̄b. in verbo,ex
nunc.& hanc determinationem cōiter Doct.ſequunť.¶Quar
26 tò queriť†q̄d ſi iudex in ſnīa dixit,niſi Titius probet ſe ſoluiſſe
ĵ.mēſem ipm non abſoluo. Titius probat ſe ſoluiſſe, an ſit ab-
ſolutus.dic ꝙ non,vt in l.Titia.§.fi.ff. de manumiſ.teſta. ꝗ tex.
non eſt alibi,ſ̄m Bal.hic,probans ꝙ dictio, niſi,q̄n non hēt ꝑ̄ce
dentem ordinationē nihil diſponit. ſecus vbi diſpoſitionē in-
uenit.tunc.n.hēt illā immutare,& reſoluere,vt l.ſi eum.§.ꝗ in-
iuriarum.& cum ibi not.ff.ſi qs cautio. ¶Quintò quæriť q̄d ſi
17 iudex† dicit in ſnīa,excōico te ſi appellas,aut ſi eligeris: an illo
appellāte, vel eligente ſit excōicatus, & cenſeať, ꝙ excōicatio
ꝑ̄ceſſerit appellationem,vel electionem: & ſic nō valeat tanq̄
fcā ab excōicato.refert hic Inn. opi. ꝗa aliq̄n iudex dicit,ſi ap-
pellabis,vel eligeris,excōico te,& tunc non ligať, niſi poſt actū
perfectū,& non primo,vt eſt tex.in l. ſi qs ſtipulatus ſit Stichū.
ff.de verb.obl. ꝗa verba ſubiunctiua de propria ſignatione req
runt actū ꝑfectū.aliq̄n dicit iudex,excōico te, ſi appellas, vel ſi
eligas:tūc ſecus,ꝗa ſtatim cū parat ſe ad actū appellationis,vel
electonis ligať.pro quo tex.in l.Stichus ſeruus meus.ff.de ma
numiſ teſt,vbi agiť de re fauorabili, & ſic de libertate.& tamē
ſi teſtator dicit, ſi alienauerit, do ſibi libertatem, cenſeť relin
quere lbertatem poſt alienationem: ſecus ſi dicat ſi alienabis
quia intelligiť illud ſi ad aliquem actū alienationis ꝑuenerit
& cū hac diſtōne tenet hic Goſ.& Bar.in l.filiusfa.§.j. ff.de leg
j.in illo articulo quādo teſtator prohibet alienationem, & di-
cit,ſi alienabis,vel ſi alienaueris. & hanc opi. dicit Imo.hic in
puncto iuris eſſe veriorem per tex.in d.l.Stichus. Sed Hoſti.in
ſum.ti.de re iud.§.qualiter.verſ.puta.tenet ꝙ non valeat excō
municatio ſub condōne ſi alius appellet, quia tollit defenſio-
nem.& ſi iudex diceret ſi appellas,vel eligis excōicatio cenſeť
ſequi appellationem, ſeu electionē, quia condō requirit actū
perfectum.ff.de condi.& dem.l.hæc condō.& nō dr̃ purificata
condō niſi fcā electione,vel appellatione cū ante non dicať ap
pellare,vel eligere, ſed velle appellare, & eligere.l. amplius nō
peti.ff.rem ra.ha.& ita ſequiť hic D.An. niſi conſtaret de mē
te iudicis.facit gl.in l.arboribus.§.de illo. ff.de vſufr.dū dicit,
lupus exit ſylua,ſed nondū exiuit. requiriť ergo actus ꝑfectus.
Sed Inn.hic,cū quo reſidet hic Io.An.dicit, ꝙ in ſnījs cenſuræ
non eſt dr̃ia in dictis verbis,ſed oī caſu excōicatio intelligiť ꝑ-
a cedere,ex quo ambo in momento,& in puncto concurrunt[a]:
& iō gladius ſpūalis. & ſic ipſa excōicatio penetrabilior eſt, q̄
alius actus hoīs: patet quia dum ſnīa vltimi ſupplicij legiť ille
nondū eſt ſeruus pœnæ,ſed poſtq̄ eſt lecta tota ſnīa. ff.de pœ.l.
qui vltimo.allegať ergo dictū notabile Inn.hic, ꝙ quādo in ali
quo puncto concurrit excōicatio, & alius actus illi ꝯ̃rius in du
bio excōicatio ſemper ꝑ̄ſumiť ꝑ̄ceſſiſſe illum actum. & ita ſe-
quiť Gemi.in c.ſi a ſede.de p̄b.in 6.col.3.& idem Bal.hic addu
cit l.arethuſa.ff.de ſtatu hom. vbi illa condō ſi tres peperit im-
pleť incipiente vltimo partu. & quia ꝯdō intelligiť ſ̄m condō
natum, ꝙ erat ꝓhibere futurā appellationē, vel electionem, a
qua iudex voluit prohibere, & ad actum nō perueniri ſ̄m Bal.
hic. & hanc ſnīam tenet Panor. quia conſtat de mente iudicis,
qui ꝑ̄ſumiť geſſiſſe actum quem fecit, vt ſic valeat meliori mō
quo pōt, vt eſt tex.in l.4.ff.de teſta.mili. ¶Sed aduerte,quia ex
18 quo actus† ꝑ̄dicti cenſenť ſimul in puncto, & momento ꝯcur-
rere.voluit Inn.vt ſ̃. ꝙ gladius ſpūalis tanq̄ penetrabilior cen-
ſeať ꝑ̄ceſſiſſe.& ſic nō valeat electio, vel appellatio ſubſequēs
cuius dictum procedere pōt in foro conſcientiæ.quo caſu ſem
per dēt ꝑ̄ſumi excōicationem validā, & ꝑ̄ceſſiſſe ſ̄m gl. in c.j.
de ſcruti.in or.fa.quia tutior via eligenda eſt.de ſponſa. & ma
tri.c.iuuenis.Sed in foro iudiciali dēt ꝑ̄ſumi, ꝙ excōicatio nō
præceſſerit,ſed potius appellatio,& electio. tex.eſt in terminis
in c.cū tu.ſ̃.de teſti.quia dēt fieri benigna interpretatio, vt ibi
b in tex.ibi,benigne &c.& illa dr̃ benignior[b],per quā concludiť
quis non ligatus per excōicationem. & ſic ꝙ appellatio ꝑ̄ceſſe
rit.ĵ.de ſen.excom.c.per tuas.facit ff.de legi.l.benignius.vt ſic
actus magis valeat, q̄ ꝑeat, vt ff.de reb.du.l.quoties.2.ĵ. de ver
bo.ſig.c.abbate.& ita probať in d.c.cū tu. & dicit ibi Inn.ꝙ be
nignior eſt interpretatio in foro iudiciali, quā excōicatio non
ligauerit, & conſequēter vt actus potius ſubſiſtat, q̄ annulleť.
facit regula in pęnis.de reg.iur.in 6.& mirum eſt, ꝙ Doc.hic,ꝗ
tam prolixe examinant, hūc articulum non adduxerint d.c.cū
19 tu.& no.per Inn.ibi.¶Sextò quæriť†dum iudex legebat ſnīam
excōicationis anteq̄ proferret verbum,excōico, pars appella-
uit,vel eꝯ̃ dum pars appellat exprimendo ſuā appellationē iu-
dex

ADDITIONES.

a ¶Quando excommunicatio concurrit cum alio actu contrario,præſumitur,ꝙ illa præceſſerit. Adde ꝙ contra facit, quia actus præſumitur factus legitimo tempore,tex.in c.conſtitutus.de reſcrip.& ibi Panor.poſt D.Ant. item adde, ꝙ fundans intentionem ſuam in tempore limitato, tenetur probare tempus præciſe,ſecundum Bar.miſericordialiter, in l.non ſolum.§. ſed vt probari.ff. de noui ope.nun.Doc.in c.in præſentia.de proba.maxime Fel.ibi.6.col.& ponit iſte in ſeq. col.

b ¶Adde ad hanc theoricam.not.Panor.in c.j.de iud. col.antepen. in c.conqueſtus.in fi.de foro compet.in c.eſtote miſericordes.de reg.iur. & ſic habes optimam declarationem ad gl.ord.in c.vnico.de ſcrut.

dex excõicat eum, an his caſibus præſumat̃ in dubio excõica-
tionem, vel appellationem præceſsiſſe. Iò. An. diſputauit hãc
qõnem in dicta rſa, cum ſint partium. & dicit, ꝙ de iure atten-
di dẽt verbũ excõico, ſi præceſſerit, ſed in dubio præſumi dẽt
præceſsiſſe, cum agatur de pena medicinali. c. cum medicina-
lis. de ſen. exc. li. 6. & quia ſi cõſtat de excõicatione p̃ſumit̃ ex-
cõicatus, niſi probet appellationẽ præceſsiſſe, per id ꝙ no. g.
in verbo prius, in c. venerabilibus, in fine, de ſen. exc. in 6. & cũ
hac determinatione tranſit Imo. hic in fi. Sed aduerte, quia in
primo caſu, qñ nondum lecta tota ſnĩa pars appellauit, vr in
dubio, ꝙ appellatio intelligat̃ p̃ceſsiſſe, qa ſnĩa ex vltimo ver-
bo clauditur, & perficitur. 16. q. j. c. prædicator. vbi gloſ. & niſi
ſnĩa ſit tota lecta nõdum poteſt dici lata. ar. tex. no. & ibi Bar.
in l. fideicõmiſſa. §. quoties. ff. de leg. 3. ſatis ergo vr̃ appellaſ-
ſe ante ſnĩam. & idem videret̃ in alio caſu, vt ſic in dubio dẽat
præſumi, quod appellatio præceſſerit per tex. & Inn. in d. c. cũ
tu. & hoc quando conſtat, ꝙ eodem tempore interuenerit ex-
cõicatio, & appellatio, vt eſt dictum, s̃. in p̃cedenti qõne. Si ve
ro non eodem tempore, ſed eadem die, tunc videretur eſſe in
conſideratione quis ſit actor, & quis ſit reus, & an ſoli agat̃ de
excõicatione reſpectu abſolutionis, an reſpectu nullitatis ge-
ſtorum puta electionis, vel teſtimonij, aut de irregularitate, q̃
dicitur incurſa: his caſibus, & ſimilibus videretur, ꝙ in dubio
debeat prẹſumi appellationem præceſsiſſe, vt ſic actus valeat
potius q̃ pereat, vt in d. c. cũ tu. vbi formaliter ita tenet Pan.
& eſt dictũ, s̃. in præcedenti qõne. aliàs vero, ille qui fundat ſe
ex prioritate, vel poſterioritate, & deducit tp̃s pro fundamen-
a to ſuæ intentionis tenetur illud probare[a]. ff. de neg. geſt. l. eũ
actum. C. de prob. l. matrem. & ita poteſt procedere gl. in d. c.
venerabilibus, & in cle. fi. in ver. creatum. de recr. & Bar. in l.
non ſolum. §. ſed, vt probari. ff. de ope. no. nuntia. ¶Septimo
quæritur, an in caſu huius decretalis ſufficiat debitori ſoluiſ-
ſe in vltima hora termini. Io. An. hic quod ſic. & adducit etiã
l. eũ qui calen. ff. de ver. obli. vbi terminus intelligitur de pro-
ximis ſequentibus diebus, & de proximo menſe, licet aliter nõ
20 ſit expreſſum. † Sed dubitatio eſt quid ſi poſt duos, aut paucos
dies poſt lapſum termini comparuit debitor paratus purgare
moram, & ſoluere. allegatur per aliquos gl. 32. q. j. c. apud mi-
ſericordem. ſed iſta gl. nihil dicit hic de excõicatione, ſed be-
ne dicit, quod ſi iuraui ſoluere, ad certum diem, ſi poſt termi-
num ſoluo non ſum periurus. & ſi promiſi ſub pẹna ſoluendo
poſt diem liberor a pẹna, quia non dicitur fallax, qui ad verita
tem poſtea reuertitur, vt ibi in tex. & inquantum gloſ. loqui-
tur de iuramento poteſt verum dicere quia a periurio non ſo
lum excuſat neceſsitas, vt in c. quercam. de iureiuran. ſed ẽt
quælibet difficultas excuſat a periurio. tex. eſt in c. breui. de iu
reiuran. & ita procedat gl. 22. q. 2. c. Beatus. vbi dicit quod ſe-
cundum leges difficultas præſtationis non reddit ſtipulatio-
nem inutilem, vt l. continuus. §. illud. ff. de ver. oblig. & eſt ve
rum, quod difficultas non excuſat a pẹna conuentionali, vt
in d. §. illud. & hoc procedit ẽt de iure canonico, ex quo con-
trarium non reperitur expreſſum, & ita voluit gloſ. in d. c. bre
ui. quod autem ſubdit gl. in d. c. apud miſericordem. quod ſol
uendo pẹnam poſt terminum liberatur, ſi intelligis hoc in fo
ro conſcientiæ referendo gl. ad tex. ibi abſque dubio procede
ret: imo ſcias, quod apud Deum & in foro conſcientiæ nõ ſub
ſiſtit obligatio pẹnalis, & nõ tenetur quis ſoluere pẹnas, & ſa-
tisfacere de principali. ita dicit, & voluit gl. ſing. 12. q. 2. c. fra-
ternitas. Sed ſi intelligis gl. in d. c. apud, in foro iudiciali, malè
loquitur, quia vbi eſt dies & pẹna nõ admittitur purgatio mo
ræ. l. magnam. C. de contrahen. ſtipu. l. traiectitiæ. ff. de actio.
& oblig. maximè vbi eſt iuramentum, quo caſu non eſt locus
purgationi moræ. l. ſi quis maior. C. de tranſac. & Bar. in l. inſu
lam. de ver. oblig. in 5. qõne. de quo tamen dic, vt ibi per Doc.
21 & in c. ſuam. j. de pẹnis. † & ibi an de æquitate canonica, vbi eſt
dies & pẹna ſit locus purgationi moræ. & plenius in c. dilecti.
s̃. de ar. & in c. potuit. de loca. & condu. vbi eſt notabilis tex.
ad hoc. ¶Si vero quæritur de excõicatione, tex. & Io. An. vi-
detur velle hic, ꝙ ſoluendo poſt terminum non ſufficeret, qa
ſaltem tenetur ſoluere vltima hora termini. & iõ excõicatio
non ſuſpenditur: nec impeditur, niſi per appellationem intra
terminum. Sed poſt excõicationem incurſam non eſſet locus
purgationi moræ: tum quia eſt dies, & pẹna: tum quia excõi-
catio incurſa per nullum modũ põt tolli, niſi per abſolutionẽ
in tantum, ꝙ Ep̃s non poſſet ſuſpendere excõmunicationẽ la
tam a ſe, ſ̃m Inn. & Io. An. s̃. eo. in c. ad hoc qm̃. vbi vide dicta
in quarta qõne. imo etiam poſt ſatisfactionem requiritur ab-
ſolutio, & durat excõicatio anteq̃ abſoluat̃. c. j. s̃. de iudi. & gl.
ord. in verbo, donec. c. in cle. j. s̃. de deci. patet ergo, ꝙ excõi-
catus poſt moram licet poſt ſolutionem voluntariè ſuſceptã
a creditore, & poſt omnem ſatisfactionem remanet excõmu-
nicatus: & prorogatio, remiſsio, vel liberatio creditoris nihil
operatur poſt excõicationem iam incurſam, vt eſt dictum, s̃.
in prima gl. & ideo ſi quæratur, an qui non põt ſoluere poſsit
excõicari dic, ꝙ non deberet: tamen ſi fertur excõicatio & nõ
ſit expreſſus error in ſententia ligat, & indiget abſolutione, ita
ꝙ difficultas & neceſsitas non excuſat ab excommunicatio-
ne. tamen conſtito de impotentia debet abſolui. tex. eſt in c.
Odoardus. j. de ſolu. licet ergo impoſsibilitas, neceſsitas, aut
difficultas excuſet a periurio, vt s̃. non tamen excuſat ab ex-
22 communicatione. ¶† Si vero quæritur an qui tenetur ſoluere
in termino, & non ſoluit ratione inopiæ, & impoſsibilitatis
incurrat excõicationem. dicas, quod ſic. ar. dicti c. Odoardus.
& hoc fuit notabile dictũ Inn. in c. P. & G. circa finem. s̃. de of.
deleg. vbi notabiliter cõcludit, quod licet aliquis fiat pauper
per caſum abſque eius culpa, vel mora: & ſic ratione impoſsi-
bilitatis impotentiæ, vel inopiẹ non ſoluit in termino: tamen
incurrit excommunicationem. ſed iudex hoc conſtito debet
poſtea abſque difficultate abſoluere, vt d. c. Odoardus. & ita
ſequuntur Doc. in d. c. P. G. & Bald. in l. acceptam. C. de vſur.
in vlti. col. patet ergo gl. in d. c. apud miſericordem. non dice
re id ad quod allegatur. patet quod etiam inopia, & impoſsi-
bilitas non excuſant ab excommunicatione. patet etiã, quod
in excommunicatione non eſt locus purgationi moræ, quic-
23 quid aliter dicant Legiſtæ in l. quod te. ff. ſi cer. pet. ¶† Octauo
quæritur quid ſi pars fuit iuſto impedimẽto detenta: ita quod
venire & comparere non potuit in termino. vide gl. ſing. 4. q.
24 5. quiſquis. ¶† Vltimo quẹritur, an per huiuſmodi verba, niſi
in termino ſolueris excommunicatum te eſſe cognoſcas: fera
tur, & inducatur ſnĩa excõicationis. tex. videt̃ hic, ꝙ ſic. & idẽ
tenet gl. in c. pe. j. de ſent. excom. & idem ſi diceretur, excom-
municationi te noueris ſubiacere, vt in c. 3. in fi. j. de rap. Nec
ob. ꝙ iudex debeat proprio ore proferre ſententiam, vt in c. fi.
de re iudi. in 6. & in c. j. in verbo proferat. de ſen. exc. eo. li. vbi
dicitur ꝙ debet proferri excõmunicatio in ſcriptis, & ſic ore
proprio proferendo. & facit tex. hic ibi, protulit ſententiam:
quia ſecus ſi dicta verba ſolum in ſcriptis redigantur aliter nõ
exprimendo verba, ſed ſimpliciter mittendo prẹceptum in
ſcriptis aduerſario. Nam certè non tollitur propter hoc quin
ſuperior poſsit excommunicare per literas, abſque eo, quod
aliter ſuo ore exprimat. pro quo bonus tex. 2. q. 4. nullus, & 2.
q. 5. quanto. & ibi gl. vbi ſimiliter poteſt fieri abſolutio abſq;
eo ꝙ proprio ore aliter exprimatur. ſatis. n. videtur iudex pro-
ferre in ſuis literis, ex quo mittit aduerſarium. l. Publia. ff. de
procu. & c. appellatio. de appel. in 6. quia non eſt neceſſe, ꝙ ali-
ter legatur, vt ibi. & ita hodie obſeruat communiter practica:
pro qua facit, quia excommunicatio magis regulatur a men-
te, q̃ a conceptione verborum ſecundum Inn. hic. & no. in c. j.
s̃. de iudi. & pro hac parte ſimiliter facit tex. in ca. 2. s̃. de teſti.
cogen. verbum tamen excommunico, nõ eſt de ſubſtantia ex-
communicationis, imo ſufficiunt quẹcunq; alia verba æqui-
pollentia. tex eſt no. in d. c. pe. de ſent. excom. & ideo non re-
fert ſiue iudex dicat prẹcipio tibi ſub pẹna excommunicatio-
nis latæ ſententiæ, vel quam ex nunc incurras &c. aut ſi dicat,
niſi ſatisfeceris excommunicatum te eſſe cognoſcas, vt hic in
tex. aut excommunicationi te noueris ſubiacere, vt d. c. 3. aut
per quæcunque verba æquipollentia, vt in d. c. pe. ſatis enim
eſt, vt conſtet de mente, quod voluerit excommunicare. j. de
ver. ſignifi. c. his præterea. & c. intelligentia, quia excommu-
nicatio non eſt ſententia diffinitiua, vt no. Archi. in c. 2. §. ſta-
tutum. de conſti. in 6. & non ſubijcitur alicui formẹ iuris, vt
vide plenè de hoc in c. qua fronte, ſupra eo. & determinatio-
nem ſupradictam ſequũtur hic omnes Doc. & bene facit hic
c. non minus. j. de immu. eccle. Specu. in tit. de cita. §. iam de
cita. ver. quid ſi iudex.

ADDITIO.

a ¶Deducens tempus pro fundamento ſuæ inſtitutionis, debet illud probare. Adde Abba. in c. Auditis. de præſcri. 8. col. poſt Bar. in l. non ſolum. §. ſed vt probari. ff. de no. ope. nunc. etiam adde Alb. in l. ſpadonem. §. quæ abſolutus. ff. de exc. tut. vbi bonus tex. Fel. in c. in præſentia de prob. 6. col.

SVMMARIVM.

1 *Vtrum verba debeant intelligi ſecundum intentionem proferentis.*
2 *De effectu clauſulæ, appellatione remota: quod per eã defenſio non tolatur.*
3 *Clauſula in principio in medio, vel in fine poſita, an ad omnia ibi poſita ſit referenda.*
4 *Vide ibi practicam ſeruandam, quando iudex recuſatur ſuſpectus.*
5 *Arbiter in cauſa recuſationis poteſt eligi de alio loco, dummodo non diſtet vltra vnam dietam.*
6 *An arbitri in cauſa recuſationis debeant eſſe layci, vel clerici.*
7 *Iudex recuſatus poteſt aſſignare terminum arbitris. j. quem expediant.*
8 *Electio tertij arbitri ſpectat ad arbitros.*
9 *Probata recuſatione ſuſpenditur iuriſdictio iudicis recuſati. Et an ſi procederet, proceſſus ſit nullus.*
10 *An iudex debeat recuſari in ſcriptis.*

Non

11 *Non eſt neceſſe quod arbitri eligēdi ſint duo vel plures, ſed poteſt eſſe vnus quando partes de hoc concordant.*
12 *Quæ ſit ratio differentiæ quod iudex recuſatus non cognoſcit de ſua ſuſpicione & tamen cognoſcit an ſit iudex competens.*
13 *An iudex cognoſcat de qualitate ſuæ perſonæ, puta an ſit excommunicatus ſeruus, vel infamis.*
14 *In materia recuſationis iudicis & materia arbitrorum, ius canonicum & ius ciuile in duobus differunt vt ibi.*
15 *An arbitri expedita cā recuſationis poſſint cognoſcere de cā principali.*
16 *An ſuſpicione probata iudex delegatus poſſet cauſam alteri ſubdelegare.*
17 *Iudex delegatus de iure canonico pronunciata ſuſpicione per arbitros non poteſt compellere partes quod eligant arbitrum qui cognoſcat de cauſa principali, ſecus de iure ciuili.*

CAP. XLI.

SEcundo requiris. Si in vno reſcripto cōmittuntur plures
articuli, & in vno prohibeatur appellatio, intelligi-
tur prohibita in omnibus alijs. hoc primo. Cauſa
ſuſpicionis proponenda eſt coram iudice qui recuſaꝫ: ſed pro-
banda eſt corā arbitris. h.d. ſecūdo. & habet duas partes ſm ꝙ
1 ſunt duo dicta. ſecūda ibi tertio. ¶ † Nota primo. & ita allegaꝫ
ꝙ verba debēt potius deſeruire intentioni proferentis quam
intentio verbis. concordat in his. c. ꝓterea. & c. intelligentia.
j. de verb. ſig. dictum ergo generale, vel ſpeciale ſemper debet
reſtringi, vel ampliari ſm intentionē proferentis. & ita allegaꝫ
2 hic tex. & dictum c. intelligentia. in fi. ¶ † Secundo [a] no. quod
a intentio & mens principis apponentis clauſulā, appel. remo-
ta: non eſt quod velit tollere defenſiones partis: ſed potius ꝙ
fiat iuſtitia & ſolū tollere iniuſtas appellationes. & de illa clau
ſula, appellatione remota. vide ꝓut diceꝫ in c. paſtoralis. j. eo.
3 ¶ † Tertio tene menti ꝙ clauſula in principio vel in medio ſeu
in fine poſita debet referri ad oīa qñ non eſt dare rōnem diuer
ſitatis quare magis ad vnū q̃ ad reliquum referaꝫ. facit. l. j. C. de
li. præte. & l. talis ſcriptura. & l. ſi ſeruus pluriū. §. fi. ff. de lega. j.
4 & vide in c. cām. s. de reſcri. & ī c. inquiſitioni. ¶ † Vltimo no.
practicam quæ dēt ſeruari qñ iudex recuſaꝫ ſuſpectus. primo
enim debet ꝓponi recuſatio coram ipſo iudice recuſato, & al
legari iuſta cā ſuſpicionis. de quibus cauſis vide plene dicta in
5 c. poſtremo. s. eo. ¶ † Secundo partes debent eligere arbitros q
de cauſa ſuſpicionis cognoſcant quod no. & pondera tex. hic
ibi remotos. & tene menti ꝙ non cogiꝫ pars eligere arbitros
in eodem loco ſed pōt eligere & nominare alibi exiſtentes dū
modo non ſint de loco valde remoto & ſic hodie vltra vnam
dietā, vt in c. ſtatutum. de reſcri. in vj. quod eſt valde no. cū ſæ-
pe iudex recuſatus ſit ita potens in loco ꝙ recuſans non inue-
niret cōfidatos arbitros in dicto loco. ideo equū fuit ꝙ de alio
6 loco eligere poſſit. † nō tñ poſſunt hi arbitri eſſe layci: ſed de-
bent eſſe clerici ſm glo. & Archi. in c. legitima. eo. ti. in vj. in-
tellige in cauſis ſpiritualibus vel eccleſiaſticis: ſed in tꝑalibus
ēt inter clericos arbitri poſſent eſſe layci, prout tenet Gemi.
7 in d. c. legitima. ¶ † Tertio facta electione arbitrorum pōt iu-
dex recuſatus aſſignare terminū arbitris infra quē expediant
cauſam ſuſpicionis: aut eligāt tertiū arbitrū ſi ſunt diſcordes.
8 † & ſic electio huius tertij pertinet ad arbitros non aūt ad par-
tes. & elapſo termino cauſa ſuſpicionis eſt deſerta ſicut dr̃ in
cauſa appellationis. in c. perſonas. s. eo. & cogiꝫ pars poſtea li-
tigare coram ipſo iudice recuſato, vt hic dr̃, & in d. c. legitima.
9 ¶ † Quarto ꝓbata cā recuſationis ſuſpēdiꝫ iuriſdictio iudicis
recuſati, vt hic in tex. ibi demū &c. An tñ ſi ꝓcederet ſit ꝓceſ-
ſus nullus. vide in c. cū ſpāli. j. eo. vbi de hoc plene dicetur. &
ſubdit tex. hic in fine ꝙ rō naturalis dictat ꝙ iudices nō debēt
eſſe ſuſpecti, quia nil tam graue eſt q̃ litigare ſub ſuſpecto iudi
ce, vt hic, & 3. q. 5. quia ſuſpecti. & in l. apertiſſimi. C. de iudi. &
ſic facit primo ille tex. ꝙ exceptio recuſationis nō poſſit tolli
per reſcriptū principis ex quo eſt de iure ſeu rōne naturali, vt
hic in tex. de quo articulo vide plene dicta in c. poſtremo. s. c.
¶ Secūdo facit iſte tex. ꝙ in deciſionibus cauſarū poſſit licite
allegari rō naturalis pro quo ēt eſt tex. in l. ſcire oportet. §. con
ſequens ver. ſufficit. ff. de excu. tu. vbi pōt allegari iuſtitia quæ
colligiꝫ ex rōne naturali licet aliter nō ſit ſcripta in iure ꝓ quo
ēt. c. fi. s. de trāſa. vbi tex. ꝙ in his in quibus ius non inueniꝫ ex-
preſſum, ſm æquitatem & rōnē naturalem decidendū eſt. ¶ In
gl. ij. in prin. qñ ſit ꝙ clauſula in principio medio vel in fine po
ſita debeat referri ad oīa. vide vt plene diceꝫ in c. inquiſitioni.
j. eo. ¶ In eadē gl. in fi. hodie autē quos effectus opereꝫ clauſu
la, appellatione remota, vide vt dr̃ in c. vt debitus. & c. paſtora
lis. j. eo. ¶ In glo. in verbo, vtriuſq;. in princ. no. iuncto tex. ꝙ in
eodē negocio eſt licitū allegare diſpoſitionē vtriuſq; iuris &
ſic leges & canones. quia licet ius canonicū ꝓuideat in certo
caſu: tñ ſi leges eodē modo ꝓuident licet allegare vtrunq; ius,
vt eſt tex. hic: & ꝓꝑ hoc nō bene loquiꝫ gl. x. di. ſi in adiutoriū.
quæ voluit ꝙ leges in cauſis eccleſiaſticis nunq̃ ſint allegandæ
niſi qñ deficiunt canones. qđ non eſt verū, vt hic patet, & vide
in c. j. & c. autoritate. de cōceſ. ꝑben. in vj. vbi ēt in cauſis bene
ficialibus eſt licitū allegare leges ſi non reperiꝫ ↄ̃rium ꝑ cano-
nes. ¶ In gl. in verbo, allegare in prin. nota bene hanc glo. quæ
10 docet modum & practicam qñ iudex recuſaꝫ ſuſpectus. ¶ † In
eadē gl. ibi in ſcriptis. tene mēti ex gl. ꝙ iudex debet recuſari
in ſcriptis. & ita bene probaꝫ in l. apertiſſimi. C. de iudic. ¶ In
eadem gl. ibi vſq; ad xx. dies. de hoc vſq; ad qđ tp̄s poſſit iudex
recuſari, vide vt diceꝫ in d. c. cum ſpāli. ¶ In eadem gl. in fi. ho-
die autē an delegatus recuſatus poſſit cām alteri ſubdelegare,
vide in c. iudex. de offi. dele. in vj. & diceꝫ in d. c. cum ſpeciali.
11 ¶ † In eadem gl. in verbo aliquos. ibi arbitrium. tene menti ex
hac gl. ꝙ nō eſt neceſſe, vt arbitri eligendi in cauſa ſuſpicionis
ſint duo vel plures, ſed pōt eligi ſolus vnus. ſatis enim eſt iudi-
ci ſi partes in hoc ſint concordes. & hoc idē tenet Spe. in ti. de
recuſa. §. effectus. ver. ſed nunqd vna pars. dicit tñ quod ſi non
poſſunt eſſe cōcordes de vno: tunc ſunt plures eligendi, alias
ſufficeret vnus, vt hic in gl. & ita ſequuntur hic Doc. facit tex.
12 in c. ad hæc. j. & s. eo. vbi de hoc. ¶ † In glo. in verbo, cogi. in fi.
gl. non reddit rōnem drīæ quare ſit ꝙ iudex cognoſcit an ſua
ſit iuriſdictio qñ excipiꝫ de reſcripto ſurreptitio, vt in c. ſuper
lr̃is. s. de reſcri. & ff. de iudi. l. ſi quis ex aliena. & tñ ipſe iudex
non pōt cognoſcere de ſua recuſatione. ſed glo. bene aſſignat
de hoc rōnē. j. c. c. ſolicitudinē, ī verbo poſſit, & ibi viđ. & dicit
hic Io. And. quod ideo eſt quia iudex in hac exceptione magis
afficitur. ſed Inn. in c. prudentiā. s. de offi. dele. & Bar. in l. qdā
conſulebant. ff. de iudi. dicunt ꝙ rō drīæ eſt quia exceptio ſu-
ſpicionis afficit & inhabilitat perſonā iudicis. & ideo ſicut nō
cognoſcit de negocio principali, ita nec debet de hoc incidē-
ti: cū vtrobiq; ſit eadē ratio ſuſpicionis. Alia ratio eſt ſm Pan.
hic, quia ex recuſatione iudex cōiter prouocatur ad indigna-
tionem. j. eo. c. debitus. ff. de arb. l. litigatores. vnde timetur ne
ſic prouocatus noceret, vt in d. c. quia ſuſpecti. Non ſic quādo
excipitur ꝙ reſcriptum eſt ſurreptitium, vel alias contēditur
13 īter ꝑtes de iuriſdōne iudicis. iō poteſt ipſe cognoſcere. ¶ † Sed
dubitatur, quid de alia exceptione quæ ſimiliter afficit perſo-
nā ipſius iudicis, puta opponiꝫ ꝙ iudex ſit infamis vel excōica
b tus vel ſīīe: an poterit ipſe iudex de hoc cognoſcere, [b] in c. cū
ſuper. s. de offi. dele. Inn. voluit notare ꝙ ſic, quia ille caſus nō
reperitur exceptus à regula dictæ l. ſi quis ex aliena. & dicti c.
ſuper literis. Sed Bar. in d. l. quidā conſulebat. tenuit ↄ̃rium qa
vr̃ eadem ratio ſicut in exceptione ſuſpicionis cum vtroq; ca-
ſu afficiat perſonam ipſius iudicis. & ideo ſm eum debēt eligi
arbitri qui de hac exceptione cognoſcant. & idē ſequiꝫ Hoſti.
in c. pia. de excep. in 6. Archi. vero in d. c. quia ſuſpecti, tenet ꝙ
hoc caſu nō ſint arbitri eligendi quia nō reperitur iure cautū
ſed debet adiri ſuperior. & ꝙ nō eliganꝫ arbitri tenet Io. An. ī
d. c. tua. ſic cōcludens ꝙ ſi exceptio eſt notoria ſufficit ſola ꝓ-
poſitio quia notoria ꝓbatione nō indigēt. c. iij. de teſt. cog. ſed
ſi nō eſt notoria & ꝓponens exceptionē cōſentit ꝙ ipſe iudex
de hoc cognoſcat poterit cognoſcere & iudicare. & ita proce-
dit opi. Inn. in d. c. cū ſuper. dicentis ꝙ ſi male in hoc iudicaret
poterit ab eo appellari. Si vero opponens non conſentit imo
recuſat ipſum iudicem ſuꝑ tali cognitione, & tunc nō poterit
cognoſcere nec iudicare, cū ſit iuſta cauſa ſuſpitionis & hoc
niſi velit hunc articulū alteri nō ſuſpecto delegare, vt no. in c.
ſi quis ↄ̃ clericū. s. de fo. compe. & ita reſidēt Doc. in d. c. pia. &
iſto caſu procedit opi. dicentiū ꝙ eligi debent arbitri ſm Imo.
hic in vlt. col. In gl. in verbo, competentē. in fine, dic ꝙ c. ſuſpi-
cionis, hic allegatū loquitur in termino aſſignando partibus
ad probandum cauſam ſuſpicionis & ita terminus debet aſſi-
gnari per arbitros. ſed dictum c. legitima. loquitur in termino
aſſignando per iudicem ipſis arbitris ad deciſionem & expedi
14 tionem cāæ. ¶ † In glo. pe. ibi nō ↄ̃dicit. ſed dicit ꝙ ſi recuſatus
ſit iudex delegatus licet aliter nō probetur cā ſuſpicionis, non
debet amplius ipſe cognoſcere ſed debēt cogi partes, vt eligāt
arbitros qui cognoſcāt de cauſa principali, vt ibi patet. Ex quo
no. ꝙ ius ciuile differt in hoc a iure canonico in duobus. quia
de iure ciuili non eſt neceſſe in delegato ꝓbare cām ſuſpicio-
nis, ſed ſufficit ſimpliciter allegare. ſed ſm ius canonicum dēt
ꝓbari, vt d. c. iudex, & d. c. ſuſpicionis. Secūdò, qa ſm ll. allega-
ta ſuſpicione incōtinenti eliguntur arbitri qui cognoſcant de
cauſa principali: ſed ſm ius canonicū arbitri habēt ſolum co-
15 gnoſcere de ipſa cauſa ſuſpitionis. ¶ † Sed dubitaꝫ primo an fi-
nita

ADDITIONES.

a ¶ Clauſula in qualibet parte poſita debet inferri ad omnia. vide Bar. in l. quiſquis. de leg. 3. in l. auia in prin. ff. de cond. & demon. & vide tex. no. in c. cum dilecti de donat. cum ibi not. maximè per Imo.

b Si opponitur ꝙ Iudex ſit infamis vel excommunicatus, an poſſit ipſe de hoc cognoſcere. Et adde ꝙ eſt differentia inter ordinariū & delegatum, vt tradit Inno. in c. ſuſcitatus. de reſcrip. & ibi Abb. pulchrè in 2. col.

nita & pronunciata cauſa ſuſpitionis legitima poterunt de iu re canonico arbitri cognoſcere de ipſa cauſa principali. Hoſt. hic, ꝙ ſic. ar. d. l. apertiſsimi. ſed gl. & Arch. 2. q. 6. ſi quis in quacunq;. tenent ꝯtrium, quia ſolum habẽt cognoſcere de cã ſuſpitionis. iõ lata ſuper hoc ſnĩa ſunt functi eorum officio. ar. c. in lr̃is. s̃. de off. del. & in d. c. legitima a ꝯtrio ſenſu, vbi eligunt̃, vt terminẽt negotium ſuſpitionis, non ergo negotium principale. & hoc ſeruat curia, vt hic tangit Io. An. & ita cõiter Doct. ſequunt̃ in d. c. legitima. non obſt. d. l. apertiſsimi. quia loquit̃ de iure ciuili, de quo iure arbitri bene cognoſcunt de cã principali, ſm Bal. ibi, & Io. An. & alios in d. c. legitima. de quo ẽt tãgit Spe. tit. de recuſa. §. effectus. in princ. licet Imo. hic dicat, ꝙ opi. Hoſ. habet æquitatem propter expenſas vitandas, & circui

16 tum. ¶ An aũt ipſe † delegatus ſuſpitioneq; probata poſsit cãm alteri ſubdelegare hr̃ in d. c. iudex. & dicet̃ in d. c. cum ſpeciali. & ibi quid ſit in ordinario. Et ſubdit hic Panor. ꝙ iudex recu-

17 ſatus † probata ſuſpitione non poterit cogere partes, vt eligãt arbitros, qui cognoſcant de cã principali, quia iudex non põt ſe amplius impedire, & poſt pronunciationem recuſatus deſinit eſſe iudex, vt in d. c. iudex. Non ſic de iure ciuili, quia delegatus compellit partes, vt eligant arbitros, qui cognoſcant de cã principali, vt d. l. apertiſsimi. & l. fi. eod. ti. & vocant̃ arbitri iuris, a quorum ſnĩa appellat̃, vt d. l. fi. & in c. ab arbitris. de off. del. ſecus in alijs arbitris, vt in l. j. C. de arbit. & rõ dr̃iæ eſt, quia de iure ciuili iudex recuſatus ẽt poſt pronunciationem, & declarationem ſuper ſuſpitione non deſinit eſſe iudex. iõ ẽt poſt pronunciationem, ꝙ ſit ſuſpectus, habet ipſe exequi ſnĩam arbitrorũ, vt d. l. apertiſsimi. & d. l. fi. ¶ Sed de iure canonico deſinit eſſe iudex poſt pronunciationem ſuſpitionis, ideo amplius ſe non intromittit, vt d. c. iudex. & c. cum ſpeciali. vbi vide reliqua pertinentia ad materiam recuſationis iudicis, &c.

SVMMARIVM.

1 *Ponit duas regulas, per quas tollitur appellatio.*

2 *Quando appellans ipſe non detulit appellationi ſuæ, ſed aliquid innouauit in præiudicium ſui aduerſarij cenſetur ſuæ appellationi renunciare.*

3 *Qui non paret ſententiæ pro ſe latæ non videtur ei renunciare.*

4 *Ante factam innouationem poterit quis adire iudicem, & petere ne in ſua poſſeſſione turbetur.*

5 *Incontinenti ſtatim, & ſimilium, qualiter hæ dictiones accipiantur.*

6 *An non deferens appellationi ſuæ intelligatur renunciare perpetuo, vel ad tempus quouſque fiat reſtitutio attentatorum.*

7 *Si quis attentauit poſt appellationem alterius, exceptio attentatorum obſtat agenti in quacunque cauſa.*

8 *Regula, fruſtra legis auxilium &c. limitatur multipliciter.*

CAP. XLII.

AN ſit. Appellationi ſuæ renunciat, qui in appellationis præiudicium innouauit. h. d. Vel ſic. Non tenet̃ appellatus deferre appellationi, cui appellans ipſe non detulit. h. d. ſm primum intellectum. Vel ſic. Non eſt deferendum appellationi illius, qui appellationi ſui aduerſarij non detulit. h. d. ſm verum intellectũ. & ſecunda pars ibi, reſpondemus. ¶ Tene menti duas regulas ex tex. in materia appellatiõis, ex quibus tollit̃ ipſa appellatio.

1 ¶ Prima regula eſt, qñ † quis non detulit appellationi ſui aduerſarij, tunc. n. non eſt deferendum illius appellationi, qui appellationi aduerſarij legitime interpoſitæ non detulit, vt hic. & facit c. conſtitutus. s̃. eo. Nam non iuuat̃ edicto, qui contemnit edictum, & fruſtra legis auxilium inuocat, qui in legẽ committit, vt in c. quia fruſtra. j̃. de vſu. ¶ Sed tñ limita, & intellige hãc primam regulã procedere primo qñ appellatio aduerſarij erat legitima, vt hic in tex. ĩ verbo, legitime. aliàs vero ſi appellatio non foret legitima, non eſt ei deferendum, & ceſſaret pęna huius tex. ꝙ eſt diligenter notandum, & ponderandum. ¶ Secũdò limita eandem regulam procedere, qñ ille, qui non detulit appellationi aduerſarij vellet ſuam propriam appellationem ꝓſequi: ſecus ſi vellet proſequi appellationem ſui aduerſarij cui non detulit. tunc. n. poſſet, nec hic prohibet̃. & iõ pone, ꝙ in cã beneficiali ſit appellatum, & intimata appellatio, ſm formam cle. cãm. de elect. Nam ſi ego non detuli illi appellationi, imò feci ꝯ appellantem per meos executores fieri proceſſus. & tandem quia non proficiebant, volo proſequi appellationem mei aduerſarij, an potero. & vr̃ ꝙ non per hunc tex. & in c. bonę memorię Magunt. s̃. de ele. quaſi videar illi appellatiõi renũciaſſe vt hic, & in c. ex parte. s̃. de reſcri. Sed dic ꝯ primo, quia ex quo cã eſt ſemel deuoluta ad curiam ſemper remanet ibi tractãda, nec potuit tolli per tacitam, nec per expreſſam renunciationẽ, niſi per modum, de quo hr̃ in c. q̃uis. de ele. in 6. Nec obſt. tex. hic in reg. ex eo, quod. in 6. Nam reſpondetur primò, ꝙ nõ teneor deferre appellationi aduerſarij ſi non puto eam fore legitimam, vt s̃. nec teneor ius meum indiſcuſſum relinquere. dicit tex. in l. illud. ff. de peti. hære. Secundò reſpondet̃, ꝙ tex. hic loquit̃ qñ ego volo proſequi meam appellationem, cui nõ detuli. & ſic non loquit̃ text. hic qñ appellans vult proſequi non ſuam, ſed appellationem aduerſarij, cui non detulit. nam hic non prohibet̃. Nec ob. dictum c. bonæ memorię. quia põt dici, ꝙ ibi appellatio maioris partis capituli erat friuola. vel ibi fuit per vtrãq; partem appellatum. & quia maior pars non detulit appellationi minoris partis, ſimiliter minor pars non tenebat̃ deferre appellationi maioris partis, quia paria delicta mutua compenſatione tollunt̃. j̃. de adult. c. intelleximus. ff. ſol. matr. l. viro, atq; vxore. & inobedientia vtriuſq; partis vtranq; partẽ excuſat a pœna. ita tex. no. in l. non ex omnibus. ff. de arbit. & hæc bene nota ad intelligentiam huius tex. & d. c. bonæ. & ita tenent D. de Rota deciſ. 321. quæ incipit, Item ſi appellans in cã beneficiali. & ſequit̃ Imo. hic circa fi. & vide vt dicet̃ j̃. in gl.

2 fi. circa fi. ¶ Secunda reg. huius tex. no. ſit, ꝙ † qñ ipſe appellans non detulit ſuæ appellationi, ſed aliquid innouauit ea pẽdente in præiudicium ſui aduerſarij, tunc cenſet̃ appellationi renunciaſſe, vt hic, & in d. c. ex parte. s̃. de quo vide, vt j̃. dicet̃. dẽt. n. appellans quieſcere ab oĩ nouitate, dum eius appellatio pẽdet vt hic dicet̃ ſm Bal. ¶ Quid aũt de eo, q nõ defert ſnĩę pro ſe la-

3 tę, an videat̃ † ei renunciare, dic ꝙ nõ. ſi alias ipſa ſnĩa eſt iuſta. tex. eſt vnicus in iure in l. Seiæ amicę. ff. de au. & arg. leg. quem ad hoc ita inducit Bal. in d. c. ex parte. s̃. in co. 3. & vide in l. eui-

4 denter. ff. de excep. rei iud. & ſubdit Bal. hic, ꝙ † ante factam innouationem poterit quis adire iudicẽ, & petere ne in ſua poſſeſſione turbet̃, vel deijciat̃ cum forte aduerſarius congregauerit gentem ad expellendum eum, vt eſt tex. de hoc expreſſus in l. fi. ff. de off. procu. Cęſa. cum iudex teneat̃ occurrere, & obuiare ſcandalis. ff. de vſufr. l. æquiſsimum. & tollẽda ſit occaſio deliquendi. ff. de rei vendi. l. in fundo. & præſes non dẽt pati, ꝙ alicui fiat violẽtia, vel iniuria. ita tex. in l. illicitas. in prin. ff. de offi. præſ. & ſi aliquis timet offendi, põt adire præſidem, vt ſibi ſecuritas pręſtet̃, vt d. l. illicitas. §. ne potẽtiores. & ibi Bar. ¶ In

5 gl. j. ibi, arbitrio iudicis. No. glo. de ſignatione † iſtius dictionis incõtinẽti, ſtatim, & ſimiliũ, quia vbi nõ habent in ſuo caſu certam determinationem, recipiũt interuallum arbitrio iudicis. facit s̃. de off. del. c. de cauſis. tenet Bar. in l. j. ff. de verbo. obl. & Pan. hic in vlt. col. & per Bal. in l. petens. & in l. in bonæfidei. C. de pac. & aliàs per gl. in l. 3. §. eum igit̃. ff. de vi, & vi ar. & de his etiam vide gl. no. 40. q. 2. c. j. & in c. quia Papa. s̃. de elect. ſed tñ quantum ad caſum huius tex. glo. hic recedit ab hac opi. quia idem foret ẽt ſi talis exceptio nõ probaret̃ incontinenti. & iõ ſi quærat̃ j̃. q̃tum tp̃s debeat probari hæc exceptio. Hoſt. hic dicit, ꝙ j̃. xv. dies. argu. c. frequens. de reſti. ſpol. in 6. ꝙ nõ placet hic Io. An. qa ibi, qñ de ſpoliatiõe excipit̃ in vim dilatoriæ, nõ aũt qñ agit̃ de ſpoliatione, ſicut hic agit̃ de attẽtatis. vñ reſidet hic Io. An. cum opi. huius gl. & idem Panor. hic in fi. dicens, ꝙ tex. ibi incõtinẽti. narrat factum, eo quia aduerſarius ſic dicebat, nõ aũt ponit̃ in hoc ius. Sed aduerte, quia D. Ant. dicit hic poſſe ſaluari opi. Hoſt. ex quo hic procedit̃ ope exceptionis. ſ. nõ eſſe deferẽdum appellationi aduerſarij, eo quia ipſe nõ detulit appellationi ipſius excipiẽtis, imò eum ſpoliauit. iõ vr̃, ꝙ locum habeat dictum c. frequens. cum iſta exceptio ſapiat naturam ſpoliationis, & dilatoriæ, vt tãdiu non audiat̃ appellans q̃diu nõ reponit attẽtata in priſtinum ſtatum, ſm D. Ant. cum quo trãſit Imo. hic intelligẽtes primum intellectum huius tex.

6 ꝙ qui † nõ detulit ſuæ appellationi, nõ intelligat̃ renũciaſſe ꝑpetuo, ſed ſolum donec fiat reſtitutio attentatorum. ſed certe verius vr̃, ꝙ perpetuo intelligat̃ renũciaſſe, & appellatio ſit perempta, per tex. hic dicẽtem puniẽdum eſſe in eo, in quo deliquit. & ꝙ reddit ſe beneficio appellationis indignum. vñ nõ dicit, ꝙ ſit indignus a proſecutione, ſed appellatione: ergo appellatio eſt perempta in totum. & hanc partem tenet gl. 2. in d. c. ex parte. s̃. cum qua reſidẽt ibi cõiter Doct. & idem gl. magna vltra medium in c. nõ ſolum. eo. ti. in 6. & hoc idem tenet hic Panor. circa princ. licet Imo. hic in fi. dicat, ꝙ alia opi. Hoſt. & D. Ant. ꝙ appellatio nõ ſit ex toto perempta, ſit magis æqua. cum ergo iſta exceptio ſit peremptoria, ſequit̃ ꝙ nõ habeat locum terminus d. c. frequẽs. & ideo tene mẽti opin. huius gl. & etiam Io. An. vt s̃. patet. ¶ In gl. fi. in prin. hæc glo. procedit, ſm intellectum s̃. vt ſic hic in tex. eſſent duę appellationes. primò appellauit reus, & poſt appellationem actor eum ſpoliauit. & tex. hic ibi, poſt appellationem legitime interpoſitam: intelligi debet. ſ. per ipſum reum ſpoliatum, pro quo intellectu facit, quia nõ eſt veriſimile, ꝙ reus narrãs appellationem aduerſarij dixiſſet eam legitimam. & hunc intellectum dixit hic Hoſti. & Inn. nõ poſſe practicari in appellatione iudiciali, ſed in extraiudiciali ſic. ſed dicas nõ eſſe reſtringẽdũ ad appellationẽ extraiudicialem, imò ẽt ꝓcederet in appellatione iudiciali, ſm Do.

7 Ant. & alios Doct. hic. ¶ In gl. ea. ibi, nõ † debet. pro intelligẽtia cõſidera aliquos caſus, quia aliqñ ſpoliatus poſt ſuam appellationem

tionem deducit̄ attētata per modum exceptionis . & iſto caſu
voluit hic D.Ant. ꝙ excludat̄ aduerſarius ab oī appellatiōe ēt
in diuerſa cā , ſicut exceptio ſpoliationis obſtat agenti in qua-
cunq; cā, vt in d.c.frequens.& in c.2.& fi.s̄.de ord.cogn. quod
dictum poſſet procedere abſq; dubio, qn̄ appellatio in alia cā
tenderet ad differendam reuocationem attentatorum.aliàs āt
ſi cā alia non hēt connexitatem cum prima, iſta pœna non ex-
tēdit̄ ad aliam diuerſam cām . & ita in hoc cōiter ſequunt̄ hic
Doct.de quo tñ j̄.in fi. & ſubdit hic Panor. ꝙ æquiparatio, quā
facit hic D.Ant.ſ. ꝙ exceptio attentatorum excludat appella-
tionem in oī cā non procedit, quia exceptio ſpoliationis non
excluderet appellantem, quia dr̄ potius ſe defendere, q̄ agere,
prout tenet Inn.in d.c.2. Hinc eſt, ꝙ proſequenti appellationē
non obſt.exceptio excōicationis, quod eſt plus, vt in c.cum in-
ter.& c.fi. s̄.de except. ¶Secundus caſus eſt, qn̄ ſecunda appel
latio in eadem, vel diuerſa cā tendit ad differendum attētata
poſt primam appellationem aduerſarij: puta, ego appellaui, tu
non detuliſti appellationi, imò ſpoliaſti me poſt meam appel-
lationem, & interponis tuam appellationem ne aliquid inno-
uet̄. certe non obſtante tua appellatione poterit iudex proce-
dere ſuper reuocatione attentatorū, quia ſi non detuliſti meæ
appellationi, non eſt tuæ deferendum, vt hic in tex.& ita ſequit̄
Io.An.& Spe.eo.ti.§.fi.ver.item ꝙ appellans. vbi dicit, ita eſſe
intelligendum hunc tex.& dictum c. conſtitutus. s̄.eo. & d.c.
bonæ memoriæ.& iſte caſus eſt clariſſ. ¶Tertius caſus eſt, quā-
do appellaui in vno articulo, & tu non detuliſti, poſtea appel-
lans in alio articulo diuerſo, & ſeparato eiuſdem cāæ, an hēat
locum regula huius tex. Panor.hic, ꝙ non, quia ſequeret̄, ꝙ de
lictum vnius partis præſtaret cām delinquendi iudici, & alteri
parti.poſſet.n.iudex, vel altera pars grauare in alio articulo,&
non poſſet appellari.& ſic orirent̄ ſcandala ꝯ dictam l.æquiſſi-
mum. Adducit ēt doctrinam Inn.in d.c.intelleximus. volētis,
8 ꝙ †illa regula, fruſtra legis auxilium &c.habeat locum qn̄ circa
idem: ſecus ſi circa diuerſa. vn̄ in diuerſis delictis non connexis
non hēt locum regula d. c. intelleximus. & d.l. viro. & ſimili-
ter in diuerſis obligationibus, & ꝯtibus non hēt locum reg.l.
cum proponas.C.de pact.& c.peruenit.s̄.de iureiur.quia fran-
genti fidem non poſſet fides frangi, vt plene no.in c.conſtitu-
tus.j̄.de poe.& per Cy.& alios in l.cum proponas. intelligit er-
go Pano.tex.hic, & alia iura s̄. qn̄ appellationes tendunt circa
idem: ſecus ſi circa diuerſa, in quibus de vno in alterum nō eſt
fienda illatio.ff.de mino.l.Papinianus exuli. & l.ſi maritus.C.
de donat.inter vir.& vx.& pro hac parte adducit tex.in termi-
nis, ſm̄ eum in c.dilectus.j̄.eo. ¶Sed aduerte, quia in eadem cā
vr̄, ꝙ indiſtincte habeat locum regula huius tex. vt non ſit defe
rendum appellationi tuæ in alio articulo, diuerſo tñ eiuſdem
cāæ.& ita in hoc ſequit̄ hic Io.An.& Do.An.& Imo. per hunc
tex.indiſtincte loquentem. & ſubdit tex.hic, ꝙ dēt quis puniri
in eo, in quo delinquit. vn̄ ſuperuacua foret ꝓuiſio huius tex.
ſi intelligeret̄ qn̄ appellatio tendit circa idem, & non circa di-
uerſa. Nam circa idem, ſeu circa cōnexa, ſecūda appellatio al-
terius partis eſt ſuperuacua, quia prima appellatio deuoluit to
tum.l.ampliorem.in prin.C.eo.ti.l.fi.C.qn̄ prouo.ff.de mino.
l.3.§.j.intendit ergo tex.hic pęnam imponere: ſed in connexis,
vel circa idem nulla eſſet pœna, quia appellatio alterius partis
deuoluit totum, vt s̄.oportet ergo intelligere hunc tex.ſuper
diuerſis articulis ad hoc vt ſit pœna excludendi ſecundam ap-
pellationem: & iō vr̄ concludendum, ꝙ in eadem cā non ſolū
circa idem, ſed in diuerſis articulis habeat locum regula huius
tex. Non obſtant adducta s̄.in ꝯrium, quia reſponſio j̄.patebit.
¶Quartus caſus eſt, an pœna huius tex. extendat̄ vltra primā
appellationem. dic ꝙ nō, ſm̄ gl. hic dicentem, ꝙ ſufficit ſemel
eſſe punitum.& ita Io.An.& cōiter Doct.hic tenent. licet Do.
Ant.vt s̄.aliud velit. actus.n.in dubio dēt intelligi de primo,&
non de vlteriore.l.boues.§.hoc ſermone. ff.de verbo.ſig. cum
alijs ſim.facit in ſimili c.cum Vintonienſis.s̄.de elect. ¶Quin
tus caſus eſt, quid in diuerſis, tñ connexis, & inuicem dependē-
tibus.gl.hic facit, ꝙ hēt locū regula, & pœna huius tex. ex quo
iſte non fuit ſemel, vel alio mō punitus. & ita vr̄ tenēdum per
tex.no.in d.l.ēt.§.j.& facit c.conſtitutus.s̄.eo.& glo.in d.l.am-
pliorem.in prin.quia in connexis idem dēt eſſe iudicium.s̄.de
conſti.c.tranſlato.& s̄.de iu.d.c.q̄to. Sit ēt rō, quia ſecunda ap
pellatio alterius partis in connexis, ſeu dependentibus ſemper
hēt impedire effectus primæ appellationis ꝯriæ. & iō non ad-
mittit̄, prout eſt conſiderare in d.c.conſtitutus. ¶Sextus, & vlt.
caſus eſt, quando cāę ſunt oīno ſeparatæ.& videret̄, ꝙ hēt locū
pœna, & regula huius tex. ex quo iſte non eſt ſemel punitus, vt
hic in gl.dēt ergo puniri in eius prima appellatione, vt ſic hēat
locum tex.hic indiſtincte loquens, & vt reddat̄ indignus bene
ficio ſuæ appſonis, qui nō detulit appellationi alterius, & vt pu
niat̄ in eo, in quo deliquit. Nam rō generalis huius tex.hēt lo-
cum in diuerſis cauſis ſeparatis, quia in eadem, vel alia cōnexa
caſus non hēt dubium, cum in connexis, vt eſt dictum, ſecunda
appellatio ꝯria ſemper a cōiter accidentibus impediat, aut ve-
niat ad differendum effectus primæ appellationis alterius par-
tis: iō nimirum ſi tunc virtute primæ appellationis impediat̄
ſecunda ꝯria. & tunc non eſſet pœna ſecundo appellanti, quia
ex vi, & natura primæ appellationis ſui aduerſarij repeller̄, &
impedirent̄ effectus ſuæ appellationis ꝯrię. vt ergo ſit pœna, &
vt reddat̄ indignus beneficio ſuæ appellationis, prout genera-
liter, & indiſtincte dicit tex.hic, dēt intelligi in caſu dubio, vide
licet quando ſecūda appellatio non impediret effectus primę,
etiam quando cāæ ſunt ſeparatæ. non obſt.ꝯria, quia non incō
uenit, ꝙ in pœnam non deferentis appellationi alterius ſit ſta
tutum hic, ꝙ ſua appellatio nō admittat̄, vt ſic puniat̄ in eo, in
quo deliquit, vt hic in tex. patet etiam in regula dicti ca. quia
fruſtra.j̄.de vſur. Nam habet locum etiam in diuerſis cauſis, &
in caſibus ſeparatis, vt ſic ille puniatur in eo, in quo deliquit.
ita ergo dicendum hic in tex. ad tex.in c.dilectis.j̄. eod.ibi di-
cetur de eius intellectu. cogita tamē, quia in hoc vltimo com-
muniter Doct. hic tenent contrarium.

SVMMARIVM.

1 *Ab executore non appellatur, niſi modum excedat.*
2 *Merus exequutor non poteſt ſuſpectus recuſari.*
3 *A iudice ſuſpecto non poteſt recedi immediate per viam appellationis, ſed per viam recuſationis, niſi recuſationem non admitteret.*
4 *Cardinalis an poſſit vt ſuſpectus recuſari.*
5 *Mixtus exequutor poteſt recuſari.*
6 *Iudex poteſt vlciſci propriam iniuriam, & eſſe iudex in cauſa propria.*
7 *Executor ad certum actum, puta ad examinationem teſtium, poteſt recuſari ſuſpectus.*
8 *An exequutor in literis beneficialibus poſſit recuſari ſuſpectus.*
9 *Exceptio ſpoliationis, an impediat executionem ſententiæ.*

CAP. XLIII.

NOuit. Merus executor nō recuſat̄ ſuſpectus, nec
ab eo appellat̄, niſi modum excedat. h.d.
Vel ſic. A iudice ſuſpecto non recedit̄ per appella-
tionem, nec ab executore, niſi modū excedat. h.d.
& hēt duas partes, ſicut ſunt duo dicta. ſecunda ibi, de ſuſpitio
1 ne. ¶No. primò, & ita intelligat̄, ꝙ †ab executore non appellat̄
niſi modum excedat in exequendo. concordant l.ab executo-
re.C.quorum appel.& s̄.ti. proxi.c. quod ad conſultationem.
2 ¶Secundò no.& ita ēt allegat̄, ꝙ merus †exequutor non pōt ſu
ſpectus recuſari, niſi modum excederet. non.n.pōt dici ſuſpe-
ctus ille, qui nihil facit proprio motu, ſed mandato ſuperioris.
tex.eſt hic ſm̄ Bal.dicentem ēt hic probari, ꝙ nuncio, & amba
ſiatori nihil eſt imputandum, niſi mandatum excederet. ¶Ter
3 tiò no. ꝙ †a iudice ſuſpecto non pōt recedi immediate per viā
appellationis. vnde non dēt dici, dico iudicem eſſe ſuſpectum,
& iō ab eo appello. Rō eſt, quia cā immediata appellationis
eſt ipm̄ grauamen.j̄.eo.c.vt debitus. ſed ſi is, qui eſt mihi ſuſpe
ctus ex hoc ſolo me non grauat: dēt ergo recedi a iudice ſuſpe
cto per viam recuſationis, allegando eum ſuſpectum ex cā legi
tima: tunc.n.ſi recuſationem non admitteret, pōt & dēt appel
lari, quia tunc eſt, quod grauat, & non ante. facit c.ſuper qōnū.
in fi.s̄.de off.del.& vide gl.& Io.An.in c.accedens.el j.s̄.vt lite
4 non conteſt. ¶Vltimò inducit̄ iſte tex. ꝙ †Cardinalis nō poſſit
recuſari ſuſpectus: ſed certe, prout dicit Panorm.tex. vr̄ potius
probare ꝯrium, dum dicit, ꝙ ſi fuiſſet ſuſpectus, non debuit ab
eo recedi in via appellationis. vnde innuitur, ꝙ potuiſſet in via
recuſationis. & iō de hoc articulo dic, vt dixi s̄.eo.in c.poſtre-
mo. ¶In gl.j.in fi.non obſt.c.nouit.s̄.de off.lega.vbi dr̄, ꝙ ipſe
Cardinalis tulit ſnīam, quia pōt dici, ꝙ hic loquit̄ ex iuris in-
terpretatione, quia ipſe Papa vr̄ detuliſſe, prout hic dr̄, ex quo
per alium tulit, vt in regula iuris, qui per alium.li.6.& j̄.de ſen.
excom.c.mulieres. vel pōt dici, ꝙ in d.c.nouit.illa non fuerūt
verba Papæ, ſed Regis.& vide in c.j.s̄.de poſtul.præl. ¶In gl.fi.
in fi. Ex gl.eliciunt̄ duo intellectus. Primus, ꝙ iſte Cardinalis,
quia merus executor non potuit recuſari ſuſpectus, ſicut a me
ro executore non appellat̄. facit ꝯ s̄.eo.c.propoſuit.& conclu-
5 de, ꝙ †aut executor eſt mixtus habens iuriſdictionem, tunc qa
pōt grauare, poterit ſuſpectus recuſari.& ita intelligi pōt dictū
c.ſuper qōnum.§.cum aūt. Aut eſt merus executor nullam ha
bens iuriſdictionem in illo actu deputatus ad certum articu-
lum, ita quod non poteſt modum excedere quin notorie con-
ſtet.& tunc non poterit recuſari ſuſpectus. & ita procedit tex.
hic, & dictum notab.Inn.in c.ex parte.j̄.de verb.ſig.dicentis, ꝙ
6 iudex †pōt vlciſci propriam iniuriam ſibi illatam, & eſſe iudex
in propria cā, cum tunc potius ſit iuris executor, q̄ iudex: aut ē
7 deputatus †executor ad certum actum, puta ad examinationē
teſtium, vt in cle.j.de off.del. vel ad audiēdum, & referendum.
tunc quia poſſet occulte grauare partem, poterit recuſari ſu-
ſpectus. ita no. Hoſt.& Io.An.in c.paſtoralis.§.præterea.de off.
del. ſed in caſu huius tex. iſte Cardinalis non poterat grauare
Regem,

Regem, quin notorie de hoc cõſtaret, cũ haberet mãdatũ limitatũ, & certũ: nec haberet ꝓcedere iudicialiter, ſed ſolũ ſubijcere terras Regis interdicto. iõ recuſari nõ potuit. ¶ Sed dubi-
8 tat̃ circa p̃dicta, an† executor in lr̃is beneficialibus poſsit recuſari ſuſpectus. Arch. 2. q. 9. ſunt quorũ. verſ. ab executore. ſentit ꝙ nõ. Do. Ant. hic diſtinguit, ꝙ aut aſſumpſit partes iudicis, & poterit recuſari, vt ſ. & no. in d. §. p̃terea. aut eſt deputatus in dãdo poſſeſsionẽ beneficij. & tũc nõ poterit recuſari ſm eũ, ꝙ dictũ dicit hic Panor. eſſe intelligẽdũ ſm p̃cedẽtia verba, ẽt ſi eſſet deputatus ad tradẽdũ poſſeſsionẽ poſsit recuſari, cũ non poſsit executor tradere, aut ĩmittere ĩ poſſeſsionẽ, niſi citata altera parte, & citato ipſo poſſeſſore, vt ĩ c. licet eps. in fi. de p̃b. li. 6. & no. Inn. in c. cũ olim. j. de priui. & in c. j. de cõceſ. p̃b. lib. 6. & facit in l. fi. C. ſi ꝑ vim, vel alio mõ. cum ergo poſſet grauare poſſeſſorẽ, merito poterit ſuſpectus recuſari. ſit ergo cõcluſio ꝙ ſi executor eſt deputatus ad actũ, in quo non poſsit grauare partẽ, quin clare cõſtet, tũc poſsit recuſari: aliàs ſecus, vt ſ. ſm Pano. hic. & vide dicta in d. c. ꝓpoſuit. ¶ Extra gl. tãgit hic Inn.
9 an† exceptio ſpoliationis impediat executionẽ ſñię. & dicit, ꝙ non, & ꝙ ſi ex hoc appellaret̃, nõ dẽt admitti appellatio: & hoc niſi exceptio ſpoliationis cõcludat inopiã. tunc. n. obſtaret ꝑ c. olim. el 2. ſ. de reſti. ſpol. vbi dicit, ꝙ inanis eſt actio, quæ inopia debitoris excludit̃. facit ff. de do. l. c. nã his. Sed certe quãdo ſpoliatio eſt fcã a petẽte executionẽ, poterit opponi exceptio ẽt abſq; alia inopia, ꝑ c. 2. & ſi. ſ. de ord. cog. vbi ſpoliator nõ audit̃, niſi ſpoliatus ab eo ſit plene reſtitutus. & ita ſequit̃ hic Panor. & Imo. intelligẽs p̃dicta quando ſpoliatio interuenit poſt ſnĩam. ſecus ſi ante, cũ ſit exceptio dilatoria. vnde imputat̃ ſpoliato, ſi nõ oppoſuit ante litẽ ꝯteſt. ꝑ ea, q̃ habent̃ in d. c. fi. vbi plene vide de his per Doc. in c. frequens. de reſti. ſpo. lib. 6.

SVMMARIVM.

1 *An contumacia procuratoris præiudicet domino, vt poſſit condemnari in expenſis.*
2 *Et quid in cauſis matrimonialibus beneficialibus, & cauſa ſtatus, an dolus, negligentia, malitia, vel contumacia procuratoris noceat domino.*
3 *Eo ipſo quod pars appellata approbat appellationem, cenſetur appellationi delatum, & cauſam eſſe tractandam in curia.*
4 *Si iudex dixit, recipio appellationem, cenſetur deferre.*
5 *Quid autem ſi iudex diceret, admitto, ſeu defero, ſi & in quantum de iure teneor, & aliter non, an videatur deferre.*
6 *An allegationes iuris indigeant probatione, & productione.*
7 *Vtrum ſtatuta loci, & conſuetudines debeant probari coram iudice, vel teneatur iudex ſupplere ex officio.*
8 *In articulo, ſeu declaratione iuris non poteſt proferri ſententia declaratoria, non citata parte.*
9 *An a ſententia ſuper declaratione iuris poſſit appellari.*
10 *Sententia lata ſuper iuris diſpoſitione tranſit in rem iudicatam, ſicut quãdo fertur ſuper dubio facti.*
11 *Quæ dicatur quæſtio iuris, & quæſtio facti: & quæ dicatur mixta.*
12 *Statutum quod debeat fieri compromiſſum, debet intelligi quando eſt quæſtio facti, non quando eſt quæſtio iuris.*
13 *An & quando terminus ſtatutus a iudice, vel a parte habeat vim peremptorij ad totam cauſam.*
14 *Quid nocet appellanti, ſeu appellationi, ſi iudex non defert.*
15 *Per lapſum termini hominis deſeritur appellatio tam ab interlocutoria, quàm a diffinitiua.*
16 *Appellatio in certis caſibus reſcindit iudicatum, & in alijs ſuſpendit.*
17 *Omne id, quod poteſt allegari contra citationem factam ab homine ad excuſandum contumaciam, poteſt allegari reſpectu citationis, aut termini iuris, vel ſtatuti.*
18 *Statutum quod bannitus non debeat audiri de crimine, tamen auditur de banno, ſi dicit non valere, quia non fuit contumax.*
19 *Statutum loquens de litibus, includit etiam extraiudiciales.*
20 *An iudex appellationis de conſenſu ſolius appellati poſſit cognoſcere de cauſa principali omiſſo appellationis articulo.*
21 *Quid quando appellans non eſt proſequutus in termino hominis, ſed appellatus ſic, an appellatio ſit deſerta quo ad appellantem.*
22 *Si appellatus impetrauit in termino hominis, an appellans poſſit proſequi poſt terminum inuito appellato.*
23 *Si iudex appellationis ab interlocutoria pronunciauit bene appellatum, an poterit procedere in negotio principali abſque alia citatione.*
24 *An & quando in interlocutoria requiratur citatio.*
25 *An in omni caſu appellationis interpoſitæ ad Papam ſit ipſa cauſa deuoluta ad curiam, & tractanda ibidem.*
26 *Quod cauſa ſit tractanda in curia, vel non, eſt exceptio dilatoria, & debet opponi ante litem conteſtatam.*
27 *An terminus hominis ad arripiendum, vel proſequendum appellationem poſſit per iudicem prorogari.*
28 *An terminus aſſignatus de conſenſu partium poſſit per iudicem prorogari.*
29 *An prorogatio termini impediat commiſſionem pœnæ, vel periurij.*
30 *Vtrum aſſignatio termini, qui habet vim peremptoriæ citationis, habeat locum in appellatione a diffinitiua.*
31 *Excommunicatio non poteſt eſſe in pendenti, ideo aut ſtatim ligat, aut ſtatim eſt nulla.*
32 *Sententia depoſitionis ab ordine, vel a beneficio ſuſpenditur per appellationem ſubſequentem, ſicut alia ſententia.*
33 *Vtrum depoſitio ab ordine contineat in ſe ſuſpenſionem, vide ibi.*
34 *Singularis limitatio ad c. is, cui. de ſent. excom. in 6.*
35 *Singularis limitatio ad l. furti. §. j. ff. de infa. & quod licet a ſententia irrogante infamiam appelletur, & appellatio deſeratur, tamen actus medio tempore geſti ratione publici officij valent.*
36 *Et an idem ſit in geſtis ratione priuati officij ponit exemplum in canonico, qui fuit depoſitus per ſententiam ex crimine irrogante infamiam, & pendente appellatione tulit teſtimonium, vel eligit, an valeant illi actus.*
37 *Si appellatio eſt deſerta ante, vel poſt mortem condemnati, an valeat teſtamentum.*
38 *Vide ibi differentiam inter illa, quæ geruntur ratione publici, vel priuati officij quando appellatio eſt deſerta.*
39 *An geſta cum excommunicato valeant pendente excommunicatione, ſi poſtea appellatio eſt deſerta.*
40 *Sicut in termino iuris habetur ratio impedimenti, ita & in termino hominis.*
41 *Si eſt ſtatutus terminus ab homine ad proſequendum appellationem, ſi altera pars præuenit hunc terminum, & impetrauit literas, an valeant.*
42 *Si pars non appellauit a ſententia iudicis, an poſſit agere contra iudicem ad intereſſe.*
43 *Sententia nunquam tranſit in rem iudicatam quo ad iudicem, quia poterit ſemper agi contra eum.*
44 *Licet ſit appellatum a ſententia, & appellatio ſit deſerta, tamen poterit agi contra iudicem ad intereſſe.*
45 *Deſerta appellatione debet appellans condemnari in expenſis, & per quem iudicem fiet condemnatio, vel quid ſi appellatio ſit friuola, puta quia ſit appellatum poſt x. dies, vel ſine ſcriptis, an tunc condemnatio expenſarum fiet per iudicem appellationis.*
46 *Si iudex appellationis pronunciando appellationem deſertam omiſit condemnationem expenſarum, poſſet poſtea quandocunque ſupplere.*
47 *In quo differant expenſæ, quæ debentur officio iudicis, & expenſæ, quæ debentur ratione deſertæ appellationis.*
48 *Deſerta appellatio expenſæ debentur ratione retardati proceſſus, & quod iudex appellationis debet condemnare a die appellationis.*
49 *Si appellatio eſt deſerta, an iuſta cauſa litigandi excuſet ab expenſis.*
50 *An appellans condemnetur in expenſis, quando nec ipſe, nec appellatus nullo tempore eſt proſequutus appellationem.*
51 *Si iudex appellationis ab interlocutoria pronunciauit male appellatum, & omiſit condemnare appellantem in expenſis, an iudex a quo, quando cauſa ad eum reuertitur, poterit condemnare.*
52 *De quibus expenſis poterit iudex appellationis condemnationem facere, & expenſis factis in cauſa principali.*
53 *Si iudex pronunciat ſuper aliqua exceptione, & non condemnat partem in expenſis, poterit poſtea ex interuallo quandocunque vſque ad finem cauſæ in illis expenſis condemnare.*
54 *Quando ſit, quod duret officium iudicis poſt ſententiam in condemnatione expenſarum, & nota limitationem ad l. terminato. C. de fruct. & lit. expenſ.*
55 *Si iudex lata interlocutoria non condemnauit in expenſis, poterit ſemper vſque ad diffinitiuam, & in diffinitiua ſupplere.*
56 *Ab exceſsiua taxatione expenſarum appellatur.*
57 *Contumax quando recipiatur appellans, vel non a condemnatione expenſarum. & num. 58.*
59 *In appellatione a taxatione expenſarum debet appellans exprimere illud, in quo exceditur, aliàs non valeret.*
60 *Taxatio expenſarum eſt quædam executio.*
61 *An in taxatione expenſarum requiratur citatio partis.*
62 *An iudex poſsit reuocare taxationẽ expenſarum, & poſt x. dies corrigere.*
63 *An iudex ex officio ſuo poſsit condemnare in expenſis, ſi hoc non fuit petitum a parte.*
64 *Et ibi etiam nu. 65. multa de iudice, qui omiſit condemnare in expenſis, qualiter ſuccurratur parti.*
66 *An iudex poſsit repetere ab ea parte, quæ veniebat condemnanda.*
67 *Ad quem iudicem ſpectet executio condemnationis expenſarum factæ per iudicem ad quem.*

CAP. XLIIII.

SAepe. Si appellatio recipitur a parte, vel approbatur a iudice, terminus ſtatutus ab homine ad proſequendum habet vim peremptorij, vt in abſentem procedatur, ac ſi perẽptorie fuiſſet citatus, nec poteſt talis terminus præueniri ab aliqua partium. h. d. diuiditur in duas partes principales. primò ponitur cauſa conſtitutionis. ſecundò conſtitutio ibi, præſenti. & hæc ſecunda ſubdiuiditur, quia primò ſtatuitur, vt appellatione recepta terminus habeat vim peremptorij. ſecundò ibi, quod ſi. ponitur, quid ſi appellatio non eſt recepta. tertiò ibi, ſaluis. reſeruat conſtitutiones loquentes ſuper deſertione appellationis. quartò ibi, quicquid autem. declarat principale

dictum

dictum huius tex. quinto ibi ſi quis. imponit pęnam præue-
nienti terminum hominis. ſexto & vltimo ibi hoc autẽ, deter
1 minat & limitat ipſam conſtitutionẽ.¶ † No.primo ꝙ ſi dñs
eſt citatus ad cauſam, & miſit procuratorẽ qui nõ comparuit,
vel occultauit mandatũ,condemnat̃ tunc dñs in expenſis tan-
quam contumax,vt hic.& idẽ ſi miſit procuratorẽ ad cauſam
non inſtructum.j.eo.c. Nicolao. ſecus ſi poſtq̃ incępiſſet age-
re procurator factus dñs litis ſit cõtumax, vel aliquid malitio-
ſè egit.tũc.n.ſolus ipſe ꝓcurator venit de dolo puniẽdus,vt in
l.j.§.ſi procurator.ff.ſi quis dicen.ſm Inn.hic in prin.intellige
ſi fuit citatus procurator qui erat litẽ conteſtatus: ſecus ſi tũc
fuiſſet citatus ipſe dñs , quia dicto caſu neuter cõdemnaretur
in expenſis ex quo debuit citari procurator factus dominus li
tis,vt vide plenè per Bar.in l.j.C.de ſen.& interlo. & per Doc.
2 in c.ij.ſ.de teſti. ¶†Et adde vnam ſingularem concluſionẽ qđ
in cauſa matrimonij, in cauſa ſtatus infamiæ, aut in cauſa be-
neficaili ,quia huius cauſæ nõ recipiũt intereſſe pecuniarium
ſeu extimationẽ.j.q.ij.ſi quis præbendas.& facit.l.procurator
ad exhibendũ.in fi. ff.rem rat.hab.ꝙ dolus, vel malitia procu-
a ratoris nullo caſu in his noceret domino[a] ex quo dñs in huiuſ-
modi cauſis nõ poſſet habere regreſſum ꝯ procuratorẽ,vt per
gl.in auth.hodie.C.eo.ti.& in l.j.in fi.ff.qñ appel.ſit. & ita vo-
luit no.Bal.in d.auth. hodie.col.2. ſecus autẽ ſi procurator ſit
negligens abſq; malitia,vel dolo.tunc.n. etiam in huiuſmodi
cauſis noceret domino, vt per glo.ij.in c.cum olim.ſ. de cau.
poſ.& de his plenè per Doct. in c.j.ſ. vt li.non conteſt. & per
3 Bar.in d.§.ſi procurator.¶ † Secũdò no.ꝙ ſi appellatio inter-
poſita ad Papam recipiatur à iudice,vel approbetur à parte ap
pellata immediatè eſt deuoluta ad curiã,vnde non ſufficit tũc
mittere procuratorem ad impetrãdũ literas ſuper appellatio-
ne ſeu ad contradicendum , ſed oportet quod procurator ha-
beat mandatum ad totam cauſam peragẽdam, vt hic dr̃. & in
c.interpoſita. §.j.j.eo.& intellige hoc in omni cauſa appłouis
etiam ſi cauſa non ſit beneficialis . Nam cauſæ beneficiales de
ſui natura ſunt tractandæ in curia,vt in c.j.de ele.in 6.& in cle.
cauſam. de ele. in omnibus ergo cauſis eo ipſo quod appella-
tio eſt approbata à parte appellata cẽſetur illi appłoni eſſe de-
latum,& conſequenter cauſa deuoluta ad curiam ſm Imo.di
centẽ ꝙ debet intelligi tex.hic de parte appellata,quia appro-
batio partis appellantis non ſufficeret quia non debet eſſe in
4 facultate appellãtis quod ea deuoluatur ad curiam.† & ſubdit
Imo.hic quod ſi iudex dicit recipio appłonem,cenſetur defer
re appellationi,vt probatur hic in tex.& tenuit Spe.ti. de cita-
tione:ver.nũc dicamus,circa fi.& melius eo.ti.de appel.§.nũc
5 dicamus.in fi.†Quid autem ſi iudex dicat admitto , an videat̃
deferre appellationi . vide de hoc articulo plenè per Archi. &
Io.An.in c.de appellationibus.eo.ti. in 6.¶Si aũt iudex dicit
admitto ſeu defero ſi & inquantũ de iure teneor & aliter nõ.
tunc enim iudex cenſet̃ detuliſſe ſicut de iure erat, vel nõ erat
deferendũ. & hæc fuit ſingularis determinatio Bal. in l.edita.
C.de eden.in repe.in pe.carta.in prin. pro qua determinatio-
ne cõſuluit Ang. vbi hoc ſequitur ſuo cõſi.184. quod incipit,
in cauſa accuſationis.col.4.tene menti, quia multi non intel-
ligunt hoc:in alijs vero terminis de virtute illius clauſulę,ſi &
inquantum de iure teneor. vide per Doct.in l.ſi quando. ff.de
6 leg.j.¶ † Tertio no.& ita allegatur,quod quæſtio iuris proba-
tione non indiget.ex quo infertur primo qđ allegationes iuris
nõ ſint neceſſario ꝓducendæ in cauſa: quia non indigent pro-
batione. verum tamẽ ad allegationes iuris faciendas in cauſa
debent dari dilationes per iudicẽ ſi petantur ab aliqua partiũ,
vt eſt tex.in auth.iubemus.C.de iudi.& multum intereſt face-
re & ꝓducere allegationes iuris in ſcriptis .l.iudices.C.de iu-
di.& qui non dedit,vel fecit allegationes dr̃ læſus.Hinc eſt qđ
minor reſtituitur ad allegandum.ff. de mino.l. maior 25. ann.
omiſſam allegationẽ.elapſa autem dilatione data ad allegan-
dum,licet poſsint iura allegari ipſi iudici.ar.ff.de au.& arg.le.
l.ornamentorũ . tñ tales allegationes nõ erunt reſtringẽdæ in
actis, nec tranſmittãtur cũ actis ad conſultorẽ ex quo nõ ſunt
ꝓductæ.j.terminum ſm Bal.in d.auth.iubemus. & hoc modo
debet intelligi dictum Inn. in c.paſtoralis. in princ.ſ.de cauſa
poſſ.vbi dixit,ꝙ poſtq̃ eſt concluſum in cauſa nihil poteſt alle-
gari de facto,vel de iure:intellige, vt ſic allegationes ꝓducan-
7 tur in actis,vt ſ.¶†Secundo infertur ꝙ cum omne illud quod
eſt probabile ſit ponibile . & ſic poteſt fieri poſitio ſeu articu-
lus omni caſu , quo poteſt fieri probatio facti & alias ſecus ſe-
cundum glo. in c.j. de confeſ.in vj. quod ex quo quæſtio iuris
non indiget probatione facti,dicit tex. hic poſitioni iuris non
erit reſpondendum quia non indiget probatione,vt in d.l.or-
namentorum,& de his plene per Bart.& Bal.in l.ij.C. de iura.
calum.intellige ſi eſſet ius ſcriptum. alias ſecus puta in cõſue-
tudine.qui enim allegat conſuetudinem eam probare debet.
ſ.de conſuet.c.cum dilectus.quia eſt facti,& in facto conſiſtit,
vt in c.j.de conſti.in 6.& idem in ſtatutis alterius loci,vt ibi.ſe
cus in ſtatutis loci vbi cauſa agitatur,quia cenſetur eſſe ius cõ
mune in dicto loco illius municipij , vt ī l.omnes populi.ff.de
iuſti.& iure.& j.diſt.ius ciuile.vnde dicebat no.Bal. in l.j.C.vt
quæ deſunt,quod licet ſtatuta loci nunquam fuerint allegata
in cauſa, vel producta coram iudice.tamen tenetur iudex ſup
plere & iudicare ſecundum ipſa ſtatuta & ignorantia eum nõ
excuſat,cum nõ liceat iudici ignorare iura.l.ij.ff. quod quiſq;
iuris. & ſi iudicat contra ſtatutum facit litem ſuam,ſicut ſi iu-
dicaret contra ius commune.ita dicit Bal.in d.auth.iubemus.
in princ. ſecus tamen ſi eſſent reformationes ſeu decreta non
regiſtrata in volumine ſtatutorum. Nam illę deberent allega-
ri.vide per Bar.in d.l.omnes populi.circa fi. & l.cum prolatis.
8 in prin.ff.de re iudi.¶ † Quarto no. ꝙ licet ſuper quæſtione &
declaratione iuris quãdo coram iudice verſatur ſolus articu-
b lus iuris,non requiratur aliquis ordo iuris[b] prout voluit Inn.
in c.cum inter vos.in fi.ſ.de conſue. tñ in articulo iuris nõ po
teſt proferri ſententia non citata parte.ideo hic dicitur quod
etiam tunc requiritur præſentia partis aut eius procuratoris ,
aut citatio,vt hic in tex.ex quo no.videtur probari quod ſicut
in notorio facti requiratur citatio,vt per glo. in c.ad noſtram.
el iij.ſ.de iureiur.ita & in notorio iuris ſm Imo. & Panor.hic
intelligentem quãdo in hoc poſſet defenſio aliqua cõpetere.
puta, quia ius ſit dubiũ,aut forte allegaret conſuetudinem in
contrarium , vel conſuetudinem ſimpliciter, quæ eſt optima
iuris interpres,vt in d.c.cum dilectus.& ff.de leg.l.ſi de inter-
pretatione.Item quia intereſt facere iudici allegationes iuris,
vt ſ.& vide in ſimili in gl.in c.j. de offi.dele. in 6.& quando ſit
quod in notorijs requiratur citatio, vide no.dicta de hoc arti
9 culo in c.cum ſit.ſ.eo.¶ † Quinto no.quod à ſententia ſuper
declaratione iuris poteſt appellari. facit quod dicit Bart.in l.ſi
qua pęna. ff.de verb.ſig. & currunt in hac appellatione fatalia
10 & deſeritur talis appellatio,vt eſt tex.hic probans quod † ſen-
tentia lata ſuper iure trãſit in rem iudicatam ſicut ſuper facto.
ſm Bal.intellige niſi eſſet expreſſus error iuris in ipſa ſentẽtia:
tunc enim eſſet ipſo iure nulla, vt in l.ſi expreſsim .ff.eo.ti.vel
poſſent intelligi iſte tex.quando eſſet quęſtio iuris dubij.Nam
probabile dubium iuris æquiparatur probabili dubio facti.ita
dicit glo.ordi. & no.in c.vnico.de poſtu.præla. in 6.vbi etiam
ita tradit Io.An.pro quo etiam tex.ad hoc ſin.in c.cũ dilectus.
ſ.de ꝯſue.vbi de his no.Bu.& alios Doc.alias vbi caſus legis eſt
ibi nulla dubitatio eſt.C.de fur.l.ancillæ.cũ alijs ſimilibus.& ꝑ
prædicta non videtur abſq; dubio procedere dictum Bal.in d.
c.inter vos.vbi voluit per dictum Inno.ibi ꝙ vbi eſſet quæſtio
iuris,puta an teneat ſtatutum,vel conſuetudo iudex poſsit in-
quirere,& alias interloqui ſuper hoc etiam parte non citata,
quod dicit eſſe no.dignum.& refert Cy. idẽ tenuiſſe in l . Are-
tuſa.ff. de ſta.homi. ſed certe licet verum ſit quod in articulo
iuris decidendo non requiratur ordo iuris,tamen requiritur
11 citatio ꝑtis,vt patet.ſ.hic in tex.& in quarto notabili.¶†Sex-
to no. ibi facti quæſtio,ſm Bal.ꝙ illa dicitur quæſtio facti ſuꝑ
qua habent recipi probationes,vt hic & in l.j.§.calumniatori-
bus.ff. ad Turpil. & ſuper quæſtione facti non poteſt proferri
aliqua interlocutoria niſi partibus p̃ſentibus ſeu citatis,vt hic
in tex.& vide no.per Bal.in d.l.ancillæ.quãdo dicatur quæſtio
iuris , vel facti , quia omni caſu quo quæſtio iuris eſt admixta
cum quæſtione facti,dicitur quæſtio facti & non iuris, & vide
12 ibi per Bal.in l.cum virum.C.de fideicõ. † quod eſt vtile ad ſta
tutum quod omnis cauſa debeat compromitti inter coniun-
ctos . nam intelligitur de cauſa & quæſtione facti,ſecus ſi eſſet
quæſtio iuris , vt per Bald. in d.l.ancillæ. & in d.l. cum virum.
13 ¶† Septimo no. ꝙ vbi appellatio approbatur per partem ap-
pellatam ſeu iudicem & eſt ſtatutus terminus ad proſequẽdũ
appellationem, talis terminus habet vim peremptorij ad totã
cauſam: adeo quod abſque alia citatione poterit procedi con
tra abſentem ad inſtantiam alterius partis.vnde pondera tex.
quia requirit̃ ad hũc effectum quod appellatio ſit recepta ab
appellato aut à iudice , & quod terminus ſit ſtatutus ad proſe-
quendum. alias autem non habet locum hic tex.ſm Innoc.&
Io.An.adducẽtem dictum c.interpoſita.§.j.itẽ intellige quod
terminus ſit ſtatutus à iudice , vel appellante:appellatus enim
non poſſet ſtatuere terminum appellanti & reſtringere termi
num iuris ſecundum Spec.eo.ti.§.qualiter. ver.porro.& facit
c.ex inſinuatione.& c.oblatæ.j.eo.Itẽ intellige hunc tex.pro-
cedere in appellatione ab interlocutoria.Quid aũt ſit a diffini
14 tiua,dicet̃ j.in gl.¶†Octauo nota, ꝙ licet iudex a quo nõ defe
rat

ADDITIONES

a ¶Quatuor caſus in quibus dolus vel malitia procuratoris non nocet domi-
no, vide Fel.in c.j.vt lite non conte.4.col.& ſeq.

b ¶Quando coram Iudice vertitur ſolus articulus iuris , non requiritur ordo
iuris.Adde Aret.cõſ.165.ſicut Ioannes.9.col.ver. venio ad 3.vbi ſemꝑ vide.

rat appellationi,& non admittat. per hoc tñ non eſt in eius ptā
te tollere effectum,& vigorem appellationis totaliter,quia li-
cet ſi iudex non deferret, vel appellatus tunc non deuoluat̃ cā
immediate ad curiam, tñ in oĩbus alijs appellatio hẽt ſuum vi
gorem quo ad facultatem proſequendi ipſam appellationem,
vt hic. & quo ad reuocationem attentatorum , vt in c.non ſo-
lum.de app. in 6. & quo ad pœnam iudicis non deferentis ap-
pellationi,de qua in c.de priore. s̃.eo. ſm Io.An. an tñ iudex a
quo, poſsit cognoſcere an appellatio ſit legitima, vel non . vi-
15 de no.de hoc j̃.c.proxi.¶Nono no.ꝙ † per lapſum termini ho
minis,ſicut deſerit̃ appellatio ab interlocutoria, ita & a diffini
tiua;vt eſt hic tex.& vide plene de his dicta in c.perſonas.s̃.eo.
16 ¶Decimo no.ibi ſuſpenſa,ꝙ †appellatio non reſcindit,ſed ſu
a ſpendit[a] iudicatum.c.venientes.de iureiu.tñ in quibuſdam ca
ſibus interim reſcindit,prout in infamia,& in penis corporali
bus,vt in l.j.in fi.ff.ad Turpil.& in l.furti.§.j.ff. de infam.& vi-
de in hoc dicta in rub.s̃.eod. ¶Vndecimo no.ibi,quicquid au
17 tem &c.ita allegat̃,ꝙ†omne id, ꝙ pōt allegari ꝯ̃ peremptoriũ,
& ſic citationem factam ab hoĩe ad excuſandum cōtumacias
illud idem pōt allegari reſpectu citationis, & termini iuris,aut
ſtatuti,ſm Bal.dicentem hoc eſſe menti tenendum,quia ſi ban
18 nitus ex † forma ſtatuti non dēt audiri de crimine, tñ audietur
de banno,ſi dicit non valere,quia non fuit contumax.¶Duo-
19 decimo,& vlti.no.ꝙ iſta †conſtitutio hẽt locum in appellatio
nibus iudicialibus,& extraiudicialibus. ex quo no. ꝙ verbum
litis,includit ēt actum extraiudicialē. tex. hic no.ad ſtatuta fa-
cientia mentionem de litibus, quia ēt includunt extraiudicia-
les controuerſias. & de hoc vide plenius in l.cauſas. C. de tran
ſact.vbi per gl.& Doc.in c.forus.j̃.de verb.ſig.¶In gl.in verbo,
appellauerit.ibi,ad totum negotium appellationis, nō autem
ſuper negotio principali , ſi appellatio erat ab interlocutoria.
tunc.n.non teneret̃ appellans cōparere inſtructus,& cum actis
in negotio principali, niſi appellans hoc petat, vt j̃.tangit gl. p
c.j.eo.ti.in 6.& j̃.dicet̃.¶In ea.gl.ibi,ſecus eſt de appellato. ſen
tit gl.ꝙ tex.non habeat locum in appellato, & quod debeat ci-
tari,vt ibi,prius citato,&c. Sed dic ꝯ̃;.quia prouidet pariter de
appellante,& de appellato,vt patet in tex.ibi, in abſentem pro
cedat̃.& ita tenet glo.in verbo, abſentem.niſi primo citet̃.ſed
dictum huius gl.procedit, qñ appellatio non fuit recepta a iu-
dice, vel a parte . tunc.n. appellatus non tenet̃ comparere niſi
primo citet̃, ſm Panor.eo autem caſu, quo appellatio ſit rece-
pta a iudice,vel ab appellato, & ſtatutus terminus tũc hẽt vim
peremptorij , & poterit procedi in cā appellationis appellato
vlterius non citato per hunc tex. quid aũt ſi appellatio non eſt
recepta a iudice,vel ab appellato : ſed tñ iudex ſtatuit terminũ
ad proſequendum, dic ꝙ ſi appellatus non compareat, aut nō
mittit procuratorem,non nocet ſibi,nec poſſet procedi ꝯ̃ eum
etiam in articulo appellationis, niſi prius fuerit citatus . & ita
pōt procedere gl.s̃.ſed appellans ſi non comparuit in dicto ter
mino per ſe, vel per procuratorem ſaltem ad impetrãdum, q̃a
termino ad proſequendum dr̃ ſatisfieri per ſolam impetratio-
nem.s̃.de reſcri.c.dilectus. el 2. & hoc caſu appellatio ſua erit
deſerta,vt in d.c.perſonas.s̃.eo.& appellato comparente in ter
mino condemnabit̃ ſibi appellans in expenſis,vt in c.repræhẽ
ſibilis.s̃.eo.& idem ſi alias expẽſas feciſſet ex cā appellationis,
ſm Inno.hic.& aduerte, quia cum Papa poſsit committere in
curia cognitionem cāæ principalis, dato ēt ꝙ ibi non ſit deuo-
luta per appellationem, prout tenet Gemin. in c.j. §.poſt hæc.
eo.ti.in 6.per illũ tex.dicto caſu voluit Rota in deciſ.116. quæ
incipit, Item cōmiſsione. quod habeat locum tex. hic. & eius
rō ēt in ipſa cā principali.nam citata parte legitime poterit ex
poſt procedi in abſentia ipſius partis , cum teneat̃ comparere
per ſe,vel per procuratorem inſtructum ad totam cām, ꝙ ſi nō
fecerit,tenebit proceſſus in eius abſentia, arg.tex.hic,& in c.j.
de elect.in 6.& ex his habes,ꝙ tex.hic hẽt locum,qñcunq; ipſa
cā ēt principalis ſit delata ad curiam ēt de ſpeciali commiſsio-
ne Papæ,ſm Ro.vt s̃.¶In ea.gl. in fi.gl. ponit tenorem dicti c.
j̃.eo.ti.in 6.vbi in §.poſt hæc.tex.requirit ſolum conſenſum ap
pellati,vt ſic cā ſit in curia.hic aũt tex. vr̃ velle, ꝙ ſufficiat ſola
delatio iudicis, & loquit̃ hic in tex. alternatiue . vñ dic,ꝙ quo
ad deuolutionem articuli appellationis ſufficit ſola delatio iu
dicis, vt hic in tex.ſed quo ad hoc , vt appellans teneat̃ deferre
oĩa acta cāæ, & quod poſsit procedi in abſentia appellati , non
ſufficeret ſola delatio iudicis , niſi appellatio ſit recepta ab ip-
ſo appellato.& hoc petat,vt in d.§.poſt hæc. ſm Inn. & Io.An.
b ibi.ſed tu vide no.per Rotam[b] in deciſ.204. quæ incipit,Item
ꝙ appellatus.vbi ponit j̃.ſcriptas concluſiones. ¶Prima,ꝙ qñ
appellatus approbat appellationem, & petit ꝙ appellans com
pareat coram iudice ad quem,cum oĩbus actis cāæ. tunc ſi ap-
pellans non producit acta j̃.terminum ſiue iuris, ſiue hoĩs, nō
habebit aliam dilationem ꝑ eis ꝑducendis.imò eo amplius nō
expectato ꝑcedet̃ in cā,ꝑ no.in d.c.j.& in c.cupientes. de elec.
in 6.¶Secunda concluſio eſt,ꝙ qñ appellatus nihil petit,ſed ſo
lum eſt ſtatutus terminus ꝑ iudicem appellanti ad ꝓſequendũ,
& appellatio non fuit aliter recepta a iudice, vel ab appellato
talis appellatio & ſola aſsignatio termini non deuoluat nego-
tium principale ad curiam, vt voluit Arch.& Io.An. in c.cum
appellationibus.eo.ti.in 6. & Spe.eo.ti. §.qualiter. ver.porro.
¶Tertia concluſio,ꝙ vbi eſt appellatio recepta a iudice,& ꝓfi
xus terminus , tunc ipſe partes non ſolum ad impetrandum,&
ꝯ̃dicendum, ſed ēt ad totam cām ꝑ ſe, vel ꝓcuratorem inſtru-
ctum comparere tenent̃,vt hoc in tex.& hoc nō ex vi ꝓfixionis
termini,ſed dilationis iudicis,quæ deuoluit totam cām ad cu
riam,vt in d.c. cum appellationibus . de quo tñ dic, vt ibi ple-
nius ꝑ Doct. ¶Quarta concluſio , ꝙ licet iudex nolit appella-
tionem admittere,poterit tñ appellatus ipſe admittere ſm Ho
ſti.quia de hoc eſt hic tex.clarus, qui alternatiue loquit̃ . ſuffi-
cit ergo approbatio ſolius appellati quo ad hoc, vt cā appella-
tionis deuoluat̃ ad curiam, ſed non ipſius negocij principalis,
quia quo ad principale negotium requirit̃ , ꝙ ipſe appellatus
hoc petierit,prout tradit̃ in d.§.poſt hæc. ¶Quinta concluſio
eſt, ꝙ vbi iudex detulit appellationi, tñ nullum terminum aſsi
gnauit,& appellatus recepta appellatione petijt, ꝓut hr̃ in d.§
poſt hæc . iſto caſu ſuccedit terminus iuris loco termini hoĩs
& j̃.terminum iuris dẽt appellatus comparere ꝑ ſe, vel ꝓcura
torem inſtructũ cum oĩbus actis , vt ſic ſi appellatus, aut iudex
velit, vt omiſſo appellationis articulo, ꝓcedat̃ in negotio prin
cipali poſsit ꝓcedi appellante vlterius non citato.ex quo nō ve
nit ꝑ ſe,ſeu ꝓcuratorem inſtructum,vt s̃. ſm Arch.2.q.6. appel
latore.in addi.quæ incipit,adde.non obſt.tex.in d.l.appellato-
re.ibi,canonizata,quia ꝓcedit,quando appellatio non eſt rece
pta a iudice, vel ab appellato. nec petitio facta ſm formam di-
cti §.poſt hæc.aliàs his concurrentibus ſecus eſt, vt s̃.& ita de-
terminat Rota in d.deciſ.204.¶Sed aduerte in hac quinta cō-
cluſione,quia ſi quærat̃,an expedito articulo appellationis ap-
pellans eſt amplius citandus in negotio principali.tex.non be-
ne aperit in d.§. poſt hæc. iō Imo. hic refert maiorem partem
dominorum de Rota tenuiſſe,ꝙ nō poſsit.& hoc idem ſequit̃
hic D.Ant.dicens,ꝙ iterato erat citãdus. facit tex.in d.c.j. vbi
dr̃,ꝙ tũc ꝓcedet̃ q̃tum de iure fieri poterit. & hæc clauſula nō
hẽt vim ꝑemptorij, vt ꝑ glo.& Doct.in c.cām.s̃.de reſcri.& li-
cet terminus ſtatutus fuerit appellãti:tamẽ reſpicit articulum
appellationis nō ipm negotium principale , & terminus iuris
non operat̃,ꝙ nō dẽat amplius citari cum ſit ad finiẽdam cām
appellationis, vt l.fi.§.illud.C. de tempo.app. nō autem ad in-
choãdum negotium principale . & iō requirit̃ noua citatio in
negotio principali.& ita ſequit̃ Imo. hic col.4.in fi. Cogita ta-
men,quia Io.An.hic j̃.in gl.peremptorie.tenet ꝯ̃rium.& Rota
in d.deciſ.204.& vide quod j.dicetur. & ꝑ Panor.j̃.in 9.col.in
20 ver.ſecundò quærit̃.¶Sexta,& vlt.concluſio,an†ſufficiat con-
ſenſus ſolius appellati , vt iudex ad quem , poſsit cognoſcere
de cā principali omiſſo articulo appellationis . & de hoc vide
vt dicet̃ j̃.eo.c. vt debitus.ſeu in c. interpoſita.§. j. vbi de his ꝑ
Panor.¶In gl.in ver.obtineat.in fi.aduerte, quia ſi appellãs in
termino non eſt ꝓſecutus,tũc appellatio ab interlocutoria,vel
diffinitiua eſt deſerta,vt hic,& d.c.perſonas. ergo impoſsibile
vr̃,ꝙ elapſo termino poſsit iudex ad quem, vel appellatus ām-
plius procedere . ſed appellatione ipſa deſerta redit ipſo iure
cām ad iudicem a quo, vt in d.c.perſonas. & in l.eos. in princ.
C.eo.ti.& in cle.ſi appellationem. eo.ti.cuius ꝯ̃rium hic dr̃:iō
pro intelligentia conſidéra aliquos caſus.¶Primus quãdo ap-
pellans,& appellatus nō ſunt proſecuti in termino hoĩs.& iſto
caſu appellatio eſt deſerta in tm̃ ꝙ poſt terminum ēt de con-
ſenſu partiũ non pōt iudex appellationis procedere,quia ſnĩa
tranſiuit in rem iudicatam. & ita proprie loquat̃ tex.in d.cle.ſi
appellationem.facit bona gl.in l.ſi diuerſa.C.de tranſact.¶Se-
21 cundus caſus eſt,quando † appellans non eſt proſecutus in ter-
mino hoĩs,ſed appellatus ſic, iſto caſu quo ad appellantem de-
ſerta eſt appellatio, ſed appellatus ipſe bene poterit procedere
in cā appellationis.puta ſi velit obtinere cōfirmationem ſnĩæ,
& condemnationem expenſarum de appellãte.& hoc caſu lo-
quit̃ tex.hic,dum refert ſe ad c.repræhẽſibilis.loquẽs de appel
lato proſequẽte,ſm Panor.dicentẽ,ꝙ appellatus ſatis dr̃ proſe
qui appellationem ab interlocutoria ſi comparuit in termino,
vt ſic poſsit poſtea proſequi poſt terminum, maxime ſi impe-
trauit lr̃as in termino,pro quo eſt tex.hic,vbi appellatus ſolum
comparuit in termino.& tamẽ hic dr̃, ꝙ pōt proſequi poſt ter
minum ꝯ̃ abſentem . & idem in appellatione a diffinitiua , vt
appellatus

ADDITIONES.

a ¶Appellatio non reſcindit,ſed ſuſpendit.An appellatio extinguat pronunciatum, & de eius effectu. vide eleganter , & copioſe per D.Io.de Ana.in conſil.8.& ibi in addi.D. Ludo. Bolognini.

b ¶Iſta deciſio eſt in tit.de appell. deciſ.30. in nouis.

appellatus cõparẽs in termino hoĩs poſsit poſtea cã ꝓſeq in ter
mino iuris, licet ipſe appellãs nõ ſit ꝓſecutus in termino hoĩs,
ſm Pano. dicẽtẽ nõ eſſe vtile appellato, tũc velle ꝓſeq appella
tionẽ, ſed potius dẽt apꝓbare deſertionẽ appellãtis, p quã ſnĩa
firma manet. d.c. pſonas. & poterit tũc petere expẽſas corã iu-
dice a quo, vt ſ. eſt dictũ in d.c. repræhẽſibilis. aliàs volẽdo ꝓſe
qui appellationẽ poſt terminũ poſſet reportare ſnĩam diffiniti
uã ɔ ſe, qa ꝓſecutio iuuat ẽt appellãtẽ. & hoc idẽ quo ad duos
præcedẽtes caſus tenet Rota in deciſ. 60. q̃ incip. Itẽ ſi appella
tus in termino, licet referat Spe. eo. ti. §. nũc breuiter. in ver. itẽ
pone p̄fixus fuit, ſentire ɔ̃riũ. ſed intellige, ꝓut in caſu ſequẽti
22 dicet. ¶Tertius caſus eſt, ſi †appellatus impetrauit in termino
hoĩs, & appellãs poſt terminũ ɔparẽs velit ꝓſeq, an poterit ap-
pellatus ɔ̃dicere, & renũciare ſuis lr̃is. dic ꝙ ſic re integra, quia
quo ad ipm appellantẽ appellatio eſt deſerta, ſed eo caſu, quo
appellatus vellet ꝓſeq, audiet ẽt ipſe appellans. arg. l. ampliorẽ.
in prin. eo. ti. & l. petẽdæ. C. de tẽp. in integ. reſti. qa reſcriptum
impetratũ dẽt eſſe cõe, ex quo appellatus vult illo vti, ſm Inn.
in c. ex ɔqueſtione. ſ. de reſti. ſpo. & ita ꝓcedat, qđ dicit Spe. in
d. ver. itẽ pone, & ver. ſeq. & ita ſequit hic Panor, col. 4. & Imo.
a hic, col. 6. & hoc idẽ tenet Rota in d. deciſ. 62.[a] Nec ob. d. cle. ſi
appellationẽ. qa ꝓcedit, qñ p nullã partiũ fcã eſt ꝓſecutio j. ter
minum: ſecus ſi appellatus ſit ꝓſecutus in termino, ꝓut in caſu
prædicto, & ſatis dr̃ appellatũ fuiſſe ꝓſecutũ, ſi in termino ſe p̄-
ſentauit corã auditore ɔ̃dictarũ. & fortius ſi corã Papa. facit di
ctũ c. dilectus. & ita ẽt ɔſuluit Fed. de Se. ſuo cõſ. 177. qđ incip.
In lectione, q̃ heri lecta eſt, & in cõſi. ſeq. & iſto caſu diligentia
appellati põt ꝓdeſſe ipſi appellãti, ex cuius negligentia q̃tũ ad
appellãtẽ appl̃o erit deſerta. & ita limitari dẽt d. cle. ſi appella-
tionẽ. qđ eſt bñ no. & ita ẽt tenuit Pano. in d.c. pſonas. col. vlt.
ſufficit. n. appellato ɔparere in termino, vt ſic poſsit poſtea ꝓſe
qui poſt terminũ, & impetrare lr̃as. ante. n. terminũ hoĩs non
valeret impetratio. facit j. eo. c. oblatæ. & c. ex inſinuatione. qa
dẽt impetratio fieri poſt terminũ, vt hic in tex. circa finẽ. ſatis ẽ
ergo, vt poſsit fieri ꝓſecutio, ꝙ ſit ɔparitũ in termino. & ita eſt
tenẽdũ, ſm Imo. hic. licet Bu. hic in vna parte aliud videat ſen
tire, ſed poſtea in alia parte ſequẽdo Fed. de Sen, cõcor. vt ſ. &
idẽ p oĩa eſt dicẽdũ in termino iuris, qa ſi pars appellata incę-
pit ꝓſeq in fine añ lapſum terminũ, prout hr̃ in auth. ei, q. C. de
temp. app. poterit ꝓſequi ẽt poſt terminũ petẽdo ɔfirmationẽ
ſuæ ſnĩæ, licet p lapſum termini iuris appellatio ſit deſerta q̃tũ
ad appellantẽ, vt in cle. ſicut. eo. ti. vñ diſpõ d. cle. ſi appellatio-
nem. procedit qñ appellatus, & appellãs nõ eſt ꝓſecutus in ter
mino iuris: ſecus ſi appellatus incępit ꝓſequi añ lapſum anni,
quia poterit ꝓſequi poſt annũ, vt 3. q. 6. appellatore. & in d. au-
thẽ. ei, q. & dicto caſu nõ poſſet appellans proſequi poſt termi
num iuris inuito appellãte, niſi vt ſ. eſt dictũ. & ita intellige d.
cle. ſi appellationẽ. & ſequit Pano. in d.c. pſonas. Sed limita p̄-
cedẽtia, vt tũc appellatus, qui ɔparuit in termino, & poſtea im
petrauit iudicẽ poſſet velle, ꝙ appellatio habeat pro deſerta, &
nõ proſequi ẽt inuito appellãte, quia procedũt, qñ appellãs nõ
fuit impeditus. & ita dẽt intelligi d.c. pſonas. cũ alijs. ſed ſecus
ſi fuit impeditus. tũc. n. deberet audiri, & poſſet proſequi ẽt in-
uito appellato, prout hr̃ in c. ex rõne. ſ. eo. & diligẽtia partis ap
pellatæ proderit ipſi appellãti, p ea, q̃ no. Inn. in c. cũ ſit. & Spe.
in d. ver. ſed pone. & ver. ſeq. ſm Imo. hic, col. 6. in fi. & Pano. in
d.c. perſonas. circa fi. ¶Quartus caſus eſt, ſi appellatus nõ detu
lit appellationi appellãtis, an tũc poterit ꝓſequi poſt terminũ.
vide plene dicta de hoc in c. an ſit. ſ. eo. & p D. de Ro. dec. 321.
quæ incip. Itẽ ſi appellans. ¶In gl. in verbo, perẽptorie. in prin.
23 aduerte, quia ſm Io. An. hic †quo ad deciſionẽ articuli appella
tionis nõ cadit ɔſideratio de litis ɔteſtatione, quia iã ipſa ap-
pellatio ab interlocutoria põt expediri abſq; litis ɔteſtatione.
j. eo. c. interpoſita. & idẽ in appellatione a diffinitiua, vt in c. p
tuas. j. eo. & in l. fi. §. illud. C. de temp. appe. ſed in deciſione ne-
gotij principalis cadit bñ ɔſideratio gl. puta iudex ad quẽ pro-
nũciauit bñ appellatũ, tũc negotiũ principale hẽt decidi p eũ.
j. eo. c. vt debitus. an poterit tũc procedi abſq; noua citatione.
tenet Io. An. hic, ꝙ nõ, niſi in caſu d.c. j. §. poſt hæc. quia de mẽ
te tex. hic ibi, ac ſi peremptorie &c. eſt, ꝙ iſta citatio reſpiciat
articulũ appellationis, de quo ſolũ loquit hic tex. & nõ de ne-
gotio principali. vñ expedito articulo appellationis, ſi iudex
vult procedere in negotio, & cã principali requirit noua cita-
tio, ſm Io. An. ad idẽ facit d. §. poſt hæc. quia ex quo eſt ſpãle in
illo caſu, ergo in ɔ̃riũ eſt ius cõe. ff. de mi. l. j. & ita ſequit hic Pa
nor. co. 5. & Im. col. 7. Si vero pars appellata detuliſſet appl̃oni,
& petijſſet procedi ſm formã d. §. poſt hęc. an requirat noua ci
tatio. dic vt eſt dictũ ſ. 15. ɔclu. ¶Sed q̃rit primo appl̃oni ab in
b terlocutoria[b] fuit delatũ p iudicẽ, vel †p partẽ appellatã, & ſta-
24 tutus terminus, in quo nõ ɔparuit appellãs, deſerta eſt appella
tio, vt d.c. pſonas. & c. repꝛehẽſibilis, an ſi pars appellata petat ꝓ-
nunciari ſup deſertione, ſit neceſſaria noua citatio. & p intelli
gẽtia huius q̃õnis ɔſidera primo ad quẽ iudicẽ ſpectat cogni-
tio, & diffinitio ſuper deſertione appellationis, an ad iudicem
a quo, vel ad quem, de quo articulo vide no. dicta in c. ex rõne.
ſ. eo. in 6. memb. princ. & eo caſu, quo ſpectat cognitio, & diffi
nitio ad iudicem a quo, an poſsit tũc procedere in negotio prĩ
cipali abſq; noua citatione. vide dicta in d.c. ex rõne, & in c. di-
recte. ſ. eo. & per Panor. in c. cum cãm. ſ. de re iud. ¶Subdit tñ
hic Panor. col. 7. ꝙ terminus aſsignatus per iudicem a quo, ꝓ-
ut hic in tex. neutra parte proſequẽte non habebit vim perem-
ptorij reſpectu ipſius iudicis a quo volentis proſequi in cã prin
cipali, quia prouiſio huius tex. loquit reſpectu iudicis ad quẽ,
licet gl. fi. in d.c. perſonas. & Hoſt. hic ɔ̃rium ſentiant, & nõ bñ.
Sed eo caſu, quo diffinitio ſuper deſertione ſpectat ad iudicẽ
ad quem, ſi pars appellata petit, ꝙ procedat, & pronunciet ſup
deſertione, an dẽat appellans de nouo citari. Ro. deci. 224. q̃ in
cip. Itẽ ſi a diffinitiua. tenet ꝙ nõ, quia cẽſet pars appellatiõis,
& cũ iudex habeat cognoſcere, an ſua ſit iuriſdõ. ſ. de reſcri. c.
ſuper lr̃is. ff. de iud. l. ſi quis ex aliena. vnde ſicut abſq; alia cita-
tione poterat procedere in cã appellationis, vt hic in tex. ita po
terit in articulo deſertionis, quãdo incidenter de hoc cogno-
ſcit. Hinc eſt, ꝙ iudex delegatus ad cãm appellationis, põt co-
gnoſcere, & ꝓnunciare de eius deſertione abſq; alia cõmiſsio
ne, ex quo eſt pars cãæ appellationis. & ita tenet Rota in deci.
157. q̃ incip. Item iudex datus. ſecus ſi pars appellata principa
liter impetraret nouam cõmiſsionem ſup ipſa deſertione, tũc
eñ nõ poſſet in tali cã ꝓcedi abſq; noua citatione, & ꝓceſſus,
& ſnĩa eſſet nullus, qa ſnĩa ſup deſertione hẽt vim diffinitiuę.
Non ob. dictũ In. in c. auditis. ſ. de ꝓcu. vbi ſingulariter voluit,
ꝙ in interlocutoria nõ requirat citatio partis, qa ꝓcedit in me
ra interlocutoria lata ſup aliquo incidenti ante ſnĩam diffiniti
uam. ſecus ſi interlocutoria fert principaliter, & hẽat vim diffi
nitiuę, tunc. n. requirit citatio, & aliàs eſſet nulla ſnĩa. & ita te-
nuit in p̄dictis Ro. in d. deci. 224. q̃ incip. Item ſi a diffinitiua. &
ſequit Imo. hic, col. 8. an tamẽ & quãdo ſnĩa ſup deſertiõe hẽat
vim diffinitiuæ. vide p Ro. in dec. 426. q̃ incip. Item fuit dubita
tum, vtrũ ſnĩa. & p Bar. in l. qđ iuſsit. ff. de re iud. & in l. ne quic-
quã. §. vbi decretum. ff. de offi. ꝓcõſ. & vide plene dicta de hoc
artic. in d.c. ex rõne. ſ. eo. in 9. memb. princ. ¶Scđo q̃rit, an in
25 oĩ cã †appl̃onis interpoſitæ ad Papã, ſit ipſa deuoluta ad curiã,
& ſui nã tractãda in curia. dic ꝙ ex p̄cedẽtib. p̃t ſumi rl̃a ꝙ nõ,
ſed dẽt remitti cã appl̃onis ad partes. Fallit primo ĩ cauſis bñfi
cialibus, q̃ ex nã ſunt tractãdę in curia, vt ĩ c. j. & c. cupiẽtes. de
ele. ĩ 6. & cle. cãm. de ele. Scđo fallit in oĩ cã appl̃onis, in qua ẽ
delatũ p iudicẽ, vl̃ partẽ appellatã, & ſtatutus termĩus, vt ẽ tex.
hic, quo caſu ſi eſt appellatũ ad Papã, cã eſt tractãda in curia. in
tellige reſpectu articuli appl̃onis, vt ſ. ſed reſpectu negotij prĩ
cipalis, ita demũ dẽt tractari in curia, quãdo appellatus hoc pe
tijt ſm formã d. §. poſt hæc. & dic vt ſ. vnde ſi eſt ſpãle in his caſi
bus exceptis relinquit ꝙ regula ſit in ɔ̃rium, videlicet, ꝙ regu-
lariter cã appellationis interpoſitæ ad Papam nõ ſit neceſſario
tractãda in curia. ¶Tertio q̃rit, pone ꝙ ſit appellatum ad Papã
ſup ɔpetentia, & iuriſdõne iudicis, quia nõ admiſit exceptio-
nem declinatoriam, detulit iudex appellationi, an cã ſit deuolu
ta ad curiam quo ad negotium principale. ɔcludit hic Imo. ꝙ
tũc nõ, qa delatio, & appl̃o opant tũc ɔ̃riũ effectũ eius, qđ intẽ
dit appellãs. facit qđ no. in c. ſignauit. ſ. de exce. p Sp. ĩ d. §. por-
ro. ad fi. & p Imo. in c. ſignante. de reſcr. ĩ prin. ibi, qd aũt ſi dat.
¶Quarto q̃rit, qd ſi iudex a quo, non vult deferre appl̃oni, vbi
appellãs petit, & dicit eſſe deferẽdũ. & iſto caſu voluit no. Sp. e.
ti. §. nũc dicamus. ver. ſed qs iudicabit. ꝙ poterit appellãs pete
re ĩ hoc caſu ɔſiliũ ſapiẽtis, an ſit deferẽdũ, vel ne. & ſi iudx nõ
vult ɔcedere, poterit appellare, qa dr̃ ĩ hoc grauare partẽ. facit
qđ no. ĩ d.c. vt debitus. & ĩ d.c. auditis. ſ. đ ꝓc. qđ eſt mẽti tenẽ-
dũ. & ita reſidet Imo. hic. regl̃r. n. nõ cogit iudex dare ɔſiliũ ſa-
piẽtis, vt ĩ l. j. §. j. cũ ibi no. ff. eo. ti. & iõ vide de hoc arti. ĩ d.c. vt
debitus. & ibi dicta ſup gl. ex rõnabili cã, circa mediũ. vbi đ hac
26 q̃õne plenius. ¶Quinto q̃rit, ſi eẽt ɔtẽtio ĩter partes, ꝙ †cã nõ
ſit tractãda ĩ curia. iſta exceptio quo tpe dẽt opponi. dic ꝙ ante
litis ɔteſtationẽ, qa cẽſet dilatoria. & ita no. Spe. ti. de dila. §. j.
ver. illud. & ſequit Imo. hic. facit no. tex. in c. fi. ſ. de fo. compe.
vbi exceptio, ꝙ quis habeat ius reuocãdi domũ, eſt dilatoria, &
debet opponi ante litem conteſt. ita ergo, ꝙ cã non ſit tractan-
da in

ADDITIONES.

a ¶Adde hic gl. not. in c. 2. de ſent. excom. in 6. in verbo, octo dierum.

b ¶Appellationi ab interlocutoria fuit delatum per iudicem, ſed an appellationi videatur detuliſſe iudex per illa verba, admitto ſi, & inquantum. vide per D. Lud. Ro. in conſ. ſuo 501. in conſ. quæ diſperſa fuerunt Senis, quæ fuerunt recollecta Peruſij. & no. ꝙ in appellatione ab interlocutoria requiruntur decẽ, de quibus in præal. conſ. per eundem, & eſt conſilium pulcherrimum ad hãc materiã. adde, ſi abeſt iudex appellatiõis, an ad priores ciuitatis poſſit appellari, & an valeat appellatio. vide vbi ſupra, ꝙ ſic in præal. conſ. per tex. in l. vbi abſunt. ff. de tuto. & curat. datis ab his &c.

da in curia, ſed remitti dẽat ad partes.¶In eadem gl.ibi,facere
gratiam &c.tene mẽti ad limitationem c.cõſuluit.s̃.de off.de
27 le.vt tũc iudex poſsit facere †gratiam cõtumaci, & prorogare
a ſibi terminum,niſi ſit acquiſitum ius alteri parti[a], puta ſi ꝑ nõ
comparitionẽ in termino hr̃ pro cõfeſſo, vel appellatio ſit de-
ſerta,vt hic in gl.ſing.no.volẽs ꝙ terminus hoĩs ad arripiẽdum
iter,vel ad ꝓſequẽdũ appellationẽ nõ poſſit ꝓrogari ꝑ iudicẽ,
& ita ſequit̃ hic Panor.ſed cogita,qa vr̃ intelligendum,vt ſine
cã nõ poſsit prorogari,ſed ex iuſta cã vr̃,ꝙ poſsit,ex quo eſt ter
minus hoĩs, in quo iudex hẽt maiorẽ iuriſdõnẽ, vt in c.j.s̃.de
dilat,qñq; in dilatione leg.ſeu termino iuris, vt per gl. & Doc.
in c.cum ſit.s̃,eo.& in l.j.ff.de re iud. nõ obſt. ꝙ talis terminus
approbatus a parte appellata, nõ dẽat poſſe prorogari tanq̃ aſ-
28 ſignatus de cõſenſu partiũ,quia †certe ẽt terminus aſsignatus
de cõſenſu partium põt per iudicem prorogari ẽt altera parte
ↄdicente,dummõ ſubſit cã prorogãdi.& ita tenet Bal.referen-
do Inno.in l.j.in fi.C. ſen.reſcin.non poſ. hinc eſt, ꝙ alius ter-
minus viij.dierum limitatus ad probãdum excõicationem,po
terit ſubſiſtẽte iuſta cã prorogari per iudicem,prout tenẽt Ar-
chi.& Io.An.in c.pia.de excep.in 6.& Spe.in ti. de dila,§.j.ver.
& no.nõ obſ.ꝙ iudex nõ poſsit tollere ius quæſitum parti, ꝓut
b dicit gl.hic, quia certe procederet poſt lapſum terminũ[b], ſed
ante decurſum terminum nõ põt dici quęſitum ius parti,vt in
c.commiſſa.de ele.in 6.in l.inſulam.ff.de ver.obl. niſi dicas,ꝙ
illa procedũt in termino iuris,ſecus in termino hoĩs, qa ẽt an-
te lapſum terminum incidit pars in pœnam, & cẽſet̃ quæſitũ
ius parti,qñ eſt certum,ꝙ j̃.terminum nõ põt impleri, & exeq
illud,ad quod tenet̃,vt ĩ l. cũ ſtipulatus ſim mihi a Proculo.ff.
29 de ver.obl.& per Bar.in d.l.inſulam,ſed cogita,quia† proroga
tio termini impedit pęnam cõmitti,vt d.l.cũ ſtipulatus. qñ pę
na debet̃ ex ꝓuiſione legis,ẽt ſi terminus ſit appoſitus ab hoĩe,
& ẽt ſi eſſet certum,ꝙ j̃.terminum adimpleri nõ poterat,vñ cũ
pęna deſertionis inferat̃ a iure,vt hic, & d.c.perſonas,ſequit̃,ꝙ
ante lapſum terminũ nõ poſſet dici quæſitum ius parti,& ꝓro-
gatio impediat pęnam cõmitti, ẽt ſi eſſet certum, ꝙ appellans
j̃.terminũ proſequi nõ potuiſſet . facit ad hoc, qđ no.Bar.in d.
l.cũ ſtipulatus.in illa qõne, an per prorogationem termini eui
tet̃ periurium. & ſic abſq; dubio tenẽdum vr̃ ↄ hãc gl. & Pan.
prout eſt dictũ in c.perſonas.s̃.eo.circa fi.in ver.3.q̃rit̃.¶In ea
dem gl.ibi,ſtatim tenet,ſentit gl.hic, & clarius j̃.in ver. ſaluis.
30 ꝙ tex.hic loquẽs de termino,vt habeat† vim peremptorię cita
tiõis habeat locum in appľone a diffinitiua. & idem gl.in c.ve
niens.s̃.de renũ. dicẽs, ꝙ quãdo appellat̃ a diffinitiua ſtatuitio
termini operat̃ duo . primo ꝙ hẽat vim perẽptorij, ſaluo ꝙ cã
ſit in curia, dato ꝙ nõ ſit delatũ per iudicem, vel partẽ. ſed cer-
te hoc nõ probat̃ iure,nec ꝑ tex.hic.nõ ob.qđ hr̃ in d.c.veniẽs.
quia loquit̃ ĩ beneficialibus.iõ Spe.eo.ti.§.qualiter.ver.porro.
in vlt.col.ſic cõcludit, ꝙ ſola aſsignatio termini per iudicẽ in
oĩ appellatiõe a diffinitiua, vel ĩterlocutoria, nõ facit cãm tra
ctandam in curia,niſi ẽt ſit delatum appellationi, ſed in appel-
latiõe a diffinitiua delatio iudicis a quo nihil operat̃, qa iudex
ex debito tenet̃ deferre, & quia iudex defert ipſi appellationi a
diffinitiua,pro quo gl.in ver.ſtatuit.ĩ c.j.§.his,q̃.eo.ti.in 6.& fa
cit c.cũ appellationibus friuolis.in fi.& c.nõ ſolum.eo.ti.in 6.
vbi fit dr̃ia ĩ appellatione a diffinitiua, & interlocutoria. ſecus
ſi deferret pars appellata,tũc bene operat̃,ꝙ cã eſſet in curia,&
terminus hr̃et vim perẽptorię citationis . & hoc caſu nulla fo-
ret dr̃ia in appellatione a diffinitiua,vel interlocutoria: ſecus
ſi ſolus iudex deferret,& terminum aſsignaret:iſto caſu rema-
neret dr̃ia,qa in appellatione ab interlocutoria delatio iudicis
operat̃,qđ cã ſit in curia, & terminus hẽt vim peremptoriæ ci-
tationis.& ita procedat tex. hic loquens alternatiue de iudice,
vel de parte. ſecus in appellatione a diffinitiua, qa ſola delatio
iudicis cum aſsignatione termini nõ ſufficeret,niſi ẽt ſit dela-
tum a parte appellata.tunc.n.bene eſſet verũ,ꝙ cã eſſet ẽt in cu
ria,& terminus hr̃et vim peremptoriæ citationis, & aliter nõ ĩ
ipſa appľone a diffinitiua.& iſto caſu poſſet ſaluari dr̃ia,quã fa
cit gl.in d.c.veniẽs.& hãc opi.Spe.vt s̃.ſequit̃. & hic D.Ant.&
Panor.ex quibus patet,an, & qñ aſsignatio termini iũcta cum
delatione iudicis operet̃ deuolutionem ad curiã, & vim perẽ-
ptorię citationis faciendo dr̃iam inter appellationem a diffini
tiua,& interlocutoria, vt s̃.licet Rota in deciſ.361. quæ incip.
Item fuit dubitatum,vtrum ſi appellat̃.ſentiat ↄrium in diffini
tiua,ſed dicas,vt s̃.Subdit tñ Imo.hic col.10. eſſe de mente hu
ius tex.in ver.ſaluis.& gl.j.in ver.conſtitutionibus, ibi,reſpicit
qđ dixi &c.in appellatione a diffinitiua nullo caſu ẽt ſi appella
tio ſit approbata a parte appellata aſſignatio termini habeat vĩ
peremptorij.rõ dr̃iæ,ſm eum, quia in appellatione ab interlo
cutoria,vt poſsit terminari negotium, eſt neceſſe, ꝙ terminus
habeat vim peremptorię citationis,quia alias de facili nõ poſ-
ſet terminari,vt hic in prin.tex.ſed hæc rõ ceſſat in appellatiõe
a diffinitiua, qua deſerta rata manet ſnĩa, & nõ eſt neceſſarius
alius ꝓceſſus.iõ nõ fuit opus ſtatuere, ꝙ terminus hẽat vim pe
remptorij.& refert Imo.hic,ꝙ hoc idẽ tenet Hoſ. ſed certe iſta
rõ nõ tollit dubitationẽ. qd.n.ſi appellatus eſt ꝓſecutus in ter-
mino?tũc.n.eſt neceſſe, vt terminus hẽat vim perẽptorij, vt ſic
poſsit terminari negotiũ, ſi appellatus vult ꝓſeq pro cõfirma-
tione ſuæ ſnĩæ,& hr̃e cõdemnationẽ expẽſarũ,vt eſt dictũ s̃.&
hoc idẽ poſſet cõtingere, ſi appellans eſt ꝓſecutus in termino:
vñ fuit expediens , ꝙ ẽt in appellatione a diffinitiua terminus
habeat vim peremptorij.vñ teneas,prout s̃.per Sp.eſt dictũ. &
iõ concludit hic D.Ant.ꝙ tex.hic hẽt locũ ẽt in appellatione
a diffinitiua,mõ quo eſt s̃.dictũ. non obſ.ver.ſaluis &c.qa iſte
tex.nõ intẽdit tollere effectus deſertionis a diffinitiua,ſi appel-
latus velit illos eligere.& iõ dixit ſaluis &c.qa in illis nõ eſt ve
riſimile, ꝙ appellatus aliud velit eligere, niſi ꝙ appľo ſit deſer-
ta, & ꝙ ſua ſnĩa diffinitiua remaneat firma, & terminatũ ſit to
tum negotiũ,& alius ꝓceſſus nõ ſit neceſſarius.iõ tex.hic loqt̃
a cõiter accidẽtibus, nõ ſic in appellatione ab interlocutoria,
quia ſemper eſt neceſſarius reliquus ꝓceſſus. ¶In gl.in ver.ra-
ta.ibi,ſed nũqd,cõclude ꝙ in ſnĩa excõicationis,ſi appľatio ſe-
quat̃ ſnĩam inter eã,& alias ſnĩas,qa a ſnĩa excõicationis nõ ſu
ſpẽdit̃ ꝑ appľonẽ ſubſequentẽ.j̃.eo. c. paſtoralis. ſed aliæ ſnĩæ
ſic, vt hic ĩ tex. & in c.veniẽtes.de iureiu.ſed vbi appľo p̃ceſsit
ſnĩam,nulla eſt dr̃ia,ſm Io.An. qa excõicatio lata poſt appella
tionẽ ltĩam eſt nulla.j̃.de ſen.exc. c.ꝑ tuas. & iõ nõ cõualeſce-
c ret ꝑ deſertionẽ appellationis,vt eſt tex.in c.licet[c].de ſen.exc.ĩ
6.qa licet loquat̃ in excõicatione, tñ ꝓcedit, & locũ hẽt in oĩ
alia ſnĩa,vt ibi eſt gl.or.& ſin.& rõ eſt,qa ſi p̃ceſsit ltĩa appella-
tio iuriſdõ iudicis fuit ſuſpẽſa,vt hic,& d.c.venientes. adeo ꝙ
appellãs dr̃ eſſe exẽptus a iuriſdõne iudicis a quo,vt ẽ tex.no.ĩ
c.directę.s̃.eo.ergo patet,ꝙ oĩs ſnĩa,vel alius actus poſt appel-
lationẽ ltĩam nõ tenet,ex quo iuriſdõ erat ſuſpẽſa.facit d.c.nõ
ſolũ.iõ eſt ꝙ ꝑ deſertionẽ appellationis nõ recõualeſcit,vt ĩ re
gula,nõ firmat̃.in 6.patet ergo no.cõcluſio,ꝙ attẽtata poſt ap-
pellationẽ ltĩam ſint nulla,& recõualeſcãt,licet poſtea appella
tio deſerat̃ in tñ ꝙ poſt deſertionẽ poterit appellãs docere de
veritate cãæ appellatiõis ad finẽ obtinẽdi nullitatẽ ſnĩę,& alio
rũ attẽtatorũ poſt appellationẽ ltĩmã , ꝓut voluit illa gl. no.in
d.c.licet.& eſt ſatis de mẽte gl.hic. & ita tenet Lap.in ſua j.alle
ga.poſt mediũ.& ẽt in 2.allegatione,circa fi.& idẽ eſt dicendũ
ſi appellans renunciauit ſuæ appellationi,qa eodẽ mõ ſnĩa,vel
alia attẽtata poſt appellationẽ ltĩmã remanẽt nulla, nec ꝑ re-
nunciationẽ appellationis recõualeſcit ſnĩa,ſeu aliud attẽtatũ
& ita ſequit̃ hic D.Ant.Imo.& Pan.& Lap.in dictis allegat. &
hoc idẽ tenuit Rota in deciſ.130.q̃ inci.Itẽ ſi poſt inhibitionẽ.
vbi ꝑ multa iura notabiliter ꝓbat,ꝙ oĩa attẽtata poſt appella-
tionẽ ltĩmã ſint nulla abſq; alia inhibitione, vñ nõ p̃nt recõua
leſcere,licet ſit deſerta appellatio, aut renunciatũ appellatio-
ni,vt s̃.de eo,q mit.in poſ.vbi D.Ant.& Imo.idẽ tenẽt ꝑ illum
tex.bene facit ad hoc tex.in c.ex parte.s̃.de reſcri. vbi Imo.idẽ
tenet.& ita eſt tenendũ,licet Rota in deciſ. videat̃ tenuiſſe ap-
te ↄriũ.põt dici,ꝙ Ro.ibi loquat̃ ad aliũ effectũ,& velit,ꝙ attẽ
tata non veniãt ꝑ modũ attẽtati reuocãda qñ conſtat, ꝙ appel
latio eſt deſerta, qa priuilegiũ attẽtatorũ non durat deſerta ap
pellatione . non ergo dicit Rota aliquid de remedio nullitatis
ordinariæ agẽdo, prout loquunt̃ Doc.hic.debẽt ergo intelligi
& reduci ad concordiã dictæ deciſiones, vt reuocatio attẽtato
rum per modũ priuilegiatũ , & ſic ſummarie abſq; litis conte-
ſtatione,vt per gl.or.in cle.2.in prin.vt li.pen.ita demũ habeat
locũ ſi appellatio non ſit deſerta, aut ſublata per renũciationẽ.
& ita procedit prima deciſio. ſed agẽdo de nullitate ordinariæ
principaliter procedat d.deci.130. & illud,ꝙ dicunt Doc.s̃. &
hæc ſing.tene mẽti,ſed tñ limita,& intellige præcedẽtia in ap-
pellatione iudiciali. appellatio autẽ extraiudicialis q̃tumcũq;
legitima nunq̃ reddit actum nullum geſtum poſt appellatio-
nem, ſed annullandum ſic.ideo deſerta appellatione non poſ-
ſet dici de nullitate ratione attentatorũ , ſed ſolum agẽdo per
viam iuſtitiæ , quia actus extraiudiciales nunq̃ tranſeũt in rem
iudicatam,vt eſt tex.no.in c.concertationi.eo.ti.in 6. & ita ſe-
quit̃ hic Imo.& D.An.ſed an hoc dictũ procedat,dicet̃ in c.bo
ne.j̃.eo.& ibi de effectibus appellatiõis extraiudicialis.¶In ea.
gl.ibi,excõicatio tenuit. non.n.p̃t excõicatio ſtare in pendẽti,
ſed aut ſtatim ligat,& non ſuſpẽdit̃:aut ſtatim eſt nulla, & non
ligat.

ADDITIONES.

a ¶Iudex non poteſt facere gratiam contumaci,quando eſt acquiſitum ius alteri,
& ideo licet iudex poſſit parcere contumaci quo ad hoc,vt non explicet actũ
in abundantia eius , non tamen quominus condemnet eum in expenſis , ſe-
cundum gl.& Panor.no. in d.c.conſuluit.

b ¶Sed ante decurſum terminum.Adde pro opi.Peruſi.tex.in c.veniens.infra de
renun.quem pro eo ponderat Phil. Dec.in c.conſuluit. col.3. in ver. eſt ve-
rum,ꝙ Peruſi.infra de off.del.

c ¶Adde c.licet.in 6.cum gl.ſing.ibi.

ligat, facit q̃ no.gl.in ver.appellatũ, in c. venerabilib.de ſent. exc.in vj.vñ non põt excõicatio eſſe in pendenti. & ideo eſt q̃ excõicatio nõ põt relaxari vel ſuſpendi ad tps, vt eſt dictũ in c.
32 ad hec qm̃,s̃.eo.¶†In ea.gl. in fine, tene mẽti ſingulariter hãc gl.q̃ ſepe allegat̃.& idẽ voluit gl.8.q.4.in ſumma.ex quibus gl. hr̃ q̃ ſnĩa depoſitionis ab ordine vel a beneficio ſuſpenditur p̃ appellationẽ ſubſequentẽ ſicut alię ſnĩæ capitales.vnde ſi fieret executio in perſona pendente appellatione vel tpe appellã di,talis ſnĩa non adimit bona nec faceret ſeruũ pœnæ, glo. eſt ſing.in l.chyrographis,§.j.ff. de admi.tut.& in l.ex iudiciorũ,
33 ff.de accuſa.ita Bal.in c.qm̃ ꝯ,s̃.de proba.co.pe.†nec ob. p̃dictis q̃ depoſitio ab ordine contineat in ſe ſuſpenſionẽ, vt cap. at ſi clerici,& c.cũ non ab hoĩe,s̃.de iud. vnde ſicut excõicatio non ſuſpẽditur p̃ appellationẽ ſubſequentẽ, vt c.is,cui, de ſnĩa exc. in vj. ita videbat̃ in ſuſpenſione q̃ cauſatur ex ipſa depoſitione,ſed dicas eſſe ſpeciale in ſnĩjs cẽſurę,de quibus in c.quę renti,j. de ver. ſig. vt non ſuſpendant̃ p̃ appellationem ſubſequẽtẽ,vt in d.c.is cui,&c.ad hęc.rõ eſt,q̃a ſunt medicinales, vt in c.j.de ſen.ex. in vj.& nõ trãſeunt in rẽ iudicatã,vt in c.licet, de ſen. exc. in vj. ſed ſnĩa depoſitionis ab ordine vel beneficio eſt ſnĩa cenſuræ,vt patet in d.c. querenti.& imponitur in pęnã delicti,vt in c.tuę,j.de pœnis,& trãſit in rẽ iudicatã,vt in c. veritatis,s̃.de do. & contu.& eſt p̃petua.& iõ ſuſpendit̃ p̃ appellationẽ ſubſequentẽ ſicut alię ſnĩę,& ita p̃cedat gl. nota. hic,
34 ſm̃.Pan. hic inſerentẽ† q̃ ſi ſnĩa ſuſpenſionis ab officio inferretur in pęnam,q̃ fieri põt,vt p̃ Inn.in c.j.j.de exceſ. pla.& eſt dictũ in d.c.ad hęc .ſuſpenderet p̃ appellationẽ ſubſequentẽ, quia ex quo fert̃ in pęnã,& ſic non eſt medicinalis,nõ eſſet tũc ſnĩa cenſurę,vt s̃. & iõ tunc non requiritur admonitio qñ fert̃ in pęnã,vt eſt dictũ in c.repræhẽſibilis,s̃.eo.& ideo ſnĩa ſuſpẽſionis deberet tunc ſuſpendi p̃ appellationẽ ſubſequentem.& hæc eſſet ſingularis limitatio ad c.is cui.ſm̃ Pan. Sed certe nõ trãſiret tũc in rẽ iudicatã,vt p̃ gl.j.in ver.donec.in cle.j. de decimis,q̃a ſuſpenſio nõ p̃fert̃ p̃petuo,ſed ad tps certũ vel incertũ,iõ non eſt eadẽ rõ q̃ in alijs ſnĩjs quorũ effectus eſt p̃petuus
35 & tranſit in rẽ iudicatã.¶†Scđo patet ex hac no. glo.limitatio
a ſingularis [a] ad l.furti,§.j.ff.de inſa.q̃a licet cõdemnatus de delicto irrogante infamiã cenſeat̃ fuiſſe infamis a die ſnĩę, licet appellauerit ſi appellatio eſt deſerta,vt ibi, tñ actus medio tpe geſti rõne publici officij valent & tenent nec retractant̃:licet appellatio deſerat̃,fac.l.Barb.ff.de of.p̃to.c.ad p̃bãdũ,s̃. de re
36 iudi.†& idẽ videret̃ in geſtis rõne priuati officij, puta canonicus ex crĩe irrogãte infamiã eſt depoſitus p̃ ſnĩam appellat,pẽdẽte appl̃one tulit teſtimoniũ,vel elegit licet deſerat̃ appl̃atio ñ viti cabit̃ electio fcã aut teſtimoniũ, vt hic p̃ gl.licet Inn.al's ĩ c.cũ dilectus,s̃.de ꝯſue.faciat dr̃ia ĩter ea q̃ gerũt rõne priua-
37 ti, vel publici officij.† vñ ponc q̃ ꝯdẽnatus ad mortẽ q̃ p̃hibet̃ facere teſtm̃ imo irritat̃ teſtm̃ prius actũ,ff.de teſt.l.eius q.§.fi. & l.ſi qs filio,§.irritũ,ff.de iniu. teſta. ſi talis appellat valebit teſtm̃ prius factũ ante ſnĩam. vel ẽt poſt ſi moriat̃ pẽdẽte appellatione,vt in d.l.ſi qs filio, §.hi aũt oẽs.& in l.q̃ a latronibus,in fi.ff.de teſt.tamẽ ſi appellatio fuerit deſerta ante mortẽ huius, teſtm̃ factũ pẽdẽte appellatione,vel ante,eẽt nullũ cũ retro fingat̃ inteſtabilis,vt in d.l.furti.& ĩ d.§.hi aũt oẽs,& in d.l.q̃ a la-
38 tronibus.ĩ fi.vbi de hoc vide plene p̃ Doc.†geſta ergo rõne priuati iuris pendẽte appl̃atiõe retractant̃ ſi appellatio deſerat̃. ſecus ſi in geſtis rõne publici vel priuati officij,q̃a medio tpe geſta valent nec retractant̃,licet appellatio deſerat̃.& ita intellige,& limita hãc gl.no.de quo tamẽ articulo vide plenius dicta
39 in c.paſtoralis,§.verũ,j.eo.in 3.col.ſup gl.pe.ĩ fi. † & ibi q̃d de geſtis p̃ excõicatũ vel cũ excõicato appellatione pẽdente ſi ap
40 pellatio eſt deſerta.¶†In gl.in ver.ab abſente,in fi.tene menti ex gl. q̃ ſicut in termino iuris habet̃ ꝯſideratio impedimenti, vt in c.ex rõne,s̃.eo. ita eodẽ mõ in termino hominis ſi appellãs rõne impedimenti non potuit p̃ſeq vel iter arripere,& idẽ Inn.& Bal.hic.facit cle.q̃diu,c.ti.¶In gl.pe.ĩ fi.idẽ tenet Spe. eo.ti.§.qualiter.ver.3. dẽt.ſed tu dicas ꝯ riũ q̃a terminus hominis ꝯputat̃ ĩ termino iuris ſm̃ Io. An.& alios Doc.ibi. q̃d aũt ſi nullus terminus ſit aſsignatus a iudice an tũc terminus iuris hẽat vĩ perẽptorij . Hoſt. hic tenet q̃ ſic,q̃a tex.hic indiſtinctè loquit̃.ſed Io.An.tenet ꝯriũ q̃a terminus hominis p̃figit̃ ad inchoandũ appl̃onẽ.iõ hẽt vĩ perẽptorij ad p̃ceſſũ in cã.ſed terminus iuris p̃figit̃ ad p̃ſequẽdũ & finiẽdũ appl̃onem,vt cle.ſicut, c.ti.iõ nõ hẽt vĩ pẽptorij cũ nõ ſit locus p̃ſecutionis,q̃a rata manet ſnĩa.ſed dicit Do. An. q̃ eo caſu quo poſsit p̃cedi poſt terminũ iuris,puta ſi appellatus cõparuit ĩ termino iuris poterit p̃ſeq poſt terminũ , & habebit vĩ pẽptorij . ſed certe Pan.hic col.9. tenet ꝯriũ p̃ hunc tex. in ver. ſi qs aũt.vbi dr̃ q̃ neutra partiũ p̃t p̃uenire hũc terminũ.loquit̃ ergo tex.ĩ termino hoĩs,q̃a in termino iuris appellãs põt p̃ſequi quando velit, vt in c.oblatę,j.eo. & in d. aut. ei qui.vnde terminus iuris non hẽt vĩ pẽptorij,nec in eo hẽt locũ tex.hic,p̃ut eſt dictũ, s̃. in
41 5.ꝯclu.vbi vide de his.¶†In gl.in fi. ex hac gl. & ex te x. habes notabiliter q̃ ſi eſt ſtatutus terminus ab hoĩe ad p̃ſequẽdum appl̃onẽ,& altera pars p̃uenit hunc terminum,& ẽt ĩpetrauit l̃ras:l̃rę nõ valẽt,& impetrãs patit̃ pęnã ꝯtumacię.tu intellige quãdo impetrãs receſsit ante terminũ,ſed ſi expectauit finem termini nõ cenſet̃ ꝯtumax ſm̃ Do.An.& Imo.referentẽ Fed. de Senis ſuo ꝯſi.173.q̃d incipit, In lectione.ꝯcludentẽ q̃ licet ĩpetrãs ante terminũ patiat̃ pęnã ꝯtumacię,& literę nõ valet, vt hic in tex.p̃p hoc tamẽ appellatio nõ ſit deſerta nec p̃dit cõmodũ appl̃onis, vnde ſi datus eſſet terminus mẽſis ad p̃ſequẽdũ ſeu ad p̃ſẽtãdũ ſe corã iudice ad quem,& appellãs p̃ſẽntet ſe.xx.die,& l̃ras impetrauit,& receſsit,licet literę nõ valeant, quia debuit expectare finẽ termini,vt d.c.oblatę.tamẽ ſatis dr̃ ſatisfeciſſe termino ſibi aſsignato p̃ iudicẽ a quo, & potuit in quacunq; parte termini p̃ſeq.& ſic appl̃o nõ eſt deſerta . licet ex eo q̃ ille impetrans impetrauit, & receſsit ante terminum patiat̃ duo dãna q̃a literæ nõ valent,& condẽnat̃ in expenſis , ex quo feſtinauit ante terminũ,& receſsit,vt hic in tex.in fine, ſed tamen appl̃o nõ eſt deſerta,& ita dẽt intelligi tex.& gl.hic ſm̃ Fed.in d.conſilio.& Doc.hic ſequuntur,q̃d bene nota. Reliqua ad materiã,an & quãdo poſsint l̃rę impetrari ante terminũ,& appellatus poſsit terminũ p̃uenire,dicetur ĩ d.c.oblatę,
42 & ibi vide,&c.¶†Extra gl. q̃ritur primo appellans non eſt p̃ſecutus appellationẽ,aut non appellauit, an poterit agere ꝯ iudicẽ de iniqua ſnĩa.vr̃ q̃ non,q̃a q̃ non appellat vr̃ acquieſcere ſnĩæ,l.ab eo.C.q̃uo,& quando iu.& ſir̃r q̃ non p̃ſequit̃,vt hic,
43 & j.e.c.ſolicitudinẽ. † ꝯriũ determinat hic notabiliter Inn. q̃a dicta iura habent locũ inter ipſas partes, q̃ ſnĩa trãſeat in rem iudicatã,ſecus ꝯ iudicẽ.vnde ſi iudex tulit iniquã ſnĩam facit litẽ ſuã,& tenet̃ parti ad intereſſe,j.de ſen.exc.c.ſacro.& inſt. de obli.q̃ ex q̃naſi delic.in prin.& in l.ſi filius,ff.de iud.& in l.ſi.de
44 varijs cog.† ideo nõ impedit̃ quis agere ꝯ iudicẽ rõne iniquę ſnĩę, licet ab ea nõ appellauerit,aut ſi appellauit appl̃o eſt deſerta, & iudex ꝯdẽnabit̃ ad intereſſe ſi apparebit eũ male iudicaſſe,& hoc eſt notabile dictũ Inn.hic & idẽ voluit in c.paſto. s̃.de offi.dele.& idẽ ẽt voluit gl.no.& Bar.in l.j.ff.de ap. & idẽ dicit hic Inn.& Io.An. ſi vellet pars agere ꝯ iudicẽ ad pęnã eo quia nõ detulit appl̃oni iuxta no.in c.de priore,s̃.eo.nã poterit agere ꝯ iudicẽ nõ obſtante,q̃ appl̃o ſit deſerta, & hęc duo notabr̃ dicta ſequitur,Pan.hic,col.viij.& Imo.hic colum.xij.
45 ¶†Scđo q̃ritur quia hic in tex.dr̃ de ꝯdemnatione expenſarũ, & Inn.hic notabiliter proſequit̃ . iõ licet deſerta appl̃one de-
b beat appellans ꝯdẽnari in expenſis,[b] vt hic, & d.c.rep̃hẽſibilis. an hoc caſu cõdemnatio expẽſarũ debeat fieri p̃ iudicẽ a quo, vel p̃ ipſum iudicẽ ad quẽ,& de hoc articulo vide dicta, s̃. in d. c.rep̃henſibilis,in fi.& plenius in c.ex rõne,s̃.eo.ĩ 7. membro principali,in ver.circa quartũ,&c.vbi ẽt vide quãdo appl̃o eſſet friuola vel nulla.puta quia ſit appellatũ poſt.x. dies vel ſine ſcriptis,an tunc poterit iudex appellationis ꝯdemnare in expenſis.de quo ẽt plene per Fede.ſuo conſilio.cxxviij.circa fi.q̃ ĩcipit, caſus talis eſt quidã a ſnĩa,& p̃ Rotã deci.424.circa fi.q̃ incipit.Item ſi a ſnĩa.& no.p̃ Imo.in c.ex parte , s̃. de reſcript.
46 ¶† Tertio quæritur,iudex appellationis p̃nunciauit appellationẽ deſertã,tamen omiſit ꝯdẽnationẽ expenſarũ. an poterit poſtea quãdocunq; ſupplere. & dic q̃ ſic,quia expẽſę rõne appl̃onis deſertę debentur ꝯdictione dictę decre. rep̃henſibilis. quo caſu poſſunt q̃ncunq; & principaliter peti,vt no.in aut.de iudicibus,§.oportet.& in l.j. in fi. ff. ſi quis ius dicen. non ob. & p̃ gl.& Bar.in l.3.§.ſi rẽ, ff. de le.3. & ita ẽt tenuit Bal.in d.c.
47 ex parte,§.ſecus.quãdo expenſę debentur officio iudicis,quia lata ſententia non poteſt iudex amplius in illis condemnare, niſi eadem die, vt in l. Paulus.ff.de re iud. & in c.cum appellationibus friuolis.de appel. in vj.& patet in l.terminato , C. de fruc.& lit.ex.& de hoc articulo vide plenius dicta in d. c. ex ra
48 tione.in vij.membro principali,circa fi.& ſubdit Bal.hic,quod deſerta appellatione debẽtur expẽſæ ratione retardati proceſſus vt hic in tex. in ver. neglexerit , & facit l. nõ ignorat,C.de fru.& lit.ex. hinc dicebat Io. An.in c.j.§.fi.de ap.in vj.quod deſerta appellatione iudex ad quẽ dẽt ꝯdẽnare in expenſis a die appellationis interpoſitę,quia ex tũc incœpit differre p̃ceſſũ,
49 j.e.c.Nicolao.¶†Q uarto q̃ritur ſi appellatio eſt deſerta,an iu-
c ſta cã litigandi excuſet tunc ab expenſis.[c] vr̃ q̃ ſic p̃ c.j. in fi.de ele.in vj.& l. q̃ ſolidũ,§.ẽt,ff. de le.ij. q̃ iura dicũt q̃ iuſta cã litigandi

ADDITIONES.

a ¶Singularis limitatio d.c.is cui.de ſen.excom.in 6.
b ¶Deſerta appellatione , per quem Iudicem fieri debeat condemnatio expenſarum. Adde hic quæ habentur in c.ex ratione,in 7.principali membro.s̃. e.
c ¶Si appellatio eſt deſerta,an iuſta cauſa litigandi excuſet ab expenſis. Et adde quod ſi appellans proſequitur appellationem iuſta cauſa litigandi, poteſt eũ excuſare a condemnatione expenſarum . ita Imo. & Panor. in c.finem litibus.de do.& contum.& d.Prępoſitus hic fi.col.

gãdi excuſat ab expenſis. Contrarium teneas in hoc caſu, quia
rõne deſertæ appellationis debet appellans condemnari indi-
ſtincte in expẽſis, nec diſtinguunt iura iſto caſu, an fuerit iuſta
cã litigandi, vel nõ. & ita determinat ſing. Bal. in d.c. ex parte.
ſit iõ, quia contumax dẽt ſemper condemnari in expenſis, &
non conſideratꝰ tunc iuſta cã litigãdi, vel non. ita voluit gl. ma-
gna in c. finem litibus. ſ. de dolo, & cont. & facit l. ſancimus. &
ibi Bal. in 5. no. C. de iud. & d.l. nõ ignorat. ſi aũt appellans ſuc-
cumbit, quia non probauit, vel ſuccumbat appellatus, tunc eſt
ꝙ iuſta cã litigandi excuſaret ab expenſis. & vide per gl. in reg.
ignorãtia. li. 6. & ibi an ſnĩa lata in fauorem appellati, inducat
ſibi iuſtam cãm litigandi, de quo plenius per Inn. & per Doc. in
d.c. finem litibus. ponentes quæ, & quales expenſæ veniãt refi
ciendæ in cã appellationis. & per Bal. in l. eos. §. fi. C. eo. ti. & ꝑ
Im. in c. interpoſita. §. ille. j. co. ¶ Quinto querit, quid ſi appel-
50 latio† eſt deſerta eo, quia nec appellans, nec appellatus ſint ꝓ-
ſecuti appellationem, an debeat tunc appellans cõdemnari in
expenſis, dic ꝙ ſic, vt tenuit Spe. eod. ti. §. nunc videndum. ver.
quid de appellato. & idem voluit Bal. in d. §. fi. qđ no. de quo ar
ticulo vide plenius dicta in d.c. ex rõne. in 7. memb. princ. in fi.
51 ¶ Sexto quærit, iudex† appellationis ab interlocutoria pronun
ciauit male appellatum, & omiſit condemnare appellãtem in
expenſis, an iudex a quo, vbi cã ad eum reuertit, poterit in fine
cãæ appellãtem, qui ſuccubuit cõdemnare in expẽſis. Sp. in ti.
de expẽ. §. vidẽdum. ver. quid ſi iudex. tenuit ꝙ ſic, pro quo fa-
52 cit gl. in d.c. j. §. fi. eo. ti. in 6. ¶ Septimo querit, fert† ſnĩa in cã
appellationis a diffinitiua, eo caſu, quo appellatio nõ erat de-
ſerta, de quibus expẽſis poterit iudex appellatiõis cõdemnatio
nem facere. Inn. hic ſing. cõcludit, ꝙ nõ ſolum poterit de expẽ
ſis factis in cã appellationis coram eo, ſed ẽt de expenſis factis
poſt ſnĩam diffinitiuam ante proceſſum cãæ appellationis, &
ẽt de expẽſis factis in proceſſu cãæ principalis ante diffinitiuã
ſnĩam coram iudice a quo. rõ eſt, qa iudex appellationis ſucce
dit in locum iudicis a quo, vt in c. Raynutius. & c. Raynaldus.
j. de teſta. & per gl. no. 12. diſt. illud. ſicut ergo iudex appellatio
nis põt addere, & reformare ſnĩam in totum, vel in partem, vt
d.c. Raynutius, & Raynaldus. eodem mõ poterit cõdemnare
in oĩbus expẽſis, ſi iudex a quo, iniuſte omiſit: & poterit abſol-
uere ab expẽſis, ſi iudex a quo, iniuſte cõdemnaſſet, quia nõ ſo
lum tota cã ad eum deuoluit, ſed ẽt primi iudicis officium ſm
Inn. & Bal. hic col. 5. ſed aduerte, quia licet iudex appellationis
a diffinitiua poſſit reuocare cõdemnationem, vel abſolutionẽ
expẽſarum factam in cã principali, & ẽt ſupplere cõdemnatio
nem expẽſarum omiſſam per iudicem a quo, vt ſ. & eſt tex. in
l. fi. C. quãdo prouo. ſecus tamẽ eſſet in expẽſis ſnĩæ interlocu-
toriæ, quãdo interlocutoria eſt lata ſuper eo, qđ nõ parit p̃iudi
cium negotio principali, vel iudicium nullũ reddit. tũc. n. niſi
a cõdemnatione expẽſarũ, vel omiſſione fuerit appellatũ, non
poterit poſtea in talibus expẽſis iudex appellationis a diffiniti
ua aliquid addere, vel ſupplere, per tex. ſing. & gl. in ver. nõ pa-
rat. in c. fi. §. j. eo. ti. in 6. & rõ eſt, quia interlocutoria, quę nõ pa
rit p̃iudicium negotio principali, nec reddit iudiciũ nullũ trã-
ſit in rem iudicatam tam quo ad partes, q̃ quo ad iudicem ap-
pellationis a diffinitiua. iõ eſt, ꝙ nõ põt grauamẽ illatum ex ta
li interlocutoria reparari per appellationẽ a diffinitiua, vt eſt
tex. in d. §. j. & ita determinat ibi Pe. de Anc. ſecus vero eſſet in
interlocutoria lata ſuper eo, ꝙ parit prȩiudiciũ negotio prin-
cipali, aut ſuper eo, ꝙ reddit iudicium nullum. ex quo. n. talis
interlocutoria venit retractãda per appellationem a diffiniti-
ua, vt d.c. fi. iõ eſt, ꝙ in illis interlocutorijs iudex appellationis
a diffinitiua poterit in ipſa ſnĩa ſupplere, & reuocare quo ad ꝯ-
demnationem expẽſarum factã in tali interlocutoria, ſicut p̃t
circa ipſam ſnĩam diffinitiuã, nõ ſic in alijs interlocutorijs, vt
ſ. & ita dẽt intelligi Inn. hic, & qđ ſingulariter dicũt hic Bal. &
Pan. prout ẽt j. diceꝰ, quæ no. ſingulariter, & tene mẽti. ¶ Octa
53 uo quærit, pone, ꝙ† iudex pronũciauit ſuper aliqua exceptiõe,
& nõ cõdemnauit partem in expẽſis, vtrũ poterit poſtea ex in-
teruallo quãdocunq; vſq; ad finem cãæ in illis expẽſis cõdem-
nare. Inn. hic ſing. tenet, ꝙ ſic, quia ſemper durat officium iudi
cis vſq; ad ſnĩam diffinitiuam, & poſt diffinitiuam, & per totã
illam diem, vt in d.l. Paulus. & in d.c. cum appellationibus. ex
quo dicto tene menti limitationem ad l. terminato. & ad d. §.
54 oportet. in auth. de iudi. quia licet poſt† ſnĩam diffinitiuã non
poſſit iudex aliqd ſupplere in expẽſis, niſi ꝑ illã totã diẽ, vt ſ. ſe
cus tñ eſt in interlocutorijs, qa in eis poterit poſtea, & ſemper
vſq; ad diffinitiuã ſnĩam ſupplere. rõ dñæ eſt, quia ꝑ diffinitio
nem expirat officiũ iudicis, vt in d.l. terminato. nõ ſic in inter-
locutorijs, quia durat vſq; ad diffinitiuã. iõ eſt, ꝙ ẽt poſt interlo
cutoriã poterit pars quãdocunq; petere a iudice cõdẽnationẽ
expẽſarũ omiſſam, & ipſe iudex cõdẽnare, & corrigere vſq; ad
ſnĩam diffinitiuã. & ita ẽt tenet Bar. ĩ d.l. terminato. poterit er
go iudex ſemꝑ ꝯdẽnare, & ſupplere in expẽſis interlocutorię
vſq; ad diffinitiuã ſnĩam, ſm Inn. hic, ꝙ dictũ tene mẽti. & idẽ
ſequiꝰ hic Pano. in fi. eſt ergo ſm Inn. hic in arbitrio iudicis, an
cõdemnet in expenſis, qñ profert interlocutoriã, vel reſeruare
in fi. litis in diffinitiua, vel poſt eadem die. intellige tñ, ꝙ ſemel
tñ ſint reficiendæ expenſæ, vt in l. ſeruus. §. bonæ. ff. de condic.
fur. ſm Bal. hic. & intellige ẽt prædicta ſiue in iudicem a quo,
ſiue in iudicẽ ad quẽ, vt ſemper duret offm̃ iudicis vſq; ad diffi
nitiuam quo ad ipſius expẽſas. ſed in interlocutorijs latis ꝑ iu-
dicem a quo, qñ interlocutoria fuit lata ſuper eo, ꝙ nõ parit p̃-
iudicium negotio principali, vel iudiciũ nullũ redderet, ſi a tali
interlocutoria non eſt appellatum, licet poſtea appelleꝰ a diffi
nitiua, nõ poterit iudex ad quẽ, aliquid addere, vel corrigere đ
expẽſis talis interlocutorię, licet iudex a quo bñ potuiſſet, vt ſ.
per Inn. rõ dñæ, qa licet talis interlocutoria nõ trãſeat in rẽ iu
dicatã quo ad iudicẽ a quo, qui eã tulit, vt in c. cũ ceſſante. j. e.
& in l. qđ iuſſit. ff. de re iud. tñ trãſit in rem iudi. quo ad partes,
& quo ad iudicẽ appellationis a diffinitiua, vt eſt tex. ſin. in d.
c. fi. ex quo inferꝰ, ꝙ iudex appellationis nõ ſuccedit ꝑ oĩa ĩ lo-
cũ, & iuriſdõnem iudicis a quo, vt patet in d.c. fi. & ibi per glo.
55 ¶ Nono q̃riꝰ, iudex† tulit interlocutoriã nõ ꝯdemnauit in ex-
penſis. voluit hic Inn. vt ſ. ꝙ poterit ſupplere, & cõdẽnare vſq;
ad diffinitiuã. pone, ꝙ iudex poſt x. dies a die illius interlocuto
riæ ꝯdemnauit in expẽſis, an a tali ꝯdemnatione poterit appel-
lari. dixit hic Inn. ꝙ ſi ab illa interlocutoria non fuit appellatũ
intra x. dies, poterit poſtea appellare a ꝯdemnatione expenſa-
rum rõne illius interlocutoriæ, qa talis ꝯdẽnatio eſt executio
illius ſnĩæ interlocutorię. vñ nõ appellãdo ab ea vr̃ acquieuiſſe
in totum. qđ dictũ ſinglr̃ no. quia hẽs caſum notabilẽ, in quo a
condemnatione expenſarũ non põt appellari. & ita ſequiꝰ hic
Bal. & Pano. qđ dictũ limitat, & intelligit Inn. niſi pars habuiſ-
ſet iuſtã cãm litigandi in illa interlocutoria, quia ſi dicto caſu
iudex ẽt ex poſt ꝯdemnaret in expenſis poſſet appellari, ex quo
iuſta cã litigandi dẽt excuſare ab expẽſis, vt d.l. qui ſolidũ. §. ẽt.
ſm Inn. ex quo dicto iterũ tene menti, ꝙ licet qs nõ appellaue
rit a ſnĩa diffinitiua, vel interlocutoria, poterit tñ appellare a
cõdemnatione expenſarũ, qñ habuit iuſtam cãm litigandi, ſm
Inn. hic. & ita ſequiꝰ hic Panor. in fi. ¶ Decimo q̃riꝰ, licet nõ ſit
56 appellatũ † a ſnĩa principali, & nõ ſit appellatũ a ꝯdemnatione
expenſarũ, an poterit poſtea appellari a taxatione expenſarũ, ſi
iudex modũ excederet in taxando. Inn. hic notab. tenuit, ꝙ ſic.
& idẽ ẽt voluit in c. fi. ſ. qđ met. ca. in ver. taxato. & ſequiꝰ Bal.
in d.l. terminato. ex quo tene menti, ꝙ põt ẽt appellari a taxa-
tione expenſarũ, licet a ꝯdemnatione expenſarũ, & a ſnĩa prin
cipali nõ ſit appellatũ. ¶ Vndecimo q̃riꝰ, an ꝯdemnatus in ex-
57 pẽſis† ob ꝯtumaciã poſſit appellare, licet fuerit verus ꝯtumax.
Cy. in l. ſancimus. C. de iud. tenuit ꝙ nõ, tñ ſi anteq̃ ꝯdemnareꝰ
in expenſis, ꝯparuit, & in eũ p̃ntem feraꝰ ꝯdemnatoria expẽſa
rũ, poterit tũc appellare, & idẽ foret ſi alia mulcta imponereꝰ.
& hoc ſequiꝰ Bal. in d.l. ſancimus. in fi. vlt. q. dicens, ꝙ aduerſa-
rius dẽt eſſe cautus, vt faciat ꝯdemnare in expẽſis cõtumacem
anteq̃ cõpareat, qa dicto caſu nõ poterit poſtea appellare, vt ſ.
58 ¶ Duodecimo q̃riꝰ, pone ꝙ † victus fuit verus cõtumax in ſnĩa,
& ẽt in cõdẽnatione expenſarũ, an ſaltẽ hic verus cõtumax po
terit poſtea appellare a taxatione expẽſarũ, ſi tp̃e taxationis cõ
paruit? dicas ꝙ nõ ſi appellat a tota taxatione, ſed ſi appellat ab
exceſſu, qa iudex excedat modũ in taxãdo, tũc poterit appella-
re, nõ obſtãte, ꝙ in ſnĩa cõdẽnationis expẽſarũ fuerit verus cõ
59 tumax. ſed tñ in appellatione † dẽt appellans ꝓ cã grauaminis
exprimere certã q̃titatem exceſſus, aliàs non valeret ſimplici-
ter appellatio a taxatione expenſarũ tanq̃ incerta. ita dixit no.
Bal. in d.l. terminato. in vlt. col. in prin. & facit cle. appellãti. e.
60 ti. in ver. noĩatim. nec ob. ꝙ† taxatio expenſarũ ſit q̃dam execu
tio, vt no. in l. ſi cũ exceptione. §. hæc aũt actio. ff. qđ met, ca. &
tenet Ang. & Im. in l. Paulus. la j. ff. de re iu. & Bal. in d. l. termi-
nato. col. 2. in fi. quia ẽt ab executore appellaꝰ ab ipſo exceſſu.
j. eo. c. nouit. & ibi eſt dictũ, & in l. ab executore. ff. eo. & ita ẽt in
effectu ſequiꝰ idẽ Bal. in d.l. ſancimus. in fi. ¶ Tertiodecimo q̃-
61 riꝰ, an in† taxatione requiraꝰ citatio partis, vel poſſit fieri abſq;
alia citatione? cõclude ꝙ ſi pars citata ad ſnĩam, in qua fuit cõ-
demnata in expẽſis cõparuit, & taxatio nõ fuit tũc fcã, requiri
tur poſtea noua citatio. ſi vero nõ cõparuit, ſed fuit cõtumax,
tũc aut erat citatus ad certã horã, & erit neceſſaria noua cita-
tio, ex quo citatio hẽt fieri poſt illã horã, vt in d.l. aut qui aliter.
& ibi Bar. ff. qđ vi, aut clã. ſi vero erat citatus ad certã diẽ ad au-
diendũ ſnĩam, quia tunc vr̃ citatus cũ ſuis acceſſorijs, & ipſa ci
tatio in dubio ſemper eſt plene interpretãda, vt in l. fi. C. de an
na. excep. nõ oportebit iterato citari ad taxationem expẽſarũ.
arg. ff. de vſu. l. mora. ſi poſtea taxatio fieret in eadem ſnĩa, vel ẽt
eadem die. ita determinat Bal. in d.l. terminato. col. 3. in prin.
quod eſt menti tenendũ ad declarationẽ d. l. Paulus. & d.c. cũ
appellationibus, quia licet iudex eadem die poſt ſnĩam poſſit
ſupplere condemnationẽ expenſarũ, an tunc ſit neceſſaria no-
ua ci-

na citatio, patet ex p̄dictis.qñ aũt citatus fuit ɔtumax tũc bene
eſſet ꝙ in expenſis rõne ɔtumaciȩ põt ɔdemnari abſq; alia ci-
tatione,vt voluit Inno.in c.calũniã ĩ.de pȩnis.& an iudex dele
gatus arbiter vel arbitrator poſsit taxare expenſas.vide de hoc
articulo per Bar.& Bal.in d.l.terminato,& per Doc.in d.c.finẽ
litibus,& per do. Anto. & Imo. in c.j.ſ̃.de ſequeſ. poſ. & fruc.
62 ¶†Quartodecimo quȩritur an iudex,qui taxauit expenſas de-
inde poſt lapſum 10.dierũ vult dictã taxationẽ corrigere dimi
nuẽdo vel augendo expenſas,vtrũ hoc poterit reducere ad de-
bitũ modũ. Inno.ſingulariter in d.c. fi.ſ̃.qđ met.cã.dixit ꝙ ſic.
qđ dictũ Io.de Imo.in d.c.finẽ litibus,dicit eſſe mẽti tenendũ,
quia eſt ſingularis limitatio ad §.oportet.in auth.de iudicibus.
col.6.& ad auth.ſed nouo iure.C.de iudi.ſed Imo.& Panor.in
d.c.fi.vñr in hoc tenere ɔ̃riũ,quia cũ taxatio debeat fieri ꝑ iu-
dicẽ,& poſtea deferꝛ iurm parti.ita glo.no.in ver.docuerit. in
c.j.de elec.in 6.imo probat tex.no.in c. cũ veniſſent.ſ̃. de eo q
mit.in poſ.ꝙ taxatio expenſarũ nõ ſubſecuto iuramẽto partis
eſſet nulla.ſi ergo eſt delatum iurm parti iudex poſt iurm non
poterit reuocare,ꝗ imputaꝛ parti ſi nõ ɔ̃dixit vel appellauit.
ſecus ſiqs fuit pñs & tacẽs ex illo.iura dicũt ꝙ ſtari debet iuro,
vt in d.§.oportet.& in d.auth.ſed nouo iure.ſed certè ꝓ oppoſi
tione Inn.facit ꝙ iudex poſsit reuocare taxationẽ qñcũq; an-
te ſnĩam,ꝗ eſt interlocutoria,& iudex põt eius interlocutoriã
reuocare.c.cũ ceſſante.ĩ.eo.nõ ob.ꝙ ſit appoſitũ iurm, ꝗ ſe-
quiꝛ nãm actus ſuper quo apponiꝛ,vt ꝑ Inn.in ver. de obſeruã
do,in c.ꝑ tuas.de arbitris.facit gl.in c.fi. de procur. in 6. & 13.
q.2.vltima volũtas.& licet lex dicat ſtandũ iuro tñ ex cã põt re
uocari & probari ɔ̃rium ꝑ no.in c.ſtatutũ.§. cũ vero,de reſcri.
in 6.& ꝑ Spe.ti.de off.iudi.§.ſi ſuper.ver.6. ꝗ iurm nõ eſt litis
deciſiuũ,ſed loco ꝓbationis,& qñ ius dicit ſtandum iuramẽto
alicuius loco ꝓbationis põt ꝓbari ɔ̃riũ:facit qđ no.in l. ɔ̃ negã
tem.C.ad l.Aquil.ſecus videreꝛ ſi taxatio fiat poſt ſnĩam diffi-
nitiuã,ꝗ taxatio eſt quædã executio cõdemnationis factæ. vñ
poſt ſnĩam & executionẽ functus eſt officio ſuo.l. iudex poſt-
quã.ff.de re iu.& in c.in lr̃is.& c.querẽti.de off.dele.ꝗd autẽ ſi
taxatio expẽſarũ eſt facta p̄textu iuramẽti litis deciſiui, an poſ
ſit reuocari.Inn.in d.c.fi.ꝙ nõ.facit.l.nõ erit.§.dato.ff.de iure-
63 iurã.de quo per Doc. in d.c.fi.ĩ. ¶†Decimoquinto querꝛ, an
iudex ex ſuo officio poſsit ɔdemnare in expenſis ſi hic nõ erat
petitũ à parte,tã in expenſis poſt litẽ ɔteſtatã ſicut ante litẽ cõ-
teſtatã.ɔcludit hic Inno.ꝙ ſic,ꝗ ſicut ante litẽ conteſtatã põt
mulctare & parti mulctã indicere. l.j.ff.ſi qs ius dicẽ. eadẽ rõne
poterit ẽt ex ſuo officio ɔdemnare in expẽſis factis ante litem
ɔteſtatã licèt aliter nõ ſint petitȩ ꝑ partẽ,ſm Inn.hic.ſed glo.in
d.c.finẽ litibus,tenuit ɔ̃riũ,ꝗ ea quȩ geruntꝛ ante litẽ ɔteſtatã
nõ pertinẽt ad officiũ iudicis,vt eſt tex.in l. ediles.§.itẽ ſciẽdũ.
ff.de ȩdil.edic.ideo niſi noĩatim petanꝛ in libello non poterit
iudex ɔdemnationẽ expenſarũ facere occurrentiũ ante litem
ɔteſtatã.& ita ẽt vꝛ velle Inno.in rub.ſ̃.de re iud. in fi. & idem
Dy.& Bar.in l.4.§.hoc aũt iudiciũ.ff.de dam. infec. in 5.q. Sed
aduerte,ꝗ Panor.hic ſequiꝛ dictũ Inn.hic.Imo.in c.auditis.ſ̃.
de proc.col.pe.ſequiꝛ opi.Inn.hic,ꝗ licet ea quæ fiũt poſt litẽ
a ɔteſtatã pertineãt ad officiũ iudicis,[a] vt in d.§.itẽ ſciendum.tñ
nõ ſequiꝛ ꝙ ea quæ occurrũt ante litẽ ɔteſtatã nõ ꝑtinẽt ad of-
ficiũ iudicis.inde eſt ꝙ iudex ex officio ſuo mulctabit ɔtuma-
cẽ ante litẽ ɔteſtatã,vt in l.2.ff.ſi qs in ius voc.non ie.& tamen
mulcta ex mero officio iudicis imponiꝛ,vt ibi,& ibi Bart.ẽt in
multis alijs exẽplificat in qbus iudex ex officio facere põt an-
te litẽ ɔteſtatã.& hoc idẽ ẽt ſequiꝛ Bald.in d.l.ſancimus.C. de
iud.in 8.q.licet dicat cautius eſſe ꝙ ɔdemnatio expenſarum à
principio petaꝛ.& ſubdit Bal.ibi p̄dicta procedere ẽt in iudice
delegato,vt poſsit ex ſuo officio mulctare & ɔdemnare in ex-
pẽſis ante litẽ conteſtatã qđ no.& facit.c.p̄terea.ſ̃.de off.dele.
& idẽ tenet hic Inn.vt ſ̃.nã põt excõicare.c.tuȩ. vt lite nõ ɔte-
ſta.an tamẽ delegatus inferioris a principe poſsit mulctare,vi-
de in l.2.in fi.ff.de iudi.alleg.ꝑ Inn.& Doc.in c.j.& c.de cauſis.
64 ſ̃.de off.dele.¶†Decimoſexto querꝛ,licet iudex ex ſuo officio
poſsit ɔdemnare in expẽſis ẽt nõ petitis,vt ſ̃. ſi tñ nõ ɔdẽnauit
an faciat litẽ ſuã,vꝛ ꝙ ſic ꝑ d.l.ſancimus. vbi eſt exp̄ſſum ꝙ iu-
dex facit litẽ ſuã & teneꝛ de ꝓprio refundere alteri parti quan-
do omiſit ɔdẽnationẽ expẽſarũ,& ita ſimplr & indiſtinctè vo-
luit gl.in l.oẽm honorẽ.C.qñ ꝓ.Sed dicas ɔ̃riũ,ꝗ iudex nunq̃
teneꝛ nec facit litẽ ſi omittit ɔdẽnationẽ expẽſarũ quãdo non
fuerũt petitȩ ꝑ ptẽ.& ita voluit gl.ſin.in c.fi.in fi.ſ̃. de reſcri.&
65 ſequunꝛ ibi Doc.& Bar.in d.§.hoc aũt iudiciũ.in 5.q.¶†Deci-
moſeptimo querꝛ pone ꝙ expẽſȩ ſint petitȩ & iudex omiſit cõ
dẽnare an ps q̃ obtinuit ſnĩam ꝓ ſe poterit appellare ab omiſ-
ſione ɔdẽnationis expẽſarũ & petere eas de nouo in cã applo-
nis.cõclude aliquos caſus.Primo ꝙ ſi ps dicta appellauit à ſnĩa
no eſt neceſſaria applo alterius partis q̃ vicit,ꝗ applo illa cen
ſeꝛ cõis & ꝓdeſt vtriq; parti,iõ victor nõ poſſet tunc appellare
ab omiſsione cõdẽnationis expẽſarũ,ꝗ applo ſua eſt ſupflua.
ſufficit.n.applo alterius partis.& iſte eſt ꝓprie caſus in d.l.om
b nẽ honorẽ.[b] poterit.n.tũc appellatus ꝓſequi,licet appellãs nõ
ꝓſequaꝛ vel nolit ꝓſequi ex quo fuit appellato ius quæſitũ,li-
cet gl.in d.l.oẽm honorẽ.alr ſentiat & nõ bene,ꝓut ibi no.Bar.
& Rota in deci.365.q̃ incipit.Itẽ ſi a diffinitiua.& Spe.eo. ti.§.
in qbus.ver.34.cũ ſeq.& Io.An.ibi,in addi.& do. Ant. & Pan.
in c.ſignificauerũt.ſ̃.de excep. Aliqñ victus nõ appellat a ſnĩa
& tũc poterit victor appellare ab omiſsione cõdẽnationis ex-
pẽſarũ.d.l.oẽm honorẽ.nõ ꝓuidet ĩ hoc caſu.cũ aliàs ſi victor
nõ appellaret nõ poſſet recuperare ſuas expenſas.& ita tenent
Doc. vt ſ̃.poſſet ẽt ipſȩ victor appellare ẽt eo caſu quo iudex ĩ
nõ ſufficiẽtes expẽſas,& ſic qñ in minus ɔdẽnaſſet, ſm Spe. in
ver.34.& idẽ ſi iudex abſoluit ſm Io.And.in addi. Aliqñ cõtin
git ꝙ victus appellat a ſnĩa in parte & partibus faciẽtibus ɔ̃ cũ
& in alijs nõ,iſto caſu appellatio ſic limitata nõ deuoluit totã
cãm iõ tunc niſi victor eodẽ mõ appellaret ꝓ ꝑte ſua nõ poſſet
recuperare expẽſas,ꝗ nõ põt vti appellatione appellantis niſi
eo mõ quo eſt facta.& ita tenet Panor.in d.c.ſignificauerũt &
idẽ dicendum ecõtra ſi victor appellauit ab omiſsione expen-
ſarũ vel quia iudex abſoluit ab expenſ. nã victus nõ poterit in
cã appellationis interpoſitȩ ꝑ victorẽ ɔqueri de iniqtate ſnĩæ
ſuper ipſo principali negocio,ꝗ principale nõ recipit deuolu
tionẽ ab acceſſorio,ſed ipſum acceſſoriũ ſic.iõ applo a ſnĩa &
ſic negocio principali deuoluit in expẽſis,fructibus & alijs ac-
ceſſorijs,vt in d.l.oẽm honorẽ.& Ioan.And.in addi. Spe. in d.
ver.34.& hæc ſunt mẽti tenẽda ad intellectũ d.l.oẽm honorẽ.
& de illo articulo quãdo appellatio eſt limitata in parte & par
tibus faciẽtibus ɔ̃ appellantẽ, an & quãdo deuoluit totũ, vide
plene dicta de hoc in c.ſi duobus.ſ̃.e.& ꝓcedũt p̄dicta quando
expẽſȩ fuerũt petitȩ.ꝗd aũt ſi nõ fuerũt petitȩ & tũc dubitaꝛ,
an victor poſsit appellare ab omiſsione ɔdẽnationis expẽſarũ
ſi illas nõ petierat.Do.de Ro.deci.353.q̃ incipit.Itẽ ſi auditor.
tenẽt ꝑtẽ affirmatiuã ꝑ regulã.l.ꝑ hãc.C.de tẽp.ap.& c.cũ Ioã-
nes.ſ̃.de fide inſtr.qđ nõ eſt deductũ deducã in cã appellatio-
nis.¶Itẽ ꝗ victus dẽt ɔdẽnari de iure victori in expenſis, vt d.
§.ſancimus.& d.c.calumniã.vnde ſi victus nõ appellauit ab il-
la ſnĩa poterit appellare victor. & ita tenuit Spe.in d.§.ĩ qbus.
& in ti.de expẽ.§.poſtremo.ver.illud quoq;.& ver. ſed ꝗd ſi vi-
ctus.intelligit d.l.oẽm honorẽ.& cũ hac opi.reſidet do. Ant. ĩ
d.c. ſignificauerũt.& Panor.in d.c.finẽ litibus.col.pe.ad hunc
finẽ, vt poſsit reformari ſnĩa.ſed nõ rõne grauaminis,quia iu-
dex nõ grauauit ex quo expenſȩ nõ erãt petitȩ. ſed aduerte ꝗ
Panor.in d.c.fi.& in d.c.ſignificauerũt.determinat ɔ̃rium, ꝗ
ſi iudex nõ grauauit partẽ ceſſat appellatio,vt in c. vt debitus.
ĩ.eo.ꝓ quo ẽt illud ſingulare dictũ Spe.in ti.de off.iud.§. impe-
dit.vbi voluit ꝙ ſi iudex omittit facere illud qđ ex ſuo officio
c facere poterat ex hoc põt appellare [c] per l. non quicquid.ff. de
iudi.qđ dictũ ſequiꝛ.& tenet Io. And.in c.exceptionẽ.ſ̃.de ex-
cep.& Panor.ibi,col.2.& ꝙ nõ poſsit appellari vꝛ hoc ſentire
Spe.in d.ver.ꝗd ſi victus.quãdo expenſȩ non erãt petitȩ ꝑ par
tẽ.non ob.d.l.per hanc.& d.c.cum Ioãnes.quia loquiꝛ in vete-
ribus vel incluſis in primo iudicio,nõ aũt poſsit in cã appella-
tionis fieri noua petitio nõ incluſa & non petita in prima cã,
quia hoc non ſpectat ad iudicẽ appellationis,vt no.in l.cos.C.
eo.ti.& 2.q.6.ĩ c.ſi.tutior tamẽ vꝛ opi.Do.de Ro.& ſequaciũ.
quia per appellationẽ ſubuenitur ẽt circa omiſſa. & ſatis cau-
ſatur læſio,& grauamẽ in omiſsis,licet ſui facilitate & abſq; fa
cto iudicis.ff.de mino.l.minorẽ.& quia articulus condẽnatio-
nis expenſarũ eſt cõnexus cauſȩ principali,vt d.l.ſancimus.po
terit appellari & deduci nõ deductum quãdo nõ eſt extraneũ a
libello & ex noua cã ẽt non deducta in cã principali põt refor-
mari ſnĩa in cã appellationis,& peti nõ petitũ,dũmodo tangat
ipſam cãm.l.Titianus.ff.qđ cum eo. quãdo tamẽ pars victa ap
pellaſſet ab illa ſnĩa poterit tũc iudex appellationis abſque du-
bio ſupplere in expẽſis,licèt nõ fuerint petitȩ in prima cauſa.
rõ eſt,quia ſuccedit in locũ primi iudicis. & ſic primus iudex
poterat ſupplere ex ſuo officio,licet non eſſent petitȩ,vt eſt di
ctum ſ̃.in 15.q.ita poterit iudex appellationis in dicto caſu cũ
poſsit reformare ſnĩam ẽt in fauorẽ non appellantis vt d.l. am
pliorẽ.& tenet Rota in d.deci.365.& ita vt ſ̃.tenuit ẽt Panor.ĩ
66 d.c.ſignificauerũt.col.4.¶†Penultimo quæritur ſi iudex nõ cõ
demnat in expẽſis petitis facit litẽ ſuã,vt l.ſancimus, an iudex
poterit repetere ab ea parte quæ veniebat cõdẽnanda in expẽ.
Spe.

ADDITIONES.

a ¶Adde hic not.in l.fundum.& in l.ſed ſi ante.ff.de excep.vbi Doct.communi
ter volunt,ꝙ fructus etiam percepti ante lit.conteſt.poſſunt peti officio Iu-
dicis mercenario, licet Raph.Co. ibi contra, & Fulg.in l.ex diuerſo. in prin.
ff.de rei vend.

b ¶Vide hic pulchra ad intellig.l.omnem honorem.C.quando prouoc.

c ¶Si Iúdex omittit facere id, quòd ex officio ſuo facere poterat: non poteſt ex
hoc appellari.hoc idem ponit iſte in c.ad hæc 3. ſupra eo.

Spe.ti.de expẽ.§.nũc videdũ.ver.illud aũt.tenet ꝙ ſic,ar.l.miſſi
opinatores.C.de exa.tri.li.10. ſed ꝯrium tenet Bal.in d.l.ſanci
mus.in fi.per tex.no.in l.mancipia.C.de ſeru.fug. per quẽ tex.
cõiter tenent Doc.ibi,ꝙ iudex dãnatus in ſyndicatu nihil poſ-
ſit repetere a parte,pro qua ſoluerat.rõ eſt,ą ſua culpa,& ſuo
delicto ſoluit,quod no.¶Poſtremò quęrit ad quẽ iudicem ſpe
67 ctet executio† condemnationis expenſarũ factæ per iudicẽ ad
quem,an pertineat ad ipm,vel ad iudicem a quo,de quo arti-
culo qñ cõdemnatio expenſarum ſit rõne appellationis deſer-
tæ,vide plene dicta in c.ex rõne.j.co.in ver.9.quærit.qñ aũt fie
ret condemnatio expenſarum in appellatione ab interlocuto
ria,ad quem ſpectet executio. vide dicta in c. vt debitus.j. eo.
col. 2. & quid ſit in ſnĩa diffinitiua, ad quem ſpectet executio
ſnĩæ.vide per Doc.in c.paſtoralis.§.præterea.s. de off.del. & ꝑ
Gem.in c.Romana.§.cum aũt.de app.li.6.& per Bal.in auth.ſi
quis litigãtiũ.C.de epiſ.aud.& in l.ante ſnĩa.in fi.C. quorũ ap.
& l.cos.C.de app.& ibi ꝑBar.in l.a diuo Pio.ff.de re iud.in prĩ.

S V M M A R I V M.

1 *Licet appellatio in cauſis electionum, vel beneficialium ſit deſerta, poteſt iudex ex officio procedere, & ſupplere, & inquirere etiam vbi aliquid opponeretur electo.*

2 *In beneficialibus ſententia non tranſit in rem iudicatam in præiudicium ſuperioris, quia iudex appellationis non poteſt inquirere de meritis cãæ.*

3 *In beneficialibus per lapſum termini hominis non deſeritur appellatio.*

4 *Legatus etiam Cardinalis licet non poſſit ſe interponere de appellationibus emiſſis ad Papam, poteſt tamen examinare teſtes, & alia extraiudicialia facere ad informationem cauſæ.*

5 *Quomodo, & qualiter valeat argumentum a ſimili, ibi ſingulariter.*

6 *Ad hoc, vt per collegium poſſit fieri compromiſſum, ſiue in ſpiritualibus, ſiue in prophanis requiritur, quòd omnes ſint concordes, & vnius contradictio impediret.*

7 *In electionibus eccleſiaſticis, qui non eſt iuſto impedimento detentus, non poteſt alteri committere vices ſuas niſi volentibus alijs.*

8 *Omnibus volentibus etiam non impeditus poteſt committere vocem ſuam alijs.*

9 *An poſſit inſtitui procurator, qui non ſit de collegio.*

10 *An in omnibus alijs collegijs impeditus, vel nõ poſſit cõmittere vices ſuas.*

11 *De dicto articulo, an & quando habens eligere poſſit per alium eligere, remiſſiuè ibi.*

12 *An valeat ſtatutum annullans actum geſtum a collegio, niſi habeatur omnium conſenſus.*

13 *Non poteſt officialis reformari in officio niſi omnes conſentiant, & vnius contradictio ſufficit.*

14 *Limitat prædicta niſi inſtaret vtilitas, & neceſſitas eccleſiæ, quia præualeret tunc vox maioris partis.*

15 *Collegium poteſt diſpenſare contra ſuum ſtatutum etiam ſi eſſet confirmatum per Papam.*

16 *Statutum validans actum geſtum a maiori parte comparatione minoris partis valet.*

17 *An iudex a quo, vel ad quem, poſſit cognoſcere, an appellatio ſit legitimè admittenda, vel non.*

18 *Iudex, a quo appellatur in dubio, debet ſemper deferre appellationi.*

19 *Licet iudex a quo, non admittat appellationem, non debet propter hoc aliquid ipſe innouare, niſi quãdo notoriũ eſt appellationẽ eſſe non legitimã.*

20 *An quilibet alius inferior ſicut legatus de latere cognoſcat de cauſa ad Papam deuoluta, ſaltem cognoſcat extraiudicialiter ad inſtructionem.*

21 *An credatur relationi vnius legati referenti in præiudicium alterius.*

22 *An electus poſt conſenſum libere poſſit renunciare ſuæ electioni abſq; alio. conſenſu ſuperioris.*

C A P. XLV.

CONſtitutus. Appellatione deſerta per negli
gentiam appellantis in cã ele-
ctionis nõ præiudicaт appellationi, & proceſſui ex
officio faciẽdo ſuper impedimẽto electi.h.d. ¶Pri
mo narrat factum. ſcđo ibi, intellectus. poniт prouiſio, & cãæ
1 cõmiſſio.¶Tene mẽti ſingulariter ex hoc tex.primo,ꝙ† licet
in cauſis electionum deſeraт appellatio per negligẽtiam appel
lantis, põt tñ iudex appellationis ex ſuo officio procedere.i.in
quirere de meritis eorum,ex quibus erat appellandum. tex.eſt
hic no.quia in hmõi beneficialibus cauſis iudex ex ſuo officio
ſupplet, licet altera pars q̃tũ in ſe eſt, ſit excluſa, vt hic. & facit
c.cum nobis olim.s.de ele.iõ hic dr̃,ꝙ negligẽtia partis,& de-
ſertio appellationis nõ nocẽt officio ipſius iudicis, ſicut alias
in ſimili dr̃,ꝙ accuſatore non proſequente in cauſis criminali
bus,iudex tñ ex ſuo officio ſupplere, & inquirere põt pro inte-
reſſe reipub.C.de adul.q̃uis.ſic alias dr̃ de opponente ſe electo
qui licet aliquo iure excludaт, poterit tñ ſuperior ex officio in
quirere,vt per gl.in ver initium.in c.ſi forte.de elec.in 6. ſecus
aũt foret in alijs cauſis prophanis,ac priuatorum,quia non dẽt
iudex in alijs cauſis ex officio inquirere,nec ſupplere ad priua
tam vtilitatem partium.l.3.§.hoc aũt iudicium.ff. de dam.in-
fe.l.ad peremptorium.ff.de iudi.c.ad nr̃am. cl 2. de iureiur. &
ibi no.per Inn. vñ in alijs cauſis deſerta appellatione expirat ĩ
negotio principali officiũ iudicis appellationis. l.eos.in prin.
& ibi gl.C.eo.ti.l.2.& fi.C.de temp.app. ¶Scđo tene mẽti tex.
2 hic clariſſ.ꝙ†licet in cauſis beneficialibus tranſeat ſnĩa in rem
iudicatam quo ad præiudicium ipſarum partium, vt eſt tex.s.
de ele.cum dilecti.& gl.or.in c.j.j.de conceſ.præb.tñ nunq̃ trã
ſit in rem iudicatam in præiudicium ſuperioris.iõ eſt,ꝙ deſer
ta appellatione per negligentiã appellantis ſuperior iudex ap-
pellationis põt inquirere de meritis cãæ appellationis, vt hic
not.probaт,ꝙ tene menti. & vide in c.cum dilecti. s. de do. &
cont.Item vide ad hoc dicta in c.cum ſit.in fi.prin.s.eò. vbi in
3 cauſis†beneficialibus per lapſum termini hoĩs non deſeriт ap-
pellatio,niſi terminus ſit aſsignatus de voluntate vtriuſq; par-
tis,vt ibi vide.& per Doc.in cle.j.eo.ti. & per Rot.deciſ.321.q̃
inci.Item ſi appelleт.& vide in c.q̃uis.de ele.in 6.¶Tertio no.
4 ꝙ† legatus Papæ ẽt Cardinalis nõ poſsit ſe intromittere de ap
pellationibus interpoſitis ad Papam in præiudicium appellan
tis,põt tñ ſe ingerere extraiudicialiter, vt ſic cãm inſtructã ad
Papam remittat.puta examinando teſtes,& alia tendẽtia in fa
ciliorẽ expeditionem cãæ appellationis. & de hoc vide j.in gl.
¶Quarto no.ibi,ſicut potuiſſent &c.& tene menti,ꝙ vbi duo
poſſent pariter expediri vno expedito preſumiт,ꝙ aliud ſimile
expediri potuerit.& iõ ille,qui miſit nuncium,præſumiт ꝙ eo
dem mõ potuerit mittere procuratorẽ.Subdit tñ hic Io.And.
ꝙ facilius reperiт nuncius,q̃ procurator.& aliquãdo ꝑ certa lo
ca trãſit nuncius,ꝑ q̃ non trãſiret ꝓcurator.Sed tamen dicas,ꝙ
prima facie niſi aliud ꝓbeт, militat prima p̃ſumptio huius tex.
& hoc idem probaт s.de do.& con.cum dilecti. & ex his inferт
5 ꝙ†ꝓcedit arg.a ſimili,licet illud non ſit oĩno ſimile; cum nul-
lum ſimile ſit idem.s.de reſcr.c.capitulum. & ibi gl. & ff.depo
ſiti.l.ꝙ Nerua.ſatis ergo ẽ,ꝙ deт ſimilitudo in illo caſu,ad quẽ
fit comparatio,licet ĩ alijs ſit ſimilitudo.ꝓ quo tex.no.melior,
qui ſit in iure,in c.cũ dilecta.j.de confir.vti.ſed modus deſtruẽ
di ar. a ſimili eſt.ſi ſit dare diſſimilitudinem in illo actu,ad quẽ
fit collatio.tex.eſt cum gl.j.q.j.§.cum ergo.& c.ſicut vrgeri.vñ
ſi iſti canonici probaſſent hic,ꝙ fuerat iter tutum nuncio non
ſic ꝓcuratori, vt dicit s. Io.And. abſq; dubio ceſſaſſet iſta talis
præſumptio,& ſimilitudo,ſm Panor.ꝙ no.¶Vlt.no.ꝙ in acti-
6 bus capitularibus † põt certa pars collegij transferre vota, ſeu
voces in alium,ẽt qui nõ ſit de collegio, vel capitulo, ꝓut erat
hic eps,& ẽt alijs non conſentientibus,de quo j. illud ergo, ꝙ
dr̃ in c.quia pp.s.de ele.ꝙ ad hoc,vt valeat compromiſſum in
electione,eſt neceſſe,ꝙ oẽs conſentiant & vnus ſolus põt impe
dire.illud procederet,quãdo alij ẽt ſi ſint maior pars vellent ar
ctare alios ad compromittẽdum,tunc.n.fieri non põt. ſecus ſi
alij velint transferre vota in alium, tunc fieri põt ẽt alijs ꝯdicẽ
tibus,& hoc in alijs electionibus,vt hic dr̃:non ſic,vbi deberet
ſeruari forma d.c.quia pp.ſm Inn.& ita procedat tex.ibi.& ita
tranſit hic Imo.& D.Ant.Sed tu clarius conclude, & primo,ꝙ
non ſolum in caſu d.c.quia propter. & nõ ſolum in electione,
ſed ẽt in oĩbus actibus vniuerſitatis,ſeu collegij ẽt laicorum,re
quiriт oẽs eſſe concordes,ꝙ negotium expediaт per viam cõ-
promiſſi,& vnus ſolus põt hoc impedire, & in hoc maior pars
non præiudicaret minori,quia quãdo agiт de cõpromiſſo,agiт
de pręiudicio ſingulorũ,qui priuanт facultate dandę vocis.iõ
non ſufficit maior pars, & ita generaliter in hoc ꝓcedat d.c.qa
propter.c.cãm.c.ſcriptum.eod.ti.& ſequiт hic Panor. ¶Scđo
7 cõclude,ꝙ † in electionibus eccleſiaſticis ille qui non eſt iuſto
impedimento detentus, non põt alteri cõmittere vocem ſuã,
aut ad hoc cõſtituere ꝓcuratorẽ inuitis alijs de capitulo. & ita
procedat tex.in c.ſi q̃s iuſto.de ele.in 6.ſed eis volẽtibus poſſet
8 quis ẽt † nõ impeditus cõmittere vocẽ ſuam, vt in d.c.ſcriptũ.
vbi Imo.hoc idem tenuit.co.2.¶Tertio cõclude,ꝙ extraneus
9 qui non eſt de†collegio, non poſſet cõſtitui procurator ad eli
gẽdum,ſi capitulum,vel maior pars ꝯdicat, ẽt ſi ille eſſet iuſto
impedimẽto impeditus, quia dẽt tunc cõmittere vni de capi-
tulo,& nõ alij extraneo.& ita eſt tex.in d.c.ſi quis iuſto.§.j.ibi,
volẽte capitulo.& hoc ꝓcedit nõ ſolum in electionibus,ſed ẽt
in omnibus alijs actibus capitularibus,ſm Io.An.in reg.quod
alicui.lib.6.col.pe.& ita ſequiт hic Panor.in omni vniuerſita-
te etiam laicorum, quia intereſt collegij, ne eorum ſecreta pã
dantur alijs forenſibus,qui non ſunt de collegio. ¶Quarto cõ
10 clude, ꝙ † etiam in alijs negotijs electionum, quia quilibet de
collegio non ſolum quando eſt impeditus,poteſt alijs de colle
gio committere vota ſua, vt d.c.ſi quis iuſto. vbi dicit Imo.&
Gem.ꝙ rõne impedimẽti poterit Doctor de collegio commit
tere vocem ſuam alteri de collegio, ſed etiam non impeditus
poſſet cõmittere alteri de collegio, cum hoc non reperiaт a iu
re ꝓhibitum,ſm Panor.hic,& idem hic Bal.dicens,ꝙ ſi eſſet da
tum arbitriũ prioribus,& camerarijs, poterunt camerarij trãſ-
ferre eorum poteſtatem in priores.arg.huius tex. & quod no.
in l.item eorum.§.ſi decuriones.ff.ꝙ cuiuſque vniuerſi. no-
mine,

11 mine, de quo tñ articulo an, & qñ † habens eligere poſsit per
alium eligere, vide per Doc. in l. ſi ſic. §. j. ff. de leg. j. ¶ In glo. in
ver. oĩum. ibi, non valuit appellatio. dic ꝙ imò valuiſſet, niſi
quia erat actum, ꝙ eps non eligeret, niſi habito oĩum cõſenſu.
nam in tranſlatione vocũ põt apponi certa forma, qua non ſer
uata, non valet ꝙ agiť, vt hic in tex. ſm Bal. ꝙ eſt no. & ex his di
12 cit hic Panor. ꝙ valeret ſtatutum vniuerſitatis, ꝙ † in certis caſi
bus non valeat actus, niſi habeať oĩum conſenſus. nec dr̃ ↄ̃ ius
cõe, ex quo a principio ita ẽt oẽs cõſenſerunt. & ꝙ hoc poſsit
fieri per ſtatutum, quia patet, ꝙ hoc põt fieri per legem, vt d. c.
quia pp. patet ẽ in Auth. de defenſ. ciui. §. cũ ita. vbi tex. ſing. ꝙ
13 officialis nõ † põt reformari in officio, niſi oẽs cõſentiant ẽt ſi
vnus de populo, vel de collegio ↄ̃diceret. ſi qñ tñ per tale ſtatu
14 tum impediret vtilitas eccleſiæ, puta quia nõ † poſſent oẽs eſſe
cõcordes, & inſtaret vtilitas, vel neceſsitas eccleſiæ, putat hic
Panor. ꝙ valeret tunc actus geſtus a maiori parte. j. de his, quæ
15 fi. a maio. par. cap. c. j. ſed certe opus eſſet tũc, ꝙ † diſpenſarẽt ↄ̃
dictũ ſtatutum eorum, quia poſſunt diſpenſare, vt per Io. An. ĩ
reg. cui licet. li. 6. & in c. licet canon. de ele. eo. li. ẽt ſi ſtatutum
eſſet ↄfirmatum per Papam, põt collegium diſpenſare ↄ̃ ſtatu-
tum, vt eſt tex. no. in c. cũ acceſsiſſent. s̃. de ↄſti. vbi ẽt probať, ꝙ
ſi collegiati veniunt ↄ̃ eorũ ſtatutum collegialiter aĩo illud tol
lendi, tunc per vnũ actũ ↄ̃rium tolliť illud ſtatutum, ꝙ vr̃ velle
Hoſt. & Io. An. in c. ad audientiã. de ele. non reſi. & Panor. in d.
c. cũ acceſsiſſent. col. 2. fortius ergo poterunt diſpenſare in cer
to caſu ↄ̃ eorum ſtatutũ, vt s̃. & ſubdit hic Panor. ꝙ validũ eſſet
16 ſtatutũ † vniuerſitatis, vel collegij, ꝙ valeat actus vniuerſitatis,
vel collegij gerendus a pluribus, licet non faciat maiorem par
tem totius collegij, ſed ſint plures ↄparatiõe minoris partis. &
ita voluit gl. not. & menti tenenda, in c. ſi cui. de ele. in 6. regľr
vero de iure cõi non valet, ꝙ faciũt plures de vniuerſitate, niſi
ↄſtituant maiorem partem totius vniuerſitatis nõ ↄparatione
minoris partis. tex. eſt no. in c. eccleſia. el j. s̃. de ele. & quid ſit ĩ
pluribus pſonis, an ↄſidereť maior pars reſpectu oĩum, an ↄpa
a ratione minoris partis[a]. vide ſing. dictũ Io. An. in c. 3. j. de iure
patr. ¶ In gl. in ver. delegauit. in fi. ↄcludit hic D. Ant. poſt Inn.
17 ꝙ † aliqñ interpoſita appellatione inferior iudex a quo, vult co
gnoſcere incidenter de appellatione. puta appellatus inſtat, ꝙ
procedať ad ſnĩam, vel alium actũ, appellans opponit de appel
latione, ſi repliceť negando eſſe appellatũ, aut ꝙ appellatio eſt
talis, quę non deuoluit, aut ꝙ applo eſt deſerta, his caſibus ſi iu
dex applonis iam cœpit cognoſcere de applone, non põt alius
de hoc ſe intromittere. facit ꝙ no. Inn. in c. paſtoralis. in §. præ-
terea. s̃. de off. del. alias ſi iudex applonis nõ cœpit cognoſcere
poterit inferior de his incidentibus cognoſcere, & probatiões
recipere, vt ſic videat, an ſua ſit iuriſdõ. arg. c. Romana. §. ſi ve
ro. eo. ti. in 6. s̃. de reſcri. ſuper lr̃is. & ita tenuit Spe. ti. 2. §. nunc
videndũ. ver. 33. & ſequiť ibi Io. An. in addi. non ob. eo. c. dile-
ctus filius. s̃. de reſcrip. quia ibi appellatio principaliter pende
bat ſuper hoc, an iudex, a quo erat appellatũ eſſet iudex compe
tens, iõ non põt ipſe de hoc cognoſcere. nec ẽt ob. c. ſępe. s̃. eo.
vbi licet iudex a quo, nolit deferre appellationi, per hoc tñ nõ
impediť cognitio iudicis ad quem, nam ibi loquiť, qñ iudex a
quo, abſolute non detulit, hic vero qñ oriť diſceptatio incidẽ-
ter ſuper aliquo principaliter peragendo. & ita reſidẽt hic D.
Ant. & Imo. dicentes, ꝙ ſnĩa lata ſuper hoc incidenti per infe-
riorem iudicẽ pͥudicaret partibus, niſi appelleť. & adducit D.
Ant. gl. in ver. manifeſte. in cle. ſi ante. de do. & ↄt. ſed aduerte
ad hoc dictũ Inn. & Spe. non probať per d. c. Romana. §. ſi vero.
quia loquiť de iudice appellationis, non in iudice a quo. & iõ
Imo. nõ vr̃ ſequi, ꝙ iudex a quo, poſsit incidẽter cognoſcere d̃
articulo applonis, quia ſunt tex. clariſsimi ĩ d. c. dilectus filius
& in l. chyrographis. §. j. ff. de admi. tu. & ibi Barto. ꝙ de iſto in-
cidenti, an applo ſit nulla, an admittenda, vel nõ, ſpectat cogni
tio ad iudicẽ ad quem. nec vr̃ verũ, ꝙ ſnĩa lata ſuper hoc ꝑ infe
riorem iudicem pręiudicaret appellãti, niſi iterum ab eo appel
leť, prout dicit Imo. quia certe oĩa innouata pendẽte appella-
tione veniunt reuocãda per viã attentati, vt in c. nõ ſolũ. eo. ti.
in 6. vel ẽt per viã nullitatis ẽt deſerta appellatione, vt eſt dictũ
s̃. eo. c. proxi. ¶ In gl. in ver. ratũ. fatendũ tñ eſt, ꝙ qñ ex actis ↄ-
ſtaret notorie, ꝙ appellatio eſſet nulla, vel deſerta, ꝙ tunc iu-
dex a quo, cognoſcere poſſet ſuper iſto incidẽti. & ita Inn. in c.
paſtoralis. §. pͤterea. s̃. de off. del. an tñ poſsit ſuper hoc incidẽti
pronũciare, & ſi pronũciat, an præiudicet partibus ſi nõ appel
leť. In. in d. §. præterea. nõ vr̃ ſe firmare, iõ ↄclude, ꝙ aut eſt cer
tum appellationẽ eſſe ltĩmam, & dẽt admitti, & nihil innoua-
18 ri. aut eſt dubiũ, an † appellatio ſit ltĩma, & admittenda, vel nõ.
& dẽt admitti, quia in dubio iudex a quo, ſemper dẽt deferre
appellationi. ita Inn. in d. c. dilectus. & Ang. in l. qm̃ iudices. C.
eo. ti. & Spe. eo. ti. §. nunc dicamus. ver. j. & poſt mediũ. in ver.
Vincentius dixit. & interim nihil innouare, vt in l. ſciẽdum. &
in l. ſi cuius. ff. de ap. ręci. aut ↄſtat appellationẽ nõ fore admit-
tẽdã, tunc iudex a quo, dẽt admittere, & põt procedere nõ obſt.
appellatione. ita gl. no. in l. j. ff. nil nouari. & Spe. ſin. d. §. nũc di
camus. ver. circa hoc aũt. & ita Bar. in d. l. ſciẽdũ. & Bal. in l. ap-
pellatione. C. eo. ti. col. pe. ſed in dubio appellatio dẽt admitti.
19 tñ ſi iudex nõ admittat, pp hoc tñ in appellatione † nõ recepta
nihil dẽt innouari, vt d. l. ſi cuius. & d. l. ſciẽdũ. & tenet ibi Bar.
idẽ Spe. in d. §. nũc dicamus. poſt mediũ, in ver. itẽ appellatiõe
pendẽte. & ſubdit ibi Bal. in d. l. appellatione. ꝙ licet ad iudicẽ
a quo, ſpectet deliberare, an appellatio ſit ꝑ eũ admittenda, vel
nõ, vt ſic ſciat quales Apoſtoli ſint ꝑ eũ dãdi, tamẽ ẽt eo caſu,
quo ↄſtaret appellationẽ nõ eſſe admittẽdã nõ põt, nec dẽt ip-
ſe iudex a quo ſuper hoc ꝓnunciare: ſed ſatis eſt, ꝙ dicat, nõ ad
mitto appellationẽ. & rõ eſt, quia abſtinere a receptione appel
lationis, eſt facti, ſed pronũciare appellationẽ nõ eſſe recipien
dã eſt iuris, & iuriſdõnis, vt d. l. ſi cuius. & d. l. ſciendũ. & talis iu
riſdictio, & diffinitio nõ pertinent ad iudicẽ aliũ, q̃̄ appellatio-
nis, vt d. c. dilectus. & d. l. chyrographis. & ibi Bar. & idẽ Spe. in
d. §. nunc dicamus. circa fi. in ver. ſed cũ cognoſcere. merito ip
ſe iudex a quo, nõ põt ſuper hoc pronũciare ẽt ſi ↄſtaret appel
lationẽ nõ eſſe recipiẽdã. & ita Bal. in d. l. appellatione. col. pe.
& vide dicta in c. de priore. in prin. s̃. eo. & in c. vt debitus. j. eo.
ſuper gl. in ver. rõnabili cã. in prin. & de prędicta determinatio
ne eſt caſus in terminis in c. cũ ſuper abbatia. s̃. de off. dele. vbi
iudices a quo, pronunciauerũt appellationẽ interpoſitã nõ te
nere, nec admittendã eſſe, a qua interlocutoria non fuit aliter
appellatum. tamen nõ facit pͥudiciũ appellanti, nec iudici ap-
pellationis, & põt pronunciare appellationẽ ltĩmã, nõ obſt. in-
terlocutoria in ↄ̃riũ lata per iudicẽ a quo. ita tex. ibi ĩ gl. in ver.
ſuſpendať. vbi melius prædicta declarauit. & vide ẽt dicta in c.
de priore. s̃. eo. & in c. ex rõne. s̃. e. ¶ Itẽ aduerte, quia alio mõ
20 ſoluit hic D. Ant. ꝙ † legatus cognoſcebat hic de appellatione
interpoſita ad Papã, vt ſic cã inſtructã remitteret. & hoc idẽ fa
cere poſsit quilibet alius iudex inferior ſm eũ, quia tẽdit in fa
ciliorem exĩtũ cãæ appellationis, vt in c. cũ teneamur. s̃. eo. &
in c. 2. j. de matr. ↄt. ↄ̃ interdictũ eccleſiæ. ſed dicit hic Pan. hoc
dictũ nõ procedere in inferioribus iudicibus, & maxime in iu-
dice a quo, ꝑ tex. in c. ſi à iudice. eo. ti. in 6. vbi appellãs nõ tene
tur cõparere ad citationẽ iudicis a quo, niſi ad reuocationẽ gra
uaminis. ergo nõ teneť cõparere vt cãm magis inſtructã remit
teret. & iõ putat hic Panor. eſſe ſpãle in legato de latere, qui de
appellationibus interpoſitis ad Papã poſsit cognoſcere ad hũc
finem, vt cãm ipſam magis inſtructã remittat ad Papã. & ita lo
quiť tex. hic, & dictũ Spe. vt s̃. licet D. Ant. hic generaliter eũ
alleget, vt s̃. nec ob. ꝙ inferior poſsit cognoſcere de his, quæ tẽ
dunt in faciliorẽ expeditionẽ cãæ appellationis, vt d. c. 2. & d.
c. cũ teneamur. quia procedunt illa iura, quãdo vult prohibere
attentata, vel quãdo appellãs nõ ↄ̃diceret. & ita procedat d. c.
cũ teneamur. & d. c. 2. ſecus ſi appellãs ↄ̃diceret. & ita procedat
c. ſi a iudice, ſm Panor. ſed amplius dubitať, qũo credať hic re-
21 lationi † legati vnius ↄ̃ c. a nobis. s̃. de teſt. ſoluit Hoſt. ꝙ hic le-
gatus proceſsit de cõſenſu partium, vt ſit ſpãle in legato Cardi
nali, cui ex generali cõſuetudine ſtať, & crediť ipſius relatio-
ni, vt per gl. & Arch. 87. diſt. nobiliſsimus. ſed de iure cõi ſecus
ſm Spe. ti. 2. §. j. ver. ſed nunquid aduocatus. pro quo eſt gl. ſin.
in c. ſicut. j. de ſent. exc. volens, ꝙ in tertij præiudiciũ nõ credať
etiam legato Cardinali. & hoc quãdo nõ requiſitus a Papa ali-
quid referret. quãdo aũt requiſitus a Papa referret, an tunc ſit
ſibi credẽdum. vide de hoc ordinarie per Doc. in c. poſt ceſsio
nem. s̃. de proba. & in c. ſuper his. s̃. de fide inſtru. ¶ In gl. ĩ ver.
22 renũciaſſe. in fi. vult gl. ꝙ † electus poſsit renũciare ſuæ electio-
ni, ẽt poſtq̃̄ conſenſerit. nõ obſt. c. admonet. & c. ꝙ in dubijs. s̃.
de renũ. vbi dr̃, ꝙ nõ põt renũciari beneficio in manibus ſupe-
rioris, quia dicit hic Hoſt. ꝙ iſte erat electus in diſcordia. vnde
licet cõſenſerit, & ſit appellatum ad ſuperiorẽ, põt libere renũ
ciare. & ita trãſeunt hic Doc. ſed tu vide gl. ord. ĩ ver. renũciat.
in c. ſi electio. de ele. li. 6. an & quãdo electus poſtq̃̄ cõſenſit ele
ctioni, poſsit libere renũciare abſq; alio cõſenſu ſupioris, quã
do ãt qs hr̃et ius ĩ beneficio, & nõ ius ĩ re, abſq; dubio pͭ libere
renunciare, vt eſt tex. in c. ad audientiam. el 2. s̃. de reſcrip.

ADDITIO.

a ¶ In actibus vniuerſitatis debet concurrere maior pars totius vniuerſitatis. nõ autem maior pars comparatione minoris. vide Panor. & alios in c. cum omnes. de conſti. poſt gl. ibi. & vide Ang. conſ. 45. incip. vacante abbatia.

SVMMARIVM.

1 *Electores, & patroni poſſunt aſtringi per iuramentum ad eligendum magis idoneum, & vtilem.*

2 *An poſſit electio aſtringi ad alterum de duobus perſonis, aut de certo genere perſonarum.*

3 *Electus, & confirmatus non obſtante appellatione, debet conſequi poſſeſſionem.*

4 *An ſalua conſcientia poſſit eligi idoneus ſi potuiſſet eligi idoneor, & an valeat appellatio.*

5 . *Quando factum eſt certum, & de eo conſtat, omne id quod eſt licitum in foro iudiciali cenſetur permiſſum in foro conſcientiæ.*
6 *An ſenectus reddat quem inhabilem, vt non poſſit eligi.*
7 *An ſit præferendus magis diues, vel nobilis, vel magis doctus.*
8 *An in cauſa confirmationis pars poſſit proſequi aliam cauſam, quàm expreſſam in appellatione.*
6 *An confirmatio ſit ſententia diffinitiua. Et etiam ibi ad limitationem, & intelligentiam c. fi. de elect. in 6.*
10 *An electo, & confirmato agenti ad poſſeſſionem obſtet exceptio criminis, vel defectus iuris.*
11 *Si beneficium requiret ordinem annexum, an contra petentem conſecrationẽ, vel ordinẽ poſſit per viã exceptionis impediri poſſeſſio beneficij.*
12 *An contra prouiſum per viam collationis, vel prouiſionis poſsit exceptio criminis, vel alia opponi ad impediendum poſſeſſionem.*

CAP. XLVI.

COnſtitutis. Appellatio fruſtratoria poſſeſſionem confirmari nõ retardat.
h.d. vel ſic. Contra electum, & confirmatum regulariter exceptio, vel appellatio non admittiṫ ad impediendum electionis, & confirmationis effectum, ſed habita poſſeſsione poterit accuſari, vel denunciari. h.d. primo narrat factum. ſecundo diffinit ibi, nos ergo. tertio proteſtaṫ ibi, ſi q-
1 dem &c. ¶ No. j. ꝙ † ordinarius poteſt per iurationem aſtringere electores, vt eligant ſm Deum, & bonam conſcientiam magis idoneum, & vtilem eccleſiæ virum, & hæc adiuratio eſt loco iuri, vt hic in gl. 2. & idem Arc. 2. q. 5. ſi quis. & ex his infert hic Pano. ad notabilem, & vtilem practicam, ꝙ qñ ep̃s timeret ꝙ patroni pp preces aliorum, aut pp carnalem affectionẽ non præſentent magis idoneum, poſsit p̃nos aſtringere ſub iur̃o vel adiuratione, de qua hic, vt p̃ñtent magis idoneum, & vtilẽ eccleſię, qđ no. eligendus. n. non ſolum dẽt eſſe idoneus, ſed ẽt vtilis eccleſiæ, & alibi dicit tex. no. ꝙ ep̃s nõ dẽt eẽ cuſtos chartarum, & librorũ: & ſic ſolum intendere ſtudio lr̃arum, ſed ẽt in alijs exterioribus dẽt eſſe vtilis toti diœceſi. & ita dicit tex.
2 16. q. j. in canonibus. & facit c. licet. j̃. de regula. ¶ † Sc̃do no. ꝙ electio põt reſtringi ad duas perſonas eligendas. & hoc de voluntate eligentium, aut ex accidẽti. pone, ꝙ electio hẽt fieri de certo gremio, & non ſint ibi niſi duo idonei. facit c. abbate. de verbo. ſig. talis aũt regulariter dẽt eſſe electio libera, nec poſſet reſtringi ad vnam perſonam potius, q̃ ad aliam. de quo in c. cũ terra. s̃. de elec. ſm Imo. & vide in c. cum dilectus. s̃. de conſue.
3 ¶ Vltimo no. & ita allegaṫ, ꝙ † electus, & confirmatus non ob. exceptione, vel appellatione extraiudiciali, dẽt conſequi poſſeſsionem, de quo j̃. ¶ In gl. 3. in fi. cõcludit gl. ꝙ licet idoneior
4 ſit † eligendus: tñ ſatis eſt, ꝙ electus ipſe ſit idoneus, licet alius potuiſſet eligi idoneior, & ita ẽt dicit, ꝙ ſufficit p̃ñtatũ eſſe idoneum, licet alius potuiſſet idoneior præſentari, ſm glo. in c. 3. j̃. de iure patr. & vide ad prædicta gl. or. & meliorem, quæ ſit in iure, in c. licet. hic alle. in gl. ¶ Dubitaṫ, an ſalua conſc̃ia poſsit eligi idoneus, ex quo poterat eligi idoneior. D. Ant. hic, ꝙ nõ, per hunc tex. & gl. ſed glo. in d. c. licet ergo, refert in hoc opi. & concludit ꝯ̃rium, quia agens bonũ non peccat, licet poſsit agere magis bonum, ita ergo eligentes non peccant eligendo ido
a neum, licet idoneiorem eligere potuiſſent [a]. ¶ Alij vero tenent ꝯ̃rium, prout ibi refert Arch. dicens, ꝙ opi. illius gl. procedit in volũtarijs, ſed in neceſſarijs dẽt ſemper eligi melior, vt in d. c. licet. & facientes ꝯ̃rium, vulnerant, & lædunt conſc̃iam. & ita conſuluit Fed. in ſuo conſ. 90. qđ incip. Super dubitationũ articulis quæriṫ. Panor. hic concludendo, ꝙ a principio fuit appellatum, ne fieret electio niſi de idoneiori, tunc non valebit electio de idoneo, quia cũ de iure teneaṫ eligere idoneiorẽ, vt hic & in d. c. licet ergo. & in c. cũ dilecti. s̃. de ele. fuit iuſta cã appellandi, ita qđ ſaltem talis electio tractareṫ per ſuperiorem in cã appellationis. ſi vero non fuit appellatum, tũc teneret electio fcã de idoneo, vt in d. c. cũ dilecti. & c. cũ nobis olim. & c. cũ terra. s̃. de ele. eligentes tamen peccant, vt s̃. ¶ Et intelligit prædicta, quando in eodem collegio reperiṫ idoneior, aliàs nõ teneṫ eligere idoneiorem de alio collegio, quia honeſtius eſt, ꝙ idoneus eligaṫ de eodẽ, q̃ qđ fiat tranſitus ad idoneiorem alterius collegij. facit 61. diſt. nullus ep̃s. & qđ no. in c. cũ inter canonicos. s̃. de ele. & j̃. de reli. do. c. ĩter quatuor. vbi tex. no. & ita ſm eũ dẽt intelligi gl. & Bar. in l. cũ quidam. ff. de leg. 2. vbi voluit, ꝙ habẽs electionem tanq̃ bonus vir, ſatis eſt, ꝙ eligat idoneũ, & valet electio, licet potuiſſet eligere idoneiorem. conſc̃ia tamen non ſaluaṫ, quia in eleemoſyna impẽdenda idoneior dẽt eligi. 90. diſt. non ſatis, per gl. 42. di. quieſcamus. & facit tex. de conſec. diſ. 5. non mediocriter. ſed aduerte, quia electio fcã de idoneo, dũmõ ſit fcã a maiori parte c. eſt valida, licet potuiſſet eligi idoneior. & ita probaṫ in c. quia pp. de elec. iuncto c. cũ in cũctis. vbi ſatis eſt, ꝙ electus ſit idoneus. ergo in foro iudiciali talis electio non põt retractari & appellatio in ꝯ̃rium nõ dṙ legitima, ꝓut tenet gl. in d. c. licet ergo. & ſatis probaṫ hic in tex. vbi allegabaṫ, ꝙ alius eſſet idoneior, & magis vtilis eccleſiæ. & ꝙ iſte electus, & ꝯfirmatus erat impotẽs, & inutilis eccleſiæ: & tamen Papa hoc nõ reputauit ex hac cã app̃ſonem lt̃imam, ex quo electus erat idoneus. & hanc partem ſequiṫ Imo. hic in gl. proxi. vnde ꝯcludẽdũ vṙ, ꝙ in foro iudiciali electio de idoneo ſit valida, licet alius idoneior potuiſſet eligi, dũmõ ſit electus a maiori parte, & app̃ſo in ꝯ̃rium non vṙ lt̃ia, vt s̃. & hoc iure probaṫ. amplius ẽt eſt certum, ꝙ ius canonicũ inq̃tum diſpõit in foro iudiciali, ſemper tendit in ſalutem aĩæ, vt patet in c. cũ contingat. s̃. de iureiu. & in c. licet mulieres. eo. ti. in 6. vnde inferṫ, ꝙ ſi electio fcã de idoneo eſt valida in foro iudiciali, licet potuiſſet alius eligi idoneior: & eodem, & ſimili mõ id dicendũ in foro conſc̃iæ, quia ius canonicum nunq̃ iniecit alicui laqueum. 27. q. 2. de viduis. nec ſcienter defendit aliquem in peccato. s̃. de reſti. ſpol. c. lr̃as. ſi. n. eligere idoneũ induceret pc̃tm̃, ius canonicũ non validaret tũc electionem, quia eſſet ꝯ̃ iura s̃. dicta. cũ ergo electio de idoneo quãdo reperitur fcã a maiori parte capituli fiat canonis auctoritate. d. c. quia pp. & c. cum in cũctis. ergo nõ peccant eligẽtes. 23. q. 4. qui peccat. C. de adul. l. Gracchus. & pro hac parte vṙ hic tex. ſatis apertus. hic. n. electio fuit fcã præcedente adiuratione ep̃i de eligendo ſm conſc̃iam magis vtilem, & idoneũ. & tamẽ valet hic electio maioris partis. & q̃a ſatis eſt, ꝙ ſit ſeruata forma tradita a iure in eligendo: & iõ eſt ꝙ Papa non fecit hic vllã mentionem conſc̃iæ: nã ſufficit, qđ electus ſit idoneus. Papa. n. hic expreſsiſſet ſi electores ex his vulneraſſent eorum ꝯſc̃ias. c. per tuas. el 2. j̃. de ſymo. & c. ad audientiam. j̃. de deci. & ex his daṫ vna ſin. ꝯcluſio,
5 ꝙ de iure † canonico quando factũ eſt certum, & de eo conſtat oẽ id, qđ eſt licitum, & permiſſum in foro iudiciali cenſeṫ licitum, & permiſſum in foro ꝯſc̃ię. facit c. ſicut tuis. j̃. de ſymo. in fi. aliàs aũt ius canonicũ inijceret laqueũ, & peccarent exercẽtes actũ canonis auctoritate, ꝙ eſſet abſurdũ, vt s̃. ¶ In gl. ĩ ver.
6 impotentia. ibi, ex ſenectute. dic, ꝙ † impotẽtia ſenectutis impediens adminiſtrationẽ repellit a promotione, vt in c. Florentinum. aliàs Arc. hic alleg. ſed nõ repellit ſenectus eundẽ ꝓmotum, & qđ deberet dari coadiutor. j̃. de cler. ægro. per totũ. qđ procedit ẽt in p̃latis regularibus, vt tenuit Io. And. in c. fi. s̃. de ſup. negli. præl. & ſequiṫ hic Panor. ¶ In eadem gl. ibi, ſed nun-
7 quid eſt habenda rõ, &c. voluit gl. ꝙ certis partibus † ſit p̃ferẽdus, q̃ eſt ditior, & potẽtior, q̃a ꝑ talẽ melius ꝯſuliṫ eccleſiæ: ſed dicit Hoſt. ꝙ dẽt conſiderari ſtatus, & qualitas eccleſiæ, nã ſi eccleſia indiget potẽtia, quia hẽt poſſeſsiones, & caſtra iuxta emulos, & inimicos: tũc ſit p̃ferẽdus potentior, ar. c. officij. s̃. de ele. ſed vbi eccleſia indigereṫ ſc̃ia, puta q̃a ſit iuxta hr̃ticos, vel infideles, tũc ſc̃ia dẽt p̃ferri potẽtiæ. ar. c. in cauſis. de ele. vbi vero eccleſia indigeret diuitijs, puta q̃a ſit onerata debitis, tũc diuitię debẽt p̃ferri ſc̃ię, & potentię. ar. 10. q. 2. hoc ius. ceſſantibus vero p̃dictis qualitatibus nõ reꝓbareṫ electio fcã de illo, q̃ nõ eſſet diues, nobilis, vel potẽs, dũmõ aſs ſit idoneus ſm Hoſt. de quo ẽt ꝑ eũ. & Io. An. in c. j. j̃. de ꝯſangu. vbi ẽt quærunt quid ſi ꝯcurrant duo in electione ad ep̃atũ, quorũ vnus eſt Doctor in Theologia, alius in iure canonico, q̃s ſit p̃ferẽdus. & ꝯcludunt vt s̃. ſ. ꝙ ſi eccleſia eſt vicina hæreticis ſit p̃ferẽdus Theologus aſs dẽat p̃ferri canoniſta. quãdo vero aliq̃s eẽt mixtus peritus ĩ Theologia & iure canonico, deberet p̃ferri mero canoniſtæ, vl̃ Theologo. ar. c. ex parte. j̃. de cle. nõ reſi. ſm Hoſt. & Io. An. in d. c. j. & ſic ꝑ p̃dicta ſentit Hoſ. hic, ꝙ ſi eccleſia ĩdigeret viro potẽti, aut diuitijs, tũc electio fcã de nõ potẽte, vel nõ diuite, eẽt retractãda, q̃a licet ille in ſe ſit idoneus, tamẽ nõ eſt vtilis, ꝙ eſt notandũ ſm Panor. ſed certe, ꝓut eſt dictũ s̃. hic vṙ tex. in ꝯ̃riũ. vnde dicit Imo. hic, ꝙ licet in electiõe ante factũ ſit habẽda ꝯſideratio de prædictis qualitatibus, tamẽ quãdo electio eſſet fcã a maiori parte valent, dũmõ ſit fcã de idoneo, ꝓ id, ꝙ hṙ in d. c. quia pp. iuncto d. c. cũ in cũctis. nec veniret retractãda poſt factum, pro quo ẽt gl. no. in c. qñ vetus. 14. q. j. quæ refert de duobus electis, & cũ altera pars replicaret de potẽtia ſua, fuit reſpõſum, ꝙ Petro piſcatori ſucceſſorẽ quærimus nõ Auguſto, & ſic Imperatori, in quo cõſideraṫ potẽtia, & ſplẽdor domus. nõ ſic in adminiſtratiõe eccleſiaſtica, in qua p̃fuit Petrus, qui fuit piſcator, & filius fabri. vñ nõ eſt curãdũ de potẽtia, ꝓ quo eſt bonus tex. j̃. de præb. c. venerabilis. nec eſt p̃ſumẽdum pro aliquo rõne nobilitatis ſolius, vel potẽtiæ. 40. diſt. illud. & c. multi. & dic vt ibi no. & in d. c. venerabilis. ¶ In gl. in ver. rõnabile. in fi. tenet hic Io. An. ꝙ ſi ep̃s detuliſſet appellationi fuiſſet functus officio ſuo, & non potuiſſet amplius ſe intromittere, vel reuocare dilationẽ. de hoc tamẽ dic, prout plene hṙ in c. cũ appellationibus.

ADDITIO.

a ¶ Adde de electione mali hominis, qui tamen aliàs poterat eſſe vtilis eccleſiæ, an poſſit fieri. vide pulchrè Fel. in c. cum adeo. de reſcrip. in ver. nobilitas. vbi allegat dicta hic per Philip. & circa conſcientiam, vide pulchra verba Bal. in rubr. ſupra de iudicijs. 6. col.

tionibus.co.ti.in 6.In gl.in ver.quod aliam.in fi.ex glo.eliciun
8 tur tres ſolutiones. ¶Prima,ꝙ† ſit ſpeciale in confirmatione,
vt poſsit proſequi aliam cauſam,ꝗ̄ expreſſam in appellatione,
& hęc ſolutio hodie non procedit per c.vt circa.de ele.in 6.&
in cle.ꝯſtōnē.co.ti.non ob.iura allegata hic in gl.quia licet iu
dex in beneficialibus debeat ex officio ſupplere, & inquirere.
pars tñ ſic appellans quantum ad ſe eſt excluſa.ſ̄. de elec. cum
dilecti,in fi.per gl.in c.j.de ꝯceſ.præb.& eſt tex.ſ̄.c.proxi. ¶Se
cunda ſolutio eſt directè ꝯ̄ria p̄cedenti, vt non admittatur vo
lens proſequi aliã cãm. & iſta eſt vera ſ̄m Panor. & probaẗ hic
in tex. vbi ponderatur, quod tunc non expreſsit aliã cauſam.
¶Tertia ſolutio eſt,vt iſte repellatur rōne p̄ſumptionis, & ſu-
ſpitionis ortæ ꝯ̄ eum, ex quo cã expreſſa erat irrationabilis. &
ex hac ſolutione eſt notandũ,ꝙ vbi in ſnĩa,vel in appellatione
exprimitur certa cã,& annectitur cl'a generalis, & in alijs plu-
ribus cauſis &c. ꝙ tunc ſi cã expreſſa eſt irrationabilis p̄ſumiẗ
ſimilitudo, ꝙ aliæ non expreſsę comprehenſę ſub cl'a genera-
li ſint irrationabiles. facit c. ſi fortè. de elect. in 6. ſ̄m Panor.
melius facit c. ſedes. ſ̄. de reſcrip. quia cl'a generalis trahitur
ad ſimiles expreſſas. & aduerte, quia Hoſti. & Imo. hic faciũt
drīam, an ꝯfirmatio fiat cũ cãæ cognitione, & tunc cenſeatur
diffinitiua ſnĩa.& iō tunc in appellatione non requiritur cã ſi
cut in appellatione a diffinitiua. l. Seio.ff. co.ti.& poterit iuſti
ficari appellatio ex alia noua cã. ff. quod cum eo.l.finali.ſecus
ſi confirmatio fiat abſq; cãæ cognitione. tũc cenſetur ſnĩa in-
terlocutoria.iō in appellatione requireretur certa cauſa,& ex
9 alia iuſtificari non poſſet.j̄.e. c. vt debitus. † Subdit hic tñ Do.
Ant.ꝙ hodie ꝯfirmatio ſemper erit ſnĩa diffinitiua, cũ ſit ſer-
uanda ſolēnitas,de qua in c.fi.de elec.in 6.Sed certè melius lo
quitur Ioan.An.in c.auaritiæ,de elec.in 6.vbi ſingulariter vo-
a luit,[a] ꝙ licet ſi non ſeruatur ſolēnitas d.c.fi. ꝯfirmatio ſit nul-
la,vt ibi:tñ ſi ſeruatur,aut ꝯfirmatio fit in ꝯ̄dictorio iudicio op
poſitore opponente, & iudice iudicialiter ꝯfirmante:tunc eſt
quod ꝯfirmatio eſt ſnĩa diffinitiua. ſi vero nullus ꝯ̄dictor ap-
paret, & ſuperior confirmat ēt pręmiſſa ſummaria cãæ cogni-
tione.& iſto caſu ꝯfirmatio non hēt vim diffinitiuæ, & cenſe-
tur potius actus extraiudicialis. ꝙ eſt ſingulariter notandũ ad
intellectum d.c.fi.ſ̄m Panor.& ita in effectu voluit Imo.dicēs
quod licet hodie,procedatur in ꝯfirmatione ſine ſtrepitu,& fi
gura iudicij,vt in cle.diſpēdioſam.de iudi.tñ qñ ꝯfirmatio nō
eſt facta cum plena cãę cognitione, licet ſit ſeruata ſolēnitas,
d.c.fi.tñ ꝯfirmatio hēt vim interlocutoriæ ſ̄m eũ.& ex his pa-
tet,an & qñ appellatio a ꝯfirmatione iudiceẗ appellatio a dif-
finitiua,vel interlocutoria,& dic,vt ſ̄.¶In gl.fi.ibi.§.qualiter.
ibi pendebat lis de crimine quod irrogabat infamiã.iō illa pē-
dente non pōt promoueri rōne infamię. quia opi.promouen
di non dēt vacillare. facit quod no.in c. fi. de teſti.& 2.q.5.p̄-
ſbyter ſi a plebe.ſed hic loquitur in iam promoto,& ꝯfirmato
ꝯ̄ quem opponebatur exceptio,vt repelleret a poſſeſsione,&
hoc fieri non pōt: quia illa hēt ꝯñam ab actu confirmationis
iam perfectæ,& poſſeſsio eſt de conſecutiuis ipſius iuris acqui
ſiti. vnde ꝯueniens eſt, ꝙ hēat poſſeſsionem ipſius iuris ꝑ no.
in c.cum dilectus.ſ̄.de cauſa poſ.& in c.tranſmiſſam. de elec.
10 ¶†In eadem gl.in fi.ex hac gl. colligũtur multa ꝯ̄ria.& primo
de regula, qui agendum.lib.6.& quia ꝯ̄ hunc electum, & ꝯfir-
matum poteſt agi, vt hic dr̄. ergo deberet poſſe excipi. ſed gl.
reſpondet hic in fin. ideo enim repellitur exceptio, quia de-
bet eſſe proportionabilis ad modum agendi deductum in iu-
dicio,cũ exceptio ſit intentionis actoris excluſio. l. j. ff. de ex-
cep.& in c.j.ſ̄.de or.cogni.ſed in caſu iſto exceptio non pōt eſ
ſe proportionabilis, quia electus, & confirmatus non petit ali
quid iuris cum iam ſit adeptus per ipſam electionem, & ꝯfir-
mationē,vt d.c.tranſmiſſam.ſed petitur poſſeſsio, quæ habet
plurimum facti.j̄.de conceſ.præben.cum noſtris.& in l.j.ff.de
acqui poſ.ideo eſt,ꝙ hic repellitur exceptio non autem actio,
& ſic per viam accuſandi, vel denunciandi.& hęc rñſio colligi
tur ex dictis Inno.& aliorũ Doc.hic.nec obſtat,ꝙ eſſet hic ap-
pellatũ a ꝯfirmatione:& iō erat ſuſpenſa.ſ̄.eo.c. ſæpè,circa fi.
proſequendo appellationē videbaẗ agi de ipſa ꝯfirmatione,&
ſic de eo, ꝙ erat iuris. iō debuit admitti exceptio. pōt dici, ꝙ
ꝯfirmatio fuit hic facta extra iudiciũ:iō ſequens appellatio ex
traiudicialis non ſuſpendit actum p̄cedentē ſed ſolũ actũ,qui
fit poſt & ꝯtra appellationem ſubſequentem, vt eſt tex. no. in
c.cum nobis olim.ſ̄. de elec. ¶ Sed amplius prædictis obſtare
vr̄:quia agens ꝓ poſſeſsione beneficij dr̄ agere poſſeſſorio adi
piſcendæ, ſicut intentat hr̄s,vel bonorum poſſeſſor,qui agit ꝓ
poſſeſsione adipiſcenda,vt per gl.or.& Doc.in c.paſtoralis.ſ̄.
de cã poſ.ſed agenti poſſeſſorio adipiſcendæ ob. exceptio de-
fectus proprietatis iuris agentis ſi pōt incontinenti probari.l.
3.§.ibidem.ff.ad exhibendum.& in l.2.C.de edic.diui Adri.l.
fin.C. quorum bonorum. ergo eadem rōne in beneficialibus
deberet admitti exceptio concernens defectum iuris agentis,
cum non ſit ratio differentiæ. nam in temporalibus exceptio
non videtur proportionabilis, ex quo petitur poſſeſsio, quę
eſt quid facti conſecutiui ad ipſum ius acquiſitũ. & tñ ob. ex-
ceptio, vt ſ̄.ergo idem in beneficialibus. quare ꝯclude, ꝙ ali-
quando in beneficialibus,quis eſt ꝯſecutus plenũ ius in bene-
ficio, ſed petit poſſeſsionē. tunc ſi excipitur de crimine cũ in
ea iam admittitur exceptio,& impedit executionem.& ſi cri-
men fuerit probatum imponitur illi ſilentium. ſi vero nō fuit
ꝓbatum, tñ remanet infamia: & tunc inducitur illi purgatio.
& de his eſt tex.no.in c.accedens.j̄.de accu. ſi vero opponitur
exceptio criminis abſq; infamia,vel alia exceptio,quæ non ꝯ-
cludit defectum iuris ipſo iure,ſed illum poſſe priuari, puta ſi
opponitur aliquid per quod dr̄ caſſanda electio,vel confirma-
tio,vel ipſa collatio:& tunc talis exceptio ēt ſi offertur incon-
tinenti probari non ob.agenti poſſeſſorio adipiſcendæ poſſeſ
ſionis: ex quo iſte interim hēt verũ ius proprietatis, antequã.
caſſetur electio, ꝯfirmatio, vel collatio.ad hoc quod no. Ioan.
An. poſt Compo. in c.qđ ſicut.ſ̄.de ele.in gl.antepe. ſ̄m Imo.
hic col.6.& bene facit tex.in d.c.accedens.& in c. poſt electio
nem.in fi.j̄.de ꝯceſ. prębē.aliqñ opponitur exceptio ꝯcernēs
defectũ proprietatis, quia exceptio ſit talis ꝗ̄ reddit electionē,
vel ꝯfirmationem nullam:puta quia dr̄ facta per falſas,& ſur-
reptitias literas,ſeu dr̄ electores non habuiſſe ius eligendi,vel
ꝯfirmatorem ius confirmandi, ſeu collatorem ius conferen-
di.iſtis, & ſimilibus caſibus ſi opponens offert incontinenti ſe
probaturum debeat audiri etiam in beneficialibus, & ob. ex-
ceptio agenti poſſeſſorio adipiſcendæ, vt no. gl.ordi.in c.pri-
mo.& c.literas.ſ̄.de reſti.ſpo.& ſequuntur etiam Inn.& Doc.
in c.cum olim.ſ̄.de do.& ꝯtu.& in c.pe.ſ̄.de cauſa poſ.ſecus ſi
non poſſet incontinenti probari, per ea quę habentur in d. l.
3.§.ibidem.& in d. l. 2. & ita ſequitur hic Imo. & Panor.Et ex
his ſumitur ratio, quare Papa hic in tex. generaliter excluſit
hunc opponentem. dic quod ideo quia regulariter agenti in-
terdicto adipiſcendæ non ob. exceptio defectus proprietatis,
niſi in caſibus.ſ̄.expreſsis. & ſic regulariter probibetur excep
tio ante adeptam poſſeſsionem. Item, quia hic erat præſum-
ptio contra hunc friuole appellantem,quod malitioſè excipe
ret cauſa differendi poſſeſsionem illius, ar. c. ſi forte.de elec.
in 6. Item quia nullam exceptionem oppoſuerat de exceptio
nibus,quæ poſſunt opponi contra electum, & confirmatum,
ideo Papa generaliter eum excluſit. ¶Secundũ cōtrarium ad
hunc tex.& c.ſuper his.j̄. de accu. ſed dicas, quod ibi ideo ad-
mittatur exceptio, quia reſtabat conſecratio, vel benedictio
poſt cōfirmationem, vnde reſpectu illius iuris de futuro, nō-
11 dũ acquiſiti bene admittitur exceptio.†.vnde infert hic Inno.
quid ſi dignitas,vel beneficium requirit certum ordinem, an
ꝯ̄ petentem conſecrationem,vel ordinem annexum illi bene-
ficio poterit per viam exceptionis impediri poſſeſsio benefi-
cij.conclude quod aut talis exceptio fuit diſcuſſa tempore ele
ctionis,vel confirmationis.& non debet tũc admitti ne de de-
licto eiuſdem hominis ſępius quæratur.j̄. de accu.c.de his.l.li
cet.ff.nautę caupones ſtabu. ſi vero non fuit diſcuſſa, tunc ad-
mitteretur exceptio. ex quo petitur id quod eſt iuris acquirē-
di in futurum, vt in d.c.ſuper his.vbi Inn.idem tenet,& ita vr̄
hic reſidere,& ſequitur etiam Hoſt. & Panor.in d.c. pe. circa
fi. ¶Quid autem quãdo petitur aliquid,quod habet in ſe exe-
cutionem illius iuris:puta in petente ſigillum, an poſsit impe
diri per viam denunciationis & exceptionis. vide quod no.in
12 c.j.j̄.vt eccleſiaſtica beneficia. ¶† Vlterius aduerte ſingulari-
b ter, quia diſpoſitio [b] tex.in c.fi.de elec.in 6. non habet locum
in collatione beneficiorum, vel in prouiſionibus prout tenet
glo.or.fi.ibi.qa licet collatio beneficij habeat vim electionis,
& ꝯfirmationis:& ſimiliter prouiſio,vt per gl.no.in c.j. de ele.
in 6.tñ his caſibus, quia excipiens non habuit facultatem op-
ponendi licet excipiens a crimine non audiatur contra illum
cui eſt facta collatio,vel prouiſio,niſi ſit exceptio criminis cũ
infamia,vt d.c.accedens.tamen alia exceptio bene poterit op
poni, vt impediat acquiſitionem poſſeſsionis. & ita ſequitur
Do.Ant.& Imo.in d.c.pe.in fi.ratio eſt,quia iſte qui nunc exci
pit non habuit facultatem opponendi tempore collationis,
vel prouiſionis. vnde non eſt quid ſibi imputetur. & quia col-
latio,& prouiſio cōiter fit clandeſtinè non præcedentibus ali-
quibus edictis.ideo eſt pręſumptio contra eas,vt in d.c. vt no-
ſtrum.& ex his rationibus voluit Panor.in d.c.pe.ꝙ ꝯ̄ clande-
ſtinè prouiſum per collationem, vel prouiſionem poſsit etiã
opponi exceptio criminis abſq; infamia ad impediendum, &
differendum effectum poſſeſsionis. & ita dicit,ꝙ poſſet limita
ri d.c.accedēs.ſed certè ibi indiſtinctè dr̄,ꝙ ſola exceptio cri-
minis

ADDITIONES.

a ¶Singularis declaratio ad c.fi.de elect. in 6.

b ¶Diſpoſitio c. fi. de elect. in 6.non habet locum in collatione beneficiorum.

minis non impedit exceptionē.& loquitur tex.in clandeſtine
prouiſo non p̄cedētibus edictis ſolēniter.& ēt eo caſu,quo nō
potuit culpa imputari illi excipienti:iō tutius vr̄ in hoc tene-
re id quod tenet Butr.& Imo.in d.c.pe.ꝙ ſola exceptio crimi-
nis non obſtet,ſed alia exceptio ſic,vt s̄. eſt dictū. & ex his rō-
nibus videretur idem in excipiente ꝯ electum, & ꝯfirmatū pe
tentē poſſeſſionē ſi excipiens non habuit facultatem ſe oppo
nendi, puta ſi ꝯfirmatio fuit clandeſtinè facta ſm̄ Inno. in d.c.
pe.quod dictum dicunt Doc. ibi eſſe ſingl̄r menti tenendū ꝯ
2 cos,qui faciunt proponi qn̄q; edicta clandeſtinè. [2] & tempo-
ribus,quibus veriſimiliter non hr̄ notitia:puta in hora prādij,
vel de ſero tarda hora, aut faciunt amoueri poſtea ſecretè,
& incontinenti illa edicta,vt non deueniant ad notitiam par-
tis.iſtis eñ caſibus audietur excipiens poſt electionem & ꝯfir-
mationem.& ita dicunt poſſe limitari d.c. fi. de elect. in 6. qd̄
ēt eſt notādū ad p̄ſentatū per p̄ronos,& inſtitutū, ſi edicta fue.
runt clādeſtina,vt s̄.& vide de his plenius per Doc. in c.pe. &
in c.cum olim.s̄.de do.& ꝯtu. ¶Tertium, & vltimum ꝯriū de
c.tantis Daniel,hic allegato in gl.& pro ꝯrio, & de c.omnipo-
tens.j̄.de accu.vbi pendente accuſatione alicuius non poteſt
quis interim promoueri ad beneficium, ſed hic in tex.pende-
bat controuerſia,& iudicium, ergo &c. ſed dicas,ꝙ in ꝯrio ac-
cuſatus ante promotionem. ſed hic iſte fuit electus, & confir-
matus ante exceptionem,& ante accuſationem,& appellatio
nem.& ſic non ob. contrarium. ¶Extra gl. Inn. hic tractat de
effectu, & viribus appellationis extraiudicialis. & dic plene p̄
eum, & Imo,ſed tu vide, vt de his dicetur.j̄. eo. in c. bonæ,

ADDITIO.

2 ¶Edicta non debent proponi clandeſtinè,vel hora incongrua. Et adde Fel.in c.ex parte Decani.de reſcrip.5. col.vbi allegat iſtum hic.

SVMMARIVM.

1 *Locus debet eſſe tutus non ſolum partibus, ſed omnibus alijs habentibus interuenire.*
2 *An ſufficiat locum eſſe tutum procuratoribus, licet non ſit tutus domino principali.*
3 *Quando quis citatur ad locum non tutum toties non poteſt appellare, & quoties citatur licet in prima, vel ſecunda citatione comparuerit, & non appellauerit.*
4 *Exceptio loci non tuti poteſt opponi in quacunque parte iudicij.*
5 *Si aliquis eſt citatus vltra vnam diætam, & a principio non oppoſuit, an poteſt quandocunque opponere.*
6 *Licet enim partes ſint litem conteſtatæ tempore feriarum, tamen poterit quælibet pars poſtea ad actus futuros allegare ferias in quocunque tempore iudicij.*
7 *In quacunque parte Iudicij ſemper bannito poteſt excipi, & obijci, quod non debet audiri licet iam cum ipſo ſponte fuerit litigatum.*
8 *Nota regulam in materia appellationis, quod vbi grauamen habet cauſam continuam & ſucceſſiuam, ſemper dicitur eſſe infra 10.dies, & ſemper poteſt appellari.*
9 *A captura ſemper, & omni tempore poteſt appellari, & dicitur grauamen habere cauſam ſucceſſiuam, & ſemper vltra 10.dies.*
10 *Si locus eſt notoriè non tutus, an notorium excuſet ab onere allegandi, & comparendi.*
11 *Vide ibi notabilem differentiam inter ſuſpitionem ratione loci, & ratione iudicis, an ſi iudex ſit notoriè ſuſpectus, debeat cauſa ſuſpitionis allegari, & excipi.*
12 *Litigando coram iudice ſuſpecto, pars cenſetur renunciare exceptioni ſuſpitionis, non ſic in loco non tuto.*
13 *An citatus ad locum non tutum poſsit ſtatim appellare, & non comparere, vel teneatur excipere, quando eſt particulariter citatus.*
14 *An proceſſus agitatus contra citatum in loco non tuto ſit nullus ipſo iure, vel ſit neceſſaria appellatio.*
15 *An exceptio loci non tuti poſsit per quemcunq; proponi abſq; mandato.*
16 *Quando allegatur locus non tutus debet exprimi cauſa in particulari, & non ſufficit in genere.*
17 *Quæ ſint in conſideratione, quod locus dicatur non tutus.*
18 *Quid ſi allegatur locus non tutus pp̄ inimicitias propriæ ciuitatis.*
19 *Quid quando non poſsit haberi acceſſus, niſi per terras inimicorum.*
20 *Quid quando non habet bonum ſtatum in loco, puta eſt Guelfus, & ibi regant Gibellini.*
21 *Poteſt allegari locus non tutus, etiam ſi proceſſerit hoc ex propria culpa.*
22 *An inimicitia excuſet, vel proſit ſi procedit propria culpa.*
23 *Quid ſi in loco eſt peſtis, vel intemperies aeris.*
24 *An teneatur quis comparere ſub literis de ſaluo conductu.*

CAP. XLVII.

EX parte tua. Appellari poteſt, ſi quis cita-
tur ad locum non tutum etiā
ſi in reſcripto ſit clauſula appellatione remota.h.d.
& primo ponitur deciſa conſultatio. ſecūdo reſpō
ſio. ſecunda ibi, præſenti &c. ¶No.primo vnum caſum,in quo
eſt licita appellatio, licet cauſa ſit commiſſa appellatione re-
1 mota. & de hoc dicetur in c.paſtoralis. j̄.eo. ¶†Secundo tene
menti tex.ibi, vel tui &c.& ita allegatur,quod locus in quo de
bet agitari iudicium nō ſolum debet eſſe tutus ipſis partibus,
ſed ēt alijs omnibus habentibus in iudicio interuenire,prout
2 ſunt aduocati,& teſtes,vt dicit gl.hic.¶†Sed an ſufficiat locū
non eſſe tutum procuratori,licet non ſit tutus domino.Inno.
vr̄ hic velle, quod ſic,cum ſatis ſit mittere procuratorem. ſed
Hoſt.hic contra, quia locus debet eſſe tutus vtriq; ſimul.nam
beneficium iuris,ꝙ hēt pars,vt poſſit per ſe,vel per procurato
rem non dēt ſibi auferri,vt l.j.§.vſus.ff.de procu. ideo ſi locus
non eſſet tutus procuratori eſſet auferre parti beneficium iu-
ris ſm̄ Bal. hic.& idem eꝯ licet locus eſſet tutus procuratori ſi
tamen non eſt ſecurus domino non ſufficeret, quia fortè eſt
talis cauſa,in qua quis aut non vult, aut non cogitur cōſtitue-
re procuratorem ſecundum notata in c.2.s̄.de proc. ſm̄ Imo.
& Panor.hic dicentes,ꝙ de his eſt tex.ſatis apertus hic ibi, tui
&c. & idem gl.hic.& eſt ēt bonus tex. & gl. in cano.ſi nō ꝯiu-
gij 23.q.2.pro quo ēt gl.in ver. ſecure. in c. bonæ el j. de elec.
3 & ēt vide.j̄.col. 6. ¶†Tertio no. ibi quoties &c. & tene menti
ſingulariter,ꝙ quoties quis citatur ad locū non tutum:toties
poteſt appellare:licet in prima,vel ſecunda citatione non ap-
pellauerit.& rō eſt, quia grauamen toties reiteratur, quoties
citatur ad locū non tutū. iō ſemper a nouo grauamine pōt ap
pellari.imo magis ſingl̄r eſt notandus hic tex. ad hoc, ꝙ ſi ali-
qs fuit citatus ad locū non tutū & cōparuit, & nihil oppoſuit.
tñ iterū citatus poterit denuò opponere,licèt ab initio nō op
poſuiſſet.vñ iterū tene mēti,ꝙ p̄ cōparitionē,& ſuſcipiēdo iu
diciū nō vr̄ qs approbare,& ꝯſentire in locū iudicij,nec renū-
ciare exceptioni de loco non tuto,cum tex. hic dicat quoties
&c.& ita tenuit notanter Bal. in l.perēptorias.C. ſent. reſcin.
non poſ.col.5.vbi refert Archi.hoc idē tenuiſſe 3.q.9. in can.
hortamur, & ratio eſt, quia ſuſpicio renouata non conſumit.
iō iterum citatus poterit excipere, & quaſi a nouo grauami-
ne poterit appellare, quia toties grauatur quoties citatur; &
arctatur ad comparendū,vt in hoc tex. & hoc idē ſequit̄ Imo.
4 in c.dilectus filius, in fi. s̄. de reſcrip. † vnde dicit Imo.hic per
hunc tex. ꝙ exceptio loci non tuti pōt opponi in quacunque
parte iudicij ēt poſt litem conte. quod no.de quo. j̄. ¶Et ex p̄-
5 dictis inferuntur quinq; notanda dicta. ¶†Primo,ꝙ ſi aliquis
fuit citatus vltra vnam diętam,& ſic ad locū non idoneū: ſi ꝯ-
paruit,& litigauit ſponte,& nihil oppoſuit.tamen ſi iterū cita
tur ad dictū locū poterit excipere ēt poſt litē cōteſtatā. al̄s ſe-
queretur, ꝙ ſemel grauatus poſſet iterum, & pluries grauari,
quod eſſe non dēt arg c.peruenit.j̄.de cenſi. vnde licet de pri
ma citatione,vel ſecunda nō poſſit cōqueri, ex quo ſpōte cō-
paruit:tamen ex nouo grauamine,quod tunc infertur,ex quo
iterū citatur,& trahitur ad locū non idoneū: & ſic vltra vnam
diætam poterit excipere.ar. c.inſinuante.s̄.de of.deleg.& op-
timè p̄batur hic in tex.ibi quoties &c. & hoc fuit originale di-
ctum Vincen.in d.c. dilectus.& ſequūtur ibi Do.Ant. & Imo.
in fi. & Spe.in ti.de cita.§.j.ver. quid ſi reus citatus.& idem te-
6 nent Butr.& Imo.in cle.cām.de elec. col.13. quod no. ¶†Se-
cundo infertur ex p̄dictis,ꝙ ſi aliquis citatus tp̄e feriato ob vti
litatē hominū cōparuit,& ſponte iudiciū ſuſcepit,& de ferijs
nihil excepit:tamen iterū citatus poterit excipere, qa licet de
prima,vel ſecunda non poſſit citatus conqueri,ex quo cōpa-
ruit,& nihil excepit, tamē ex noua citatiōe, & ſic ex nouo gra
uamine poterit opponere, quia ſemel comparendo nō intelli
gitur renūciaſſe exceptioni de ferijs,quo ad actus futuros.vn-
de poterit poſtea obijcere de ferijs, ne procedatur. actus. eñ
iudiciarij ſunt ſeparati, & inducitur ſolū tacita renunciatio in
actibus in quibus ſcienter litigatur in alijs aūt nō.& ſic ex no-
uo grauamine poterit opponi. & ita tȝ Imo. in c.fi.in fi.s̄. de
ferijs.& bene facit ad hoc gl.in ver. partibus. in cle. ſæpè, in fi.
de ver.ſigni.& hoc idem ſequitur Do.Ang.in l.j.in prin.ff. de
ferijs.per tex.ibi in ver.alterutro.qui hoc clariſſimè probat in
fi.licet eñ partes ſint litem conteſtatæ ſponte tp̄e feriarū: ta-
men poterit quælibet pars poſtea ad actus futuros allegare fe-
rias in quacunq; parte iudicij.nec ob.ꝙ exceptio dilatoria nō
poſſet opponi poſt litem conteſtatam.s̄.de re iud.c.inter mo
naſterium.& de excep.c.paſtoralis.& C.de procu.l. ita demū,
quia procedit reſpectu effectus iam conſummati,ſed non re-
ſpectu conſumādi:ſicut eſt tex.in d.l.j. in fi. ſm̄ Ang. ibi,& iſta
etiam ſit ratio no.ad hunc tex. & ad pręcedentia dicta, quare
exceptio loci non tuti pōt opponi poſt litem conte. & in qua-
cunq; parte iudicij licet ſit dilatoria,vt s̄. per Imo. & p̄ Spe. in
7 d.ver.qd ſi reus.¶†Tertio infert̄ ex p̄dictis, & ex rōne tex. no-
ſtri hic,ꝙ licet ex forma ſtatuti bannitus non debeat audiri:ta
men ſi egit in iudicio,& reus citatus ſponte cū eo litigauit:po
terit tamē poſtea,quo ad actus futuros excipere,quia quoties
audit̄ bannitus,toties vr̄ ſuperuenire de nouo grauamē: & de
grauamine poterit opponi.arg.tex.hic ī verbo,quoties, & ita
tenet Iac.But.in l.adulterium.C.de adul.& ſequitur Imo.in d.

c.dile-

c.dilectus,in fi.ſ.de reſcrip.& Bal.in c.de teſtibus,in fi.ſ.de teſti.ſimile dicimus in exceptione excõicationis,quia licet reus ſuſcepit ſponte iudiciũ cũ actore excõicato, tamen quo ad actus futuros poterit poſtea excipere,vt in c.pia. de excep.in 6. quaſi ex nouo periculo excõicationis,ſicut hic in tex.ex nouo periculo loci non tuti.facit c.exceptionẽ.ſ.de excep. ¶Quarto infertur ex prædictis, & ex iſto tex. ꝙ vbi exceptio, & ratio grauaminis hñt cãm ſucceſsiuam, non momentaneã: tunc non conſumitur, nec finitur ius excipiendi per litem conteſ. imo poterit ẽt poſt litem conteſtatam excipi,quo ad impediẽdos ſimiles actus futuros, & ſic ex nouo grauamine: & ita di-
8 cunt Io.An.& Imo.in d.c.dilectus.¶†Quinto,& vltimo infertur ſingulariter,& ꝓbatur ex tex.hic, ꝙ vbi rõ & exceptio grauaminis hñt cãm ſucceſsiuã nõ momẽtaneã ſemp de nouo oritur ius appellandi. & pp hoc dr̃ hic, ꝙ quoties quis citatur ad locũ non tutum,toties põt appellare, quia grauamen hẽt cãm ſucceſsiuã.& quoties de nouo citatur, de nouo grauat̃, vt hic in tex.per quẽ tene menti.no.r̃am in mã appellationis. ꝙ licet alias a grauamine iudiciali,vel extraiudiciali ſit appellandum.j. 10. dies a.die illati grauaminis, & poſtea appellari non poſsit,vt in c.concertationi.eo.ti. in 6.tamen illud eſt verum,quãdo grauamẽ fuit momentaneũ.ſecus ſi hẽt cãm ſucceſsiuã,vt ſ.iõ a grauamine,quod eſt ſemp in fieri ſemper na-
a ſcit ius appellandi.ᵃ vnde ſemp dr̃ eſſe.j.10. dies a die grauaminis,ex quo ſucceſsiuè grauat̃. facit ad hoc bonus tex. in l. j. §. pen.ff.de vſuf.accreſcendo.vbi quotidie dr̃ cõſtitui vſusfr. pp continuam,& ſucceſsiuã potentiã concedentis. & hanc r̃am ſequitur,& tradit Spe.in ti.de appel.§.reſtat.col.vlt.in prin.in ver.& no.licet ĩ ɔ̃riũ faciat gl.in l.eũ qui.§. in popularibus. ff. de iureiuran.dum loquitur de eo, qui tenet aliquid appẽſum ſ.viã publicã.ſed certe illa gl.reprobat̃ a Doc.quia cõtinuando illud appenſum quotidie dr̃ delinquere, cum hẽat cãm ſuc-
9 ceſsiuam,vt ſ. † hanc ẽt concluſionẽ in mã appellat. ſequitur Bal.in l.2.C.de ep̃ali audi.ante mediũ,in ver.2. q̃ritur quidam ſtetit in carcere &c. dicens,ꝙ licet aliquis nõ appellauerit a ꝑcepto de capiendo,vel a captura ſecuta.j.10.dies,& ſteterit in carcere per menſem,& vltra,poterit appellare, quia ſucceſsiuè grauat̃ ſtando in carcere, & in grauamine ſucceſsiuo non currit tp̃s appellandi,cũ ſemp a p̃ſenti grauamine poſsit appellari,vt hic in tex.& ſ.eſt dictum, q̃ oĩa ſingulariter tene mẽti. ſed aduerte diligenter,quia appellans dẽt eſſe cautus: nã ſi appellaret a præterito grauamine, & allegaret cãm grauaminis de ꝑterito non poſſet,cum iam ſit lapſum tp̃s 10.dierũ:ſed dẽt appellare ex cã grauaminis de pręſenti. tunc eñ cũ dicat̃ eſſe j.10.dies ex quo grauamen hẽt cãm ſucceſsiuã,& de præſenti: iõ merito ꝓcedit appellatio:alias ſecus foret,vt ſ. & ita Butr. & Imo.in c.cãm.de elec.col.13.tene menti,quia eſt magna,& vtilis limitatio ad iã dicta. Aliam limitationẽ vide per Bal. in addi.ad Specu.in ti.de appel.col.2.in fi.nã prædicta ꝓcederẽt, niſi iudex pronunciaret expreſsè locũ eſſe tutum, vel fuiſſe iuſtè carceratũ. tunc eñ foret neceſſariũ appellare .j. 10. dies a die ſniæ:alias tranſiret in rẽ iudicatã. & non poſſet poſtea appellari.facit quod no.Inn.in c.2.de dila.& hoc idẽ voluit Bal. in d.c.de teſtibus.ſ.de teſti.in fi.ſi iudex pronũciaſſet bannitũ, vel aliũ iudicandum.& ita intellige dicta.j. in ver. 3. infertur.
10 ¶†In gl.prima in princ.ſuper hoc ar. an citatus ad locũ notoriè non tutum teneat̃ cõparere,& excipere, an poſsit nõ cõparens ſtatim appellare.Panor.& Doc. hic referunt multas opiniones,ſed tu concludе,ꝙ aliquando eſt notoriũ,locũ non eſſe tutum,& tunc non tenetur cõparere,quia citatio eſt notoriè iniuſta,iõ nõ arctat citatũ.ita ꝓbatur in cle.paſtoralis.§.Piſana.iuncta glo.de ſen.& re iudi. nec eſt neceſſe tunc appellare. & ita tenet Bar.in l.de ętate.ff.ad Trebel.& in l. ſciẽdũ. ff. de leg.& ita Pan.Imo.hic ĩ fi.& amplius ſinglr̃ ꝓbat̃ in d.§. Piſana,ꝙ dicto caſu non eſt neceſſe mittere,excipere,ſeu allegare de loco non tuto. & licet alias notorium excuſet ab onere probandi,vt in c.3.ſ.de teſti.cog. tamen nõ ſolet excuſare ab
b onere proponendi,& allegandi, quia debet ſaltẽ allegari, ᵇ vt voluit gl.ſing.in cle.appellãti.eo.ti.& ſequitur Io.An.& alij Doc.in c.2.ſ.vt li.non cõte.licet gl.j.ibi dixerit ɔ̃rium,& male.ſed tamen in caſu noſtro,quando eſt notoriũ,locũ non eſſe tutum,tunc notoriũ excuſat nõ ſolum ab onere probandi,ſed ẽt ab onere cõparendi,& allegandi, vt ſ. & ita dixit ſingulariter Inno.in c.præterea.ſ. de dila. & ſequuntur ibi Do. Ant.& Imo. & idẽ tenet Imo. & Panor.hic in fi. & licet cautius eſſet ſm Inn.in d.c.præterea.mittere ad allegandum de loco nõ tuto per no.5.q.3.in c.ſi ægrotans.tamen hoc nõ eſt neceſſariũ,
11 quando notoriè conſtat, vt ſ. † & in hoc eſt notabilis differentia inter ſuſpitionẽ rõne loci,& rõne iudicis:quia q̃tuncunq; iudex ſit notoriè ſuſpectus, tamen notorium non releuat ab onere proponendi, & excipiendi,quia tenetur quis comparere,& allegare de ſuſpitione iudicis etiam notoriè ſuſpecti ſm

Ioan.And.& alios Doc.in d.c.2.& tenet Pau.in d.cle. paſtoralis.& in cle.quia contingit.de relig.do.licet gl.& Arch.in hoc velint contrariũ.2.q. 6. quoties, el j. ꝙ ſtatim poſsit recedere appellans, & non bene. & ratio dr̃iæ inter ſuſpicionem loci, & iudicis ſit, quia eo ipſo,ꝙ quis citatur ad locũ notoriè non tutum ſtatim grauatur, vt ſ. ſecus ſi citatur coram iudice notoriè ſuſpecto,quia poſsibile eſt,ꝙ faciat iuſtitiam.vnde ẽt filius põt eſſe iudex in cauſa patris,niſi recuſetur. l. in priuatis. ff.de iud.dẽt ergo allegari ſuſpitio iudicis,& recuſari,& notorium non releuaret ab onere allegandi, & excipiendi, vt ſ. &
12 ita ẽt tenet hic Imo.in fi.quod tene menti.¶†Alia eſt dr̃ia, q̃a litigando ſcienter corã iudice ſuſpecto cenſetur quis renunciare exceptioni ſuſpicionis ex illa cã,vt in c.inſinuante.ſ. de offi.dele.non ſic in cõparendo, & litigando in loco nõ tuto, vt eſt tex.hic in ver.quoties. & eſt dictum ſ. in vltimo notabi-
13 li. ¶†Sed vlterius, quo ad principalẽ dubitationẽ,quando nõ conſtat notoriè de loco non tuto, an citatus poſsit ſtatim appellare,&.nõ cõparere Inn.hic vr̃ velle,ꝙ ſic.& idem Io.Mo. in c.concertationi,eo.tit. in 6.Hoſt.vero hic ɔ̃dicit dicens, ꝙ tenetur quis comparere,& excipere, & ſi iudex non admittit, tunc poterit appellare.& hanc opi.ſequitur Archi.in c. venerabilibus.§.hoc ipſum.de ſen.exc.in 6.vbi dicit eſſe caſum de hoc.ſed Io.An.hic concordando opiniones dicit,ꝙ dẽt proponi exceptio,niſi eſſet ſibi periculoſum proponere, vel niſi notoriè locus non ſit tutus,tunc enim citatio non arctat citatũ, vt in d.cle.paſtoralis. alias ſit neceſſaria exceptio,& ſi non admittitur poterit appellari,quia ſi non exciperet priuaretur iudex ſua iuriſdictione abſq; culpa, ſi fortè ignorabit locum nõ tutũ.ſicut ſi producitur falſum inſtrumẽtum, vel falſus teſtis dẽt excipi de hoc,& ſi non admittitur exceptio dẽt appellari ſm Io.An.¶Sed aduerte, quia ſi grauamen proceſsit ex culpa iudicis: puta,quia iudex ſciuit, vel ſcire debuit locum nõ tutũ, tunc immediatè poterit appellari abſq; alia exceptione arg. c.j.ſ.de dila.& ita ſequitur hic Panor.col.4. & Ioã.An.ſ.& in hoc oẽs Doc.cõcordant.facit c.ſi duobus.ſ.eo.in ver.cognouerit. & notatur in l.q̃ſitum.ff. de re iud. imo videret̃,ꝙ tunc proceſſus ſit nullus ipſo iure, ex quo iudex ſciuit impedimentum,vt eſt tex.in d.c.ſi duobus.& in d.l. q̃ſitum, & Bart. ſi vero iudex ignorauit,& ſic nõ proceſsit grauamen ſua culpa, Io. And.vt ſ.tenuit,ꝙ ſit neceſſaria exceptio, & primo appellari non poſsit,quia iudex nõ tenetur credere,niſi probetur,vt notatur in ca.ex parte A. ſ.de teſtibus. fallit, quando ſecurè non potuit proponi,tunc enim excuſaretur.& ita ſequitur hic Panor. diſtinguendo,ꝙ ſi exceptio potuit ſecurè proponi, tunc dẽt excipi,& probari,& ante appellare nõ poſſet,alias ſecus.& dicit quod ꝓ vtroq; dicto eſt tex.in d.c.venerabilibus.§.hoc ipſum.cum ſequenti. & hanc partẽ ſequitur Imo. in d. l. de ętate. diſtinguendo an cã ſit leuis, vel grauis,ita ꝙ debuerit mittere procuratorẽ, vel nõ. & in hac ſententia reſidet Do. Ang. in ſua diſputatione,quæ incipit, Bononien. ſuæ ciuitatis bannitus,in 4.dubio.dicens,ꝙ ſi potuit comparere per procuratorem dẽt excipere ſi potuit inuenire idoneum, vt in l. Papinianus exuli. ff.de mi.& in l.ad cognitionẽ. & ĩ l. ſed & ſi ꝑ ꝑtorẽ. §.j ff.ex qbus cau.maio.ał's excuſaretur, quia paria ſunt nõ inuenire procuratorem,vel non inuenire idoneũ,idest ſufficientem.tex.eſt in l.idemque,in princi.ff.mandati. & gl. in l.feminis.ff.de procur.& Bar.in l.de pupillo.§. ſi quis ipſi prætori. ff. de noui ope.nuncia.& prædicta intelligit Ang. quando locus non eſſet tutus ratione perſonæ,alias ſi timeret ẽt cauſæ,& litiũ inferri: puta,quia ſit exul propter partialitates, q̃ hodie ĩ Italia maximè vigent,vel haberet litigare cum multum potẽtibus.tunc enim per procuratorem comparere tenetur, quia non ceſſat timor cauſæ, ſeu litis. locus enim debet eſſe tutus omni reſpectu,& ſic reſpectu cauſæ,& partis,vt hic in tex.& in l.ſi locus.ff.de iudi. & iſto caſu poſſet ante omnia licitè appellare etiam de iure ciuili per notata in l. ſi quis prouocatione. C.eo.ti.ſm Ang.in dicta eius diſputatione. ¶Tamen aduerte ad ea,quę dicit Ang.de procuratore.& Imo.in d.l.de ætate.nã melius videtur tenendum, prout eſt dictum.ſ.in prin.quia ſatis eſt,ꝙ locus ſit tutus Domino,vel ſuis,vt hic in tex.alternatiuè loquente.ſufficit ergo, ꝙ in vno ſit timor,vt in regula,in alternatiuis.li.6.& iõ de hoc dicas,prout eſt dictũ.ſ.in tex.¶Sed quantum ad principalem dubitationem Pau.in d.cle. paſtoralis.tenet,ꝙ citatus ad locum non tutũ poterit ſtatim appellare etiam ſi non opponatur exceptio etiã ſi iudex hoc ignorauit, quia ſufficit grauamẽ reipſa:licet iudex ex animo grauare nõ inten-

ADDITIONES.

a ¶A grauamine ſucceſsiuo poteſt appellari poſt decem dies. Adde dicta in c.ſuper eo.2.ſ. c.j.col.& ſeq.

b ¶Notorium licet nõ dẽat probari,debet tamen allegari. Vide Fel.in c.cũ ordinem.de reſcri.col.13.vbi multa ad illam gl.in cle.appellanti.

intendat per nota,j.eo,cum cãm.& ita ſequitur hic Do. Anto.
& pro hac parte videtur hic caſus non cauillando tex.dr̃ enim
ꝙ citatus ad locum non tutum põt libere appellare.non enim
haberet libertatem appellandi ſi teneret̃ ire,vel mittere ad lo-
cũ nõ tutũ & excipere & ꝓbare, qa verbũ libere excludit præ-
dicta,vt per gl.in ver.libere,in cle.dudũ. de ſepul. & per Doct.
in c.licet eps.de præben.lib.vj.& in c.ſi pro debilitate.s̃.de of.
dele.in ver.liberũ.& hanc partem ſequitur hic Imo.dicens tñ
ꝙ eo caſu quo opponeretur exceptio de loco non tuto,tũc nõ
deberet ſtatim appellari ſed expectari an iudex reijciat exce-
ptionẽ,vel non.& ita intelligit̃ ꝙ habet̃ in d.§. hoc ipſum.nec
ob.ſimile quod adducit Io. An.de producẽte inſtrm̃, vel teſtẽ
falſum, quia tunc imputandum eſt parti ſi nõ excipit & aliter
iudex non dr̃ grauare per no.in c.præſentium,s̃.de teſti.nõ ſic
ſi citatur ad locũ non tutum,quia non debet onerari ad cõpa-
rendũ excipiẽdum & probandum,ſed põt libere appellare, vt
hic in tex.& ſtilus Romanæ Curiæ approbat hãc opinionem,
qa dat literas ſuper appellatione abſq; eo ꝙ ſit oppoſita exce-
ptio de loco non tuto ſm Imo.hic & ita vr̃ tenendũ,licet Do.
Flo.in d.c.quia cõtingit.iij.oppo. diſtinguat an iudex ſciuerit
vel ignorauerit impedimẽtum , vt s̃.de quo etiam hic per eũ.
¶Quãdo autem eſſet citatus , vt perſonaliter compareret aut
ſi natura cauſæ requirit perſonalem comparitionem, tũc abſ-
que dubio non tenetur comparere: ex quo locus nõ eſt tutus,
vt probatur in d.l.Papinianus exuli . & hoc caſu poſſet a prin-
cipio libere appellare nulla exceptione propoſita ſm Ang. in
14 d.ſua diſputatione in 4.dubio in fi.¶†Sed quærit̃ primo an ꝓ-
a ceſſus agitatus ꝯ citatum in loco non tuto,[a] ſi non comparuit
ſit nullus vel ſit neceſſaria appellatio.conclude, ꝙ aut conſtat
notorie locum non eſſe tutũ.tunc ꝓceſſus eſt nullus, ex quo ci
tatio non arctat citatũ ad locũ notorie nõ tutũ,vt.d.§. Piſana ,
& s̃. eſt dictũ. ſi vero nõ ꝯſtabat notorie ꝙ locus nõ eſſet tutus
tunc valeret ꝓceſſus niſi appelletur.ita patere põt ex p̃ceden-
tibus ꝓ quo ẽt tex.in c. cõſtitutus.el 3.de teſtibus.& ibi ẽt am
plius ſingulariter probatur ꝙ licet locus nõ ſit tutus & in ter-
mino citationis vel ſniæ citatus ſit violentiã paſſus , ita ꝙ non
potuit cõparere ad tribunal iudicis . & aduerſarius fecerit ſibi
claudi oſtia palatij, ita ꝙ non potuerit habere acceſſum ad iu-
dicem:tñ valeret ꝓceſſus,& ſnĩa niſi appelletur,& remedio ap
pellationis venit irritanda.& ita Bal.in d.c. cõſtitutus,per illũ
15 tex.qui alibi non reperitur.¶†Scd̃o queritur qñ locus non eſt
tutus an ſufficiat ꝙ proponatur exceptio ꝑ quemcunque ẽt ſi-
ne mandato.Inno.notabiliter in c. veniens,j. de accu. dixit ꝙ
ad allegandũ cãs abſentiæ iuris nullus admittitur ſine manda-
to,ff.de neg.geſt.l.ſi pupilli,§. videamus . ſed ad allegandũ cãs
abſentię facti , & impedimenta facti ,quilibet admittitur ſine
mandato & ſine ſatiſdatione.qđ dictũ Bar.in l.pe.§. ad crimẽ ,
ff.de publi. iudi. intelligit verum in exceptionibus neceſſarijs
ſecus in voluntarijs,vnde rõne inimicitię vel ratione loci nõ
tuti,quia dñs poſſet comparere ſi vellet : ideo non debet alius
admitti ad excipiendum ſine mandato.ſed Imo. in d.c. veniẽs
colũ.3.intelligit dictũ Bart. qñ quis potuiſſet accedere ſecurè
cum ſocietate,aliter nõ eſt preſumendũ ꝙ voluerit exponere
ſe periculo.& ita ꝓcedat opi.Inn. ſm eũ . Sed certe indiſtincte
tenendum vr̃ dictum Inn.cum tex. hic indiſtincte dicat eſſe ꝙ
locus non ſit tutus dño:& non diſtinguitur cum ſocietate vel
ſine.facit rõ tex.generalis,in l.ſeruum quoque,§.publice,ff.de
procura.quia publice intereſt abſentes a quibuſcũq; defendi :
nec eſt veriſiſ̃e ꝙ ſuo priuilegio ĩdulto a iure quo nõ tenet̃ cõ
parere in loco non tuto voluerit renunciare, ar.l. voluntariæ,
C.de excu.tut.¶Conclude ergo ꝙ exceptio loci non tuti poſ-
ſit allegari ꝑ quemcunque abſque alio mandato & ſatiſdatio
16 ne,& ita tenuit Ange.in d.diſputatione in fi. ¶†Tertio queri-
tur qñ allegatur locus non tutus , an debeat exprimi cã in par
ticulari.Bar.ꝙ ſic in d.l.de ętate.dicetur.j. eo, in c. cum ſpãli ,
quia non ſufficit allegare ſuſpitionẽ in genere: ſed dẽt allegari
17 cã particularis.¶†Quarto q̃ritur quid ſit in conſideratione ꝙ
18 locus dicatur nõ tutus,ꝯſidera tria notanda dicta.¶†Primo vi
de tex.no. in c,cum R.s̃.de offi.dele. vbi locus dr̃ non eſſe tu-
tus non ſolũ pp proprias inimicitias, ſed etiam pp inimicitias
propriæ ciuitatis, vt quia ille locus iudicij ſit aduerſus ſuã ciui
tatẽ, qa rõne ciuitatis locus ille nõ dr̃ eſſe tutus ciuib. eius ſm
19 Panor.ibi in princi.¶†Scd̃o vide tex.no.in c.accedens,el ij. s̃.
vt lite non cõteſ.vbi locus iudicij non dr̃ eſſe tutus quando ad
illũ locũ,& ad iudicẽ nõ põt haberi acceſſus : niſi ꝑ terras ini-
micorũ,qa locus dẽt eſſe abſq; periculo in eundo & redeũdo ,
20 vt in l.vtimur ff. de ſepul.violato.¶†Tertio vide gl.no.in ver.
nõ audiens,in c.ſtatutũ,§.j.de reſcriptis.in vj.ꝙ quando qs nõ
hẽt bonũ ſtatũ in loco ad quẽ citat̃ dr̃ ille locus non tutus:pu
ta dicit gl. ſi Gelſus citatur in loco in quo regnant Gibellini
vel eꝯ.& ſubdit ibi Arch.& Io.An,ꝙ põt allegari locus nõ tu-
21 tus†ẽtſi ex ſua & ꝓpria culpa proceſſerit,vt in d.l.Papinianus
exuli.& in c.qa diuerſitatẽ,j.de conceſ.pręb. ꝓ quo ẽt vide gl.
22 ordi.in regula,imputari. lib. vj.† ſicut alias dr̃ de inimicitia q̃
excuſat ẽt ſi ex ſui culpa ꝓceſſerit ſm gl.ſin.&Bal.ĩ l. Arlethas,
§.dat remiſsionẽ,ff.de exc.tu.& Inn.in c.cũ I. & A. de re iu. in
fi. nullo tamẽ caſu quo ad effectum iuris nocet inimicitia , qñ
ꝓuenit abſq; culpa.l.cũ tabulis, §.j.ff.de his quibus vt indig. &
23 ibi ꝑ Bar. & tene menti p̃dicta . ¶†Vltimo q̃ritur ſi in loco eſt
peſtis,& intemperies aeris,dicat̃ locus nõ tutus ad cõparẽdũ.
Bar.ꝙ ſic in d.l.de ętate,ꝓ quo gl.ord.& no.24.diſ. cõis filius,
in c.ad ſupplicationẽ,s̃.de renũ.& ita dicit hic Bal. in fi. & ita
eſt tenendũ indiſtincte;licet Pan.in c.cũ dilecti, s̃.de do.& cõ-
tu.col. 9. dixerit eſſe in conſideratione qualitas complexionis
ꝑſonarũ:ſed certe nullus dẽt exponere ſe tanto periculo,vt di-
cit hic Bal.in fi.cũ ſit iuſta cã timoris pp quã põt quis licite re
cedere a loco,& dimittere domũ cõductã & dẽt ſibi fieri remiſ
ſio mercedis ꝓ illo tpe quo durauit peſtis,vt in l. habitatores,
24 §.j.& ibi notatur,ff.locati.¶†In ea.gl.in fi.vult gl.ꝙ nõ teneat̃
quis cõparere ad locũ non tutũ etiã ſi mittant̃ literæ de ſaluo
cõductu.ꝓ quo eſt tex.in d.c.accedẽs. ſup quo articulo aduer-
b te , [b] an iudex poſsit dare ſaluũ conductũ citato.Bar. tenuit ꝙ
ſic in l.is qui reus.ff.de publi.iu.per tex.& gl.ibi . quod intelli-
git Ang.in d.diſputatione.in 6.dubio,quando iudex habet iu-
riſdictionem ratione proprietatis , vt ſunt domini tpales qui
abſq; dubio ſaluum conductũ cõcedere poſſunt. l. relegati.ff.
de pęn.ſed ſi eſt iudex habens iuriſdictionẽ ordinariã,vel dele
gatam conceſſam à ſuperiore prout ſunt rectores & officiales
ciuitatũ, & tales nõ poſſunt ſaluũ conductũ concedere in p̃iu
dicium ſuperioris per no.in c.venientes.s̃.de iureiu. & ꝑ Bal.
in l. j.ff.à quibus appel.nõ licet. & hoc niſi iudex ad inueſtiga-
tionẽ criminis velit reo concedere ſaluum conductũ,& perſo
naliter compareat, vt ſic iudex videat quo tremore & quo pal
lore loquatur.l.de minore.§.tormenta. ff. de quæſtio. cũ alias
cauſa commode expediri non poſsit . vnde in conſequẽtiam
videtur hoc ſibi conceſſum.l.ij.ff.de iuriſdi.om.iud. & in c.p̃-
terea.in fi.s̃. de offi.dele.ſed an teneatur quis comparere cum
ſaluo conductu.gl.hic quod non,vt s̃.tu intellige quãdo locus
c non eſſet tutus [c] pp capitales inimicitias: alias ſi locus non eſt
tutus pp generales guerras in patria,tunc teneretur cõparere
ſi alij conſueuerunt tutè incedere cum literis ſalui conductus
imputandũ eſſet illi ſi literas non impetrauit & ita tenent Do.
de Rota in deci.315.quæ incipit, Item licet guerræ.quod tene
menti.ſed tamen intellige quando tales literæ de ſaluo condu
ctu ſm morem patriæ veriſimiliter redderent illum tutum ad
comparendũ,alias ſecus eſſet,vt dixit notanter Io.An.in addi.
ad Spe.in 3.parte,in tit.de accu.§.ſequit̃.ver.quid ſi bannitus.
& hoc idẽ tenet Imo.in d.c.veniens.col.3. & Ang.in d. diſpu-
tatione in ſecundo dubio. vbi notabiliter concludit ꝙ quãdo
per ſaluũ cõductum tam ſibi quam eius cauſæ ſufficienter de
ſecuritate prouidetur,tenetur comparere,& non aliter,puta ſi
timeret ſuæ cauſæ vim inferri aduerſariorum potẽtia merito
per horreſcẽs dicit tex.in d.c.ſtatutũ.§.primo.quæ omnia tene
menti,qa p̃dicta ita plenè & ordinatè tacta alibi non inuenies.

ADDITIONES.

a ¶An proceſſus agitatus contra citatum in loco non tuto. Adde an citatio illegitime facta irritet etiam proceſſum.vide per Bal.in cõſi.ſuo 207.in prin. in ver.2.quia patet,quod incipit tria,in j.vol.& no.ꝙ citatio eſt exordiũ neceſſarium in omni iudicio,vt in alio cõſi.per eundem Bal.49.in col.3. quod incipit,ad euidentiam,in eo.vol.

b ¶An Iudex poſſit dare ſaluum conductum citato. Adde pulchrum conſ.Pau. de Caſt.34.incipiens,licet iſta ſit quæſtio.

c ¶Quando locus non eſt tutus. Adde ꝙ locus tutus debet partibus per iudicẽ aſsignari.glo.in c.cum locum,de ſponſalibus & in Spec. de offi.or. in §.iij. per Inno hic copioſè & in c.pe.& ibi Car.de ope.no.nun.itẽ locus nõ tutus vitandus eſt puta,quia peſtifer in quo citatus non tenetur comparere.l.recuſare.§.fi.ad Treb. item locus non tutus dicitur ex diuerſis cauſis propter ꝓpriam inimicitiam,propter publicam vel propriæ ciuitatis. per Abbatem Siculum in c.cum R.de offi.dele.

SVMMARIVM.

1 *Mandatum procuratoris poteſt probari per literas priuatas conſtituentis & qualiter probetur.*
2 *An ſigillum deputatum ad certos actus probet, ſi apponatur in alijs negocijs diuerſis.*
3 *Si notarius faceret ſignum non conſuetum,non valeret ſuum inſtrumentũ.*
4 *An caſtellanus excuſetur ſi tradidit caſtrum virtute ſigilli generalis illius domini.*
5 *An poſsit quis ſigillare alieno ſigillo.*
6 *Sigillans alieno ſigillo aut non conſueto debet de hoc facere ſpecialem mentionem.*
7 *Vtens diuerſis ſigillis abſque cauſa,punitur pena falſi.*
8 *An omnes cauſæ narratæ in reſcripto , vel libello , ſint probandæ vbi vna concluderet ad contentionem partis.*
9 *Quando credatur nuncio ſine literis,ibi remiſsiuè.*
10 *An teneatur quis credere nuncio portanti ſigillum,vel aliud ſignum .*

11 *In quo differant obligatus ad genus & obligatus ad ſpeciem vbi res perdi-
tur vel perit.*
21 *An & quando debitor remittens, dans, vel reſtituens aut ſoluens nuncio
ſit liberatus, vel non.*
13 *Si nuncius eccleſiæ aufugit cum pecunia mutuata, an damnum ſit eccleſiæ,
vel creditoris.* *(ceſsit.*
14 *Cuius ſit piculū ſi nūcius vēditoris ducebat equū emptori qui in itinere de-*
15 *Si capitulum habet litigare cū eius prælato, an ſit dandus curator vel poſſit
conſtitui ſindicus.*
16 *Capitulum eccleſiæ reputatur ipſa eccleſia & vtitur priuilegio minoris &
habet ius reſtitutionis in integrum.*

C A P. XLVIII.

Significauit. Licitè appellatur ſi non admit-
titur exceptio, quod ꝓcurator
non habeat legitimum mandatū, aut quod ſecun-
dæ literæ non faciant mentionem de primis. h. d.
1 primo ponitur q̄rela. ſecundo dantur iudices ibi, quo. ¶† No.
primo, quod mandatum procuratoris poteſt probari per lite
ras proprias conſtituentis ſi habeat ſigillum authenticum ad
hoc deputatum. & quod hic loquatur de literis priuatis patet
ex eo, quia ſi literæ fuiſſent publicæ, ipſę ſolæ feciſſent fidem:
licet ſigillum non fuiſſet authenticum, ſeu eſſet factum vel de
perditum, vt eſt tex. vbi hoc notabiliter tradit Inno. in c. inter
dilectos. ſ. de fi. inſtru. & ꝙ per priuatam ſcripturam probetur
mandatum alicuius, dummodo conſtet, ꝙ ſit ſcriptura conſti-
tuētis eſt tex. in cle. j. de procura. & nimirum, quia obligatio
mādati ſolo conſenſu ꝯ̄hitur. l. j. ff. mandati. l. ꝯſenſu. ff. de act.
& obli. lr̄æ aūt alicuius priuatæ, & ſigillatæ eius priuato ſigil-
lo ita demum fidem faciunt ſi probatur, ꝙ ſit ſigillū illius ꝯſti-
tuentis. ff. de procura. l. ſi procuratorē abſentē. & ibi gl. q̄ ꝯpro
batio fieri poterit per teſtes, qui viderunt illū ſigillare ſm̄ Bar.
in l. ſi quis ex ſignatoribus. ff. quēadmodū teſta. ape. alias pri-
uatum ſigillum nullā fidem facit: de quo in c. poſt ceſsionem,
2 ſ. de proba. ¶† Secundo no. ꝙ capl'm, & quilibet alius pōt hr̄e
diuerſa ſigilla deſtinata ad diuerſos actus. & iſto caſu eſt hic
tex. ꝙ ſigillum ordinatū ad certū actum nō facit fidem in alio
actu diuerſo, quia vtendum eſt qualibet re ad eius vſum deſti-
3 natū, vt hic, & in c. ad noſtram. & in c. ſuggeſtum. ſ. eo. vnde di-
cit hic Bal. per hunc tex. colligi argm̄, ꝙ ſi notarius faceret ſi-
gnum non conſuetum, nō valeret ſuum inſtr̄m. pro quo tex. in
l. fi. C. de aſſeſſo. & inſti. de publi. iudi. in §. item videndū. cum
tex. hic dicat, ꝙ ſit vtendū ſigillis appropriatis, & non ſigillis
4 ſimpl'r. † & ſubdit hic Bal. hunc tex. eſſe valde notandū ꝓ his,
qui habent rocchas in cuſtodia, quia debēt recipere ꝯſigna de
putata. vnde ſi crederetur lr̄is generalibus ipſius dn̄i, aut ſigil-
lo generali ipſius domini, non excuſaretur. arg. huius tex. no.
5 ¶† In alijs tn̄ caſibus, qn̄ quis non hēt propriū & cōſuetū ſigil-
lum p̄ manibus, poſſet tunc ſigillare alieno ſigillo ſm̄ Inn. hic.
ēt in rebus eccleſiaſticis. arg. c. cum inter. ſ. de re iu. ſm̄ Gof.
& facit tex. in l. ad teſtium. §. ſi ab ipſo. ff. de teſta. & hr̄ in l. ſi
vnus. C. eo. ti. & ita tenent hic Doc. non ob. tex. hic, quia non
prohibet alieno ſigillo ſigillare: ſed bene dicit, quod non ſuffi
ceret ſigillum deputatum ad certū actum ſi apponeretur in a-
6 ctu diuerſo. † & ideo tu intellige, ꝙ qn̄ quis ſignaret alieno ſi-
gillo, aut non ꝯſueto, ꝙ debeat fieri ſpālis mētio de hoc in ſub
ſcriptione. ita dicit Spec. tit. de proba. §. vidēdum. ver. ſed no.
7 & Bar. in d. l. ad teſtiū. §. ſi ab ipſo. † alias autem ille, qui abſq;
cauſa vteretur diuerſis ſigillis tenetur pęna falſi, vt vide ꝑ Bal.
in l. cōparationes. C. de fide inſtr. quod eſt notandum ad intel
ligentiam huius tex. vbi vr̄ eſſe licitum vti diuerſis ſigillis: nā
procedit cū ſunt deſtinata, & ordinata ad diuerſos actus & nō
8 aliter, vt ſ. ¶† Vltimo tene menti tex. & ita allegatur, quod li-
cet in reſcripto, vel in libello appellationis accumulentur, &
narrenť plures cauſę, quarum quælibet de per ſe ſufficeret, &
ꝯcluderet neceſſario ad intentionē partis: tunc non eſt neceſ-
ſe oēs illas cās probare, ſed ſufficit alterā tm̄, vt hic in tex. &
melius hoc probať in c. exhibita. in fi. ſ. de iudi. vbi glo. no. ad
hoc. & intellige: niſi vna cauſa veniat qualificatiuè ad alterā,
vel ſi quis ſe aſtrinxerit ad probandū, tunc em̄ deberent oēs ꝓ
bari, vt in c. licet cām. de ꝓba. & in l. diuus. & ibi Bart. ff. de re
9 iudi. ¶† In gl. j. in fi. no. gl. ex qua infertur, ꝙ iudex poteſt cita-
re ſine literis per nuncium priuatū dando ſibi aliquod ſignū,
vt ſic viſo ſigno adhibeatur fides nuncio: quēadmodū hic mit
tebatur ſigillum capituli per nuncium priuatum, vt ſic crede-
retur eum eſſe nuncium capl'i. de quo ar. an & qn̄ credatur nū
10 cio ſine lr̄is: vide plene dicta in c. cum parati. ſ. eo. ¶ † Secūdo
no. hāc vltimam expoſitionem gl. quam inducit hic Do. Ant.
ad id qđ quotidie fit: quia mittit quis nunciū cū aliquo ſigno,
puta annulo, ſeu gladio ad aliquid recipiendum de domo, vel
ab amico, vt ſic viſo ſigno fides nuncio adhibeatur. ſatis enim
excuſatur is qui vigore illius ſigni aliquid tradidit dicto nun-
cio. quod dictum intelligit hic Do. Ant. niſi perſona, quæ por-
tat ſignum veriſimiliter potuerit illud ſubtrahere, ar. l. j. §. ſed
ne fraudandi. C. de latina liber. tol. & in c. eccleſia. el 2. ſ. vt lite
pend. & ita ſequitur Imo. hic. pro quo dicto bene facit tex. &
Bar. in l. ſi quis vxori. §. apud Labeonem. ff. de fur. dicens, ꝙ ſi
Bidellus tradidit librum portādi ſignū ſcholaris, cui veriſimi-
liter debuit credere excuſatur: licet nuncius dolo egerit, & au
fugerit. intelligit hic Panor. in his, quæ non eſſent grauis prę-
iudicij, quia in grauibus non eſſet Bidellus excuſatus. ar. c. lite
ras. ſ. de pręſump. & no. per Inn. in c. quia veriſimile. eo. tit. &
hoc idē ſatis eſt de mente Bar. in d. §. item apud. dicit em̄ Bidel
11 lū excuſari ſi veriſimiliter debuit illi nuncio credere. † & hæc
procederēt, qn̄ quis tradit rē debitam in ſpecie: & ſic rē illius
cuius noīe erat petita: ſecus aūt ſi tradens erat obligatus gene-
re: tunc em̄ ſi nūcius recipiens infideliter, & dolo egerit, tamē
non eſſet liberatus ille debitor tradendo, vt eſt tex. nota. in d.
§. itē apud. & rō eſt, quia res debita in genere perit dn̄o, & ſic
debitori ſm̄ Panor. vt eſt tex. in l. incendiū. C. ſi certum petať.
12 † Sed tu vide de his ſingulariter per Bal. in l. ſi is, qui. C. de fur.
& concludit ſi q̄ratur, an ille qui remiſit per nunciū pecuniā,
vel aliā rē liberetur ſi res caſu perit, vel nuncius aufugit. & dic
ꝙ ſi ille qui remiſit erat debitor illius rei, in genere, & nō libe-
rať, vt d. §. itē apud. aut in ſpecie, & tunc ſi erat expræſsè, vel
tacitè actum, ꝙ ipſemet debitor reportaret, vel ita qualitas rei
& perſonæ hoc dictabat. & tunc nō liberať, vt in l. cū qui. §. fi.
ff. ꝯmodati. & facit l. ſi ꝓcuratorē. §. ſi tutores. ff. mādati. & idē
ſi erat actū, ꝙ remitteret ꝑ certū nuncium, & remiſit ꝑ alium,
vt hr̄ in d. §. fi. Aut nihil erat ꝯuentū, tunc ſi nuncius portans
erat familiaris & notus qui cōſueuerat eſſe bonus, & diligēs,
tunc excuſatur mittens, vt eſt tex. no. in l. argētū. ff. cōmo. vbi
ſi commodatarius remiſit rem ſibi cōmodatam per eius nun-
cium, qui putabať bonus, & fidelis, nō tenetur de periculo. aut
ſi nuncius aufugit. Si vero non erat nuncius notus, aut cū poſ
ſet mittere magis miſit minus ſufficientem. tunc non liberať,
vt no. ff. pro ſocio. l. ob eam rē, ſm̄ Bal. in d. l. ſi is qui, querētē.
¶ Pone, ꝙ miſi tibi nuncium meum cum quadam mea litera,
ꝙ tu remitteres mihi librum meum, non tn̄ exprimebať in lr̄a
per quē deberes remittere, tu vero tradidiſti dicto nuncio, qui
aufugit poſtea cum libro. an ſis liberatus, dic ꝙ non: quia ille
fuit nuncius ad requirendum, ſeu interpellandum, non ad re-
cipiendum, vt ff. cōmo. l. ſi mei cā. §. fi. vbi eſt tex. no. bene no-
tandus a mercatoribus, & ab alijs recipientibus lr̄as, ſm̄ Bald.
in d. l. ſi is qui. quia ad recipiendū ſolutionē requiriť ſpāle mā
datum, vt l. hoc iure. & l. vero ꝓcuratori, & ibi gl. & Bar. ff. de
ſolu. qn̄ aūt ille repetens ſcripſiſſet, aut dixiſſet, ꝙ daret illi nū-
cio, tunc bene excuſaretur remittens, vt in d. §. fi. imo videreť
idem eſſe dicendum, qn̄ ſcripſit, vel dicit, quod remitteret rem
& dixit, per quem nuncium, qn̄ ille nuncius, qui portauit am-
baſiatam erat conſuetus gerere, ſimilia negocia dn̄i. arg. l. vel
vniuerſorum. ff. de pigno. actio. & intellige p̄dicta in re debita
in ſpecie, ſecus ſi in genere: quia ſemper periret periculo re-
mittentis ēt ſi creditor dixerit, ꝙ daret cuicunq; eius nomine
petenti, vt eſt tex. no. in d. §. item apud. q̄ limitatio: niſi fuiſſet
actum, & exp̄ſſum, ꝙ debeat remittere per illum nunciū, tunc
em̄ ſtatim data re illi nuncio transferetur dominium, & peri-
culum eſſet creditoris. arg. no. in l. licet. ff. de conſti. pecunia.
¶ Item excuſaretur aliquis tradens nuncio, quando in loco eſ
ſet talis cōſuetudo ſm̄ Panor. hic, ar. no. per Bar. in l. nemo eſt
qui neſciat. ff. de duobus reis. & facit d. l. vel vniuerſorum. &
vide ad prædicta, ꝙ no. Bar. in l. ſi quis ex argentarijs. §. fi. ff. de
3 edendo. & per Inno. & Doc. in d. c. ſignificante. j. de pig. ¶† Itē
adde dictum Bal. in Auth. hoc ius, in fi. C. de ſacroſan. Eccle.
dicentis, ꝙ ſi nuncius eccleſiæ perdidit, vel aufugit cum pecu
nia mutuata, quod dānum erit eccleſiæ nō creditoris mutuā-
tis cum caſus fortuitus non imputetur creditori in d. l. incen-
dium, quia quantum in creditore fuit, & obſeruauit quicquid
debuit ſm̄ Bald. ¶ Dubium facit, quia eſt ſpeciale in pecunia
mutuata, vt debeat eſſe verſa, in vtilitatem eccleſiæ, vt eſt tex.
in d. auth. hoc ius. ſi ergo nūcius p̄dit, vel aufugit ceſſat verſi.
hinc dicebat no. Inn. in c. grauis. j. de depoſito, ꝙ in tribus ca-
ſibus ꝯ̄hēs cum eccleſia debet ſolicitus eſſe, & cautus, ꝙ pecu-
nia ꝯuertatur in vtilitatem eccleſiæ. primo in mutuo, vt ſ. ſe-
cundo in depoſito. tertio, quādo venditur res eccleſiæ pro de-
bito, ꝓut ēt refert, & ſequitur Bal. in d. auth. hoc ius. ¶† Vlti-
14 mo † vide aliud no. dictū Bal. in d. l. pe. ff. de act. emp. dicentis
per illum tex. ꝙ ſi venditor equi tranſmiſit equum vēditū em-
ptori, & equus poſtea ſit in via reprehenſus, quod nō eſſet im-
putandum emptori, ſed ipſi venditori mittenti ſecundū Bal.
ibi. tu intellige ſm̄ præcedentia, ſ. niſi foret actum ꝙ per cer-
tum nuncium mitteretur: vel fuiſſet equus miſſus ꝑ proprium
nuncium ipſius emptoris, vt eſt dictum ſ. in pręcedentibus, q̄
omnia bene no. quia quotidiana ſunt. ¶ In gl. 2. in prin. de hac
mā, an & quando pręlatus poſsit agere ſine cōſenſu capituli,
vel

vel cõ̃.vide plenè per Inn.& Doc. in d.c.edoceri.ſ. de reſcrip.
15 ¶†In ca.gl.in fi.vr̃ tenere gl.in d.c.edoceri,vt ſic capl̃o litigan
ti cum prælato debeat de neceſsitate dari actor,ſeu curator iu
dicis authoritate.ſed Doc.ibi,& hic reprobant has gl.quia nõ
probantur iure:imo rl̃r collegium põt cõſtituere ſindicum.l.j.
ff.ꝙ cuiuſq; vniuer.nomine. Nec ob. ꝙ dicit gl. hic ꝙ capl̃m
æquiparetur minori, quia eſt verum, vt rõne læſionis detur re
ſtitutio. ſed quo ad hoc, quod dicit gl.not. vnde capitulũ pro
ſuis iuribus põt liberè eſſe in iudicio cõ̃ prælatum, & cõſtituere
ſindicum. pro quo tex. hic & in c. cũ eccleſia Vulterana.ſ. de
elec.& ita ſequitur gl,& Arch.5.q.3.c.fi.facit c.cum ſuper ab
batia.in prin.ſ.de off.deleg.& j.e.c.dilecti. In quibus iuribus
patet capitulum litigaſſe cõ̃ proprium prælatum:& tamen non
16 legitur fuiſſe datum ipſi capitulo actorem ſm Panor.† & idẽ
ſequitur hic Bal.dicens, ꝙ hæc gl.eſt no.ad hoc, ꝙ cap.ipſius
eccleſiæ reputatur ipſa eccleſia, & fungitur vice minori: vn-
de rõne læſionis habet reſtitutionem in integrum.qđ eſt notã
dum. & idem voluit gl.in d.c.fi.

S V M M A R I V M.

1 *Quomodo, & qualiter libellus generalis, & incertus procedat, & ſit declarandus ſi hoc petatur.*
2 *An, & quando valeat ſententia ſuper libello incerto.*
3 *Appellatio licita eſt, niſi declaretur libellus incertus.*
4 *Dominus directus poteſt interrogare emphyteotam, an fundus, quem poſſidet ſit emphyteoticarius, & qualis.*
5 *In iudicio vniuerſali libellus generalis procedit.*
6 *Reus poteſt petere ab actore, quod ſibi demonſtretur fundus petitus digito, & ad oculum.*
7 *Attentata non reuocantur in appellatione ab interlocutoria ante omnia, niſi primo doceatur de veritate cauſæ appellationis.*
8 *Limitat dictam regulam, niſi prius fuerat inhibitum per iudicem appellationis, quia tunc omnia innouata poſt inhibitionem, ante omnia reparantur.*
9 *Dicens ſe exemptum a viſitatione, aut iuriſdictione Epi, & appellans, & petens ante omnia quædam attentata reuocari, vel abſolui ad cautelã tamen huiuſmodi attentata non veniunt reuocanda, niſi primo probet veritatem ſuæ appellationis.*

C A P. XLIX.

Significantibus. H.d. licitè appellatur per
reum, ſi actor non decla-
rat res petitas in libello.h.d. & ſecũda pars ibi,quo
1 circa. ¶†No.j. ex tex. quod licet procedat libellus
generalis ſi de hoc non opponatur,vt l.fi.C.de anna.excep.in-
2 tellige quod ꝓcedit vſq; ad ſñiam, † quia ſñia lata ſuper libel-
lo generali & incerto eſſet nulla; niſi libellus appareat declara
tus per probationes, & acta cãæ,vt eſt glo.ord.& no. in l.j.§. ſi
quis argentum.ff.depoſi. tñ, quando de generalitate libelli op
ponitur exceptio: debet ſtatim declarari ipſe libellus, & non
3 procederet tunc † in tm̃, quod ſi non declaratur ſtatim eſt li-
cita appellatio.tex,eſt hic vbi ab incertitudine libelli licitè ap-
pellatur.† vnde dicit hic Bal. per hunc tex. quod ſi eccleſia di-
ceret fundum ad ſe reuerſum propter canonem non ſolutum
debet declarare qualis & quantus ſit iſte fundus, vt hic.& ff.
de rei vendi.l.ſi in rem agat aliquis. & in l. Pomponius ſcribit
4 ſi frumentũ.§. fi. & de cẽſi.l.forma† poterit etiam interrogari
emphyteota, an fundus quem poſſidet ſit emphyteoticus, &
qualis, & ſi diceret, quod non. tunc actoris eſt declarare libel-
5 lum, vt hic in tex. quem limita: † niſi libellus ſit vniuerſalis,
puta ſi peteret, quis iuriſdictionem, vel diſtrictum: quia fi-
nes iuriſdictions, vel diſtrictus non ſunt neceſſario declaran-
di in libello,ſ.de reſti.ſpo.c.cum ad ſedem.& ibi per Inno.ſm
6 Bal.hic.† & ad prędicta vide per Bar.in l.j.circa medium.ff.de
edendo. quod reus poteſt petere ab actore, quod ſibi demon-
ſtretur locus,vel fundus petitus digito, & ad oculũ, quod non
eſt bene certus ex demonſtratione facta in libello.& ita etiam
formaliter dicit Spec.tit.de actore.§.j.col.13. in ver.Item pe-
7 tenti fundum. † Vltimo tene menti ex tex. vnam rl̃am neceſ-
ſariam in mã attentatorum pendente appellatione, quia om-
ni caſu,ſiue in appellatione iudiciali, ſiue extraiudiciali,dum-
modo appellatio nõ ſit a ſñia diffinitiua, nullo caſu reuocanť
attentata ante omnia,niſi primo iuſtificetur veritas cauſæ ap-
pellationis,vt hic in fi.& facit ſ.c.proxi.& ſ.de reſcrip.c.ſigni
ficante.c.Rodulphus, & per Innoc in c. dilecti.ſ. de maio. &
8 obe.† & vide hodie tex.no.in c.non ſolum. de appel. in 6.qui
limitat prædictam rl̃am procedere: niſi emanauerit inhibito
ria per iudicem appellationis: tunc eñ oĩa innouata poſt inhi
bitionem ante oĩa reuocantur abſq; eo,quod aliter, primo iu-
9 ſtificetur cã appellationis, vt ibi.† ideo pone,quod rector paro
chialis eccleſiæ viſitatur a Diœceſano Epo,appellat a viſitatio
ne, vel citatione Epi, & in appellatione ꝑ cã grauaminis dicit
ſe eſſe exemptũ,aut ex priuilegio præſcriptione, vel cõſuetudi-
ne ẽt tanti temporis,in cuius cõ̃rium non ſit memoria, & petit
ante oĩa coram iudice appellationis reuocari quædam atten-
tata per Epm pendente appellatione: nam licet probet appel
lationẽ, & illa fuiſſe innouata cõ̃ eum pẽdente appellatione,ta-
men attentata nõ veniunt ex hoc ſolo reuocanda, niſi primo
probet veritatem cauſæ ſuæ appellationis.tex.eſt hic in fi.cum
alijs ſimilibus.ſ.alle.facit dictum Inn. in c.ſolet.de ſen. exc.in
6.vbi no.voluit, quod allegãs ſe exẽptum a iuriſdictione Epi,
& petẽs ſe abſolui ad cautelam ab excõicatione lata per Epm
non auditur, niſi doceat de eius exceptione ante oĩa: & licet
Io.An. ibi in hoc ſe non firmet,tamen Do. de Ro. ſequuntur
opi.Inn. quod licet non plenè tamen aliqualiter debeat pri-
mo conſtare de huius exemptionis anteq̃ abſoluatur, ne ſic il-
ludatur ordini iuriſdõnis.pro qua facit ius cõe, & cõ̃ agentem,
ſeu petentem abſolutionem,vt in c.ad decimas. de reſti. ſpol.
in 6.& ita præcedentia dicta quo ad reuocationem attentato-
rum tenent Do.de Ro.per tex.hic deciſ. 234. quæ incipit, Itẽ
ſi rector. & vide plenius per Doc.in d.c.ſolet.& in d.c.non ſo-
lum,& in c.cum perſonæ.de priuile.¶In glo.j.in fi.nec eſt iſta
decre. hic ſuperflua cum ibi ponatur ad diuerſum finem, vt ſi
oſtẽdatur, ꝙ res dẽt taliter declarari in libello,ꝙ ceſſet oĩs du
bietas. hic vero ponitur,vt oſtendatur, ꝙ ſi actor non declarat
libellum, & iudex non faciat declarari,licita ſit appellatio. iõ
cũ ad alium finẽ ponatur non fuit ſuperflua hæc decretalis.

S V M M A R I V M.

1 *Textus ibi ſingularis, quod iudex a quo non poteſt præfigere terminum appellanti ad finiendam appellationem.*
2 *Ex actis, & probationibus factis in iudici[o] [fi]t notorium iuris.*
3 *Ex notorijs iudex ſupplet ex ſuo officio ad vtilitatem partis.*
4 *Antequàm concluſum ſit in cauſa non dicitur reſultare notorium ex actis.*
5 *An in notorijs requiratur citatio partis.*

C A P. L.

Ex inſinuatione. Iudex a quo non põt aſ-
ſignare terminum ad fi-
niendam appellationẽ: quod ſi fecerit intelligitur
ſtatuiſſe terminum ipſi appellanti ad ſe præſentan-
dum.h.d.ſm verum intellectum gl.& primo poniť querela.ſe
1 cundo danť iudices ibi,quia vero.¶†Not.j. & tene menti, qđ
licet appellans poſſit ſibi pręfigere terminum ad proſequen-
dum,vt in c.ſæpè.ſ.e. vbi plenè vide dicta de his.tamen ſi nul
lum terminũ ſibi pręfixerit põt iudex a quo ipſi appellanti ter-
minum præfigere ad proſequendum, non tamen põt iudex a
quo præfigere terminum ad finiendã appellationem: qa eſſet
imponere legẽ iudici appellationis, & de hoc eſt hic,tex.no.
& ſing.per quẽ ẽt deciditur, ꝙ licet iudex a quo poſſit aſsigna
re terminum appellanti ad arripiendũ iter ad proſequendum,
& ad præſentandum ſe coram iudice ad quem,vt hic, & c.pſo
nas.& c.cum ſit.ſ.e.tamen non poſſet præfigere terminum. j̃.
quem appellans redeat coram eo ad faciendum fidem de prę
ſentatione, ſeu de proſecutione appellationis. & ita conſul-
uit Fede.de Senis ſuo cõſ.17. pro quo allegat tex,no. hic. & ita
ſequitur hic Inno. circa fi. ſicut etiam non poſſet iudex a quo
ſtatuere terminum appellanti. j̃. quem redeat ad eum cum li-
teris impetratis,& ita etiam eſt tex.hic ſm alium intellectum:
quem ſequitur hic Panor.in vlti. col. & de his oĩbus terminis
vide plenè, & no.dicta in d.c.perſonas,circa prin.in 6.7.8.& 9.
termino.¶An autem iudex ad quem, poſſit ipſe ſtatuere ter-
minum appellanti.j̃. quem debeat expediſſe cauſam appella
tionis. & an terminus poſſit præueniri per aliquam partium.
vide de his vt dicitur.j̃.e.in c.oblatæ. ¶Secundo no. ꝙ impedi
mentum ſurgens ex facto iudicis impedit ipſo iure,ꝙ non cur
rat tempus.de quo articulo vide plenè dicta in c.ex rõne.ſ.eo.
in tertio membro principali,in quinto impedimento.¶Ter-
tio no.ꝙ Eps redditur ſuſpectus, propter eius commenſalẽ,&
ſic quando aliquis de ſua familia eſſet aduocatus alterius par-
tis litigantis coram eo, de quo j̃. in j.gl. & vide de hoc dicta in
c.poſtremo.¶Vltimo no.& tene menti, ꝙ terminus præfixus
ad finiendam appellationem habetur, ac ſi eſſet præfixus ad
proſequendum appellationem,quia terminus ad finiẽdum in
cludit in ſe etiam ad proſequendum.cle.ſicut,eo. ti.cum alias
non poſſet finire ſi non proſequeretur.arg. c.preterea. & c. ex
literis.ſ.de of.dele.vnde ſi ſit talis terminus ad finiendum nõ
valuit reſpectu finis,valet reſpectu proſecutionis ſm Bal.dicẽ
tem per hunc tex.probari,quod ſi non valet dilatio, vt ago,va
let vt valere poteſt; quia dilatio aſsignata ad plura ſi non po-
teſt operari, quo ad omnia,operatur quantum poteſt. tex. eſt
hic notab.ſm Bal.& ita gl.pen.hic.j̃,quia in effectu duo viden-
tur mandata hic, vt proſequatur,& vt finiat. & ideo licet alte-
rum non teneat,debet tamen alterum adimpleri,quod tenet,
facit c.cum dilecti,ſ.de do.& cõtu.& ff. de arbi. l. Celſus. quia
ſi non

ſi non poteſt parere in termino citationis, includitur virtuali-
ter, quod debeat parere cum primum poteſt, & ſic quod per
alium impleat. vnde ſi non valet, quod ago, vt ago &c.c.j. de
deſpon.impub.li.6.cum ſimili. ¶ In gl.j. in fi. de hoc hic per
Imo.ſed plenè vide in d. c.poſtremo. ¶ In gl.pe. ibi Io.An.in-
telligunt idem Inn.& Hoſt.ſed Io. And.hic ɔ̃,quia tex. hic lo-
quitur in appellante,qui poteſt impetrare, quandocũq; vult,
ſed non ſic appellatus,vt in d.c.oblatæ.ideo Io. And.ſequitur
intellectum huius gl.& hic tex.loquitur in termino aſsignato
ad iudicem,a quo : qui valet eo modo, quo põt, vt s̃. facit, qđ
no.Bar.in l.j.§.ſi quis ita.ff.de ver.obl.& ita ſequitur hic Imo.
& Do.Ant.¶In gl.fi.in fi.vide an valeat impetratio ante termi
num,vt dicetur in d.c. oblatæ. ſed videretur, ꝙ primi iudices
debuiſſent hic cognoſcere de ſurreptione primarum literarũ,
vt in c.ſuper lr̃as,s̃. de reſcrip. Inno. hic reſpondet, quod hoc
proceſsit ex gratia, vel ſm̃ eum erat notorium ex inſpectione
actorum,quod hic Camerarius præuenerat terminum, quod
eius literæ non valebant.ideo potuit Papa abſente parte, dare
has literas cum iudex appellationis poſsit ex actis procedere,
& ſuppletur etiam abſente parte ſm̃ Inn.¶†Ex quo dicto no.
2 tria.Primo,ꝙ ſicut ex ſententia dr̃ reſultare notorium iuris,
vt in c.fi.j̃.de cohabi.cle. ita ex alijs actis,& probationibus fa-
ctis in iudicio reſultat notorium iuris.pro quo eſt tex.no.in c.
cum olim.in fi.j̃.de ver. ſigni, & Bal. in d. auth. ad hęc.C. de
vſu.col.4.vbi pro hoc dicto allegat etiam tex.in l. qui ſenten-
3 tiam.C,de pęnis. ¶†Secundo tene menti ex dicto Inn. hic, &
ita ſæpè allegatur,quod in tantum ex actis iudicij reſultat no-
torium iuris,quod iudex põt ex his,quę ſibi conſtant ex actis,
ex ſuo officio ſupplere ad vtilitatẽ partis, & ita ẽt formaliter
dixit Inn.in c,per tuas.in fi.s̃. de teſti. idem etiã ſequitur An.
allegando dictum Inn.hic,in l.ſi vnus.§. pactus ne peteret,cir-
ca fi.ſuper gl.in opponendo.ff.de pac.& facit gl.in c. bonæ,s̃.
de poſtu.pręla.& in c.euidentia.j̃.de accu. omnia enim,quę ɔ
ſtant ex actis dicuntur notoria,& in omni notorio iudex de fa
cto ſupplet,& procedit iuris ordine non ſeruato, quia in noto
rijs,iuris ordo non requiritur c.tertio,s̃.de teſti. cogen.per gl,
no.in l.j.C.qui & aduer.quos.per Inno. in c, cum in tua.j̃.qui
matri.accu.poſ.Tertio,& vltimo no.ex dicto Inn. quod ſi totũ
ius partis eſt redactum in actis,poteſt iudex appellationis pro
4 cedere abſente altera parte.facit.l.ampliorem.C.e.¶†Scias ta
men, quod quantum ad deciſionem cauſæ, nũquam ex actis,
a & probationibus [a] reſultat notorium iuris.nec dicitur de cau
ſa liquere, niſi quando eſſet in ipſa cauſa concluſum.gl.eſt or.
& ſing.in ver. liquere,in c. ſignificauerunt, s̃ de teſti. vbi Imo.
& Panor.ita tenent.ratio eſt, quia ante concluſionem in cau-
ſa poſſunt fieri probationes de nouo, & factę reprobari. ideo
eſt quod ex probationibus, & actis non reſultat notorium iu-
ris, antequam ſit in cauſa concluſum. quod dictum ſingulari
5 ter tene menti. ¶† In alia vero cauſa quam appellationis etiã
in notorijs,non poſſet procedi abſente parte,cum etiam in no
b torijs requiratur citatio, [b] vt per gl. in c. ad noſtram,el 3. s̃.de
iureiurãn.intellige omni caſu,quo eſt dubium,an abſenti poſ
ſit defenſio competere, tunc enim etiam in notorijs non vale
ret proceſſus,vel ſententia abſque citatione, vt in c.fi. de offi.
dele. in 6. per Inn.in c.tua,j̃.de cohabi.cle, ſed qñ eſſet certũ,
quod abſenti poſſet nulla defenſio competere,tunc ſit verum,
quod in notorijs non requiratur citatio. & ita procedat c. cũ
olim,s̃.ti.proxi.in l.2.§.quod ſi de frumentaria. ff. de admini.
rerũ ad ciui.perti.& ibi Bar.in l.ictus fuſtium.ff.de infamibus.

ADDITIONES.

a ¶Acta probatoria faciunt notorium iuris poſt conclu.in cauſa,non ante.
b ¶An in notorijs requiratur citatio,vide Fel.in c.cum olim.de re iud.& Aret. omnino in conſ. 165.9.col.ver.venio ad tertium. Et adde hic no.in c. cum ſit.§.præterea.s̃.e.in c.conſuluit. in c.propoſuit.s̃. eo.

SVMMARIVM.

1 *Ad quem ſpectet cura,ſeu cuſtodia vacantis eccleſiæ.*
2 *An capitulum vacante ſede poſsit ponere œconomum in eccleſia vacante.*
3 *Poſſeſsio poteſt acquiri per monachum ſeruum, & per amicum etiam extraneum.*
4 *Appellatio extraiudicialis valet etiam ſi generaliter interponatur etiam a futuro grauamine,etiam ſi nulla perſona exprimatur.*
5 *An conſuetudo, & ius commune poſsint ad idem ſimul concurrere.*
6 *Reuocatio attentatorum fit cum fructibus perceptis, & portandis ad domum ſpoliati expenſis ipſius ſpoliantis, & innouantis.*
7 *An per ſolutionem penſionis, vel fructuũ probetur poſſeſsio, vel ſubiectio.*
8 *An poſſeſsio tranſlata in tertiam perſonam pendente appellatione extraiudiciali veniat reuocanda per viam attentatorum.*
9 *Inhibitio, & remedia attentatorum non habent locum contra tertium, & contra eum debet agi coram iudice ordinario.*
10 *An, & quando interdictum vnde vi, detur contra tertium poſſeſſorem.*
11 *Remedium attentati, quando habeat locum contra tertium.*
12 *Quid ſi tertius poſſeſsor eſt cum titulo, vel bona fide.*
13 *Septem notabiles differentias inter interdictum, vnde vi, & in quibus ſit magis priuilegiatum remedium attentatorum.*
14 *Plura remedia recuperandi poſſeſsionem contra tertium poſſeſſorem etiã cum titulo, & bona fide.*
15 *An notorium defectus iuris impediat reuocationem attentatorum.*
16 *Appellatio extraiudicialis, in quibus conueniat, vel differat ab appellatione iudiciali.*
17 *Duplex eſt appellatio extraiudicialis.*
18 *An Apoſtoli ſint petendi in appellatione extraiudiciali.*
19 *Quid quando aduerſarius eſt certus, an ſit in præſentia ipſius appellandũ.*
20 *An in dubio præſumatur eſſe appellatum intra decem dies.*
21 *Citatio ad domum in dubio præſumitur deueniſſe ad notitiam citati.*
22 *An ad excluſionem appellationis requiratur vera notitia, & an ſufficiat intimatio ſiue ad domum.*
23 *An de iure ciuili ſit inuenta appellatio extraiudicialis.*
24 *An per lapſum temporis appellatio extraiudicialis fiat deſerta.*
25 *Appellanti extraiudicialiter an obſtet excommunicatio.*
26 *An appellatio extraiudicialis deuoluat negocium, pro quo eſt appellatũ.*
27 *In beneficialibus appellatio etiam ad Papam licet deuoluat poteſtatẽ cognoſcendi, & pronunciandi, non tamen conferendi, & promouendi.*
28 *Limitationem ad c.a collatione, eo.tit.in 6. & ad cle.auditor, de reſcrip. & ad c.vt debitus, in eo. & ad c.cum appellationibus.eo.ti.in 6.*
29 *Vtrum appellatio extraiudicialis operetur effectum ſuſpenſiuum, & in quibus.*
30 *An ſit differentia, quo ad reuocationem attentatorum inter appellationẽ iudicialem, & extraiudicialem.*
31 *Si appellaretur, quod non recipiatur Titius in teſtem, quia excõicatus, an ſi recipiatur Titius, & alij teſtes: valeat receptio aliorum teſtium.*
32 *An ſuſpendat futura, vel conſecutiua ad actus præteritos.*
33 *Attentata poſt, & contra appellationem extraiudicialem ſunt nulla.*
34 *Attentata poſt appellationem extraiudicialem ſunt nulla in his caſibus in quibus actus etiam ex ſe abſque appellatione redderetur nullus.*
35 *Non debet probari aliter veritas cauſæ ipſius appellantis abſentia cenſuræ latæ poſt appellationem, ſed duntaxat debet probari, quod lata ſit ſententia poſt appellationem, quia ex hoc ſolo eſt nulla.*
36 *Priuilegio attentatorum veniunt reuocanda attentata poſt, & contra appel.licet cauſa appella.de ſe non irritaret actum.*
37 *An attentata poſt legitimam appellationem extraiudicialem ſint nulla, an veniant irritanda, & in quibus ſint nulla.*
38 *Quæ ſit differentia, quo ad reuocationem attentatorum poſt, & contra appellationem in appellatione iudiciali, & extraiudiciali.*
39 *Renũciatione appellationis, vel deſerta appellatione, an poſſit agi ad reuocationem attentatorum.*
40 *Attentata poſt inhibitionem in appellatione extraiudiciali ſunt nulla, et ſi non iuſtificentur in cauſa appellationis.*
41 *In appellatione extraiudiciali non ſit differentia, an appellans obtulerit incontinenti probare, vel non.*
42 *Appellatio extraiudicialis non eſt neceſſario intimanda parti, vel iudici.*
43 *In appellatione extraiudiciali non eſt differentia, an appelletur a iudice etiam extraiudicialiter procedente, tanquàm a parte, vel a priuata perſona.*
44 *Quæ cauſa ſit allegada, & probanda in huiuſmodi appellationibus extraiudicialibus.*

CAP. LI.

Bonæ memoriæ. Qui extraiudicium ap-
pellat ad Papam, ex cau
ſa iuſta, vel veriſimili, ne in ſua poſſeſsione turbe-
tur, ſi ſpoliatur poſt appellationem reſtituitur ad
ſtatum, in quo erat tempore appellationis.h. d. primo ponũ-
tur allegationes appellantis. Secundò ibi, procurator. ponũ-
tur allegationes appellati.tertio ibi, igitur pręmiſsis. ponitur
1 pronunciatio ipſius Papę. ¶†No. primo, ꝙ iſte Abb.dicebat
ſe patronum huius eccleſię vacantis, percipiendo oẽs fructus
reſeruandos futuro ſucceſſori: vel conuertendos in vtilitatẽ
ipſius eccleſię. & ad hoc allegat hunc tex. Inn. in c.j.vt eccle-
ſi. benefi. de quo.j̃. in glo.2.ſecus in patrono layco, quia non
habet ſe in his intromittere ſecundum Inno.in c. cum nos. s̃.
de offi.or. & ibi eſt gloſ. or.& no.volens, ꝙ de iure communi
ad eum ſpectet cuſtodia vacãtis eccleſię, ad quem ſpectat in-
2 ſtitutio ipſius eccleſię. † & vide ſingulare no. Ioan. And. in c.
j.ne ſede vacan.lib.6. vbi voluit, quod licet ſede vacante capi-
tulum non ſuccedat in collatione beneficiorum ſpectantium
ad ſolum prælatum, vt ibi, tñ poterit capitulũ talem eccleſiã
vacantem commendare alicui, & ponere ęconomum, do-
nec fuerit poſtea prouiſum de rectore, quod tene menti, & ita
3 hic ſequitur Panor. col.4.¶†Scđo no.quod Abb.põt acquire
re poſſeſsionem per eius monachos, ſicut dñs ꝑ eius ſeruum.
imo poſſeſsio põt acquiri per quẽcunq; amicum,& extraneũ
vt in l. j. C. per quas perſonas. & no,in c. accedens,j̃.de præb,
¶Tertio no.ibi,pluries, &c. ꝙ ab eodẽ grauamine eſt licitum
pluries appellare.de quo articulo dicet plene in c. tua nobis,
4 j̃.eo.&ibi vide. ¶†Quarto no. & tene mẽti ꝙ licet appellatio
exa-

extraiudicialis ſit q̃dā ꝓuocatio ad cām,vt in c.cū ſit,ſ. co.tñ
valet, & locū hēt oī caſu quo qs timet veriſimľr moleſtari vel
turbari in iure ſuo.vnde requirit,ꝙ appellatio extraiudicialis
fiat ex cauſa iuſta vel ſaltem probabili, & veriſimili, & ꝙ poſt
ea ſubſequat̄ grauamen quo ſubſecuto p̄ſumitur appellātem
habuiſſe iuſtam cauſam appellandi.ita ꝓbatur hic in tex.& fa-
cit quod hr̄ in c.officij,ſ.de ele.& in l.ſi q adulterij,C.de adul.
vbi ex his quæ ſunt ſubſecuta preſumitur circa præterita,ſic ſ.
de præſump. c. mandata, & c. ſcribam.¶Et aduerte ad tex,ibi
nequis.&c.ꝓbantem notabiliter, ꝙ valida eſt appellatio extra
iudicialis licet ſit generalis.non ob.quod hr̄ in c.ij,& in c. cō-
ſuluit,ſ.co.qa ibi in appellatione iudiciali ſ̄m Ho.quæ appel-
latio iudicialis non valet quando eſt generalis, ſicut non vale-
ret a futuro grauamine,j.co.c.vt debitus,& c.cum cauſam. in
fi.ſed appellatio extraiudicialis valet,licet ſit generalis,& licet
ſit a futuro grauamine,vt hic in tex. quia ſufficit quod ipſa ge-
neralis appellatio per factum ſubſequens reducatur poſtea ad
ſpeciē,& ſic certificetur,ff.de hær.inſti.l.vter ex fratribus. nec
eſt neceſſe,ꝙ aduerſarijs aliter intimet̄ ipſa generalis appella-
5 tio,vt de his eſt tex.hic no. ſ̄m Bal.de quo.j.¶†Quinto no.ibi
de generali.conſuetudine, q̄d conſuetudo pōt ſimul concur-
rere cum iure cōi.& allegat̄ ad hoc de quo per gl.in c.j.de con
6 ſti.in vj.¶†Vltimo no. & tene menti ꝙ ſicut in poſſeſſorio re-
cuperande veniunt fructus medio tpe ꝑcepti, ſ. de reſt. ſpo.c.
grauis ita veniunt fructus qñ innouata, & attentata reuocan-
tur,vt hic in tex.ibi,aſsignandos. & ſic portandos ad domum
ſpoliati expenſis ipſius ſpoliantis, & innouantis ſ̄m Bald. hic
q̄d no,¶In glo.ij.in fi.de hoc articulo ad quem ſpectet de iure
cōi cuſtodia eccleſiarū vacantiū vide per gl.& Doct,in d. c.cū
vos.& in c.cū veniſſent,hic allegato, & hic per Panor. col.iij.
¶In gl.iij.in fi.ſi iſte Arc. poſsidebat. ergo debebat obtinere,
& Abb.non poterat prætendere ſe ſpoliatum,& eius appella-
tio non fuiſſet probabilis. quare dicas, ꝙ Archi. allegauit ſe
poſsidere,ſed non probauit ꝙ tpe illo quo Abb.fuit ſpoliatus
haberet poſſeſsionem,ꝙ erat neceſſario probandum,ſ. de re-
ſti tu.ſpol.c.olim.vel volebat probare Arch.ꝙ capitulum eius
nomine poſsidebat eccleſiam ꝓ eo quia annuatim præſtabat
ſibi procurationem, & quinq; ſolidos. ſed hoc non erat ſuffi-
ciens ex quo conſtabat alium poſsidere, vt j.in glo. ſequenti.
7 ¶†In gl.in ver.vnam procurationē, in fi.Bar.in l. q̄uis. hic al-
legata, concludit ꝙ præſtatio penſionis non probat poſſeſsio-
nem qñ cōſtat aliū poſsidere, aľs in dubio ꝑ recollectionē fru
ctuū,& receptionē penſionis bene probaretur poſſeſsio, vt in
l.qui vniuerſas,§. qui per colonum,ff.de acqui.poſ.& in l.liti-
bus,C.de agri.& cenſi.lib.xi.& de hoc articulo plenius no. in
c.cum veniſſet.& in c.inter dilectos.hic in gl.allegatis, & in c.
fi.ſ.de cauſa poſ. & an per ſolutionē penſionis probetur ſub-
iectio,no.in c.j.& c.quāto,j.de cenſi.& c.ꝑcipimus,j.de priui.
8 & ꝑ Bal.in l.ſolet,ff.de ofſi.ꝓconſ.¶†In glo.in ver.in eo.ſtatu,
in fi. ex hac glo. eliciuntur duo intellectus ad hunc tex. ¶Pri-
mus, ꝙ hic Abb.egerit interdicto vnde vi, contra Archi. pro
eo,qa mandauit ſpoliationem ſeu ratam habuit. ſed hic intel-
lectus diuinat cum non fuerit de his hic aliquid probatum.
nec cōgruit huic literæ vbi Papa ſolum ſe fundat ſuper proba-
bili cauſa appellationis, vt hic in tex. ¶Scd̄s intellectus eſt q̄d
hic agebatur officio iudicis ſuper reuocatione attentatorum
pendente appellatione,& ſ̄m hunc intellectum eſt hic tex.no.
prouidens de remedio recuperandi poſſeſsionem contra quē-
cunque etiam tertiū mediatū,& bonefidei poſſeſſorem, qñ ſci
licet quis fuit priuatus poſſeſsione appellatione ſua extraiudi
ciali,& gñali pendēte.hic enim Arch.licet tertius poſſeſſor tñ
poterat dici ꝙ erat ps,qa appellatio fuerat generalis, ꝙ nullus
turbaret ipſum abbatē. Vnde dicit hic Inn.ꝙ non ſolum face-
ret contra appellationem ille,qui ſpoliaret ſed omnis ille, qui
teneret rem ſpoliatam contra voluntatem appellantis dicitur
facere contra ipſam appellationem,vt hic probat tex.no.& ſic
vnuſquiſque faciendo contra appellationem dicitur eſſe pars
ex quo appellatio fuit generalis contra omnes. vnde non po-
teſt dici ꝙ hic agatur contra Archi.tertium poſſeſſorem, quia
vt hic patet in tex. circa fi. Papa iudex appellationis fundat̄ ſe
ſuper probabili cauſa ipſius appellatiōis, & illius virtute fit re
ſtitutio poſſeſsionis:quādo vero appľo eſſet ſpecialis reſpectu
certe ꝑſone tunc verum eſt ɔ̄ tertium qui ſpoliaſſet appellan-
tem ſiue appellatum vel aliquid innouaret ex ſe,& nō cū par-
te appellata, pendente appellatione non poſſet agi remedio
attentati per iudicem appellationis etiam poſt eius inhibito-
9 riam.†quia inhibitio, & remedia attentatorū non hñt locum
ɔ̄ tertiū innouantē ſeu ſpoliantē.tex.eſt no.in c.Romana,§.in
aliū,eo.tit.in vj.quia ex quo nō fuit ɔ̄ cū appellatū non poteſt
dici, ꝙ ipſe aliquid attentauerit lite vel appellatione pendēte
cū lis,& appľo non ſint cū eo.vnde ɔ̄ tertiū innouātē,& ſpoliā
tem pendēte appľone debet agi corā iudice ſuo ordinario, &
iudiciario ordine ſeruato,vt ī c.cū teneamur,ſ.eo.tit.verū, qa
hic appellatio fuit generalis contra omnes,ideo hic Archi. li-
cet tertius poſſeſſor dicitur eſſe pars, & contra eum habet lo-
cum remedium attentari pendente appellatione.& iſte ſit ve-
rus, & notandus intellectus ad hunc tex. ex quo habet̄ noua
prouiſio recuperandi poſſeſsionem per appellantem ipſum ɔ̄
quemcunque etiam bonefidei,& mediatum poſſeſſorem quā
do appellatio fuit generalis extra iudicium: & ipſe appellans
fuit priuatus ſua poſſeſsione pendente appellatione.caſus eſt
hic,& hunc intellectum ſequitur gl.magna circa prin. in c.nō
ſolum,eo.tit.in vj.& Imo.hic col.4.& idem hic Panor. col. vj.
& hæc ſit vna,& prima limitatio notanda ad dictum §. in aliū.
10 ¶†Tertius intellectus ad hūc tex.ſit ꝙ hic Arch.tertius, & me
dius poſſeſſor innouauit cum parte appellata: & ſic habuit
poſſeſsionem ab iſtis laycis, & iſto caſu licet contra eum non
detur interdictum vnde vi,quia non datur contra tertium poſ-
ſeſſorem,ff.de vi & vi ar.l.cum a te.tamen quando tertius poſ
ſeſſor habuit cauſam a parte appellata innouante tenetur re-
medio attentati.& ita ſit tex.hic tenendo, ꝙ Arch. habuit poſ-
ſeſsionem ab iſtis laycis etiam bona fide, pro quo facit tex. &
Bar.in l.chirographis,§.j.ff.de admi.tu.vbi alienata ꝑ appellā-
tem,vel appellatum pendente appellatione reuocātur officio
iudicis appellationis a tertio poſsidente,ex quo ipſe tertius eſt
poſſeſſor habuit cauſam ab ipſa parte.facit,ꝙ habetur in c. cū
M.in fi.ſ.de ɔſti.& ita ſecūdo ſimpľr limita tex.in d.§. in aliū,
vt ɔ̄ tertiū innouantē habeat locum remedium attentati quā
do iſte tertius habuit cām a parte innouante,vt hic,& idem ſi
habuiſſet cām a iudice ſ̄m gl.in d.c. nō ſolū, & ſequuntur hic
Imo. & Pan. vt ſ. ¶Et ex his inferuntur tres notabiles ɔcluſio-
nes.¶Prima,ꝙ remedium attentati abſque dubio locū habet
in attētatis pendente appellatione ab ipſis partibus vel a iudi-
ce a quo, vt d.c.non ſolū.& ibi gl.hinc eſt ꝙ executio ſnīe fctā
pendente appellatione reuocatur,ff.eo.ti.l.cū ex cā,& in c. ve
11 nientes.in fi.ſ.de iureiur. ¶†Secunda cōcluſio,ꝙ remediū at-
tentati habet locum ɔ̄ tertium habentē cām a parte appellata
vel a iudice vel ab ipſo appellante,vt d.l.chirographis, & d. c.
12 cū M. & hic in tex.ſ̄m tertium intellectū.¶† Tertia, & vltima
concluſio ſit,ꝙ remediū attentati habet locū ɔ̄ tertiū ſuccedē
tem in ipſa re attentata dato,ꝙ non habuerit cām a iudice vel
a partibus innouantibus.tex. eſt ſing. & vnicus in iure in c. ex
parte A.ſ.de teſti.vbi Imo.col.4. ita īducit illum tex. & facit,
ꝙ habet̄ in c.ex parte, S.ſ.de reſcri.& 2.q.1.in primis.cenſet.
n.tale vitium reale,& ſic trāſeat,& agi poſsit ɔ̄ quemlibet ſuc-
ceſſorem etiam cum titu. & bona fide, vt in d.c.ex parte A.&
ꝙ ille tertius poſſeſſor eſſet ibi cū ti. & bona fide,deducitur ſic
quia bona fides p̄ſumit̄ ex tit.l.pe. C.de euic.& plenè ꝑ Bar.in
l.Celſus.ff.de vſucap. ſed in d.c. ex parte A. ille tertius poſſeſ-
ſor hēbat titulum illius eccleſie, quia fuerat ſibi collata ſecun
dum Io. An. ibi, & tamen virtute appellationis reuocatur ab
eo poſſeſsio,eo quia innouatio in re ipſa fuit pendēte appella
tione,& ipſe tertius ſucceſsit in re attentata licet cum titu.& li
cet non habuerit cām a iudice vel a parte quia poſsidebat ex
titu.ſue electionis & confirmationis.& ſic p̄ſumitur in dubio
ſemꝑ quis poſsidere ex illa cā ex qua titulum habet,l.j. de im-
ponēda lucrati.deſcriptio.li.x.C.l.quædā mulier,ff.de rei ven.
per Bartol.in l.cum ſolus,ff.de vſuca.nam in d.c.ex parte A.iu
dices primo ſpoliauerunt illū appellantem dicta eccleſia pen-
dente appellatione:& ad inſtantiā partis appellate, & poſtea il
le tertius poſſeſſor poſſedit eccleſiam ex ſuo tit. collationis,
& confirmationis.verum quia ſucceſsit in ipſa re attentata,&
ſic affecta vitio: iō eſt ꝙ ab eo auocat̄ poſſeſsio ex ipſo primo
proceſſu,& ex remedio attentati ex officio iudicis appellatio-
nis.ita eſt tex,ſing.in d.c. ex parte.ponens tertiā limitationem
ad d.§.in alium,vt ſic remediū attentati hēat locum ɔ̄ tertium
ſuccedentē in ipſa re attentata dato, ꝙ ipſe tertius nō habuit
cām a iudice vel a partib.& dato ꝙ ipſe titulo,& bona fide poſ
ſideret,vt patet ī d. c.ex parte,ſecus ſi tertius ipſe principaliter
innouaſſet pēdente appľone,& nō hr̄et cām a iudice vel a par
te.tunc.n.hēt locū remediū attentati ɔ̄ tertiū innouātē, pēdē-
te appľone etiā poſt inhibitoriā iudicis.& ita ꝓcedat tex.in d.
§.in aliū.quē bene no.ad ſ.dictas limitatiōes,& no. ēt ſ. dicta
ſingularia remedia recuperādi poſſeſsionē ɔ̄ tertiū poſsidētē
13 etiā tit. & bona fide. ¶†Amplius ēt vide ex p̄dictis qa magna
eſt dr̄ia,& maior vtilitas reſultat hr̄e remediū attētati q̃ agere
a poſſeſſorio recuperande. [a] ¶Primo quia in remedio attentati
nō reqrit̄ ordo iuris nec libellus nec litis conte. ſed ſummariè
ex mero officio iudicis fit reuocatio attentatorū:ſed in poſſeſ
ſorio

ADDITIO.

a ¶Vtilius eſt agere remedio attentati,quā interdicto recuperandæ. Adde Cap.
conſi.10.Redēptoris.& c.in themate præmiſſo,j.col.Fel.in c.dilecti.de ma. &
obed.pen.col.

ſorio recuperādæ,licet ſit remediū valde priuilegiatum . c.in
lr̃is.de reſti.ſpo.l. ſi qs ad ſe fundū.C. ad l.Iuliā.de vi. & in c.fi.
de ordi.cogni.tñ requirit̃ ordo iuris ēt ꝯ cōtumacem , vt in c.
ij.ſ.vt lite nō conte.& ideo abſq; libello & litis conte.nō poſ-
ſet dari diffinitiua.facit d.c.conſultationibus. & ita tenet Bar.
in l.naturaliter.§.nihil cōe,ff.de acqui.poſ. & ita dicit gl.or. &
no.in cle.ij.in prin.vt lite pen.& ita ſequunt̃ hic Doct.& Imo.
in c.dilecti.ſ.de maio.& obed.col.pe. expedit ergo magis hr̃e
remedium attentati ꝙ̄ interdictum vnde vi. Aduerte tñ , qa in
reuocatione attentatorū requirit̃ cāæ cognitio & citatio ptis.
vnde licet Papa in ſuo reſcripto apponat cl'am,reuocato in ir-
ritum &c.dēt tñ iudex cū cauſæ cognitione procedere & alias
nō debet aliū priuare commodo ſuæ poſſeſsionis.facit.l. me-
minerint.C.vnde vi.l.ſi deſerta.C.ſi ob pub.pen.& ita Spe.co.
ti.de app.§.pe.in fi.in ver.ſed quæro vtrū.& idē Bal.ibi in add.
ſuis,in fi.pro quo tu vide tex.ſing.in c.audita.ſ.de reſti.ſpo. &
ibi plenè quid operet̃ quando princeps vel ſuperior mandat
14 aliquid reuocari.vide ibi ſimpl'r per Doc.¶ † Secundo, quia ꝑ
interdictū vnde vi non poſſet ꝯ tertiū poſſeſſorē agi ēt ſucce-
dentem in re affecta vitio violentię,vt in d.l.cum a te.tñ reme
diū attentati habet locū ꝯ tertiū ſuccedentem in re attentata
licet bona fide & titu.vt in d.c.ex parte.adde qñ habuiſſet cām
a iudice vel a parte,vt eſt.ſ.dictum . ¶ Tertio, quia interdicto
vnde vi debet neceſſario ꝓbari ſpoliatio & poſſeſsio tpe ſpo-
liationis,vt in d.c.conſultationibus.ſ. de reſti.ſpo. cū ad ſedē.
& l j.§.interdictum.ff. de vi & vi ar. ſed in via attentati implo-
rat̃ officiū iudicis , vt fiat reductio in priſtinū ſtatū non ſolū ꝯ
appellantē vel appellatū,ſed etiam ꝯ non ſpoliantē nec ſcien-
ter ſuccedentē in vitium ꝯ quos non habet locū interdictum
vnde vi,vt ſ.nec condictio c.ſæpe. de reſti.ſpo. vñ in remedio
attentati ſatis eſt probare poſſeſsionē & ſimplicem ſtatum in
quo erat tpe appellationis interpoſitæ . & quod nunc poſſeſ-
ſio reperiat̃ penes hunc tertium, vt patet hic in tex.& in d.c.ex
parte A.& ita Panor.hic col.7.& Imo.in d.c.dilecti.circa fi.&
hic col.4.¶Q uarto,quia agenti interdicto , vnde vi,obſtat ex-
ceptio alterius ſpoliationis,vt in d.c.2.& fi,ſ.de or,cog. ſed in
remedio attentati nō ob.exceptio ſpoliationis ex quo reuoca
tio fit ex mero officio iudicis,vt ſ.& no.per Inn.in c.j.ſ.de or.
cog.& tenet hic Pan ꝙ bene no.ad limitationē d.c.fi. & c.fre
quens.ſ.de reſti.ſpo.in 6.¶Q uinto, quia agenti interdicto vñ
vi,ob.exceptio excōicationis.ita gl.or.&no.in c. ex inſinuatio
ne.ſ.de procu.ſecus in agente remedio attentati.ꝙ tamen in-
telligit hic Imo. quando ageret̃ remedio attētatorū in appel-
latione iudiciali.ſecus in extraiudiciali ꝑ no.ꝑ Io.An. in c.pia
de exce.in 6.& per ipſum Imo.in c.cū inter.circa fi.ſ.de exce.
de quo articulo vide.j.¶Sexto, qa in beneficialibus agenti in-
terdicto vnde vi,incumbit iuſtificare poſſeſsionē ſuam ex ti.vt
no.gl.in cle.j.de cauſa poſ.& latius per Doc.in d.c.in lr̃is. ſed
ĩ reuocatione ꝑ viā attētatorū nō oportet colorare poſſeſsio-
nē ex aliquo ti.ſed etiā in beneficialibus ſufficit ꝓbare ſimpl'r
poſſediſſe beneficiū,vt in d.c.ex parte,& hic.& ita tenent Do.
de Ro.deci.14. ꝙ̄ incipit,Itē fuit dubitatū vtrum petēti. ratio
dr̃iæ eſt,quia ſpoliator minus deliquit ꝙ̄ attētas qui plus deli-
quit in p̄iudiciū litis pēdentis & lædit iudicē,ius & partē, dicit
tex.in c.j.in fi.eo.ti.in 6.& ita hic ſequuntur Imo.& Pan. facit
bonus tex.in c.ſi ꝯſtiterit.j.de acc.idē But. circa mediū in ver.
15 ex p̄dictis patet longa dr̃ia.¶ † Septimo & vlti.quia licet agēti
interdicto vnde vi,obſtet exceptio notoria defectus proprieta
tis & iuris agentis,vt in c.ad decimas. de reſti. ſpol.in 6. & per
Inn.in c.conſtitutis.ſ.de fil.presby.& per Rotam deci.16.quę
incipit,Item ſi contra agentem.vbi plene. de hoc tamen agēti
ſuper attentatis nō obſtaret exceptio notoria defectus ꝓprie-
tatis ſm d.An. hic. Sed Imo. hic col.5. in hoc tenet ꝯ̃rium. &
idē tenet & ſequit̃ Rota in d. deci.14. in fi.qa eo ipſo ꝙ noto-
riè conſtat de nō iure agentis non intereſt ſua fieri reuocatio-
nē attentatorū & ſic non debet audiri , quia exceptio ſua non
intereſt,repellit quēcunq; agentē.ij.q.6.non ſolent.l.ſi autē.
§.2.ff.de rei ven.Inn. in c.ſuper his.j. de accu.fatet̃ tamē Rota
ibi in fi. ꝙ iudex ex ſuo officio poſſet reuocare attentata in cō-
temptū ſuæ iuriſdictionis & legis & in pęnā attentantis, vt in
d.c.j. in fi. licet notoriè conſtaret de non iure agentis. ſed per
hoc non reſtitueretur poſſeſsio illi de cuius non iure notoriè
conſtaret ſm Rotam ibi in fi. ¶Sed aduerte,quia contra hanc
determinationem vr̃ tex.in d.c.ſi cōſtiterit. vbi in reuocatio-
ne attentatorum pendente appellatione nō habet obſtare no
torius defectus tituli & iuris agentis,& ita vident reſidere Im.
& d.Pe.de Peruſio.& facit ꝙ eſt dictū in c.ſæpe.ſ.eo.ſuper gl.
in ver.rata , quia oĩa attentata ſunt nulla , vnde intereſt ꝙ fiat
reuocatio attentatorū pp fructus medio tpe perceptos qui ve
niunt in reſtōne attentatorū, vt hic in tex.in fi. pro quo gl.no.
in c.paſtoralis. in fi.ſ.de cauſa poſ. & quia facta reſtōne ſi ſpo-
liator rem peteret poterit ſibi obijci ꝙ amiſit ius ſuū ꝑ l. ſi qs
in tantam. C. vnde vi. in beneficialibus tamen & alijs vbi ver-
tit̃ periculū animæ,tenendū eſt ꝙ notorius defectus iuris im-
pediat reuocationem attentatorū & ita Bu. hic col.antepe.in
ver.hæc puto vera ĩ beneficialibus.idē Gemi.in c.ad decimas.
col.3. in fi.de reſt.ſpo.in 6.Et ex his patet tutius eſſe hr̃e reme-
dium appl'onis & attētatorū ꝙ̄ agere interdicto vnde vi. & ita
fecit iſte Abb. hic in tex. ideo optima cautela eſt qñ quis ti-
met ſpoliari aut turbari in ſuo iure,interponere appellationē
extraiudicialem,vt ſic poſtea habeat ſupradictū facile & priui
legiatum remedium attentatorum ſm Pan.hic,col.9. & quid
ſit in cauſis matrimonialibus ſi fuit ꝯ̃ctum matrimonium ap
16 pellatione pendēte,vide per gl.or.in d.c.non ſolū.¶ † In gl.fi.
in fi. pro declaratione huius vtilis materiæ appellationis ex-
traiudicialis videndum eſt in quibus conueniat vel differat ab
appellatione iudiciali . & ex his apparebit vtilitas & effectus
appellationis extraiudicialis.conclude ꝙ differunt . ¶ Primo
in forma appellandi:nam in appellatione iudiciali non poteſt
appellari a futuro grauamine:ſed ſolū pro præterito, vt in cle.
appellanti. eo.ti.& in c. vt debitus.j.eo. ſecus in appellatione
17 extraiudiciali,vt hic,& in c.cum nobis.ſ.de ele.¶†Et præmit-
te quod appellatio extraiudicialis dr̃ dupliciter . Primo quan-
do non appellat̃ a iudice:ſed a parte extra iudicium, vt hic, &
in c.cum ſit.ſ.eo.alio modo dicitur extraiudicialis etiam ſi ap
pellet̃ a iudice,tamen extraiudicialiter procedente, vt eſt tex.
in c.j.ſ.eo.ti. vbi vide aliqua dicta de hac appellatione extraiu
diciali.Secundo, quia in appellatione iudiciali requirit̃ cauſa
nominatim & in ſpecie ab ipſo grauamine , vt in d.cle. appel-
lāti,& d.c.vt debitus.ſecus in extraiudiciali , vt hic in tex. & in
d.c.cum nobis olim. ſuper quo articulo an in appellatione ex
traiudiciali requiratur cauſa.glo.in ver. interlocutoria. in c.j.
in prin.eo.ti.in 6.tenet ꝙ ſic,& gl.in c.cū cauſam. in fi.j.e.& in
c.conſiderauimus.ſ.de elec. ¶Sed conclude ſic,aliquādo ap-
pellat̃ a iudice, tunc ſiue procedat iudicialiter ſiue extraiudi-
cialiter,omni caſu requirit̃ cauſa in appellatione & in hoc om
nes Doc.concordāt.de quo etiam per Inn.& Doct.in c. conſu
luit.el ij.s.eo. Aliquando appellat̃ extra iudicium a parte,tunc
oĩ caſu quo appellatio hēt vim citationis,vt eſt in beneficiali-
bus debet exprimi cauſa, vt in c.j.iuncto c.vt circa. de elec.in
6. aut non habet vim citationis & non inducit neceſsitatem
comparendi ſeu proſequendi abſq; noua citatione, prout eſt
regulariter in omni appellatione extraiudiciali , vt in d.c. cū
ſit,& ibi per gl.& tradit Inn.in c.dilecti.de ma.& obe.& in hoc
fuerunt opiniones. Hoſt.in d.c.cum ſit,tenet ꝙ in appellatio-
ne extraiudiciali nulla cauſa requirat̃ . & ita tranſeūt ibi Imo.
& Pan.col.6. quo ad validitatem ipſius appellationis:ſed quo
ad reuocationem attentatorum dicit ꝙ requiritur cauſa . ſed
idem Panor.in d.c. conſuluit.tenet indiſtinctè ꝙ quantum ad
expreſsionem cauſæ nulla ſit differentia in appellatione iudi-
ciali & extraiudiciali per tex. in c.cordi. eo.ti. in 6. & alias ap-
pellatio extraiudicialis ſine cauſa eſſet nulla , vt per gl. in d.c.
conſiderauimus. & in d. c. cum cauſam . ſolum in hoc eſt dif-
ferētia, qa in iudiciali requiritur ꝙ exprimatur grauamen de
præſenti ſeu de præterito.ſed in extraiudiciali poteſt appella-
ri a futuro grauamine , & ſic non expreſſo vllo grauamine . &
ita Inn.in d.c.cōſuluit. vnde poteſt appellari ne aliquis grauet
me ſuper tali poſſeſsione etiam ſi nulla perſona exprimatur .
tex.eſt hic no. vbi ſufficit appellare generaliter ex veriſimili-
bus & probabilibus cauſis,vt eſt dictum.ſ. in quarto notabili.
& dic , vt ibi.requiritur ergo ſaltem expreſsio cauſæ in genere
alias appellatio non valeret.& ita concludit Imo. in c.conſti-
tutis.ſ.eo.col.6.& ita ſequitur Bar.in l.ſi.ff.de app.reci.puta ſi
dicit appello,quia grauas me, vt ibi per eum. & idem in effe-
ctu ſequitur Spec.eo.ti.de app.§.qualiter,circa princ.in ver.in
ſumma no.cautelas. ¶Tertio,quia procedit appellatio extra-
iudicialis incerta & generalis reſpectu perſonarum & reſpe-
ctu grauaminis,vt hic in tex.non ſic in iudiciali,vt d.clem.ap-
pellanti.& d.c.vt debitus. ¶Q uarto,quia in appellatione iudi
ciali requirit̃ ꝙ cauſa ſit vera & legitima & ꝙ procedat,vt d.c.
vt debitus . ſed in extraiudiciali ſufficit ꝙ ſaltem fuerit veriſi-
milis tempore appellationis,vt hic in tex.& dic,vt ſ.in 4.nota
bili.¶Q uinto requirit̃ ꝙ appellet̃ in ſcriptis ēt extra iudiciū.
ita gl.in d.c.cū cām.al's appl'o eēt nulla.& ita ſequit̃ hic d.An.
ſubdit tñ Io.An. in c.appellatio.eo.ti. in 6.ꝙ licet de hoc ſint
opiniones,tñ ſufficeret ꝙ̄libet ſcriptura licet nō ſit publica &
aliter nō legat̃,vt d.c.appellatio.Aduerte tñ,qa hic in tex. & ĩ
d.c.cū nobis,nō apparet ꝙ fuerit appellatū in ſcriptis.& ſic vr̃
ꝙ ſit valida abſq; ſcriptis olim. hodie tñ ſecus vr̃ per tex. in d.
18 c.cordi.¶†Sexto requirit̃ ꝙ petant̃ apoſtoli , vt d.c.cordi.ſed
Inn.& gl. quarta ibi tenet ꝙ nō requirant̃ ĩ oĩno extraiudiciali-
bus appl'onibus,ſed ſolū qñ appellat̃ a iudice. tūc enim eſt qui
eos dare poſsit. dicit tñ ibi Io.An. ſup d.gl. ꝙ ēt in extraiudi-
cialibus tutius eſt dicere,peto apl'os ſi ſit, qui eos dare poſsit.

& ita dicit gl.in terminis in c.vt ſup.e.ti.in 6. in ver. ille iudex,
& dẽt peti.j̃.30.dies,vt ibi hr̃.& vide hic Panor.ſuper quarta,
19 & 5.dña.col.2.¶†Septimo q̃ritur coram quo ſit appellandum
in appellatione extraiudiciali.videret̃, ꝙ p̄ſente parte inferen
te grauamẽ,vel a qua timet̃ inferri,vt in d.c. cum nobis olim.
intellige primo ſi poſsit hr̃i copia illius,alias parte abſente poſ
ſet interponi ar.l.j.§. dies.ff.qñ ap.ſit. Secũdo intellige qñ ad-
uerſarius eſſet certus,alias ꝓcedit appellatio generalis,& nul-
lius pręſentia requirit̃.tex.eſt no.cautius tñ eſſet ſemꝑ appel-
lare in p̄ſentia honeſtarũ ꝑſonarũ,vt in c.fi.j̃.e. vbi de hoc ple
nè dicetur.¶Octauo dẽt appellari.j̃.10.dies a die grauaminis
vt eſt tex.in c.concertationi.eo.ti. in 6. vbi lapſus 10.dierum
præcludit viã oĩbus appellationibus iudicialibus,& extraiudi
cialibus,ſed ſi agatur per viã querelæ actus extraiudiciales nũ
quã tranſeũt in rem iudicatã,& quãdocũq; ẽt poſt 10.dies poſ
ſunt peti retractari,ſed tñ nõ per remediũ appellationis , vt eſt
tex.no.in d.c.concertationi.de quo tñ vide eo.ti.per Spe.in §.
20 reſtat.circa fi.in ver.ſed quid dicet̃, † & an p̄ſumat̃ in dubio eſ
ſe appellatũ.j̃.10.dies.vide dicta in c.j. s̃.e. circa mediũ. & vi-
de vnã ſingularem no.deci.Do. de Ro. deci. 316. quæ incipit.
Item ſi poſſeſſor,qui determinant,ꝙ in dubio ſemꝑ pręſumat̃
fore appellatũ.j̃.10.dies a die notitię,niſi ꝯrium ꝓbet̃, quia tẽ
pus 10.dierum eſt vtile a prin. & nõ currit ignorãti,vt ꝑ gl. in
d.c.ꝯcertationi.ĩ ver.ſi ſciuerit.& ĩ d.c.cordi. in ver. decẽdiũ.
vnde in dubio pręſumit̃.ignorãtia,niſi ſciẽtia ꝓbet̃,ff.de ꝓb.l.
21 verius, & in reg. p̄ſumit̃ de reg.iur.in 6.† licet ex citatione ad
domũ in dubio præſumat̃ deueniſſe in notitiã,vt ꝑ gl. in l.& ſi
legibus.C.de ep̃ali audi.& facit.l.quĩquaginta.C. de excu. tu.
& l.ſcire oportet.§.oportet.& ibi ꝑ Bal.ff.de excu. tu. & ꝑ Bar.
in l.quidam decedẽs.in fi.ff.de admi.tu.tñ iſta eſt ficta notitia,
22 ſeu præſumpta.† ſed ad excluſionẽ appl̃onis requirit̃ vera no
titia. iõ eſt ꝙ citatus ꝑ edictũ iuxta formã cle.j. de iudic. licet
ibi dicat̃,ꝙ talis citatio arctat citatũ,ac ſi perſonaliter citatus
fuiſſet. tamẽ quo ad appellandũ citato per edictum currit tp̃s
a die veræ notitiæ,cum illa notitia, q̃ inſurgit ex citatione per
edictũ ſit p̄ſumpta;& in appellatione requirit̃ vera, vt s̃. & fa-
cit,quod hr̃ in d.cle.cãm.de ele.in ver.indubitata, & certa.&
ꝑ Bal.in l.ꝯ maiores.C.de inoffi.teſt.& ita tenẽt Do. de Rota
in citatione ꝑ edictũ deci.364. q̃ incipit. Item cũ iura. & facit
gl.& Ang.in l.j.§. ſi aduerſus.ff.quãdo appel. ſit.nõ ob. predi-
ctis quod voluit Bal.in d.§.oportet.in fi.dicẽs,ꝙ ſi ſnĩa eſt inti
mata ad domũ præſumit̃ trãſire in notitiã ita, ꝙ poſt 10. dies
vlterius nõ audiret̃ appellãs.& ita voluit Ang.in auth. hodie.
C.de appel. quia certè tũc ꝯcurrit duplex pręſumptio.vna ex
citatione facta ad domum ad audiẽdum ſe ntentiã,ſecunda ex
notificatione poſtea facta ad domũ de ipſa ſnĩa. iõ inducit̃ ſuf
ficiens notitia ex duplicata præſumptione.arg.auth. itaq;. C.
cõia de ſucceſ.& in c.j.de treu.& pa.ſi vero quis fuiſſet citatus
perſonaliter ad audiẽdũ ſnĩam , an præſumat̃ habuiſſe notitiã
ſnĩæ.Ang.voluit,ꝙ nõ in l.a ſnĩa. §. j. ff.de ap. ſed certè ꝯrium
tenẽt ibi Inn.& Cu. quia citatus ꝑſonaliter in dubio præſumi
tur verus ꝯtumax.iõ excludit̃ ab appellãdo.l.ex cõſenſu. §. fi.
ff.e.ti.& in cle.ſi ante.de do.& ꝯtu. procedit ergo dictũ Ang.
in citatione ad domũ,quia in dubio præſumit̃ habuiſſe veram
notitiam ſnĩæ,& ſic poterit poſtea quãdocũq;.j̃. 10. dies a die
notitię appellare,vt s̃.& ita procedat,ꝙ Ange.no. in l.j. C. de
temp.ap.& in d.auth.hodie.iõ cautela eſt intimare ipſam ſnĩã
ad domũ,vel ꝑſonaliter,vt per Bal.& Ang.in d.l.j.& in d.auth.
hodie. & ꝑ Bal.in d.§.oportet.& vide dicta in c.fi.j̃.e.in vl.col.
23 ¶†Nono, an de iure ciuili poſsit appellari ab actu extraiudi-
ciali.Barr.qđ ſic in l.fi.ff.de ap. reci. per l.a ſnĩa.§.ſi hæres.ver.
idẽ reſcripſerũt.ff.de ap.quia legatarij appellant a tranſactio-
ne facta per hr̃dẽ ſuper teſtõ.¶Sed aduerte,quia Bar. in d.§.ſi
hæres.aliter loquit̃,nã trãſactio hæredis nõ nocet legatarijs,vt
in l.ſi ſuſpecta.§.quãuis.ff.de inoffic.teſta.ergo ab ea nõ appel
latur. & ideo tex.in d.§.ſi hæres.nõ probat, ꝙ de iure ciuili ap
pelletur a grauamine extra iudicium. imo vr̃ probari ꝯrium
in c.cum ſit,s̃.eo.dũ ibi dr̃,ꝙ ſacri canones pręmittunt appel-
lare extra iudicium.ergo a ꝯrio innuitur,quod leges hoc non
permittãt.& ita vr̃ ſentire Bal.in rub.C.eo.ti.ver.quæro nũqd
a trãſactione.ſed dic,ꝙ tex.in d.c.cum ſit.nõ ob. quia dicit, ꝙ
paſsim ſacri canones &c. innuit ergo, ꝙ nõ ſic ipſæ leges paſ-
ſim & indifferẽter, & ita intelligat̃ ibi tex.a ꝯtrario. & ſic non
excludit̃ appellatio ex iuſta cã ſ̃m leges . & ꝙ ẽt de iure ciuili
poſsit appellari,patet,quia tutor nominatus in teſtõ, aut qui-
cunq; nominatus ad honores,vel ad munus reale,vel perſona
le,poteſt appellare.l.j.§,ſi tutor.& §.ſolet.cũ ibi no. per Bar.ff.
quãdo ap.ſit.& hãc ꝯcluſionem tenet ẽt Bal. in l.hi qui ad ciui
lia.in fi.C.de ap.& ſubdit Bar.in l.fi.ff.de ap.reci. ꝙ omni caſu
quo poſſet adiri iudex , & implorari eius officium,poterit ap-
pellari ꝓ illis grauaminibus & venient attẽtata reuocanda.ar.
l.de pupillo,§.ſi quis ipſi prætori.ff.de no.ope.nũ.dũmodo ap-
pellatio fiat inſerta iuſta cã,ſ̃m Bar.in d.l.fi.adducẽtem exem
pla,puta ſi timeo ne res mea indebitè occupet̃. l. 3. C. q bon.
ce.poſ.aut ſi maior pars creditorũ vellet præiudicare minori,
ſ̃m no.in l.maiorẽ.ff.de pac. poterit eñi pars appellare ex iu-
ſta cã,& attẽtata poſtea veniũt reuocãda. vel pone , ꝙ cõſan-
guinei,& tutores diſcordãt in maritãda puella,poterit ex iuſta
cã appellari,vt in l.j.C.de nup.vel pone,qđ creditor velit ven-
dere pignus ꝓ parua quãtitate,vel debitore parato ſoluere,&
nolẽte recipere poterit appellari a debitore,& vẽditio poſtea
attẽtata irritabitur.l.ſi reſiduum.& l. quãdiu.C. de diſtrac. pi.
cum ibi no.& hæc ſunt exẽpla, & dicta Bar.in d.l.fi. in fi.ſit er-
go cõcluſio,ꝙ a grauamine extra iudicium poſsit ẽt de iure ci
24 uili appellari,vt j̃.¶†Decimo ita deſeritur appellatio extraiu-
dicialis per lapſum termini hominis,vt in d. c. cũ ſit. ſicut per
lapſum termini iuris, vt eſt tex.in cle.ſicut.e.ti.& in hoc æqui-
parat̃ iudicialis,& extraiudicialis appellatio. & in d. cle.ſicut.
eſt tex.fin.ꝙ tẽpus finiẽdę appl̃onis extraiudicialis,quãdo ap
pellatur a futuro grauamine,nõ incipit currere a die appel̃o-
nis,ſed poſtea a die illati grauaminis,vt ibi. ¶ †Vndecimo li-
25 cet exceptio excõicationis nõ ob.appellãti , & ꝓſequenti ap-
pl̃onẽ iudicialẽ.s̃.de excep cũ inter.& c.fi.imo excõicatus p̃t
impetrare reſcriptũ ſuꝑ appl̃one ẽt nulla mẽtione facta de ex
cõicatione,vt ꝓbat̃ in d.c.j.& tenet Pan.in c.ſignificauerũt,s̃.
de exce.col.5.in fi. An ergo obſtabit excõicatio appellãti ex-
tra iudiciũ. Inn.fuit ſibi ꝯrius,quia in d.c.dilecti.tenuit, quod
nõ,ſed in d.c.cũ inter.tenuit ꝙ obſtet. quare Archi.& Io. An.
in d.c. pia.ꝯcludũt,ꝙ ſi appl̃o eſt merè extraiudicialis obſtabit
exceptio excõicationis,q̃a talis appl̃o eſt ꝓuocatio ad cãm.
vnde dr̃ ipſe agere,& ꝓuocare ad iudicium.ſecus ſi appellatio
ſit merè iudicialis, puta ſi appelletur ab executore volẽte ꝓui-
dere de beneficio poterit excõicatus appellare,& ꝓſequi in iu
dicio,& ita reducunt̃ ad ꝯcordiã dicta Inn.j̃.ex quo infert̃,ꝙ ſi
executor aſſumit partes iudicis, tũc appl̃o ab eo eſſet iudicia-
lis ſ̃m Inn.in c.ad diſſoluẽdũ.j̃. de deſpõ. impub. al̃s ſi partes
meri executoris aſſumit,appl̃o dicet̃ extraiudicialis.tamẽ non
merè, ſed eſt mixta,ex quo vice iudicis ꝯfert,ſeu exequit̃ cum
fiat ab eo habẽte iuriſdõnẽ, & participat de extraiudiciali , ex
quo extraiudicial̃r ꝓcedit, & ita reſidet Gemi. in d.c. ꝯcerta-
tioni,& in d.c.pia.& cũ determinatione Arch.& Io.An.ibi te
net ſ̃m Imo.in d.c.cũ inter.in fi.& idẽ Pan.ibi,col.6.licet Do.
An.ibi diſtinguat,an appellet̃ extra iudiciũ a grauamine p̄teri
to,vel futuro.ſed certè ẽt ſpoliato,& ſic grauato de p̄terito ob
ſtat exceptio excõicationis,vt ꝑ gl. in d.c.ex inſinuatiõe.& 23.
diſ.in noĩe dñi.vnde appellãs extra iudiciũ ipſe nõ ſit ꝓuoca-
tus in iudicio,ſed ipſe potius aliũ ꝓuocet,vt in d.c.cũ ſit.obſta
bit indiſtinctè exceptio excõicationis.intellige in appellatio-
ne merè extraiudiciali. ſecus in mixta,vt s̃.licet Panor.in d.c.
dilecti.in fi.& Do.Flo.ibi voluerit, ꝙ appellans ab executore ,
vel alio iudice extraiudicialiter procedẽte,nõ audiatur ſi ſit ex
cõicatus.quia executor nõ p̃t inferre tũc pręiudiciũ iuris,ſed
ſolũ grauamẽ facti,pro quo excõicatus nõ audiat̃,vt s̃. in ſpo
liato.ſed dicas,ꝙ ex quo grauamen infertur intuitu iuriſdõnis
ſatis dr̃ ipſe prouocatus ad iudiciũ.iõ nõ ob.exceptio excõica
tionis,q̃ rõ ceſſat qñ ab alio merè priuato de facto ſpoliatur ,
26 vt s̃.vel ẽt grauat̃.¶†Duodecimo dubitatur de effectu appella-
tionis extraiudicialis,an deuoluat negocium, pro quo eſt ap-
pellatum ad ipſum iudicẽ ad quem.Inn.in c.ꝯſtitutus.s̃.eo.&
in d.c.cum nobis olim.tenet,ꝙ ſic ſi appellatur ex cã rõnabili,
vt patet hic in tex.& no.in c.ꝯſuluit.s̃.eo. & ita ſequitur Imo.
in d.c.conſtitutus.co.6. pro quo ẽt eſt tex.& gl.in ver.grauatũ.
in fi.in d.c.concertationi. & ſequitur ibi Archi.dicens etiam,
quod non valerent literæ impetratæ ab altera parte non fa-
cta mentione de ipſa appellatione extraiudiciali, vt no.in ca.
ex parte.s̃.de reſcrip.& per Inn.in c.j.j̃.de his,q̃ fiunt a maiori
par.ca.& ita reſident Io.An. & Gemi.in d.c.concertationi. &
Imo.in d.c.dilecti.in vlt.col.licet aliter notetur per Inno.in c.
27 ex literis.s̃.de of.dele.† Aduerte tñ ad vnum, ꝙ in beneficiali
bus, licet appellatio deuoluat ad ſuperiorẽ p̃tãtem cognoſcẽ-
di,& retractãdi grauamẽ,& irritandi attẽtata,tñ nũquã deuol-
uit p̃tãtẽ eligendi,vel cõferendi, ẽt ſi pronũciaret appl̃onẽ le-
gitimã.& iſta fuit doctrina Io.An.in c.cũ M.s̃.de ꝯſti. ſuꝑ ver.
innouata.& in c.2.ſuper ver.apud ſedem,de preb.in 6 & Inno.
in c.dudum,el.2.s̃.de elec.in ver.diſpẽſatum.& in c.j.in p̄rin.
28 in gl.bene dicit.de elec. in 6. † ꝙ eſt ſimpliciter notandum ad
intellectum c.a collatione.eo.tit.in 6. quia licet appelletur a
collatione beneficij,& pronũcietur appellationem legitimã,
& irritetur ipſa collatio facta:non tamen poterit propter hoc
ſuperior,& iudex appellationis ipſe conferre. Secundo infer-
tur limitatio ad cle. auditor. de reſcrip. vt procedat , quando
principaliter fit cõmiſsio. ſecus ſi cõmittatur auditori cã ap-
pellationis,q̃a nõ poterit ipſe prouidere. ¶ Tertio infertur li-
mitatio notada,& declaratio ad c.vt debitus.j̃.eo.& ad c.cum
appel-

appellationibus,eo.ti.in 6.quia appellatio legitima,& delatio
appellationis non deuoluunt poteſtatem prouidẽdi in nego-
cio principali in cauſis beneficialibus.& procedunt prædicta
ẽt in Papa,quia licet cauſæ beneficiales ꝑ appellationẽ ad Pa-
pam ſint deuolutę ad curiã,vt in c.j. & in c. vt circa,de elec. in
6.tñ redit electio,vel collatio ad ordinarium,quia per appl'o-
nem nõ ipſa ꝓuiſio,vel collatio,ſed tm̃ cãæ cognitio, & deci-
ſio transfertur.facit c.ɔſiderauimus.ſ.de elec.& ita Io. An.in
d.c.cũ M.ꝙ tene menti, quia quilibet prima facie diceret ɔ̃-
rium.& vide ẽt per Io. An.& alios in c.ſi electio.de elec. in 6.
29 ¶†Decimotertio dubitatur, an appellatio extraiudicialis ope
retur effectũ ſuſpenſiuũ.dic,ꝙ ſic,ſed tm̃ ſuſpendit geſta ɔ̃, &
poſt appellationem.alia vero nõ : ꝓ quo tex. melior, qui ſit in
iure in d.c.cum nobis.& ibi per gl.ex quo inferuntur duæ no-
30 tandæ concluſiones.¶†Prima,ꝙ licet in appellatione iudicia
li in vno capitulo ſuſpendat̃ iuriſdictio iudicis , quo ad totam
cauſam. inde eſt,quod niſi primo reuocetur grauamen nõ te-
netur appellans amplius cõparere coram iudice a quo in illa
cauſa.ita tex.in c.ſi a iudice a quo,c.ti.in 6.& ſic tota eius iuriſ
dictio ſuſpendit̃ ſm Inn.in d.c.cum nobis.licet Do.Flo.& Do.
Ant.ibi teneant,ꝙ ẽt in iudiciali ſolum ſuſpendat̃ id quod eſt
ɔ̃ appellationem,aut eſt cõnexum:alia vero non.per no. in c.
31 ſuper eo.el.j.ſ.eo.† vnde ſi appelletur, quod non recipiat̃ Ti-
tius in teſtem,quia excõicatus,tunc ſi reciperetur Titius,& a-
lij teſtes,valeret receptio aliorum,quia eſt ſeparata ab iſta re-
ceptione facta de Titio.ſed certè verius videtur dictum Inno.
in d.c.cum quo tranſit ibi Io.An.& Imo.col.3.quia in iudicia
li conſtito,quod appellatio fuit legitima apparebit iuriſdictio
nem fuiſſe ſuſpenſam,vt in c.ſæpè.circa fi.ſ.eo.& in c. veniẽs.
de iureiuran. & ideo quicquid ſecutum eſt poſt appellationẽ
debet reuocari. ideo eſt ꝙ iura generaliter dicunt,ꝙ ſi appella
tio ſit legitima reuocetur in irritum,quicquid poſt appellatio
nem fuerit attentatum, vt in c. Rodulphus, & c. ſignificante.
ſ.de reſcrip.& ſ.eo.ſignificauit.& c.ſignificantibus.ſ. de iud.
c.exhibita. omnia ergo geſta poſt legitimam appellationem
iudicialem veniunt reuocanda,licet directo non ſint contra
appellationem. ideo non poteſt procedi,tamen foret ſecus in
appellatione extraiudiciali,in qua non veniunt reuocanda ea
quæ fiunt poſt appellationem, niſi ſint cõtra ipſam, vt eſt tex.
in d.c.cum nobis.& rationem differentiæ ponit Inn.in c.quia
propter,circa fi.ſ.de elec. quia per legitimam appellationem
iudicialẽ ſuſpendit̃ iuriſdõ iudicis quo ad totã illã cãm , vt ſ.
ſed appellatio extraiudicialis nõ ſuſpẽdit facultatẽ ɔpetentẽ
ipſi parti in alijs ſatis eſt , qđ defendat appellãtẽ,ne opprimat̃
ɔ̃ id ꝑp quod appel.iõ eſt quod attentata poſt appl'onẽ extra-
iudicialẽ,ſed non ɔ̃,non dicuntur grauare appellantẽ , ex quo
non ſunt ɔ̃ eius appellationẽ. imo ſi aliud diceret̃ eſſet oppri-
mere partem appellatã ſi non poſſet in alijs vti iure ſuo nõ ſic
corã iudice,vt ſ. facit ẽt rõ,quia ex quo iudex grauauit appel-
lantem in vno articulo eſt ſuſpectus in alijs,vt in c.ad hęc ſi in
vna.ſ. eo. iõ nõ dẽt cogi appellatus litigare in illa cã corã eo.
ſed nõ ſic extra iudiciũ.quia in alijs ipſa pars appellata põt vti
32 iure ſuo,vt ſ.¶†Secunda ɔcluſio ſit, ꝙ appellatio iudicialis a
grauamine pręterito ſuſpendit non ſolum ꝑterita, ſed ẽt futu
ra,vt in c.ſæpè.circa fi.ſ.eo.c.venientes. ſ. de iureiuran. & in
d.c. ſi a iudice . ſed appellatio extraiudicialis non ſuſpendit
præterita.tex.eſt in c.cõſtitutus.ſ.e.probãs ſingulariter, ꝙ nõ
ſuſpendit futura cõſecutiua ad actum de præterito. ſi ergo ap
pellatur a collatione beneficij,vel a confirmatione electionis
iam facta,ſicut non ſuſpendit̃ ipſa confirmatio, vel collatio ꝑ
appellationẽ ſubſequentẽ,ita non ſuſpenduntur actus inueſti
turæ, & traditio poſſeſsionis poſt appellationem, ex quo iſta
ſunt conſecutiua ad ipſum actum confirmationis de præteri-
to,licet ab illo ſit appellatum,& ita eſt expreſſum in d. c. con-
ſtitutus.ratio ſit,quia extraiudicialis appellatio ſolum ſuſpen
dit id quod fit poſt & ɔ̃ ipſam appellationem, vt in d.c. cũ no-
bis,& ſicut non ſuſpendit præcedentia appellationẽ , ita nec
ſuſpendit futura conſecutiua ad actum ꝑcedentem appella-
tionem, vt eſt tex.ſing.ad hoc in c.conſtitutus . & ſequitur ibi
Imo.col.7.& tene menti has duas concluſiones ad terminos
33 neceſſarios huius extraiudicialis appellationis.¶†Quartode
cimo quæritur,an attentata poſt & ɔ legitimam appellationẽ
extraiudicialem ſint nulla:puta ſi appello ne fiat collatio be-
nefi.ſeu electio, aut ꝙ non fiat venditio alicuius rei,& ſup hoc
fuerunt opi. Prima Inno.in d.c.cum nobis.ꝙ nõ ſint nulla,ſed
veniant reuocanda ex legitima cauſa ipſius appellationis,ſed
ſi electio, vel collatio eſſet alias ex ſe minus canonica,tunc de
beret irritari abſq; appellatione,vt in c.bonæ,el j.ſ.de poſtula
ti.pręla.in fi.& in d.c.quia propter.¶Secunda opi. Hoſti.in d.
c.cum nobis.ꝙ innouata poſt, & contra appellationem legi-
timam ſint ipſo iure nulla . vnde electio contra appellationẽ
erit nulla,vt in c.auditis.de ele. vbi alias quando foret minus
canonica deberet irritari. Sed hanc opinionem impugnant
Doc.in d.c.cum nobis,quia eſt ɔ̃ tex.ibi in ver.irritanda. & ꝓ-
batur in d.c.conſiderauimus.vbi electio non eſt nulla,ſed ve-
nit irritanda.non ob.d.c.auditis.quia ibi ipſa cã ſola erat ſuf-
ficiens abſque appellatione inducere nullitatem : puta ſi ap-
pelletur ne excõicatus,vel ſuſpẽſus eligat,vt ibi.¶Vltima fuit
opi.gl.ſi.magnę circa fi.in c.nõ ſolũ.e.ti.in 6. ꝙ innouata poſt
& ɔ̃ appellationem extraiudicialem non ſint a prin.nulla,ſed
pendeat ex futuro euentu ſi declarabitur appellationem legi-
timã, alias non reuocabunt̃. & hanc partem ſequitur Rota in
deciſ.344.quæ incipit,Item licet.concludens,ꝙ ſi in cã benefi
ciali appellet̃ extraiudicialiter,puta ɔ̃ impetrantem apoſtoli-
cum a gratia,& ꝓceſsibus ſuis,& intimatur ſibi appellatio, &
appellatus poſt & ɔ̃ appl'onẽ aliquã attentet non ſunt ante oĩa
ꝑ modũ attentati reuocanda, niſi ꝓbet̃ de veritate appl'onis.
& hoc per rl'am d.c.nõ ſolũ.hoc tñ limitet̃ ibi procedere præ-
terꝗ̃ in cãis electionũ cathedraliũ,& rl'arium eccleſiarũ. quia
in talibus quicqd fit poſt,& ɔ̃ appl'onem legitimã eſt nullũ ip
ſo iure,vt in c.ſi poſtꝗ̃.de ele.li.6.ſecus in alijs cauſis beneficia
libus ſm Arch.& Io.An.ibi,& ꝑ hãc partẽ Ro. in deci. 224. ꝗ̃
incipit. Item ſi rector,ꝓut eſt dictũ in c. ſignificantibus. ſ. eo.
vbi vide de his.& hæc pars eſt de iure tenenda,quod attentata
non ſint nulla, ſed veniant reuocanda,& ita reſident Doc.in c.
cũ nobis.& Imo.hic col.7. qui optimè declarat hanc difficul-
tatem . & ſuper hac difficultate ex dictis Doc. ſic conclude.
34 ¶†Prima concluſio ſit,quod ſi appellatur ex tali cã,ex qua al's
ex ſe abſq; appellatione redderetur actus nullus , puta ne fiat
collatio beneficij excõicato,vel irregulari,vel ne fiat electio a
minori parte,vel ne fiat venditio rei eccleſiæ,vel minoris abſ-
que ſolẽnitate: his caſibus, & ſimilibus attentata pẽdente ap-
pellatiõe extraiudiciali ſunt nulla ab ipſo prin.omni caſu, qñ
cã appellationis induceret al's ex ſe nullitatẽ. & ita ꝓcedat d.
35 c.auditis.& ita tenet hic Do. An. ¶†Secũda ɔcluſio ſit, ꝙ ſnĩa
cẽſuræ lata poſt appellationẽ ltĩmã extraiudicialẽ, ſit nulla ab
ipſo prin.vt in c.per tuas.j.de ſen.exc.& eſt tex.in c.proxi.& in
c.dilecti,j.eo.vbi ſingulariter probat̃ ſm vnũ intel'm, ꝙ licet
in omnibus appellationibus a grauamine non ſufficiat eſſe ap
pellatum ex legitima cã, niſi probet̃ veritas cauſæ appellatio-
nis iudicialis,ſiue extraiudicialis,vt no.ſ.de elec.c.cum inter
canonicos.tñ fallit in ſnĩa cenſurę lata poſt appellationem ẽt
extraiudicialem ex legitima cã prima facie , quia ex hoc ſolo
redditur nulla, licet aliter nõ probetur veritas cauſæ ipſius ap
pellantis,vt eſt tex.in d.c.dilectus.& ſequitur Imo.ibi col.5.ꝙ
ſimpl'r tene menti.ſolum.n.incumbit probare, ꝙ ſnĩa cẽſuræ
ſit lata poſt ltĩmam appl'onem extraiudicialem.facit c.cũ cõ-
tingat.ſ.de of.dele.iõ eſt ꝙ j. c.proxi.& in d.c.dilectus.nõ põ
deratur,an cauſa appellationis ſit vera, ſed ſolum hoc,an ſnĩa
cenſurę ſit lata poſt legitimam appellationem , licet aliter nõ
probetur veritas illius cauſæ. & patet in d. c. cum contingat.
36 ¶†Tertia concluſio ſit,ꝙ attentata poſt,& ɔ̃ appellationẽ ex-
traiudicialem:licet cã appellationis de ſe non redderet actum
nullũ,vel irritandum,tñ virtute appellationis, & priuilegio at
tentatorũ veniunt reuocanda, vt d.c.cum nobis. & hic in tex.
& in c.ad audientiam.ſ. eo. alias ſi ſecus diceretur appellatio
nihil operaretur,ꝙ eſſet ɔ̃ iura iam dicta,prout dicit Imo. hic
col.7.nam ſi appellatio extraiudicialis operatur effectum ſu-
ſpenſiuum,& deuolutiuum , vt eſt dictum.ſ.in 12.& 13. q. er-
go neceſſario , & ɔ̃ñr operatur reuocationem attentatorum.
37 ¶†Quarta concluſio ſit, ꝙ attentata poſt legitimam appella-
tionem extraiudicialem non ſint nulla ab ipſo princ. excepta
ſnĩa cenſurę,vt ſ.& excepta cã electionis cathedralis,vel rl'a-
ris eccleſiæ,vt in d.c. ſi poſtꝗ̃. in alijs attentata veniant irritan
da iuſtificata appellatione,vt eſt tex. in d.c.cum nobis. & in d.
c.conſiderauimus. & virtute appellationis reponuntur in pri-
ſtinum ſtatum , & fit condemnatio in fructibus perceptis , vt
38 hic in tex.& facit c.cum cauſa,ſupra de offi.deleg. ¶†Quinta
concluſio ſit,ꝙ nulla ſit differentia, quo ad reuocationem at-
tentatorum poſt, & ɔ̃ appellationem in appellatione iudicia-
li,& extraiudiciali. quia in iudiciali appellatione,vel interlo-
cutoria ipſa attentata nõ ſunt nulla ipſo iure ab ipſo prin.ſed
iuſtificata poſt appellationẽ veniunt irritanda & reuocanda .
ita patet in c.ſignificauit.& c.ſignificantibus.ſ.& in c.Rodul-
phus,ſupra de reſcri.& c.exhibita,ſupra de iu. & ita tenet Ro.
in d.deci.344.ſolũ. n. attentata poſt appl'onem a diffinitiua a
prin.ſunt ipſo iure nulla , & ante oĩa in priſtinũ ſtatum repo-
nuntur,vt eſt tex.in d.c.non ſolum.ſecus in alijs appellationi-
bus,quia attentata pendent ex futuro euentu , & veniunt re-
uocanda iuſtificata appellatione,ſiue iudiciali, ſiue extraiudi
ciali.ita tenet gl.in d.c.non ſolũ. & probat̃ in iuribus ſ. addu-
39 ctis.¶†Sexta concluſio ſit ꝙ ſicut in appellatione iudiciali ꝑt
agi ad reuocationem attentatorum etiã deſerta appellatione,
vel renunciato appellationi, vt eſt tex. in c. cum veniſſent. ſ.

de eo qui mit.in poſ.prout eſt plenè dictum in c.ſępe,ſ̄.eo. ſu
per gl.in ver.irrita.& ibi vide, & ita in appellatione extraiudi-
ciali poſsit agi ad reuocationē attentatorum:licet appellatio
ſit deſerta vel ei renunciatum non ſolum per viā iuſtitię, & ſic
quando cauſa appl'ationis induceret ex ſe alias nullitatē, vt ſ̄.
ſed etiam ex priuilegio appellationis. & ſic eo caſu quo cā ap-
pellationis al's de ſe nō induceret nullitatem ſeu reuocationē
prout erat hic in tex.ꝯ tertiū poſſeſſorē. & hæc conclo probat
ſic. lit̄a appellatio extraiudicialis inducit effectum ſuſpenſi
uum,& deuolutiuum,vt ſ̄.12. & 13.q.Itē ipſe attentās plus dēt
puniri q̄ ſpolians extra iudiciū nō p̄cedente appl'one,vt eſt di-
ctū, ſ̄.in pluribus dr̄ijs q̄ cōpetunt tā in remedio attētatorum
q̄ in interdicto vnde vi.nā plus deliquit attentās,qa ius iudicē,
& partē eludit.ita tex.no.in d. c.j.in fi.eo.tit. in vj. q loquit̄ in
appl'one extraiudiciali.ipſis ergo pariter ꝯcurrētibus in vtraq;
appl'one iudiciali, & extraiudiciali non pōt quo ad hoc dari in
ter eos dr̄ia,& patet ꝑ gl. in d. c.nō ſolū,& ſ̄.in 4.& v.cōcl.ergo
debet remanere ius agendi de reuocatione attentatorū licet
appl'o ſit deſerta vel ei renunciatū ſicut dr̄ in appl'one iudicia-
li in d.c.cū veniſſent, ꝙ loquit̄ in appl'one a grauamine vel ab
interlocutoria, & ſic nō a diffinitiua,& ita vr̄ tenendū, licet d.
Ant.& Imo.in d.c.ſępe.col. 12. teneant ꝯrium quo ad hanc ꝯ-
cluſionē.mouentur,qa appl'o extraiudicialis ex quo nō reddit
attentata nulla ſed annullanda, vt ſ̄. in 4. conclu. ideo deſerta
appl'one non poſsit peti reuocatio attentatorū ꝑ viā nullita-
tis ſed bene agendo ꝑ viā iuſtitię ſm̄ eos ibi. Sed certè eo.mō
hoc ꝯtingit in appl'one extraiudiciali, qa attētata nō ſunt nul
la ſed veniunt irritanda,vt ſ̄. in 5. conclu. vn̄ inter hęc non eſt
dr̄ia, & iō ꝓcedit conclo, ꝙ poſsit agi de nullitate,& reuoca-
tione attentatorū ēt deſerta appl'one extraiudiciali nō ſolum
ꝑ viā iuſtitiæ, & ſic qn̄ actus al's ex ſe abſq; appl'one eēt nullus,
& ita procedit c.concertationi,eo.ti. in 6.ſed ēt ꝑ viā nullitatis
q̄ al's de ſe nō induceret reuocationē niſi, qa ſint attētata poſt
lītimā appl'onē extraiudicialē.& rō ſit,qa in vtraq; appl'one cō
currūt pariter oēs effectus inducentes reuocationē.ſ. effectus
ſuſpenſiuus,& deuolutiuus, vt ſ̄. & qa attentans ius iudicē, &
partē eludit,vt ſ̄. & qa in vtraq; appl'one attentata nō ſunt nul
la ſed veniunt irritanda, vn̄ quo ad hoc nō pōt dari differētia,
& tene menti,quia eſt cōcluſio ꝯ Do.Ant.& Inn.Septima con
40 cluſio ſit,ꝙ attētata poſt appl'onem † extraiudicialem ēt ex cā
non vera tn̄ apparenter legitima non ſunt ab ipſo principio
nulla,& ante oīa reuocanda: qn̄ fuerunt attentata poſt legiti-
mā inhibitionē iudicis ad quē.inhibitio.n. operatur hunc ſin-
gularē effectū.ſ. reuocationē attentatorū ante oīa etiam ſi ali
ter non ꝓbetur veritas cauſæ appl'onis,vt eſt tex.in d.c. non ſo
lum,§.illa,& ita dicit gl.ibi.& ita etiam ſequitur hic Imo.col.
pen.& Rota in deci.346.q̄ incipit.Itē ſi appellet̄, & in dec.224.
quæ incipit.Itē ſi rector.vbi tenent,ꝙ diſpō d.§.illa. hēat locū
41 etiam in appellatione extraiudiciali,qđ no.¶† Octaua cōclo,
ꝙ in huiuſmodi appellationibus extraiudicialibus non ſit fa-
cienda dr̄ia vtrum appellans obtulerit ſe incontinenti proba-
re vel non,quia diſpō c.interpoſita,in prin.j̄. eo. non hēt locū
in extraiudiciali appellatione ſiue a parte,ſiue a iudice proce-
dente vt pars: nullo caſu ſola oblatio probationis iuſtificat
appellationem extraiudicialē. rō eſt quia cū nō procedatur in
iudicio oblatio probationis nihil operatur: ſiue enim appelle
tur a parte ſiue a iudice procedente vt pars, non tenetur pars
appellata recipe probationes appellantis. ſed qn̄ appellatur a
iudice iudicialiter procedente ſola oblatio probationis iuſtifi
cat appellationem,vt in d.c.interpoſita.ratio, quia detegit ini
quitatem iudicis in nolēdo vel recuſando recipere ꝓbationē
incontinenti cum ad eum ſpectaret. non ſic in extraiudiciali-
bus,& iſta fuit doc. Inn. in c.cum inter canonicos. in fi. & in
c.quia pp,ſ̄.de elec.& in c.ad diſſoluendum,j̄.de deſponſa.im
pub.& ita ſequit̄ Spe.eo.tit.de app.§.nouiſsimè. circa mediū,
in ver.illud quoque certum eſt.idē ſequitur Pan.in d. c. inter-
poſita.col.2.& idē Imo.ibi col. 5.& in c.conſtitutus,ſ̄.eo. col.
7. licet Rota de hoc multum dubitauerit in d. deci.344.& hoc
idem tenet Imo.& Pan.no.poſt Inn. in d.c. cum inter, vt ibi ꝑ
eos in ſi. quando appelletur a capitulo ꝙ aliquis non eligatur,
quia criminoſus, & eſt oblata probatio incontinenti, & idem
ſi excipit̄ corā ep̄o,ꝙ non conferat beneficiū,quia periurus,&
offert̄ ꝓbatio incontinenti, & idē ſi corā executore extraiudi
cialiter ꝓcedente. & qd ſi corā confirmatore offert̄ probatio
incontinenti,dic,vt ibi ꝑ eos,& vide ēt de his dicta in d.c.inter
42 poſita,in prin.in ver.v.limita.¶† Nona concluſio, ꝙ attentata
ꝑ iudicē vel partē ꝯ, & poſt appellationē extraiudicialem ve-
niunt reuocāda remedio attētatorū, ēt ſi talis appl'o aliter nō
fuerit intimata iudici vel parti.ita Inn.ſing.in c.dilectus,j̄. eo.
ſuper ver.innotuerat.vbi ſupplet ad illū tex. maximè.& dicit,
ꝙ appellans in abſentia partis,ſeu iudicis procedentis vt pars,
ita eximit̄ & defendit̄ ꝑ appl'onē ante factā intimationē, ſicut
poſt.& in eorū p̄ntia appellaſſent ꝑ no.in c.paſtoralis,§.j.j̄. eo.
& 2.q. 6.biduum. rō quia hoc ſolū reperit̄ iure cautum in be-
neficialibus,ad finem vero deuoluendi negotiū in curia tunc
bene eſt intimanda appellatio, vt in cle. cām.de elec. & idem
qn̄ appellans vellet,ꝙ eius appellatio,& delatio iudicis, & aſ-
ſignatio termini hr̄ent vim citationis peremptoriæ,vt in c.ſę-
pe,ſ̄.eo. prout ibi eſt dictū,tunc eſſet neceſſaria intimatio alte
ri parti.& ita voluit gl.fi.in fi.in cle.j. eo. tit. ſed in alijs caſibus
& in appellationibus non ꝓbatur iure, ꝙ appellatio ſit intimā
da iudici vel parti. Aduerte tamen,qa Do.de Rota deci.319.q̄
incipit.Itē,ꝙ attentata.concludnt,ꝙ attentata a iudice vel a
parte poſt,& ꝯ appellationē extraiudicialē ante intimationem
eis factā nunq̄ veniant ꝑ modū attentati reuocanda, & hoc pp
iuſtā cām ignorantiæ appellationis, quia de nulla temeritate
potuit redargui iudex vel pars ante intimationē appellationis
ar.cle.2.vt lite pen.nō ob. dictū Inn.ſ̄.quia procedit, & debet
intelligi quo ad deuolutionē negocij pp hoc tamen non ſequi
tur, ꝙ attentata veniant reuocanda ſi pars ignorauit appella-
tionem,& hoc etiam fuit de mente Spe.eo.ti.§.qualiter. verſi.
cautius.idē ēt vr̄ ſentire Io.An.in c.ſi duobus,ſ̄.eo.dum dixit,
ꝙ parum videntur iurare appellationes quas aliq faciunt oc-
cultè quando ignorant̄. loquit̄ tamen in appellationibus iu-
dicialibus. Verū his nō obſtantibus tenenda vr̄ concluſio,ſ̄.di
cta q̄ ꝓbat̄ ꝑ locū a ſpāli.nā ex quo eſt ſpeciale in bn̄ficialibus,
in d.cle.cām.& eſt ſpeciale in caſu d.c. ſæpe,& d. cle. j. eo. tit.
& ibi gl.in fi. ergo ſecus in alijs appellationibus extraiudicia-
libus,l. j.ff.ad munici.l.ius ſingulare,& l.ꝙ vero, ff. de legi. &
ita etiam voluit Imo.in c.fi.j̄.eo.col.3.in fi.& Do.Flo.in d.cle.
1.q.31.& idē Pan.in c.ſuggeſtū,ſ̄.eo.col.3.in prin. & hoc quā
do appellat̄ generaliter non ꝯ certā ꝑſonā.tunc.n.abſq; dubio
non req̄rit̄, ꝙ intimet̄ appellatio ex quo ꝑſona non eſt certa,
& veniunt reuocanda attentata abſq; alia intimatione alicui
fctā.tex.eſt hic clariſsimus de hoc,& ita hic Bal.circa prin.ſed
quando fieret appellatio ꝯ certā ꝑſonā ſatis poſſet tunc dubi-
tari, an ſit neceſſaria notificatio appellationis illi parti. ſentit
Pan.ī d. c. ſuggeſtū, ꝙ deberet intimari appl'o quo ad effectū
reuocationis attētatorū.& ita procedat dictum Do. de Rota,
43 ſ̄.tene menti,& cogita in hoc.¶† Decima, & vltima cōcluſio,
ꝙ quo ad effectus appellationis extraiudicialis nulla ſit dr̄ia,ſi
ue appellet̄ a iudice extraiudicialiter procedente tanquàm a
iudice vel tanq̄ a parte,ſiue ab alia parte perſona priuata.licet
Do.Ant.in d.c.dilectis,j̄.eo. velit ꝑ illū tex. ꝙ attentata ſint ip
ſo iure nulla quando appellat̄,vt a iudice.ſecus ſi,vt a parte,&
ita dicit eſſe limitandū,ꝙ no.in c.conſiderauimus, ſ̄. de ele. &
ita tranſit Pan.ibi in prin.dicens,ꝙ quando appellatur, vt a iu
dice extraiudicialiter ꝓcedente attentata ſint nulla ipſo iure
ꝑ tex.in d.c.dilectis.& hoc idē vr̄ velle in c.cōſuluit.in fi.ſ̄.eo.
licet Pan.in d.c.dilectis,in pe.no.dicat illum tex.ꝓbare,ꝙ ēt ſi
appelletur a parte attentata ſint nulla,cum ibi ep̄s appellaue-
rit a decano non tanquam a iudice,ſed tanquàm a parte. & ta
men attentata ſunt nulla ſecundum eum. verum his non ob-
ſtantibus remanet vera concluſio,ſ̄.dicta,quia hæc dr̄ia non ꝓ
batur iure,& hoc ſufficit pro veritate concluſionis l. illam, C.
de colla.& c.2.ſ̄.de tranſla.ep̄i.nō ob.tex.j̄.c.proxi & in d.c.di-
lectis,quia loquit̄ in ſn̄ia cēſurę in qua eſt ſpāle ꝙ lata poſt ap-
pellationē ēt extraiudicialem eſt ipſo iure nulla, vt eſt dictum
ſ̄.in 3.concluſione.& dic,vt ibi.non ob.c.j.ſ̄. eo. & ꝙ ibi not.
Pan.dicens,ꝙ ibi collatis beneficijs eſt nulla facta poſt appella
tionem extraiudicialem a iudice procedente vt pars.ſed certè
ibi tex.probat contrarium, ꝙ collatio non ſit nulla, ſed venit
reuocanda,& irritanda,quia tex.dicit in irritum reuocetur, &
& ſit ſic concluſio, ꝙ in prædictis nulla ſit dr̄ia ſed omni caſu
ipſa attentata veniant irritāda etiam ſi appelletur a iudice ex-
traiudicialiter procedente tanq̄ a iudice, vt eſt dictū,ſ̄.in 24.q.
& dic,vt ibi.& ita dep̄hendit̄ ex no.ꝑ Rotā in d.deci.234.ſ̄. al
leg.& ita eſt dictū in c.ſignificantibus,ſ̄ eo.& ibi vide. nam ſi
in appellatione iudiciali a iudice iudicialiter procedente at-
tentata non ſunt nulla,ſed veniunt irritanda, vt eſt dictū, ſ̄. in
4. & v. concluſio. minus debent eſſe nulla ſi appellet̄ a iudice
extraiudicial'r ꝓcedēte,vel ꝓcedēte vt pars,ita ꝙ hæc dr̄ia non
ꝓbat̄ iure.Imo ꝯriū patet ex dictis,ſ̄. in 14. q. & in 4.& 5.con-
cluſione.nō obſt.tex.in c.ꝓxi.& in d.c.dilectis, qa loquitur in
ſn̄ia cenſuræ,vt ſ̄.& ita bene facit ad hoc qđ no. Inno. Imo. &
44 Pano. in d.c.cū inter canonicos.in fi.¶† Vltimo quæ cauſa ſit
allegāda,& ꝓbāda in hmōi appellationibus extraiudicialibus
aduerte ad plures caſus, qa aliquādo appellat̄ iuſta cā,tn̄ non
veriſimili,i. a iure nō approbata, imo reprobata, vt ſi ius cōe
facit ꝯ appellātē, & fundat intentionē partis appellatę,puta ſi
Abb.de quo hic in tex.nō exp̄ſsit in ſua appellatione,ꝙ eccle-
ſia eſſet ſibi ſubiecta,nec exp̄ſsit ſe patronū,ſed ſimpl'r dixit ſe
in poſſeſsione eccleſiæ vacātis,& appellauit ꝯ ep̄m vl' archidia
conū ne moleſtetur in eius poſſeſsione.iſto caſu ſi Abb.fuiſſet
ſpoliatus

ſpoliatus poſt appellationem, an debeat audiri ſuper reuocatione attentatorum. Imo. videtur hic tenere, ꝙ non ex quo ius commune facit contra hunc Abbatem appellãtem, & fundat intentionem partis appellatę, ſ. Epiſcopi, & Archidiaconi, pro quibus facit ius commune. & hoc niſi primo poſſeſsio ipſius abbatis iuſtificetur ex tit. ſm Inno. quaſi aliter conſtet notoriè de defectu iuris ipſius appellantis, vt in c. ad decimas. de reſti. ſpo. in 6. & ita reſidet Imo. hic. & licet ad petitionem appellantis non eſſet, iſto caſu finienda reſtitutio etiam per viam attentati, ex quo ius commune facit contra appellantem, & fundat ius partis appellatæ. tñ iudex ex ſuo officio bene poterit reſtituere cum ſit ſibi facta iniuria per hunc innouantem. & ita voluit Ioan. Andr. hic & ita etiam tenuit Rota in d. deciſ. 24. ¶ Sed aduerte, quia licet prædicta procedant in interdicto vnde vi, vt d. c. ad decimas. tamen, quia longe maius eſt priuilegium attentatorum, vt eſt dictum ſ. in pluribus alijs differentijs. videtur ꝙ in hac via attentati non ſit fienda talis differentia, quia licet ius commune ſit contra appellantem, & fundet intentionem partis appellatę, tamen ex priuilegio attentatorum debet fieri reuocatio in priſtinum ſtatum, & ita tenuit Lap. in d. c. ad decimas: & hoc idem ſequitur hic Panor. in vlt. col. in odium attentãtis, qui plus deliquit, q̃ ſpolians ſimpliciter. lædit em̃ ius iudicem, & partem, vt in c. j. in ſi. eo. tit. in 6. ergo debet fieri reuocatio, quia licet ius cõe ſit ↄ̃ appellantem, propter hoc tñ non ↄſtat notoriè de non ſuo iure, cum fuerit poſsibile, ꝙ habuit aliquã iuſtam cãm ſuæ poſſeſsionis, ſecundum Panor. imo videretur, ꝙ in omni caſu notoriũ iuris non impedit reuocationem attentatorum, vt eſt tex. in c. ſi conſtiterit. j. de accu. vbi licet conſtet de non iure per notorium iuris: puta per confeſsionem, vel acta, tñ ſpoliatus appellatione pendente debet reſtitui in odium attentantis, prout eſt dictũ ſ. in 7. & vltima differentia, de interdicto vnde vi. & ſic iſto caſu ſufficiat probare cauſam probabilem, ſ. ſe poſſediſſe. nec eſt neceſſarium aliter iuſtificare ſuam poſſeſsionem. ¶ Aliquando quis ſpoliatur ab illo, pro quo non facit ius commune. & iſto caſu licet ius cõe ſit ↄ̃ appellantem, tñ ex quo non fundat intentionem partis appellatæ debet fieri reuocatio attentatorum. vnde Abb. hic debuiſſet reſtitui, ſi fuiſſet ab alio ſpoliatus per no. per gl. in d. c. ad decimas. licet in beneficialibus ſit repellendus ille, de cuius non iure notoriè conſtat ſm Inno. in c. cõſtitutus, ſ. de filijs p̃ſby. & ita reſidet Imo. hic, ꝙ ꝓcedit in interdicto, vnde vi. ſecus videretur, ſi agatur remedio, & priuilegio attentatorum, tunc notorium non nocet, vt eſt dictũ ſ. in d. ſeptima dr̃ia in interdicto, vnde vi. & dic, vt ibi. ¶ Aliquando cauſa appellationis non eſt a iure approbata, tñ eſt iuſta, & veriſimilis, tunc attentata poſt, & ↄ̃ appellationẽ veniũt irritanda, dummodo probetur veritas cauſæ appellationis. & ſic, ꝙ poſsidebat, & hoc caſu non audiretur appellatus, ſi opponeretur de defectu iuris, taliter appellantis. vnde hic nõ debuiſſet ↄ̃ Abbatẽ appellantẽ audiri iſte Archi. caſu, quo fundaret intentionem ſuam de iure cõi, ſed alio modo ſi voluiſſet ꝓbare conceſsionẽ huiuſmodi eccleſiæ vacantis fore factam ſibi, nã non dẽt admitti exceptio proprietatis, anteq̃ fiat reſtitutio, ex quo non eſt notoria, quia ſi talis exceptio non admitteretur in interdicto, vnde vi, vt hic, & in c. in literis. ſ. de reſtit. ſpo. multominus in via attentatorũ, ſm Imo. hic. ſed certè, vt eſt dictũ. ſ. etiam exceptio notoria non deberet obſtare agenti ſuper attentatis, licet obſtet in interdicto recuperandæ, vt in d. c. ad decimas. & ſufficeret in caſu ꝓximè dicto cãm probabilem appellationis eſſe veram. ſ. probare poſſeſsionem ſuã tp̃e appellationis, licet aliter non probet poſſeſsionẽ iuſtã, vel titulum, vt eſt tex. hic no. vbi iſte Abb. non ꝓbauit hic ſe eſſe patronũ, niſi quia ſimpliciter poſsidebat. nõ ob. c. cũ inter canonicos, in fi. ſ. de elec. vbi licet in appellatione ſit cã veriſimilis a prin. tñ poſtea in reuocatione attentatorũ, dẽt probari, ꝙ ſit vera, prout tenet hic Do. An. per illum tex. quia certè ibi non conſtabat, nec probabatur, quod illæ cauſæ ibi allegatę eſſent veræ, & legitimæ: ſed hic conſtabat, quod cauſa erat veriſimiliter vera, quia appellans erat in poſſeſsione ſm Panor. hic col. pe. & idem tenet in c. c. cum inter. poſt Inno. & Imo. concludentes, ꝙ ſi vnus canonicus excipit, & appellat, ꝙ non fiat electio in certo loco, ſeu certa die, quia timetur de impreſsione, vel metu. tunc ſi capitulum non obſtante appellatione fecit electionem in d. loco, & illa die nulla impreſsio fuit, nullus metus interceſsit. tamen talis electio venit irritanda dummodo probetur, ꝙ veriſimiliter timebat̃ de impreſsione, vel metu. ſufficit em̃ ꝙ cã ſit lĩima, & veriſimilis tp̃e appellationis, licet aliter nõ ꝓbet̃ totalis veritas ipſius cãę. facit tex. hic ĩ ver. ex veriſimilibus, & probabilibus cauſis. & ita ſequit̃ hic Inno. & vide dicta. ſ. in 4. no. ¶ Sed pone, ꝙ Archiep̃s requirit iur̃m ab Ep̃o de obedientia. capl̃m appellat, ꝙ nihil fiat in p̃iudiciũ eccleſiæ, poſt appellationẽ Ep̃s iurauit. q̃ritur, an p̃textu iuramenti poſsit pendẽte appellatione aliquid exigi ab Ep̃o, & ſi exigat̃, dẽat retractari per viam attentatorũ. de hoc ꝑ Inn. in c. dilecti, ſ. de maio. & obe. referentem opiniones. ¶ Primo, ꝙ non, quia prætextu appellationis non dẽt appellans dimittere quo minus vtatur iure ſuo. ſ. de ſup. neg. præla. c. fi. non ob. qđ appellatio ex legitima probabili, & veriſimili cã inducit reuocationem attentatorum, vt hic in tex. quia ſm Inn. ibi, tex. hic procederet, quando appellans poſsidebat, alias ſecus. vult ergo Inn. ſm opinionem aliquorum, ꝙ virtute appellationis ſolum debeant retractari attentata in pręiudicium poſſeſſoris, ſed Do. Ant. ibi, & etiam Panor. col. pe. concludunt per tex. in d. c. cum nobis olim. ꝙ quicquid ſit ↄ̃ appellationem extraiudicialem ex legitima, & probabili cauſa interpoſita veniat retractandum, ẽt ſi non contingat pręiudicium poſſeſsionis, ſed aliud præiudicium alterius iuris. & ita finaliter voluit Inn. in d. c. dilecti. ſi bene ponderetur. & Bar. in d. l. ſi. ff. de appel. reci. vnde in caſu d. c. dilecti, prætextu appellationis veniret retractandum iur̃m, vt ſi vltra exigeretur, q̃ ab alijs Ep̃is ſit ↄſuetum iurari, & pręſtari ante omnia per viam attentati, vt vide ibi per Imo. co. 5. & 6. procedit ergo alia opi. Inn. ibi, qñ appellatus licitè vtitur iure ſuo, licet ſit ↄ̃ appellationem ex ꝓbabili, & veriſimili cã, quia pretextu appellationis non dẽt dimittere appellatus, ꝙ non vtatur iure ſuo ſm Inn. ibi. ¶ Ex quibus infertur talis concluſio, ꝙ ſi ego ſum in poſſeſsione, licet aliqs appellet, quod nõ vtar poſſeſsione, vel colligam fructus, talis appellatio ſuſpendit, quo minus vtar iure meo, vt patet ex præcedentibus, & ex gl. in d. c. non ſolum. eo. ti. in 6. ¶ Vltimo infertur ex prædictis deciſio qõnis, per quã optimè declarantur oĩa præcedentia dicta. pone, ꝙ appellatio ſit, ne aliquis emat talem domum, vel aliã rẽ, quia eſt mea, quid operetur talis appellatio. dic, ꝙ ſi appellans erat in poſſeſsione operatur reuocationem oĩum attentatorum, & reponatur in priſtinum ſtatũ, vt hic in tex. & ſ. patet. ſi vero non erat in poſſeſsione, tunc non impediret alienationem illius rei, quia non dẽt dimittere appellatus, & poſsidens, quominus vtatur iure ſuo ꝑꝑ appellationẽ alterius. facit. l. illud. ff. de pe. here. & iõ appellans dicto caſu, qñ nõ poſsidebat, dẽbit ꝓbare cãm appellationis eſſe verã. ſ. ꝙ illa domus, vel res ſit ſua. al's nõ reſcinderetur venditio ꝑ talẽ appellationẽ, nec fieret reuocatio attẽtatorũ, licet poſt & ↄ̃ appellationem ſm Inn. in d. c. dilecti. & ſequitur ibi Do. Ant. & ẽt Imo. vt ibi ꝑ eũ in vlt. col. operat̃ tñ talis appellatio duos no. effectus. ¶ Primo, q̃a ꝑ viã attentatorũ agit̃ ſummariè abſq; libello, & ex officio iudicis, vt eſt dictũ. ſ. Sed ſi ageretur petitorio ordinariè deberet offerri libellus, & litis ↄteſtatio fieri, & ordinariè procedi. ¶ Secundo operat̃ quãdam denunciationẽ, & ꝓteſtationẽ, q̃ ↄſtituit nouũ poſſeſſorẽ ad quẽ deueniret poſſeſsio poſt appellationem in mala fide, vel ſic teneatur poſtea ad reſtõnem fructuum, & titulus q̃ſitus poſt appellationem extraiudicialem non excuſaret a fructibus, nec a mala fide, vt in l. ſi fundum. C. de rei ven. ſed in veteri poſſeſſore, qui primo poſsidebat talis appellatio, vel denunciatio nihil prodeſt, quia nõ debuit ipſe dimittere, vti iure ſuo, vt ſ. & facit quod hr̃ in l. ſi maior. C. de reſcin. vẽ. & in l. pe. ff. de vſuca. ꝓ empto. vbi Bar. & gl. or. & no. de hoc. & ita ſequitur Inn. Do. An. & Imo. in d. c. dilecti. ¶ Quid autem ſi aliquis denunciaret alicui, ꝙ non ędificet in certo loco, vel nunciauit aliud nouum opus. & ſi ſecus fiat an dicto caſu appellatio aliquid operetur. vide per Bar. in d. l. ſi. ff. de app. reci. & hęc ſufficiant pro ſolenni repetitione huius ſingularis decretalis. ex qua vltra omnes Doc. habent̃ pleniſsimè termini, & concluſiones huius vtilis materiæ appellationis extraiudicialis truncatè, & imperfectè examinatæ in diuerſis locis.

SVMMARIVM.

1 *Plus eſt aliquid facere facto, quam verbo.*

2 *Ille qui timet iniuſtè excommunicari a ſuperiore extraiudicialiter procedente datur cautela, quod primo appellet a futuro grauamine.*

CAP. LII.

DIlecti filij. Si cõtra ſuperiorem ſuum quis itinerat ad Papam habetur pro appellante, ita quod ſententia cenſurę, poſtea lata non tenet. h. d. primo ponitur querela. ſecundo dantur
1 iudices ibi, cum autem. Allegatur hæc decretalis, quod plus eſt aliquid facere facto, quã verbo. & plus eſt facto conſentire q̃ verbo facit. l. de q̃bus. ff. de legi. & C. de inſt. & ſubſtit. l. rep̃hẽdenda. quia facto datur voluntas intelligi, dicit ibi tex. no. de quo. j. in gl. ¶ Secundo no. quod arreptio itineris ad Papam habet vim appellationis etiam reſpectu attẽtatorum. quid autem ſi iter arripiatur ad aliũ inferiorẽ a Papa, tangitur. j. in gl.
2 ¶ † Vltimo no. ꝙ ſñia cenſuræ lata poſt appellationem legitimã ẽt extraiudicialẽ eſt nulla. ille ergo qui timet excõicari iniuſtè

iuſtè a ſuo prælato, vel alio ſuperiore etiamextraiudicialiter procedente habet hoc remedium, quòd primo appellet a tali futuro grauamine, quia appellatio extraiudicialis reddit ſententiam cenſuræ nullã latam poſt appellationem, vt hic. infra de ſent.excom.per tuas, ſupra de offic. deleg. cum contingat. & vide in c. ſolet.de ſenten.excom.in 6. loquitur ergo tex.hic in ſnĩa cenſurę.vnde non probat,ꝙ innouata per iudicem poſt appellationem extraiudicialem ſint nulla, licet ſint attentata a iudice non vt a parte, ſed vt a iudice, licet Do. An. & Panor.hic aliud velint per hunc tex.& non bene. tum quia hic loquitur in ſententia cenſuræ,in qua eſt ſpeciale, vt ſit nulla poſt appellationem, vt eſt dictum.ſ. c.proxi. in 2.conclu. tũ etiam, quia hic poſſet dici,ꝙ fuerit attentatum vt a parte, ex quo non poterat Archieps̃ eſſe iudex in cauſa propria, prout hic tangit gloſ.ſecundum Imo.prout etiam tenet.j.idem Do. An. in gloſ. de quo arti.dicas,prout eſt dictum ſupra c. proxi. in 10.conclu. ¶In gl.j.in prin.tene menti bonam gl. ponentẽ plura dicta,& optima iura allegat, an ſit plus aliquid facere, & exprimere facto,quàm verbo. ¶In ca.glo.in fi. vide de hoc,vt plenè dicetur.j.eo.in c.vt debitus.

SVMMARIVM.

1 *De effectu clauſulæ,appellatione remota.*
2 *An, & qualiter in reſcriptis, & ſtatutis verba debeant intelligi, vt aliquid operentur vltra ius commune.*
3 *Clauſula appellatione remota, quid operetur de iure canonico, & quid de iure ciuili.*
4 *Quando in primo reſcripto eſt clauſula appellatione remota,vel alia notabilis clauſula,nunquàm per ſecundum reſcriptum faciens mentionem de primo tollitur primum, niſi in ſpecie ſit facta mentio de illa clauſula.*
5 *Quando in reſcripto eſt clauſula appellatione remota, poteſt fieri executio ſententię non obſtante, ꝙ ſit appellatum, & pendeat appellatio.*
6 *Quando in reſcripto eſt clauſula appellatione remota, nunquàm veniunt attentata per viam attentati reuocanda.*
7 *Quando in reſcripto,vel alia diſpoſitione eſt clauſula appellatione remota, an tunc excõicatio poſt appellationem ſit nulla.*
8 *Quando in reſcripto eſt clauſula appellatione remota, non ſufficeret facere mentionem de appellatione,niſi fiat in ſpecie mentio de ipſa clauſula, alias reſcriptum eſt ſubreptitium.*
9 *In appellatione etiam a diffinitiua exprimenda eſt cauſa appellationis,vbi fuerat commiſſa cum clauſula appellatione remota.*
10 *Delegatus a Principe non poteſt ſubdelegare cum clauſula appellatione remota,nec tenetur collega admittere ſubdelegatum, quando cauſa eſt delegata pluribus cum ipſa clauſula appellatione remota.*
11 *Qui impetrauit reſcriptum cum clauſula appellatione remota, non poteſt inuita parte renunciare dictæ clauſulæ.*
12 *Quem effectum habeat dicta clauſula appellatione remota, quando ponitur in ſtatutis.*
13 *Quid operetur dicta clauſula de iure ciuili, & quid de iure canonico.*
14 *Argumentum de maiori ad minus, an habeat locum in priuilegijs, & diſpenſationibus.*
15 *Nullus delegatus poteſt ſubdelegare appellatione remota.*
16 *Legatus de latere non poteſt apponere clauſulam appellatione remota, ſicut non poteſt committere cauſam ſummariè, & de plano.*
17 *Si Papa commiſit legationem cum clauſula omni appellatione remota, non poterit propter hoc ipſe legatus cõmittere cauſas appellatione remota.*
18 *Si Papa committit legato de latere, vel alteri vniuerſitatem cauſarum cũ plenaria, & omnimoda poteſtate,non poterit ſubdelegare cum clauſula appellatione remota.*
19 *Quid de alio ordinario inferiore a Principe, an poſſit delegare appellatione remota.*
20 *Princeps non poteſt tollere citationem, & alia quæ ſunt inducta de iure naturali, ſed ſolum ea quæ ſunt de iure ciuili, vt appellatio, actiones, & ſimilia.*
21 *Clauſula appellatione remota,poteſt apponi per inferiorem a Principe nõ recognoſcente ſuperiorem.*
22 *Quid quando dicta clauſula eſt in ſtatutis, puta ſi ſtatutum tollit appellationem, quas appellationes includat, an a diffinitiua, an ab interlocutoria.*
23 *Statutum prohibens compromiſſum, vel conſilium ſapientis in certa cauſa,intelligitur in negocio principali,non in emergentibus, vel incidentibus.*
24 *Statutum loquens de appellatione a diffinitiua militat in appellatione ab interlocutoria, quando in caſu eſſet eadem ratio.*
25 *Statutum tollens appellationem in executione inſtrumẽtorum laudorum, vel ſententiarum, intelligitur quo ad partes nominatas in inſtrumento non autem quo ad alios.*
26 *Clauſula appellatione remota,extenditur ad tertios contradictores.*
27 *Clauſula appellatione remota,habet locum, quando proceditur iudicialiter inter partes,ſecus ſi extraiudicialiter, ꝙ eſt notandum pro executionibus executorum.*
28 *Quando dicatur appellatio approbata a iure, vt poſſit appellari non obſtante dicta clauſula.*
29 *Statutum prohibens omnem appellationem, vel tollens omnem exceptionem nullitatis,non habet locum, quando iniuſtitia, vel nullitas eſſet notoria.*

CAP. LIII.

PAſtoralis. Per clauſulam, appellatione remota, omnis appellatio prohibetur, quæ per ius non reperitur expreſſè permiſſa.
1 hoc dicit vſque ad §. verum. ¶†Nota, & tene mẽ-
ti primo vnum effectum clauſulę appellatione remota, quia
non ſolum tollit friuolas appellationes, ſed etiam alias om-
nes etiam ex legitima, & probabili cauſa interpoſitas, quan-
do illa cauſa propter quam appellatur non reperitur in ſpe-
cie expreſſa in iure, quod poſſit appellari. ſi autem reperia-
tur in iure expreſſum, quod ex illa cauſa ſit licita appellatio.
tunc eſt verum, quod per clauſulam, appellatione remota,
talis appellatio nõ intelligitur prohibita,& ita ſit tex.no. hic.
¶Secundo no. quod vbi clauſula appellatione remota, tollit
appellationem ex probabili, & iuſta cauſa interpoſita, vt ſu-
pra, intelligitur quo ad hoc.ſ. quo ad neceſſitatem deferendi
tali appellationi, quia iudex non tenetur deferre, tamen non
tollit, quominus talis appellatio habeat effectum deuoluen-
di negocium ad ſuperiorem, vt ſic poſſit per eum emendari,
& reuocari grauamen. & ita ſit tex. hic ſecundum vnum intel
lectum, licet tollat appellationem prædictam, non tamen tol
lit,quin grauamen poſſit reuocari, ſaltem per viam querelæ.
& ita ſit tex. hic ſecundum alium intellectum, ſed pręcedens
2 intellectus communiter tenetur a Doc.¶†Vltimo no.ꝙ clau
ſula odioſa, & contra ius appoſita in reſcriptis,debet in dubio
intelligi, vt aliquid operetur,& ſic vt addat,vel detrahat in ali
quo iuri communi, licet generaliter intelligendo poſſet redu
ci ad terminos iuris communis tamen, vt verba aliquid ope-
rentur non debet ita intelligi, quod nihil operentur. hæc enĩ
clauſula appellatione remota, eſt odioſa & contra ius, & poſ-
ſet intelligi de appellatione friuola,ſed quia tunc nihil opera
retur propter hoc eſt, ꝙ debet intelligi etiam de appellatione
probabili, & iuſta, vt hic in tex. ¶Ex quo infertur,ꝙ ſi ſtatutũ
latè intelligendo nihil operaretur, non debet accipi intelle-
ctus ita latus,ſed debet ita intelligi non violando verba, vt ſic
a aliquid operetur [a] vltra ius commune. facit quod no. Bar. in
l.4.§.prætor ait.ff. de dam.infec.de ſtatuto, quod debeat quis
citari perſonaliter, vel ad domum. & per Barto.in l. 2. ff. de
vſuca. de ſtatuto,ꝙ per præſcriptionem quæratur dominium:
quia, vt aliquid operetur vltra ius commune intelligitur de
directo dominio. Et alias per Bald.in l.terminato.in fi. C. de
fruc. & li.expen. de ſtatuto, ꝙ victus victori condemnatur in
expenſis, an vt aliquid operetur vltra ius commune debeat in
telligi etiam ſi habuerit iuſtam cauſam litigandi.& concludit
ꝙ non. Et alias per Bar.in l.3.§.ſi rem.ff.de leg.3.an intelliga-
tur, quod tũc poſſint peti expenſæ principaliter condictione
ex ſtatuto, vt ſic aliquid operetur vltra ius commune. & vide
tex.ſingularem in c.ſi ſententia,in fi.de ſen.excom.in 6.probã
tẽ, quod vbicunque aliqua diſpoſitio eſſet prorſus inutilis ſi
intelligerentur verba, vt iacent,debent verba impropriari, vt
ſic dicta diſpoſitio ſit valida, & effectualis, licet alias ſit odio-
ſa, & pęnalis.tex.eſt ibi ſing.facit c.ſi ciuitas.eo.ti.& lib.& l.ſi
ſtipulatus fuero per te. ff.de ver.obli.vbi extenditur ſtipulatio
ne effectu careat. & facit l. ſtipulatio iſta.§.ſeruus. & §. poſſi-
dere.cod.tit. & per Bald.in c.j.de capitaneo, qui arma vendi-
3 dit. ¶†In gloſ.j.in fi.pro declaratione huius gloſ. & tex.viden
da ſunt duo. primo,quid operetur hæc clauſula de iure cano-
nico. ſecundo quid operetur de iure ciuili. de qua materia vi
de per Specu. eodem titulo.§. 2.circa fi.& per glo.in c.vt debi-
tus.j.eod.in ver. ante ſententiam. & in l.fi.C. de ſen.& interl.
om.iudi. & in l.j.ff.a quibus appel.non licet. ¶ Circa quod qđ
operetur de iure canonico, varia fuit opi.nam glo. noſtra hic
& in d. c. vt debitus, videtur velle per illum tex. ꝙ hodie nihil
operetur,quia cum non poſſit appellari, niſi inſerta iuſta cau
ſa,quæ ſi foret vera deberet legitima reputari, patet ꝙ ẽt abſq;
clauſula appellatione remota, cenſetur prohibita appellatio.
vnde nihil operatur. & hanc opinionem ſequitur hic Inno.&
in d.c.vt debitus.dicens hoc tenẽdũ, licet alij aliter ſummaue
rint

ADDITIO.

a ¶Verba ſtatuti debent aliquid operari. Adde gloſ.in c.ſolitæ, de ma.& obe.in verbo, tanquàm.Bald. in rubr. C. de contr. emp.in 9.q. gloſ.fi.in c.quamquam,de vſuris.in 6. Panor. in c.fi.de præb. tex. eſt no. in l.qui concubinã. §. qui ortos cum gl.fi.ff.de leg.3.quem no.Bar.in l.his verbis.§.1.in e.tit.& Aret.in l.huiuſmodi.ff.de ver.oblig.

rint ſm eum. & ꝙ ſolum intelligat̃ ꝓhibita applł'o friuola, te-
nuit Saly. in d.l.fi. & Ang. in d.l.j. & Hoſt. ĩ. in d.c. vt debitus. ꝑ
tex. in c. inquiſitioni. ĩ. eo. qui eſt poſterior ad c. vt debitus, vn
de fuiſſet ſuperuacuus, ſi d. clauſula nihil operaret̃. nec ēt ob.
d.c. vt debitus. cum ibi nihil dicatur de clauſula appellatione
remota, ſed ſimpł'r loquitur. cum ergo tex. hic loquatur in ſpe
cie de hac cł'a, ſequitur ꝙ diſpoſitio generalis c. vt debitus. nõ
hēt derogare ſpeciali diſpoſitioni huius tex. vt in regula gene
ri. li. 6. ff. de pę. l. ſanctio legum. & quia correctio iuriũ eſt eui-
tanda, non dēt dici, quod d.c. vt debitus. hēat corrigere hãc de
terminationē loquētē in ſuo caſu ſpāli. ſit ergo ꝯcluſio, ꝙ tex.
hodie non ſit correctus, & ꝙ hodie ēt clauſula iſta operet̃ mul
a tos effectus. [a] & ita reſident hic cõiter oẽs Doc. & in d.c. vt de
bitus. Operatur ergo primo effectũ ſingularē, tex. hic ꝓut eſt
dictum ſ. in primo no. licet. n. de iure canonico ꝓ omni cã gra
uaminis, quamtuncunq; minima poſſit appellari, ſ. eod. c. de
appellationibus. dũmodo exprimatur rõnabilis cã illius gra-
uaminis, vt in d.c. vt debitus. tñ vbi apponit̃ illa cł'a ex nulla cã
poterit appellari ēt iuſta, & rõnabili, & pro qua alias eſſet per-
miſſa rł'r appellatio, niſi talis cã ꝑꝑ quã appellat̃ ſit in iure ex-
preſſa, ita ꝙ in ſpecie reperiatur permiſſa appellatio a iure in
illo caſu. & ita eſt tex. no. hic, & ita reſident hic Doc. & dic vt
ſ. in primo no. & ita Panor. co. 4. in d.c. vt debitus. & quę ſint
cauſę in iure expreſſæ, vide per Spe. e. ti. §. 2. ver. ſed quã dices
4 cãm rõnabilem. vbi multas cauſas enumerat. ¶† Secundo ope
ratur d. clauſula, quia qñ in reſcripto eſt inſerta clauſula appel
latione remota, non tollit̃ reſcriptũ per aliud ſequens reſcrip-
tum, ēt faciens mentionem de primo, niſi in ſpecie in eo fiat
mentio de d. cł'a. rõ eſt, quia cũ ſit clauſula notabilis, & magni
effectus per ſecundũ reſcriptũ, licet fiat mentio de primo non
tollitur primũ, niſi fiat mentio de ipſa notabili cł'a inſerta. pri
mo reſcripto, vt eſt tex. no. ad hoc in c. cęterũ. & c. cũ dilecta.
ſ. de reſcrip. dēt ergo fieri mentio in ſpecie de d. clauſula. pro
quo ēt eſt tex. notabilis in c. paſtoralis. §. præterea ſ. de of. dele.
& facit quod no. per Doc. in c. ex conqueſtione. ſ. de reſti. ſpo.
& in c. inter monaſterium, ſ. de re iud. vbi ita tenent. ¶ Tertio
operatur, quia ſi alicui eſſet conceſſum, ꝙ in certa eius cauſa
procedatur appellatione remota, licet alteri poſtea generali-
ter ſit conceſſum, vt liberè poſſit appellare in omnibus cauſis,
non tamen per hanc ſecundam ꝯceſſionem intelligitur dero
gatum ſpeciali reſcripto p̄cedenti. & ita eſt tex. in c. j. ſ. de re-
ſcriptis. qui tex. optimè facit, ꝙ per generalem diſpoſitionem
d.c. vt debitus. non derogetur ſpeciali diſpoſitioni huius tex.
5 ¶† Quarto operatur, quia licet alias pendēte appellatione nõ
ſit fienda executio ſententiæ, vt in c. venientes, ſ. de iureiuran.
& in l. cum ex cauſa. & ibi Bar. ff. de appel. tamen qñ cauſa eſt
commiſſa cum d. clauſula, poterit ſententia diffinitiua mãda-
ri executioni pendente appellatione. tex. eſt no. ad hoc in d. §.
præterea. & ſic ratione dictæ clauſulæ appellatio perdit effe-
ctum ſuſpēſionis iuriſdictionis, quia per appellationem iuriſ-
dictio iudicis a quo tunc non ſuſpenditur. in d. §. præterea. in-
tellige, niſi iudex a quo detuliſſet appellationi, vt in c. cum ap
pellationibus. eo. ti. in 6. vel niſi foret miſſa inhibitoria per iu
dicem ad quem, vt in c. non ſolum, eo. ti. in 6. & ita tenet Imo.
hic col. 3. in prin. & ita etiam tenent Doc. in d. §. præterea, & ita
eſt tenendum, licet Spe. in tit. de ſententię executione. §. j. cir-
ca prin. dixerit prædicta procedere in appellatione ab interlo
cutoria, non autem in diffinitiua. tunc enim voluit Specu. ꝙ
clauſula appellatione remota, nihil operetur: ſed iudex tenet̃
deferre appellationi, & ſi faceret executionem, ſtatim fieret re
uocatio, vt ibi per eum: ſed teneas, vt ſ. ¶ Quinto operat̃, qa
licet iudex teneatur deferre iuſtę appellationi, & alias veniat
puniendus, vt in c. de priore, ſ. eo. vbi vide dicta de hoc. tamen
quando cauſa eſt cõmiſſa cum d. clauſula appellatione remo-
ta, non tenetur iudex a quo deferre appellationi, niſi eo caſu,
quo foret appellatum ex cã in iure exp̄ſſa, vt hic in tex. & alias
non veniret puniendus ſi alijs ēt iuſtis appellationibus nõ de-
fert, cũ non peccet iudex, ex quo facit iuris authoritate: 23. q.
4. qui peccat. & l. Gracchus. C. de adul. ſm Imo. hic colũ. 3. &
poterit procedere ad executionem ſnīę non obſtante appella
tione, vt in d. §. præterea. ¶ Aduerte tamen, quia licet iudex nõ
teneatur dicto caſu deferre appellationi, tñ ſi pars appellauit
ex aliqua cã non ſcripta in iure, dũmodo alias ſit lt̃ima, ſi foret
vera, poterit appellans adire ſuperiorē ſuꝑ tali appellatione, q̄
poterit talē appellãtē admittere ſi ſibi viſum fuerit, vt eſt tex.
hic, & in d. §. præterea, de quo. ĩ. nunc proximè dicetur. ¶† Sex
6 to operatur, quia licet alias attentata poſt appellationem a dif
finitiua ante omnia reuocentur per viam attentati, vt in d. c.
non ſolũ. tñ p̄cedente d. clauſula non veniunt innouata pēdē-
te appellatiõe reuocãda per viã, & priuilegiũ attẽtatorũ. rõ eſt,
quia tenuerunt mero iure, ex quo iuriſdõ non erat ſuſpenſa ꝑ
appellationē, vt ſ. poterunt tñ bñ reuocari per viã q̄relæ ordi-
nariè agendo, ſm Hoſt. & Doc. in d. §. p̄terea, & ſequitur Pan.
in d.c. vt debitus. col. 2. in prin. & Butr. hic vltra mediũ, in ver.
tertius eſt effectus retractationis attētatorum. & Imo. hic col.
4. in ver. item ēt operatur, quo ad effectum reuocationis attē-
tatorum. & idem Panor. hic, col. 4. ver. tertius effectus reſpe-
ctu reuocationis attentatorum. intellige, niſi forent attentata
poſt inhibitionem, vt in d. c. non ſolum, vel poſtquã appella-
tio foret ex certa ſcientia recepta per Papam, vt in d. §. præte-
rea. ſm Imo. hic colũ. 4. dicentem, quod d. clauſula licet impe-
diat effectum ſuſpenſiuũ, tñ nõ impedit effectũ deuolutiuũ ad
ſuperiorem, vt eſt tex. hic, & eſt dictum. ſ. in 2. no. poterit. n. ſu
perior admittere appellationē, & emendare grauamen ſi vide
rit appellantem fore grauatum, licet ſit d. clauſula appellatio-
ne remota, & hoc procedit non ſolum, qñ foret appellatũ ad
Papam, ſed ēt ad quēlibet alium ſuperiorem eo caſu, quo a iu-
re eſſet remota appellatio per tex. hic qui indiſtinctè loquitur
ſm Io. An. & Do. Ant. & poterit ēt emendare per viam, & vir
tutem appellationis ſm Panor. & Imo. hic, col. 5. quia graua-
men hēt reuocari virtute appellationis non per viam quere-
læ per tex. hic ibi, ſed ſi appellans fuerit grauatus &c. & ſic per
viam appellationis. licet ergo d. clauſula operetur reſpectu iu
dicis, a quo, quia non tenetur deferre, vt ſ. non aũt tollitur par
ti ius appellandi, vt dixit gl. or. in auth. de iudi. §. pe. & Bald. in
addi. ad Spec. in tit. de appel. in prin. in ver. clauſula appellatio
ne remota. ſicut ēt ipſa clauſula reſpectu iudicis ad quem non
operatur, quia appellatio deuoluit cãm ad eũ, vt hic, & in d. §.
præterea. & fuit de mente gloſ. in ver. honoramus. in cle. j. de
iurepatro. licet verum ſit, ꝙ attentata non veniant reuocanda
priuilegio attentatorum, niſi in duobus caſibus ſupradictis.
& adde tertium, qñ. ſ. appellatur ex cã, quæ non ſit in iure exp̄ſ
ſa. tunc. n. cum appellatio operetur oẽs eius effectus, & ſic de-
uolutiuum, & ſuſpenſiuũ attentata venient reuocanda via, &
priuilegio attentatorum non obſtãte clauſula, appellatione re
mota, vt ſupra in primo notabili, & ĩ. in ver. ſeptimo operat̃
&c. ¶ Dubitatur tamen circa intelligentiam huius tex. an ſu-
perior ad quem eſt appellatum, teneatur ex debito iuſtitiæ re-
uocare grauamen. concluſio eſt, quod ſic. & tex. hic in verbo,
debet, poterit ſuppleri, debet, pro debebit. intantũ, ꝙ iudex ap
pellationis aliter faciēdo diceretur inferre iniuſtitiam. & poſ-
ſit ex hoc appellari ſm Imo. hic col. 5. & Panor. hic in fi. qa in-
tentio apponentis dictam clauſulam eſt, vt iuſtitia ſequat̃ effe
ctum. ſi ergo iudici appellationis conſtat de grauamine ceſſat
7 rõ prohibitionis. ¶† Septimo operatur, quia licet alias ſnīa cē
ſurę lata poſt appellationem lt̃imam ſit nulla, vt ſ. c. ꝓxi. & ĩ.
de ſent. exc. per tuas. tamē omni caſu, quo iudex eſt datus cũ
d. cł'a poterit excõicare ēt ꝓbabiliter appellantē ab eo, qñ illa
appellatio exp̄ſsè a iure non reperitur approbata in illo caſu,
vt hic in tex. cũ. n. alia appellatio nõ hēat ſuſpendere iuriſdõ-
nem iudicis, a quo, vt eſt dictum ſ. in 4. & 6. effectu. hinc eſt,
quod excõicatio lata poſt talē appellationem nõ eſt nulla, ſm
Abbatem hic & alios Doc. & ſequitur hic Pan. colũ. 4. & hæc
eſt ſingularis limitatio ad dictũ c. per tuas, quia excõicatio la-
ta poſt appellationē, alias legitimã nõ eſt nulla, qñ eſt d. clau-
8 ſula appellatione remota. ¶† Octauo operatur, quia cũ alias
non valeat impetratio, niſi fiat mētio de appellatione, vt in c.
ex parte. ſ. de reſcri. tamen impetratio ſuꝑ cã appellationis eſ
ſet ſurreptitia, niſi fiat mentio in ſpecie de d. clauſula appella
tione remota: ita, ꝙ ſuperior ex certa ſciētia ipſam cãm appel
lationis cõmiſerit. vnde non ſufficeret ſimpliciter facere mē-
tionē, ꝙ ſit appellatũ, & impetrare cãm applł'onis cõmitti. nec
ſuſpēderet̃ tunc executio ſnīę licet ab ea foret appellatũ, & cã
applł'onis cõmiſſa ꝑ ſuperiorē, niſi fuerit facta mētio de d. cł'a,
& ſic ꝙ ex certa ſciētia ſit cõmiſſa cã appellationis. quæ certa
ſciētia ſatis vr̃ adeſſe ſi conſtat, ꝙ ſuperior ſciuerit, ꝙ in illa cã
erat remota appellatio. & de his omnibus dictis tex. eſt notabi
9 lis, & ſingularis in d. c. præterea. & Doc. ibi ſequuntur. ¶† No-
no operatur, quia alias in appellatione a diffinitiua nulla cau-
ſa requiratur, vt in l. j. cum ſe. ff. eo. ti. & in c. j. & ibi glo. in ver.
ſtatuit, eo. ti. in 6. & in c. cũ eccleſia, ſ. eo. tamen quando cã eſt
commiſſa applł'one remota, ēt in appellatione a diffinitiua eſt
exprimēda rõnabilis cã a iure in ſpecie ꝑmiſſa. tex. eſt in c. Ro
mana. in §. ſinaũt. & ibi per gl. in ver. mãdetur. eo. ti. in 6. & ita
ſequuntur ibi Doc. & bene facit tex. hic indiſtinctè loquens, &
ꝙ no. Panor. in c. ꝯſuluit. el. j. ſ. eo. vbi vide de hoc dicta in fi.
& in c. 3. in fi. ſ. eod. ti. ¶ Decimo operatur, quia ſi aliquis im-
petrauit cum dicta clauſula, appellatione remota, ſi poſtea ſit
reconuentio coram eo iudice ſuper alia cauſa intelligitur, ꝙ
ſimili modo in cã reuocationis debeat procedi appellatione
remota,

ADDITIO.

a ¶ Hic enumerantur clauſulæ Appe. re. Et ex his ponit Io. Pau. in c. vt debitus, ĩ. eo. circa 4. col.

remota. ita tex.in c.j.ſ.de mutu.peti.facit gl. magna in fi.in c.
P.& G.ſ.de offi.dele.vbi notabiliter voluit,ꝙ ſi cauſa princi-
palis erat cõmiſſa appellatione remota, & coram tali iudice
fiat prorogatio de alia cã,ꝙ in eodem mõ cauſa ipſa proroga-
ta erit eiuſdem naturæ,& ſic appellatione remota prorogatio
facta cẽſetur ſm gl.ibi & Doc. ſequunt. ¶ Vndecimo operat,
quia licet,qñ ſuperior mandat aliquid ordinario cenſeat exci
tare eius iuriſdõnẽ, qñ illud qđ mãdat ſpectabat alias ad iuriſ
dõnem ordinarij,non aũt vr facere cũ delegatũ,vt eſt tex.& gl.
in c.licet in corrigendis,ſ.de of.or.tñ omni caſu,quo aliquid
mandatur fieri cũ cl'a appellatione remota, cenſetur alterata
iuriſdõ ordinarij,& cenſet delegatus, ita no.Ioã. An. & Doc.
in d.c.licet.& facit qđ no.in l.ſæpè. ff. de of. pſi. & in l.ius aũt.
10 de iuſti.& iure.¶† Duodecimo operatur,quia licet delegatus
a Principe poſſit alteri ſubdelegare,ſ.de of.dele.ſuper qõnũ.
& c.paſtoralis.tñ qñ cã foret delegata duobus,cũ cl'a appellõ
ne remota,tunc ſi vnus ipſorum ſubdelegat alicui vices ſuas,
ex quo non põt ſubdelegare appellatione remota,vt in d.c.ſu
per qõnũ.§.ſi vero duo,non tenet collega acceptare,& admit
tere ſubdelegatũ ſui collegæ, ne ſua iuriſdõ vulneret,qa ſi pce
deret ſimul cũ tali ſubdelegato, poſſet tunc appellari,ꝙ nõ ſic
foret, ſi ſolus procederet . vnde virtute dictæ cl'æ non tenetur
admittere ſubdelegatũ a ſuo collega. & ita ſit tex. ſm intelľm
Hoſt.in c.coram,ſ.de of.deleg.& ſequuntur ibi Doc.& in d.§.
11 ſi vero. ¶ † Decimotertio operatur, quia ille, qui impetrauit
cum dicta cl'a non põt inuito aduerſario renũciare dictæ cl'æ,
& velle,ꝙ poſſit appellari.& ita dixit no. Bald.in ti.de conſue
tudine rec.feudi.§.quibuſdam.¶ Quartodecimo operat,quia
licet alias, quando iudex foret datus de ɔſenſu partium abſq;
cl'a appellatione remota, poſſint partes appellare, licet iudex
fuerit electus de conſenſu partium.ff.eo.ti.l.ex conſenſu . ta-
men ſecus,quando de conſenſu partium fuiſſet appoſita dicta
cl'a appellatione remota, tunc enim ex nulla cã poterit appel-
lari cum cenſeantur partes renunciaſſe appellationi.l.fi.C.de
tempo.appel.& hoc fuit not.dictum Bal.in l.2.ad fi. C. de ap.
¶ Aduerte tamen quia Imo.in l.j.§. interdum.ff.a quibus ap.
nõ licet,col.35.impugnat hoc dictum per tex. hic qui indiſtin
ctè loquit.vnde dẽt habere locum, ẽt ſi de conſenſu partiũ ſit
appoſita dicta cl'a , quia partes videntur conſenſiſſe ad finẽ, vt
dicta cl'a operetur ſm eius nãm.l.ſi vno.ff.locati.vbi verba de
bent intelligi ſm nãm actus , de quo agitur, & ſm ſubiectam
mãm,ſed certè verius vr dictum Bal. quia conſenſus partium
operat vltra ius cõe,patet in d.c.cæterũ.ſ.de reſcri.ſi enim ɔ-
ſenſu partiũ apponit d.cl'a,cenſent partes renunciaſſe applľo-
ni, prout dicit Bal.facit gl.ſ.c.pxi. in prin. & hoc idem ſequit
hic Do.Ant.dicens,ꝙ quando d.cl'a eſſet appoſita ex conuen
tione partium,intelligit remota oĩs appellatio, quo ad omnẽ
effectũ,nec hẽt tunc locũ tex.hic,& ita in hoc ſimiliter reſidet
hic Panor.col.4.quod ſimpliciter tene menti, quia ſæpè de fa
cto occurrit: de quo tñ articulo , vide Bald. in c.vt debitus,j.c.
col.2.ɔcludentẽ ſingulariter , ꝙ aut iudex fuit in dolo, vel lata
culpa,& poterit appellari non obſtante,ꝙ cl'a appellatione re
mota,fuerit de ɔſenſu partiũ appoſita: alias aũt ſecus foret, &
non poterit appellari.ar.l.j.§.j. ff. ſi menſor falſum mod. dixe-
12 rit,ſm Bal.in d.c.vt debitus. ¶ †Quinto decimo operat d.cl'a,
quia appoſita in ſtatutis cenſet oĩs appellatio ꝓhibita,quo ad
oẽm effectũ,niſi pp dolũ iudicis,vel partis,ita dicit Bald. in c.
paſtoralis.§.fi.circa fi.ſ.de of.dele.& idẽ hic Do. Ant. limitãs
hũc tex.ꝓcedere,qñ appellatio eſt remota ꝑ reſcriptũ . ſi autẽ
ex priuilegio ꝑſonæ,aut a ſtatuto,vel ex ɔuentione partiũ,aut
pp ɔtumaciã,vel quia appellatio ſit deſerta,cenſet tunc remo-
ta appellatio,quo ad oẽm effectũ, nec poſſet dictis caſibus re-
uocari grauamen ꝑ ſuperiorẽ,nec hẽt tunc locũ tex. hic quod
tene menti.facit,quod tenuit Ang. in l.eos, in prin. C.eo.ti.di-
cens,ꝙ qñ ſtatutũ ꝓhibet appellationẽ,vel recurſum intelligit
ſublatus oĩs modus, & oĩs regreſſus ɔ ſñiam. ¶ Subdit tamen
hic Panor.quod vr, ꝙ ſi ꝓhibetur appellatio ex priuilegio ꝑ-
ſonæ,ꝙ talis ꝓhibitio debeat intelligi ſm diſpoſitionem iuris
cõis,& tex.hic ꝓ quo adducit gl.in ver.oneramus. in cle. j. de
iurepatro.& idẽ putat ſi appellatio ꝓhibet ex forma ſtatuti,nã
ſtatutũ dẽt intelligi, ſm ius cõe,c. cũ dilectus, ſ. de ɔſue.C.de
noxal.l.ſi ſerui veſtri.ſed ſi de iure cõi ꝓhibet applľo, nõ tamẽ
intelligit ex iuſta cã,alias a iure illo caſu ꝑmiſſa, vt in c.Roma
na.§.ſinaũt.cũ ibi no.ꝑ Doc.eo.ti. in 6. ita dicendũ videret in
ſtatuto,de quo hic ꝑ eum, col.5. veruntamen , quia ſtatutum
debet operari vltra ius commune, vt eſt dictum, ſ. in vlti. no-
tabili,tenendum videtur,ꝙ dicunt Bald.& Do.Ant.vt ſ. quid
autem ſi ſtatutum tollit appellationem,an intelligatur prohi-
bere,quo ad omnem effectum deuolutiuum,& ſuſpenſiuum.
vide no.per Panor.in c.ad reprimendam.de offi.ord.col.pen.
¶ Decimoſexto operatur dicta cl'a , quia licet alias excipiens ,
vel offerens eius defenſionem,ſi offert incontinenti ꝓbare,&
non ſit admiſſus,& propter hoc appellet ſtatim intelligatur iu
ſtificata appellatio , licet aliter non ꝓbetur de veritate cauſæ
appellationis,vt eſt tex. no.in c.interpoſita,in prin.j.e.tamen,
quando cauſa foret commiſſa appellatione remota , vel alias
a iure eſſet inhibita appellatio in illo caſu , tunc dato ꝙ exci-
piens obtulerit ſe incontinenti probare dictis caſibus iuſtifice
tur appellatio, niſi poſtea in cauſa appellationis probetur de
veritate cauſæ grauaminis , ita tex. no. ſm vnum intellectum
in d.c.j.de his,quæ fiũt a ma.parte ca. & iſto caſu non habet lo
cũ diſpo.. 1.d.c.interpoſita. & ita Imo.in d.c. in prin. tu intelli-
ge,niſi appelletur eo caſu,quo a iure reperitur permiſſa appel
latio in dicto caſu ſpeciali:tunc.n.ex quo ius legitimat talẽ ap
pellationem clauſula appellatione remota non operatur eius
effectum,vt ſ.ij.no.& ſ.in ver.6. operatur,in fi. vbi dictũ fuit.
¶ Decimoſeptimo operatur, quia ſi dicta clauſula apponitur
in iudicio poſſeſſorio,tunc operatur,ꝙ nullatenus appelletur
etiam vbi alias appellaretur in aliquo caſu ſpeciali.ampliat.n.
naturam poſſeſſorij, & remouet obſtaculum.ar.no.in l.j.§.itẽ
nunciatio.ff.de ope.no.nun.vt ſic aliquid operetur.ita Bal.in
13 l.2.in prin.de appel. ¶ †Circa ſm principale, quid operetur d.
clauſula de iure ciuili,ponunt Doc.poſt gloſ.in l.j.ff. a quibus
ap.non licet. & in l.fi.C. de ſen.& interlo. conclude,ꝙ aliquã
do d.cl'a apponitur per Principem,& ipſe apponere poteſt,vt
d.l.j.Quis autem ſit effectus dictæ clauſulæ,Bar. ibi tenet , ꝙ ſi
dicta clauſula apponat ſimpliciter nihil operet, ſm leges, nec
ſm canones: ſi vero remoueatur appellatio a diffinitiua, tunc
valet dicta clauſula.& ita intelligitur tex.ibi,ſed ſolum friuo-
la appellatio intelligitur remota ſm Bar.& idem Ange.ibi di-
cens,ꝙ operatur effectum , quia in appellatione a diffinitiua
requiritur expreſſio iuſtæ cauſæ.operatur etiam ſm eũ in ap-
pellatione ab interlocutoria,licet gl.ibi velit, ꝙ non operetur
in interlocutoria,ſed ſolũ ɔ appellantẽ a diffinitiua,& non be
ne ſm eum,quia imo operatur in omnibus caſibus , in quibus
poteſt de iure ciuili appellari ab interlocutoria , de quibus ꝑ
Bar.in l.pe.& fi.ff.de appel.reci.tamen ſm Ang.dicto caſu ſo-
lum appellatio fruſtratoria remota intelligitur.Bald. vero in
addi.Spe.ti.de executione ſententiæ,in prin.voluit, ꝙ clauſu-
la appellatione remota,nihil operetur in appellatione a diffi-
nitiua:ſed certè tenẽdum videtur, ꝙ quando d. cl'a apponit a
Principe nullatenus poſſit appellari, quod ſatis voluit tex. in
d.l.j.& gl.ibi in prin.debet .n.tex.intelligi,prout ſonat ipſa ru-
brica.l.Imperatores.ff. de in diem addi.cum alijs ſi. ſed rubri-
ca dicit a quibus ap.non licet, ergo nullatenus appellare lice-
bit etiã ſi iuſta cauſa in appellatione inſeratur , & hoc tam in
diffinitiua, q̃ in interlocutoria,& ita tenet Imo.ibi co.6.dicẽs
ꝙ dictis caſibus licet non poſſit appellari , poterit tamen ſup-
plicari,vt in l.ſi quis,& in auth.q̃ ſupplicatio.C. de pci. impe.
offe.quid autem ſi dicta cl'a apponatur per inferiorem a Prin-
cipe,dicetur. j.¶ In gl.2.in fi.cum hac gl.tenuit Bar.in d.l.j. &
Bal.in d.l.fi.qui volunt , ꝙ ſolum intelligitur tolli friuola ap-
pellatio.& idem Ang.in d.l. j. concludens , ꝙ non intelligitur
remota appellatio, quæ a iure reperitur expreſsè permiſſa , vt
eſt tex.hic,nec etiam omnis alia appellatio ex tali cã, q̃ ſi eſſet
vera deberet legitima reputari.& hoc per nouam diſpoſitio-
nem d.c.vt debitus.& refert,quod Spe. poſuit de dicta clauſu-
la,eo.ti.§.in quibus.ver.quid aũt,& in §. nũc dicamus, in ver.
vt circa.vſq; in fi.& ɔcludit,ꝙ aut appellat ex cã friuola, & nõ
põt: aut expſſã cã ltĩma,& poterit appellare,quia d.cl'a nõ tol-
lit legitimas appellationes, vt in d.c. vt debitus. aut eſt dubiũ
an cã ſit iuſta,vel non,& tunc ſimiliter d. clauſula nihil opera
tur:cũ in dubio ſemper ſit deferendum appellationi ſm Spe.
in d.ver.vt circa.& ita reſidet Ange.in d.l.j. ſed certè tenendũ
eſt ɔrium,& ꝙ imo dicta clauſula tollat omnes appellationes
etiam iuſtas , dũmodo non ſint ſpecificè a iure permiſſæ,vt eſt
tex.hic qui nõ reperitur correctus per d.c. vt debitus. & dic,vt
ſ.¶ Sed quæritur primo remota appellatione ab interlocuto-
ria an intelligatur ſimiliter remota a diffinitiua , vel eɔ. & cõ-
cludit Saly.in d.l.fi.ꝙ nõ,quia iſta ſunt ſeparata, & in ſeparatis
de vno in alterum non infertur.l.fi.C.de cal.l.ſi maritus.C.de
dona.inter virum.nec ob.ꝙ ꝓhibito maiori vr prohibitum id
quod eſt minus.ff.de ſenato.l.qui indignus . & de ſeruis expor
tandis.l. cui pacto. quia hoc nõ procedit in caſu iſto ſm eum,
ne afflictio addatur afflicto.ff.de offi.præſid.l.diuus.& in auth.
14 nauigia.C.de furtis,ſ.de iudi.in c.at ſi clerici. † pro quo facit
qđ no. Io.An.in c.poſtulaſti.ſ.de reſcrip.vbi voluit, ꝙ tale ar-
gumentum a maiori non procedat in priuilegijs , & in diſpen
ſationibus,de quo ibi per eum,& per Panor. in c. venerabilẽ ,
j.qui filij ſint legitimi,vbi bonus tex. conclude ergo,quod re-
mota appellatione a diffinitiua non intelligitur remota ab in-
terlocutoria,vel econtra. & ita ſequitur Imo.in d.l.j. col. 33.
& col. 34. quid autem ſi remouetur appellatio ſimpliciter, an
in dubio intelligatur, tam a diffinitiua,quàm ab interlocuto-
ria.

15 ria.vide j.in 6.q.¶Secũdo quærit̃,an †inferior a Principe poſ-
a ſit apponere hanc clauſulam[a].tex.quod non,in d.l.j.quia eſt ca
ſus reſeruatus ſoli Principi in tantum ꝙ dicebat Spe.ti.de leg.
16 §.nunc oſtendẽdum.ver.14.ꝙ† ẽt legatus de latere non põt ap
ponere clauſulã appellatione remota, niſi hoc haberet ex ſpãli
cõmiſsione Papæ.& ita eſt gl.ſing. in c.quod tranſlationem.ſ.
de off.leg.in gl.magna, in fi.pro quo bene facit gl.quę reputat̃
ſingularis,in c.fi.in ver.figura.de hæret.in 6.quæ voluit,ꝙ lega
b tus de latere[b] nõ poſsit cõmittere cãs ſimpl̃r, ſummarie, &c.
17 & hoc idẽ ſequit̃ Bal.in l.2.C.de app.dicens p̃dicta† procedere
etiam ſi Papa conceſsiſſet legato legationem cum clauſula,oĩ
appellatione remota, quia licet dicta clauſula operet̃ quo ad
ſnĩas ferendas per eum, non tñ poterit legatus ipſe concedere
hoc ſuo delegato,pro quo tex.in c.ſuper q̃õnum. in princ. §.ſi
vero duo.ſ.de off.del. Et ſubdit Bal.ꝙ licet Princeps,vel Papa
18 cõmittat alicui† vniuerſitatem cãrum cum plena,& omnimo-
da ptãte, non tñ per hoc intelligit̃.conceſſa ptãs ſubdelegandi
cum dicta clauſula, ſ͂m Bal.in d.l.2. cuius dicta ſequit̃ Imo.in
d.l.j.ff.quibus ap.non licet.col.35.& 36.quæ tene menti.¶Ter
19 tio quęrit̃,quid de alio ordinario,cõclude ꝙ† ſi inferior a Prin
cipe delegat cãm appellatione remota ſimpl̃r, & nihil valet d.
clauſula,cum ſolus Princeps hoc poſsit,vt ſ.& idem ſi delega-
ret appellatione remota a diffinitiua,vt eſt tex.in d.l.j.ſ͂m vnũ
intellectum Bar.ibi.Aliquando inferior delegat remota appel
latione ab interlocutoria.& in hoc ſunt duæ opi. prima ꝙ poſ
ſit,vr̃ eſſe caſus in d.l.fi.C.de ſent.& interloc.& iſto caſu ẽt in-
ferior poterit apponere clauſulam appellatione remota,& nõ
poterit tunc appellari ab interlocutoria,ẽt ſi aliàs appellari po
tuiſſet de iure. & ita tenet Bar. & Ange. in d.l.fi.per illum tex.
¶Secunda fuit opinio ꝯria, in qua Bar. fuit ſibi ꝯrius. & hanc
tenet Io.antiquus gloſſator in d.l.fi.& Bal. ibi.& Bar.in d.l.j.di
cens,ꝙ quando d.clauſula apponit̃ per inferiorem a Principe,
intelligit̃ prohibita friuola appellatio,non autem illa,quę fie-
ret in caſibus a iure permiſsis, cũ inferior a Ptincipe non poſ-
ſit tollere appellationem maxime in præiudicium, ſuperio-
ris,vt in c.venientes.ſ.de iureiu.¶Sed ad hoc reſpondet Ang.
in d.l.j.ꝙ tenebit remotio appellationis quo ad ipſum delegã-
tem, non quo ad ſuperiorem, & dicit, ꝙ iſte erit caſus, in quo
de iure ciuili poterit appellari omiſſo medio, ex quo medius
vr̃ factus inhabilis propter dictam clauſulam.facit c.ſi a ſubde-
legato.de off.del. in 6. & quo ad hoc dictum idem voluit Bal.
in d.l.fi. dum loquit̃ quando appellatio prohibet̃ per ſtatutũ,
ꝙ eſt no.ad limitationem l.Imperatores.ff.de app. quæ autem
opinio ſit verior,dependet ex intellectu d.l.fi.de quo vide ple-
niſsime per Imo. in d.l.j. in 6.& 7. char.& dicet̃ j.in ſeq.q.Pa-
nor.vero hic in j.& ij.col.tenet ꝙ d.l.fi.poſsit procedere,quan
do per inferiorem eſt remota appellatio,cui appellationi ipſe
inferior delegatus poterat non deferre, puta ſ͂m eum in caſu
dubij,aut quando a iure prohibet̃ appellatio, licet per appellã
tem allleget̃ maior cã rõnabilis. tunc.n.iudex non tenet̃ defer-
re,quando eſt remota appellatio,vt eſt dictum ſ. & iſtis caſib.
poſſet operari clauſula appellatione remota,appoſita per infe-
riorem a Principe ẽt reſpectu diffinitiuæ, cum d.l.fi.generali-
ter loquat̃,ſ͂m eum:ſed certe in diffinitiua non loquit̃, cum ſit
tex.in d.l.j.ꝙ ſolus Princeps hoc poſsit, ſed ĩ interlocutoria di
20 cet̃ j.¶Quarto quærit̃,appellatio † eſt defenſio,vt in c.cũ ſpe-
ciali.§.j.j.eo.l.j.ff.eo.no.Bar.in l.ſi expreſsim. ff.eod.ti.ſed de-
fenſio eſt de iure naturę. ff.de iuſt.& iu.l.vt vim.vnde vr̃,ꝙ ap-
pellatio non poſsit tolli per Principem, vt in cle.paſtoralis.de
re iudi. minus ergo per inferiorem a Principe. dicas id verum
eſſe in defenſionibus inductis a iure naturali, prout eſt citatio,
vt tenet Bar.in extrauaga.ad reprimen. in ver.ſine figura.& eſt
tex.in cle. paſtoralis. ſed appellatio eſt defenſio inducta a iure
ciuili,vt no.in d.l.j.& idem dr̃ de recuſatione, vt in l.apertiſsi-
mi.C. de iud. vnde defenſiones inductas de iure ciuili põt tol-
lere,cum ſit ſ.ius.C.de legi.l.digna vox.j.de conceſſ.præbẽ.c.
propoſuit.hinc eſt,ꝙ põt tollere actiones,quia illæ fuerunt in-
ductæ de iure ciuili,vt no.glo.in l.fi. C.ſi ꝯ ius.& Inn.in c. quę
in eccleſiarum.de conſti.de inferiore vero a Principe dicas,ꝙ
non põt ipſe apponere clauſulam appellatione remota a diffi-
nitiua, vel ſimpliciter, cum ſoli Principi hoc ius competat, vt
in d.l.j.ſed ab interlocutoria ad finem,vt intelligat̃ ſ͂m diſpoſi-
tionem iuris poterit inferior apponere clauſulam appellatio-
ne remota, cum in effectu nihil operet̃ ſ͂m iuris diſpoſitionẽ,
prout tenet Bar.in d.l.fi.ff.a quibus app.non licet. & Bal.in d.
l.fi.& in addi.Spe.ti.de app. in ver.clauſula appellatione remo
ta,& ſequenti, vbi dicit, ꝙ per hanc clauſulam vt deroget̃ iuri,
nullus apponere põt,niſi Princeps,ſed ordinarius inferior ap-
ponit illam ad deſeruiendum iuri, pro quo allegat d.l.fi. & ita
etiam ſequit̃ Imo.in d.l.j.col.25.& 26.An autem per ſtatuta ci
uitatis poſsit tolli ipſa appellatio in prę iudiciũ ſuperioris. po-
nit Bar.in l.oẽs populi.ff.de iuſti.& iu.& Io.An.in c.fi.de app.
in 6.& Bal.in d.l.fi.& Ang.& Imo.in d.l.j. a quibus app.non li
cet.col.14.ſed plenius vide per Doc.in d.c.venientes.de iure-
iur.vbi de hoc multum ordinate tractant.¶Quinto quęrit̃,an
21 clauſula appellatione† remota,poſsit apponi per inferiorem a
Principe non recognoſcentem ſuperiorem ſaltem de facto.&
dicas, ꝙ ſic, idem in ciuitatibus Italiæ non recognoſcentibus
ſuperiorem,nam vtunt̃ iuribus Principis in reſtituendo ad fa-
mam in legitimando, & alijs Principi reſeruatis,ſ͂m Bartol.in
d.l.j.ff.a quibus app.non licet.& in l.infamem.ff.de publi.iud.
& in l.j.§.de qua.ff. de poſt. & in l.hoſtes. ff. de capti. & ſequit̃
22 hic Panor.col.2.¶Sexto quærit̃,pone ꝙ †ſtatutum tollit appel
lationem a ſnĩa alicuius iudicis, an intelligat̃ indefinite.vr̃ ꝙ
c non,ſed ſolum in diffinitiua,non autem in interlocutoria[c],qa
in dubio appellatione ſnĩæ intelligit̃ de diffinitiua,vt in c.cum
olim.de teſti.& ibi gl.l.j.§.ꝙ in ſententijs.ff.quando app.ſit. &
ſic debet reſtringi ſtatutum, vt minus lædat ius cõc.ſ.de con-
ſue.c.cum dilectus.C.de noxa. l. ſi ſerui veſtri. cum diſpoſitio
tollens appellationem,& ſic defenſionẽ,j.eod.c. cũ ſpeciali.ſit
odioſa,& reſtringenda.c.j.& ij.de fil.presb.in 6.ſecus ſi ſtatutũ
diceret,ꝙ a ptãte,vel rectore non poſsit appellari.tunc.n.intel
ligit̃ de qualibet eius ſnĩa,vel præcepto.arg.l.j.ff.de off.præſe.
prætor.& ita ſequit̃ hic Panor.col.2.in fi.referens Bal.ita con-
ſuluiſſe.Sed in primo dicto vide Arch.& Io.An.in c.vt inquiſi
tionis.in prin.de hæret.in 6. vbi intelligunt tex.ibi, dicentem,
ꝙ a ſnĩa in cã hæreſis non appellat̃.ſ.in diffinitiua, aliàs ſi in p̄
ceſſu inquiſitionis daret̃ per iudicẽ grauamen, tunc bene poſ-
ſet appellari,ſ͂m eos.Ex quibus no.ibi Gemin.ad propoſitum,
ꝙ ſtatutũ, vel lex tollens appellationem in cã alicuius negocij,
debet intelligi in diffinitiua, non autem in interlocutoria,vel
proceſſu,vt ſ.pro quo dicto facit ẽt no. tex.in l.ſi ex cã. §.nunc
videndum.ff. de min. vbi licet minor non reſtituat̃ in delictis:
tamen bene reſtituit̃ in incidentibus, vel emergentibus in pro
d ceſſu.quem tex.dicit Bal.eſſe notandum pro ſtatutis[d] diſponẽ-
tibus, ꝙ in certa cã non habeat locum in integrum reſtitutio,
vel appellatio,quia debet intelligi in deciſione negotij princi-
palis cãæ.ſecus in aliquo incidenti, vel emergenti,& ſic ĩ inter
locutoria,vt d.§.nunc videndum. quod no. quia ſæpe de facto
occurrit, ſicut in ſimili voluit Bal.ẽt notãter in l.cũ proponas.
23 in fi.C.de reb.cred.per illum tex.in fi.ꝙ† licet ſtatutum prohi-
beat in certa cã compromiſſum, debet intelligi in ipſa cã prin-
cipali. vnde vnus articulus in ea emergens bene poterit com-
promitti,ſ͂m Bal.ibi, ꝙ no. & vide dicta ſ. in j.q. conſuluit ta-
men Pau.de Caſt.ſuo conſ.22. quod incip. In Chriſti nomine,
24 amen.viſo puncto ſ.ſcripto, ꝙ † ſtatutum loquens de appella-
tione a diffinitiua militat in interlocutoria,quando in caſu eſt
eadem rõ,de quo vide ibi per eum.¶Septimo quærit̃,ad quas
25 partes extendat̃ virtus huius clauſulæ † appellatione remota.
dic ꝙ ſolum inter partes nominatas in reſcripto,non aũt ad p̄-
iudicium alterius tertij.vñ oẽs alij,quorum intereſt, poterant
comparere,& opponere coram iudice delegato cum d.clauſu
la,& ſi grauant̃ appellare,quia quo ad eos non intelligit̃ remo
ta appellatio,quia non ſunt nominati in reſcripto. tex.eſt ſin-
gu.in c.ſuper eo.ſ.de off.del. vbi oẽs Doc ita ſequunt̃.& idem
Bar.ĩ d.l.j.ff.a q̃bus app.nõ licet. licèt ſed Cuma.ibi velit ꝯriũ,
& non bene.adducit tex.in l.j.§.fi, quando app. ſit. ſed ille tex.
nõ obſt.quia iõ ibi non audit̃,quia fuerat defenſus.& prædicta
26 inducit Panor. ad ſtatuta † remouentia appellationem in exe
cutionibus ſnĩarum,& inſtrumentorum,quia nõ includũt ter
tios comparentes pro eorum intereſſe, ſed ſolum nominatos
in ſnĩijs,vel inſtrumentis: ſed quo ad ipſos tertios nõ intelligit̃
eſſe prohibita appellatio, quod ſingulariter tene mẽti. Et ex p̄-
dictis infertur, ꝙ licet cã ſit delegata per Principem appella-
tione remota, & delegatus a Principe,poſsit libere alteri ſub-
delegare.l.j.C.qui pro ſua iuriſd.c.paſtoralis.in prin. de off.de
leg. & licet eadem debeant ſeruari, & interuenire in ſubdele-
gato, quæ in ipſo delegato,vt in c.ſtatutum.§.in nullo quoq;.
de reſcri. in 6. & licet aliàs ſubdelegatus teneat̃ ſeruare & for-
mam,

ADDITIONES.

a ¶An inferior a Principe poſſit committere cauſam appel.remo. Adde hic tex. no.in l.fi.C.de ſent.& interloc.om.iud. & ꝙ ibi gl.Bar.& alij,vbi probatur, ꝙ inferior a Principe poteſt in commiſſione remouere appel.ab interlocutoria,licet non a diffinitiua. Vide ibi, & in c.ſuper quæſtionum.in princ.de offic.deleg.

b ¶Legatus de latere. Adde iſtud eſſe verum de inferioribus a ſummo Pontifice,ſed quid de inferiorib.a Principe ſeculari. Moder.in c.ſicut Romana.ſ.de reſcrip.tenent, ꝙ poſſunt cauſam appellatione remota committere, quorum opinio non obſeruatur in hoc, & vix domini Præfecti prætorio committerent ſine rege. Col.

c ¶Statutum prohibens appellationem a ſententia alicuius iudicis, intelligitur de diffinitiua,non interlocutoria.Adde hic Card conſi.72.incip.Titius.nunc ſunt,in 5.col. ver.ſed etiam præſuppoſito.

d ¶Nota diligẽter ad ſtatuta,& adde no.in c.interpoſita.§.ille deniq;.2.col.j.eo

mam, & ordinem datum in reſcripto ipſi delegato. c. venerabi
li. ſ. de off. del. tamen hæc oīa procedunt præter q̃ in hac clau-
ſula appellatione remota, quia poſita in reſcripto reſpicit ip-
ſum delegatum, vnde ipſe non poterit ſubdelegare cum d. clau
ſula appellatione remota, nec ipſa clauſula extēdit ſe ad tertiū,
& ſic ad ſubdelegatum non noīatum in lr̃is, vnde a ſnīa ſubde
legati poterit appellari. tex. eſt no. ad hoc in c. ſuper q̄onum. §.
ſi vero. ſ. de off. del. fallit in caſu notab. d. c. paſtoralis. §. fin. vbi
delegatus pōt ſubdelegare cū clauſula, appellatione remota,
27 & quæ ſit rō, ibi patet. ¶ Octauo quærit̃, quid ſi executor † depu
tat̃ in lr̃is beneficialibus, vel alijs appellatione remota, & pro-
cedit extraiudicialiter ſine parte, an tūc d. clauſula aliquid ope
ret̃. Lap. in ſua alleg. 119. quę incip. Quantum ad nuncium. cō
cludit, ꝙ non, quia iura loquentia de hac clauſulą habent locū
quando procedit̃ per iudicem iudicialiter inter partes. ſecus ſi
procedat extraiudicialiter abſq; parte, tunc. n. indiſtincte pote
rit appellari, ſm Lap. ibi, ꝙ no. ¶ Nono, & vlt. quærit̃, quādo di
28 cat̃ appellatio † expreſſe approbata a iure, vt ſic habeat locum
tex. hic, & poſsit tunç appellari non obſtāte d. clauſula. glo. hic
intelligit, quādo ius expreſſe permittit appellationem eo caſu
quo eſſet d. clauſula, ſed nimis reſtringit hunç tex. vnde Hoſti,
cum quo reſident hic Doc. dicit, ꝙ appellatio dr̃ a iure appro-
bata oī caſu, quo reperit̃ in iure in dicto caſu in ſpecie permiſ-
ſa, poſito ꝙ ius non loquat̃ aliter, quādo appellatio eſſet prohi
bita. exemplum in c. ſignificātibus. & c. ſignificauit. ſ. eo. cum
ſimil. nā ex quo iura permittunt ex illą cā appellare grauamen.
vr̃ notorium. & ſic nihil operat̃ d. clauſula, & prohibitio appel
lationis. c. ſecundo requiris. ſ. eo. & pro his vide gl. no. iuncto
tex. in c. ex conqueſtione. ſ. de reſti. ſpol. quæ dicit, ꝙ grauatus
notorie poterit appellare, licet in reſcripto oīs appellatio eſſet
remota, quia in notorijs grauaminibus d. clauſula nihil opera
29 tur. & ita ſequit̃ hic Panor. col. pe. ſicut aliàs dr̃ de † ſtatuto tol
lente omnem nullitatem. ꝙ tamen intellige, quādo nullitas fo
ret notoria, ita glo. in l. j. §. pen. ff. de tabul. exhib. Bald. in l. j. C.
ne liceat ter. prouocare. But. & alij Docto. in c. inter cæteras. ſ.
titu. j. Imo. & Ludoui. in l. de pupillo. §. qui opus. ff. de no. ope.
nuncia. tene menti prædicta.

SVMMARIVM.

1 *Appellatio eximit appellantem a iuriſdictione iudicis a quo, & operatur effectum ſuſpenſiuum.*
2 *Excommunicatus debet denunciari in publico, & quando debeat vitari.*
3 *Per denunciationem excommunicationis quis non plus ligatur, quam fuerit, nec probatur excommunicatio per denunciationem.*
4 *Excommunicato indiſtincte tolluntur fructus ſui beneficij.*
5 *Nota rationem quare excommunicatio non ſuſpēdatur per appellationem.*
6 *An appellatio iuſta & valida ſuſpendat excommunicationem, ita quod non liget.*
7 *An excommunicatus poſt appellationem legitimam ſit vitandus in iudicialibus, vel extraiudicialibus.*
8 *An valeant geſta cum excommunicato tolerato in his, quæ geruntur ratione publici officij.*
9 *Et quid in his, quæ geruntur cum eo ratione priuati officij.*
10 *In quibus, & quando ſit facienda differentia inter occultè, & publice excommunicatum.*
11 *An valeat collatio beneficij facta occultè excommunicato ignoranti ſe excommunicatum.*
12 *An pendente appellatione excommunicatus poſſit ſe ingerere diuinis, & ſit irregularis.*
13 *Excommunicato non eſt in aliquo ſubueniendum etiam pro alimentis, vel ratione eleemoſynæ, niſi fame periret, ſecus in prælato depoſito, cui ſubuenitur, ne mendicet, & vide ibi rationem differentiæ.*
14 *An ſuſpenſio a beneficio ſit prouidendum, ne mendicet.*
15 *Excommunicatus non æquiparatur relegato.*
16 *Excommunicato ſubtrahuntur fructus beneficij, & quotidianæ diſtributiones etiam pendente appellatione etiam ſi de fructibus in ſententia nihil ſit expreſſum.*
17 *An excommunicato ſubtrahatur adminiſtratio temporalium beneficij ſui.*
18 *Suſpenſus ab officio ſiue irrogetur infamia, ſiue non, in omni loco cenſetur ſuſpenſus extra territorium.*
19 *Suſpenſus a beneficio an intelligatur de alijs beneficijs extra territorium in alia eccleſia.*
20 *An ſuſpenſus ab officio, intelligatur ſuſpenſus a beneficio.*
21 *An, & quando abſolutus ab excommunicatione recuperet fructus.*
22 *Ad quem ſpectent fructus beneficij quando excommunicatio fuit iuſta.*
23 *An excommunicatus poſſit priuari beneficio, & quid ſi ſtetit in excommunicatione per annum.*
24 *An ſuſpenſus, vel excommunicatus poſsit interim alienare bona ſui beneficij.*
25 *An pendente appellatione poſſit denunciari excommunicatus, quando per denunciationem in plus ligaretur.*
26 *Excommunicatus ignoranter ſi appellat a die notitiæ, non poteſt denunciari appellatione pendente, & eſt magna limitatio.*
27 *Si appelletur a ſententia declaratoria aliquem incidiſſe in excommunicationem pendente appellatione non poterit denunciari excommunicatio, & denunciatio eſſet ipſo iure nulla.*
28 *An iudex delegatus poſſit denunciare, vel denunciari facere excommunicatum.*

§. Verum, quia. Hoc dicit. Licet excommunicatus appellet ab excommunicatione,
tamen interim non ſuſpenditur excommunicatio. & ideo po-
teſt denunciari excommunicatus, & priuari redditibus benefi
cij pendente appellatione. h. d. ſingulariter. primo ponitur cō
ſultatio. ſecundo reſponſio ibi, itaque. ¶ No. primo ibi, exi-
1 mitur poteſtate, † vnum effectum, quem regulariter operatur
appellatio, quia eximit appellantem in illa cauſa a poteſtate,
& iuriſdictione ipſius iudicis a quo. facit c. ſi a iudice. & c. non
ſolum. eod. ti. in 6. operatur ergo appellatio effectum ſuſpenſi-
uum. concord. c. venientes. ſ. de iureiuran. hic tamen effectus
non habet locum, ſi appellatur a ſententia excommunicatio-
nis. & ſic excommunicatus non releuatur appellando, & inte-
rim eſt excommunicatus. & idem in alijs ſententijs cenſuræ, vt
in c. is, cui. de ſent. excom. in 6. nec etiam per appellationem ſu
ſpenditur actus futurus omnino acceſſorius ad ipſam ſenten-
tiam. tex. eſt hic, ex quo infertur, ꝙ omni caſu, quo appellatio
non ſuſpendit actum geſtum de præterito, nō ſuſpendit etiam
actum gerendum in futurum, ſi omnino ille actus eſt acceſſo-
rius, & conſecutiuus ad actum iam geſtum, quia ratione con-
nexitatis attribuitur potius iam geſtis, q̃ futuris. concor. c. con
ſtitutus. el 2. ſ. eo. & limita, & intellige hūc tex. niſi appelletur
ante executionem, vt eſt tex. in c. præterea requiſiſti. & ibi vide
2 ſ. eo. ¶ Secundo no. ꝙ † excommunicatus debet denunciari in
publico, vt ſic ab alijs euitetur. eodem tamē modo excommu-
nicatus eſſet euitandus, poſito ꝙ non foret aliter denunciatus,
dummodo non ſit occulte excommunicatus. ita probat̃ hic,
quia cum excommunicatio trahat ſecum executionem, nec ꝑ
denunciationem amplius ligetur, vt hic in tex. ergo alia denū-
ciatio quo ad hoc non requiritur, quia illa ſit propter ignoran
tes. facit tex. & glo. in c. cum non ab homine. j. de ſent. excom.
3 ¶ Tertio no. optimum argumentum ex hoc tex. ꝙ † per denun
ciationem excommunicationis neceſſario non probetur ex-
communicatio, quia per denunciationem quis non ligatur,
& ipſa denunciatio poteſt eſſe iniuſta, vnde neceſſario non in-
fertur, ꝙ denunciatus ſit excommunicatus, niſi aliter de ipſa
excommunicatione probetur. facit ratio tex. in c. licet. de ſent.
excommuni. in 6. pro quo vide glo. ordin. in verbo, nomen. in
c. j. de excep. in 6. & per Rotam in deciſ. 252. quæ incipit, Item
licet ſit concertatio. & vide de his dicta in c. peruenit. el j. ſ. eo.
4 ¶ Vltimo no. & tene menti, quia nullibi melius probatur, † ꝙ
excommunicato debent ſubtrahi fructus, ſiue redditus ſui be-
neficij quantumcunq; dicatur excōmunicatio iniuſta, & quan
tumcunque ab excommunicatione pendeat appellatio, nec
debet expectari euentus cauſæ, cum enim interim ſit excom-
municatus, & denegetur ſibi communio ab eccleſia, ergo eſt
deneganda omnis vtilitas ab ipſa eccleſia proueniens, de quo
in glo. fin. ¶ In glo. in ver. executionem. in princ. no. ex glo. ra-
5 tionē quare ſit, ꝙ † excommunicatio non ſuſpendatur per ap-
pellationem. licet glo. aliter dixerit, & male in l. fin. C. ſi a nón
compet. iudi. & cum ratione huius glo. reſident hic Bald. &
Imo. licet Panorm. hic conetur impugnare, & referat alias ra-
tiones, de quibus hic per eum. ¶ In glo. pen. ibi, pendet ex futu-
6 ro euentu, cum hac glo. communiter reſident Doct. † conclu-
dentes, ꝙ aut eſt certum appellationem non tenere, & excom-
municatio ſtatim ligat, quia friuola appellatio nihil operatur,
c. cum appellationibus. eo. ti. in 6. aut eſt certum fuiſſe validā,
& iuſtam. & tunc excommunicatio non ligat, c. dilectus. ſ. eo.
aut dubitatur tunc quo ad nos pendet ex futuro euentu, ſed ve
ritate inſpecta aut ſtatim tenuit, aut ſtatim fuit nulla, quia lex
eſt certa de eo omni, ꝙ eſt certa natura. l. ſi pater. ff. de ſolu. l.
cum ad præſens. ff. ſi cer. pet. licet apud nos non ſit certum, ſed
pendeat cognitio ex futuro euentu, quia dubius eſt litis euen-
tus. l. quod debetur. ff. de pec. verumtamen quādo excommu-
nicatio fuit lata poſt appellationem ex cauſa, ſi qua foret vera,
deberet legitima reputari. iſte interim pendente appellatione
non eſt habendus pro excommunicato: ſecus ſi appellatio eſt
deſerta, vt eſt text. in dicto cap. licet. de ſenten. excommu. in
7 ſexto. Intellige † ꝙ pendente appellatione nō habetur pro ex-
communicato in extraiudicialibus, & alijs legitimis actibus.
ſecus in iudicialibus, vt eſt text. in capi. ſolet. in fi. de ſenten.
excommunic. in ſexto. ſed certe videretur, quòd hoc caſu non
pēdeat ex futuro euentu qn̄ ſnīa cenſuræ fert̃ poſt appꝉonem
legitimā ſtatim eſt nulla: nec oportet aliter iuſtificare & pro-
bare veritatē cāæ ipſius appꝉonis: an ſit vera, vel non. ſatis eſt ꝙ
ſit appellatū prima facie ex tali cā, quæ ſi eſſet vera dr̃et legiti-
ma re-

ma reputari : vnde fruſtra expectat̃ iſte futurus euentus cũ nõ
ſit neceſſariũ aliter iuſtificare & ꝓbare veritatẽ cãæ iſto caſu ,
vt vide de hoc dicta in c.bonæ.ſ.eo,& põdera ibi dicta in 2.cõ
8 clu.q̃tũ ad hoc dictũ.¶†In ea.gl.in fi.hæc gl.malè loq̃t & ꝯclu
de ſic. nã aliq̃n excõicatus gerit aliqua rõne publici officij. &
iſta valent ex quo reputabat̃ nõ excõicatus ratione præceden
tis appellationis licet fortè veritas eſſet in ꝯ̃rium.ar.c. ad pro-
9 bandũ,ſ.de re iudi.& in l.Barbarius.ff.de offi.præto. ¶†Aliq̃n
excõicatus pendente appellatione gerit aliqua,vt cũ eo gerũ-
tur rõne priuati iuris ſeu officij quæ cõcernunt eius priuatam
vtilitatẽ vel alterius. & tunc ſi actus hmõi alias de ſe ſunt ꝓhi-
biti excõicato, & tũc nõ valent ẽt ſi reputabat̃ nõ excõicatus.
10 ſ.de cõſue.c.cũ dilectus.& ibi per Inn. † vbi ſingulariter dicit
ꝙ nunq̃ eſt faciẽda differentia inter occultũ & publice excõi-
catum vel econuerſo.niſi in his quæ geruntur ratione publici
11 officij nõ in alijs.& idẽ tenuit Io.An.in c.j.de reſcri.in vj. † ex
quo infertur ꝙ collatio beneficij facta excõicato erit nulla . j̃.
de cle.ex.mi. c.poſtulaſti.ẽt ſi putabatur nõ excõicatus , aut ſi
ignorabat ſe excõicatum ſm gl.in c.pen.j̃.de cle.licet glo.ve-
lit ꝯ̃rium hic & nõ bene ſm Pan.& Imo.hic,dicẽtẽ ꝙ ſi poſtea
ꝓnunciaretur ꝯ̃ ipſum excõicatum appellantẽ veniret priuan
dus beneficio ad quod fuit promotus poſt excõicationẽ : licet
pendente appl'one ex quo nunc apparet eum retro fuiſſe ex-
12 cõicatum,& ſic non legitimæ promotum,d.c.poſtulaſti.†ſi ta
men interim pendente appellatione excõicatus ingeſſit ſe in
diuinis,tunc excuſatur ab irregularitate,quia nõ dr̃ contẽpſiſ-
ſe ex quo pendebat appellatio. ideo excuſatur ſi fuit in proba-
bili ignorãtia,vt in d.c.pe.& ibi gl.ſm Imo.& Pan.hic. nõ ob.
glo.no.in c.ſæpe.ſ.eo.in ver.rata manet.in fi. quia illa gl.pro-
cedit quando cõſtabat appellationẽ legitimam , licet forte ſit
deſerta: ſed hic quando conſtabat appellationẽ nõ fuiſſe legi-
timam ſm Imo. adducentẽ ꝙ hr̃ in d.c.licet. & in d.c.ſolet. de
ſen. excom. in 6. & tene menti prædicta ad declarationẽ eorũ
quæ dicta ſunt in d.c. ſæpe. quia geſta per excõicatum vel de-
poſitum appellatione pendente non valent in his quæ gerun-
tur ratione priuati iuris vel officij,quando conſtat qđ appella
tio non fuit legitima:ſecus ſi conſtaret ꝙ fuerit legitima,quia
interim geſta valerent poſito ꝙ appellatio ſit deſerta , vt in d.
13 c.licet,& in c.ſæpe. ¶†In gl.fi.in prin.hæc eadẽ gl.j̃.ĩ fi.ibi ego
credo.ſoluit hanc qõnem & concludit ꝙ excõicato non ſit in
aliquo ſubueniendũ ẽt pro alimẽtis:niſi fame periret.& ita vr̃
hic reſidere Io.An.& ratio drĩæ inter excõicatum & depoſitũ
eſt, quia excõicatus põt ſibi prouidere petẽdo abſolutionem.
nõ ſic in depoſito,quia ẽt mandatus non recuperat primũ ſta
tũ.ideo ſibi prouidet̃ de aliquibus tp̃alibus ne mẽdicare coga
tur in opprobriũ cleri,vt hic in glo.facit ad prædicta tex. & gl.
50.diſtinctio.ſtudeat.& gl.in c.quia ſæpe,de p̃ben.in 6.& j.q.j.
14 q̃ pio,& 6.q.j.ep̃s.& hanc opinio.ſequuntur.hic Doct.¶ † Ex
prædictis infert̃ limita.ad gl.in c.cũ V.intonieſis. de ele.dicẽ-
tẽ eſſe prouidendum ſuſpenſo in neceſſarijs, ne ſic mendicet
in opprobriũ cleri:nã dẽt intelligi quando ſuſpenſio ſit ꝑꝑ cri
men, ſecus ſi ꝑꝑ cõtumaciã,cũ poſſit ſibi tunc prouidere pur-
gando cõtumaciã ſm Pan.hic col.6. inferentẽ ex his ꝙ excõi-
cato nõ ſit faciẽda eleemoſina,niſi fame periret:alias ſecus, vt
hic in fi.huius gl.& de ſuſpenſo vide gl. & Doc.in c. ap̃licæ.ſ.
15 de excep.¶†In ea.gl.ibi.16.q.j.illud.reſidet ergo gl.in conclu-
ſione ꝙ de iure nõ ſubtrahant̃ excõicato fructus beneficij,niſi
hoc in ſnĩa ſit expreſſum.ſed do.Ant.hic ꝯ̃ per hunc tex.priua
tur.n.collatione eccleſiæ non ob.ꝙ excõicatus æquiparet̃ re-
legato,vt voluit glo.inſti.de cap.dimi.§.media.& quibus mo-
dis ius patriæ pote.ſol.quia certe hoc non ꝓcedit. nã excõica-
tus in vna eccleſia in oĩ loco cenſe t̃ excõicatus. 11.q.3.curæ.
ſ. de offi.or. ad reprimendã.ſecus in relegato qui nõ ꝑdit alias
ciuitates.nõ ergo equiparantur relegatus & excõicatus,vt hic
per Pan.col.7.& plene per Ang. in ſua diſputatione,q̃ incipit.
Duo adinuicẽ litigantes . ſi ergo eſſet neceſſaria priuatio fru-
ctuũ in ſnĩa excõicationis,ſuſpenderetur ſnĩa quo ad fructus
ꝑ appl'onẽ ſi nõ traheret effectũ immediatè ab excõicatione,
ſed ab ipſa ſnĩa, cũ tot cẽſeant̃ eſſe ſnĩæ quot ſunt eius capitu-
la ſeparata.l.ẽt.§. ex cã.ff.de mi.c.Raynutius. & c.Raynaldus.
de teſta.ſed quia ſubtractio fructuũ dependet & infertur ab ip
ſa excõicatione . ideo non ſuſpenditur per appl'onẽ , vt hic in
16 tex.¶†Conclude ergo qđ excõicatus priuetur fructibus bene-
ficij ẽt pendente appellatione & etiã ſi nihil de hoc in ſnĩa ſit
expreſſum.& fortius priuaretur quotidianis diſtributionibus
ſm Imo.hic,& hanc concluſionẽ ſeq̃tur hic Pan. col.8. addu-
cit Inn.ita tenere in c. qualiter.el ij.j̃.de accu.circa fi.& Spe.ti.
de expenſis & intereſſe,circa fi.pro quo bonus tex. iuncta gl.j.
17 31.diſt.c.præter.¶† Sed dubitatur circa prædicta an excõicato
ſubtrahatur adminiſtratio tp̃alium ſui beneficij. do. Anto. vr̃
hic velle ꝙ nõ,licet teneat ꝙ nullã vtilitatẽ habere debeat.ſed
Pan.hic ꝯ̃ ꝙ excõicatus eſt ſuſpenſus ab officio, & conſequen
ter a beneficio.ſed ſuſpenſus a beneficio non habet eius admi
niſtrationem,vt in c.j.de ele. in 6.concludit ergo ꝙ beneficio
excõicati poſſit per ſuperiorẽ deputari vicarius.ar.c.cũ ex eo.
18 de ele.in 6.¶†In ea.glo.ibi,ſed prius dictum ꝑualet.ſ.ꝙ ſiue ſit
ſuſpenſus ab officio ex cã irrogante infamiam,ſiue nõ,ſemper
erit ſuſpenſus ẽt extra territorium,& quo ad oĩa alia , & ita ſe
quitur Io. An. hic & alij Doc. quia per ſuſpẽſionem ab officio
inhabilitatur perſona & ordo. vnde talis inhabilitatio ſeq̃tur
perſonã quocunq; vadat ſicut lepra leproſum,vt in l.ex ea.hic
allegata pro ꝯ̃rio.q̃ nõ ob.illud.n.interdictũ ꝙ nõ poſſit appel
lare non afficit perſonã. ideo ſe non extẽdit in alio territorio,
ſed ſuſpẽſus ab officio in vna eccleſia , & in vno loco durat &
19 habet locũ in omni loco ipſa ſuſpẽſio, vt hic in gl.¶†In ea.gl.
ibi,in alio põt hr̃e beneficium.no.ex gl. quod ſnĩa ſuſpẽſionis
a beneficio non operatur in alio territorio, quia poterit alibi
retinere beneficium.Et conclude ſic ꝙ aut quis eſt ſuſpẽſus ab
homine aut a iure. primo caſu ſi eſt ſuſpẽſus à certo beneficio
non noceret in alijs beneficijs.& ita põt procedere glo.hic.fa-
cit ꝙ hr̃ in c. ſi compromiſſarius.de elec.in 6.& in l. ſi vnus.§.
ante omnia.ff.de pactis. ſi vero ſuſpenſio eſt ſimpliciter a be-
neficio. tunc aut conſtat quod voluit ab omni beneficio ſuſpẽ
dere & inhabilitare eius perſonam.tunc erit inhabilis ẽt extra
territorium ſententiantis.arg.c.poſtulaſti.ſ.de fo.compe.vbi
ordinarius poteſt priuare beneficio quod qs habet in aliena
diœceſi.ſed in dubio ſnĩa ſuſpẽſionis debet reſtringi ad bene-
ficia in territorio ſnĩantis.arg.c.ij. de conſti.in 6.& c.a nobis.
el'j. de ſen.excõ.& eſt tex.in l.cũ vnus.§. his q.ff.de bon. auth.
iudi.poſ.Secundo caſu quando ſuſpenſio a beneficio inducit̃
a iure:tunc ſi ſit ex cauſa cõcernente certã eccleſiam & opera
tur ſolum reſpectu beneficiorum illius eccleſiæ , vt ꝓbatur in
c.cũ in cunctis.ſ.de ele.in fi.iuncto d.c.ſi compromiſſarius. ſi
vero cauſa ſuſpenſionis non concernit certam eccleſiã vel lo-
cum: tunc trahitur ad beneficia in quocunq; loco poſita,ar.d.
20 c.ſi compromiſſarius,in rõne ſui,ſm Doc.hic.† & an ſuſpẽſus
ab officio intelligatur ſuſpenſus a beneficio . vide per gl.or.in
ver.ſuſpenſi.in cle.cupiẽtes.de pęnis.& hic per d.Ant.& Imo.
21 in pe.col.In ea.gl.ibi,ſi iniuſtè.no.ex gl.† an & quando abſolu
tus ab excõicatione recuperet fructus medio tp̃e deperditos .
ꝯcludit gl.quod ſi iniuſte fuit excõicatus,illos recuperet,alias
ſecus,& cum hac ſolutione gl.tenent hic Doc.ſcias tamen qđ
excõicatus priuatus fructibus pendente appl'one non reuoca
bit fructus per viam attentati : quia illa innouatio fuit legiti-
mè facta,vt hic in tex.& ſ.eſt dictum : ſed alias per viã querelæ
debent reſtitui ex quo apparet eum fuiſſe iniuſtè excõicatum
& appl'onẽ fuiſſe legitimam , vt hic in gl.ſm Imo.hic,& ita ẽt
22 tenent do.de Rota deci. 15.prout hic refert Imo.¶ † Extra gl.
q̃ritur primo,quid fiet de iſtis fructibus quãdo excõicatus fuit
a iuſtè excõicatus.[a] dic ꝙ debẽt conuerti in vtilitatẽ eccleſię, vt
notatur in iuribus ſ. allegatis ſm Pan. hic in vlt.col. & vide ꝑ
23 gl.in ver.dimidia.in cle.vt hi.de æta.& quali.¶†Secundo q̃rit̃
an ſicut excõicatio inducit priuationẽ fructuum beneficij , vt
ſ.ita inducere poſſit priuationẽ ipſius beneficij.dic ꝙ nõ , niſi
contemneret excõicationem perſeuerãdo in ea poſt annum.
tunc.n.poſſet priuari beneficio, vt no.in c. cũ bonæ.de æta.&
quali.& in c.excõicamus.§.j.j̃.de hær. & ita ſequitur hic Imo.
in fi.vide glo.no.11.q.3.rurſus.& c.quicunq;.& in c.cũ cõtu-
24 macia.de hære.in 6.¶ † Tertio q̃ritur an ſuſpenſus vel excõi-
catus poſſit interim alienare bona ſui beneficij.videret̃ ꝙ non
ex quo eſt ſuſpenſus ab adminiſtratione,vt ſ.eſt dictũ.ſed vide
in c.veritatis.ſ.de do.& ꝯtu.& ibi per Doc.diſtinguẽtes inter
occultũ & ſic toleratũ & publice excommunicatum ſeu ſu-
ſpenſum.de quo articulo dic prout ibi habetur & per Inno.in
25 c.fi.in fi.j̃.de accu.¶†Quarto quæritur,dr̃ hic in tex.ꝙ excom
municatus pendente appellatione cũ per denunciationẽ non
plus ligetur,quid ſi per denunciationem in plus ligaretur ꝓut
eſt in caſu c.tua.j̃. de ſen.excõ. dic ꝙ tunc nõ poſſet denũciari
& per appellationẽ impediret̃ ipſa denunciatio ex quo tunc
26 ceſſat rõ huius tex. ſm Imo.hic in fi.¶ † Quinto quæritur po-
ne ꝙ aliquis fuit ignorãter excommunicatus ꝙ eſſe põt , vt in
c.illud.& c.pen.j̃. de cle.exc. an appellatio a tali excõicatione
a die notitiæ habeat impedire eius denunciationẽ & publica
tionẽ? dic ꝙ ſic,nã pendente appellatione non poſſet iſte denũ
ciari per no.j̃.eo.in c.dilectis.in ver.cũ interim &c.ſm Io.An.
& idem ſequitur hic Imo. & idẽ ẽt tenuerunt Lapus & Gemi.
in c.is cui.§.fi.de ſen.excõ.in 6.ꝙ no. quia eſt limitatio notabi
lis ad hunc tex.qui optime declaratus eſt.¶Sexto quærit̃, licet
27 appellatio† non ſuſpendat excõicationem, vt hic in tex. quid
ſi appellet̃ a declaratoria declarante aliquem incidiſſe in ex-
commu-

ADDITIO.

a ¶Vide hic pulchras q.circa excommunicatum.

a communicationem latam ab hoīe, vel a iure, an denunciatio
ſieri poterit poſt talem appellationem. & dic, ꝙ non: imò ſicut
ſnīa excōicationis redderet̄ nulla poſt appellationē legitimā,
vt in c.per tuas.j.de ſent.exc.ita & talis denunciatio erit nulla
ſi fieret dicto caſu poſt ipſam appellationem, vt eſt tex.no.in c.
peruenit.el j.s̄. eo. intellige niſi factum fuiſſet notorium, put
ibi hr̄, vbi vide no.dicta de hoc. & facit ꝙ no.hic Io.An.in ver.
denunciare.& idem ſequit̄ Imo.& idem Lap. & Gemi. in d.§.
fin.ꝙ no.pro vtili,& no.limitatione ad hunc tex. qui quotidie
allegat̄.idem voluit no.Inn.in c.j.in fi.de ſequeſt.poſſ. vbi ple-
28 ne de his.¶Septimo quærit̄, an quilibet iudex † poſsit denun-
ciare excōicatum pendente appellatione a ſnīa excōicationis.
de ordinario eſt tex.hic, ꝙ pōt, ſm D.An.ſed in delegato cōclu
dit Inn.ꝙ ſi detulit appellationi, non poterit denunciare.c.cū
appellationibus.eo.ti.in 6.ſi vero nō detulit, aut appellatio eſt
recepta a ſuperiore, & nō poterit denūciare, quia cenſet̄ ab eo
reuocata iuriſdictio, vt in c.paſtoralis.§.præterea.s̄.de off.del.
aliàs ante appellationem receptam a ſuperiore, poterit denun
ciare excōicatum, & ēt mandare ordinario ꝙ denunciet. argu.
c.ſignauit.s̄.de offi.dele. ¶ Vltimo quærit̄, an ſicut excōicatio
non ſuſpendit̄ per appellationem ſubſequentem, vt hic in tex.
ita abſolutio ab excōicatione non ſuſpēdit̄ per appl̄onem ab
ea.dic ꝙ nō ſuſpendit̄, quia par eſt ptās ligandi, & ſoluendi. de
pe.di.j.verbum.no.Inn.in c.ab excōicato.de reſcr.Io.An.in c.
ſacris.de ſen.exc.& ſequit̄ Im.hic.& facit gl.in c.nouit. de off.
leg.& de hoc no.in c.qua fronte.s̄.eo. vbi vide plene dicta.

ADDITIO.

a ¶A declaratoria declarante aliquem incidiſſe in excommunicationem. Excommunicationis, & declarationis excommunicationis differentias vide per Ludo.Rom.copioſe, & ſignanter in conſi.ſuo 482. & an ſit euitandus excommunicatus in foro conſcientiæ, licet ſit dubium de excommunicatione. vide per eundem in conſi. 387.

SVMMARIVM.

1. *Iudex a quo, an poſſit cogi ad deferendum appellationi.*
2. *An excommunicatus poſſit principaliter petere denunciari, & declarari non eſſe excommunicatum.*
3. *Renocatio attentatorum pertinet ad iudicem appellationis.*
4. *Qualiter intelligatur illa regula, appellatione pendente nihil eſt innouandum, declarat ibi.*
5. *Quando ſit, quòd per actum contrarium intelligatur quis renunciare appellationi, quando eſt proteſtatio in contrarium.*
6. *Querelans de iniuſta ſententia coram epiſcopo, an videatur renunciare appellationi interpoſitæ ad Papam.*
7. *An archiepiſcopus poſſit cognoſcere de iniuſtitia appellationis, & excommunicationis interpoſitæ ad Papam.*
8. *An archiepiſcopus poſsit abſoluere ad cautelam a ſententia excommunicationis lata ab epiſcopo poſt appellationem ad Papam.*
9. *Si eſt appellatum a ſententia excommunicationis, an pendente appellatione poſsit peti abſolutio a iudice a quo.*
10. *Appellans litigando, & adeundo iudicem a quo, cenſetur renunciare ſuæ appellationi, & ibi ponit ſex notabiles limitationes.*
11. *Nunquam per actum contrarium appellationi cenſetur quis renunciare appellationi, quando ille actus non fuit acceptatus per alteram partem.*
12. *Quando iudex a quo, detulit appellationi, an per actum contrarium ex poſt coram ipſo cenſeatur appellans renunciare ſuæ appellationi.*
13. *Quando ſit, quòd appellans litigando coram iudice a quo appellauit, cenſeatur renunciare ſuæ appellationi.*
14. *An litigando coram iudice a quo, cenſeatur quis renunciare appellationi interpoſitæ.*
15. *Oppoſitis exceptionibus delatorijs iudex præcipit litem conteſtari, & facta ſit litis conteſtatio cum proteſtatione, an poſt litem conteſtatam poſsit agi de dictis dilatorijs.*
16. *Excommunicatus petendo abſolutionem cum proteſtatione, quod non intendit renunciare appellationi, poterit abſolui a iudice a quo appellauit renunciatione appellationis.*
17. *Appellationi interpoſitæ, vel interponendæ quis non cenſetur renunciaſſe per actum contrarium quando vt ibi proteſtatur.*
18. *An & quando valeat proteſtatio contraria facto in iudicialibus, vel extraiudicialibus.*
19. *An valeat proteſtatio a faciente actum contrarium priuilegio ſic, vt non renunciet priuilegio.*

CAP. LIIII.

SOlicitudinem. Si excōicatus ab ēpo poſt quam appellauit ad Papā, proponat ſimpliciter querelam coram archiēpo de iniuſtitia ſnīæ, vr̄ renunciare ſuę appellationi, & archieṗs non cognoſcet: ꝙ ſi fecerit, poterit eṗs appellare niſi notorium ſit excōicationem non tenere. h.d.vel ſic. Si appellans ad ſuperiorē cōpareat coram inferiore in cōcernentibus appellationem, cenſet̄ renunciare appellationi. ſi autē proteſtet̄, ꝙ nō intendit renunciare appellationi tanq̄ ɔ̄ria allegās nō eſt audiēdus, niſi ſit notorium illum actum ſuperioris, pro
cuius emandatione adiuit inferiorem, fore iniuſtum. h.d. ſm
1 Panor.& ſecunda pars ibi, nos igit̄.¶No.j.ꝙ iudex † a quo, non
a pōt cogi, ꝙ deferat appellationi, qn̄ putat eam minus ltīmā a.
imò pōt tunc excōicare appellantem tanq̄ cōtumacem. rō ꝑ-
dictorū eſt, quia qn̄ appellatio nō eſt legitima, nō defendit ap-
pellantem.c.cum appellationibus.eo.ti. in 6. ergo pōt reputa-
ri cōtumax, vt in c.2.de do.& cōtu.lib.6.& rōne cōtumaciæ ex
cōicari.s̄.vt lite nō cōte.c.tuæ.validitas tn̄ excōicationis apud
nos pendet ex futuro euentu, vt eſt dictum s̄.c.proxi. & ibi per
gl.pōt ergo duplex eſſe practica ɔ̄ appellantem iniuſte. primò,
excōicare eum tanq̄ contumacem, vt hic, & in d.c.2. ſecundo
procedere in negotio principali nō obſt. appellatione ſi ſtatus
2 cāæ hoc patiat̄, vt in d.c.2. ¶ Secundò no.ꝙ † ſicut excōicatus
pōt poſt appellationem denunciari excōicatus, vt s̄.c.proxi.vt
ſic euitet̄.ita poterit excōicatus petere ſe denunciari, & decla-
rari nō ligatum, vt ſic nō euitet̄ ab alijs, vt hic in tex. ex quo hr̄
optima cautela, qn̄ quis reputaret̄ excōicatus, vel alius crimi-
noſus.pōt.n.adire iudicem, & petere declarari, ac denunciari
ſe nō eſſe excōicatum, vel criminoſum, vt hic eſt tex.no.quem
multum hic no. Bald. ꝙ vbicunq; eſt probabile dubium iuris,
vel facti, ſemper poterit peti declaratio, & ferri ſuper hoc ſnīa
declaratoria.ꝙ eſt menti tenendum ad notata per Bar.in l.ſi fi
nita.§.eleganter.ff.de dam.infe. An & qn̄ poſsit peti, qđ decla
ret̄ actio, ſeu ius alicui cōpetere, vel nō cōpetere, vel exceptio
cōpetere, vel nō cōpetere, vt ibi per eum, pro quo optime hic
3 tex.¶Tertiò no.& ita allegat̄, ꝙ † reuocatio attentatorum ap-
pellatione pendente pertinet ad iudicem appellationis. & iō
alius iudex nō pōt cognoſcere de innouatione poſt appellatio
nem ſi tangunt articulum appellationis, ēt ſi hoc ageret̄ ad pe
titionem appellantis, vt hic eſt tex.quem limita. Primo, niſi ap
pellans velit renunciare appellationi, vt hic dr̄. Secundò li-
mita, niſi attentata ſint notorie iniuſta, vt hic in tex. & in c.cū
teneamur.s̄.eo.& ita pōt intelligi tex. hic in ver.ſi vero. Ter-
tiò limita, niſi attentata nō tangant cām, vel negotium appel-
lationis, ſed poſsint expediri circa cognitionem articuli appel
lationis. tunc.n.poſſet inferior, & alius iudex ſe intromittere
ſuper attētatis, vt in d.c.cum teneamur.& hic in tex.a ɔ̄rio ſen
4 ſu, qui optime declarat illam regulam, appellatione † pendēte
nihil eſt innouādum.nam dēt intelligi in cōnexis articulo ap-
pellationis, & quæ ipſam appellationem tāgunt, ſecus in alijs.
& ex prædictis ēt pōt colligi rō, quare ſuper notorie iniuſte at
tentatis poſsit hic inferior iudex ſe intromittere. nam rō eſt
propter notoriam iniuſtitiam, quia alia cāæ cognitio non re-
quirit̄.s̄.de iureiur.c.ad noſtram.el 3.& 2.q.j.de manifeſta.ſm
Imo.hic. ¶Quartò no. in ver.ſi vero. no. ꝙ ſuper notorio ar-
chieṗs pōt cognoſcere per viam querelæ inter ſubditos ſuffra
ganei.facit c.Romana.§.notoria.de cenſ.lib.6.ſm Doct. & vi-
de alios caſus per gl.ord.in c.paſtoralis.s̄.de of.ord.¶Quintò
no.ꝙ ſicut renunciatur appellationi litigando coram iudice a
quo, de cā principali, & tangentibus ipſam appellationem. s̄.
de off.del.c.gratum.& s̄.de teſti.c.cum veniſſent. ita per com-
paritionem coram alio iudice ad quem, qn̄ talis iudex erat ſu-
perior iudicis a quo.& hoc plene dicet̄ j. in gl.pe. ¶Vlti.no.&
5 tene mēti, quia ſæpe allegat̄, ꝙ † per actum ɔ̄rium appellationi
non intelligit̄ quis renunciare ſuæ allegationi, qn̄ hoc proteſta
tur.proteſtatio.n.operat̄, ꝙ non intelligat̄ quis renunciare iu-
ri ſuo.facit l.ſi debitor.& ibi gl.ff.quib.mod. pig. vel hyp.ſol.
de quo plene in gl. fi. ſed tn̄ talis ita proteſtans non audit̄ tanq̄
ɔ̄rius, vt hic in tex. qui ēt allegat̄, ꝙ allegans ɔ̄ria non eſt au-
diendus.concor.l.j.C.de fur.¶In gl.in fi.poſſet dici, ꝙ vna fuit
tm̄ conſultatio, prout clare deprehendit̄ ex prin.huius c.ſ.vtrū
archieṗs poſsit denūciare excōicatum ab ēpo poſt appellatio
nem ad Papam non eſſe ligatum, ſed ad euidētiam ſolutionis
Papa hic præmittit oīa expreſſa hic in tex.ſm Panor.¶In gl.2.
in fi.ɔ̄rium hoc format̄ ad tex.hic, quia ſicut s̄.c.prox. excōica
tus pōt denūciari ligatus ēt pendente appellatione. ita hic pē-
dente appellatione dēt poſſe denūciari non ligatus, maxime
cū abſolutio ſit actus magis fauorabilis. ſed dicas, ꝙ s̄.c.proxi.
ſicut appellatio non ſuſpendit excōicationem, ita non ſuſpen
dit eius acceſſorium, & ſic denunciationem. hæc aūt appella-
tio præceſsit excōicationem, & ita illa ſuſpendit. s̄.eo.ti.præ-
terea requiſiſti.iō non pōt aliquid attētare, ꝙ ſit in præiudiciū
appellationis, vt hic in tex. archieṗs.n.hic non poterat de vali
ditate, vel inualiditate vinculi excōicationis cognoſcere quin
cognoſceret de iniuſtitia, ſeu iuſtitia appellationis interpoſi-
tæ ad Papam, & cū hoc non poſsit, non pōt ēt eius acceſſoriū,
vt hic dr̄, ſed non ſic in c.præcedenti, vt s̄. ¶In glo. in ver.eṗs
poſſet.

ADDITIO.

a ¶Quando appellatio non eſt legitima, iudex a quo nō cogitur ad deferendum appella. Adde hic Card.conſ.32.inci.Orta inter a, & b.2.col.vbi eſt pulchra ampliatio ad hoc.

poſſet.in prin.ſed cũ eṗs hic non detulit appellationi alterius
nõ deberet eius appellatio admitti,vt in c.an ſit.ſ.eo.& tñ hic
dr̃ ɔ̄rium. ſed dicas, ꝙ forte appellatio alterius partis non erat
iuſta, tunc.n.ceſſat diſpoſitio d.c. an ſit. vt ibi in ver.legitime.
de quo dic,prout ibi eſt dictũ. ¶In ea.gl.ibi punire illum,hæc
rñſio non tollit ɔ̄rium,quia eṗs primo dixit appellationẽ nul-
lam,iõ excõicauit appellantem. nũc vero coram archiepõ vr̃
deducere appellationem ad Papam eſſe validam,ſed dic,ꝙ nõ
fatebaẽ appellationem legitimam, ſed ſolũ dicebat cognitio-
nem non ſpectare ad archieṗm, ſed ad iudicem appellationis,
vt in c.dilectus filius.el j.ſ.de reſcri. ¶In ea.gl.in fi.dicas, ꝙ iõ
a iudex a quo,non cognoſcit de iuſtitia appellationis [a], & ſic an
ſua ſit iuriſdõ,quia talis cognitio ſpectat ad alium,& ſic ad iu-
dicem ad quem,vt d.c.dilectus. ſicut ẽt non cognoſcit de eius
ſuſpitione,vel recuſatione, quia lex transfert cognitionem hu
ius dubij ad alium,& ſic ad arbitros.j.eod. cũ ſpeciali.ſecus in
cã principali,cũ ibi non ſit alius. præterea cũ agaẽ de iniquita-
te,ſeu iniuſtitia ipſius iudicis.l.j.ff.eo.iõ ẽ ſuſpectus ſuper hoc
incidenti, ſicut qñ recuſaẽ, ſed ipſe iudex ſicut nõ eſt ſuſpectus
in cã principali, ita nõ eſt ſuſpectus in iſto incidenti in cogno-
ſcendo,an ſua ſit iuriſdõ,vt in c.ſuper lr̃is.ſ.de reſcrip.& in l.ſi
quis ex aliena.ff.de iudi.an aũt iudex poſsit cognoſcere,an ſua
ſit iuriſdõ, qñ de hoc eſt contentio inter eum, & partem.gl.ſin
gu.dixit,ꝙ non,in c.ſtatutũ.circa prin.de reſcrip.in 6.ſed vide
tex.in gl.in c.cũ perſonæ.de priuil.eo.li. & dicta de hoc in c.ad
audientiam.ſ.eod.& hic Panor. In gl.in ver.declarare.ibi,ſed
non credo.gl.procederet qñ cã non foret notoria, ſed dubia:
tunc.n.in dubijs oportet aſſumere partes iudicis, & cognitio-
nem.& hoc inferior iudex non põt facere in præiudiciũ appel-
lationis, ſed vbi eſt notorium archieṗs põt denũciare ſubditũ
irrõnabiliter fuiſſe ligatũ,vt hic in tex. & conſequenter ſnĩam
iniuſtam,& appellationem legitimam,quia in notorijs nõ re-
quiriẽ examinatio,vel cognitio.iõ non præiudicat appellatio-
ni, cũ non præiudicet vt cognitor, ſed extra iudiciũ tanq̃ ſim-
plex denũciator.facit c.venerabilem. ver.ſunt.n.ſ.de ele.& ſic
non ob.ɔ̄rium huius gl.& ſcias, ꝙ tunc dr̃ mandatũ eṗi conti-
nere notoriam iniuſtitiam, qñ non poſſet impleri abſq; pctõ,
vel periculo perſonæ,aut qñ mandaret aliquid,ꝙ notorie non
pertinet ad eius officiũ,vt in regu.ea, quæ fiunt.in 6.& hr̃ in c.
venerabilib.§.antepe.de ſent.excõ.in 6.de quo vide in c.ad au-
res.ſ.de temp.ord. & ibi vide quibus mandatis ſit obediendũ,
& quibus non.¶In gl.pe.in fi.pro declaratione huius gl.quæ-
riẽ.¶Primò quid ſi eṗs,& ipſe appellans conſentiret, ꝙ archie
piſcopus cognoſcat de iniuſtitia, an poterit.dicas ꝙ ſic,qa cen
ſeẽ tunc appellans renunciare appellationi,vt hic in tex.ver.cũ
aũt,quo caſu Papa non cenſeẽ tunc iudex,& tunc non ob.ꝙ hr̃
in c.ſignaſti.ſ. de fo.comp.probaẽ ẽt per locum a ſpãli, in c.q̃-
uis.de ele.in 6.& ibi vide.¶Secũdò quæriẽ,qualiter procedat,
6 ꝙ hic dr̃ de appellante †agente de iniuſtitia excõicationis co-
ram epõ,quia cenſeẽ renunciare appellationi. dicas ſm Inn.ꝙ
cenſeẽ renũciare q̃tum ad eṗm, ɔ̄ quem querelã proponebat,
nõ aũt reſpectu partis, quia renũciando cũ vna perſona, non
operaẽ quo ad aliã.ff.de pac.l.iuriſgentium.§.añ oĩa.& in c.ve
niens.el 2.de teſti.ff.de exce.rei iud.l.quæriẽ.& ita vr̃ velle hic
D.Ant. quia articulus attentatorum eſt ſeparabilis a cã princi
pali appellationis. ſed Hoſt. tenet hic ɔ̄rium rõne connexita-
tis.& hoc idem ſequiẽ Imo.hic per hunc tex.ſimpl̃r dicentẽ, ꝙ
q̃relans de iniuſta ſnĩa corã archiepõ cẽſeẽ renũciare appl̃oni
& eius proſecutioni,vñ intelligiẽ ẽt reſpectu partis, cũ eſſet in
abſentia partis,valeret renunciatio appellationis, cũ conſiſtat
in aĩo,& voluntate appellantis. facit pro hoc gl.l.Pomponius
ſcribit.ff.de nego.geſt. & in l.Fulcinius. §.quid ſit latitare.vbi
Bar.ff.ex quib.cau.in poſſ.ea.& hanc partem ſequiẽ hic Panor.
per hunc tex. quia ſi non videreẽ renunciaſſe quo ad partem,
certe appellans non propoſuiſſet hic ɔ̄ria, quia q̃tum ad eṗm
non foret aliquid ɔ̄rium,& fuiſſet auditus,vt d.c.venerabilib.
& tñ ɔ̄rium dr̃ in tex. & ꝙ inferior non põt cognoſcere de ap-
pellatione interpoſita ad Papam,nec de innouatione pendẽte
appellatione,ſm Panor.vt hic per eum. ¶Tertiò quæriẽ,poſi-
to ꝙ iſtis caſibus renũcieẽ appellationi quo ad partem,quo iu-
re dr̃ archieṗs hic poſſe cognoſcere de ipſa excõicatione. erat
eñ contentio inter ſubditos ſuffraganei, inter quos niſi ex iu-
re appellationis non põt alius archieṗs iudicare. d.c.paſtora-
lis.& ſi diceret, ꝙ hic ſolum peteret pronũciari appellationẽ,
non põt, ex quo excõicatio erat lata ab epõ altera parte agẽte,
vt probaẽ in d.c.venerabilibus.poſt prin.ſed dicas,ꝙ renũcian
do appellationi ad Papã, vr̃ eam referre coram archiepõ, quia
ius defert appellationem ad proximum ſuperiorem,vt in c.di-
lecti.j. eo. ita ꝙ archieṗs dr̃ cognoſcere per viã appellationis,
& nõ querelæ.& ita dẽt interp̃tari,vt ſic res valeat, & archieṗs
cognoſcere poſsit.ar.in ſimili, in c.ex inſinuatione. ſ.eo.cum
alias non poſſet,ſm Panor.vt hic per eum. vel poſſet dici,ꝙ ex
vi prorogatæ iuriſdõnis cognoſceẽ.¶Quartò quæriẽ, licet ar-
8 chieṗs † nõ poſſet cognoſcere de iniuſtitia excõicationis latæ
ab epõ poſt appellationem ad Papam,vt hic dr̃, an poterit co-
ram archiepõ peti abſolutio ad cautelam hoc caſu. dic ꝙ ſic,
dummõ præſteẽ cautio de parendo mãdatis iudicis ad quem.
hoc.n.fieri p̃t abſq; eo, ꝙ cognoſcaẽ de articulo appellationis
per no.in d.c.cũ teneamur.& in c.qua fronte.ſ.eo.ſecus ſi vel-
let cognoſcere de nullitate excõicationis,tunc.n.nõ poſſet cũ
tangat articulum appellationis interpoſitæ ad Papã. & ita hic
D.An.in vna parte ante gl. licet poſtea gl. ſuper ver.eṗs poſsit.
de hoc dubitet, an archieṗs principaliter dicendo excõicatio-
nem nullam poſsit cognoſcere.vr̃ ꝙ nõ pendẽte appellatione,
quia nullitas venit incidenter in cã appellationis, vt in l.quæ-
dam mulier.ff.fam.erc. vñ turbareẽ iuriſdõ iudicis appellatio
nis. ꝙ pro hac parte vr̃ hic tex. ſimpl̃r, & indefinite hic prohi-
b bens,ſm Imo.[b]¶Quintò quęriẽ,ſi eſt appellatum a ſnĩa† excõ
9 municationis, an pendente appellatione poſsit peti abſolutio
a iudice a quo,& ipſe iudex abſoluere poſsit, ita ꝙ nõ renũcieẽ
appl̃oni.de hoc articulo vide dicta in c. q̃oni. ſ.eo. & in c.qua
fronte.ſuper gl.in ver.cautione.circa fi. vbi de hoc plene eſt di
10 ctum.¶Sextò quæriẽ,appellans† litigando, & adeundo iudicẽ
a quo,cenſeẽ renunciare appellationi,vt in c.gratum.ſ.de off.
del.& in c.cũ veniſſent.ſ.de teſti.C.de re iud.l.ad ſolutionẽ.an
hæc regula indiſtincte procedat.dic ꝙ non, ſed recipit ſex not.
& vtiles limitationes.procedit.n.dicta regula.¶Primò,qñ ap-
c pellans [c] faceret actum ſonantem in agere, ſecus ſi in pati nihil
agendo, puta eṗs excõicauit ſubditum ſi acceſſerit ad certum
locũ, vel ſi turbauerit alium in certa poſſeſsione, ſubditus pa-
ruit ſnĩæ,non acceſsit, nec turbauit, tñ ex quo talis actus ſonat
in pati,non intelligiẽ propter hoc renunciaſſe appellationi,li-
cet ſeruauerit excõicationem,pręceptum,& ſnĩam iudicis.ita
ſingul̃r dixit Inn.in c.olim.el 2.ſ.de reſti.ſpo.in fi.p illum tex.
ſecus ſi actus parendi ſonaret in agere,vt in d.l.abſolutionẽ. &
facit c.ex ore.j.de his quę fi.a maio.par.ca.& facit d.c.gratum.
& ita ibi ſequunẽ hoc dictum Doc.& in d.c.olim.¶Secunda li
11 mitatio no.ſit,ꝙ tunc per † actum ɔ̄rium appellationi corã iu-
dice a quo,vel alio loco eius cenſeẽ quis renunciare ſuæ appel
lationi,vt qñ talis actus fuit acceptatus per alteram partem,ſe-
cus foret.ita voluit gl.ſing. in c.cũ veniſſent.ſ.de eo,qui mi.in
poſſ.& ita ſequunẽ ibi Doc.& in d.c.gratum.quia iudex, vel al
tera pars non põt fundare in actu, quem nõ acceptauit, vt in l.
ſuus hæres.C.de repu.hęr.& ibi no.per Bal.de hoc.ſis ergo cau
tus,ſi opponiẽ, ꝙ per actum ɔ̄rium ſit renunciatum appellatio
ni,aduerte an altera pars ɔ̄dixerit illi actui, & nõ acceptauerit:
tunc.n.nunq̃ induciẽ appellationi renunciatio,vt ſ.¶Tertia li
12 mitatio ſit,qñ† iudex a quo,iam primo detuliſſet appellationi,
tunc per aliquem actum ɔ̄rium appellationi geſtum ab appel-
lante ex poſt coram dicto iudice vr̃ appellans renũciare ſuæ ap
pellationi.ita tenet Ro.deciſ.363.quę incip.Ex hoc inſurrexit.
in fi.Dubium tñ facit,quia iudex a quo,denegando Apoſtolos
expreſſe hr̃,ac ſi appellationi detuliſſet,& oĩs proceſſus coram
eo ex poſt eſt nullus,vt in c.ab eo.eo.ti.in 6.& cle.2.eo.ti. & tñ
ex poſt tacite & expreſſe põt renũciare appellationi, vt eſt tex.
13 in d.c.ab eo.¶Quarta limitatio eſt,quia† per actum geſtum ab
appellante coram iudice a quo,tunc vr̃ renunciatum appella-
tioni,qñ eſt ɔ̄rius appellationi, vt hic, & incompatibilis cũ ap
pellatione. ſecus ſi tendit ad excludẽdum iuriſdõnem iudicis
a quo,in cã principali,puta cõpareat appellans coram iudice a
quo:& dicit,ꝙ iudex non dẽt procedere in cã,aut ad executio-
nem ſnĩæ,quia pendet appellatio,vel petit reuocari grauamẽ,
producit teſtes,vel inſtr̃a ad oñdendum de grauamine.his caſi
bus,& ſimilibus tendentibus ad declinandam iuriſdõnem iu-
dicis a quo, non vr̃ appellans renunciare ſuæ appellationi. ita
gl.ſing.in ver.teneris.in c.ſi a iudice.eo.ti.in 6.quam gl.intelli
git ibi Gem.procedere,quãdo appellans cõpareat coram iudi
ce a quo,ad docendum de grauamine per modũ ſimplicis in-
formationis,& non tanq̃ coram iudice,quia ſi tanq̃ coram iu-
dice eſſet ɔ̄rius appellationi,cum veritas grauaminis dẽat pro
bari coram iudice appellationis,& per eũdem fieri reuocatio.
ita tex.hic,& in c.non ſolum.eo.ti.in 6. vnde per talem actũ fa
teẽ iudicem a quo,iudicẽ eſſe,& ſic iuriſdõnem nõ fore ſuſpẽ-
ſam.¶Sed aduerte,quia alia fuit determinatio D.de Ro.d.de-
ciſ.283.quę inci.Itẽ ꝙ licet.dicunt.n.ꝙ nunq̃ per actũ ad decli
nandum iuriſdõnẽ iudicis a quo, vr̃ quis renũciare appl̃oni in
terpoſitæ,

ADDITIONES.

a ¶Iudex a quo,non cognoſcit de iuſtitia appellationis.Adde dicta per iſtum in c.2.requiris ſupra eo. in 3.col.

b ¶Adde Ant.de But.in c.veniens.infra de fil.presb. Col.

c ¶Adde Bal.in l.nihil. §.ſi cum filius.ff.de inoff.teſt.& Ro.ſing.50.appellans.& iſta limitatio procederet niſi lis penderet ad ſua ſuper impugnatione,vt declarant Moder.in c.capitulum.ſupra de reſcri. Colum.

terpoſitæ, ſeu interponēdæ. & ita ēt tenent Do. de Rota in d.
deci.467. quæ incipit, itē ſi ille qui a ſnīa. dicentes ꝙ appellās
a diffinitiua ſi poſt appellationem cōparet corā iudice a quo,
& producit eius appľonē vel oſtēdit eius ſnīam iniuſtam. vel
producit teſtes vel inſtr̃a ad hūc finē, vt ab executione ſnīæ ſu
perſedeat, non vr̃ renunciare ſuæ appellationi. ꝙ tamen intel
ligunt ibi in fi. niſi peteret a iudice a quo, ꝙ pronunciaret ſup
executione non fienda, aut ꝙ citaret partē ad dicendū ↄ̃. nam
cū talia non poſſint fieri a iudice niſi ex vi ſuę iuriſdictionis q̃
per appellationē erat ſuſpēſa, apparet ꝙ huiuſmodi actus ſunt
ↄ̃trij ſuſpenſioni & cōſequenter appellationi & ita Rota ibi li
mitat & reſtringit gl. in d.c. ſi a iudice. ſed certè videreẽ ꝙ glo.
ibi ſit indiſtinctè tenenda, quia quomodocunq; agatur per ap
pellationē corā iudice a quo ſit actus tendit ad declinandum
eius iuriſdictionē ad finē ꝙ appellatio procedat & ei pareatur
non cenſeẽ renunciare appellationi: quia nō eſt actus illi con-
trarius, imo potius cōpatibilis ſm gl. in d.c. ſi a iudice. quā in-
diſtinctè ſequunẽ Imo. & Pan. in d.c. gratū. vnde petendo ex-
preſſe reuocari grauamen nō cenſeẽ renūciare appľoni, quia
tendit ad eius cōfirmationē & in reuocando grauamē nō eſt
ſuſpenſa iuriſdictio, vt in d.c. ſi a iudice. & j. eo.c. cū ceſſante.
a. & pro his omnibus eſt tex. in c. cum teneamur. ſ̃. eo.[a] vbi pōt
adiri iudex a quo, vt reuocet grauamen illatū pendēte appel-
latione & corā eo proponi querela cōtra partē & conſequēter
peti partē citari & iudex ipſe ꝓnunciare pōt ꝑ prædicta cenſeẽ
appellans ↄ̃rius aut renunciare appellationi, vt eſt tex. in hoc
ſing. in d.c. cū teneamur. cū iſta tendant in fauorē appľonis &
eius faciliorē expeditionē & nō inducunt cōſenſum iuriſdi-
ctionis in cā principali. ¶ Nō ob. tex. hic, quia ꝓcederet quādo
non poſſet agi de attentatis niſi cognoſcaẽ de articulo appel-
lationis. ſecus in caſibus glo. d.c. ſi a iudice. & d.c. cum tenea-
mur. ſ̃. patet. imo voluit d. An. in c. ꝙ ad conſultationē. ſ̃. tit. ꝓ-
ximo ꝓut refert Imo. ibi. col. 3. in fi. ꝙ appellans ſponte ſuſci-
piendo terminū a iudice a quo, ad docendū de grauamine ad
finem, vt excludat eius iuriſdictionē non cenſetur renunciare
14 appľoni. & hæc bñ no. qa ſæpe occurrūt in practica. ¶† Quin-
ta limitatio ſit, qa litigando corā iudice a quo, cenſeẽ qs renū-
ciare appellationi iā interpoſitæ. & ita loquiẽ tex. ĩ d.c. gratū.
in ver. interpoſita, ex tex. hic & ĩ d.c. cū veniſſent. de teſt. appľo
ni interponēdæ nō cenſeẽ qs renūciare. hoc fuit dictū Inn. hic
& in d.c. quo ad conſultationē. circa prin. rō eſt, quia grauato
danẽ x. dies ad deliberandū an velit appellare. d.c. ꝙ ad conſul
tationem. & in auth. hodie. C. eo. ergo q̃ agit medio tempore
nō p̃iudicant appľoni interponēdę puta iudex grauat partem
per interlocutoriā poſtea aſſignat alij aliū terminū ad produ-
cendum inſtr̃a, vel teſtes poterit grauatus appellare, & licet ex
poſt acceptauerit dilationē tamen cāæ appľonis interponēdæ
renunciaſſe non intelligitur ſm Inn. ¶ Non ob. tex. & glo. in l.
b. ad ſolutionem. C. de re iud. vbi ↄdemnatus[b] acceptans termi-
num ad ſoluēdum vr̃ acquieuiſſe ſnīæ & renūciaſſe ſuæ appel
lationi interponendæ, quia certe talis actus eſt expreſſe appro
batiuus ſnīæ & vr̃ confiteri. l. ſi reus paratus. ff. de procu. nō ſic
in alijs terminis. Inn. vt ſ̃. cuius dictū ſequitur Io. An. & Pe. de
Ancha. in c. fi. de appel. in 6. & idem Hoſt. & Io. An. in c. ſigni-
ficauerunt. ff. de teſti. ¶ Sed pro declaratione huius articuli ex
dictis Doc. in d.c. qd̃ ad conſultationē. conclude plures caſus.
¶ Primo qd̃ acceptando terminum ad deliberandum abſque
dubio nō cenſeẽ renūciare appľoni interponēdæ nec conſen-
tire in iudicē, ita in auth. offeraẽ. C. de li. cōte. facit. l. non vr̃ in
iudicem. ff. de iud. ¶ Aliqñ & ſecūdo aſſignauit terminū & pars
ↄ̃dixit, & abſq; dubio nō vr̃ renunciare appľoni interponēdę,
ita tex. in d.c. qd̃ ad conſultationē. ¶ Aliquando & iij. ſuſcipit
terminū ſimpliciter & nō ↄ̃dicit nec acceptat nec aliquid agit
& abſq; dubio non intelligiẽ renunciare appľoni cū iſte actus
ſonet in pati & non in agere, vt per Inn. in d.c. olim. ¶ Aliquā-
do & quarto acceptat terminū a iudice, tunc ſi terminus tēdit
ad executionē grauaminis iā illati, puta iuſſit iudex partē de-
bere reſpōdere vel ſoluere poſtea aſſignat terminū ad reſpon
dendū vel ſoluendū, ſi pars ſponte terminū ſuſcipit cenſeẽ re-
nunciare appľoni interponendæ, vt d. l. ad ſolutionē. & ita te-
net Pan. in d.c. quod ad conſultationē. col. 7. in princ. & idem
Imo. in d.c. ſignificauerunt. & idem Bal. in d. l. ad ſolutionem.
¶ Aliquando & quinto terminus non tendit ad executionem
grauaminis illati ſed ſup alio, puta iudex grauauit in vno arti-
culo, poſtea aſſignat terminū ĩ alio articulo, & pars acceptat:
tunc vr̃ ꝙ ſola acceptatio non inducat renunciationē appľo-
nis interponēdæ a primo grauamine, quia anteq̃ appellauerit
habuit neceſſe parere iudici. & ita tenet Pan. in d.c. ꝙ ad cōſul
tationē, vt ſ̃. & idē Imo. ibi col. 5. & ita Ho. & Io. And. & Imo.
in d.c. ſignificauerunt. & ita procedit dictum Inn. hic. ¶ Aliqñ
& ſexto pars ipſa ſponte petit terminū licet ſuper alio articu-
lo, tunc vr̃ renunciare appellationi interponendæ ex quo ipſa
pars ſponte petijt & non cogebatur petere facit d. l. ad ſolū-
tionē. & fortius renunciareẽ appellationi iam interpoſitæ, vt
d.c. gratū. & ita cū hoc cōiter videnẽ ſe tenere Doc. ĩ d.c. quo
ad conſultationē. ¶ Aliquando ſeptimo & vltimo pars ſuſci-
pit terminū vel abſq; termino producit teſtes vel inſtrumēta.
Inn. hic tenet ꝙ cenſeẽ renunciare appellationi interpoſitæ,
vt d.c. gratū. non autem appellationi interponēdæ cū cenſeaẽ
parere iuſſui ſui iudicis quē ante appellationē iudicē eſſe con-
ſtat. & ita ſequiẽ Io. An. in d.c. fi. ſecus videretur ſi pars abſque
termino vel iuſſu iudicis teſtes vel inſtr̃a produceret, quia cē-
ſetur renunciaſſe appellationi interponēdæ ex quo ſponte &
vltro id fecit. ita dicit Io. An. in d.c. fi. col. j. in fi. & ſubdit cautū
eſſe ad omne dubiū tollendū ꝙ oīa præcedētia fiant cū ꝓteſta-
tione proteſtando ꝙ non intēdit renūciare appellationi, vt eſt
tex. hic & hoc tenet Hoſ. & Io. An. in d.c. ſignificauerūt. & iſta
ſit ſexta & vltima limitatio ꝙ per actū ↄ̃riū appellationi non
cēſetur quis ab appellatione recedere ſi hoc proteſteẽ de quo
15 in glo. in fi. ibi. ¶† In gl. fi. ibi ſi quis litem conteſtetur. de hoc
vide plenè ꝑ Doc. in c. j. ſ̃. de lite conte. adde tamen. ¶ Primo
ꝙ ſi quis oppoſitis exceptionibus dilatorijs iudex præcepit li-
tē cōteſtari & facta ſit litis cōteſtatio cū proteſtatione & reſer
uatione ſuarū exceptionū, iſto caſu ēt poſt litē conteſtatā pote
rit agi de exceptionibus dilatorijs, vt eſt tex. ſing. iuncta glo. in
c. ex conqueſtione. ſ̃. de reſti. ſpo. & ibi ꝑ Pan. hoc idē notan-
16 tē in 2. col. & hoc ex vi proteſtationis. ¶† Secūdo adde ꝙ licet
alias excōicatus petendo abſolutionē corā iudice a quo, cen-
ſeaẽ renūciare appellationi interpoſitæ, vt d.c. gratū. tenet ēt
Inn. in c. conqueſtioni. & in c. qua fronte. ſ̃. eo. tamē ſi prote-
ſtatur ꝙ nō intendit renūciare appellationi poterit petere &
obtinere abſolutionē a iudice a quo, abſq; renunciatione ap-
pellationis & hoc virtute dictę proteſtationis ſm Inno. in d.c.
17 qua fronte. vbi vide plenè dicta de hoc poſt ꝓtin. ¶† Tertio &
vltimo adde generaliter ꝙ nullo caſu cenſeẽ qs per actum ↄ̃-
rium appellationi renunciare appellationi interpoſitæ vel in-
terponendæ quādo ita proteſtaẽ. tex. eſt hic ſing. & ita ſequunẽ
hic Doc. ita etiam tenet Io. An. in d.c. cū veniſſēt. ſ̃. de eo qui
mit. in poſ. circa fine. & idem in d.c. ſignificauerūt. & in d.c. fi.
in pen. col. in fi. in eo. ti. in 6. & iſta eſt optima practica qua dēt
vti appellans. ſ. præmittere ſemper proteſtationē qd̃ nō intē-
18 dit ꝑ hoc renunciare appellationi. ¶† In ea. glo. in fi. do. An.
Imo. & Pan. hic dicunt per hunc tex. ꝓbari ꝙ ꝓteſtatio ↄ̃ria fa-
cto iuuat ꝓteſtantē ſi ſit qui repellat ꝓteſtantē, vt factum non
agat tanq̃ ↄ̃rius, ſecus ſi factū ꝑficeret nemine repellente. tunc
enim ꝓteſtatio ↄ̃ria facto nō iuuaret. ad hoc ꝙ no. in cle. gr̃æ,
de reſcri. & ibi per gl. & in c. cū M. de cōſti. vnde ſi in caſu iſto
appellans hic nō repelleretẽ & in eā ꝓcederet proteſtatio velut
ↄ̃ria facto nō iuuaret, & intelligereẽ renunciaſſe appellationi
ſm eos. ſed certè hic tex. probat ↄ̃rium ſm intellectum Io. An.
hic veriorē, ſcilicet ꝙ ꝓteſtatio hic nō reijciaẽ niſi iudex repel
lat. vnde ſi nō repelliẽ ꝓteſtatio iuuat proteſtantē licet ſit ↄ̃ria
facto & procedit hic tex. in iudicialibus hoc ſingulariter ꝓbāẽ
ꝙ valet proteſtatio ↄ̃ria facto & iuuat ꝓteſtantē quouſq; reij-
ciaẽ ꝑ iudicē & nō audiaẽ. accedāt pro hac parte no. ꝑ Io. An. ĩ
d.c. n.e. ti. in 6. & in d.c. ſignificauerūt. & dictū ſingulare Inn. ĩ
d.c. Cumana. ſ̃. de ele. qñ qs ꝓteſtaẽ ꝙ litigādo corā iudice nō
intēdit ĩ eū ↄſentire iſta ꝓteſtatio eſſet ↄ̃ria facto, qa litigādo
poſtea declinare nō p̃t. ff. de iu. l. ſed & ſi ſuſceperit. & tñ iuuat
proteſtantem prout ēt tenent oēs Doct. in d.c. cum M. & ideo
Imo. ibi in penult. col. concludit quod in iudicijs proteſtatio
contraria facto iuuat proteſtantē in his quæ dependent ab ani
mo ſolo proteſtantis ſed poſſet ſibi denegari audientia in fu-
turū tanq̃ ↄ̃rio. ſatis tñ eſt quod ſi audiatur valet proteſtatio
vt eſt tex. hic dicens quod in futurum non ſit audiendus. iuuat
ergo proteſtatio quo ad iam geſta. pro quo facit etiā, quia tex.
dicit hic non eſt audiendus. vnde non inducit nullitatē futu-
ram niſi opponatur exceptio & repellatur ſm Inn. & Doct. in
c. quia fruſtra. j. de vſur. & per Bar. in l. abſentem. ff. de pen. &
l. cum lex. ff. de fideiu. & per Bal. in l. non dubium. C. de legi. in
fi. Nō ob. quod dicit gl. in d. cle. gratię. quia ibi fiebat proteſta
tio ſuper eo quod non dependebat a facultate proteſtātis ſm In
no. in c. de multa. de præben. in extraiudicialibus vero prote-
c ſtatio contra naturam actus facta nō valeret[c]. l. cū precario. ff.
de prec.

ADDITIONES.

a ¶ Teneas opinionē Gemi. quæ eſt verior in puncto iuris & ad c. cū teneamur.
reſpondent Moder. in c. gratum geri. ſ̃. de offi. dele. Col.

b ¶ Acceptans terminum ad ſoluēdum videtur acquieuiſſe, & appellationi re-
nunciare videtur qui capit terminum ad ſoluendum vide per d. Lud. de Ro.
in conſi. ſuo. 8. ſed an cenſeatur deſerta ſi apoſtoli non ſunt petiti vide per
eundem in conſilio ſuo. ij.

c ¶ Caue hic quia fortè melius diceret cōtra ſubſtantiam actus, quia pacta cōtra
naturam actus bene valent. l. ſi vt certo. §. interdum. ff. commo. l. j. §. ſi conue-
niat. ff. depoſiti.

de prec.per Bar.in l.non ſolum.§.morte.ff.de no.ope. nun.per
Bal.in l.pacta nouiſsima.C.de pac.& per Ino.in d.c.cum M.in
pe.& antepe.col.& vide in l.qui in aliena.in §.Celſus.ff.de ac-
quir.hær.per gl. & Doc. de faciente actum, per quem induciť
aditio hæreditatis.tamen ſi proteſtať,quod non intendit adire
licet ꝓteſtatio ſit ꝯ̃ria facto, valet & iuuat, ex quo fit ſuper eo,
ꝙ dependet a ſolo aīo proteſtātis.l.ſi auia.C.de iure deli. ſicut
etiam per vnicum actum ꝯtrarium priuilegio quis renunciat
ſuo priuilegio,vt in c.pro illorū.j.de præb. & eſt gl.no. in c.cū
19 acceſsiſſent.de conſti.fallit quando†quis fuit ꝓteſtatus, ꝙ ſuo
priuilegio non intendit renunciare, cum actus voluntarij poſ-
ſint per proteſtationē limitari. l.2.ff.ſi qs cautio. ita tenet Bal.
in reg.acceſſoriū.de re iud. in 6. quādo aūt ꝓteſtatio eſſet ꝯ̃ria
facto ſuper eo,ꝙ dependet ex aīo meo,& alterius:tūc verū eſt,
quia per pactū ꝯ̃riū proteſtationi cēſeť a ꝓteſtatione receſſum.
ita procedit tex.in l. cum in plures.§. locator horrei. ff.locati.

SVMMARIVM.

1 *An clericus poſſit capi, & detineri in carcere pro debito ciuili, vel ciuiliter pro delicto.*
2 *Quando ſit,quòd carceratus poſſit citari in carcere, vel ad domum, & ibi an valeat proceſſus, & iudicium contra carceratum.*
3 *An inferior ab epiſcopo poſſit ponere interdictum in eccleſia cathedrali.*
4 *Superior poteſt repetere ſubditum, & poteſt agere pro ſubdito, & an poſſit dominus agere pro iniuria illata ſeruo.*
5 *Non ſolent audiri appellantes,niſi quorum intereſt.*
6 *Interdictum poteſt proferri ſub modo, quo ceſſante ſuſpenditur interdictū.*
7 *Poſtquam iudex a quo,detulit appellationi, non poteſt cauſam reaſſumere, aliàs proceſſus eſt nullus.*
8 *Suſpenſo interdicto ſi interim appelletur ſuſpenditur effectus, & executio interdicti.*
9 *Quando deferatur appellationi illius, qui noluit appellationi alterius deferre.*
10 *Attentata poſt inhibitionem in appellatione extraiudiciali ſunt nulla, ēt ſi non iuſtificetur cauſa appellationis.*
11 *Appellatio deuoluit ad ſuperiorem negotium principale, & omnia acceſſoria, & eius conſecutiua.*
12 *Communicans cum excommunicato poſt appellationem legitimam non eſt excommunicatus.*
13 *Superior mandat excommunicatum denunciari, & publicari, & vitandum. quid ſi conſtat,quòd excommunicatus fuit poſt appellationem legitimam, an ſit obediendum literis ſuperioris.*
14 *An prælatis inferioribus epiſcopo poſſit competere iuriſdictio interdicendi ciuitatem, vel eccleſiam cathedralem.*
15 *Sententia interdicti ſimpliciter lata poteſt ſuſpendi ad tempus.*
16 *Suſpenſo interdicto ſi interim appellatur, ſuſpenditur effectus, & executio interdicti.*
17 *Excommunicatio non poteſt ſuſpendi,neque tolli, niſi per abſolutionem, & niſi a Papa.*
18 *Denunciatio excommunicationis poteſt ex cauſa ſuſpendi.*
19 *Solus Papa poteſt ſuſpendere ſententiam excommunicationis ad tempus.*
20 *Quid addat excommunicatio quantum ad Deum.*
21 *An appellatio ſit neceſſario intimanda quo ad omnes effectus.*
22 *An pro ſententia excommunicationis præſumatur quando eſt appellatum.*
23 *An excommunicatus poſt appellationem ſit vitandus, & ibi quid ſi eſt dubium, an quis ſit excommunicatus ante, vel poſt.*

CAP. LV.

DIlectis. Per appellationem legitimam deuoluiť
ad iudicem appellationis negotium cū
oībus eius acceſſorijs,& ſnīa excōicationis,vel in-
terdicti poſtea lata nō tenet. h.d. primo narratur fa
ctum. ſecūdo ibi,quia vero,poniť diffinitio.& ex ſecunda par-
te tria facit,primo poni proceſſum Decani factum poſt appel-
lationem epi,ſecundo ibi, præterea,ponit proceſſum epi factū
poſt appellationem Decani.tertio ibi, verum . declarat quod-
1 dam dubium. ¶No.j.ſm Bal.ꝙ †rector hoſpitalis ēt ſi ſit cleri-
cus,qui furtiue ſubtrahit dona hoſpitalis,pōt īcarcerari,& de-
tineri, donec ſatisfecerit, & ēt excōicari . & ſic ſimul pro eodē
delicto excōicať,& detineť in carcere, vt hic in tex. ex quo pa-
tet,ꝙ ēt ſi agať ciuiliter de crimine,pōt clericus capi perſonali
ter & incarcerari,& detineri in vinculis,donec ſatisfecerit.poſ
ſet ēt ex hac cā torqueri.ita tex.in c.j.de depoſi. pro cā vero,&
pro debito ciuili clericus perſonaliter capi , & incarcerari nō
pōt,vt in c.ſi clericus.& ibi Io.An.& alij Doc.de ſent.exc.in 6.
2 ¶No.2.ex tex.ꝙ†licet aliquis ſit in carcere,tamē pōt ꝯ̃ eum ꝓ-
cedi,& excōicari,vt hic dr̃.pro quo ēt l.2.C.ex qui.cau.mai.&
ibi eſt gl.ſing.ꝙ ille,qui eſt in carcere,pōt tamē citari ad domū
eius ſolitę habitationis,& valet proceſſus ꝯ̃ eum,ſm Bald.ibi,
& hic.licet ſibi ſubueniať,& reſtituať ſi ꝯparere non potuit,vt
ibi dr̃ . nō tamē dimittiť reus ex carcere pēdēte appellatione.
tex.eſt hic,ſm Bal. de quo vide dicta in c.ex parte. ſ.eo. Et ad-
uerte,quia Bar.& Ang.in l.j.cum ſe.ff.de in ius voc. intelligūt
prædicta,quādo iudex citās nō habebat notitiam ꝙ citatus eſ-
ſet in carcere,aliàs ſi ſciebat,ex quo citatus erat impeditus,cū
inde diſcedere nō poſſet,citatio foret ipſo iure nulla. arg.l.q̃ſi
tum,cum gl.ff.de re iud.& bene facit c.ſi duobus. ſ.eo. & hoc
poſſet ꝓcedere, quādo cā eſſet talis, in qua nō tenereť ꝯſtitue-
re procuratorem,de quo per gl. & Doc. in c.2. de procu.aliàs
cum carceratus poſsit ꝯſtituere procuratorem,ſatis videreť,ꝙ
citatio arctaret eum.facit l.j.§.vſus, ff.de proc.aliàs carceratus
nō liberať a debito, & pōt ꝯ̃ eum procedi per alia iuris reme-
dia,& eius bona capi,& vēdi poſſunt, per Bar. ī l.ꝯſentaneum.
C.qūo,& quādo iud.col.vlt.& per Bald.in l.qui legati. C.vt in
poſ.leg.& hic. qūo ergo poſſet expediri proceſſus ꝯ̃ carceratū,
ſi citatio de eo fcā foret nulla.procedat ergo dictum Bar.& An
ge.vt ſ.ſed quādo cā eſſet talis,in qua impedimētum nō excu-
ſat,ſi potuit mittere procuratorem,procedant gl. & Bal.in d.l.
2.& hic.cogita tamē,& vide per Doc.in d.l.quæſitum.& dicta
in d.l.ſi duobus.& c.ex parte. & per Bar.in l.j.circa fi. de diuer.
3 & temp.preſcri.¶Tertio no.ꝙ † inferior ab epo pōt habere iu
riſdōnem interdicēdi ēt eccleſiam cathedralem,intellige quā
do talis iuriſdō ꝯpeteret ex priuilegio,aut ex ꝯſuetudine legiti
me preſcripta,ꝙ no.in c.paſtoralis.§.exceſſus.ſ.de off.ord.aľs
ſecus foret, & ſic prelatus inferior ab epo de iure ſpāli habe-
ret ēt iuriſdōnem in criminalibus in clericos diœceſis ēt ex-
cluſo epo,ita ꝙ nō ſit locus preuētiōi.facit d.§.exceſſus.hic.n.
eps preuenerat decanum in captura presbyteri,& tamē deca-
nus illum repetebat tanq̃ ad eum ſolū iuriſdō ꝯpeteret.de quo
tamē articulo,an reſpectu certę partis diœceſis poſsit inferior
quęrere ſibi iuriſdōnem ordinariā excluſo epo, plene per Pa-
nor.in c.cum ꝯtingat.ſ.de fo.ꝯpe. & per Io.An. in c.cum eps.
4 de off.or.in 6.¶Quarto no.ꝙ †iudex eccleſiaſticus pōt repete
re ſubditum a quocunq; iniuſte detinēte , ſicut ēt pōt ſuperior
agere pro eius ſubdito iniuſte moleſtato.ita tex.in c.licet cām.
in fi.ſ.de proba.& ſic aliàs pōt ſuperior repetere eius ſubditū,
vt ſic poſsit munera perſonalia ſubire in loco . ff. ad munic.l.
de iure.de quo articulo hic per Inn. & per gl.or.in c.authorita
te.de priuil.in 6.referētem Inn.hic, & ponentem, an dominus
poſsit agere pro iniuria,vel furto illato ſubditis, & an poſsit ī-
tētare actionem eis ꝯpetētem,& ſubdit hic Inn. ꝙ creditor nō
pōt repetere debitorem ſuum ab alio iniuſte detētum, cū non
habeat ius in perſonam.& vide ēt per gl.no.in l.j. §.per hāc. ff.
de rei ven. ¶Quinto no.ibi,ſe ac ſuos, ꝙ ſuperior pōt agere,&
5 comparere†pro ſe,& ſuis ſubditis,& pro ſtatu totius ciuitatis,
& hoc quia pretēdit intereſſe reſpectu ſubditorum,& ſtatus ci
uitatis, aliàs nō ſolēt audiri appellātes niſi quorum intereſt.l.
nō ſolēt.ff.de app.reci.canonizata.2.q.6.de his. per Inn.& per
6 Spe.eo.ti.§.j.¶Sexto no. ibi,epo in ciuitate manēte,ꝙ interdi
ctum pōt proferri ſub mō,quo ceſſante ſuſpēdať interdictum.
nam pōt interdictum a promulgāte ſuſpēdi. ita tex.hic, & idē
de ſnīa ſuſpēſionis, ſecus in ſnīa excōicationis, quia ſemel ex-
cōicatus durat, & indiget abſolutione ēt deficiēte mō,& ꝯdi-
tione,pro qua lata fuit excōicatio, vt per gl.ord.in verbo, do-
nec.in cle.j.de decim. & vide de his dicta in c.ad hęc qm̃.ſ.eo.
¶Septimo no.ibi,officialis proceſſum, iūcto tex.j.ibi,duxerat
7 deferēdum,ꝙ poſtq̃ †iudex detulit appellationi nō pōt illā re-
uocare, nec pōt cām reaſſumere, & nō valeret proceſſus, aliàs
legitime agitatus per iudicem, qui detulit appellationi,cū eius
iuriſdō ſit deuoluta ad ſuperiorem,vt in c.cum appellationib.
eo.ti.in 7.de quo articulo diceť in c. cum ceſſante.j. eod.ti. &
no.de hoc in c.ꝯſtitutus.el 2.ſ.eo. ¶Octauo no.ibi,cum inte-
8 rim &c.ꝙ†ſnīa interdicti ſuſpēſa ſi appelleť interim pēdēte ſu
ſpēſione impediť effectus, & executio interdicti , ſecus ſi ſnīa
nō ſit primo ſuſpēſa,vt in c.paſtoralis.§.j.ſ.eo.de quo vide per
gl.& dicta in d.c.ad hæc qm̃ . & in c.præterea requiſiſti. ſ.eod.
9 ¶Nono no.ibi per appellationem ad nos interpoſitam,ꝙ †li-
cet aliàs qñ quis nō defert appellationi alterius non ſit ſuæ ap-
pellationi deferēdum,vt in c.an ſit.ſ.eo.tñ vř hoc procedere ī
eodem articulo,vel ꝯnexo,ſecus in diuerſis,quia licet quis nō
deferat appellationi aduerſarij,tñ ſi ipſe poſt modum appellat
in alio articulo ēt in ea cā talis appellatio defendit appellantē
etiam reſpectu aduerſarij, cuius appellatiōi primo nō detulit.
ita dicit hic Panor.eſſe tex.ſing.ꝯ̃ opi.Io.An.& Do.Ant.in d.c.
an ſit. nam decanus nō detulit appellationi epi , & tñ appella-
tio decani poſtea interpoſita in alio articulo eiuſdem cāæ, ne-
dum defendit decanum reſpectu officialis, a quo appellauit,
ſed ēt reſpectu epi , cuius appellationē ipſe decanus primo nō
approbauit,& in tm̃ fuit appellatio decani valida,quia inducit
nullitatem excōicationis latæ per epm . tenebať ergo hic eps
deferre appellationi decani, licet Decanus nō detuliſſet prius
appellationi ipſius epi,de quo tñ an, & qñ hoc procedat . vide
10 plene in d.c.an ſit. ¶Decimo no.ꝙ † vbi appellatio extraiudi-
cialis interponiť ex probabili, & veriſimili cā oīa attētata poſt
appellationem reuocanť,licet aliter nō probeť veritas cāę ap-
pellationis,vt eſt hic tex. no. ſm Panor. nam Papa nō mandat
prius

prius inquiri, an iſte presbyter ſpectaret ad iuriſdõnem decani
vel epĩ, ſed immediate pronũciat interdictum nullum latum
poſt appellationem in ſui prima figura legitimã. ſed certe põt
dici hũc tex. procedere in ſñĩa cẽſuræ. & idem in c. dilectis. ſ.
co. in qua eſt ſpeciale, vt lata poſt appellationem prima facie
legitimam, & ſic tali, ꝙ ſi foret vera, deberet legitima reputari
ipſa ſñĩa cẽſuræ ſit nulla, licet aliter non probeť veritas ipſius
cãæ appellationis. & ita ſit hic tex. no. vt hic per Imo. col. 5. &
ita tenet Lap. per hũc tex. in 2. alleg. circa prin. de quo artic. vi-
de plene dicta in c. bonæ. ſ. eo. in j. & 3. cõclu. ¶ Vndecimo no.
ꝙ attẽtata poſt appellationem legitimam extraiudicialẽ ſunt
nulla nõ ſolũ cũ appellať ab aliquo vt a iudice, ſed ẽt ſi vt a par
te: nam eps appellauit hic a decano tanq̃ a parte ſm Panor. de
quo articulo vide dicta in d. c. bonæ. in 10. cõcluſ. ¶ Duodeci-
mo no. ibi, Apoſtolos, cõcludendo tex. ꝙ per dationem Apo-
ſtolorum cẽſeť iudex deferre appellationi, intellige de apoſto
lis dimiſſorijs, nõ autẽ de refutatorijs, vt in c. j. co. ti. in 6. ¶ De-
cimotertio no. ibi, nõ ſolum principale negotium, ſed acceſſo
11 ria &c. & ita allegať, & tene menti, ꝙ † appellatio nõ ſolum ſu-
ſpẽdit negotium principale, & deuoluit ad ſuperiorem iudicẽ
appellationem, ſed ẽt oĩa acceſſoria, & eius cõſecutiua. nõ er-
go licet aliquid innouare tam in principali negotio, q̃ in eius
acceſſorijs, vel cõſecutiuis, & aliàs caſſanť oĩa attẽtata per iu-
dicem a quo, tam in principali, q̃ ẽt in acceſſorijs. ita tex. hic,
& per Rotam in deciſ. 363. quæ incip. Ex hoc inſurrexit &c. li-
mita tñ & intellige, prout eſt dictum in c. cõſtitutus. ſ. eo. & ibi
12 vide. ¶ Vltimo no. ꝙ cõicãs † excõicato poſt appellationem le-
gitimam nullam excõicationem incurrit, & maxime qñ erat
delatum appellationi. & dictis caſibus lr̃is, ac denũciationi ſu-
13 perioris † denũciãtis, & publicãtis aliquem excõicatum, & cui
tãdum nõ eſt obtemperãdum ſi probabiliter cõſtat, ꝙ ſit excõi
catus poſt appellationem legitimam, vt hic in tex. quia præla-
to denunciãti vitãdum fore excõicatum poſt appellationem
legitimam, nõ eſt per ſubditos obediendum, quia pro ſñĩa ex-
cõicationis nõ præſumiť qñ ab ea eſt appellatum, ſm Inn. in c.
bonæ. el j. ſ. de ele. & hodie vide in c. ſolet. in fi. de ſen. exc. in 6.
inferť ẽt ex hoc tex. ꝙ per lr̃as denũciationis excõicationis nõ
probeť quis excõicatus. & ita tenuit glo. ord. in ver. proprium
nomẽ. in c. pia. de excep. in 6. & eſt dictum in c. paſtoralis. §. j. ſ.
eo. ¶ In gl. j. in prin. tenet glo. ꝙ ſi clericus adminiſtrauit bona
alicuius domini temporalis, ꝙ nõ poſsit ab eo incarcerari, &
aliàs incurreret illam ſñĩam excõicationis, vt hic in gl. ſi tamẽ
clericus aufugeret, aut eſſet ſuſpectus de fuga, poſſet tunc capi
per laicum propria authoritate abſq; pœna excõicationis, dũ
mõ incõtinẽti poſtea præſenteť epõ. arg. l. ait prætor. §. ſi debi-
torem. ff. de his, quæ in frau. cre. ita dixit ſing. Inn. in c. famæ. j.
14 de ſent. exc. ¶ In gl. 2. in fi. no. ex glo. ꝙ † rõne cõſuetudinis põt
competere prælatis inferioribus ab epõ iuriſdõ interdicendi
nõ ſolum eccleſiam cathedralem, verum ẽt totam ciuitatem.
facit c. irrefragabili. §. exceſſus. ſ. de off. ord. & ita Doct. hic ſe-
quunť hãc gl. licet Hoſt. hic ꝯ, & nõ bene, de quo articulo ple-
ne no. in c. cum cõtingat. ſ. de fo. compe. Alij vero intelligunt
hũc tex. ꝙ nõ loquať in interdicto, ſed in generali ceſſatione a
diuinis, de qua habeť in c. ſi canonici. de off. ord. in 6. & ibi Io.
An. tenuit, ꝙ ex quo generalis ceſſatio à diuinis æquiparať in-
terdicto, vt ĩ cle. j. de ſent. exc. celebrans pẽdente ceſſatione a di
uinis ſit irregularis, ſm D. Ant. & Imo. hic ꝯ, quia irregularitas
nõ induciť niſi ſolum in caſibus a iure expreſsis, vt eſt tex. ſing.
in c. is, qui. de ſent. excõ. in 6. ſolum ergo reperiť expreſſum in
celebrante tpe interdicti, ergo non extẽdať ad celebrãtem tpe
generalis ceſſatiõis à diuinis. Nõ ob. d. cle. j. quia illa equipara
tio procedit in illo caſu, vnde in alijs nõ ſit extẽdẽda, vt de pe.
diſt. j. pena. & in regula, odia. in 6. ¶ In gl. 3. in fi. ſed in caſu iſto
nõ conſtabat capturam huius clerici eſſe iniuſtam. imò preſu
mitur iuſta, ex quo eps de iure cõi fundat intẽtionem ſuam in
tota diœceſi. c. cum eps. de off. ord. in 6. c. ſi clericos. de ſent. ex-
com. eo. li. iõ decanus hic tenebatur deferre appellationi, pro
ut voluit gl. j. in ver. modos. ¶ In gl. in ver. legitime, in fi. ſed in
ꝯrium facit c. ad audientiam. ſ. eo. vbi ad reuocationem atten
tatorum requiritur, ꝙ probetur veritas cãe appellationis. di-
cas ꝙ hic eſt ſpeciale in ſñĩa cẽſure lata poſt appellationem,
& dic, vt ſ. in j. no. & 10. Nec ob. ꝙ in d. c. ad audientiam. videa
tur probari ꝙ appellãti incumbat probatio, quia irrõnabiliter
fuit excõicatus, & ſic de veritate excõicationis, qui certe tex.
ibi in hoc non loquitur de ſñĩa excõicationis, ſed de diffiniti-
ua, per quam iudex amouit illum presbyterum ab eccleſia, vt
hic per Imo. col. 5. & dic, prout eſt dictum plene in d. c. bone.
¶ In gl. in ver. ſuſpendẽdum. in fi. nota ex hac gl. quatuor dicta.
15 Primo, ꝙ † ſñĩa interdicti ſimpliciter lata põt ſuſpendi ad tps
ab ipſo interdicẽte. & de hoc vide plene dicta in c. ad hec qm̃.
16 ſ. eo. ¶ Scdo no. ex hac gl. ꝙ ſi † durante ſuſpẽſione appelletur
interim ab interdicto ſuſpẽdatur interdictum virtute appella-
tionis, & poſt tempus ſuſpẽſionis quouſq; pẽdet appellatio. &
ita de hoc eſt tex. no. hic in ver. non obſt. vbi ſunt verba Pape.
& ita ſequunť Doct. facit c. preterea requiſiſti. ſ. eod. & ita Io.
17 An. in c. ad hec. ¶ Tertio no ex hac glo. ꝙ † ſñĩa excõicationis
poſtq̃ lata eſt, non põt ex poſt ſuſpendi ab ipſo excõicante, vel
alio quocũq; inferiore a Papa. non. n. põt tolli excõicatio, niſi
per abſolutionem, ſm gl. hic, de quo ẽt j. vide d. c. ad hec. ¶ Sub
18 dit tamẽ hic Inn. ꝙ † denũciatio poſſet ex iuſta cã ſuſpẽdi, & du
rante hac ſuſpẽſione ſi interim appellať, ſuſpẽdereť ẽt vltra tẽ-
pus ſuſpẽſionis. arg. tex. hic. & ita tranſit hic Imo. de quo vide
19 in c. paſtoralis. §. verũ. ſ. eo. ¶ Quarto no. ex gl. ꝙ † ſolus Papa
poſsit ſuſpendere ſñĩam excõicationis ad tempus. & intelligit
hic Panor. quo ad eccleſiam, quia q̃tum ad Deum non poſſet
ſuſpendi, prout in ſimili voluit gl. notab. in c. non eſt. j. de vo-
20 to. ſicut ẽꝯ dicit gl. ſing. in can. ꝙ dictum. 24. q. j. ꝙ † excõicatio
quo ad Deum, & eccleſiam triumphantem nihil addit. nam &
ſi quis delinquit, ſtatim quo ad Deum eſt excõicatus: vñ excõ
municatio nihil addit, ſi non delinquit, non põt ſeparari a gr̃a
Dei per ſñĩam iudicis. c. j. de re iud. in 6. licet quo ad eccleſiam
ſic, vt in c. a nobis. el 2. j. de ſen. exc. in c. ita quorũdã. j. de Iude.
quia quo ad eccleſiam ẽt iniuſta ligat. 11. q. 3. c. j. ¶ In gl. in ver.
quo ad exequendam. in fi. ſecus in appellatione ab interlocu-
toria, niſi præceſſerit inhibitio, vt in c. non ſolum. eo. ti. in 6. &
nota ſing. ex hac gl. ſm Imo. ꝙ appellatio extraiudicialis iudi-
cať tanq̃ appellatio a diffinitiua quo ad reuocationem atten-
tatorum. de quo vide in d. c. bonæ. In gl. in ver. perturbare. in fi.
ſm leges turbare diuinum officiũ, eſt pœna capitalis. l. ſi quis
in hoc. & auth. ibi poſita. C. de epiſ. & cler. hic vero non conſta
bat, an iſte decanus potuiſſet, vel nõ, ponere hoc interdictum.
vñ quia appellauit ad Papam, non potuit poſt appellationem
excõicari ab epõ, vt hic in tex. & in d. c. cum appellationibus.
21 ¶ In gl. in ver. principale. in prin. aduerte, quia † licet appella-
tio faciat appellãtem exemptum a iuriſdõne iudicis a quo. ita
tex. notab. in c. directe. ſ. eo. & licet appellatio deuoluat nego-
tium principale cum omnibus acceſſorijs ad iudicem ad quẽ.
& ita tex. hic notãdus. tñ videreť p̃dicta procedere, qñ appella
tio fuit legitime intimata parti, & iudici, non ante intimatio-
nem: cum ante nec iudex, nec pars poſsint de aliqua temerita-
te redargui, & ſic quo ad effectum reuocandi attentata videre
tur, ꝙ ſit neceſſarium appellationem primo fuiſſe intimatam.
& ita tenet Rota deci. 308. quæ incip. Item quod attentata. ſed
aduerte. quia Inno. hic, circa fi. in ver. innouerat. tenet ꝯrium.
idem vr̃ voluiſſe Fed. de Se. ſuo conſi. 254. ꝙ incip. primo quæ-
riť, ꝙ nunq̃ ſit neceſſaria intimatio, niſi qñ appellans vellet pro
ſequi. ſolum eſt ſpeciale in cauſis beneficialibus, ꝓut hr̃ in cle.
cãm. de elect. & iõ vide de hoc articulo dicta in d. c. bonæ. in 9.
concluſ. ¶ In gl. in ver. poſt appellationem. ibi, appellatio mi-
22 nus legitima, hoc non eſt verum, quia † valida fuiſſet hic excõi-
catio lata per epm̃, ſi appellatio fuiſſet minus legitima, vt in c.
licet. de ſent. exc. in 6. & in c. per tuas. j. de ſent. exc. dicit tñ D.
Ant. ꝙ licet non fuiſſet legitima, tñ non potuit aliquid innoua
ri, ex quo detulit appellationi, vt ſ. ſed certe talis delatio non
ligaſſet manus epĩ, qñ ipſe non detulit. & iõ melior eſt ſolutio
gl. hic, ꝙ appellatio fuit legitima, quia ſm iſta tempora quæli-
bet appellatio erat legitima, ſi nõ erat manifeſte friuola, vt no.
in c. paſtoralis. ſ. eo. & j. eo. c. vt debitus. ſm Panor. & Imo. ¶ In
23 gl. fi. in fi. dicas, ꝙ † excõicatus poſt appellationem legitimam
non eſt vitandus in extraiudicialibus, ſed eſt hodie expreſſum
in c. ſolet. in fi. de ſent. exc. in 6. iõ canonici potuerunt extra
iudicium cõicare huic decano, qñ autẽ eſſet dubiũ, an quis ſit
excõicatus ante, vel poſt appellationem, tunc procederet di-
ctum gl. ꝙ in dubio eſſet vitandus, arg. c. illud. hic allegati, ſed
vide plenius in c. cũ tu. ſ. de teſti. & no. ex hac gl. iuncto tex. ꝙ
quando eſt appellatum, non præſumiť pro ſñĩa excõicationis.
& ita Inn. in c. bonæ. el j. ſ. de cle. ſecus ſi non eſt appellatũ. nã
tunc ſemper præſumitur pro ſñĩa, vt l. Herennius. §. Caia. ff. de
euict. c. in præſentia. ſ. de renun. gl. no. in l. j. C. ſi aduerſus cre-
dit. præſumitur. n. pro ſñĩa ẽt ſi ſit ſñĩa excommunicationis, vt
per gl. in c. ad reprimendã. ſ. de off. ord. vbi vide plene de his.

SVMMARIVM.

1 *Amotio ſigilli tabellionis importat priuationem officij.*
2 *Quando ſit, ꝙ facta haberi poſſint pro infectis.*
3 *Quando ſuperior aduocat cauſam ad ſe, vide ibi.*
4 *In dubio non cenſetur ſuperior cauſam ad ſe aduocare, niſi ſit expreſſum.*
5 *An pendente appellatione poteſt impediri, quòd quis non vtatur ſua poſ-ſeſsione.*
6 *Si Papa cauſam pendentem coram ordinario aduocat ad ſe, an videatur remota iuriſdictio antequam ſit iudex certificatus de hoc per præſentationem literarum ex vel aliter. vide ibi plene in omnibus caſibus.*
7 *Si Papa non aduocat cauſam ad ſe, ſed incipit cognoſcere de cauſa pendente coram ordinario, an valeat proceſſus factus coram inferiore.*
8 *Papa an poſſit cauſam pendentem coram inferiore aduocare ad ſe.*

9 *Et quid*

9 *Et quid in legato de latere.*
10 *Sed quid in epiſcopo, vel archiepiſcopo.*
11 *Quando Princeps aduocat cauſam ad ſe, an valeat proceſſus inferioris ante notitiam reuocationis, & quid ſi procedatur de tacito, vel expreſſo conſenſu partium.*
12 *Si Papa delegauit cauſam ſub nomine proprio, poſtea delegatus eſt mortuus, vtrum ordinarius poſſit de cętero amplius de illa cauſa cognoſcere.*

CAP. LVI.

VT noſtrum. Poſtquam Papa cauſam ad ſe aduocauit, agitatus proceſſus ꝑ
inferiorem eſt ipſo iure nullus, ſicut etiam non va-
leret, quãdo ab eo foret primo appellatum. h. d. ſin-
gulariter. & primo ponit dictum. ſecũdo eius rationẽ ibi, cum
1 plus. ¶No. primo ar. ꝙ† ſi tabellioni auferatur vſus ſigilli, quo
vtitur in inſtrumentis, non poſſet de cętero vti officio tabellio
natus, ſecundum Bal. poteſt. n. auferri vſus ſigilli, & ſigni per ſu
periorem, vt eſt tex. hic, de quo ſigillo vide dicta in c. ſignifica-
2 uit. ſ. eo. ¶Secundo no. ꝙ† licet quæ facta ſunt, non poſsint tol
li, ꝙ non ſint facta, quia hoc ſolo priuatur Deus. l. in bello. §. fa
ctę. ff. de captiuis. l. denique. ff. ex quib. cauſ. mai. tamen quo ad
effectum iuris poteſt induci, ꝙ facta habeantur pro infectis. fa
cit l. non dubium. C. de legib. cle. j. in ver. ipſo iure. de hæret. &
hic in tex. vbi licet traditio ſigilli quatenus facta fuit, & in fa-
cto conſiſtit, non poſsit reuocari. tamen reuocatur quo ad iu-
ris effectum, vt ſic ius, & poteſtas ſigillandi non competat ex ip
ſa traditione, & literę ſigillatæ tali ſigillo non habeant vigorẽ.
& ad idem facit gl. ſing. in ver. pro infectis. in cle. j. de immu. ec
cleſ. nam poteſt fieri reuocatio actus geſti, vt ſic ex tunc habea-
tur pro infecto etiã quo ad effectus retro cauſatos intantum ꝙ
excommunicatus etiam abſolutione non egeat, vt ibi per glo.
3 ¶Tertio no. ſingulariter hunc tex. quia† alibi non reperitur in
practica Romanæ curiæ, quando Papa cauſam pendentem co
ram inferiore aduocat ad ſe, ꝙ tãta eſt virtus huius aduocatio
nis, ſeu expreſſę reuocationis, ꝙ ſtatim ſunt ligatę manus illius
iudicis in illa cauſa. & ita hic eſt expreſſum, quod tene mẽti. &
idem foret in quocunq; alio Principe, & Domino, dummodo
habeat poteſtatem tale negotium reuocandi ad ſe. ff. de iudic.
l. iudicium ſoluitur. ſ. de offi. deleg. c. ſuper quæſtionum. ſm
Imo. & Panor. inferentes ex his, ꝙ ſi epiſcopus aduocat ad ſe
cauſam, vel aliud negotium agitatum coram eius vicario, non
valet poſtea quicquid fieret per vicarium in illa cauſa: poteſt
enim epiſcopus inhibere ſuo vicario, ne ĩ certa cauſa, aut alio
negotio ſe intromittat, prout voluit Inn. in c. Romana. eo. ti.
in 6. nam cum epiſcopus poſsit ex toto reuocare vicarium ad
a libitum [a], vt no. in cle. 2. de reſcrip. imo non ſolum epiſcopus,
ſed quilibet alius poteſt ad libitum reuocare eius vicariũ. ita
tenet Bal. in l. non ſolet. §. ſicut. ff. de off. proconſ. per illum tex.
idem Gemi. in c. j. de off. vicar. in 6. fortius ergo poterit interdi
ci vicario certum negotium. c. paſtoralis. §. item cum totum. ſ.
de off. deleg. ff. de rei vend. l. quæ de tota. ſecundum Pano. acta
tamen prius geſta ante reuocationem firma remanent, ſecun-
dum Inn. in c. intimaſti. j. eo. & Bal. in d. §. ſicut. ¶Vltimo no.
4 ꝙ magis operatur† aduocare cauſam ad ſe ſuſpendendo iuriſ-
dictionem iudicis inferioris, quàm operetur ipſa appellatio.
ratio eſt, quia appellatio conſiſtit in iure. vnde niſi ſit legitima
non ſuſpendit iuriſdictionem iudicis. c. non ſolum. & c. cum
appellationibus. eo. tit. in 6. ſed reuocatio conſiſtit in facto, ſi-
ue ſit iuſta, ſiue iniuſta, ex quo tamen fit per ſuperiorem, expi-
rat funditus iuriſdictio inferioris, vt hic dicitur. facit d. l. iudi-
cium ſoluitur. ſcias tamen, ꝙ Papa nunquam cenſetur nego-
tium, & cauſam ad ſe aduocare, niſi hoc expreſſe exprimat. nõ
ergo ſi Papa citat partes coram ſe, cenſetur negotium ad ſe re-
uocare. imò potius intelligi debet hoc mandatum, ſecundum
naturam cauſæ, & ſic non ſecundum plenitudinem poteſtatis.
Vnde ſi citat in cauſa appellationis, intelligitur ſecundum na-
turam illius cauſæ, ergo poterit appellatus vti iure proprio, qđ
non poſſet, ſi ſuperior aduocaret ad ſe illud negotium. oportet
ergo, ꝙ cõſtet, ꝙ ſuperior cauſam ad ſe aduocet, ſecundum In
no. & Bal. hic &c. ¶In gl. in ver. reuocauimus. in fi. no. glo. ſed
tunc obſtat c. conſtitutus. el 2. ſ. eo. vbi non impeditur tradi-
tio ſigilli velut conſecutiua ad actum geſtum ante appellatio-
nem interpoſitam ad Papam. ad idem c. paſtoralis. ſ. eo. vbi pẽ
dente appellatione non impeditur denunciatio, & publicatio
excommunicationis velut conſecutiua ad excommunicatio-
nem præcedentem. ita ergo non debuit impediri traditio hu-
ius ſigilli velut conſecutiua ad collationẽ dignitatis præceden
tem primo, quam Papa aduocauerit negotiũ ad ſe, vt patet in
c. j. j. vt eccleſ. benef. & ibi per gl. vbi declaratur hæc decre. qua
re Doctores ponunt hic tres intellectus ad hunc tex. & primò,
ꝙ hic traditio ſigilli habebat aliquid iuris, quia transferebatur
poteſtas exercendi officium: ideo prohibetur, ſed in d. c. cõſti-
tutus. illud conſecutiuum erat potius facti. ideo ibi non prohi
betur. & ſimiliter nõ prohibetur in d. c. paſtoralis. ſed iſte intel
lectus non placet hic Panor. per gl. ordi. in verbo, cathedralis.
in c. ſi eo tempore. de elect. in 6. volentem ꝙ ſi Papa reſeruat
ſuæ prouiſioni aliquod beneficium, non vr̃ impedire cõſecuti
ua ad iam, & primo geſta ante reſeruationem. vnde ſi Papa re-
ſeruat ſibi prouiſionem alicuius abbatiæ, & primo iam erat
vnus electus, & confirmatus in abbatem, poterit tamen bene-
dici ab ordinario, cum non videatur Papa in dubio velle im-
pedire actum conſecutiuum ad iam geſta, niſi ex coniecturis
aliud conſtaret, vt in gl. quare dicit Panor. poſſe dici, ꝙ hic cõ-
ſtabat ex coniecturis intentione Papæ, ꝙ voluerit omnia ad ſe
aduocare propter præſumptionem ortã, quia hic collatio fuit
facta clandeſtinè, & propter reſponſiones varias prælati confe
rentis, prout colligitur ex gl. in d. c. j. aliàs non fuiſſet reuocata
hic traditio ſigilli, & prohibita: ſed certe tex. hic non fundat ſe
in præſumptionibus, ſed ſolum in virtute expreſſæ reuocatio-
nis. ¶Secundus intellectus eſt Inn. & gl. hic, ꝙ ſit ſpeciale in ex
preſſa reuocatione: ex quo enim ſuperior ex certa ſcientia ad-
uocat ad ſe certum negotium, non valet poſtea quicquid fie-
ret etiam in conſecutiuis ad actum in pręterito. & iſte eſt verus
intellectus huius tex. facientis differentiam inter expreſſam re
uocationem, & appellationem. non ergo obſtat d. c. conſtitu-
tus. & d. c. paſtoralis. quia loquuntur in appellatione. hic vero
in expreſſa reuocatione, cũ plus ſit negotium per ſuperiorem
aduocari, quàm eſſe ad eum appellatum, vt hic in tex. non ob.
gl. in d. c. ſi eo tempore. quia loquitur in reſeruatione, ſed hic
plus concurrit, quia Papa reuocat expreſſe negotium ad ſe. &
ſic quicquid tangit illud negotium, vt in ſimili per Bar. in l. ſo-
lent. ff. de alimentis lega. vnde videtur adimere ab ordina-
rio omnem iuriſdictionem, vt dicit gl. hic etiam in conſecuti-
uis, vel acceſſorijs. & ita tex. hic notans hanc ſpecialitatem in
expreſſa reuocatione, & conſequenter plus importat, quàm
ſimplex reſeruatio, vt j. patebit &c. ¶Tertius intellectus datur
ꝙ in d. c. conſtitutus. conſtabat de electione, & confirmatio-
ne. & in d. c. paſtoralis. conſtabat de excommunicatione. ideo
per appellationem ſubſequentem non impeditur actus conſe-
cutiuus ad pręcedentia iam geſta. ſed hic non conſtabat de col
latione prius facta, licet allegaretur per diuerſam partem, pro-
ut colligitur in d. c. j. ideo hic impediuntur conſecutiua, quia
non conſtabant præcedentia. & hic intellectus placet Panor.
ſed certe hic intellectus non fundat ſe in hoc, ſed in virtute ex
preſſæ reuocationis, ideo tenendum intellectum Innoc. hic
5 no. & ſingularẽ, vt ſ. ¶†In ea. gl. in fi. aduerte, quia videbatur,
ꝙ non debebat impediri archiepiſcopus hic, ꝙ non poſsit lite
pendente vti ſua poſſeſsione in tradendo ſigillum, vt in c. j. vt
lite pend. ſoluit Inn. ꝙ hoc operatur expreſſa reuocatio nego-
cij ad ſe facta per Papam, apud quem eſt plenitudo poteſtatis.
ſ. de vſu pal. c. ad honorẽ. iõ impedit̃ interim aliq̃d attẽtari. fa-
cit qđ hr̃ j. de p̃b. c. inter cætera, & hoc ẽt eſt de mẽte gl. hinc ẽ,
ꝙ ẽt ſimplex iudex poſſet ex cã ꝓhibere, ne q̃s vtat̃ lite pẽd. poſ
ſeſsione ſua, ꝓut tradit notab. Inn. in c. in pręſentia. in prin. ſ. đ
ꝓba. l. ęq̃ſsimũ. ff. de vſufr. fortius ergo ſi Princeps aduocat ad
ſeip̃m negotiũ, quo caſu vr̃ in totũ ligare manus inferioris, &
inhibere, ꝙ interim nõ vtat̃, nec faciat q̃d in p̃iudiciũ negotij,
ꝙ Papa ad ſe aduocauit. & ita limita d. c. j. ſ. vt li. pẽd. & gl. in c.
nõ ſolũ. de app. in 6. in gl. magna, vt ꝓcedãt pẽdẽte lite, vel ap-
pellatione, quo caſu nõ impedit̃ q̃s vti ſua poſſeſsione. ſecus ſi
Papa aduocauit illud negotiũ ad ſe, vt hic eſt tex. no. q̃n ꝑ vſũ
poſſeſsionis in p̃iudiciũ ad negotiũ ad Papã reuocatũ. ¶Extra
6 gl. q̃rit̃ primo, Papa† cãm pẽdẽtẽ corã inferiore aduocat ad ſe.
an videat̃ adẽpta iuriſdictio anteq̃ inferior ſit certificatus de
hoc. vr̃, ꝙ nõ, quia iuriſdictio nõ ꝯfertur, nec aufert̃ añ p̃ntatio
nẽ lr̃arũ, vel ſaltẽ añ habitã notitiã, vt eſt tex. de hoc no. in c. au
dita. ſ. de reſti. ſpol. & no. Bal. in l. j. C. vt lite pend. facit c. ſuper
eo. el 2. & c. ſi duobus. ſ. eo. quare cõſidera aliquos caſus. ¶Nã
aliq̃n fit reuocatio proprio motu. & eſt clauſula decreti decer
nens irritũ &c. & tũc abſq; dubio aufert̃ iuriſdõ ab ignorante,
b quia decretũ Papæ afficit ignorantes [b], vt in d. c. ſi eo tp̃e. & c.
pe. de p̃b. in 6. ¶Aliq̃n & ſcđo fit directa reuocatio motu pro-
prio. tñ abſq; decreto. & iſto caſu Inn. in c. cũ contingat. de re-
ſcrip. tenet, ꝙ aufert̃ iuriſdõ ante ẽt notitiã lr̃arũ, & nõ valeret
proceſſus per hunc tex. & ita vr̃ tenendũ, licet idem Inn. in c. j.
de cõce. pręb. in 6. variauerit. nam ſicut per mortem delegãtis
reuocat̃ iuriſdõ delegati, ẽt ignorantis mortẽ, vt per gl. & Doc.
in c. cũ veniſſent. de teſti. & in l. eius, q in ꝓuincia. ff. ſi cer. pe. ꝑ
Bar. in l. more. & in l. & quia. ff. de iuriſd. om. iud. fortius per re
uocationem

ADDITIONES.

a ¶Epiſcopus poteſt inhibere vicario ſuo, ne procedat in cauſa. Adde not. in c dilecti. infra eo. col. 6.

b ¶Cla. decreti afficit ignorantes. Adde Fel. in c. cum dilecta. de reſcript. in 10. ampliatione, ad regulam ibi traditam.

uocationem expreſſam motu proprio reuocet̃ iuriſdictio ante
habita ̃n notitiam reuocationis,vt hic in tex. & facit d.l.iudi-
cium ſoluit̃.& ita in hoc ſequit̃ Imo.in c.cæterum. ſ̃.de reſcr.
co.8.¶Aliq̃n & tertio ſit directa reuocatio ad impetrationem
partis, tñ eſt clauſula decreti, & ſic cõcurrunt duo vincula.ſ.di
recta reuocatio,& decretum.& iſto caſu videret̃, ꝙ auferat̃ iu-
riſdictio ab ignorãte virtute expreſſæ reuocationis: & quia de-
cretum ligat ignorantes,vt ſ̃.& ita voluit Io.An.in d.c.audita.
dummõ pars vtat̃ poſtea lr̃is.¶Aliq̃n & quarto eſt ſola directa
reuocatio ad partis petitionẽ.tunc voluit D.An.ad intelligen
tiã huius tex.in c.cæterum.ſ̃.de reſcr.ꝙ ſit neceſſe,ꝙ fiat notifi
catio per partem , ꝙ velit vti ipſa reuocatione. aliàs.n.ex quo
reuocatio eſt fc̃a ad partis petitionem, & in eius fauorẽ cẽſet̃
Papa reuocaſſe conditionaliter, dummõ impetrans velit vti li
teris.vñ ante notificationẽ, & vſum non aufert̃ iuriſdictio, vt
dixit no.Inn.in d.c.cum contingat.& facit quod idem no.in c.
ex conqueſtione.de reſti.ſpol. quia impetrans non vtit̃ reſcrip
to ſi nolit.pro quo tex.in c.ſi autẽ.& c. plerunq;. de reſcrip. &
hanc eandẽ concluſionem ſequit̃ Inn.in d.c.j.de preb.lib.6.nã
cenſet̃ eſſe de mente Papæ afficere ignorantes , vt in d. c.audi-
ta.tenebit ergo proceſſus agitatus poſt expreſſam reuocatio-
nem ad partis petitionẽ factam ſi inferiori non fuit notificata
ipſa reuocatio.& iſto caſu poſſet ſing. limitari tex. hic. & ita ẽt
in hoc ſequit̃ Imo.in d.c.cæterum.poſt D.Ant. hoc tñ vr̃ intel
ligendũ,qñ non conſtat,ꝙ impetrans velit vti.aliàs ſi præſenta
uis lr̃as,in quibus Papa aduocando alteri cõmiſit, dato ꝙ pri-
mus iudex tulerit ſn̄iam antequam ad eum notitia peruenerit
ꝙ ſit ab eo cã aduocata.tñ non videntur valere geſta poſt aduo
cationem, & præſentationem lr̃arum, ex quo eſt directa reuo-
catio.facit c.vt debitus.j̃.eo.facit ẽt bonus tex.ſ̃. vt li.pend.ec
cleſia.el j.in prin.vbi geſta poſtquam Princeps cãm ad ſe aduo
cauit, ſunt nulla. ¶Aliquãdo & quinto proceſſus ſit poſt habi
tam notitiam ipſius reuocationis. tunc ſi pars de hoc non op-
ponit,& procedit in cã,valeret proceſſus factus poſt expreſſam
reuocationem,ſ̃m Inn.& Compoſt.in d.c.cæterum.ex quo in
fauorem partis fit reuocatio,vnde ſibi imputet̃, ſi nõ opponit.
& iſta ſecunda limitatio no.ad hunc tex.¶Aliquando & ſexto
pars opponit,& probat, tunc non valeret poſtea proceſſus, vt
hic, & d.c. ſi duobus. limita niſi hoc obſtante pronunciaret ſe
competentem,& pars non appellaret,vt dixit no.Inn.in c.2.ſ̃.
de dila.& in c.j.de off.del.in 6.& in c.ſuper lr̃is.de reſcrip. no-
ta bene prædicta ad intellectum,ſeu intelligẽtiam neceſſariam
huius tex.quia Doc.nihil dicunt de his.& vide plenius ꝑ Imo.
in d.c.cæterum.in 8.& 9.col.& per Gemi.& Pe.de Anch.j̃.c.j.
§.ex parte.de conceſſ.præb.in 6. ¶Aliquando Papa non aduo-
cat cauſam ad ſe directe, ſed indirecte, & in conſequẽtiam,pu
ta cauſam pendentem coram vno iudice committit alteri per
ſecundas literas.tunc regulariter valeret proceſſus virtute pri
mi reſcripti ante notitiam ſecundi, vt in d.c.audita. & plenius
per Doc.in c.cæterum.¶Secundo querit̃,pone ꝙ Papa non ad
7 uocat † cauſam ad ſe , ſed tamen incipit cognoſcere de cauſa
pendente coram inferiori inter ipſas partes, an valebit expoſt
proceſſus agitatus corã inferiore in illa cã.Inn. ſing.in c.cũ M.
de conſti. in vlt. gl. tenet ꝙ non, quia ſatis cenſetur Papa cãm
a ad ſe reuocare [a],ſi cępit de illa cauſa cognoſcere, & ideo infe-
rior non poteſt ammodo ſe intromittere. ſ̃.de offi. del.licet.j.
q.6.c. quamuis . intelligit Inn. hoc verum quo ad ipſas partes
litigantes : ſecus quo ad tertium . vnde valeret iudicium inter
vnum ex litigantibus, & alium tertium coram inferiore ſuper
ea re: licet Papa inter ipſas partes de illa cauſa cognoſcere in-
cœperit, quia non extendit̃ talis inhibitio quo ad tertium . ita
tex.no.in c.Romana.§.in alium.eo.ti.in 6.& ita debet limita-
ri,& intelligi d.c.licet, & d.c.quãuis.ſ̃m Inn.in d.c.cum M. di-
centem ſecus eſſe,ſi Papa expreſſe cauſam ad ſe reuocaſſet:tũc
enim tam quo ad partes,quàm quo ad tertiũ, & ſic quo ad om
nes intelligitur facta reuocatio, quod no.ſing.ad huius tex.in-
telligentiam,& ampliationem.& ita ſequũtur D.Ant. & Imo.
in d.c.cum M.in 8.char.¶Tertio quæritur,an Papa poſsit cãm
8 pendentem†coram inferiore aduocare ad ſe.eſt tex.no.hic,ꝙ
9 ſic. ſed quid in legato † de latere.dic ꝙ cauſa pendente coram
eius delegato poſſet. d.l. iudicium ſoluit̃.ſed pendente coram
alio ordinario non poteſt.ratio quia legatus concurrit in iuriſ
dictione cum quolibet ordinario ſuę prouincię qualiſcunq;
ſit,ſiue Patriarcha, Archiepiſcopus,epiſcopus,vel inferior or-
dinario.& ita dicit Spe.ti.de leg.§.nunc oſtendendum.ver.pręmiſſa.& ver.legatis.vnde eſt locus pręoccupationi inter eos.c.
ſi a ſede.de pręb.lib.6.& per gl.j̃.eo.c.vt debitus. ſi ergo cauſa
eſt cœpta coram ordinario,& pręoccupata iuriſdictio,non po
teſt legatus de latere cauſam illam ad ſe vocare,& compellere
partes ad litigandum coram ſe.ita tex. 11.q.j.peruenit.& ita te
net Panor. in c.j. ſupra.de off. leg.col. 2. ita etiam tenet Gem.
in c. j. de foro compet. in 6. quod eſt menti tenendum ad de-
10 clarationem huius tex.¶Vltimo,an† archiepiſcopus,vel epiſ-
copus poſsit cauſam pendentem coram inferiore ſibi ſubdito
ad ſe aduocare . dic ꝙ non , ex quo eſt locus pręuentioni inter
eos,quia concurrunt in iuriſdictione, vt in c.cum ab eccleſia-
rum.& in c.paſtoralis.in prin.cum ibi no.de off.ord.vnde ſi cã
primo eſt cœpta coram abbate, vel archidi. ſubdito epiſcopo,
nõ poteſt epiſcopus illam cauſam ad ſe aduocare,vel ſe intro-
mittere,cum ſit pręoccupata iuriſdictio.de fo.compet.c.pe.&
ita voluit Arch.11.q.j.de perſona.idem etiam tenet Imo.in d.
c.paſtoralis.col.2. in fi. vbi tamen hoc limitat, niſi iuriſdictio
eſſet eadem,puta epiſcopi , & vicarij . tunc.n.poſſet epiſcopus
cauſam cœptam coram vicario ad ſe aduocare , & prohibere,
ꝙ vicarius non intromittat ſe in illa.arg.d.l.iudicium ſoluitur.
& dic vt ſ̃.in 3.no.vbi de hoc.& tene menti pręedicta neceſſaria
ad intelligentiam huius ſing. decre. quia vltra Doc.hic,adde
ea quę ſunt dicta ſ̃.in j.q.in 4.& 5.caſu,quãdo Princeps aduo-
11 cat cauſam ad ſe,†an valeat proceſſus inferioris ante notitiam
reuocationis , vel poſt, ſi procedat de conſenſu partium taci-
to,vel expreſſo.nam pro dictis ibi facit,qđ no.Bar.in l.ad Prin-
cipẽ.ff.eo.ti.ꝙ licet cã ſit delata ad ſuperiorẽ per relationẽ,va-
lebit tamẽ ꝓceſſus de conſenſu partium factus pendẽte relatio
ne.ſed in contrarium fac.d.c.licet.de offi. del.& ibi ꝑ Imo.ad-
ducẽtẽ no.tex.in c.bonę.ver.nec nocebat.ſ̃.de poſt. pręla.vbi
quando electio , vel poſtulatio eſt p̃ſentata ſuperiori non poſ-
ſunt partes variare,& abſq; ſuperiore procedere, vnde electio
ne pręſentata ſuperiori non valeret ꝓceſſus etiam de conſen-
ſu partium coram inferiore, ſ̃m Imo.in d.c.licet. per tex.in d.
c.bonę.ex quibus videret̃, ꝙ ſi Papa aduocauit cãm ad ſe cum
ſit plus,quàm relationẽ eſſe ad eum pręſentatam,vt hic in tex.
& patet ex ſe,quia eſt expreſſa reuocatio iuriſdictionis iudicis
inferioris in illa cauſa,ꝙ etiam de conſenſu partium non vale
ret ꝓceſſus coram inferiore, ne ſic contrarium faciẽdo videan
tur partes illudere ſuperiori,vt d.c.bonę.& ibi ꝑ Panor. & per
Imo.in d.c.licet.nõ ob.c.audita.q̃a ibi nõ erat directa reuoca
tio,ſed indirecta ꝑ ſecũdas literas.tñ cogita, q̃a Doc.ĩ d.c. cęte
rũ. aliud in hoc tenent vt ſ̃.eſt dictũ,licet nõ allegẽt tex.in d.c.
bonæ. quod fortius habet locũ in electione,vel poſtulatione,
vbi non licet variare ꝑꝑ illuſionẽ.cle.j.de renun. ſed tamẽ tex.
fundat ſe poſtquam electio eſt pręſentata , ne ſic illudat̃ ſupe-
riori.facit d.c.eccleſia.el 2.in prin.ſ̃.vt li.pend.¶Poſtremo q̃ri
12 tur,Papa delegauit†cauſam vni ſub nomine ꝓprio,deinde de-
legatus eſt mortuus , vtrum ordinarius poſsit ſe intromittere
de illa cauſa.Bal.ſing.in l.ſi vt ꝓponis.la j.C.quomodo,& quã
do iud. col. pen. dicit,ꝙ non,quia licet delegatus ſit mortuus,
& delegatio ſit conſumpta, tamẽ ſolus Papa habet de illa cau-
ſa cognoſcere, & diſponere. allegat ad hoc Arch. 28. q.9.§. his
ita.in apoſtilla,quę inci.Adde.ibi, quia cauſa,quę ſemel intrat
b in curia Romana, nunquã exit de curia,niſi Princeps deleget[b]
alteri, vel remittat cauſam ad epiſcopum ordinarium. quod ẽ
no.ſ̃m Bal.ibi , adducentẽ illum tex. vbi ſi delegatus a pręſide
nulliter ſentẽtiauit,cã nõ redit ad ordinariũ, ſed ad ipſum p̃ſi-
dẽtẽ,qui cãm ipſam iterum delegabit. & ita ſequit̃ Sal.in d.l.ſi
vt ꝓponis.& Imo.in l.ſi expreſsim.col.vlt.in princ.ff.de appel.
ſed tu ꝓ hac determinatione adducas tex. ad hoc ſing.ĩ c. paſto
ralis.§.j.de off. or. vbi ſi Papa cãm ſpectãtẽ ad ordinariũ alteri
delegauit, & delegatus proceſsit in cauſa, & in contmaciam
partis miſit ĩ poſſeſsionẽ,vel excõicauit,licet poſtea delegatus
moriat̃,nõ tamẽ põt ordinarius ſe de illa cã intromittere,nec
abſoluere excõicatũ cũ abſolutio ſpectet ad Papã đlegãtẽ.nec
poterit ꝑ ordinariũ recupare poſſeſsionẽ amiſſã,q̃a ex quo Pa
pa ſemel illã cãm delegauit,nõ redijt vlterius ptãs ad ordĩariũ.
& ita tex.ibi ſing.ꝓ quo fa.ĩ ſiſ̃i, q̃a qñ Papa ſemel reſeruauit ſi
bi collationẽ alicuius bñficij, ꝙ nõ redit ptãs ꝯferẽdi ad ordi-
nariũ quouſq; ꝓuiſio illius bñficij virtute reſeruationis habuit
effectũ.de quo tamẽ ꝑ In.& Io. An.ĩ c.inter dilectos. de exceſ.
p̃l.& ꝑ gl.& Doc.ĩ c.ſi eo tp̃e.de ele.in 6.& in c.cũ Vintoniẽſis.
de ele.Sal.tamẽ ĩ d.l.ſi vt ꝓponis.limitat dictũ Bal.ꝓcedere qñ
delegatus deceſsit re nõ integra . al's ſi re integra , vr̃ ꝙ redeat
ptãs ad ordinarium ꝑ id qđ hr̃ in d.l.ſi vt ꝓponis.ſed in hoc di-
cit Imo.in d.l.ſi expreſsim. in fi. eſſe ſeruandum ſtylum curię,
quando de illo conſtaret,vt in c.quam graui.de cri.fal. ſemper
enim in pręedictis debet ſeruari ſtylus Romanę curię , vt in c.
cum M.& c.ex literis.de cõſti.ſed ceſſante ſtylo,iuriſdictio de-
legati

ADDITIONES.

a ¶Papa cognoſcendo de cauſa pendente coram inferiore , cenſetur illam ad ſe aduocare. Adde Panor. omnino in c.cum M.Ferr.de conſti.pen.& fin.col.& Modernos ibi.

b ¶Mortuo delegato Papæ, cauſa non reuertitur ad ordinarium , ſed ad Papam. Et ſic habes,quod ex quo cauſa eſt in curia, non exit curiam, niſi Papa deleget,ꝙ eſt not.Adde Pet.de Anch.conſi. 57.incip. circumſcriptis re.& facit ꝙ no.Bal.in c.j.§.ad hęc. de pace iur.fir.

legati Papæ pōt præueniri ab ordinario re integra, anteq̄ literæ ſint præſentatæ iudici.delegato.vnde ſi citatus corā ordinario excipit ꝙ Papa primo illā cām delegauit alteri & cōmiſit nō audit. imputet enim ſibi impetrans ex quo prius delegato literas nō præſentauit ēt ſi fuit impeditus ꝙ præſentare nō potuiſſet etiā ſi ſit delegatus qui velit ꝓcedere.quāto magis ſi res integra deceſſerit.& ita ampliari debet quod dicebat Saly.ſ.& ita de his eſt tex. in c. vt debitus. j. eo. vbi vide dicta in quinto not.tene mēti prædicta, quia nullibi ita plenè tacta inuenies.

SVMMARIVM.

1 *In reſcripto appellationis nomen iudicis a quo neceſſario non debet nominari ſed ſecus de iudice ad quem, quia debet eſſe certus.*
2 *Terminus iuris appellationis proſequendæ qualis ſit & quando incipiat & an & per quem poſſit abbreuiari.*
3 *In cauſis beneficialibus matrimonialibus & vbi agatur de intereſſe publico vel de periculo, iudex poteſt ſupplere ex officio.*
4 *Vbi verſatur publica vtilitas poteſt iudex procedere ēt inuitis partibus.*
5 *Vide ibi ſingularem limitationem ad auth. qui ſemel. C. quomodo & quando iud.*
6 *Quare appellans poteſt ſibi ipſi abbreuiare terminū iuris & quare hoc non poſſit appellatus.*
7 *An valeat reſcriptum ſi non fiat mentio de appellatione ſua vel aduerſarij ſiue ſit iudicialis vel extraiudicialis appellatio.*
8 *An valeat reſcriptum ſuper appellatione a diffinitiua ſi non fiat mentio de cauſa grauaminis ipſius appellationis & quid in appellatione ab interlocutoria.*
9 *Vbi appellatio eſſet deſerta aut appellationi renunciatum vel ſi eſſet caſus in quo non poſſet appellari valeret impetratio nulla facta mentione de impetratione.*
10 *Reſcriptum impetratum ſuper appellatione eſt ſurreptitium niſi fiat mentio de termino aſſignato ab homine in appellatione.*
11 *Nota differentiam inter terminum hominis, & terminum iuris.*
12 *Quando appellatur, & impetratur iudex in curia ad quem eſt appellatum, valet reſcriptum, & impetratio etiam ante terminum, nulla facta mentione de termino.*

CAP. LVII.

OBlatæ nobis. Si terminū appellationis proſequēdo ſtatutū ab hoīe altera pars præuenit eo tacito impetrādo literas literę non valēt: pars vero appellata pōt terminum iuris præuenire dūmodo nimium nō præcurrat, & vbi ex dilatione imminet periculum ēt neutra partium proſequēte pōt iudex appellationis ſupplere compellendo partes ad proſecutionē. h.d. primo ponitur conſultatio. Secundo reſponſio ibi, licet igitur. quæ diſtinguit, & ſm membrum diſtinctum ibi, ſi vero. in tertia inſtruit iudicem ibi, ſuperior. in quarta concludit ad
1 caſum propoſitum ibi, ex his igitur. ¶ †No. primo ibi, iudices. & tene menti ꝙ in impetratione reſcripti ſuper appellatione nō eſt neceſſe facere mentionem de nomine iudicis, qui tulit ſnīam a qua appellatur, ſed ſatis eſt dicere in genere ꝙ iudices quibus cā non fuit cōmiſſa, ſnīam tulerunt &c. & ita reſidet Spe. eo. titu. §. de off. ver. antepe. pro quo optimus tex. hic ſm Doc. iudex aūt ad quē bene debet eſſe certus & nominatus, vt vide in l. j. §. libelli. ff. eo. ti. & per glo. in c. is cui. de off. del. in 6. ¶Scđo no. ꝙ cū hic ponanť, vt diuerſa, delatio appellationis & aſſignatio termini, ꝙ per aſſignationē termini nō videatur iudex a quo deferre appellationi, pro quo tex. in c. j. eo. ti. in 6. quid aūt ſi diceret in actis, quā appellationē iudex benigne recepit, an cēſeať deferre. Spe. eo. ti. §. nunc breuiter. in fi. cōcludit ꝙ nō, licet referat alios ꝯrium tenere qđ magis placet Panor. hic per tex. in c. ſæpe. ſ. eo. vbi vide de hoc plenius. & per Arch. & Io. An. in c. cū appellationibus. eo. ti. in 6. Tertio no. ꝙ tā appellans q̄ appellatus pōt impetrare iudicē ſuper appellatione proſequenda. appellās. n. debet impetrare ſuper cōfirmatione ſuæ ſnīæ & facere mentionē de appellatione aduerſæ partis. alias literæ eſſent ſurreptitię, vt in cap. ex parte ſ. de reſcri. de quo in gl. appellans vero debet impetrare ſuper reuocatione ſentētiæ, vt hic in tex. & an procedāt libelli directè ꝯrij. vide per Inn. in c. cum cōtingat. de off. deleg. per Ang. in l. in tribus. ff. de iudi. & in l. ſi inter me & te. ff. de excep. rei iud.
2 ¶†Quarto no. ꝙ terminus iuris appellationis proſequendæ eſt annus & ex cā bienniū. ſic. ſ. eo. c. cū ſit. & c. ex rōne. & incipit iſte annus nō a die ſnīę ſed a die appellationis interpoſitę,
a vt per gl. ord. in cle. ſicut, eo. ti. & iſte terminus [a] iuris pōt abbreuiari tā per appellantē, vt hic, & in d. c. ſæpe. q̄ ēt per iudicē a quo vt hic & in d. c. cū ſit. an aūt poſſit prorogari, vide in d. c. cum ſit. & in c. perſonas. ſ. eo. ¶Quinto no. in ver. ſi vero nō ſit aliquis, & c. optimum tex. ꝙ terminus iuris nō poſſit reſtringi per appellatum ſed duntaxat per appellantem vel iudicem. vnde licet appellans poſſit ſibi præfigere terminum ad appellationem proſequendam, vt in d. c. ſæpe. non tamē poterit appellatus cū hoc ſolū fieri poſſit a iudice a quo vel ab appellante ipſo. nō ergo poterit appellatus præfigere vel facere abbreuiare terminum appellanti. & ita hic notant Doc. hunc tex. & ita Panor. hic col. 2. ita ēt tenent Do. de Ro. per hunc tex. deciſ. 204. quæ incipit, Item ꝙ appellatus. & idem tenet Spec. eo. ti. §. qualiter. ver. hoc aūt. de quo articulo vide plene dicta in c. ſæpe. ſ. eo. ¶Sexto no. plures notabi. regulas ex hoc tex. in materia appellationis. ¶Prima regula eſt quòd vbi eſt terminus ſtatutus ab homine, & ſic aut ab appellante aut a iudice a quo, neutra partium poteſt præuenire hunc terminum impetrando literas ſuper appellatione hoc tacito. de quo in gloſ. ¶Secunda regula eſt, ꝙ vbi terminus non fuit præfixus poteſt appellans quandocunque proſequi appellationem & literas impetrare, duntamē ſit infra terminum iuris nec fuerit legitimè præuentus per appellantem. ſed ipſe appellatus non poteſt proſequi appellationem quandocunque vel impetrare, quia non poteſt nimium præcurrere, & coarctare appellantem, vt hic in tex. de quo infra. ¶Tertia regula eſt, quia appellans ipſe non impetrauit iudicem. ſi tamen impetrauerit ipſe appellatus cogitur appellās proſequi coram illo, niſi ex legitima cauſa poſſit eum recuſare. & ſic poterit appellans proſequi eius appellationē coram iudicibus impetratis ſuper confirmatione ſententiæ per ipſum appellatū. ex quo infertur ꝙ iudex delegatus ſuper confirmatione ſnīæ pōt illā infirmare ſi viderit illā infirmandam. ita tex. hic, ſicut alias dicitur de iudice delegato ſuper nullitate ꝙ poterit cōfirmare. C. de accu. l. 4. diceť plene in c. dilecto. j. eo. ¶Quarta & vltima regula eſt ꝙ appellante non proſequente pōt tamen ipſe appellatus proſequi appellationem. Concor. auth. ei qui. C. de temp. app. & dic, vt eſt dictum in d. c. ſæpe. ¶Septimo no. in ver. ſuperior quoq; iudex. qđ licet iudex a quo poſſit abbreuiare terminū appellanti & aſſignare ſibi minorem terminū ad proſequendum appellationē, vt d. c. perſonas. & c. cū ſit. ſ. eo. licèt nō poſſit aſſignare terminū minorem ad finiendā appellationem, aut ꝙ appellans j. breuius tempus ab appellatione recedat. ita tex. no. in c. ex inſinuatione. ſ. eo. vbi vide dicta de hoc. & ita tenet do. Floren. in d. cle. ſicut, eo. tit. q. 3. in fi. tamen ipſe iudex ad quē bene poteſt accelerare & compellere appellantem ad proſequendum & finiendum cām appellationis quādo cauſa eſt talis quæ deſiderat celeritatem, puta quia verſatur publicū intereſſe aut nimium periculum animarum propter vacationē eccleſiæ vel ex alia ſimili cauſa, pōt iudex imo debet ex officio
3 ſupplere in huiuſmodi cauſis. ita tex. hic valde no. ad hoc. †ꝙ
autem in beneficialibus cauſis iudex debeat ex officio ſupplere eſt tex. in c. cum nobis olim, ſupra de electio. & hic glo. & licet in tex. ſolum dicatur in cauſa electionis, tamen hoc procedit in omni cauſa in qua iudex videret ex dilatione periculū imminere, puta ſi agitur de intereſſe publico & ꝓuiſione eccleſiarum ſecundū Io. An. & idem ſi ageretur de matrimonio carnali ſm Goffre. & idem in alijs cauſis deſiderantibus celeritatem. ar. l. j. ff. de dam. infec. & l. j. §. ſed excipiuntur. ff. de ferijs ſm Goffre. & Ioā. An. quod intelligit do. Ant. & Imo. hic
4 col. 3. quādo verſatur †publica vtilitas, quo caſu pōt iudex pro
cedere ēt inuitis partibus. ita tex. hic no. ſm Bal. alias ſi ſolum verſatur priuata vtilitas non poſſet inuitis partibus. arg. regulæ, indultū. 51. diſt. & hoc eſt verū inuitis ambabus partibus ꝑ no. in cle. ſæpe. in fi. de ver. ſig. ſed altera proſequente quando cā deſiderat celeritatē ſicut eſt in caſibus de quibus. ſ. & in d. §. ſed excipiunť. vř ꝙ poſſit etiā inuito appellante, & ita vř hic velle Panor. in fi. ar. c. licet. ſ. de ferijs. & in c. fi. ſ. de iud. quod tene menti. ¶Vltimo no. a cōtrario ſenſu huius tex. ꝙ vbi verſatur ſolū priuata vtilitas & priuatū intereſſe, nō poſſit iudex ad quem etiam ad petitionem appellati cogere appellantem ad proſecutionem appellationis, cum appellatus nō poſſit nimiū præcurrere, & præuenire appellantem, & ita tex. hic. & ratio differētiæ quare iudex a quo pōt abbreuiare terminū iuris & cogere appellantē ad proſequendū, vt d. c. cum ſit, & iudex ad quē hoc nō pōt facere, quia iudici a quo fit prȩiudicium cū ſuſpendať eius iuriſdictio ꝑ appellationē. ideo intereſt ſua vt no. gl. in d. c. cū ſit. ſecus in iudice ad quē cui non fit præiudiciū. iō eſt ꝙ niſi cā deſideret celeritatē nō pōt abbreuiare terminū iuris, vt hic, & ar. d. regulæ, indultū. de quo j. ¶In glo. in verſi. ꝓrogari, in fi. an ſecūdus annus indulgeatur ipſo iure, vel ope reſtitutionis ꝓrogetur. dic vt plene eſt dictū in c. ex rōne. ſ. eo. ¶In gl. in ver. pars appellata, in fi. glo. tangit hic tres difficultates cōcernētes neceſſaria ad intelligētiā huius tex. ¶Prima eſt quādo nullus terminus eſt ſtatutus ab hoīe, an poſſit appellās qñcūq; vellet proſequi appellationē. j. terminū iuris & hic

ADDITIO.

a ¶Circa terminos qui aſſignantur appellanti, adde hic dicta in c. perſonas & in c. cum ſit. ſupra eo.

hic concludit gl.ꝙ ſic, & bene cum ſibi indulgeaẽ annus ad ꝓ-
ſequen lum,vt d.c.cum ſit.¶Secũda quid de appellato.¶Ter-
tia, qñ ſit, ꝙ valeat impetratio per appellantem, vel appella-
tum pendente termino hoĩs, & an poſsit terminus præueniri
per impetrantem.¶Circa ſecundam, an poſsit appellatus quã
doq; inuito, vel negligente appellante proſequi appellationẽ.
Inn.in d.c.ex rõne.refert opiniones.¶Prima opi.eſt,ꝙ ſit arbi
trarium.& hanc tenet Iac.de But.in d.auth.ei,qui.C.de temp.
app.& hæc opi. eſt vera in puncto iuris, de quo j. cum.n.hic in
tex.dicaẽ, ꝙ appellatus non põt nimium præcurrere, qñ dicaẽ
nimium,cum non ſit a iure determinatum. ergo arbitrio iudi
cis relinquiẽ.ff.de iure delib.l.j.ſ.de off.deleg.c.de cauſis.¶Se
cunda fuit,ꝙ non ſit arbitrarium,ex quo tp̃s eſt a iure determi-
natum. teneẽ.n. appellatus expectare vſq; ad vltimum mẽſem
ſecundi fatalis,vt in d.auth.ei,qui.canonizata.2.q.6.appellato
re.& eadem eſt rõ, ꝙ hoc poſsit in vltimo mẽſe primi anni,ſm
Io.An.in d.c.ex rõne.¶Tertia fuit opi.Bar.in d.auth.ei,qui.ꝙ
aut appellatus vult incontinenti proſequi citato appellãte, &
poterit per tex.in l.fi.§.illud.C.de temp.app. aut vult procede-
re in curia,ad quam ꝯ appellatum ipſo appellãte aliter non ci-
tato,& non poterit.& ita non procedat d.auth.ei, qui. & hanc
opi.Bar.ſequiẽ Panor.hic,circa fi. de quo j. ¶Quarta fuit opi.
Iac.de Belu.in auth.de his,qui ingre.ad appellãdum.ſ.ꝙ in pri
mo anno poſsit appellatus qñcunq; incipere, & proſequi inui
to appellante.& ita procedat tex.in d.§.illud.ſed in ſecũdo an-
no ſolum poſsit in vltimo mẽſe.& ita procedit tex.ibi.& d.au-
then.ei,qui.& ſic euitaẽ iurium correctio,quia §.illud.remane
bit incorrectus,cum tex.de his,qui ingre.ad appel.in §.ſi vero.
dicat nihil corrigi de alijs legibus, & tẽporibus. ¶Quinta fuit
opi.quam refert Inn.in d. c. ex rõne. ꝙ aut ipſe appellans iam
incepit cãm appellationis proſequi per citationem,tunc pote
rit appellatus proſequi,& cogere appellantem ad proſequen-
dum.arg.auth.qui ſemel.C.qũo,& qñ iud.ſed Inn.in d.c.ex rõ
ne.improbat hanc opi.per tex.in d.auth.de his,qui ingre.ad ap
pel.§.quia.n.vbi dẽ,ꝙ ẽt ſi in medio cãę appellans deſtiterit de
bet tñ ipſe appellatus vltimum menſem expectare,vt poſsit pe
tere confirmationem ſñiæ.Non obſt.d.auth.qui ſemel.quæ lo
quiẽ in cã principali.ſecus in cã appellationis,vbi probaẽ ſtatu
tum tempus determinatum vltimi menſis ipſi appellato nõ in
cã principali,ſm Inn.& ita reſidet ibi Io.An.D.An.& Imo.in-
telligentes tñ hoc verum, qñ appellans ipſe non proſequereẽ.
aliàs appellante proſequente poterit appellatus inſtare,& pete
re,ꝙ ſua ſñia confirmeẽ,vt per Im.in d.c.ex rõne.col.16.quod
eſt menti tenendum,quia eſt ſingu.limitatio ad d.auth.qui ſe-
mel.vt ſic non habeat locum in cã appellationis. ¶Sed aduer-
te primo,quia cum ſecunda opi.ſ.tenet Fe. Inn.Io.An. D.An
to.& Imo.in d.c.ex rõne. & idem D.Ant. & Imo. in c.ſæpe. ſ.
eo.in fi.& roboraẽ hæc opi.multis rõnibus. ¶Primo,quia ap-
pellanti daẽ annus ad proſequendum,vt d.c. cum ſit.ergo hoc
tempus, ſiue beneficium ſibi a iure indultum non eſt auferen-
dum,vt in d.reg.indultum.¶Secundo,quia pendente hac dila
tione debet conquieſcere officium iudicis, & partis. C.de di-
la.l.ſiue pars.j.eo.c.ſignante. ¶Tertio,quia appellans tẽdit ad
infirmandam ſñiam, & põt de nouo ſupplere probationes, q̃a
quod non eſt probatum probabo, vt in c.cum Ioannes. de fi.
inſtru.& l.per hanc.C.de temp.app. & forte appellans non ha-
bet illas in promptu, vel forte non eſt adhuc potens ad expen-
ſas:iniquum.n.foret, ꝙ appellatus poſſet qñcũq; cogere appel
lantem ad proſequendum,& finiendum.ſic.n.eſſet ſupplanta-
re appellantẽ ꝯ rõnem huius tex.¶Quarto,quia licet appellãs
6 poſsit ſibijpſi terminum iuris † abbreuiare, vt d.c.ſæpe.hoc tñ
non põt appellatus,vt ibi,& hic, ex quo non tractaẽ de eius fa-
uore,cum iſte annus indulgeaẽ in fauorem appellantis: debet
ergo appellatus expectare vltimum menſem,cum j.illud tem-
pus ius arbitreẽ oẽm cãm poſſe expediri ex parte appellati, ex
quo ipſe non aliud petit, niſi confirmationem ſuæ ſñiæ. & his
rõnibus vẽ hæc opi.cõiter approbata a Doc. vt ſ. quam etiam
tenet Inn.in d.c.ſæpe.in fi.& vẽ ẽt ſequi Arch.2.q.6. appellato
re.licet Spe.ti.2.de app.§.tunc breuiter tranſeũdo.referat opi.
& non firmet ſe.licet ergo tex.in d.aut.ei,qui.& in corpore lo-
quaẽ de vltimo menſe ſecundi fatalis, tñ eadem eſt rõ in vlti-
mo mẽſe primi anni,vt ſ.per Inno.¶Secundo aduerte ad opi.
Bar.de quo ſ. quia non vẽ vera. nunquam.n.põt procedi ſine
citatione partis,niſi qñ appellans ſtatuit ſibi terminum,& fuit
approbatus a iudice, quo caſu habet vim peremptoriæ citatio
nis,vt d.c.ſæpe.in alijs caſibus licet poſsit procedi abſente par
te.tñ intelligiẽ legitime citata, vt eſt dictum in c.ſæpe. & diceẽ
j.eo.c.interpoſita.vñ diſtinctio Bar.non procedit.ſolum eſt ſpe
ciale in caſu d.c.ſæpe. & in c.j.eo.tit. in 6.& c.j.de elec.eo.li.ſ.
in cauſis beneficialibus.& iõ Ang.in d.auth.ei, qui, improbat
opi.Bar.& dicit,ꝙ neſcit quis ſibi reuelauerit. ſed Panor.addu
cit hic quatuor motiua pro opi.Bar. ¶Primo, quia nõ dicitur
appellans ſupplantari,ſi appellatus proſequitur,nam ſi nõ ha-
bet probationes paratas, vel ſint in longinquis partibus, pote-
rit appellans comparere,& petere dilationes.¶Secundo,quia
ſolum tex.hic ponderat,ꝙ appellatus non præcurrat nimium.
non ergo tenetur expectare vltimum menſem, quia tex. hoc
dixiſſet.facile.n.fuiſſet exprimere.l.j.§. ſin autem ad deficiẽtis.
C.de cad.tol.j.de deci.c.ad audientiam. ſatis eſt ergo,ꝙ nimiũ
non præcurrat. ¶Tertio probatur hic per locũ a ſpeciali, quia
ſolum improbatur impetratio nimium præcurrendo.ergo ap
pellatus volens abſque impetratione agere coram iudice, quẽ
ipſe appellans eligere poterit.¶Quarto ad idem tex.ibi,maxi-
me ſi ex dilatione &c.qui aperte ſentit, ꝙ non tenetur expecta
re vſq; ad vltimum menſem.¶Sed certe hæc motiua non ob-
ſtant,nam primum tollitur, quia ſatis ſupplantaretur appellãs
ad comparendum, eo quia forte iudex non prorogaret termi
num.ſ.de dila.c.j.& obſtant dictis motiuis.j. ij. & iij. rationes
ſ.adductæ pro opi.2.Inn.quas hic repete.¶Non obſt.ꝙ tex.ni
hil dixit de vltimo mẽſe,quia ſatis eſt,ꝙ hoc dicatur per alia iu
ra.l.non eſt nouum.ff.de legi. cum alijs ſimil. ¶Non obſt.ter-
tium motiuum,quia licet non poſsit recuſare iudicem, quem
elegit,tamen debet habere dilationem ſibi a iure indultam, vt
in authen.offeratur.C.de lit.conteſt.& auth.& conſequenter.
C.de ſent.¶Non obſt. vltimum motiuum, quia non dicit tex.
hic,ꝙ poſsit appellatus incontinenti,prout voluit Bar.imò di
cit contrarium,nec etiam dicit tex.hic,quo tẽpore agere poſ-
ſit.vnde non facit pro opi. Bar. ¶Tertio, & vltimo aduerte ad
primam opi.de qua ſ. quia in puncto iuris videtur vera, quam
etiam ſequitur Ang.in d.auth.ei,qui. per hunc tex. ad hoc val-
de ſingu.dicit.n.hic, ꝙ appellatus infra terminum iuris poteſt
impetrare, dummodo nimium non præcurrat. ergo loquitur
tex.hic ante vltimum menſem,quia in vltimo mẽſe poſſet age
re,& impetrare,& non eſſet nimium pręcurrere,poſtea ſubdit
tex.ꝙ ſi appellans voluerit agere, oportebit ſub iudice impe-
trato.poſtea ſubdit tex.ꝙ ſi appellatus agere voluit,poterit &c.
oportet ergo intelligere eo caſu, quo appellans ipſe non vel-
let, quia de appellante agere volente primo loquitur tex.hic,
ſed eo caſu, quo appellans nolet. ſubdit tex.hic, ꝙ poterit ap-
pellatus proſequi.& ſic eſt hic tex.ſing.ꝙ eo caſu,quo appella-
tus præuenit terminum iuris,dummodo non nimium,poterit
agere, & proſequi inuito adpellante. & ſic oportet intelligere
hunc tex.ante vltimum menſem, quia in vltimo non eſſet pre
currere. ſed hic preſupponitur, ꝙ poſsit pręcurrere, licet non
nimium:nam hoc aduerbium,nimium,eſt aduerbium quanti
tatis. & ſic preſupponit poſitiuum in termino.l. vbi autem nõ
apparet.ff.de verb.obl.permittit ergo tex. ꝙ poſsit pręcurrere
terminum iuris in quantitate temporis,licet non nimium.ve-
rum quia hoc tp̃s quando ſit nimium, nõ eſt,hic declaratum,
relinquitur arbitrio iudicis,vt ſ. ¶Non obſt.ꝙ tex dicit,maxi-
me.quia certe iſta dictio maxime,proprie ſumpta implicat.Ita
gl.ord.in c.ad extirpandas.ſ.de fil.presb.vnde implicat,ꝙ etiã
ſi ex dilatione non immineret periculum,hoc poſsit:& ſic non
debet exponi maxime, pro tantum, quia ſtaret impropriè, vt
per glo.in d.c. ad extirpandas. & improprietates ſunt fugien-
dę.j.de verb.ſign.c.fi.ff.de leg.3. l.non aliter.Item ſi acciperetur pro tantum, eodem modo procedit prima opinio, de qua
ſ.pone, ꝙ appellatus proſequens allegat damnum, & pericu-
lum dilationis, appellans proſequens hic negat:certe arbitrio
iudicis relinquitur, cum hic non determinetur, vt d.c.de cau-
ſis.& facit c.j.ſ. de dila. quare ex his videtur tenẽda prima opi.
ſ. per hunc tex.nam per ſecundam opin.ſ.inſurgit correctio iu
rium.d.l.fi.§.illud.cum tex. in corpore vnde ſumitur d.auth.ei
qui. videlicet ĩ §.ſi verò dicat, ꝙ nihil corrigaẽ de alijs legibus,
& temporibus. ¶Non obſt.tex. in d.authen. de his, qui ingre.
ad appell.§. quia enim. nam procedit quando appellatus vel-
let nimium coarctare appellantem,aliàs non tenetur expecta-
re vltimum mẽſem. & ita ſit tex.hic, & per hunc modum iura
reducantur ad concordiam.de ele.c.cum expediat.lib.6.C.de
inoff.doti.l.j.ff.de leg.nam & poſteriores.per glo.no.in l.ſcien
dum.in princ.ff.qui ſatiſd.cog.& in auth. de hęre.ab inteſt.ve.
in ver.vacantibus.& ideo poſſet dici,ꝙ ſi appellatus vellet age
a re ante ſex mẽſes non poſsit[a],quia diceret nimium pręcurre-
re.arg.l.properandũ.§.j.C. de iud.in prima cauſa actore abſen
te poſt litẽ conteſt. non poterit reus inſtare circa expeditionẽ,
niſi ĩ vltimo ſemeſtri. bene facit l.nemo. C.de tẽp.app.vbi dẽ,
ꝙ eſt in culpa,q paſſus ẽ labi dimidiã partẽ termini. & ita Bal.
in addi.Spe.eo.ti.de app.in 9.char.in ver.in culpa ẽ.poſt ſeme-
ſtre autem,an dicaẽ appellatus nimium præcurrere, vel nõ,iu-
dicis

ADDITIO.

a ¶Appellatus poteſt in vltimo ſemeſtri proſequi appel.inuito appellante. Adde quod appellatus poteſt vti beneficio appellat.inuito appellante, vt per Alex. conſ.36.viſo themate,fin.col.in 4.vol.

dicis arbitrio relinquit, vt ſ.a quo iudice ſi male arbitraret, po terit appellari, vt per gl.ord.in c.ſup lřis.j.de accu.& in l.ſi qua pœna.& ibi per Bar.ff.de ver.ſig.& tene menti prędicta, quia ſę pe in practica occurrũt. ¶Quarto aduerte eo caſu, quo appella tus nimium præcurreret, puta impetrauit in termino iuris, vel in termino hoīs fcã mentione de termino, an poſsit appellans ad petitionem appellati cogi per iudicem ad quem, ad proſe quendum. Spe.eo.ti.§.nunc breuiter. ver.ſed pone præfixus. te net ꝙ nõ, per d.regulam, indultum. cuius dictum limitat Pan. in c.perſonas.eo.ti.col.4.niſi ſit talis cã, quæ deſideret celerita tem: tunc.n.poſſet, vt eſt tex.hic, & dic vt ſ.in 7.not.ſubdit Spe. in d.ver.pone. ꝙ licet appellatus non poſsit cogere appellantẽ ad proſequendum nimium ꝑcurrendo, vt ſ.tñ poterit offerre libellum ſuum coram iudice ad quem, in quo ſnĩam pro eo la tam petat confirmari, & ſic indirecte compellit appellantẽ ad proſequendũ.& ita reſidet Panor.in d.c.perſonas. & ſatis hoc fuit de mente D.de Ro.deci.8.in fi.quæ incip. Item fuit dubita tum, vtrum appellatione. ſed certe hoc dictum nõ vr̃ procede re, qa ſi appellãs petijt ſnĩam infirmari nõ dẽt admitti libellus directe ꝯrius, in quo appellatus petat ſnĩam confirmari per di ctum notab.Inn.in c.cũ cõtingat.ſ.de off.del. & ſequit̃ Ang.ĩ l.ſi cũ ambo.ff.de iudi.nam primus libellus appellantis vr̃ præ iudicialis ad ſecũdũ libellum appellati, quia ſnĩa in primo pa reret exceptionem rei iud.in ſecundo.iõ non procedit ſ̃m iu dicium, & obſtaret exceptio litis pendentiæ, quæ obſtat oĩ ca ſu, quo obſtaret ſnĩa ferenda.l.fundũ. & l.fundi.ff.de excep.& ibi Bar. nã cui nocet ſnĩa, nocẽt & acta, & atteſtata, ſ̃m Inn.in c.cãm.el j.ſ.de teſti.iõ tex. in hoc nõ vtitur ſuperuacuis reme dijs.l.ampliorem.C.eo.ti.l.ſi.C.qñ prouo.ſi vero appellatus in cępiſſet agere, tunc ſi nimiũ præcurrit, procedit ſuus libellus, quia appellatus põt tunc petere cõfirmationem ſnĩæ, qñ appel lans nimiũ differret proſecutionem, als̃ nõ põt. caſus eſt hic. qñ aũt dicat̃ nimiũ diferre.dic vt ſ.in j.& ij.intellectu: apparet ergo, ꝙ dictũ Spe.& Pan.hic nõ procedit, & ſ̃m prædicta dẽt ẽt intelligi, qđ no.Ro.in d.deci.8.in fi.amplius dicebat Bal. in d. auth.ei, qui.circa fi.ꝙ licet tp̃s appellationis proſequẽdę, & dif finiendæ nõ poſsit arctari per iudicẽ ad quẽ, prout ẽt tenet ibi Cy.licet gl.pe.in c.cũ olim.ſ.de do.& cõt. ſentiat ꝯriũ.ſed cer te illa gl.& ille tex.hoc nõ probat, prout dicit ibi Pano.in c.pe. & ſi hoc diceret, loquit̃ ille tex.in cauſis bñficialibus, in quib. põt iudex ex officio ſupplere, vt hic in tex. In alijs vero cauſis ſecus, vt eſt dictum ſ.in 7.& 8.notab.ſubdit tñ Bal. in d.auth.ei qui.ꝙ ſi iudici appellationis liqueret de cã, poſſet qñcunq; pñ̃ tibus partibus ferre ſnĩam diffinitiuam per no.in l. is a quo.ff. vt in poſſ.leg.& in l.j.C.quõ, & qñ iud.tu intellige hoc dictum partibus volẽtibus, vel appellante hoc petente, cũ ipſe poſsit qñcunq; proſequi, & finire, vt ſ.in gl. ſecus ſi appellans ꝯdice ret, & quia nõ poſſet iudex diffinire cãm, qñ appellatus, vel iu dex nimiũ præcurriſſet.tex.eſt hic, nã ceſſante cã publicæ vtili tatis iudex ad quẽ, in cauſis priuatis nõ põt cõpellere appellan tem ad proſequendũ, & diffiniendũ.& ita hic Panor. col.2.per hunc tex.idem ẽt Imo.hic in fi. nam dato, ꝙ appellatus impe trauerit j.terminum hoīs fcã mẽtione de termino, nõ põt ꝑp hoc cogere appellantem ad proſequẽdum, niſi circa finem ter mini iuris, prout voluit Spe.in d.§.nũc breuiter.in ver.licet au tem.& ita ẽt cõſuluit Fed.de Se.ſuo cõſi.163.qđ inci. In cã ho ſpitalitatis.& ita tenet hic Imo.in fi. & vide dicta de his in d.c. perſonas.in vlt.char.in prin. ¶In gl.ſi.in prin. no.ex gl. iuncto

7 tex.ꝙ† lřæ impetratæ ſuper executione ſnĩæ, vel cõfirmatione vel alio actu ſunt ſubreptitiæ ſi nõ faciunt mẽtionem de appel latione primo interpoſita, vt hic, & in c.bonæ.j.de cõfir.vti.& in c.ex parte.ſ.de reſcri.& procedit hæc gl. in oĩ appellatione, ſiue ſit appellatũ ad Papam, ſiue ad inferiorẽ, vt no.Arch.in c.

a cõcertationi.eo.ti.in 6.ª ¶Scđo ꝓcedit hæc regula indiſtincte quia oĩs impetrans dẽt facere mentionẽ tam de appellatione aduerſarij, vt d.c.bonæ.ꝗ ẽt de eius appellatione ꝓpria, vt hic. & in d.c.ex parte.ſ.& ita gl.in ver.lřas dediſſemus. ĩ c.ſup lřis. de reſcri.& ita ẽt tenet Inn.in c.dilecti.de maio.& obe. & facit qđ idem no.in c.ex lřis.ſ.de off.del.& in c.j.de his, ꝗ fi.a maio. par.licet aliter dixerat in c. 2. de reſcri. & procedunt prædicta ẽt in appellatione extraiudiciali, de qua ſimiliter ẽ fienda mẽ tio.ita Arch.Io.An.& Gem.in c.cõcertationi.eo.ti.in 6. & ita Imo.in d.c.dilecti.in vlt.col. ¶Primo limita tñ hanc reg.quia impetrans tenet̃ facere mẽtionem de eius propria appellatio ne, quãdo ꝑiudicaret̃ iuri quæſito per eum aduerſario, aliàs ſe cus, pone ꝙ reus poſsidẽs beneficium nullũ ius habebat in eo alius impetrauit dictũ beneficium, tamẽ nulliter, quia lřę ſunt ſubreptitiæ, iſte poſſeſſor appellauit a gr̃a, & proceſſu iſtius im petrãtis, & intimauit ſibi appellationem.deinde ipſe poſſeſſor & appellãs impetrauit nouam gr̃am a Papa ſuper dicto benefi cio, & non fecit mẽtionem de gr̃a aduerſarij, nec de ꝓpria ap pellatione, valebit impetratio, nam ſi expreſsiſſet Papę, quõ ad uerſarius nullum ius hẽt in dicto beneficio, & ꝑp hoc appella ſet, eo.mõ ſi Papa lřas, & gr̃am dediſſet. ſ.de reſcri. ſuper lřis. & ita tenet D.de Ro.deciſ.3 10.quæ incip.Item ſi reus.& facit qđ no.Inn.in d.c.ex parte.ſ.in ver.de app. ¶Scđo limita reguſ

8 lam huius tex.& gl.procedere, quãdo† per impetrationem fie ret prejudicium ipſi appellationi, pone ꝙ impetrans petit per Papam cõmitti cãm, vel cãs, quas mouere intẽdit ꝯ Titium cũ p̃tate citãdi in curia, & ad partes, & nullam mẽtionem facit de cã appellationis, tamẽ poterit proſequi vigore dictarum lřarũ cãm appellationis interpoſitę ad Papam per eum, vel aduerſa rium, poſito ꝙ de dicta appellatione nulla ſit in lřis habita mẽ tio.ita tenẽt D.de Ro.deci.353.quę incip. Item ſi cõmittat̃.& rõ eſt, quia cã appellationis includit̃ in cõmiſsione, & eſt cã, ꝗ moueri, vel mouere intendit̃, & quia ſi verbum, appellationis in impetratione expreſsiſſet, eodem mõ obtinuiſſet lřas. d. c. ſuper lřis. ¶Ex quibus no. ꝙ ſi aliquis impetrat cõmiſsionẽ ali cuius cãę nõ eſt neceſſarium exprimere an ſit cã appellatiõis, & facere mẽtionem de ipſa appellatione, qđ no. & ita ꝓcedat D.In.in c.ex lřis.ſ.de off.le.vbi ẽt ſing.dixit, ꝙ licèt in alijs lřis multa ſint exprimẽda, de quibus in c.ceterum.de reſcr. & in c. inter monaſteriũ.de re iud.& in c.2. ſ.de do. & cõt.tamẽ in re ſcrip.impetrãs ſuper cã appellationis a diffinitiua ſufficit ſim pliciter impetrare ſuper ipſa appellatione, vel cã, licet de alia cã ipſius appellationis nõ fiat mentio, ſed ſi impetrat̃ ſuper cã appellationis ab interlocutoria requirit̃, ꝙ fiat mẽtio & de ap pellatione, & de cã ipſius appellationis. ita ſing. Inn.in d.c.ex lřis.ſuper gl.in ver.expreſſam.in fi. ſtylus tamẽ Romanę curię hẽt, ꝙ ſatis eſt exprimere, ꝙ ſit appellatum a grauaminibus, li cet cãę ipſę grauaminis ſp̃aliter nõ exprimant̃, tene mẽti pręe

9 dicta. ¶Tertio limita, quia † ita demum eſt fiẽda mẽtio de ap pellatione, quando appellatio ſubſiſteret. ſi.n.appellatio eſſet deſerta, aut tacite, vel expreſſe renunciatum valeret impetra tio nulla fcã mẽtione de appľone. ita tex.no.in d.c.ex parte.ſ. & ibi gl.2.& ibi Imo.in vlt.char.& hoc idem tenet Bal.in l.j.C. ſi ꝯ ius per illũ tex.dicens idẽ ſi eſſet caſus, in quo nõ poſſet ap pellari. valeret.n.impetratio nõ fcã mẽtione de appellatione, quia taciturnitas nõ vitiat reſcriptum in eo, ꝙ ſi fuiſſet expreſ ſum, fuiſſet ęque cõceſſum.ita tex.in d.l.j.& in d.c.ſuper lřis.ꝓ quo ẽt tex.hic in fi.in ver.legitime impetratis. nam ſecũdę lřę ſuper appellatione nõ faciẽtes mẽtionẽ de primis valẽt, quan do primę nõ forẽt legitime impetratę, quia de lřis inualidis ẽt opꝫ exceptionis nõ eſt neceſſe mẽtionẽ fieri in ſecũdis.ita tex. hic, & idẽ tenuit gl.in c.ex tenore. ſ.de reſcri.& in c.ſuggeſtũ. de deci.& j.de cõceſ.preb.c.cum in nr̃is.quę gl.& Doc.probãt ꝙ dicta regula hẽat locum ẽt in lřis ad beneficia, ſ̃m Pano.hic & in d.c.bonę. ¶Vlt.limita, & intellige pręedictam regulam, ꝙ

10 licet tam † per appellantẽ, quàm per appellatum poſsit impe trari ſuper confirmatione, vel infirmatione ſententiæ, & ſu per ipſa appellatione, tamen nõ ſufficeret in impetratione li terarũ feciſſe mẽtionẽ de appellatione ſimpľr. ſed ẽt vltra req rit̃, ꝙ fiat mẽtio de termino aſsignato ab hoīe, aliàs impetra tio ante terminũ eſſet ſubreptitia, cũ neutra partiũ appellans, ſiue appellatus poſsit impetrando ꝑuenire terminum datum ab hoīe.ita tex.hic, & in c.ſępe.in fi.ſ.eo. & ꝑ gl.2. in c.pſõnas. ſ.eo.& no.ꝑ Fed.de Se.in ſuo conſ.103.in fi. quod incip.pun ctus qõnis.& conſi.168.quod incip. In lectione, quę heri lecta

11 eſt.& vide de his dicta in d.c.ſępe.ſup gl.fi.&c.† & aduerte pri mo ad hanc vltimam limitationem de termino hoīs, & de ter mino iuris, quia in termino hoīs nulla eſt dr̃ia inter appellan tem, & appellatum, & neutra partium põt ꝑuenire terminum nõ fcã mẽtione de termino in impetratione: ſed in termino iu ris ẽ dr̃ia, qa appellãs põt quãdocũq; impetrare ſup appľone, & ꝓſeq, nec tenet̃ facere aliã mẽtionẽ de termino iuris.ita tex. hic, ſed appellatus nõ poſſet quãdocũq; ĩpetrare in termino iu ris, ſi nimiũ ꝑcurreret.ita ẽ tex.hic, & dic vt ſ. ¶Scđo aduerte, quia oĩ caſu ſiue ſit appellãs, ſiue appellatus, ſiue in termino iu ris, ſiue hoīs, valet impetratio ante terminũ, dũmõ ĩ lřis fiat đ hoc mẽtio.tũc.n.nõ ſunt lřę impetratę tacita veritate.& ita de his ẽ tex.hic, & ita ẽt Imo.hic in fi.de quo ẽt ꝑ eũ in d.c.bonę. col.2. ¶Tertio aduerte, quia appellatus nõ põt quãdocũq; im petrare ei nulla mẽtione fcã de termino hoīs iã lapſo, cum ſa tis ſit, ꝙ in termino arripuit iter, vel ſe p̃ſentat: ſed impetratio põt fieri poſt terminũ, aliter de termino mẽtione nõ fcã. & ita intellige hunc tex.& ita tenet Frc.ĩ d.ꝯſ.103.circa fi. ¶Vltimo

12 aduerte vnã limitationẽ† ad intelligẽtiã ad oĩa ꝓcedẽtia: nam tex.hic volẽs, ꝙ nõ poſsit impetrari ante terminũ hoīs hẽt lo cũ, quãdo impetrat̃ iudex extra curiã, ſed vbi impetraret̃ in cu ria, ad quã ẽ appellatũ, ex quo iudex hẽt cognoſcere in d.loco vbi ẽ appellatũ, valeret ĩpetratio, & ꝯmiſsio ante terminum ẽt nulla

ADDITIO.

a ¶Hic dantur tres ampliationes ad regulam. Adde quæ infra, in ver.vlt.

nulla mentione facta de termino. ita voluit Io. Mon.in rubri.
de reſcrip.in 6.dicens ita debere intelligi tex.hic,& ratio diffe
rentiæ eſt, quia in curia Romana dat̃ iudex ex officio, & nō ad
impetrationem partis, vnde non infert̃ præiudicium alteri par
ti,ſed quando iudex impetrat̃ extra curiam,dat̃ ad petitionem
partis,& poſſet inferri præiudicium alteri parti:ideo tũc ſecus
eſt.& ita tenent,& limitant hunc tex. D.de Ro.deciſ.104.quæ
incip.Item quod c.oblatæ.& ſequit̃ Imo. hic in fi. ex quorum
dictis infert̃,ꝙ qñ in curia daretur iudex ad petitionem partis,
quia remanet tunc ratio huius tex. cum cogat̃ altera pars liti-
gare coram illo iudice, vt hic in tex.non valeret dicto caſu im
petratio etiam in curia Romana ante terminum nō facta mē
tione de termino,& ita intellige prædicta.& per hæc habes de-
clarationem materiæ, & huius tex.ſingul.vltra Doct.hic.

S V M M A R I V M.

1 *An & quando in cauſa appellationis poßint opponi exceptiones dilatoriæ,*
& declinatoriæ in omnibus caſibus, & quid in cauſis beneficialibus, &
ſpiritualibus.
2 *An in exceptionibus dilatorijs, vel peremptorijs ſit lis conteſtanda.*
3 *An in cauſa appellationis poßit deueniri ad diffinitiuam non citata parte.*
4 *An in cauſa appellationis requiratur neceſſario nouus libellus coram epi-*
ſcopo iudice ad quem, & quid in appellatione ab interlocutoria, & quid
a diffinitiua, & quid in ſummarijs, & quid in ordinarijs.
5 *Qualiter ſit concipiendus libellus in cauſa appellationis.*
6 *An libellus poßit mutari, declarari, vel emendari in cauſa appellationis.*
7 *Declarari non poteſt libellus in cauſa appellationis, nec quantitas, nec qua-*
litas non declarata in primo libello.
8 *Libellus appellationis poteſt emendari vſque ad litem conteſtatam in cau-*
ſa appellationis.
9 *An & quando in cauſa appellationis ſit neceſſaria litis conteſtatio tam in*
interlocutoria, quàm in diffinitiua, & quid quando ambæ partes ſunt
præſentes, vel non.
10 *In cauſa appellationis iudex poteſt ſupplere pro abſente.*

C A P. L V I I I.

PEr tuas. Altera parte contumaciter abſente
iudex appellationis pōt diffinire pri-
mordiale negotiũ ſi poſt litem conteſt. ſit appella-
1 tum.h.d.ſecunda ibi,nos igit̃.¶No.j.ꝙ†per ſnīam
a diffinitiuam non tollit̃ effectus litis conteſt. ᵃ iō eſt, ꝙ virtute
litis conteſt.in cā principali pōt ferri diffinitiua in cā appella-
tionis,& ſufficit litis conteſtatio facta in prima cā,quæ non ex
tinguit̃ per ſnīam, vel per appellationem.ita tex.hic, & facit l.
fi.§.illud.C.de temp.app. non ergo per ſnīam diffinitiuam, &
appellationem tollit̃ effectus litis conte.iam factæ.pro quo op
timus tex.in l.ita demum.C.de procu. vbi exceptiones dilato
riæ nō pñt opponi in cā appellationis, qñ poſt litē conteſ.fuit
appellatum, vnde licet appellatio reponat appellantem in pri
ſtinum ſtatum.l.furti.in prin. ff.de infa. tñ reponit ad illum ſta
tum,qui erat li.conteſt.non qui erat ante litem conteſt.vt in d.
l.ita demum. & hēt locum diſpoſitiō illius no. l.tam in cauſis
tpalibus, q̃ ſpũalibus, & beneficialibus. vñ exceptio dilatoria,
ſeu declinatoria omiſſa in cā principali ēt ſpũali, vel bñficiali
non poterit opponi in cā appellationis. & iō exceptio ſubrep-
tionis ꝯ lr̃as ad bñficia omiſſa in cā principali non poterit op-
poni in cā appellationis.ita voluit gl. ord.in c.ad audientiam.
el 2.s̃.de reſcri.& Panor.ibi col.3.tenet idem.ex quibus no.li-
mitationem ad l.per hanc. C.de temp. app. & c.cum Ioannes.
s̃.de fi.inſtru. dum in dictis iuribus dr̃, ꝙ non deductum in cā
principali, vel omiſſum, pōt deduci in cā appellationis.limita
in his, quæ poterant opponi poſt litem conteſt. non in alijs, vt
d.l.ita demũ.& Bar.ibi,& s̃.patet.ſed tñ limita primo prædicta
procedere,qñ exceptio dilatoria, ſeu declinatoria fuit ſcienter
omiſſa ante litem conte.ſecus ſi ignoranter:tunc.n.poterit op
poni ēt in cā appellationis. ita gl.no.in d.c.ad audientiam. nā
ſicut talis exceptio poterat opponi in cā principali poſt litem
conteſt.ex quo fuit omiſſa per ignorantiam.s̃.de exce.c.paſto-
ralis.& no.gl.3.q.7.exceptio.ita & in cā appellationis.quicq̃d
.n.pōt opponi in primo iudicio poſt litem cōteſ.pōt opponi in
cā appľonis,vt d.l.ꝑ hanc. & d.c.cum Ioãnes.& ita ſequit̃ Pan.
in d.c.ad audientiam.& Bar.in d.l.ita demum. facit gl.in c.in-
ſinuante.s̃.de off.del.Sed tu limita, & intellige hoc,niſi poſtq̃
2 pars † ſciuerit, & proceſſerit in cā, & non appoſuerit.tunc.n.
actus,qui poſtea ſequit̃ ſcienter in cā principali operat̃ effectũ
litis conteſt.quo ad excludendas exceptiones dilatorias, vt hr̃
in l.nihil. C. de procu. vñ ſi exceptio procuratoria ſuperuenit
poſt lit.conteſt. quia de nouo peruenit ad notitiam, & conſti-
tuat̃ procurator poſt litem conteſta. & habita de hoc notitia,
omittat̃ ſcienter exceptio,& procedat̃ ad vlteriora, non pote-
rit opponi poſt ſententiam in cā appellationis. argu.l.ſed & ſi
ſuſceperit. ff. de iudi.& qđ no.in d.c.inſinuante.non ob.quod
gñaliter dicit Bar.in d.l.ita demum. quia oīa emergentia poſt
litem conteſ.omiſſa in cā principali poterunt, ſ́m eum ſupple
ri in cā appellationis,quia dēt intelligi in meritis cāæ, vt d.l.ꝑ
hanc.& d.c.cum Ioannes.ſecus in declinatorijs, & dilatorijs,
quia hmōi non poſſunt opponi in cā appellationis, vt d.l. ita
demum.& licet habuerint ortum poſt litem conteſt.tamē de-
buerunt opponi, cum primum ad notitiam deuenerunt:aliàs
ſcienter omiſſæ, ſicut non poſſent poſtea opponi in cā princi-
pali ante ſnīam, & poſt proceſſum ad vlteriora ſciēter factum,
ita nō poterunt poſtea opponi in cā appellationis.& ita tenuit
Bal.in d.l.ita demum.& ita limita Bar.ibi,& gl. & Panor.in d.
c.ad audientiam. quod no. ſingulariter ad intelligentiam d.l.
ita demum. ¶Secũdo no.& ita allegat̃, ꝙ quādo appellat̃ poſt
li.conteſt.pōt in cā appellationis deueniri ad diffinitiuam ſen
tentiam lite amplius non conteſt. & in cōtumaciam partis,de
3 quo ĩ.in gl.¶Vltimo no.ibi, per contumaciam. ꝙ † licet in cā
appellationis poſsit proferri diffinitiua abſq; litis conteſt.vt s̃.
& procedi in abſentia alterius partis,tamē dēt intelligi,ꝙ pars
citet̃,& in contumacem procedat̃. facit gl.antepe.s̃.c.prox.in
tellige tamē,& limita hoc, niſi fuiſſet ſtatutus terminus a iudi
ce,vel ab appellante,qui hēt vim peremptorij,tunc.n.alia cita
tio non requirit̃,vt in c.ſæpe.s̃.eo.vbi vide plene dicta de hoc.
¶In gl.j.in prin.pro declaratione, & expeditione huius tex.&
4 gl.duo neceſſaria ſunt examinãda. Primũ an in cā † appellatio
nis coram iudice ad quē,requirat̃ nouus libellus, an vero ſuffi
ciat coram eo producere appellationem interpoſitam coram
iudice a quo. Secundum, an in cā appellationis requirat̃ litis
conteſt.Circa primum Spe.de libelli concep. & in ti.de appel.
in 4.parte.§.nunc dicendum.circa fi.ver.ſed nunquid. conclu-
dit,ꝙ in appellatione extraiudiciali,cum illa ſit prouocatio ad
cām.s̃.eo. c. cum ſit. erit neceſſarius libellus coram iudice ad
quem,vt in c.j.s̃.de lib.ob.ſed in appellatione iudiciali,aut ap
pellatione ab interlocutoria, & nō eſt neceſſarius libellus, ſed
ſufficit producere appellationem, & petere ſuper illa procedi,
& pronũciari,ſed Io.An.ibi in addi.& in c.Raynaldus.ĩ.de te-
ſta.ſuper gl.& ita tenet in ꝯrium,quia appellatio ab interlocu-
toria fit propter nouum grauamen,ſuper quo nō fuit datus li-
bellus primo.& hæc opi.ſ́m Imo.forte procedit de iure, tamē
in practica ſeruat̃ opi.Spec.ſ́m Imo.hic col.4.in prin. Sed ad-
uerte,quia Bal.in addi.Spe. ſuper hoc ti.in ver.iudiciũ inchoa
b ri dr̃.tenet ſe cum opi.Spe. ꝙ neceſſario nō requirat̃ libellusᵇ.
non ob. rō Io. And. quia licet appellatio ab interlocutoria ſit
nouus articulus, tñ cenſet̃ quoddã incidens, ſeu emergens, in
quibus non fit litis conteſt.vt tenent glo.& Doc.in c.pruden-
tiam. §.ſexta.s̃.de off. deleg. ergo nec dēt offerri libellus.& ita
in hoc reſidet Panor.hic, col.2.quid autem ſit in appellatione
a diffinitiua? cōclude,ꝙ aut prima cā eſt talis naturæ,in qua nō
requirit̃ libellus,puta ſ́m formam d.cle.ſæpe.vel cle.diſpēdio-
ſam.de iud. & eodem modo non requirit̃ in cā appellationis,
quia eiuſdem naturæ, & qualitatis cenſet̃ cā appellationis,cu-
ius eſt ipſa cā principalis. ita tex. no. & Ang. ibi in l.j.ff.an per
alium.& ita tenet Bal.in d.addi.vt s̃.& Inn.in l.j.§.libelli.ff.eo.
ti.col.antepe.ſi vero in prima cā non requirebat̃ libellus,tunc
voluit Spe. vt s̃. ꝙ in cā appellationis requirit̃ nouus libellus.
& ita Imo.hic col.2. quia eſt diuerſa inſtantia, & quia requirit̃
in ea nouum iuramētum calumniæ,vt in c.2.de iura.calum.in
6.vnde eadem rōne vr̃,ꝙ requirat̃ nouus libellus,& præſertim
cum debeat de nouo peti ſententiam infirmari.D. Ant.hic ſe-
quitur hanc opin.qui omni caſu, quo in cā appellationis eſſet
neceſſaria noua lit.conteſt. tunc ſit neceſſarius nouus libellus
aliàs ſecus.ſed Inno.in c.cum contingat. s̃. de off.deleg. tenet
ꝙ nullo caſu requirat̃ nouus libellus. & idem ſequit̃ Bar.in d.
§.libelli. quia ſatis eſt producere appellationem, & petere ſu-
per illa procedi, & pronunciari, per quod hr̃ in authen.de his,
qui ingre.ad appel.§.j.& fi.hoc ēt ſequit̃ Bal.in d.l. ſi quis libel
los.C.eod.tit.dicens tamē,ꝙ non ſufficeret ſimpliciter produ
cere appellationem coram iudice ad quem, niſi petatur ſuper
ea procedi in appellatione nihil petatur,& appellatio eſt quæ-
dam probatio.probatio autem fieri non debet, niſi præceden-
te primo petitione,cum probatio ſit de medijs cauſę,& ad me
dium perueniri non poteſt omiſſo principio. j. q.j. cum Pau-
lus. & quod non ſit neceſſarius alius libellus coram iudice ad
quem,tenet in effectu Angel. in d.l.j.ff. eod. & ſequitur etiam
Bald.in dicta addi.in ſecunda charta, in ver. ſed an eſt neceſſe.
licet dicat communiter ſeruari, quòd offertur nouus libellus,
ſuper

A D D I T I O N E S.

a ¶Litis conteſtatio non tollitur per ſententiam diffinitiuam. Adde hic Card.
conſi.71.omnis a me charitatis.in 5.col.ver.5.quia. & vide ĩ.in 3.col.ver.cir
ca ſecundum principale.

b ¶Neceſſario non requiratur libellus. Non requiritur in cā appellationis libel-
lus de neceſſitate,ſicut nec litis conteſtatio. ita Bal.in auth.hodie. C.de iura.
calu. & per Inn.c.cũ contingat.de off.del. per Lanfr.ſignanter in cle.ſæpe.in
ver.libellus.de verb.ſig.per Car.in cle.j.in 8.q.de cauſa poſſ.& proprie.

ſuper quo fundet̄ ꝓceſſus cauſæ.quare poſſent cõcordari opi.
ſic,ꝙ prima opi.Spe.& aliorũ ꝓcedat qñ procedit̄ in præſentia
partium.tunc.n. ſicut requirit̄ noua litis cõte.vt probat̄ in l.j.
C.ne liceat ter.prouoca.& in c.interpoſita,in fi. a ꝯrio ſenſu.j.
eo.& 2.q.6.ſi quis in quacunq;.ita ſit neceſſarius nouus libel-
lus,ſed vbi nõ eſt neceſſaria lit.cõte.ita nec nouus libellus.&
ita ſequit̄ hic Pan.col.2.& Imo.in d.§.libelli,col.pen.in princ.
dicens ita debere procedere opi.Inn.Bar.& aliorum, vt s̄.ſed
certe vr̄ ꝙ opi.Inno.Bar.& Io.And.Bal.& Ang.vt s̄. ſit verior
de iure,vt indiſtinctè nõ requirat̄ de nouo ſolennis libellus.&
in pñtia partium ſufficit qualis qualis petitio & ſatis eſt ꝓdu-
cere appellationẽ & petere ſuper ea procedi & pronũciari cũ
in appellatione narretur ꝙ ſnĩa eſt iniuſta & ꝙ debet reforma
ri petẽdo. ergo ita fieri ꝓcedi ſufficit,& maxime ſi libelli obla
tio nõ fuerit poſtulata ab altera parte cũ eſſet in cauſa princi-
pali, tunc non videret̄ libellus ſolennis neceſſarius ſi ab altera
parte hoc nõ petat̄.vide plenè per Pan.in c.j.s̄.de li.ob.& gl.&
Doc. in c.de cauſis.de offi.dele.& ita gl.no.in cle.ſæpe. de ver.
5 ſign.† qualiter aũt ſit concipiendus libellus in cauſa appłonis
eo caſu quo neceſſarius eſſet offerẽdus,ponit Spe.in d.§. nunc
dicendũ & hic,& in d.§.libelli. & dic ꝙ qñ reus fuit cõdẽnatus
debet in libello narrari effectus ſnĩæ & tenor appłonis & pete
re ꝓnũciari bene appellatũ & malè iudicatũ,vt per gl. & Doc.
ĩ l.cos.C.eo. ſi vero reus fuit abſolutus & actor appellauit dẽt
vltra p̄dicta peti in libello reũ qui fuit abſolutus ꝯdẽnari.facit
ff.iudi.ſolui.l. cum apud. & vide de hoc articulo in rubrica.s̄.
eo. & hoc qñ petit̄ tota ſnĩa reſcindi:ſi aũt ꝓ parte,dẽt tũc peti
ꝓnunciari malè iudicatũ in illa parte & bene appellatũ & ip-
ſam ſnĩam in melius reformari ſ̄m Imo. in d.§.libelli. & an re
quirat̄ nomen iudicis a quo & ad quẽ & nomẽ aduerſarij,& de
beat fieri mẽtio de appłonis die,vel ſnĩæ.vide dicta.s̄.in Rub.
in 2.col.Sed dubitatur primo ſi in libello appellationis eſt ex-
preſſa vna cauſa tm̃ & poſtea probat̄ de alia cauſa:dicas ꝙ hoc
ſufficit in libello appellationis a diffinitiua.l.ſcio.ff. de appel.
ſecus in interlocutoria, vt in cle.appellãti. eo.ti. & ſecus eſſet
in libello primæ cauſæ,quia expreſſa vna cã non ſufficit ꝓbare
aliã,quia cã eſt de ſubſtãtia illius libelli, vt no.in l.j.ff. de edẽ.
ſed in cauſa appłonis deuoluit̄ totũ qñ appellat̄ a diffinitiua.
l.ampliorẽ.C.eo.ti.ita Bal.in addi.Spe.eo.ti.in j.char.ĩ ver.ſed
6 quid ſi quis appellãdo.† Scd̃o dubitatur an libellus primę cau-
ſæ poſſit emendari & mutari in cã appellationis in addi.Spec.
eo.ti.ĩ 4.char.in ver.an libellus primæ cauſæ.tenet ꝙ nõ,quia
ſumus poſt litẽ cõte. in primo iudicio & appellatio nõ reſcin-
dit li.cõte.l.ita demũ.C.de procu. & ſi nõ tollit effectus quos
7 ſecum traxit.† bene facit quod no.idẽ Bal.ibi in penul.char.in
fi. in ver. qualis eſt libellus. vbi dicit ꝙ declarari nõ poterit li-
bellus in cauſa appłonis & quantitas ſeu qualitas non decla-
rata in primo libello,vt l.ſi.C.de ſen.quæ ſi.certa quã. ſ̄m vnã
lec.& ita Bal.in addi.Spe.eo.ti.in 5.car.in fi.in ver. Itẽ no.ꝙ in
cauſa appłonis.& vide.s̄.in c. cum in eccleſia, circa fi.vbi ple-
8 nè ad materiã.† & ꝑ Bal.in l.edita.C.de edẽ.in pe.char.in ver.
quidam poſt ſnĩam errauit.cõcludens ꝙ libellus appellationis
poſſit emendari vſq; ad litẽ cõte. in cauſa appłonis,& ita no.ꝑ
gl.in l.j.in fi.ff.de acti.emp.& in l.fi.ff.ad Turp. & ſubdit Bal.in
d.l. edita. ꝙ errores cõfeſſionum & poſitionũ ſeu capitulorũ
bene poſſunt reuocari in cauſa appellationis .l.fi.C. de erro.
9 aduo.& ita gl.or.in l.creditor.§.ſi iuſſus.ff.de app.¶† Circa ſ̄m
a principale an in cauſa appellationis ſit neceſſaria litis conte. a
conclude aut in appellatione ab interlocutoria,aut a diffiniti-
ua.¶Primo caſu non eſt neceſſaria noua litis conte.& põt pro
cedi in abſentia partis tamen legitimè citatę,& ita eſt tex.in d.
c.interpoſita.§.fi.quia ſnĩa ferenda licet ſit diffinitiua,proceſ-
ſus tamen eſt diffinitiuus negocij principalis,vt no.in l.ſi quis
iuſiurãdũ.& in l.generaliter,in prin.C.de reb.cre. ſ̄m Bal.hic.
ꝙ abſq; dubio procedit quando procedit̄ in contumaciã par-
tis.quid autẽ ſi partes ſunt præſentes.Io.An.& do.Ant.in d.c.
interpoſita.§.fi.vident̄ idẽ velle per no.in d.§.6.ſed gl.in d.§.fi.
ſentit ꝯrium & tex. ibi a ꝯrio ſenſu,ꝙ ſi partes ſunt præſentes
debẽt neceſſario litẽ conte.& ita tenet Imo. ibi circa prin.ſed
certè illud procederet in diffinitiua prout.j. dicetur, & hanc
differentiam facit Bar. ſi bene cõſideretur in l. ab hoſtibus. §.
ſed quod ſimpliciter.ff.ex quibus cau.ma. col.7. & facit quod
no.Doc.in d.§.6.contra glo.ibi.conclude ergo ꝙ in appellatio
ne ab interlocutoria ſiue procedat̄ in abſentia partis,ſiue par-
tibus præſentibus,nullo caſu requiratur litis conte. licet gl. in
d.§.fi.velit contrarium & non bene,& hanc concluſionem te-
nent Do. de Rota deciſio.cccclxv. quæ incipit, Item ꝙ audi-
tor, circa medium.& ita etiam Panor. in dicto c. Raynaldus.
colu.11. ¶Secundo caſu principali in appellatione a diffiniti-
ua conclude ꝙ aut prima cauſa eſt talis naturæ in qua non re-
quiritur litis cõte.& idem erit in cauſa appellationis,vt eſt di-
ctum.s̄.aut in prima cauſa requiritur litis conte.tunc conſide
ra ſeptem caſus diuerſos. ¶Primo ſi iam erat facta lit. conte.
in j. caſu,& iſto caſu nõ erit neceſſaria amplius alia litis cõte.
in cauſa appellationis,& poterit procedi etiam ad diffinitiuã
contra abſentẽ.& ita procedit tex.hic & in d.l.fi. §.illud. C.de
temp.ap. ¶Secundus caſus eſt quando in prima cauſa nõdum
erat lis conte.& in cauſa appellationis altera pars abeſt per cõ
tumaciã.tunc licet tex.in d.§.illud, dicat ꝙ hoc ſit ſpeciale pri
uilegium cauſæ appellationis, vt poſſit ꝓcedi altera parte ab-
ſente.tamen debet ille tex.limitari & reſtringi ꝑ tex.& hic quã
do.ſ. iam erat primo lis conte. in prima cauſa,alias non poſſet
procedi ad diffinitiuã in cauſa appellationis lite conte.ita tex.
hic per quẽ dẽt gloſſari.d.§.illud,ſ̄m Bal.hic & intellige ꝓut.j.
in 5.& 7.caſu diſtinctionis. ¶Tertius caſus eſt quando ambæ
partes ſunt præſentes tp̄e litis conte. tũc ſi in cã principali nõ
fuerit lis cõte. abſq; dubio debet conteſtari in cã appłonis ar.
tex.hic a ꝯrio ſenſu,& ꝙ habet̄ in l.j.C.ne li.in vna eademque
cauſa ter.prouo.canonizata.2.q.6.ſi quis in quacũq;. & ita te-
nent gl.& Archi.in c.ij.de iura.cal.li.6.& idẽ Spe.in d.§. nunc
videndũ.in ver.ſed nunquid.& in ti. de ſnĩæ prolatione.§.iux
ta.ver. quid ergo ſi appellans. & Hoſt.in ſumma. eo.ti.§.quid
ſi effectus.ita Bal.& do.Anto.hic & idem Bal.in d.l.ita demũ.
in prin.C.de procu.& in d.l.j.& idẽ ibi Cy.& Bal. in d.l.fi.§.il
lud & idem Ang,ibi,& hoc idem tenent D. de Rota in d.deci.
8.quæ incipit,Item fuit dubitatũ vtrum in appellatione.& idẽ
in d.dec.465.& idem Pan.in d.c.Raynaldus.col.11. & alias iu
dicium eſſet nullũ, vt ſatis innuunt præfati Doc. & Rota in d.
deci.8. quia impoſſibile eſt ꝙ poſſit fieri diffinitiua niſi ſaltẽ
ſit vna litis conte. quando partes ſunt præſentes. & ita ponde-
ratur hic in tex.alias iudicium eſſet nullum. & ita Bal. & Pan.
hic.¶Quartus caſus eſt dubitabilis quando lis eſt conte.in pri
ma cauſa & partes ſunt præſentes in cauſa appellationis,an ſit
neceſſario de nouo litẽ conte.Doc. vt s̄. non tangunt ſpecifi-
cè hunc caſum,ſed ſimpliciter cõcludunt ꝙ vtraq; parte præ-
ſente ſit litis conte. in cauſa appłonis & nõ aperiunt quãdo in
prima cã eſſet lis conte.& idẽ Bal.in d.§.ſi ſimpliciter.non di-
ſtinguit hunc caſum.ſimiliter Imo. hic non bene aperit ſi iſto
caſu omittatur litis conte.an proceſſus ſit nullus. ſed glo.in c.
Raynaldus.in verbo conte.voluit ꝙ proceſſus ſit nullus abſq;
litis conte. quando partes ſunt præſentes licet in prima cauſa
fuerit lis conte.& idem Pan.ibi.fac.ad hoc glo.in verbo,ſerua
tam,in c.per venerabilem.qui fi.ſint legi. & pro hac parte tex.
hic a ꝯrio ſenſu.& in hoc ſanè voluit Ro.d.deci.8. Sed aduer-
te, quia licet inſtantia cauſæ appellationis ſit diuerſa a prima,
tamen cauſa eſt vna & eadem,vt in d.l.j. ergo videtur ꝙ ſuffi-
ciat ſemel fuiſſe litẽ conteſt.in prima cauſa,& ita tex.hic.Non
ob.arg.a ꝯrio ſenſu, quia non debuit hic ſumi,alias reſultaret
abſurdum.l.2.C. de conditio.inſer. nam ſi põt iſto caſu pro-
cedi contra abſentem abſq; litis conte.& valeret proceſſus, vt
hic,abſurdum eſſet ſi non valeret proceſſus præſente parte &
voluntariè procedente: quia id quod eſſet introductũ in fauo
rem cauſæ appłonis ꝙ non requiratur litis cõte.ſi primo erat
lis cõte. in prima cauſa,reſultaret in eius odium ꝯ.l. quod fa-
uore.C.de legi.cum ſi. vnde iſto caſu videretur ꝙ de tacito ẽt
conſenſu vtriuſq; partis poſſit omitti litis cõte.ex quo primo
lis fuit conteſt.in cauſa principali.& ita concludit ſing.Bal. in
d.l.j.in fi.C. ne liceat ter.prouo. dicens ꝙ ſi partes cõcorditer
proceſſerunt in cauſa appłonis lite aliter non cõte.valebit iu-
dicium quaſi tacito cõſenſu partiũ rigor iuris potuerit mitiga
ri,ita tex.no. in d.l.fi.§.fi. nã litis cõte.eſt de rigore & de apici-
bus iuris.ita dicit tex.j.c.interpoſita.§.fi. & hãc partẽ ſequitur
Inn.in d.c.Raynaldus.in ver.cõte. vnde vr̄ concludendũ ꝙ ẽt
partibus præſentibus in cã appellationis nõ ſit neceſſaria litis
conte.quando in prima cauſa fuerat primo lis conteſt.cogita
tamẽ,q̄a ſæpe in practica occurrit iſte caſus. ¶Quintus caſus
eſt quãdo abeſt appellans,tunc ſi appellatus vult proſequi eo
caſu quo põt procedi ad petitionẽ appellati abſente appellã-
te,ꝙ quando ſit vide plene dicta.s̄.c.proxi. & tunc poterit pro
cedere in contumaciã appellantis,& abſq; dubio nõ requirit̄
litis cõte.ſicut iſto caſu nõ requirit̄ in cã principali actore ab-
ſente,vt in auth.qui ſemel.C.quõ & quando iu. & ita Bal.hic
& ita tex.in d.§.illud. vbi dicit Ange. ꝙ etiam de iure fforũ ita
erat p̄miſſum ꝑ tex.no.in l. Iulius Phębus,iũcta gl. in ver.egiſ-
ſent. ff.ad Treb. ¶Sextus caſus eſt qñ abeſt appellatus,tunc ſi
fiat primo litis conte. in prima cauſa poterit ad petitionẽ ap-
pellantis procedi ad diffinitiuam lite aliter non conteſtata in
cauſa appellatiõis,alias ſecus foret.& ita tex.hic ſ̄m Bal.& dic,
vt s̄.in ſecundo caſu. ¶Septimus & vltimus caſus quãdo ab-
eſt vtraq; pars,tunc non poterit procedi per iudicẽ ẽt ad peti-
tionẽ tertij pro ſuo intereſſe etiã cuius intereſſet cãm expedi-
ri.hoc

A D D I T I O.

a ¶An in cauſa appellationis ſit neceſſaria litis conteſt. vide s̄.3.col.

ri. hoc fuit ſing. dictum Inn. in c.j. de elec. in 6. col. 3. quem ſeqtur, & refert Ang. in d. §. illud. quod tene menti ad limitationẽ c. ſuper eo. de off. del. & tu limita hoc dictum, niſi ſit in cā, in qua agaꝛ de intereſſe publico; quia ẽt vtraq; parte abſente poſſet iudex diffinire. & ita tex. ſ. c. prox. & dic vt ibi. ¶ In ea. gl. in

10 fi. tene hanc vlt. opi. tñ ſm diſtinctionem ſ. datam, quia † eo caſu, quo põt deueniri ad diffinitiuam in cā appellationis abſq; litis conteſt. tunc non curaꝛ abſentia alterius partis, vt d. §. illud. nam ex quo iudex põt procedere ꝯ abſentem in cā appellationis debet ſupplere pro abſente, & ſic poterit confirmare, vel infirmare ſñiam, non obſt. abſentia alterius partis. ita tex. no. in d. l. ampliorem. quod eſt ſing. ꝙ licet alias vbi agiꝛ de priuato intereſſe, non poſſit iudex ſupplere ex officio, vt in c. ad noſtram. el 2. & ibi Inn. plene. ſ. de iureiur. & in l. 4. §. hoc autẽ iudicium, & ibi Bar. ff. de dam. in fe. fallit in cā appellationis, in qua iudex põt ſupplere pro abſente, ẽt in facto adducendo probationes, & inſrā, vt d. l. ampliorem. & per Bar. ibi, dicentem hoc non eſſe ſpãle in cā appellationis, ſed regulariter procedere in oĩ cā, in qua põt perueniri ad diffinitiuam abſente altera parte, adducit tex. no. in d. auth. qui ſemel. ibi, perquiſita veritate &c. & intellige oĩa ſ. dicta, quia oĩ caſu, quo põt procedi contra abſentem dẽt intelligi, ꝙ ſit abſens per cõtumaciam, aut ꝙ ſit terminus peremptorius habens vim citationis ad totam cām, vt in c. ſæpe. ſ. eo. aut ꝙ interueniat particularis citatio ad actus gerendos, aliàs geſta ꝯ abſentem abſq; citatione ipſo iure eſſent nulla. l. ea, quæ. C. qño, & qñ iudex. 3. q. 9. oĩa. & facit l. in cā. §. cā cognita. ff. de mino. & ſcias, ꝙ vbi in cā appellationis procediꝛ ꝯ abſentem, ex quo pars abſens fuit ſemel in iudicio ſufficit omni caſu citatio ad domum per ea, quæ no. Inno. in c. fi. ſ. de eo, qui mit. in poſſ. & Bar. in l. 3. §. prætor ait. ff. de dam. infec. & in l. Fulcinius. §. quid ſit latitare. ff. quib. ex cau. in poſſ. eat, ſecundum Imo. hic, colum. 3.

S V M M A R I V M.

1 *De dictione, vt, vide ibi.*

2 *An & quando per ſecundum reſcriptum tollatur primum.*

3 *An iuriſdictio delegati poſſit præueniri ab ordinario, vel econtra.*

4 *Iudex appellationis tenetur eodem modo procedere, & talia ſicut debebat fieri per ipſum iudicem a quo.*

5 *An iudex appellationis poſſit cognoſcere, an ſua ſit iuriſdictio condemnare partem in expenſis, licet appellatio non ſit legitima.*

6 *Honor eſt deferendus iudicibus.*

7 *An litis conteſtatio inualida, & citatio, vel libellus interrumpat præſcriptionem, & ibi plene de interruptione præſcriptionis.*

8 *Hodie vbi appellatur ab alieno grauamine, exprimenda eſt cauſa rationabilis coram ipſo iudice.*

9 *Ibi alte tractat materiam appellationis a futuro grauamine quando ſit, vel non ſit, & in quibus caſibus ſit appellandum a futuro grauamine.*

10 *Vtrum a ſententia interlocutoria ſit appellandum in præſentia iudicis a quo.*

11 *Vtrum ſit neceſſarium appellandum in ſcriptis, ſiue appelletur incontinenti apud acta, ſiue ex interuallo.*

12 *Quando dicatur appellari in ſcriptis.*

13 *An debeat neceſſario exprimi quòd ſit in ſcriptis.*

14 *Vtrum appellatio poſſit probari per teſtes, & ſufficiat vnus teſtis.*

15 *A diffinitiua ſufficit appellare viua voce ſi incontinenti, ſi autem ex interuallo appelletur debet appellari in ſ riptis, & ibi quando dicatur appellari incontinenti.*

16 *Ab interlocutoria debet appellari in ſcriptis etiam ſi incontinenti apud acta appelletur, niſi habeat vim diffinitiuæ, nec valeret talis practica appello viua voce, reſeruato beneficio appellandi in ſcrip.*

17 *Statutum quòd in cauſis appellationum procedatur ſolennitatibus, & iuris ordinibus non ſeruatis, quid importet, & ibi quid quando ſtatutum, vel reſcriptum diceret, abſque ſtrepitu, & figura iudicij.*

18 *Quod non poſſit, vel poſſit appellari ab interlocutoria, dicitur reſpicere ordinatoria iudicij, ſed quòd poſſit, vel non poſſit appellari a diffinitiua reſpicit deciſoria.*

19 *In appellatione ab interlocutoria, an ſufficiat exprimere cām generaliter.*

20 *Quid ſi cauſa grauaminis eſſet notoria, an debeat cauſam exprimere.*

21 *Quid ſi de cauſa grauaminis conſtet per inſpectionem ipſius ſententiæ, an in appellatione ſit exprimenda cauſa.*

22 *Quid ſi de ea conſtet iuris diſpoſitione.*

23 *An ſufficiat exprimere cauſam per relationem apud acta, & quid ſi exprimitur nominatim ex qua parte actorum.*

24 *An ſi appellatur ab vno, vel pluribus grauaminibus cum clauſula generali, & ex omnibus alijs grauaminibus, quæ poſſunt colligi ex actis, an poterit appellans coram iudice appellationis allegare, & proſequi alias cauſas, quàm nominatim expreſſas.*

25 *An in appellatione ab interlocutoria habente vim diffinitiuæ requiratur expreſſio cauſæ.*

26 *Si in appellatione ab interlocutoria non fuit expreſſa cauſa, an poſſit poſtea ex interuallo addi, vel accumulari alia cauſa.*

27 *An pluribus cauſis in appellatione expreſſis ſufficiat vnam ſolam probare.*

28 *Delatio appellationis eſt huius effectus, quia etiam appellatio nulla, & friuola deuoluit negotium ad iudicem appellationis.*

29 *An de iure ciuili in appellatione ab interlocutoria requiratur expreſſio rationabilis cauſæ grauaminis.*

30 *An de iure ciuili requiratur, ꝙ appellatio iuſtificetur ex cauſa expreſſa.*

31 *An de iure ciuili iuſtificata cauſa appellationis ab interlocutoria deuoluatur negotium principale.*

32 *An iura loquentia de miſſione nuncij, & de arreptione itineris ad curiam hodie ſint correcta.*

33 *An abreptio itineris habeat vim appellationis.*

34 *An iuriſdictio Papæ poßit præueniri per ſolam citationem coram ordinario tam in beneficialibus, quàm in alijs.*

35 *An valeat reſcriptum impetratum lite pendente, & quid de iure ciuili, & quid de iure canonico.*

36 *An legatus de latere, vel inferior a Principe poßit concedere reſcriptum lite pendente.*

37 *An hodie in reſcriptis attendatur tempus datæ literarum, vel tempus præſentationis.*

38 *An hodie valeant reſcripta primo præſentata non facientia mentionem de primis literis non præſentatis.*

39 *Contumax non poteſt opponere, quòd reſcriptum ſit impetratum non facta mentione de primis literis, & quando poßit proponere exceptiones declinatorias.*

40 *Quid quando concurrunt duo reſcripta, quorum vnum eſt generale, & alterum ſpeciale, an attendatur tunc terminus præſentationis.*

41 *An ſufficiat ſola præſentatio reſcripti abſque citatione partis.*

42 *Iudex a quo quantum ad effectum vt teneatur deferre appellationi, vel non habet ipſe cognoſcere, vel pronũciare, an appellatio ſit legitima, vel nõ.*

43 *Si dubitatur, an iudex debeat deferre appellationi, vel non, an poßit ſuper hoc peti, & dari debeat conſilium ſapientis.*

44 *Appellans non eſt condemnandus in expenſis quando aliqua opinio alicuius Doctoris facit pro ipſo appellante.*

45 *Si Papa committit cauſam appellationis vna cum negotio principali, an tunc conferatur iuriſdictio in negotio principali, dato quòd cauſa appellationis non ſit aliter iuſtificata.*

46 *An iuſtificata appellatione per appellãtem poßit cauſa principalis remitti ad iudicem a quo inuito appellante.*

47 *Si cauſa appellationis eſt pronunciata illegitima, an iudex appellationis de neceßitate teneatur remittere partes ad iudicem a quo, & quid ſi præceßit inhibitoria, vel ſit delatum appellationi.*

48 *Si ſimpliciter delegetur cauſa appellationis, an iuſtificata appellatione, & pronunciando quòd fuerit bene appellatum, poßit delegatus cognoſcere de cauſa principali abſque noua commißione.*

49 *An Papa poßit cognoſcere de cauſa principali omiſſo appellationis articulo inuito appellante.*

50 *An legatus Papæ poßit cognoſcere de principali negotio, omiſſo appellationis articulo.*

51 *Quid in archiepiſcopo, ſeu alio iudice, qui non poteſt principaliter adiri per viam querelæ.*

52 *An delegatus Principis, vel Papæ poßit cognoſcere de cauſa principali, omiſſo appellationis articulo.*

53 *Quando ſit, quòd iudex appellationis poßit cognoſcere de negotio principali omiſſo appellationis articulo. & vide in omnibus caſibus ibi, circa finem.*

C A P. L I X.

VT debitus honor. Re, & fama ſingularis, & vtiliſſima eſt hæc decretalis, ponens multa noua dicta limitantia vetera iura. & hanc decre. vtiliter, & ſolenniter repetam plenius, q̃ hucuſq; reperiaꝛ ſcriptum per alios, prout patebit ex j. dicendis, & breuiter h. d. ¶ Qui appellat ante ſentẽtiam diffinitiuam dẽt in appellatione ab interlocutoria, ſeu grauamine exprimere cām rõnabilem coram iudice a quo appellat; nec releuat allegare, quod primo miſerat nuncium ad ſedem apoſtolicam, & ꝙ lr̃as primo impetrauerat, ſi nõ ſint iudici præſentatæ. & ſi cauſa expreſſa in appellatione nõ erat vera, debet appellans remitti ad iudicem a quo, & condemnabiꝛ in expenſis. ſi autem cā grauaminis erit vera, tunc iudex appellationis habet cognoſcere, & diffinire de ipſa cā principali. h. d. diuidiꝛ in tres. nam in prima poniꝛ cā conſtitutionis. In ſecũda poniꝛ conſtitutio ibi, ſtatuimus. In tertia ibi, ſaluis. ponitur proteſtatio, & ipſa ſecũda pars ſubdiuidiꝛ in tres partes. ¶ Prima prohibet appellare ab interlocutoria abſq; cauſa rationabili. & interſerit duo exempla, quando iam non eſt, vel diciꝛ rationabilis. ¶ Secunda ibi, cum autem. approbat ipſam appellationem, quæ fit expreſſa rõnabili cā coram iudice a quo. & dicit iudicem appellationis de ipſa cauſa grauaminis debere cognoſcere. ¶ Tertia ibi, & ſi minus, inſtruit iudicem in proceſſu. & hoc dupliciter. ¶ Primo quando non reperit rationabiliter appellatum, vt ſic tunc debeat remittere appellantem ad iudicem a quo, & condemnare in expenſis. Secũda ibi, alioquin, qñ reperit appellãtẽ rõnabiliter appellaſſe, tũc dicit, ꝙ ipſe iudex

debet

debet de ipſa cā principali cognoſcere. Et p̄mitte ꝙ tota hæc
decretalis loquiꝛ in appellatione a grauamine, vel interlocuto
1 ria nō aūt loquiꝛ in appellatione a diffinitiua. ¶†No. primo
de hac dictione, vt, quæ licet ſ'm eius propriā ſignificationē ac
cipiatur modaliter & importet modū, vt p gl. or. ſecundam in
fi. in c. verū. de ꝯdi. appo. tñ hic accipitur cauſatiuè, & vide de
hac dictione, vt in l. cū tale. §. Titius. ff. de ꝯdi. & demon. plenè
per Bar. in l. qui abſenti. §. j. ff. de acq. poſ. ¶Secūdo tene men-
ti vnā, & primam rl'am no. ac nouam in mā appellationis, ꝙ
nullus pōt recedere a iudice cōpetenti per appl'onē ante ſen-
tentiam diffinitiuā, niſi appellet ex cā rōnabili in ſpecie exp̄ſ-
ſa, al's appellatio eſſet nulla. requiruntur ergo duo, ꝙ primum
appelleꝛ. ſecūdū ꝙ exprimatur in appl'one cā rōnabilis, & talis
q̄ ſi foret probata deberet legitima reputari, & ita tex. hic no.
& in cle. appellanti. eo. ti. & vide in l. ait p̄tor. §. permittitur. ff.
de mino. & ibi not. p Bald. de his, & de hoc articulo vide ꝑut
diceꝛ plenè. j. in gl. 3. ¶Tertio no. aliā, & ſecundā rl'am ꝙ ho-
die, qñ qs grauatur a iudice ſi vult grauamen reuocari eſt ne-
ceſſariū, ꝙ ſpecificè, & expreſsè appellet, qa nullus alius actus
hēt vim appellationis, & dēt appellare corā iudice a quo gra-
uatur, & in eius p̄ſentia, vt hic in tex. ibi corā codē iudice. de
quo tñ articulo, an poſſit appellari in abſentia iudicis vide vt
plenè dicetur in c. fi. j. eo. & ex his regulis iā notatis deciditur
hodie hic in tex. ꝙ ſola arreptio itineris ad Papam abſq; appel
latione, vel ſola miſſio nuncij ad Papam nō hꝛ pro appellatio
ne cū ſit neceſſariū, ꝙ ſpecificè, & expreſsè īterponaꝛ appella-
tio. vnde ſola arreptio itineris, vel miſſio nuncij ad curiam ho
die non habet vim appl'onis p hunc tex. nec ſuſpendit iuriſdi-
ctionē iudicis inferioris. de quo articulo vide, vt dicetur. j. in
2 glo. 4. ¶†Quarto no. ex tex. tertiā rl'am nouam ſingularem in
mā reſcriptorum, ꝙ licet per antiqua iura ſecundæ lr̄æ facien
tes expreſſam mentionē de primas tollant primas lr̄as, vt in c.
cæterū. s̃. de reſcri. & s̃. de do. & ꝯtu. c. 2. & s̃. de offi. dele. c. ex
lr̄is. tñ per hunc tex. nunq̄ vꝛ, ꝙ de hoc poſſit excipi, vel oppo
ni, niſi qñ primæ lr̄æ fuerant iā corā delegato iudice p̄ntatæ: &
ſic ꝙ attendatur tp̄s præſentationis, an per ſecundas literas de
rogetur primis, vel eꝯ, & de hoc articulo ſingulari, & difficili,
an ita indiſtīctè procedat vide, vt plenè dicetur. j. in gl. 4. in fi.
3 & in gl. 5. ¶†Quinto no. aliā nouam rl'am, & ſingularem ſem-
per menti tenendam, & ita eſt tex. hic ſ'm cōem intellectū, ꝙ
iuriſdō delegati pōt p̄ueniri p ordinariū dummodo literæ de
legatoriæ nō fuerint primo p̄ſentatę iudici delegato, ex quo
ſequitur, ꝙ ſi citatus corā ordinario excipit, ꝙ Papa, vel Prin-
ceps primo illam cām alteri cōmiſerat non auditur, & impu-
tet ipſe impetrans ſibi ex quo prius lr̄as iudici delegato nō p̄-
ſentauit. ita eſt tex. hic qui procedit ēt ſi impetrans fuiſſet im-
peditus ita ꝙ lr̄as pręſentare nō potuiſſet. nam tex. hic loquiꝛ
indiſtinctè ſ'm Doc. & rō fuit fauor ordinariæ iuriſdōnis, quę
eſt fauorabilis, & largo modo adiuuanda, & interpretāda, ſed
iuriſdictio delegata eſt ordinaria s̃. de tranſac. c. de cætero. Itē
velut odioſa eſt reſtringenda. ita dicit glo. no. in ver. volumus
in cle. fi. de of. or. & in c. j. in ver. proceſſus. in fi. de reſcrip. in 6.
& de his eſt tex. in c. ad hæc ſumus. s̃. de reſcri. ſed limita dictū
præcedens, niſi impetrans fuiſſet impeditus per aduerſariū ꝯ
quem impetrauit, vt ſic aduerſarius pręueniret impetrantem
coram iudice ordinario, tunc eñ eius dolus non dēt ſibi pro-
deſſe. s̃. de reſcri. c. ex tenore. & in d. c. 2. pro quo optimus tex.
4 pro hoc dicto in l. quamuis. ff. de bo. auth. iu. poſ. ¶†Sexto no.
& tene menti ex tex. aliā rl'am optimam ex qua hꝛ declaratio,
& determinatio qualis, & quantus effectus reſultet iuſtificare,
vel non iuſtificare appellationem interpoſitā ante ſnīam dif-
finitiuam. nam effectus iuſtificatæ appellationis ab interlocu-
toria eſt, vt ꝯñr finito articulo appellationis iudex ad quē ſuc-
cedat loco iudicis a quo, & deuoluitur ad eum cognitio, & dif
finitio cāę negocij principalis, & ipſe hēt cognoſcere, & diffi-
nire de cā principali ſicut hēbat ipſe iudex a quo fuit appella-
tum. ita tex. hic & ita Spe. eo. ti. de appel. §. de officio. ver. ſi aūt
a peremptoria. col. 5. in fi. concludens, ꝙ qcquid debuit face-
re iudex a quo, dēt facere iudex appellationis. & idem voluit
Butri. in c. olim. de excep. in fi. & Doc. in c. exhibita. de iudi. &
hic eſt effectus iuſtificatę appellationis. dꝛ aūt iuſtificari appel
latio, qñ declaratur, ꝙ cā appellationis ſit legitima. & probaꝛ
veritas ipſius cauſæ in appellatione expreſſæ ita tex. hic, & in
c. interpoſita. in prin. j. e. vbi de hoc dicetur. effectus vero non
iuſtificatæ appellationis eſt, quia ſi iudex appellationis inue-
nit illam cauſam nō eſſe rōnabilem, vel non verā, & ſic nō ꝓ-
batā, debet remittere appellantē ad iudicē a quo appellauit,
& eum in expenſis condemnare, & ita tex. hic quem limita tñ
prout hꝛ in c. cum appellationibus. eo. ti. in 6. dicetur. j. in glo.
3. vbi vide &c. ¶Septimo no. ꝙ licet appellatio operetur effe-
ctum deuolutiuum, quia deuoluit cauſam ad ſuperiorem cū
oībus eius acceſſorijs. ita tex. no. in c. dilectis filijs decano. s̃.
co. tamen requiritur, ꝙ appellatio fiat ex cā rationabili, tali q̄
ſi eſſet probata, & ſic vera, deberet legitima reputari. Item req-
ritur, ꝙ appelletur, & exprimatur cā grauaminis coram ipſo
iudice a quo & de his hodie eſt tex. no. alias appellatio non de
uolueret negotium ad ſuperiorem. fa. d. c cū appellationibus.
5 & de hoc vide prout dicetur. j. in gl. 3. ¶†Octauo no. ex tex. ꝙ
licet appellatio legitima nō deferat iuriſdōnem iudici appel-
a lationis ſuper cā principali [a] vt hic, & d. c. cum appellationi-
bus. defert tamen iuriſdictionem ſuper iſto incidenti, vt co-
gnoſcat, & diffiniat ſuper articulo appellationis, & condēnet
in expenſis, ſicut in ſimili dꝛ in iudice delegato per literas ſur-
reptitias, qui habet iuriſdictionem in cognoſcendo an ſua ſit
iuriſdictio. s̃. de reſcri. ſuper literis. & licet pronunciet ſe iu-
dicem incompetentem, & literas ſurreptitias, tamen poteſt ꝯ-
demnare ſuccūbentē in expenſis, quia in cognoſcendo, an ſua
ſit iuriſdō, vel non, defertur ſibi iuriſdictio, & ꝯſequenter cō-
demnet in expenſis licet pronunciet ſe non iudicem in cauſa
principali, vt eſt tex. hic & in c. fi. s̃. de reſcrip. & ibi glo. in ver.
in expenſis. allegat pro hoc dicto hunc tex. pro quo etiā eſt me
lior tex. qui ſit in iure in cle. j. de reſcrip. & idem eſt in iudice, q
pronunciaret appellationem eſſe deſertam, quia pōt condem
nare partem in expenſis. ita tex. no. in c. ex parte. s̃. de reſcr. &
in c. reprehenſibilis. s̃. e. vbi vide dicta de hoc articulo in fi. &
plures no. qōnes in mā condēnationis expenſarum fiēdæ per
iudicem appellationis vide in c. ſępè. s̃. eo. circa fi. & in 2. quæ-
ſtione. ¶Vltimo no. ꝙ valet appellatio ad Papā in maioribus
cauſis licet cauſa grauaminis in appellatione aliter non expri
matur cum ipſa maioritas cāæ ſit iuſta cauſa deferendi ad Pa-
pam abſq; alia expreſſione grauaminis in ſpecie, q̄ dicanꝛ ma
iores cāæ vide in c. maiores. j. de baptiſ. & in c. q̄uis. & ibi p gl.
6 de elec. in 6. ¶†In gl. j. in fi. no. ex gl. iuncto tex. ꝙ ex debito ho
nor eſt deferēdus iudicibus. ꝯcor. l. oēm honorē. hic allegata.
& c. cū Ioānes, in fi. de fi. inſtru. & rō eſt, quia iudex rōne iuriſ-
dōnis dꝛ eſſe in dignitate ſ'm gl. hinc eſt, ꝙ rōne dignitatis, &
honoris debiti ipſis iudicibus lex ſemp pręſumitur ꝓ ipſo iu-
dice, vt in c. in præſentia, s̃. de renū. c. in noſtra. s̃. de procu. C.
de of. ciui. iudi. l. j. C. de fideicō. liber. l. fi. hinc eſt ꝙ ꝓ eius ſnīa
præſumitur. c. ſicut. s̃. tit. proxi. l. Herennius. §. Caia. ff. de cui. ſi-
cut ēt p̄ſumiꝛ pro iudice, & geſtis ab eo ēt in his, quæ arbitrio
ipſius iudicis relinquūtur. s̃. de of. del. de cauſis. & ita dicit no.
Inn. in c. 2. j. de eo qui fur. ꝙ dictum ſing. inducit & no. Bal. in
auth. ſi quis in aliquo documento. C. de eden. col. 2. & iō quā-
do iudex appellationis reformat, vel informat ſnīam iudicis a
b quo dēt ſemper ſaluare quantū pōt honorē primi iudicis [b] de
clarando, ꝙ informat, vel reformat eius ſnīam ex nouiter pro
ductis, vel deductis, & ꝓbatis corā ipſo. ita dicit tex. in d. c. cū
Ioannes. in fi. & ex prædictis, & ex tex. & gl. ēt inferꝛ, ꝙ iudica-
re, & eſſe iudicē ſit honor, & dignitas. facit. ff. de mune. & ho-
no. l. cui munerū. vbi ſi alicui concedereꝛ muneris publici va
catio, nō intelligiꝛ ꝯceſſum, ꝙ nō fiat iudex, ſeu magiſtratus:
qa hoc ꝑtinet potius ad honorē, q̄ ad munera publica. ſed ali
bi dꝛ, ꝙ eſt onus, vt in c. paſtoralis. in prī. in ver. exonerēt. s̃. de
of. dele. & in l. munerū. §. iudicandi. ff. de mune. & hono. & iō
dicebat gl. no. in ver. probari. in c. ſi ꝯ vnum. de of. dele. in 6. ꝙ
non eſt iudex ſuſpectus in cognoſcendo, an ſua ſit iuriſdō, nec
eſt p̄ſumendū, ꝙ iudex iniuſtè ꝓnunciet ſe iudicē ꝯpetentē ꝓ
eo, qa ſit dignitas, & honor, cū certè iudicare ſit onus. facit. n.
litē ſuā, vt in c. ſacro. j. de ſen. excō. & in l. fi. C. de pęna iudi. c.
cū æterni. de re iudi. in 6. ꝯclude ergo ꝙ in iuriſdōne, & in qua
libet alia dignitate inſit ſimul honor, & onus. facit 8. q. j. qui
7 ep̄atū, & ibi p Arch. de hoc vide. ¶†In gl. 2. in fi. allegaꝛ hæc gl.
& tene menti, ꝙ litis ꝯte. inualida nō interrumpit pręſcriptio
c nē [c] ꝯcor. gl. in l. pꝛ, hic allegata. j. de pur. cano. c. ex tuarū. s̃. de
reſcri. illud. & in auth. offeraꝛ. C. de litis cōte. & aduerte, qa p̄-
ſcriptio p actū ciuilē aliqñ interrūpiꝛ, vt p ſolā libelli oblatio
nē, puta ꝯ abſentes. l. 2. C. de anna. excep. & alijs caſibus, de q-
bus in l. accuſaturus. ff. de adul. & in l. j. quādo libellus prin. o-
blatus. aliquādo ad interrūpendā p̄ſcriptionē requiriꝛ citatio,
vt eſt in p̄ſcriptione 30. annorū, vt l. cū notiſſimi. C. de p̄ſcrip.
30. an. & 16. q. 3. §. pōt. aliquādo reqriꝛ libelli oblatio, citatio, &
litis ꝯte. vt eſt in p̄ſcri. lōgi tp̄is. 10. vel 20. an. vt in l. more. C. de
rei

ADDITIONES.

a ¶Adde hic dicta in c. ex ratione. in 7. principali. & in c. repræhēſibilis, in fi. s̃. e.

b ¶Debet ſemper quantum poteſt ſaluare honorem primi iudicis. An iudex appellationis poſſit cogere iudicem a quo ad edendum ſibi acta primæ cauſæ vide Bar. in l. eos. in §. ſuper his. C. de appel. & per Doc. in l. 2. C. de eden. & per Bar. in l. ſi appellationem. C. de ap. Item an poſſit in totum mutare ſententiam. no. per Doc. in c. Raynutius. de teſta. per Inn. in c. paſtoralis. de offic. dele. & per Do. de Rota in deci. 368. ſi a diffinitiua.

c ¶Litis conteſtatio inualida non interrumpit præſcriptionem. Et adde circa interrupta præſcriptionis, conſ. d. Ang. Aret. quod eſt inter conſil. Alex. 138. incipien. Lanzolotus de Imo. in 2. vol. in 3. col.

rei ven.& in d.§.pōt.& de his ꝑ gl.in ver.interrupta.in d.l.cum
notiſsimi.& in d.c.illud,in gl.fi.& ibi ꝑ Doc.& in ver,interru-
pta.in d.§.pōt ꝑ Bar.in l.naturaliter.ff.de vſucap. & in l. 2. §. ſi
rē.ff.ꝓ empt.& in d.l.accuſaturus.& in l.fi.ff.đ eo.ꝑ quē fa.eſt,
& q̄tū ad ꝑdicta gl. noſtrā hic collige infraſcriptas ꝯcłones.
¶Prima ꝯcluſio ſit ꝙ eo caſu,quo ꝑ oblationē libelli induce
ret præuentio iuriſdōnis,aut interruptio preſcriptionis,nunq̄
cauſat talis effectus,qn̄ libellus eſſet malè ꝯceptus. ita tex. &
Bar.in d.l.accuſaturus.ꝓ quo.l. libellorū. in ver. ꝙ ſi libelli.ff.
de ac.& 2.q.8.libellorū.¶Secunda ꝯcł'o ſit,ꝙ eo caſu, quo ad
interruptionē ꝑſcriptionis reqritur citatio nunq̄ inducit ta-
lis effectus,qn̄ citatio nō foret ltīma,& valida.& ſilr talis cita
tio nō induceret ꝑpetuationē, ſeu ꝑoccupationē iuriſdōnis.
ita tex.no.in ver.legitimè.in c.pe.ſ.de fo.ꝯpe.& eſt gl.or. in c,
cū plures,in fi.de of.dele.in 6.ꝙ ꝑ citationē,vel aliū actū de iu-
re inualidū nō inducit ꝑpetuatio iuriſdōnis,vel alius effectus
ꝓ quo.c.bonæ.el 2.de elec.& ibi bona gl. de hoc in fi. ꝯclude
ergo ꝙ ꝑ citationē inualidā nō interrūpit ꝑſcriptio.& ita Bar,
in d.l.accuſaturus.& in d.auth.offerat.circa fi. & idē Bald. ibi
circa fi.¶Tertia ꝯcł'o ſit, ꝙ licet citatio fuerit valida a princi-
pio, tn̄ ſi poſt fuit circūducta:puta, qa pars ad cuius petitionē
emanauit citatio nō ꝯparuit in termino illius citationis. ff,
de iud.l. & poſt edictū.§.circūducto.& in c.j.de do.& ꝯtu.in 6.
aut qa fortè nō fuit accuſata ꝯtumacia ipſius citati.l.properā-
dū.§.j.in ver.incuſante.C.de iudi.& plenè ꝑ Bar. in l. ſi finita.
§.Iulianus,circa prin.ff. de dam. infec. qū ocunq; ergo citatio
fuerit circunducta nunq̄ ex ea interrūpitur ꝑſcriptio, nec in-
duceretur litis pēdentia.ita dicit ſing.Bal.in d.l.fi.de eo ꝑ quē
fa.eſt.tene mēti hoc dictū . & idē dicit Bald.in d.auth.offerat.
quādo citatio foret facta tpe feriato , aut ſi eſſet defectus pſo-
næ citatæ,qa minor his caſibus ꝑ citationē nō inducit litis pē
dētia,vel interruptio ꝑſcriptionis qđ no.vnū tn̄ notanter dixit
Bart.in d. l.accuſaturus. ꝙ eo caſu, quo ꝑ citationē interrūpit
ꝑſcriptio nō curat tūc an libellus fuerit malè formatus dum-
modo citatio fuerit ltīmè facta.& ita procedit gl. in d.auth.of
ferat.& in auth.de exhib.reis.§.ſancimus,in ver.dānificando.
dubiū tn̄ facit in hoc dicto, qa ſi libellus eſt ineptus ſnīa lata
ſup inepto libello eſſet ipſo iure nulla.ita tex.ſing. ſm vnū in-
tełm in c.cū dilecti.j̄.de empt. & vēd.fac.d.l. libellorū. in ver.
ꝙ ſi libelli,& ff.ſi menſor.fal.mod.dix.l.j.tn̄ rō eius qđ Bar. di
cit eſt,qa remanēt prima acta ałs valida ſicut dr̄ quod ꝑempta
inſtātia remanet effectus citatiōis,& ſic interruptio ꝑſcriptio
nis,vt per gl. in ver. iudicij. in d.l.properandū.§.j.ſufficit ergo
quod citatio fuerit ltīma, licet libellus ſit malè ꝯceptus, vt ſ̄.
¶Quarta ꝯcł'o ſit, ꝙ eo caſu,quo ad interruptionē ꝑſcriptio-
nis requiritur litis ꝯte.tunc ſi eſt nulla, ſiue inualida,nō inter-
rūpit.& ita gloſ.hic,& in d.l. ſi pr̄.& ita dēt intelligi, ꝙ hr̄ in d.
auth.offerat.vbi Bal.idē tenet ſiue litis ꝯte. ſit inualida ꝑꝑ iu-
ris ordinē nō ſeruatū,vt d.auth.offeratur. ſiue ex defectu pſo-
næ,vt qa minor.ſiue ex defectu iuriſdōnis,vt d.l.pr̄.& hic in gl.
ſed tu limita primo hāc ꝯcłonem, & gl. niſi ſit inducta proro-
gatio iuriſdōnis:tollitur.n.tūc defectus iuriſdōnis ꝑ prorogā-
tionem,ſ̄.de of.dele.c.cū olim.& c.P.& G.ff. de iudi. in l.j. &
2.& ita Panor.hic col.4.¶Secundo limita, niſi per litē ꝯte. li-
cet inualidā ēt corā iudice incōpetenti eſſet inducta mala fi-
des, vt qa aduerſarius ex libello,& narratis habuit ꝯſcientiam
rei alienæ,tunc.n.eſt interrupta ꝑſcriptio nō ex vi litis ꝯte. qa
nulla:ſed ex ſupueniente mala fide,q̄ interrūpit ꝑſcriptionē.l.
j.C.de vſuca.trāsfor.ſ̄. de reſcri. c.vigilāti. & in rła poſſeſſor.
in 6.& ita tenet hic Do.Ant.& Imo.& idē Panor. dummodo
factū ſit ita declaratū,ex quo aduerſarius inducatur ad malā fi
dem.alias eīn licet denūciatio,& ꝓteſtatio alicui facta a prin-
cipio ꝯſtituat quē in mala fide.l.ſi fundū. C.de rei vendi.tamē
denūciatio facta poſt ceptā præſcrip.nō interrūpit,vt l.pe.ff.ꝓ
empto.& ibi per Bar. & idē gl.& Inno.in c.dilecti.ſ̄. de ma. &
obe.intellige ergo quod ex narratis inducat mala fides , vt ſ̄.
de quo articulo, an per denūciationē interrumpatur præſcri-
ptio,& per ſuperuenientiā malæfidei,per Bar.in d.l. naturali-
ter.& per Doc.in d.c.vigilanti.& in d.rła poſſeſſor.& ex his ra
tionibus dixit gl.no.16.q.3.c.j.ꝙ poſtq̄ facta eſt ſemel litis ꝯte.
nō pōt deinceps currere præſcriptio ēt ad centum annos. &
hoc non ex vi litis ꝯteſ. quia ſolum perpetuat ad 40.an.vt d.l.
cū notiſsimi.& ibi per gl.fi.ꝙ poſsidēs ꝑſumitur poſt litē ꝯteſ.
hr̄e malā fidem.l.certum.C.de rei vē.vnde impoſsibile eſt, ꝙ
de cætero ꝑſcribat.& ita tenet gl.in d.rła poſſeſſor.tu intellige
vt ſ̄.qn̄ ex narratis deducta eſt mala fides, vt ꝑ Bar. in d.l.nāłr.
8 ¶†In gl.in ver.ante ſnīam,ibi,niſi cā rōnabili allegata.vult gl.
ꝙ hodie ꝑ hūc tex.ſit inductū ius nouū, ꝙ ante ſnīam nō poſ-
ſit ab aliqua interlocutoria,vel grauamine appellari niſi exꝑſ
a ſa cā rōnabili [a] corā ipſo iudice,ꝙ aūt fuiſſet ſup hoc ſtatutū ꝑ
antiqua iura vide in c.cū in eccleſia. & ibi dicta & c. ſuper eo.
el 2.& c.appellationibus.ſ̄.eod.& pro intelligentia huius tex.
quantū ad hunc notabilē articulum duo ſunt principaliter vi
denda.primo an tex.hic hēat locū in oī appellatione ante ſen
tentiā. ſecundo ꝑ quē modum dēat cā grauaminis exprimi in
appellatione.¶Circa primū queritur quid in appellatione ex
traiudiciali,an reqratur exꝑſsio ltīmæ cāe, & an ſit in ꝑſentia
partis appellātis,& an ſit ipſa appellatio extraiudicialis intimā
da alteri parti.& de hoc articulo,& de ipſa appellatione extra-
9 iudiciali vide plenè dicta in c.bonæ.ſ̄.eo. ¶†Secūdo q̄ritur an
hodie ꝑ hūc tex.poſsit appellari a futuro grauamine.dic,ꝙ ſic
in appłone extraiudiciali,vt in d.c.bonæ. c. cū nobis olim. de
elec.qd aūt ſit in appłone iudiciali dic, ꝙ hodie maximè per
hūc tex.not.datur rła ꝙ nullo caſu pōt recedi a iudice ꝑ appel
lationē anteq̄ grauet. ergo a futuro grauamine,& ſic anteq̄ ſit
illatū,nō pōt recedi a iudice ꝑ appłonē. & hanc ſnīam voluit
Inn.ꝑ hūc tex.Io. An.in c.ſup eo.el j.ſ̄.eo.dicēs,ꝙ ſi ꝯ reſcrip-
tū opponeret exceptio ſurreptionis,& in quātū iudex ꝓcede-
ret in cā appellaretur, qa tunc cenſet appellatū a futuro graua
mine talis appellatio nō valet.dēt.n.primo proponi exceptio
& expectari,an iudex admittat, & poſtea ab illato grauamine
dēt appellari.vnde anteq̄ iudex admittat, vel non,pars nō hēt
de quo poſsit ꝯqueri:iō ante illatū grauamē non tenet appł'o
cū nō poſsit tunc in appłone exprimi iuſta cā grauaminis. &
hoc dictū dicit Imo.in d.c. ſup eo. eſſe notandū in practica. &
tu adde, qa hoc idē dixit formałr Spe.eo.ti.qualiter.col.j.in fi.
ver.Itē ꝙ faciat iudicē. quod ꝓcedit ēt ſi diceret ex nūc prout
ex tunc appello,ſi nō admiſeris exceptiones meas. ita no. Bal.
in addi.Spec.eo.ti.col. 12.in ver.dubiū fuit, an ſi dico appello
ſecūdo.eandē ſnīam ſequit Inn.in c.ſignificauerūt.ſ̄. de teſti.
dicens,ꝙ ſi pars petit a iudice quartā dilationē cū ſolēnitate
legali,& ſubiūgit,ꝙ ſi iudex de illa denegauerit appellat, ꝙ ta-
lis appł'o nō valet cū fiat a futuro grauamine ſm Inn. ibi. & iō
dēt pars expectare an iudex ꝯcedat,vel deneget, & ſi denegat
dēt ab illato grauamine appellare: qn̄ aūt iudex denegaſſet, ſi
pars diceret,dn̄e iudex grauaſtis me in denegādo dilationē,pe
to reuocetis grauamē,& niſi reuocaueritis appello.tunc bene
valeret appł'o cū fiat in effectu rōne grauaminis illati ſm Inn.
& Io.An.ibi & ita Spec.in d.ver.Itē ꝙ faciat.& illa verba, niſi
reuocaueritis, vidētur apponi ad cautelā,& ob reuerētiā iudi
cis:iō nō nocēt ar.l.qui mutuā.ff.manda.& ita ſeqtur Imo. in
d.c.ſignificauerūt.in fi.& idē in hoc vltimo dicto ſequit ibi Pa
nor.col.pe.in prin. vt ſic grauamine illato poſsit incōtinenti
appellari abſq; alia petitione reuocationis ipſius grauaminis.
tn̄ petitio reuocationis nō immutat ius ꝓ quo tex. & gl.in c.ſi
a iudice.e.ti.in 6.¶Tertio hāc ſnīam tenet Bal.in l.pe.C.quo-
rū appel.col.2.referēdo Io.Mo.idē tenere in c.non ſolum.eo.
b ti.in 6.ꝙ ab interlocutoria anteq̄ ferat,nō poſsit appellari [b] ſꝫ
dēt expectari verbū iudicis, vel æquipollēs:puta ſi iudex ꝓce-
dit ad id quod ſe nō cōpatit cū iure ipſius partis ſm Bald. ibi.
¶Quarto eandē ſnīam ſequit 1. gl.in c.2.ſ̄.vt lite nō ꝯte.& li-
cet Hoſt. ibi velit ꝙ procederet talis appł'o appello ne ꝓcedas
cū ſis mihi ſuſpectus ex tali cā ꝑꝑ quā te recuſo,tn̄ hoc dictum
nō placet ibi Io.An.dicenti, ꝙ ſemꝑ dēt ꝑcedere grauamē an-
teq̄ appelletur,& ſic ante illatū grauamē appellari nō pōt: &
ita tranſit ibi Panor.& alij Doc.ſed aduerte,qa Panor.in d.c.ſi
gnificauerūt,tenet ꝯ hāc ꝯcłonē dicens poſſe teneri, ꝙ ꝓcede
ret appellatio ſi peto dilationē,vel qd aliud a iudice,& ſi dene-
gabit appello, qa iſto caſu nō appellatur ſimpłr a futuro gra-
uamine,ſed potius a ꝑterito, qa appellatio eſt ꝯdōnalis ſi iu-
dex denegabit.vnde trahit ad diē extātis ꝯdōnis ar.c. ſi pro te.
& ibi gl.de reſcri. in 6. & ſic perinde eſt ſi appellatio foret in-
terpoſita poſt illatū grauamē ſm Pan.de quo ibi latius ꝑ eum:
c ſed certè tenēda vr̄ prima per determinatio [c] tex.hic vbi opor-
tet,ꝙ ad hoc,vt debitus honor iudicibus deferat nō pōt ab eis
appellari anteq̄ grauent: & ſic ante grauamē appł'o nō valet:
iudicia.n.& ſic appellatio nō poſſunt ſtare in pēdēti.ff.de iu. l.
nō queādmodū.& maximè, qa vbi aliqd ꝓhibet fieri ꝑ viam
principalis d iſpoſitionis,tūc nō pōt fieri ꝑ modū ꝯdōnis,vt in
l.Seius & Augerius.ff. ad l.Fal.& ibi Bar.ſed hic in tex.ꝓhibet
appł'o anteq̄ ſit ſecutū grauamē: ergo nō dēt poſſe fieri ꝑ mo-
dū ꝯdōnis.& iō tenenda vr̄ cōis opi.de qua. ſ̄. pro qua eſt op-
timus

ADDITIONES.

a ¶Niſi expreſſa cā rōnabili. Adde quando dicatur appellatio rōnabiliter inter-
poſita.per Do.Ludouicum de Roma in conſ. 343. quando autem appellatio
requirat expreſsionem cauſæ, maximè in cauſis a iure prohibitis.vide per
eundem in conſil.324. Bar.ab Hor.

b ¶Quod ab interlocutoria antequam feratur non poſsit appellari. Adde ꝙ in
appellatione a grauamine debet exprimi cā ſpecificata nō in genere,nec ob-
ſcura. vide Bal.in conſ.267. ꝙ incip. quia ex facto. vide ēt per Do. Fran.de
Are.conſil. 106.vbi multum diffusè,& hoc adde.j̄. ibi,octauo q̄ritur,hic dr̄.

c ¶Adde ꝙ iſtam opinionem contra Panor. tenet etiam Aret. in c. ſignificaue-
runt. de teſtibus . & vide aliquid per Felin. in c. paſtoralis. §. quoniam, de
reſcrip.3.colum.

firmus tex.in c.dilecto.j.c.vbi nõ põt appellari a futuro grauamine ẽt ſub ↄdõne:puta ſi me grauabis appello: dẽt.n.primo expectari grauamen,& poſtea appellare.& ita clarè firmãt ibi Inn.& Panor.in prin.vnde tene mẽti ſingl'r hũc articulũ vtilẽ in practica, ꝗa nullibi inuenies ita plenè declaratũ: licet ſæpè ꝓcuratores,& aduocati ſeruẽt ↄ̃riũ, & nõ bene.poteris eñi irritare tales appł'ones cũ ſint nullæ, vt ſ. patet,& bene. oĩa ſupradicta ↄſidera,ſed limita ſupradictã determinationẽ nõ ꝓcedere,ꝗa omni caſu, quo grauamẽ eſſet irreparabile ꝑ appł'onẽ ſubſequẽtẽ põt appellari a futuro grauamine.facit l. ſi ꝗs ꝓuocatio.C.eo.ti.puta ſi appellet a tortura futura, vel a captura,ſeu alio grauamĩe irreparabili.fa.qđ no.ĩ d.l.2.ff.de ap.reci.& ĩ d.l.pe.& vide de his dicta in c.ex parte.ſ.eo.¶Scđo limita, ꝙ oĩ caſu a futuro grauamine in iudicio poterit appellari qñ trahit originẽ a grauamine de pſẽti iã illato, dũmõ exprimat tale ꝗd,ex quo iã inſurgat grauamẽ de pſenti.ita tex.ĩ c.j.ſ. de dila.ibi,tenẽtes ſe a iudicibus grauari. vbi hoc tenet Io.An. & Panor.in prin.puta ſi dicat ſciẽs ſe grauatũ ex tali cã, ſeu ex tali actu, & timẽs in futurũ a dicto iudice plus poſſe grauari, iõ appellat &c.¶Tertio,& vltimo limita,ꝗa infert ex pdictis, ꝙ qñ futurũ grauamẽ eſſet iã cõminatũ ꝑ iudicẽ poterit a tali futuro grauamine appellari, & ex pſenti comminatione dr ſatis cauſata iuſta cã grauaminis,& ita ẽt ꝓcedit tex. ſm aliũ intellectũ in d.c.j.quod eſt notandũ ad cõminationes, q̃ fiunt ꝑ iudices ĩ citationibus,de ꝗbus ꝑ Bar.ĩ l.ſi finita.§.Iulianus, poſt prin.ff.de dã.infec.ſed plenius vide de hoc articulo ꝓut dicet

10 in c.cũ ceſſante.j.e.in j.gl.vbi de his. ¶†Circa ſecundũ principale ipſius appł'onis ab interlocutoria, vel grauamine,ꝗritur primo an de forma apł'onis ſit ꝙ debeat appellari in pſentia ipſius iudicis a quo?dic,ꝙ ſic,& ita eſt hic tex.de quo tñ articulo an,& qñ ſit in pſentia iudicis appellandũ,vide vt dicet in

11 c.ſi.j.e. ¶†Secũdo q̃rit an ſit de neceſſitate appellãdũ in ſcriptis.dic ꝙ ſic.& ita tex.in c.j.eo.tit.in 6.quod c.licet loquat in appł'onibus ad Papã:tñ quãtũ ad hoc, & alia ſolẽnia appł'onis hẽt locũ ẽt in appł'one ad inferiores iudices, & ita tenet gloſ. ibi in ver. interlocutoria.& ita cõiter ſequunt Doc.ꝙ de iure canonico reqrat ꝓ forma, ꝙ appellet in ſcriptis,ſecus de iure ciuili ſm gl.in l.2.ff.eo.ti.quod tñ de ↄſuetudine nõ ſeruatur: ꝗa ẽt de iure ciuili dẽt appellari in ſcriptis.& ita Bar. in l. eius qui.ff.de ap.reci.& idẽ Doc.in d.l.2.& ita Spe.e. ti.§.qualiter aũt.in prin.vbi ſing.voluit,ꝙ ab interlocutoria,& grauamine ſiue appellet ex interuallo ſiue incontinenti apud acta in iudicio ẽt iudice ſedẽte ꝓ tribunali reqrit,ꝙ appellet in ſcriptis.& ita gloſ.ord.in ver.interlocutoria,in d.c.j.ſed in diffinitiua vide in 7.q.j.

12 ¶†Tertio q̃rit, qñ dicat appellari in ſcriptis. Ang. in l.a ſnĩa,in fi. ff.eod.ti.concludit, ꝙ debeat offerri libellus in ſcriptis corã iudice a quo,& nõ ſufficeret viua voce appellare licet incõtinẽti faceret ꝑ notariũ torã appellationẽ redigi in ſcriptis corã iudice a quo,&nec ſufficeret viua voce appellare cũ expreſſione grauaminis. & ita in hoc ſequit Imo. in d. l.a ſnĩa.§.fi.qđ no.idẽ tenet Bal.in c.ſup qõnũ.in fi.ſ.de offi.dele. & fa.quod alias notat Bar.poſt gl. in l.ſacri.in fi.C. de proxi.ſacro.ſcri.li.12.ꝙ ſi aliquis vadit corã iudice, & dicit notario actorũ,ſcribe ꝙ ego peto a Titio 10. ꝑ hoc nõ dr offerri libellus in ſcriptis licet notarius apud acta hoc ſcribat,& ita tenet formaliter Bal.in addi.Spe.e.ti.de ap.in 3. charta in fi. ver. dubiũ

13 fuit an ſi dico appello,& tu notarie ſcribe. ¶ †Quarto q̃rit qđ ſi eſt appellatũ in ſcriptis tñ nõ exprimit in appł'one, ꝙ in his ſcriptis appellat.Ang.in d.§.fi.tenet,ꝙ nõ valeret appł'o, quia dẽt expreſſè dici illa verba,& in his ſcriptis appellat.Et ita tenuit Spe.eo.ti.§.j.in 4.parte.¶Sed certè hoc vltimũ nõ eſt verũ.ſatis eſt.n.appellare in ſcriptis abſq; illis verbis. & ita gloſ. no.in c.fi.de re iudi.li.6.in ver.illuſtriũ,in fi. & ita tenet Imo. in d.l.a ſnĩa. §. fi. ¶ Quinto q̃ritur an ſcriptura appł'onis dẽat eſſe publica.dic, ꝙ nõ, ſed ſufficit q̃libet ſcriptura priuata. ita gl.in c.appellatio.eo.ti.in 6.talis tñ priuata ſcriptura nõ probaret appł'onẽ,niſi ↄiuuaretur teſtibus . iõ tutius eſt, ꝙ ſẽp tabellio ſit rogatus de appellatione,q̃ fit in ſcriptis,tunc.n.inſtrumentũ ꝓbat.fa.quod no.Spe.in d.§.j.in ver.& notandũ.& hoc ꝓcedit in cedula , q̃ porrigit iudici a quo appellat, ſed in cedula intimãda parti de ipſa appellatione ſm formã cle. cauſam.de elec.reqrit,ꝙ ſit authẽtica,& publica ſcriptura , vt ibi in tex.in ver.authẽtica,ſm Doc.nõ tñ eſt neceſſariũ,ꝙ legatur appł'o corã iudice a quo appellat. ſatis eſt ꝓducere cedulã in ſcrip.& dicere, ꝓduco talẽ appł'onẽ licet aliter nõ legat corã

14 eo,vel corã teſtibus.& ita tex.in d.c.appł'o.¶†Sexto q̃rit pone ꝙ fuit appellatũ in ſcriptis tñ ſcriptura eſt deperdita, an poterit ꝓbari ꝑ teſtes ꝙ fuerit appellatũ in ſcrip.dic, ꝙ ſic p.c. cum olim eſſemus.de priui.& ita tenet Ro.deci.49.q̃ incip. itẽ fuit dubitatũ vtrũ diffinitiua ſnĩa.& ibi an ſufficiat ꝓbare ꝑ vnũ teſtẽ,de quo ẽt ꝑ Pau.& alios in cle.ↄſtitutionẽ.de elec.ſup ver.

15 fiat fides.& in c.cũ tu.de teſti. ¶†Septimo q̃rit qñ a ſnĩa diffinitiua appellat incõtinẽti põt appellari voce viua abſq; ſcriptura.l.j.in fi.cũ ſeq.ff.e.& 2.q.6.ad fi.ſi aũt appellet ex interuallo dẽt appellari in ſcriptis, vt in dictis iuri. & ꝑ gl. in c.j. in ver. interlocutoria.eo.ti.in 6.dr aũt appellari incõtinẽti ſi appelletur iudice adhuc ſedẽte ꝓ tribunali ẽt ſi iudex ſedeat ꝑ magnã horã,ſecus ſi a tribunali ſeu a bãco diſceſſerit ſm Spe.eo. tit.§. qualiter aũt.in prin.ſequũtur Pau.& Gemi. in d.c.j. ſup d.gl. ĩ ver.interlocutoria. & Bal.ĩ l.litigatoribus.& in l.eos.§.finali

16 tẽ.C.e.ti.& Bar.ĩ d.l.2.†qđ aũt ſit ĩ interlocutoria?dicas,ꝙ ſiue incontinenti ſiue ex interuallo,& ſiue iudice ſedẽte ꝓ tribunali, oĩ caſu dẽt ſemp neceſſario appellari in ſcriptis. & ita gl.in d.c.j.in ver. interlocutoria. licet gl. iuris ciuilis in hoc teneat ↄ̃riũ,& nõ bene in d.l.2.ff.e.ti.ſm Doc.ibi,& Spe.in d.§. qualiter.& Bar.in l.2.ff.de ap.reci.& idẽ tenẽt Ang.& Imo. poſt eũ in d.§.libelli.col.4.in fi.& ex pdictis patet,ꝙ illa practica,dũ dr appello viua voce reſeruato beneficio appellãdi in ſcrip.C.de qua practica ꝑ Bar.in l.cũ ꝓcurator.ff.de no.ope.nũ.per Bal.in l.appellatione,C.eo. ꝑ Imo.in d.§.libelli,col. vlt.nõ habet locũ in interlocutoria cũ ẽt incõtinẽti apud acta non poſſit appellari viua voce,vt ſ.poſſet tñ ꝓcedere, & eſſe vtilis dicta practica dũmodo poſtea qñcũq; intra 10.dies a die ſnĩæ appellet in ſcrip.& vide de hoc j.in 15.q.limita tñ oĩa ꝓcedẽtia ꝓcedere ĩ mera interlocutoria:ſed qñ interlocutoria hẽret vim diffinitiuè poſſet appellari viua voce incõtinẽti apud acta ꝓut & ſicut in appł'one a diffinitiua, nec requirit appł'o in ſcrip.ita ↄſuluit Ang.ſuo ↄſ.217.quod incip.ↄſtitutio.in j.col. ꝓ quo be

17 neſa.quod dr.j.in 14.q.vbi vide. † Aduerte tamẽ ad vnã ſingulare limitationẽ,quã dedit Ang.in d.ſuo ↄſ.col.j.ꝙ ſtãte ſtatuto, ꝙ in appł'onibus ꝓcedat ſolennitatibus & iuris ordinibus nõ ſeruatis valebit appł'o ẽt ab interlocutoria ſine ſcriptis, & abſq; inſertione alicuius cãæ : rõ ꝗa ipſum appellare de ꝓceſſu cãe eſt,ſicut libellus dr de ꝓceſſu inchoatiuo,vt per Inno.in c.qm ↄ̃.de ꝓba.cũ ẽt appellare in ſcriptis, & cũ inſertione cãæ grauaminis, ſit de ordine iuris ciuilis poſitiui,ſublatus cenſet

18 ꝑ ſtatutũ,ꝙ eſt ſingulariter notandũ.† ꝓ quo fa.quia appellare vel nõ appellare ab interlocutoria,dr de ordinatorijs iudicij. vide dicta in c.ſi duobus.§.j.ſ. e. merito militat ſtatutũ. & idẽ vr ſi ſtatutũ,vel reſcriptũ diceret,ꝙ ꝓcedat ſine ſtrepitu , & figura iudicij,ſed in appł'one a diffinitiua facit dubiũ, ꝗa reſpicit deciſoria nõ ꝓceſſum, vt vide in d.§.j.iõ ſtatutũ, vel reſcriptũ reſpiciens proceſſum, & ordinatoria cãæ non ꝙ includat appellationem a diffinitiua.fa.l.j. C. de ferijs. & ita intellexit Ang.in d.ↄſ.ꝙ patet, ꝗa illud ſtatutũ excipit appellationem a diffinitiua.cogita tamen, ꝗa licet non poſſet appellare a diffinitiua reſpiciente deciſoria, tamen ꝙ appelletur ſeruato, vel nõ ſeruato iuris ordine,aut ꝙ appellet j. quatuor dies,hoc reſpicit ordinatoria,& ꝓceſſum appellationis: vnde videret ſtatutũ,vel reſcriptum includere appellantẽ a diffinitiua, & hæc ſunt multum notanda ad ſtatuta,vel reſcripta , quòd in appellatione procedatur abſq; ſtrepitu,& figura iudicij,& ita vr dicendũ in caſibus,de ꝗbus in cle. diſpendioſam. de iudi. vt ſic in appellatione in dictis caſibus nõ hẽt locũ cle.appellanti. de ap.nec diſpoſitio. c.j. in 6. quo ad ſolẽnia appellationis cum cã appellationis ſit eiuſdẽ nãe ſicut cã ipſa principalis.ff. an ꝑ alium cau.ap.& ibi per Ang. quid aũt operetur geminare appellationes,& an ſit ſtandum primæ,vel ſecundæ, dicet.j.e.c.

19 ſua nobis.¶†Octauo q̃ritur,hic dr,quòd dẽt exprimi rationabilis cã in appellatione,an ſufficiat exprimere generaliter.dic ꝙ nõ: ſed dẽt in ſpecie, vt hic patet,& clarius in cle.appel. eo. ti.in ver.nominatim.vnde non ſufficeret dicere,appello ab iniqua interlocutoria, ꝗa me grauaſti : ſed dẽt exprimi cã in ſpecie,At hic ꝑ Imo.col.3.aliter.n.appellatio in qua foret cã expſſa generaliter,aut nõ rõnabilis,eſſet nulla.& ita tenet Ro. deciſ.7.q̃ incipit, itẽ ſi appellatur.& procedunt prędicta ẽt de iure ciuili,quia eo caſu,quo ab interlocutoria põt appellari dẽt exprimi cã in ſpecie.ita tex.melior,qui ſit in iure,in l.ait ptor. §.permittitur.ibi,ab iniuria.ff.de mino.& ita no.per Bar. in d.

20 l.2.ff.de ap.reci.¶†Nono q̃ritur,ſi cã grauaminis eſſet notoria an dẽat tunc aliter talis cã nominatim exprimi in appellatione?gl.in c.accedens.el j.ſ.vt li.non ↄte.in princ.tenuit, ꝙ non quia in notorijs non requiritur ordo iuris. ſ. de teſti.c.3. ſed gl.ſing.in d.cle.appellanti.tenet ↄ̃riũ,& melius, quia licet notorium releuet ab onere ꝓbandi,tamen non releuat ab onere proponendi,& allegãdi.fa.tex. & Bar.in l.ſi adulteriũ. §. idem Pollioni.ff. de adult.& in l. cum quid.ff.ſi cer.pe.quia pręſumptio q̃tuncunq; notoria dẽt allegari.licet ergo cã grauaminis ſit notoria dẽt allegari,& exprimi in appellatione noĩatim.ita gl.in d.cle.appellãti.& idem tenet Io.An.& cõiter Doc. in d. c. accedẽs.ide Io.An.in d.c.j.eo.ti.in vj.& idem ibi Gemi.co.

21 2.in prin.& idem Do.Flo.d.cle.appellanti,in q.vj. ¶†Decimo queritur pone ꝙ ex forma ipſius ſnĩæ ↄſtet verè de grauamine ex inſpectis, & tenore ipſius ſnĩæ: puta, quia in ea exprimitur iniuſta

iniusta cā,vel reprobata a iure,an tunc in appſōne ab ea requiratur expreſsio cauſæ.Pe.de Anch.in d.cle.appel.tenet ꝙ non limitans pdicta, qa iſto caſu notoriū releuat ab onere ꝓponēdi ſeu allegādi qn notoriū reſultat ī exceptis ipſius ſnīæ ꝙ no. facit c.per tuas.ſ. de ſen.excō. de quo.j.

22 ¶† Vndecimo q̄ritur quid ſi de grauamine appareat iuris præſumptio,aut per ſolas allegationes iuris, puta interloquitur iudex aliquē torquendū vl' carcerādū vel ſequeſtrū fieri,qđ de iure regulariter eſt ꝓhibitū.l.j.C.de ꝓhi.ſequeſt.iſtis caſibus & ſimi.an dēat in appſōne neceſſario exprimi cā grauaminis. Bal.ſing. ī l.minoribus. C.de his quib.vt indi.dixit ꝙ quando cauſa grauaminis cōſtat ex iuris pſumptione & per ſolas allegationes iuris,nō requirit̄ expreſsio cauſæ nominatim in appſōne,ar.l.ſi ꝯſtat.ff.eo.ti.& in l.ſi qs ꝓuocatio.C.eo.ti.ff.de execu.tu.l.qui teſtō.& ita intelligit dictū Inn.in c.2.circa fi.ſ.de no.ope.nū. qđ dictū tene menti & facit ꝙ dicet.j.prox.quæſt.

23 ¶†Duodecimo q̄ritur an ſufficiat exprimere cām per relationē ad acta,puta appello ab iniuſta ſnīa prout ex dictis apparet.vī ꝙ ſic,qa illud dr contineri in ſcriptura referente qđ ꝯtinetur in ſcriptura ad quā fit relatio. l.aſſe toto.ff.de hære.inſti.l. q̄ cōditio. & l.ſi ita ſcripſero.ff.de condi. & demō. vnde dēt valere appellatio ſi cā grauaminis colligit̄ ex dictis & ex ſolis allegationibus iuris abſq; alia ꝓbatione facti . & ita etiā pōt ſcđo modo ꝓcedere dictū Inn. in d. c.pe.& ita tenēt Pau. & Lapus in d.cle.ap.& idē ſequit̄ Gemi. in d.c.j.eo.ti.in 6.Sed aduerte, quia hoc dictū nō eſt ſimpliciter verū & ꝯrium tenet Ro.in d.deci.7.& do.Flo.in d.cle. ap. & Imo.hic col.3.& idē Bal in d.l.minoribus.quia referēdo ſe ad acta in genere nō exprimitur pp hoc cā nominatim prout requiritur in d.cle.appellanti.ſm do.Ant.& Imo.hic col.3.in fi.. dēt enim exprimi cā nominatim , vt ſic iudex ſit certus an debeat dare apoſtolos refutationis , vel dimiſſorios & ne appellās teneat appellatū ſub incerto & ēt variare poſsit.& licet ex actis reſultet notoriū iuris.c. cū olim.in fi.ſ. de ver.ſig.tamen dubiū facit ad præcedētes quæſtiones,qa notorietas nō vř excuſare a forma data in appellatione licet excuſet a neceſsitate ꝓbationis,vt p gl.in d.cle.appellanti.& ſ.in 9.q. & hoc ſatis ēt eſt de mente Bal. in d.l.minoribus.licet idē Bal.in l. per hanc, circa fi.C.de tempo.appel. voluerit ꝙ vbi eſt talis interlocutoria cuius iniquitas detegitur p ſolas allegationes iuris non ſit neceſſaria expreſsio cauſæ in appellatione,ar.l.j.in fi.ff.de do. præle. ſed hoc poſſet ꝓcedere quando ꝯſtaret ex forma ipſius ſnīæ,vt ſ.in x.q.ſecus ſi veniret ꝓbanda per acta,vt ſ.adde tamen ſing.limitationē quam ponit Bal.in d.l.minoribus.dicēs ꝙ bene poſſet ſuſtineri expreſsio cauſę per relationem ad acta qn exprimitur ex qua parte actorum eſſet illatum grauamen. tūc enim ſatis dicitur nominatim expreſſa cauſa grauaminis ſi dicitur,prout ex actis apparet in tali loco. & ita etiam eſt de mente Rotæ in d.deci.7.alias enim per clauſulam generalem prout ex actis apparet,nō diceretur cauſa nominatim expreſſa

24 quod no.& tene menti.¶†Decimotertio quæritur,appellatio ab interlocutoria debet iuſtificari ex cā nominatim expſſa in appellatione,vt hic,& d.cle.appellāti. & in appellatione ab interlocutoria nō habet locū illa regula ꝙ non eſt ꝓbatum probabo & qđ non eſt deductum deducam. de qua in d.l. per hāc & in c.cum Ioānes.ſ.de fide inſtru. dēt enim appellatio ab interlocutoria iuſtificari ex primis actis & ex cā expreſſa & nō pt iuſtificari ex alijs cauſis q̄ noīatim expreſsis . & idē eſt de iure ciuili.& dicit Bar.in d.§.ꝑmittitur. ꝙ in iure ciuili non reperit̄ melior tex. vbi hoc ꝓbet̄ q̄ ibi.ſed pone ꝙ appellet ab vno vel pluribus grauaminibus tn̄ expreſsis in appellatione & cum clauſula generali & ex oībus alijs grauaminibus q̄ poſſunt colligi ex actis,an poterit tūc appellās corā iudice appſōnis allegare & proſequi alias cauſas grauaminis q̄ nominatim expreſſas in appellatione.& hoc virtute dictæ clauſulæ.Rota in deci. 7.cōcludit ꝙ non , quia dicta generalis clauſula nihil operatur per tex.in d.cle.appellanti. in ver.nominatim. qđ dictū no.ex quo infert̄ ꝙ diſpoſitio c.qui generaliter.de proc. in 6.& c.ſedes.ſ.de reſcrip.nō habeat locū in appellatione ab interlocutoria , qa clauſula gnālis expſſis aliqbus cauſis nihil operat̄. & ita ſequunt̄ Ang.& Imo.in l.2.ff.e.ti. & idē Ang. in l.j.ff.de lib.& poſthu.& idē hic do.Ant.& Imo.col.3.in fi.& idē d.Flo.

25 ī d.cle.appellāti.in 4.q.qđ no. ¶Decimoquarto quærit̄ an iſte tex.habeat locū in omni interlocutoria? dic ꝙ nō, ſed ſolum in mera interlocutoria, iō in interlocutoria habēte vim diffinitiuæ nō requirit̄ expreſsio cauſę in appſōne,ſicut nec in ap-

a pſōne a diffinitiua requirit̄ expreſsio cauſæ, a vt p gl.in c.cām. in fi.ſ.eo.& in verbo,ſtatuit.in c.j.eo.ti.in 6. & ſi exprimit̄ vna cauſa pōt iuſtificari ex alia nō expreſſa. & ita tex.& Bar.in l.3. in fi.eo.ti. ꝯclude ergo ꝙ appſo ab interlocutoria habēte vim diffinitiuæ pōt fieri abſq; expreſsione alicuius cāæ,imo ſi exprimeret̄ vna cā poterit iuſtificari ex alijs cauſis nō expreſsis. & tūc eſt ꝙ locū habet illa regula , nō deductū deducā,de qua in d.c.cū Io.& in d.l.p hanc,& hanc ſnīam tenet Io. An.in c.peruenit.el ij.ſ.eo.& idē Imo.hic.col 4.& idē do.Flo.in d.cle.appellanti.in fi.idē Bal. in d.l.minoribus. & in l.pe. C.quo.ap.& idē Ang.ſuo cōſ.297.ꝙ incipit, cōſtitutio.& ita ēt tenet Rota deci.13.q̄ incipit, Itē ſi iudex.& in dec.85.quæ incipit, Item ſi a ſnīa,ꝙ eſt menti tenendū, quia infert notabilis cōcluſio, qa qn interlocutoria eſt talis quæ habet vim diffinitiuæ æquiparat̄ quo ad oīa ipſi diffinitiuæ quo ad formā & ſolēnia appellatiōis.hinc eſt ꝙ ſi appellat̄ ab īterlocutoria ſup attētatis,puta ſi iudex reuocat attētata nō requirit̄ in appſōne expreſsio alicuius cauſæ,poterit enim iudex ad quē cognoſcere ēt de alijs cauſis q̄ expreſsis, ſm do.Flo.in d.cle.appellāti, qa talis interlocutoria habet vim diffinitiuæ.Et ita ēt in hoc tenet Ro.in d. deci.85.& ſm pdicta debet limitari qđ ponunt Ang.& Imo.in l.ſtipulationū aliæ.ff.de verb.ob.qn ſtatutū facit mentionē de mera interlocutoria,vel de interlocutoria ſimpliciter.an dēat intelligi de interlocutoria habente vim diffinitiuæ dic,vt ſ.& adde pdictis quatuor no.limitatio. in quibus in appſōne a diffinitiua neceſſario erit exprimēda cauſa . Et primo qn appellat̄ a correctione & impetratio literarū ſuper tali appſōne nō expreſſa legitima cā eſſet nulla , vt vide no.dicta de hoc in c.3. circa mediū.ſ.eo.Scđo qn appellat̄ ab executione requirit̄ cā etiam in appſone a diffinitiua & alias impetratio literarū ſup tali appſōne eēt nulla. vide dicta ī d.c.3.circa mediū.Tertio ī appellatione a diffinitiua requirit̄ cauſa, qn cā fuerat cōmiſſa appellatione remota, & vide dicta in c.paſtoralis.ſ.eo. in ver. nono operatur,& vide etiam dicta in c.cōſuluit. el j.ſ.eo.in fi. 1
& in d.c.3.in fi.Quarto ſemper in appſōne a diffinitiua requirit̄ cauſa ꝙ appellat̄ per tertiū cuius intereſt,quia tertius pro ſuo intereſſe nō audit̄.appellans ēt a diffinitiua niſi in appſōne cām rationabilē exprimat p quā appareat ꝙ iuſtū intereſſe ꝑtendat.ita tex.no.in l.a ſnīa.in princ.ff.eo.ti.& ita Bar. ibi in 1
fi.principij.de quo per Inn.& Io.An. in c.cū ſuper.ſ.ti.proxi. vbi de his etiā plenè p Doc.& vide ēt de his plenè dicta in oī-

26 bus caſibus in d.c.cōſuluit.in fi.¶† Decimoquinto q̄rit̄,pone ꝙ in appſōne ab īterlocutoria, vel grauamine nulla ſit expreſſa cauſa tn̄ poſtea inde ad tres,vel quatuor dies addit̄ & exprimitur cā,an hoc poterit fieri.dic ꝙ ſic,quia ſatis eſt ꝙ qncunq; intra.x. dies a die grauaminis & quandiu ſupereſt de tpe decē dierū poſsit ipſa cā exprimi & addi & accumulari alia cā non expreſſa & hr̄ perinde ac ſi a principio tpe appſōnis fuerit expreſſum,& hoc fuit ſingulare dictū Bal.ī l.2. circa fi.C. de epi. audi. pro quo bene facit gl.or. in ver.durante. circa mediū.in c.ſi is cui.de offi.deleg.in 6.quia durante tpe ad appellandum ſemper pōt ſuppleri & declarari ipſa appellatio ſm gl.ibi,& facit ꝙ eſt dictum.ſ.in 7.q.quia licet a principio non ſit appellatū in ſcriptis ſed viua voce,poteſt quādocunq; intra.x.dies appellari poſtea in ſcriptis.vide plenè in c.ſua nobis.ſ.eo. in ver. 1

27 4.cōcluſio.¶†Decimoſexto q̄rit̄ pone ꝙ in appſōne ab interlocutoria ſint expſſę plures cāæ grauaminis an ſit neceſſe oēs ꝓbare.dicas ꝙ licet ſit verū quod appellatio ab interlocutoria nō poſsit iuſtificari ex alia cā q̄ nominatim expreſſa , vt hic,& d.cle.appellanti.& d.§.permittit̄.& ibi Bar.tamen pluribus & multis cauſis expreſsis ſufficit vnam ſolā cām ꝓbare quando talis cauſa ipſa ſola eſt rōnabilis & ſufficiens de per ſe.ita Bal. no.in d.l.minoribus.& ita tex.de hoc no.in l.appellanti.§.j.ff. eo.tit.& ita ēt glo.or.& clariſsima in c.exhibita.in fi.ſ.de iud. 1
hoc idem ſequitur Pan.in c.ſignificante.ſ.eo.in vlt.no.& in c. cū cām.in fi.ſ.eo. & idē do.Flo.in d.cle.appellanti.q.3.ex quo ſing. infert̄ ꝙ pluribus cauſis etiam copulatiuè expreſsis in appellatione nō requiritur ꝙ apponat̄ illa clauſula,nō aſtringēs

b ſe b &c.de qua per Doct.in l.diuus.ff.de re iu. & in c.licet cām. ſ.de pb. quia in appſōne ſemper ſufficit ꝓbare vnam cauſam dūmodo ſit ſufficiens de per ſe. & clauſula illa, non adſtringēs ſe ad omnia probādū,nō requiritur ſm Bal.in d.l.minoribus. col.2.per tex.in d.cle.appellanti.§.j.& idem Pan.in d.c. ſignificante.per illū tex. qđ tene menti.quid autē ſit de ſtilo curiæ vide de hoc plene p Doc.in c.cum cām,ſuper gl.fi.ſ.eo.an ſit neceſſariū ꝙ omnes cauſæ in appellatione expreſſę, tunc ꝓbent̄.

28 ¶† Vltimo pone ꝙ interponitur appellatio abſq; expreſsione alicuius cāæ vel ex cā irrationabili,vel appellabit ſine ſcriptis vel abſq; petitione apoſtolorū, his caſibus quibus appellatio eſt nulla,tamen pone ꝙ iudex a quo detulit tali appſōni,an cā deuoluat̄ ad iudicē ad quē . ꝯclude ꝙ licet quando appellatio nō eſt legitima aut ex legitima cā interpoſita, nō deuoluat negotiū ad ſuperiorē, vt hic,nec ſit tali appellationi deferēdum, vt in

ADDITIONES.

a ¶In appellatiōe ab īterlocutoria,hñte vim diffinitiuę, nō reqrit̄ expreſſio cāæ, & circa talē ſnīam vide Car.cōſ.72.incip.Titius.nunc ſunt.8.co.in 5.dubio.

b ¶Quando plures cauſæ exprimunt̄ in appellatione,non requirit̄ illa clauſula, nō ſe adſtringēs.de qua vide Sal.ī l.ī cauſis.C.de ap.Bal.in l.nō iō.C.de li.ca.

lit tali appellationi licet friuolæ,& nullæ: abdicauit ab eo om
nē iuriſdōnē,& eſt deuoluta ad iudicē a quē vt ī d.c.cū appłō-
nib.& ita his caſibus tenet Io.An.& Gemi.in d.c.j.§.poſt hæc.
e.ti.in 6.& idē tenuit Io.An.in c.Romana.in prin.eo.ti. in 6.
hoc idē ſequiť Ro.deci.385.ꝗ incipit,Itē ſi appellať. ex his er-
go hēs ſingulares effectus,ꝗ reſultant, qñ iudex defert appella
29 tioni,qđ no.ad declarationē,& limitationē huius tex. ¶ † Po-
ſtremo ꝗritur,an diſpoſitio huius tex.hēat locū de iure ciuili.
dic,ꝙ ſic quo ad oēm effectū.Primo eñ ēt de iure ciuili proce
dit,quod hic dř,vt in appłone ab interlocutoria eo caſu, quo
de iure ciuili poſſet appellari requirať expreſſio rōnabilis cāæ
30 grauaminis in appłone.† Secūdo ꝙ appellatio iuſtificeť ex il-
la cā grauaminis in appellatione expreſſa,& ex his duobus eſt
tex.no.& melior qui ſit in iure in l.ait prætor.§. ꝑmittiť. ff. de
mino.vbi Bar.ita no.& tenet Ang.in ſuo ɔſ.193.quod incipit
31 in cā accuſationis,col.2.in fi.† Tertio ꝙ iuſtificata cā appella-
tionis ab interlocutoria deuoluiť tota cā,& negociū principa
le ad iudicē ad quē:nā diſpoſitio huius tex.in hoc ſiř locū ha
bet de iure ciuili,& eſt ſeruanda in oī foro,& in terris imperij.
ita voluit ſing.But.in c.olim.s̄.de excep.in gl.2.& ita ſequunť
alij Doc.tene mēti ad declarationē huius tex. ¶ In ea.gl.in fi.
hæc gl.ponit de cła appłone remota, an hodie aliqd opereť ꝑ
hūc tex. de quo articulo hic aliqualiter per Doc. ſed vide la-
tius dicta de hoc in c.paſtoralis.in prin.s̄.e.& ibi de multis ef-
32 fectibus,quos ēt hodie operať cła appellatione remota. ¶†in
gl.4.ibi,ēt correcta ſunt illa iura.tenet gl. ꝙ iura loquentia de
miſsione nuncij,vel arreptione itineris ad curiam hodie ſint
correcta per hunc tex. ſed ɔclude, ꝙ aliqñ quis arripit iter ad
Papā nō ex cā appellationis,ſed ex alia iuſta cā,tunc talis cen
ſetur ſub protectione Papę, vt ſic ɔ̄ eū nō poſsit procedi in par
tibus.& hoc per c. j. de peregri. quod intelligit hic Inn.qñ qs
arripuit iter in propria ꝑſona,ſecus ſi mittit nunciū:quia licet
tunc nuncius ipſe ſit ſub ꝓtectione apłica,non tñ ipſe dñs,ſm
Inn.hic volentē generaliter ꝓcedere,ꝙ itinerantes ad Papam
ex iuſta cā ſint interim ſub protectione apoſtolica in tm̄,ꝙ nō
valeat proceſſus ɔ̄ eos agitatus,& hoc ꝑ tex.ī d.c.j. nec ēt vale-
ret excōicatio lata ɔ̄ eos, vt in c.dilecti.s̄.eo. ¶ Dubium tñ fa-
cit.l.ignorare.C. de reſti.milit.vbi ɔ̄ abſentem ex cā reipubli-
cæ pōt ꝓcedi ſi non defendantur.ergo procedi pōt ɔ̄ eum qui
ex propria cā iuit ad Papam ſi non dimiſit procuratorem.qua-
re Panor.hic col. 7.dicit,ꝙ quo ad primum decretum valeret
proceſſus non in alijs præiudicialibus, & minus valeret ſi ſpo-
liaretur interim, & incontinenti deberet reſtitui ɔdictione d.
c.j.afferētis in hoc maius priuilegiū ꝗ̄ per interdictū, vnde vi.
ſm Pan.quod no.ɔclude ergo,ꝙ p̄dictus effectus de arreptio-
ne itineris ad Papam hodie non ſit ſublatus per hunc tex. &
hic Doc.& ſubdit hic Inn.prædicta procedere, quando ex pro
babili cā irent ad Papā,alias nō gauderent dicto priuilegio, &
valeret ſnīa ɔ̄ eos,& poterunt citari ad domum ſm no.in c. fi.
s̄.de eo qui mit.in poſ.per Inn.& ꝑ Bart.in l.4.§.p̄tor ait.ff. de
dā.infe.ſm Imo.de his tñ vide plenius per Doc.ī d.c.j.j̄.de pe-
regri. ¶ Aliquando, & ſecūdo miſsio nuncij operabať ſuſpen-
ſionē iuriſdōnis,vt non poſſet inchoari proceſſus ɔ̄ eū qui mi
ſerat nuncium ad Principē,donec nuncius rediret informatu
rus iudicē de intētione Principis,& in hoc hodie oīa iura an-
tiqua de hoc loquentia ſunt correcta per hunc tex.& ita gl. &
Do.hic. ¶ Aliquando,& tertio miſsio nuncij, ſeu arreptio iti-
neris hēbat vim appellationis.s̄.c.meminimus.& c.dilecti. &
hodie an talis effectus ſit correctus Panor. hic, ꝙ non, qa tex.
hic non intendit tollere lrīmas appellationes, ſed certè aliter
locutus eſt Panor.in d.c.dilecti.& in d.c.meminimus.ſuꝑ quo
33 aduerte ad duos caſus principales. ¶†Primo quādo arripitur
iter ante cām cęptam,iſto caſu Inn.hic Hoſt.& Do.An.dicūt,
ꝙ arreptio itineris nō hēat vim appellationis licet poſsit hře
priuilegium de quo s̄.in primo caſu.ſed Imo.hic ɔ̄. quando ɔ
currit iuſta cauſa propter quam poterat appellari ſm no. in c.
bonæ.s̄.c.dummodo probetur, ꝙ ꝓ illa cā arripuerit iter tunc
cum eadem rō vř ſiue ante iudiciū ſiue poſt cū plus ſit facto
appellare,ꝗ̄ verbo d. c.dilecti.fac.c.ad audientiam. s̄. eo. vbi
non eſt neceſſarium exprimere verbū appello : ſufficiunt eñ
æquipollentia.& cum hac ɔcluſione tenet ſe Lapus ſua allega
tione.39.col. 2. & iſto caſu vetera iura nō ſunt correcta, quia
tex.hic loquitur in appellationibus iudicialibus,non in extra-
iudicialibus de qua appellatione extraiudiciali vide dicta in
c.bonæ.s̄.e.Secundo caſu,qñ poſt litem motā arripuit iter ꝓ-
pter grauamen,quod p̄ceſsit.tenet Imo.ꝙ hēt vim appellatio
nis.s̄.de offi.dele.cū cām.c.cū olim.s̄. de do.& ɔtu. s̄.de reſti.
ſpo.c.audita.eſt tñ neceſſe ꝙ arripiat iter.j̄.10.dies à die graua
minis,& ſic ſiue appelleť verbo,vel facto,& ꝓcedūt p̄dicta ſm
Inno.& Hoſt.quādo nō potuit hře copiā iudicis corā quo ap-
pellet & apłos peteret,& prudenter tunc facit ſi exprimat cās
grauaminis corā teſtibus,& ita ſeqť hic Do. An.qa debēt ſer-
uari, quę ſunt ſm nām appellationis. ¶ Alij vero tenent, ꝓut
refert hic Inno.ꝙ hoc ſit de ɔſilio.nā ſufficit,ꝙ corā ſuperiore
exprimantur tunc cāæ grauaminis prout tenuit Arch. cū quo
tranſit Io.An.in c.j.e.ti.in 6.& idē Imo.hic col. 2. dēret tamen
his caſibus intimari iudici,vel aduerſario,& poſt talē intima-
tionem oīa attentata reuocabunť, quādo intimatio fuit.j̄.10.
dies quo caſu grauamina,ꝗ p̄ceſſerunt itineris arreptionē, &
ſecuta ſunt,reuocabunť.& ita tranſit hic Do.An.dūmodo po
ſtea ꝓbeť veritas cāæ grauaminis ſm Imo. hic ꝑ ea ꝗ habentur
in c.nō ſolū.e.ti.in 6.& ita reſident hic cōiter Doc. Sed aduer
te,quia ꝑ miſsionē nuncij ante cām cęptā nō ſuſpendiť iuriſ-
dictio.& ita tex.hic corrigēs in hoc vetera iura ſm Inn.& cōi-
ter Doc.hic,licet Imo.col.8.velit ꝙ quādo ſuberat iuſta cā ap
pellādi,qa veriſimiliter timebať grauamē videreť,ꝙ ēt hodie
miſsio nūcij hēt vim appłonis dūmodo ɔſtet,ꝙ dicta de cā mi
ſerit cū eadē ſit rō,ſiue mittať ante cām cęptā ſiue poſt, qa iu-
riū correctio eſt euitanda ſm Imo.ſed certè ꝑ miſsionē nūcij,
ſiue ante cām cęptā,vel poſt,nullo caſu induciť effectus appel
lationis,qa eſt hic tex.clariſsimus de miſsione nūcij,ꝙ nō pōt
p̄occupari,nec ſuſpendi iuriſdō iudicis,& ſimiliter ꝑ arreptio
nē itineris. imo plus hic dř, ꝙ ſi arripuerit iter, & īpetrauerit
lřas nō p̄occupať iuriſdō,nec ſuſpēdiť.ſi ergo ꝑ itineris arrep
tionem iuncta impetratione nō induciť appellatio,nec ſuſpē-
ditur iuriſdō,minus nō inducetur ꝑ ſolā itineris arreptionē.
& ita tex.hic.fatendum tamē eſſet, ꝙ quādo nō poſſet hři co-
pia iudicis,tunc dēt ſeruari, quod hř in c.fi.j̄.eod. & iō vř vera
opi.quā tenet.s̄.Do.Ant.ꝙ dicto caſu corā teſtibus debent ex
primi cāæ grauaminis, ex quo tex. hic vult,ꝙ abſq; exp̄ſsione
rōnabilis cāæ nō ꝓcedit appło,& ſi nō ꝓcedat vera, & expreſ-
ſa appło minus dēt ꝓcedere tacita, & p̄ſumpta per miſsionē
nuncij,vel itineris arreptionē.voluit ergo hic tex.ꝙ nō poſsit
alio modo recedi a iudice,ꝗ̄ ꝑ appłonem cū expreſsione rōna
bilis cāæ corā eo.verū ſi copia iudicis hři non pōt, dēt fieri ex-
preſsio cāæ grauaminis corā honeſtis viris,cum tex.hic requi-
rat,ꝙ ſemper exprimať rōnabilis cā.tenenda ergo vř ɔcluſio,
ꝙ ille tex.corrigat vetera iura de miſsione nuncij,& arreptio-
ne itineris ꝓut dicit gl. hic.non ob. ꝙ iurium correctio ſit eui-
tanda,quantū pōt,qa certè id verū,quantū fieri pōt,imo repre
hendunť,qui volunt ſubſtinere iura,ꝗ ſunt correcta.ita gl.no.
in c.cum expediat.de elec.in 6.vnde cū hic fiat expreſſa men-
tio de miſsione nuncij,& de impetratione lřarum, & ſic de ar-
reptione itineris, vt nō hēat vim appellationis, niſi corā iudi-
ce appelletur,& exprimať rōnabilis cā corā eo,ɔſtat vetera iu
ra correcta,qa aliter ſi copia iudicis poſsit hři nō eſſet deferre
debitū honorē iudici,quod eſt ɔ̄ hūc tex. & l.oēm honorē. C.
34 qñ ꝓuo. ¶†In ea.gl.ibi, iā cępta eſt ꝑ ſolā citationē. tene mē-
ti gl.iuncto tex.& ita allegať, ꝙ licet Papa ſit ordinarius oīum
9.q.3.cuncta ꝑ mūdū,& in canone,ꝑ principalem.c. q. tamen
pōt iuriſdō Papæ præueniri per inferiorem ordinariū.tunc.n.
reſcriptum Principis nō faciens mentionem de lite cępta co-
rā ordinario ēt per ſolā citationem eſſet ſurreptitiū.& ita tex.
& gl.hic,qa vbi cęptum eſt iudiciū, ibi finem accipere dēt.ff.
de iudi.l.vbi cęptum.s̄.de fo.ɔp.c.pe. fac.c. inter monaſteriū.
s̄.ti.j.vbi notabiliter hř,ꝙ ſecundæ literę debent non ſolū ɔti-
nere mentionem de prioribus,ſed etiam de litis pendentia,&
proceſſu corā primo iudice, qui præuenit. ſi ergo cā eſt cępta
coram ordinario non valeret impetratio reſcripti a Principe,
vel Papa,etiam inter clericos ex quo iuriſdictio Papæ potuit p̄
ueniri, vt hic. intellige, niſi in reſcripto fieret mentio de litis
pendentia,vt d.c.inter monaſterium.& hic in gl. Papa. n. pōt
aduocare ad ſe cām pendentem corā ordinario, vel delegato,
vt in c.vt noſtrū.& ibi Doc.j̄.eo.& ꝓcedūt prædicta etiā in be-
neficialibus,quia pōt iuriſdō Papæ præueniri ꝑ ordinariū. &
iō ſi ordinarius ɔtulit beneficium priuſꝗ̄ Papa, vel legatus de
latere,p̄ualet collatio ordinarij.& ita tex. no. in c. ſi a ſede. de
35 p̄ben.in 6.† & intellige præcedentia procedere de æquitate ca
nonica ſm quam pōt impetrare reſcriptū. & delegatus ēt lite
penden.corā iudice ordinario ēt ſi ordinarius in nulla ſit ne-
gligentia,vel culpa, dūmodo fiat mētio de litis pēdētia corā
eo.& ita gl.in ver. innouari,in cle.2.vt li. pen.& Spe.ti. de re-
ſcrip.pręſentatione. §. rōne aūt cāæ, in prin.ſecus tamē eſt de
iure ciuili,qa nō valet reſcriptū lite pēdēte corā ordinario,ni
ſi reqſitus denegauerit facere iuſtitiā,vt in auth.vt diffe.iud.§.
ſi vero ɔtigerit.& ita Bar.in l.2. in fi. C.vt li. pē. & hæc eſt dřia
inter ius canonicum,& ciuile.oī tñ caſu iſte eſt caſus reſerua-
tus ſoli Principi,qa lite pendēte corā ordinario pōt ab eo im-
36 petrari reſcriptū ad aliū iudicē,† ſed nullus alius inferior hoc
poſſet ēt legatus de latere.poſtꝗ̄.n.cā pēdet corā ordinario nō
poſſet legatus de latere illā cām ad ſe aduocare,vel aliter com
mittere impedire ſeu intromittere ſe, & ita Spe. tit. de leg. §.
nūc oñdendū,ver.p̄miſſā,& ver.legatus,ꝓ quo tex.11.q.j.pue-
nit,& ita Pan.in c.j.s̄.de of.leg.col.2. de quo articulo vide ple
ne

37 nè dicta in d.c.vt noſtrū.circa fi.in 3. q.¶†In ea.gl. in fi.gl. po
nit duas ↄcluſiones.prima cōclo ſit, ꝙ iuriſdō delegati Papæ
pōt ꝑueniri ꝑ ordinariū anteq̃ lr̃æ ſint delegato ꝑſentatę,& iu
ra antiqua dicentia,ꝙ inſpicit̃ in reſcriptis tp̄s datæ,& non tp̄s
præſentationis ſint limitata,& reſtricta ꝑ hūc tex. an aūt ſuffi-
ciat ſola ꝑſentatio lr̃arū abſq; citatione dicet̃.j.in gl.in ver.aſ-
ſignatę ibi vide de hoc,& cū hac ↄclone gl.ↄcordāt hic Inn.&
Hoſt.quo ad ordinariū.ſed Goſ.hic ponit aliū intelm ad hunc
tex.vt intelligatur,qñ impetrans citatus corā ordinario nōdū
ꝑſentauit lr̃as ſuas iudici delegato, ſed incōtinenti poſt cita-
tionē ordinarij ꝑſentat delegato lr̃as, & deinde cōparet corā
ordinario, & de illis excipiat,audit̃ ſua exceptio, & ita intelli-
gat̃ tex.hic ibi,priuſq̃ fuerint delegato aſsignatæ. cū hoc intel
lectū Goſ.reſidēt hic Io.An.& Butr.ↄcludēdo, ꝙ ſi ↄuētus co
rā ordinario excipit de lr̃is prius impetratis,& nondū ꝑſenta-
tis,tunc repellit̃,& ita textus hic.alias ſi poſt citationē ab ordi-
nario incontinēti ꝑſentat delegato,& deinde cōparet corā or
dinario,& excipit de lr̃is impetratis, quas iā ꝑſentauit offerēs
ſe velle ꝓſequi,& paratū corā delegato, tunc excludit̃ iuriſdō
ordinarij,& ita dēt intelligi tex. hic.& hoc caſu ꝓcedāt iura an
tiqua dicentia ſtadū eſſe prioritati in data,vt in c.cæterū.ſ̃. de
reſcri.ita ꝙ c.ſi aūt.& c. plerunq;. nō corrigant̃ in totū, ſed li-
mitent̃ ꝑ hunc tex.ꝗa vbi olim impetrās poterat differre vſq;
ad annū,hodie ꝑ hūc tex.nō poſsit,imo ſibi imputet̃ ſi nō pre-
ſentauit lr̃as anteq̃ ipſe citatus cōpareat corā ordinario, vt ſ̃.
ſm Do.An.hic, & in c.j.ſ̃.de reſcr.& idē ſequit̃ hic Pan.col.x.
iuribus,& rōnibus.j̃.in 2.ↄcluſione adducendis, & idē tenuit
Panor.in d.c.j.de reſcr.col.6.& Bal.hic circa fi.¶Sed aduerte,
ꝗa intellectus gl.Inn.& Hoſt. hic quantū ad ordinariū vr̃ de iu
re verior ꝑ hūc tex.ꝓ quo fa.rō,ꝗa iuriſdō ordinarij eſt fauora
bilis,& ampliāda:delegata vero, & extraordinaria odioſa, &
reſtringenda,vt in c.ad hæc.ſ̃. de reſcrip.& ita glo.in cle. 2. de
of.or. & in c.j.de reſcri.in 6.& in c.nonnulli. ſ̃. de reſcri. & iō
in pluribus ordinarijs eſt locus ꝑuētioni,& vnus pōt ꝑuenire,
& ꝑoccupare iuriſdōnē alterius ordinarij ꝑ ſolā citationē. ff.de
iudi.l.ſi qs poſtea,& in c.pe.ſ̃.de fo.ↄpe.quanto magis dēt or-
dinarius ꝑ citationē poſſe ꝑoccupare iuriſdōnē delegati, quæ
eſt odioſa & reſtringenda,vt ſ̃. tenenda ergo vr̃ hæc prima ↄ-
cluſio ꝑ hunc tex.quē tñ intellige,& limita niſi delegatus fue
rit impetratus de cōi partiū ↄſenſu.tūc eñ nō licet alteri par-
ti ad aliū iudicē accedere,ar.c.cæterū,de reſcri. ꝑ quē tex.iun-
cta gl.Do. Flo. ibi refert ſe ↄſuluiſſe, ꝙ ſi dato delegato de cōi
ↄſenſu altera pars adit poſtea ordinariū poterit ꝑ exceptionē
repelli,& in expenſis ↄdēnari.& ita ſequit̃ Imo.in d.c.cæterū.
in fi.& hoc idē in hoc Butr.hic dicēs idē ſi ꝑſente,& ſciēte ad
uerſario,vel eius ꝓcuratore eſſent lr̃æ īpetratæ. ſed certè hoc
dictū non ꝓcedit,ꝗa taciturnitas nō hr̃ pro ↄſenſu in pręiudi
cialibus.l.filius,§.inuitū.ff.de ꝓcu.& in reg.is qui tacet,in 6.&
ſic ex ſola taciturnitate nō vr̃ ſibi ꝑiudicare in electione iudi-
cis cū interſit noſtra hr̃e plura remedia, & eligere iudicē ma-
gis gratioſum,vt in c. cū ſit generale.de fo.ↄpe.& per Io.And.
in c.cū ęterni.de re iudi.in 6. vnde ſola taciturnitas nō noce-
ret.¶Secunda ſit limitatio ad hunc tex.ꝙ tunc ordinarius poſ
ſit ꝑuenire impetrantem,& delegatū, qñ impetrās potuiſſet cō
mode ꝑſentaſſe primo reſcriptū.& ſic pōt ſibi dolus, vel negli
gentia imputari:alias ſi fuit impeditus ceſſante ipſa negligen-
tia non poterit ꝑueniri ab ordinario. fa. regula imputari. in 6.
quia abſurdū foret, ꝙ abſq; culpa priuaretur ſuo iure.56.di. ſa
tis ꝑuerſum.& ita iura antiqua loquentia de reſcriptis, ꝙ attē
dit̃ tp̄s datæ,ſic limitent̃, & minus remaneant incorrecta,alias
quādiu impetrans nō fuit negligēs ſemper poterit opponere
de lr̃is primo impetratis dū modo fuerit de impedimento ꝓte
ſtatus.& iſte fuit intellectus gl. no. in d.c.j. de reſcrip. pro qua
fac.c.tibi qui,eo.ti. in 6. & hūc intellectū ſequit̃ Imo.hic col.
10.& in d.c.j.col.5.dicens dictum intellectum cōiter approba
ri a Doctoribus,quem ēt tenet ibi Do. Flo.¶Tertia limitatio
vt hic tex.non hēat locū,qñ eſſet delegata inquiſitio in cā cri-
minali,q̃ cōmittitur in fauorē publicū.l.ↄgruit.ff.de of.ꝑſi.c.
j.ſ̃.de of.or. tñ taciturnitas impetrantis non poſſet ꝑiudicari
ↄmiſsioni prius factæ per Principē in fauorē publicū,& ita ꝓ-
cedit tex.in c.ad petitionē.j̃.de accu.ſm Panor.hic.ſed aduer-
te,ꝗa ille tex.probat ↄ̃rium,nā ibi proceſſus legati non eſt nul
lus ex defectu iuriſdōnis,ſed ratione inordinati proceſſus,vel
ꝗa factus pendente applone. & ideo Panor.& Butr. ibi intel-
ligunt illum tex. ſm hanc primam ↄclonem huius gl. hic. ꝗa
38 ibi impetrans fuit ꝑuētus a legato,& ſic ab ordinario.¶ †Alia
& ſecunda concluſio principalis huius gl. hic ſit, ꝙ diſpoſitio
huius tex.hēat locū ēt in delegatis, cū indiffinitè dicat tex.co-
rā idoneo iudice.vnde ēt delegatus includitur.c. iudex. de of.
del.in 6.ꝑ gl.& iō hodie ꝑ tex.valēt ſecundę lr̃æ primo ꝑñtatę
nō faciētes mētionē de primis lr̃is nōdū ꝑñtatis,ꝗa iuriſdō de
legati ante ꝑſentationē lr̃arum pōt præueniri per ſecūdas li-
teras primo præſentatas, ita ꝙ iura antiqua dicentia, ꝙ in re-
ſcriptis,quo ad præuentionem attenditur tempus datæ,& nō
præſentationis,ſint hodie limitata, & reſtricta per hunc tex.
vbi tempus præſentationis inſpicitur ſiue in primis,ſiue in ſe-
cundis literis,& cum hac ↄcluſione gl.tenet hic Inn. & in d.c.
cæterum.& idem Imo.hic & ibi cum primis duabus limitatio
nibus antedictis.& idem ſequit̃ Do.Flo.in d.c.j.col. 3. in fi.&
ſm hanc intelligentiam conueniunt in hoc literæ ad lites, &
literæ ad beneficia in quibus eſt locus præuentioni,qñ primo
impetranti potuit dolus,vel negligētia imputari.d. c. tibi qui.
ſed Butri.hic ſequitur intellectum Goſ.& Io. An. ↄcludendo
in delegatis,prout.ſ̃.in ordinario,& ita hic Pan.mouet̃ quin-
39 que motiuis. ¶†Primo quia iurium correctio eſt euitanda. l.
ſancimus.C.de teſta.l.præcipimus.C. de appel.c.cū expediat.
de elec. in 6.nec dēt per ſubauditiones, & tacitos intellectus
induci iurium correctio ſm glo. in c.cupientes.§. ꝙ ſi per 20.
dies,de elec. in 6.nec ēt per ſimilitudinem rationis,vt in auth.
quas actiones. cum ibi notatis per Doc. C.de ſacroſan.eccl.cū
iura ſpecificè loquantur in delegatis, ꝙ inſpicitur tēpus dati
reſcripti nō dēt ꝑ ſimilitudinē rōnis in iudice ordinario indu
ci correctio illorū iuriū de delegato loquentiū,imo in delega
tis vr̃ diuerſa rō,quia iō in ordinarijs eſt locus pręuentioni,ꝗa
ſunt pares,arg.c.ſi.de reſcr.in 6.ſed in pluribus delegatis diuer
ſo tp̄e,aut in ſolo delegato,quia Princeps cōmutando cām vr̃
eripere de manibus ordinarij per no.in d.c.vt noſtrum. & per
Inn.in c.cum M.ſ̃.de ↄſti,ideo dr̃, ꝙ delegatus Principis in il-
la cauſa eſt maior quolibet ordinario, vt in c. paſtoralis.ſ̃. de
of.or.c.ſtuduiſti. & c.ſanè.ſ̃.de of.deleg.vnde ordinarius non
debet poſſe præuenire iuriſdōnem delegati, quādo impetrās
eſt paratus proſequi coram delegato, vt ſ̃. per Goſ.& Io. An.
¶Secunda ratio eſt,quia reſcripta ſunt perpetua, & nūquam
tolluntur durante actione.l.falſo.C.de diuer.reſcri. niſi per a-
liud reſcriptū faciens mentionem de primo,vt d.c.cæterū. er-
go tex.hic debet intelligi ſtrictè. ſ. niſi impetrans velit proſe-
qui coram delegato,alias non tollatur reſcriptum, vt ſic non
corrigatur d.l. falſo.per hunc tex.¶Tertia rō,quia tex.hic lo-
quitur de iudice idoneo,ſed iudex impetrans per ſecundas li-
teras nō facientes mentionē de primis,& ſic ſurreptitias,non
dr̃ idoneus,cū ille dicat̃ idoneus,q nulla exceptione repelli pt
ſm gloſ.in c.j.de teſti.& in c.j.de conſang.& affin.facit.l.ſi ſti-
puler. ff.de ver.obli. vbi id qd̃ pōt exceptione repelli hr̃ quaſi
pro nullo,& idē in gl.j.c.ex tenore.ſ̃.de reſcr.¶Quarta rō,ꝗa
ↄſtitutio generaliter loquēs,ꝓut eſt tex.hic,nō dēt trahi ad ne
gocia,in quibus ſpāliter ꝑ alia iura eſt ꝓuiſum in delegatis.ff.
de pę,l.ſanctio legū.ff.de ver.obli.l.doli cla.& ſic nō dēt trahi
ad ſpālem diſpoſitionē.d.c.cæterum.c.plerunq;. & c. ſi aūt. ꝓ
quo dictum Bar.in extrauaganti,ad reprimendā.in verbo,legi
bus.vbi dr̃,ꝙ ſi in l.apponat̃ cla generalis,nō obſtante quacū
que lege,ꝑ hoc non derogat̃ legi ſpāli, ſed ipſa lex noua hēbit
locum in alijs caſibus non ꝓuiſis in ſpecie, & hoc niſi diceret̃
nō obſtante quacunq; lege, quę in totū, vel in partē huic legi
poſsit eſſe contraria ſm Bar.ibi per glo. in l. ſciendum. ff. qui
ſatiſda.cog.& in auth.offerat̃.C.de li.ↄte.quod dictū eſt ſingu
lariter notandū ꝓ ſtatutis.ergo tex.hic loquens generalr non
corrigat iura ſpāliter de delegato loquētia,vt ſ̃.per Goſ.¶Vl
tima rō,ꝗa iura generaliter loquētia dēnt reſtringi ne qs pri-
uet̃ ſuo iure abſq; cā,vt in l.ſi ſerui vr̃i.C.de noxa.& in l.vt gra
datim.ver.& ſi lege.ff.de mune.& hono.ſi ergo tex.hic intelli
geretur de delegato impetrato per ſecundas lr̃as ſurreptitias
nō facientes mentionē de primis priuaretur impetrās primus
ſuo iure abſq; cā,& ſecūdus impetrans ex ſua improbitate, &
ſurreptione ↄſequeretur cōmodū, qd̃ nō dēt eſſe.c. intellexi-
mus.ſ̃.de iudi.cū ſimili.& hæc ſunt motiua Pan.hic,vt hic vi-
de per eum.¶Sed aduerte,ꝗa nō vr̃ recedendum ab intellectu
gl.& Inn. hic tā in ordinario, q̃ in delegato.hic.n.in tex.dr̃ ꝙ ſi
quis corā idoneo iudice ↄuenerit aduerſariū corā illo ſuā iu-
ſtitiā proſequat̃ nō obſtāte &c. vt in tex.ita ꝙ illa verba,priuſ-
quā,debeant referri ad text. ſupra dū dicitur, ſi quis corā ido-
neo iudice ↄuenerit aduerſariū, priuſq̃ &c. vnde vult hic tex.
ꝙ corā illo iudice ſuā iuſtitiā ꝓſequat̃ eoipſo,ꝙ corā eo eſt in-
ducta præuentio.nā ſi hic verſiculus,priuſq̃, intelligeret̃, ꝓut
hic intelligit Goſ.tunc cū tex.hic indefinitè loquatur ſuffice-
ret qñcūq; prę́ſentare lr̃as cū hic nō limitet̃ tēpus.& iō intelli
ge hūc tex.ꝓut dicūt Butr.& Pan. ꝙ incontinēti citatus dēat
præſentare lr̃as delegato.nā alias,ex quo tex. dicit hic,prius q̃
indefinitè abſq; vlla limitatione tp̄is,iſta eſſet diuinatio, & di-
uinationes ſunt fugiēdæ,vt ꝑ gl.in l.filiū,quē habētē.C.fami.
erciſ.pręterea exceptio declinatoria pōt opponi vſq; ad litē ↄ
teſ.vt d.c.inter monaſteriū.& per gl.in c.j.in fi.de li.cōte.in 6.
poſſet ergo qñcunq; ante litē cōte.corā iudice,q pręuenit prę
ſentare lr̃as corā delegato,& poſtea cōparere qñcūq; ante lit.
cōte.& excipere de literis primo impetratis,& tñ Goſ. But.&
Panor.

39 Panor.hic dicunt,ꝙ incõtinẽti habita citatione.† ſcias tñ ꝙ ſi
primo impetrãs citatus corã ordinario,vel delegato impetra-
to ꝑ ſecundas lr̃as eſſet ɔtumax in prima citatione nõ poterit
poſtea cõparere ẽt ante litẽ ɔte.& declinare, ſeu opponere de
lr̃is primo impetratis, quia licet cõtumax nõ vr̃ vnq̃ ꝓrogare
a iuriſdõnẽ nõ ſui iudicis, a vt dixit ſing.Inn.ĩ c.2.j̃.de eo ꝗ fur.
& Bal.allegat,& ſequitur illud dictũ l. ſi quis ex ɔſenſu. C. de
epiſ.audi.& in l.geſta.in fi.C.de re iudi.& hoc niſi iudex ꝓnũ-
ciauerit ſe iudicẽ cõpetentẽ, vt no.Bar. in l. 2. ff. ſi quis in ius
vo.ipſe tñ contumax bene ſibi præiudicat, vt nõ poſſit oppo-
nere exceptiões declinatorias ẽt ante litẽ ɔte.& hoc fuit ſing.
dictũ Inn.in d.c.ad petitionẽ.j̃.de accu. quod ſatis ꝓbat̃ ꝑ illũ
tex.ꝓ quo ẽt tex.ad hoc no.in d.l.ſi ꝗs ex ɔſenſu.ſm̃ vnũ intel
lectũ,& ibi ita Bal.facit gl.in ſimili in ver.abſentia.in c.j.de e-
lec.in 6.cũ ꝑ actũ tacitũ,vel expreſſum ẽt ante litẽ cõte. ꝓcluda
tur via à principio opponẽdi declinatorias,& ita tex.& Bal.ĩ l.
ſed ſi ſuſceperit.ff. de iudi. & in l.ꝗdã ɔſulebãt.ff.de re iud.§.j.
ergo citatus ſi eſt contumax, & cõtumacia interpretat̃ ꝓut eſt
deterius contumaci.ff.de interrogatorijs acti.l.de ętate.§.qui
tacuit.& ꝑ gl.in l.quãdiu.3.ff.de acqui.hær.iõ hr̃ ꝓ conſentiẽ-
te ex quo alias eſt ſuus iudex licet ope exceptionis poſſit decli
nari,vt ꝑ gl.in ver.cõpetente.in c.2.vt li.pen. nõ ſic,qñ eſſet ci
tatus corã non ſuo iudice,ꝗa tunc contumax nõ cẽſet̃ in iudi
cẽ ɔſentire.iõ eſt ꝙ de defectu iuriſdõnis põt opponi ẽt poſt
ſnĩam,vt in c.at ſi clerici.s̃.de iudi.& per gl.in cle.j.de ſequeſ.
poſ.exceptio ergo declinatoria eſt odioſa, & reſtringenda, &
hinc eſt ꝙ licet alias in prorogando iuriſdõnem non ſui iudi-
cis error ſiue iuris ſiue facti impediat ꝓrogationẽ.ff.de iuriſd.
om.iudi.l.ſi per errorem.tñ qñ iudex erat alias cõpetens licet
ope exceptionis poſſit ſua iuriſdõ declinari,tunc ex quacunq;
cã non declinet̃ ſiue ex contumacia,ſiue ex errore iuris,vel fa
cti ſibi præiudicat,& hoc ẽt fuit ſing.dictũ Inn. in d.c. ad peti-
tionẽ.& ſequuntur Doc.ibi,pro quo eſt glo.ord.de iure ciuili
in l.2.§.ſed ſi dubitet̃.ff. de iudi. hinc ẽt dixit notãter Inn.in c.
corã.s̃.de in integ.reſtit.ꝙ ſi minor, vel eccleſia omiſit oppo-
nere exceptiones declinatorias nõ datur ꝑꝑ hoc reſtitutio, &
ita limita l.minor.25.annis omiſſa.ff.de mino. cũ ſatis ſit,ꝙ cã
agitetur corã ſuo iudice.fuit ergo diſpoſitio huius tex. rõnabi
lis,vt ſic ꝓcludatur via exceptionibus declinatoriis, eoipſo, ꝙ
ꝗs eſt cõuẽtus corã idoneo iudice, qui præuenit cũ in alijs ca-
ſibus iura ſic præcludant,vt s̃.¶Non ob.motiua Panor.& pri-
mo de iuriũ correctione,quia hic tex.potius limitat,& diſtin-
guit,& hoc nõ incõuenit.ff.de legi.ſed & poſteriores.ꝑ glo.&
Doc.in l.fi. C.ſi ɔ̃ ius. præterea iuriũ correctio eſt euitãda q̃tũ
põt,alias reprehendunt̃, qui volunt ſuſtinere iura correcta, &
ita gl.ſing. in d.c.cũ expediat, ꝓcedit.n.lr̃a huius tex.de plano
& abſq; vlla ſubauditione ſm̃ intel̃m gl. hic,nec inducit̃ iuriũ
correctio a paritate rõnis cũ tex.hic loquat̃ de iudice idoneo:
& ſic includit̃ delegatus ẽt ex ipſa ſignificatione vocabuli ,vt
s̃.ideo nulla extenſio,vel ſubauditio hic fit.Præterea a parita-
te rõnis fieret extenſio ẽt in correctiuis, qñ rõ eſt expreſſa in iu
re,& ita gl.no.in ver.eligat̃,in cle.j.de ele.& facit l.his ſolis.cũ
ibi no.C.de reuo.don.hic cm̃ in tex.ſunt duæ rõnes expreſſę.
Prima ob honorẽ iudicis,qui ꝓuenit, vt ſic nõ poſſit ab eo re-
cedi per viã appl̃onis abſq; rõnabili cã , aut ſi dicat̃, ꝙ literas
prius impetrauerit,vnde ex hac rõne nõ ſeruaret̃ debitus ho-
nor iudici,qui præuenit ſi ab eo poſſit recedi per exceptionẽ,
ꝙ prius literas impetrauerit.Alia rõ hic expreſſa eſt, vt partes
releuentur a laboribus,& expenſis.ſi ergo pars fuit ſolicita , &
adiuit iudicem ordinarium , vel primo præſentauit ſecundas
literas delegato,vult hic tex.ꝙ corã eo ſuã iuſtitiã proſequat̃:
al̃s ſi rediret ad iudicẽ priorem in data ꝑderet expenſas iã fa-
ctas corã iudice ꝓueniente, & ſic circa libellum aduocatos ꝓ-
curatores,& nunciũ citantẽ.& hoc non eſſet releuare partem
ab expẽſis , ita ꝙ à rõne expreſſa hic nõ vr̃ ꝓcedere intellectus
Gof.& ſequentiũ. & licet primus impetrans perdat expenſas
ſuæ impetrationis:tñ ſibi imputetur ſi põt ſibi culpa, vel negli
gentia adſcribi,vt in reg.dãnũ,quod ꝗs ſua culpa.in 6. & iõ in
tellectus gl.hic, eſt cõformis diſpõni iuris cõis, ꝗa qui primo
git corã vno iudice dẽt proſequi corã illo, vt d. l. qui prior. &
d.l.vbi cæptũ.& ẽt quia lite pẽdente nil dẽt innouari:iõ nõ po
terit primo impetrans innouare lr̃as iã lit.prima pendẽ.cũ al̃s
eſſet derogare.d.l.qui prior.& l.vbi cæptũ.&cle.2.vt li.pẽ.nec
ob.ꝙ Princeps delegando cãm videatur adimere ab ordina-
rio, quia id verũ eſt iam facta præſentatione lr̃arũ , vt vide di-
cta de hoc in d.c.vt nr̃m.non ob. ꝙ delegatus Principis ſit ma
ior ordinario,& ꝙ reſcripta ſint perpetua, quia id verum præ-
ſentatis literis, alias perdit̃ negligentia ius impetrantis,vt hic
& d.c.tibi, qui. ꝗa ante pręſentationem lr̃rum nõ cõfert̃, nec
aufertur iuriſdõ.ita tex.no.in c.audita.s̃.de reſti.ſpo.fac.c.ſu-
per eo.in fi.& ita Bal.in l.j.C.vt li.pen. nam Princeps delegan
do cauſam vr̃ reſcribere conditionaliter, vt ſi impetrans velit
vti,& præſentare literas.ita Inn.in c.cũ contingat.j̃.de of. del.
& in c.j.de conceſ.præb. in 6. ꝗa impetrans põt non ꝓ̃ſentare
ſi velit,vt ꝑ Inn.in c.ex conqueſtione. s̃. de reſtit. ſpo. & patet
in d.c.ſi aũt. & c. plerunq;. ſi ergo põt ſibi negligentia impu-
tari ſua tacita renunciatione eſt excluſus,vt hic & in d. c. tibi
qui.de præb. in 6.& in l.j.ff.de nundinis. & dr̃ negligens ſi paſ-
ſus eſt induci ꝓuẽtionem ab alio iudice.& ita tex.hic. Nõ ob.
ꝙ non dicat̃ idoneus iudex ſi põt exceptione repelli, ꝗa certè
exceptio expirat per negligentiã impetrantis. ¶Non ob.quar
tum motiuum.s̃.quia certè hic loquitur ſpecialiter de iudice
delegato,vt ibi in tex.delegatis aſſignatis.ita ꝙ diſpoſitio hu-
ius tex.non eſt generalis, ſed ſpecificè loquitur.¶Non ob.vlti
mum motiuum,quia ſatis priuatur iuſta cã ex duabus rõnibus
hic expreſſis in tex.& rõne eius negligentiæ . & licet ſecundæ
literæ non facientes mentionem de primis ſint ſurreptitię,vt
in d.c.cæterum . tñ id verũ ope exceptionis a qua exceptione
eius negligentia eſt excluſus . & ex his infertur, ꝙ d.l.falſo,&
c.ſi aũt,& c.plerũq;.non corrigantur,ſed diſtinguãtur,& limi-
tent̃ ꝑ hunc textũ ob fauorẽ iuriſdõnis ordinariè, vt s̃.tum ẽt
vt deferatur debitus honor iudici præuenienti. tum ẽt vt par-
tes releuentur a laboribus,& expenſis.tum ẽt, vt deferatur par
ti primo præuenienti,vt d.l. prior. tum ẽt , vt negligentia pu-
niatur.hinc eſt ꝙ iura vigilantibus ſubueniunt,vt d. l. ꝗ prior.
40 in l.pupillus.ff.de his,q̃ in frau.credi. & d.c.tibi qui. ¶† Vlti-
mo dubitatur,an diſpoſitio huius tex.habeat locũ non ſolum
qñ concurrunt particularia reſcripta,ſed ẽt qñ cõcurrit reſcri
ptum generale,& ſpeciale, vt ſic ſit locus præuentioni. gl. ſin-
gularis in c.paſtoralis.§.j.in ver.enumeratur.s̃.de reſcri.tenet
ꝙ ſic,& ita tranſit hic Io. An.ſed Butr.ibi ɔ̃, ꝗa generales ſunt
ſublatæ,quo ad cãm ſpecialem cũ generi per ſpeciem derogę-
tur.c.j.s̃.de reſcr.Panor.vero ibi col.2. ſequitur gl. quia ſicut
primæ literæ tolluntur per ſolicitudinem primo præſentãtis,
vt hic,ita & ſic ſecundæ literæ reuocatoriæ,& ſic ſpeciales tol
lantur per negligentiã impetrantis,& ſolicitudinẽ primò præ
ſentantis, qñ impetranti ſpecialis põt negligẽtia imputari ar.
d.regulę,damnũ.quod dictum tene menti ad extenſionem hu
41 ius tex.&c.¶†In gl.in verbo aſſignatæ.in fi.no.gl. ꝙ ex ſola ꝓ̃-
ſentatione reſcripti non inducitur perpetuatio,nec pręoccu-
patio iuriſdõnis,niſi ſecuta citatione.& idem Inn.hic.vnde in
caſu huius c. non ſufficeret ſola pręſentatio literarum ſine ci
tatione,ſed Butri.hic ɔ̃ ꝑ hunc tex.non cauillando,vel ſupplẽ
do.& ideo dicit Imo.hic,ꝙ eius opi.de iure eſt verior,tñ in pra
ctica ſeruaretur opi.gl.& Inn.hic ſm̃ eum, & ad prædicta vide
glo.s̃.in ver.ſi dicat.quę tenuit,ꝙ ante præſentationem lr̃arũ
non conferatur iuriſdictio,nec habitu,nec actu.& fa.tex.in d.
c.audita. iõ eſt ꝙ non valeret proceſſus executoris, vel delega
ti ante pręſentationem lr̃arum,ex quo ignorat fundamentum
ſuæ iuriſdictionis,vt per Bar.in l.multũ.ff.de condi. & demõ.
& hanc ɔcluſionẽ firmat Rota per multa iura deci.457.q̃ inci
pit,circa tertiũ.in vlt.col. & vide dicta ĩ c. ſuper eo.2.s̃.e.in fi.
42 ¶†In glo.in ver.ex rationabili cauſa.ibi ſententiabit enim iu-
dex.in hoc no.gl. ꝙ iudex. a quo quantum ad effectum vtrum
teneatur deferre appellationi,vel non hẽt,ipſe cognoſcere, &
pronunciare,an appellatio ſit legitima, vel non , quia ſi iudex
a quo nõ defert iuſtę appellationi venit puniendus, vt in c.de
priore,s̃.eo.ti.& ſimiliter ſi defert friuolæ appellationi veni-
ret puniendus.2.q.6.ſunt quorum.ver.ſed ſi quis. facit glo.in
c. cum appellationibus.eo.titu.in 6.& hoc niſi probabile du-
bium eum excuſaret,vt in c.ſacro.in fi.j̃.de ſent.excom. ideo
intereſt iudicis a quo cognoſcere, an appellatio ſit legitimè
admittenda,vel non.ſi tamen ipſe declararet appl̃onẽ non eſ
ſe ltĩmam quantũ ad hunc effectũ, non impedit vires appl̃o-
nis, vt eſt tex.no.in c.cũ ſuper abbatia.s̃.de of.dele.& idẽ Spe.
in §.nunc dicamus,poſt mediũ,in verſi.Vincentius dixit, & in
ver.Itẽ appl̃one pendente.& ſi iudex a quo ꝓferret ſnĩam ve-
niret reuocanda ꝑ iudicem appl̃onis.ita tenet ipſe Spe.eo.tit.
§.nouiſſimè,col.2.ver.illud aũt certũ eſt,circa fi.quia ad iudi-
cem ad quẽ ſpectat cognoſcere,& diffinire an cauſa appl̃onis
ſit legitima, vel non , vt c.dilectus filius.I.s̃. de reſcrip. & ff.de
admi.tu.l.chirographis.§.j.& ibi per Bar.& idem Imo.& Pan.
hic,idem Spe.e. ti. de appel.§.nũc dicamus,circa fi.in ver.ſed
eum cognoſcere, & in prin.in ver.ſed quis iudicabit. de quo ar
ticulo

ADDITIO.

a ¶Contumax nunquam videtur prorogare iuriſdictionem non ſui Iudicis, ꝙ declara, vt hic notabiliter. & ideo licet Iudex procedat ad ſecundum decretum contra contumacem,vel ad diffinitiuam ſententiam in caſibus , in quibus poteſt lite non conteſtata. nunquam tamen fit præiudicium contumaci , quin docto ꝙ ad illum Iudicem non ſpectabat iuriſdictio , poſſint omnia geſta retractari , per l. vir bonus.ff.iudi. ſol.& l.3.ff.de iud.vbi Bar. hoc tenet,& facit.l.fi.C.ſi a comp. Iud. & ita etiam Inno.in c.innotuit.de eo qui fur.ord.ſuſc.& Bald.in l.geſta.C.de re iudi.& in l.licet.penult.col.C.de procu.vbi vide.

ticulo vide plene dicta in d. c. de priore, & in c.conſtitutus.el
43 2.in pe.col.ſ.eo.¶†In ca.glo.ibi, collatione ſapiẽtum. no. ex
gl.ꝙ qñ dubitaṫ an appllo ſit recipiẽda vel nõ, & iudex a quo
teneaṫ deferre, vel nõ, dẽt de hoc ipſe iudex conferre cum peri
tis, intantũ, ꝙ ſup hoc articulo põt ꝑ partẽ peti cõſiliũ ſapiẽtis
& iudex teneṫ concedere, & ſi denegaret põt ex hoc appella-
ri, & ita Spec, eo.ti.§.nũc dicamus, ver.j. & hãc opi.ſequiṫ hic
Butri.idem ẽt ſequiṫ Imo.in c.ſæpè.ſ.eo.ti. ſed Spe. ibi refert
opinionẽ Vincentij tenẽtis ↄ̃riũ, cuius opi. ſequiṫ hic Pan.qa
nõ ꝓbatur iure, ꝙ iudex arctetur ad cõcedendũ cõſiliũ ſapien
tis, ſed põt ipſe ſuo iudicio diffinire, & vide in l.j.§.q̃ſitũ.ff.eo.
ti.ſup quo articulo dicas, ꝙ ſi iudex ex ſe velit ſeq cõſiliũ ſapiẽ
tis, certè hoc poterit ẽt ĩuitis partibus, & ita tenet Ang. ĩ l.j.C.
de rela.ꝑ gl,no. ĩ l.arbitri.C.de ſentẽ.ex breui.ꝓ quo ẽt gl.hic.
põt.n.iudex, & dẽt cõſulere peririores, qñ dubitat, & ita ẽt eſt
de mẽte Bar.ĩ l.ſi poſtulauerit.ff.de adul. ſi vero q̃raṫ an iudex
de neceſsitate, an ex debito teneaṫ cõmittere cãm cõſil. ſapiẽ
tis ad petitionẽ partiũ, vr̃ opi.ꝓcedere Pan. hic ꝑ tex.no.ĩ l.ad
prĩcipẽ.ff.eo. tit. vbi iudex põt reuocare cõmiſsionẽ quã fece
rat de principe ↄſulẽdo, & inuita altera parte.vñ no.ibi Ang.ꝑ
illũ tex.ꝙ iudex põt reuocare ↄmiſsionẽ quã fecit de cã ad ↄ-
ſiliũ ſapiẽtis, & iudicare nõ expectato cõſil, pro quo optime
facit gl.in d.l.j.C.de rela.vbi Ang.hoc idẽ tenet.rõ eſt, qa ſi cõ
ſiliũ habuiſſet, non tñ teneṫ illud ſeq, vt l.Titiũ, & Meuiũ.ff.de
admi.tu.& ibi ꝑ Bar.facit c.cũ olim.ſ.de arb.& c.cũ in veteri,
ſ.de elec.& hãc partẽ ſequiṫ Bal.in l.ex illo. C.eo.ti.dicens ꝙ
ẽt inuitis partibus iudex põt reuocare cõmiſsionẽ quam fecit
de cõſi.ſapiẽtis, arg.d.l.ad principẽ.fortius ergo põt a prin.nõ
cõmittere cãm conſi.ſapientis ẽt ſi ambe partes hoc petãt.ĩtel
lige de iure cõi, ſecus ſi ex forma ſtatuti cõmiſsio ad cõſiliũ ſa-
piẽtis foret neceſſaria:tunc.n.cũ ſit de forma dẽret cõſiliũ ne-
ceſſario cõcedi, & expectari ſm Bal.in d.l.ex illo, vt in d.c.cũ ĩ
veteri, & c.cũ olim, & vult Bal.ꝙ dicto caſu ſi iudex ferret ſnĩã
nõ expectato cõſi.ſnĩa ſit nulla.Bar.tñ in l.j.C.de rela.in prin.
vult, ꝙ ſit neceſſaria appllo, tñ in hoc eſſent cõſideranda uer-
ba ſtatuti, & ad mãm vide ꝑ Bar.& alios in l.ſi cõuenerit. ff. de
re iud.& vide de his dicta in c.intimaſti.circa finẽ.j. eo. & ple-
ne ꝑ Imo.ĩ l.j.§.q̃ſitũ.ff.eo.ti.vbi no.ꝑ eũ. ¶In eadẽ ibi, tali du
bio deferat appll̃oni.ſigna, & tene mẽti hanc gl. & ita allegaṫ,
ꝙ oĩ caſu quo dubitaṫ an appllo ſit admittẽda, vel nõ:ſit defe
a rẽdũ, vel nõ, ſp in dubio iudex a quo dẽt deferre appll̃oni, & ip
ſam admittere pp reuerẽtiã ſupioris, & idẽ Io.An. ĩ c.ſi a Iudi
ce.e. ti.in 6.& ita Doc.hic, de quo articulo vide dicta.ſ.eo.ĩ c,
de priore, & ꝑ Inn.q idẽ tȝ in d.c.dilectus filius.I.ſ.de reſcript,
hinc eſt, ꝙ lȝ iudex a quo neniat puniendus ſi non defert iuſte
appll̃oni, vt d.c.de priore. tñ non puniṫ ſi deferr appll̃oni vbi
non erat deferen.ſm Archi. in uerbo delata, in c.j.e.ti. in 6.&
Imo.ratio eſt, quia in dubio ſemper eſt appellationi deferen-
dum per iudicem ipſum. vbi vero caſus non eſſet dubius puni
retur iudex ſi defert vbi non eſſet deferendum, vt ſ. dictũ eſt,
& qua pœna puniatur iudex a quo, qui non defert appellatio-
ni vbi eſſet deferendum, vel econtra, vide de hoc articulo di-
cta in d.c.de priore.in fi.¶In gl.in verſi.minus rationabiliter.
in fi.ſigna, & no, hanc gl.tenentẽ, ꝙ non poſsit allegari inimici
tia, & ex ea nõ poſsit iudex recuſari ſuſpectus, qñ quis fuit cau-
ſa, & culpa inimicitiæ, ita ꝙ inimicitia proueniens ex propria
culpa allegari non põt. de quo articulo vide, vt plene dicetur
j.eo.in c.cum ſpeciali.¶In gl.in verſi.in expenſis.in fi.aduerte
primo, quia dicit hic Io. An.ꝙ ultra condemnationẽ expenſa
rum calumnioſè appellans debet puniri pœna pecuniaria de
qua in l.ab executore.C.quorum appella. & hoc in cauſa ciui
li, ſed in cauſa criminali perdit litem, & infamia notatur, vt in
l.a proconſulibus.C.de ap.& ita tranſeunt hic Doc. ſentiẽtes,
ꝙ pœnę legales contra calumnioſè appellantẽ habeant locũ
etiam de æquitate canonica, & hoc idem fuit de mente glo. 2.
q.6.ad Romanam.ſed certè gl.ord.in l.1.ff.a quibus appel.nõ
licet.tenuit, ꝙ pęnę illę legales nõ habeãt locum de iure cano
nico, & ita ſentit Cyn.in l.eos.C.eod. tit.ita etiam uoluit Spe.
eo.tit.§.nunc dicamus.verſi.j.pro hac parte facit, quia iura ca
nonica calumnioſè, vel temere appellanti non imponũt aliã
pęnã, niſi ſolum condemnationẽ expenſarũ, vt hic patet, & in
c.repræhenſibilis.ſ.eo.& ita hic tenet Pan.& in c.2.ſ.eod. tit.
44 vbi ẽt vide de hoc dicta.¶†Scđo aduerte ad id, qđ hic dr̃ de cõ
demnatione expẽſarum:nã Io. An. poſt Pet. limitat hunc tex,
ꝙ appellans non ſit cõdẽnandus in expenſis : licet ipſe ſuccũ-
bat in cã appellationis, qñ aliqua opi.alicuius Doc. faceret ꝓ
ipſo appellante, & ita ẽt vr̃ reſidere Spe.in ti.de expẽſis.§. nũc
videndum.ver.ſatis, & ita ſequitur hic Butri.& idem Bal.in c.
ueniens.el j.circa fi.ſ.de teſti.niſi cõtineret expreſſum, & cer-
tũ errorẽ, vt ibi ꝑ eũ, & uide ꝑ Ang.in l.terminato.C.de fructi
bus, & lit. expen. vbi no. per eũ idẽ tenẽtẽ, ꝙ dictũ intelligit
Imo.hic niſi talis opi. foret cõiter reprobata: nã in conſulen-
do, & iudicando nunq̃ eſt recedendũ a cõi opinione Doc. ita
tex.ſingularis 19.di.in canonicis ſcripturis. & gl.in l. oĩs diffi-
nitio.ff. de reg.iu. & Inn. in c. ne innitaris.ſ.de conſti.vbi per
Hoſt.& Io.An.in c.1.de conſti.& tenet ita Bar. in l.7. C.de pę-
na iudi.& de hoc plenius per Doct. in d.c.1. de conſti. & circa
ipſam mãm cõdemnationis expenſarum tam ↄ̃ appellantem
q̃ ↄ̃ appellatum vide plene dicta per plures q̃ões. in c.ſepe.ſ.
45 eo.circa finem. ¶†In gl. pen.in fi.pro declaratione huius glo.
dubitatur de q̃õne notabili, & ſępe in practica Papa commit-
tit cãm appellationis vna cum ipſo negotio principali:dubita
tur, an tunc ſit iuſtificanda cã appellationis, & quid ſi non eſt
legitima appellatio, an debeat tũc remitti cã ad iudicẽ a quo.
vr̃, ꝙ non, quia princeps cõmittendo negotium principale vr̃
adimere iuriſdõnem ab illo iudice coram quo cã primo pen-
debat, vt in c.vt noſtrum.ſ. eo. ergo ad illum non põt amplius
fieri remiſsio, & licet ſi pars ſuccumbat in articulo appellatio
nis debeat cõdemnari in expenſis illius articuli, vt hic, tñ ne-
gotium principale remanebit apud eũ, cui eſt cõmiſſum.ſcđo
ad idem facit, quia talis cõmiſsio alias nihil operaretur, nã iu-
ſtificata appellatione remanet de iure cõi negocium principa
le ipſius cauſæ decidendũ per iudicem appellationis, ita tex.
hic. vt ergo cõmiſsio aliquid operetur, debet intelligi cõmiſ-
ſum negotiũ principale ẽt eo caſu quo appellans ſuccũberet,
& cã hr̃et redire ad iudicẽ a quo.ſed in ↄ̃rium facit tex. hic, qa
cum appellans ſuccũbit debet remitti cã ad iudicẽ a quo, ideo
talis cõmiſsio negotij principalis dẽt intelligi ſm limites iu-
ris, vt in tex.hic. facit c.cãm.& ibi per Inn.ſ.de reſcrip.vbi dr̃,
ꝙ verba reſcriptorũ debent ſemper in dubio intelligi ſm debi
tũ ordinẽ iuris, qa reſcripta recipiũt interp̃tationẽ a iure cõi,
ita ergo hoc caſu.ſed dñi de Rota deci.11. quæ incipit, Itẽ fuit
dubitatũ vtrũ auditor.ponunt hanc q̃õnem, & nõ bene decla-
rant, tñ circa mediũ vñr velle, ꝙ ſi cã appellationis ab interlo-
cutoria cõmittiṫ in curia vna cum negotio principali non fit
amplius remiſsio ad partes, & ſic ad iudicẽ a quo, cũ cã ſemel
ſit in curia, & ita dicũt ſeruari de ſtilo curię, ſed de iure dicũt,
ꝙ forte eſſet ↄ̃rium per tex. hic. ſentiunt ergo dñi de Rota, ꝙ
ſi iudex cui eſt cõmiſſa cã appellationis vna cũ negotio princi
pali ꝓnunciet male appellatũ, ꝙ tunc cã dẽt remitti ad iudicẽ
a quo, vt hic in tex.quaſi illa cõmiſsio negotij principalis pen
deat a iuſtificatis appellationib.& alr̃ negotiũ principale non
intelligaṫ fore commiſſum. ſed certe tunc talis cõmiſsio nihil
operareṫ, vt ſ.potius videreṫ, ꝙ ex quo princeps expreſſe com
miſit negotiũ principale cẽſeatur aduocaſſe illã cãm a iudice
a quo, vt d.c.vt noſtrũ.ita ꝙ deſierit eſſe iudex ĩ illa cã, vnde ad
eũ nõ poſsit amplius remitti, ſed hẽat cognoſci per eũ cui eſt
facta cõmiſsio, & ita vr̃ limitãdus tex.hic, ꝙ in iſto caſu iudex
ad quẽ cognoſcat de ipſo negotio principali, dato ꝙ appellans
nõ legitime appellauerit, & ſit ꝓnunciatũ male appellatũ, &
bene iudicatũ.cogita tñ qa caſus ſepe occurrit, & hoc tenẽdo
ꝙ delegatus ad cãm appellationis poſsit cognoſcere de cã prĩ
cipali abſq; noua cõmiſsione, de quo articulo vide j.in gl.pe.ĩ
46 fi. ¶†Scđo quęritur, an iuſtificata appellatione per appellantẽ
poſsit cã principalis remitti ad iudicẽ a quo, inuito appellante
dicas, ꝙ nõ cum ſit ſibi ſuſpectus, ex quo eũ ſemel grauauit, vt
in c.ad hęc.ſi in vna.ſ.e.& no.per gl.& Doc.in d.l.eos.in prin.
C.e.vr̃ tñ velle tex.in c.ſignificauerunt.ſ.de excep.ꝙ iuſtifica-
ta applone cã poſsit remitti ad iudicẽ a quo, & ibi in gl. fi. vbi
Imo.dicit, ꝙ rõ eſt in illo caſu, quia iudex ibi ꝓnunciauit non
eſſe procedendũ, vel eſſe ſuperſedendũ, vbi non debeat ſuper-
ſederi, & iõ vt grauamen per eius oppoſitũ repareṫ fit ad eum
remiſsio.& vide in c.cum veniſſent.ſ.de eo qui mit.in poſ.tñ
videreṫ qđ ſi iudex a quo erat delegatus, tũc cũ ipſe ꝓnunciã-
do non eſſe procedendũ ad vlteriora, deſierit eſſe iudex, nõ poſ
ſit ad eũ remitti cã per no.in c.ſignificantib. ſ. de off. deleg.cã
eñ eſt deuoluta ad iudicẽ ad quem, ergo a delegato eſt abdica
ta iuriſdõ, & hoc niſi cã remittaṫ per ipſum delegantẽ, & ita vr̃
tenere Rota deci.363.q incipit, ex hoc inſurrexit. & vide ꝑ gl.
& Doc.in c.cũ appellationib. e.ti.in 6. & ꝙ diceṫ. j. in ſeq.q̃õ.
47 vbi optime diceṫ.¶†Tertio quæriṫ ſi cã applonis eſt pronũcia
ta illegitima, an iudex applonis đ neceſsitate teneaṫ verbo, &
exp̃ſſe remittere partes ad iudicẽ a quo.gl.hic ibi remittit par
tes.vr̃ velle, ꝙ ſic, tu intellige hoc verum, qñ iudex a quo detu-
liſſet applõni:tunc eñ tota cã eſt deuoluta ad iudicẽ ad quem
ẽt ſi ꝓnunciaret male appellatũ, & bñ iudicatũ, iõ iudex a quo
nõ poſſet ipſe cognoſcere, niſi cã ſibi remittaṫ ꝑ iudicẽ ad quẽ
& ita tex.& gl.in c.cũ appellationib. eo. tit.in 6. & illo caſu eſt
in arbitrio iudicis ad quẽ, an velit remittere, vel non, vt in d.c.
cum

ADDITIO.

a ¶Nota regulã, ꝙ in dubio Iudex a quo deferre dẽt app.uide Car. cõſi.32. inci.
orta inter A.& B.in 3.col. vbi facit drĩam inter app.ab interlocutoria.& ap
pel.a diffinitiua, quãtũ ad ad hanc regulã & multa alia bona ponit ĩ illo cõl,

cũ appellationibus. ſi verò iudex a quo nõ detuliſſet appella-
tioni, tunc nõ requiritur iſta verbalis remiſsio cũ iudex a quo
immediate, ꝙ eſt pronũciatũ male appellatũ recuperet facul-
tatẽ cognoſcendi de cã principali, vt in l.eos. in prin.& ibi gl.
C.co.ti.imò iudex a quo ante dictã pronũciationẽ poſſet in cã
principali procedere pendẽte appellatione qñ appellatio non
eſt legitima, vt in c.cũ ſolũ.§.illa verò, eo.ti.in 6.Non.n.tenet
ſuperſedere in proceſſu cãę principalis, nec reuocant attẽtata
pendẽte appellatione niſi eo caſu, quo appellatio ſit legitima
aliter nõ, vt d.§.illa,& in c.exhibita,ſ.de iudi. ¶ Quid aũt ſi di
cto caſu proceſsit inhibitoria iudicis ad quẽ.dicas, ꝙ interim
pẽdẽte appellatione,& inhibitoria nõ valeret proceſſus,&tũc
eſt,ꝙ in appellatione ab interlocutoria hẽt locũ reuocatio at-
a tentatorũ, vt d.§.illa.[a] ſed facta pronunciatione,ꝙ ſit male ap-
pellatũ,poterit iudex a quo incõtinenti cognoſcere de cã prin
cipali ẽt priusꝗ̃ ſibi aliter remittat. ipſa.n.inhibitio ſuſpendit
ſolũ pẽdente cã appellationis:nõ tñ defert cãm principalẽ ad
iudicẽ appellationis: vñ expedito articulo appellatiõis,ꝙ fue-
rit male appellatũ iudex a quo põt incõtinẽti ꝓcedere ſm Io.
An.hic,& hęc ſunt notãda ad intellectũ,d.§.illa verò,& ita ẽt
48 ſequit Imo.hic.¶†In ea gl.in fi.no. ex gl.quale ſit officiũ iudi
cis appellationis ab interlocutoria,vel a diffinitiua, & abſque
49 dubio ꝓcedit tex. & gl.hic in ordinario.¶ † Sed dubitat qd in
delegato cui ſimpľr ꝯmittit cã appellationis,an iuſtificata ap
pellatione,& ꝓnunciato, ꝙ fuit bñ appellatũ poſsit delegatus
abſq; noua ꝯmiſsione cognoſcere de cã principali.fuerũt duę
opi prima gl.or.3.q.6.ĩ fi.ꝗ̃ tenuit, ꝙ ſic. idẽ Inn.& Hoſt.hic ꝑ
c. Ray.j.de teſt.ſcđa fuit opi. Vin.hic,ꝙ debeat ſeruari forma
reſcripti.ſ.de reſcr.c.cũ dilecta, & a verbis reſcripti nõ fore re
cedendũ.j.de priu.c.porrò.vnde tenet, ꝙ in dubio niſi forma
reſcripti aliud habeat nõ poſsit abſq;noua delegatione cogno
ſcere de cã principali, qa reſcripta ſunt ſtricti iuris.ſ.de off.de
le.P.& G.& c.cũ olim,& ꝓ hac ſcđa opi.optime fa.gl.in cle.j.ĩ
prin.de cã poſ.Io.An.hic dicit cõſiderãda verba reſcripti,&ali
ter nõ declarat ꝓ hac tñ ſcđa opi.ꝯſuluit Fe.de Senis ſuo conſ.
187.ꝙ incipit.c.vt debitus, vbi plene de hoc ꝑtractat,& hanc
ſcđam opi.ſequitur Gemi. in c.Romana.in prin.de fo.ꝯpe.in
6.& hoc idẽ vr̃ eſſe de mente Io.An.in c.fi.ſ.de iud.quare do.
Ant.hic diſtinguẽdo ꝯcludit, ꝙ aliqñ cõmittit cã appellatio-
nis tm̃, tũc nõ poterit cognoſcere de cã principali qa dictio ta
xatiua eſt excluſiua.C.de p̃dijs min.l.ob ęs. aliqñ ꝯmittitur cã
appellationis cũ oĩbus ſuis dependentijs,& ad ipſam facienti-
bus, tũc abſque dubio poterit cognoſcere de cã principali, ex
quo cognitio eius eſt đ acceſſorijs, & depẽdẽtijs ad cãm appel
lationis, vt hic in tex.facit cle.diſpẽdioſam,de iudi.& quod te-
net Rota in ſimili in deciſio. 284. ꝗ̃ incipit. Itẽ ꝙ iudex datus.
aliqñ cõmittit cã appellationis ſimpľr, tunc tenẽt hic But.gl.
& Inn.vt ſ.ꝙ includat cã principalis eo, quia venit cõſecutiue
ad cãm appellationis:ideo cenſetur virtualiter cõmiſſa. ſ. de
off.deleg.prudentiã.§.6.& cũ hac opi.reſidet hic Imo. ſuꝑ hac
glo.& etiã Pan. hic in pen.col.& dicit Imo. quod hæc opinio
ſeruaretur in practica pp auctoritatẽ gl. & Inn. & aliorum te-
nentiũ eã ſiue ſequaciũ,ſed in puncto iuris ſecunda opinio vr̃
verior,quia licet vno cõmiſſo cẽſeatur ẽt cõmiſſum illud ſine
quo expediri non poſsit,ſ.de off. deleg.c.in literis,& c.præte-
rea,ſecus tñ in alijs ſine quibus poſsit expediri,quia delegatio
nes ſunt ſtrictè intelligendę, vt ſ.vnde cã appellationis ab in-
terlocutoria põt bene expediri abſq; cognitione cãæ principa
lis.ſed ad hoc reſpondet Imo.hic quod cognitio cãæ principa
lis certo reſpectu põt cẽſeri pars ipſius appellationis ex quo ꝑ
ipſam deuoluit negociũ principale ſi pronunciet bene appel-
latũ,vt hic ĩ tex.iõ cũ ſit de cõſecutiuis ſub ipſa ꝯmiſsione cãę
appellationis includit,vt d.§.ſexta.ſm Imo. hic de quo tex. in
d.c.p̃terea,vbi dr̃,ꝙ ꝯmiſſa vna cã,oĩa ad ipſam cãm facientia,
& ꝑtinentia cenſeant eſſe ꝯmiſſa,iõ cã principalis eſt de perti-
nentibus ad cãm appellationis,vt hic in tex.ſicut in ſiľi dr̃,ꝙ ſi
alicui ſimpľr delegat cã appellationis cenſet ẽt ꝯmiſſa cã nul-
litatis,& poterit ſuꝑ ea pronũciari ex quo eſt de pertinentibus
ad cãm appellationis,vt in l. ꝗ̃dam mulier. ff. fam. erc. & in l.
ſi expreſsim.ff.de ap.& ita in hoc tenẽt Inn.Io.An.& Gemi.in
c.cordi.co.ti.in 6. & Imo. in d.l.ſi exp̃ſsim.in fine,de quo arti-
culo vide,vt dicetur.j.eo.c.dilecto.ſicut ẽt alias in ſimili dr̃ de
delegato cui eſt ſimpliciter cõmiſſa cã appellationis tñ pote-
rit cognoſcere,& pronunciare ſuꝑ eius deſertione abſq; noua
cõmiſsione ex quo eſt de pertinentibus ad ipſam cãm appella
tionis,& ita in hoc tenet Rota in d.deci.254.& hoc nota ad iu
dices delegatos , & pro iſta deciſ. ꝙ delegata cã appellationis
ſimpliciter intelligatur cõmiſſa cã principalis ſi pronunciabit
bene appellatũ tenuit gl.in c.ex tenore.ſ.de fo.cõp.¶ Vltimo
pro ĩtelligẽtia tex.dũ hic dr̃ ꝙ iudex appellationis ab ĩterlocu
toria tũc cognoſcit de cã principali quãdo eſt finitus articulus
appellationis, & eſt pronunciatũ appellationẽ fuiſſe legitimã
alias ad cũ nõ deuoluit cognitio cãæ principalis. ¶ Dubitatur
primo quid in papa,an ipſe poſsit cognoſcere de cã principali
omiſſo appellationis articulo de cõſenſu vtriuſq; ꝑtis. dic, ꝙ
50 ſic,& ita tex.in d.c.cordi.¶†Secũdò ꝗ̃ritur an papa hoc poſsit
inuito appellante, & de conſenſu ſolius appellati. vr̃ ꝙ ſic, qa
ꝙ cognoſcat primo de articulo appellationis eſt fauor appel-
lati, vt hic in tex. ſi ergo appellatus hoc non vult non põt ap-
pellans conqueri,quia appellando dicit,ꝙ tota cã deuoluatur
ad iudicem appellationis,vnde põt ſibi dici, ꝙ ꝗ̃ris , intus ha-
bes.ſ.de off.dele.ſuꝑ qõnum.§.porrò. nec poſſet appellans al
legare litis pendẽtiã corã iudice, a quo cũ ipſe eius iuriſdõnẽ
appellando declinet,c.ſi a iudice eo.ti.in 6.c.2.de do.& cõtu.
c.li.iõ eſt ꝙ cõtumax nunꝗ̃ põt allegare litis pẽdentiã,vel prę
uẽtionẽ iudicij illius corã quo fuit cõtumax.ita tex. no. & ibi
Bar.in.l. ꝗ̃uis.ff.de dam. infec. & in.l. ſepulchri violatio.ff.de
ſepulchro vio.& appellans cenſet cõtumax corã iudice , vt in
d.c.2. præterea ille qui ſuo facto procurat cõueniri corã iudi-
ce aliquo nunꝗ̃ põt opponere de litis pendentia corã alio. ita
eſt not.dictũ Bal.in l.j.C.cõmu. deleg.col.vl.in princ.per tex.
in l.j.in fi.C.de aſſer.tol.cũ ergo appellans ꝓcurat, ꝙ cã ſit co-
rã iudice ad quẽ non poterit opponere de litis pendentia co-
rã iudice a quo,nec ẽt ipſe iudex poſſet in hoc ſupplere,& op-
ponere de litis pendentia ẽt ſi ſibi cõſtaret ex actis qñ pars ip-
ſa nõ opponit aut opponere non põt,ita dicit no.Inn.in c.cũ.
M.ſ.de conſt.& ita Bal.allegando illud dictum in l. nulli.in fi.
C.de iudi.& ita Pan.in d.c.cũ M.in fi.conclude ergo, ꝙ ẽt in-
uito appellãte poterit papa de cõſenſu ſolius appellati cogno-
ſcere de cã principali omiſſo appellatiõis articulo,dũ tñ prius
reuocetur grauamen pp ꝙ erat appellatũ: tũc.n.appellans nõ
habet de quo cõquerat,vt in c.proximo, & ita ſequuntur Inn.
& Io.An.in d.c.cordi.licet Gem.ibi ꝯ per illũ tex.ibi de partiũ
voluntate,ſed certe dẽt ſuppleri, vel partis appellatę cũ cõſen
ſu ipſius appellati ſufficit, vt patet,ſ.in iuribus,&rõnibus iam
dictis,& ita ſequitur Inn.& Compoſt.in c.j.de elec.in 6. & ita
51 hic Pan.& Imol.hic col. antepe.¶†Tertio quærit an idẽ ſit ſi
appelletur ad legatũ papæ,vt ſic poſsit cognoſcere de cã prin-
cipali omiſſo appellationis articulo. gl. or.ſing.ĩ d.c.Romana
in prin.tenet, ꝙ ſic ex quo legatus põt principaliter adiri ꝑ viã
ſimplicis querelę,vt in c.j.ſ.de off. leg. & idẽ dicit gl.in omni
iudice qui poſsit adire per viã querelę,& ita ſequitur Arch. &
Io.An.in d.c.Romana,ſed Gemi.ibi ꝯ in d.c.cordi. dicens, ꝙ
excepto papa nullus alius poterit, quia de cã principali dẽt co
gnoſci,vbi ipſa pendet,vt in d.l.vbi cęptum, & in c.pen.de fo.
cõpe.adducit ẽt hunc tex.& no.ꝑ Io.And.in c.paſtoralis.ſ.de
off.or.ĩ gl.j.& tex.11.q.j.ꝑuenit.nã legatus ẽt de latere nõ põt
ſe intromittere,vel cognoſcere de cã pendẽte corã ordinario,
quia eius iuriſditio potuit p̃ueniri , vnde licet legatus potuiſ-
ſet primo adiri per viã querelę: tñ ex quo cã eſt prius cępta co
rã alio nõ põt niſi primo conſtat cãm appellationis fore legi-
timã,vt hic in tex.& in d.l.vbi cęptũ,ſm do. Flo.hic,& idẽ Ge.
vt ſ.concludẽs,ꝙ ẽt de cõſenſu partiũ legatus hoc non poſſet
ſed aduerte,quia Imo. hic tenet primã partẽ ſ. idẽ Pan.hic ſe-
quendo gl.& alios in d.c.Romana,de quo vide j. in ſequen.q.
52 ¶†Quarto quærit qd in archiep̃o, & in alio iudice qui nõ põt
principaliter adiri ꝑ viã querelę,an poterit de cõſenſu vtriuſq;
ꝑtis cognoſcere de cã principali omiſſo appellationis articu-
lo.tex.facit,ꝙ nõ in d.c.Romana,& idẽ tenet Gl.in ver.omiſ-
ſo,ĩ d.c.cordi. & hoc abſq; dubio ꝓcedit in clericis,ita loquit
tex.in d.c.Romana.& rõ eſt,qa ipſi non pñt cõſentire in aliũ,
vt in c.ſignificaſti.ſ.de fo.cõpe.& idẽ foret in laicis ſi cã ẽ feu
dalis.ſ.de iudi.c.cęterũ,& de fo.cõpe.c.tranſmiſſa , & c.verũ,
& idẽ ſm aliquos ſi cã foret criminalis,vel ſp̃ualis,de quo vide
ꝑ Doc.in d.c.P. & G.& d.c. ſignificaſti. ſi verò cã eſt ciuilis,&
inter laycos,in hoc eſt difficultas,& licet Imo.hic,col.antepe.
& Pan.hic,circa fi.ſimpliciter tranſeant quod ſit ſpãle in papa
vel legato, ex quo poſsit adiri per viã ſimplicis ꝗ̃relę,tñ elicias
tres concluſiones.¶Prima cõcluſio ſit, ꝙ ſi archieps̃,vel alius
iudex pronũciauit primo iuriſdõnem ad cũ deuolutam per le
gitimã appellationem,abſq; dubio poterit cognoſcere de cau
ſa principali,quia talis ſnĩa facit ius, & ſatis dr̃ expeditus ꝑ eã
articulus appellationis, vt per Inn.& Io.Andr.in d.c. cordi.de
quo plenius per Fre.in d.conſi. 187.maximè circa finem.¶Se-
cunda concluſio ſit, ꝙ quando iudex a quo detuliſſet appella-
tioni, tunc ſiue ſit archieps̃ , ſiue inferior, ipſe iudex ad quem
poterit etiã inuito appellato cognoſcere de cauſa principali
omiſſo appellationis articulo,& hoc ꝑ tex.ĩ d.c. cũ appellatio
nibus , vbi ꝑ delationẽ tota cã deuoluit ad iudicẽ ad quem, &
ita in hoc tenet Inn.Io.And.& Gem. in d.c.cordi.& idem Io.
An.in

ADDITIONES.

a ¶ Nota ad intellectum c.non ſolum §. illa verò.de appel.in 6.
¶ A forma data a l.diſcedere nõ oportet,imò obſeruãda.gl.cl.j.đ vi.& ho.cle.

Añ.in d.c.Romana.& hanc ↄcłonē in hoc ſequitur hic Imo.
& Panor.col.pe. ¶Tertia, & vltima concluſio ſit, ꝙ inter lay-
cos in cauſis ciuilibus de conſenſu partiũ qlibet iudex appło-
nis, ſiue ſit Archieṗs ſiue inferior, pōt cognoſcere de cā prin-
cipali omiſſo appłonis articulo, ꝓ qua cōcłone adduco tex.in
d.c.Romana, in prin.a ↄ̄rio ſenſu iuncta gl. ibi in ver. clerico-
rũ.q̄ hoc clariſſimè tenet, & idē Hoſt.ibi.nō ergo ob.d.c. Ro-
mana.& d.c.ſignificaſti.quia loquiť in clericis, q nō poſſunt ↄ-
ſentire in nō ſuum iudicē.ſecus eſt in laycis, vt in c. P. & G. &
c.cũ olim.& in l.2.ff.de iud.& per Bar.ī l.j.§. & poſt operis. de
no.ope.nun.nec ob.d.c.cordi.ſi dicatur, qđ ſit ſpāle in Papa,
qa certe eadē eſt rō in oī iudice, nā iuriſdō Papæ pōt ꝑueniri
ab ordinario, vt hic in tex.ſi ergo cā eſt primo cępta corā ordi
nario, nō dēret Papa poſſe cognoſcere de ipſa cā pendente o-
miſſo appellatio.articulo ex quo iuriſdō eius eſt præuenta ab
ordinario, & tñ ibi dr̄, ꝙ hoc pōt de cōſenſu partiũ.nō ergo eſt
rō ibi ſpālitatis ꝓ eo, qa Papa eſt ordinarius oīum.c.cũcta.9.q.
3.quia eadē rō ꝓhibitionis, q̄ eſt in inferioribus eſt in Papa, ex
quo eſt inducta pręuentio, vť hic & in d.c.pe.rō ergo ſpālita-
tis eſt conſenſus partiũ, q̄ rō quo ad laycos militať in oī iudice
& ita vr̄ dicendũ, quia de conſenſu partiũ nō obſtat litis pen-
dētia.hinc eſt, ꝙ nō reddiť iudiciũ nullũ ſi lite cępta corā vno
iudice litigetur de eadē cā corā alio iudice, & hoc niſi per ali-
quā partiũ opponatur exceptio, & ita Inno.in d.c.cum M. for
tius ergo procedit iudiciũ, ſi ambæ partes cōſentiant cũ layci
poſſint liberè conſentire in aliũ iudicē in ciuilibus cauſis, &
ita ꝑ hac arte ſit tex.a ↄ̄rio ſenſu, & gl. ibi in d.c.Romana, nec
iudex ipſe pōt opponere, & ſupplere de litis pendētia ſi partes
nō opponunt, vt per Bal.in d.l.nulli.& ꝑ Pan.in d.c.cum M.in
fi.& hic.& ita hāc ſnīam tenet Lapus, & Inn.in d.c.cordi.licet
Gemi.ibi, & in d.c. Romana.fateatur hoc verũ; qñ ante iudi-
ciũ cęptũ.ſecus, ſm eum, ſi cā pēderet corā alio iudice, & hoc
per iura, & rōnes, de quibus.s̄.in 3.q.in legato Papę.ſed certè
nō ob.qñ eſt ↄſenſus vtriuſq; partis, quo caſu nō ob.litis pen-
dentia: nā ſi partes volũt ꝓſequi corā alio iudice, nō poſſunt ꝑ
primũ iudicē cōpelli, ex quo cā eſt præuenta, & ciuilis, ar. cle.
q̄diu.de appel.& in c.oblatæ.s̄.eo. cum ēt in delegato proce-
dat prorogatio de re ad rem, vt d.c.P.& G. & ex his habes no.
a limitationē ad c.peruenit.a 11.q. j. & ad ea, q̄ dicunt Doc.in c.
j.s̄.de offi.lega.prout dictũ fuit in c.vt noſtrum.circa fi.s̄.c.vi-
delicet, ꝙ legatus de latere non pōt cām pēdentem coram or-
dinario aduocare ad ſe, vel cognoſcere, vel impedire.nā hoc
procedit, niſi de conſenſu vtriuſq; partis, vt s̄.patet.facit.l.ſi ↄ-
uenerit.ff.de re iudi. ¶Quinto quæritur de conſenſu vtriuſq;
partis: Archieṗs, vt quilibet alius iudex appellationis pōt co-
gnoſcere de cā principali omiſſo appellationis articulo, vt pa
tet s̄.in præcedenti q.ſed quid ſi de conſenſu ſolius appellati,
& inuito appellāte? dicas, quod eodem modo poterit, quia in
cā appellationis appellans non pōt ↄ̄dicere ſi appellatus velit,
quod cognoſcatur de cā principali omiſſo appellationis arti-
culo, & hoc patet ꝑ iura adducta.s̄.in 2.q.& ita eſt de mente pa
nor.hic dicentis, ꝙ ſi ad hoc probandũ deficeret lex ſeu tex. tñ
probatur iuſtitia, ſeu rōne naturalī, per quam poſſunt reſtrin-
gi, & ampliari verba legis, vt in c.2.requiris.s̄. eo. & in l. ſcire
oportet.§.ↄſequēs.ver.ſufficit.ff.de exc. tu. hinc dicebat ī ſifi
gl.no.in auth.vt mat.debitri. & creditri. poſt prin. inceptũ eſſe
nō fallere rłam, quādo rō nālis eſt in ↄ̄riũ, & iō ꝓ hac parte a-
pertiſſimè cōcludunt rōnes adductæ. s̄. in 2.q. quas hic repe-
52 tas.¶†Sexto q̄riť, an id quod dr̄.s̄.in j.q. in Papa, ſit idē in dele
gato ipſius Papę, vt ſic poſſit cognoſcere de cā pricipali omiſ-
ſo appłonis articulo, ſicut pōt ipſe Papa. Inn.& Io. An.in d.c.
cordi.tenent, ꝙ ſic, quia in cā ſibi delegata repſentat vices Pa-
pæ, & hēt eandē iuriſdōnem ſicut Papa, vt in c.ſanè 2.s̄.de of.
dele.vnde pōt eius iuriſdō prorogari, vt d.c.P. & G. & c. cum
olim.& ſic partes poſſunt renũciare articulo appellationis, vt
eſt expreſſum in d.c.cordi. imo nō ſolũ delegatus Papæ ſed ēt
inferior de conſenſu ſolius appellati hoc poterit per ea q̄ ad-
53 ducta ſunt.s̄.in 2.& 5.q. ¶† Vltimo quæritur eo caſu, quo iu-
dex appłonis cognoſcit de cā principali omiſſo articulo ap-
pellationis, an cognoſcat, vt iudex appłonis, ꝓut voluit Inno.
in d.c.cordi.an vero vt iudex prorogatus ꝓut vr̄ velle gl. in d.
c.Romana.ver.clericorũ, & hoc verius vr̄, quia ſi iudex appło
nis non cognoſcit, & pronunciat appłonē legitimā cā princi-
palis, ad eum non deuoluit, vt hic in tex. ergo omiſſo appło-
nis articulo non cognoſcit, vt iudex appłonis, nā ſi cognoſce
ret, tũc Archieṗs inter clericos poſſet ꝓcedere omiſſo appło-
nis articulo, ex quo nō dicerenť clerici tunc cōſentire in non
ſuum iudicem ſi cognoſceret, vt iudex appłonis cuius ↄ̄rium
dr̄ in d.c.Romana.ſequitur ergo, ꝙ cognoſcat tanquā iudex
ꝓrogatus.¶In gl. fi. ī ñ.vult gl. ꝙ ver.ſaluis referať ad tex.s̄.in
prin.dum dr̄ coram illo ſuam iuſtitiam proſequatur. nā illud
verum, niſi in maioribus cauſis cum illę pertineant ad apoſto
licam ſedem.& iō non compellitur quis litigare coram infe-
riore, & iſte eſt vnus intellectus gl. alius eſt Inn. hic ꝙ iſte ver.
ſaluis, referatur ad id quod hic in tex. dr̄ de rōnabili cauſa: nā
illud verum, niſi in maioribus cauſis, in quibus expreſſio cāæ
non requiritur cum ipſa maioritas cāæ ſit ſufficiens cā transfe-
rendi illas ad ſedem apłicam.& vide de his in c.q̄uis, de ele. in
6.& quæ dicantur cauſæ maiores reſeruatæ Papæ.vide in c.ꝙ
transla.s̄.de of. leg. & in c.maiores. j̄. de bapt. & eius effec. &
hæc ſufficiant pro nota.repe.huius famoſæ, & ſing. dec.

ADDITIO.

a ¶Notabilis limitatio ad c.peruenit.2.q.j.& ad no.in c.j.de offi.leg.

SVMMARIVM.

1 *Quando ſit quod ceſſante cauſa ceſſet effectus.*
2 *An in dubio præſumatur cauſa impulſiua, vel finalis.*
3 *Iudex delegatus poteſt ſententiam interlocutoriam reuocare.*
4 *An interlocutoria poſſit reuocari per iudicem inuitis partibus.*
5 *Quid ſi ab interlocutoria ſit appellatum, an poſſit reuocari.*
6 *An a comminatione iudicis poſſit appellari.*
7 *Caſus notabilis in quibus ſententia poteſt reuocari.*
8 *Quando ſit quod ſententia interlocutoria poſſit reuocari per iudicem.*
9 *Quid ſi interlocutoria habeat vim diffinitiuæ, an poſſit reuocari.*
10 *An & quando præceptum iudicis poſſit reuocari.*
11 *An ſi iudex abſoluat partes ab obſeruatione iudicij, vel pronunciauit ſe non eſſe iudicem competentem, vel non eſſe procedendum obſtantibus exceptionibus, vel appellationem deſertam, poſſit talem interlocutoriam reuocare.*
12 *Quid ſi ab interlocutoria ſit bis appellatum, & confirmata, an poſſit reuocari.*
13 *Quid ſi interlocutoria ſit lata conſenſu partium.*
14 *Quid ſi iudex detulit appellationi, an poſſit reuocare interlocutoriam.*
15 *An iudex a quo de conſenſu appellantis poſſit reuocare delationem appellationis, & cauſam reaſſumere.*
16 *An iudex a quo poſſit reuocare interlocutoriam poſt inhibitionem factam per iudicem ad quem.*
17 *Quid ſi interlocutoria erat nulla, an poſſit reuocari poſt inhibitionem.*
18 *An iudex a quo poſſit reuocare interlocutoriam poſt appellationem admiſſam per iudicem ad quem, & alteri delegatum.*
19 *Quid ſi lis erat iam conteſtata coram iudice ad quem.*
20 *Quando ſententia interlocutoria eſſet iam mandata executioni, an poſſit poſtea reuocari maximè de conſenſu partium.*
21 *An ſententia interlocutoria magni præiudicij poſſit reuocare, abſq; cauſæ cognitione.*
22 *An ſi reuocatio fiat ſine cauſæ cognitione, reuocatio ſit nulla.*
23 *Interlocutoria ſuper declaratione verborum ſententiæ, vel contractus, an poſſit reuocari.*
24 *Interlocutoria taxationis expenſarum pendente iuramento an poſſit reuocari.*
25 *An iudex poſſit reuocare interlocutoriam, ſi non reficiantur expenſæ factæ per appellantem.*
26 *Interlocutoria lata ſuper exceptione peremptoria, puta pronunciauit iudex exceptionem pacti, tranſactionis, vel præſcriptionis non obſtare, an poſſit reuocari.*
27 *Quid ſi iudex pronunciat reſcriptum non eſſe ſubreptitium, vel non impetratum ab excommunicato, an poſſit reuocari.*
28 *Quid ſi iudex pronunciat ſe eſſe, vel non eſſe iudicem competentem.*
29 *Quid ſi iudex pronunciat tutorem, vel curatorem eſſe legitimum vel non, an poſſit reuocari.*
30 *Vſque ad quantum tempus poſſit reuocari interlocutoria.*
31 *An iudex cogatur ad reuocandum interlocutoriam, vel ſit arbitrarium.*
32 *An a negligentia, vel tarditate iudicis poſſit appellari.*
33 *An grauamen in omittendo tranſeat in rem iudicatam, vel ſit neceſſaria appellatio.*
34 *An iudex poſſit pluries ſuam interlocutoriam reuocare.*
35 *Si iudex reuocat grauamen non poteſt ex hac cauſa appellari, vel ſuſpectus in proſecutione cauſæ allegari.*
36 *Quæ ſententia diffinitiua, & quæ interlocutoria.*
37 *Quid de ſententia lata ſuper exceptionibus peremptorijs, vel declinatorijs, an ſit interlocutoria.*
38 *Quid de ſententia, qua pronunciatur inſtantiam cauſæ fore peremptam.*
39 *Quid de ſententia, quæ fertur ſuper proceſſu cauſæ.*
40 *Quid de ſententia, qua pronunciatur iudicem eſſe ſuſpectum.*
41 *Quid de ſententia, qua pronunciatur eſſe probatum vel non.*
42 *Quid de ſententia, qua pronunciatur poſſe vel non poſſe appellari.*
43 *Quid de ſententia, qua pronunciatur fuiſſe bene, vel male appellatum, ſeu laudatum.*
44 *Quid de ſententia, qua pronunciatur appellationem fore deſertam.*
45 *Quid de ſententia, quæ fertur ſuper reuocatione attentatorum.*
46 *Quid de inhibitoria, ſeu reuocatione inhibitionis.*
47 *Quid ſi pronunciatur inſtrumentum, vel ſententiam exequendā, vel non.*
48 *Quid de ſententia, quæ fertur ſuper liquidatione ſententiæ, vel inſtrumēti.*
49 *Quid de ſententia, qua iudex pronunciat probationes admittendas, vel non, ſeu eſſe procedendum vel non.*

Quid

50 *Quid de ſententia quæ pronunciatur deueniendum eſſe, vel non, ad primum vel ſecundum decretum.*
51 *Quid in ſententia primi, vel ſecundi decreti.*
52 *Quid in ſententia lata per aſsignatione, vel mutatione termini.*
53 *Quid in ſententia ſuper expenſis, ſeu taxatione expenſarum, & quid ſi fiat in ſententia diffinitiua.*
54 *Quid de ſententia, quæ fertur ſuper verbis dubijs priuilegiorum.*
55 *Quid de ſententia, quæ fertur ſuper alimentis.*
56 *Quid de ſententia, quæ fertur ſuper eſtimatione rerum.*
57 *Quid in ſententia, quæ fertur ſuper iudicijs poſſeſſorijs.*
58 *Quid in ſententia, qua iudex pronunciat cauſam compromittendam.*
59 *Quid in ſententia, quæ fertur ſuper nullitate contractus, vel ſententiæ.*
60 *Quid de ſententia abſolutoria ab obſeruatione iudicij.*
61 *Quid in ſententia, qua iudex abſoluit a contentis in libello.*
62 *Quid ſi iudex pronunciat tutorem, vel procuratorem legitimum.*
63 *Quid ſi proceditur ſuper aliquo articulo principaliter oblato libello, & feratur ſententia, an ſit diffinitiua, vel interlocutoria.*

CAP. LX.

CVm ceſſante. Si iudex, a quo ꝑ grauamẽ eſt appellatũ, reuocat illud
grauamen põt ꝓcedere in cã principali nõ ob. ap-
pel. h. d. diuidiť in duas, qa in prin. & in fi. tex. poni
tur duplex cã huius ɔſtõnis. Secundo ponitur ipſa cõſtitutio
1 ibi, ſtatuimus. ¶†Et no. illud generale, ad qđ quotidie allegať
hic tex. nã grauamen eſt cã immediata ipſius applõnis, vt ſ. c.
ꝓxi. ceſſante ergo grauamine ꝑ eius reuocationem ceſſat eius
effectus, & ſic applo. cõcordat cũ hoc generali. j. de voto. ma-
gnæ. & l. generaliter. C. de epiſ. & cle. Sed limita primo hoc ꝓ-
a cedere in cã finali, tũc eſt ꝙ ceſſante[a] cã finali ceſſat effectus. ſe
cus in cã impulſiua, vt in c. ex parte. j. de conuer. ɔiug. & in l. ſi
mulier. & ibi per glo. C. de iure dot. & de hoc vide plene per
gl. & Doc. in c. poſt tranſla. ſ. de tranſla. prælato. & in l. 2. §. Ti-
tio. ff. de dona. & ibi per Bar. col. 2. nu. 3. per illum text. Secun
do limita & intellige quãdo cauſa finalis eſſet vnica: ſi autem
cõcurrunt duæ cauſæ finales alicuius effectus quarum quęli-
bet de per ſe ſufficeret ad illum effectum inducendũ, tũc licet
eſſet vna cauſa non ceſſaret eius effectus, ꝙ ſufficit enim. alte-
ra cauſa remaneat, & ita tex. notabilis in §. affinitatis Inſti. de
nupt. & facit quod habeť in l. liberorum. §. notanter. ff. de his
qui notantur infa. ſecus vero eſſet quando quælibet cauſa nõ
ſufficeret ad illũ effectũ, ſed ambę ſimul cõſideratę. tũc enim
ceſſante vna cauſa ceſſaret effectus, licet altera cauſa remane
ret, pro quo bonus tex. in c. qm̃. §. porro iuncto. §. ſinautem. ſ.
vt lite non conteſ. nam in d. §. porro, proceditur contra alium
duabus de cauſis. primo in fauorẽ alterius cõiugis expectãtis,
vt ſic fornicatio euitetur. ſecundo in odiũ contumacis. licet
ergo ibi ceſſaret altera cã tm̃, videlicet cõtumacia & altera re
maneret tñ ceſſat diſpoſitio, vt in d. §. ſinaũt. ex quo ambę cau
ſę dñt cõcurrere ad eundẽ effectũ ſm Panor. hic, ſicut in ſil'i dř
2 in c. 2. & c. olim. ſ. de reſcri. ¶†Sed ſi quęrať, quæ dicať cã im-
b pulſiua, & quæ finalis.[b] dic ꝙ in ɔ̃ctibus, & ſic qñ cã inſeriť ab
hoĩe in dubio nunq̃ præſumiť finalis, ſed potius pręſumiť im-
pulſiua, & ita gl. ſing. in l. 2. ff. de dona. fa. ꝙ hř in l. cũ te. C. de
pac. inter empt. & vend. ſi vero cã apponať in iure vel in ſtatu
to in narratione vel in proęmio legis. tũc in dubio oĩs cã ap-
poſita in l. præſumiť finalis, & impulſiua, & ita voluit gl. or. &
ſing. in l. tale. §. legato falſam. ff. de ɔdi. & demõ. & ſequiť Bal.
ibi. hoc tñ vltimũ dictũ limita, niſi ɔſtitutio largius poſtea lo-
quať in diſpõne, q̃ in narratione, ſeu q̃ fuerit cã in narratione
expreſſa. tunc. n. cã appoſita in narratione legis ꝓ̃ſumiť potius
impulſiua, q̃ finalis, ex quo poſtea largius ipſa ɔſtõ diſponit, &
hoc fuit ſing. dictũ Io. An. in c. pe. de immu. eccle. in 6. & ſeq-
tur ibi Gemi. & tene mẽti ꝓ̃dicta, qñ ſit, ꝙ cã ſeu rõne legis, vel
ɔ̃hentiũ ceſſante, ceſſet effectus, ſeu diſpoſitio. & per Bart. in d.
3 l. 2. §. fi. ¶†Secundo tene menti ibi, delegatus, ꝙ nõ ſolũ iudex
ordinarius, ſed ẽt delegatus põt reuocare eius interlocutoriã.
ita tex. hic no. ad ampliationem legis, ꝙ iuſsit. ff. de re iudi. vt
ſic habeat locum etiam in delegato. imo ẽt arbiter põt ſuam
interlocutoriam reuocare. l. dicetur. §. fi. cum l. ſeq. ff. de arbi.
¶Tertio no. ibi, ſano vſus cõſilio. & ita allegatur, ſapientis eſt
mutare propoſitum in melius hinc. eſt quod dř quis vti ſano ɔ
ſilio reuocando, ꝙ malè fecit, nec põt notari de leuitate. imo
potius cõmendandus de ſapiẽtia, vt hic in tex. pro quo ẽt tex.
22. q. 4. magnæ. vbi dicitur, quod magnę ſapientiæ eſt reuoca-
re, quod male fecit. concordat. j. de accu. c. qualiter. el j. & ibi
ꝑ gl. ¶Quarto no. ibi, deſtiterit. qualiter debeat reuocari gra-
uamen, nam ſi proceſſum eſt ad factũ dẽt ipſum factum reuo-
cari: ſed qñ non eſt proceſſum ad actum facti dẽt reuocari per
ɔ̃riam interlocutoriam ſm Inn. dicentẽ, ꝙ nõ ſufficeret ſi iu-
dex diceret ſe paratũ reuocare grauamẽ, ſed requiriť, ꝙ ipſum
de facto reuocet, ꝙ eſt notãdũ ſm Hoſt. pro quo bonus tex. in
c. ſi a iudice. eo. ti. in 6. & ibi gl. in ver. cum effectu. ita formali-
ter tradit. ¶Quinto no. & ita allegatur, ꝙ ſñia interlocutoria
non tranſit in rem iudicatam, quo ad iudicem, cum poſsit eã
quandocunq; libere reuocare, vt hic in tex. ſed quantũ ad præ
iudicium partium, niſi ab ea appelletur tranſit in rem iudica-
4 tam, vt in c. cum dilecti. ſ. de elec. & ibi gl. in fi. ¶†Sexto nota
c ſing. hũc tex. in ver. liberè,[c] iuncto eo, ꝙ notatur in c. licet eps.
de præben. in 6. & per gl. in ver. liberè, in cle. dudum. de ſepul.
quia eſt hic tex. pro dicto Bar. in d. l. ꝙ iuſsit. vbi voluit, quòd
in his caſibus, quibus iudex põt reuocare ſuã interlocutoriã
poterit illam reuocare ẽt inuitis, & ɔ̃dicentibus ambabus par
tibus, licet alias dicatur, ꝙ iudex nullum actum debeat facere,
niſi ad petitionem partis, vt in c. j. ſ. de iudi. ff. eo. l. ad perẽpto
rium. hoc tñ fallit, qñ iudex vult reuocare errorem ſuũ, & ſic
interlocutoriã: nam poterit ẽt ɔ̃dicentibus partibus, vt hic in
tex. in ver. liberè. & ita ẽt tenet Bal. in l. j. C. ſen. reſcin. non po.
5 † & amplius eſt hic tex. no. ꝙ iudex poteſt ſuam interlocuto-
riam reuocare non obſtante, ꝙ ab ea ſit appellatum. videbať,
ꝙ tunc non poſſet quaſi per appellationẽ foret eius iuriſdictio
ſuſpenſa, & pertineret reuocatio ad iudicẽ ad quẽ, vt ſ. c. ꝓxi.
& ex hoc habes aliam ampliationem ad d. l. quod iuſsit, vt ꝓ-
6 cedat ẽt pendente applõne ab interlocutoria. ¶†Septimo no.
ibi, tali commina. tex. ſingularem, ꝙ poteſt in iudicio appella
ri non ſolum a grauamine illato, ſed ẽt inferendo, & commi-
nato per iudicem, licet de præſenti non intulerit grauamen,
ſed timeatur inferri ex præcedenti cõminatione, vt hic in tex.
de quo. j. in j. gl. ¶Vltimo no. ꝙ iudex debet curare ne proceſ
ſus ipſius cauſæ friuolis exceptionibus retardetur. concordat.
l. non ignorat. C. de fru. & li. expen. ¶In gl. j. in prin. tenet glo.
quòd a comminatione iudicis non poſsit appellari, ſed certè
deciſ. gloſ. eſt ɔ̃ tex. hic, vbi ſinglr probatur, quòd a commina-
tione facta iniuſtè per iudicem in iudicio põt appellari, licet
de pręſenti nondum ſit illatum grauamen, ſuper quo articulo
Inn. refert hic opi. nam aliquando, & primo comminatio iudi
cis eſt executiua grauaminis iam illati de præterito: puta ꝓ̃ce-
pit iudex parti, vt aliquid daret, vel faceret ſub pęna excõica-
tionis, vel ſub pęna centum librarum: iſto caſu poterit appella
ri. fac. l. j. cũ ſeq. C. cõminationes epiſtolas. & ita poteſt proce
dere tex. hic, & in hoc dicto cõcordant hic Imo. & Pan. ¶Ali
quando, & ſecundo comminatio habet in ſe grauamen anne-
xum: puta ſi iudex comminetur parti, quòd niſi tale quid fece
rit. imponet pęnam decem librarum, vel procedetur ad ſentẽ-
tiam excõicationis, & ſimiliter a tali cõminatione poterit ap
pellari, & ita Inn. & Imo. hic. facit, quod notatur in cap. præte-
rea requiſiſti, ſ. eo. ¶Aliquando, & tertio, iudex comminatur
ſimpliciter parti, quod ipſam lædet, vel profert ɔ̃ eam ſenten-
tiam. tenent aliqui, quod non poſsit appellari ab hac commi-
natione, quia vanus eſt metus. l. j. & l. metũ. ff. quod metus cau
ſa. ſed alij contra, & in hac opinione reſidet hic Inno. quando
iudex comminatur in his, quę pertinent ad eius iuriſdõnẽ, ar.
l. 2. & l. fi. §. j. ff. quòd metus cã. ſed Ioan. And. poſt Hoſt. voluit
hic, ꝙ ſi iudex lædit partem, vel metũ intulit extra iudiciũ, tũc
non poſsit appellari, licet iudex ex hoc poſsit recuſari ſuſpe-
ctus. 5. q. 5. quia ſuſpecti. & per gloſ. in c. cum ſuper. ſ. de offi.
deleg. & ita in hoc reſidet hic Panor. Imo. vero intelligit hoc
dictum, niſi iudex ſit conſuetus mandare executioni eius cõ-
minationes. facit, quod no. Bar. in l. de pupillo. §. ſi quis preto
ri. ff. de no. ope. nuncia. tunc poterit appellari, quando vellet
extraiudicialiter hoc facere. ſecus ſi iudicialiter, tunc non po
terit appellari, niſi ſecuto grauamine, infra eod. c. dilecto. ſe-
cũdũ Imo. Sed aduerte, quia extra iudicium abſque dubio po-
teſt appellari a futuro grauamine, & comminato a parte, vt
no. in c. cum nobis olim. ſupra de ele. & ſ. eo. tit. c. bonæ. & in
c. concertationi, eo. ti. in 6. & in cle. ſicut, eod. ti. & de hoc ar-
ticulo vide plenè dicta in d. c. bonæ. Similiter etiam poteſt ap
pellari a futuro grauamine a iudice extraiudicialiter procedẽ
te. c. dilectis filijs. ſ. eod. & c. dilecti. & de hoc vide plenè dicta
in d. c. bonæ. Si vero iudex cõminatur in iudicio, tũc poterit
appellari, vt hic eſt tex. cum ſaltem reſpectu ſpei dicatur illa-
tum grauamen de præſenti, & ita tenuit Pau. in d. cle. ſicut, &
Pan. hic licet Imo. hic velit, qđ nõ poſsit appellari in iudicio,
niſi ſecuto grauamine, vt d. c. dilecti. ſed certè hic eſt tex. in ɔ̃-
rium, quia ſatis dř illatum grauamen de præſenti per cõmina-
tionem,

ADDITIONES.

a ¶De ceſſantis effectus materia fuſius ediſſerit Bart. in extra. ad repri. & pet. Gam. bono. tract. dialec. lega. li. j.

b ¶Quæ dicatur cauſa fi. & quæ impulſiua. Adde vltra hic dicta gl. in c. duæ ſunt. 19. q. 2. Imo. latè in c. poſt translationem. de renun. Arch. in c. Neophitus 61. diſ. Bald. pulchrè in l. generaliter. C. de Epiſ. & cle.

c ¶Verbum liberè. Adde gl. notabilem in c. lator. de homic. in verbo liberè. no. in c. ſi pro debilitate. de of. deleg. Bal. in tractatu Schiſmatis. poſito in rub. C. ſi quis aliquem teſt. proh. in 7. col. d. Præpoſitus. in c. repræhẽſibilis. ſ. e. And. Sic. in c. j. de reſcri. & in c. j. de of. or. d. Iaſon in l. j. C. de ſacroſan. eccle. 2. col.

tionem,& de hoc articulo dicas, vt eſt dictũ plene.s̃.c. proxi,
ſuper 3.gl.in 1.2.& 3.limitatione,qbus adde tex.no.hic.& no.
hic per Doc.vt s̃.¶Aliqñ & quarto iudex iſte cõminatur,puta
quia in perẽptorio ↄminat̃ iudex de ꝓcedendo ad vlteriora ſi
pars nõ ↄparuerit,& eius cõtumacia nõ obſtãte,vt in l.in perẽ
ptorio.ff.de iudi.& in c.cũ literis.s̃. de in integ. reſti.tũc.n.nõ
poterit appellari,ſm Inno.& Doct.hoc tu intellige niſi ab ipſo
peremptorio appellet̃,vt in c.j.s̃,de dila. amplius voluit hic
notanter But. ꝙ quãdo grauamẽ hẽt cãm ſucceſsiuã puta pe-
tit qs reuocari ſniam excõicationis,nã quãdiu nõ reuocat̃ po-
terit appellari ẽt poſt decẽ dies poſt ipſam petitionẽ,& ita tran
ſit Imo.hic,ꝙ adde ad notata in c. ex parte.s̃.eo. & refert hic
Imo.aliud ſingulare dictũ Pauli in cle. cãm.de elec. in ver. ab
interpoſitione.ꝙ ab iſtis ↄminationibus,ex quo nõ habẽt vim
ſniæ & non tranſeũt in rẽ iudicatã,poterit appellari ẽt poſt de-
cẽ dies,ꝙ dictũ eſt ſingulariter mẽti tenendũ ſm Imo.hic,facit
qđ no.in c.ad aures.s̃.de tẽpo.ord.& per Spec.tit.de app.§.in
quibus,ver.37.& per Inno.& Doc.in c.2.de reſti.in integ. vbi
idẽ dr̃ in præceptis quæ fiunt à iudice abſq; cauſæ cognitione,
vt non trãſeant in rem iudicatã,& poſsit appellari quãdocũq;
ẽt poſt 10.dies,de quo j̃.¶In ca.gl. ibi, ſed certè eo modo &c.
hæc gl.non reſpondet ad ↄtrium, ſed dic ꝙ iudex põt reuocare
ex iuris diſpoſitione cuius duæ ſunt cauſæ & rõnes.vna eſt hic
7 in prin.tex.& alia eſt hic in fi.tex.¶†In ea.gl.ibi,non tamẽ quo
ad iudicẽ.no.& ita ſæpe allegatur, ꝙ interlocutoria nõ tranſit
in rem iudicatam quo ad iudicẽ per lapſum decẽ dierũ, ideo
põt quãdocunq; reuocare.pro cuius gl.& huius tex. materia
& intelligentia tres articuli ſunt breuiter examinandi.¶Pri-
mus articulus eſt,an hic tex.procedat in omni ſententia ꝙ iu-
dex eã reuocare poſsit. cõclude ꝙ aut quæritur de ſnĩa diffini-
tiua, & illam iudex reuocare mutare vel corrigere non poteſt
poſtq̃ eam intulit,ẽt j̃.decem dies & etiam de cõſenſu partiũ,
vt voluit glo.ſingularis in l.ſi diuerſa.C.de tranſact. & Bald.in
l.j.C.ſen.reſcin.non po.ratio eſt,quia ſiue bene,ſiue male,fun
ctus eſt officio ſuo.l.iudex poſteaquã.ff.de re iudi. & s̃.de off.
deleg.c.in literis.¶Sed limita primo hanc regulam,niſi noto-
rie conſtaret de iniuſtitia ſententiæ diffinitiue per confeſsio-
nẽ partis:tunc enim poteſt ſententia diffinitiua reuocari pro-
ut voluit ſingulariter Inno.in c.quia pleriq;.j̃.de immu.eccle.
& idem ſi conſtaret ex probationibus factis parte nõ opponen
te,vt per Inno.& Doct.in c.cum Bertoldus. s̃. de re iudi. ¶Se-
cundo limita niſi eſſet talis ſnĩa,quæ non tranſiret in rem iudi
catam,vt c.lator.& c.conſanguinei.s̃.de re iudicata. ¶Tertio
limita,niſi ſnĩa diffinitiua ſit ſuper his,quæ officio iudicis no-
bili explicant̃,durat enim officiũ iudicis nobile ẽt poſt ſenten-
tiam,vt per Bar.in l.j.in fi.ff.de præto.ſtipu.& in d.l. iudex po-
ſteaquã.& per Bal.in l.j C.ſen.reſcin.non poſ. ¶Quarto limi-
ta,niſi fiat reuocatio ſnĩæ diffinitiue mediante reſtitutione in
integrũ,vt in l.diuus.ff.de re iud.& de reſti.in integrũ. ff.& C.
per totum.¶Vltimo limita, niſi ſnĩa ſit lata prætextu proba-
a tionis priuilegiate,[a] vt ſentit Innoc. in c. tua.j̃.de coha.cle.de
quo per Bal.in l.j.C.ſi a non cõpet.iud.imo quoties ſnĩa eſt la-
ta prætextu teſtiũ deponentiũ de credulitate, & ſic de iudicio
b peritorũ,põt talis ſnĩa retractari[b] quãdo apparent teſtes peri-
tiores deponẽtes ↄtrium, puta ſi medici atteſtentur ꝙ vulnus
nõ erat mortale,vel ſi matrone atteſtant̃ aliquam virginẽ vel
prægnantẽ,vt in l.j.ff.de ven. inſpi. & hoc fuit ſingulare dictũ
Io.An.in addi.Spec.ti.de homi.§.j,ver.ſed pone,& ita ſequun-
tur Doct.in d.c.propoſuiſti,de proba.pro quo bene facit text.
notabilis in l.ſi qui adulterij.C.de adul.vbi ſnĩa lata ex preſum
ptionibus ẽt iuris, põt ſemper reuocari apparente veritate in
ↄtrium de quo ibi,per Ang.& facit ꝙ no. in c. 2. de purg. vulg.
8 & hoc de diffinitiua,¶†Si vero quæritur de interlocutoria cõ-
clude regulam affirmatiuam ꝙ diſpoſitio huius tex. regulari-
ter habet locũ in omni interlocutoria, vt poſsit per iudicẽ re-
uocari ẽt poſt decem dies & etiam ſi a tali interlocutoria ſit ap
pellatum,vt hic in tex.& in d.c.ſi a iudice.quia per appellatio-
nem ab interlocutoria non ſuſpenditur iuriſdictio iudicis a
quo in reuocando. & hanc ſentẽtiam quod regula huius text.
procedit in omni interlocutoria,tenet glo.hic,& in l.j. C. ſen.
reſcin.nõ poſ.& Inno.in c.ſacro.j̃.de ſenten.excom. & ita alij
9 Doc.†Sed tamẽ limita primo hanc regulam niſi interlocuto-
ria ſit talis,quæ habeat vim diffinitiue.tunc.n.reuocare nõ po
teſt cũ ſit eadem ratio in diffinitiua ſecundũ do. Ant. Imo. &
Panor.hic.& dicitur interlocutoria habere vim diffinitiue qñ
non expectat aliam ſentẽtiam poſt ſe ſm Imo. hic. vnde dicit
Bar.in l.ꝙ iuſsit. ꝙ omnis interlocutoria dicitur habere vim
diffinitiue,quãdo per illam expirat iudicis officium, vt in d.l.
dicere.ff.de arb.& ſubdit Bar.ibi, ꝙ quãdo interlocutoria non
expectat aliam ſnĩam poſt ſe ita demũ nõ poterit reuocare qñ
fertur propoſita actione vel officio iudicis mercenario,puta
ſi iudex pronũciat nõ eſſe ad vlteriora procedendum,vel facit
præceptũ parti ꝙ ſoluat,ſecus ſi aliquid petitur officio iudicis
nobili,puta ſuper decretis imponẽdis, nã poterit iudex cauſa
cognita reuocare ſm Bart.in d.l.quod iuſsit.circa fi. cum offi
cium iudicis nobile duret etiam poſt ſententiam, vt per Bart.
10 in d.l.j.in fi.ff.de præt.ſtip.&†ex his infertur ꝙ præceptum fa-
ctum ſm formam l.ſi debitori.ff.de iudi. nõ poſsit reuocari,
vt per Bal.in d.l. ꝙ iuſsit.an tamẽ præceptum ſit ſententia in-
terlocutoria vel diffinitiua,vide per Ang. & alios in l. vna, in
prin.de ver.obl.Sed aduerte,quia tũc præceptũ iudicis nõ po-
terit reuocari quãdo fit cauſa cognita: puta, quia iudex cã co-
gnita præcepit aliquid dari vel fieri ſecus in præceptis abſque
cauſæ cognitione,quia cũ nõ tranſeat tunc in rẽ iudicatã nec
habeat vim diffinitiue,vt per Inno.& alios in c.2.s̃.de reſti. in
integ.poterũt ↄrio imperio reuocari ſm But.& Imo. hic, col.
3.in fi.facit glo.in c.ex parte in Chriſto.j̃.de verb.ſigni.& Spe.
tit.de ſententiæ prola.§.ſpecies.ver.eſt quoque.quod eſt men
ti tenendũ ad ꝓcepta,quæ quotidie fiũt per iudices. ideo dixit
no.Bal. in l.ex ſtipulatione.C.de ſent.& interlo. ꝙ ſnĩa inter-
locutoria lata abſque cauſæ cognitione nunq̃ trãſit in rem iu-
dicatam ẽt quo ad partes.ꝙ dictũ no.& vide ad prædicta Bart.
ſing.in l.nõ fatetur.ff.de confeſsis. dicẽtem ꝙ præceptũ factũ
in confeſſum de ſoluendo nõ eſt ſentẽtia diffinitiua & poteſt
contrario imperio reuocari,niſi anteq̃ eſſet factum præceptũ
foret datus terminus ad reſpondendum, quare non deberet
fieri præceptum & confeſsio illa executioni mandari. tunc.n.
eſſet idem ꝙ de ſententia ſecundum Bart. in d. l. non fatetur.
col.2.in verſi.ſed an iſto caſu poſsit reuocari poſt præceptum
factum a iudice,tunc enim dicitur factum cauſa cognita. ideo
reuocari non poſſet,vt s̃.& hoc idem ſequitur But.s̃.in c. fin.
11 de confeſsis.referẽdo Bar.vt ſupra col. 16. ¶†Secundo limita
hunc textũ niſi ſit talis interlocutoria per quam finitur officiũ
iudicis.tunc enim reuocari non poteſt,vt d.l.dicere.ff.de arb.
& ita Bar.ĩ d.l.ꝙ iuſsit.col.3.nu.9.intellige niſi ſit lata implo-
rato officio iudicis nobili,vt ſupra eſt dictum. & ideo ſi iudex
pronunciauit ſe non eſſe iudicem competentem,vel non eſſe
ꝓcedendũ ad vlteriora obſtãtibus exceptionibus vel ſi abſol-
uit partẽ ab obſeruatione iudicij,vel ſi ꝓnũciauit appellatio-
nẽ deſertã, his caſibus nõ poterit talis ĩterlocutoria reuocari
ẽt de cõſenſu partiũ,vt eſt tex.ſing.in c.ſignificãtibus.s̃. de of.
del.& idem dicas in arbitro prout tenet Bal. in l.j.C.de cõfeſ-
ſis.col.29.& hãc limitationẽ ſequit̃ Ang. ĩ l.j.C. ſnĩam reſcin.
nõ poſ.referẽdo Imo.in c.cõſuluit.s̃. de off.deleg. tenẽtem ꝙ
iudex poterit reuocare bene edictum,& ẽt interlocutoriã per
quam ꝓnunciauit exceptiones peremptorias non obſtare ſm
Inn.in c.quo ad cõſultationẽ.s̃.ti.proxi. ¶Sed aduerte primo
quia hæc ſecũda limitatio procederet niſi a dictis interlocuto
rijs ſit appellatum,tũc.n.cũ per appellationem ipſa interlocu-
toria ſit ſuſpenſa.s̃.de iureiu.c.venientes.non põt dici ꝙ ſit fi-
nita iuriſdictio iudicis a quo cũ poſsit ad eum reuerti, vt.s̃. c.
proximo, poterit tales interlocutorias reuocare etiã ſi eſt ap-
pellatum,& ita tex. ſing. & vnus in iure in c. dilectus. el 3.j̃. de
præben.in parte deciſa,& ita ſequũtur Doc.& Panor. hic.col.
3.& Imol.hic,col.4. & hoc idem tenent Do. de Rota dec. 86.
quæ incipit,Item ſi pronũciatione. vnde per prædicta debent
ſic limitari no.per Bart. in d.l.ꝙ iuſsit.ſm Innoc.hic. ¶Secũ-
do aduerte,qa hæc ſecunda limitatio ꝓcedit & intelligi debet
in iudice delegato & in arbitro: ſecus in iudice ordinario,qui
indiſtinctè poſſet reuocare interlocutoriã ab obſeruatione iu
dicij & interlocutoriã ſi ꝓnũciauerit nõ eſſe ꝓcedendum ad
vlteriora vel ꝓnũciauit appellationẽ fore deſertã.& ita Bal.in
l.ſi pſes quaſi deſertam.in prin.C.qũo & quãdo iudex.qa de iu
dice ordinario eſt ibi tex.no.ꝓ quo facit ratio.l.legatus. ff. de
offi.præſi.& ꝙ alias hr̃ in l.ſi vt ꝓponis.j.C.qũo & quãdo iu-
dex.& ibi differẽtia inter delegatũ & ordinariũ. & ita in prædi
ctis tenent domini de Rota deciſ.363. quæ incipit ex hoc in-
12 ſurrexit.¶†Tertio limita hũc tex.niſi ab interlocutoria fuerit
bis appellatũ & ſemper ipſa interlocutoria cõfirmata. ita glo.
ſing.in ver.ſuper ea.& Paulus in cle.fi.eo.ti. & ſequit̃ hic Pa-
nor.& ita debet limitari ꝙ voluit Bar.in d.l. ꝙ iuſsit.dicens ꝙ
iudex poteſt bis ſuã interlocutoriam reuocare,& non vltra.tu
intellige niſi interlocutoria fuerit bis ꝑ ſententiã confirmata,
vt s̃.& iſte eſt vnus caſus in quo interlocutoria mera tranſit in
rem iudicatã ẽt quo ad iudicẽ, qui eam tulit, vt ſic eam reuo-
care non poſsit.tu adde aliũ caſum. j̃.eod. in 14. limitatione
13 in fi. ¶† Quarto limita hunc text. niſi interlocutoria ſit lata
de con-

ADDITIONES.

a ¶Quæ dicantur probationes priuilegiatæ ediſſerit doctiſ. Ioan. Coraſ.com. ad l. admodo. ff.de iureiur.quibus connumerat iuramentum.

b Sententia lata vigore teſtium deponentium de peritia, non tranſit in rem iudicatam. Adde hic omnino dicta per Fel.in c.propoſuiſti,de probat.pen. & fin.col.vbi videas.

dc ꝯſenſu partiũ,tũc.n.nõ poſſet reuocari ad petitionẽ vnius
partis tñ,ar.c.ſignificante. j̃.eo.& Pan.hic.facit,ꝙ alias hr̃ in
c.cæterũ.s̃.de reſcrip.& ibi notabiliter per Imo.in fi.dubiũ tñ
facit l.ad Principem.eo.ti.& ibi Bar.& Ang.& Bal.in l.ex illo.
C.eo.ti.vbi iudex,qui cõmiſit cãm conſilio ſapientis ẽt de volũtate
vtriuſq; partis põt illam interlocutoriam reuocare inuitis
partibus,& facit,ꝙ eſt dictum.s̃.in 5.no. vbi inuitis ambabus
partibus conceditur iudici reuocare interlocutoriam,
pro quo tex.hic in ver.liberè. non ob.d.c.ſignificante.quia licet
dilatio aſsignata de cõſenſu partiũ nõ poſsit reuocari, vel
diminui inuita parte,tñ illud verum, niſi ſubſit cã, vt ibi reſpõdit
Panor.hinc ẽt dicebat Bal.in l.j.in fi.C.ſen.reſcin. non po.
ꝙ dilatio peremptoria aſsignata de conſenſu partium poterit
ſubſiſtente cauſa prorogari.ſit ergo concluſio, quod ẽt interlocutoria
lata de conſenſu partium poſsit ad inſtantiã vnius
partis,imo ẽt per ipſum iudicem inuitis partibus ſubſiſtente
14 cã reuocari.¶†Quinto limita hunc tex.quia poſtquam iudex
detulit appellationi non põt ſuam interlocutoriam reuocare,
cũ iuriſdõ ſit transfuſa totaliter ad iudicem ad quem, vt in c.
cum appellationibus.eo.ti.in 6.& ita Io.An. hic,& Io.Mona.
& Io.An.in c.j.§.in quibus.eo. tit. in 6.& etiam ita Bald.Butr.
Imo.& Panor.hic, ita ꝙ poſtquam iudex detulit appellationi
non habet locum tex.hic,nec in d.c.ſi a iudice.pro quo fa. qa
iudex, qui detulit appellationi non poteſt etiam re integra reuocare
delationem ſm Io.An.in d.c.cum appellationibus. &
in c.ꝯſtitutis,2.in verbo confirmauit.s̃.eo.& ita Imo.hic,col.
4.in fi.imo tenuit Rota deciſ.70. quę incipit, Item ſi iudex. ꝙ
poſtquam iudex detulit appellationi nõ poſsit cãm reaſſumere
ẽt de expreſſo cõſenſu partiũ, niſi cã ſibi ꝑ iudicẽ appłonis
remittať,vt in d.c.cũ appłonibus.ꝓ quo fa. ẽt d. c.ſignificãtibus.
Amplius volũt Io.Mo.& Io.An.in d.§.in qbus.ꝙ poſt cõceſsionẽ
apłorũ delatoriorũ nõ poſsit iudex a quo reuocare
grauamẽ,& hoc idẽ ſequiť Do.Flo.in cle.2.§.j.eo.ti.dicẽs idẽ
eſſe in oĩ caſu,ĩ quo iudex deſijt eſſe iudex, puta ſi expreſsè denegauit
apłos,vel j̃.debitũ tp̃s requiſitũ ius nõ tradidit, vt ĩ c.
vt ſup.c.ab eo. c.ti.ĩ 6.his caſibus nõ poterit iudex ſuã interlocutoriã
reuocare.& ita Pan.hic,col.3. in fi. & ita Pet.de Anc.
& Gemi.in d.c.vt ſuper.¶Sed aduerte,primo,qa oĩa in hac 5.
limitatione debẽt intelligi in delegato,& in arbitro,nõ aũt in
iudice ordinario,& hæc fuit notãda declaratio dñorũ de Ro.
ĩ d.deci.363.in fi.ꝓ quo faciũt iura & rõnes adductæ.s̃. in 2.limitatione,
& fa. d.l.ſi præſes.& Bald.ibi, qũo qñ iud.fac.ẽt rõ,
qa reuocare grauamẽ tẽdit ĩ faciliorẽ expeditionẽ cãæ appłonis,
vt hic in tex. ergo poterit ordinarius reuocare grauamen
poſtq̃ appłoni detulit.ita tex.in ſimili in c.j.§.poſt hęc.e.ti. in
6.& no.in c.cũ teneamur.s̃.eo.¶Secundo aduerte,qa dicta.s̃.
in hac 5.limitatione videntur,ꝙ dẽant intelligi,qñ iudex delegatus,
q detulit appłoni vellet ꝯdicentibus partibus,vel ꝯdicẽte
appellãte reuocare interlocutoriã, alias de ꝯſenſu partiũ ñ
ſolũ ordinarius,ſed ẽt delegatus & arbiter poſsit re integra reuocare
interlocutoriã ẽt poſtq̃ detuliſſet appłoni cũ partes videanť
poſſe re ĩtegra redire ad iudicẽ,q detulit, ſicut dr̃ in relatione,
qñ iudex remiſit cãm ad ſuperiorẽ,vt ꝑ Hoſt.& Io. An.
in c.licet.s̃.de of.lega.partes. n. poſſunt renũciare appłoni ẽt
poſt delationẽ,ſicut & poſt denegationẽ apłorũ, quæ hẽt vim
delationis,vt eſt tex. in d.c. vt ſup. & ſi poſſunt renunciare appłoni,
ergo cã redit ad iudicẽ a quo ẽt ſi detuliſſet appłoni, vt
in d.c.ab eo.& c.vt ſup.facit.l.eos, ĩ prin.cũ ibi notatis.C.e.ti.
& ita in hoc tenet Arc.in d.c.cũ appłonibus.licet.n.iudex deferens
appłoni,quo ad ſe abdicet iuriſdõnẽ, nõ tñ in totũ, vt
ꝑ gl.in ver.refutari,in d.c.cũ appłonibus.& facit tex.in ver.remittenda,
q ꝓbat,ꝙ iuriſdõ remãſit, & ita tenet ibi Gemi. dicẽs,
ꝙ delatio appłonis ñ priuat iudicẽ habitu iuriſdõnis, ſed
ſolũ exercitio.ergo iudex delegatus poterit cãm reaſſumere dẽ
ꝯſenſu partiũ.fa.tex.no.in c.paſtoralis.§.j.de reſcr.s̃.vbi iuriſdõ,
q̃ eſt ĩ habitu,licet nõ exercitio, põt exerceri de ꝯſenſu partiũ.
ita ergo in caſu nr̃o.nõ ob.c.ſignificãtib.qa iuriſdõ erat abdicata
in totũ. & ſic in tota cã & ſic ĩ habitu,& exercitio.ſecus
in iſto caſu,vt s̃.ſit ergo ꝯcluſio,notabilis, ꝙ ẽt ſi delegatus detulit
appłoni,poſsit interlocutoriã reuocare re integra de cõ-
15 ſenſu partiũ.& ita tenẽt Pe.de Anc.& Gem.ĩ d.c.vt ſup.†Amplius
ꝑ p̃dicta inferť alia no.ꝯcło,ꝙ ẽt de ꝯſenſu ſolius appellãtis
poſsit iudex a quo cãm re integra reaſſumere ẽt poſtq̃ detulit
appłoni,ar.d.c.ab eo.& c. vt ſup. vbi ita concludit in hoc
Pe.de Anch.& Gemi.rõ ſit,qa delatio appłonis non operať ꝯ
appellãtẽ cũ poſsit redire re integra ad iudicẽ, q detulit ẽt inuito
appellato põt renũciare appellationi,vt in c. interpoſita.
§.ille quoq;.j̃.eo.& ita hãc cõcłonẽ tenẽt Io. Mo.& Io. An.in
d.c.cũ appłonibus.licet Dñi de Rota,& alij Doc.voluerint ꝯrium,
vt s̃. quorũ rõnibus eſt per prædicta apertè reſponſum.
de hoc tñ articulo vide vt plenius dr̃ in d. §. ille quoq; & hoc
quando res eſt integra. quid aũt ſi per iudicẽ appellationis ſit
16 inchoatus proceſſus.j̃.dicetur.¶†Sexto limita hunc textũ. qa
poſt receptam appellationẽ per iudicem ad quem, & inhibitionem
factam iudici a quo, nõ poterit iudex a quo reuocare
interlocutoriam ſm Hoſt.& Io.An.hic per tex.in c.Romana.
§ ſi vero.eo.ti.in 6.ratio eſt,quia poſt inhibitionem canonicè
factã eſt abdicata iuriſdictio a iudice a quo, vt in c.nõ ſolum.
§.j.eo.ti.in 6.& cum hac opinione tranſit Butr.& Imo.hic. &
Federi.de Se.ſuo conſil.237.ꝙ incipit,ſi a ſententia.& fortius
hoc idem eſſet dicendum, qñ iam eſſet proceſſum ad citationem
partis,ſm Imo.& Panor.hic,col.4. in principio.ſatis dubitatur
de hac limitatione,quia licet appellatione pendente,
& inhibitione non poſsit procedere in principali, vt d.§.j. tamen
nõ ſequiť,ꝙ nõ poſsit reuocare grauamẽ,qa inhibitio tẽdit
ad tuendum appellantẽ,ne grauet, nõ aũt, vt grauamẽ nõ
poſsit reuocare,& hoc patet,qa appellatio legitima ſuſpendit
iuriſdõnem iudicis a quo,in cã principali,ſed nõ ſuſpendit reſpectu
reuocationis grauaminis, vt hic, & d.c.ſi a iudice. niſi
velis dicere,ꝙ hoc iõ ſit ne illudatur ſuperiori.ſ.iudici ad quẽ
ſicut in ſimili dr̃ in c. bonę.2.s̃.de poſtu.præla. ſm Panor. ſed
aduerte,quia in caſu iſto nulla eſt illuſio. ¶Primo,quia reuocatio
ſit iure permittente,vt hic,& d.c.ſi a iudice.Secundo,qa
per appellationẽ legitimã ſuſpendiť iuriſdictio, & tota cã deuoluitur
ad ſuperiorẽ,vt s̃.c.proxi. & s̃.eo.c.dilectis filijs Decano.
& tamẽ nõ obſtãre deuolutione, & ſuſpenſione iudex a
quo põt reuocare grauamen, vt hic & d.c.ſi a iudice. ergo eo
mõ poterit nõ obſtãte ſuſpẽſione, q̃ inducitur ꝑ inhibitoriã,
q̃ nõ obſtat. nã cũ ceſſet appło,vt hic, & d. c. ſi a iudice.cõſequẽter
ceſſat inhibitio,qa ceſſante cã ceſſat effectus,vt hic dr̃.
Tertio ad idẽ,nã ẽt poſt inhibitionẽ iudex a quo põt attẽtare
oĩa pendentia in faciliorẽ expeditionẽ appłonis, vt in c. 2. &
ibi gl.j̃.dę matri.ꝯcto.ſed nulla eſt facilior expeditio,q̃ reuocare
grauamen,quia tunc ſtatim ceſſat,& eſt expedita cã appłonis,
vt hic,ergo poterit hoc fieri ẽt poſt inhibitionẽ,ſm no.ĩ d.
c.2.& s̃.eo.in c.cũ teneamur. vbi vide de his.ex quibus inferť
talis cõcluſio, ꝙ iudex poſsit reuocare interlocutoriã ẽt poſt
citationẽ, & ĩhibitionẽ ſibi factã ꝑ iudicẽ ad quẽ,cũ tex.hic indiſtinctè
loquať, & ex alijs rõnibus iã dictis ad mãm tñ quintæ
limitationis.s̃.& hic in 6.limitatione.vide dicta.s̃.e.in c.in
17 timaſti.circa fi.¶†Amplius intellige oĩa præcedẽtia poſſe hr̃e
locũ,quando interlocutoria eſt valida.ſi.n.fuiſſet nulla,tũc ẽt
ſi fuerit appellatũ,& facta inhibitio,poterit abſq; dubio appellatus
cõſentire,ꝙ reuoceť ꝑ iudicẽ a quo, qa ſi iudex reuocat
grauamen nõ intereſt appellãtis ꝓſequi appłonẽ, vt hic, & d.
c.ſi a iudice.hẽt eñ qđ q̃rebat, volebat ſñiam declarari nullã,
ſed ſi ipſe iudex a quo hoc facit,poterit cãm reaſſumere,& ꝓſequi
dato,ꝙ alias poſt inhibitionẽ nõ poſsit reuocari grauamẽ,
de quo tamẽ dic,vt s̃.certe illud poſſet ꝓcedere,quãdo ſẽtẽtia
tenebat, ſecus ſi ſit nulla.tunc.n. poſſet indiſtinctè reuocari.
ꝓ quo bene facit c.ſacro.ver.ſi vero.j̃.de ſen. exc. & ĩ hoc
18 ita tenet Fed.in d.ſuo cõſ.& But.& Imo.hic.¶†Septimo limita
hũc tex.qa poſtq̃ cã appłonis foret admiſſa ꝑ iudicẽ ad quẽ
& alteri delegata,ꝓut hr̃ in c.litigãtes.de offi.or.in 6.nõ poterit
iudex a quo talẽ interlocutoriã reuocare ſm Spe. ti. de excep.
§.viſo.ver.ſed pone.facit,quod no.in c.paſtoralis.§.præterea.
de of.del.ꝙ dictũ maxime procedit,quãdo iudex a quo detuliſſet
appellationi,& ita trãſit hic But. ſed hoc poſſet ꝓcedere,
qñ foret appellatũ ad Papã ꝑ notata in c. cupiẽtes,§.fi. de
elec.in 6.alias hæc limitatio nõ videtur procedere,& iure nõ
probatur maximè cum textus hic,& in d.c.ſi a iudice.indiſtinctè
loquať,& in hoc caſu militant rõnes aſsignatæ hic in principio,
& in fi.tex.niſi dicať,ꝙ iõ ſit ne illudatur iuriſdõni ſuperioris
ſm Pan.cum maxima ſit authoritas Spe.hanc limitationẽ
tenentis,ſm eũ. ſed certe tenendũ vr̃ hanc limitationẽ nõ
procedere iuribus,& rõnibus adductis in præcedenti limitatione,
cũ ẽt Imo. hic hanc limitationẽ non ſequať niſi in Pa-
19 pa,vt s̃.¶†Octauo limita,qa quãdo eſſet iam lis cõte.corã iudice
ad quem,nõ poterit tunc iudex a quo reuocare ipſam interlocutoriã,
quaſi tunc ſit formata iuriſdõ iudicis ad quẽ, cũ
de qua re iudex cognouerit,de eadẽ pronũciare dẽt, vt in l.de
qua re.ff.de iudi.& in c.cũ ſuper.s̃.de cã poſſ. ſm Bald.hic. ſed
certe hæc limitatio nõ trãſit abſq; dubio ꝑ no.s̃.in præcedenti,
& in 6.limitatione.cum tex.hic nõ diſtinguat ante litis cõ-
20 teſ.vel poſt,& ceſſante cã &c.¶†Nono limita hũc tex.qa quãdo
interlocutoria foret mandata executioni per partẽ,vel iudicẽ,
nõ poterit poſt factam executionem reuocari, & ita Bal.
hic ponens tria exempla.Primo iudex eſt interlocutus aliquẽ
eſſe procuratorẽ,& deinde eſt lis cũ eo cõte.nõ poterit poſtea
illa interlocutoria reuocari,ar.l.ita demũ.C.de ꝓcu.& l. fi. C.
de exce.ſed certe quo ad iudicẽ nõ trãſit in rẽ iudicatã, vt per
gl.or.in ver.abſentia,in c.j.de ele.in 6.fa.ꝙ voluit Bar.in d.l.licet,
C.de ꝓcu.vnde poterit cã cognita reuocari,& bene.Secũdo
dicit Bal.iudex eſt ĩterlocutus fideiuſſorẽ eẽ dãdũ, & ita da

tus eſt: nõ poterit hec interlocutoria reuocari, niſi de cõſenſu
partiũ.l.j.in fi.ff.de p̃t.ſtip.& de hoc.j̃.Tertio exẽplificat Bald.
iudex interloquendo publicauit dicta teſtiũ, & data eſt copia
atteſtationũ, nõ poterit iudex reuocare, ex quo didicita ſũt te
ſtificata, & ſic executio facta. ſuꝑ quo arti.gl.ſin.& or.ĩ d.l.j.in
fi.concludit, ꝙ ſi interlocutoria eſt mandata executioni non
poſſit reuocari, niſi d̃ cõſenſu partiũ, vel niſi cã cognita, & ita
Bar.in d.l.ꝙ iuſsit.dicẽs, ꝙ licet iudex poſſet reuocare miſsio-
nẽ in poſſeſsionẽ, q̃ fecit, vt in auth.ei q. C. de bonis auth. iu.
po.in l.j.ff.ſi mulier ven.noĩe, & ſi p̃tor mãdat nunciari nouũ
opus p̃t ipſam nunciationẽ reuocare.ff.de no.ope.nun.l. ſi o-
pus.tñ hæc reuocatio fit cã cognita.vnde nõ ob. & hoc idẽ ſe-
quit̃ Bar.in d.l.j.in fi.dicẽs p̃dicta ꝓcedere in oĩ interlocutoria
q̃ trahit ſecũ executionẽ: puta ſi pronũciat aliquẽ audiẽdũ, vł
nõ admittendũ ad ꝓbandũ, vel qd ſimile.cũ. n. in iſtis caſibus
fiat executio a lege nõ poterit reuocari, niſi de cõſenſu partiũ
aut cã cognita ſm Bar.ꝙ eſt notãdũ.Sed aduerte, qa de cõſen-
ſu partiũ oẽs cõcordãt, ꝙ interlocutoria mandata executioni
poſſit reuocari abſq; vlla cãæ cognitione, ſed dubiũ reſidet,
an tũc iudex hoc poſſit ꝯdicẽte parte cui eſt ius acqſitũ. gl. &
Bar.vt s̃.dicũt, ꝙ nõ, niſi cã cognita, Bal.ĩ l.poſt ſnĩam.in fi.C.
de ſen. voluit, ꝙ ſi interlocutoria eſt parui p̃iudicij poſſit fa-
ciliter reuocari, & mutari ẽt abſq; cãæ cognitione cũ pẽdeãt
iſta ex arbitrio iudicis, vt l. diẽ proferre. & l. ſed interpellatus.
& l.qualẽ.§.fi.ff.de arbi.& ꝙ no.Bar.in d. l.ꝙ iuſsit, in fine.ał's
ſi eſt magni p̃iudicij voluit Bal.in d.l.j. ꝙ inuita parte cui eſt q̃
ſitũ ius nõ poſſit facta executione reuocari, ẽt cũ cãę cognitio
ne, & ſubdit Bal.ibi, ꝙ nullo caſu interlocutoria magni p̃iudi-
cij poſſit reuocari, niſi cã cognita, qa in corrigẽdo ꝓpriũ factũ
requirit̃ cã, vt l.eos, in fi. C.de mo. mulct. & ita in effectu vo-
luit Inn.in d.c. ſacro, ſuꝑ ver. reuocare.dicẽs ſinglr, ꝙ ſi iudex
abſq; iuſta cã reuocat interlocutoriã, poterit ab eo appellari li
citè, ꝙ dictũ tene mẽti.ſed idẽ Bal.aliter locutus eſt in l.ſi ab ar
bitro .ff.q ſatiſd.cog.dicẽdꝯ, ꝙ ſi interlocutoria eſt mandata
executioni ꝑ ipſammet partẽ ꝯ q̃ eſt lata, & nõ poterit reuoca
ri, & ita ẽt Bal.hic, vt s̃.ſi aũt eſt mandata executioni ꝑ iudicẽ,
tũc licet poſſit reuocari, ẽt abſq; cãę cognitione, ar.l.de die.§.
diuerſum.ff.q ſatiſd.co.& in hãc ſnĩam Bal.inclinat Imo.in d.
l.ꝙ iuſsit, ꝙ interlocutoria mãdata executioni poſſit reuocari
ẽt abſq; vlla cãę cognitione ẽt inuitis partibus, ꝑ tex.in l.pe. ff.
de p̃to.ſtipu.vbi iudex iuſsit ſtipulationẽ interponi ad certum
tp̃s, & ita fuit executa. Secũdo loco iuſsit iudex caueri in lon-
gius tp̃s, dr̃ ibi, ꝙ ꝑ ſecũdã iuſsionẽ vr̃ prima reuocata, & illud
fecit ibi iudex abſq; cãæ cognitione, & abſq; ꝯſenſu partiũ, vt
ibi in tex.in ver.iuſsit, ꝙ importat neceſsitatẽ. 13.q.j.ꝙ præcipi
tur, & l.j.ff.ꝙ iuſſu. ſed certe tenẽda vr̃ op.gl.& Bar. s̃. nã non
ob.d.l.pe.qa ibi non apparet, ꝙ prima iuſsio fuit executa.imo
tex.innuit ꝯriũ dũ dicit, ꝙ cõpetit exceptio obli. ex prima iuſ-
ſione, vt ante tẽpus ſecũdæ iuſsionis nõ exequat̃, ita ꝙ prima
iuſsio nõ vr̃, ꝙ fuerit mãdata executioni. & licet ibi nil dicat̃
de cãæ cognitione, tñ eodẽ modo ibi nil dr̃, ꝙ nõ interuenit.
imo ex quo iudex fuit interlocutus, ꝙ ad lõgius tẽpus, q̃ foret
in prima ſtipulatione, dẽt in dubio præſumi ꝙ ex cã ad hoc ſe
mouerit, & ſic ꝙ cognouerit, cũ in dubio ſemꝑ ſit præſumen-
dũ pro iudice, vt l.fi.C.de fideicõ.liber. & in c.in pręſentia. de
renuncia.& hanc ſnĩam, ꝙ interlocutoria mandata executio-
ni non poſſit reuocari inuitis partibus, niſi cum cãæ cognitio
21 ne, tenet Imo.hic, col.5. ita intelligendo dictã l. penul.† & ex
his infertur cõcluſio, ꝙ inuitis partibus, vel altera, poſſit inter
locutoria mandata executioni reuocari cũ cãæ cognitione, &
aliter nõ, vt per Bal.in d.l.poſt ſnĩam, & per Imo.in d.c.ſacro.
hinc dicebat Bar.in d.l.ꝙ iuſsit. in fi.ꝙ ſi appareant duæ inter
locutoriæ ꝯrię, tñ nõ conſtat, ꝙ iudex fecerit animo reuocãdi
primã, ꝙ aut erat talis interlocutoria, in qua requirebatur cãę
cognitio, & tunc non valet ſecunda illi ꝯria, ex quo nõ fuit de
ea cognitũ, arg.l.hæc aũt.§.j.ff.qui.ex cau.in poſ.ea.ſi verò in-
terlocutoria erat talis, quæ poſſet reuocari cũ modica cãæ co-
gnitione, puta in dilationibus: tunc dando ſecundam vr̃ a pri-
ma dilatione receſſum per nota. in d. l. j. C.de dilatio. & ſub-
dit Bart.in d.l. quod iuſsit, ꝙ in reuocatione interlocutoriæ
requiritur præſentia partium, vel citatio, vbicũq; pars põt gra
uiter lædi, & ſic cauſæ cognitio l. in cãæ. §. cauſa cognita. ff.
de minori: & ita cautum eſt practicare, quia ſi abſq; iuſta cau-
ſa iudex reuocaret iſtam interlocutoriam faceret litem ſuam,
& põt ab eo licite appellari, vt per Inno.in d.c. ſacro. & ex his
ſit alia concluſio, quod nulla interlocutoria pręiudicialis poſ
a ſit reuocari, niſi cã cognita, [a] ſic præſentibus, vel citatis parti-
bus, vt in d.§.cauſa cognita. facit.l.de vnoquoq;.ff.de re iud.&
hanc concluſionem ſequitur Panormitanus hic, vlt.col.Ioã.
And.hic & in addi.Specu.ti.de ſen.prolatio.§. ſpecies, ver.eſt
quoq;. vbi tamen hoc limitat, niſi interlocutoria fuerit lata
abſq; cãæ cognitione, ar.c.j.de reg.iur.& l.ab emptione. ff.de
pac.quia ſicut iudex proceſsit de facto, & abſque cauſæ cogni-
tione, & nõ citata parte: ita dẽt de facto, & abſq; citatione par
tis reuocare.& ita gl. ſingularis de iure ciuili in l.minor. ff. de
euictionibus. & ita ẽt allegatur ad hoc ſingulare dictum Inn.
ꝙ ita voluit in c.querelam.s̃.de elec. & tenet Bar. in d.l. arbi-
22 tro.& in d.l.poſt ſnĩam, in fi.† Quid autẽ ſi reuocatio fiat abſ-
que cauſæ cognitione eo caſu, quo requirebatur, an ſit nulla,
vel ſit neceſſaria appellatio? Bar.in d.l.ꝙ iuſsit.tenet, ꝙ ſit nul
la.Io.An.hic, & Inn. in d.c.ſacro.tenẽt, quod ſit neceſſaria ap-
pellatio. poteſt pro concordia dici, ꝙ ſi reuocatio fit non cita
ta parte, procedit dictum Bar.ꝙ eſt nulla, vt in l.ea, quę.C.quõ
& quando iudex.& in d.l. de vnoquoq;. alias ſi reuocatio fiat
citata parte, licet iudex aliter non cognouerit ex abrupto pro
ceſsit, tunc valeret reuocatio, etiam abſq; cã, & iniuſtè facta,
niſi ab ea appelletur, & ita procedit dictum Io.An.& Inno.in
23 d.c.ſacro. ¶†Decimo limita hunc textum, quia interlocuto-
riam ſuper declaratione alicuius verbi ambigui in ſnĩa, vel in
ꝯctibus iudex reuocare nõ poterit, ſm Ang.in d.l.ꝙ iuſsit, ar-
gu.l.quicquid aſtringendę.ff. de ver. oblig. & hoc idem tenet
Bal.in l.ſed in electione.& in l.huius.§.Stichum.ff.de leg.j.nã
licet habens electionem in alternatiuis poſſit variare vſq; ad
ſententiam, & poſt.ff.de ver.obli.l.eum, qui certarum, §.fi.ille
tamen qui habet ius declarandi ſuper re ſibi promiſſa, ſi ſe-
mel declarauit amplius variare non põt, & ita procedit d.l. qc
quid aſtringendæ.ſed in caſu noſtro idem Ang. ibi voluit con
trarium, ex quo tex.ibi loquitur de iure declarandi cõpetenti
parti.ſecus quando cõpeteret iudici: tunc.n.ipſe poteſt reuo-
24 care indiſtinctè, vt hic in tex.& in d.l.ꝙ iuſsit.¶†Vndecimo li-
mita hunc tex.quia ſi iudex condemnauit in expenſis, & eas ta
xauit præcedente iur̃o partis, prout hr̃ in l.ſancimus. & in au-
then.ibi poſita.C.de iudicijs. interlocutoriam talem reuoca
re non poterit ſm Ang.in d.l.ꝙ iuſsit, allegantem ad hoc Inn.
in d.c.ſacro.in verbo, reuocare.ſed certe Inn.ibi hoc non dicit
imo idem Inno.in c.fi.in fin.s̃.quod metus cau. tenet ꝯrium,
ꝙ iudex poteſt reuocare taxationem expenſarum minus legi-
timè factã, & ita Imo.in d.l.ꝙ iuſsit, & in c. finẽ litibus. de do.
& contu.vbi dicit hoc dictum menti tenendum. imo idẽ Inn.
in d.c.ſacro. circa fi. in ver. reuocare. tenet quod iudex poſſit
reuocare condemnationem expenſarum, quam fecit ſemꝑ vſ
que ad diffinitiuam ſnĩam, ſicut rłr põt alias interlocutorias,
ẽt poſtq̃ per lapſum decem dierum tranſiuerunt in rem iudi-
catam, quo ad partem, cũ vſq; ad diffinitiuam duret officium
iudicis in reuocando interlocutorias ſm Innoc.ibi, quod no.
Et de his condemnationibus expenſarũ, vide dicta per multas
25 quæſtiones in c.ſæpè.circa finem, s̃. eo. ¶†Duodecimo limi-
ta hunc tex. quia poſtq̃ appellans feciſſet expenſas in proſe-
quendo appellationem: puta, quia miſit ad curiam, vel aliter,
non poterit tunc iudex interlocutoriam reuocare, niſi primo
reficiantur expenſæ ipſi appellanti, cum alias nõ dicatur reuo
catum grauamen, niſi expenſæ reficiantur: & ita tenet gloſ. &
Inn.hic. ſed Io.An.hic in ver.interpoſita, vr̃ poſt Hoſt.tenere
ꝯrium, quia talis reuocatio non fit in iniuriam partis.ſ. appel-
lantis, ſeu pręiudicium, ſed potius in eius fauorem, & in faci-
liorem expeditionem, vt hic in tex.ergo non debent refici ex-
penſę, & ita reſidet hic d.Ant.& idem Lapus, & Gemi.in d. c.
ſi a iudice.hoc idem tenet Do. Flo.in cle.2.§.j. in 4.q.eod. tit.
Sed videretur, ꝙ opi.gl.hic, & Inn.ſit verior, & æquior, arg.l.ſi
pecuniam.ff.de condi. ob cauſam. cum ibi no. ſ. qñ quis fecit
pręparamenta, & opiniones glo.hic, & Inn.tenet hic Bal.quia
non dicit̃ emendare, qui expenſas non refundit, vt no.in l.edi
ta actio.C.de eden. & hanc opi.etiam ſequitur Imo.hic in pe.
col.in prĩ.adducit opt.tex.in ſimili in c.interpoſita.§. ille.j̃. c.
vbi licet appellans poſſit renunciare appellationi, quia tendit
incõmodum appellati, dẽt reficere tamen expenſas primo fa-
ctas, & hæc opinio ſatis eſt de mente dñorum de Ro.in d.deci.
26 363.circa prin.cogita tñ. ¶†Tertiodecimo limita, & intellige
hanc decre.& d.l.ꝙ iuſsit, ꝙ licet rłr interlocutoria in præiu-
dicium partis tranſeat in rem iudicatam, vt in c.dilecti, & hic
in gl.tñ qñ interlocutoria eſt lata ſuper exceptionibus perem
ptorijs, vel alijs iudiciũ nullũ reddentibus, non tranſit in rem
iudicatã, ẽt quo ad partẽ: dato, ꝙ a tali interlocutoria non ſit
appellatũ dũmodo poſtea appellet̃ a ſnĩa diffinitiua.tunc.n.iu
dex appłonis poterit ex officio ſuo, & ẽt tenet̃ ad petitionem
partis reuocare, & ita tex. ſin. in c.fi.e.ti.in 6.in prin.& ibi gl.ĩ
ver.emendari, qui tex.eſt no.& ſin.in multis. Et primo, ꝙ ſnĩa
interlocutoria lata ſuꝑ exceptione peremptoria: puta ꝓnũcia
uit iudex exceptionẽ pacti, p̃ſcriptionis, vel trãſactionis, nõ ob
ſtare

ADDITIO.

a ¶Interlocutoria non poteſt reuocari, niſi cauſa cognita.vide Alex. conſil. 99.
Domini Fed.&c. viſis proceſsibus, 3.col.in 5.vol.& vide etiam in conſ.100.
ibidem ſe.in 2.col.in fi.

ſtare,a qua interlocutoria nõ eſt appellatũ, ſi tñ poſt 10. dies ferat̃ ſnĩa diffinitiua,& ab ea appellet̃ poterit,& debebit virtute appl'onis a diffinitiua reuocari per iudicem appl'onis illa talis interlocutoria ſi erat iniuſta licet p partẽ ab ea nullatenus fuerit appellatũ.

27 † Secũdo ſi iudex interloquat̃ reſcriptũ nõ eſſe ſurreptitiũ,vel nõ fore impetratũ p excõicatũ, & ſic pnunciat pcedẽdũ eſſe ad vlteriora,& a tali interlocutoria non appellet̃,licet p cã validet̃ tale reſcriptũ,ꝙ re vera fuiſſet ſurreptitiũ,vel impetratũ ab excõicato,& ſic nullũ,put tenet Inn.& alij Doc.ĩ c.ſup l̃ris.& Lapus in c j.de reſcr.ĩ 6.tñ ſi appellet̃ poſtea a diffinitiua poterit in cã appl'onis opponi exceptio declinatoria ꝯ reſcriptũ,& talis interlocutoria reuocari, ꝙ eſt ſing. no.ad l̃tationẽ c.monaſteriũ,s.ti.pxi.ĩtellige put.j. dicet̃ hic poſt ver.4.ſi iudex &c.in fi.

28 ¶† Tertio qd ſi iudex pnũciat ſe ꝯpetentem[a] nõ obſtãtibus obiectis a tali interlocutoria pt appellari ẽt de iure ciuili,& ſi ab ea nõ appellet̃.j.10.dies,tranſit in rẽ iudicatã.ita gl.or.de iure ciuili in auth.habita. C.ne fi.p pre.p qua eſt tex.in c.ſignificãtibus.s.de of.del.& lata ſnĩa ſuper ꝯpetẽtia iudicis ſi ab ea nõ eſt appellatũ nõ põt de cætero dici,ꝙ ſit incõpetens:ita Inn.in c.ꝑterea.s.de dila.& Bar. in l. 2.ff.ſi qs in iuſ.vo. nõ ierit,de quo vide plenè dicta in c. ſi duobus.s.eo.col.8.ver. 2. q̃ritur, & in fine prin.illius c. vbi ſingl'r vide.tñ ſi poſtea appellat̃ a diffinitiua lata in dicto iudicio poterit in cã appl'onis opponi exceptio declinatoria iuriſdõnis, & dici de incõpetentia primi iudicis, & poterit dicta interlocutoria reuocari , licet ab ea primo nõ fuerit appellatũ.: & ita tex.ſin.in d.c.fi.& Arc.ibi.intellige dũmodo, al's nõ ſit proga ta iuriſdõ,& ꝯſenſũ in iudicẽ p ea q̃ dicit Bar.in l.& ſi ſuſcepe rit, ff.de iudicijs.ſecus ergo videret̃, qñ poſt interlocutoriã ps ſponte litigaſſet,& ita vr̃ limitãdus tex.in d.c. fi. & iõ eſt vtilis cautela Inn.in c.Cumana.de elec.ſ.de ptestãdo , ꝙ nõ intẽdit

29 in iudicẽ ꝯſentire.itẽ intellige put nũc ſtatim dicet̃. ¶† Quarto ſi iudex pnunciat ſup mãdato pcuratoris,vel tutoris,nõ poterit de cętero opponi de mandato, niſi a tali interlocutoria appellet̃.j.x.dies,qa trãſit ĩ rẽ iudicatã ad piudiciũ ptis:ita tex. ĩ c.ex pte Decani.s.de reſcri.& ĩ c.ex parte.M.j.e.tñ ſi pars nõ appellauit,deinde ex interuallo fert̃ diffinitiua in cã principali,a qua appellat̃ poterit ĩ cã appl'onis a diffinitiua opponi exceptio pcuratoria,& dici de nullitate pceſſus,& poterit, & debebit talis interlocutoria reuocari ſi eſt iniuſta,vt hæc oĩa pcedẽtia dicta pbant̃ in d.c.fi.in prin.in ver.iudiciũ nullũ reddẽs. & ibi p gl.& ſic limita.l.ita demũ.C.dę pcu.& ẽt limita tex.& gl.hic,vt ſnĩa interlocutoria ſup exceptionib.pemptorijs, vel declinatorijs[b] iudiciũ nullũ reddẽtibus,a qua nõ fuit appellatũ,& ſic trãſit in rẽ iudicatã,quo ad partes dẽat reuocari:& nõ trãſeat ĩ rẽ iudicatã,quo ad partes ſi poſtea appellet̃ a ſnĩa diffinitiua:ꝙ eſt ſingl'r notãdũ,& ita Imo.hic col.6.ĩ prin.ex quo patet,ꝙ licet iudex,q tulit interlocutoriã poſsit q̃tiẽſq; reuocare,vſq; ad diffinitiuã,& ſic vſq; quo durat eius offĩn , & non poſt.l.terminato.C.de fructi.& l.i.cxp.l.4.C.de po.& facit.l.iudex poſtea q̃.ff.de re iu.tñ ſi poſtea appellat̃ a diffinitiua iudex appl'onis poterit huius interlocutorias reuocare,vt in d.c. fi. ĩ prin.licet ipſe iudex a quo, qui eas tulit, reuocare non poſsit poſt diffinitiuã ſnĩam,vt s.Aduerte tñ,& intellige oĩa pcedẽtia dicta.s.in ſecũdo, & tertio caſu,pcedere qñ exceptio redderet iudiciũ nullũ,ipſo iure,& ſic exceptio falſi pcuratoris.l. licet.C.de pcu.c.in nr̃a,s. de pcu.put eſt dictũ.s.in pxi.caſu, aut qñ iudex erat oĩno incõpetẽs,aut qñ ſurreptio redderet reſcriptũ nullũ ipſo iure,ſicut eſt in beneficialibus , & in gratioſis,ſm notata p gl.in c.ad audiẽtiã.el 2.s.de reſcr.& in his terminis procedant s̃dicta:al's vero ſi reſcriptũ nõ erat nullũ ipſo iure,vel iudex incõpetens ipſo iure, dato ꝙ p exceptionem poſsit elidi,vt p gl.in ver.cõpetẽte.in cle.vt li.pẽ.in his terminis nõ procederent s̃.dicta . ¶Sed in his ꝯſidera quinq; caſus. ¶Aliqñ,& primo qs fuit ꝯtumax,tunc piudicat ſibi,qa licet ꝯtumax nõ ĩtelligat̃ prorogare iuriſdõnẽ, vt dixit notabiliter In. in c.innotuit.j.de eo qui fur.tñ ꝯtumax ſibi bene piudicat, vt iuriſdõnẽ declinare nõ poſsit , nec alias ſimiles declinatorias opponere,q̃ nõ redderẽt iudiciũ ipſo iure nullũ,ſed ope exceptionis,& ita dixit ſingl'r Inno.in c.fi.s.de dila. & in c.ad petitionẽ.j.de accu.p illũ tex.& ſequunt̃ Doc.ibi, p quo ẽt tex.ſm vnũ intelľm in l.ſi qs ex ꝯſenſu.C.de epali audi.& ita Bald.ibi, & his caſibus ꝯtumax cõparẽs tenetur pſequi cãm in illo ſtatu,in quo eã inuenit,vt per gl.in ver.abſentia.in c.j. de elec.in 6.& idẽ Inn.ibi,& vide ſingl'r dicta de hoc in c.ſi duobus.in fi. in prin.s.eo.& in his caſibus licet ꝯtumax appellauerit a diffinitiua,nõ poterit in cã appl'onis opponere de ſurreptione reſcripti in cã principali, nec alias dilatorias , vel declinatorias opponere,q̃ nõ reddunt iudiciũ ipſo iure nullũ,ſed ope exceptionis.& rõ pdictorũ eſt , quia appľo a diffinitiua reponit appellantẽ in eo ſtatu,in quo erat in cã principali poſt litis ꝯteſ. vt l.ita demũ,& ibi Bar.C.de pcu.& p gl.or.in d.c.ad audientiã. & iõ hmõi exceptiones declinatoriæ ſicut in cã principali nõ poſſunt dictis caſibus opponi poſt li.ꝯte.ita nõ poterũt opponi in cã appl'onis a diffinitiua.cõtumax ergo in cã principali nõ poterit hmõi exceptiones reparare p appl'onẽ a diffinitiua,vt s.¶Aliqñ,& ſcdo nõ fuit cõtumax ĩ prima cã,ſed litigauit,& nihil oppoſuit,tũc aut ſciẽter: & ſibi piudicat intm̃,ꝙ licet poſtea appellet a diffinitiua nõ poterit dilatorias opponere,q̃ ñ redebãt iudiciũ nullũ ipſo iure, ſed ope exceptionis:qa exceptio omiſſa in cã principali nõ poterit opponi ĩ cã appl'onis a diffinitiua:ita gl.or.& Doc.in d.c.ad audiẽtiã.¶Aliqñ,& tertio nõ oppoſuit dilatorias,ſeu declinatorias,qa ignorauit, tũc comiſſę ĩ cã principali poterũt opponi ĩ cã appl'onis à diffinitiua.rõ eſt,qa ſicut dicto caſu potuiſſent opponi in cã principali poſt li.cõte: ex quo fuerũt omiſſæ p ignorãtiã,arg.c. paſtoralis.s.de excep.& p gl.3.q.7. exceptio.ita poterit opponi ĩ cã appl'onis a diffinitiua,cũ q̃cquid poſſet opponi poſt li.cõte. in cã prĩcipali,poterit opponi ĩ cã appl'onis.l.p hãc. C. de tẽp. ap.& in c.cũ Io.s.de fide inſtru. ſed declinatoria poterit opponi poſt li.cõte: qñ fuit ignorãter omiſſa, aut qñ ſupueniſſet de nouo.c.inſinuãte.s.de of.leg.p gl.in ver.recuſet.ĩ c.ſtatutũ. §. cũ aũt.de reſcr. li.6. l. nihil,& l.nulla, cũ ibi notatis.C.de pcu. ita ergo poterit opponi in cã appl'onis a diffinitiua , & ita de his eſt gl.no.& Doc.in d.c.ad audientiam. & Panor.ibi col.3. ¶Aliqñ , & quarto in cã principali fuerũt oppoſitę hmõi declinatoriæ,q̃ nõ reddunt iudiciũ nullũ, ipſo iure, vt s.& iudex reiecit expreſsè,vel tacitè p pceſſum ad vlteriora : tunc ſi non fuit appellatũ ab interlocutoria nõ poterunt opponi, nec reparari in cã appl'onis a diffinitiua,& ita gl.& Doc.in d.c.ad audientiã.& hoc eſt quod põderat tex.& gl.in verbo , nullũ reddens.in d.c.fi.de appel.in 6. an.ſ. exceptio reddat beneficium nullũ ipſo iure:ſecus ergo quãdo iudiciũ,& reſcriptũ erat validum ipſo iure,licet potuiſſet ope exceptionis elidi,& ſimiliter oĩ caſu,quo iudex hẽat iuriſdõnẽ ipſo iure, licet ope exceptionis potuiſſet elidi,vt p gl.in ver.cõpetente.in d. cle. 2. his caſibus p appl'onẽ a diffinitiua nõ reparant̃ hmõi exceptiones nõ poſſunt opponi in cã appl'onis,vt p gl.& Doc.in d.c.ad audiẽtiã.& probat̃ per tex.in d.c.fi.a ꝯrio ſenſu, ſed quãdo ab interlocutoria lata ſup dictis exceptionibus declinatorijs fuiſſet appellatũ.ſi appľo erat l̃tima,tunc in cã appl'onis ab interlocutoria veniunt reuocanda oĩa attentata,& totus proceſſus factus in cã principali poſt talẽ appl'onem: imo ẽt ipſa ſnĩa diffinitiua lata poſt talem appl'onẽ,& ita gl.or.in d.cle. ſi ante. de do. & contu.in gl.magna , circa fi.in ver.ad tex.igitur redeũdum vr̃ &c.& ita Doc.in c.ex parte A.s.de teſtib.eſt tex.in c. accedens.el.2.vt li.non ꝯte.¶Aliquando & 5.& vltimo, nõ fuit oppoſita in prima cã exceptio declinatoria,q̃ reddit iudiciũ nullum ipſo iure, vel ſi oppoſita,iudex reijciet expreſsè p interlocutoriã,vel tacitè p pceſſum ad vlteriora,vt in c. ex parte. M. j.eo.& per gl.in d.l.2.§.ſed ſi dubitet̃.ff. de iudi. & his caſibus licet non fuerit appellatũ a tali interlocutoria ſi tamen appelletur poſtea a diffinitiua,poterunt in cã appl'onis a diffinitiua opponi oẽs exceptiones declinatorię , & dilatoriæ, quæ reddunt iudicium nullũ ipſo iure,& reparari p appl'onem a diffinitiua omne grauamen in exceptionibus illatũ p interlocutorias in cã prĩcipali:dato,ꝙ ab ipſis interlocutorijs nõ fuerit appellatũ,& ita de his oĩbus tex.ſing.in d.c.fi.& his caſibus interlocutoria lata ſup exceptionibus iudicium nullum reddentibus ipſo iure non tranſit in rem iudicatã,ẽt q̃tũ ad partes: dato, ꝙ ab interlocutoria non appellauerint, dummodo poſtea appellent a diffinitiua,vt eſt tex.in d.c.fi.intellige tamẽ dũmodo primo pars non cõſenſerit in iudicem,& ita intellige,q̃ dicta ſunt.s.in 2.& 3.caſu principali,& ita limitat Bar.in l.2.ff.ſi qs in ius vo.non ie.& tene mẽti ſing.pdicta, qa alibi nõ reperies ita diſtinctè declarata.

30 ¶† Xiiij.limita hunc tex.quia interlocutoria lata ſuper exceptionibus non reſpiciẽtibus directè cãm principalẽ,nec iudicium nullum reddentibus,ſicut eſt interlocutoria lata ſup exceptionibus dilatorijs,vel ſup cõdemnationibus expenſarum,vel ſimilibus caſibus,tũc talis interlocutoria p lapſum 10.dierũ trãſit in rẽ iudicatã,nõ ſolũ,quo ad partes,ſed ẽt quo ad iudicẽ appľonis a diffinitiua, quia per appellationem a diffinitiua reuocari nõ poterit.ita no. tex. in d. c.fi.§.j.ipſe autẽ iudex, qui talem interlocutoriam tulit bene potuiſſet

ADDITIONES.

a ¶Si iudex pronunciat ſe competentem,an appellatio interponatur a ſnĩa lata ſuper competentia.vide Bal.in conſil.245.in col. 2. ver. ſuper quarto.incip. conſilium,ad euidentiam,in j. volu.

b ¶Interlocutoria ſuper exceptionibus peremptorijs,vel declinatorijs. Adde, quãdo iudex reijcit exceptiones oppoſitas ad proceſſum an dicatur merè interlocutoria.per Do.Fran.de Are.in ſuo conſil.20.item quando reſeruat exceptiones in aliud tempus:an ſit interlocutoria,& an in appellatione debeat in ſeri cauſa.vide per eundem in conſil.106.

potuiſſet reuocare vſq; ad diffinitiuā, vt ſ. ſed poſt diffinitiuā nec iudex a quo, nec iudex ad quē, amplius reuocare poterit talē interlocutoriā. ex quo infertur, ꝙ iudex appellationis a diffinitiua nō ſuccedit p oīa in locum iudicis a quo, quia appello a diffinitiua nō deuoluit negociū interlocutoriæ iā deciſum, quādo non eſt connexū negocio principali, & hic eſt vnus caſus, in quo ſnīa interlocutoria tranſit in rem iudicatā, & quo ad partem, & quo ad iudicē, quod adde. ſ. ad dicta in 3. limita.
31 & ita ēt ſequit̄ Imo. hic & in d. l. ꝙ iuſsit. ¶ Xv. queritur vſq; ad quātum tps poſsit interlocutoria reuocari. Bar. in d. l. ꝙ iuſsit. tenet, ꝙ ad petitionē partis non pōt reuocari poſt 10. dies ſi ab ea non fuit appellatum, quia tranſit in rem iudicatā, vt d. c. cū dilecti. ſed iudex ipſe ex ſuo offō poterit ſemp reuocare vſq; ad ſnīam diffinitiuā, quia quo ad eū non tranſit in rem iudicatā, & durat eius officium, ſed lata diffinitiua expirat, vt d. l. terminato. & d. l. 4. & ita voluit gloſ. hic, vt ſ. & Doc. oēs ſequuntur.
32 ¶ † Vltimo queritur, an iudex cogatur ad reuocandū interlocutoriam, vel ſit arbitrariū. Bar. in d. l. ꝙ iuſsit. dicit, ꝙ de iure canonico non cogitur ex quo pōt ab oī interlocutoria appellari, vt hic in tex. iō poterit reuocari p viā appl'onis, ſed de iure ciuili ſi grauamen erat tale, ꝙ non poterat reparari per appl'onem a diffinitiua, cū a tali interlocutoria poſsit de iure ciuili appellari, vt in d. l. ab arbitro, & plenè p Bar. in d. l. 2. ff. de appella. reci. non poterit tunc iudex cogi ad reuocandum, ex quo pōt reuocari remedio appellationis. ſed ſi de iure ciuili nō pōt appellari, tunc ſi iudex grauauit partē, dēt reuocare, vt d. l. ꝙ iuſsit. nō tñ pōt cogi, ſed tenebit̄ parti ad intereſſe inquātū eā læſit. C. de iudi. in d. l. ſancimus. l. ſi quādo. C. de teſti. & ſubdit Bar. cautū eſſe, ꝙ pars petat reuocari interlocutoriā, alias vr̄ acquieſcere intantū, ꝙ non poſſet poſtea reparare grauamen per appl'onē a diffinitiua. ſed hoc dictū non pcedit, & eſt ꝯ tex. in d. c. fi. vt ſ. in 13. limita. ſed poſſet procedere dictū Bar. in alijs interlocutorijs, de quibus in 14. limita. ſ. & dic, vt ibi plenè dictum eſt, & adde, quia Bal. in l. j. C. ſen. re. non poſ. concordat cum Bar. dicens, ꝙ ſi iudex grauet verbo, & petatur reuocatio interlocutoriæ, ſi nolit reuocare non pōt ex hoc capite, quia nolit reuocare, appellari, fallit quando grauamen nō poſſet reparari per appellationem a diffinitiua, puta ſi ponit quem in carcerem, vel ſi pronunciat torquendum, his caſibus ēt de iure ciuili ſi petatur reuocatio, & iudex nolit, poſſet appellari ſm̄ Bal. in d. l. j. alias a tarditate, vel negligentia iudicis, ſeu ſi grauat in omittendo appellare nō pōt. ita tex. in l. fi. §. illud. C. de temp. ap. ſed dēt per viā querelæ adiri ſuperior ſm̄ Bal. & ibi cōcordat Bar. ī d. l. ꝙ iuſsit, ſed de iure canonico his caſibus pōt licitè appellari, & ꝯſequenter ex hoc capite, ſi nolit reuocare interlocutoriā cum de iure canonico ab oī grauamine ēt leui appelletur. ſ. e. in c. de appel. & ſic poterit de iure canonico per viam appellationis cogi ad reuocandum interlocutoriam, quādo de iure veniret reuocanda. & ita Doc. hic.
33 † ita ꝙ a tarditate, vel negligentia iudicis, ſeu ſi grauat in omittendo pōt de iure canonico licitè appellari, pro quo gl. no. in c. ad aures. j. de ſy. & in c. legitima. in fi. de appel. in 6. de quo arti. vide plenè dicta in c. ex rōne. ſ. eo. in 20. col. & in c. ex parte. j. eo. col. 2. in ver. quid autem ſi iudex. & per Spec. ti. de ap. §. reſtat. & per Bal. in c. j. ſi de inueſtitura inter dominum. col. 2. poſſet ēt in dictis caſibus adiri ſuperior p viā querelę, & ita procedit tex. in c. illud, & in c. nullus. j. de iure patro. & ſic cōcurrunt duo remedia. facit c. concertationi. de appel. in 6. † ſed
34 dubitatur a quo tpe incipiant currere 10. dies ad appellandū ſi iudex grauat in omittendo, dic ꝙ poterit quandocūq; appellari, nec tranſit grauamen in omittendo in rem iudicatā p lapſum 10. dierum. ita tex. ſing. & Bal. in c. per tuas, ſ. de teſti. vnde ſi petijt aliquis, ꝙ iudex interrogaret teſtem ſm̄ formā interrogatorij, & iudex omittit, & nolit interrogare, poterit quādocūque ēt poſt 10. dies appellari. tex. eſt ibi, & Bal. licet Imo. ſentiat ibi, ꝙ debeat appellari j. 10. dies a die illati grauaminis in omittendo, ſed nō bene, quia eſt ꝯ tex. ibi in hoc ſingularē. & ita Bal. in d. c. j. ſi de inueſtitu. inter dominū. vbi limitat, niſi iudex aliquid interloquatur, tunc. n. a die interlocutoriæ currit tps appellandi, & adde duos caſus, in quibus iudex cogitur reuocare grauamen in omittēdo. primo, qa iudex ſecularis nolens admittere rē iudicatā p iudicē eccl'iaſticū cogit̄ ad hoc p cenſurā eccl'aſticā, vt in c. fi. de excep. in 6. ſecundo, qa ſi iudex grauat partem, & eſt negligens in executione iuſtitiæ, pōt adiri ſuperior, vt illum compellat, vt in auth. vt differen. iudices. §. j. & beneſac. d. c. nullus. poſtremo quæritur, an iudex poſsit pluries ſuā interlocutoriā reuocare Bar. ī d. l. qđ iuſsit. tenet, ꝙ ad hoc, vt infinitas euitetur ſolū hoc poſsit bis, ſicut bis eſt licitum appellare, & nō vltra, facit, ꝙ no. in l. fideic. §. ſi qs 10. de leg. 3. ſed tu intellige, & limita hoc put eſt dictū. ſ. in 3. & 13.
35 limita. ¶ † In ea. gl. ibi, non poſſet ſibi reddere iuriſdōnem. Io. An. impugnat hoc dictū gl. concludens, ꝙ licet iudex a quo fateatur ſe erraſſe, & malè fuiſſe interlocutū, tamen reuocando grauamen ex beneficio huius decre. reaſſumit iuriſdōnem, vt hic in tex. ex quo iuncto dicto Io. An. tene menti limitationē ad c. ad hęc ſi in vna. ſ. eodem. ꝙ licet iudex a quo eſt appellatum, quādo grauauit appellantem poſsit ab eo ſuſpectus recuſari, vt ibi. tamen illud verum, niſi iudex reuocet grauamē. tūc eīn licet fateatur ſe erraſſe, ſeu grauaſſe, ex quo tamē grauamē reuocat, non pōt ab eo ex hac cā appellari, vel ſuſpectus in pſe-
36 cutione cāæ allegari, & ita Panor. hic in fi. quod no. ¶ † Extra gl. pro intelligentia mā̄ę huius tex. eſt neceſſario videndum,
a quæ dicatur ſnīa diffinitiua, & quæ interlocutoria[a] ne aliter dici poſsit prout dicit glo. in ſimili. 2. q. j. de manifeſta. loquimur de notorio, & quid ſit notorium ignoramus. loquimur hic de interlocutoria, & quæ ſit ignoramus. dicas ergo, ꝙ illa dr̄ ſnīa diffinitiua, quæ fertur ſuper cā principali non incidentibus, vel emergentibus: ſed interlocutoria eſt illa, q̄ fert̄ inter principium, & finem cāæ ſuper his, quæ incidunt, vel emergunt in ipſa cā, & ita dicit gl. or. & no. in ver. diffinitiua, in cle. j. de ſeq. facit optimus tex. 20. diſ. §. j. & ibi de his p Archi. & per Spec. tit. de ſnīæ prolati. circa principium, & alibi dr̄, ꝙ omne verbum iudicis faciens ad cām abſq; diffinitione cauſę principalis dr̄ interlocutoria. ita glo. in auth. de litigio. §. ad. excludendas, fa. l. cum clericis, & Bald. ibi. C. de epi. & cleri. & quia plura ſunt negotia, quam vocabula. l. 4. ff. de preſcri. verbis, vt in prędictis debitum congruum reſponſum fiat, inſerā
37 exemplum in facto iuxta. l. vt reſponſum. C. de tranſac. ¶ † Et dicas primo, ꝙ ſnīa lata ſuper exceptionibus ēt declinatorijs, vel peremptorijs, & ēt iudiciū nullū reddentibus eſt interlocu-
b toria.[b] ita tex in c. fi. eo. ti. in 6. & gl. 2. in cle. fi. eo. ti. & Bald. in l. fi. C. de ſen. ex bre. circa medium. rō eſt, quia natura diffinitiuæ eſt, ꝙ feratur ſuper negocio principali nō ſup exceptionibus. ſubdit tñ gl. in d. cle. fi. quod talis interlocutoria hēt vim
38 diffinitiuæ. ¶ † Secundo ſnīa, qua pronunciat̄ inſtantiā cāę fore peremptā eſt interlocutoria, quia non diſponit ſup actione ſed ſuper proceſſu, & remanet actio ſalua, & pōt denuo inten-
39 tari. & ita Bal. in l. fi. C. ſi tutor, vel cura. interuenerit. ¶ † Tertio oīs ſnīa, quæ fert̄ ſup pceſſu cāæ eſt interlocutoria. ita Bal. in d. l. fi. & facit gl. 2. in d. cle. fi. Inn. tñ in c. auditis. ſ. de procu. dicit ſnīam, quæ fertur ſup pceſsibus eſſe diffinitiuam, ſed illud eſt verum, qn̄ principaliter agitur ad ꝯfirmationem, vel infirmationem proceſſus, ſecus ſi incidenter, & ita Bal. in l. ſi pſes quaſi deſertam. C. qūo, & qn̄ iudex. & in rubri. C. ne liceat
40 tertio prouocare. ¶ † Quarto ſnīa, quæ fertur ſup recuſatione iudicis, & ſic iudicē fore, vel non fore ſuſpectū eſt interlocuto-
41 ria. ita Arch. in c. iudex. de of. dele. li. 6. ¶ † Quinto ſnīa qua pnunciatur eſſe probatum, vel non, eſt interlocutoria, vt p gl.
42 in d. cle. fi. & ita Bal. in l. ante ſenten. in fi. C. quorū ap. ¶ † Sexto ſnīa ſup eo, qđ perimit appl'onē, & ſic ſuper potētia appellandi, vel nō, eſt interlocutoria, & ita gl. in d. cle. fi. pro quo eſt tex. in c. ſua nobis. j. eo. & ibi Panor. in tertio notabili: hēt tamen vim diffinitiuæ, vt notant dñi de Ro. deci. 83. & Bal. in ru-
43 brica. C. ne liceat tertio prouocare. ¶ † Septimo ſnīa, qua pronūciatur fuiſſe bene appellatū, ſeu laudatum per arbitratorē, non eſt interlocutoria, ſed diffinitiua, ex quo diffinit principale negociū, ita gl. 2. in fi. in d. cle. fi. & ita Bal. in l. fi. §. ſed ſi qs. C. cōia de le. poſt principium, quādo aūt iudex pronunciaret fuiſſe malè appellatum, tunc dicit Bald. ꝙ talis ſnīa, quo ad ipſum iudicem dr̄ diffinitiua cū ipſe non ſperet aliā dare: ſed reſpectu partiū eſt interlocutoria, ex quo ſperant aliam hr̄e ſententiam. ita Bal. in auth. hoc ſacr̄m. C. de iura. calum. & in l. cū & minores, C. ſi aduerſus rem iudicatam. & refert ſe ita ꝯſuluiſſe. & ita reſidet Pau. de Ca. ſuo conſil. 26. circa mediū, ꝙ incipit, In Chriſti nomine amen. viſo puncto ſupraſcripto vna
44 cum proceſſu. ¶ † Octauo ſnīa, qua pronunciatur appl'onē fore deſertam, eſt interlocutoria, & ita colligitur ex doctrina gl. in d. cle. fi. & ita ſequit̄ Bal. in d. l. ſi præſes, quaſi deſertā. hēt tñ vim diffinitiuæ, ex quo diffinit cām, & articulum appellationis, & ita tenet Bal. in l. 2. circa fi. C. de epiſ. audi. & domini de
45 Ro. deciſ. 86. quæ incipit, Item ſi a pronunciatione. ¶ † Nono ſnīa fertur ſuper reuocatione attentatorum, ſeu innouatorum litis, vel appel. pendente eſt interlocutoria, quia per eam non diffinitur negocium principale. ita tenet gl. magna circa fi. in c. non ſolū, eo. ti. in 6. & ita Doc. ibi & Do. Flo. in cle. appellāti. eo. ti. in fi. & ita ēt tenet Rota deci. 85. quę incipit, Item ſi a
46 ſnīa. dicit tñ ꝙ hēt vim diffinitiuæ per no. in d. cle. fi. ¶ † Decimo inhibitoria, ſeu reuocatio inhibitionis, quę fit per iudicē, ad

ADDITIONES.

a ¶ Quæ dicatur ſententia diffinitiua, & quæ interlocutoria, vide plenè per Felin. in rub. de re iud. col. 2. & ſeq.

b ¶ Quæ dicatur ſententia interlocutoria, vide Card. in conſil. 72. redemptoris. &c. in 6. col.

ad quem,eſt ſnĩa interlocutoria. & iõ põt reuocari, & mutari
per ipm iudicem.& ita cõſuluit Fed.de Se.ſuo conſ.84.qđ inc.
Factum ſic ſe hẽt.& ita ſequit̃ But.in c.cum teneamur.s̃.eo.&
Panor.ibi,in fi.¶Vndecimo,qñ pronunciat̃ ſnĩam,vel inſtr̃m
47 exequendum,vel nõ,eſt†interlocutoria.& ita Ang.in l.ab exe
a cutore[a].ff.co.ti.& Bal.in l.ab executore.in prin.C.quorum ap
48 pel.¶Duodecimo,ſnĩa†quæ fert̃ ſuper liquidatione inſtr̃i, vel
ſnĩæ eſt interlocutoria,puta ſi iudex pronunciat dotem nõ eſſe
liquidam.& ita Bal.in l.fi.in prin. C.de ſent.quæ ſine cer.quan
49 ti.per illum tex.¶Tertiodecimo,ſnĩa †per quam iudex pronũ-
ciat probationes admittendas,vel nõ,vel eſſe procedẽdum vel
nõ,eſt interlocutoria,vt in c.ſignificantibus.j.de noui ope.nũ
ci.& ibi Inn.hoc tradit,& facit d.gl. in d.c.e.fi. ¶Quartodeci-
50 mo, ſnĩa † qua pronunciat̃ deueniendum eſſe ad primum, vel
ſecundum decretum,eſt interlocutoria,hẽt tñ vim diffinitiuę
ſm Bal.in l.per hãc.circa fi.C.de temp.app.¶Quintodecimo,
51 decretum,ꝙ†interponit̃ per iudicem in iudicio,eſt interlocu-
toria, & poterit reuocari,vt in l.ſi opus. ff.de no.oper. nunc.&
vide quod no.in l.præſenti.C.de his,qui ad eccleſ.confu.¶Sex
52 todecimo,ſentẽtia†lata in aſsignatione,vel mutatione termi-
ni,eſt interlocutoria.c.j.s̃.de dila.cum ibi no.& in l.diem pro-
ferre.in prin.ff.de arbi.& ita Fed.ſuo cõſ.68. qđ incip.ſatis vr̃.
53 ¶Decimoſeptimo, ſnĩa † ſuper expenſis,vel taxatione expenſa
rum eſt interlocutoria,& põt mutari,& reuocari,vt eſt dictum
s̃.in 11.limit. qñ autem cõdemnatio, ſeu taxatio expenſarum
fuit facta in ipſa ſnĩa diffinitiua,an tunc ſit interlocutoria. An
ge. in l.qui agnitis.ff.de excep. per glo. no. ibi dicit, ꝙ tunc eſt
diffinitiua,cum ſit pars diffinitiuæ,ſecus ſi iudex cõdemnat in
expenſis ante diffinitiuam:tunc.n.eſt interlocutoria,ſm An-
ge.ibi,qđ dicit eſſe menti tenendum.idem Ang.in l.j.in fi.ff.de
vſu.licet.n.quando iudex in ſnĩa diffinitiua nõ cõdemnauit in
expenſis,poſsit ſupplere eodem die.l.Paulus. la j.ff.de re iu. tñ
ſi cõdemnauit,vel taxauit,nihil põt poſtea mutare,vel reuoca
re,ſeu addere ẽt eodem die,ſicut nec poſſet de ipſa ſnĩa diffini
tiua.& ita gl.in l.2.C.de ſen.ex bre.re.& ſentit Inn.in d.c.audi-
tis.& in d.c.ſacro.& ita Bar.& Ang.in d.l. Paulus. & Bald.in l.
quia arbiter.ff.de arbi.quia gl. ibi procedit ante ſnĩam diffini-
tiuam non poſt,vt eſt dictum s̃.in 11.limit. & vide de his cõdẽ
nationibus expenſarum plene dicta in c.ſæpe.s̃.eo.in fi. & ma-
54 xime ibi,in 8.q. ¶Decimooctauo, ſnĩa † quæ fert̃ ſuper verbis
dubijs priuilegiorum,eſt diffinitiua,& nõ interlocutoria,vt p
bat̃ in c.j.in prin.de priui.in 6.& in c.in his.j.de priu.& per Io.
An.& Inn.in c.olim.eo.ti.Sed gl.in c.veniens.de verb.ſig.in 6.
tenet ꝙ ſit interlocutoria, vt ibi in §. cæterum. quare dicas,ꝙ
aut agit̃ principaliter de his, & eſt diffinitiua: aut incidenter,
& erit interlocutoria.& ita tenet Gem.in d.§.cæterum.& Bal.
in ſimili,in d.l.ſi præſes quaſi deſertam.& ita dẽt intelligi,qđ ẽ
55 dictum s̃.in 16.limit.¶Decimonono,ſnĩa† quæ fert̃ ſuper ali-
mentis,eſt diffinitiua,ſm gl.& Bar.in l.ſi quis a liberis.§.ſi quis
ex his.ff.de lib.agn.qđ tu intellige, qñ principaliter agit̃ de ali
mẽtis,ſecus ſi incidenter:tũc.n.eſſet interlocutoria.& ita An-
56 ge.in d.l.ſi quis a liberis.§.vel ſi parens.¶Vigeſimo,ſnĩa †quæ
fert̃ ſuper æſtimatione,ſm materiam legis,vt l.vinum.ff.ſi cer.
pet.eſt diffinitiua,nõ interlocutoria,ſm Bal.in l.fi.C.de fidei-
com.lib.col.2.circa princ.quia cõtinet cõdemnationem æſti-
mationis,& ex ea orit̃ actio in factum,ſm Bal.ibi.¶Vigeſimo
57 primo,an ſnĩa†ſuper poſſeſſorio ſit diffinitiua,vel interlocuto
ria.Bal.in l.2.circa fi.C.de epiſc. audi.dicit, ꝙ interdum eſt in
terlocutoria, puta qñ iudex abſq; libello mandat, ꝙ nulla fiat
nouitas poſſeſſorij,vt no. Inn. in c.cum veniſſent.j. de inſti. &
facit gl.in d.l.qđ iuſsit.& omni caſu, quo cã poſſeſſorij inciden
ter intentat̃,eſt interlocutoria.ita tex. in c.2. s̃. de ord.cog.vbi
eſt expreſſum.ſed qñ fert̃ principaliter ſuper libello in poſſeſſo
rio intentato,eſt diffinitiua.l.j.C.ſi de momen.poſſ.ſm Bal.in
d.l.2.& ita Pano.in c.fi.s̃.de iud.vbi bonus tex.de hoc,quia qñ
principaliter intentat̃ ſiue in poſſeſſorio recuperandę,ſiue reti
nendæ,eſt lis cõteſtanda,& ſeruandus ordo iuris.s̃.vt li.nõ cõ-
teſt.c.2.& in c.cõſuluit.de off.del.per gl.in cle.j.de ſequeſ.poſ.
tenet Bar.in l.naturaliter.§.nihil cõc.ff.de acq.poſ. merito eſt
diffinitiua,& ita eſt tenendum.licet But.& Imo. in d.c.fi.intel
ligant hoc verum,qñ cã poſſeſſorij hẽt admixtam cãm proprie
tatis, puta cõdictionem l.ſi quis in tantam.C.vnde vi.tunc ſit
diffinitiua, quia diffinit cãm poſſeſsionis, nec expectat aliam
poſt ſe.aliàs ſi ſolum fert̃ ſnĩa in poſſeſſorio ſit interlocutoria,
ex quo expectat aliam poſt ſe, & põt retractari ſi ſuccũbat poſt
ea in petitorio. s̃. de cã poſ. cum dilectus.ſed certe licet poſſet
retractari,non ſequitur, ꝙ non ſit diffinitiua in poſſeſſorio, ex
quo fert̃ principaliter oblato libello,& li.cõteſt. vñ ſuper poſ-
ſeſſorio nõ expectat aliam poſt ſe,& diffinit negotium poſſeſſo
rij, ſicut dr̃ in cã alimentorum, nam ſnĩa ſuper alimentis põt
retractari,& tñ eſt diffinitiua,qñ principaliter fert̃ ſuper eis,vt
patet in d.l.ſi quis a liberis.& ibi per Doc.& hanc partẽ,ꝙ ſnĩa
lata principaliter in poſſeſſorio ſit diffinitiua, tenuit gl. in d.l.
ꝙ iuſsit.& bene facit c.cum ad ſedem.s̃.de reſti.ſpol.idem Bal.
in l.j.C.de momen.poſ.col.2.& idem ſequit̃ ibi Saly.¶Vigeſi-
58 moſecundo,qñ†iudex pronunciat cãm compromittẽdam,vel
nõ, talis ſnĩa dicit̃ interlocutoria habens vim diffinitiuę,pro-
ut no.per Bal.in l.j.C.ſi quacunq; prædi.po. ¶Vigeſimotertio
59 qñ†ſnĩa fert̃ ſuper nullitate,puta ſi iudex pronũciat ſnĩam nul
lam,proceſſum,vel ꝯctum nullum,an ſit interlocutoria. Ang.
in d.l.qđ iuſsit.circa fi.vr̃ velle, ꝙ ſit interlocutoria. ſed Bal.in
d.l.ſi præſes quaſi deſertã. melius diſtinguit, cõcludens ꝙ aut
agitur de nullitate principaliter oblato libello, & li.conteſt.dr̃
tunc diffinitiua.arg.l.fi.§.illud. C. de temp.app. cum diffiniat
cãm principaliter in libello deductam.Si vero agat̃ de nullita-
te incidẽter, tunc erit interlocutoria, & ſic poſſet per iudicem
reuocari.& ita reſidet Imo.in d.l.ꝙ iuſsit. & idem tenuit Bald.
in l.j.ff.de ferijs. col.3. de quo ẽt articulo vide per Bal.in l.tale
pactum.§.qui prouocauit.ff.de pac.in repetitione,in vlt.char.
vbi hoc idẽ tenere vr̃. & idẽ tenet Ang.in l.j.in fi.ff.de ferijs.&
facit ad prædicta c.fi.s̃.de off.iud. ¶Vigeſimoquarto, dubitat̃
60 de ſnĩa†ab obſeruatione iudicij qualis ſit.gl.in l.& harum.ff.ſi
ſeru.ven.& in l.Iulianus.in prin.magnæ gl.ff.de cõdi.indeb.di
cit,ꝙ eſt interlocutoria.& ita ſequit̃ Bal. in l.properandum.§.
& ſi quidem.C. de iudi. vbi videtur tex. de hoc. & idem tenet
Bal in l.2.poſt medium.C.de epiſc.aud.& gl.in l.Titia.ff.de ac
cuſ.& hanc cõcluſionem ſequit̃ Inn. in c.conſuluit. s̃.de offi.
del.& Io.An.& cæteri Doc.in c.examinata.s̃.de iudi.cõcludẽ
tes ſingul. ꝙ per ſnĩam ab obſeruatione iudicij latam per iudi
cem delegatũ nõ expiret eius iuriſdõ, cum ſit interlocutoria.
vñ poterit iterum de cauſa ipſa principali cognoſcere. & hanc
etia partem ſequit̃ Spe.ti. de off.iud.§.deſeruit. ver.quid ſi pro
ponens.quibus tu adde no.tex.in c.pe.s̃.de iud.vbi licet ſit pe-
rempta inſtantia cãæ principalis, tñ nõ expirat pp hoc iuriſdõ
delegati, ſed durat,& poterit de nouo cognoſcere in alia inſtã
tia.ro eſt,quia reſcripta ſunt perpetua.l.falſo. C. de diuerſ.re-
ſcri.& nõ expirant niſi per diffinitiuam.c.querenti.& c.in lr̃is,
s̃.de off. del. & ꝙ ſnĩa ab obſeruatione iudicij ſit interlocuto-
ria.tenet Bar.in d.l.Titia.qñ.ſ. põt iterum agi. ſed qñ talis ſnĩa
imponeret finem cõtrouerſiæ,& de cætero agi nõ poſſet: puta
iudex abſoluit reum,quia ſoluit,vel quia occiſus, ſeu vulnera-
tus,poterat impune offendi his caſibus,& ſimil. eſſet ſnĩa diffi
nitiua.facit Inſti.de perpe.& temp.ac.in fi.& vide Ang.ſuo cõ
ſi.297.qđ incip.Cõſtitutio.in prin. cõcludentem, ꝙ ſnĩa, qua
61 iudex†abſoluit a cõtis in libello, dr̃ interlocutoria,habẽs vim
diffinitiuę.Quid autem de ſnĩa,qua iudex pronũciat aliquem
nõ audiendum,puta in terminis l.diffamari.C.de inge. & ma-
nu.vel aliter,an ſit diffinitiua,vel interlocutoria. Bal.in d.l.dif
famari.col.4.ꝙ ſi li.nõ cõteſ.erit interlocutoria, ſi pronunciat
illum non audiendum.ſecus ſi li.cõteſ.tunc erit diffinitiua.&
ita in effectu refert ibi Saly. ¶Vigeſimoquinto, qñ iudex pro-
62 nunciat† aliquem legitimum tutorem, vel procuratorem, vel
ꝯ, vel qñ pronunciat principalem perſonam eſſe legitimam
ad agendum, vel defendẽdum, vel accuſatorem eſſe legitimũ,
vel ꝯ.dic, ꝙ talis ſnĩa eſt interlocutoria, vt in c.ex parte.j.eo.
& ita tenet Bal.in l.2.C.de epiſc.aud.circa medium. ¶Vigeſi-
63 moſexto,& vlt.voluit Bar.in l.j.§.fi.ff.de præt.ſtip.ꝙ†omni ca-
ſu, quo procedit ſuper aliquo articulo principaliter, & oblato
libello,& ſuper eo fert̃ ſnĩa,põt dici diffinitiua. licet aliàs ſi id
per modum incidentiæ deduceret̃ ſnĩa, quæ fert̃ ſuper eo,eſſet
interlocutoria,ꝙ dictum dicit Imo.in d.§.fi.eſſe menti tenen-
dum. pro quo bene facit c.fi.s̃.de offi.iudicis,iuncto c.ſuſcita
ta.s̃.de in integ.reſti.& hæc cõcluſio bene facit pro his,q̃ dicta
ſunt s̃.in 3.19.21.& 23. caſibus s̃. poſitis. & hæc ſufficiant pro
vtili, & ſolenni repetitione huius famoſæ decretalis.

ADDITIO.

a ¶Vide circa hoc omnino Ang.conſi.114.In Dei nomine &c. dictus punctus.
& in conſi.ſeq.115.vbi not.loquitur.

SVMMARIVM.

1 *Nota practicam,& formam recuſandi iudicem.*
2 *Tres caſus,in quibus iudex recuſatur, non debeant eligi arbitri.*
3 *Arbitri iuris quando eligantur.*
4 *Electio tertij arbitri ad quem ſpectet, an ad partes, vel ad iudicem, an ad arbitros.*
5 *Quando epiſcopus recuſatus eſt ſuſpectus,archiepiſcopus cognoſcit de cauſis ſubditorum.*
6 *Prius proponenda eſt cauſa recuſationis,& ſi iudex recuſatus eam non admittat,vel procedat poſtea appellandum eſt,& non primo.*
7 *Iudex poteſt recuſari etiam ex cauſa in iure non expreſſa, dum tamen ſit maior,vel eadem ratio cauſæ iuris.*
8 *Quando cauſa ſuſpitionis dicatur legitima,vel non,relinquitur arbitrio arbitrorum.*

Limita,

9 *Limita, & intellige vt ibi.*
10 *An quilibet iudex poſſit interpretari iura, vt eius interpretatio faciat ius quo ad omnes.*
11 *Arbiter, & arbitrator an & quando poſſint cogi ad eligendum tertium.*
12 *Terminus ad probandum cauſas ſuſpitionis debet aßignari per arbitros, terminus vero ad expediendam cauſam debet aſſignari per iudicem recuſatum.*
13 *Iudex deleg. antequam ſit recuſatus, poteſt cauſam alteri committere, dum tamen in totum committat, poſt vero recuſationem non poteſt ſubdelegare, neque committere.*
14 *Quid ſi arbitri pronunciauerunt iudicem ſuſpectum, an tunc poſſit ſubdelegare etiam de conſenſu partium.*
15 *Quid in ordinario.*
16 *Quid ſi cauſa ſuſpitionis eſt iam probata coram arbitris, an iudex ordinarius poſſit committere volentibus, vel contradicentibus partibus.*
17 *Quid autem ſi cauſa recuſationis eſt manifeſta in iure, & in facto.*
18 *An poſt pronunciationem arbitrorum poſſit ordinarius committere de recuſatoris conſenſu.*
19 *Quid ſi partes non conſentiant, qualiter ſit agendum.*
20 *Exceptio recuſationis eſt proponenda in ſcriptis.*
21 *An recuſatio poſſit iuſtificari ex alia cauſa, quàm expreſſa.*
22 *An in recuſatione cauſa a principio ſit exprimenda, vel poſt.*
23 *Quid ſi cauſa recuſationis eſt manifeſte friuola, vel manifeſte legitima.*
24 *An in notorijs habeat locum recuſatio.*
25 *Delegatus an poſſit recuſari ante præſentationem literarum.*
26 *Si iudex, vel arbiter pronunciauit cauſam ſuſpitionis non fore legitimam, quando erat legitima, an ſententia ſit nulla.*
27 *An iudex poſſit recuſari poſt concluſum in cauſa.*
28 *An iudex ipſe poſſit interrogari cum iuramento, an cauſa ſuſpitionis ſit vera.*
29 *An ordinarius, vel legatus habens collegas poſſit recuſari ſuſpectus.*
30 *Concilium generale, vel prouinciale, an poſſit recuſari.*
31 *Collegium, vel tota ciuitas, an poßit recuſari.*
32 *Papa, vel Princeps, an poſſit recuſari.*
33 *Cardinalis, vel legatus de latere, an poſſit recuſari.*
34 *An iudex procedens per inquiſitionem poſſit recuſari.*
35 *Metus executor, an poſſit recuſari.*
36 *Arbiter, vel arbitrator, an poſſit recuſari ſeſpectus.*
37 *Aſſeſſor, an poßit recuſari ſuſpectus.*
38 *An iudex in electione aſſeſſoris, vel conſultoris teneatur ſequi concordiam partium, & excuſetur in ſyndicatu.*
39 *Doctor, vel conſultor poteſt ſuſpectus recuſari.*
40 *Iudex non debet facere commißionem conſultori, niſi citatio partibus ad dandum ſuſpectos, & confidatos.*
41 *Tabellio electus a iudice poteſt recuſari ſuſpectus.*
42 *Quibus expenſis tabellio eligi poßit.*
43 *Si tabellio recuſetur ſuſpectus, an ſit neceſſe probare cauſam ſuſpitionis.*
44 *An iudex recuſetur ratione inimicitiæ, quando inimicitia proceßit ex ipſius propria culpa.*
45 *Tertius comparens pro ſuo intereſſe, an poßit recuſare iudicem.*
46 *Quæ ſit differentia in modo recuſandi inter ius canonicum, & ius ciuile.*
47 *An proceſſus habitus poſt legitimam recuſationem ſit nullus. vide plenius, quam alibi ibi.*

CAP. LXI

CVm ſpeciali. Nolens coram iudice litigare debet coram eo probabilem cām ſuſpitionis allegare, & extra iudicem recuſare, & ipſam cām corā arbitris cōiter electis ꝓbare, qua nō ꝓbata iudex ſua iuriſdōne vtať in cā principali, ea vero probata remittit negotium ad ſuperiorem, vel ipſam cām alteri delegat de recuſatoris aſſenſu. hoc dicit vſq; ad §. porro. primo recitat antiquam cōſtitutionem, ſecūdo ponit nouam determinationem ibi, ſtatuimus. ¶No. primo ex tex. practicam
1 ſeruādam† circa modum, & formam recuſandi iudicem. nam
debet coram ipſo iudice proponi ipſa recuſatio, & in ea exprimi legitima cā ſuſpitionis, ita quod ſit iuſta, & probabilis. ¶Secundò no. ꝙ iudex recuſatus non pōt, nec debet ipſe cognoſcere de cā ſuſpitionis, ſed debent colligi arbitri per partes, quando ad inſtantiam partis procediť. ſed ſi procediť per iudicē ex officio, tunc debent eligi arbitri per iudicem, & partem, ꝯ quā procediť, & dicti arbitri habent cognoſcere de cā ſuſpitionis, an ſit legitima, & vera. ſed limita hūc tex. procedere, niſi in ca
2 ſibus, † de quibus in c. ſi ꝯ vnum. de off. del. lib. 6. vbi ponuntur
tres caſus, in quibus cauſa ſuſpitionis coram arbitris non tractatur. Primo, quando recuſatur vnus ex duobus, vel pluribus delegatis, cum illa clauſula, ꝙ ſi nō omnes, vel ſi ambo &c. nā tunc cā recuſationis eſt proponenda & ꝓbāda coram collega. ¶Secūdo quādo recuſať delegatus ab epiſcopo, vel ab alio ordinario: nam cauſa recuſationis eſt coram ipſo epiſcopo, vel odinario probanda. Tertio, quando recuſatur vicarius epiſcopi, tum cauſa recuſationis debet proponi, & probari coram ipſo epiſcopo, & his caſibus non eliguntur arbitri: & ita tex.
3 in d. c. ſi ꝯ vnum. ¶† Tertio no. ex tex. caſum in quo eliguntur
arbitri iuris, & volunt Archi. & Io. An. in c. pia. de excep. in 6. ꝙ hi arbitri iuris non eligantur, niſi ſolum in caſibus expreſſis in iure, de quo in c. ab arbitris. de offi. deleg. in 6. & vide ad hoc no. per Pan. in c. paſtoralis. in prin. de reſcri. & per gl. in c.
4 ſtatutum, poſt prin. de reſcrip. in 6. ¶† Quarto no. quod electio
tertij arbitri non ſpectat ad partes, nec ad iudicem, ſed debent eligi per ipſos primos arbitros. & aduerte, quia hic eſt tex. contra gl. in l. item ſi vnus. §. & principaliter. ff. de arbit. vbi voluit quod duobus arbitris diſcordantibus debeat ſtari ſnīæ tertij arbitri, & ideo illa glo. non eſt vera. non enim valeret ſnīa ſolius tertij arbitri, ſed debet ad minus cum eo concordare vnus ex primis duobus arbitris, & ita tex. hic ſm Bal. ſic. ſ. de offi. leg. c. ſuſpicionis. ¶Quinto no. quod probata cauſa ſuſpitionis coram arbitris, ipſi arbitri non cognoſcunt tūc de ipſa cauſa principali, vt hic patet. pro quo etiam tex. in c. licet ex ſuſcepto. in fi. ſ. de fo. compet. ſed tunc ipſe iudex recuſatus, aut remittat ipſam cauſam ad ſuperiorem vel alteri deleger de recuſatoris
5 aſſenſu, de quo infra. ¶† Vltimo no. cauſam in qua archie-
piſcopus poteſt cognoſcere inter ſubditos ſuorum ſuffraganeorum circa modum appellationis, ſcilicet qn̄ epiſcopus iuſte recuſatus remittit cauſam ad eum, tunc archiepiſcopus co-
6 gnoſcit inter ipſas partes de cauſa principali. ¶† In glo. in ver.
coram eodem. in fi. no. ex gl. iuncto tex. quod a iudice ſuſpecto ſiue ordinario, ſiue delegato non poteſt recedi per appellationem antequam grauet, facit ſupra eo. c. propoſuit. & c. ad hęc. ratio ſit quia grauamen eſt immediata cauſa appellationis, vt ſ. c. proxi. & c. vt debitus. ideo ſi iudex primo non grauet non poteſt primo appellari, & ita etiam dicit hic Inno. & licet tex. hic videatur dare vtrunque remedium, tamen nō intelligitur ex eadem cauſa, ſed ex diuerſa, quia debet iudex recuſari ꝑ ꝑ ſuſpicionem, & appellari ꝑꝑ grauamē, & ita debet intelligi tex. 2. q. 6. quoties epiſcopi. debet ergo iudex primo recuſari, & ſi poſt recuſationem eam non admitteret, & procederet in cauſa, tunc eſt quod debet ab eo appellari, & non primo, vt in c. ſuper qōnum. in fi. ſ. de offi. deleg. & ita Pan. hic. col. 2. & Doc. in
7 c. 2. ſ. vt lite. non conteſt. ¶† In gl. in verbo, iuſte. ibi, non eſt in
iure expreſſa. no. ex gl. quod iudex poteſt recuſari etiam ex cauſa in iure nō expſſa, & de multis cauſis recuſandi iudicē vide ꝑ Spec. ti. j. §. ex quibus cauſis. & per gl. Io. An. in c. legitima. e. ti. in 6. & tu vide plenius dicta in c. poſtremo. ſ. eo. vbi cumulaui quadraginta cauſas legitimas recuſandi iudicem, & cōclude, ꝙ ſi cauſa eſt in iure expreſſa, & approbata, & caſus eſt clarus, alias ſi non reperitur in iure expreſſa, tunc dicit Inn. quod illa cauſa dicetur legitima in qua eſt maior rō q̄ ſit in alijs cauſis in iure expreſsis, & idem ſi ſit eadem rō, cum de ſimilibus idē debeat eſſe iudicium. ſ. de conſti. c. tranſlato. ff. de legi. l. non
8 poſſunt. † Vnde quæ dicatur rationabilis cauſa recuſandi iudi-
cem quādo cā non reperitur expreſſa in iure, iudicis arbitrio
9 relinquitur ſm Inn. hic, vt in c. de cauſis. ſ. de offi. dele. ¶† In-
tellige, ꝙ ipſe iudex cognoſcat in caſibus, de quibus. ſ. in ſcđo notabili; alias ipſi arbitri habent cognoſcere, & pronunciare, an cā ſit legitima, vel non, vt hic, & in c. ſuſpicionis. ſ. de offic. dele. Et ſubdit hic notabiliter Inn. ꝙ ſi iudex, vel arbitri in hoc male arbitrentur pōt ab eis licite appellari, ita tex. in c. ab arbitris. de offi. deleg. in 6. cum ēt in his quæ iudicis arbitrio relinquuntur ſi iudex inique arbitratur pōt licite appellari, vt in l. ſi qua pęna. & ibi gl. & Bar. ff. de verb. ſig. & ita gl. or. in c. ſuper his. de accu. nec ob. prædictis ſi diceretur quod ſolus princeps habet poteſtatem iuterpretandi iura. j. de ſen. excō. inter alia. & in l. fi. C. de legi. quia hoc procedit ſm Inn. hic in interpreta
10 tione generali q̄ facit ius quoad oēs. ſecus in particulari: † nam
quilibet iudex in cauſa coram eo vertēte poteſt in ea interpretari, & ita etiam glo. in c. 1. ſ. de poſtu. præla. & Inn. & Io. An. in c. olim. j. de verb. ſign. ſed tamen interpretatio iudicis nō facit ius quo ad alias cauſas ſecundum Innocen. quod no. inde dicimus, quòd non exemplis, ſed legibus eſt iudicandum. C. de ſenten. & interlocu. l. nemo. & hoc niſi tranſiuerit in conſuetudinem, vt ibi no. & ff. de legi. l. cum de conſuetudine. ¶In glo. in verbo, cum iudice, ibi ordinario. dicas idem in delegato, cum in hoc ſit eadem ratio, & iō eo caſu quo delegatus poteſt ex officio ſeu per inquiſitionem procedere, de quo in c. fi. & c. 1. ſ. de offi. deleg. poterit ſuſpectus recuſari, ſicut ordi-
11 narius per hunc tex. ſm Pan. ¶† In glo. in verbo, aduocent. ter-
tium. ibi cogere debet. Nota ex hac glo. & ſequenti, ꝙ diſpoſita a iure in arbitris voluntarijs reſpectu compulſionis fiendæ per iudicem ordinarium loci, vt ſic concordent in vnā ſnīam vel eligant tertiū, hn̄t locū ēt in arbitris neceſſarijs, ex quo infert hic Pan. ꝙ ſi ex forma ſtatuti cōſanguinei, & affines cogūtur ad cōpromittendū, & ipſi cōpromiſerūt in duos, q nō ſunt concordes poterūt dicti arbitri cogi ꝑ iudicē ad eligēdū ter-
tium

tiũ ꝑ tex.hic,& facit,ꝙ voluit Pan.d.c.ſuſpitionis. Sed aduer
te,qa tex.hic & ibi procedit qñ ꝯpromittat̃ vt ĩ arbitros, ſecus
ſi,vt in arbitratores.tunc.n. ipſis diſcordãtibus nõ dñt cogi ad
eligẽdũ tertiũ,qa arbitratores ſunt ad ſil̃itudinẽ ꝓxenetarũ,vt
ĩ l.ſi de meis.§. recepiſſe.ff.de arbitris,& ſic ad cõcordãdũ par
tes.vñ ĩ ꝓxenetis nõ eſt tractãdũ d̃ electione tertij. ſit ergo cõ-
cluſio,ꝙ in arbitratoribus diſcordantibus nõ hẽt locũ electio
tertij,imo a pſona nõ arbitrãte nõ recedit̃.l.ſi qs arbitratu.ff.d̃
verb.ob.& hęc fuit ſing.determinatio Bal.in c.j. de inueſtitu-
ra in maritũ facta,quẽ ẽt ſequit̃ Pan.in d.c.ſupitionis, & in c.
Quintauallis,col.pe.ſ̃.de iureiuran. qd̃ eſt menti tenendũ ho
die,vt plurimum fiat compromiſſum,vt in arbitros,& arbitra
12 tores.¶†In gl.in verbo terminum.ibi,corrigit,&c.gl.male lo
quitur:ideo dic,ꝙ in termino aſsignando partibus ad proban
dum de cã ſuſpitionis hẽt hic terminus aſsignari ꝑ ipſos arbi-
tros ẽt hodie,& ita tex.hic & in d.c.ſuſpitionis,qui non eſt cor
rectus, ſed in termino aſsignando ipſis arbitris, ꝙ cãm expe-
diant talis terminus dẽt aſsignari ꝑ ipſum iudicẽ recuſatũ, &
ita ꝓcedit tex.in d.c.legitima,co.ti.in 6. ita ꝙ iſta iura nõ ſunt
13 correcta,ſed in diuerſis caſibus loquunt̃.¶† In gl.in verbo,de
recuſatoribus.ibi, non põt facere delegatus.conclude in dele
gato prout hodie eſt tex.in c.iudex.de offi.deleg.in 6.vbi dele
gatus a principe añ ꝓpoſitã recuſationẽ põt committere alte-
ri vices ſuas, dummõ in totũ ꝯmittat,alias poſsit recuſari:ſed
poſtquã delegatus iã eſt recuſatus nõ põt cãm alteri ſubdele-
gare niſi de recuſatoris aſſenſu ẽt ſi arbitri nondũ ſint electi.
¶ Si uero arbitri ſint electi, & coram eis ſit probata cã ſuſpi-
tionis, poterit ſil̃r de recuſatoris aſſenſu alteri ſubdelegari.
14 ¶†Si vero arbitri pronunciauerunt iudicem ſuſpectum,tunc
delegatus deſijt eſſe iudex intantum, ꝙ etiã de conſenſu par-
tium non poſsit alteri ſubdelegare,ita tex.in d.c.iudex.quem
limita niſi a ſnĩa arbitrorum ſit appellatũ:tunc.n. qñ appella-
tio erat legitima poterit de voluntate recuſatoris etiam poſt
pronunciationẽ arbitrorũ alteri cõmittere vices ſuas,& ita te
net Lapus & Gemi.in d.c.iudex. pro quo dicto facit tex.notã
15 dus,& ibi ꝑ Doc.in c. dilectus.el 3.j̃.de pbẽ.¶†Sed dubitat̃ qd
ſit ĩ ordinario an poſtquã eſt recuſatus ſuſpectus, poſsit ĩuitis
ꝑtibus cãm delegare. tex.facit,ꝙ ſic in c.ſi qs ꝯ clericum.ſ̃.de
fo. cõpe. q ꝓcedit ẽt ſi cã ſuſpitionis foret notoria ſm Panor.
& alios ibi.Dubium tñ facit ſm Pan.hic col.3. quod non poſ-
ſit abſque conſenſu recuſatoris, quia ex quo iudex ſibi eſt ſu-
ſpectus cenſet̃ ſuſpectus ẽt reſpectu actus delegandi cũ poſsit
delegare alteri magis ſuſpecto, q non poſſet faciliter probari
ſuſpectus,merito requiratur conſenſus recuſatoris. ſed certè
facultas delegãdi hr̃ a iure,vt hic,& d.c.ſi quis ꝯ clericũ. ff. de
iuriſd.om. iud.l.ꝑtor.ergo poterit iudex ẽt inuitis partibus al-
teri delegare cãm.facit c.ſup qõnum.§.pe.& fi.ſ̃.de off. dele.
16 ¶† Secundò dubitatur quid ſi cã ſuſpitionis eſt iam probata
coram arbitris. tũc voluit hic But. ꝙ iudex ordinarius poſsit
delegare ante pronũciationẽ arbitrorũ ẽt inuito recuſatore:
ſed certè text.hic requirit expreſsè conſenſum recuſatoris,&
ita Panor.& Imo. hic. Sed an tunc requiratur cõſenſus alte-
rius partis.gl.hic tenet,ꝙ ſic,& ita reſidet hic Imo.ꝑ ea, q̃ ha-
bentur in d.c.ſi quis,& in c.ad hæc.ſ̃.eo.¶Sed certè prout hic
dicit Pan.hoc non probat̃ iure, ꝙ ſit neceſſarius cõſenſus alte
rius partis,iõ text.hic,& in d.c.iudex.ſolũ requirit cõſenſum
recuſatoris.rõ ſit,qa qlibet ordinarius hẽt à iure ꝑtãtẽ delegã
di,vt ſ̃.& in c.vt litigantes.de offi.ord. lib.6. nõ requiritur cõ
17 ſenſus alterius partis.¶†Quid autẽ ſi cã recuſationis eſt mani
feſta in iure,& in facto,quia conſtat ex actis,licèt tunc non ſit
neceſſe deuenire ad electionẽ arbitrorum,vt patet in ver. ter-
tio quæritur.rõ eſt, qa notoria probatione non indigent,vt in
c.3.ſ̃.de teſti.cogen.tñ ſi iudex in dicto caſu procedit ad vlte-
riora non admiſſa recuſatione, vr̃ ꝙ ſit neceſſaria applł'o, vt ĩ
c.2.ſ̃.vt li.non conte.iõ proceſſus nõ vr̃ nullus licèt proceſſus
foret nullus poſt electionẽ arbitrorũ, & probationem, niſi de
aſſenſu recuſatoris,vt ſ̃.tamẽ nõ vr̃ proceſſus nullus poſt recu
ſationem, quæ manifeſtè conſtat,de quo tamen.j̃.in pen.col.
18 ¶† Tertiò dubitat̃ an poſt pronunciationẽ arbitrorũ poſsit
ordinarius delegare cauſam de recuſatoris aſſenſu.tex.in d.c.
iudex. facit, ꝙ nõ, iõ hoc ſolũ ꝑmittit̃ hic, qñ cã ſuſpitionis
eſt ꝓbata nihil dr̃ poſt ſnĩam arbitrorũ, & ita vr̃ hic velle But.
& Imo.hic ꝯ,vt ſic ordinarius poſsit delegare de cõſenſu par-
tiũ ẽt lata ſnĩa ꝑ arbitros,& ita Pan.in d.c. ſi quis ꝯ clericum.
col.6. & ſe.facit rõ, quia ordinarius non deſijt eſſe iudex imo
retinet iuriſdõnem. iõ eſt,ꝙ ad eum ſpectat executio ſenten-
tię ſui delegati etiam poſt recuſationem ita tex. in d.c. ſi quis
19 ¶† Sed ſi partes nõ conſentirent, tũc dẽnt remittere negociũ
ad ſuperiorẽ, & ita põt intelligi ultima pars alternatiuę hu-
ius tex.ſm Imo. ſubdentẽ, ꝙ ſi relata cã ad ſuperiorẽ recuſet̃
iterũ ipſe ſuperior poterit, & dẽbit deuenire de nouo ad ele-
ctionẽ arbitrorũ, qa vbicunq; eſt iuſta cã ſuſpitionis qlibet iu
dex põt recuſari.ita tex.hic,& 3.q.5. quia ſuſpecti. & ita Bald.
hic,col. vlt. in prin. intelligens niſi eſſet facta remiſsio de par-
tium volũtate,vt hic per eum.¶Extra gl. pro declaratione ma
20 teriæ huius tex.¶Quærit̃ primo,an†exceptio recuſationis cõ-
tra iudicem ſit proponenda in ſcriptis.Panor.tenet,ꝙ ſic,in c.
prudentiam.§.6.ſ̃.de offi. del.col.3. probat̃ in l.apertiſsimi.C.
de iud.vbi glo.format libellum recuſationis iudicis. & ita no.
Spe.ti.de excep.§.viſo.ver.ſed nunquid. & in ti. de recu.§.fin.
ver.ad hoc rñdeo.& facit,ꝙ in ſimili no. per Doc.de ſen.exc. ĩ
c.pia.de excep.exceptionẽ in 6.& ita gl.in verbo,recuſationis.
in c.qm̃ ꝯ.de ꝓba.vbi Doc.ita ſequunt̃. ¶Secundo quærit̃,po
21 ne,ꝙ†iudex fuit recuſatus ex vna cã,an poſsit iuſtificari recuſa
tio coram arbitris ex alia cã.Imo.in c.poſtremo.ſ̃.eo.col.2.in
fi.per tex.noſtrum hic tenet, ꝙ non: ſed debet probari illa cã,
quam propoſuit, nec ſufficeret probare, & proſequi aliã cãm.
facit gl.fi.in c.cum cãm.j̃.eo. & ita ſequit̃ Spe. ti.de recuſ. §.fi.
ver.ſed quid ſi vnam.& tenet Panor.in d.c.poſtremo.in vlt.co
22 lu.¶Quid aũt † ſi iudex vno die recuſet̃ ſine cã, & alio die in-
ſerit̃ cã,an ſufficiat.vr̃ ꝙ ſic,arg.l.ſi quis libello.ff.eo.quia cã,q̃
non eſt expreſſa in libellos, põt ſpecificari in proceſſu.ſed Bal.
hic,col.pe.tenet fieri non poſſe per hunc tex. vbi in recuſatio-
ne dẽt a principio exprimi cã. vñ appellatio, vel recuſatio in-
formis eſſet nulla,ſm eum.poſſet forte dici,ꝙ j̃.paucos dies an
te electionem arbitrorum poſſet addi cã, prout in ſimili in gl.
no.in c.ſi is,cui.de off.del.in 6. cogita. ¶Tertio quærit̃,quid ſi
23 cã,ex qua iudex recuſat̃,apparet fruſtratoria,& iniuſta euiden-
ter. dic ꝙ tũc iudex non dẽt admittere, nec dẽt deueniri ad ele
ctionem arbitrorum,ſed dẽt ipſam recuſationem ſpernere.ar.
c.j.ſ̃.de off.iud.& valebit proceſſus, non obſtante fruſtratoria
appellatione,& recuſatione,ſm Inno.hic.& ita ẽt ſequitur hic
Panor.in fi.dicens idem eſſe ẽt eꝯ, qñ cã recuſationis eſſet eui
denter iuſta, nõ eſſet neceſſe venire ad electionem arbitrorũ,
ſed dẽt tunc iudex ſponte cedere.arg.c.accedẽs. vt li.non cõt.
el 2.& ita ẽt ſequit̃ Bal.in c.vt debitus.ſ̃.eo.in fi.ꝙ eſt menti te
nendum.& hoc idem ſequit̃ Arch.& Io. An.in c.legitima.eo.
ti.in 6.Si tñ cã recuſationis eſſet manifeſta in iure, & in facto:
tñ ſi iudex recuſatus procederet ad vlteriora, vr̃ ꝙ ſit neceſſa-
ria appellatio.ita tex.no.in c.2.ſ̃.vt li.non cõte.& vide j̃.in pe.
col.vñ cõclude,ꝙ qñ cã recuſationis apparet calũnioſa, & in-
iuſta, valebit proceſſus per iudicẽ recuſatum non obſtante fru
ſtratoria appellatione ipſius partis,ſm Inn.hic.& ita ẽt Panor.
in fi.& idem Spe.ti.de peti.& poſſeſ. §.2. in prin. & Arch.in c.
frequens.de reſti.ſpol.in 6. circa princ. & idem tenet Lap.in j.
ſua alleg.dicens,ꝙ iudex dẽt tũc exprimere cãm ſuæ repulſio-
nis.ſ. ꝙ ipſa cã recuſationis ſit euidenter iniuſta.& ꝓcedit hoc
etiam de iure ciuili, de quo iure licet nõ ſit neceſſe allegare ali
quam cãm ſuſpitionis,vt j̃.tñ ſi conſtat, ꝙ recuſatio ſit manife
ſte fruſtratoria,non dẽt admitti per iudicem.& ita Ang.in l.qa
poterat.ff.ad Treb.qd̃ eſt notandum, quia ſępe in facto occur-
24 rit.¶Quarto quærit̃,an†in notorijs habeat locũ recuſatio.dic
ꝙ ſic,quãdo pœna imponenda nõ eſt expreſſa in iure, ſed veni
ret imponẽda arbitrio iudicis,ex quo in arbitrando poſſet gra-
uare partem,poterit ſubſiſtente cã ſuſpectus recuſari.& ita Ar
chi.3.q.5.quia ſuſpecti.& Hoſ.& Io.An.hic, & Pan.in c.Quin
tauallis.ſ̃.de iureiur.in 5.dr̃ia. ¶Quinto q̃rit̃,an iudex delega
25 tus†poſsit recuſari ſuſpectus ante p̃ſentationẽ lr̃arũ, & anteq̃
accipiat delegationem.vide per Fed.de Se.ſuo cõſ.24.qd̃ inci.
26 cogitetis.vbi cõſulit,ꝙ ſic. ¶Sexto quærit̃,pone ꝙ † in recuſa-
tione ſit expreſſa legitima cã ſuſpitionis in iure determinata,
tamẽ iudex,vel arbiter pronunciauerũt eam nõ obſtare.dic ꝙ
ſnĩa eſſet nulla, quia lata ꝯ ius cõſtitutionis. ſ̃.ti.proxi.c.inter
nos.¶Intellige hoc, quãdo ex tenore ſnĩæ apparet error, aliàs
ſecus: puta ſi diceret iudex talem nõ admittendũ ad proponẽ
dum,vel ad probandum recuſationis cãm, vel iudicem abſol-
uendũ:tunc.n.valeret ſnĩa ſi nõ appellaret̃,quia lata ꝯ ius liti-
gatoris,vt d.c.cũ inter nos.ſm Imo.hic, col.3. in fi.põt.n.eſſe,
ꝙ proponens nõ habeat legitimam perſonã ad proponendũ,
vel forte,quia nõ probata, vel quia iam cõſentit in iudicem.ſ̃.
de off.del.c.inſinuãte.ſecus tamẽ foret,ſi iudex,vel arbitri ſim
pliciter declarent cãm recuſationis, nõ fore legitimam: tunc
.n.ſnĩa talis eſſet ipſo iure nulla,cũ non poſſet referri, niſi ad ip
ſam cãm recuſationis in libello deductam. & Bar. ita in ſimili
dixit in l.j.C.de errore calc.qd̃ tene menti,aliàs.n.licet cã recu
ſationis ſit manifeſta,& a iure approbata ſit, tamẽ iudex proce
dit ad vlteriora,quo caſu vr̃ tacite pronũciare ꝯ recuſationẽ,vt
in c.ex parte M.j̃. eo.tamẽ proceſſus nõ vr̃ nullus,niſi appellet̃
etiam ſi cã ſuſpitionis erat notoria,vt in c.2.ſ̃.vt li.nõ cõteſ.de
quo tamẽ j̃.in fi.& no.in c.ab arbitris.de off.del. in 6. ¶Septi-
27 mo quærit̃, an † iudex poſsit recuſari poſt cõcluſionem in ca.
Io.An.in c.2.ſ̃.de or. cog. tenet ꝙ nõ,per no.in c.auditis.ſ̃.de
procu. vbi poſt cõcluſum in cã procurator reuocari non põt,
& cũ hac opi.tranſit Imo.in d.c.2. col.3. tũc.n.nulla probatio
admittitur,

admittiť,vt in c.cũ dilectus.s̃.de fide inſtru.&per Inn.in c.pa-
ſtoralis.s̃.de cā poſ.& ita in hoc ſequiť Lap.in d.c.iudex.de of
fi. del.in 6.cõcludens poſt concluſionẽ in cauſa non poſſe iudi
cẽ recuſari.limitat tamẽ primo niſi exceptio recuſatiõis, eſſet
notoria, nõ requirens probationem, tũc.n.admitteretẽt poſt
cõcluſionem in cā,per no.in c.qm̃.s̃.de fil.presb.& in c.perue-
nit.& in c.propoſuit.s̃.eo.& per Arch.in d.cano.quia ſuſpecti.
¶Secũdo limitat Imo.in d.c.iudex.niſi exceptio recuſationis
haberet ortum poſt cõcluſionẽ in cā, quo caſu bene poſſet op
poni,arg.d.c.inſinuante. qđ dictũ intelligit Gem.in d.c.iudex.
procedere in arbitrarijs, quia tunc iudex in ſnĩa poſſet lædere
partẽ, aliàs ipſe tenet, ꝙ poſt cõcluſionem in cā nõ poſsit iu-
dex recuſari, cũ habeat iudicem ſ̃m acta, & nõ deficiat reme-
dium appellandi,ſi grauauit partem ſ̃m eum; ſed certe eodem
mõ in arbitrarijs nõ deficit remedium appellandi,vt per gl.or
di.in c.ſuper his.ĩ.de accuſ. & in l.ſi qua pœna. & ibi Bar.ff.de
verb.ſig.iõ vř indiſtincte tenendũ, prout dicit Imo. ꝙ ſi cā ſu-
ſpitionis hẽt ortum poſt cõcluſionem in cā,aut de nouo ſit de
uenta ad notitiam,poſsit recuſari iudex, & probari cā ſuſpitio
nis coram arbitris,argu.dicti c.inſinuante.& in l.de ætate.§.ex
cā. ff.de interro.acti. facit gl.in ver.recuſet.in c.ſtatutum.§.cũ
aũt.de reſcri.in 6.& generaliter vſq; ad qđ tp̃s põt iudex recu-
ſari ſuſpectus.vide per Bar.in l.quidam cõſulebant. ff.de re iu.
& ibi plenius,q̃ alibi per Imo.col. 20.vbi ponit, an exceptioni
recuſationis vř renunciatum per aliquem actũ ante litem cõ
teſt. ¶Quid aũt ſi pars recuſans petit ip̃m iudicem interroga-
28 ri† cum iuřo, an cā ſuſpitionis ſit vera.vide gl.no.tenẽtẽ,ꝙ ſic,
in c.j.circa fi.s̃.de excep. & ita tenuit Arch. in c. ab arbitris.de
off.del.in 6.& Spe.ti.de recu.ĩ fi.vbi vide, de quo tñ per Imo.&
alios in d.c.j.ſuper d.gl. nam aut ſunt electi arbitri, & poterit
cogi,vt cum iuřo reſpondeat, ex quo arbitri ſunt iudices in cā
recuſationis.& ita gl.& Panor.in d.c.j.col.pe. aut nõdum ſunt
electi arbitri,tũc poterit iudex abſq; iuřo interrogari extra iu-
dicium, quia cũ adhuc ſit iudex, non põt fungi duplici officio
partis,& iudicis.& ita But.& Imo.in d.c.j.quæ rõ ceſſat,quan-
do ſunt electi arbitri,ex quo ipſi sũt iudices.c.ab arbitris.& ibi
29 gl.de off.del.in 6. ¶Octauo quæriť, an † iudex ordinarius,vel
delegatus poſsit recuſari ſuſpectus, non ſolum quãdo eſſet ſo-
lus,ſed etiam ſi habeat plures collegas.dic ꝙ ſic.& ita tex.in c.
cām.2.s̃.de off.del.& dicit Panor.ibi, in princ.ꝙ quando ſnĩa
hẽt ferri per collegium Doctorum, & iudicũ, & habes ibi ali-
quem ſuſpectũ,potes illum recuſare,nõ obſtãte ꝙ alij poſſent
ferre ſnĩam.& ſubdit Panor.ꝙ ſi ſcholaris dẽt examinari,& ha
bet aliquem Doctorem ſuſpectũ ex legitima cā, ꝙ poterit illũ
recuſare. & rõ eſt tex. in l.ſicuti. & in l.ſi in tres.ff.de arbitris.
30 ¶Nono quæriť,an† conſilium generale,vel prouinciale poſsit
recuſari. vide de hoc articulo plene dicta in c.poſtremo.s̃.eo.
in 8.q.& notabiliter per Panor.in c.ſignificaſti.s̃.de ele.¶De-
31 cimo quæriť,an totum† vnum collegiũ,vel vniuerſitas,ſeu ci-
uitas poſsit recuſari. dic ꝙ ſic.tex.eſt not.in c.licet ex ſuſpecto.
s̃.de fo. comp. & vide de his dicta in d.c.poſtremo. ¶Vndeci-
32 mo quęriť,an† Princeps,vel Papa poſsit recuſari ſuſpectus.Ho
ſti.& Io.An.in c.querelam.s̃.de elect.voluerunt, ꝙ nõ,cum in
eis nullo mõ præſumať,ꝙ faciãt iniuſtitiam.ār.40.diſt.c.j.& 9.
q.3.cũcta.& c. per principalem. hinc eſt, ꝙ Imperator põt eſſe
iudex in propria cā,nec valet recuſari, vt in c.proxi.ff.de his,q̃
in teſt.del.& hanc ſnĩam tenet Panor. in d.c. querelam.col.3.
33 ¶Duodecimo quæriť,an† Cardinalis,ſeu legatus de latere poſ
ſit ſuſpectus recuſari.vide de hoc ĩ d.c.poſtremo.in 7.q.¶Ter-
34 tiodecimo quæriť,an† iudex procedens ex officio,ſeu per inq-
ſitionẽ, poſsit recuſari ſuſpectus.text. eſt hic ꝙ ſic,qđ procedit
etiam ſi per formam ſtatuti iudex arctať ad inquirẽdum. & ita
35 Bald.hic, col.3. ¶Quartodecimo quæriť,an† merus executor
poſsit recuſari ſuſpectus.dic,aut põt grauare partẽ,& modum
excedere,& põt,& ita ſit tex.in c.ſuper qõnum.in prin.s̃.de of
fi.del.ſecus ſi haberet limitatam executionem, tunc.n.nõ poſ
ſet recuſari ſuſpectus pro eo,quia grauare nõ põt.& ita proce-
dit tex.in c.nouit.s̃.eo.vbi vide dicta de hoc,& per Pano.in d.
c.ſup̃ qõnum. circa prin. ¶Decimoquinto quæriť, an arbiter,
36 vel arbitrator † poſsit recuſari ſuſpectus. But.in d.c. Quinta-
uallis.in 10.dřia,tenet ꝙ ſic in arbitrio,p̃ tex.ad hoc no.in l.nõ
diſtinguemus.§.cũ quidam. ff.de arbi. intellige ex cā ſuperue-
niẽte poſt compromiſſum.arg.in d.c.inſinuante.& idem in cā
habẽte ortum, primo tamẽ nũc nouiter deducta ad notitiā.ita
glo.no.3.q. 6. in §.exceptio.& ita Imo.in d.c.Quintauallis.in
6.dřia,& 7.& idẽ Panor.in 5.dřia. ſed in arbitratore, tenet ibi
But.ꝙ nõ poſsit recuſari,cũ anteq̃ arbitreť,nõ recedať ab eius
perſona.l.fi.C.de ꝯhẽ.emp.l.ſi quis arbitratu.ff. de verb. obli.
adducit no.in l.ſi de meis.§.recepiſſe.ff.de arbi. & in l.ſi ſocie-
tatem.§.arbitrorũ.ff.pro ſoc.Sed Imo. & Panor.in d.c.Quin-
tauallis.tenent idem in arbitratore,vt ſic poſsit recuſari, cum
ſit eadem rõ.non obſt.ꝙ nõ recedať ab eius perſona, vt s̃. quia
id dẽt intelligi,niſi interueniat noua cauſa ſuſpitionis.argu.d.
§.cum quidam.& in d.c.inſinuante. & in d.l.de ætate. §.ex cā.
præterea eodem mõ a perſona arbitri non recediť.l.in cõpro-
miſsis.ff.de arbi.imò vno deficiẽte,expirat cõpromiſſum alio-
rum.s̃.de off.del.c.vno delegatorum.& tñ põt recuſari,vt d.§.
cum quidam.ergo idem in arbitratore. nõ.obſtat,ꝙ iõ arbiter
põt recuſari pro eo,quia eius ſnĩæ ſiue æquæ, ſiue iniquæ ſtať,
vt l.diem proferre.§.ſtari.ff.de arbi. non ſic in arbitratore,cum
non deficiat remedium petẽdi reduc.vt in l.vñ ſi Nerua. ff.pro
ſo. ſed certe in iudice non deficit remedium appellandi, & tñ
põt ex cā recuſari.hinc eſt,ꝙ ex noua cā poſſum recuſare iudi-
cem,quem elegi,& acceptaui,vt in d.c.inſinuãte. per gl. no.in
verbo,recuſet.in c.ſtatutum.§.cum aũt.de reſcri.li.6. ergo idẽ
in arbitratore, licet electo a partibus. ¶Decimoſexto quæriť,
37 an† aſſeſſor poſsit ſeruari ſuſpectus[a]. tex.eſt,ꝙ ſic,in d.c.ſtatu-
a tum.§. aſſeſſorem. iõ in electione aſſeſſoris partes debent dare
ſuſpectos,nec eſt neceſſe,ꝙ denť confidati,vt Auth.de tri.& ſe-
miſ.§.ꝙ ſæpe.ſi tñ per partes darenť ſuſpecti, & confidati, non
arctať iudex ad eligendũ de confidatis. ſatis eſt,ꝙ non eligãtur
38 ſuſpecti.& ita Io.An.in d.§.aſſeſſorem. ¶Sed an iudex † in ele-
ctione aſſeſſoris,vel conſultoris teneať ſequi concordiam par-
tium.gl.in c.ſuper qõnum.§. verum.ꝙ ſic, cũ qua reſidet Inn.
ibi.ſed Inn.ibi ꝯrium tenet,quem ſequiť ibi Panor.& hæc opi.
vř verior,cũ ſatis ſit,ꝙ iudex nõ eligat ſuſpectũ partibus.nõ er-
go teneť ſequi partes in eligẽdo, vt per Io.An. in d.§.aſſeſſorẽ.
ſit rõ,quia verſať intereſſe iudicis.iõ eſt,ꝙ iudex, qui eligit ma
lum aſſeſſorem, vel cõſultorem teneť parti ad intereſſe, ſ̃m In
no.in d.c.ſuper qõnum.& Bal.in l.mancipia.C.de ſer.fug.nec
excuſareť in ſyndicatu, licet elegiſſet de cõſenſu partium,vt p̃
Bar.in l.ſi conuenerit.ff. de re iud. ¶Decimoſeptimo quæriť,
39 an † cõſultor, vel Doctor,qui habet eligi ad conſulendũ in cā,
poſsit recuſari ſuſpectus. dic ꝙ ſic, vt no. in d.§. ꝙ ſæpe. & ita
Bal.in d.c.ſuper qõnum.col.2.& in l.j. in princ. C.de rela. Vbi
40 dicit, ꝙ iudex † non dẽt facere cõmiſsionẽ,ſeu electionem de
cõſultore, niſi primo citatis partibus ad dandum ſuſpectos, &
confidatos,& ꝙ cõſultor poſsit recuſari ſuſpectus,ſicut iudex.
tenuit Ang.cõſulẽdo ſuo cõſ.192.qđ in ci.ſtatuto ciuitatis Fer
rariæ.in prin.p̃ quo ẽt alle.Spe.ti.de requiſi.conſilij.§.j.ver.ſed
41 nũquid hmõi cõſiliarij. ¶Decimooctauo quæriť,an† ſi ad iudi
cem ſpectat eligere tabellionem, qui ſcribat acta cāæ.s̃.de pro
ba.c.qm̃ ꝯ.an tabellio electus a iudice poſsit ſuſpectus recuſa-
ri.dicas ꝙ ſic,pro quo eſt gl.ord. & no.in d.§.qđ ſæpe.in verbo,
42 artifices.& ita Bal.in d.l.j.C.de rela.¶Sed dubitať,an† tabellio
dẽt eligi expenſis cõibus vtriuſq; partis. Bal.ibi, ꝙ ſic. facit qđ
no.C.fini.regun.l.4.§.ſed ſi minor. & in d.c.ſtatutum. §.nota-
43 rium.Secundo dubitať† ſi tabellio recuſať ſuſpectus, an ſit ne-
ceſſe probari cām ſuſpitionis. dic ꝙ nõ. ſatis eſt, ꝙ probeť per
iuřm calumniæ.arg.l.apertiſsimi. C.de iudi.& ita determinat
Bal.in d.c.ſuper qõnum.qđ tene menti.ſubdit tñ ibi Bal.quod
ille,qui recuſat notarium abſq; cā,tenereť ſibi actione iniuria-
rum.ar.l.ſi vero.§.j.qui ſatiſd.cog.¶Decimonono quęriť,cer-
44 tum eſt,ꝙ† iudex,& alij,de quibus s̃. poſſunt recuſari ex cā ini-
micitię,vt per gl.in c.cum ſuper.in prin.s̃.de off.del.& hř in c.
accedens.2.s̃.vt li. non conteſta. Sed quid ſi inimicitia proce-
b deret ex propria culpa partis recuſantis[b]. gl. in c. vt debitus.s̃.
eo.in verbo,ſi minus rõnabiliter.tenet ꝙ tunc nõ poſsit recu-
ſari.& ita reſidet ibi Hoſt.& ita Io.And. adducens l.itaq; fullo.
ff.de fur.vbi dř,ꝙ nemo dẽt ex improbitate ſua actionem con
ſequi,pro quo ẽt facit,quia quo ad effectum,& quo ad damnũ
vel pęnam nunq̃ nocet inimicitia, qñ abſq; culpa proceſsit. &
ita Bar.in l.cũ tabulis.§.j.ff.de his,qui vt indi. ſed certe quo ad
caſum noſtrum, But.in d.c.vt debitus.tenet ꝯrium.arg.l.nec ti
morem.ff.qđ me.ca.vbi excuſať quis rõne metus, licet ſua cul
pa inciderit in metũ.hinc dicebat notab.Inn.in c.cũ I, & A.s̃.
ti.proxi.ꝙ non refert, an inimicitia ex iuſta, vel iniuſta cā pro-
ceſſerit.ſatis eſt,ꝙ prouocatus obeſſe poſsit, vt in d.c.ſuſpitio
nis.& hoc ſequiť Archi. in d.c.ſtatutum. §. cum aũt. cum quo
reſidet Io.An.vbi idem dicunt de loco non tuto.& ẽt ſi ex pro
pria culpa proceſsit.& quod inimicitia excuſet ẽt ſi ex propria
culpa proceſsit,eſt gl.ſing.de iure ciuili in l.athletas.§.dant re-
miſsionem.ff.de excu.tut.ſ̃m Bal.ibi. & ita hanc partem tenet
Imo.in d.c.vt debitus.col.11.& idẽ ibi Pano.col.12.& in c.ex-
hibita.s̃.de iud.dum loquiť de conſpiratore.imò q̃tum ad ini-
micitiam

ADDITIONES.

a ¶An aſſeſſor poſſit recuſari tanquam ſuſpectus. Adde hic Panor.in c.j.de iud. 5.col.poſt D.Ant.ibi;& in c.2.eo.ti.in 5.col.

b ¶Ad cauſandam inimicitiam, non inſpicitur cuius culpa proceſſit. Adde hic omnino Panor.in c.j.de iud.in 2.notab.vbi pulchre. Item adde ꝙ inimicitia probatur probata cauſa inimicandi,licet non probetur odium;Inn.no.in c. cum I,& A.de re iud.Bal.in repeti.l.2.ff.de iureiu.col.14. Tertio adde,ꝙ quã do quis doloſe prouocaret alium ad inimicitiam,vt poſſet ſibi opponere nõ prodeſſet hoc ſibi.Bar.no.in l.j.§.cum quis.ff.de quæſt.

micitiam ſufficit, ꝙ ſit offenſa, licet forte aliter ignoret. ita Bar
to. in l. j. in fi. ff. de his, qui. vt indig. ¶ Vigeſimo quærit̃, an ter-
45 tius † comparẽs ꝓ ſuo intereſſe poſsit recuſare iudicẽ, dato ꝙ
a partes principaliter litigãtes non recuſent. dicas ꝙ ſic [a]. & ita
tex. ſing. in iure, in d. c. cum ſuper abbatia. ſm̃ intellectũ primæ
gl. ibi, nam ex quo tertius admittit̃ in iudicio ꝓ ſuo intereſſe. c.
veniẽs. el 2. ſ. de teſti. l. a diuo Pio. §. ſi ſuper rebus. ff. de re iud.
ergo debent audiri oẽs eius defenſiones. ar. c. cum inter. de ex
cep. & hanc determinationem ſequunt̃ But. Flor. & Do. Pan.
in d. c. cum ſuper. ſubijciens hoc eſſe mẽti tenendũ, quia alibi
in iure non reperit̃ ſm̃ eum. ¶ Vigeſimoprimo quærit̃, quę ſit
46 dr̃ia † in mõ recuſandi iudicem inter ius canonicũ, & ciuile [b].
b dic ꝙ eſt multiplex dr̃ia, quia de iure canonico quilibet iudex
ordinarius ẽt ſi ſit ep̃s, põt in totum recuſari, vt in ca. ſi quis ꝯ
clericũ. ſ. de fo. comp. & hic. Sed de iure ciuili ordinarius non
põt ex toto recuſari, ſed dẽt ſibi dari adiunctus, vt in auth. ſi ve
ro contigerit. C. de iud. & plene per gl. in d. l. apertiſsimi. & ita
reſidet Bar. & Ba. ibi, nec poſſet ꝓcedere in cã ſine illo adiũcto.
¶ Sed tu adde tres caſus, in quibus ẽt de iure ciuili ordinarius
põt ex toto recuſari. ¶ Primo in caſu l. j. C. ſi quacunq; prædi-
tus ptãte. ¶ Secundo rõne præcedentis aduocationis, ſi iudex
erat primo aduocatus in illa cã, põt ex toto recuſari. arg. ff. de
iuriſ. om. iu. l. ſolet prætor. ¶ Tertio vbi iudex eſt ſuſpectus, eo
quia non eſt veriſimile, ꝙ ſit ſibi ꝯrius: tunc. n. iudex, qui iudi-
cauit in cã principali, non põt eſſe iudex in cã appellationis, &
ex toto recuſat̃. l. eos. in prin. & ibi gl. C. eo. tit. & ita Bal. in d. l.
apertiſsimi. & vide de hoc per Bar. in l. j. ff. eum, qui appellauit
in prouincia defen. ¶ Secũda dr̃ia eſt, qa de iure canonico poſt
recuſationem dẽt deueniri ad electionem arbitrorum, qui ha-
bẽt cognoſcere de cã ſuſpitionis, vt hic, & d. c. ſuſpitionis. ſed
de iure ciuili, licet ſi recuſet̃ delegatus eligant̃ arbitri, vt d. l. cũ
ſpeciali. tñ non eſſet neceſſe coram eis probare cãm ſuſpitio-
nis, ſed ſufficit iurare, qđ calumnioſe nõ recuſet, vt d. l. aptiſsi
mi. vbi gl. notab. ad hoc. & ſic arbitri ſtatim cognoſcunt de cã
principali omiſſo articulo ſuſpitionis, vt d. l. cũ ſpeciali. & d. l.
apertiſsimi. vbi gl. concludit, & ſequunt̃ ibi Bar. & Bal. ꝙ de iu
re ciuili nõ ſit neceſſe allegare, & probare cãm ſuſpitionis, niſi
per iur̃m, vt ſ. & ita ẽt gl. in l. quia poterat. ff. ad Treb. & in l. itẽ
ſi ſuſpectus. ff. de procu. & ita Pano. hic in prin. & in d. c. ſi quis
ꝯ. clericum. col. 5. in fi. ¶ Tertia dr̃ia, quia de iure canonico ar-
bitri non cognoſcunt de cã principali ẽt terminato articulo
ſuſpitionis, vt hic, & in d. c. licet ex ſuſcepto. vbi tex. ſed de iure
ciuili ſecus: cognoſcunt. n. arbitri ſtatim de ipſa cã principali,
vt d. l. cum ſpeciali. & ſubdit Bal. hic, ꝙ in terris eccleſiæ ſuæ in
foro eccleſiaſtico dẽt ſeruari in hoc ius canonicũ, ſed in terris
Imperij dẽt in foro ſeculari ſeruari ius ciuile. facit gl. no. ĩ c. 2.
de arbi. ĩ 6. & in cle. diſpẽdioſam. de iud. & ita ſequit̃ ẽt Pan. in
d. c. licet ex ſuſcepto. in fi. ¶ Vltimo quærit̃, quid ſi poſt legiti-
47 mam † recuſationem iudex ꝓcedat in cã, an ꝓceſſus ſit nullus.
prima fuit opi. In. hic, ꝙ nõ, dicẽdo ꝙ nõ meminit ſe legiſſe, ꝙ
proceſſus ſit nullus niſi appellet̃. & ita tranſit hic Io. An. ꝓ hac
opi. facit tex. bonus in d. c. ſuper qõnũ. §. fi. vbi poſt iudicẽ recu
ſatum reuocant̃ attẽtata virtute appellationis, & irritant̃ per
ſñiam. ergo proceſſus nõ erat primo nullus. & hanc partem te
net gl. in verbo, recuſationis. in c. qm̃ ꝯ. ſ. de proba. ¶ Secunda
fuit opi. gl. 2. q. 6. quoties. & 3. q. 5. quia ſuſpecti. & in c. iudex.
in verbo, ꝓponant̃. in fi. de off. del. in 6. ꝙ ſi iudex ꝓcedat poſt
recuſationem, ꝓceſſus ſit ipſo iure nullus. & hanc opi. ſequit̃
Hoſt. hic, & in ſum. ti. de off. del. §. quis ſit effectus. & eã ſequit̃
Bart. in d. l. quia poterat. ff. ad Treb. ꝑ tex. in d. l. j. ſi qua prædi.
po. hoc idem ſequit̃ Lap. in ſua j. alle. & idem tenet Pet. de An
cha. in d. c. iudex. ꝑ illum tex. vbi ex ſola recuſatione inficit̃ iu-
riſdictio iudicis, in tm̃ ꝙ nõ põt committere alteri cãm, niſi de
recuſatoris aſſenſu. minus ergo poterit in cã ipſa ꝓcedere. c.
cũ in cunctis. ſ. de elec. auth. multo magis. C. de ſacroſ. eccl. ꝓ
hac parte facit dictũ Hoſt. & Io. An. in d. c. legitima. eod. ti. in
verbo, aſsignata. vbi dicunt, ꝙ appellatio, relatio, & recuſatio
parificant̃ quo ad ſuſpẽſionem iuriſdictionis. vñ ſicut non te-
net excõicatio poſt appellationem legitimam, vt in c. ꝑ tuas. j.
de ſen. exc. ita nec poſt recuſationem. facit ẽt ꝓ hac opi. bonus
tex. in d. c. legitima. vbi tunc demum ꝑmittet̃ iudici recuſato
procedere in cã principali, qñ iam foret lapſus terminus ad fi-
niẽdam cãm ſuſpitionis. ſi ergo terminus non ſit lapſus, aut qa
nondum ſit aſsignatus, vel aliter, vr̃ ibi ſatis aperte ꝓbari, ꝙ iu
dex recuſatus in cã principali ꝓcedere non poſsit, & ſi ꝓcedat
proceſſus ſit nullus. & hanc opi. tenet Gem. in d. c. iudex. & idẽ
Panor. hic, in fi. nam ſm̃ eum iudex recuſatus non põt ꝓcede-
re in cã principali, niſi primo diſcuſſo, & finito articulo ſuſpi-
tionis, vt hic, & d. c. ſuſpitionis. & d. c. iudex. ſ. eo. c. ſecundo re
quiris. ¶ Itẽ quia talis ꝓceſſus eſt attẽtatus ꝯ iuris ordinem, cũ
primo debeat cognoſci, & ꝓnunciari ſuꝑ recuſatione, vt hic.
ergo ſit nullus. l. ꝓlatam. C. de ſen. & hanc opi. intelligit Pano.
procedere qñ poſt recuſationẽ recuſans nunq̃ comparuit, da-
to ꝙ fuerit citatus, quia citatio non arctauit eum, arg. c. ſi a iudi
ce. eo. ti. in 6. aliàs ſi comparuiſſet, & pateret̃ iudicem in cã ꝓ-
cedere, cẽſeret̃ renunciare exceptioni recuſationis. argu. c. ex
parte. j. eo. ¶ Tertia opi. fuit Lapi in d. c. iudex. qđ ꝓceſſus pen
deat ex futuro euentu, quia ſi ꝓnunciabitur iudicem ſuſpectũ
proceſſus erit nullus: al̃s ſecus, vt dr̃ in attentatis pdẽẽte appel
latione ab interlocutoria. c. non ſolũ. §. illa. eo. ti. in 6. nam nõ
dẽt plus operari recuſatio, q̃ appellatio ab interlocutoria, quo
caſu ſi iudex ꝓcedat pendente appellatione, ꝓceſſus pẽdet ex
futuro euentu, vt in d. §. illa. ergo idem in ꝓceſſu facto pẽdente
recuſatione. ¶ Quarta fuit opi. Bal. hic diſtinguentis inter ius
canonicũ & ciuile, vt ſic de iure canonico ꝓcedat prima opi.
Inn. hic, de qua ſ. Sed de iure ciuili ꝓcedat alia ſecũda opi. ra-
tio dr̃iæ eſt, quia de iure ciuili recuſatio operat̃ abſq; allegatio
ne, & ꝓbatione alicuius cauſæ, vt d. l. apertiſsimi. & d. l. cũ ſpe-
ciali. ergo ſequit̃, quod iuriſdictio recuſata ſtatim ſuſpendit̃ in
totum. Sed de iure canonico requirit̃ recuſatio. Item iuſta cã.
Item ꝙ ꝓbet̃, vt hic. merito antequam ꝓbet̃, non eſt proceſſus
nullus, ſed pendet ex futuro euentu, vt ſ. ſic tantum operat̃ ſo-
la recuſatio de iure ciuili, quantum de iure canonico poſt ꝓba
tionem recuſationis ſecuta ſñia ſuꝑ recuſatione: ideo ſicut de
iure canonico lata ſñia ſuper recuſatione, ꝓceſſus ex poſt eſſet
nullus, vt d. c. iudex. ita de iure ciuili ꝓceſſus delegati, vel ordi-
narij ſit nullus factus poſt ſolam recuſationẽ, & cum hac opi.
tenet Imo. hic, & in d. l. qa poterat. & in d. l. quidã cõſulebãt.
ff. de re iud. ¶ Quinta, & vlt. opi. recitat̃ ꝑ Imo. in d. l. quidam
conſulebant. & hic, quòd ẽt de iure canonico ẽt poſt appella-
tionem non ſit ꝓceſſus ex hoc ſolo, quòd ſit appellatũ, cum ta-
lis ſit appellatio ab interlocutoria, q̃ nõ reddit ꝓceſſum nullũ
niſi facta inhibitoria, vel ꝓbata cã appellationis legitima, vt d.
c. non ſolum. §. illa. vel niſi in caſu c. interpoſita. j. eo. ita ergo
dicẽdum in recuſat. quia licet ſit appellatum a ꝓceſſu iudicis
recuſati, tamẽ ex ſola appellatione non ſit ꝓceſſus nullus, niſi
conſtet cauſam recuſationis fuiſſe iuſtam. & hæc opi. iuuat̃ ꝑ
tex. in c. accedẽs. el 2. ſ. vt li. non cõteſt. ¶ Sed aduerte, quia ſe-
cũda opi. de qua ſ. poſſet ꝓcedere, qñ cã recuſationis fuiſſet no
toria, & iuſta: tunc. n. ꝓceſſus habitus poſt recuſationem foret
nullus. & ita Bal. hic ꝑ ea, quæ dicta ſunt ſ. in 3. & 6. q. vbi vide.
Secũdo aduerte, quia prima opi. Inn. de qua ſ. ſimiliter in du-
bio eſſet vera in duobus caſibus. Primo, qñ recuſatio foret ma
nifeſtè fruſtratoria, tunc. n. dum iudex poſsit eam ſpernere, va
lebit ꝓceſſus agitatus poſt talem recuſationẽ, & appellationẽ
ex ea, vt eſt ſ. dictum in 3. q. & ita in hoc tenet Lap. in ſua j. alle
gat. Secũdo eſſet vera opi. Inn. quòd ꝓceſſus non foret nullus,
qñ iudex recuſatus ꝓcederet de cõſenſu recuſatoris, ẽt tacito,
puta ſi coram iudice recuſato litigaſſet, cẽſet̃. n. renũciaſſe ſuæ
recuſationi, vt d. c. inſinuante. & in c. gratum. ſ. de off. del. ideo
valeret tunc ꝓceſſus poſt recuſationẽ. & ita in hoc caſu tenet
Panor. hic, in fi. vt ſ. tu intellige, niſi litigaſſet ꝓteſtatione præ
miſſa, videlicet quòd non intẽdat conſentire, ꝓut dicit Inn. in
c. Cumana. ſ. de ele. & eſt plenè dictum de his ꝓteſtationibus,
in c. ſolicitudinẽ. ſ. eo. Tertio aduerte, qa ꝓ opi. Inn. hic, ꝙ pro
ceſſus ſit nullus, niſi appelletur, põt adduci tex. ẽt in d. c. iudex.
& in d. c. 2. in quibus iuribus licet detur ordo a iure, vt prius de
beat cognoſci de recuſatione, quam ꝓcedatur in cã principa-
li, nunquam tñ ꝑuerſio ordinis vnius cãe ad aliam reddit pro-
ceſſum nullum, niſi appelletur. ita tex. in hoc no. in l. j. C. de
ap. & ita Bal. in ſimili, in c. fi. ſ. de or. cog. ¶ Ad idẽ ẽt põt indu
ci tex. hic, & in d. c. iudex. vbi poſt recuſationẽ põt iudex dele-
gare cãm de recuſatoris aſſenſu, vñ ꝑ ſolam recuſationẽ non
deſinit eſſe iudex. d. c. iudex. retinet iuriſdõnẽ, licet poſsit op-
poni exceptio. ſi ergo ꝓcedat non obſtãte exceptione, licet gra
uet partẽ, tenet ꝓceſſus ſi non appelletur, quia paria ſunt non
excipere, vel excipere, & non appellare, ſi ꝑ iudicẽ reijciatur ex
ceptio ẽt tacitè per proceſſum tacitè ad vlteriora, infra c. ex
parte. & c. ſignauit. ſ. de reſcrip. ſignificãte. & c. Rodulphus. ita
quòd tex. hic, & in d. c. iudex. non obſtat opi. Inn. imo facit, ꝑ-
ut ſ. nec ẽt ſimiliter obſtat. l. non diſtinguemus. §. cum quidã.
ff. de arbi. vbi ſñia arbitri poſt recuſationẽ valet, ſed obſtat ex-
ceptio, quia ibi ſpãle in arbitro, ex cuius ſñia nõ agitur, ſed ſo
lum ex ſtipulatione penali, vt d. l. diẽ proferre. §. ſtari. ff. de arb.
obſtat ergo exceptio ſtipulationi, cũ nõ ſit equũ ex illa agi poſt
recuſationẽ propoſitam: ſecus in ſñia iudicis recuſati, cum ex
illa

ADDITIONES.

a ¶Dicas ꝙ ſic. Adde ꝙ hoc etiam procedit poſt litem conteſta. quia etiam tunc tertius comparens pro ſuo intereſſe recuſare iudicem poteſt, vt no. Phil. Dec. in d. c. cum ſuper. in prin. j: de off. deleg. Col.

b ¶Differentiæ inter ius canonicum, & ciuile in modo recuſandi iudicem. vide late per Panor. in c. ſi quis contra clericum, hic alleg. & in lectura, & in repetitione tres caſus, in quibus ẽt de iure ciuili põt ordinarius ex toto recuſari.

illa agi poſsit, vñ nõ procedit æquiparatio arbitri ad iudicẽ ip
ſum. hinc eſt, ꝙ põt agi ex ſtipulatione pœnali, licet arbiter in
ſnĩa fuerit corruptus pecunia, ſed obſtat exceptio, l. ita demũ.
ff. de arbit. nõ ſic in ſnĩa iudicis, quia eſt ipſo iure nulla, vt in l.
venales. C. qñ prouo. non ob. l. j. C. ſi qua p̃di. po. quia ibi eſt ca
ſus ſpãlis ꝑꝑ enormitatẽ delicti, prout dicit Inn. in d. c. inſinuã
te. licet Bar. in d. l. j. dicat ſolũ eſſe ibi ſpãle, quia ordinarius ex
toto recuſatus, nõ aũt ſit ſpãle, quia proceſſus ſit nullus. ¶Sed
certè ibi ponit̃ caſus ſpãlis, ergo non extendẽdus. l. j. ff. ad mu-
nic. l. qđ vero ꝯ. ff. de leg. Bal. tñ hic rñdet tripliciter ad illam. l.
primo, quia ibi erat notoriũ facti, & conſtitutionis, ꝑ ea, quæ di
cta ſunt s̃. in 3. q. & idẽ Bal. in c. qm̃ ꝯ. s̃. de proba. col. 6. in fi. di
cens ꝑ d. l. j. ꝙ qñ cã recuſationis eſt nota, vel talis, q̃ aliter non
indiget probatione, tunc ſit verũ, ꝙ proceſſus poſt recuſationẽ
ſit nullus ipſo iure. & ita procedit l. j. dubium tamẽ facit c. 2. s̃.
vt li. nõ cõt. vbi cã recuſationis erat manifeſta, vt ibi, in verbo,
manifeſtis. & tñ non reddit̃ proceſſus nullus, niſi remedio ap-
pellationis. forte põt dici, qđ iõ ibi erat deducta nullitas ꝑ viã
appellationis, & nõ negat tex. ibi, ꝙ abſq; appellatione proceſ
ſus non ſit nullus. vel dicas, ꝙ in d. l. j. in illo caſu lex vltra pro-
cedit annullando, ſecus ergo in alijs caſibus. vel põt dici, ꝙ de-
ciſio illius legis, ꝙ proceſſus ſit nullus poſt recuſationẽ proce-
dat de iure ciuili, de quo iure ſola recuſatio trahit ſecum exe-
cutionem, nec oportet probari de ſuſpitione, vt d. c. cũ ſpãli. &
d. l. apertiſsimi. ſecus de iure canonico, in quo datur regula, ꝙ
oẽ grauamẽ, ꝙ infert̃ ꝑ proceſſum iudicis, dẽt releuari ꝑ appel
lationem, & non ipſo iure. verba ſunt Bal. hic, col. 7. pro quib.
facit c. ex parte M. & c. ſignauit. facit ẽt d. c. ſuper qõnum. §. fi.
& s̃. vt li. non cõt. c. 2. & 4. vbi virtute appellationis irritat̃ pro
ceſſus iudicis recuſati. ergo ante appellationẽ nõ foret nullus.
& ex prædictis vr̃ tenẽda opi. Inn. hic, cũ ſit cõis opi. cum qua
reſidẽt Imo. & But. in d. c. qm̃ ꝯ. s̃. de proba. ſuper gl. in verbo,
recuſationis. & idem tenet hic D. Flo. & hoc idem ſequit̃ Ang.
in d. l. quia poterat. & Bald. hic. & in d. l. j. C. ſi quacunq; prædi.
po. & in d. c. qm̃ ꝯ. in 6. col. in fi. & hanc partem ſequit̃ Spe. in
ti. de recuſ. §. qualiter, ver, quid ſi delegatus. ¶Poſtremo aduer
tendum ad dicta s̃. in 5. opi. nam licet Imo. hic, in fi. & in d. l. q-
dam conſulebãt. velit, ꝙ ſi appellat̃ a grauamine illato in pro-
cedendo poſt recuſationem, cenſeat̃ eſſe appellatum ab inter-
locutoria: & conſequenter proceſſus poſt appellationẽ nõ ſit
nullus, niſi aut facta inhibitoria, aut probata cã appellationis,
& grauaminis, vt in d. c. non ſolũ. §. illa. & ita ſꝫm eum non red
dat̃ proceſſus nullus ex ſola appellatione, niſi probet̃ câm ap-
pellationis fuiſſe legitimam, & veram, prout patet s̃. in 3. opi.
& per Lap. in d. c. iudex. Sed certe hoc nullo mõ procedit, & ꝯ-
rium tenuit Inn. dicens notabiliter, ꝙ qñ recuſatus iudex pro-
poſita iuſta cã recuſationis ille non obſtante appellatione pro-
cedat in cã principali, cenſet̃ iuſtificata appellatio, & caſſabit̃,
quicquid attentatum eſt poſt talẽ recuſationẽ, eo ipſo, ꝙ pro-
batur ex dicta cã fuiſſe appellatum, licet aliter non probet̃ ipſas
cãs recuſationis eſſe veras. & ita Inn. hic per tex. ad hoc notabi
lem in d. c. ſuper qõnum. §. fi. & bene facit tex. in c. accedens. el
2. s̃. vt li. non cõteſ. & idem dicit hic Inn. ſi recuſat̃ delegatus,
vel ordinarius, & nõ velit eligere arbitros, quia ſi procedit in
cã principali, & ꝑꝑ hoc appellet̃, ſatis ex hoc dr̃ iuſtificata ap-
pellatio, ẽt ſi cãæ recuſationis aliter non probent̃. & ita ſequit̃
Imo. hic, col. 9. nã eo ipſo, ꝙ iudex procedit poſt applõnẽ, & re
cuſationẽ grauat partẽ. ita ꝙ ſatis ex hoc dr̃ iuſtificata, & pro-
bata veritas cãæ grauaminis, & appellationis, & ex hoc expreſ-
ſum in d. c. accedens. & in d. c. ſuꝑ qõnũ. §. fi. ¶Quoties. n. gra-
uamẽ infertur in ꝓcedẽdo, ſatis dr̃ iuſtificata applõ, probando
hoc ſolũ, ꝙ ſit ꝓceſſum in cã poſt appellationẽ. facit c. dilecti.
in fi. s̃. de excep. & hoc qñ nulla ꝓbatio hẽt fieri corã tali iudi-
ce, ſicut eſt iſto caſu. & licet But. hic velit fore neceſſariũ ad iu-
ſtificãdũ applõnẽ hoc caſu, qđ fuerit oblata ꝓbatio incõtinẽ-
ti, vt in c. interpoſita. j̃. eo. tamẽ hoc dictũ nõ ꝓcedit, ex quo re
cuſans iudicẽ, nõ tenetur probationẽ facere corã eo: iõ ſuffi-
cit ad iuſtificandũ applõnem probare, qđ iudex recuſatus non
admiſerit recuſationẽ ex iuſta cã, & proceſſerit poſt recuſatio-
nem & appellationẽ: licet recuſans nõ obtulerit aliter coram
eo ſe incontinẽti probare. nõ ob. dictũ c. interpoſita. quia loq-
tur eo caſu, quo corã ipſo iudice hr̃et fieri probatio: & tunc eſt
ꝙ dẽt offerri probatio incõtinenti coram eo: ſecus coram iu-
dice recuſato, vt hic in tex. & patet in d. §. fi. in c. ſuper qõnũ.
vbi nõ fuit oblata probatio aliter. & ita ſequitur hic Imo. col.
9. in fi. quod eſt mẽti tenẽdum in practica. & hoc etiam ſequi-
tur notanter Lap. in ſua allega. colum. 2.

SVMMARIVM.

1 *Quando ſit, quod ex confeſſione reſultet notorium.*
2 *An & quando ex probationibus factis in iudicio reſultet notorium iuris.*
3 *Si iudex procedit ex officio poteſt aſſignare terminum appellanti.*
4 *An regulares poſſint recuſare eorum prælatum, vel ab ipſo appellare.*
5 *Confeſſus, vel conuictus, quando audiatur appellans in ciuilibus, vel criminalibus.*
6 *An & quando in appellatione a diffinitiua requiratur expreſſio cauſæ.*
7 *An & qualiter confeſſus, & conuictus audiatur appellans.*
8 *An fictè confeſſus poſſit appellare, & ibi de ſtatuto, quod habeatur quis pro conuicto, & confeſſo, an poſſit appellare.*
9 *Ficta confeſsio in vno iudicio, an præiudicet, & probet in alio iudicio inter eaſdem partes.*
10 *An confeſsio defuncti probet, & habeat paratam executionem.*
11 *An ficta confeſsio defuncti probet contra hæredem, vel ſibi noceat.*
12 *Quid ſi ſtatutum dicat quod contumax habeatur pro confeſſo, & conuicto.*
13 *An ficta confeſsio alicuius præiudicet tertio eo caſu, quo vera confeſsio præiudicaret.*
14 *An ficta confeſsio filij præiudicet patri.*
15 *An confeſsio, negligentia, contumacia, & renunciatio procuratoris noceat domino.*
16 *Quid ſi iſta ſint facta in vno iudicio, an noceat in alio iudicio.*
17 *An ſit citandus iudex a quo defenſurus eius ſententiam.*
18 *An forma, & ſolennitas c. ſacro. de ſent. excom. habeat locum in prælatis regularibus procedentibus contra eius regulares.*

§. Porro. In notorijs non admittitur appellatio, & in du
bijs debet cauſa probabilis exprimi coram iu-
dice, quæ ſi foret vera, deberet legitima reputari, quam ſi non
proſequitur, vel probat ipſe iudex a quo, in cauſa procedat. &
hæc conſtitutio ad regulares non extenditur. hoc dicit vſq; ad
finẽ. primo ponit quid in notorijs. ſecundo ibi, exceſſus quoq;
ponit quid in dubijs. tertio ibi, certum. proteſtatur. ¶Nota pri
1 mo, ꝙ † ex ſola confeſsione inducitur notorium, tu intellige
de iudiciali confeſsione, vt j̃. de cohab. cler. c. fi. in tantũ quòd
ſi confeſsio fieret coram iudice, non tamen in forma iudicij, &
eo non ſedente pro tribunali non dicetur confeſsio facta in iu
dicio, nec ex ea inducitur notorium. ita gl. no. 2. q. j. §. quando
autem. & vide in l. voluit. ff. de interrog. act. ¶Secundo intelli-
ge, quod ita demum ex confeſsione inducatur notorium, niſi
probabiliter excuſetur, vt j̃. de accuſ. c. cum dilectis. & ff. de cõ
feſſ. l. cum fideicommiſ. ¶Secundo no. ibi, vel alio modo, pu-
2 ta † per teſtes, in quo nihil opponitur, ſecundum Hoſtien. &
Ioan. And. ex quo no. quòd ex probationibus factis in iudicio
a reſultat notorium [a] iuris. & ita etiam text. eſt notandus in c.
cum olim. in fi. de verb. ſignif. tu intellige, & limita quando eſt
in cauſa concluſum, quia cum ante poſsint teſtes, & inſtrumẽ
ta reprobari nunquam ante concluſionem in cauſa dicitur ex
probationibus reſultare notorium iuris. ita glo. ad hoc ſingu.
in verbo, liquere. in c. ſignificauerunt. s̃. de teſtib. & vide per
Innoc. in c. per tuas. j̃. eod. titu. & per eundem s̃. eod. c. ex inſi-
nuatione. & ibi dicta. ¶Tertio no. ibi, aduerſarium. argum. ꝙ
3 iudex † procedens ex officio, non poſſet aſsignare terminum
appellanti cum tex. hic permittat hoc, quando procedit ad in-
ſtantiam partis. Sed contrarium hic tenent omnes Doct. qui
ſiue procedat iudex ex ſuo officio, ſiue ad inſtantiam partis
omni caſu poteſt aſsignare terminum appellanti. facit text. s̃.
eod. c. peruenit. cum tex. in c. cum ſit. s̃. eod. indiſtincte loqua-
tur ſi iudex aſsignaret nimis breuem terminum poſſet a tali
nouo grauamine appellari. ita notant Inn. & Io. An. hic. facit
c. j. s̃. de dila. & cle. j. de dolo, & cont. ¶Quarto no. notabilem
tex. & ita alleg. qđ remedium appellationis non debet eſſe vin
culum iniquitatis, ſed ad ſolum præſidium innocẽtiæ inſtitu-
tum, ſicut aliàs dr̃ de iuro in c. q̃to. s̃. de iureiu. ¶Vlt. no. ꝙ re-
4 gulares † ſunt corrigẽdi per ſuperiores ſꝫm inſtituta regulæ, &
ordinis eorum. & tunc nõ poſſunt recuſare ſuperiorem vt ſu-
ſpectum, vel aliter ab eo appellare. ¶Sed intellige hoc primo,
niſi ſuperior in corrigẽdo modũ excederet, ſꝫm Inn. hic. & pa-
tet in c. repræhẽſibilis. s̃. eo. Secũdo intellige hunc tex. habere
locũ qñdo ſuperior procedit ſꝫm inſtituta rł̃e, & ordinis: aliàs
ſi procederet iudicialiter ꝯ regulares, tũc poſſent eũ ex iuſta cã
recuſare, & appellare, licet nõ vſquequaq; in cauſis rł̃ariũ ſer-
uet̃ ordo iuris, ſicut in ſecularibus, ſꝫm Hoſt. hic. & facit c. qua
liter. in fi. j̃. de accuſ. nõ ob. tex. hic prohibẽs hanc conſtõnem
ad regulares extẽdi, nam dẽt intelligi qñ ꝑ extẽſionem fieret ꝯ
inſtituta regulę, ſeu ꝯ ſpeciales obſeruantias ipſorum regula-
rium, non autem prohibetur hic hunc tex. obſeruari ẽt in re-
gularibus, quãdo ſuperior excederet formam regulę, & inſtitu
ta ordinis, & iudicialiter procederet ſꝫm D. Anto. hic, & alios
Doc. & vide ꝙ dictum fuit in d. c. repręhẽſibilis. & in c. 3. s̃. eo.
5 ¶In glo. in ver. per confeſsionem. ibi, confeſſus † non auditur
appellans. vult gl. ꝙ in criminalibus cõfeſſus ſolum, & non cõ-
uictus poſsit appellare, vt dicit in fi. gl. quæ reſpondet ad hunc

tex. quia

ADDITIO.

a ¶Acta iudicij faciunt notorium, quando eſt concluſum in cauſa non ante. Ad de Fel. in c. 2. de proba. in 2. not.

tex.quia hic agebatur ad correctionē & extra ordinē.Sed tu ꝑ
a declaratione gl.ſi q̄ritur an confeſſus appellare poſsit.[a] dic q̄d
aut ī criminalibus,aut in ciuilibus,quia primo caſu aut eſt cō-
feſſus,& vltra ē̄t conuictus per alias probationes,tunc appella
re non pōt,vt l.2.C.quorum app.& ita gl.in l.creditor §.iuſſus.
ff.eo.tit.& gl.in l.2.tēdet hoc procedere non ſolū in criminali
bus de q̄bus ibi,ſed ē̄t in oībus alijs delictis.& ita Bar.ibi &cōi-
ter alij Doc.ſequuntur hic,& ita Imo.in §.iuſſus.6.col.hoc in-
tellige q̄n fuit ſponte cōfeſſus, ſecus ſi timore tormentorum.
tunc.n.appellare poſset quantūcunq; fuerit confeſſus & cōui-
ctus.Item tunc nō auditur appellans q̄n probationes ſunt cla-
ræ:ſi aūt eſſent dubię, tūc ē̄t audiretur appellās vt per gl.in d.§.
iuſſus.maximè ſi in appellatione allegat probabilē cām ꝑ not.
in l.minoribus C.de his qui.vt indig.& ita Bal.in d.l.2.in prin.
& ſequit̄ ibi Saly.Aliq̄n quis eſt tm̄ conuictus ꝑ teſtes vel alias
ꝓbationes,tūc ſine dubio poterit appellare, vt ī l. nō tm̄.ff.eo.
tit.& patet in d.l.2.& ibi per gl.aliq̄n quis eſt ſolū cōfeſſus cri-
minaliter, tn̄ nō eſt conuictus, an tunc confeſſus poſsit appel-
lare.tex.ī d.l.2.facit,quod ſic, vbi eſt ſpeciale q̄n quis ſimul eſt
conuictus & confeſſus, vbi ergo concurrit alterū tm̄.ſ. ꝙ ſolū
ſit confeſſus poterit appellare,& hanc ꝑtem tenet gl.hic, & in
d.l.2.& in d.§.iuſſus.& Bar.ibi.vbi patet,quod cōfeſſus & con-
dēnatus pōt appellare.pro eo q̄a poterit ſuā confeſsionē excu
ſare vel reuocare rōne erroris;& poſt ſnīam appellatione pen
dente.vnde allegaꝰ ſemꝑ tex.& glo.in d.§.iuſſus. ꝙ omne id q̄d
pōt reuocari ante ſnīam licet, &pōt reuocari ē̄t poſt ſnīam ap
pellatione pendente.pro quo facit l.ſi q̄s iuſiurā.C.de reb.cre.
& ita Bal.ibi.facit l.poſtq̄.§. Imperator.ff.vt lega. no. caue.vbi
quicq̄d fieri pōt in prima cā poterit fieri poſt ſnīam appellatio
ne pendēte.& nota bene hāc regulā, & cū determinatione gl.
ꝙ ſolū cōfeſſus poſsit appellare,tenet ē̄t gl.2.q.7.q̄cūq;.& Bal.
in d.l.2.pro quo bene facit tex.in l.fi.C.de errore aduo.vbi pa-
tet,ꝙ in cā appellationis pōt ꝓbari de errore cōfeſsionis:ergo
ſequit̄,ꝙ cōfeſſus poterit appellare, & hanc partē ſequit̄ Petr.
de Anch.in c.Romana §.ſinautē,eo.ti.in 6.Sed aduerte,ꝙ con
feſſus nō appellet vr̄ tex.apertus ī d.§.ſinautē,vbi notorius cri-
minoſus vel confeſſus,nō audit̄ appellans,& ſic ſufficit alterū
tm̄,quia vr̄ de caſibus ꝓhibitis à iure appellarꝰ,pro quo facit q̄a
cōfeſsio ſpōte in iudicio inducit notoriū,vt in d.c.fi.j. de co-
ha.cle.& mu.Sed à notorijs eſt prohibita appl̄o,vt hic, & in c.
cū ſit,ad ſi.& c.ꝑuenit,& c.conſuluit ſ̄.eo. facit ē̄t quia nō dēt
quis audiri ꝯ id quod quis dilucidè,& ſpontè ꝯfeſſus eſt, ſ̄.de
ꝓba.c.ꝑ tuas.l.generaliter C.de nō nu.pe.& ita ſequitur gl. in
d.§.ſinautē,q̄n in appellatione nō allegat̄ iuſta cā.aliàs ſi dicit
ſe erraſſe, & velit reuocare cōfeſsionē ꝓbādo rē al̄r ſe habere
tenet gl.ibi,ꝙ confeſſus appellet.Quærit Arch.in d.§.ſinautē,
& cōcludit,ꝙ ſi ꝯfeſſus appellet nulla inſerta cā in appellatiōe
valeat appl̄o quo ad formā ſubſtātialē ipſius appellationis ex
quo appellat̄ à diffinitiua, vbi in appellatione nō ē neceſſaria
expreſsio cauſæ.ſ̄.eo.c.vt debitus,& in c.j.§.iſq;,& ita gl.in ver
bo ſtatuit,eo.ti.in 6. vnde poterit ꝓſequi appellationē ex quo
deuoluit̄ cā corā iudice ad quē & corā eo allegare errorē con
feſsionis, & probare, & ita procedere pōt prima opi. de qua s.
iudex tn̄ à quo nō tenetur deferre tali appellationi q̄n in ea nō
exprimitur iuſta cā erroris, & poterit ꝓcedere ad executionē
ſnīę niſi iudex ad quē faciat ſibi inhibitoriā quā facere poterit
cum primo cognoſcatur an appellatio ſit admittenda vel non
vt d.§.ſinautē. ſed q̄n eſt in appellatione expreſſa cā erroris cō-
feſsionis,tunc iudex à quo dēt deferre appellationi poſito q̄d
nulla inhibitīo ſibi fiat ſ̄m gl.& Arch.in d.§.ſinautē,dicentem
talē eſſe intellectū illius tex.& hanc opi.ſequit̄ Bal.in additio-
ne Spe.tit.de appel.in verbo,appellationis à diffinitiua, & ita
ē̄t ſequitur Imo.in d.§ iuſſus,col.13.& idē in effectu hic col.6.
& idē hic Pan.col.antepen.& ita vr̄ tenendū,licèt But. hic di-
ſtinguendo concludit,ꝙ de iure ciuili confeſſus auditur appel
lans,vt ſ̄.ſecus de iure canonico,vt in tex.hic,& d.§.ſinautē,&
ideo dicit, quod iudex à quo non tenet̄ deferre niſi excuſetur
talis confeſsio.Sed iudex ad quē pōt recipere appellationē, &
examinare an ſit vera vel nō,vt hic per eum,& idem Bal.in effe
ctu in d.l.2.dicens, ꝙ ſi iudex à quo putat taliter appellationi
deferendum,poterit ſtatim ſuā ſnīam executioni mādare.Sed
6 tu tene,vt ſ̄.¶†Ex p̄dictis not. ꝙ licet in appellatione à diffini-
tiua nō requirat̄ cā,tamen illud verū niſi appelletur in caſibus
b à iure prohibitis,[b] tunc.n. in appellatione dēt exprimi iuſta cā
non vt ipſa ſit de forma appellationis ſed quoad hoc, vt iudex
à quo deferat appellationi ſ̄m gl.in d.§. ſinautē,cum aliter nō
teneat̄ admittere appellationē q̄n prima facie eſt ꝯ ius, niſi in
ea rōnabilis cā exprimatur,& no.Inn.in c. paſtoralis.§. prete-
rea ſ̄.de offi.deleg.& Spe.ti.de executione ſnīæ §.nunc dicen-
dū,ver. ſed nūquid iudex. ſed allegata rōnabili cā quę habeat
obfuſcare notorium,vel confeſsionē,poterit tūc appellari, &
dēt admitti appellatio,& ita gl.in d.§.ſinautem,& Imo.in d.§.
iuſſus.cum ē̄t in notorijs poſsit prætendi defenſio legitima, vt
dixit no.Inn.in c.j.de off.deleg.in 6.& ibi gl.& ita Bal.adducit
dictum Inn.ad hoc in d.l.2.in prin.& vide de his dicta in c.3.&
c.cōſuluit.ſ̄.eo.& limita oīa p̄dicta quia tunc confeſſus,& cō-
uictus in criminalibus non auditur appellans quando vtrunq;
concurrit ante ſnīam,aliàs ſi ante ſnīam quis erat ſolū conui-
ctus,& poſt ſnīam confiteatur,tūc poterit appellare, vt voluit
gl.no.in l.non tm̄.ff.eo.tit.vbi eſt de hoc caſus ſ̄m vnum intel
lectum.& hoc intellige in cā criminali,ſicut loquitur text.hic
in qua non pōt quis ſibi præiudicare in facultate appellandi,
vt ibi dicitur ſ̄m Imo.in d.§.iuſſus.col.13.& facit glo.& q̄d ibi
no.in l.pactū inter hæredem.ff.de pact. & ita vr̄ tenendū, licet
Bal.in d.l.2. in fi.velit, ꝙ tūc confeſſus crimen poſt ſnīam,nō
cenſeat̄ renunciare appellationi quando confitetur non in fi-
gura iudicij,& ita intelligit d.l.non tm̄. Sed certe in crimina-
libus nullo modo pōt renūciari appellationi, vt ibi & in l. ad-
dictos,C.eo.tit.& in l.ſi.non defendantur.ff.de pe.Sed in ciui-
libus cauſis abſq; dubio cōfeſſus poſt ſnīam id in quo eſt con-
demnatus cenſeretur approbare ſnīam, & renunciare appella
tioni,arg.l. ad probationē C. de re iud. ſ̄m Imo.in d.§. iuſſus.
¶ Quando aūt in criminalibus quis foret ſolū cōuictus,& cō
demnatus poſſet appellare,vt in d.l.nō tm̄,& in d.l.2.C. quo-
rum appellationes.& limita niſi conuictio ſeu probatio,in tm̄
ſit manifeſta, ꝙ tranſeat in notoriū,tunc.n.nō obſtante appel
latione poſſet fieri executio,& ita gl.no.in d.l.addictos, & ibi
Bal.dicens,ꝙ manifeſte cōuictus nō appellat,quia in notorijs
nō admittitur appellatio,vt hic, in tex.& ī d.c.cū ſit,& ita etiā
eſt de mente Bal.in d.l.2.& ſequitur Cuma.in l.cōſtitutiones.
ff.eo. tit.ſed tn̄ hoc vr̄ intelligendū niſi in appellatione dedu-
catur iuſta,& rōnabilis cā quę habeat obfuſcare notorium, vt
ſupra: tunc.n deberet admitti appellatio ex quo etiā in noto-
rijs pōt p̄tendi legitima defenſio,vt ſ̄.& adde prædictis gl.ord.
& no.in auth.de mand.prin.§.fi.ꝙ in criminalibus ſola cōfeſ-
c ſio ſponte facta eſt ſufficiens ad ſnīam capitalem[c] abſque alia
probatione,nec tunc tenetur iudex alias probationes inq̄rere,
ſecus q̄n confeſsio fuiſſet facta metu tormentorū, tunc.n.con
feſſus nō pōt condēnari niſi in ſua confeſsione perſeueret, vt
in l.2.C.de cuſto.reorū, & ibi plene de hoc articulo per Doct.
& plenius quā alibi per Ang.in l.j.C.de cōfeſsis. Secūdo caſu
an in cauſis ciuilibus confeſſus appellet.dic quod aliq̄n eſt cō
feſſus,& ē̄t conuictus,& tunc non pōt appellare, & ita in gl. in
d.l.2.C.quorum appella.& ſequitur Bal.ibi, & ita trāſeunt hic
Imo.& Pan.Sal.tamen in d.l.2.in hoc tenet ꝯ̄riū.non ob.il-
le tex.quia ibi eſt ſpeciale in criminalibus,ſecus ergo in ciuili
bus,& ideo ſ̄m eum conuictus, & cōfeſſus pōt appellare, cum
ſit poſsibile in cā appellationis reprobare dicta teſtium, & in-
ſtrā, & conſequenter reuocare confeſsionē probando errorē,
& hanc partē ſequitur imo.in §.iuſſus.col.11.& Cu.in d.l.con
ſtitutiones,pro qua facit rō c.cū Io.ſ̄.de fide inſtr.& l.per hāc
C.de temp.ap quia in cā appellationis,quod nō eſt probatū ꝓ-
babo,& q̄d nō eſt deductū deducā. nec prædictis obſtat.l.abſti
nendū,C.quorū ap.vbi vr̄ probari, ꝙ ē̄t in ciuilibus cauſis con
feſſus,& conuictus nō appellat,quia certe ille tex.loquitur in
cauſa fiſcali vel priuati patrimonij principis, ſecus ergo ī alijs
cauſis ciuilibus,& pro hac parte tenet ē̄t Bald.in l.fi.circa fi.C.
de act.emp.adducens gl.ſing.in l.emptorem, in princ.ff.de act.
emp.probantē iuncto tex.quod in ciuilibus cauſis admittatur
appellatio in notorijs. & licet finaliter appellans habeat ſuc-
cumbere,tn̄ iudex a quo intantū non poterit exequi ſnīam ſ̄m
7 Bal.in d.l.fin.¶†Sed aduerte, quia licet gl.in d.l.emptorē.rela
ta ad tex.probet quod confeſſus,& cōuictus per modū notorij
audiatur appellans,tn̄ debet intelligi quando in appellatione
exprimitur iuſta cā habens obfuſcare notoriū vel cōfeſsionē.
alias licet poſsit appellari in notorijs iudex à quo pōt intm̄ fa
cere executionē anteq̄ ſuperior de appellatione cognoſcat,&
ſibi inhibeat,vt eſt tex.in d.§.ſinautē,& ibi gl.& dic,vt ſ̄.eſt di
ctum, & ſ̄m p̄dicta debent intelligi no.per Spe. tit. de cōfeſ. §.
8 poſtremò,ver.nūq̄d ꝯfeſ.& in ti.de ap.§.in q̄bus. ver.2.¶†Sed
q̄ritur primo an prædicta habeant locū in fictè confeſſo: pone
eſt ſtatutum,quod contumax habeatur pro confeſſo, vel pone
in c.fi.ſ̄.de iur. calū. vbi nō volens iurare de calūnia habeatur
pro confeſſo,uel pone in caſu c.2.de confeſsis, lib.6.vbi con-
tumax in non reſpondendo pōnibus habetur pro confeſſo, &
ſimiliter

ADDITIONES.

a ¶ An confeſſus de crimine poſsit appellare.vide Card.conſi.110.rede mpto-
ris,&c.in cauſa appellationis.

b ¶ In appellatione a diffinitiua non requiritur cauſa niſi appelletur in caſibus
à iure prohibitis.Adde hic not.in c.ad noſtram.ſuprà eo.

c ¶ In criminalibus ſola confeſsio ſpontè facta eſt ſufficiens ad ſententiam capi
talem. Adde limitationem,niſi emanaſſet calore iracundiæ.gl.ſing.in c.ex li-
teris.de diuortijs.iuncto tex.ubi Panor.in c.olim.de reſcriptis.5.col.

ſimiliter cõtumax in non rñdendo interrogatorijs.l.de ætate.
§.qui tacuit.ff.de inter.act.an a ſñia lata virtute confeſsionis a
iure inducta poſsit appellare.vr̃ φ non, quia talis eſt pœna in-
ducta a iure,& eſt magna conuictio inducta ꝯ eum,ſed a pœna
legis non appellaẽ.s̃.eo.c.quia nos.ff.de verb.ſig.l.ſi qua pœna.
Secunda rõ,quia φ contumax habeaẽ pro cõfeſſo, eſt cõfeſsio
ficta a iure inducta.vñ licet aliàs ꝯ præſumptionem iuris,& de
iure admittaẽ probatio in ꝯrium per confeſsionẽ partis,ſm gl.
no.& Doc.in auth.ſed iam neceſſe, & in corpore vñ ſumiẽ.C.
de don.ante nup.& no.in c.is,qui.j.de ſpon. tñ ꝯ fictionem iu
ris non admittitẽ probatio in ꝯrium, & per confeſsionem par-
tis.ita gl.no.& Doc.ibi in l.ſiue poſsidetis.C.de proba.quia pa
tet in toto ti.ff.& C.de cap.& facit gl.in l.j.§. accedat.C. de rei
vxo. ergo nõ vr̃, φ poſsit appellari a ſñia lata ꝯ fictum confeſ-
ſum,& ita tenet Cy.in l.2.C.quorum appe. ſed in ꝯrium facit,
nam nõ dẽt plus operari fictio in caſu ficto,q̃ veritas in caſu ve
ro,vt in l.filio,quem pr̃,cũ ibi no,ff.de lib. & poſt. nec dẽt plus
operari tacitum,q̃ expreſſum, vt in l.qui ad certum.ff.loca.ſed
condemnatus virtute veræ confeſsionis põt appellare, vt d.§.
iuſſus.per gl.& Bar.& l.fi.C.de erro. aduo. fortius ergo in ficta
confeſsione,pro quo bene facit,qđ no.Io.An.in addit.Spe.ti.
de poſit.§.nono. ſuper verũ.ver.vbi notab.concludit,φ ꝯ fictã
cõfeſsionẽ inductam à iure, vel ſtatuto,poſsit appellari,& dẽt
admitti illa probatio, quæ admittereẽ ꝯ cõfeſsionem veram,p
no.in l.qm̃.ff.de infam.dẽt ergo ꝯfeſſus ficte hr̃e illas defenſio
nes,quas hr̃et vere cõfeſſus.& ita in hoc tenuit But.in c.fi.s̃.đ
cõfeſ.ſit ergo cõcluſio, qđ a ſñia lata vigore fictæ confeſsionis
poſsit appellari.& ita gl.in d.§.iuſſus.& in d.l.2.§.qđ ſi actor.C.
de iura.calum.& in l.j.C.quo.ap.cũ qua gl.tranſit Bar.ibi,imò
plus voluit Bal.in l.ita demum. C.de procu. in fi. qđ nõ ſolum
qñ ex forma ſtatuti quis hr̃ pro cõfeſſo, poterit appellare, verũ
etiam ſi habeaẽ pro cõuicto, & cõfeſſo ſimul, nõ intelligiẽ pro
hibitus appellare,ex quo ficte,& non vere hr̃ pro cõfeſſo, & ꝯ-
uicto.qđ no.Sed aduerte,quia prædicta vñr intelligenda,qñ di
ctis caſibus in appellatione allegaẽ rõnabilis cã, per quam ex-
cuſet ſuam contumaciã.& ita intelligit Bal.in d.l.j.& Cuma.i
d.§.iuſſus.& Imo.ibi cõcludẽs,vt s̃. φ oĩs defenſio dẽat admit
ti ꝯ fictam confeſsionem, pro quo bene facit tex. cũ gl. in ver.
rõnabili cã,in d.§.φ ſi actor.& hãc partem ſequiẽ ibi Sal.cõclu
dens, φ ficte cõfeſſus ita demum poſsit appellare a ſñia, qñ al-
legat iuſtam cãm ſuam cõfeſsionem,ſeu cõtumaciam excuſã
tem.aliter dicit Imo.in d.§.iuſſus. col.4. φ iudex a quo, nõ te-
neẽ appłoni deferre, ſi tamẽ coram iudice ad quem,allegaret,
& offerret iuſtam cãm probare, quæ habeat excuſare cõtuma
ciam,debebit iudex ad quem,appellationem recipere,per no.
in l.ſi cuius.& in l.ſciẽdũ.ff.de app.reci. & per gl.in cle.ſi ante.
de dolo,& cõt.imò ẽt videreẽ, φ ſi in appellatione coram iudi
ce a quo, allegeẽ iuſta cã tali appellationi ſit deferẽdum, cũ ad
iudicem a quo,nõ pertineat aliter cognoſcere de iuſtitia,& ve
ritate appellationis. ſed hoc pertinet ad iudicem ad quẽ. s̃.de
reſcri.c.dilectus.2.& ff.de admi.tu.l. chyrographis.§.j.& Bar.
ibi.& ita Imo.in d.§.iuſſus.quę oĩa ſunt mẽti tenẽda ad intelle
ctũ d.§.φ ſi actor.& c.fi.de iura.cal.& c.2.de ꝯfeſſ.li.6.an & qñ
cõtumax,qui hr̃ pro cõfeſſo,& cõuicto a iure, vel ſtatuto poſ-
ſit appellare. ¶Et ſcias,φ iudex a quo, in dubio nunq̃ dẽt reij-
cere,nec ſpernere appellationem,niſi cã cognita, & a tali gra-
uamine,quãdo iudex reijcit,ſeu nõ admittit appellationẽ,põt
licite appellare ſm Bar.in l.j.C.quo.app.in fi.& idem Ang.ibi,
in fi.dicẽs,φ a tali grauamine eſt permiſſa appellatio ẽt de iure
9 ciuili,φ no.¶Secũdo quæriẽ, an † cõfeſsio ficta inducta a iure
in vno iudicio probet in alio iudicio inter eaſdem partes.vide
reẽ φ ſic,quia cõfeſsio in vno iudicio ꝓbat in alio. l.iubemus.
C.de lib.cã.in tñ φ alias probationes factæ in iudicio ſumma
rio, nõ probẽt in alio iudicio plenario ẽt inter eaſdem partes,
vt in c.veniẽs.el 2.s̃.de teſta.per Doc. in c.cãm.el j. eo.ti.tamẽ
cõfeſsio nõ refert,in quo iudicio fiat,& fcã in vno iudicio etiã
ſummario, plene probat in alio iudicio ẽt plenario, vt voluit
Inn.notãter in c.per inquiſitionem.s̃.de ele.& in c.2.& ibi Io.
An.s̃.de or.cog.ſed tamẽ intellige prædicta in vera cõfeſsiõe:
ſecus aũt eſt in ficta,qa ficta ꝯfeſsio in vno iudicio nunq̃ nocet
in alio iudicio ẽt inter eaſdẽ partes.ita tex.ſing.i l.2. in prin.ff.
de iure fiſ.quã ad hoc no.Bar.in l.eius,qui delatorẽ.in fi.eo.ti.
& ad hoc allegat Bal.illum tex.in d.c.2.& Panor.in c.per inqſi
10 tionem.de elec.col.6.¶Tertio quæriẽ, an † vera cõfeſsio defun
cti præiudicet, & probet ꝯ eius hæredem. & dicẽdum eſt,φ ſic,
vt in auth.qđ obtinet.C.de proba. & ita Io.An.in addi.Spe.ti.
a de app.§.in quibus.ver.ſed nũquid.vbi ꝯcludit,φ cõfeſsio de-
functi fcã coram epo, vel eius vicario hẽt paratam executio-
nem ꝯ eius hęredem.iõ ſi defunctus fuit cõfeſſus coram epo ſe
exercuiſſe vſuram,vel rapinam,& promiſit reſtituere his,a qui
bus extorta erãt, talis cõfeſsio habebit paratam executionẽ ꝯ
hæredem abſq; libello,& li.cõteſt. in tñ φ hæres appellare nõ
poteri,niſi doceret de errore cõfeſsionis, vt dictum eſt s̃.ẽt ſi
ad hæredem nihil ex tali delicto peruenit.nõ ob.l.j. C.ne ex de
lic.defun.& qđ hr̃ in c.fi.j.de ſepul. & in c.in lr̃is.j.de rapto. nã
illa iura procedũt,quãdo hæres cõueniẽ ex delicto defuncti,ſe
cus ſi ex cõfeſsione defuncti:tũc.n.teneẽ hæres ẽt ſi ex tali deli
cto nihil ad eum peruenit, ſm Io.And. in d.ver. ſed nũquid. &
Imo.hic,col.6. qđ eſt notãdũ ad declarationẽ dictorum iuriũ.
& amplius tene mẽti ex prædictis, φ ꝯfeſsio facta coram iudi
ce recipiẽte pro his,quorum intereſt,hẽt paratam executionẽ
etiam ꝯ hæredem ꝯfitẽtem ẽt ſi nõ fiat in forma iudicij.facit l.
eum,pro quo. ff. de in ius voc. & ibi notabiliter per Bal. qđ eſt
notãdum ad gl.in l.ſed ſi poſſeſſori.§.ſed cum de hæreditate.ff.
de iureiur.& vide ẽt de his in c.2.de vſur.in 6. Et aduerte,quia
prędicta oĩa procederẽt in vera cõfeſsione.¶Quid aũt in ficta
11 cõfeſsione† defuncti, an noceat,& probet ꝯ hæredem, puta in
caſu c.fi.s̃.de iura.cal.& in caſu c.2.de ꝯfeſſ.li.6. dixit notabili
ter Bar.in l.2.§.qđ ſi actor.de iura.cal.qđ nocet hæredi, & iõ li
cet quis habeat pro ꝯfeſſo ex forma ſtatuti ipſo iure, vel ex iu-
ris diſpoſitione,nunq̃ ex tali ficta ꝯfeſsione defuncti poſſet fer
ri ſñia ꝯ hæredem, niſi primo præceſſerit declaratoria ꝯ defun
ctum,per tex.ad hoc ſing. in d.l.eius, qui delatorem.& ſequitur
Bar.ibi,& But.in d.c.fi.& ita trãſit Pan.& Imo.in d.c.per inqſi
tionem.licet idem Pan.in hoc tenuerit ꝯriũ in d.c.fi. ¶Quar-
12 to quæriẽ in multis † caſibus vera ꝯfeſsio principalis præiudi
cat alteri, ſm no.in l.ſi perluſorio.§.j. & ibi Bar. ff.eo.ti. & per
Bal.in l.tam mãdatori. C.de nõ nu.pec.an ẽt idem ſit,& proce
dat in ficta ꝯfeſsione.dicas φ nõ, quia licet vera ꝯfeſsio alicu-
ius poſsit præiudicare tertio,tamẽ ficta cõfeſsio nõ pręiudicat
13 tertio.& ita Bar.in d.l.eius,qui.in prin.dicẽs, φ † ſtãte ſtatuto,
φ pr̃ teneaẽ ſoluere legitimã pro filio delinquẽte:licet ex for-
ma alterius ſtatuti ꝯtumax habeaẽ pro ꝯfeſſo,& filius fuerit ꝯ-
tumax: tamẽ talis ficta ꝯfeſsio nõ præiudicat patri, de quo ple
ne per Bar.in l.cum filius.ff.de verb.ob.cum ẽt ficta ꝯfeſsio de
functi nõ præiudicet hæredi, vt s̃. & facit qđ hr̃ in l.j. ff.de in li.
iurã.& qđ hr̃ in l.qui repudiãtis, ff.de inoff.teſt.quia ſñia, vel fi
cta ꝯfeſsio ob ꝯtumaciam nunq̃ præiudicat tertio, ibi tex.not.
14 ¶Vlti.quæriẽ,an †vera ꝯfeſsio procuratoris præiudicet domi
b no[b],ita vt appellare nõ poſsit.vr̃ φ ſic,quia ꝯfeſsio procurato
ris pręiudicat domino.s̃.ti.prox.c.ſuborta.per gl.in c.j.in fi.s̃.
vt li.nõ ꝯteſt.imò negligẽtia,vel ꝯtumacia procuratoris in nõ
appellãdo pręiudicat domino. 2.q. 6. ſunt quorum.& in l.j.ff.
quãdo app.ſit.ſicut ergo vera ꝯfeſsio domini noceret ſibi. ita
videreẽ, φ ꝯfeſsio ſui procuratoris. ſed dic ꝯrium, quia licet
alias propria ꝯfeſsio domini poſsit repellere eum ab appellan
do,vt s̃.dictum eſt:nunq̃ tamẽ ꝯfeſsio procuratoris ẽt vera ꝓ-
iudicat domino, φ appellare nõ poſsit.ita ſingul.But. hic, per
no.in d.c.per inquiſitionem.qđ dictum ſequiẽ ẽt Imo.hic,co-
lu.5.in fi.pro quo dicto bene facit, quia licet aliàs vera ꝯfeſsio
ipſius domini in vno iudicio noceat ſibi in alio, vt s̃. dictum
eſt in 2.q.tamẽ ſecus in ꝯfeſsione procuratoris,quia fcã in vno
iudicio, nunq̃ pręiudicet domino in alio iudicio. & hoc fuit
ſing.dictum Compoſt.& Io.And.in d.c. per inquiſitionem.&
ſequiẽ ibi Pan.co.6.in fi.rõ eſſe põt, quia nõ vr̃ procurator ꝯ-
rio habuiſſe mãdatum ad pręiudicãdum domino in alia cã di-
uerſa,ſed ſolum in illa lite, in qua eſt tũc procurator. s̃. de off.
del.cum olim.& ita Panor.in c.per inquiſitionem. & tene mẽ
ti prędicta ſingularia in materia ꝯfeſsionis.¶In gl.in verbo,co
15 ram ſuperiore.in fi.tene mẽti ex glo.φ vbi iudex †proceſsit ex
officio,tũc ſi ſit ab eo appellatum,vel cã ipſa deuoluta ad ſupe
c riorem,dẽt iudex citari,vt ſic poſsit proceſſum ſuum defende-
re[c].& pro hac gl.eſt tex.in c.venerabilibus.circa princ. de ſent.
exc. in 6. imò ſm Doc. hic dẽt citari ipſe iudex vbicunq; ageret
de pœna,vel de pręiudicio ipſius.2.q.6.ſi quis ab epo. pone qđ
electus,vel pręſentatus appellauit ab epo, quia eũ nõ inſtituit,
vel ꝯfirmauit,tũc in cã appellationis,vel querelę.j.de iurepat.
c.nullus.ſi ꝯmittaẽ cã alicui iudici delegato,vt ſic inquiſita ve-
ritate,ſi ita ẽ, illũ ꝯfirmet,vel inſtituat,debebit tũc in tali iudi-
cio citari eps,quia cum agiẽ de pręiudicio,& pœna ipſius iudi
cis, ſeu epi, ſiue proceſſerit ad inſtãtiam partis, ſiue ex officio
erit ſemper neceſſario citãdus in tñ,qđ proceſſus foret nullus,
quando iudex,qui debebat citari,nõ fuit citatus. ita notanter
But.hic referẽs Fed.de Se.ita ꝯſuluiſſe per no. per Inn.in c.pe.
s̃.ti.prox.& idẽ tenuit Imo.hic, col.6.in fi.Panor.col.pe. in fi.
quia

ADDITIONES.

a ¶An confeſsio defuncti etiam contra hæredem habeat executionem paratam. not.Ang.§.fuerat.col.2.de act & l.poſtulante.ff.ad Treb.

b ¶An vera confeſsio procuratoris noceat domino.vide pulchre Fel.in c. j. vt li. non conteſt.in vlt.fol.

c ¶Quando iudex proceſsit ex officio, debet citari ad defendendum proceſſum ſuum.Adde hic bonum tex.in c.2.de reſcr. vbi iudex poteſt comparere ad defendendum proceſſum ſuum, etiam ſi proceſsit ad inſtantiam partis. & ibi Dom.Ant.not.

quia in præiudicio abſentis non valeret proceſſus.ſ.de cā poſſ. c.j.de nrai.& obc.c.inter quatuor.3.q.9.caueāt.& c.oīa.C.qūo & qñ iud.l.ea quæ.facit ēt tex.hic in prin.vbi ſi iudex proceſsit ex officio,& recuſet̃ ſuſpectus, hēt ipſe eligere arbitros vna cū parte recuſante, ergo dēt ipſe citari ad proceſſum, vbi cā eum tangit.ſi vero iudex proceſsit ad inſtantiam partium,non eſt in cā appellationis neceſſario citandus ipſe iudex, vt hic in gl. & per Inn.in c.de cætero.ſ.de tranſac. & in c.in noſtra. ſ.de procu.& bene facit tex.ad hoc in d.c.venerabilibus.poſt prin.Si tamē iudex dicto caſu vellet aſsiſtere in iudicio,vt cām inſtruat, vel vt ſuam defendat ſnīam,non pōt repelli quaſi ſit legitimus contradictor pro intereſſe ſuo.& ita Doct.hic, & d.c.venerabilibus.& in c.de cætero.facit quod habetur in l.a ſentētia.ff.eo.ti.& vide etiam de hoc articulo per Doc.in c.dilectus. el j.ſ.de

18 reſcrip.¶In gl.pen.ibi.c.ſacro. No.gl.ꝙ† diſpoſitio d.c.ſacro. non eſt neceſſario ſeruanda per regulares prælatos procedentes ad ſententias cenſuræ contra eorum religioſos,quod maxime procederet, quando regula, vel conſtitutio ordinis daret modum,vel formam excōmunicando: tunc enim ſatis eſt obſeruare illum ordinem,vt hic per Panor.in fi.& vide de his dicta in c.qua fronte. & c.reprehenſibilis. ſupra eod.

SVMMARIVM.

1 *An per obiectum exceptionis peremptoriæ inducatur litis conteſtatio. vide ibi ad limitationem c.fi.de litis conteſt. in 6.*
2 *Aduocatus poteſt litem conteſtari, niſi reuocetur per partem, vel procuratorem.*
3 *In reuocatione confeſsionis aduocati non requiritur probare errorem, ſecus in reuocatione confeſſionis partis, vel procuratoris.*
4 *Aduocatus non habet poteſtatem confitendi, nec eſt dominus litis.*
5 *Licet iudex grauare non intendat, tamen ſi grauet, poteſt appellari.*
6 *An & quando confeſſio aduocati præiudicet domino.*
7 *Vſque ad quantum tempus poſſit reuocari confeſſio aduocati, & ibi notabilem limitationem ad l.fi.C. de erro.aduoc.*
8 *Declarat ibi, an confeſſio poſſit reuocari incontinenti, & ibi etiam de intellectu c.quod ſemel placuit.de regu. iur. in 6.*
9 *Ponit ibi rationem diuerſitatis quare iudex delegatus non poſſit poſt litis conteſtationem ſubdelegare, & quare procurator poſt litis conteſta. poſſit alium procuratorem ſubſtituere.*
10 *An delegatus ab inferiore a Principe cum poteſtate ſubdelegandi poßit ſubdelegare.*
11 *An ſubdelegatus a delegato a Principe poſſit alium tertium ſubdelegare, & ibi quid in collega ſubdelegato.*
12 *An delegatus a Principe poſſit ſubdelegare cum poteſtate ſubdelegandi.*
13 *An ſubdelegatus delegati Principis ſaltem poſſit vnum articulum cauſæ ſubdelegare, & etiam quærit, an hoc idem poßit facere delegatus ab ordinario.*
14 *An delegatus ab ordinario, vel ſubdelegatus a delegato Principis poſſit alteri ſubdelegare vnum articulum cauſæ abſque iuriſdictione.*
15 *An delegatus a Principe, vel ab ordinario poſſit ſoli tabellioni committere receptionem teſtium.*
16 *An tabellio, vel alius, cui commiſſa eſt receptio teſtium poßit ſubdelegare alteri, & ibi quid in delegato ab alio delegato Papæ, non de latere.*
17 *An delegatus ab inferiore a Principe ad vniuerſitatem cauſarum poſſit ſubdelegare vnam, vel plures cauſas.*
18 *An valeat conſuetudo quòd quilibet delegatus, vel ſubdelegatus poſſit ſubdelegare.*
19 *An excommunicatio tranſeat in tertiam perſonam.*
20 *Iura dicentia delegatum ab inferiore a Principe non poſſe ſubdelegare limitat ibi.*
21 *An delegatus ad vniuerſitatem cauſarum poßit petere ſportulas.*
22 *Quo ad appellationem non eſt differentia in delegato ſimplici, vel ad vniuerſitatem cauſarum, quia appellatur ad immediatum ſuperiorem, non ad delegantem.*
23 *Quando dantur plures a Principe ſimpliciter, an habeant iuriſdictionem in ſolidum, & quid in pluribus delegatis ad vniuerſitatem cauſarum: & quid quando epiſcopus conſtituit duos officiales in certa parte diœceſis, qui habent delegatam ad vniuerſitatem cauſarum.*
24 *Delegatus ab ordinario non exequitur ſuam ſententiam, delegatus vero ad vniuerſitatem cauſarum ſic.*
25 *Delegatus ad vnam cauſam lata ſententia etiam nulliter eſt functus officio ſuo, ſecus in delegato ad vniuerſitatem cauſarum.*
26 *Iuriſdictio delegati ad vniuerſitatem cauſarum eſt prorogabilis de perſona ad perſonam.*
27 *An iuriſdictio delegata ad vniuerſitatem cauſarum expiret re integra per obitum delegantis.*
28 *Qualiter & quando cognoſcatur, an iuriſdictio ſit ordinaria, vel delegata ad vniuerſitatem cauſarum.*
29 *Delegatus ad vniuerſitatem cauſarum non poteſt ſubdelegare ad vniuerſitatem ſibi commiſſam, & ſic in totum.*
30 *Ordinarius licite poteſt facere vicarium generalem, non ta men poteſt delegare omnes cauſas in totum.*

CAP. LXII.

CVm cauſam. Si iudex confeſsionem aduocati eadem die reuocatā habere velit pro litis conte. vel ſi delegans proceſſum factum a ſubdelegato delegati ſui ratificet,licite ex hoc appellatur. h.d. ¶Primo ponitur narratio appellationis. ſecundo ibi,mandamus.iudicij datio. tene mēti primo ex tex. limitationem,ad c.fi.de litis conteſt.in 6.vbi per obiectum ex-

1 ceptionis †peremptoriæ non inducitur lit.conteſt. tñ illud verum,niſi vltra proceſſerit, puta ſi offerret ſe probaturū, vel teſtes producendo:tunc.n.induceret̃ litis conteſt. ita ſit tex.hic, qui ſm Bal.alibi non reperit̃.gl.tñ in d.c.fi.aliter intelligit hūc tex.ſ.qñ cum exceptione peremptoria fuit negata petitio actoris:tunc.n.rñdendo ad libellum, vel negando inducit̃ litis conteſt.& ita Doc.hic.primus tñ intellectus eſt magis notab. ¶Se

2 cundo ꝙ ſicut per rñſionem principalis ad libellum inducitur litis conte.ita & per rñſionem aduocati ſi non ſit reuocata. ita tex.hic. ¶Tertio no. ꝙ ſicut principalis pōt reuocare confeſſionē ſui aduocati,ita ēt pōt reuocari per procuratorem in cā.

3 ¶Quarto no.ꝙ†confeſsio aduocati præiudicat parti, niſi illā reuocat. probat tñ hic tex. not. ꝙ in reuocatione confeſsionis non eſt neceſſe probare,vel allegare errorem aliquem.licet ſecus ſit in reuocatione propriæ confeſsionis, vel procuratoris. tūc.n.dēt allegari,& probari error.ſ.de confeſsis.c.fi. C.de iu.

4 & fac.ignol.error.& rō dīæ eſt, q a†aduocatus non hēt a iure ptātem confitendi,& procedendi in cā,ſed ſolum patrocinādi, ſm Ho.hic,cuius dictum ſatis probat̃ per hunc tex. iō eſt,ꝙ aduocatus nunq̃ ſit litis dñs,vt in l.j.§.j.ff.de poſtu. ſm Bal.hic,& propter hoc eſt,ꝙ ſufficit nuda reuocatio eius, qđ geſsit aduocatus,vt hic in tex.Sed vſq; ad q̃tum tps poſsit reuocari, dicet̃ in gl.¶Quinto no.ꝙ ſicut confeſsio p̄iudicat circa merita cāę. tñ pōt reuocari,vt d.c. fi. ſ.de confeſsis. ita ēt pōt reuocari,qñ confeſsio præiudicaret circa proceſſum cāæ,& excluderet dilatorias,vel declinatorias,vt hic in tex. & rō dubitādi huius tex. fuit,quia qui opponit perēptorias exceptiones,vr̃ renunciaſſe ex ordine dilatorijs,& declinatorijs.ff. de iud.l. ſed ſi ſuſcepit. iō male petebat̃ hic dilatio ad dilatorias proponendas.Sed ad hoc rñdet̃,ꝙ aduocatus hic errauit in facto, quia ignorabat illis competere.imò ēt ex certa ſciētia non poſſet aduocatus renunciare exceptionibus, quia officium aduocati eſt facere id, qđ cā deſiderat, & non excedere terminos.l.quiſquis. C.de poſtu.ſm Bal.hic.¶Vlt.no.ibi, credentē. ꝙ à grauamine illato ꝑ

5 iudicem†pōt appellari,licet iudex grauare non intēderet:& ſic a grauamine illato re ipſa,licet ex mente iudicis non proceſsit iuſta cā appellandi.ita tex.no.hic,de quo artic. vide in c.ex par

6 te.ſ.eo.¶In gl.in verbo,adire.in prin.pro†declaratione huius tex.& gl.an & qñ confeſsio aduocati p̄iudicet dño.dic ꝙ regł'r non p̄iudicat. rō quia nullum hēt mādatum ad cām agitandā. iō confeſsio aduocati fcā ignorante dño, vel eius procuratore nullo tpe præiudicaret,niſi dñs poſtea ſciens illā non reuocet, vt hic,& l.fi.C. de erro.adu. Sed quādo confeſsio,vel reſpōſio fit præſente domino, & intelligente, tunc bene præiudicat,& habetur perinde,ac ſi ipſe dominus confeſſus eſſet. ita tex.in l. j.C.de erro.aduo.& ideo eſt,quod per reſponſionem aduocati inducitur li.conteſt.& ita ſæpe allegatur tex.& gl.hic. nunquā tamen aduocatus per litis conteſt. fieret litis dominus. ita tex. no.& Bal.in d.l.j.in fi.& ſ.eſt dictum. & licet confeſsio aduocati domino ſciente,& non contradicente ſibi præiudicet, tamen id verum,niſi dominus,vel eius procurator poſtea talem confeſsionem reuocet.ita tex.hic,& in d.l.fi.Quando vero cōfeſsio,vel reſponſio aduocati fieret præſente domino, vel eius procuratore,& contradicente,abſq; dubio non præiudicaret, vt per Cyn.in d.l.fi.& hic per Imo.col.3.in prin.¶Sed dubita-

7 tur vſque ad quantum† tempus poſsit reuocari cōfeſsio aduocati.dic aut ratione erroris probando rem aliter ſe habere:tūc poterit ſemper reuocari vſque ad concluſionem cauſæ, vt d.l. error.& in c.fi.ſ. de confeſſ. vel etiam poſt ſentētiam in cauſa appellationis,vt d.l.fi.& in l.creditor. §.rurſus.ff.de app. & ita Imo.& alij Doct. hic dicentes ita debere intelligi gl.30. q.9.c. Lotharius.& in §.his itaque. quæ voluit confeſsionem aduocati poſſe omni tempore reuocari: nā debet intelligi probato de errore,quia ſi dominus, vel procurator vellet reuocare nullo errore probato, tunc ſm aliquos debet reuocari eadem die a die ſcientiæ.& ita procedat tex.hic,& gl.in c.olim.j.de cenſi. Sed certe poterit reuocari vſq; ad triduum, vt eſt tex. in d.l. fi. aliàs ſi dominus ſciuit ꝯfeſsionē,vel reſpōſionē aduocati, & j. triduū nō reuocat,ſibi p̄iudicat.ita ꝙ poſtea reuocare nō pōt, niſi rōne erroris,vt ſ.& ita ſequunt̃ hic But. Imo. & Panor.dicentes prædicta vera,quādo cōfeſsio aduocati cōcernit merita cāæ principalis:ſed vbi præiudicaret ad proceſſum, puta renūciant dilatorijs exceptionibus, vel lis eſt cōt.licet poſsit reuocari eadem die,vel j.triduum,vt d.l.fi. tamē intellige,dūmō

primo dominus,vel procurator non facit aliquem actum, per
quem intelligat̃ confeſsionem,vel reſponſionem aduocati ap
probaſſe,ideo ſi ſciens cõfeſsionem aduocati producit teſtes,
vel inſtrumenta,vel petit dilationem ad probandum in cauſa,
cenſetur ipſo facto confeſsionẽ aduocati approbaſſe, nec poſ-
ſet poſtea reuocari ẽt in continenti,vel ẽt ĩ.triduum,vt in l.ſed
& ſi ſuſceperit.in prin.ff.de iudi.cum plus ſit facto,q̃ verbis cõ
ſentire.s̃.eo.c.dilecti.& ita voluit gl.hic, per quam hr̃ notabi-
lis limitatio ad l.fi.C.de err.aduo.quæ dẽt ita intelligi,& limi-
tari,ſm Doc.hic.¶Sed tu aduerte,quia nulla dẽt fieri dr̃ia,an
confeſsio aduocati concernat proceſſum,vel merita cãæ,quia
in omni caſu, ſi dñs ſciens cõfeſsionem aduocati facit ex poſt
aliquem actum,per quem iudicat̃ approbatio confeſsionis ad
uocati,ſibi præiudicaret incontinenti adeo,ꝙ nec incontinẽti
nec ĩ.triduũ reuocare poſſet,vt d.l.ſed & ſi ſuſceperit. & ita in-
telligit Panor.hic,quia noſtra facimus ſtatim,quod conſenſũ
præſtamus.c.ſi Apoſtolicæ. de præb.li.6. ſed rõne erroris bene
poſſet qñcunq; reuocari confeſsio,vt s̃. ¶Et ex prædictis habe
a tis notabilem declarationem[a] ad gl.c.fi.de iureiur.in 6.quæ vo
8 luit,ꝙ†confeſsio poſſit reuocari incontinenti abſq; aliqua cã.
nam intellige niſi ante reuocationẽ per aliud verbum,vel aliũ
actum ſit approbata,vt s̃.& in reg. quod ſemel placuit. in 6.vt
in gl.in verbo,delegat.in prin.concludit gl. ꝙ delegatus ab in-
9 feriore † a Principe ad vnam cãm non põt ſubdelegare ẽt poſt
lit.conteſ.Nec obſt.quod dr̃ de procuratore,quia certe procu
rator per li.conteſt.fit litis dñs.l.poſt litem.ff.de procu.c.2.eo.
ti.in 6. ideo tunc põt ſubſtituere alium procuratorem, ſed nõ
ſic in iudice delegato,quia per lit. conteſt.non ampliatur eius
iuriſdõ.ff.de iudi.l.iudicium ſoluit. & ita in hoc omnes Doct.
concordant,& eſt de hoc tex.hic, vbi erat li.conte.& tñ ſubde
legatio non valuit.& de hoc ẽt per Pano. in c.cum Bertoldus.
s̃.ti.prox.col.6. ſuper quo articulo latius ſic conclude, ꝙ dele-
gatus a Principe põt totam cauſam ſubdelegare in totum, &
ad tẽpus,& ad vnum articulum ipſius cauſæ,vt in c.ſuper quę-
ſtionum.c.paſtoralis.s̃.de off.del.c.ſi delegatus.eo.ti. in 6.ſed
delegatus ab inferiore a Principe regulariter non poteſt ſub-
delegare.ita tex.hic,& in l.a iudice. C.de iudic. etiam ſi vellet
ſubdelegare poſt litem conteſ.vt s̃.ratio eſt, quia delegatus nõ
habet iuriſdictionem propriam,ſed alieno beneficio,vt in l.3.
ff.de off.eius.& in l.more.ff.de iuriſd.om.iudi. ideo alij com-
mittere non põt, quia nemo dat, ꝙ proprium nõ habet.2. q.7.
Daybertum.& ĩ.de iurepat.ꝙ autem. & ita Bal.in d.l.a iudice.
ſed delegatus a Principe habet a iure ex ſpeciali priuilegio, vt
poſsit ſubdelegare,vt d.c.paſtoralis.in princ.l.j. C.qui pro ſua
iuriſdictione. ¶His pręmiſsis quęritur primo, quid ſi ordina-
10 rius † delegauit cauſam cum poteſtate, quod delegatus poſsit
alteri ſubdelegare,an tunc delegatus inferioris a Principe poſ
ſit ſubdelegare. gl.ord.ſing.voluit qđ ſic,in c.is cui.in fi.de off.
del.in 6. & licet Arch.in c quãuis.eo.ti.li.6.& Cy.in l.a iudice.
teneant ibi hoc contrarium.tamen Io.And.in d.c.is cui.ſequi
tur hic glo. dicens, ꝙ pro ea facit communis conſuetudo, per
quam ordinarij cõmuniter ſcribunt cum illa clauſula, per ſe,
vel alium. & hanc opin.approbant Domini de Rota deci.368.
quę incip.Item ſi epiſcopus.& ita communiter ſequuntur Do
cto.in d.c.is cui.& Panorm.hic, & in d.c.cum Bertholdus. co-
lum.10.& in d.c.ſuper quęſtionum. circa princ. facit gl.in d.l.
more maiorum.cum l.ſeq. & ita ſequitur Bar.ibi, & Bal. in d.
l.a iudice.& in l.non diſtinguemus.§.quæſitum.ff.de arbi. per
illum tex.& bene facit,quod no.Spe.§.2.ver.ſed nunquid dele
gatus.& ver.pręcedenti. & ratio pręd ictorum eſt, quia non vi-
detur tunc ipſe delegatus ſubdelegare,ſed ipſe ordinarius,qui
ſibi expreſſe commiſit.arg.l. vnum ex familia. §.ſi de falcidia.
ff.de leg.2.facit c.j.in ſi.de procu. in 6.ff. quod cuiuſq; vniuer.
nom.l.ita.§.ſi decurione.C.de vet.iu.enu.l.j.§.omnia. & d.c.ſi
Apoſtolicę.& ita ſequitur Ang.in d.l.more. limitans niſi ordi
narius daret poteſtatem delegato, ꝙ nomine ipſius delegati
ſubdelegaret, tunc procederet opinio Cy.& Archi. ex quo fo-
ret impoſsibile in perſonam delegati, non a Principe, vel a ꝓ-
conſule fundare potentiam ſubdelegandi, cum ſolum habeat
vſum iuriſdictionis.arg.l.cum eſſent.in fi.de ſeru.vrba. ¶Secũ
11 do quęritur,licet delegatus a Principe †poſsit ſubdelegare,an
eodem modo hoc poterit ſubdelegatus ab eo ſubdelegare.dic
ꝙ non,quia non tranſit hęc poteſtas ad tertiam perſonam. ita
dicit gl.no.hic,ideo ſubdelegatus a delegato Principis non po
teſt ſubdelegare, vt ſic euitet̃ infinitas, vt hic in gl. pro qua eſt
tex.no,in d.c.ſuper quęſtionum.§.ſi vero. vbi etiam ſi delega-
tus Papę committit in totum alteri vices ſuas,non tamen po-
teſt talis ſubdelegatus plus ſubdelegare. & iſto caſu ſubroga-
tus non ſapit priuilegium eius, in cuius locum ſubrogatur, vt
ibi in tex. qui amplius ſingulariter probat prędicta procedere
ẽt in eo,qui pro parte fuit delegatus Papę,& pro parte ſubdele
gatus, puta collega committit vices ſuas in totum alteri colle-
gę:nam talis non poterit alteri ſubdelegare, vt ibi eſt tex.ſing.
& vide ibi Panor.¶Tertio quęrit̃,an delegatus a Principe poſ
12 ſit ſubdelegando†dare poteſtatem ſubdelegandi alteri. gl.ſin.
in verbo,transfert.in d.c.ſuper quęſtionum.tenet ꝙ non.ratio
eſt,quia delegatus Principis habet ipſe ſolus hoc a lege,vt d.c.
paſtoralis.vnde in alium transferre non poteſt,vt in regu.priui
legium perſonale.& ita Panor.ſuper dicta gl.& facit, quod no.
Spe.in d.ver.ſed nunquid.& idem tenet Arch.in d.c.quamuis.
per tex.noſtrum hic,& Io.An.in d.c.is cui.adducens ad hoc ra
tiones plures, de quibus ibi per eum. & hanc partem tenet Ro
ta in d.deciſ.368.ſ.ꝙ delegatus Principis non poſsit ſubdelega
re cum poteſtate alteri ſubdelegandi, ne ſic procedatur in infi
nitum.pro quo bene facit tex.hic.Sed aduerte, quia Panor.in
d.c,cum Bertholdus.col.9.intelligit dictam gl.in verbo,tranſ-
fert. & alia s̃. dicta, quando delegatus Principis committeret
totaliter vices ſuas alteri: tunc.n. per talem commiſsionem
deſinit eſſe iudex.ideo talis ſubdelegatio poſtea facta non poſ-
ſit ſibi attribui cum deſierit eſſe iudex, & ſic extremum ad qđ,
vt per gl.in c.quam ſit.de elect.lib.6.l.bonorum.ff. rem ra.ha.
nec priuilegium ſuum cum ſit perſonale poteſt alteri commu
nicare,vt in d.regula,priuilegium.ſed quando delegatus Prin
cipis non ſubdelegat in totum, ſed reſeruat ſibi aliquid de iu-
riſdictione,tunc dicit Panor.ꝙ poterit alteri ſubdelegare cum
poteſtate alteri ſubdelegandi.argu.d.l.vnum ex familia.§.ſi de
Falcidia, cum alijs iuribus s̃. adductis in prima quęſt. & hanc
rationem facit Io.And. in d.c.is cui. dum reſpondendo ad iura
inducta per Archid. in d.c.is cui.dicit, ꝙ dicta iura procedunt
de poteſtate iuris communis,non autem de poteſtate data per
hominem. ¶Dubium tamen facit tex.hic, & quod notat Spe.
ti.de iudice delegato.§.j.ver.quid ſi in delegatione. & in verſ.
quid ſi delegatus.& etiam quia obſtat ratio infinitatis euitan-
dę,vt in c.cum in multis.de reſcrip. lib. 6. ¶Quarto quęritur,
13 ſubdelegatus † delegati Principis licet non poſsit totam cau-
ſam ſubdelegare, vt s̃. an ſaltem poſsit vnum articulum cauſę
ſubdelegare cum iuriſdictione. & idem quęritur de delegato
ab ordinario, an poſsit ſubdelegare vnum articulum. Bar.te-
net ꝙ ſic,in d.l.more. quia ſicut delegatus ad vniuerſitatẽ cau
ſarum poteſt vnam cauſam ſubdelegare,prout in gl.j.ita pote-
rit omnis delegatus ab ordinario, vel ſubdelegatus a delegato
Principis vnum articulum cauſę ſubdelegare.arg.l.j.ff.quis,&
a quo.& dicit Bar.ꝙ de hoc eſt tex.in cle.j.de off.del. & facit ꝓ
hac parte tex.in d.c.cum Bertholdus.Sed aduerte,quia inquã-
tum videtur tex.hic de articulo iuriſdictionali, quòd ſubdele-
gare non poſsit ab alio, quàm a delegato Principis.facit c.j.de
conſang.& affin.& ita tenuit Cy. & Bal. in d.l.a iudice. & Spe.
in d.ver.ſed nunquid ſubdelegatus. & Ang.in d.l. more. & ita
communiter Doct.contra Bar. non obſtat primo d.cle.j. quia
loquitur in delegato Principis. Secundo nõ obſtat arg.de dele
gato ad vniuerſitatem cauſarum, quia certe ille eſt quaſi ordi-
narius,prout dicit gl.hic,& in c.2. de conſue.lib.6. & in l.cum
pręter.ff.de iud. & in l.Põponius. aliter incipit, ſi vni. ff.de re
iud.ideo poteſt vnam cauſam ſubdelegare. ¶Tertio non ob-
ſtat dictum c.ſuper quęſtionum.circa prin.in verbo,quicunq;
iudex.quia certe tex.ibi,in ver.quod ſi.dum poſtea loquitur in
articulo iuriſdictionali ſolum facit mẽtionem de delegato Pa
pę,nec repetit illud verbum, quicunque iudex. ¶Quarto non
obſtat l.j. ff. quis, & a quo. quia debet intelligi de delegato ad
vniuerſitatem cauſarum, vt intelligit gl. in d. c. dilecti. & Bal.
in d.l.a iudice.& Pano.in d.c.ſuper qõnum. ſuper gl.in verbo,
quicunq;.& pro hac parte ſit tex. hic, vbi loquitur de articulo
receptionis teſtium.& facit d.l.a iudice.vbi dr̃,ꝙ delegatus ab
ordinario nõ hẽt ptatẽ dãdi iudicẽ, ſed cõmittẽdo articulũ cũ
iuriſdõne daret iudicẽ,vt ꝓbat̃ ĩ d.cle.j.ergo hoc facere nõ p̃t,
q̃a qua rõne poſsit ſubdelegare vnũ articulũ, ita & aliũ ꝯñr &
totã cãm.ar.l.q̃ de tota.ff.de rei vẽd.& in d.c.paſtoralis.§.j. Cõ
clude ergo,ꝙ ſubdelegatus à delegato Prĩcipis, ſicut ñ p̃t cãm
ipſam ſubdelegare,vt d.§.ſi vero.ita nec vnũ articulũ cãę cũ iu
riſdõne.& idẽ dicas in delegato ab ordinario.& hanc partẽ te-
nuit gl.j.d.cle.j.de off.del. in fi. iõ nõ poterit ꝯmittere exami-
nationẽ teſtiũ cũ iur̃o,q̃a talis eſt articulus cũ iuriſdõne,cũ de
beat pars citari ad actũ iur̃i.c.2.s̃.de teſt.c.2.de iu.in 6. ꝑ gl.l.ſi
qñ.C.de teſt. & ſimiliter non poſſet cõmitti examinatio teſtiũ
cũ receptione capitulorũ,ſeu poſitionũ,& interrogationũ nõ
approbatis, & admiſsis primo p̃dictis ꝑ ipm̃ delegatũ,& hanc
concluſionẽ tenẽt D.de Ro.deci.164.quę incip.Itẽ ꝙ delega-
tus ordinarij.& Pano.in d.c.cũ Bertholdus.col.8.¶Et pro hac
concluſione bene facit tex.hic,probans ẽt, ꝙ dicto caſu ordi-
narius, vel delegatus Principis non poſſet ratificare receptio-
nem teſtium,vel alium proceſſum factum a ſubdelegato,quia
eſt nul-

ADDITIO.

a ¶Notabilis declaratio ad gl. in c.fi. de iureiur.in 6.

a eſt nullus.[a] & ſic eſt hic tex.no.pro gl.in l.licet.ff.de iudi. & in
l.inſtare.C.de iure fiſ.lib.10.& in c.prudentiam.in prin.& ibi
Inno.ꝰ.de off.dele.ꝙ delegatus a principe vel ordinarius non
b pōt ratificare ꝓceſſum a ſubdelegato, [b] quādo fuerat a princi-
pio nullus ex defectu iuriſdictionis,qa in iuriſdictione nō ha-
bet locū ratihabitio.tex.eſt hic melior q̃ ſit in iure quē ad hoc
ſemper nota.ſolus.n.princeps poſſet ratificare ſnīam nullā ex
14 defectu iuriſdōnis,vt eſt gl.no.9.q.2.c.j.ſeu 2.¶†Quinto quę-
ritur,an delegatus ab ordinario, vel ſubdelegatus a delegato
principis poſſit ſubdelegare vnū articulum cauſæ abſq; iuriſ-
dictione? dic,ꝙ ſic. & ita poteſt procedere tex.in d. c. cū Bert.
& ita Inno.& do.Ant.ibi.vnde qñ primo fuiſſet delatum iurm
teſtibus & admiſſa capitula,& interrogatoria, tūc cōmiſſarius
cui cōmitteretur examinatio teſtium,habet nudam facti com
miſſionē abſq; iuriſdictione,vt per gl.in d.cle.j.de off.dele. ꝓ
quo bene facit gl.in verbo,cauſam audiat.in auth. vt defuncti
ſeu eorū funera.ad idem ēt bene facit tex.in d.c. ſuper qōnū.
in verbo,iudex quicūq;.licet gl.reſtringat ibi tex.illum ad or-
dinariū:tamē Hoſt.& oēs alij ibi intelligūt indiſtinctè ex quo
dicit,quicūq;.ideo cōprehendit ēt delegatū ab ordinario. pro
bat ergo tex.ille,ꝙ quicūque iudex ēt delegatus ab ordinario
poſſit ſubdelegare vnū articulum cauſæ nō iuriſdictionalē,&
ita ſequūtur Doc.ibi,& in d.c.cum Bertoldus. & ita tenet Ro
ta in d.deciſ.368.& in dicta deciſ.164.vbi ex predictis dicit eſ-
ſe notandum & colligi poſſe, an & quādo articulus receptio-
nis teſtiū dicatur eſſe cum iuriſdictione, vel ſine,intelligendo
prout ꝰ.proxi.& in præcedenti qōne, & no. ēt in c. præſentiū.
15 §.j.de teſti.lib.6. ¶†Sexto quæritur, an delegatus a principe,
vel ordinarius poſſit ſoli tabellioni cōmittere receptionē te-
ſtiū.Inn.in d.c.cū Bertoldus.tenet ꝙ ſic quantū ad ſcribendū,
ſed nō,quo ad examinandū.ar.c.j.ꝭ.de cōſan. & affi. ſed certe
hoc dictū ēt in ordinario non ꝓcedit, quia in cauſis ciuilibus
pōt cōmitti examinatio teſtiū.l.iudices.& auth.apud eloquē-
tiſsimū.C.de fi.inſtr. & ꝙ poſſit cōmitti ēt vni ſoli tabellioni
eſt gl.in c.2.de iudi.in 6.de quo ēt per Inno.& Doc.in c.qm̄ ꝯ,
in priu.ꝰ.de ꝓba.& ita vr̄ in delegato Papæ,ꝙ poſſit cōmitte-
re tabellioni.non obſtat c.ſtatutū.§.in nullo quoque.de reſcr.
lib.6.quia debet intelligi, vt ibi per gl.& hāc ꝯcluſionē ſequū-
16 tur Doc.in d.c.cū Bert.& Pau.ibi col.11.¶†Septimo quærit̄,
quid de tabellione, vel alio cui eſt cōmiſſa receptio teſtiū, an
ipſe poſſit alteri hoc cōmittere & ſubdelegare? Inn. in d.c. cū
Bertholdus.dicit ꝙ nō,qñ eſſet cōmiſſa examinatio cū videa-
tur electa induſtria perſonæ.ꝰ.de off.dele.c.fi.ſecus ſi ſolū, vt
atteſtationes ſcriberet,tunc enim videretur potius electa ope
ra q̃ induſtria, ideo poterit alteri cōmittere. Sed Hoſt. cū quo
reſident hic Io. An.& do.An.tenet,ꝙ hoc caſu non poſſit ſub
ſtituere abſque cōſenſu cōmittētis.ar.l.inter artifices. de ſol.
ff.& ita ſequitur Panor. in d.c.fi.ar.tex.ibi, in §. cæterū. vbi ſi
alicui cōmittit̄ nudū miniſterium induſtriale,nō pōt cōmiſſa-
rius alium ſubſtituere,& cū tabellio ſit electus ad ſcribendum
ꝑpter fidē & legalitatē ſui, nō poterat ipſe alteri cōmittere,&
ita ēt ſequitur Imo.in d.c.cū Bertholdus.quod no.& idem vo
luit Bal.in c.qm̄ cōtra.ꝰ.de proba.col.14.dicens,ꝙ nullus no-
tarius pōt ſcribere dicta niſi cōſtet de cōmiſſione iudicis,vt ꝑ
gl.in l.hac cōſultiſſima.§.pen. de teſta. in l. iubemus. C.de li.
cau.imo vnus notarius non poteſt ſe intromittere de officio
alterius per l.quicunque.& ibi gl.C.de exac.& execu. li. 12. &
hoc niſi neceſſitas vrgeat ꝑpter abſentiam notarij. nam tunc
de mandato iudicis pōt alius tabellio ſupplere vices abſentis
arg.l.j.ff.de offi.conſul.& de hac abſentia debet fieri mentio
in cōmiſſione iudicis.ar.eorum quæ notantur in l.actor.ff.rē
ra.hab.ſecundū Bald.in d.c.qm̄ cōtra. & adde quia voluit In-
no.ibi,ꝙ ſcriba poſſit per aliū ſcribere,dūmodo ſe ſubſcribat
vel ſigillet.& ita tranſit Bal.ibi,col.2.in prin. de quo articulo,
an notarius poſſit ſcribere per aliū,& ſe ſubſcribere, vide ple
ne per Ioan.An.in addi.Spe.tit.de inſtru. edit.§. inſtrumentū,
ver.Item opponitur.per Bald.in rub. de fide inſtru. plene per
Doct.in c.inter dilectos.ꝰ.de fide inſtru.& ex prædictis omni-
bus Domini de Rota deciſ.258.quæ incipit,itē ſi auditor da-
tus,determinant,ꝙ ſi auditor datus in curia Romana per Pa-
pam cōmittit examinationē teſtium ad partes duobus ſimpli
citer abſque clauſula,ꝙ ſi nō omnes &c.ſi poſtea vnus ex illis
cōmittat ſuo collegę ēt alteri vices ſuas ēt de conſenſu partiū
nō valeret cōmiſſio, nec receptio teſtiū.ratio eſt, quia aut au-
ditor prædictus cōmiſit receptionem teſtium,vt delegatus Pa
pæ,aut vt ordinarius,iuxta notata per gl.ī cle. auditor.de reſcr.
Si vt delegatus a Papa tunc ſubdelegatus delegati a principe
nō potuit ſubdelegare articulū cāæ cū iuriſdictione, vt hic in
tex.& in d.l.a iudice.& in d.c.cū Bertholdus,per Inn. & ꝑ Spe.
tit.de ele.§.j.ver.ſed nūquid delegatus.& ꝰ.q.quarta. Secūdo
caſu ſi delegauit vt ordinarius, delegatus ab eo vt ordinarius
non potuit ſubdelegare,vt hic in tex.& in l.a iudice. itaq; nul
lo iure valuit dicta receptio teſtium, nec conſenſus partiū po
tuit hanc iuriſdictionem dare, licet aliàs cōſenſus partiū poſ-
ſit operari,ꝙ extra locū cōmiſſionis cognoſcatur,vt in d.c.ſta
tutum.§.in nullo quoq;.nō obſtat dictum Inn. in c. cum cau-
ſam.ꝰ.de teſtib.dicentis,ꝙ partes poſſunt eorum cōſenſu ta-
cite & expreſſe validare atteſtationes teſtiū minus legitimè re
ceptas,nam hoc procedit in receptione teſtiū a iudice cōpetē
ti,licet alias nulliter.ſed in caſu ſupradicto eſt defectus iuriſdi
ctionis,ideo cōſenſus partiū non pōt eas validare. & ita tenet
Rota in d.deciſ.488.imo ēt ſi concurreret expreſſā ratificatio
delegati,vel ordinarij,nō poſſet validari ipſa receptio teſtiū.
ita tex.no. hic,& tene menti dictā determinationē domino
rum de Rota,& ēt alia præcedentia pro cōmiſſionibus teſtiū,
quæ fiunt quotidie.habes.n.in ſingulis caſibus, an & qñ poſſit
cōmiſſarius vel tabellio alteri cōmittere vices ſuas,an & quā-
do atteſtationes nulliter receptę poſſint expreſſo cōſenſu par
tium validari,quod eſt notandū ad l.Theopom. & Bart.ibi,ff.
de dote p̄leg.& ad l.2.C.cōia vtriuſq; iudicij. ¶Octauo quæ-
ritur licet in tex. hic dicatur,ꝙ ſolum delegatus a principe po
teſt alteri ſubdelegare,tñ dicas,ꝙ delegatus proconſulis eodē
mō hoc pōt.ita tex.in l.prætor.§.j.cū l.ſeq. ff. de iudi. notatur
in l.legatus,ff.de off.ꝓcō.& rō eſt, qa in ꝓuincia ſibi cōmiſſa
redactus eſt adinſtar principis, & habet ſupremā iuriſdictionē
poſt principē,vt l.nequicq̄.ff.de off. procon. & quia hæc om-
nia cōueniūt legatis de latere, qui æquiparantur proconſuli-
bus.ita tex.in c.2.de off.legati.in 6.& qa legatus de latere ha-
bet maiorē iuriſdictionē oīum poſt principem,vt in c.ſi abba
tē.de ele.lib.6.ex hac æquiparatione videtur dicendum, ꝙ ſi-
cut delegatus proconſulis poteſt ſubdelegare,vt d.l. cum præ
tor.ita & delegatus legati de latere hoc pōt,& ita voluit ſingu
lariter Bal.in d.l.a iudice.C.de iudi.quę ꝯcluſio eſt veriſsima
in delegato legati de latere,& ſic Cardinalis. & ita ſequit̄ An-
gel.in d.l.cū prætor.§.j.quia legati de latere æquiparantur pro
cōſulibus, vt ꝰ.& alibi glo.in l.j.ff.de off. præfe.præto.æquipa
rat Cardinales præfectis prætorio, & ꝙ delegatus a legato de
latere poſſit ſubdelegare,tenet Panor. in c. cum Bertholdus.
ꝰ.ti.proxi.col.9.quod eſt menti tenēdum, quia in hoc delega
tus legati de latere æquiparat̄ delegato a principe, vt ſic ſubde
legare poſſit.Sed dubitatur,quid in legato Papæ nō de latere.
Pan.ī d.c.cū Bertholdus.tenet indiſtinctè, & dicit eſſe ibi tex.
de hoc.& ideo in d.c.2.tex.ſimpliciter æquiparat legatos Pa-
pæ ꝓcōſulibus. ſed certe quantū ad hoc vr̄ tenendū ꝯriū non
obſtat tex.in d.c.cum Bertholdus. quia licet loquatur de alio
legato Papæ q̃ de latere, tñ notātur accidentia facti, nō aūt ꝙ
ibi in hoc ponatur iuris diſpoſitio.ita dicit gl. hic.vel potes re
ſpōdere ꝓut.ꝰ.rñſum fuit.nō ob.tex.in d.c.2.qa nō æquiparat
ibi ſimpl̄r legatos Papæ ꝓcōſulibus, ſed ꝓcōſulibus, & p̄ſidi-
bus.vñ debet ītelligi ꝓut ītelligit gl.ibi,& Doc.ſequunt̄ ibi il-
lā gl.ſ.ꝙ alij legati Papæ nō Cardinales æquiparātur ipſis prę-
ſidibus,& nō ꝓcōſulibus.vñ ſicut delegatus a præſide nō ſub-
delegat,ita nec delegatus a legato Papæ, qui non eſt de latere
ſubdelegare non poterit,cū æquiparet̄ præſidi, qđ tene mēti.
17 ¶†Nono quęrit̄,an delegatus ad vniuerſitatē cauſarū ab infe
riore a principe poſſit ſubdelegare vnā cām? dicas, ꝙ ſic & eſt
gl.no.hic.ꝭ.de quo delegato ad vniuerſitatē cārum,dic vt ple-
18 ne ꝭ.dicet̄.¶†Decimo & vltimo quęrit̄,an valeat ꝯſuetudo,ꝙ
qlibet delegatus,vel ſubdelegatus poſſit ſubdelegare.dicas ꝙ
ſic,qa de hoc eſt tex. & gl.no.in d.l.cū p̄tor.§.j. & ſequit̄ Ang.
ibi,& ita debet limitari d.l.a iudice.& d.c.ſuꝑ qōnum.§.ſi ve-
ro.nec mirū,quia cōſuetudo defert iuriſdictionē ordinariam
priuatę pſonę,ēt in his,quę ſunt meri & mixti imperij,ita tex.
ſin.& vnicus in c.cū ꝯtingat.ꝰ.de fo.ꝯpe. fortius ergo pōt cō
ſuetudo ampliare p̄tātem delegati & ſubdelegati in ſubdele-
19 gādo,qđ no.†In ea.gl.ibi,ſimile excōicationi &c.No.gl.ꝙ ex-
cōicatio nō trāſit ad tertiā pſonā,ideo cōicans excōicato nō
incidit in excōicationē eandē,ſed in minorē, vt in c. nuper.ꝭ.
de ſen.excō.niſi pticiparet cū excōicato ī crimine ꝓ quo fuit
excōicatus,vt in c.ſi ꝯcubinę.de ſen.excō. vel pōt intelligi gl.
hic,ꝙ excōicatio nō trāſit ad tertiā pſonā,qa licet cōicans ex-
cōicato incurrat excōicationem,vt in d. c. nuper. tñ cōicans
cū tali participāte nullā incurrit excōicationē, qa minor ex-
cōicatio nō tranſit ad tertiā perſonā. 11.q.3.qm̄ multos, & de-
20 bet ita intelligi glo.19.diſt.c.pen.¶†In ea.glo.in fi.tene men-
ti glo.

ADDITIONES.

a ¶Nullus. Quod nullum eſt confirmari non poteſt.l.nam & ſi ſub cond.de in-
iu.rup.teſt.Phil.Deci.l.ꝙ in initio.ff.de reg.iur.

b ¶Nota diligenter quod delegatus Principis vel ordinarius non poteſt ratifi-
care proceſſum a ſubdelegato, ſi fuerit nullus ex defectu iuriſdictionis. Et
ſic nota quod in iuriſdictione non habet locum ratihabitio.& ita Panor.in
c.nonnulli, de reſcrip.§.j.in 3. colū. Adde etiam glo.in c.cum ab vno,de re
iud.in 6.in verbo,mandantibus.

ti gl.limitantem iura dicētia delegatum ab inferiore a Princi-
pe nō poſſe ſubdelegare. nā fallit in delegato ad vniuerſitatatē
cāru m.& ita gl.no.hic,& idem voluit gl.in l.j.ff.quis, & a quo.
& Bar.ibi,& in l.more.ff.de iuriſd.omn.iud.& in l.a iudice.C.
de iudi. pono exemplum in officiali foraneo, qui deputat̃ ab
ep̄o in certa parte diœceſis. nam dr̃ delegatus ad vniuerſitatē
cāru,vt in cle.2.& ibi per gl.de reſcr.& rō eſt, quia talis delega
tus pōt ſubdelegare, quia cenſet̃ quaſi ordinarius, ſm̃ gl.hic,
& in c.ſtatutum.in verbo,moderata.de reſcr.in 6.vbi notab.te
21 net, ꝙ ſicut† ordinarius non pōt petere ſportulas,ita nec dele-
gatus ad vniuerſitatem cārum,quia quaſi ordinarius cenſetur
quo ad facultatē ſubdelegandi,q̃tum tñ ad ius appellandi cen-
ſet̃ delegatus.iō ſi delegatus ad vniuerſitatē cārum ſubdelega-
uit vnam cām,a ſnīa huius ſubdelegati non appellabit̃ ad ipm̄
22 ſubdelegantē,omiſſo medio, quia quo ad † appellationē nulla
eſt dr̄ia in delegato ſimplici, vel ad vniuerſitatē cārum. ita gl.
no.in c.dilecti.j.eo.vbi vide de hoc, licet gl.hic quo ad faculta
tem ſubdelegandi ęquiparet ordinario. alia ēt ęquiparatio po
nitur per Bar.in l.Pomponius. aliàs ſi in vni ff.de re iud. quia
23 licet aliàs,qñ ēt a Principe† dantur plures delegati ſimpliciter
non intelligantur habere iuriſdictionem in ſolidum, nec poſ-
ſit vnus abſq; alio procedere. s̃. de off.del. c. cām matrimonij.
cum ſim. tamē ſecus in pluribus delegatis ad vniuerſitatē cā-
rum:cēſetur.n.habere iuriſdictionem in ſolidū,& poterit abſ-
que altero inchoare,& finire, ſicut diximus in pluribus ordina
rijs,vt in l.j.ff.de off.proconſ. & ita hic Pano. aduerte tamē,ꝙ
idem Panor.in c.cām matrimonij.s̃. de offi.del. tenet ↄ̃rium.
mouetur per tex.iuncta gl.in verbo,ſeparatim. in c.vt officiū.
de hęret.lib.6. quia inquiſitores dicuntur delegati ad vniuerſi
tatē cārum,ſm̃ Io.An.ī c.per hoc.de hęret.in 6.& in eis eſt ſpā
le in fauorē fidei,ꝙ poſſit procedere ſeparatim. ergo eſt in ↄ̃-
rium ius cōe.l.j.ff.ad munic.& idē quādo ep̄s cōſtitueret duos
officiales in certa parte diœceſis, qui habēt delegatam ad vni
uerſitatem cārum, ſm̃ gl.in cle. 2.de reſcri.vnde non poterant
ſeparatim,& vnus abſq; alio procedere.& hanc partē ſequi vr̃
Imo.in c.ad prudētiam.de off.del. col.5. Sed tamē tenenda vr̃
opi.gl.& Bar.in d.l.ſi vni, quam ſequitur ēt D.Flor.in d.c.pru-
dētiam. cum non videatur verum,inquiſitores dici delegatos
ad vniuerſitatē cauſarū.¶Alia ēt eſt ęquiparatio in executore
24 ſnīarum:nam licet† delegatus ab ordinario non exequatur ſen
tētiam ſuam.l.a diuo Pio.in prin.ff.de re iu.delegatus tamē ad
vniuerſitatē cārum pōt,quia cēſetur quaſi ordinarius,vt hic in
gl.& ita Ang.in l.tale pactū. §.qui prouocauit. ff.de pac. in re-
25 peti.in pen.char.¶Alia eſſet ęquiparatio,quia licet† delegatus
ad vnam cām ēt ſi ſit delegatus a Principe lata ſnīa ēt nulla ſit
functus officio ſuo, nec poſſit iterum iudicare.l. ſi vt ꝓponis.
& ibi Bal.C.qūo,& quādo iud.& per Inn.in c.in lr̄is. s̃.de offi.
del.tamē ſecus in delegato ad vniuerſitatē cārum,quia cēſetur
quaſi ordinarius,vt s̃.& iō ſi tulit ſnīam difinitiuam,licet nul
liter in vna cā poterit reaſſumere,& iterum in eadē cā cogno-
ſcere,& ſnīare ad inſtar ordinarij,per no.in l.cum ſpālis,in prī.
C.de iudi.& hic in gl. & ita firmauit Bal. in d.l. ſi vt proponis.
col.3.qđ no. & eſt de mēte dominorū de Ro.deciſ.341.quę in
cip.Itē fuit dubitatum,vtrū auditor.circa medium.¶Alia ęq-
26 paratio,quia iuriſdictio† delegati ad vniuerſitatē cārum eſt ꝓ-
rogabilis de perſona ad perſonam,ſm̃ gl.in l.j.ff.de iudi.ſm̃ Pa
nor.ī c.P.& G.s̃.de off.del.¶Vltima ęquiparatio,& dubitatio
27 an † iuriſdictio delegati ad vniuerſitatē cārum expiret re inte-
gra per mortē delegantis.Panor. ꝙ ſic, in c.relatum.s̃.de offi.
del.per locum a ſpāli,in c.ne aliqui.de hæret.in 6.& ita vident̃
reſidere Bar.& Ang.in l.& quia.ff.de iuriſd.om.iu.dum dicūt,
ꝙ perpetuatio in vna cā inducit perpetuationē in oībus cau-
ſis.& idē Imo.& But.in c.licet vndiq;. s̃. de off. del. & pro hac
parte bene facit c.fi.§.officium.de off.del.in 6. vbi conſeruato
res habēt delegatā,vt per gl.in c.j.de off.del.in 6. & tñ ipſo iu-
re expirat quo ad non cœpta.ſed certe non procedit æquipara
tio, cum ſm̃ oēs perpetuatio in vno inducat in oībus perpe-
tuationē in delegato ad vniuerſitatē cārum,vt s̃. & tñ ſecus in
conſeruatore. Similiter non procedit æquiparatio de inquiſi-
a toribus,cum tales non ſint delegati ad vniuerſitatē cārum,[a] qa
ſolum ad cām hæreſis non in alijs,vt in c.accuſatus. §.ſane.de
hære.in 6. vñ cum delegatus redigat̃ ad inſtar ordinarij, vt hic
in gl.nō vr̃ ꝙ expiret,cogita.Et quia in multis delegatus ad vni
uerſitatem ordinario æquiparat̃. Iō pro declaratione huius gl.
28 quærit̃,qūo cognoſcat̃,an† iuriſdictio committatur ordinaria,
vel delegata ad vniuerſitatē cārum. Bar. & Bal. ponunt in d.l.
more.& in d.l.a iudice.Hoſt.But.& Imo.in c.cum ab eccleſia-
rum.s̃.de off.ord.ex quorum dictis ſic conclude, ꝙ aliquando,
& primo Princeps aſſignat territorium, puta facit officialem
in prouincia,ciuitate,vel territorio: tunc intelliget̃ per modū
iuriſdictionis ordinariæ,vt l.j.§.cum vrbē.ff.de offi.præfe.vrb.
ita Bal.in d.l.a iudice.& in d.l. more.& Hoſt. & Butr.in d.c.cū
ab eccleſiarum. Aliquando & ſecūdo Princeps committit ali-
cui iuriſdictionē in oībus cauſis,quas moueri contigerit in ali
qua villa,vel caſtro.Hoſt.& But.in d.c.cum ab eccleſiarum.te
nent,ꝙ ēt iſto caſu in dubio cēſeatur data iuriſdō ordinaria. &
hoc niſi exprimat,quod deleget. ita intelligit quod hr̃ in Aut.
de iudi.§.j.& ij.& §.iudicis itaque.& idē in hoc tenet Bar.in d.
l.more. quia erit in dicto caſu ordinarius, niſi aliud appareat,
puta ſi committit̃ per Principē, vt authoritate ſua iuriſdictio-
nem exerceat.l.j.§.oīa.C.de vet.iu.enucl. c.cum aliquibus. de
reſcr.in 6.Aliquando & tertio Princeps dicit,cōmittimus oēs
cās hoīum talis caſtri,vel villæ.iſto caſu licet cōmiſſio fiat ſub
commemoratione territorij, tamē quia Princeps vtit̃ verbo,
delego,vel authoritate noſtra,nō intelligit̃ commiſſa tunc iu-
riſdō ordinaria, ſed delegata ad vniuerſitatē cārum, vt tenet
Hoſ.& Doc.in c.cum ab eccleſiarū.& Bar.& Bal.in d.l.more.
& idē Bal.in d.l.a iudice.& bene facit,qđ hr̃ per Doc. in c.licet
in corrigēdis.de off.or. Aliquādo & quarto cōmiſſio fit abſq;
cōmemoratiōe territorij,puta ſi ↄmittant̃ alicui oēs cāæ,quę
verti poſſunt inter Titium, & Sæium, tunc non erit delegatio
ad vniuerſitatē cārum, ſed erit delegatio generalis ad illas, qa
ſolum cōmemoratio territorij facit dici cōmiſſionem ad vni
uerſitatem cārum,ſm̃ Bar.in d.l.a iudice.& rō dr̄iæ oīum prę-
dictorum eſt, quia iuriſdō ordinaria regulariter cohæret terri
torio,& reſpicit territorium.l.fi.C. vbi, & apud quē. iō in pri-
mo & ſecundo caſu.s̃. quādo Princeps cōmittit territorium,
iuriſdō eſt ordinaria. ſed in tertio caſu.s̃.iō dr̃ ad vniuerſitatē
cārum,ex quo delegatio fit ſub cōmemoratione territorij,cu
ius rōne redigit̃ ad inſtar ordinarij, vt hic in glo. ¶Iuriſdō ta-
mē delegata eſt ad vniuerſitatē cārum. Sed in quarto caſu.s̃.li
cet delegatio ſit generalis inter illas perſonas, tamen quia fit
abſq; cōmemoratione territorij,nō dr̃ ad vniuerſitatē cārum.
Aliquando & quinto cōmittit̃ vnum negotium,vel plura par-
ticularia,tunc proprie eſt iuriſdō delegata. ar.l.certarum.ff.de
teſta.tu.ſm̃ Bar.in d.l.more. & iō dicit Bald.ibi, ꝙ in prædictis
ſunt bene ponderanda verba cōmiſſionis. Aduerte tamē,quia
Imo.in d.c.cum ab eccleſiarum.col.9. dicit ꝙ in ſecundo caſu
s̃.videret̃ ꝙ iuriſdō ſit delegata ad vniuerſitatē cārum,& nō or
dinaria in dubio.& rō eſt, quia iuriſdō ordinaria tunc confert̃
quando quis pręficit̃ loco. puta ꝙ conſtituit̃ pręſes, ſeu rector
ipſius loci:ſecus aūt,quando nō conſtituit̃ officialis dicti loci,
licet aliter ſibi cōmittat̃ iuriſdō cognoſcēdi de cauſis vertēti-
bus inter hoīes in dicto loco.tunc.n.quia non hēt iuriſdōnem
in territorio,ſed ſolum in perſonas, & ſi non cōmittit̃ ſibi regi
mē territorij,non pōt dici ordinarius,vt d.l.j.§.cum vrbē.& iu
riſdō ordinaria cohęret territorio,vt s̃. & iō dicit Imo.ꝙ in ſe
cundo caſu, de quo s̃.iuriſdō erit delegata ad vniuerſitatē cā-
rum,per no.in d.l.j.ff.quis, & a quo. dicit tamē,ꝙ propter au-
thoritatē Doct. tenentium ↄ̃rium, difficile foret hoc obtineri
in practica,& tene bene menti prędicta.¶Vlt.dubitat̃,delega-
29 tus ad † vniuerſitatē cārum pōt ſubdelegare vnam, vel plures
cās de ſibi cōmiſſis, vt hic in gl. an poterit totaliter cōmittere
alteri vices ſuas,& ſic ſubdelegare in totum.videret̃ ꝙ ſic,quia
eſt delegatus:iō eſt, ꝙ iuriſdō delegata ad vniuerſitatē cārum
expiret re integra per mortē committentis,vt tenet Bar.in d.l.
more.col.pe.& ſequunt̃ Doc.in c.licet vndiq;.s̃.de off.del.ſed
delegatus Principis pōt ſubdelegare in totum.c.ſuper qōnū.c.
venerabili.s̃.de off.del.ergo &c. ¶Sed teneas ↄ̃rium,nam dele
30 gatus† ad vniuerſitatem,cenſet̃ quaſi ordinarius,vt hic in glo.
merito nō pōt delegare ad vniuerſitatem cārum ſibi commiſ-
ſam,cum nō pōt a ſe abdicare in totum iuriſdōnem, ſicut nec
ipſe ordinarius poſſit alteri cōmittere in totum vices ſuas ab-
dicando a ſe in totum iuriſdōnem.l.legatus.ff. de off.pręſid.&
ita notabiliter tenuit Imo.in d.c. ſuper qōnum.§.ſi vero.ſuper
gl.in verbo,nec cām alij delegare.quod tene menti.& licet or-
dinarius poſſit delegare vniuerſitatem cauſarum in certo lo-
co,vt in d.cle.2.de reſcri.& licet poſſit facere vicariū,qui hēat
iuriſdōnē ordinariā.c.Romana. de app.in 6.c.2.de ↄſue.eo.li.
nō tamē poſſet delegare oēs cās in totū,vel facere vicariū in to
tū abdicādo a ſe iuriſdōnē, vt in d.l.legatus. tene mēti p̄dicta.
In gl.fi.ibi,ſup hoc ita diſtingue.tene mēti meliorē gl.q̃ ſit ī iu
re,ꝙ ī appłone a diffinitiua nō ē neceſſario inſerēda cā graua-
minis,ſed ī appłone ab interlocutoria ſic. & eſt tūc neceſſe, ꝙ
iuſtificēt̃ ex cauſis in appłone inſertis, vt in c. vt debitus. s̃.eo.
& in cle.appellanti,co.ti. An aūt pluribus cauſis in appłone ex
preſſis ſufficiat vnam ſolā probare, quādo illa eſſet ſufficiens.
tex.& gl.eſt,qđ ſic,in c.exhibita.s̃.de iudi.quid tamen ſit de ſty
lo curię,hic per Inn.Io.And.& alios Doct.de quo art. vide ple
ne dicta in d.c.vt debitus. circa principium.

ADDITIO.

a ¶Ad vniuerſitatem cauſarum. Adde ꝙ iſtam reſponſionem pungit, & facit du
bitabilem,Phil.Dec. in c.cauſam matrimonij. col.5.ver. vnde per illum tex.
ſupra de off.del.

SVM-

SVMMARIVM.

1 *De argumento ab ordine literæ, & an miles ſit præferendus monacho.*
2 *Monachus poteſt eſſe procurator ad lites in facto ſui monaſterij.*
3 *Quando abbas, & monachi condemnantur in expenſis, in quibus fiet executio.*
4 *Paria ſunt non comparere, vel comparere per procuratorem minus ſufficientem.*
5 *Quando dicatur cauſa appellationis, vel alia deuoluta ad curiam, vel eſſe in curia.*
6 *Quid operatur aſsignatio termini facta appellanti, & qui effectus reſultent.*
7 *Quando ſit, quod cauſa poſsit committi in curia, ſi ſui natura non ſit deuoluta ad curiam.*
8 *Quilibet procurator dicitur habere ſufficiens mandatum ad opponendum, & defendendum, quòd cauſa non ſit tractanda in curia.*
9 *Procurator ad impetrandum, an intelligatur datus ad extraiudicialia.*
10 *An procurator debeat habere mandatum ad articulum appellationis, vel etiam ad cauſam principalem.*
11 *Imputatur domino, qui negligentem procuratorem elegit.*
12 *Quando contumacia procuratoris noceat domino.*
13 *Procurator non poteſt expreſsè renunciare appellationi, nec domino præiudicare, ſed tacite bene poteſt in non appellando, vel proſequendo.*
14 *Prælatus eccleſiæ non poteſt per pactum renunciare appellationi expreſſæ.*
15 *Procurator conſtitutus ad audiendum ſententiam, non poterit ab illa appellare.*
16 *Procurator conſtitutus ad litem conteſtandam, an poterit appellare.*
17 *An negotiorum geſtor poſsit appellare abſque mandato.*
18 *An contumacia procuratoris præiudicet domino, vt ſibi currat tempus ex negligentia procuratoris, ſeu dolo eius, vel contumacia, ſiue procurator ſit factus dominus litis, ſiue non.*
19 *An tempus decem dierum ad appellandum currat ipſi domino a die ſententiæ, vel a die notitiæ.*
20 *Minor mulier, & ruſticus citati etiam perſonaliter, & ſic contumaces poterunt appellare, & excuſantur a dolo præſumpto.*
21 *Qualiter intelligatur, verus contumax excluditur ab appellante.*
22 *An iſta exceptio, quod verus contumax non appellat, ſit peremptoria, vel declinatoria.*
23 *Verus contumax non appellat, eſt verum in non veniendo, ſecus in non agendo.*

CAP. LXIIII.

NIcolao militi. Appellās, qui terminum ſibi præfixit ad appellationem pſequendam, dēt mittere procuratorem ſufficiēter inſtructum ad totam cām, non ad impetrādum, & ↄdicendum dumtaxat, alioquin contumax reputat̄, & condēnatur in expenſis. h.d. primo ponit̄ datio auditorum, & poſtulatio appellati. ſecundo dant̄ iudices ibi, mandamus. ¶ Nota j.
1 ꝙ cum † argumentum ex ordine lrǣ [a] ſit validum in iure, vt per
gl. in verbo, prædicatorum. in c. quorundam. de elc. in 6. & plene in c. mandato. de præb. eo. li. & per Bart. in l. nec ordo. ff. de ſolu. qđ miles quo ad honores ſit prȩferendus monacho, vt hic in tex. qđ procedit qn̄ monachus non eſſet in ordine clericali, put eſſe pōt. 16. q. j. ſic viue. & c. generaliter. aliàs ſi monachus foret clericus, vel ſacerdos conſequenter, quia dr̄ miles cœleſtis militiæ. 11. q. j. Chriſtianus. 22. q. 8. repræhenſibile. glo. in l. miles. ff. de re iudi. & in l. 2. §. miles. ff. de his, qui no. infa. tunc monachus pferēdus eſt, quia dignitas eccleſiaſtica eſt dignior dignitate ſeculari. c. ſolitȩ, s̄. de mai. & obe. & nulla dignitas ſecularis eſt ſimilis ſacerdotio. 96. diſ. duo ſunt. iō eſt, ꝙ ſacerdotes dij appellant̄. j̄. de hær. cum ex iniuncto. cum alijs ſim. ¶ Se
2 cundo no. ꝙ monachus † pōt eſſe procurator ad lites in cā ſui monaſterij, de quo in cle. religioſus. de procu. plene per Doc. in c. cum I, & A. s̄. ti. prox. ¶ Tertio no. ꝙ vbicunq; cā eſt deuoluta per appellationem ad curiam Romanam, non ſufficit appellanti, ſeu appellato mittere procuratorem ad impetrandū iudicem in partibus, vel ad ↄdicendum impetrationi alterius partis, ſed procurator dēt eſſe cum pleno mandato ad proſequendum appellationem in curia Romana, aliàs reputaretur quis contumax, & veniret condēnandus in expenſis, vt hic dr̄. qn̄ dicat̄ cā eſſe in curia Romana, dicet̄ j̄. ¶ Quarto tene mēti,
3 ſm Doc. hic, ꝙ ex † contumacia abbatis, & monachorum condēnat̄ monaſterium in expenſis, & conſequenter fit executio in bonis monaſterij, quia abbas, & monachi de ſe propriū non habent. non ob. c. reprȩhenſibilis. s̄. eo. quia pōt procedere monaſterio proſequente, ſed hic qn̄ in contumaciam, de quo plene vide dicta in d. c. rep̄henſibilis. ¶ Et ex his infert̄, ꝙ delictum prælati quo ad condemnationē expenſarum præiudicat eccleſiæ, intellige in prælato regulari, quia in ſeculari prȩlato fieret executio non in bonis eccleſiæ, ſed ipſius prælati, ſicut dr̄ in tutore, in l. non eſt. C. arbi. tu. & facit quod notat̄ in c. de multa. j̄. de præb. & in c. j. s̄. vt li. non cont. & in c. 2. s̄. de ord. cog. ¶ Vlt.
4 no. & ita allegatur, ꝙ † procurator dēt habere ſufficiens mandatum ad cām, aliàs dn̄s, qui mittit procuratorem cum minus ſufficienti mandato, eoipſo cēſetur contumax, ſm Bal. hic per hunc tex. probantē ēt, & ita allegat̄, ꝙ paria ſunt non ↄparere, vel cōparere p procuratorē minus ſufficientē: vbi. n. fit mentio de procuratore, ſemper dēt intelligi in dubio, ꝙ pcurator dēt eſſe legitimus, & cum legitimo mandato, ideo ſi ſtatutum diceret, ꝙ non valeat proceſſus, niſi inducto inſtr̄o mandati procuratoris, intelligit̄ de mandato ſufficienti. ff. de ædi. edi. l. ædiles. §. procurator. aliàs non releuat producere mandatū, ſi non eſt ſufficiens. tex. eſt hic, & ita dixit no. Bal. in l. fi. C. de ædil. ac. col. 6. ¶ In gl. j. in fi. vult gl. per hūc tex. ꝙ ſola ſtatuitio termini per appellātem, vel iudicē a quo operet̄ idem ꝙ delatio appellationis facta per iudicem, vel per appellatum. Item ꝙ per ſolū terminum appellantis cā dicat̄ eſſe in curia. & idem voluit gl. ī c. veniens. s̄. de renun. ſed in ↄ̄rium facit tex. in c. oblatæ. s̄. eo. vbi iſta cenſent̄ vt diuerſa. facit ēt c. ex inſinuatione. j̄. eo. vbi ſola præfixio termini non deuoluit cām ad curiam. & ideo Hoſti. & Io. An. hic concludunt, ꝙ ſola præfixio termini, ſiue terminus ſit præfixus ab appellante, vel a iudice, nō facit cām eſſe in curia, ſed vltra requirit̄, ꝙ appellatio ſit recepta a iudice, vel ab appellato. ſic loquit̄ tex. in c. interpoſita. §. j. j̄. eo. & s̄. eo. c. ſæpe. & tunc eſt, qa terminus hēt vim peremptorij. nec prædictis ob. tex. hic, quòd dēt intelligi ꝙ appellatio hic fuit recepta a iudice, vel ab appellato, ex quo miles hic perſonaliter in curia comparuit, vn̄ dēt præſumi, ꝙ recepiſſet, ſeu approbaſſet appellationē. & hanc partem tenet ēt Spec. eo. ti. §. qualiter. ver. porro. dicens hoc procedere, ſiue appellet̄ a diffinitiua, ſiue ab interlocutoria. & ita hic cōiter ſequunt̄ Doc. de quo tn̄ articulo vide plenius dicta in d. c. ſæpe. & intellige p̄dicta in alijs cauſis, q̄ beneficialibus, quia qn̄ pro cā beneficiali appellat̄ ad curiam, tunc de natura ipſius cāæ eſt abſq; alia delatione iudicis, vel partis, qđ cā beneficialis ſit tractanda in curia, vt in c. j. & c. cupientes. de elec. lib. 6. ¶ Sed quærit̄ primo, qn̄ dicat̄ cā eſſe in
5 curia, & † deuoluta ad curiam per appellationem. dic ꝙ aliqn̄ appellat̄ ab interlocutoria, & appellatio recipit̄ per iudicem, & per appellatum, & aſsignat̄ terminus ad proſequendum appellationem, tunc in dubio cā appellationis cenſet̄ eſſe in curia, ita vt teneat̄ appellans ibi proſequi appellationem appellato nolēte, vt hic in tex. & in d. c. interpoſita. §. j. & c. ſæpe. & ſi appellatus hoc voluerit, & petierit, dēt tunc appellās comparere cum omnibus actis ad cām principalem facientibus, prout hr̄ in d. c. ſæpe. & c. j. eo. ti. in 6. ¶ Aliqn̄ & ſecundo recipit̄ a iudice & approbat̄ a parte, tn̄ terminus non fuit ſtatutus, iſto caſu ſatis poſſet teneri, ꝙ cauſa ſit in curia, per d. c. interpoſita. a contrario ſenſu, vbi ſolum ponderatur, an appellatio fuerit recepta, & nihil dicitur de præfixione termini. ¶ Aliquando & tertio appellatio non eſt recepta a iudice, nec a parte, nec eſt præfixus aliquis terminus, tunc abſque dubio cauſa non dicitur eſſe in curia, & iſto caſu ſufficeret mittere ſimplicem procuratorem ad impetrandum literas, & iudicem etiam inuito appellato, vt d. c. interpoſita. ¶ Aliqn̄ & quarto terminus eſt aſsignatus, tn̄ appellatio non eſt recepta, ſeu admiſſa. & tunc licet iſte caſus videat̄ dubius per hunc tex. & gl. hic, & in d. c. veniens. tn̄ cōis eſt opi. ꝙ hoc caſu cā non ſit in curia, vt eſt dictum s̄. quia ſola ſtatuitio termini non operat̄ hunc effectum, licet alios effectus operet̄, de quibus j̄. & iſto caſu ſufficit mittere procuratorem ſimpliciter ad impetrandum, nec tenet̄ aliter proſequi cām in curia. ſatis eſt, qđ ſatisfaceret termino aſsignato ſibi. & ita vide per Fed. de Se. ſuo conſ. 130. qđ inci. punctus queſtionis talis eſt. circa prin. vbi de hoc adducit hunc tex. ¶ Aliqn̄ & quinto appellat̄ a diffinitiua, tunc ſi appellatio eſt recepta a iudice, vel a parte, eodem modo cēſet̄ eſſe in curia, prout & ſicut eſt dictum s̄. in interlocutoria, ſaluo ꝙ delatio appellationis a diffinitiua per iudicem quo ad hoc nil operat̄, cum regulariter hoc ipſe non poſsit, niſi deferri appellationi a diffinitiua, & ipſum ius defert. c. j. & c. non ſolum. eo. ti. in 6. ſecus in interlocutoria, vt in d. c. non ſolum. ſed approbatio facta per appellatum ēt de appellatione, & a diffinitiua bene operat̄, ꝙ cā ſit in curia. & ita tenet Spe. in d. §. qualiter. ver. porro. ¶ Si vero appellatio a diffinitiua non eſt recepta, tn̄ eſt prȩfixus terminus ad pſequendū, licet gl. hic teneat, ꝙ tunc cā dicat̄ eſſe in curia,
6 tn̄ dicas ↄ̄riū, put eſt dictum ſm Pan. hic. ¶ Scđo † querit̄, quid

operetur

ADDITIO.

a ¶ Arg. ab ordine literæ. Adde nor. in l. 2. §. ſi prius. ff. de vulg. & pupil. Bart. in l. 2. ff. de albo ſcrib. Ang. pulchre in l. generaliter. §. quid ergo ff. de fideicomm. lib. vbi refert de Fratribus Minoribus, qui in forma circuli miſerunt ad Papam nomina trium fratrum, ne ex ordine literæ poſſet facere electionem. Adde etiam Panor. in c. auaritiæ. de præb. in vlt. no. vbi eleganter limitat prædicta, quando ſumus in actu virtutis. ſecus ſi in actu vitioſo, licet illud dictū Pano. confundatur per tex. in c. j. de deci. in 6. in ſupraſcriptione. Item per tex. in c. ſuper eo. in c. monachi. in c. canonica. de ſent. excom. ſi recte ponderas omnia iſta iura.

operetur ſola aſsignatio termini? dic, ꝙ multos effectus. ¶ Pri-
mo, qa nō pōt appellās præueniri ꝑ appellatū prius impetran-
dū iudicē nō facta mentione de termino, vt d.c. oblatę, & dię,
vt plene de his ibi dixi. ¶ Scđo excludit oēm præſumptionem
malitię, quę eſt ꝯ appellantē, ſm glo. in c. cū ſit, s. eo. ¶ Tertio
operaṫ, quia appellās nō cōparēs, vel ꝓſequēs in termino ꝯdē
naṫ in expēſis abſq; aliqua citatione, vt hic, & hēt locū iſta cō
19 demnatio expenſarū, vbi appellatus nō curat ꝙ ꝓcedaṫ ad vl-
teriora in cā, quia ſi ꝓcederet in curia eo inſtante ꝯ ipſum ap-
pellantē abſentē, ſm no. in d.c. ſæpe. nō ꝯdemnareṫ appellans
in expēſis ꝯtumacię, quia qñ ꝓcedit ꝯ cōtumacē abſentē nun
quā eſt ipſe ꝯtumax ꝯdemnādus ī expēſis rōne ꝯtumacię, ſed
debet expectari diffinitiua, ſm Io. An. in c. j. de ele. in 6. vbi ſic
limitauit ſuā gl. ibi quæ videbaṫ dicere ꝯriū & nō bene ſm Pa
7 nor. hic. ¶ † Tertio quæriṫ pone ꝙ cā deuoluta ad curiā nec ex
natura cāæ, nec ex dilatione iudicis, vel partis, an poterit ap-
pellās obtinere cām ipſam cōmitti in curia qñ allegaret & iu-
raret ꝙ nō ſperat poſſe obtinere iuſtitiā ī partibus. Dñi de Ro-
ta deci. 42. q̄ incipit, Itē ſi impetraṫ. tenēt ꝙ ſic. ar. c. ſtatutū. §.
j. de reſcri. in 6. & ita ſequiṫ hic Imo. circa fi. & Panor. hic col.
pe, qđ eſt mēti tenendū & vtile ad ampliationē c. ſtatutum, §. j.
8 de reſcri. li. 6. & c. litigātes. de off. ord. eo. li. ¶ † Quarto quæriṫ
ꝓcurator datus ad impetrandū & ꝯdicendū dṙ ꝙ nō hēt ſuffi-
ciēs mādatū ad ꝓſequendū in cā. Sed qd ſi in curia reuocaṫ in
dubiū, an ipſa cā ſit tractāda in curia, vel nō, & ſic remittenda
20 ad ptes. Cōcludit Spe. ti. de ꝓcur. §. vt aūt. ver. ſed pone, ꝙ iſto
caſu poterit dictus ꝓcurator hūc articulū defendere. facit qđ
no. in l. ad rē mobilē. & in l. ad legatū. ff. de ꝓcu, & ꝑ gl. in c. cū
olim. el j. s. de off. dele. & c. in cauſis. s. de elec. ſm Imo. & Pa-
nor. hic in fi. qđ eſt notādū ad ſtatuta de cōpromiſsis, qa licet
ad cōpromittēdū requiraṫ ſpeciale mādatū. c. ꝑ tuas. s. de arb.
tñ ſimplex ꝓcurator ad lites ſi reuocaṫ in dubiū, an cā ſit com
promittēda, vel nō, poterit hūc articulū defendere ꝓut patet
9 ex ꝯdictis. ¶ † Quinto quæriṫ, ꝓcurator eſt datus ad impetran-
dū, an dicaṫ potius datus ad extraiudicialia q̄ ad iudicialia. Io.
An. tenet hic ꝙ ſic. & facit, ꝙ no. in c. ex parte decani. j. de re-
10 ſcri. ſm Imo. & vide in c. j. de reſcr. in 6. ¶ Sexto querit pone, ꝙ
ſit delatū appłoni ꝑ iudicē vel partē, an tūc ſufficiat mittere ꝓ
curatorē ſimpłr cū mādato ad expediendū articulū appłonis
vel debeat habere mandatū ēt ad ipſam cām principalē? dic, ꝙ
qñ appellaṫ ab interlocutoria ſufficit mittere ꝓcuratorem in-
ſtructū, & cū mandato ſolū ad articulū appellationis prout hṙ
in d.c. ſæpe. & hoc niſi appellatus tpe appellationis petierit, ꝙ
ēt ſuper cā principali veniat īſtructus, vt d.c. j. §. j. eo. ti. in 6. tūc
enim deberet habere ſufficiēs mandatū, ēt ad cām principalē
11 ſm Bal. & Imo. hic in fi. ¶ † Septimo quæriṫ, qd ſi ꝓcurator hēt
ſufficiēs mandatū ad ꝓſequendū, tamē nō proſequitur? dic, ꝙ
eodē modo imputaṫ dño, qui negligētē procuratorē elegit. l.
ſi procuratorē. §. tutorē. ff. mandati. l. cū mandato. ff. de mino.
12 c. j. s. vt li. nō cōte. vbi tex. no. in fi. ꝙ contumacia ꝓcuratoris
nocet domino, ēt quo ad pœnā excōicationis, & ita Imo. hic
in fi. & do. Flo. in cle. ſicut. eo. ti. & qñ ſit ꝙ contumacia præiu
dicet dño in nō appellādo, aut in non ꝓſequēdo appellationē
13 hṙ in l. j. in fi. ff. quādo app. ſit. plenius ꝑ glo. & Doc. in d.c. j. † &
vide ad ꝯdicta per Ang. & Imo. in l. ab executore. ī fi. ff. de app.
tenētes, ꝙ ꝓcurator et factus dominus litis nō poſsit renun-
ciare expreſſe appellationi, nec domino præiudicare, ſed taci
14 tè bene poſſet, puta nō appellādo, vel proſequēdo, † & ita Bal.
ī l. fi. §. 2. col. 2. C. de tēpo. appel. vbi ēt ſubdit notabiliter, ꝙ ꝑla
tus eccleſiæ non poſſet per pactū renunciare appellationi ex-
preſſe, ꝙ not. ad d. l. §. fi. ¶ Quid autē ſi dominus ſciens nō ap-
pellauit, ſed eius ꝓcurator appellauit, vel econtra procurator
ſciens nō appellauit, ſed dominus ſic. dic ꝙ omni caſu præua-
let appellatio, ſm Bal. in c. dilecti. j. eo. in vlt. col. in prin. addu
cit ad hoc quod no. in l. j. C. quādo prouoca. nō eſt neceſſe. in
15 quadam quæſtione ibi formata per glo. ¶ † Octauo quæritur,
quid ſi conſtituit procuratorem ad ſententiā audiendā, nun-
quid talis ꝓcurator poterit ab illa appellare. Archid. ꝙ non, 2.
16 q. 6. non ſolet. & ita Bal. hic in fi. ¶ † Nono quæritur, ſi feci vnū
procuratorē ad litē conteſtandam, an talis procurator poterit
appellare, Bal. hic in fi. tenet, ꝙ ſic per text. quem dixit ad hoc
17 ſin. in l. qui ꝓcuratorem dat. ff. de ꝓcu. ¶ † Vltimo quæritur, an
negociorum geſtor poſsit appellare abſque mandato in ciui-
libus cauſis? dic, ꝙ ſic, vt ff. de neg. ge. l. liberto. §. fi. dūtñ domi-
nus poſtea ratū habeat j. tempus appellandi. l. 2. in princ. ff. de
appel. reci. not. per Arch. in d.c. non ſolent. & ita ſequitur hic
Bal. in fi. facit l. bonorū. ff. rem ra. ha. & glo. ad hoc not. in ver.
adhærentes. in c. vt circa. de elec. lib. 6. & tene menti prædicta,
18 quia ſæpe in practica occurrunt. ¶ † Poſtremo quæritur, verus
contumax nō appellat. l. ex cōſenſu. §. fi. ff. de appella. l. & poſt
edictum. §. fi. ff. de iu. notat. in c. ſi ante. de dolo & cōtuma. qd
ſi ꝓcurator fuerit verus cōtumax ad ſententiā, an præiudicet

domino quo ad facultatem appellandi? dicas, ꝙ non, quia do-
minus: ipſe enim non excluditur ab appellando ob veram cō
tumaciam procuratoris, tamen dolus ſeu delictū procurato-
ris non debet obeſſe domino. c. j. vt li. non conte. l. j. §. ſi pro-
curator. ff. ſi quis ius dicen. & ita Bald. ibi, & in l. fi. ff. de in in-
teg. reſtit. in fi. Idem tenet Innoc. in d.c. j. poſt prin. ſuper ver-
19 bo, ſciens. ¶ † Sed difficultas eſt, an tempus 10. dierum ad ap-
pellandū currat ipſi domino a die ſentētiæ vel a die notitię? vi
deretur, ꝙ a die notitię ſeu ſciētię, vt vide dicta ſupra eo. in c.
bonæ. in ver. octauo debet. vbi plene, & notabiliter de hoc
cōtrariū tamē eſt dicendū, quia tēpus incipit currere domino
a die latę ſententiæ per not. in l. j. in fin. ff. quan. appel. ſit. vbi
Bar. ita hoc notabiliter voluit. & idem Innoc. in d.c. j. & But.
ibi, col. 8. in verbo, & ex his deciditur an cōtumacia ꝓcurato-
ris. & idem Imo. ibi, in vlt. notab. & ita videtur tenendum de
quo etiam per Ang. ſuo conſi. 358. quod incipit, tutor. vbi per
cum in vlt. col. in prin. idem tenet Rota deciſ. 364. quæ inci-
pit, partem cum iura. in fi. & idem Angel. in l. j. §. ſi aduerſus.
ff. quan. appel. ſit. & Spec. ti. de appel. §. j. col. j. in fi. licet Gemi.
poſt Lap. in c. 2. de confeſſ. in 6. col. 2. referendo Cōpoſtel. in
c. de elec. in 6. diſtinxerit prædicta procedere in procuratore
facto domino litis, ſecus quando procurator nondū dominus
litis fuit verus contumax, tūc poterit dominus appellare quā-
docunq; a die notitię, ſcđm eos, & ad prædicta vide per Domi
nos de Rota in deci. 26. quæ incipit, Item ꝙ appellatus in cā.
20 & in deci. 363. quæ incipit, ex hoc inſurrexit. † & vide dicta In-
noc. in c. bonę. s. eo. in ver. 8. debet. & per Bal. in l. vbi exigitur.
ff. de eden. vbi ponit ſingularē limitationē dicens, ꝙ licet cita
tus perſonaliter ſit verus cōtumax & excludatur ab appellan-
do, vt d. l. ex cōſenſu. §. fi. l. j. C. quo. appel. tñ fallit in minore,
muliere, & ruſtico. qa tales perſonę citatę perſonaliter ad ſen-
tentiam audiendā ſi nō cōparuerunt, nec miſerunt procura-
torē, tamē excuſantur a dolo præſumpto, vt dixit gl. no. in d. l.
vbi exigiṫ, ꝙ poterunt appellare cum non cenſeatur fuiſſe in
dolo, & hoc idem ſequitur Ang. ibi, ꝙ ſingulariter tene mēti.
¶ Adde ēt ꝙ verus contumax non appellat etiā in ſententijs,
quæ non tranſeunt in rem iudicatam. ita no. But. & Imo. in c.
tenor. s. de re iu. & facit in ſimili glo. ſing. in c. ad reprimendā.
21 de off. ordi. ¶ † Adde in materia veri cōtumacis, qui excludiṫ
ab appellādo, vt s. nā illud ꝓcedit in ſnīa ſuper his, quę veniūt
ex intrinſeca natura ipſius iudicij, vt cōdemnatio & abſolutio
in cā principali, ſecus in his quæ veniūt ex accidēti ꝑꝑ morā,
vt eſt ī mulcta, quæ nō pōt imponi niſi rōne verę cōtumacię,
& tñ appellaṫ. l. & in mulctis. C. de app. & ita Bal. & Sali. ibi, &
ſic facit, an verus cōtumax in cōdemnatione expēſarū poſsit
22 appellare, de quo ī c. ſæpe. s. eo. ti. ¶ † Itē adde an iſta exceptio,
ꝙ verus cōtumax nō appellet, ſit perēptoria vel declinatoria,
vide ſing. per Bal. in l. diffamari, C. de inge. & manu. col. 3. con
cludentē, ꝙ poſsit opponi in vim declinatoriæ ad repellendū
appellantē & appellationē & impedit ꝓceſſum: ſi tamē fuerit
omiſſa & nō oppoſita ante li. cōte. poterit opponi poſt, & vſq;
ad ſententiā in vim perēptorię, vt appellans ſuccūbat, qđ no.
23 † Amplius adde, ꝙ verus cōtumax nō appellat, eſt verū quādo
eſt verus cōtumax in nō veniendo, ſecus ſi ſit verus cōtumax
in nō agendo. ita Bal. in d. l. diffamari. col. 3. & per gl. no. in l.
creditor. §. iuſſus. ff. de appel. & ibi eſt tex. no. ꝙ verus contu-
max in nō cedēdo, vel in non reſtituendo, poteſt appellare,

S V M M A R I V M.

1 *In terris Papæ ſeu eccleſiæ etiam inter laicos immediatè poteſt appellari ad Papam.*
2 *Sententia lata ſuper articulo iuris, eſt interlocutoria.*
3 *Quid de ſententia, qua pronunciatur poſſe vel non poſſe appellari.*
4 *Cauſa temporalis inter laicos poteſt ex certa ſcientia delegari per Papam etiam laicis.*
5 *Tractat ibi de materia c. ſtatutum, de reſcrip. in 6. an debeat indiſtinctè intelligi, & an habeat locum inter laicos de re temporali.*
6 *An diſpoſitio d.c. ſtatutum, habeat locum in inferioribus a Papa.*
7 *De dictione, iterum, uide ibi notabiliter.*
8 *Arbiter quot uicibus poſſit prorogare terminum.*
9 *Vſque ad quantum tempus poſſit fieri prorogatio, & an poſſit eſſe maior terminus prorogatus quàm ipſa principalis dilatio.*
10 *De clauſula, quod poſſit prorogare ſemel & pluries, & toties quoties ſibi uidebitur.*
11 *Etiam in ſententijs quæ non tranſeunt in rem iudicatam, habet locum regula, quod non liceat tertio prouocare, nec poſt 10. dies appellare.*
12 *Sententia lata ſuper tertia appellatione, an ſit nulla.*
13 *Reſcriptum concedens tertiam appellationem an ualeat.*
14 *Quid ſi in reſcripto eſt clauſula, non obſtante ſententia uel tertia appellatione, an ualeat.*
15 *Sententia quæ tranſiuit in rem iudicatam, an poſſit tolli per principem.*
16 *Quid operetur geminatio appellationis.*

17 *An per*

17 *An per ſecundam ap ellationem cenſeatur renunciatum primæ appellationi.*
18 *Si ab eadem parte appellatur primo ab interlocutoria, poſtea a diffinitiua, ſuper qua appellatione ſit primo procedendum, vel poſſit procedi ſimul ſuper vtraque appellatione.*
19 *An ab eadem interlocutoria poſſit bis appellari, & ſi primo exprimitur cauſa vna, an poßit in ſecunda appellatione diuerſa cauſa exprimi.*
20 *Si primo eſt appellatum ad vnum iudicem, an poſſit in ſecunda appellatione appellari ad diuerſum iudicem.*
21 *Taci.e per contrarium actum per ſecundam appellationem poteſt renunciari primæ appellationi.*
22 *An poſſit fieri geminatio appellationum.*
23 *Quid ſi appellatur primo viua voce reſeruato beneficio appellandi in ſcriptis, quid operetur talis reſeruatio.*
24 *Quid importent illa verba, reſeruato beneficio appellandi in ſcriptis, & ibi in dubio ſit interpretatio pro appellante.*
25 *Quando dicatur res adhuc eſſe integra.*
26 *Iudex delegatus dans ſimpliciter Apoſtolos dimißorios, dicitur functus ſuo officio, nec poteſt ab eo ſecundo appellari, nec amplius poteſt dare Apoſtolos, quod ſecus eſt in ordinario.*
27 *Iudex ordinarius, qui dedit Apoſtolos, & aſſignauit terminum, an poſſit geminari alia appellatio.*

C A P. LXV.

SVa nobis. Ab eadem perſona non pōt ab eadem ſnīa ter appellari. h. d. primo ponit querelam appellati. Secundo ſnīam auditorum ibi, cunq;. Tertio ibi, Nos. ponit inhibitionē factam iudicibus tertiæ appellationis. ¶No.j.tutorē poſſe agere in iudicio noīe pupilli, & cum tutore fundari iudicium tutorio noīe, vel pupillus ipſe maior infante cum authoritate tutoris poſsit iudicium ſuſcipere, & cum eo fundari iudicium, vt l.j.§.ſufficit.ff.de admi.tut.pupillus vero, vel adultus ſolus non poſſet de ſe eſſe in iudicio, & iudiciū eſſet ipſo iure nullum, vt l.in vniuerſis. C.qui dari tut.poſſ.no. in l.cum & minores. C.ſi aduer.rem iudi. Sed limita niſi in beneficialibus, & ſpūalibus cauſis. & dic, prout hr̄ in c.ſi annum.de iud. li.6. ¶Secūdo no.
1 ꝙ de † iure canonico ēt inter laicos pōt immediate appellari ad Papam, qñ eſt locus de temporali iuriſdictione eccleſiæ. ſic ſ̃.eo.c.ſi duobus. ¶Tertio no.ibi, interloquendo, ſ̃m Bal.hic,
2 ſnīa † lata ſuper articulo iuris eſt interlocutoria. ¶Quarto no.
3 ex hoc tex. ſingul. ſnīam latam † ſuper hac forma de iure non poſſe appellari, eſſe interlocutoriam, & tñ dirimit totam cām appellationis, ſ̃m Bal.hic dicentem, ꝙ alibi nec notatum, nec ſcriptum inuenit. facit ff.qđ met.cā.l.metum.§.& licet.in verbo, interlocutus.qđ dictum dicit hic Bal.menti tenēdum. hoc voluit gl.cle.ſi.eo.ti. & idem Panor. hic, in prin. notans hunc tex.ꝙ ſnīa lata ſuper potentia appellandi eſt interlocutoria, haberet tñ vim diffinitiuę, vt notant Do.de Ro.deciſ.86. quæ inci.item ſi a pronunciatione. & deciſ. 423. quæ incip. Item ſi a diffinitiua, circa medium. & ita ſequunt̄ Imo. & Panor. & ſimiliter eſt interlocutoria ſnīa, qua pronunciatur appellationem eſſe, uel non eſſe deſertam, ſ̃m Bald.l.ſi præſes quaſi deſertam. C. qūo, & qñ iud. habet tñ vim diffinitiuæ, prout tenuit idem Bal.in l.2.circa ſi.C.de epiſc.aud. & ideo de his vide, prout plene dixi in c.cum ceſſante.ſ̃.eo.in 6.7. & 8.q. ¶Vlti.no.hic ibi,
4 Petro, & eius collegis, ꝙ † cā temporalis inter laicos pōt delegari per Papam, ēt laicis, quod abſq; dubio procedit, qñ ex certa ſcientia eis committeret, per not.per glo.in verbo, canonis. in c.ſtatutum.in prin.de reſcr.in 6. Si autem ignoranter, an hodie valeret talis commiſsio. vr̄ ꝙ non, per dictum c.ſtatutum.
5 in princ. vbi cā † per Papam, vel eius legatos debet committi cōſtitutis in dignitate eccleſiaſtica, vel canonicis eccleſiarum cathedralium. nunquid ergo diſpoſitio huius cap. habeat locū qñ cā tēporalis eſt inter laicos. dicit Io.And.ꝙ velit in hoc edoceri. ſed tex.hic bene facit ꝙ ſic. Item cauſa criminalis poteſt abſq; dubio committi per Papam laicis. c.ſi. ne cler. vel mon. lib.6. Similiter audientia alicuius articuli cauſæ abſq; iuriſdictione, aut etiam mera executio poſſet per Papam committi etiam ſimplici clerico. & ita gl.in d.c.ſtatutum. in verbo, cauſa. & Archi.ibi, & Spe.ti.j.§.ſi. verſ.quid ſi ꝯctus. non ergo poteſt diſpoſitio d.c.ſtatutum. ſic indiſtincte intelligi, ſed in contrarium poſſet adduci, quod tenuit Inn.in d.c.ſtatutum. & Specu.ti.de decimis.§.j.ver.ꝙ ſi locus.vbi concludit, ꝙ ex quo diſpoſitio illius tex.eſt generalis abſq; illa exceptione debeat indiſtincte intelligi etiam ſi delegatio fieret inter puros laicos. quare Io.And.hic dicit ſuper hoc tenendum, quod ſeruat curia. & ſic dubitauit hoc decidere. But. hic voluit hunc tex.non eſſe correctum: & ſic ꝙ inter laicos de rē temporali non habet locum diſpoſitio d. c. ſtatutum. in princi. & hoc ſequitur Panor.quia clerici maxime in dignitate poſiti non debent occupari in cauſis temporalibus laicorum.11.q.8. te quidem. & 24. q.8.repræhenſibili. & ita reſidet Imo. hic, cum iurium correctio ſit euitanda, vt in iuribus vulgaribus. ¶Conclude ergo ſic ꝙ aut cauſa eſt inter clericos, & tunc debet ſeruari dictum c. ſtatutum. etiam ſi cauſa ſit temporalis. aut cauſa eſt inter laicos, & de re mere temporali, tunc etiam hodie procedat tex. hic, & remaneat incorrectus, vt ſic cā laicorum, vel mere tēporalis poſsit delegari per Papam, vel eius legatos etiam meris laicis. & ita in hoc reſident Butriga. & Panor.hic, & Gemin.in effectu in d.c.ſtatutum. Si vero inter laicos eſſet cauſa eccleſiaſtica, ſeu ſpiritualis, tunc bene haberet locum dictum c. ſtatutum, ſecundum Imo.hic, in ſi. & hoc idem videtur dicendum, quando cauſa etiam temporalis eſſet inter laicum, & clericum, vt ſic tunc magis dignum conſideretur. cap.quod in dubijs. de conſecrat. eccleſi. l. quæ religioſis. ff. de rei vendi. & per glo. ſingul. in ſimili, in c. j. in ſi. de iure patron. in 6. ſicut ſi cauſa eſſet inter clericos, vt ſupra. Si vero loquimur in ordinario inferiore a Papa, vel eius legato, & tunc in hoc non habet dubium, cum poſsit cauſas temporales etiam clericorum laico committere, vt per gl.in c.decernimus.ſ̃.de iudi. & habetur in c.te quidem.ſecundum Panor. hic, in princip. pro quo glo.ordin. & ſingu.in clemen.j. de reſcrip. in ver. legatorum.
6 quę voluit, ꝙ † diſpoſitio dicti cap. ſtatutum. non habeat locum in delegatis ab inferioribus a Papa, vel legatis de latere, quę omnia tene menti ad intelligentiam, & practicam dicti c. ſtatutum. ¶In glo.j.in fine, intellige hoc ex natura ipſius nego
7 tij: tunc † enim exponitur iterum.i.toties quoties opus erit, vt habetur in l. veluti. ff. de eden. & ita procedat glo. ĵ. dum exponit iterum, id eſt toties quoties opus erit: aliàs de propria ſignificatione vocabuli dictio, iterum, importat binum actum, ſeu reſtringitur ad binam vicem tantum, prout voluit glo.hic, in princip. quod eſt notandum pro ſtatutis permittentibus aliquid iterato, vel iterum fieri, quia intelliguntur de bina vice tantum, ſecundum Panorm. pro quo l.fideicommiſſa.§.ſi quis decem.de lega.3. vbi ſi teſtator legat Titio decem, & ſi perdiderit, iterum legat, non intelligitur vltra duas pręſtationes. & hęc faciunt ad quęſtionem, quando arbitro datur poteſtas pro
8 rogandi † compromiſſum ſemel, & iterum: non enim intelligitur in infinitum, ſed pro duabus vicibus tantum, ſecundum Bald.hic, in fine, ſubdentem notabiliter, quòd arbiter per poteſtatem, quam habet prorogandi, non poterit prorogare ad longum tempus, quaſi de hoc non videatur per partes cogitatum. argumen.l.ſi ſinita.in princip.de dam.infec. & idem Bal. in l.j.C.vt in poſſ.leg.dicens, quòd arbiter non poterit prorogare vltra tres menſes. ſed tu vide ſingularem doctrinam Bal.
9 ad hoc in cap.fin.ſ̃. de conſuetud. vbi voluit, quòd † prorogatio nō debeat eſſe maior, quàm ſit ipſe primus terminus compromiſsi, pro quo bene facit text.in cap.2.5.quęſt.2.vbi ſecundus terminus non debet eſſe maior primo. & ſic terminus prorogatus non debet eſſe maior primo termino, ad quod bene facit, quod notat Imo.in cap.nulli.ſ̃.de reſcript. in fine princip. referendo Ioan.Andr.ibi, quod dictum tene menti, quia eſt ſatis ęquum. & facit, quod dicitur in ſimili in illa clauſula, vbique locorum, quia refertur ad ſimilia expreſsis, vt per Docto. in l.3.ff.de eo, quod certo loco. ad idem cap. ſedes. de reſcrip. cum ibi not. & per Bald.in cap.j. apud quem, vel quos controuerſia feudi. vbi voluit, ꝙ illa clauſula, ſemel, bis, & pluries, debeat regulari ſecundum ſimilitudinem pręcedentium. & ſub-
10 dit etiam Bald.in d. c.ſi.quòd illa clauſula, quòd † arbiter poſſit prorogare toties quoties ſibi videbitur, & ſemel, & pluries, non extenditur vltra tertiam vicem, vt euitetur infinitas. cap. cum in multis.de reſcript.in 6. & per glo.in verbo, infinitum. in l.fin.C.de ſacroſan.eccleſ.quod eſt bene notandum. de quo etiam per Docto.in l. & ſi poſt tres. ff. ſi quis cau. & per Barto. in l. ſi gemina arbor. ff. arborum furt. cęſa. & ibi de dictione, pluries, quot vices importet. & per Angel.in l.j.§. penult.ff.de cuſtod.reo.quando quis promiſit aliquem repręſentare toties quoties opus erit. de quo etiam vide per eum, & Imo.in d.l.ſi finita.in princip. ¶In glo.2.in princi. Nota quòd ſuper eodem
11 grauamine † non poteſt ab eadem parte, niſi bis appellari. facit l.j.C.ne liceat tertio prouocare. ſed reſpectu alterius partis poterit eodem modo bis appellari. & ſic ſuper eodem articulo poſſunt interponi quatuor appellationes, de quo vide vt plene dixi in cap.directæ. ſupra eod. & Specul. eodem titu.§. quoties. & procedunt pręd icta etiam in ſententijs, quę nunquam tranſeunt in rem iudicatam. licet enim in illis poſsit cauſa de nouo inchoari, non tamen tertio appellari. glo. eſt ſingu. in verbo, fornicari. in cap. fraternitatis. infra de ri. & in cap. Lotharius.31.quęſt.2. ſicut etiam in iſtis cauſis non poſſet appellari poſt decem dies, bene poſsit per viam querelę agi, ſecundum glo.no.in cap.reprimenda.ſupra de offic.ordi. ¶Sed
12 quęritur, ſi eſt tertio appellatum, & lata † ſententia ſuper tertia ap-

tia appellatione,an valeat.Concludit hic Bal. ꝙ aut fuit oppo
ſita exceptio & probatũ de duabus primis app.tũc ipſo iure nõ
valeret ſnĩa.aut non fuit exceptum,vel probatum,tũc valeret
ſnĩa.caſus eſt hic,ſm Bal.dicentẽ,ꝙ alibi non reperiť.ſed tu vi
de,vt plene notať in d.c.directæ.in 8.concluſ.& ibi an ſicut nõ
põt tertio ꝓuocare poſsit tertio de nullitate dicere. dic vt ibi,
13 in fi.¶Secundo quæriť,an † Princeps per viam reſcripti ex cer-
ta ſciẽtia concedere poſsit tertiam appell. Bal.hic, ꝙ non,pro
quo l.j.C.ne li.tertio prouo.vbi dř, ꝙ non licet ſupplicare pro
tertia appell.ſed tñ ꝑ viam priuilegij ex certa ſciẽtia, Princeps
hoc concedere poſſet,ſm Bal.hic,& idẽ in effectu ſequiť Imo.
col.j.in fi.ꝑ no.in c.ꝑterea.ŝ.de off.del.& in d.c.ſtatutũ.in prin
cip. aliàs impetrando lřas ſuꝑ appellatione ſimpľr ſi non ſit fa-
cta mẽtio de tertia appellatione, lřæ eſſent ſubreptitiæ,& nul-
læ, vt hic in tex.bene facit c.ex parte.§.j.de reſcri. ſm Imo.hic,
& ſubdit hic Bal.ꝙ qui non põt tertio appellare,tñ põt inhibe
re appellationi ſui aduerſarij.C.de app.l.ampliorẽ.in prin. qđ
no.& vide vt plene dixi in d.c.directæ.¶Tertio quæriť, quid ſi
14 in reſcripto † eſſet clauſula,non obſtante ſnĩa, vel tertia appell.
gl.in l.fi.C.ſen.reſ.non poſ. tenet ꝙ valet reſcriptũ. ex qua no.
15 ibi Bal.ꝙ † ius quæſitum alteri ꝑ ſnĩam diffinitiuam,quæ tranſi
uit in rem iud, põt tolli ꝑ reſcriptum Principis. refert tñ Inn.
in c.audita.ŝ.de reſt.ſpol.volẽtem ꝙ in dubio reſcriptum ꝯ dif
finitiuam ſnĩam præſumať ſubreptitium, ſi ſnĩa erat iuſta, qđ
no.& ſubdit Bal.in d.l.fi.ꝙ licet ex ſnĩa foret in alium tranſla-
tum dominium,tñ eodem mõ valeret reſcriptum Principis re
ſcribẽtis non obſtante ſnĩa,quia licet dominium ſit de iure gẽ
tium,& ſic de iure quaſi naturali,ꝙ Princeps tollere non põt,
ſm no.ꝑ Inn.& Doc.in c.quę in eccleſiarum.ŝ.de cõſt.tñ iudi
cia,& ſnĩæ ſunt de iure ciuili,vt ꝑ gl.Inſti.de ob.circa princ. &
in l.2.ff.de ori. iur. & iõ cum hoc caſu dominium veniat con-
ſecutiue ad ſnĩam,reſciſſa ſnĩa, & ſic principali reſcindiť acceſ
ſorium.ff.de mi.l.ſi ex cã.§.j.ſm Bal.in d.l.fi.& vide vt plene di
xi in d.c.directæ.¶In ea.gl.in fi.no.gl.iuncto c.Lotha.in gl.all.
16 ꝙ † geminatio appellationis in continẽti, & pluries facta hẽt
vim vnius appellationis,nec intelligiť receſſum a prima appel
latione ꝑ ſecundam,vel aliam incontinẽti factam.c.bonæ.ŝ.e.
& ibi Io.An.idẽ Imo.in c.dilecto.ŝ.eo.quia rõne continuatio
nis cẽſeť vnica appellatio,prout aliàs in ſimili ꝑ gl.ord.in l.pe.
ff.de ac.& obli.& aliàs ꝑ gl.in l.4.ff.de pig.act.de eo,qui eodem
tẽpore dicit,ſolue ſolue: cẽſeť.n.vnica interpellatio, & nõ plu
res.ſed aduerte,quia dubitatio reſidet,an geminando appella-
tionẽ ex interuallo,cẽſeať ꝑ ſecundam recedere a prima, & an
poſsit proſequi ſecundam omiſſa prima. Bar.in l.cum procu-
rator.§.j.ff.de no.ope.nun.quærit,pone ꝙ appellaſti primo vi-
ua voce, deinde iterum ab eadẽ ſnĩa appellas in ſcriptis, quam
appellationẽ proſequi debes,dicit Bar.ꝙ primam. nam appel-
latio operať duos effectus.primo quia reſcindit,ſeu ſuſpendit
ſnĩam.l.j.ff.ad Turpi.c.veniẽtes.de iureiur. Secundo,quia de-
uoluit cauſam ad iudicẽ ad quẽ.c.dilectis filijs decano. ŝ.eod.
ideo ſecunda appellatio nil releuat, cum nõ poſsit amplius ſu
ſpẽdere ſnĩam iam primo ſuſpẽſam.arg.de iniu.teſta.l.nam &
ſi ſub conditione.§.rumpẽdo.c. ad diſſoluẽdum. ĵ. de deſpon.
impu.nec poſsit amplius deuoluere cauſam iam deuolutam ꝑ
primam appellationẽ.facit gl.in ſimili in l.ſi vnus. §.pactus ne
peteret.ff.de pac.in gl.magna ibi,dum dicit, quia primum iam
fecit,quod a ſequenti fieri non põt. & iõ proſequẽdo ſecundã
appellationẽ ad diffinitiuã nil ageret,ſm Bar.in d.§.j. quaſi nõ
interſit ſua.2.q.6.non ſolet.l.j.ff.de app.reci.& qđ in ſimili no.
in l.qui bis idẽ.ff.de verb.obl.& hęc fuit prima opi. Bar.¶Secũ
da fuit opi.Inn. in c.dilecto. ŝ.eo. ꝙ ꝑ appellationẽ ſecundam
non videať receſſum a prima,& poſsit pluries appellare. & idẽ
tenuit Abb.in c.bonę.ŝ.eo.& ita reſidet ibi Io.An.& ſic vtraq;
appellatio valeat, & poſsit proſequi quam velit, & vtranq; ſi-
mul,& eſt vtile ſecundo appellare,quia poterit proſequi ſecũ-
dam,ſi forte fatalia primę eſſent diuerſa computando illa a tẽ-
pore ſecundę, & non primę appellationis, ſm ea, quę habẽtur
in cle.ſicut.eo.ti.& cũ opi.Io.An. tenet ſe Rota in antiq.deci.
563.¶Tertia fuit opi.D.Ang.in d.l.cũ procurator.§.j. dicẽtis,
ꝙ valet ſecũda appellatio, ꝙ ꝑ ſecundam cẽſeť recedere a pri-
ma.arg.l.ſi quis libellos.C.eo. facit l.ſi quis procuratorio.§.fi.
ff.de procu.vbi conſtituendo ſm procuratorẽ,ſimpľr vř reuo-
care primũ. & cũ hac opi.tenet ſe hic D.An.nec ob.ꝙ renun-
ciãdo appellationi,ſnĩa rata manet.ŝ.ti. prox. quo ad cõſulta-
tionẽ.l.fi.C.de temp.app.quia eſt verum ſimpľr:ſecus ſi inter-
ponať alia appľo,& ſic remedium reſciſſorium,ſicut aliàs dř đ
proteſtante,ꝙ nõ intelligit ab appľone recedere.c.ſolicitudi-
nem.ŝ.eo.vbi plene dixi de proteſtatione. nec obſ.ꝙ in ſecũda
appľone nõ verſeť intereſſe,quia imo, ex quo cẽſeť iam receſ-
ſum a prima appľone.nec obſt.d.l.qui bis idem.quia certe,ꝓce
dit in ſtipulatione,ne ſic duplici onere graueť,nõ ſic in appella
tione.vñ cõcludit But. in c.dilecto. poſſe dici de iure appella-
tionem pręualere,licet ſit tutius adhærere opi. Bar.ante factã,
ſm eum.Quare Imo.in d.c.dilecto.dicit,ꝙ in foro eccleſiaſti-
co ſeruareť 2.opi.ŝ ꝑꝑ authoritatẽ Io.An.primo,& D.de Ro.
ſed in foro ſeculari ꝑꝑ authoritatem Bar. ſequereť prima eius
opin.de qua ŝ.cum opi. Bar. ſimpľr trãſibat Ang. in d.l.ſi quis
libellos.Non obſtãt rõnes adductę ꝑ Ang.in d.l. cũ ꝓcurator.
& But.in d.c.dilecto.primo nõ ob.d.l.ſi quis libellos. qa ibi nil
dř,ꝙ faciẽdo ſm appellationem videať recedere a prima. nec
obſt.d.l.ſi quis procuratorio.quia ibi ſecũda diſpoſitio nõ cõ-
tinet idem ꝙ prima,imò diuerſum,iõ recediť a prima.ſecus in
ſecũda appellatione, quę eſt idem cum prima. nec obſt.l.cũ in
ſecũdo.& l.poſthumus.§.j.de iniuſ.teſt.quia ibi ius expreſſe di-
ſponit,ꝙ nõ poſsit quis decedere cum duobus teſt.validis. ſed
in appellatione nõ repitur iure cautũ,quòd ſecũda appellatio
reuocet primam.reſidet ergo Imo.in d.c.dilecto.in 6.col.& in
d.l.cum procu.ꝙ ꝑ ſecũdam appellationẽ nõ intelligať receſ-
ſum a prima, & ꝙ prima appellatio pręualeat. & hoc idem te-
net Pano.hic, in fi.& in d.c.dilecto.in fi. ꝑ rõnes Bar.¶Sed ad-
17 uerte,quia † ſuꝑ hoc articulo plene, & melius locutus eſt Bal.ĩ
l.appellatione.C.eo.ti.in 3.col.& in c.j.§.ſancimus.quo tẽpo-
re miles,in vſi.feu.Ex cuius dictis, & aliorum Docto. tu in hac
difficultate cõclude primo caſus certos.Et primo, ꝙ vbicunq;
appellatio geminať incõtinẽti, & eodẽ tꝑe ſucceſsiue,cẽſetur
vnica appellatio,& ꝑ ſecundam non vř recedi a prima, vt ŝ.in
gl.& dic vt ibi.Secũda cõcluſio ſit, ꝙ vbi prima appellatio,erat
inualida,aut minus rite interpoſita, ſemꝑ pręualet ſecunda ap
pellatio valida.ita Bar.in d.l.cũ procu. §.j. & idẽ Bal. in d.l.ap-
pel.in 3.col.in prin.quia ſolum appellatio, quę fuit rite inter-
poſita ſuſpẽdit ſnĩam,& deuoluit cãm.l.j.ff. iudi.ſol. & arg.ff.
de leg.3.l.ſi iure.nõ.n.põt dici geminatum id,qđ non erat rite
factum,vt in c.j.de ſacra.nõ reite.& iõ ſi ab interlocutoria fuit
appellatum viua voce, deinde ſecũdo appelletur ab eadem in
ſcriptis,pręualet ſecũda appellatio,ex quo prima non fuit rite
interpoſita,ſm Bar.& Bal.vbi ŝ.idẽ Sal.in d.l. ſi quis libel. col.
18 2.in prin.¶Tertia cõcluſio, ꝙ † quãdo ſecũda appellatio inter-
poniť ſuꝑ alio,ꝗ̃ fuerit interpoſita prima appellatio, puta pri-
mo eſt appellatum ab interlocutoria, ſecũdo a diffinitiua po-
ſtea lata, licet ꝑ diffinitiuam inferať ꝯ me idem grauamẽ iam
primo illatũ ꝑ interlocutoriã,his caſibus, vel ſimilibus vtraq;
appellatio eſt valida,nec ꝑ ſecũdam appellationẽ a diffinitiua
vř receſſum a prima appellatione ab interlocutoria. ita de his
eſt tex.in gl.no.in cle.ſi ante.de do.& cont.& in c.conſtitutus.
el 3.ŝ.de teſt.tenet Spe.in ti.de ſen.§.iuxta.ver.qd ergo ſi appel
lo.in pe.col.& ita Ang.in l.ſi quis libellos. & ita Inn.in d.c.di-
lecto.ſequitur Bal.ibi,in fi.& in l.generaliter.§.j.in fi.C.de reb.
cre.& no.hunc tex.quia tenẽt pręfati Doc. ꝙ põt proſequi am
bas appellationes ſimul:alias inſtãte appellante,dẽt primo agi
tari appellatio ab interlocutoria cum ſit pręiudicialis, nã ſnĩa
diffinitiua venit retractanda ꝑ viam attẽtati,ſi appellatio ab in
terlocutoria fuit legitima,vt ꝑ gl.magnã in d.cle. ſi ante.circa
fi.& ꝑ Doc.in c.ex parte A. ŝ.de teſt. de quo vide tex. in c.con-
ſtitutus.el 3.ŝ.de teſt.& ꝑ Doc.in d.c.dilecto.¶Quarta conclu
19 ſio ſit,ꝙ † ſi ab interlocutoria ſit rite appellatũ, tamen expreſſa
vna cã grauaminis,deinde ĵ. tꝑs appellandi appellatur ſecũdo
ab eadem,expreſſa alia cauſa grauaminis, dummõ non ſit ꝯria
primę.his caſibus augetur effectus huius appellationis; & po-
terit appellans proſequi quam vult, & ẽt vtranq; ſimul, ar.In-
ſti.de execu.tu.§.ſi plures.& ita Bal.in d.l. appellatione. col.4.
& hoc eſt vtile ꝑꝑ diſpoſitionem cle. appellanti.eo. ti. vbi ap-
pellans ab interlocutoria nõ põt iuſtificare appellationem ex
alia cã,ꝗ̃ in appellatione noĩatim expreſſa:durante ergo tẽpo-
re appellandi, poteſt geminari appellatio ab interlocutoria ad
hũc effectum,vt poſsint addi alię nouę,& diuerſę cauſę in pri-
ma appellatione, pro quo optime facit no.dictum Bal.ad hoc,
in l.2.circa fi.C.de epi.aud.& gl.in ſimili,in verbo,durante.cir-
ca med.c.ſi is,cui.de off.del.lib.6. & vide quo ad hunc paſſum,
dicta in c.vt debitus.ŝ.eo.q. 15. & iſto caſu ſecunda appľo ope
ratur effectum deuolutionis ex alia cã expreſſa in ſecunda ap-
pellatione, & iuſtificanda ex illa, vbi aliàs ex prima appellatio
ne non poſſet,vt d.cle.appellanti.ita ꝙ in appľone ab interlo-
cutoria eſt quo ad hunc effectum diuerſa rõ,ꝗ̃ ſit in appellatio
ne a diffinitiua, & ita in prædictis formaliter tenet Sal.in d.l.ſi
quis libellos.col.vlt.in prin. ¶Quinta concluſio,ꝙ valeret ſe-
20 cunda † appellatio,quãdo in ea appellatur ad diuerſos iudices,
ꝗ̃ fuerit appellatum in prima appellatione:tunc.n.ſecundã ap-
pellatio,ex quo fit.ĵ.tꝑa appellãdi, põt oꝑari effectum transla
tiuũ.& tunc eſt,ꝙ ꝑ hãc ſcđam cẽſetur renũciatũ primę appľo
ni.& ita tex.iunc.gl.in d.l.ſi qs libel.& ita Bar.& Ang.ibi,& ita
Pan.hic in fi.& in d.c.dilecti.qđ eſt mẽti tenẽdũ, quia ĵ. x. dies
eſt licitũ variare appellãdo ad diuerſum iudicẽ,ꝗ̃ fuiſſet primo
appellatũ in prima appľone.& licet Bal.ĩ d.l.ſi qs libel.velit ꝙ
nõ poſsit variare,ſi ſemel elegit iudicẽ niſi errauerit,tñ melior
videtur

vr̃ alia opinio,quã ẽt ſequitur Saly.ibi,col.j.in fi. nã ex quo eſt
res integra & eſt j̃.tpa appellandi, non dr̃ deuoluta cã appella
tionis ꝙ nõ poſsit appellari ad aliũ anteq̃ primus iudex fuerit
aditus,vt j̃.dicetur,& qa variatio iudicis eſt ꝑmiſſa ex cã,vt per
gl.& Doc.in auth.habita. C.ne filius ꝓ pa. & in dubio p̃ſumit̃
iuſta cauſa, vt d.l.ſi quis libellos,re exiſtente integra, vt vide j̃.
21 de his in fine. ¶†Sexta cõcluſio ſit ꝙ quoties ꝑ ſecundã appel-
lationẽ apparente de mente appellãtis, ꝙ voluerit recedere a
prima appellatione,tũc abſq; dubio ſtãdum eſt ſecundę appel
lationi,cũ poſsit recedi a prima ſecundũ Butri.Panor.& Imo.
in d.c.dilecto,& Bald.in l.appellatione.col.4. in fi. dũ loqtur
de ꝓteſtatione. ¶Vltima cõcluſio & ſic limitatio ad totã hãc
materiã,ꝙ ſi primo appellãti iudex iã tradidit apl̃os,impoſ̃e ẽ
iterũ geminare ſecũdã appellationẽ ex quo apl̃i ſunt ſemel da
ti ĩ prima appellatione non poſſunt dari plus q̃ ſemel.l. eos,
§.apl̃os,cum ibi no.C.eo. ti. cum apl̃i ſint pars appellationis,
vt in c.ab eo.eo.tit.in 6.iura ergo loquẽtia de geminatione ap
pellationis ꝓcedunt & intelligi debent quãdo nondũ datis a-
poſtolis ꝑ iudicẽ ſuꝑ prima appellatione interponitur ſecun-
da appellatio.iſtud fuit ſin.no.Bal.in d.§.apoſtolos, col.2. ad-
uertas tamẽ,qa hoc dictũ poſſet intelligi quãdo apl̃i fuerunt
dati dimiſſorij reuerẽtiales, ſeu delatorij,ex quo iudex tũc eſt
functus officio ſuo. c.cum appellationibus,eo.titu.in 6.& ibi
Io.An.& ita vr̃ intelligere Bal.nã nõ poſſunt dari iterũ iuriſdõ
ne cõſumpta,ar.l.ſi is q Stichũ,ff.de ꝓcu. in fi. ſed quãdo apo-
ſtoli fuerũt refutatorij,tũc ex quo iuriſdõ nõ eſt cõſumpta,po
terit iudex iterũ dare dimiſſorios,& ſic reuocare primã datio
nẽ ſicut quãlibet aliã interlocutoriã.c.cũ ceſſante,s̃.eo. & ita
voluit & intellexit Bal.in d.§. apoſtolos, pro cuius dicto opti-
me facit qđ voluit Lap.in alleg.122.q̃ incipit,factũ ſuꝑ quo iu
ris ꝯſiliũ poſtulat̃,tale eſſe ꝓponit̃,iudex appellãti &c.vbi hoc
idẽ ſentit. Itẽ adde qa ſupradicta limitatio Bal. poſſet ꝓcede-
re in delegato,qa ipſe iuriſdõne conſumpta nõ poteſt iuriſdõ-
nẽ reaſſumere ẽt de cõſenſu partiũ.ita tex. ſing.in c. ſignificã-
tibus,s̃.de of.del.ſecus in ordinario q non põt abdicare iuriſ-
dõnem a ſe,vt l.legatus,ff.de of.præſi.& ſi detuliſſet appellatio
ni poſſet reuocare, & vide notabiliter dcã.ĩ c.cũ ceſſante,s̃.e.ĩ
ſecũda charta,in ver.ſecundo limita, niſi ſit talis interlocuto-
22 ria. ſed vide de hoc plene j̃.in fi. † Sed extra hos caſus, an ſuꝑ
eodẽ valeat ſecũda appellatio, fuerũt tres principales opinio
nes,de quib.s̃.Bal.tamẽ in additione Spe.eo.ti.ver.ſed pone,
col.5.trãſit cũ opi.Bar.quãdo prima & ſecũda appellatio ſunt
ꝯformes:ſecus dicit Bal. ſi ſecunda appellatio ſit plenior q̃ ſit
prima,aut ſi ſecũdo appellaret emẽdãdo,vel mutãdo. his duo
bus,dicit Bal.validã eſſe ſecundã appella.ꝙ no. qa Bal. firmat
tertiã,quartã,quintã, & ſextã cõcluſionẽ s̃. & aduerte, qa idẽ
Bal.in d.l.cũ appellatione.vbi mature examinauit hũc articu-
lũ,& in d.c.j.§.ſancimus, quo tꝑe miles. ipſe adhæret opi.Ioã.
And. dicens ꝙ appellatio operat̃ tres effectus, primo ſuſpen-
ſiuũ,ſecũdo deuolutiuũ,vt s̃.tertio quia differt tp̃s appellatio
nis ꝓſequendæ cum a die appellationis incipiãt currere fata-
lia,vt in d.cle.ſicut. mõ licet quo ad duos primos effectus poſ
ſet dici ꝙ ſecũda appellatio diffinitiua nihil operat̃ ꝓut dicit
Bar.tamẽ quo ad tertiũ effectũ,& ſic quo ad differendũ tp̃s ap
pellationis ꝓſequendæ bene operat̃,nec eſt nouũ ꝙ maior di
latio poſsit extendi.l.penul.ff.de p̃tor.ſtipu. & ſic tp̃s ꝓſequen
dæ appellationis cenſet̃ ꝓrogatũ ꝑ ſecũdã appel. qđ dicit Bal.
eſſe quotidianũ & ſubtile,& dicit ꝙ optima foret cautela ĩ pri
ma appellatione ꝓteſtari & reſeruari ſibi ius iterũ appellãdi.
vnde dicit Bal.in d.§. ſancimus,ꝙ geminare appellationẽ eſt
introductũ in fauorẽ appellantis,vt ꝑ Io.And.in d.c. bonæ, &
in d.c.dilecto. nec eſt verũ ꝙ prima appellatio reſcindat iudi-
catũ funditus,ſed bene ſuſpẽdit,vt d.c.venientes,& nihil ꝓhi-
bet rẽ iã ſuſpenſam adhuc ſuſpendi in longiorẽ diem, vt in d.
l.pen.de pręto.ſti.& ff.de preca.l.ſed ſi manẽte.facit c.ita quo
rũdã, de iudi. ꝓ quo tex.clarus de hoc ĩ c. veritatis, s̃. de dolo
& contu.& dicit Bal.in d.§.ſancimus,qđ Bar.in hac cõſidera-
tione errauit putãs dicendũ in appellatione,ſicut in teſtõ, qđ
nõ põt niſi ſemel reſcindi, vt in d.l. nã & ſi ſub condõne,& ſic
in effectu Bal.in d.§.ſancimus,adhæret opi.Ioã. An.de qua s̃.
23 ¶†Vltima dubitatio ẽ, qd ſi quis appellat primo viua voce re
ſeruato ſibi beneficio appellandi in ſcriptis, deinde poſtea ſe-
cũdo appellat in ſcriptis,intellige ſemꝑ quãdo ſecũda appella
tio interponit̃ j̃. 10.dies a die ſnĩæ, an tunc inſpiciatur prima
vel ſecũda appellatio.Bar.in d.l.cum procur.cõcludit ꝙ ſi pri-
ma erat talis appellatio q̃ nõ poterat fieri viua voce,ſed requi-
ritur ſcriptura,ſicut hodie in appellatione ab interlocutoria,
vt in d.c.j.eo.ti. li. 6. vel in definitiua quãdo appellat̃ ex inter
uallo.l.j.in fi.cũ ſeq.& ibi Bar.ff.e.tunc caſus eſt clarus ꝙ attẽ
dit̃ ſecunda appellatio poſtea facta in ſcrip. Si verò prima ap-
pellatio viua voce fieri potuit,puta a definitiua incontinenti,
concludit Bar.in d.l.cum ꝓcurator, ꝙ iſto caſu ſtatur primæ
appellationi & non ſecundę,quaſi ſecunda fuerit facta animo
redigendi in ſcriptis.vnde cenſetur vna appellatio,ar.l.vnum.
ff.de teſta. quod intelligit Butr.in d.ca.dilecto.qñ ex coniectu
ris appareret de aĩo appellãtis ꝙ fuerit vna appellatio, quo ca
ſu ſi apparet de mente appellantis erit ei ſtandum.d.l.ſi quis li
bel.ſi.n.in ſecunda appellatione in ſcriptis repetit̃ dies primæ
appellationis,cẽſetur prima appellatio tũc redacta in ſcriptis.
ſed ſi habet diuerſum diem,tunc cenſetur noua appellatio. ita
ꝙ in dubio erit recurrendum ad coniecturas,arg.l.Neſennius.
ff.de neg.ge.cum ibi notatis. & ita reſidet Pan. in d.c.dilecto.
24 in fi.¶†Quid autem ſi de coniecturis non apparet.Bu.& Pan.
vt s̃.ſentiunt tunc ſtandum in dubio cum opin.Bar. Imo.vero
hic & in d.l.cum procurator. & l.j.§.libelli.in fi.ff.eo.cõcludit
ꝙ cum dicta verba,reſeruato iure appellãdi in ſcriptis, habeãt
duplicem intellectũ. primo. i.ſaluo iure redigendi in ſcriptis.
alius eſt,vt intelligantur.i.ſi nõ appellauero in ſcriptis, & tũc
reſoluitur prima appellatio ꝑꝑ defectum conditionis ſi poſtea
appelletur in ſcriptis prout tangit Bar.in d.l. cum procurator.
vnde cum verba ſint dubia,vr̃ ꝙ debeat fieri interpretatio ꝓut
eſt vtilis appellanti maxime qñ declarat,ar.l.ſi quis intentione
ambigua.ff.de iud.iũcto.§.libellos.& ſicut ſecunda appellatio
ꝑꝑ longum tp̃s pręualeat ſ̃m Imo.facit ꝙ no.in c.cum tu.s̃.de
teſt.quia in foro iudiciali fit interpretatio pro appellãte, cũ ſit
defenſio ac præſidium innocentię:vnde dẽt ampliari.vt in rl̃a
odia.lib.6.& ita vr̃ tenendum maxime per ea quæ dicta ſunt.s̃.
quo ad ſecundam opi.Ioan.An.nam ſi ſecunda appellatio ſim
pliciter facta eſt valida, vt s̃.q̃to magis ſi in prima ſit reſeruatũ
ius iterum appellandi in ſcriptis, & ita abſque dubio vr̃ tenen
dum: quia ex quo eſt.j̃.tp̃s appellãdi,& eſt res integra, nõdum
dr̃ deuoluta iuriſdictio ad iudicem ad quem antequã appella-
tio ſit coram ipſo præſentata : imo poteſt a prima recedi pro
quo tex.not.in ratione ſui,in c.bonæ,el ij.in ver.nec nocebat.
25 de poſt.præla.& gl.in c.licet.s̃.de offi.deleg.†dr̃ enim res inte-
gra ex quo eſt.j̃. 10.dies ad appellandum,& anteq̃ applõ ſit ſu-
periori præſentata,vt ꝑ But. in d.c.licet.& hanc partem ſequit̃
Saly.& bene in d.l.j.§.ſi quis libellos.ſed dubitatio reſidet qñ
res non eſt integra, vt quia iudex a quo iam detulit appellatio
ni,vel tradidit Apoſtolos,vel terminum ad ſe præſentandum
aſsignauerat,ſeu ad iter arripiẽdum in prima appellatione.ſu
per qua difficultate cõſidera aliquos caſus.Aliqñ & primo iu-
dex a quo tradit Apoſtolos refutatorios,& abſque dubio tunc
valeret ſecũda appellatio ſiue a delegato ſiue ab ordinario ap-
pelletur,ex quo non dr̃ iudex functus officio ſuo prout ſupra
26 dictum eſt in vltima concluſione,vbi vide.†Aliquãdo & ſecũ-
do iudex a quo tradit Apoſtolos dimiſſorios ſimpliciter, &
alium terminum non aſsignat:tunc in iudice delegato traden
do Apoſtolos dimiſſorios,& ſic deferendo,cum ſit functus of
ficio non poterit ab eo interponi ſecunda appellatio, cũ am-
plius Apoſtolos dare non poſsit. pro quo bene facit, ꝙ in hoc
volunt Ioan.Mona.& Io.An.in c.j.§.in quibus.eo.tit.in vj. &
domi.Flo.in cle.ij.§.j.eo.ti.& Pet.de Anch.& Gemi.in c.vt ſu
per.e.ti.in 6.ſecus in iudice ordin.qui retinet iuriſditionem.l.
legatus, ff.de off. p̃ſi.imo poterit iterũ dare Apoſtolos & reuo
care eos quos primo dedit,ſicut dr̃ qñ iudex remiſit cãm ad ſu
periorem poteſt relationem reuocare anteq̃ ſit ſuperiori præ-
ſentata,vt per Bar.in l.ad principem.ĩ fi.ff.de ap.per gl.& But.
ĩ d.c.licet.& in d.ca.bonę.& ꝓ hac determinatione vide dicta
s̃.in c.cum ceſſante.colum.8.in ſecunda limitatione,in fin.in
ver.quinto limita.& per do.de Rot.in deciſ.163.quæ incipit,
ex hoc inſurrexit.in fi.& ita limi.Bal.in l.eos.§. Apoſtolos. C.
27 e.tit.† Aliquando & tertio iudex ordinarius dedit Apoſtolos
dimiſſorios vel refutatorios, & aſsignauit terminum ad arri-
piẽdum iter:an dicto caſu poterit geminari alia appellatio?di
cas quod aut nondum erat lapſus terminus, & poterit dum-
modo iudex admittat ſecundam appellationem vel alium ter
minum de nouo aſsignet,quia vr̃ receſſum a primo termino,
& iudex potuit hoc facere ſicut poteſt reuocare aliam interlo-
cutoriam,vt s̃.per Bar.in d.l.ad principem.& ita eſt tenẽdum.
licet Panor.in ca.ſæpe.s̃.eod.col.5. dixerit ꝙ iudex non poſsit
immutare hunc terminum ex quo eſt acquiſitum ius parti
per non comparitionem in termino,vt per gl. in d.ca.ſæpe.in
ver.peremptoriæ. ſed certe non dr̃ quęſitum ius ante lapſum
termini:vnde poterit iudex iterum mutare ſicut aliam interlo
cutoriam,& vide in d.c.perſonas.circa fin.in verſi.tertio quæ-
ritur.Sed dubitatio eſt quid ſi iudex non admittit ſecundã ap-
pellationem,nec alium terminum aſsignat, & appellans non
ſeruauit terminum ſibi datum in prima appellatione,an ſua
appellatio ſit deſerta?& videtur quod ſic, vt d.c.perſonas.& in
d.clemen.2. & hoc caſu videtur quæſitũ ius parti vt s̃.ſed Sal.
in d.l.ſi quis libellos.in vlti.col.tenet ꝯrium quando durante
termino geminatur ſecunda appellatio non obſtante ſi dice-
retur,ꝙ appellatio ſit deſerta,quia fateor de prima appellatio-
ne in

ne in qua erat aſsignatus terminus: ſed ex quo ſit ſecunda appellatio ante lapſum termini, & infra tempus appellandi remanet ſecunda appellatio efficax, & ſnĩa non tranſiret tunc in rem iudicatam, cum ſuperſit ſecunda appellatio. ¶ Aliquãdo & quarto iudex a quo aſsignat terminum, vt ſupra: tũc poſt terminum iam decurſum non poterit geminari ſecunda appellatio licèt adhuc foret infra tempus appellãdi. ratio eſt, quia per lapſum termini ſententia iam tranſit in rem iudicatam, vt in c. cum ſit Romana. & in c. perſonas. ſ. eod. & in d. cle. ij. & hoc caſu verum eſt dicere, ꝙ ſit queſitũ primo ius parti, merito ſecunda appellatio non valet cum non poſsit ſuſpendere ſnĩam quæ iam primo ante ſecundam appellationem tranſiuit in rẽ iudicatam per lapſum termini. & ita Ioan. Calderi. in d. clem. ij. & Saly. in d. l. ſi quis libellos. in fi. & hoc modo debet intelligi quod no. d. Flo. in d. cle. ij. §. j. in fi. dicens quod eo ipſo quod quis appellauit cenſetur deduxiſſe oẽ ius in ipſam appellationem, merito cum ei renunciauerit, ſupple tu per lapſum termini, amplius non auditur ſecundũ eum ibi, qui hoc modo debet intelligi: non ſic quãdo res erat integra geminatur ſecunda appellatio ante lapſum termini, & j. tẽpus appellãdi, tũc. n. ante quã ſnĩa trãſiuerit in rem iudicatam cõſtat, ꝙ geminando appellationem, ꝙ non vult renunciare appellationi prout. ſ. in mẽbro ꝓximo præcedenti eſt dictũ, & per Saly. in d. l. ſi quis libellos. quæ oĩa ſingulariter tene mẽti quia ita plene recollecta & ordinate poſita nullibi reperies, & ita etiam bene declarat Bal. in addi. Spe. in 8. charta in ver. quandoque quis renunciat appellationi. §. quid ergo, in titu. de ſententia.

SVMMARIVM.

1 *An ſit neceſſe ꝙ reuocatio attẽtatorũ petat ſpecifice ĩ libello appellationis.*
2 *An attentata poſſint reuocari primo ante ſententiam ſi hoc non ſit petitũ ante omnia reuocari.*
3 *In reuocatione attentatorum non requiritur libellus, nec litis conteſtatio.*
4 *Reuocatio attentatorum vſque ad quantum tempus poſſit peti, & an poßit peti ante, vel poſt concluſum in cauſa.*
5 *Quando reuocatio attentatorum eſt talis quòd faciliter fieri non poteſt puta in funere defuncti, tunc non ſit ante omnia ſed expectatur ſententia diffinitiua.*
6 *Quando attentatum eſt tale in quo non poteſt fieri reuocatio niſi per ſentẽtiam diffinitiuam nunquam debet fieri ante.*
7 *Si in libello petatur reuocatio aliquorum attentatorum, an ſi appellans ſuccumbit in illis, intelligatur ſuccubuiſſe in alijs attentatis.*
8 *An litiganti ſuper attentatis currant fatalia ſuper negocio principali.*
9 *An remedium attentatorum poßit deduci incidenter per viam exceptionis vel replicationis.*
10 *An reuocatio attentatorum poſſit peti principaliter, & de per ſe abſq; iudicio & libello appellationis.*
11 *Vtrum, & qñ ſit gradatim appellandum vel poſsit appellari omiſſo medio.*
12 *Oĩ caſu procedit appellatio omiſſo medio niſi per partẽ opponatur exceptio.*
13 *Apellatio ad maiorem iudicem vel parem ſeu minorem quàm debuerit appellari, an ſit nulla.*
14 *Valet conſuetudo ꝙ in omni caſu poſsit appellari omiſſo medio.*
15 *Valet priuilegium ſeu præſcriptio ꝙ poſsit appellari omiſſo medio ſed non poſſit præſcribi ꝙ non appelletur ad principem.*
16 *Valet conſuetudo quòd a iudice ſeculari appelletur ad eccleſiaſticum omiſſis medijs iudicibus ſecularibus.*
17 *Quando epiſcopus litigat cum eius ſubdito, eliguntur arbitri a quibus appellatur ad Papam.*
18 *Si archiepiſcopus litigat cum epiſcopi ſubdito coram ipſo epiſcopo non appellatur gradatim.*
19 *Quando ſimul concurrit iuriſditio mediata & immediata, tunc poteſt appellari ad mediatam omiſſo medio.*
20 *Si epiſcopus accuſatur ſuſpectus, an a ſententia delegati appelletur ad epm.*
21 *Quando proximus in gradu non foret catholicus, vel eſſet excommunicatus poteſt appellari omiſſo medio.*
22 *An ad legatum poſſit appellari omiſſis medijs.*
23 *Legatus de latere non poteſt cognoſcere de appellationibus ad ſanctißimum Papam ſeu ad ſedem Apoſtolicam interpoſitis.*
24 *Ad Patriarcham in tota eius prouincia poteſt appellari omiſſo medio.*
25 *A ſententia ſubdelegati a Papa non in totum non poteſt appellari ad Papã omiſſo medio.*
26 *Ad Papam poteſt appellari omiſſo medio quando non opponitur exceptio.*
27 *Quando ſubdelegatus datus non in totum detuliſſet appellationi ad Papam valida eſt appellatio omiſſo medio.*
28 *Si vnus ex duobus delegatis a Papa committit alteri vices ſuas etiam non in totum, debet ad Papam omiſſo medio appellari.*
29 *A ſubdelegato legati Papæ vel a delegato epiſcopi vel alterius ordinarij poteſt appellari ad Papam omiſſo medio.*
30 *An a ſententia ſubdelegati delegati alicuius principis de iure ciuili appelletur ad proximum ſubdelegatum vel ad primum delegantem.*
31 *An a ſententia ſubdelegati delegati ad aliquam vniuerſitatem cauſarum debeat appellari ad ipſum delegatum vel ad primum delegantem.*
32 *Non valet conſuetudo ꝙ a ſententia vicarij appelletur ad Epiſcopum vel econtra, nec poteſt Epiſcopus dicto caſu delegare nec dictæ appellationi vel delegationi poſſunt partes conſentire.*
33 *An a delegato epiſcopi poſsit appellari ad vicarium ipſius epiſcopi.*
34 *An vicarius epiſcopi vel alterius poſsit cognoſcere de appellatione ad epiſcopum interpoſita.*
35 *An a ſententia officialis foranei vel alterius ſpecialis vicarij poſsit appellari ad epiſcopum.*
36 *An collatione beneficij facta per vicarium de ſpeciali commißione epiſcopi ſeu alio articulo ſpecialiter commiſſo ipſi vicario, debeat appellari ad epiſcopum.*
37 *Quid ſi epiſcopus delegat cauſam in fraudem vt ſic non appelletur ad archiepiſcopum.*
38 *An a ſententia delegati a vicario epiſcopi poſſit appellari ad epiſcopum.*
39 *An a ſententia prælati ſubdito epiſcopo poſſit appellari ad epiſcopum vel eius vicarium.*
40 *Si cauſa delegata eſt epiſcopo an poßit eius vicarius cognoſcere vel ecõtra.*
41 *Si a ſententia alicuius non poteſt appellari, an poterit appellari a ſententia vicarij eius.*
42 *An a ſententia vicarij generalis principis non poßit appellari ſicut ab ipſo principe.*
43 *An de iure ciuili a ſentẽtia vicarij poßit appellari ad eũ cuius eſt vicarius.*
44 *An a ſnĩa vicarij epiſcopi poßit ſupplicari epiſcopo & quid ecõtra. n. 45.*
46 *Legatus Papæ non reſtituit aduerſus ſententiam Papæ, & ſolus princeps reſtituit aduerſus ſententiam vicarij vel delegati.*
47 *Reſtitutio in integrum debet tractari coram ſuperiore ſententiantis & inferior non poteſt reſcindere ſententiam ſuperioris & iſta eſt ratio quare iudices regij & non alij in hoc regno cognoſcunt de reſciſſione contractuum iudicum chartulariorum regiorum.*
48 *An vicarius epiſcopi poſſit reſtituere aduerſus ſententiam epiſcopi.*
49 *Delegatus principis an poſſit ipſe perſonaliter, & incidenter reſtituere aduerſus ſuam ſententiam.*
50 *An a ſententia vicarij poſſit dici de nullitate coram epiſcopo vel econtra: & ibi quod corã eodẽmet iudice qui ſententiauit põt dici de nullitate.*
51 *An epiſcopus poſſit reuocare interlocutoriam latam ab eius vicario.*
52 *Si uicarius detulit appellationi, an epiſcopus poſſit reuocare talẽ delationẽ.*
53 *An quo ad recuſationem cenſeatur idem tribunal vicarij & epiſcopi, & recuſetur vicarius, an recuſetur etiam epiſcopus, & an poſsit probari cauſa recuſationis coram epiſcopo.*
54 *An ſi eſt ſuſpectus epiſcopus cenſeatur ſuſpectus eius vicarius.*
55 *Si duo vicarij conſtituti inſolidum tulerunt duas ſententias contrarias põt dominus vel epiſcopus cui velit adhærere, quod eſt notandum ad cap. fin. de re iudica.*
56 *Sufficit dicere, appello, & intelligitur gradatim appellatum abſque aliqua expreſſione iudicis ad quem.*
57 *An valeat appellatio ad iudicem competentem aliter non exprimendo.*
58 *An valeat appellatio dicendo, appello ad maiorem iudicem, aliter non exprimendo.*
59 *An valeat appellatio alternatiua ad plures ſeu diuerſos iudices.*
60 *An valeat appellatio incerta ſi declaretur infra decem dies.*
61 *Omni caſu valeret appellatio alternatiua vel incerta, quando ſuberat probabilis dubitatio iuris vel facti.*
62 *An valeat appellatio copulatiuè ad plures iudices, & quid ſi eſt propoſita clauſula, & ad quemlibet alium iudicem competentem.*
63 *Quid ſi appellans ſemel elegit iudicem, an poſſit poſtea variare.*

CAP. LXVI.

DIlecti. A ſubdito vel delegato epĩ ad archiepm̃ appellare nõ licet. h. d. vel ſic, Appellatio interpoſita omiſſo medio non valet ſi de hoc excipiatur. h. d. primo ponitur querela appellantis. ſecda ibi, quo circa, dant̃ iudices. ¶ Nota. j. ibi, gradatim. quòd ad inferiorem a Papa eſt appellãdũ gradatim & nõ omiſſo medio, de quo j. in gl. ¶ Nota ibi, officialis. ꝙ de applonibus nominatim ĩterpoſitis ad archiepm̃ põt cognoſcere eius officialis ſeu vicarius, ꝯcordat ſupra. eo. dilectus. rõ eſt quia vicarius cenſet̃ idẽ tribunal, & idem adiutoriũ cum epo. c. Romana. in prin. eo. ti. in 6. c. 2. de conſuet. eo. li. ¶ Quid autẽ ſit ſi appellet̃ a delegato epiſcopi, an vicarius poſsit de ipſa applone cognoſcere, dicetur. j. in gl. ¶ Tertio no, ꝙ exceptio dẽt opponi corã iudice, & expectari an ipſam admittat, vel non, & eo caſu quo nõ admitteret: tũc eſt, ꝙ põt appellari, & nõ anteq̃ hoc declaret, de quo vide dicta in c. vt debitus. ſ. eo. qñ poſsit appellari a futuro grauamine, & eſt optimus tex. de hoc ĩ c. dilecto. ſ. eo. vbi vide dicta in notabilib. ¶ Vltimo nota, ꝙ iudex appellationis põt pronũciare oẽs ſnĩas nullas, latas poſt legitimã appellationẽ, & abſq; dubio hoc ꝓcedit qñ ita peteret̃. & eſt optima practica in libello applonis petere oẽs ſnĩas latas poſt appellationẽ irritas, & nullas ꝓnunciare. ¶ Sunt & aliæ practicæ de q̃bus hic per Inn. ſubdentẽ, ꝙ bona eſt practica, ꝙ petat̃ in libello ꝓnunciare applonem fuiſſe, & eſſe iuſte, & rite interpoſitã, & hoc ſolũ ſufficit, quia reuocatio attentatorũ venit acceſſoriè: nã ꝓnunciato, ꝙ applo fuerit ltĩma & iuſta, attẽtata in cõſequentiã reuocant̃. c. ſi a iudice. c. nõ ſolũ. eo. ti. in 6. c. ſignificantem.

ficantem.j.eo.ſed certe cautius eſt ſm Hoſt. vt in libello petať
in ſpecie reuocari qcq̄d poſt, & ꝯ applonem eſſet in ꝓiudiciū
appellantis attentatū,& ita reſidet hic Io. An.& Pan. ſed licèt
iſta practica ſit tutior,tamē practica Inn.eſt bona,& ꝓcedit,qa
petendo ſimplr ꝓnunciari applonē iuſtam,tūc ſi ꝓnuncietur
iuſta ex vi hmōi ſnīæ ꝯſequitur reuocationē eorū quæ acta ſūt
poſt applonem,cum in ꝯſequentiam ꝓnunciaſſe videatur de
attentatis, licèt expreſſe nil dixerit de eis ſm Inn. & ita ſequiť
hic Imo. col.pe. quia hoc venit de nā ipſius applonis, vt in d.
c.ſignificante.vbi tex.de hoc,& in c.exhibita.in fi. s̄.de iudi.ꝓ
quo ēt bene facit tex.in l.cū ex cā. ff.eo.ti.vbi reuocatio atten
tatorum venit ex natura applonis,& fieri debet eo ipſo, ꝙ ap-
1 pellans in cā appellationis obtinuit. ¶†Pro cuius articuli de-
claratione quæritur primo an ſit neceſſe,ꝙ reuocatio attenta
torū petať ſpecifice ī libello appellationis? dicas,ꝙ nō, quia
hoc ſubintelligiť, & venit de natura ipſius applonis. dictū eſt
no. Inno.hic,ꝙ tene mēti.facit c.ſignificantibus.& c.ſignifica
2 uit.s̄.eo.¶†Secūdo quæritur an attentata poſsint reuocari pri
mo ante ſnīam ferendam ſuper libello applonis quando reuo
catio attentatorū nō eſſet petita ab ipſo principio.gl.no.in d.
c.non ſolū.in prin.in verbo,ante oīa, tenet,ꝙ ſic.& ita Io. An,
& doc.ibi concludentes, ꝙ attētata applone pendēte a diffini
tiua poſſūt reuocari finito applonis articulo,& ſic lata ſnīa ꝑ
appellatione, vt s̄.& ēt ante, cū iudex de neceſsitate hēat ante
oīa reuocare, vt in d.ca.non ſolū.in verbo dēt, quod importat
neceſsitatē,vt ꝑ glo.in verbo debeat.in cle.fi. de ſta.reg.adeo,
ꝙ iudex faceret iniuſtitiam ſi nō reuocaret ſm Io. An.in d. ca.
non ſolū.ſed Archi.ibi,& Spe,eo.ti.§.pe.in fi.ver.ſed pone.di-
cunt,ꝙ libellās in cā appellationis petēdo ſnīam retractari, &
ante reuocari attentata, dēt eſſe cautus, ꝙ nō cōteſtetur pri-
mo litem, quia ſi poſtea inſiſteret attentata primo, & ante
omnia reuocari ꝑ officiū iudicis nō audireť,cū eligeret viā or
dinariā retractādi ꝑ ſnīam. vnde dēt ēt ceſſare tūc via extraor-
dinaria ſm eos,ſꝫ hęc ſubtilitas ñ placet Io. An.ibi,nō ſolū fo
ret quādo petitū fuit attētata ante oīa reuocari ſed ēt ſi non ſit
adiectum,ante oīa,quia oī caſu,& ēt poſt litē conteſt. ante de-
bent primo reuocari,vt in d.c.nō ſolū.& ita ſequitur Io. Mo.ī
c.cupiētes.§.pe.in fi.de ele.in 6.ſed Gem.in d.c.nō ſolū,refert
ſup hoc opiniones finaliter dicēdo,ꝙ opi. Io. An.procedit qñ
illa verba,ante oīa reuocari, ſunt expſſa ī libello.alias tenet ſe
cum opi.Spe.& Archi.Tu aduerte,quia opi.Io.An.& Io. Mo.
eſt indiſtincte oī caſu tenenda q̄ ſequiť Bal.in l.appellatione.ī
3 prin.C.e.ti.& Pe.de Anch.in d.c.non ſolū,†nam reuocatio at
tentatorum fit officio iudicis mercenario in quo non requiri
tur libellus nec litis conteſt.ita gl.in clemē.2.in prin.vt li.pen,
facit gl.in rub.ff.de interro.act.& Io.An.in c. cum teneamur.
s̄.eo. & ideo cum iſte articulus attentatorū examinetur de ſui
natura ſeorſum a principali, vt in c. non ſolum.litis conteſtať.
ſuper attentatis vel in negocio principali non nocet, vt alias
per gl.in l.vinum.ff.ſi cer.pet.l,qui teſtm̄.§,j.ff.de teſta.mili.in
cle.ſæpe,in fi.in verbo partibus.de ver.ſig.& hanc opi.Io.An.
ſequunť dñi de Ro.in deciſi.17. quæ incipit, item ꝙ attentata,
ꝯcludētes,ꝙ licèt a principio nō ſit petita reuocatio attētato-
rum,tñ pōt peti ex poſtfacto,& qñcunque, & in qualibet parte
litis dūmodo ante conclonem in cā, & ita ēt tenet Rot. deciſ.
185.quæ incipit,item ꝙ pars.dato,ꝙ iam lis ſit conteſt.per par
4 tes in negocio principali,qđ eſt menti tenēdum.¶† Et intelli-
ge prædicta dummō primo reuocatio attētatorū petať añ con
clonem in cauſa, quia poſtq̄ iā eſſet in cā concluſum oportet
expectare ſnīam ſup negocio principali applonis ꝓ quo facit
5 c.paſtoralis.in fi.s̄.de cau.poſ,& ꝓprie. ¶†Secūdo limita niſi
reuocatio attentatorū ſit talis quæ faciliter fieri nō poſsit: tūc
enim non fieret ante oīa,puta pendēte lite ſuper funere defun-
cti iā ſepulti in cœmiterio vnius eccleſiæ litigātis,idem funus
fuit exhumatum de facto, & delatum ad aliam eccleſiam,non
fiet reuocatio attentatorū ante oīa, & hoc ex quadā ęqtate, li
cet de rigore iuris aliud eſſet per notata in c,cum liberum.j.de
ſepul.& ita tenet Rot.in antiquis deci.266.prout refert, & ſe-
6 quitur Gemi.in d.c.non ſolum,in fi.illius c.¶†Vltimo limita
niſi petatur reuocatio ſup tali attentato quod de ſui natura re
ſcindi nō poſſet niſi per ſnīam diffinitiuam ferendam in prin-
cipali negotio appellationis.ita tex.in l.chyrographis.§.finali,
7 ff.de admi.tut.& ita Bal.in d.l.applone.in prin.¶† Tertio prin
cipaliter quęritur,pone qđ libellus datus ſpāliter ſuper vno ex
pluribus attētatis an ſi ſuccumbat in illo articulo intelligatur
ſuccubuiſſe in alijs oībus attentatis,& etiam in ipſa cā princi-
pali? Imo.hic recitando opiniones finaliter concludit,qđ non
nam ſnīa lata in vno ex attētatis non dēt nocere vel ꝓdeſſe in
alio, licèt ſnīa in cā principali applonis habeat nocere, & pro
deſſe in oībus acceſſorij, & innouatis, ſed non ſic econtra qa
lata in acceſſorijs non prodeſt,vel nocet in cā principali ꝑ no,
in l.cum quæritur.de excep.rei iud,& l.fundum, & l.fundi. de
except.& l.ex diuerſo.§.j.ff.de rei vendi. ſm Innoc. & ita reſi-
8 det Imo.hic,col.pe.& fi.¶†Quarto quæritur ſi appelleť a cer-
to grauamine,& poſt applonem iudex tulit in appellantē ſen-
tentiā excōicatiōis,& deinde tulit ſnīam diffinitiuā ſup nego
cio principali, a qua ſitr appellať tunc ſi corā iudice applonis
petať retractari ſnīa excōicationis tanq̄ attentata poſt appella
tionem legit imam.j.de ſen.exc.ꝑ tuas,& nulla fiat mentio de
applone diffinitiua licèt obtineat ſup dicta retractatione ex-
cōicationis,tñ remanebit firma ipſa ſnīa diffinitiua ī negocio
principali ſi eā.j.terminū iuris non ſit proſecutus, & ſimiliter
ꝑ hoc ñ obtinebit retractationē ī alijs attētatis,nec incōuenit
qđ in articulis ſeparatis ſnīa maneat pro parte firma,& ꝓ par-
te non.j.de teſta.c.Raynutius. & Raynaldus,ſm Inn. hic cum
quo reſidet Imo.hic. ¶Tu aduerte,& intellige prædicta in ter
minis prædictis in quib.loquitur Inno.alias ſi quis volens ꝓſe
qui cām principalem appellationis petat ante oīa in libello re
uocationē attentatorum vel ēt in medio litis prout eſt dictū
s̄.in 2.q.tunc litiganti ſup attentatis nō currūt interim fatalia
ſup cā principali,& ita determinatur ſingulariter per Rotā in
deciſ.102.quæ incipit,itē quod fatalia.ꝓ quo bene faciūt notā
da dicta Bal.maxime in fi.l.ꝯ maiores,C.de inoff.teſt.vbi text.
ad hoc no.bene facit,ſed quando quis litigaret primo,& prin
cipaliter ſup attentatis nō inchoata ꝓſecutione in cā appella-
tionis principali, tūc ꝓcedat dcm̄ Inn.hic,ꝙ ſi non proſequiť
cām principalem applonis.j.terminū iuris appellatio ſit deſer
ta,& currūt tunc fatalia litiganti ſup attentatis,ſm Inno.& te-
9 ne menti quia alibi nō reperies hunc paſſum.¶†Quinto quę-
ritur an remedium applonis,& attentatorū poſsit deduci inci
denter per viam exceptionis vel replicationis,puta ſi excipitur
ſnīam non fore exequendā,vel electum nō fore confirmandū
pro eo quia eſt appellatum.Imo.hic in fi.qđ ſic.facit. s̄. de ele.
cum inter canonicos.& s̄.de exce.cū inter R.& s̄.de except.c.
dilecti.ſolū tñ poterit de hoc excipi,j.illud tp̄s.j. qđ pōt fieri ꝓ
ſecutio applonis.& ſic anteq̄ applo ſit deſerta ſm Inn. de quo
articulo an poſsit dici de nullitate attētatorū ſi applo eſt iam
deſerta.vide in c.licet.de ſen.excō.in 6.ꝑ doc.in c.cū veniſſet.
s̄.de eo q mittiť in poſ.ꝑ Rot.in prima deciſione. diceť in c.di
10 lecto.s̄.eo.in materia nullitatis.†& ſubdit hic in fi.Inn.& ꝙ ap
pellatio pōt ēt principaliter proſeq in negocio principali,pōt
ēt principaliter proſeq quo ad reuocandū attentata,& oē gra
uamē acceſſoriū agendo de hoc primo principaliter, & ſeor-
ſum abſq; proſecutione vel inchoatione iudicij applonis ſup
cā principali.qđ tene mēti.intelligēdo tñ,ꝙ fiat fides de appel
latione iudicis corā quo petiť reuocatio attentatorū: quia cū
reuocatio fiat officio iudicis applonis.c.ſolicitudinem, circa
medium.s̄.eo.dēt ante oīa ꝯſtare de applone.& ita gl. in d.ca.
non ſolum.in verbo ante oīa.Itē intellige oīa prædicta in ap-
pellatione a diffinitiua,ſed in applone ab interlocutoria quo
ad reuocationē attentatorum,dic prout hr̄ in d.c.non ſolum.
Cætera ad materiā attētatorum vide plene dicta.s̄.in c.bonæ.
11 in 6.co.¶†In gl.j.ibi gradatim.Nota ex gl. rlam generalē ꝙ nō
ſolum ſm leges eſt gradatim appellandū.l. Imperatores. ff.e,
ti,ſed ēt ſm canones,vt hic patet. & ſic nō pōt appellari omiſ-
12 ſo medio rlr.¶† In ea.ibi,opponatur exceptio. tene menti ſin
gularem gl.iuncto tex.quia ita bene alibi non reperiť, ꝙ licèt
rla ſit,ꝙ non poſsit appellari omiſſo medio rlr, tñ hoc verum
ſi ꝑ partē aduerſam de hoc opponatur exceptio, ſecus ſi nihil
excipiať:tunc.n,procedit applo ēt nō gradatim,& omiſſo me-
dio,vt hic in tex.& gl.& ita do.Ant.hic,& alij doc. & licet Ar-
chi.in c.ſi delegatus.de off.dele.in 6.refert Inn.& Hoſt.tenere
ꝯrium in c.referēte.hic allegato in gl. tñ ꝓut dicit hic Io. An.
illud nō colligitur ibi ex dictis eorū,ideo tex. hic fundat ſe ſup
exceptione,& applone partis ita, ꝙ opus eſt de hoc excipere.
& ſi exceptio nō admittať appellať ab repulſione.& hāc deter-
minationē ſequiť Rota deciſ.387.quę incipit, Itē ſi tres,& ſm
Imo.hic ſeruareť in practica.tamen dicit, ꝙ de iure vr̄ primo
obſtare c.j.de foro compe.in 6.in princi.vbi coram Archiep̄o
non pōt etiam de conſenſu partium procedi omiſſo medio ar
ticu.appellationis.& quia de iure canonico non pōt proroga-
ri iuriſdō per clericos nō ſui iudicis. c. ſignificaſti,loquitur de
prorogatione oīno non ſui iudicis . quod nō eſt in caſu iſto in
quo per applonē eſt iudex licet ope exceptionis non poſsit re-
pelli,vt hic in tex.facit gl.in verbo cōpetente.in cle.2.vt lit.pē
den.nec obſtat dictum c.j.quia ibi in cā principali in qua nul-
latenus eſt iudex, Sed hic quæritur in cā appellationis in qua
13 eſt iudex ſi nō excipiatur.¶†Secundo vr̄ obſtare.l.j.§.pe.ff.eo,
ti.vbi dr̄, ꝙ ſi per errorem fuit appellatū ad minorē iudicē, er-
ror nō nocet,ſecus ſi ad maiorē.ergo vr̄ ex certa ſciētia, ꝙ non
poſsit appellari omiſſo medio.quare dicas,ꝙ error non nocet
& hr̄ ac ſi ad idoneum,& debitum iudicem foret appellatum,
& ad eū intelr cā deuoluta. ſed quando foret appellatum in
ſcienter omiſſo medio,ſi pars de hoc non excipiat,text.in d.§,
penul.

pen.nil dicit de hoc.vnde videretur,ꝙ valeret tunc proceſſus
coram iudice maiori omiſſo medio. niſi dicas,ꝙ ibi loquitur
de iure ciuili,ſecus de iure canonico,vt hic vbi valet appella-
tio,& proceſſus omiſſo medio ſi per partẽ de hoc nõ excipia-
tur.¶ Aduerte tamẽ, quia dicit hic Panor.ꝙ ſi iuſto errore ſit
appellatũ omiſſo medio, hoc non nocet, quia intelligitur in
effectu deuoluta cauſa appellationis ad iudicem idoneum, &
debitum,vt in d.§.pe.ſed quando ſcienter & non per errorem
appellatur omiſſo medio, & de hoc pars excipit, certe ſi iam
ſunt elapſi 10.dies dati ad appellandũ,illa talis appellatio ſciẽ
ter facta non valet?ſequitur ergo ꝙ ſentẽtia trãſiuit iam in rẽ
iudicatam, ſm Panor.& aduertas,quia hoc poſſet ꝓcedere qñ
ſciẽter appellatur omiſſo medio.ſecus ſi iuſto errore appellet̃
ad maiorẽ vel parẽ iudicem, tunc appellatio nõ eſt nulla,vt ſ.
ſed qñ appellatur ad maiorẽ iudicẽ omiſſo medio ſiue ſciẽter
ſiue ignorãter,tunc eſt quod appellatio eſt nulla.& ideo ſi tũc
ſunt lapſi 10.dies.& ſic non poſſet vlterius appellari ſentẽtia
tranſiret in rem iudicatã,ſed ſi adhucupereſſet de decem die
bus poſſet ſuppleri,& iterum appellari ad idoneum iudicẽ ar.
l. accuſaturus.ff.de adult.& per glo.no.in c.ſi is cui.de offi.de
lega.in 6.& ita tenet Inno.in d.§. pen. col. 1. & 2. ¶Conclude
ergo quod appellatio ſcienter facta ad Imperatorem de iure
ciuili omiſſo medio non eſt nulla ſed habetur, ac ſi ad debitũ
iudicem foret appellatum, & ad eum remittitur appellatio,
vt in d.l.Imperatores. Si vero appelletur ad inferiorem iudi-
cem ab Imperatore omiſſo medio,tunc aut ſcienter,& nõ per
errorẽ,tunc de iure ciuili appellatio eſt nulla etiã ſi appelletur
ad parẽ,vel maiorẽ,quia ſolũmodo error excuſat.ſecus ergo ſi
ſciẽter,vt in d.§.pen.ſed de iure canonico ẽt ſcienter,valet ap
pellatio ſi per partẽ de hoc nõ excipiat̃.& ita tex.& gl,no.hic.
¶Si vero appellet̃ ad maiorẽ iudicẽ q̃ debuiſſet appellari : tũc
ẽt ſi per errorẽ appellatio eſt nulla,vt d.§.pen.etiam ſi pars de
hoc nõ exciperet nõ valeret ꝓceſſus, & ita Imo. in d.§. pen. in
prin. ¶Nõ obſtat tex.hic & in d.c. Romana.in prin. eo. tit. in
6.quia loquũtur quando appellatur ad maiorem iudicem,ſed
quãdo ad minorem, videtur tunc ſtandum diſpoſitioni iuris
ciuilis in d.§.pen.ex quo de iure canonico nõ reperit̃ hoc ca-
ſu ꝓrium ſtatutũ,ſm no.in c.licet ex ſuſcepto,ſ.de foro cõpe.
& in c.j.j.de no.ope.nũ.Nõ ergo poſſet reparari talis error ni-
ſi.j.tẽpus decẽ dierũ a die ſniæ iterum appelletur, vt ſupra &
14 tene mẽti prædicta.¶†Secũda limitatio eſt,ꝙ rõne cõſuetudi
nis põt omni caſu appellari omiſſo medio.& ita gl. hic ꝓ qua
eſt tex.in d.c.Romana.§.j.eo.tit.in 6.vbi eſt expreſſum, qđ va-
let cõſuetudo,vt poſsit appellari omiſſo medio.Similiter etiã
poſſet & hoc introduci,& acquiri hoc ius per pręſcriptionem
licet præſcribi nõ poſſet,ꝙ nõ appelletur ad principem,ita di-
15 xit no. Bald. in auth.quas actiones.C.de ſacroſan.eccl. ¶†Si-
militer etiã valeret ſuper hoc priuilegium, ꝙ poſsit appellari
ad quemcunq; iudicem omiſſo medio, & ita tex.& glo.in d.c.
16 Romana.§.j.† & adde prædictis no.tex.ĩ d.c. licet ex ſuſcepto.
vbi cõſuetudo põt deferre ius & potentiam appellandi a iudi
ce ſeculari ad ipſum iudicẽ eccleſiaſticum omiſsis medijs iu-
dicibus ſecularibus, vel etiam alijs eccleſiaſticis ꝙ bene no.
17 ¶†Tertia limitatio, quando epiſcopus litigat cum eius ſubdi
to,quo caſu eliguntur arbitri. & ita fieri debet de iure.6.q.j.ſi
clericus.tũc enim ab illis arbitris nõ appellatur gradatim, ſed
debet ad Papam.& ita gl.fi.in c.ab arbitris.de off.dele. in 6.&
18 illa glo.eſt ſingu.ſcđm Panor.hic, col.pen. ¶†Quarta limita-
tio,quando archiepiſcopus agit contra ſubditum epiſcopi co
ram epiſcopo, & ſic ſequendo forum ipſius rei. ſupra de foro
compe.c.cum ſit generale. tunc enim a ſententia epiſcopi nõ
debet ad archiepiſcopum appellari,ne ſit iudex in propria cau
ſa. facit c.fi.infra de inſti.cum concordan. ſecundum glo.ibi,
19 & ita Ioan.And.in d.c.Romana.§.j. & Panor. hic. ¶† Quin-
ta limitatio no.quando concurrit iuriſdictio mediata, & im-
mediata, puta ſi appellat̃ a prelato ſubdito alicui archidiaco-
no,qui Archidiaconus eſt ſubiectus epiſcopo. tunc enim po-
terit appellari ad epiſcopum omiſſo medio. Nam Archidiaco
nus nõ facit tũc gradum cũ epiſcopo: ſed ambo ſimul concur
runt, ex quo epiſcopus eſt ordinarius totius diœceſis ad quẽ
appellari põt,vt in d.c. Romana.§.j.& 11.q.j. de perſona pro
quo dicto bene facit glo.in c.paſtoralis. & in c. cum ab eccle-
ſiarum.ſ.de off.ordi.vnde hoc caſu poterit appellari ad Archi
diaconũ,vel ad epiſcopũ prout voluerit appellans.& ita Doc.
hic, & idẽ in oĩ alio caſu in quo iuriſdictio mediata & imme-
diata ſimul concurrunt,vt hic per Panor.in fi. & in 8. limita-
20 tione.¶†Sexta limitatio,quãdo eps recuſatur ſuſpectus & ip-
ſe delegat cauſam alteri,tunc a ſententia talis delegati nõ ap-
pellatur ad epiſcopũ, ſed ad archiepiſcopũ, ex quo mediũ cẽ-
ſetur inhabile per recuſationem iam factã,& ita glo. in c. ſi is
cui.de off.dele.in 6.de hoc tamẽ articulo, vide plenius per gl.
21 & Doc. in c. ſi qs cõtra clericũ.ſ. de foro compe.¶†Septima
limitatio quãdo proximus in gradu non foret catholicus,vt
in c.quia diligentia.ſ.de elec.& idẽ ſi foret excõicatus, vel ſu
ſpenſus.tunc enim põt appellari omiſſo tali medio,ita tex. in
22 d.c.ſi is cui.¶†Octaua limitatio,quia ad legatum Papæ in to-
ta eius legatione põt appellari omiſſo medio, vt per gl.in c.j.
ſ.de off.leg.& in d.c. Romana.§.j.in verbo curiã,& ita voluit
Ioã.An.ibi,& in c.quod tranſlationẽ.de off.leg. & Doct. hic,
& Spe.eo.ti.de appel.§.nũc tractemus, circa mediũ,in ver. ſed
23 nunquid. Idem eſt in legato.†ſubdit tamẽ hic Bal.in fi.ꝙ lega
tus ẽt de latere nõ poſſet cognoſcere de appellatione interpo-
ſita ad Papam,vel ad ſedẽ apoſtolicam abſq; ſpeciali manda-
to per no.in c.cõſtitutus.ſ. eo.& per Arch. in c. quiſquis pul-
ſatus.2.q.6.quod not. ad c.ſi abbatẽ.de elec.in 6. vide Doc. in
24 c.cũ veniſſent.ſ.de eo,qui mitti in poſ.¶†Nona limitatio, qa
ad Patriarchã in tota eius prouincia põt appellari omiſſo me-
dio,ſm Inno.in c.antiqua.j.de priui.& Spe.in d.ver. ſed nun-
25 quid.¶†Decima limitatio,quia ad Papã põt appellari omiſſo
medio.2.q.6.ad Romanã.& per gl.hic,& in d. c. Romana. in
verbo curiã.tu intellige in cauſis eccleſiaſtici fori, vel etiã in
cauſis tẽporalibus quo ad eos,qui ſunt de tẽporali iuriſdictio-
ne eccleſiæ,nõ quo ad alios, ſupra codẽ.c.ſi duobus.ĩ fi.ſecus
tamẽ eſſet ad Imperatorẽ,vt in d.l.Imperatores.Sed hæc limi
tatio quòd ad Papã poſsit appellari omiſſo medio: fallit pri-
mo quãdo delegatus Papæ ſubdelegaſſet cãm alteri non in to
tũ.tunc enim a ſnĩa illius ſubdelegati debet appellari ad proxi
mum ſubdelegãtẽ,& appellatio ad Papã eſſet nulla. & ita tex.
no.in c.ſuper qõnum.§.porro.ſ.de off.deleg.& in c. ſi delega
tus.de off.deleg.in 6.& rationẽ vide ibi per Doc.& ꝙ appella-
tio ſit nulla hoc caſu, tenẽt Inno.& Imo.in c.cũ te.ſ.de off.de
leg.ꝙ eſt no.quia de iure ciuili appellatio ad Imperatorẽ non
eſt nulla,vt d.l.Imperatores. ſed iſto caſu appellatio ad Papã
eſt nulla,nec deuoluit ad eũ ad quẽ debebat de iure appellari.
intellige ope exceptionis,alias ſecus,vt j.in proxima limitatio
26 ne.¶†Secũdo fallit,quia tũc in hoc caſu prohibito nõ valeret
appellatio ad Papã omiſſo medio qñ per partẽ de hoc excipe
ret̃,alias ſi non ſit oppoſita exceptio valeret ꝓceſſus & appel-
latio ad Papam omiſſo medio eo caſu quo appellare non de-
buiſſet ſm Arch.in d.c.ſi delegatus,per no.per Inno.in c. cum
27 Bertoldus.ſ.ti.proxi.& ibi per Io.An.in verbo ad nos. ¶†Ter
tio intellige,quia qñ a ſentẽtia ſubdelegati dati nõ in totũ ap
pellat̃ ad Papam omiſſo medio,ſi tamẽ talis ſubdelegatus de-
tuliſſet appellationi,licet deferre nõ debuiſſet, vt ĩ d.§. porro.
tamẽ ex quo detulit cã deuoluit̃ ad ipſum Papam.ratio eſt,qa
ſubdelegatus deferẽdo repręſentat vices delegati, vnde cenſe
tur delatũ appellationi ab ipſo delegato,nec poſſet delegatus
tunc reuocare,ẽt ſi ſubdelegaſſet cũ illa clauſula, donec duxe
rit reuocandũ.& ita ſequitur Lapus & Gemi.in d.c. ſi delega-
tus.§.fi.& vide ẽt de his quod no.Rota 385.deciſ.quæ incipit
28 ſi appelletur.¶†Quarto intellige,quia ĩ duobus, vel in pluri-
bus delegatis a Papa ſi vnus cõmittit alteri vices ſuas, tñ non
in totum poterit tũc & debebit appellari ad Papã omiſſo me-
dio,ita gl.magna in fi.in d.c.ſuper qõnum. & ita Doct.ibi, ſi-
cut in ſimili vide aliũ caſum no.ad hoc in c.ſi duo. de off. de-
leg.in 6.¶Quinto intellige & adde aliũ caſum no.in c.ſi a ſub
delegato.de off.dele.in 6. vbi a ſententia ſubdelegati non in
totũ debet appellari omiſſo medio, prout eſt caſus ibi no. &
29 quotidianus.¶†Sexto intellige,ꝙ a ſubdelegato ſeu delegato
Papæ,vel ẽt a ſubdelegato delegati alterius quam a Papa pote
rit de iure canonico his caſibus appellari ad Papam omiſsis
medijs,quia ceſſat tunc ratio dicti.§.porro.& ita Panor.ibi,in
fi.& in d.c.cum Bertoldus.in fi.ſicut ẽt a delegato epiſcopi po
terit appellari ad legatum Papæ,vel ad Papam omiſſo medio,
vt ſ.in 8.limitatione,& hic per Panor.in fi. & ꝙ a delegato le-
gati poſsit appellari ad Papam omiſſo medio, eſt text. in c.cũ
30 veniſſent.ſ.de eo,qui mit.in poſ.¶†Sed dubitatur, an prædi-
cta procedant de iure ciuili.Nã l.j. C. qui pro ſua iuriſd. dicit
ꝙ ſi delegatus ſubdelegat debet appellari ad ſubdelegantẽ, &
non ad primũ delegantẽ,ſed l.j.§.j. ff. quis & a quo. vr̃ dicere
totũ ꝯrium.ſ.ꝙ ſi appellatur a ſubdelegato deleg. appellatur
ad primũ delegantem omiſſo medio.Bar.reducit ad concor-
diã diſtinguẽdo inter delegatũ principis & inferioris a princi
pe.Sed certe talis diſtinctio nõ procedit,quia eſſet ꝯ text. in §.
porro.vbi loquitur in delegato a Papa,quare glo.in d.§.porro
in verbo,nõ ad eũ, in eius prima opinio.cõcludit,ꝙ illę leges
debẽt reduci ad diſtinctionẽ dicti.§.porro.ſ.an delegatus ſub-
delegauerit in totũ,vel non, & ita ſequitur ibi Panor. & Imo.
ibi,& hic,ſic reducendo ad cõcordiam ius ciuile,& canonicũ
cũ vnum ius debeat ſuppleri per aliud.10.diſt.ſi in adiutoriũ,
& nõ debeat poni diuerſitas inter ius canonicũ & ciuile, qñ
fieri põt, ita gl.no.29.diſt.c.fi.de quo ẽt articulo, vide plene ꝑ
Spec.eo.tit.§.nunc tractemus,ver.vtrum appelletur. ¶†Quid
aũt ſit in delegato ad vniuerſitatem cauſarũ,qui põt ſubdele-

gare

gare vnam vel plures cauſas,vt in c.cum cauſam. s̃.eo.& ibi p̱
gl.an a ſnĩa ipſius ſubdelegati poterit appellari ad delegãtem
omiſſo medio, & ſic ipſo delegato ad vniuerſitatem cauſarũ.
dicas,ꝙ quando ſubdelegauit in totũ illã cãm,quia non cenſe
tur quaſi ordinarius quo ad appłonem ad eã interponendã.&
ita gl.no.hic.vnde quantũ ad appellationẽ nulla eſt dr̃ia in ſub
delegato delegati ad vniuerſitatem cauſarum vel alterius de-
legati ſpecialis ſ̃m Bald. & Pan.hic,quod no.ad l.j.ff. quis & a
32 quo appelletur.¶†In ea.gl.ibi,idem credo.hæc gl.hodie eſt re
probata per tex.in c. 2.de conſue.li.6. vbi non valet conſuetu-
do,ꝙ a ſnĩa vicarij appelletur ad ep̃m vel eꝫ,cum ſit idem tri-
bunal.& ideo pro huius gl. & articuli declaratione quærit̃ qd
ſi appellet̃ a ſententia vicarij ad ep̃m, & ipſe ep̃s delegat talem
cauſam appellationis alteri,an tunc valeat?cõcludit Io. An. in
d.c.2.ꝙ in tantũ appellatio eſt nulla , vt etiam ſi ep̃s delegaret
alteri nõ valeret,& proceſſus eſſet nullus , & idem Spe. eo.tit.
§.nunc tractemus. ver. quid ſit de facto.dicens hoc procedere
etiã ſi appło,& delegatio fieret partib.ꝯſentiẽtibus, ex quo ap
pellatio eſt nulla,vt in dicto ca. 2.de quo dic, vt ibi per Lap. &
33 Gemi.¶† Secũdo quærit̃,an a delegato ep̃i poſſit appellari ad
vicarium ipſius ep̃i,an vero ſit neceſſe,ꝙ ad ipſum ep̃m delegã
a tem appellet̃?vr̃,ꝙ poſſit ad eius vicarium[a] ex quo eſt idem tri
34 bunal & adiutoriũ cũ ep̃o,vt in d.c.2.& ĩ d.c.Romana.†Hinc
eſt,ꝙ oĩs vicarius p̃ot cognoſcere de appłone ſp̃aliter,& noĩa-
tim interpoſita ad eũ cuius ipſe eſt vicarius,vt hic,& ĩ d.c.Ro-
mana.& §.cum aũt.& in tantũ eſt cõnexa iuriſditio vicarij cũ
ep̃o,ꝙ ſuſpenſo & excõicato ep̃o cenſetur ſuſpenſa iuriſditio
vicarij ipſius,vt gl.& doct.in c.j.de offi.vica.in 6.Sed in cõtra-
rium facit.c.ſtuduiſti.s̃.de offi.de leg.vbi legatus generalis Pa
pæ nõ impedit ſe de cauſa ſpecialiter alteri delegata p̱ Papã.
ita ergo hoc caſu,quia ep̃s delegãdo cauſam alteri in ſpecie vr̃
eam abdicaſſe a ſuo vicario per no.in d.ca.Romana. vbi ſing.
dixit ep̃m poſſe inhibere ſuo vicario ne de certa cauſa cogno-
ſcat ſeu ſe intromittat:qa ſicut ep̃s p̃ot reuocare eius vicariũ
in totũ,vt per gl.in cle.2.de reſcri.& in cle.fi.de ꝓc.fortius p̃ot
abdicare ab eo vnã cãm,ſup̱ quo articulo Pan.hic in primo cõ
cludit,ꝙ hęc pars negatiua procedit ep̃o p̃ſente vel abſente in
loco vicino. Si vero epiſcopus abeſt in remotis ꝓcedat prima
pars affirmatiua ſupra,per tex.in c.ſi cõtra vnũ.in ſin.de offic.
dele.in 6.& ibi per Io.An.tenentẽ,ꝙ ſi recuſat̃ delegatus ep̃i
cauſa ſuſpitiõis dẽt probari coram ipſo epiſcopo,& non corã
vicario niſi ep̃s ſit in remotis,vt ibi adducit ẽt Pan. ad hoc ra-
tionẽ illius notabilis l.ſi hominẽ.ff.mã. Sed certe Rota in de-
ci.350.quę incipit,item licet officialis.indiſtincte tenet,ꝙ a de
legato ep̃i poſſit appellari ad eius vicariũ , & ipſe cognoſcere
poſſit p̱ rõnẽ tex.in d.ca.dilectis filijs decano. s̃.eo. vbi appło
ad ep̃m vel archiep̃m p̃ot proſequi corã eius vicario.cenſetur
enim geſtum ab ep̃o omne id qđ fit ab eius vicario , ſ̃m glo.in
c.j.de capel.mon.in 6.bene facit tex.in l.fi.C.vbi,& apud quẽ.
ibi,vt videatur ipſe facere ſ̃m Bal.ibi,in prin.& idem Bal.in d.
35 c.dilectis filijs decano.s̃.eo.col.3.quod ſing.no.¶†Tertio q̃ri
tur an a ſnĩa vicarij foranei deputati ĩ certa parte diœceſis ſeu
a ſnĩa alterius ſp̃alis vicarij poſſit,& debeat appellari ad ep̃m.
gl. ĩ verbo officiali.in princ.in d.ca.2.& in d.clem.2.de reſcri.
in verbo foraneo . tenet qđ ſic , quia cenſetur delegatus . vn-
de non eſt idẽ tribunal cum ep̃o,& ſic debet appellare ad ep̃m
delegantem . & licet delegatus ad vniuerſitatem cauſarum ſit
quaſi ordinarius ſecundũ gl.in c.cum cauſam. s̃.eo.tñ quo ad
appłonem a delegato ad vniuerſitatem cauſarum dẽt appella
36 re ad ep̃m delegantem,ſ̃m gl.hic,& in d.c.2.& ĩ d. cle.2.†& ita
tenet Rot.in deciſ.371.quæ incipit,item ſi ep̃s.concludens ex
prædictis, ꝙ a collatione beneficij facta per vicarium de ſp̃ali
commiſſione ep̃i vel ab alio arti.ſpecialiter commiſſo ipſi vica
37 rio ſit ad ep̃m appellandum.†& ita intellige gl.hic,in fi.& ſeq-
tur Gemi.in d.c.2.limitans tñ prædicta niſi epiſcopus delega-
ret cauſas in fraudem , vt ſic non appelletur ad archiep̃m,quia
cognoſcit de fraude quæ probatur per coniecturas. c.j.& 2.de
renun.li.6.tunc non appellaretur ad ipſum ep̃m delegantem ,
& ita tenuit Spe.ti.de appel.§.nunc tractemus.ver.ſ̃m præmiſ-
ſa.& ſequitur hic Pan. in fi.& ita Io. Mo.Lap.& Gem.in c.Ro
mana.in prin.eo.tit.in 6.dicentes,quod valeret ſnĩa excõica-
tionis in forma conſtõnis lata per archiep̃m ꝯ eius ordinarios
huiuſmodi fraudes cõmittentes,qđ no.& ita tenet formaliter
38 Spe.in d.ver.ſ̃m præmiſſa ¶† Quarto quæritur an a ſnĩa dele-
gati a vicario ep̃i poſſit appellari ad ep̃m. Arch.in d.c.2.tenet
quod ſic per rationem illius tex.& idem tenet Rot.in deciſio.
39 350.quæ incipit,item licet.†& idem Io.An.in d.c.2.ſi appelle
tur a ſnĩa prelati ſubditi ep̃o poterit appellari ad ep̃m vel eius
40 vicarium,& ita ſequuntur ibi doc.¶† Quinto quæritur,ſi cau
ſa eſt delegata ep̃o an poſſit eius vicarius cognoſcere . dic , ꝙ
non,quia licet ſit idem tribunal,vt d. c.2.tñ in delegatione cõ
ſideratur dignitas,& perſona ipſius ep̃i.arg. c. qm̃ abbas. de of
fi.dele.& facit quod no.Io.An.in c.j.s̃.de ma.& obed.& ita vr̃
b eꝫ quod delegatio facta vicario[b] non tranſeat in ep̃m, & hoc
abſque dubio procedit qñ delegatio facta vicario vel ep̃o fuit
ſub noĩe proprio,& dignitatis:alias ſi tantum expreſſo noĩe di
gnitatis cauſa ſit cõmiſſa vicario ep̃i,tunc cum cenſeatur ſolũ
contemplata dignitas ſeu iuriſdõ quę dr̃ eſſe eadem cum ep̃o,
& ſic eſt idem tribunal,& adiutoriũ, vt in d.c. 2. videret̃ quod
ep̃s poſſet ĩ tali delegatione cognoſcere maxime vicario mor
tuo vel remoto.& ita vr̃ tenere Inn.in c.eã te.de reſcri.de quo
tñ articulo vide latius per doc.in d.c.qm̃ abbas.in c.ſtatutũ. in
prin.de reſcr.in 6.& ibi per gl.in verbo canonicis.in fi. & p̱ gl.
in verbo principalis,in cle.ij.de reſcr.& per Spe.ti.j.§.fi.ver.qd
41 ſi cauſa.¶†Sexto quæritur qd ſi a ſnĩa alicuius rõne eius digni
tatis non p̃ot appellari,an tale priuilegiũ extendat̃ ad eius vi-
carium?dic,ꝙ non.ideo licet a ſnĩa principis non poſſit appel-
lari poterit tñ appellari a ſnĩa vicarij eius .tex.eſt no.in l.a ꝓcõ
ſulibus,& ita Bar.& Bal.ibi.C.de appel.& bene facit.l.eos. C.
42 e.ti.& quod j̃.dicet̃ in ſeq.qõne.¶†Septimo q̃rit̃ a ſnĩa princi-
pis nõ appellat̃.l.j. ff.a q. appel. nõ licet an a ſnĩa vicarij gñalis
ipſius principis poterit appellari.dicas, ꝙ ſic, & appellabit̃ ad
ipſum principem,licet ſit idẽ auditorium cũ eius vicario gene
rali,vt d.c. 2.& hoc p̱p̱ defectũ ſuperioris quia princeps nõ hẽt
ſuperiorẽ ad quẽ appellet̃.& ita ꝓbat̃ in d. l.eos.& eſt no. limi
tatio ad dictũ c.2.¶Quid autem in vicarijs aliorũ habẽtiũ ſu-
43 periorẽ?dic,vt j̃.prox.qõne.¶† Octauo quærit̃ qd ſit de iure ci
uili an a ſnĩa generalis vicarij poſſit appellari ad eũ cuius vi-
ces ipſe vicarius gerit? dicas, ꝙ idẽ eſt de iure ciuili ſicut de iu
re canonico, cum non poſſit appellari ad idem vel ad par tri
bunal ſeu auditoriũ ſed dẽt appellari ad maiorẽ iudicem. l. j.
ff.eo.tit.vbi gl.de hoc adducit tex.in l.præcipimus,C.eo.tit.&
ita tenuit Bar.per illum tex.in l.j.ff.quis, & a quo. Non obſtat
d.l.a proconſulib.& Bal.ibi,quia in alio caſu loquit̃,de quo.s̃.
44 in præced.qõne,& in vj.q.¶ †Nono quæritur a ſnĩa vicarij nõ
p̃ot appellari ad ep̃m,vt d.c.2.an poterit ſupplicari.Archid.&
Hoſt.in prin.in c.Romana.eo.ti.in 6.tenent,ꝙ non,quia quã-
do ſnĩa tranſiuit in rem iudicatã ſolũ p̃ot ſupplicari principi ,
& inferior a principe nõ p̃ot admittere ſupplicationem.l.j.C.
ſen.reſcin.nõ poſ.& ibi per glo.l.j.& l.fi. C.vt li.pen. auth.hæc
ſupplicatio.C.de preci.impe.offeren.& hr̃ in c. ex literis. s̃.de
reſti.in inte.& per Spe. ti.de ſuppli.§ j. & iõ mõ prædicto non
poterit a ſnĩa vicarij ſupplicari ad ep̃m. & ita procedat opinio
Archi.& Hoſt.ſupra.ſed ſi capiatur ſupplicatio large pro reſti
tutione in integrũ q̃ concedit̃ maiori ex iuſta cã ſeu minori ,
vel eccleſię.& tũc poterit cũ ẽt coram eodẽmet vicario implo
rari poſſit reſtitutio in integrum per not.in l.præfecti p̃torio .
ff.de mino.& ita procedat opinio Inn.in d.c.Romana. ſ̃m Io.
An.& Gemi.ibi,cum quilibet iudex ex iuſta cã p̃ot reſtituere
aduerſus ſuam ſnĩam,vt in dicta l.præfecti. & ita etiam ſequit̃
45 Pan.in d.c.ex literis,col.6.in princi.¶†Decimo quæritur quid
econtra,an a ſnĩa ep̃i poſſit ſupplicari per viam reſtitutionis ĩ
integrum coram vicario.Pan.in c.cum ex literis.col.j.de reſti
tutione ſpo.tenet,ꝙ nõ per illũ tex.vbi legatus Papæ etiã Car
46 dinalis. †nõ poteſt concedere reſtõnem in integ.etiam eccle
ſiæ aduerſus ſententiã Papæ.pro quo facit tex.no.in l.3.C.ſi ad
uerſus rem iudi.& in l.j.C.vbi,& apud quem.vbi ẽt ꝯ ſnĩam vi
carij vel delegati principis ſolus princeps reſtituit , & aſsignat
47 Pan.rõnem,†quia reſtõ in integrũ debet tractari corã ſupe-
riore ipſius ſnĩantis.l.j.& 2.C.vbi,& apud quem.& inferior nõ
p̃ot reſcindere ſnĩam ſuperioris arg.in cle.ne Romani. de ele.
48 ita Pan.in d.c.cum ex literis.¶†Sed aduerte quia ꝯrium eſt te
nendũ, & ſic ꝙ vicarius poſſit reſtituere aduerſus eius ſnĩam,
vel ſnĩam ipſius ep̃i per tex.in l.fi. C.vbi,& apud quem.vbi re
ſtitutio in integrũ p̃ot implorari corã quolibet iudice ordina
rio competẽte,dummodo hẽat adminiſtrationem,& bene ad
hoc facit dictũ Bal. ſuper tex. ibi, vt videat̃ ipſe facere.qui loq-
tur de vicario . cum ergo vicarius non ſit inferior ſed ſit idem
tribunal cum ep̃o,& hẽat iuriſdictionem ordinariam, vt in d.
c.2. & in d. c. Romana. ergo poterit coram eo peti ſicut poſ-
ſet coram eius epiſcopo.Non obſtat dicta l.j.& dicta l. 3. quia
procedunt in principe vel eius delegato , & vicario : ſecus in
49 vicario inferioris. ¶† Hinc eſt , quod delegatus etiã principis
non poſſet reſtituere aduerſus ſuam ſentẽtiã diffinitiuã, quia
reſtõ dẽt implorari coram habẽte iuriſdõnem ordinariam, vt
d.l.fi.Sed aduerſus ſuam interlocutoriam nõ hñtem vim diffi-
nitiuę poſſet q̃libet delegatus reſtituere , ex quo tũc ipſa reſti-
tutio

ADDITIONES.

a ¶An a delegato epiſcopi poſſit appellari ad eius vicariũ .& iſta ponuntur ferè omnia per Panor.in c.ſiquis contra clericum.de foro comp.in 14.col.

b ¶Delegatio facta vicario.Adde Fed.conſi.130.factum tale, & Zaba.& Imo. in cle.& ſi principalis.de reſcript.in tali enim delegatione ſeparatum eſt auditorium epiſcopi,& vicarij.

tutio incidenter petitur in ipſa cauſa principali. & ita Bart. &
50 Bal.in d.l.3.C.ſi aduer. rem iudi.& bene facit d.l.fi.¶†Vnde-
cimo queritur an a ſnīa vicarij poſsit dici de nullitate coram
epō vel eǭ, Bal.hic dicit ꝙ ſic, quia ſuper nullitate pōt adirt qli
bet iudex cōpetens ēt coram eodem et iudice q̃ ſententiauit
pōt dici de nullitate,l.ſi vt ꝓponis.C.quõ,& qñ iudex.de quo
tñ articulo dicetur.in d.c.dilecto.ſupra eo. in materia nullita-
tis ſnīarum,& ibi an a ſnīa delegati a principe vel an a ſnīa ſu-
perioris poſsit dici de nullitate corā ordinario inferiore dic,
51 vt ibi dicet. ¶† Duodecimo quæritur an eps̄ poſsit reuocare
interlocutoriam latam ab eius vicario ſicut ipſe vicarius poſ-
ſet, Bal.hic, ꝙ ſic.& ita tenet gl.in d.c.2. per ratione ̄ illius text.
ſed eo caſu quo non poſſet ipſe vicarius reuocare nō poterit:
52 ſimiliter ipſe eps̄ per no.in c.cum ceſſante.ſ.eo.¶† Decimo-
tertio quæritur quid ſi vicarius detulit appellationi, an eps̄ po
terit reuocare talē delationē,& appl'onem ipſam reijcere . di-
cas, ꝙ ſic oī caſu quo potuiſſet reuocare ipſe vicarius ſilr pote
rit reuocare eps̄ vel eǭ. argu.d.c.2. de quo tñ articulo an dela-
tio appl'onis facta per iudicem a quo poſsit per eum reuocari
dicetur in c.interpoſita.§.pen.j.eo.& hr̃ per Pan. in c. dilecti.
ſ.eo.in fi.& ibi per Io.An.& plenius per eum,& Archidiac. in
53 c.cum appl'onibus friuolis.eo.tit.in 6.¶†Decimoquarto quæ
ritur an quo ad recuſationem cenſeatur idem tribunal vicarij
& epiſcopi.dicas, ꝙ non prout habetur in c.ſi ǭ vnum.in fi. de
offi.deleg.in 6.vnde licet ſit ſuſpectus ipſe vicarius.per hoc tñ
non cenſetur ſuſpectus ipſe eps̄ . ideo cā ſuſpitionis vicarij eſt
probanda coram ipſo epō.& hoc caſu non eligũtur arbitri, vt
54 d.c.ſi ǭ vnum.in fi.†ſecus tamē eǭ, quia ſi eſt ſuſpectus eps̄, cen
ſetur in ꝯñam ſuſpectus,& recuſari pōt eius vicarius genera-
lis.ita tex.not.ad hoc in c.inſinuante.ſ.de offi.deleg.vbi ita cō
cludunt docto. licet Bal. in hoc videatur ſentire ꝯriũ. in l.j.C.
ſi quacunq; prædi.po. per illum tex. & non bene poſſet proce-
dere de iure ciuili.ideo a ſnīa vicarij appellatur ad ſuũ ordina-
rium.l.a proconſulibus.& ibi per Bal.C.de appell. licet Bar.in
l.præcipimus.C.eo.tit. hoc non ſequatur:& idem Saly.in d.l.a
proconſulibus,& in l.addictos.in prin. C.e.ti.& in d.l.præcipi
mus.in princ.Secundo modo poſſet procedere dictum Bal. in
d.l.j.quando vicarius eēt conſtitutus ab alio q̃ ab eius ordina-
rio.quia cũ poſsit amoueri ab eo,tunc eſt, ꝙ ſi eſt ſuſpectus or-
dinarius non cenſetur ſuſpectus vicarius.& ita procedat tex.in
d.l.j.& hoc niſi eadem cā ſuſpitionis reperiatur in vicario ſm
Bal.ibi,& idem Gemin.in d.cap.iudex.de offic.delegā.in 6.di-
cēs, ꝙ ſuſpecto vicario cenſetur ſuſpectus eps̄ qñ eadem cā ſu-
ſpitionis concerneret vtrumq;.Sed quādo vicarius creatur, &
deputatur a ſuo ordinario,tunc eſt indiſtincte tenendum, ꝙ ſu
ſpecto epō ſeu alio ordinario cenſetur ſuſpectus vicarius,vt in
d.c.inſinuante, quia cum poſsit ad libitum ab eo reuocari , vt
per Bal.in l. ſolēt.§.ſicut.ff.de offi.procon.& per Gemi. in c.j.
de offi.vica.lib.6.ſemper eſt iuſta cauſa ſuſpitionis, ꝙ vicarius
non trahatur in voluntatē ſui ordinarij, vt per gl. in d.ca.inſi-
nuante.merito eſt, ꝙ ſuſpecto epō ſeu alio an ordinario, cēſet̃
55 ſuſpectus eius vicarius.¶†Decimoquinto quæritur, eps̄ cōſti
tuit duos vicarios in ſolidum, tulerũt ſuper eadem cā ꝯrias ſen
tentias:an poterit eps̄ adhærere cui velit, & illā validare.Bald.
hic in vlti.col.tenet, ꝙ ſic per l.duos iudices.ff.de re iud.quod
dictum eſt notandum pro limitatione,& declaratione ca. fin.
56 ſ.titu.proxi.¶†Decimoſexto quæritur,hic in tex.dr̃, ꝙ grada-
tim eſt appellandũ,an valeat appl'o ſi quis ſimpliciter dicat,ap
pello a ſnīa,& nō declarat ad quem iudicem.Bal.in l.j.§. ſi qs.
ff.de appel.tenet, ꝙ ſic per illum text.& in l. qui rōne.§. Seya.
ff.de ver.ob.vbi bonus tex.Idem Spec.titu.de app. §.nunc tra-
ctemus.in ver.ſed quid ſi quis.dicens quod tunc in dubio cen
ſetur appellatum ſm formam iuris, & ſic ad proximum ſupio
rem,& non ad Papam,ar.regulæ in obſcuris.lib.6.& idem vo
luit Archidia.2.q.6.anteriorem.hoc idem ſequit̃ Io. An. in c.
vt debitus.ſ.eo.& Bal.in l.aptiſsimi.C.de iudi.dicens, ꝙ ſuffi-
cit ſimpliciter dicere, appello, per tex.in d.l.j.in fi. cum ſeq.&
intelligitur gradatim appellatum,vt ſ.¶Sed aduerte,quia ꝑdi
cta abſq; dubio procedunt de iure ciuili, quo iure appellari de
bet ad proximum ſuperiorem,& ita cēſetur appellatum.l.im-
peratores.ff.de appell.& ꝑ gl.in d.l.j.§.j.Genus ergo quod nō
poteſt verificari niſi in vna ſpecie, non inducit aliquam incer
titudinem,vt no.in d.c.qm̃ abbas.& in c.ex parte.in fi.ſ.de of.
delega.Sed de iure canonico talis appellatio non valeret:quia
cum poſsit appellari ad Papam omiſsis medijs. 2.q.6.ad Ro-
manam.Item ad legatum in prouincia ſua,vt no.in ca.j.ſ.de
offic.leg.Item ad patriarcham ſm Inno.in c.antiqua.j.de pri-
ui.& gl.22.di.renouantes.ideo talis appellatio generalis indu
cit incertitudinem,ff.de iure fiſ.l.ita fidei. vnde non dēt vale-
re,quia iudex debet eſſe certus.ſ.de reſcr.c.ad hæc.& maxime
iudex ad quem.2.q.6.ca.propter.& c.ab eo.§.forma.& non li
cet cum alicuius iniuria vagari,vt l.prætor edixit.ff.de iniur.&
c.vt quis duas.de elect.li.6.& per gl.no.in l.ſi is cui.de of.dele.
in 6.& ita ſequitur Pan.in c.2.ſ.e.tit. & in c.vt debitus.ſ.eo.&
Imo.in d.l.j.§.ſi quis.licet idem Imo.ibi poſtea in antepe.col.
videatur reſidere quod etiam de iure canonico valeret talis
appellatio dato quod alia declaratio non fiat infra tp̃s datum
ad appellandum . quia in dubio dēt cenſeri eſſe appellatũ ſm
formam iuris,& ſic ad proximum ſuperiorē,vt tenet Spec.vbi
ſ.pro quo facit ſm eum: quia vbi quis poteſt vti iure ſpeciali,
& iure cōi,non vr̃ in dubio niſi aliud declaret̃ quis eligere viā
iuris ſpecialis,ſed iuris cōis,per notata in l.q̃q̃.C.de teſta.mi-
li.& in l.precibus. C. de impub. & ſic in dubio debet intelligi
eſſe appellatum ad proximum ſuperiorē ſm formam iuris cō-
munis prout patet in d.c.Romana.in prin.& quia in dubio de
bet fieri interpretatio vt actus magis valeat, q̃ pereat. c.abba-
te.de ver. ſigni. ff.de re.dub.l.quoties.Sed certe tenendum vr̃
prout.ſ.eſt dictum, quia in appellatione de iure canonico dēt
exprimi nomen iudicis ad quem.vt 2.q.6.§.forma.& quia etiā
de iure cōi appellatur ad Papā legatum vel Patriarcham omiſ
ſo medio.ideo talis appl'o eēt incerta.Non obſtant not. in d.l.
q̃q̃.quia in actu teſtandi qui dependet a libera voluntate teſta
toris.13.q.2.vltima voluntas.ſecus in iudicijs , q̃ redduntur in
inuitum.l.inter ſtipulantem.§.ſacram.ff.de verb.obli.in quib.
non debet eſſe incertitudo in preiudicium partis.ita etiam vr̃
eſſe de mente Io.An.in additio.Spe.in d.ver.ſi quis. & prædcā
conſideratio Imo.fuit originaliter Archi. 2.q.6. anteriorum.
dicentis, ꝙ in dubio qui appellat nullo expreſſo iudice, intelli
gitur ad immediatum ſuperiorem appellaſſe:ideo valet appel
latio.tamen ad oē dubium tollendum cautum eſt, ꝙ infra de-
cem dies,qui dantur ad appellādum fiat declaratio iudicis, &
intimetur parti,prout voluit gl.ord.in c.ſi is cui.de offi.deleg.
lib.6.alias fiēda vr̃ interpretatio ǭ eum qui potuit apertius de-
clarare.ff.de pac.l.veteribus.Non obſt.l.ſi quis intentione am
bigua.ff.de iu.& l.in ambiguis orationibus.de reg.iur.quia di-
cta iura poſſent procedere in actu vbi non eſſet tp̃s limitatum:
ſed in caſu iſto eſt limitatum tp̃s. x. dierum . ideo poſt tp̃s non
ſubeſt facultas interpretandi ſm Ioan. An.in addi. Spe.eo.tit.
§.nunc tractemus. verſic. quid ſi appellans.& de his.j.clarius.
57 ¶†Decimoſeptimo queritur an valeat appellatio dicēdo, ap-
pello ad iudicem competentem,aliter non exprimendo.Bald.
in l.apertiſsimi.circa mediũ.C.de iudi.tenet, ꝙ ſic.allegat gl.
ordinariā,& ſing.de hoc in l.cum proponas.C.de bo.aut.iud.
q̃ Ang.ſequit̃ ibi ſup dicta gl.& etiam Bal.ibi, in fi.dicens hoc
eſſe vtile,& neceſſarium quando ꝑꝑ aliquā incertitudinē iuris
vel facti quis non eſt bene certus ad quē ſit appellādum.faciũt
ad hoc rationes adductę ſupra in ꝑced.q.& tex.in d.§.Seya.&
dicto caſu appellatio non cenſetur incerta , ſed virtute dictæ
clauſulæ dr̃ gradatim facta ad proximum ſuperiorē ſm Bal.in
d.l.apertiſsimi.quod abſq; dubio procederet de iure ciuili,vt
ſ.præceden.q.Sed de iure canonico talis appellatio vr̃ incerta
cum plures ſint iudices cōpetentes.ſ.Papa, legatus,& Patriar
cha.& iudex ad quē debet eſſe certus.ſ.in q.præc.& ꝙ dicta ap
pellatio ſit nulla tenet Panor.in d.c.2.& Imo.in l.j.§.ſi quis.ff.
eo.tit.col.4.licet poſtea ibi col.7.dicat poſſe ſuſtineri talē ap-
pellationem de iure canonico, cum debeat intelligi ad proxi-
mum ſuperiorem ad quē dēt appellari de iure cōi, vt hic ī tex.
& in dubio dēt cēſeri electa potius via iuris cōis, q̃ iuris ſpecia
lis,per no.in d.l.quamquam,& in d.l.ꝑcibus.& in dubio cenſe
tur quis elegiſſe illam viam per quam actus melius pōt ſuſten
tari,vt in l.3.cum ibi no.ff.de teſt.mil.maxime, vt actus magis
valeat q̃ pereat, vt d.l. quoties. Sed certe de iure canonico te-
nendum vr̃ ꝯrium, cũ de iure canonico plures ſint iudices cō-
petentes in appellatione, imo ceteris paribus potius vr̃ deferē
dum appellationi ad Papam ſm no.in c.ſi duobus.ſ.eo.in c.ſi,
ad ſedem.de præb.lib.6.& prout.j.dicetur,& hoc niſi appellās
58 declaret iudicē.j.x.dies, ꝑut voluit gl.in ca.ſi is cui. ¶† Deci-
mooctauo queritur an valeat appellatio dicendo, appello ad
maiorem iudicē , aliter non exprimēdo:& an poſsit cā proſe
qui coram Papa, Ang.in d.l.j.§.ſi quis. refert Spe.e. ti.§. nunc
tractemus.in ver.quid ſi appellans ab epō , ꝙ ſic : & ita reſidet
ibi Ang.ſed certe Spe.ibi vr̃ voluiſſe ꝯrium.ſ. quod intelligat̃
facta ad proximum ſuperiorem ad quem de iure eſt appellan-
dum, vt hic in tex.& ſic dicit, ꝙ ad archiepm̃, & iſta pars eſt de
iure verior.& aduerte,quia hoc poteſt procedere de iure ciui
li, vbi appellatio non pōt eſſe incerta, vt ſ. ſecus vr̃ de iure ca-
nonico niſi appellans declaret hoc j.x.dies, vt ſ.& ita tenet Io.
An.in addi.Spe.in d.ver.qd ſi appellans.faciunt pro hac parte
rōnes,de quibus.ſ.in q.17.licet Imo.in d.§.ſi quis.co.6.ſequa
tur opi.Spe.quod intelligat̃ in dubio appellatum ad proximũ
ſuperiorem,& electa via iuris cōis potius q̃ iuris ſpālis, vt ſ.de
59 quo.j.¶†Decimonono queritur an valeat appellatio alterna
tiue ad plures iudices.Io.And.in regula, in alternatiuis.lib. 6.
diſputauit hanc q̃onem,& concludit, ꝙ ſic de iure ciuili, cum
non

non relinquat appellantē incertum . & intelligit ur ad ꝓximū
ſuperiorē,vt in d.§.ſi quis,& l.Imperatores. ar.l.j.§.cum vtro-
que.ff.de ſtip.ſeruo.& hoc idem foret dicendum de iure cano
nico,qñ euitaretur incertitudo:puta ſi ſnīa archidiaconi vel al
terius prælati ſubditi epõ appelleť alternatiuè ad epm̄ vel ar-
chidiaconū,cū dicto caſu nō poſsit appellari ad archidiaconū
omiſſo medio ſi pars de hoc excipiat,vt hic in tex.& ī d.c.Ro-
mana.§.j.tunc enim inutilis adiectio non vitiat, vt in reg.vti-
le.li.6.ſm Ioā.An.in dicta reg.in alternatiuis . in addi. Spec.in
d.§.nunc tractemus.ſuper ver.ſi dicat appello.& idem eſſet in
alio caſu : puta ſi appellatur a ſubdelegato delegati Papę dato
non in totum , nam tunc non poteſt intelligi niſi de ipſo iudi-
ce ſubdelegante,vt in ca.ſuper quæſtionum. §.porro. de offic.
delega.ideo appellatio non poteſt eſſe niſi certa. & ita Pan. in
c.j.s̃.eo.titu.in vlti.col.Sed eo caſu quo in dictis caſib.vel alijs
poſſet eſſe incertitudo,puta ſi eſt cōſuetudo, ꝙ omni caſu poſ
ſit appellari ad ſuperiorem omiſſo medio:valet enim talis cō
ſuetudo,vt d.cap.Roma na 2. reſponſo.tunc appellatio alter-
natiua non valeret,cum eſſet eadē ratio incertitudinis ſm Io.
An.in dicta reg.in alternatiuis.in ſi.& idem ſi appelletur ad ar
chiepm̄ vel ad Papā,ſeu legatū:tunc cum Papa,& legatus poſ-
ſint adiri omiſſo medio.vt s̃.talis appellatio alternatiua non
valeret de iure canonico tanquā incerta,quia cui acquiratur
iuriſdō incertū eſt,arg.optimum eſt in l.proinde.ff.de ſtip.ſer.
& in l.item ſi vnus.ff.de arb.§. ſi duo.ſm Io.An.in dicta reg. in
alternatiuis,& idem gl.or.& ſing.in dicto c.ſi is cui.Sed aduer
te,quia Bal.in l.appľone.C.eo.ti.col.5.in prin.tenet cōtrariū ,
quia qñ alternatiua cadit inter extrema,quorū vnū ē habile,al
terum inhabile reſoluitur in ſolutā ſeu ſimplicem,vt in l.ꝓin-
de,cum ſe.ff.de ſtip.ſeru. & idem ſi extrema ſunt habilia,vt eſt
in caſu qñ appellatur ad archiepm̄ vel ad Papam, qa adiectio
principis non vitiat.d.l.j.§.ſi quis.& l.ſi ciuis.ibi , ſi principem
&c.ff.de app.reci. nec erit in ptāte iudicis a quo dare apľos ad
quem velit , ſed dabit Apoſtolos ſimpliciter ſm Bal. in d.l.ap-
pellatione,& hic dicentem,ꝙ in alternatiua promiſsione vtrū
que eſt in obligatione,ſed vnū in elec.ff.de ver.obl.l.ſi duo rei.
ideo incertū reducitur ad certum ex neceſsitate electionis,cū
appellans eligendo poſtea faciat appellatum certum ſm Bald.
hic,& hoc idem Ang.in d.l.cum ꝓponis.in princ. quia ex quo
vterque eſt iudex cōpetens,valet appellatio alternatiua , licet,
j̃.x.dies nō fiat declaratio:poterit.n.eligere poſtea,& electio ē
loco declarationis:quæ declaratio pōt fieri ex interuallo.l.hæ
redes palam.§.ſed ſi notam.ff.de teſt.& ita ſequuntur formaľr
do.de Rot.deci.290.quæ incip.Itē,ꝙ appľo.referendo. Spec.
in §.nunc tractemus,in prin.& in ver.ſed pone aliquis.& ī ver.
quid ſi dicat.tenet,ꝙ valeat appellatio alternatiua,cum etiam
in caſu magis dubio admittať propoſitio alternatiua:puta in li
bello.s̃.de reſti.in integ.c.conſtitutus.nec erit neceſſe declara
re.j̃.x.dies.eo.n.ipſo, ꝙ appellans proſequitur appellationem
certificat aduerſarium per citationem inde ſecutam,vt in cle.
cām.de ele.& in cle.2. vt li. penden.¶Tu aduerte,quia de iu-
re canonico ſequēda videtur opi.gl.in d.ca.ſi is cui. & Io. An.
in dicta reg.in alternatiuis.& hanc partem ſequitur Arch.6.q.
6.in §. poſt datā. quia alternatiua eſt incerta, vt in dicta reg. in
alternatiuis. & in l. ſi is qui ducenta.§.vtrum.de re.dubi. & ex
alijs rōnibus adductis.s̃.in qōne.16.Non obſtant adducta ī cō
trarium,& primo rō Bal.in d.l.appellatione.qñ alternatiua po
nitur inter extrema quorū vnū eſt habile,& alterum inhabile.
quia certe in caſu iſto vtrumque eſt habile cū poſsit de iure ca
nonico licite appellari ad legatū vel ad Papam omiſſo medio .
ergo cum ſit habilitas in vtroq; extremorum,nō pōt alternati-
ua reſolui in ſolutā ſeu ſimplicem,& ſic non obſtat d.l.proin-
de.Nec obſtat ſecunda rō,& adiectio principis nō vitiat , quia
procedit de iure ciuili,nō ſic de iure canonico,vt 3.q 6.ad Ro
manam.& d.c.ſi duob.s̃.eo.Nec ob.rō Bal.hic,& Ange.in d.l.
cum proponas,& do.de Rot.vt s̃.quia procederet qñ proſecu
tio,& citatio fieret.j̃.tp̄s.10.dierum , ſed cum appellans poſsit
deferre ꝓſecutionē appľonis ad finē anni,vt vide dicta de hoc
in c.ex rōne.s̃.eo.nō dēt interim aduerſarius remanere incer
tus. Nō ob. dictum c. conſtitutus, quia ibi qñ eſt probabilis du
bitatio,alias ſecus eſſet,vt in l.j.§.ꝙ aūt.ff.quo.leg. vel ibi loqť
in libello,qui pōt quādocunq; declarari vſq; ad ſnīam,vt ꝑ gl.
in l.j.§.ſi quis arg. ff.depoſiti. non ſic in appľone in qua iudex
dēt eſſe certus,& hēt tp̄s limitatū.x.dierum,vnde poſt tp̄s non
pōt fieri declaratio,vt in l.bonorū.ff.rem ra.habe.& per glo.in
verbo adhærentes,in c.cupientes.§.ꝙ ſi per 20.de elec. in 6.&
ita reſpōdet Io.An.in d.ver.quid ſi appellans , & ita reſpondeť
ad tex.in d. §. ſed ſi notā. quia ibi in declaratione teſtōris quæ
pōt ſemper fieri vſque ad mortem, nec eſt limitatum certum
tp̄s:ſecus in appľone, vt s̃.ī qua per declarationem dr̃ aliquid
de nouo fieri,l.excluſio alterius iudicis noīati in ea,& applica
tio iuriſdōnis iudici declarato , vnde non obſtat dictum Bal.
in d.§.ſed ſi notā,dicētis per illū tex.ꝙ declaratio pōt fieri poſt
terminum:quia certe in caſu nr̃o eſt diuerſa rō, cū appľo poſt
10.dies nō poſsit eſſe in pendenti.l.nō queadmodū. ff. de iud.
quia de ſui natura a principio deuoluit cām ad iudicē ad quē,
vt in c.dilectis filijs decano.s̃.eo.& hoc caſu ſtaret in pendēti,
quia interim cui iuriſdō applicetur eſſet incertum, & ſic ꝯ na
turam appľonis.& hanc partem ſequitur Pan.in d.ca.2.in fi.s̃.
c.& idem in hoc Imo.in d.l.j.§.ſi quis.co.4.in fi.& col.6.dicēs
prædicta procedere etiam ſi appellans alternatiue ſibi reſerua
ret poteſtatem eligendi , quia de iure canonico non valet niſi
declaret j̃.x.dies,vt s̃.& idem Io.An.in d.ver.quid ſi dicat ap-
pello. nec pōt hoc caſu dici ī dubio elegiſſe viam iuris cōis,&
ita eſſe appellatum ad proximum ſuperiorem:quia quādo ap
pellatur alternatiuè, conſtat quod vtraq; via,& iuris cōis,& iu
ris ſpecialis velit poſſe vti ita exprimendo , vnde niſi declaret.
j̃.10.dies appľo eſt nulla & incerta de iure canonico ſm Imo.
in d.§.ſi quis.& aduerte,quia opinio Bal.Ang.& do. de Rota
s̃.poſſet forte ſaluari quando eſt appellatum alternatiuè ad ar
chiepm̄ vel ad Papam ſeu legatum appoſita illa cľa,vel ad quē
libet iudicem competentem,cum videatur quis in dubio eli-
gere viam iuris cōis potius quam iuris ſpecialis,vt s̃. & in du-
bio cēſetur quis eligere viā per quam actus melius poſsit ſuſtē
tari,vt d.l.3.& ſic,vt potius valeat,q̃ pereat,vt d.l.quoties. tūc
enim ex quo appellans adiecit clauſulam prædictam,apparet
quod non velit vti iure ſpeciali , ſed potius ſe determinare ad
iudicem competētem,cum videatur quis in dubio eligere viā
iuris cōis potius quàm iuris ſpecialis,& ita voluit not. Bal. in
d.l.cum proponis.in fi.ſed etiam in dicto caſu dici poſſe vr̃ ap-
pellationem eſſe incertam cum vterq; iudex ſit competens, &
ſolum relinquit ur appellatus incertus: ſed etiam iudex a quo
qui hēt dare Apľos certos,& qualificatos ad certum iudicem,
vt in c.j.§.in quibus.e.ti.in 6.Nec obſtat quod dicit Bal. in d.l.
appellatione. quod ſufficiat dare Apľos generaliter, qa certe
iudex a quo debet eſſe certus: forte enim daret apoſtolos reue.
rentiales ſi intelligeret appellatum ad Papam,& non ſic face-
ret,ſi ad alium iudicem,vt dicto §.in quibus.Item non pōt eſſe
certus in aſsignatione termini,quia maius tp̄s aſsignabit ad iti
nerandum ſm diſtantiam locorum eorum iudicum, vt in l.p̄-
ſes.C.eo.ti.& ideo in appľone alternatiua non pōt eſſe certus
& deliberare prædicta:conſequenter videretur quod de iure
canonico talis appellatio ſit nulla.limita tamen oīa præceden
60 tia duobus modis.†primo, quia omni caſu appellatio incerta
valeret,dummodo poſtea infra tp̄s.x.dierum declaret, & ſup-
pleat quod omiſit,& ita gl.ī d.c.ſi is cui.& Io.An.in dicta reg.
in alternatiuis.in fi.& Imo.in d.§.ſi quis.& eſt dictum in c.ſua
61 nobis.s̃.eo.¶†Secūdo limita,quia valeret appľo generalis ad
competentē iudicē,vel ſimpliciter dicēdo,appello,non expri
mendo ad quem iudicem: aut ſi appellatur alternatiuè quādo
concurrit aliqua probabilis dubitatio iuris vel facti ad quem
ſit appellandum.tunc.n.de iure canonico pp probabile dubiū
iuris vel facti valeret talis appellatio,arg.c.j.de poſtu.præl.lib.
6.& in l.2.§.quod autem.ff.quo.leg.ſm Ioā.An.in dicta reg.in
alternatiuis.& gl.in d.c.ſi is cui.& Pan.in d.ca.2.in fi.s̃.eod.&
Bal.in d.l.cum proponis.in fi.& ita ꝓcedat quod hr̃ in d.c.cō
62 ſtitutus,& ibi per Inn.¶† Vigeſimo , & vltimo quæritur quid
ſi appľo fiat copulatiuè ad plures iudices? Spe.in d.§. nunc tra
ctemus. verſic. ſed pone aliquis,videť inclinare quod valeat.
refert tamen alios tenuiſſe ꝯrium cum quib. tenet ſe Ioā. An.
ibi,in addit. rōne incertitudinis,niſi declaret infra. 10.dies:vt
s̃.& hanc partem ſequitur Ang.in d.l.j.§.ſi quis. & idem Imo.
ibi,col.4.dicens hoc procedere de iure canonico: ſecus de iu
re ciuili,vt s̃.ex his infertur quod a ſnīa epi ſi appelletur ad ar
chiepm̄,& ad quemlibet alium iudicem competentē , & tunc
talis appellatio ſic copulatiuè ad plures iudices competentes
non valeat de iure canonico tanquam incerta,ex quo ſunt plu
res iudices cōpetentes,vt s̃.& cui applicetur iuriſdō eſt incer
tum,arg.l.proinde.ff.de ſtip.ſeru.apparet ergo,ꝙ illa cľa,& ad
quemlibet alium iudicem cōpetentem, non eſt inſerenda in
appľone de iure canonico,quod eſt not.ad ea quæ dicit Bal.in
l.cū proponis.in fi.& in d.l.apertiſsimi.circa mediū,& Pan.in
d.c.2.in fi. aliud enim eſt ſimpliciter appellare ad iudicē cōpe
tentē,& in hoc dic, vt ſupra in q.17.& aliud eſt expreſsionem
iudicis ſubiungere,& ad quēlibet alium iudicē cōpetentē,tūc
enim dicta cľa vr̃ inducere incertitudinē,& attribuere actum
plurib.ſm no.in l.hoc,ar.ff.de hær.inſti.& in c.duob.de ꝓc.li.
6.& de m ā vide per Archi.2.q.6.in ca.ſi qs.§.poſt datā. & hæc
63 ſufficiāt loco repetitiōis huius no.decr.¶†Poſtremo adde q̄d
ſi appellās ſemel eligit iudicē,an poſsit poſtea uariare.Io.An.ī
ad.ī d.§.nūc tractemus.ī fi.uľ reſideť, ꝙ ñ poſsit,qa uno electo
ad illū ſolū cēſeť appellatū.facit ꝙ no.ꝑ gl.ī l.q̄cq̄d aſtringēdę.
ff.de uer.ob.de quo uide in l.ſi qs libellos.C.de app.ibi ꝑ gl.&
pleniſsime dicta de hac difficultate in c.ſua nobis.cir.fi.s̃.co.

SVM-

SVMMARIVM.

1 *An reſcriptum ſit impetrandum contra pupillum vel contra eius tutorẽ.*
2 *Officium tutoris eſt uirile & permiſſum duntaxat matri & auiæ quæ matre connolando ipſa perdit tutelam nulla facta differentia.*
3 *Coniuncta perſona non cogitur defendere ſi nolit.*
4 *Index ſi procedit ad ulteriora neglecta exceptione oppoſita per partem uidetur tacitè repellere partem, & exceptionem, ideo ab hac tacita pronunciatione pot eſt appellari.*
5 *Vbicunque tacitè uel expreſsè pronunciatur perſonam eſſe legitimam quæ non eſt, uel econtra tutorem procuratorem uel minorem agentem uel defendentem in iudicio, licitè appellatur etiam de iure ciuili.*
6 *Iudex tardus & negligens in non procedendo, uel non pronunciando debet tertio moneri & requiri, & poſtea debet appellari.*
7 *A pronunciatione iudicis facta ſuper exceptione emergenti facta contra procuratorem iudicem uel reſcriptum ſeu aliam poteſt appellari.*
8 *Per proceſſum ad ulteriora cenſetur iudex pronunciare ſuper exceptionibus & emergentibus in cauſa & tunc licitè appellatur.*
9 *Quando ſit quòd iudex intelligitur pronunciaſſe ſuper exceptionibus.*
10 *Quando ſit quòd per proceſſum ad ulteriora iudex cenſeatur pronunciaſſe ſuper exceptionibus.*
11 *Quando exceptio non oppoſita non cenſetur tunc ſuper eo pronunciatum.*

CAP. LXVII.

EX parte M. Si is qui deſijt eſſe tutor nomine pupilli conuenitur inuitus, habet iuſtam cauſam appellandi. h. d. primo ponit̃ querela appellãtis. Scd̃o dantur iudices ibi,
1 ideoq; mãdamus.¶†No. primo libellũ poſſe fundari ꝯ tutorẽ
noĩe pupilli, ſed an reſcriptũ ſit impetrãdũ ꝯ pupillũ vel ꝯ eius
tutorẽ. vide ꝑ Hoſt. ti. de reſcr. §. circa. poſt prin. vbi vr̃ ꝯcludere ꝙ ẽt ꝯ ſolũ pupillũ poſsit impetrari cũ nõ fiat ei pręiudiciũ
ex quo poſtea iudiciũ hẽt agitari vel ꝯ tutorẽ noĩe pupilli, vel
ꝯ pupillũ cũ authoritate tutoris, vt in l. j. §. ſufficit. ff. de admi.
2 tu.¶†Secũdo no. ꝙ mater põt eſſe tutrix filiorũ ſuorũ. & idẽ
in auia, vt in auth. matri & auię. C. qñ mulier tute. offic. Aliæ
vero mulieres nõ pñt eſſe tutrices, quia virile officiũ eſt, vt in
l. j. cũ ibi no. C. qñ muli. tu. offic.¶ Tertio no. ꝙ ſi mater trãſit
ad ſecunda vota ipſo iure perdit tutelã filiorũ, vt hic in tex. de
quo hic in gl. nec diſtinguit̃, an ſit teſtamentaria legitima ſeu
anormala, vt hic, licet aliqui dixerũt ꝙ tutelã teſtamẽtariã nõ
perdat. quæ opi. eſt falſa, niſi teſtator cõceſſerit expreſſe, ꝙ ſalua tutela poſsit accedere ad ſecũda vota. ita tex. no. in auth. de
nup. §. diſponat, ſm Bal. hic. Quarto no. ꝙ ille qui iã deſijt eſſe
tutor nõ põt amplius ꝯueniri noĩe pupilli. intellige ĩ negocio
de nouo inchoãdo: ſecus in cauſis inchoatis, nã tenetur tutor
adeſſe & ꝓſequi niſi adminiſtratio in curatorẽ ſit tranſlata, vt
in l. j. C. vt cau. poſt pub. tut. adſit. & aduerte, quia iſta exceptio
nõ poſſum ꝯueniri tanq̃ tutor, eſt dilatoria. & põt opponi &
3 ad reſcriptũ, & ad proceſſum, vt hic in tex.†ex quo tene menti
ꝙ cõiuncta ꝑſona ſicut erat hæc mr̃, nõ tenet̃ defendere coniunctũ, & põt ſe excuſare. licet ergo cõiuncta ꝑſona poſſet eſſe
in iudicio ꝓ cõiuncta, vt in l. ſed & hæ. ff. de ꝓcu. tñ nõ cogit̃.
4 tex. eſt hic no. ſm Bal. & vide in l. alienã. C. de ꝓcu. ¶†Quin-
a to tene mẽti. & ita ſemper allegat̃, ꝙ ſi iudex[a] ꝓcedit ad vlteriora neglecta exceptione oppoſita per partem, vr̃ tacitè ꝓnũciare exceptionẽ nõ obſtare, & eã repellere, licet eã nõ reijciat. &
iõ ab hac tacita ꝓnũciatione põt licitè appellari. ita text. hic ꝑ
quẽ declaratur c. dilecto. s̃. eo. vbi vr̃, ꝙ ita demũ debet appellari ſi exceptio reiecta fuerit. ſufficit. n. ꝙ tacite reijciat ꝓcedẽdo ad vlteriora neglecta exceptione, vt hic in text. qa licet iudex nihil loquat̃ verbo, ſi tñ cõpellit facto ꝓcedendo in cauſa
põt appellare, qa nõ minus eſt facere, q̃ dicere. ff. de leg. l. de quibus. in fi. & in c. dilecti filij. s̃. eo. & ibi per glo. & ab hac tacita
ꝓnunciatione ſuper exceptionibus & ſuper legitimatione ꝑſonarũ. ſ. tutorẽ vel ꝓcuratorẽ eſſe admittẽdũ vel nõ, licite appellat̃ nõ ſolũ de iure canonico, vt hic in tex. ſed ẽt de iure ciuili ſm Bar. in l. eius qui in prin. ff. de app. reci. facit l. arbitro.
ff. q ſatiſ. cog. ꝑ quã l. dixit no. Spec. ti. de teſti. §. j. ver. recepta
aũt. ꝙ ſi iudex admittit teſtẽ, qui nõ debet admitti, ꝙ ẽt de iu-
5 re ciuili appellat̃.¶†Cõclude ergo ꝙ vbicũque tacite, vel expreſſe ꝓnunciat̃ perſonã eſſe legitimã, quæ non eſt vel ecõtra,
puta tutorẽ ꝓcuratorẽ vel minorẽ agentẽ vel defendentẽ in
iudicio, licitè appellat̃ ẽt de iure ciuili. pro quo etiã tex. in l. ait
prætor. §. ꝑmittit̃. ff. de mino. & ita Ang. in d. l. arbitro, in vlt.
col. ſicut & alias ab interlocutoria, qñ iudex ꝓnũciat ſe ꝯpetẽtem, vel nõ licite appellat̃, ẽt de iure ciuili, vt eſt gl. in auth. habita. C. ne fili. pro pa. pro quò ẽt text. in c. ſignificãtibus. s̃. de
offi. dele. tenet Bar. in d. l. eius qui.¶ Sexto no. ꝙ iuſtificata appellatione ẽt tẽdente ad excluſionem iuriſdictionis iudex ad
quẽ põt cognoſcere de negocio principali, qđ eſt ꝯ. c. olim, cũ
ibi no. s̃. de excep. Sed certe hic ex vi iuſtificatę appl̃onis non
potuiſſent iudices ꝓcedere, & cognoſcere in negocio principali, ſed cognoſcũt virtute ſpãlis cõmiſsionis eis factę quo ad
ipſos pupillos, vt hic ĩ tex. & Imo. hic in prin. & Panor. hic in
fi. vnde in hoc dic prout in d. c. olim.¶ Vltimo per hũc tex. reprobat̃ cautela Pilei dicẽtis de ꝯſilio eſſe ꝙ iudex nunq̃ ꝓnũciet expreſſe ſuper exceptionibus, ſed ſolũ ꝓcedat ad vlteriora in cã ne det̃ mã appellãdi. ſed certe talis cautela nõ ꝓcedit,
vt hic ĩ tex. vbi iudex ſimpl̃r ꝓcedẽdo ĩ cã vr̃ reijcere exceptiones ẽt nulla facta ꝓnũciatione, & põt ex hoc licitè appellari.
6 vide de hoc ꝑ Spe. ti. de excep. §. 2. ver. & no.¶†Quid aũt ſi iudex nõ ꝓcedit ad vlteriora, ſed ſuperſedet in cã, forte vt vexet
excipientẽ. vide ꝑ Io. An. in c. dilecto. s̃. eo. cõcludentẽ, ꝙ ſi iudex tertio monitus nõ ꝓnunciat ſuper exceptionibus, aut nõ
ꝓcedit ĩ cã, poterit ab hoc grauamine licitè appellari, arg. c. j.
s̃. de upplẽ. neg. p̃la. & ita reſidet hic, Panor. ſed certe ꝙ requirat̃ tertia monitio ꝓcedit ex abundanti & de cautela, cũ de iure ſufficiat ſemel requirere iudicẽ. l. Titia Seyo. §. vſuras, & ibi
Bar. ff. de leg. 2. & in l. mora. ff. de vſu. & ꝙ a negligentia, vel a
tarditate iudicis in nõ faciẽdo vel ꝓcedẽdo appellet̃. vide gl.
no. in c. 2. in fi. eo. ti. in 6. & in c. ad aures. j̃. de ſimo. poſſet ẽt ꝑ
viã querelę adiri ſuperior, vt in l. fi. §. illud. C. de tp̃i. appel. &
ibi ꝑ Bal. & facit c. nullus. j̃. de iurepa. de quo articulo vide dicta in c. ex rõne. s̃. eo. col. 20. & in c. cũ ceſſante. s̃. eo. in pen.
char. in ver. vltimo quęrit̃, an iudex. & adde, qa voluit Inno. in
c. ex cõqueſtione. in prin. s̃. de reſti. ſpo. & ſequit̃ Bar. ĩ l. q̃uis.
col. pe. ff. de dam. infec. ꝙ ſi ego incępi cãm corã vno iudice,
q negligit mihi facere iuſtitiã poſſum adire ſuperiorẽ & impetrare aliũ, vt ĩ auth. vt differẽtes iudices, ꝑ totũ. Sed an ipſe iudex primus volẽdo reuocare grauamẽ poſsit cãm reaſſumere.
Ang. in d. l. q̃uis. ꝙ ſic per no. in d. c. cũ ceſſante. Imo vero in d.
l. q̃uis, tenet ꝯtriũ ex quo ſuperior alteri iudici cõmiſit. ꝓ quo
bene facit, qđ eſt dictũ in c. vt noſtrum. s̃. eo. & in c. intimaſti. j̃.
eo. circa fi. vbi vide & aduerte ꝓ declaratione huius no. tex. de-
7 bẽt cõſiderari quatuor ſeu quinq; caſus.¶†Aliqñ. n. opponit̃
exceptio aut ꝯ ꝓcuratorẽ ſeu ꝯ iudicẽ, vel reſcriptum ſeu alia
exceptio ſuper emergẽtibus in ꝓceſſu, tũc ſi iudex cognito de
ipſa exceptione ꝓnũciat expreſſe ſuper ea admittẽdo, vel reijciendo ſicut fieri debet de iure, qa ſuper emergentibus eſt expreſſe ꝓnunciãdũ, vt ꝑ gl. in l. j. C. de or. iudi. & in d. l. arbitro. &
in c. j. s̃. de ord. cog. & tũc eſt clarũ, ꝙ põt appellari a tali ꝓnũciatione, ſm Bar. in l. a ꝓcedẽte. C. de dila. allegantẽ Spe. in d.
ti. de excep. & ita ꝓcedat tex. in c. exhibita. s̃. de iud. & in c. ſignificãte. & c. ſignificauit. & c. dilectus. s̃. de reſcr. & c. ſignificauit. & c. ſignificãte. s̃. eo. in quibus iuribus iudex expreſſe reijciebat exceptiones, vt hic. & facit cle. cũ a repulſione. đ appel.
& idẽ foret dicendũ ſi iudex ꝓcederet ad vlteriora dicẽdo nõ
obſtãtibus obiectis. talis. n. eſt expreſſa ꝓnũciatio ſuper exceptionibus, ſm do. Ant. & Imo. in c. ſuper literis. s̃. de reſcrip.
8 ¶†Aliquãdo & ſecũdo iudex nõ reijcit expreſſe exceptiones,
vel nõ denegat expreſſe admittere, ſed ſimpl̃r ad vlteriora ꝓcedit, abſque dubio cenſetur tacite pronunciare ſuper exceptionibus. & ita Bal. in d. l. a ꝓcedente. & Ang. in l. 2. ff. ſi quis
in ius vo. & ita abſq; dubio ꝓcedãt ſupradicta iura dicẽtia, ꝙ
per ꝓceſſum ad vlteriora cẽſet̃ iudex tacitè ꝓnunciare ſuper
exceptionibus & emergẽtibus in cã, & a tali tacita ꝓnũciatione licite appellat̃ ẽt de iure ciuili, vt s̃. dictũ eſt, de quo eſt tex.
& gl. in verbo ex cauſis prædictis, in c. accedẽs el 2. s̃. vt lite nõ
9 cõteſta.¶†Aliquãdo & tertio opponit̃ exceptio & iudex aliter nõ cognito de ea procedit ad vlteriora, an tũc cenſeat̃ pronunciaſſe ſuper exceptionibus, ita ꝙ ſit neceſſaria appellatio.
iſte paſſus eſt dubius. nam Bar. in d. l. a procedente. ſentit ꝙ iudex debeat cognouiſſe. & tunc cenſet̃ tacitè pronunciare qñ
cognouit. hãc ẽt partẽ tenet Ang. expreſſe in d. l. 2. ff. ſi quis in
ius voc. ꝑ illũ tex. quia iudex debet de hoc primo cognoſcere
alias ꝓceſſus vr̃ eſſe nullus, ſm eum ibi, & facit d. c. exhibita.
alias qñ nõ fuerit cognitũ per ꝓceſſum ad vlteriora nõ intelligit̃ pronunciatũ. & ita ẽt conſuluit Ang. in ſuo conſi. 193. qđ
incipit, In cauſa accuſationis. vbi no. per eum, ſed ſi cognouit
tunc procedẽdo ad vlteriora tacite reijcit exceptiones & pronunciat ſuper eis. ita gl. ord. in verbo tueri, in l. 2. §. ſed ſi dubitetur. ff. de iud. facit. ff. de cõpenſa. in l. quod in diem. §. ſi rõnẽ.
& in l. ait prætor. §. ꝑmittitur. ff. de mino. & in l. ſin aũt. §. ſi quocunque. ff. de neg. geſt. per quæ iura probatur, ꝙ per proceſſum ad vlteriora exceptio incompatibilis proceſſui ſemper
intelligit̃ eſſe repulſa. & hoc idem tenuit Spe. ti. de excep. §. iubendũ, ver. ſed no. ſm Vbertum debet iudex cognoſcere primo, vt ſic cenſeat̃ tacite pronũciaſſe, & ideo ſi quæſtio emergens ſit ſuper iuriſdictione: niſi iudex examinet & cognoſcat

ADDITIO.

a ¶Adde pro iſta regula tex. in clem. fi. eo. ti. de appel. facit l. ſi autem. §. fi. & ibi per Bar. notabiliter. ff. de neg. geſt. facit l. ꝙ ſi in diem. §. j. cum ibi no. ff. de cõpen. no. Bar. & alij, in c. à procedente. C. de dilat. bonus tex. in cap. exhibita, de iudi.

ſeat, nõ vr̄ ſibi liquere. ideo ꝓceſſus nullus arg.l.pen. ff.de eo
qui pro tuto.& idē ſi exceptio ſit ſuper mãdato ꝓcuratoris,qa
iudex dēt ſcire pſonas eſſe legitimas,vel nõ.ſ.de iud.c.cãm,q̃.
vt ſic teneat ꝓceſſus per no.in l.j.C. de ſatiſ. ergo ſi nõ cogno-
uit cēſet ꝓnũciaſſe.& ita fuit de mēte Bal.in l. nõ eo minus.C.
de ꝓcura.vbi ſing.dixit ꝙ licet iudiciũ cũ minore vel eius ad-
miniſtratore minus legitimo ſi reſpicit fauorē minoris valeat
tex.eſt ibi no.tñ modus eſt ſm Bal.ibi,ꝙ a principio opponat
de hoc exceptio:qa ſi poſt exceptionē in iudicio iudex ꝓcedit
ꝓceſſus erit nullus,ſm Bal.ibi volētē,ꝙ per proceſſum ad vlte
riora qñ nõ fuerit cognitũ nõ cenſeatur iudex reieciſſe, vel le
gitimaſſe minus legitimũ adminiſtratorē minoris,& ita vr̄ vo
luiſſe gl.in d.l.2.§.ſed ſi dubitet,quia iudex debet vidiſſe & ſic
cognouiſſe,vt intelligat ꝑ ꝓceſſum ad vlteriora tacite ꝓnun-
10 ciaſſe.& ꝓ hac parte ꝯſuluit Ang.in d.cõſi.vt ſ.†Sed aduerte,
qa Bal.in c.2.ſ.de iura.calũ.no.illũ tex. ſimpliciter, ꝙ ꝑ ꝓceſ-
ſum ad vlteriora vr̄ iudex tacitè ꝓnũciare ſuꝑ exceptione.idē
Bal.ĩ l.pactũ.C.de pac.dicēs ꝙ licet alias tutores curatores vl̄
ꝓcuratores.nõ poſsint renũciare expſſe exceptionib.declina-
torijs vl̄ perēptorijs cũ nõ poſsint donare & renũciare,eēt do
nare & dilapidare,vt in d.l.pactũ.& in l.ꝯ iuris.§.fi.ff.de pac.&
no.in l.ſi quis delegauerit.ff.de noua.& in l.ſi qs obligatus.ff.
de reg.iur.tñ poſſunt tacite renunciare. ideo per ꝓceſſum ad
vlteriora excludit exceptio declinatoria.l.fi.C.de excep.cũ cē
ſeatur tacite ꝓnunciare per iudicē.& niſi tutor vel curator ap
pellet trãſit illa ꝓnunciatio in rem iudicatam, vt hic, ſm Bal.
ad idem glo.in d.l.2.§.ſed ſi dubitetur.& hanc partem ſimpl̄r
ſequit Butr.& Imo.in d.c.ſuper literis.pro quo allegãt tex. no
ſtrũ hic cũ ſit melior tex.qui ſit in iure.hic.n.iudex nõ denega
bat exceptionē admittere: nec ēt expreſsè reijciebat , ſed dicit
tex.ꝙ hac exceptione neglecta procedebat in cã , & ſic eſt hic
tex.valde no. ꝙ iudex ꝓcedēdo ad vlteriora ꝯ vim exceptionis
cēſet tacitè ꝓnũciare ſuꝑ ea, & ſic exceptionē non obſtare. &
iõ eſt neceſſaria appl̄o.nec diſtinguit tex. hic an iudex cogno-
uerit,vel nõ. imo dicit ꝯriũ , quia dicit hac exceptione negle-
cta.Negligere.n.eſt nõ intelligere. vñ abſq; cãæ cognitione iu
dices ſic ꝓcedebãt ad vlteriora,& ſic ſimpl̄r But. & Imo.in d.
c.ſuper literis.per hunc tex.& ita ēt ſimpl̄r tranſeũt hic Doct.
& clarius ēt expreſſe tenuit Bal.hoc in l.j. circa fi.C.de or.iud.
dicens ꝑ tex.no.hic ꝙ licet gl.alias voluerit ſuper emergenti-
bus eſſe neceſſario pronunciandũ per iudicē, & ꝙ tacita pro-
nunciatio per ꝓceſſum ad vlteriora nõ valeat.& ita gl.in l. ar-
bitro.ff.qui ſatiſda.cog. & in d.l.a procedēte, & in d. l.j. C. de
ordi.iud. tñ tex. eſt hic no.& clarus in ꝯrium , quia licet iudex
procedat omiſſa expreſſa ꝓnunciatione ſuper legitimatione
perſonarũ tutoris,vel curatoris, valet proceſſus niſi appellet,
quia ipſo facto cēſetur appellaſſe ſuper exceptione impedien
te proceſſum qñ iudex procedit ad vlteriora,ita ꝙ omiſsio ex-
preſſe pronunciationis in emergentibus non vitiet ꝓceſſum,
niſi appellet.tex.eſt hic valde no.ſm Bal.in d.l.j. in fi. vnde per
ea quæ ibi dicit Bal.clariſsime tenet, ꝙ ēt ſi iudex non exami-
net vel aliter de exceptionibus nõ cognouerit cenſetur ꝑ pro
ceſſum ad vlteriora tacite pronunciaſſe.& ita ēt ſimpl̄r tranſit
Imo.in c.j.ſ.de or.cog.Super hac difficultate põt ſic cõcludi.
Nã aut iudex incõtinenti ſeu in breui tēpore poſt oppoſitam
exceptionē proceſsit ad vlteriora, & tunc põt dici,quod nõ cē
ſeatur pronũciaſſe,quia ex breuitate tēporis præſumitur non
cognouiſſe qñ eſt tanta breuitas tēporis in qua non potuit ha
bere cauſe cognitionē, & ita procedit, quod dicit Ang. in d.l.
2.ſ.quod ſit nullus actus geſtus per iudicē abſq; cauſæ cogni-
tione ex quo cãæ cognitio eſt de ſubſtãtialibus iudicij , vt in l.
prolatã,cũ ibi no.C.de ſen.& per gl.2.q.j.in ſumma & ĩ c. nos
in quenq̃.& ita no.Bar. in d.l.ꝓlatã. dixit ſñĩam eſſe nullã qñ
apparet de breuitate tpis,in quo nõ potuit iudex habere cauſe
cognitionē.Idē ergo dicendum in hac tacita pronũciatione
qñ iudex ex abrupto & abſq; cauſe cognitione incõtinenti nõ
cognitis exceptionibus præiudicialibus & emergentibus ad
vlteriora procedit.debet.n.conſtare & liquere iudici anteq̃ ꝓ-
cedat ad vlteriora,l.hoc aũt.§.j.& ibi Bar.ff.ex qui.cau. in poſ
ſeſ.ibi,cõſtare liquereq;.Si vero iudex proceſsit ad vlteriora
nõ incontinenti.ſed eſt tãta diſtantia tpis in qua veriſimiliter
iudex vidiſſet & cognouiſſet excep. oppoſitam,tunc talis taci
ta pronunciatio, quæ reſultat per proceſſum ad vlteriora nõ
eſſet nulla arg.tex.in c.cũ ex literis.ſ.de in integ.reſti.vbi ſen-
tentia eſt nulla,licet lata j̃. breuē terminũ ex quo non fuit ita
breuis,ꝙ non potuiſſet iudex cognoſcere.& ita Imo.& Pan.in
c.tum ex literis,per illum tex. ſic reſtringentes illud ſingulare
dictum Bar. in d.l. prolatã.tutius tñ eſſet ad omne dubiũ tol-
lendũ,ꝙ omni caſu a proceſſu ad vlteriora interponat appel-
latio,quia eoipſo,ꝙ aliquid reperit in actis productũ vel oppo
ſitũ ĩ dubio p̃ſumit,ꝙ iudex illud viderit & cognouerit,& hoc
fuit ſingulare dictũ Bal.in l.edicto. C.de edi.diui.& benefacit
tex.ad hoc in c.in p̃ñtia.de renũ.intellige tñ niſi ſit tãta breui-
tas tpis,ꝙ iudex nõ potuerit veriſimiliter cognouiſſe , alias ex
ipſa tacita ꝓnũciatione ꝑ ꝓceſſum ad vlteriora fieret parti p̃iu
diciũ niſi appellet,vt hic in tex.trãſit.n.interlocutoria in rē iu-
dicatã quoad præiudiciũ partis niſi ab ea appellet.ſ.de elec.c.
11 dilecti.& ſ.ti.ꝓxi.c.cũ inter vos. ¶†Aliqñ & quarto exceptio
nõ eſt oppoſita nec obiecta ꝑ partē,tũc ꝑ ꝓceſſum ad vlterio-
ra nõ vr̄ tacite pronũciatũ. ita procedat dictũ Bal.in l.licet. C.
de procu.in prin.nã tex.hic,& alia iura.ſ. adducta ꝓcedunt qñ
exceptio fuit oppoſita ꝑ partē & ea oppoſita iudex ad vlterio-
ra ꝓceſsit.ſed qñ exceptio nõ eſt oppoſita non põt dici, ꝙ iu-
dex cēſeat tacite ꝓnunciaſſe ſuper ea, qa iudex cui nihil con-
ſtat,nihil mãdare põt.ita dixit in hoc Inn.in c.ſolet.ĩ fi.de ſen-
ten.excõ.in 6.qđ dictũ refert Bar.in l.qui accuſare.C. de edē.
in 2.col.An aũt ſi eſt oppoſita exceptio incõpetentis,aut ſi nõ
eſt oppoſita,ſi iudex ꝓcedat ad vlteriora videat tacite ꝓnun-
ciaſſe ſe cõpetentē,vel requirat expreſſa pronũciatio, vide de
hoc plene in c.ſi duobus,in primo reſpõſo. ſ. eo.ꝑ Inno. in c.
p̃terea.ſ.de dila.¶In gl.j.in prin.No.ex glo.iuncto tex. ꝙ licet
mulieres nõ hēant filios in ptãte,vt in iuribus hic in gl.allega
tis,& Inſti.de adop.in §.feminę.quando tamē mr̄ vel auia eſ-
ſet tutrix filij ſui dr̄ eũ habere in ptãte,vt hic in tex. & gl. & ita
hic Bal.in 3.notab.qa tutela eſt ius & ptãs in hoĩe libero.l.j.ff.
de tute.in prin.& per hunc tex.& gl.dixit hic ſing.Bal.in fi. no
tandũ,& vtile dictũ,ꝙ licet alias ſi pr̄ in teſtõ ſuo dicat hæc ver
ba, relinquo filiũ meũ matri ſuę vel ſub cuſtodia vel guberna
tione matris ſuæ per hoc tamē nõ cenſeat mr̄ data, vel relicta
tutrix ſui filij.ita tex.no.iuncta gl.in l.qui in aliena.§.q̃q̃.ff. de
neg.geſt.& ita Bal.ibi in prin.& in l.oẽm.C.ad Tert.ĩ col.j. fa-
cit.l.qdã decedēs.§.j.ff.de admi.tu.& l.ſi filię.ff.ſol.ma.tñ ſi pr̄
ſeu teſtõr dixit, reliquo filiũ ſub ptãte mr̄is ſuę, ꝑ hoc cēſet eã
reliqſſe tutricē teſtamētariã, vt hic in tex.& gl.in prin.ſm Bal.
hic ĩ fi.qđ tene mēti.¶In ea.gl.in fi.No.meliorē gl. q̃ ſit in iu-
re in materia tutelarũ,de qua hic aliqualiter per Doc.& plene
per Bal.ſed ꝙ extra materiã appellationis ſufficiat remiſsio.vi
de plene per Bar.in l.ſi quis ſub conditione.ff.de teſta. tute.&
in l.tutor ſi petitus.ff.de tut.& cura.dat. ab his.

SVMMARIVM.

1 *Poteſt iudex petere conſilium ſapientis inuitis partibus.*
2 *Vbi iudex vult referre negocium ad ſuperiorem, vel habere conſilium ſapientis,debet dare articulum conſultationis partibus.*
3 *An formare punctum quæſtionis ſpectet ad iudicem, vel ad partes.*
4 *Non debet formari punctus,ſed melius erit ſi petatur, ꝙ viſis proceſſu, & actis conſulat ſapiens quid iuris.*
5 *Eoipſo ꝙ partes ſciuerunt punctum formatum a iudice & non cõtradixerunt,videntur approbaſſe.*
6 *An a relaxatione, ſeu conſultatione Principis, vel ſententia lata ſecundũ reſponſionem ipſius poſsit appellari.*
7 *An a ſententia lata ſecundum conſilium ſapientis poſsit appellari.*
8 *Statutum ꝙ iudex teneatur ſequi conſilium ſapientis, tunc an a ſententia lata ſecundum conſilium ſapientis poſsit appellari.*
9 *An valeat ſententia non expectato conſilio, quando de conſenſu partium erat facta commiſsio.*
10 *Quando iudex commiſit cauſam conſulendam de conſenſu partium etiam inferiori ſapienti, non poteſt iudex reuocare, nec procedere in cauſa non expectato conſilio.*
11 *Vbi partes promiſerunt ſtare ſententiæ ſapientum qualitercunque latæ;nõ poteſt appellari: alias ſic.*
Sententia lata ſecundũ conſiliũ ſapientis, nunquã tranſit in rem iudicatã.

CAP. LXVIII.

INtimaſti. Nõ valet relatio,cuius exēplũ nõ
fuit parti editũ.h.d. & ſecũda pars
ibi,cũ iuſta. ¶No.j.ibi,legitimas ſanctiones. ꝙ in
mã cõſultationis & relationis fiēdę ſtandũ eſt ēt ĩ
foro eccleſiaſtico diſpõni iuris ciuilis, ex quo ꝑ canones repe
riunt in hoc leges approbatę,vt hic in tex. facit c.j.cũ ibi no.j̃.
1 de no.ope.nũ.¶†Scđo no.ꝙ iudex ſubſiſtēte iuſta cã põt in de
ciſione negocij ꝯſulere prĩcipē & remittere cãm ad eũ, vt hic
& ĩ l.j.& 2.c.de rela. & ſil̄r petere põt ꝯſiliũ ſapiētis ēt inuitis
ꝑtibus,dũmodo malitioſè nõ faciat.l.2.& ibi glo.C.de ſen.ex
bre.re.ſm Ang.ĩ d.l.j.& facit gl.ĩ c.vt debitus.ſ.eo. de quo ar
ticulo vide ibi plene dicta. ¶†Tertio tene mēti hic tex. & ita
allegat,qđ qñ iudex vult referre negociũ ad ſuperiorē vl̄ eũ cõ
ſulere ſeu hr̄e ꝯſiliũ ſapiētis articulus ſuꝑ quo dēr fundari ꝯſi
liũ ſeu ꝯſultatio vl̄ relatio,dēt dari ꝑtibus,ita ꝙ hēat copiã ſeu
exēplũ talis ꝯſultationis & dēt eſſe tale exēplũ publicatũ ma-
nu tabelliõis vel ſigillatũ ſigillo authētico, vt ĩ c.poſt ceſsionē
& c.tertio loco.& c.qm̃ ꝯ.ſ.de ꝓba.& hoc ne poſsit aliqd di-
mittere vl̄ exprimere ĩ p̃iudiciũ ꝑtis, vt hic,& ĩ l.j.C.de rela. &
2 ita Bar.& Ang.ibi.†Si tñ ipſę ꝑtes diſcordarēt ĩ formãdo pun
ctũ,tũc iudex ipſe ex ſe poſſet formar.& ita Bar.ĩ l.2.C.de rela.
& ĩ l.in vēditione.§.fi.ff.de bo.au.iudi.adducit.l.iuſiurãdũ.&

l.ad pecunias.§.ſi de qualitate.ff.de iureiu.& ita ēt tenet Ang.
in d.l.j.& ſi partes ipſę aliter nō ꝯdixerint puncto formato ſta
bitur ipſi puncto,& ſi ſunt citatę ad formandū punctū, & ſint
ꝯtumaces deuoluet̃ ptās formandi pūctum ad ipſum iudicem
per no.in c.cum in cunctis.§.ſi.ſ.de elec.& l.2.ff.de optio.leg.
ſm Imo.hic,col.2.in fi.& hæc ſunt notāda ad ſtatuta diſponen
tia cām committi conſilio ſapientis, quia nō credet̃ pūcto for
mato per ipſum iudicē niſi interueniat cōſenſus vtriuſq; par-
tis,& partib.diſcordantib.iudex ipſe formauerit,vt ſ.ſm Imo.
4 & Pan.hic.†& ideō ad tollendū oē dubium in formatione pū-
cti nulla eſt melior ꝯſultatio niſi ꝙ petatur,ꝙ viſis proceſſu, &
actis cōſulat qd iuris.ita dicit no. Ang.in d.l.j. Nā conſultatio
facta per hæc verba qd iuris,dr̃ gn̄alis de oīb.dubitationib.quę
ex actis colligi pn̄t.l.eius qui in prouincia.in fin.principij.ff.ſi
cer.pe.vbi no.dicit Ange. ꝙ conſultus ꝑ illa verba quid iuris,
dēt cōſulere tā de eo qđ reſpicit iuſtitiā q̃ de eo qđ reſpicit iu-
ris ordinē,& non ſolū de principali , ſed ēt de oīb.acceſſorijs ,
& idem tenet Imo.in l.ſi is qui quadringenta.ff.ad leg.Falci.ꝙ
illa verba qd iuris,important ſimpliciter oēm qōnem ex facto
deſcendentem.Hinc dicebat Bal.in c.j.§.j. de ꝯtrouerſia inue
ſti.ꝙ ꝯſultus per illa verba quid iuris, niſi de oīb. conſiliū red-
dat nō vr̃ reddidiſſe de eo,qa dcā verba qd iuris,referunt̃ ad oē
dubiū quod ex puncto colligi pōt ſm Bal. in l.fundum.§.ſi Sti-
chum.de leg.j. merito optime locutus eſt Ang.in d.l.j.ꝙ nullá
pōt eſſe melior conſultatio q̃ illa quæ implicite quærit qd iu-
ris.tunc.n.neutra partium dr̃ eſſe læſa in formatione pūcti cū
dēat ſuper toto conſulere,& nihil dēat tunc omitti ſm Ange.
in l.cū ſtipulatus ſim mihi a Proculo.ff.de ver.ob.& tene mē-
5 ti prædicta notanda dicta ad practicam.¶†Et aduerte,quia arti
culus ſuper quo hēt fundari conſultatio ſeu relatio, ideo dēt
edi partib. vt hic dr̃, & in d.l.j.pro eo : quia ſi non plene fieret
conſultatio poſſent ipſę partes reclamare . vnde infertur , ꝙ ſi
fuit editus punctus ipſi parti vel pars ſciuit audiuit,& non ꝯdi-
xit vr̃ confiteri,ꝙ punctus ſit bene formatus,vt in d.l.j.C.de re
la.Et ideo non poſſet poſtea appellari a formatione puncti , q̃
ex quo tacuit vr̃ confeſſa prout,& ſicut in puncto,vel conſulta
tione continet̃.ita dicit Bal.hic per tex.ſm cum ſing. in l.fina.
ff.qn̄ appel.ſit.& benefacit d.l.j.per quā Bar.ibi dat cautelam,
ꝙ licet alias in præiudicialib.nō hēatur pro confitente vel cō-
ſentiente.l.filiusfami.§.inuitum. ff.de procu. & in reg.is q tā-
cet,in 6.tn̄ fallit in actis iudicialib. qa præſente parte tacēte, &
non ꝯdicente ſꝑ vr̃ pars ipſa ꝯſentire ēt in ſui præiudicium. &
ideo dicit Bar.vtilis eſt cautela,ꝙ ſꝑ replicet̃ in actis pn̄te par-
te,& ꝯdicente prædictis:alias tacens vr̃ conſentire.facit.l.cum
oſtendimus. §.fi.ff. de fideiuſ.tu. & intellige prædicta pręterq̃
in ſn̄īs interlocutorijs vel diffinitiuis, quia latę præſente par-
te, & tacente nō præiudicāt in appellando,niſi taceat ꝑ x. dies
vel alium actum faciat tacite cōſentiendo,alias poterit appel-
lare ī.x.dies,& ita Bar.in d.l.j.facit.ſ.ti.proxi.c.cum vos. & iō
ſi notarius diceret in fi.ſn̄īæ,lata fuit ſupradicta ſn̄īa præſenti-
bus partib.& audientib.& non ꝯdicentib. per hoc tn̄ non præ-
iudicatur, & poterunt poſtea appellare intra x. dies.etiam hoc
fuit ſing.no.Bal.in l.ne in arbitris.circa fin. C.de arbit.& tene
menti,quæ oīa tn̄ vn̄r intelligenda prout infra dicetur.¶In gl.
ibi,onus iudicandi: imo qn̄ iudex fingeret ſe dubitare vbi non
deberet cum tunc male faciat,& nunq̃ debeat ita fingere,vt in
c.cum contingat.ſ.de reſcri.ſi refert vel conſuluit principem:
vt ſic euitet onus iudicandi fieret infamis,& punitur in 30.pō
do auri,vt in l.2.C.de leg.& an dicta pœna habeat locum in iu
dicibus eccleſiaſticis.Hoſ.& Io.An.hic,ꝙ non,cum ſatis ſit pę
na.c.cum materni.de re iud. in 6. & ita cōiter tenent doc. hic
licet Pan. teneat quod de iure pœna d.l.2. etiam habeat locū
in iudicibus eccleſiaſticis . quia c.cum æterni.loquitur genera
liter.vnde non trahitur ad pœnas in ſpecie prouiſas.ff.de pęn.
l.ſanctio legum,& quia cum pœna in d.c.cum æterni. ſit ſpiri-
tualis non tollit penam temporalem ſm no.in c.pro humani .
de homi.lib.6.¶In ea. gl. ad finem pro declaratione gl. & ma-
teriæ huius tex.qn̄ ſit ꝙ eius diſpō locum hēt dic , ꝙ multis ex
cauſis iudex defert negocium ad ſuperiorem , & primo , ex na
tura ipſius cauſæ , vt quia ſit de maioribus cauſis principi reſer
uatis,vt in c.vt debitus.ſ.eo.de baptiſ.c.maiores , & in hac re-
latione non hēt locum tex.hic cum talis cauſa ſit decidenda ,
& audienda per principem. ideo non poſſunt partes ꝯdicere .
¶Secundo ſit relatio virtute delegationis:puta princeps dele-
gauit cām,vt cognoſcat, & ad eum inſtructam remittat,vel cō
miſit,vt ī.certū tp̄s cā inſtructa ad eum remittat̃,& his caſibus
ſilr̃ nō hēt locum tex.hic, quia totus proceſſus dēt remitti ad
ſuperiorem prout eſt agitatus,nec ſtaretur verbo vel informa
tioni iudicis,niſi prout conſtat ex actis,vt d.c.qm̄ ꝯ. & ſcias , ꝙ
ſi princeps commiſit alicui cām ī. certum tp̄s terminandam ,
puta ſex menſes,non poterit iudex remittere ante tp̄s,& remiſ
ſio foret nulla dato,quia iudex remittit,quia terminare noluit
vel non potuit ex quo non ſeruatur forma mandati,cum rela-
tio dēat fieri poſt finitū tp̄s.& ita Io.An.& Imo.hic in vlti.col.
dicentes,ꝙ poſt lapſum termini hēt ptātem referendi,nō autē
procedendi vel diffiniendi,& hoc niſi ante lapſum tp̄is de par
tium conſenſu facta fuerit prorogatio.ar.c.de cauſis.ſ.de off.
dele.ſm Imo.hic,quod no.quia ſępe in practica occurrit.¶Se
cundo quæritur an eo caſu quo fiat conſultatio ſeu relatio ſit
locus appl̃oni.dic, ꝙ in ipſa relatione poſſunt conſiderari qua
tuor caſus. ¶ Primus eſt pronūciatio iudicis de ipſa relatione
vel conſultatione fienda , & ab iſta non poterit appellari cum
non grauat,& hoc ſi fiat in caſu licito,alias ſi malitioſe referat
vt euitet onus iudicandi,tunc poterit appellari ſm Bal.in l.fi.ī
fi.C.de rela.& idē Imo.& Pan.hic, arg c.de appel.ſ.eo.& eius
qđ no.in c.dilecto.ſ.eo.ti. ¶Secundus actus eſt ipſa formatio
cōſultationis:& tunc ſi partes conſentiant, non poterit appel
lari ante ſn̄īam.alias ſecus, quia iudex in male formando pun
ctum grauaret partem.ideo poſſet appellari,vt in gl. & in d.l.j.
C.de rela.& no.in l.j.§.quæſitum.ff.de app. ¶Tertius actus eſt
rn̄ſio principis,& ab ea nō pōt appellari,qa facit ius inter par-
tes,vt l.j.ff.de conſti.prin.Tu limita,vt per Bal.in l.fi.circa fin.
C. de rela. ſ. niſi princeps ſit circumuentus narratione facti.
6 ¶†Quartus, & vltimus actus eſt ipſa ſn̄īa diffinitiua,quā iudex
profert ſm rn̄ſionem ipſius principis : & ab iſta pōt appellari .
ita tex.in d.§.quæſitum.& poterit in cā appl̃onis probari ꝙ pū
ctus fuit male formatus:aut ipſa pars cōſenſit per errorem , &
amplius poterūt fieri ꝓbōnes ex nouis actis : quia qđ non eſt
probatum probabo,vt in c.cū Ioānes.ſ.de fi.inſtru.& in l. per
7 hanc.C.de temp.appel.†Ex his no.infert̃,ꝙ licet partes conue
nerint ꝙ iudex hēat ferre ſn̄īam ſm conſilium ſapiētis, & con
ſentiant partes pūcto formato ꝑ iudicem, poterūt tn̄ a ſn̄īa la
ta ſm ꝯſiliū ſapientis appellare.ita firmat Bar.in d.§.quęſitū.&
8 in l.ꝯſenſu.ff.eo.ti.†& ita Pan.& Imo. hic dicētes prædicta ꝓ-
cedere ēt ſi iudex ex forma ſtatuti teneret̃ ſequi ꝯſiliū ſapiētis
per no.in d.§.q̃ſitū.& in d.l.ex ꝯſenſu.de quo articulo vide no.
per Bar.& alios in l.ſi conuenerit.ff.de re iud.& in l.j.§. ſi plu-
res.ff.de exercito.& per Inn.Pan.& alios in c.ſi pro debilitate.
ſ.de off.deleg.& per Io.An.in reg.nullus ex cōſilio li.6.¶Ter-
tio quæritur qn̄ ſit ꝙ relatio ſeu ꝯſultatio valeat vel ſit nulla
vel ſit neceſſe appellare,diſtingue aliquos caſus. ¶Aliquando
& primo ſit partib.pręſentib.& conſentientib.& tunc valet,&
non pōt appellari,vt hic. ¶ Aliquando , & ſecundo relatio ſit
partib.ſcientib.& tacentib.& non ꝯdicentib.tunc vr̃ approba
ta,& appellari non poterit,vt in gl.hic, & in d.l.j. C.de rela. &
ita hic Inno.& Io.An.& cōiter doc.quia cum cenſeantur con
ſentire,appellari poteſt.l.j.C.ſi ſępius in integ. reſti. & in reg.
quod ſemel,in 6.¶Tu aduerte , quia prædicta videntur debere
intelligi,quòd pars tacens cenſet̃ conſentire niſi poſtea appel
let intra 10.dies : quia cum relatio ſit quædam interlocutoria
taciturnitas non nocet, & pōt quandocūq; appellari intra 10.
dies,vt in d.ca.cū inter vos,& ſ.de elect. cū dilectis.& ita Bar.
in d.l.j.Hinc eſt,ꝙ ēt a tacita interlocutoria pōt appellari.ſ.c.
prox.¶Non obſtat gl.hic,quia loquitur poſt lapſum 10.dierū.
& ita vr̃, ꝙ ſilr̃ dēat intelligi text. in d.l.j. & quod eſt dictum ſ.
Id autem quod dicit Bal.per d.l.fi.ff.quando appel.ſit.vr̃ ꝙ de-
beat intelligi qn̄ ex taciturnitate deprehenditur ꝯſenſus.alias
in dubio vr̃ ꝙ poſſit appellari intra 10.dies prout eſt dictum ſ.
¶Aliquando,& tertio cōſultatio ſit altera parte præſente , ſed
non ꝯdicente,& tunc non facit fidem nec ei ſtabitur niſi quan
tū conſtet ex actis.& ita Inn. & Io.And.hic per id quod hr̃ in l.
j.C.de rela.Tu intellige ſi pars appellat ab hoc grauamine,al̃s
ſtaretur relationi factæ ꝯdicente parte, niſi appelletur arg.c.ſ.
proximi.& per id quod habetur in l.fin.C.de rela.ſm Pan.hic,
quod tamen vr̃ intelligendum niſi ex actis aliud euidenter cō-
ſtaret.¶Aliquando,& quarto,relatio ſeu conſultatio ſit parte
abſente per contumaciam,tūc Inn.& Io. An.hic volunt ꝙ nō
faciat fidē,nec ei credit̃ niſi quātū cōſtet ex actis,vt in d. c.qm̄
ꝯ.ſed Pan.intelligit qn̄ ab hoc grauamine eſt appellatum,alias
vr̃ ſtandum relationi ex quo fuit facta parte citata q̃ fuit con-
tumax,& non appellādo vr̃ cōſentire,vt in d.l.j.ſi ſæpius in ītē.
reſti.& in l.ab eo.C.qūo,& qn̄ iudex. ¶Aliquando , & vltimo
ſit conſultatio ſeu relatio altera parte ignorāte abſente, & nō
per contumaciam,tenet gl.hic in fi.ꝙ hoc caſu ſit nulla nec ei
crederetur, niſi quantum cōſtaret ex actis cū debuerit dari co
pia parti,vt hic in tex.ſm gl.Innoc.& Io. An. qn̄ vero data co-
pia parti ꝑtes non ꝯcordāt in formando punctū vel iudex fecit
relationē partib.diſcordantib. dic , vt ſ.eſt dictum. ¶Quarto
principaliter quærit̃ an relatio ſeu conſultatio poſſit fieri clau
ſa ſeu debeat fieri aperta.dic,ꝙ vtroque mō fieri pōt Quando
tn̄ pars nō habuiſſet copiā relationis ſeu conſultationis pote-
rit ꝯdicere,& appellare,vt ſ.alias ſi recipit relationem ſeu con
ſultationē clauſam, & ꝯdixerit, ſibi imputet cū debuerit dari
aperta ſi velit.facit c.cum olim magiſter.ſ.de offi.delega. ſm
Imo.

a Imo. [a] Tu aduerte, quia ex quo de iure dẽt dari aperta, vt hic
in tex.& in d.l.j. vnde ſibi p̄iudicāt partes qñ poſtea non appel
laſſent a dicto grauamine, alias ſi ſupplet̃ intra.x.dies ſecus vr̃,
& hoc niſi alias dep̄hendat̃ de cõſenſu partiũ. in dubio aũt ta
9 cens non excludat̃ ab appellãdo, vt eſt dictum.s̃.¶†Quinto, &
vltimo quęrit̃ an poſsit de voluntate recedi a relatione ſeu cõ
ſultatione fienda ad ſuperiorẽ.Imo.hic in fi.ↄcludit, ꝙ ſic ẽt ſi
a principe fuerit ordinatũ de conſenſu partiũ relationem eſſe
fiendã, dummõ iudex in hoc cõſentiat.& ita tex.in l.ad impera
torẽ.ff.eo.ti.ſecus ſi vna pars ↄ̃diceret eo caſu quo a principio
partes cõueniſſent illã fieri, ar.c.j.j̃.de reg.iu.& intellige, ꝙ ita
demũ poſsit de conſenſu partiũ reuocari donec, & quouſque
fuerit ſuperiori p̄ſentata.poſtea.n.reuocari nõ poſſet ẽt de vo
luntate partiũ per no.in c.bonę.el 2.s̃.de poſt.præl.in ver.nec
nocebat.de quo etiam hic Io.An.& ita reſidet Imo.hic in fi.ſu
10 per quo articulo conſidera aliquos caſus.¶Nã aliqñ, & primo
iudex cõmiſit cãm conſulendã inferiori puta ad ↄſilium ſapiẽ
tis an tũc poſsit reuocari, & procedere in cã non expectato cõ
ſilio.Bald.hic, ꝙ non qñ primo fecit cõmiſsionẽ de conſenſu
partiũ.tunc.n.reuocari non poterit niſi de ↄſenſu vtriuſq; par
tis: & hoc idẽ tenuit Bal. in l.fi.in prin.C.de rela. & bene facit
qđ dicit Imo.hic in fi.ar.c.j.j̃.de reg.iu.& in l.ab emptione. ff.
de pac.& ſatis hoc probat̃ in l.ad imperatorẽ. ff.de ap. de quo
articulo vide dicta in c.vt debitus.s̃.eo.in gl. in verſi.ex rõna-
bili cã.in fin.glo.vbi adde dicta hic.¶Aliqñ, & ſecundo iudex
refert cãm ad ſuperiorẽ decidẽdã vel cõſulendã & tũc an poſ
ſit reuocare cõmiſsionẽ, & ꝓcedere in cã nõ expectata cõmiſ-
ſione.Bar.tenet, ꝙ ſic in l.ad principẽ.ff.eo.tit.per illum tex.&
idẽ Ang.ibi, & in l.j.§.q̄ſitũ.ff.eo.Tu aduerte, qa in ↄ̃riũ vr̃ tex.
in c.licet.s̃.de off.dele.probans, ꝙ iudex non poſsit reuocare
vel procedere in cã relatione pẽdẽte: cũ eoipſo, ꝙ retulit cãm
ad ſuperiorẽ ſit abdicata ab eo iuriſdõ, ideo ꝓceſſus eſt nullus.
ita ꝓbat̃ ĩ d.c.licet.& hãc partẽ ſequit̃ in Spe.ti.de rela. §.fi.cũ
quo tranſit ibi Io.An.in c.ltĩma.de appel. in 6.hoc tñ poſſet li
mitari niſi iudex eſſet ordinarius, & reuocet de ↄſenſu partiũ.
tunc.n.valeret proceſſus, & ita ꝓcedat tex. in d.l.ad imperato-
rem.qa ordinarius nõ põt a ſe abdicare iuriſdõnem, vt in l.le-
gatus.ff.de offi.p̄ſi.nec ob.d.c.licet, qa ibi nõ interuenit cõſen
ſus partiũ, tũc.n.ſecus foret, vt in d.l.ad imperatorẽ.Si vero iu
dex erat delegatus.tũc ex quo ſemel retulit cãm ad ſuperiorẽ
eſt abdicata iuriſdõ ab eo, quã ẽt de conſenſu reaſſumere non
põt, vt in c.ſignificantib. s̃.de offi.dele. Ex p̄dictis apparet, ꝙ
non bene locutus fuit Bar.in d.l.ad principem, qui voluit, ꝙ iu
dex poſsit reuocare relationem etiã inuitis partib.cum ſit ſm
eum interlocutoria per l.qđ iuſsit.ff.de re iud.& in c.cũ ceſſan
te.s̃.eo.Nam certe licet ſit interlocutoria talis per quam abdi
cat a ſe iuriſdõnẽ ideo reuocari põt, vt eſt tex.ĩ d. c.licet. Imo
l.j.C.de rela.ꝓbat.ↄ̃ Bar.& idẽ Bar.in d.l.j.voluit ꝑ illũ tex. ꝙ va
leat ꝓceſſus pendẽte relatione niſi appellet̃. patet ergo, ꝙ niſi
reuocatio fiat de conſenſu partiũ põt appellari, & remedio ap
pellationis proceſſus foret nullus, vt in d.l.j. vt ergo valeat re-
uocatio requiritur cõſenſus partium, vt in d.l.ad imperatorẽ.
imo tenẽdum eſt ꝙ ẽt abſq; alia appl̃one proceſſus ſit nullus,
vt eſt tex.in d.c.licet.Nõ obſtat d.l.j.C.de rela.nã nõ dr̃ ibi, ꝙ
proceſſus valeat pendẽte relatione, ſed dr̃ ꝙ põt appellari. ꝑꝑ
hoc tñ non probatur ꝙ valeat ſnĩa, & proceſſus cum a ſnĩa nul
la poſsit appellari, vt in ca.dilecto.s̃.eo.& l.ſi expreſsim.ff.eo.
tit.nec debet ſumi talis intellectus in d.l.j. ꝙ valeat proceſſus:
quia eſſet ↄ̃ tex.in d.c.licet.& ſic iuri ↄ̃rius.vnde non ſumẽdus.
C.de cond.inſer.l.2.Nec etiam obſt.d.l.ad principem.quia de-
bet intelligi prout loquitur d.l.ad imperatorem. ſ.de conſen-
ſu partium, alias non contradiceret, & etiam ↄtradiceret ad d.
c.licet, & ita ſupplet gl.ibi, & limita, & intellige omnia prædi-
cta procedere anteq̄ relatio vel conſultatio ſit præſentata ſu-
periori: nam poſt præſentationem non poſſet etiam de cõſen
ſu partium reuocari: nec valeret proceſſus.& ita tex.no.in d.c.
bonæ.ĩ ver.nec nocebat.Sed ante pręſentationem valeret pro
ceſſus, & reuocatio de conſenſu partium: & ita probatur in d.
l.ad principem.& ita videntur dicta iura. s̃. eſſe reducenda ad
concordiam, & in hoc articulo concludendum, vt s̃.& ita hic
Imo.in fi.& in d.l.j.§.quæſitũ, col.4.referẽdo Spe.vbi.s̃.& qua
re ſit, ꝙ poſsit fieri reuocatio de conſenſu partium anteq̄ ſit fa
cta pręſentatio ſuperiori, & poſtea fieri nõ põt, & quę ſit dr̃ia
inter delegatum, & ordinarium, vide dicta in d.c.cum ceſſan-
te.in quinta.& ſexta limitõne, & adde ibi dicta hic, & amplius
vide per Bal.in rubri.C.de rela.dicentẽ, ꝙ ſi relatio ſeu cõſulta
tio ſit præſentata principi qui interim eſt mortuus, ꝙ dẽt ne-
ceſſario expectari reſponſum ſucceſſoris ex quo cõſultatio, &
relatio concernunt dignitatem quæ non moritur.c.ſi gratioſè
11 de reſcri.in 6.cum alijs ſi.†& ad prædicta vide Bal.in addi.Spe.
co.ti.de appe.in 3.charta.in fi.in ver.lata eſt ſnĩa.& ibi cõclu-
dit, ꝙ a ſnĩa lata ſm conſilium ſapientis electi de partium vo-
luntate põt appellari.Idem Bar.in l.2.C.eo.tit.in l.ſi conuene
rit.ff.de re iud.& hoc niſi partes promiſiſſent ſtare ſnĩæ quali-
tercunque ferendæ prout voluit Bal.in repeti. l.tale pactum.ĩ
12 §.qui prouocauit.ff.de pact.†Sed adde quod ſing.dixit But.in
c.propoſuiſti.circa fi.s̃.de proba.& ſequitur Imo.ibi, ꝙ ſentẽ-
tia lata ſm conſilium ſapientis nunquàm tranſit in rem iudi-
catam, & ſemper repertis ſapientibus conſulentib.poterit re-
b tractari. [b] & ſatis eſt de mente Io. An.ibi, pro quo bene facit
tex.no.in l.diui fratres.ff.de iurepa.quod ſin.tene menti.

ADDITIONES.

a ¶Adde Phi.Deci.in c.quoniam contra, nu.4.vbi dicunt tamẽ Moder.j̃.de ꝓb.
b ¶Retractari.Adde de veritate huius puncti do.Phi.Dec.in d.c.propoſuiſti.col.
6.verſicu.tertio.Col.

SVMMARIVM.

1 *Clerici an poſſint per conſuetudinem vel præſcriptionem ſibi quærere ius negatiuum, quòd non poſſint alibi vendi carnes vel victualia niſi in ſtationibus ſuis.*
2 *An poſſit quæri ius, vt non poſſit iri niſi ad certum molendinum, aut quod vnus ſolus habeat molendinum & non alius.*
3 *Quomodo huiuſmodi iura negatiua quæri poſſint priuilegio conſuetudine præſcriptione vel quaſi poſſeſſio quæri poſſit, vt ꝙ non poſſint alibi vendi victualia niſi certo loco, & ius vectigalis, & pedagij.*
4 *Seruitus negatiua altius non ædificandi, qualiter acquiratur.*
5 *Pro iſtis iuribus incorporalibus datur interdictum vti poſſidetis.*
6 *Vbi quis vtitur ſua poſſeſſione etiã ſi vſus ſit contra ius principaliter in iudicio deductum non dicitur innouare lite pendente.*
7 *Dilatio data de voluntate partium reuocari non poteſt altera parte inuita.*
8 *Deducens plura copulatiuè in libello appellatorio, ſufficit quòd vnum validum probet.*
9 *Non debet poſſeſſor turbari etiam ſi quaſi poſſeſſio eſſet contra ius.*
10 *Ante litem conteſtatam non poteſt implorari officium iudicis.*
11 *An ante litem conteſtatam iudex delegatus poſſit facere ſequeſtrationem vel inhibere.*
12 *An ante literarum præſentationem poſſit iudex delegatus abſoluere partes ab obſeruatione iudicij, & ibi quid ſit in prædictis dicendum in delegato a principe.*
13 *Quid ſi ante litem conteſtatam, an poſſit delegatus ab ordinario mittere in poſſeſſionem.*
14 *An delegatus ante litem conteſtatam poſſit reuocare attenta lite pendẽte.*
15 *Dilatione pendente an acta ſint nulla, & an poſſint ratificari de conſenſu partium.*
16 *Iudex poteſt reuocare dilationẽ, & tũc ceſſat regula, dilatione pẽdẽte &c.*
17 *An terminus datus de conſenſu partium poſſit reuocari per iudicem altera parte inuita.*
18 *Dilatio conceſſa de conſenſu partium non poteſt per iudicem prorogari.*
19 *Quando ſit, ꝙ iudex poſſit reuocare dilationem ſemel datam.*
20 *Vide ibi decem limitationes in quibus dilatione pendente non conquieſcit officium iudicis.*
21 *Suſpectus de fuga poterit capi dilatione pendente.*
22 *In his quæ de nouo emergunt poteſt iudex ſe intromittere etiam dilatione pendente.*
23 *An pendente vna dilatione poſſit dari alia.*
24 *Tractat ibi de materia, & intellectu l.1.de monopo.*

CAP. LXVIIII.

SIgnificante. Si ante litem conteſtatam ali
quid innouetur per iudicem
circa principale negocium vel abſque cauſa ante
diem aſsignatam pręuenit licite appellatur, & ſi ꝓ-
curator in proſecutione appellationis non ſeruauit formam
mandati auditur appellãs etiam poſt annum. hoc dicit.primo
ponitur appellantis narratio . ſecundo cauſæ commiſsio ibi
1 ideoque. ¶† No.j. ꝙ licet clerici per ſe perſonaliter non poſ-
ſint exercere officium carnificum, & tabernariorum, vt in d.
clemen.j.de vita & honeſta.clerico. tamen poſſunt per alium
de quo tamen ibi per gl. in verbo perſonaliter, & ex iſto text.
tene menti ſing. quòd etiam clerici poſſunt per conſuetudi-
nem vel præſcriptionem ſibi quęrere hoc ius negatiuũ, ꝙ non
poſſunt alibi vendi carnes vel victualia: niſi in locis vel ſtatio-
nibus ſuis, & in hoc eſt hic tex.ſing.Eſt enim valde vtile habe-
re dicta loca: quia tales ſtationes ſeu ſtallę ſunt tunc magni va
2 loris.† & eodem modo non poſſet præſcribi ius negatiuum, ꝙ
ciues non poſsint ire niſi ad meum molendinum vel quòd
ego ſolus habeam, vel non poſsit aliud conſtrui in mei pręiu
dicium: & ita Bal.& alij doct.hic per hunc tex. ad hoc notabi-
lem, cum alias de iure cõi quilibet in ſuo molendino cõſtrue-
re poſsit ſaluo iure publico, & nauigio, vt in l.quo minus, cum
3 ibi no.per Bar. ff.de flumi.† & eodem modo poſſet tale ius ne
gatiuum acquirere priuilegio, & ita etiam procedere poſset
tex. hic ſm doc.facit c.ſuper quibuſdam.§.præterea. j̃.de ver.
ſigni.& ibi, ꝙ præſcriptione vel cõſuetudine poſsit acquiri ius
colligendi vectigal ſeu pedagium. & aduerte, quia tale ius ne-
gatiuũ, quòd non poſsint in aliquo loco vẽdi victualia, vel iri

ad molendinum vel ſimile, nunq̃ poteſt acquiri cum cõſuetu-
dine vel p̄ſcriptione ẽt tanti tp̄is cuius in ꝯ̄riũ nõ foret memo
ria: niſi p̄ceſſerit prohibitio aut patiẽtia aduerſarij, alias poſſeſ
ſio negatiua nunq̃ acquirit. ita tex. no. in l. j. C. de ſer. & aqua.
ſm vnum intellm, & facit. ff. de vſuca. l. ſequit. §. ſi viã, ſm Bal.
hic, col. 3. l. qui luminib. ff. de ſer. vrb. præd. & in c. abbate. j. de
ver. ſig. in gl. 3. Eſt ergo neceſſe, ꝙ alij voluiſſent exercere hoc
ius in alio loco, & prohibiti acqeuerunt prohibitioni per tp̄s
legitimum ad præſcribendũ. Nã in præſcribenda ſeruitute ꝯ̄ li
bertatem requiritur factũ preſcribẽtis, & ſic prohibitio: alias
ſi ꝑ mille annos ſtares, ꝙ nõ venderes carnes in tua domo, poſ
4 ſes vendere vbi fuiſſes prohibitus, & acquieuiſti, & † ideo ſi ꝑ
mille annos tenuiſti domũ tuã depreſſam poterit altius tolle-
re, nec vicinus prohibere poterit, qđ non obſcurent ſua lumi-
na, vt l. altius. C. de ſeruitu. & hoc niſi fuiſſes prohibitus, & ac-
quieuiſti per legitimum tp̄s ad præſcriptionẽ: alias ſine prohi-
bitione non poſſet acquiri iſta ſeruitus negatiua per præſcri-
ptionẽ vel ꝯſuetudinẽ. & ita dẽt intelligi tex. hic. & dicit gl. in
l. q luminib. & ĩ d. c. abbate. & bñ facit. qđ hr in l. hæc aũt iura.
ff. de ſeru. vrb. præd. & tene menti prædicta, & hunc tex. no. de
hoĩ iurib. negatiuis. Secundo tene menti qđ eoipſo quod car-
nes vel victualia alibi vendũtur vr quis turbari in ſua quaſi poſ
5 ſeſſione talis iuris ſic reſtricti ad vnum locum. † Hinc eſt quod
pro iſtis honorantijs, & iurib. incorporalib. ſeu iuriſdõnalibus
datur interdictum vti poſſidetis ne qs turbet in quaſi ſua poſ-
ſeſſione vel in ſuo priuilegio, & ita tex. no. in c. licet cãm. ĩ pri.
& in fi. s. de prob. & facit. l. ſi quis diuturno. & l. ſicuti. §. Ariſto.
6 ff. ſi ſer. vendicetur. ¶ † Quarto no. ꝙ nõ dr quis innouare ꝯtra
ſtatum litis ſeu lite pendente ſi vtatur ſua poſſeſſione: licet
talis vſus ſit ꝯ̄ ius principaliter in iudicio deductum. faci tca. j.
s. vt li. pendẽ. & gl. no. in c. non ſolũ. de ap. in 6. & vide, ꝙ hr in
7 c. cum veniſſent. j. de inſti. ¶ † Quinto no. ꝙ dilatio data de vo
luntate partium non põt reuocari per iudicem altera parte in
uita. & ideo dilatione pendẽte iudicis offm ꝯquieſcit, & ita ſꝑ
8 allegat hic tex. & in l. ſiue pars. C. de dila. de quo. j. in gl. ¶ † Vl-
timo no. ꝙ appellãs ex plurib. cãis copulatiuè deductis põt iu-
ſtificare applonem probando alteram cãm tm̃, & ſic facit qđ
deducens plura copulatiuè in applone vel in libello appella-
torio non cenſeatur in dubio ſe aſtrinxiſſe, licet ſufficit quod
vnã tm̃ ltĩmam probet, vt hic in tex. in fi. & ita tex. & gl. hic in
fi. & in c. exhibita. de iud. & in l. appellanti. ff. de appel. & vide
9 de his dicta in ca. vt debitus. s. eo. ¶ † In gl. j. ibi, ep̄s erat in poſ-
ſeſſione. gl. ponit primum intellm quod ep̄s erat hic in quaſi
poſſeſſione huius iuris, quòd carnes deberẽt vendi in ſuis ſta
tionib. & ſic habebat ius macelli in certo loco, ſed capitulum
dicebat hoc ius ad ſe pertinere, & ideo hoc iure agebat inter
eos, & hic intellectus eſt verus in ſe: & rõ dubitandi erat, quia
iſta quaſi poſſeſſio eſt ꝯ̄ ius cõe, ſed rõ decidendi fuit, quia litẽ
pendente ſuꝑ hoc iure non debebat ep̄s ꝓhiberi vti ſua poſſeſ
ſione. nec interdici poſſeſſio ẽt ſi ſit de iure ſpeciali, vt patet in
c. j. s. vt li. pendẽ. ſiue poſſeſſio ſit certa ſiue dubia, quia dubiũ
dẽt decidi per ſnĩam diffinitiuam, & ita in hoc eſt tex. not. ſm
Bal. hic, ideo non potuit ſuper hoc iure ipſa ſnĩa executiõi mã
dari anteq̃ eẽt lata ꝯ̄. l. j. C. de exc. rei iu. & ſm hũc intellm ver
bũ præſertim, hic in tex. ſtat proprie, & accipit ꝓ maxime, vt ꝑ
gl. no. in c. ad abolendã. s. de fil. p̄sby. & ſic idẽ fieret ẽt ſi lis fuiſ
ſet ꝯteſtata, quia dẽbat expectari ſnĩa diffinitiua. non. n. dr ali
quid innouari in p̄iudiciũ litis ſi aliqs vtat poſſeſſione ſua ſi-
cut prius: imò ſibi fieret innouatio ſi vti ꝓhiberet vt patet ĩ d.
c. j. & ꝑ gl. no. in d. c. non ſolũ. & iõ non eſt neceſſariũ ſupplere
ad hũc tex. & maxime prout facit gl. ſequẽs, cũ hic in tex. ſit di
ctio p̄ſertim, q̃ idem importat: niſi dicas, ꝙ ſuppletio gl. proce-
dit reſpectu totius tp̄is pendẽtiæ litis, qa non dẽt aliquid inno
uari ĩ p̄iudiciũ poſſeſſoris, & ex his hẽs primũ intellm, & rõnẽ
10 quare fuit hoc licitũ ep̄o appellare. ¶ † In ea. gl. in fi. gl. ponit
ſm intellm, ꝙ hic capitulum erat in quaſi poſſeſſione, & age-
bat negatoria ꝯ̄ ipſum turbãtẽ. & rõ decidendi fuit, quia non
potuit implorari officiũ iudicis ante litẽ ꝯteſtatã. & tunc dẽt
11 ſuppleri ad tex. verbũ maxime. † & iõ gl. ſuper verbo, ſuper his,
ponit rõnẽ. qa delegatus nõ potuit hic inhibere vel ſequeſtra
re hãc poſſeſſionẽ añ litem ꝯteſtatã, qa dicit gl. ꝙ ideo, qa iu-
riſdõ delegati nõ eſt fundata ante litẽ cõteſtatã. ideo eius offi
cium conqeſcit, & in hoc eſſet hic melior tex. q ſit in iure ſm
Bal. ita ẽt text. eſt, & gl. ſing. de iure ciuili in l. ſi reus paratus. ff.
de procu. vbi ante litem ꝯteſtatam non põt implorari officiũ
iudicis delegati, ꝙ fiat ſequeſtrum vel depoſitum, quia iuriſdõ
delegati quo ad partes nõ eſt plene fundata ſm Bal. hic, & per
illũ tex. dicit etiam no. Bal. in l. conſentaneum. C. qũo, & qñ iu
dex. ꝙ delegatus ante litem conteſtatam nõ poſſet abſoluere
partes ab obſeruatione iudicij. & ita ẽt voluit gl. in l. j. in prin.
C. ſi a nõ cõpe. iud. l. 2. C. de iuriſd. om. iu. Super quo articulo
videret, ꝙ poſſit implorari officium iudicis delegati ẽt ante li

tem conteſtatã, pone aliquis impedit partẽ citatam ne veniat
ad iudicem delegatum vel alio modo turbat eius iuriſdõnẽ, &
ita tex. in d. c. j. & c. de cãis. s. de off. deleg. Itẽ põt punire ꝯtuma
cem ante litem conteſtatam. s. vt li. nõ conte. c. tuæ. ſm Imo.
ſed certe tex. ibi loquitur in ordinario: ideo melius facit dictũ
Inn. in c. ſæpe. s. eo. vbi voluit, ꝙ offõ iudicis delegati, etiã an
te litem conteſtatã contumax põt condemnari in expenſis, &
12 mulctari. idem Inn. in c. conſuluit. s. de offi. delega. in prin. te-
nuit expreſſe, ꝙ delegatus ẽt ante litem ꝯteſtatam poſſit par-
tes abſoluere ab obſeruatione iudicij. & ꝓcedũt prædicta non
ſolum in delegato a principe qui abſq; dubio poſſet facere ſe-
queſtrũ, & depoſitũ ante litẽ ꝯteſt. ita tex. in c. 2. s. de do. & ꝯtu.
Sed etiã in delegato ab inferiore, vt no. in d. ca. de cauſis. & ita
13 Inn. in d. c. ſæpe. & in c. conſuluit. indiſtincte loquitur, & † de
delegato ab ordinario, qđ poſſit ante litem ꝯteſtatam implo-
rari eius officiũ, & fieri miſsio in poſſeſſionem, eſt tex. no. in c.
cum veniſſent. s. de eo qui mitti. in poſſ. Sed poſſet rñderi qđ
ibi loquitur de iure canonico, vt etiã per gl. in c. ſi quis ꝯ̄ cleri-
cũ. s. de fo. cõp. ſecus de iure ciuili, vt ꝑ gl. in d. l. 2. ff. de iu. om.
iud. tñ in oĩ caſu ſubeſt rõ generalis ca. j. & 2. s. vt li. penden. &
cle. 2. eo. ti. vt ſic poſſit implorari officiũ delegati ne aliqd in-
nouet pẽdẽte lite ẽt ante litem cõteſtatã. Sed aduerte, quia ſe
cundus intellectus de quo hic in gl. poſſet ex prædictis ſaluari,
& ꝙ iõ non fuerit hic licitum iudicib. lite nondum conteſtata
interponere ſe de hac poſſeſſione, qa de ipſa principaliter age
batur inter partes, ſed poſt litẽ conteſtatã cõſtito de poſſeſſio-
ne potuiſſent iudices interloq. facit c. cum veniſſent. j. de inſt.
ſm Pan. dicentẽ, quod qñ ꝯſtaret de poſſeſſione, & de ea prin-
cipalr non foret cõtentio, poſſet delegatus ẽt ante litem conte
ſtatam eius officium impartiri, & reuocare innouata lite pen
dente per no. in d. cle. 2. hanc rõnem ponderauit hic Inn. dicẽs
quod attẽtata circa rem principaliter petitam, & ſuꝑ iniurijs
damnis, & fructib. circa illam ſi talia contingũt poſt litem ꝯte
ſtatam poſſit officiũ iudicis delegati implorari: ſecus ſi ante li
tem ꝯteſtatã: & ita dicit quod põt intelligi iſte text. Approbat
ergo Inn. intellm gl. hic, qđ officiũ iudicis delegati non poſſit
implorari ante litem conteſtatã in his q̃ tangũt rem principlr
petitam. & ita hic Pan. & hoc modo põt ꝓcedere d. l. ſi reus pa
ratus, & qđ dicit Bal. ibi, & hic. Sed Imo. hic, col. 3. in prin. non
ſequit hunc intellm, qa eadem vr rõ ante, & poſt litem ꝯteſta
tam, cum vtroq; caſu fiat innouatio lite pendente, & ideo con
cludit Imo. quod ſuper iure nouiter contingente, & ſeparato
a re principaliter contenta in reſcripto. Item, & circa ea q̃ con
tingunt ipſam rem de qua agit, poſſit delegatus ſe intromitte-
re etiã ſi ꝓ illo contingenti noua actio cõpeteret, vt in l. nõ ſo
lũ. ff. de rei ven. & in l. ſi qs miſſum. §. j. de dã. infe. & ibi Bar. & ĩ
l. j. C. de iud. licet aliq aliter teneãt ꝓut tãgũt gl. & Bar. in locis
p̄allegatis quos forte voluit ſeq Inn. hic. fatet tamen Bar. de cõ
tingentib. poſt litẽ conteſtatã ꝙ poſſit iudex ſe intromittere
etiã ſi primo non fuerint petita. Sed de cõtingentib. ante litẽ
conteſtatã non poterit niſi illud primo fuerit petitũ, vt ĩ l. ædi
14 les. §. item ſciẽdũ. ff. de ædi. edi. † & ideo ſubdit hic Hoſ. ꝙ ſi ali
qd innouat lite pendente poterit etiã ante litem conteſtatã ex
offi. iudicis delegati fieri reuocatio attentatorũ lite pendente
etiam aliter libello non oblato, ꝑ gl. in d. cle. 2. ĩ prin. & ideo di
cit Imo. hic col. 4. non fore tenendũ ſm intellm gl. hic cũ poſ-
ſit intentari officiũ iudicis delegati ſuper innouatis ante litem
conteſtatã. Sed aduerte quia hoc poſſit ꝓcedere qñ innouatio
occurreret ſuꝑ alijs cõtingentib. a re ipſa principali petita, ſed
qñ ſuꝑ re principali petita ſecus vr, qa cũ ante litem conteſta-
tã non poſſit conſtare de iurib. partiũ. s. vt li. non ꝯteſ. ꝑ totũ,
& non poſſint fieri ꝓbõnes. ergo anteq̃ poſſit ꝯſtare de iurib.
partiũ iudex aliqd interloqui nõ põt ſuꝑ re principalr petita:
& iſta rõ concludit ẽt in ordinario licet hẽat ampliorẽ iuriſdõ
nem cũ poſſit ex cã prohibere, vt neutra partiũ vtat poſſeſſio-
ne lite pendẽte, vt gl. in l. qđ iuſſit. ff. de re iud. & ꝑ Inn. in c. in
præſentia. in prin. s. de prob. quare iſte ſecũdus intellectus ad
tex. põt ſaluari modo p̄dicto, & eſt verus, & non in ipſa princi
paliter petita, & hoc qñ non conſtat de iurib. partium, ſed qñ
conſtaret, quòd reus vel actor poſſideret, & fieret innouatio
ẽt in ipſa re principaliter petita, videret qđ officiũ iudicis poſ
ſit implorari ẽt ante litem conteſtatã. & ita procedat quod di-
cunt Hoſt. & Imo. hic col. 4. facit ca. cum teneamur. s. eo. non
obſt. text. quia hic non conſtabat quis iſtorum poſſideret, &
cui ius competeret, & ideo ante litem cõteſtatam non potuit
implorari officium iudicis delegati, quòd aliquid hẽat interlo
qui ſuper hoc: & ita intelligi dẽt quod dicit ſupra: ſecus quan
do cõſtaret de poſſeſſione alterius partis, & ita procedit quod
dicunt Hoſt. & Imo. hic, & vide per Spec. de offi. iudi. §. deſer-
uit. verſic. ſed ſequitur, & ibi per Ioan. Andr. in addit. & per
Spec. titu. de ſequeſtra. in fi. per Butr. & Panor. in c. penul. s. de
ſequeſ. poſſ. vbi ſimpliciter tenẽt, quòd delegatus poſſit face-
re ſeque-

re ſequeſtrũ,ſed non bñ aperit an ante litẽ cõteſtatã,quo caſu
voluit Bal.in c.j.de ſequeſ.poſ.col.5.in prin.ꝙ delegatus non
15 poſsit.¶†In gl.ĩ verbo,ꝓuenire diẽ.No.ex gl.& tex.bonã regu
lã,& ita allegaꝛ,ꝙ dilatione pẽdẽte iudicis officiũ cõquieſcit
ꝯcordat.l.ſiue pars C.de dila.qa lex ĩponit ſilẽtiũ iudici adeo
ꝙ illud,ꝙ fieret ꝑ iudicẽ dilatione pẽdẽte eẽt nullũ ipſo iure,
ſm Bal.hic,& ĩ d.l.ſiue pars,& ĩ l.pe.C.de arb. circa fi. dicentẽ
ſing.poſt Cy.in tm̃ geſta ꝑ iudicẽ dilatione pẽdẽte fore nulla,
ꝙ ex poſt nõ poſſent ratificari ẽt de expreſſo conſenſu partiũ:
nec valerẽt,vt acta iudicialia,& ſic nõ obſtat l.2. cũ ibi no. C.
cõmuni vtri. iudi.licet partes ante factũ bene poſsint renũcia
re dilationi,vt j.diceꝛ.tñ ꝯſenſus partiũ in hoc nihil operatur
16 poſt factũ,ſm Bal.in d.l.pe.qđ ſing.no. ¶†Limita tñ hãc regu
lã ꝓcedere, niſi iudex primo reuocet ipſam dilationẽ, tunc.n.
bene põt ꝓcedere ad vlteriora non expectato termino. & ita
gl.no.hic & d.l.ſiue pars.& Bal. hic. vnde nõ ob.pẽdentia dila
tionis põt iudex cã reuocare,hoc tñ qñ expreſſe reuocat,alias
ſtaret regula ipſius tex.ꝙ geſta ꝑ iudicẽ pẽdente dilatione eſ-
17 ſent nulla,vt ſ.¶†Sed quæritur, circa prædicta, an iudex poſ-
ſit dilationẽ ſemel datã reuocare, đ quo articulo hic per Doc.
& in l.ſi quis cũ ꝓcuratorio.§.fi.ff.de ꝓcu.& cõcludas ſic,ꝙ aut
dilatio eſt data abſq; cãę cognitione,& poterit eodẽ mõ abſq;
cauſæ cognitione reuocari,vt no.in l.diẽ.ff.de arbi.ꝑ Inn.in c.
querelã ſ.de elec.per Bar.ĩ d.l.qđ iuſsit.ꝑ Bal.in l.ſi pacto quo
pœnã.in prin.C.de pac.& ita Panor.hic.Si vero dilatio ſit da-
ta cũ cãę cognitione,& de ꝯſenſu partiũ, vr̃ ꝙ nõ poſsit reuo-
cari altera parte ꝯdicente arg.c.j.de reg.iur.qñ iuſta eã nõ ſub
eſt.tex.eſt hic.& ita ẽt ꝓcedit, qđ dicit hic glo. & idẽ in hoc te-
nẽt Hoſt.Io.An.& Imo.& Panor. hic,de quo articulo vide di-
cta in c.cũ ceſſante.ſ.eo.qñ ſit ꝙ interlocutoria ſit lata de con
18 ſenſu partiũ poſsit ꝑ iudicẽ reuocari.†& voluit Bal.in l.j. in fi.
C.ſen.reſcin.non poſ.ꝙ dilatio aſsignata de cõſenſu partium
nõ poſsit per iudicẽ prorogari.Idẽ tenet Butr.in c.2.ſ.de dila.
19 †ſed certe Bal.intelligit niſi iuſta cauſa ſubſiſtente,tũc.n. poſ-
ſit reuocari & mutari,& ita ẽt ſequiꝛ Imo.in d.c.2.col.2.Si ve
ro dilatio eſt ꝯceſſa per iudicẽ ex officio, vel ad petitionẽ alte
rius partis tm̃,tũc ſi incontinenti velit reuocare poterit ꝑ no.
in l.qualẽ.ff.de arbi.ſecus ſi ex interuallo,poſtq̃ incępit partis
intereſſe,qa ſine cã reuocare nõ põt,ſed cauſa ſubſiſtẽte,& ſa-
tisfacto de intereſſe partis poſſet reuocari per no.in l. ſi pecu-
niã.ff.de cõdi.ob cau.& j.c.prox.§.ille deniq;. ſm Imo. oĩ ta-
mẽ caſu valeret reuocatio,ẽt abſq; iuſta cã niſi à tali reuoca-
tione appelleꝛ,ſm Imo.hic adducentẽ no. Inno. in c.ſacro. in
fi.j.de ſentẽ.excõ.in verbo reuocaret,& vide glo.no.in verbo
ſeptẽniũ in c.cũ ex eo.de elec.in 6.ſi eṗs diſpẽſauit cũ clerico
ꝙ poſsit per ſeptenniũ ſe abſentare a ſuo beneficio cã ſtudij,
an poſsit talem dilationẽ reuocare? dic vt ibi per glo.& Doc.
20 ¶†Scđo limita ſupradictã regulã niſi dilatio reuoceꝛ de cõſen
ſu partiũ,tunc.n.abſq; dubio põt iudex ꝓcedere nõ obſtãte di
latione, & hoc ſatis innuiꝛ hic ĩ tex.& gl.& facit d. l. ſiue pars.
¶Tertio limita niſi iudex velit exercere actũ ad executionem
ipſius dilationis datę. tũc.n.nõ conquieſcit officiũ iudicis di-
latione pendente.ff.de arbi.l.nõ ex omnibus,ſm Bal. in c.2. ſ.
de dila.¶Quarto limita niſi ſit finita cauſa dilationis, tunc.n.
ſtatim intelligiꝛ finita ipſa dilatio,& valeret ꝓceſſus dilatione
pendente.ita tex.in l.a filia.§.alũno.ff.ad Treb. & ibi per Bar.
& alios.Pone,ſtatuit iudex dilationẽ ad cõparendum, vel ꝑꝑ
abſentiam 10.dierũ:tunc immediate,ꝙ cõparet vel eſt reuer-
ſus cenſeꝛ finita illa pendentia dilationis,& hoc quãdo eſt ſa-
tisfactum dilationi.alias ſecus.pone,ꝙ ſit certũ partẽ nõ poſſe
j.dilationẽ aliquid facere,& nimiũ ſe arctaſſe,an iudex debeat
vlterius expectare.dicas ꝙ ſic,pro quo eſt gl.ord.& no. in ver-
bo decẽ diebus,in c.vbi periculũ.in princ.de elec. in 6. & vide
in c.cõmiſſa.de elec.eo.ti.& ita Bal.in d.l. ſiue pars. ¶Quinto
limita niſi iudex aliquid faciat in fauorem eius cui data eſt di
latio.tũc enim dilatione pẽdente iudicis officiũ non conquie
ſcit l.ſi quis inſtituatur.ff.de hær.inſti.& ita tenet Imol.ibi per
illũ tex.quod bene no.¶Sexto limita,quia ille qui habuit dila
tionẽ põt cõparere,& acta facere in iudicio. nõ enim prohi-
betur innouari per eũ, qui habuit dilationẽ, vt eſt tex. no. &
21 ibi vide per Doc.in c.cum dilecti.j.de accu. ¶†Septimo limi
ta niſi ſuſpitio emerſerit poſt datã dilationẽ, & ideo ſuſpectus
de fuga poterit capi dilatione pendente.& ita Cy.& Bal.in d.
l.ſiue pars.pro quo ẽt gl.ſing.in l.quæſitum.ff.de pig. volẽs,ꝙ
ſi debitũ foret ſub cõditione, vel in diem, poſsit debitor capi
rõne ſuſpitionis non obſtante ꝙ conditio ſeu dies nondũ ve-
nerit,qđ tene mẽti,licet Ang.de hoc dubitauerit in l. Ariſto.
22 §.ſi maior.ff.de iur.delib.¶†Octauo limita, quia ſi aliquid in-
nouareꝛ ꝯ ius dilatione pẽdente põt iudex occurrere nõ obſtã
te dilatione, vt ſic tale attentatũ reuoceꝛ per id qđ hr̃ 11.q.j.
qa res.& per no.in c.cũ teneamur.& c. qua fronte.ſ.eo. & ita
Panor.hic col.4.& Imo.col.6.quia in his,quæ de nouo emer-
gũt põt iudex ſe intromittere ẽt pendente dilatione nõ obſtã
te tex.hic,qa rñdeꝛ prout.ſ.dictũ eſt. ¶Nono limita, niſi dila-
tio ſit data rõne eius,ꝙ eſſet de ſe nullũ.tunc.n. ſimiliter dila-
tio eſt nulla,& iõ ꝓceſſus illa dilatione pendẽte valeret.ita gl.
23 in l.cũ pr̃.§.curatoris.ff.de leg.2.¶†Decimo limita, qa ſuper
alio q̃ ſuper quo ſit data dilatio,iudicis officiũ nõ cõquieſcit,
& valeret ꝓceſſus pẽdente dilatione.& ita tex.in l.generalr̃.§.
ſinaũt.ff.de re.cre.Bal.in d.l.ſiue pars,in prin.& Panor.hic, co
lũ.4.dicens,ꝙ iudex pendẽte vna dilatione põt dare terminũ
ad alium actum ſucceſsiuũ explicandũ eidem parti,vel alteri,
quia hoc non eſt in præiudicium dilationis. facit qđ idem vo-
luit Bar.in l.2.ff.de re iudi.& But.in d.c.2.de dila.& Bal. in l.fi.
C.qui admitti.¶Vltimo limita,quia poterit vna dilatio aſsi-
gnari ad plures actus ſucceſsiuos, ſiue diuerſos, quãdo ſunt cõ
patibiles.& ita Bar.in d.l.ſiue pars.& facit c.licet cãm.ſ.de ꝓ-
ba.& idem voluit Spe.ti.de dila.§.ſequiꝛ.ver.deliberatoriè. &
ſeq. poterit ergo dicere iudex,aſsigno tibi dilationẽ 10.dierũ
ad probandũ & ſimiliter alteri parti alios decẽ.& ita Imo. hic
col.6.& Panor.hic col.4. dicens, ꝙ quãdo ſecundus actus de-
pendet a priori,ita ꝙ recipit alternationẽ vel limitationẽ ab
effectu prioris actus,tũc non poterit iudex ad diuerſos actus di
lationes ſimul præfigere. & idẽ quando ſecundus actus habet
cõnexitatem cum primo vel ei afferret præiudicium,ſecundũ
Imo.hic.Exemplum, iudex aſsignat dilationem ad poſitiones
fiendas 10.dierũ,& alios 10.ad probandum. certe nõ põt hoc
facere,qa forte poſitiones erunt confeſſatæ per partem aduer
ſam,vnde fruſtra dareꝛ ſecunda dilatio,vt in c.j.de cõfeſ.in 6.
vel forte omnes poſitiones negabuntur,vnde longiori dilatio
ne opus eſſet, ideo expectanda eſt tunc ipſa prima dilatio, ſe-
cus ſi termini eſſent omnino diuerſi, puta aſsignat iudex dila-
tionẽ ad producẽdũ teſtes,& ſucceſsiue alium terminũ ad ꝓ-
ducendum inſtrumentum. tunc enim nihil prohibet hos ter-
minos cumulare,ſm Panor.hic.& idem Bal. in d.l. ſiue pars.
nec diciꝛ tũc innouari dilatione pendente, ex quo ſimul aſsi-
gnantur plures ſucceſsiue dilationes,& ad actus ſucceſsiuos,
vt per Inno.in c.cõſuluit.de off.deleg.Hinc dixit Bar.in l.quã-
diu.ff.de acqui.hære. ꝙ j. tẽpora aſsignata vni quãdoq; datur
dilatio alteri & j.tpa primi qñ interroganꝛ ſequentes, vt dicit
gl.no.in l.j.C.de ſucceſ. edi. & de materia vide per Doct. in d.
c.2.ſ.de dila.& aduerte,quia licet ſ.in prin.huius gl. ſit dictũ,
ꝙ geſta dilatione pendente ſint nulla, videtur ad hoc obſtare
tex.hic,vbi remedio apploñis veniunt irritãda,& ſic vr̃ neceſ-
ſaria applo,alias valeret ꝓceſſus dilatione pendẽte. Sed dicas
ꝓut eſt dictũ.ſ.c.ꝓxi.qa nõ incõuenit,ꝙ ab actu nullo appelle
tur,vt in l.ſi expreſsim.cũ ibi no.ff.eo.ti.& per Doc.in c.exhi-
bita.ſ.de iu.& ſ.eo.c.dilecto.hic ergo reuocaꝛ in irritũ quate
nus de facto ꝓceſſerit,vt per gl.in verbo caſſamus.in c.2. vt li.
24 nõ ꝯte.& de reſcin.vẽ.l.ſi dolo.¶†In gl.in verbo,ſuper his nõ
audiebat.ibi,circa principale nihil facere põt. No.gl.ad intel
lectũ retẽtũ.ſ.in gl.j.in fi. & vide ꝑ Io.An.allegãtẽ tex.hic ĩ c.
nõ ſolũ.poſt prin.eo.ti.ĩ 6.& aduerte qũo poſsit ꝯpetere hoc
ius,ꝙ carnes & victualia vẽderenꝛ in ſtallis capituli, & non in
alijs locis.hoc.n.videreꝛ monopoliũ,& a iure improbatũ.C.đ
monop.l.j.vbi nemo põt ꝓhiberi,ꝙ non exerceret artẽ ſuã &
cuilibet licet in ſuo facere honeſta exercitia, nec valet cõuen
tio,ꝙ nõ vẽdanꝛ vel emanꝛ victualia niſi in certo loco,vel pre
cio,nec pñt artifices facere ordinamẽta,ꝙ de opere vnius al-
ter ſe nõ ĩtromittat,nec valeret ĩ p̃dictis ſtatutũ vel priuilegiũ
ꝓut de his oĩbus eſt tex.in d.l.j.quæ vr̃ ꝯ tex.¶Quare Inn. hic
tripliciter rñdet.& primo ꝙ ibi loquiꝛ in cõuẽtionibus & ſta-
tutis ipſorũ artificũ quę nõ valẽt Bal.tamẽ ĩ d. l.j. hoc limitat
niſi artifices hẽrent arbitriũ ſtatuẽdi à ciuitate vel a ſuperiore,
vel niſi ſint ſtatuta ciuitatis, q̃ bene valerẽt in p̃dictis,licet ſe-
cus ſit in ſtatutis collegiorũ artificũ, vt d.l.j. ¶†Scđa rñſio ſit,
ſm Inno.ꝙ licet in p̃dictis nõ valeãt pacta, vel cõuẽtiones,va-
lẽt,tñ cõſuetudines vel priuilegia,& ita ſit tex.hic, ſm Inn. &
ſequiꝛ Panor.hic in fi.¶Tertia rñſio ſit ꝙ ꝓhibitio nõ foret p̃-
dictis licita de ꝑſonis vel rebus.& ita ꝓcedat d.l.j.& ſic nõ poſ
ſit acqri ius ꝓhibẽdi ꝑſonas vẽdere vel victualia vendi. ſed de
loco vbi ſolũ hẽant vẽdi victualia valeret.& ita ꝓcedat tex. cõ
ſuetudo & pactũ,& põt tale eius ꝯpetere.& ita ꝓcedat tex. no,
hic ſm Inn.Aduerte,quia hęc ſolutio quo ad pactũ vr̃ ꝯ.d.l.j.
vbi ꝓhibeꝛ pactũ ꝑ qđ incõmodaꝛ,vel reſtringaꝛ publica vtili
tas.facit l.j.§.cura carnis.ff.de off.p̃fec.vrbis.Hinc eſt,ꝙ fauo-
re publicæ vtilitatis,& vt ſit copia victualiũ, & nõ vẽdaꝛ caro
p̃cio,põt ſtatui p̃ciũ,ne vltra trãſcẽdar,vt in l. itẽ ſi verberatũ.
§.j.vbi de hoc ꝑ Doc.ff.de rei vẽdi.ꝓ quo ẽt tex.ĩ c.qcũq;.in fi.
de pace tenẽda & eius viol.vbi ꝓbaꝛ,ꝙ victualia vẽdi certo p̃-
cio a ſupiore ſtatuto ꝑtinet ad pacificũ ſtatũ reipublicę, & fa-
ciẽs ꝯ incidit in pœnã.ideo officiales hñtes arbitriũ ſuper bo
no & pacifico ſtatu ciuitatis poterũt ſtatuere, ꝙ victualia cer
to precio vẽdanꝛ.ita tex.ibi, quare videreꝛ, ꝙ pactũ in p̃dictis

non valeat, ſimiliter nec ēt priuilegiū per id qđ hr̄ in d.l.j. quare Imo. dicit hic priuilegiū valere qñ in eo eſſet cl̄a non obſtãte. alias ſecus ꝑ no. in l.fi.C.ſi ↄ̃ ius, & ī c.j.đ exce. ꝑl. in 6. Nec ſimiliter vr̄ valere conſuetudo, quia irrõnabilis. ſed certe ꝙ valeat conſuetudo, vr̄ tex. hic. nõ.n. dr̄ ex toto ↄſuetudo irrõnabilis, ꝙ forū, & nundinę aut victualia exerceãtur in aliquo loco, vt eſt dictū. ſ̃. in tex. põt.n. hoc ius acquiri per conſuetudinē. & ita ſit tex. hic ſing. alias.n. male egiſſet vel excepiſſet hic capitulum, & fuiſſet notorie repellēdū, vt l.j. & ibi per gl. ff. de offi. aſſeſ. eo. ti. l. vbi pactū. C. de trãſac. & ꝑ hoc Inn. in c.j. ſ̃. de offi. vic. ſed cū hic ī tex. ꝓſupponat̃ poſſe tale ius cõpetere; ideo apte ꝓbatur, ꝙ valeat in his priuilegiū vel conſuetudo, & ita reſidet Imo. hic, ſicut & alias in ſimili põt induci talis cõſuetudo. l. venditore. §. ↄſtat. ff. cõi. ꝓdi. & no. prædictas limitationes ad intelligentiã d.l.j. C. de monopo. ¶ In gl. fi. ibi, nõ poſſet eos recuſare. No. gl. & vide de his in c. cū olim. ſ̃. de cau. poſ. ¶ In ea. gl. ibi, forte non erat ſoluendo. dicit Hoſt. ꝙ hic procurator exceſſit fines mandati, ideo non præiudicauit dño nec tenebat̃ dñs agere primo ↄ̃ procuratorē, quia impetratio facta per eum non ſeruata forma mãdati fuit nulla. l. diligēter. ff. man. ſed certe hæc rñſio non procedit quo ad ipſam impetrationē, nõ aūt quo ad deſertionem appl̃onis cum procurator eam non fuerit proſecutus. j. annum. & pp̄ hoc gl. hic rñdent, ꝙ procurator non erat ſoluendo ſicut quilibet alius impediens præiudicare quo ad deſertionem appellationis, & dēt primo agi ad intereſſe ↄ̃ impediētem, vt in d.§. dolo, hic in gl. allegato, ita dēt agi ↄ̃ procuratorem dantē cãm deſertioni appl̃onis licet ↄ̃ formam mandati, & licet in hoc nõ ſit procurator, ſed tertius, vt in d.§. dolo, & pp̄ hoc eſt ꝙ gl. hic rñdendo dicit, ꝙ ꝓcurator nõ erat ſoluendo, quia ex eo exiſtēte ſoluendo fuiſſet primo agendū ↄ̃ eum ex cuius dolo appl̃o fuit deſerta, vt in iurib. hic ī gl. allegatis. ex qua gl. no. ꝙ impedito facto tertij currunt fatalia, & non datur reſtitutio, ſed aget̃ ↄ̃ impedientē ſi eſt ſoluēdo: alias dat̃ ſ̃m fatale, & ita procedat tex. cū gl. hic. vel dicas, ꝙ ↄ̃rium procedit qñ tertius eſt in dolo quo caſu põt ↄ̃ eū agi ad intereſſe, ſed hic procurator nõ fuit in dolo, ſed potius circumuētus, vt hic in tex. ideo eſt, ꝙ dat̃ hic ſ̃m fatale ſ̃m Pan. de quo tamen articulo quãdo ſit, ꝙ fatalia currant impedito ex facto procuratoris vel alterius, vide plene dicta in c. ex ratione. ſ̃. eo.

SVMMARIVM.

1 *Ex ſola repulſione exceptionis non iuſtificatur appellatio niſi etiam probetur de veritate cauſæ appellationis.*

2 *Plures notabiles caſus in quibus eſt ſtatim iuſtificata appellatio ab interlocutoria etiam ſi non probetur veritas cauſæ appellationis.*

3 *Quando appellans habet præſumptionem iuris contra ſe non ſufficit offerre probationem incontinenti.*

4 *Vide ibi plures intellectus ad c. ex parte. ſupra de teſti. certè ibi ſunt limitationes ad iſtum tex.*

CAP. LXX.

INterpoſita. Hęc decretalis eſt famoſa, & vtilis, hñs quatuor ꝑtes ſicut quatuor ponit deciſiones, & prima pars eſt ſingularis in toto corpe iuris quã ſolēniter ac vtiliter legã. h.d. ad iuſtificandã appl̃onē interpoſitã a grauamine vel alia cã ꝓbabili eſt neceſſe ꝙ corã iudice appl̃onis ꝓbet̃ de veritate cãæ grauaminis niſi corã iudice a quo fuerit oblata probõ, & reiecta. h.d. ſing. vſq; ad §. idē quoq;. & de mã vide per Spe. eo.
1 tit. in §. qualiter, col. 3. in princ. ¶ † Tene mēti primo vnã rl̃am no. & neceſſariã, qa licet alias ſi iudex reijcit ltĩmã exceptionē ſit tūc iuſta cã appellãdi, vt ſ̃. c. ꝓx. & c. ex parte R. tñ ex ſola repulſione exceptionis q̃tūcunq; prima facie ltĩmè nõ iuſtificat̃ pp̄ hoc ipſa appl̃o niſi poſtea corã iudice appl̃onis ꝓbet̃ de veritate cãæ appl̃onis, & ſic illã exceptionē fuiſſe verã, & ita dēt intelligi, & limitari tex. ſ̃. c. ꝓx. & in c. ex parte R. cū alijs ſilib. ſ̃m Inn. hic, cū promptum ſit leges legib. concordare. l.j. C. de inoff. do. c. cū expediat. de elect. in 6. & ita ꝓbat̃ hic in tex. ¶ Ex quo infert̃ alia, & ſecunda no. rl̃a, ꝙ iudex nõ dr̄ grauare partē ex hoc ſolo, ꝙ eius exceptionē legitimã nõ admiſit, potuit.n. licite eū repellere putãdo illã eſſe falſam: & ideo ad hoc vt iudex dicat̃ grauaſſe requirit̃ poſtea ꝙ probetur de veritate cauſæ grauaminis ipſius appl̃onis, alias non diceret̃ eſſe iuſtificata appellatio: & ita ēt tenet Lap. in ſua allegatione. 2. col. 2. per hunc tex. & c. ex parte A. ſ̃. de teſt. ¶ Tertio tene mēti aliã notabilem regulam, ꝙ in facultate iudicis eſt admittere vel repellere exceptiones partis; qa licet ex ſola admiſſione vel repulſione poſſit appellari, vt ſ̃. c. ꝓx. & c. ex parte R. & cle. fi. e. ti. tñ ex hoc ſolo, ꝙ iudex exceptiones ltĩmas reijcit non infert̃ grauamen iuſtificatiuū ipſius appellationis niſi aliter de veritate ipſius exceptionis ꝓbet̃, vt hic ī tex. & in d. c. ex parte A. & hęc faciūt ꝓ illo notabili dicto Inn. in c. poſt electionē. ſ̃. de ↄceſſ. ꝓb. dicētis, ꝙ licet prima facie appareat exceptio rõnabilis, & ltĩma, tñ qñ i iudex vehemēter ſuſpicat̃, ꝙ nõ ſit vera, poterit iudex hmõi exceptionib. nõ admiſſis ſñiam proferre, nec dēt iudex timere appl̃onē, qa pp̄ hoc ꝙ exceptiões prĩa facie ltĩmas nõ admiſerit, nõ caſſabit̃ ſñia niſi ī cã appl̃onis probet̃ de veritate ipſius exceptionis, vt hic in tex. & loqt̃ Inn. qñ iudex vehementer ſuſpicat̃: alias ēt ſi ↄ̃ opponentē faceret aliqualis ꝓſumptio, dūmõ nõ ſit vehemēs nõ dēt pp̄ hoc iudex deuiare a tramite iuris, ſed in dubio potius exceptiones admittere, & ita tex. no. in c. licet cãm, poſt prin. ſ̃. de ꝓba. & adde notabilē cautelam qñ iudex vehemēter ſuſpicat̃, ꝙ pars calūnioſè petat vł opponat põt eã aſtringere ad certã pęnã ſi in probõne defecerit. ita voluit ſing. Io. An. in c. qđ ſicut. in fi. ſ̃. de ele. facit. ſ̃. de do. & cõt. c. finē litib. vbi tex. & vide alias ꝑ gl. no. in c. ſtatutū. ī fi. de reſcr. li. 6. ¶ Quarto, & vltimo tene mēti aliã ſingularē regulã, ꝙ eoipſo, ꝙ exceptio vel alia petitio prima facie ltĩma ꝓponit̃ corã iudice, & offertur ꝓbõ ſi iudex tūc nõ admittit, ſtatim & ipſo facto cēſet̃ iuſtificata appellatio, ita ꝙ ſufficit corã iudice appl̃onis ꝓbare exceptionē ltĩmã fuiſſe propoſitã, & ꝙ iudex exceptionē ꝓpoſitã, & oblatã ꝓbõnem nõ admittit. ita tex. hic vnicus ī iure, & ad hoc ſp̄ allegat̃. rõ diuerſitatis huius vltimi dicti, & primi dicti. ſ̃. in primo notabili, eſt ſ̃m Inn. hic qa cã immediata appellationis eſt ipſum grauamē, vt ſ̃. e. c. vt debitus. ſed ſola repulſione exceptiõis licet prima facie ltĩma, & ꝓbabilis nõ infert̃ neceſſario grauamē, quia cū iudex hēat repellere malitiã litigantiū. l. qdã exiſtimauerunt. ff. ſi cer. pet. & in cle. j. de re iud. potuit iudex moueri ex iuſta cã ad talē exceptionē reijciendã cū ſępe occurrat, ꝙ exceptio in ſe apparet ltĩma, tñ nõ eſt vera, vt dicit tex. in c. j. de excep. in 6. iõ eſt, ꝙ ex ſola repulſione nõ dr̄ illatū grauamē ſi iudex exceptionē falſam credebat, & in dubio pręſumit̃ ꝓ facto iudicis. c. ſicut. ſ̃. ti. ꝓx. & in dubio ꝓſumit̃, ꝙ nulla exceptio ſit vera. ita tex. no. in l. oēs. de in inte. reſti. ſ̃m Bal. hic: ſed qñ poſtea corã iudice appellationis probatur veritas ipſius exceptionis, tūc eſt ꝙ ↄſtat iudicem grauaſſe, & male motū fuiſſe ad reijciendū, & ita procedat rõ primi, ſecundi, & tertij no. ſ̃. verū quando excipiens obtulit probare, tunc iudex nõ admittēs nõ hēt aliquã excuſationē cū oĩs ꝓſumptio malitiæ q̃ eſt ſubeſſe poſſit ↄ̃ excipiētem purgat̃ quando offert probõnē. ff. vt in poſ. le. l. ſi is a quo. & in c. literas. ſ̃. de reſt. ſpo. cū in mora modici tpis non ſit ꝓiudiciū. ff. de iud. l. ſi debitori. vnde, qa iudex reijcit oblatã probõnem oſtendit ipſo facto ſuam iniquitatē ↄ̃ recipientē: ideo eſt, ꝙ ſufficit hoc ſolū probare ad iuſtificandū appellationē dato, ꝙ aliter non probet̃ veritas ipſius exceptiõis, vt hr̄ in tex. & ita Inn. no. ī c. poſt electionē, in fi. & iſta eſt rõ vltimi no. huius, licet ergo excipiens nõ hēat offerre ꝓbationem, ſed ex ſuperabūdãti offerat eã, vt l. 2. §. j. ff. quo. leg. & l. 3. §. ibidē. ff. ad exhi. ſed ipſe iudex dēt reqrere probõnem aſſignãdo terminū ad ꝓbandū. ar. c. prudentiã. §. 6. ſ̃. de offi. dele. & in c. veniens. el 2. ſ̃. de teſt. optima cautela eſt, ꝙ ſi pars velit releuari ab onere ꝓbãdi in cã appl̃onis ꝙ vltro ex ſe offerat probõnem. tūc.n. ſi nõ admittit̃ per iudicem ſiue eius exceptio fuerit vera, ſeu falſa ſtatim eſt iuſtificata appellatio eoipſo ꝙ conſtat pp̄ exceptionem ꝓpoſitã, & oblatam probationem non admiſſam appellationem: nec eſt opus probare de veritate cãę appellationis imo ēt ſi vera non fuiſſet exceptio nõ nocet ſ̃m Inn. hic, ī prin. dicentem ita ꝓbari ꝑ hunc tex. & ita ſeqtur hic Imo. in princ. qđ ꝑpetuò tene menti: & intellige, ꝙ primo offerat ſe ꝓbaturū, & poſtea appellet pp̄ exceptionem, & oblatã ꝓbõnem non admiſſam, alioqn ſi primo appellat, & poſtea ī appellatiõe vel aliter offerat ſe probaturū non hēt locū hæc vltima rl̃a huius tex. ſed prima. ſ̃. qa oporteret tūc ꝓbare de veritate cãæ appl̃onis ſeu exceptionis ſ̃m Spe. eo. ti. §. qualiter. col. 6. in fi. in ver.
2 forma, qa me. ¶ † In gl. 2. in prin. ꝓ declarõne primę ꝑtis huius tex. & rl̃æ traditæ. ſ̃. in j. notabili. Aduerte, & limita primã regulã huius tex. nõ hr̄e locū ī exceptione recuſationis, qa recuſat̃ iudex oppoſita ltĩma cã recuſationis ſi ea nõ obſtãte iudex procedat in cã principali, & ex hoc appellet̃, cenſet̃ ipſo facto iuſtificata appellatio, licet aliter poſtea in appellatione non ꝓbetur cãs recuſationis fuiſſe veras, & licet aliter nõ fuerit oblata probatio. non.n. eſt neceſſarium offerre probõnem coram iudice recuſato, quia recuſans iudicem nõ tenetur probõnes facere coram eo. c. cum ſpeciali. ſ̃. eo. & ideo non ob. text. hic quia loquit̃ caſu quo coram ipſo iudice habet fieri probatum. tūc eſt qđ dēt offerri ipſa probõ, & ita hæc limitatio probatur per tex. no. in c. ſuper quæſtionum. §. fi. ſupra de offi. deleg. vbi nulla fuit oblata probatio, & ita ſequit̃ Inn. in d. c. cum ſpãli. & Imo. ibi colū. 9. & hoc etiam ſequitur Lap. in ſua allegatione col. 2. de quo articulo vide plenius dicta in d. c. cum ſpeciali. in fi. principij. ¶ Secūdo limita primam regulam huius text. in prin. procedere præterq̃ in oĩbus caſibus in quibus grauamen illatum non ſubiacet probationi, puta ſi denegētur induciæ deliberatoriæ, vel ſi deneget̃ copia ſententiæ vel aliorū actorū: his caſibus, & ſimilibus in quibus non poteſt offerri probatio iuſtifi-

iuſtificatur appl'o etiam ſi aliter non obtulit ſe probaturũ gra
uamen in prædictis,& ēt ſi non probet̃ alia veritas grauaminis
niſi,quia nõ fuit admiſſa petitio partis quæ erat de iure admit
tenda,& ita Inno.hic ſuper verbo probaturus,de quo eſt text.
in c.G.perpetuus.s̃.de fi.inſt.& ita ſequunt̃ hic doc. ¶Tertio
limita,quia oĩ caſu quo cã grauaminis detegit̃ per ſolas allega
tiones iuris abſq; alia probõne facti, aut ſi cã grauaminis appa
reat ex iuris præſumptione,tunc vr̃ incontinenti iuſtificata ap
pellatio cũ cõſtet de veritate cãę grauaminis per ſolas allega-
tiones iuris, & hæc limitatio põt exemplificari multis modis,
puta interloquitur iudex aliquem torquendũ vel carcerandũ
vel ſequeſtrationē fiendã cum iſta oĩa ſint rr̃ a iure prohibita
cõſtat de veritate grauaminis iuris præſumptione: ideo ſtatim
intelligit̃ iuſtificata appl'o niſi per aduerſam partē ↄ̃rium pro-
betur,& ita Bal.in l.minorib.C.de his quib.vt indig. ſic intelli
ge dictũ Inno.in c.2.in fi.de no.ope.nuncia.& idem vbicunq;
appellatur ex cauſa notoria vel tali quæ fundat intentionem
appellantis de iure cõi per no.in c.bonæ.s̃.eo. & in c.ad deci-
mas.de reſti.ſpo.in 6.ſtatim.n.cenſetur iuſtificata in his appel
latio ſm Imo.hic col. 2. quia notoriũ iuris vel facti releuat ab
onere probandi.l.emptorem.in prin.cũ ibi no.ff. de act.emp.
licet non releuet ab onere allegandi,& ꝓponēdi,qa notorium
dēt allegari ſm gl.ſing.in cle.appellãti.e.ti.& per doc.in c.ac-
dēs.el j.s̃.vt lit.non cõte.Itē exemplifica pone, ꝙ petit̃ quarta
dilatio cũ ſolēnitate legali, ſtatim diceret̃ iuſtificata appl'o ſi
ꝑ iudicē nõ admittat̃. petitio partis quæ erat iure cõi fundata
ſm Inn.in c.ſignificauerũt.s̃.de teſt.& in c.vltra tertiã. s̃.de te
ſtib.& idē ſi petat̃ declarari libellus generalis qñ eēt obſcurus,
& incertus ſtatim dr̃ iuſtificata appl'o ſi iudex nõ cogit partem
ad declarãdũ.ita tex.in c.ſignificãtib.s̃.e.& s̃.de lib.ob.c.ſigni
ficantib.¶Quarto limita,qa oĩ caſu quo intētio excipiētis eſ-
ſet iure cõi fundata,puta ↄ̃ petētē decimas ĩ alterius parochia
rector ipſius parochiæ excipit, ꝙ ſibi nõ debent̃,cũ de iure nõ
poſsit decimas in dicto loco percipere : tũc.n. ſi talis exceptio
non admitteret̃ ꝑ iudicē, & ꝑꝑ hoc appellet̃,nõ erit neceſſe ad
obtinēdũ in cã appl'onis,ꝙ fiat alia probõ,dũmodo conſtet,ꝙ
ſit j.limites parochiæ ipſius rectoris excipiētis,& appellãtis,&
hoc niſi ꝑ partē aduerſam probet̃ ↄ̃riũ, & ita voluit Imo. hic
poſt But. & idē foret ſi qs diceret collationē beneficij pertine
re ad eũ,& nõ ad diœceſanũ, & ipſe diœceſanus excipiat,ꝙ ē ĩ
ſua diœceſi,qa cũ ius cõe fundet intētionem diœceſani cũ ad
eũ ſpectet de iure cõi collatio eccleſiarũ ſuę diœceſis. s̃.eo.c.
bonæ.64.diſ.ſi in plebib. j̃.de inſti.c.cũ veniſſent. & hoc niſi ꝑ
partē aduerſam ↄ̃rium ꝓbet̃, alias ſtatim diceret̃ iuſtificata ap
pellatio diœceſani ſm doc.hic.¶Quinto limita, quia oĩ caſu
quo ↄſtat ex iuris diſpõne appl'onē fore legitimã,puta ſi eſt ap
pellatũ a diffinitiua,& qa illa nõ fuerit admiſſa iterũ appellat̃.
Nã cēſetur iuſtificata talis appellatio a iure eoipſo, ꝙ appl'o a
diffinitiua nõ admittit̃.c.j.§.his,q̃.& c.cum appl'onib.eo.ti.in
6.& in c.non ſolũ.in prin.ſm Hoſt. Io.An.& alios docto.facit
l. ſi cuius.ff.de app.reci.¶Tu intellige niſi appelletur in caſib.
a iure prohibitis ſm ea q̃ habētur in c.Romana.§.quod ſi obij
ciatur.eo.ti.in 6.de quo dic,vt ibi,& prout in ſimili dicet̃. j̃.de
cl'a,appl'one remota.¶ Sexto limita niſi iudex a quo appellat̃
ſit veriſimiliter informatus de veritate exceptionis ſeu cauſæ
appl'onis:tũc.n.ſtatim intell'r iſtificata appl'o,vt no.in ca. cum
cãm.s̃.de offi.deleg.& in c.ſi duob.s̃.eo.¶Septimo limita niſi
conſtaret de ipſa exceptione, & eius veritate ꝑ cõfeſsionē par
tis factã corã iudice a quo,tũc ſtatim intelligitur iuſtificata ap-
3 pellatio,vt in c.dilecto.s̃.e.¶†Octauo ex prædictis.s̃.in quarta
& quinta limitatione,hēs generaliter limitare hũc tex.oĩ caſu
quo excipiēs vel aliqd petēs hēt ꝓ̃ſumptionē iuris ↄ̃ ſe.tunc.n.
nõ hēt locũ diſpõ huius tex.& oblatio probõnis nihil operare
tur,ſed dēt in appl'one ꝓbari de veritate ipſius cãę appl'onis &
ita tex.in c.j.de his q̃ fi.a ma.par.ca.& ita But.& Imo.ibi,ĩ prĩ.
¶Nono limita hunc tex. nõ hr̃e locũ in cauſis beneficialib. in
quib.quo ad deuolutionē negocij principalis qñ eſt appellatũ
ad Papã ſufficit,ꝙ appl'o interponat̃ ex cã ꝓbabili,licet poſtea
aliter nõ probet̃ de veritate illius cauſæ appl'onis,vt in c.q̃uis.
& in c.poſtq̃.de elect.in 6.¶Vltimo limita niſi iudex ex leui ꝓ̃-
ſumptione repelleret exceptionē partis in his q̃ ſunt grauis ꝓ̃-
iudicij:tũc.n.dr̃ grauare partē ēt ſi non fuerit oblata probatio
ꝓut.2.q.j.innocētē.& in c.licet cãm.s̃.de ꝓba.per Inn.ĩ c.poſt
electionē.s̃.de ↄceſ.ꝓ̃b.ſm But.hic. Sed certe hoc dictũ nõ ꝓ-
bat̃ iure, ꝙ dicto caſu intelligat̃ iuſtificata appl'o qñ nõ fuit o-
blata ꝓbõ.Nec Inn.h.d.imo dēt intelligi Inn. ſm diffinitionē
tex.hic,& ita Imo.hic col.3.& ex his hēs decē limitationes, &
declarationes notabiles ad primã partē huius c.ad rl'am poſi-
tam.s̃.in primo notabili . Reſtat videre limitationes ad hunc
tex.quoad vltimã rl'am traditã.s̃.in vltimo notabili,de his vi-
4 de.j̃.in gl.ſeq.¶†In gl.in verbo ſi offerens,in prin. ad c. ex par-
te.hic allegatum dantur plures intell's ex quib. hēntur limita-
tiones ad vltimã rl'am traditam. s̃.in vltimo notabili.& primo
ꝙ tex.hic ꝓcedat in exceptionib. dilatorijs,ſecus ĩ ꝑemptorijs
in qb. etiã ſi appellãs obtulit ꝓbõnem,per hoc nõ iuſtificatur
appl'o niſi in cã appl'onis ꝓbet̃ de veritate ipſius exceptionis.
& ita procedat tex.in d.c.ex parte.ſm vnũ,& primũ intellectũ.
& ita gl.mag.ibi.Sed certe hic intellectus,& hæc limitatio nõ
procedit,quia tex.hic ſimpliciter, & indiſtincte loquit̃. vnde
dēt intelligi generaliter in oĩ exceptione dilatoria vel perem-
ptoria ſm Imo.hic col.5.in prin. & idem Ioã.An.Imo.& Pan.
in d.c.ex parte.Conclude ergo diſpoſitionē huius tex. habere
locum in oĩb.exceptionib.dilatorijs vel peremptorijs. ¶Secũ
do limita hũc tex. hr̃e locum quãdo offertur ꝓbõ eo tp̃e quo
iudex de neceſsitate tenebatur illam admittere.ſecus quando
offertur eo tp̃e quo non neceſsitate tenebatur iudex admitte-
re probõnem:tunc.n.talis oblatio probõnis nihil operatur, &
dēt probari de veritate cauſæ ipſius appellationis.& ita proce
dat tex.ſm alium,& ſm intell'm,in d.c.ex parte.puta ſi opponi
tur exceptio ↄ̃ teſtem, ꝙ ſit infamis, & criminoſus, & offertur
probõ incontinenti tunc ſi iudex non admittit, & ꝑꝑ hoc ap-
pellet̃ dēt probari ĩ cã appellationis de veritate ipſius exceptio
nis,nec ſufficeret tunc obtuliſſe probõnem,nec hr̃et locũ tũc
diſpoſitio huius text.Ratio eſt, quia iudex ſi vult non tenetur
recipere a principio probationes contra perſonas teſtium,
ſed poteſt eas reſeruare in tempus publicationis teſtium. &
iſte ſit ſingu.intellectus ad cap. ex parte, & verior, vt ibi per
gl.& ſequitur Imo.ibi,& hic colum.5. & ex prædictis potes in-
ferre aliam, & tertiã limitationem, vt diſpoſitio huius text.nõ
habeat locum omni caſu quo iudex poteſt reſeruare exceptio
nes, & probationes ad eas in fine cauſę vel ante concluſionē
in cauſa ſm ea quæ habentur in ca.ad diſſoluendum, vbi not.
tex.j̃.de deſpon.impu.& per Bar. in l.ille a quo.§.ſi de teſtamē
to.ff.ad Treb.& ibi per Imo.& alios doct.& in l.fi. ff. pro ſuo.
¶Quarto limita hunc tex.non habere locum in arbitrarijs, &
ideo in omnibus caſibus in quibus exceptio vel probatio an
ſit admittenda vel non a iure non eſt determinatum, ſed iudi-
cis arbitrio relinquitur,tunc ex ſola oblatione probationis nõ
iuſtificatur ipſa appellatio,imo debet probari veritas ipſius ex
ceptionis, cũ ex hoc detegatur an iudex male vel bene fuerit
arbitratus in non admittendo exceptionem, & probationem
oblatam,& ita procedat tex.in alio, & tertio intellectu d.c.ex
parte,pro qua facit.l.non quicquid.ff.de iud.¶Quinto limita
hunc tex.non habere locum in appellationibus extraiudiciali
bus etiam ſi appelletur a iudice procedente tanquàm pars.tũc
enim oblatio probationis nihil operatur,imo in cauſa appel-
lationis debet probari de veritate ipſius cauſæ,pro quo bonus
tex.in d.ca.j.de his quæ fiunt a maio.parte.& ita Butr. & Imo.
ibi,in prin.per illum tex.Ratio eſt,quia prout eſt dictum. s̃. &
in ſecunda, & tertia limitatione,offertur probatio eo loco, &
tempore quo recipi nõ debet.& ideo ſi iudex procedit,vt pars
vel appelletur a grauamine partis extra iudicium oblatio pro
bationis nihil operatur cum non teneatur pars recipere pro-
bationes alterius partis,& ita Inno.& in c. cum inter canoni-
cos.& ca.quia propter.s̃.de elect.& ita Panor.hic colum.2. &
Imo. col. 5. de quo articulo vide plene dicta in ca.bonæ.s̃.eo.
in 8.limitatione.& ex prædictis infertur,quòd ſi ab executore
procedente, vt merus executor,& appelletur pro eo,quia non
admittit rationabilem exceptionem, & offertur probatio in-
continenti,non iuſtificatur appellatio ex ſola oblatione pro-
bationis: quia executor non tenebatur recipere probationes
qñ procedit vt merus executor,& ita no.voluit Butri.in c.dile
cto.s̃.eo.& idem Imo.ibi,col.2.¶Sexto limita ex ratione præ-
cedenti,ꝙ etiam in appellatione iudiciali qñ appellatur in ab
ſentia iudicis in caſibus a iure permiſsis,vt dicetur in c.fi.j̃.eo.
nihil operatur ſi appellans in præſentia honeſtorum virorum
offerret probationem incontinenti ex quo nõ eſt ibidem qui
eum recipere poteſt ſm Io.An.hic,& Imo.col.5.& Pan.col.2.
& hoc caſu non habet locum diſpoſitio huius tex.ꝙ no.¶Se-
ptimo limita hunc text. habere locum quando excipiens qui
obtulit probationem, & appellans vult ſolum conſequi deuo
lutionem negotij principalis ad iudicem ad quem,& reuocat
rõne attentatorum:ſecus, ſi velit conſequi finalem effectum
ipſius exceptionis,& ſic excludere agentem, quia exceptio eſt
actionis excluſio.in c.j.de ordi.cog.l.2.ff.de except.tunc.n.nõ
ſufficeret ſola oblatio probationis,ſed amplius requiritur, ꝙ
probet̃ in cauſa appellationis de veritate ipſius exceptionis,&
ſit tex.ſm aliũ intellectũ in d.c.ex ꝑte,& Io.An.hic,& Imo.co
lũ.5.& But.& Imo.in d.c.ex parte. & in c. exhibita. s̃. de iudi.
col.5.vbi optime hoc ibi declarat.¶Octauo limita hunc text.
non hr̃e locum in appellãte a diffinitiua,puta opponitur corã
iudice exceptio peremptoria, & offertur probatio debito tp̃e
& ñ fuit admiſſus,imo iudex ſtatim protulit ſñiam diffinitiuã:
tunc ſi appellatur a diffinitiua, talis oblatio probationis non

iuſtificaret eius appellationē, qa in appellatione a diffinitiua intēdit cōſequi finalē effectū, & victoriam ipſius exceptionis. ideo oportet, ꝙ illa ꝓbet, & ita procedat d. c. ex parte, ſm aliū intellʼm. & ita Imo. hic col. 5. tamen intellige hoc qñ ſolum appelletur a diffinitiua, ſecus ſi primo appellet a grauamine, & ſecundo a diffinitiua: tūc.n. ſi proſeqtur cām appellonis ab interlocutoria hēt locum tex. hic, & ipſa ſnīa diffinitiua veniret reuocanda per viam attentati, & ita tenēt doc. in d. c. ex parte. ꝓ quo gl. ordi. in cle. ſi ante. de do. & contu. in gl. magna. in fi. & tex. in c. 3. in fi. ꝭ. vt lit. non conteſt. ¶Nono limita non hr̄e locum hunc tex. qñ appellans proſequitur appellonem per viam iuſtitiæ, puta oppoſuit exceptionem, obtulit probationem, & iudex non admiſit, appellauit pp exceptionem nō admiſſam. Nam dicto caſu non iuſtificatur appellatio ex ſola oblatione ꝓbationis, & ita ſit tex. ſm alium intellectum in d. ca. ex parte. & vbi poteſt dici, ꝙ fuerit appellatum non pp probōnes oblatas nō admiſſas ſed ſolū pp nō admiſſas exceptiones. iō eſt, ꝙ ibi hēt ꝓbare veritatē ipſius exceptiōis ſed hic tex. ꝓcedit qñ ī appellone exprimitur cā grauaminis, quia non fuit admiſſa exceptio, & oblata ꝓbō, ſm Ioā. An. Imo. & Pan. in d. c. ex parte. idem Imo. hic, ꝙ eſt menti tenendū, vt ſis cautus in appellatione exprimere vtramq; cām grauaminis. ſ. exceptionē non admiſſam, & oblatam probōnem. & tunc hēt locū tex. hic: alias ſi ſolum exprimitur vna cā grauaminis, ꝙ exceptio non fuit admiſſa, ceſſat diſpō huius tex. & dēret ꝓbari veritas ipſius exceptionis, vt d. c. ex parte. pro quo bene facit rō cle. appellanti. e. ti. ¶Decimo limita hunc tex. non habere locum qñ retractaret grauamen pp quod fuit appellatum, res rediret in priſtinū ſtatum ſi non probaretur veritas ipſius exceptionis, tunc.n. vt euitetur circuitus requirit, ꝙ probet veritas ipſius exceptionis, & ita ſit caſus ſm alium intellʼm in d. c. ex parte, quē ponit ibi gl. Exemplū qñ opponitur exceptio ꝯ teſtes, quia in oēm euentū ꝓbari dēt in cā appellationis ſm Imo. hic. col. 6. in prin. ¶Vndecimo limita nō hr̄e locum qñ opponeret exceptio notoriè iniuſta vel non vera ſeu falſa per euidentiā rei vel aliter, tunc enim licet offerat probō incontinenti oblatio nihil operatur, arg. c. euidentia. ꝭ. de acc. & ita Pan. hic. col. 2. & Imo. hic, col. 6. hoc idē tenet Spe. e. ti. §. nouiſſimi. ver. illud autem certū eſt. circa fi. ¶Duodecimo limita, quia quoties cā eſſet cōmiſſa appellatione remota ſeu alias eſſet prohibita appellatio a iure. in illo caſu ſi tunc aliquis excipiat in illa cauſa offerat ſe probaturū, nō hēt iſto caſu locū diſpoſitio huius tex. & oblatio ꝓbationis nihil operatur niſi in cā appellonis ꝓbet de veritate ipſius grauaminis. & ita tex. ad hoc no. ſm vnū intellʼm, ī c. j. in prin. ꝭ. de his quæ fi. a ma. parte, & ita Imo. ibi, in prin. & iſte eſt vnus effectus no. clę, appellone remota. Tu intellige niſi appellet in caſu quo reperiat ꝑmiſſa appellō in ſpē rōne illius grauaminis, tunc.n. ex quo ius cōe legitimat dictā appellationem, claua appellatione remota, parum vel nihil opatur. de quo articulo, & de effectib. dictæ clæ, vide plene dicta in c. paſtoralis. ꝭ. eod. tit. ¶Decimotertio limita hunc tex. nō hr̄e locū qñ licet excipiēs obtuliſſet ſe probaturū, tñ eodē modo aduerſarius obtulit ſe ꝓbaturū ꝯrium: tūc.n. in cā appellonis debebit probari de veritate ipſius cauſæ, & oblatio ipſius ꝓbōnis nihil operat, ita But. hic per no. per Inn. in c. Romana. eo. ti. in 6. ſed hæc limitatio nō eſt vera. primo, qa tex. indiſtincte loquit hic. ſufficit.n. ꝙ appellans obtulerit ſe probare dato, ꝙ aduerſarius offerat ſi r ꝓbare oppoſitū, cenſetur.n. iudex grauaſſe appellātē ſi nō admiſit eū ad ꝓbandū cū potuiſſet ſi r et admittere eius aduerſariū ſm Imo. hic col. 6. imo dilatio aſſignanda ad probandū ipſi excipienti erat cōis vtriq; parti. l. petēde. C. de temp. in inte. reſt. ¶Decimoquarto limita non hr̄e locū hunc tex. qñ nō fuit admiſſa oblatio probōnis, & nō ſtetit per iudicem: ſed per tertiū per id qd no. Arc. 2. q. 6. teſtes. ¶Decimoquinto limita et intellige hunc tex. habere locum qñ offert ꝓbatio non ſolum verbo, ſed etiam realiter, puta habebat ſecū teſtes paratos, quos volebat inducere, ſecus ſi oblatio ſit ſolum verbalis: tunc.n. nō ſufficeret, & deberet in cā appellonis probare de varitate ipſius exceptionis, & ita ꝓcedat tex. ſm alium intellʼm in d. c. ex parte A. quem ſequitur hic Io. An. & in add. Spe. ti. de appe. §. qualiter, ver. ſunt quib. & ī §. pe. ſuper verſ. illud. alias ſi diceremus ꝯrium ſequeretur abſurdum. facile.n. foret falſo opponēti, & excipiēti offerre verbo, ſe probaturū. Item quia verbalis oblatio in hoc nihil opatur, cum quilibet excipiēs teneatur probare exceptionē ſuam. l. j. ff. de excep. l. in exceptionib. ff. de ꝓba. vnde verbalis oblatio nihil operatur ex quo tacite inerat. l. 3. ff. de leg. j. l. cum quid. ff. ſi cert. peta. & ideo dēt ſaltem noīare teſtes & petere eos citari ꝑ iudicē ſm Io. An. hic. ſed certe iſte intellectus non placet But. hic nec in d. ca. ex parte. cum non dēat quis arctari venire cū ſacco paratus. ff. de ſol. l. quod dicimus. ideo ſi excipiens offerat ſe incontinenti probare, per hoc ſatis excluditur præſumptio malitiæ ipſius excipientis. c. literas. ꝭ. de reſtit. ſpol. l. 3. §. ibidem. ff. ad exhibē. & hanc partē qd non ſit neceſſaria realis oblatio, ſequitur hic Pan. co. 3. ex quo enim petit terminū breuē ceſſat rō Io. An. & qa ſi r non tenet quis ꝓbare incontinēti: vnde tacite nō inerat, nec debet fieri pro expreſſo. nec ob. alia rō, quia poſſet falſo offerre probōnē quia certe poterit timere condēnationem expenſarū, vt in c. fine litib. ꝭ. de do. & cont. & quia ſi non ꝓbat cenſetur ppetuo exclusus in hoc, vt ꝭ. dicetur pro quo tex. optimus in d. ca. līas. vbi purgatur malitia excipientis per oblationē ꝓbōnis verbaliter factā. & ꝙ ſufficiat ſola oblatio verbalis ſeqtur Imo. ī d. c. ex parte. & hic, col. j. per hunc tex. dicentē ibi, niſi ſe hoc offeret ꝓbaturū, & non dixit tex. probōnes realiter offerēs. ad idē facit. l. ſi is a quo. in prin. ff. vt in poſ. leg. vbi ſufficit, ꝙ quis verbaliter offerat ſe ꝓbaturū. ad idē d. l. 3. §. ibidē. facit. c. ad Apliçæ. de re iud. in 6. ibi, eratque parata, &c. & ita vr̄ hic reſidere Hoſt. quia non tenetur quis ſecū ducere teſtes ſi aliqñ non pōt faciliter eos habere. ita gl. no. in verbo alibi, in c. cupientes. §. ſi vero. de ele. ī 6. ideo nō requirit realis oblatio ſufficit verbo offerre, & ita ſequitur hic Bal. in prin. nec obſtat prædictis qd hr̄ in c. paſtoralis. ꝭ. de offi. ordi. & ꝙ ibi no. in vlti. gl. & in c. j. & 2. ꝭ. de eo, ꝗ mitti. in poſ. & in l. ſemel mora. ff. ſol. ma. in qb. iurib. dr̄, ꝙ non ſufficiat verbalis oblatio. Nā dicta iura ꝓcedūt in diuerſo caſu vz ad purgandum moram vel ad excuſandū contumaciā iā ꝯtam qñ qs vult recuperare poſſeſſionē, & interrumpere præſcriptionem annalem: tunc verū ſit quod non ſufficit verbalis oblatio, & ita rn̄detur ad l. ſi reſiduū. C. de diſtpig. ibi, qñ agitur de vendendo pignore per creditorem. in his caſib. militat alia diuerſa rō. Nec etiā obſtat, ꝙ no. Bar. in l. prætor. §. ſi quis paratus. ff. de no. ope. nunc. vbi no. dixit, ꝙ ille qui tenetur dare fideiuſſores non ſufficit ſi offert ſe paratum verbo ſatiſdare, ſed debet ſecū ducere fideiuſſores idoneos, & ita ille qui tenet ſoluere non ſufficit quod verbaliter offerat, ſed dēt ire cum pecunia in manu parata. l. ſeruus ſi hæredi. in fi. ff. de ſta. lib. & in l. quidam. §. idem rn̄ſum. ff. de ſol. ſm Bar. in d. §. ſi quis paratus. ſed certe ibi loquit in eo qui tenetur preſtare ſatiſdōnem ad impediendū nuncia. noui ope. ideo non ſufficit verbalis oblatio, nō ſic in caſu nr̄o vbi conſideratur iuſtitia, & iniquitas iudicis, ideo tex. hic non requirit realem oblationē, & ita eſt tenendum. pro quo etiam tex. no. in ca. exhibita. ꝭ. de iud. vbi ita tenet But. in col. j. & in col. 5. in princi. per illū tex. ¶Vltimo limita, & intellige hunc text. & priuilegium oblatę ꝓbōnis hr̄e locum qñ offertur probō incontinēti ſeu ſtatim, ſecus ſi offerat ſimpliciter ipſa probō: & ita intelligūt Butr. & Pan. hic hunc tex. vt patet ꝭ. per eos in proxima limitatione & idem tenent in d. cap. ex parte A. Sed aduerte quia Imo. hic. col. 6. & in d. c. ex parte. tenet, ꝙ non ſit neceſſarium adducere incontinenti. & ideo eſt quod nec tex. hic, nec in c. exhibita. ꝭ. de iudi. hoc requirit ſi iudex velit arctare ad probādū. ꝭ. breue ſpatium hoc poterit, qa ſic vr̄ de mente excipiētis, ꝙ velit incōtinenti probare per id, ꝙ hr̄ in d. l. ſi is a quo. & in d. §. ibidē, ſm Imo. tenentē ſufficere, ꝙ offerat ſe ꝓbaturū licet nō adduceret incōtinēti. Sed aduerte, qa ꝓ opi. Bu. & Pan. facit qd voluit Bar. in l. ſi. ff. pro ſuo. & in l. nā poſtea. in prin. ff. de iureiu. vbi voluit, ꝙ excipiens debeat offerre ſe probaturum incontinenti, alias exceptio eſſet reſeruanda. quare pro cōcordia pōt dici qd aut loquimur in caſib. ſpecialib. in quib. a iure requirit probatio incontinenti prout eſt in d. l. 3. §. ibidem, & in d. l. ſi is a quo, & in d. c. literas. & in caſib. Bar. in d. l. fi. ff. pro ſuo, & ī c. j. de lit. conteſt. in 6. & in l. a diuo pio. §. ſi ſup reb. ff. de re iud. & in c. veniens. el 2. ꝭ. de teſt. & in c. ſuſcitata. ꝭ. de reſti. in inte. his caſib. dēt offerri probō incontinenti, quia ſi requireret altiorem indaginem nō admitteret, ſed deberet reſeruari. ita loquitur Bar. Si vero loquimur in alijs caſib. vbi non requirit a iure probō incontinenti, tunc procedat. ꝭ. opi. Imo. ſatis eſt.n. offerre probōnē ſimpliciter, & ad iudicē pertinet poſtea moderare dilationem, & ita procedat tex. hic, & in d. c. exhibita, vbi Io. An. poſt Pet. & Ab. ita reſidet. & idem Pan. ibi, col. j. in fi. & col. vlt. idem tenet gl. in verbo vera. in ca. Romana. §. ꝙ ſi obijciatur, eo. ti. in 6. & ideo ſi iudex admiſit excipientem qui obtulit ſe probaturum, & aſſignat ſibi terminū ad probandū, ſed ipſe excipiēs nō vult recipere, tunc verū ſit, ꝙ nō poterit licite appellare, nec hr̄et locū tex. hic ſm Imo. hic, niſi forte aſſignaſſet valde breuē dilationē, vt ī c. j. ꝭ. de dila. iō cautela eſt, ꝙ iudex aſſignet cōpetētem dilationem. tunc.n. ſi pars nō ꝓbet vel velit dilationē acceptare nō hēt locū diſpoſitio huius text. & ita Imo hic in fi. quid autem ſi excipiens obtulit ſe probaturum, & acceptauit terminum, tamen non probauit poſtea in termino ſibi aſſignato. dicit hic Bal. ꝙ ille ꝗ ita aſtrinxit ſe ꝓbaturū dēt ꝓuidere, ꝙ poſſit ꝓbare. ꝭ. breuē terminū, alias elapſo termino ꝑpetuō remanet excluſus, & hoc per no. tex. in d. l. ſi is a quo. ſm Bal. hic col. 2. ītellige hoc dictū ni cā principali, ſed in cā appellatiōis a diffinitiua quod nō eſt probatū ꝓbabi-

c. cum

c.cum Ioannes.de fide inſtru.l.p hanc.C. de temp.app. & hæc
ſufficiant loco repetitionis principij huius decre.

SVMMARIVM.

1 *Quando dicatur cauſa appellationis, vel alia deuoluta ad curiam, vel eſſe in curia.*

2 *Quando ſit, quod cauſa poſſit committi in curia, ſi ſua natura non ſit deuoluta ad curiam.*

§.Eidem quoque.

Si appellatio ſit recepta a iudice, vel approbata a parte, ſufficit appellanti mittere procuratorem ad impetrandū ꝯdicentē
licet pars appellata velit proſequi appellationē in curia. h.d.
1 vſq; ad §.ille deniq;. ¶No.j.ibi, ſuper† proſecutione appellatio
nis, quia licet appellans deuoluat cām p appellationē ad curiā
vt ſic cā appellationis ſit cōmittenda, ſi non fuit delatum p iu-
dicē, vel partē: tū non deuoluit cām ad finē, vt neceſſario tra-
ctet̃ in curia. ¶Scđo no. ꝙ ſola approbatio appellationis p iu-
2 dicem, vel partē, facit† cām eſſe in curia, vt ſic appellato proſe-
quente p ſe, vel procuratorē, teneat̃ appellās proſequi cām in
curia, & ſufficit ſola approbatio appellationis p iudicē, vel par
tem, vt dicat̃ cā eſſe in curia, & ibi tractet̃, licet aliter terminus
non fuerit aſsignatus p iudicē, vel partē ad proſequendū appel
lationē, vt hic in tex. & ita poſſet limitari c.ſępe.s̃.eo. ¶Vlt.no.
ꝙ ſola approbatio partis appellatę ſufficit, vt cā dicat̃ eſſe in cu
ria, & ibi tractet̃, licet iudex a quo appellat̃, nō admiſerit, vt hic
in tex. ex quo ēt no. ꝙ licet ſit in facultate appellantis, ad quem
vellet appellare: tū eſt in eius facultate, ꝙ cā tractet̃ coram iu-
dice a quo, ſi ipſe appellauit, ſed bene eſt in optione appellati,
ſi ipſam appellationē approbauerit, vt hic in tex. pro cuius in-
telligentia dubitat̃, nunquid appellans poſsit inuito appellato
proſequi cām in curia, vel debeat fieri cōmiſſio ad partes. Inn.
vr̃ hic velle, ꝙ pōt in curia, quia tex. hic non prohibet appellā-
tem, ſed dicit, ꝙ permittit̃ impetrare, ſi ſua appellatio non fue
rit recepta. pōt ergo vti hac permiſsione ei conceſſa in eius fa
uorem. arg. l. non quicquid. ff. de iudi. ex quo cū appellauit ad
Papam, poterit proſequi cām ſuam in curia, ēt appellato ꝯdi-
cente, cū iudicium reddat̃ in inuitum. c. intelleximus. s̃. de iu-
di. l. inter ſtipulantē. §. ſacram. de verb. ob. Sed qn̄ appellans nō
vellet proſequi in curia, ſed impetrare iudicē extra, nō pōt ap-
pellatus ꝯdicere, vt conquerat̃ de ſe ipſo, quia ſi volebat in cu-
ria proſeq, dēt prius appellationē ipſam recipere, & approba-
re, vt hic eſt tex. & in d.c. ſæpe. & ita ſequit̃ hic Pan. & generał r
de mā huius tex. vide plene dicta ī d.c. ſæpe. & c. Nicolao. s̃. eo.

SVMMARIVM.

1 *Appellans renuncians appellationi condemnatur in expenſis. & ibi vide plures limitationes.*

2 *Quando ſit quod poſſit renunciari appellationi antequam ſit interpoſita.*

3 *Si partes cum iuramento promiſerunt ſtare ſententiæ iudicis, & mandato eius ante, vel poſt ſententiā, an intelligatur renūciatum appellationi.*

4 *Si eſt ſolenniter renunciatum appellationi, an intelligatur ex hoc renunciatum inſtantiæ, iuri, & cauſæ.*

5 *An renunciando appellationi intelligatur renunciatum nullitati.*

6 *Si ſimpliciter renunciatur appellationi, an intelligatur indiſtincte renunciatum tam a diffinitiua, quàm ab interlocutoria.*

7 *Quid de ſtatuto tollente appellationem ſimpliciter, an intelligatur tam ab interlocutoria, quàm a diffinitiua.*

8 *Si ſtatutum dicit a ſententia lata, an tunc appellari poterit a ſententia ferenda.*

9 *Procurator an poſſit expreſſe renunciare appellationi.*

10 *An appellans poſſit appellatione interpoſita renunciare re integra appellationi inuito appellato.*

11 *Quid ſi appellatio iam erat præſentata ſuperiori, & oblatus libellus.*

12 *Quid ſit in appellatione a diffinitiua, an appellans poſſit renunciare appellationi inuito aduerſario.*

13 *Si appellatio eſt interpoſita ſolum pro illa parte, quæ facit contra appellatum, & pro alia parte non, an poſſit appellans renunciare inuito appellato.*

14 *An re non integra poſſit appellans renunciare ſuæ appellationi inuito appellato.*

15 *Quid ſi appellans non approbat appellationem, ſed eam impugnauit, an poſſit ſe iuuare.*

16 *Quid ſi ipſi appellanti erat ſibi iam aſſignatus terminus per iudicem a quo, an poſſit appellationi renunciare.*

17 *Quid ſi iudex a quo, iam detulerat appellationi.*

18 *An in beneficialibus, vel maioribus cauſis poſſit appellans renunciare appellationi.*

19 *An extra iudicium poßit renunciari appellationi per pactum non ſolum lite mota, ſed etiam ante, & ſuper lite incerta.*

20 *An pactum firmetur iuramento.*

21 *An in tali pacto requiratur ſcriptura.*

22 *An valeat tale pactum ex parte vnius tantum.*

23 *Quid in cauſis matrimonialibus, criminalibus, vel in cauſa ſtatus, an poſſit quis renunciare appellationi.*

§.Ille denique.

Ante inchoatam proſecutionē appellationis pōt appellans ſi vult re-
nunciare appellationi inuito appellato, & petere, ꝙ remittat̃
cā ad iudicē a quo: ſed tamē condemnat̃ in expenſis factis p al
teram partē occaſione illius appellationis. h.d. vſq; ad §. ſanc.
& no.j. ꝙ eſt dictū in ſummario, & dic prout s̃. ¶Vlt.no. ꝙ ap-
1 pellans† renuncians appellationi ēt re integra, venit condēnā-
dus in expenſis factis p appellatum. qđ tamē limita primo, niſi
appellans habuiſſet iuſtam cām appellandi. tunc.n. iuſta cā liti
gandi excuſaret ab expēſis. c.j. in fi. de elec. in 6. l. qui ſolidum.
§. ēt. ff. de leg. 2. no. in c. cū veniſſet. s̃. de eo, qui mit. in poſſ. ¶Se
cūdo limita, niſi appellans dicat iudicē bonum virum, & ꝙ ex
mēte non grauauit, & contentaret̃, ꝙ ipſe iudex cognoſceret
de cā, dummō reuocaret grauamen. tunc.n. non eſſet locus cō
demnationi expenſarum, cū appellans non renunciet ſimpł r,
ſed ita demum ſi reuocet̃ grauamen. & ita hic reſidet Ioā. An.
& idē Imo. hic, in prin. ¶Tertio limita, vt diſpoſitio huius tex.
procedat in expenſis factis ab appellato rōne proſecutionis ap
pellationis interpoſitæ p appellantē: forte.n. miſit procurato-
rem ad curiam, & alias expēſas fecit ipſe appellatus pro execu
tione appellationis, aut ſi appellans incœpit proſequi cām ap
pellationis, & poſtea eam non ſit proſecutus. s̃. eo. c. ſæpe. & c.
reprȩhenſibilis. ſecus ſi appellatus fecit expēſas pro eo, quia fe
cit pronunciari appellationē deſertam. tunc.n. appellans non
eſſet condēnandus in expenſis: fuit.n. ſibi licitum renunciare
appellationi tacite, & pati eam deſeri inuito appellato. intelli-
ge ſi appellans nunq̄ adiuit iudicē appellationis, & ſic re inte-
gra. & ita determinat Ro. deciſ. 14. quæ inci. Itē ſi a diffinitiua
ſnīa, in fi. & ita ſequit̃ hic But. Imo. vero hic in fi. intelligit hoc
verum, quando appellans nihil fecit in cā: ſecus ſi cōparuiſſet,
& ꝯdixiſſet ſnīæ ferēdæ ſup ipſa deſertione, & ſic fatigaſſet ad-
uerſarium: tūc.n. tanq̄ victus condemnabit̃ victori in expēſis.
c. finē litibus. s̃. de do. & cōt. l. ꝓperandū. §. ſinaūt alterutra. C.
de iud. ſ̃m Imo. dicentē hoc eſſe notandū pro limitatione cō-
cluſionis D. de Ro. s̃. Et de hoc articulo cōdemnationis expen
ſarum fiendæ pp deſertionē appellationis. vide plene dicta in
d.c. repræhenſibilis. in fi. & in d.c. ſæpe. circa fi. in 2. & 3. q. ¶In
gl. in verbo, ꝯdictionibus partis alterius. in prin. ꝓ declaratio-
ne tex. & gl. qn̄ ſit, ꝙ poſsit renunciari appellationi. ¶Quærit̃
2 primo, an† partes poſsint renunciare appellationi ante eam in
terpoſitam, vel ante grauamē illatum. Cōclude ꝙ ſic abſq; du-
bio, quando p pactū, & cōſenſum vtriuſq; partis valet pactum
cū ſcriptura vel ſine, & in iudicio vel extra. ita tex. in l. fi. in fi. C.
de temp. ap. & Bal. ibi, in prin. ¶Dubitat̃ tamē quid in ſimplici
renunciatione vnius partis tm̄? vr̃ qđ nō valeat, quia iuri de fu
turo non pōt renunciari, niſi p pactū, & cōſenſum vtriuſq; par
tis, vt p gl. in c. ex multiplici. j̃. de deci. & in l. j. C. de pac. vbi per
Doc. & ꝙ requirat̃ pactū, tenet gl. in c. cū dilecti. in fi. s̃. de arb.
& idē Io. And. in c. fi. de app. in 6. in illa qōne, an valeat ſtatutū
epī, ꝙ ab interlocutoria non appellet̃. & idē ſequit̃ Spe. eo. ti.
§. fi. in fi. Sed idē Spe. eo. ti. §. in quibus. ver. quid ſi cōuenit. vr̃
velle, qđ id fieri poſsit ēt p renunciationē vnius partis tm̄, qđ
abſq; dubio procedit, quando fieret in iudicio ēt in abſentia al
terius partis. & ita procedat l. j. §. j. ff. a qui. app. non lic. Sed ex-
tra iudicium gl. ibi requirit cōſenſum vtriuſq; partis, vel ſaltē
præſentiam partis licet tacentis. ita procedat d. l. fi. §. fi. & hanc
partē ſequit̃ Ro. deciſ. 287. q̄ incipit. Itē ꝙ licet appłoni inter-
ponendæ. Bal. vero in d. §. fi. in prin. vr̃ reſidere, qđ ſi valeret re-
nunciatio vnius tm̄ in iudicio, valebit ſił r extra iudicium per
doctrinam gl. no. l. ſicut. C. de repu. hær. q̄ voluit, qđ cuius renū
ciatio, valet in iudicio, valet extra iudicium. & pro hac parte
facit, quia quoties aliquid pōt fieri tacite, pōt fieri expreſſe, ꝓ-
ut no. in l. qui ad certū. ff. loca. ſed vna pars tm̄ pōt renunciare
appłoni tacite: puta ſi poſt ſnīam, vel grauamē procedit corā
illo iudice. c. grauatum. s̃. de off. del. l. abſolutionē. C. de re iud.
c. cū veniſſent. s̃. de teſti. Si ergo pōt tacite, fortius expreſſe. niſi
reſpōderes id verum poſt ſnīam latā, vel grauamē: tunc.n. vna
pars ſuæ appłoni poſſet renunciare tacite, vt s̃. Itē expreſſe, vt
hic in tex. ſecus ſi ante ſnīam, vel grauamē. iō cōis ꝯcluſio Do-
cto. eſt, ꝙ ante ſnīam, vel grauamē non valeat renunciatio ap-
pellationis vnius partis tm̄: ſecus ſi fieret in iudicio, qa valeret
ēt in abſentia alterius partis. & ita gl. in d. l. j. §. j. & ita reſident
Bal. Ang. & Im. ibi. Sed extra iudiciū requirit̃ ꝯſenſus vtriuſq;
partis, vel ſatē p̄ſentia partis, licet tacētis, vt s̃. no. p Rotā. ¶Se
3 cūdo quærit̃, quid ſi† pars, vel partes cū iurō promiſerunt ſtare
ſnīæ ferēdæ, & mandato ipſius iudicis, an cēſeat̃ ex hoc renun
ciatum appłoni, ita ꝙ poſtea appellari nō poſsit. dic ꝙ p dicta
verba, ſeu ſimilia, nō intelligit̃ renunciatū. pro quo tex. ad hoc
no. valde s̃. eo. ad hæc, 2. & ita voluit gl. ſing. p illum tex. 6. q. 4.
c. ꝙ bene. Ad hoc.n. vt quis intelligat̃ renunciaſſe appłoni p
pactū eſt neceſſe, ꝙ ſpāliter, & ſpecifice renunciet ipſi appella
tioni: ſecus ſi ſimpł r iuraret, & promitteret ſtare prȩceptis, &
mandatis

mandatis iudicis:ex his.n.nõ intelligaẽ renunciatũ appellatio
ni.tene mẽti.Tu intellige hoc qñ ante ſñiam, vel grauamẽ di-
cta verba ꝓferunt,qa ſi poſt latã ſñiam,qs ꝓmitteret ſtare ſñiæ
4 videreẽ cã emologaſſe.l.ne in arbitris.& l.pe.C.de arb.¶†Ter
tio querit qñ renũciat appellationi,an ĩ dubio intelligat renũ
ciatũ inſtãtię ſolũ,vel ẽt iuri,& ſic liti & cãę. de quo articulo
vide ꝑ Pe.de Anch.in c.q̃uis.de elec.in 6.& ibi per Gemi.in fi.
& per Inn.in c.veniẽs.ſ̃.de renun.& qđ no.in l.poſtq̃ liti.C. de
5 pac.¶†Quarto quęrit,renũciat qs expreſſe appłoni,an intel-
ligaẽ in cõſequẽtiã renunciaſſe nullitati incluſæ in ipſa appel-
a latione[a] cũ in omni appellatione tacite incluſa eſt cã nullita-
tis.l.quędã mulier.ff.fa.erciſ.l. Carmelia Pia.ff.de iurepa.Bal.
ponit hũc articulũ in l.j.in prin.C.de ſen.pręfec. p̃to. vbi ſing.
ꝯcludit,ꝙ ſic cũ nullitas ſit articulus acceſſorius ad appłonẽ,
& libellũ ipſius, vt eſt gl.ord.& ſing.in l.j.C.qñ prouo.iõ renũ
ciato principali cẽſeẽ renũciatũ nullitati acceſſorię ipſius ap-
pellationis.dubiũ facit,qa hic iura ſunt diuerſa & ſeparata, iõ
eſt ꝙ deſerta appłone nõ vr̃ ſublata nullitas in appłone inclu
ſa,vt ꝑ Bar.in l.ſi expreſsim.ff.e.ti.& ꝑ Bal.in d.l.j. & tñ ꝑ deſer
tionẽ cẽſeẽ appellãs renũciaſſe ſuæ appłoni,vt no.ĩ c.licet. de
ſen.excõ in 6.& per Bal.in auth.ei qui. C.de tẽp.ap.ergo renũ-
ciãdo appłoni nõ cẽſeẽ renũciatũ nullitati poſſet hoc forte ꝓ-
cedere qñ nullitas deduciẽ p rincipałr in libello appłonis, ſe-
cus in ea,q̃ tacite includiẽ.& ita ꝓcedit dictũ Bal.ſ̃. de quo ẽt
vide ꝑ eũ in d.l.quædã mulier.& in l.tale pactũ.§.qui prouoca
uit.ff.de pac.in repe.& diceẽ plene in c.dilecto.j̃.eo.tit. vbi de
6 hoc.& dic,vt ibi dictũ,in ver.49.quęrit.¶†Quinto pone,ꝙ ps
vel partes renunciant ſimpłr appłoni,an intelligaẽ renũciaſſe
appłoni,tam à diffinitiua,q̃ ab interlocutoria.Bald.in d.l.fi.§.
fi.C.de tẽp.appel.dixit no.ꝙ ſic,quia generalis ſeu ſimplex re-
nũciatio in oĩbus nocet,vt no.in d.l.j.ff.a qui.ap. non licet.fa-
cit gl.in l.j.§.ſciendũ.ff.de ſuc.edic.& ita ſequit Saly. in d.l.fi.
in fi.ꝙ no.qa videbaẽ,ꝙ dẽat intelligi renũciatio in potiori ſi-
gnificato.c.ſi quẽ.j̃.de ſentẽ. excõ. l.j.§. qui in perpetuum.ff.ſi
ager vecti.& ſic in dubio de appłone a diffinitiua.ar.l.j.§.ꝙ in
ſentẽtijs.ff.quãdo appel.ſit.vbi ſicut in appellatione ſñię in du
bio intelligiẽ de diffinitiua.ita videbaẽ,ꝙ in renũciatione ap-
pellationis in dubio intelligiẽ de maiori & ſic de diffinitiua.
Quare Bal.no.in l.j.in prin.ff. de offic. pręfe.præto.no. ꝙ vbi
lex tollit appellationẽ ſimpliciter,tunc nullo mõ põt appella-
ri, & idẽ ẽt voluit Bal.in c.paſtoralis.§.fi.ſ̃.de off.dele. loquẽ
te de ſtatuto tollẽte appellationẽ,qa intelligiẽ prohibere om-
nẽ appellationẽ ex quacunq; cauſa niſi ob dolum iudicis, vel
7 partis,vt ibi per eũ.¶†Sed ſi quæratur de ſtatuto tollẽte appel
lationẽ ſimpliciter,an intelligatur tã a diffinitiua q̃ ab inter-
locutoria.Bal.in l.ſi ex cã.§.nunc videndũ.ff.de mino. per illũ
b tex.dixit ꝙ ſtatutũ[b] diſponens,ꝙ in cauſis nõ habet locũ reſti-
tutio,vel appellatio,intelligiẽ in ſentẽtia diffinitiua,ſecus ĩ in
terlocutoria.Sed certe ſi ſtatuẽdo loquiẽ per verbũ in cauſis
videtur,ꝙ ẽt includat interlocutoriã, quia tangit ſeu reſpicit
ipſam cãm,vt per Bar.in l.ſolẽt.ff.de ali.leg. vnde idẽ Bald. in
d.l.j.in prin.C.de ſen.pręfe.præto.cõcludit, qđ ſi ſtatutum vti
tur verbo ſñia,puta ꝙ a ſñia appellari non poſsit, intelligitur
de diffinitiua, qa cum ſtatutũ ſit ꝯ ius cõe intelligitur ſtricte,
ar.d.§.qđ in ſententijs.ſi vero ſtatutũ loquitur ſimpliciter qđ a
dño Poteſtate appellari non poſsit.tũc intelligitur tam a diffi
nitiua q̃ ab interlocutoria,ſm Bal.in d.l.j.& facit qđ no.Ang.
in l.Imperium.ff.de iuriſd.om.iudi.& in l.ſi ſtipulatus.de ver.
obli.quod ſtatuto prohibente appellationẽ a mera interlocu-
toria,quæ non eſſet mera,ſed habet vim diffinitiuę,vt ibi per
8 Ang.& idem dicebat Bal.in d.l.fi.C.ſi reus vel ac.mor.fue.de
ſtatuto diſponẽte, ꝙ a ſentẽtia lata nõ poſsit appellari, qa po-
terit appellari a ſententia ferenda ex quo ſtatutum prohibet a
ſentẽtia lata.ex quibus omnibus no.ꝙ ſtatutum prohibens ap
pellationem eſt ſtrictè intelligendũ in caſu de quo loquitur,
& reſtringendũ, de quo ẽt vide no.per Angel.in ſuo conſ.188.
9 quod incipit, ſed nũc videndũ, vbi plene de his.¶†Sexto quę-
ritur,an procurator poſsit renũciare appellationi?dic ꝙ ſic ta-
cite,puta nõ appellando.j̃.10.dies.in l.j.in fi.ff.quãdo app. ſit.
vel patiendo cãm deferri,ſed expreſſe procurator renunciare
nõ poſſet,qa eſſet donare.& ita Bal.in d.l.j.§.fi.col.2.C. de tẽ-
pori.ap.Idem tenet Imo.& Ang.in l.ab executore.in fi. ff.de
app.cõcludentes,qđ procurator ẽt factus dñs litis non poſſet
expreſſe renunciare appellationi,& ſubdit Bal.in d.§.fi.idem
eſſe dicendũ in prelatis eccleſiarum, vt non poſsint renũciare
expreſſe appellationi. & facit qđ no. in c. per tuas.ſ̃. de arb. &
vide de his per Bal.in c.ex parte G. in fi.ſ̃.de reſcri.cõcludentẽ
ꝙ ex iuſta cã valeret expreſſa renũciatio appłonis facta per ꝓ-
curatorẽ.ar.tex.no.in l.qui hoĩem.ff.man.& hæc de appella-
10 tione interponẽda.¶†Septimo quærit,qd de appłone iã inter
poſita, an appellãs poſsit renũciare appłoni re integra inuito
11 appellato.dicas,ꝙ ſic,& ita tex.hic.†vnde poterit anteq̃ appel
latio ſit p̃ſentata ſuperiori vel oblatus libellus.& idẽ ẽt ſi eſſet
præſentata & admiſſa per iudicẽ appłonis,& oblatus libellus,
poterit appellãs retrahere qñcunq; ante citationẽ aduerſarij
cũ ante citationẽ reſcriptũ præſentatũ nõ ſit cõe. & põt retra-
hi & lacerari,vt per Hoſt.Io.An.& alios in c. ex cõqõne. ſ̃. de
reſti.ſpo.& idẽ dicit Bal.de libello in rub.C.de in ius vo. & ita
ſequiẽ Imo.hic,col.2.dicens tamẽ quod cõdemnabiẽ ꝯdem-
natus in expẽſis,ſi quas feciſſet.& iſte tex.& hæc ꝯcluſio abſq;
dubio ꝓcedunt in appłone ab interlocutoria ex quo appellãs
nullũ põt intereſſe pretendere cũ cauſa veniat remittẽda ad iu
dicẽ a quo.& ita hic Pan.col.2.in prin.licet Bar. in d.l. ſi qs li-
bellos.C.eo.ti.tenuerit ꝯrium,& ſic qđ appellãs nõ poſsit re-
uerti ad iudicẽ a quo inuito aduerſario,ar.c.j.eo.ti.in 6.cuius
dictũ poſſet ꝓcedere quando appellatio fuiſſet approbata, vel
ab appellato,vel a iudice, vt d.c.j. aliàs ꝓcedat tex. hic ſimpłr
hoc ꝑmittẽs.alias dictũ Bart. nõ ꝓcederet, qa ꝙ cã principalis
veniat tractãda corã iudice ad quẽ ſi apparebit bene appella-
tũ,vt in c.vt debitus.ſ̃. eo.fuit introductũ hoc in fauorẽ appel
lãtis,qa dicto caſu iudex a quo foret ſibi ſuſpectus,c.ad hæc,el
j.ſ̃.eo.q̃ ratio ceſſat in appellato,q. nõ põt dicere iudicẽ a quo
ſibi ſuſpectũ.p̃terea appellãs poſſet proſequi,vel nõ iuſtificare
cãm appellationis ſi velit, & ſic erit remittẽdus ad iudicem a
quo.ergo eadẽ rõne poterit renũciare expreſſe inuito appella
to quo ad hoc,vt iudex a quo habeat cognoſcere de cã princi-
pali.& ita Imo.hic, col.4.in prin.& Pan.ſ̃.eo.in c.accepta.in
fi.& ꝓcedunt p̃dicta, ẽt ſi res non eſſet integra, vt diceẽ.j̃.in 9.
c col.[c]¶†Octauo quęrit,quid in appłone a diffinitiua,an re in-
12 tegra põt appellans renũciare appellationi inuito appellato.
Bar.qđ non in d.l.ſi quis libellos. ſubdens quod appellans põt
renunciare appellationi in ſui odium, ſecus ſi appellatio indu
ceret fauorẽ aduerſario, tũc eidẽ præiudicaret,& renunciare
non põt.ita eſt tex.ibi a ꝯrio ſenſu, vt in l.fi. C. quãdo prouo.
vbi appellatio deuoluit cãm pro vtraque parte. & ideo poteſt
eſſe intereſſe appellati quod ſentẽtia reformetur in eius fauo
rẽ,vnde appellãs renũciare nõ põt,ar.l.ſi poſt mortẽ.§.fi.ff.de
contra tab.& l.petendę.C.de tpi.in integrũ reſti. ſed aduerte,
quia Io.And.in addi.Spec.eo.tit.§.quibus.ver.33.& ver. quid
ſi victus.intelligit hoc quo ad effectũ conſequendi expenſas:
ſecus aũt quo ad effectũ reformationis ſententiæ, quia nõ po
terit ſi appellans renunciat appellationi re integra & imputet
ſibi appellatus quod nõ appellauit ſi ſentiebat ſe ex alio gra-
uatũ ex ſententia cũ appellare potuiſſet.ſecus ſi verſetur inte-
reſſe expenſarũ,quia ex quo appellans ipſe appellauit non po
tuit appellare,appellatus,ideo in dicto caſu nõ poteſt renun-
ciare appellationi in præiudiciũ appellati re integra, cũ nõ ſit
quid ſibi imputetur, ſecus ſi ageretur de reformãdo ſñiam in
alio,vt ſ̃.& ita trãſit hic But.& Panor.cũ appellatio in dicto ca
ſu non ſubtraxerit facultatẽ appellãdi ipſi appellato,potuiſſet
enim appellare.cũ ergo res ſit integra appellatio non eſt facta
cõis,ideo non poteſt appellatus illã proſequi ſi appellãs velit
renũciare,vt hic & in d.l.ſi quis libellos,ſm Panor. hic in fi. &
ita ẽt vr̃ reſidere Ang.in d.l.j.§.j.ff.a qui.ap. non li. & bene fa-
cit tex.hic permittens re integra renunciare appellationi, &
poteſt loqui ẽt in appellatione a diffinitiua cum poſsit fieri re
miſsio ad iudicem a quo pro executione ſententiæ, vt eſt di-
ctũ in c.ex ratione.ſ̃.eo.ar.c.ſi delegatus.in fi.ff.de off.dele. in
6.ſm Imo. hic, col.4.ſequitur Bar.in d.l.ſi quis libellos.dicẽs
eius opi.eſſe veriorẽ cum per appellationem ſit quęſitum ius
appellato, vt l.ampliorem. C.eo.ti. licet beneficio appellãtis.
eadem ergo renunciare nõ põt appellans per no.in d.l. peten
dę.& in d.l.poſt mortem.§.fi.poſſet tamen opi. reduci ad con
cordiã ſic ꝙ opi.Io.An.procedat quando appellans renũciaſ-
ſet appellationi ante lapſum 10.dierum.tunc enim eſt verum,
quod imputetur appellato ſcienti renunciationem ſi ipſe nõ
appellauit cũ potuiſſet;ex quo ſupererat de tpe dato ad appel-
lãdũ.Sed quãdo appellãs renũciat iã lapſis 10.diebus,tũc fieret
p̃iudiciũ appellato,q ſciebat appellationẽ primo interpoſitã
fuiſſe cõem,& ſufficere ꝓ vtraq; parte, vt in d.l.ampliorẽ. me
rito nõ poſsit appellãs renũciare in pręiudiciũ appellati in ap
pellatione a diffinitiua dicto caſu,& ita Imo.hic.facit qđ no.
Panor.in d.c.accepta.¶†Omnia tamen prædicta vidẽtur limi
tãda & intelligẽda niſi appellãs limitate appellaſſet.ſ.ſolũ pro
ea parte q̃ facit ꝯ appellãtẽ,& ĩ alia nõ.tũc.n.appło nõ deuol-
uit niſi in fauorẽ ipſius appellantis.& ita tex.no. in c. Raynal-
dus j̃.de teſta.& ibi Panor.in 6.no.tũc enim vr̃, ꝙ poſsit inui-
to appellato renũciare,de quo articulo qñ ſic appellatur limi-
tate

ADDITIONES.

a ¶ Quando quis renunciat expreſsè appellationi, an etiam dicatur renuntiaſſe nullitati incluſę in appellatione. vide in c.dilecto j̃.eo.col.61.cũ ſeq.

b ¶Vide circa hoc dictum de ſtatuto in c.paſtoralis.in prin.col.13.j̃.eo.

c ¶Vide Fel.de reſcr.in c.ex parte,ſupra 2.col.in fi.cum ſeq.

tate in parte, & in partibus, & quid quãdo ſnĩa ꝯtinet diuerſa
capľa, vel ꝯnexa. vide plene dicta de his in c.ſi duobus.ſ.eo.in
14 j.ij.& 3.q.¶Nono q̃rit̃, an re†integra poſsit appellãs renũciare
appľoni ſuę inuito appellato. dicas ꝙ nõ in appľone a diffiniti
ua, quia ſi nõ põt re integra, vt ſ. fortius nõ poterit re nõ inte-
gra. & ita Doc. hic abſq; dubio, quãdo res nõ eſt integra, ſed in
appľone ab interlocutoria diſtĩgue. Aliquãdo.n.& primo res
eſt integra, & tũc põt renũciari. & dic vt ſ.in 7.q. Aliquãdo &
15 ſcđo res † nõ eſt integra, & tũc aut appellatus impugnauit ap-
pellationẽ, & poterit appellans renũciare quandocũq;, ſed in-
uito appellato, cũ nõ poſsit ſe tueri appellatus ex ea appľone,
a quã impugnauit[a], vt in reg. ex eo qđ, in 6. cũ ſi. & ita Panor. hic,
col.j. in fi. quia nõ intereſt appellati, cũ ipſe impugnãdo appel
lationẽ, dicat cãm debere remitti ad iudicẽ a quo. ergo nõ põt
ꝯdicere appellanti ſi renunciet, vt ſic redeat ad iudicẽ a quo, vt
eſt dictũ ſ.in 7.q. Nõ ob. tex. hic põderans, an res ſit integra, vel
nõ, quia dẽt ſuppleri, maximè, ſm Inn. & Io. An. & ita vr̃ reſide
re Imo. hic, col.4. ſed Bar. in l.ſi quis libellos. & Ang. in d.l.j. &
Inn. in c.ex parte decani. in prin. ſ.de reſcr. volunt ꝙ re integra
nõ poſsit renunciari appľoni inuito appellato. ſed certè appel
lationi ab interlocutoria poterit, dũmõ reficiant̃ appellato ex
pẽſę, vt hic in tex. cũ appellatus nõ poſsit opponere de intereſ-
ſe ſuo, ex quo ipſe appľonẽ impugnauit, vt ſ. Aliquãdo & ter-
tio appellatus nõ acceptauit, nec impugnauit appľonẽ hoc ca
ſu, ſi res nõ eſt integra, nõ poterit eo inuito renunciare, quan
do ipſe in proſecutione appľonis poſſet p̃tẽdere rõnabile inte
reſſe. & ita ꝓcedat d.c.ex parte. ſ. & Inn. ibi, & Bar. in d.l ſi quis
libellos. & Ang. ĩ d.§.j. iõ eſt, ꝙ appellatus põt ꝓſequi appľonẽ
ẽt ea deſerta ꝑ appellantẽ, quando p̃tẽdit intereſſe: puta ꝑꝑ re-
medium attẽtatorum, vel al̃r forte appellans attẽtauit pẽdẽte
appľone. & de hoc ꝑ Imo. in d.c. ex parte. circa medium. aliàs ſi
nõ p̃tẽdit intereſſe ſiue res ſit integra, ſiue nõ, appellans põt re
nunciare appľoni inuito appellato, ꝑ ea q̃ dicta ſunt ſ.in 7.q. &
ita ẽt reſidet Imo. in d.l.j.§.j. col. vlt. & ad tex. hic ad ſupplẽdũ,
maxime, vt ſ. ꝓ quo facit, quia exceptio, tua nõ intereſt, repel-
lit appellatum. arg. l. nõ ſolẽt. ff. de app. reci. canonizata. 2.q.6.
nõ ſolẽt. iõ nõ põt ꝯdicere ſiue res ſit integra, ſiue quando nõ
pręt̃edit ꝓbabile intereſſe. Aliquando & quarto appellatus ap
probauit appľonẽ. Pan. hic, co.2. tenet, ꝙ ẽt dicto caſu ſiue res
ſit integra, ſiue nõ, poſsit appellans renunciare appľoni inuito
appellato, ꝑ ea, q̃ dicta ſunt in ꝓxi.q. & in 7. & hoc ẽt vr̃ de mẽ
te Imo. hic. Sed aduerte, quia Inn. in hoc tenet ꝯ̃rium in d.c.ex
parte. ſ.in prin. vt nõ, poſsit ẽt re integra renunciare appľoni,
quando appellans approbauit appľonę. & ita tenuit Bal. in d.l.
poſtq̃ liti. C. de pac. circa fi. iõ eſt, quia tunc cẽſet̃ deuoluta cã
ad iudicẽ ad quẽ, & poſſet tunc appellatus ꝓſequi appľonẽ in-
uito appellante, vt ſ.§. ꝓxi. & in c.ſępe. ſ.eo. & ita vr̃ tenẽdum,
ex quo appľo eſt approbata ab vtraq; parte. Aliquando & quin
16 to fuit aſsignatus†terminus ꝑ iudicẽ a quo appellanti. tunc di
xit Arch. 2.q.6.ſi quis libellos. ꝙ nõ poterit renunciare appel-
lationi inuito appellato, cũ terminus hẽat vim citationis, vt in
d.c.ſępe. tu intellige, quando appľo fuiſſet approbata a iudice
vel a parte: aliàs ſecus, quia ẽt re nõ integra poſsit renunciari
inuito appellato, quãdo nullum intereſſe p̃tẽdit. & ita vr̃ in p̃-
dictis concludendum quicquid aliter dixerit glo. in c.q̃uis. de
17 elect. in 6. Aliquando & ſexto iudex a quo, detulit †appľoni. &
hoc caſu ẽt de cõſenſu partium nõ põt renunciari appľoni, &
redire ad iudicẽ a quo, niſi cã ad eum remittat̃ ꝑ iudicẽ appľo-
nis, vt in c.cũ appľonibus. eo.ti. in 6. & ibi ꝑ gl. & ita Imo. hic,
col.3. in prin. & Pano. col.j. Rota vero dec.464. q̃ incip. Ex hoc
inſurrexit, in fi. intelligit p̃dicta in iudice delegato, ſed in ordi-
nario, ſeu alio, qui poſſet principal̃r adiri ꝑ viam querelę poſ-
ſent de cõſenſu partium redire ad iudicẽ a quo. Nõ ob. ꝙ detu
liſſet appľoni, ꝑ no. in c. Romana. eo.ti. in 6. & in c.j. de fo. ꝯpe.
eo. lib. circa prin. Sed certe nulla quo ad hoc vr̃ fiẽda dr̃ia inter
delegatum, & ordinarium, & in caſu iſto delatio appľoni nihil
operat̃, vt vide ſing. dicta vltra oẽs in c.cũ ceſſante. ſ.eo. in 5. li-
mit. & ibi, an iudex poſsit reuocare dilationẽ maxime de con-
18 ſenſu partium. ¶Vlt. q̃rit̃, an † in beneficialibus, vel maioribus
cauſis poſsit appellans renunciare appľoni inuito appellato ẽt
re integra. dic ꝙ nõ, vt d.c.q̃uis. & ꝑ no. in c. maiores. de bap.
nam ſtatim ꝑ appľonẽ incõtinẽti dicunt̃ deuolutæ ad Papam.
19 ¶Poſtremo q̃rit̃, an extra iudicium †põt ꝑ pactũ renunciari ap
pellationi. & dic ꝓ rľa, ꝙ ſic, vt eſt caſus in l.fi. in fi. C. de temp.
ap. & in l.j.§.j. ff. a qui. ap. nõ li. vbi valeret ſimplex renunciatio
fcã in iudicio, & ꝙ valeat pactũ, ſeu renunciatio firmata pacto
ẽt extra iudicium, tenuit gl. in Auth. de iudicibus. §.vr̃a aũt. &
in c.ſi diligẽti. de fo. cõp. & fuit hoc introductũ fauore minuẽ-
darum litium, & ꝙ hmõi pacto ẽt extra iudicium ſit valida, fir-
mant oẽs Doc. Bar. in d.§.fi. & in d.§.j. Bal. Ang. & Sal. in d.l.fi.
in fi. Ad rõnes aũt, ex quibus videbat̃ pactũ nõ valere, pleniſsi-
me r̃ndet Ang. in ſuo eleganti cõſ. 197. qđ inci. A. & B. ꝯxerũt.

vbi vide ꝑ eũ. Sed dubitatio orit̃, quia p̃dicta ꝓcedunt abſq; du
bio, qñ ſuꝑ certa lite ſiue lis ſit mota, ſiue mouẽda, ſed ſi renun
ciatio fiat reſpectu futuræ litis incertę ſentit Spe. ti. de app. §.fi.
in fi. ꝙ nõ valeret renunciatio. vide ꝓ hoc dicto Spe. Ro. in de-
20 ciſ. 287. q̃ inci. Itẽ ꝙ licet appľoni. vnde cõſidera, ꝙ † aut pactũ
eſt iur̃o firmatum. & caſus ſit clarus, ex quo iur̃m põt ſeruari. ſi
igit̃ partes in inſtr̃o iurant ſeruare oĩa, & ſingula in ipſo inſtr̃o
cõtẽta ꝓcedat abſq; dubio, ꝙ valida ſit renũciatio ẽt reſpectu
futuræ litis, & incertæ. & ita firmat Ang. in d.cõſi. ſi vero nõ ſit
iuratum, tunc vr̃ idẽ dicẽdũ. & ita eſt de mẽte Bar. in d.§.j. dum
opponit de l.qui ſuꝑſtitis. ff. de acq. hær. & ſic intelligit tex. in
d.§.j. ẽt reſpectu futuræ litis, & incertæ, vt patet ꝑ ꝯ̃rium addu-
ctũ ex d.l.q ſuꝑſtitis. & Sal. in d.l.fi. in fi. hãc partẽ tenet But. in
c.paſtoralis. ſ.eo.ti. col.3. vbi dixit, ꝙ ẽt in lite futura, q̃ nõ ſit ĩ
rerum natura põt renunciari ꝑ pactũ. & idẽ firmat Ang. in d.ꝯ-
ſi. col.pe. Nõ ob. dictũ Spec. ꝓ quo facit, quia hæc pactio nimis
gñalis eſt, & captioſa. l.cũ Aquiliana. ff. de tranſac. facit ff. ſi qs
cau. l.ſed & ſi quis. §.q̃ſitum. vbi generalis renũciatio caſus for
tuiti nõ valet, quia certe in caſu iſto fauore minuẽdarum litiũ
ꝯ̃rium eſt deciſum, vt patet in l.fi. in fi. vbi generaliter, & indi-
ſtincte loquit̃. Nõ ob. d.§.q̃ſitum. quia caſus ſpãlis cũ general̃r
ſit ꝯ̃rium, vt ibi no. Nõ ob. d.l.cũ Aquiliana. quia ibi dr̃ ꝯ̃riũ. ſ.
valerę generalẽ quietationẽ, licet nõ trahat̃ ad incognita: ſed ĩ
caſu noſtro partes cogitauerunt, ſaltẽ in genere. l.qui, in re mi
litari. ff. de teſta. mil. imo põt dici, ꝙ in ſpẽ, ex quo renũciat ap
pellationi in ſnĩa ferẽda ſi cõtingeret ſnĩam ferri. facit qđ no.
Doc. in l.ẽptor. §.Lucius. ff. de pac. Nõ ob. dictũ Spe. in d.§.fi. ĩ
fi. quia nõ ꝓbat̃ iure, & quia non loquit̃ affirmatiue, ꝓut dicit
Ang. in d.cõſ. cũ referat opi. Aduertẽdum aũt, quia dicta deci
ſio ſ. venit limitanda primo, quia ſi ſnĩa eſſet lata dolo victoris
poſſet nõ obſtante pacto & iur̃o reſtitutio poſtulari, ꝑ no. in l.
ſeruo inuito. §.cũ p̃tor. ff. ad Treb. imò poſſet dici nulla, ſi eſt la
ta ꝯ abſentẽ. ff. de iud. l.ſi p̃tor. §.Marcellus. & ita Ang. in d.cõ
ſi. & Bal. & Ang. in l.tale pactũ. §.qui ꝓuocauit. ff. de pac. in re-
pet. & forte poſſet dici, ꝙ tale pactũ nõ ſit trahẽdum, quando
ſnĩa cõtineret manifeſtam, & notoriã iniuſtitiã, vt vide plene
dicta in d.c.paſtoralis. in fi. in prin. in ver. vltimo q̃rit̃. & plene
dicta ĩ.eo. in c.dilecto. ver.55. q̃rit̃. Sed dubitat̃, an in tali pacto
21 in quo†renunciat̃ appľoni ſit neceſſaria ſcriptura. tex. vr̃ ꝙ ſic
in d.l.fi. in fi. ſed in ꝯ̃rium facit d.l.j.§.j. vbi nõ requirit̃ ſcriptu-
ra. O doff. in d.§.fi. diſtinguit, aut extra iudicium, & ſic ante tp̃s
ferẽdæ ſnĩæ requirit̃ ſcriptura. & ita ꝓcedat d.l.fi. in fi. aliàs nõ,
ita ꝓcedat d.§.j. Sal. in d.§.fi. col.j. in fi. tenet ꝙ requirat̃ ſcriptu
ra, ex quo tex. ibi loquit̃ ꝑ ablatiuos abſolutos, qui faciunt ꝯdi
tionẽ. l.a teſtatore. ff. de cõd. & demõ. vnde deficiẽte condõne
dẽt deficere legis diſpoſitio. ſed gl. in d.§.fi. tenet ꝯ̃riũ. arg. l. pa
ctum qđ bona fide. ff. de pac. nõ obſt. tex. in d.§.fi. quia no. acci-
dẽtiam facti nõ iuris miniſteriũ. & ita ſequit̃ Ang. in d.cõſi. in
prin. & ita cõiter tenẽt Doc. ꝓut refert Sal. in d.§.fi. & facit gl.
ord. in verbo, in ſcriptis. in c.j. de cẽſi. in 6. vbi nõ numerat̃ iſte
22 caſus. ¶Scđo dubitat̃, quia p̃dicta †ꝓcedũt, quando pactũ eſt re
ciprocũ hincinde. Quid ſi pactũ eſt ex parte vnius tm̃, an va-
leat. Bal. in d.§.fi. col.j. tenet ꝙ ſic ꝑꝑ generalitatẽ illius tex. &
idẽ Sal. ibi, ĩ ver. q̃ro ſecũdo. ſiue ergo ſit pactũ ab vno tm̃, ſiue
ab vtraq; parte oĩ caſu valebit. & ita tenet gl. in d.§.fi. ¶Limita
23 tamẽ oĩa p̃cedẽtia ꝓcedere in cauſis, in quibus†partes poſſunt
renũciare: ſecus ergo in cauſis criminalibus mr̃imonialibus,
vel in cã ſtatus. tunc.n. nõ valeret pactũ, ſiue renunciatio. l.nõ
tm̃. ff. de app. & in l.2. & 3. ff. de lib. cã. & ita Bal. & Sal. in d.l.fi.
§.fi. de temp. app. intellige expreſſè, quia tacite non appellãdo,
poteſt renunciari, vt per glo. no. in c.ad reprimendam. de offi.
ordi. & ita Bal. & Sal. in d.l.fi. C. de tempo. appell.

ADDITIO.

a ¶Sed contra hanc concluſionem facit, quia in eodem iudicio poteſt deſiſti ab impugnatione, & acceptari actus impugnationis, ſecundum Bar. in l.poſt legatum. ff. de his, quib. vt indig.

SVMMARIVM.

1 *An iudex ſit citandus in cauſa appellationis, & in alijs caſibus.*

2 *An & quando in cauſa appellationis ſit neceſſaria litis conteſtatio tam in interlocutoria, quàm in diffinitiua. & quid quando ambæ partes ſunt præſentes, vel non.*

3 *Cauſa appellationis iudicatur ſecundum naturam cauſæ principalis, & ita erit ordinaria, vel ſummaria, ſicut eſt cauſa ipſa principalis.*

4 *An iuxta finem anni poſſit appellans proſequi appellationem, appellato vlterius non citato, & econtra poſsit appellatus appellante non citato.*

§.Sane. Articulus appellatiõis ab interlocutoria, vel gra
uamine põt diffiniri ꝑ iudicẽ ad quẽ, parte abſen-
te, vel ꝑ contumaciam ẽt lite nõ cõteſt. in cã appellationis, vel
in cã principali. h.d. Tene mẽti, ꝙ in appellatione ab interlo-
cutoria nõ põt ꝓcedi ꝯ abſentẽ, niſi contumaciter ſe abſentet.
vnde in deciſione appellationis requirit̃ citatio, & poterit ꝯ ꝯ-
tumacẽ ꝓcedi ad diffinitionẽ cãæ, ẽt lite nõ cõteſt. vide plene
dicta

1 dicta in c.p tuas.ſ.eo.¶Vlt.no. ꝙ in†appellatione ab interlo-
cutoria nõ petit̃ principal'r aliquid a parte, ſed tm̃ redarguitur iniquitas iudicis.ꝓbat tũ tex.hic, ꝙ vbi iudex tulit interlocutoriã in fauorẽ alterius partis, nõ eſt ipſe iudex neceſſario citandus, nec cũ eo lis ꝯteſtanda in cã appellationis ſufficit citatio, vel ꝯtumacia ipſius appellati, vt ſic poſſit diffiniri articulus appellationis, vt hic in tex. ita voluit glo. in verbo, coram. in c.cũ ſpali.§.porro. in fi. ſ.eo. vbi vide plene dicta de hoc. facit gl. in verbo, ſi ꝯſtiterit. in c.ſacro.j.de ſent.exc. ¶In gl. in verbo, lite nõ ꝯteſt. in fi. aduerte, qa in §.ſexta. hic alle. in add. tenet ꝯriũ.ſ.
2 ꝙ in†exceptionibus dilatorijs, ſeu peremptorijs nõ ſit neceſſa-
a rio lis ꝯteſtanda [a].& ita Doc. ibi. vñ gl. hic male loquit̃ in hoc. ſentit tñ hęc gl. ꝙ ſi ĩ cã appellationis ab interlocutoria pars eſſet pſens deberet lis ꝯteſtari.& ita ꝓbat̃ hic in tex. a ꝯrio ſenſu. licet Io. An.& Bu. hic, aliud velint p no.ĩ d.§.ſexta. ſed certè ibi loquit̃, qñ opponit̃ exceptio in cã principali. ſed hic loquit̃ de cã appellationis, in quo neceſſario hẽt ferri ſnĩa, vt in c.vt debitus.ſ.eo. ſatis vr̃, ꝙ ſit neceſſaria lit.ꝯteſ. partibus pſentibus, vt hic in tex. a ꝯrio ſenſu. facit gl. in c.p venerabilẽ.j.qui fi. ſint leg. in verbo, nõ ſeruatum.& p Bal. in l.j. in fi.C.ne li.ter.puo. & ita vr̃ velle Bar. in l.ab hoſtibus.§.ſed ꝙ ſimplr̃.ff.ex quib.ca. mai.qđ ꝓcedit ſiue lis ſit ꝯteſt. in cã principali, ſiue nõ, ſm Im.
3 hic, de quo plenius in d.c.p tuas.& adde vnum valde no.ꝙ†cã
b appellationis regulat̃ ſm naturam cãæ principalis.vñ [b] ſi cã principalis erat ſummaria, ita cẽſet̃ cã appellationis.& ſi in cã principali nõ erat neceſſario lis ꝯteſtanda, idẽ erit in cã appellationis. ita dixit ſing. Ang. in l.j.ff. an p alium. p illum tex. bene facit gl. 12.diſt.c.illud. tene mẽti. ¶In gl. fi. ibi, pp eius ꝯtumaciã procedit̃. Qualiter aũt ꝯſtituat̃ pars in ꝯtumacia in cã appellationis, vt ſic poſſit ꝓcedi lite non ꝯteſt. ꝓut dr̃. dic, ꝙ citatus a iure ſi nõ ꝯparet, vt in c.j.de elec. in 6.& idẽ ſi ſit citatus a iudice, vt hic ĩ gl.& idẽ p aſſignationẽ termini ad appellationẽ ꝓſequẽdã, vt in c.ſæpe.ſ.eo.de quo dic, vt ibi plene eſt dictũ. ¶Vl-
4 timo vide hic p Hoſ.& Io. An.ꝙ†abſente appellante põt appellatus ꝓſequi appellationẽ in vltimo mẽſe anni, p ea, q̃ hñr 2.q. 6.appellatore. nec erit neceſſaria pſonalis citatio de appellãte in partibus manẽte. ſatis eſt, ꝙ citet̃ in curia in locis publicis. ſi enim dẽt citare in partibus, eſſet dare, ꝙ tunc totus annus laberet.& iõ ẽ, ꝙ iura dicũt appellãtẽ reqrẽdũ nõ citãdũ, vt in d.c. appellatore.& auth.ei, qui.C.de tẽp.ap. vbi Bar. idẽ tenet.& eo dẽ mõ poſſet ꝓcedi tũc p appellãtẽ abſente appellato, qñ ꝓſequtur cãm circa finẽ anni: ſecus ſi ante finẽ, tũc requirit̃, ꝙ ſpãliter citet̃ ad partes, nec ſufficeret gñalis citatio in curia, vt hic p Bu.& Imo. de quo vide plene dicta ĩ c.ſæpe.& ĩ c.oblatę.ſ.eo.

ADDITIONES.

a ¶Adde Ang. in l.ſi quis libertatem.§.nam cum quidam.ff. de peti.hære. vbi dicit, hoc tamen limitari vt non habeat locum in exceptione, quæ habet vim actionis in exceptione, quæ opponitur contra electum, quia ſuper illa debet lis conteſtari. alleg. Inn. in c.bonæ. ſupra de elect.

b. ¶Adde ambos Angelos in d.l.j.& Bal. in rubr. de app. col. 4. verſi. quæro nunquid. Col.

SVMMARIVM.

1 *Quos effectus hodie operetur clauſula, appellatione remota.*

2 *Ibi de clauſula poſita inter plura capitula, ſeu negotia ſeparata, ad quæ referatur.*

3 *De clauſula in fine poſita an referatur, & reſtringatur ad proxime præcedentia, vel an ad omnia in illa diſpoſitione contenta.*

CAP. LXXI.

INquiſitioni. Clauſula appellatione remota, in medio lr̃arũ reſpicit ſolũ præcedẽtia, quibus annectit̃, nõ aũt ſequentia, niſi fuerit in fine lr̃arũ, & hoc ſi negotia ſint ſeparata. h.d. nõ diuidit̃. ¶No.j. de clauſula appellatione remota, quia
1 vr̃ ꝙ†operet̃ ſuum effectũ, cũ iſte tex. ſit poſterior ad c. vt debitus.ſ.eo. vñ non põt dici, ꝙ ſit correctus, de quo articulo quos effectus operet̃ hodie clauſula, appellatione remota. vide plene dicta in c.paſtoralis.ſ.eo. ¶Scdo tene mẽti ex tex.& ita alle-
2 gat̃, ꝙ†vbicũq; in eadẽ diſpoſitione inſerũtur plura capitula [a],
a ſeu negotia ſeparata, clauſula in medio eorum poſita non refertur ad oĩa in ipſa diſpoſitione expreſſa, ſed ſolum ad pcedẽtia, qđ eſt no. ad ſtatuta, & alias diſpoſitiones. ¶Vlt.no. ꝙ clau-
3 ſula in fine†appoſita nõ reſtringit̃ ad ꝓxime.i. immediate pcedentia, ſed refertur ad oĩa in ipſa diſpoſitione ꝯtẽta. In gl.j. in fi. de hoc tñ articulo, an clauſula in fine, vel in medio poſita referatur ad oĩa, vel ſolum ad ꝓxime pcedẽtia. dicũt hic Hoſt.& Io. An.ꝙ nõ põt dari certa doctrina, ſed ſm diuerſitatẽ caſuum ita deberet fieri diuerſa relatio, de quo vide dicta in c.ſecundò requiris.ſ.eo.& per Doct. in l.ſi ſeruus plurium.§.fi.& in l.talis ſcriptura.ff.de leg.j.& hic aliqualiter per Imo.

ADDITIO.

a ¶Nota tamen, ꝙ vbi in diſpoſitione ſunt plura capitula, primum cap.& ſi clauſula præcedens eſt potentior ad determinationem ſequentium, quàm econtra. Bar. in l.quiſquis.de leg.3. in c.auia. in prin.ff.de cond.& demonſt. in c.ſi quis ex argentarijs.§.ſi initium.ff.de edendo. Pau. de Caſt.& Moder. in c.j.C. de lib. præter. vbi vide.& vide ad Bar. in l.quiſquis.de leg.3. Item no. ꝙ quando præcedens clauſula habet ſuam claram, & ſpecificam determinationem de per ſe, tunc clauſula ſequens quantumcunq; generalis non debet ad illam referri. tex. no. in c.cum dilecti.de donat.& ibi D.Card.& Imo. tex. in l.cum vulgari.ff.de dote præleg. in l.cohæredi.§.qui patrem.& ibi Imo.& D.Alex. ff.de vulg.& pup. Bal. in c.2.requiris.ſ.eo.& hic idem Bal. in l.j.C.de legit. hær. Saly.& Pau. de Caſt. in l.j.C.de lib. præt. Lud. conſi. 152. inci. Præſens accuſatio. Alex. conſi. 48. incip. Super extractione. pe. col. in j. vol.& vide multa per Fel. in c.cauſam, quæ. de reſcrip. 5. col.& ſeq.

SVMMARIVM.

1 *Appellatio vnius an, & quando proſit alteri, & pluribus condemnatis vna ſententia, an poſſit vnus ex eis ſolus appellare.*

2 *Sententia lata cum vno an proſit, vel noceat alteri tam in cauſa principali, quàm in cauſa appellationis, & quid ſi res eſt corporalis diuidua, vel non.*

3 *Vbi plures fuerunt condemnati vna ſententia, & vnus ex ipſis appellauit, & tandem compoſuit cum appellato, an talis compoſitio alijs condemnatis noceat, an non.*

4 *Appellatus non poteſt renunciare appellationi in præiudicium tertij pro ſuo intereſſe.*

5 *Appellatio interpoſita contra vnum ex pluribus condemnatis an noceat, vel proſit alijs, & econtra ſi vnus ex pluribus condẽnatis appellauerit.*

6 *An ſententia in cã nullitatis faciat ius quo ad omnes, & oĩbus præiudicet.*

CAP. LXXII.

VNa ſententia. Appellatio vnius ꝓdeſt alte-
1 ri, ſi iure† cõi iuuetur, & ſit idẽ negotium, & eadẽ cã defenſionis, & eadẽ ſnĩa ſint ꝯdẽnati. h.d. nõ diuidit̃. No. ꝙ licet plures ſint cõdemnati in eadẽ ſnĩa poterit tñ vnus ex eis ſolus appellare, licet cæteri nõ appellent. ¶In glo.j. in fi. p declaratione huius tex.& gl. vide p Bar. in l.ſi hi, qui ſeparatim.& in l.ſi.ff. eo.ti.& in l.3.C.ſi vnus ex plu.& ibi p Cy.& Bal. ex quorũ dictis ꝯcludé ꝙ ad hoc, vt vna ſnĩa in fauorẽ vnius ꝓſit alteri ꝯ regulã, res inter alios acta.ſ.ti.ꝓxi.c.pe. plura requirũtur. ¶Primo ꝙ vna ſnĩa fuerint ꝯdemnati, & in iudicio fuerint correi, vt innuitur hic in tex. aliàs ſi nõ fuiſſent in iudicio correi, & ꝯdemnati ea-
2 dẽ ſnĩa ceſſat diſpoſitio huius tex.& ſnĩa† lata ꝓ vno, vel ꝯ nõ nocet, vel ꝓdeſſet alteri, eſto ꝙ vterq; iuuaret̃ eodẽ iure, p no. in l.denũciaſſe.ff.de adul.& p glo. in c.dilecto.j.de pb. ſm Ioã. An. Bar. vero in d.l.ſi hi, qui ſeparatim. tenet ẽt, ꝙ ꝯdemnatus in diuerſis ſnĩjs dũmõ vna ſit fcã ꝓbatio ꝯ oẽs, & vna cã defenſionis ſubſit, & ꝯcurrãt alia hic requiſita, tũc ſnĩa ꝓ vno in cã appellationis ꝓdeſſet alteri, p d.l.ſi hi qui ſeparatim. in ver. ſed cũ aduerſus.& ita reſidẽt hic But.& Panor. ſed Imo. hic col.j. dicit dictũ Bar. nõ eſſe tutum, quia in d.l.ſi hi qui ſeparatim. nõ dr̃, ꝙ plures eſſent ſnĩæ, imo vna, vt ibi p glo.& ꝯ Bar. facit tex. hic ibi, vna ſnĩa, quia ſecus ſi plures. ¶Scdo requirit̃, ꝙ ſnĩa ſit lata in cã appellationis, quia ſnĩa lata ĩ cã principali cũ vno regulariter nõ ꝓdeſt, nec nocet alteri, vt in d.c.pe.& ita gl.& Bar. in d.l.ſi hi qui ſeparatim.& Imo.& Pan. hic. intellige, qñ ſnĩa eſt lata ſup corporali, quia ſi ſup incorporali indiuidua ſnĩa lata p vno, & eodẽ iure, licet nõ fuerit in iudicio, ꝓdeſſet alteri. ff.ſi ſerui.vẽd.l.loci corpus.§.fundus. ſm Doc. hic. ¶Tertio requirit̃, ꝙ ꝯdemnati eadẽ ſnĩa iuuẽtur iure cõi: ſecus ſi ſpãlibus in cã appellationis iuuent̃ iure ſpãli ꝯ ipſam ſnĩam, qa tũc ceſſaret diſpoſitio huius tex. dato ꝙ oĩa ꝯcurrerẽt, de quibus hic in tex.& ita gl. hic.& hoc niſi ageret̃ de iure indiuiſibili, vt in l.ſi cõem.ff. quemadm. ſeru. ami. ſm Pan. de quo in l.j.C.ſi in cõi cau. reſti. poſt. ¶Quarto requiritur, qđ ſit idem negotiũ: ſecus ſi diuerſum, puta ſi plures fuerint tutores ꝯdẽnati ex diuerſis adminiſtrationibus vnus appellauit nõ ꝓdeſſet alteri, vt hic in gl. ¶Quinto requirit̃, ꝙ ſubſit eadem cã defenſionis. Pone exemplũ, vt hic in gl. fi.& hęc quinq; colligũtur hic in tex. ¶Sexto requiritur, ꝙ agatur de re corporali. ita glo.j. hic, vel incorporali, tñ indiuidua: ſecus ſi diuidua, puta in vſufructu. l.j. in fi. ff.ad leg. Falc. Sed certe hoc nõ eſt verũ. iõ teneas hũc tex. hr̃e locũ ẽt ſi ſup re incorporali diuidua, ſiue indiuidua agatur, ſm Doc. hic. ¶Septimo reqritur, ꝙ alter, qui nõ appellauit, tacuerit: ſecus ſi expreſſe approbaſſet ſnĩam, tũc.n. q̃tum ad eũ tranſiſſet in rẽ iudicatã, & haberet locũ tex. hic. ita Bar. in d.l.ſi hi qui ſeparatim.& ſequũtur hic Doc. ¶Octauo requiritur, ꝙ iſte ſciuerit eius ꝯſocium appellaſſe: tũc.n. cẽſet̃ approbaſſe illius appellationẽ, nec pſumitur tacite ratificaſſe ſnĩa, ex quo ſciebat appellationẽ alterius ſibi ꝓdeſſe, vt hic in tex. ſecus qñ ignorauit, & tacuit, tũc.n. q̃tum in eo eſt cẽſetur approbare ſnĩam. iõ ſnĩa poſtea lata in cã appellationis ꝓ eius correo nõ ꝓderit ſibi, ſm Imo.& Panor. hic.& ita Bar. in d.l.ſi hi qui ſeparatim.
3 ¶Sed q̃ritur primo, quid ſi†vnus ex pluribus ꝯdemnatis appellauit alijs ſciẽtibus, & tacẽtibus, lapſis x. diebus appellans ꝯponit ſe cũ eius aduerſario, an hoc noceat alijs, ꝙ nõ valeat ꝓſeq illã appellationẽ. dic ꝙ talis ꝯpoſitio tanq̃ pſonalis nõ nocet alijs poſt ius q̃ſitum p illã appellationẽ. arg. l.poſt mortẽ.§.fi.ff. de bo.

de bo.po.ꝯ tab.l.petẽdæ.C.de temp. in integ.reſti. & ita tenet
Spe.ti.de app.§.j.ver.ſed quid ſi ille.& ita Doc.hic.Nõ obſ.l.ſi
iudex circumuẽto.ff.de mino.quia ibi de iure ſpãli.hic vero iu
uãtur iure cõi alij, qui nõ appellauerũt. & ita in effectu voluit
4 Bal.in auth.hodie.in fi.C.eo.ti.dicẽs ꝙ† appellãs nõ põt renũ-
ciare appellationi in p̃iudicium eius, qui ei adhæſit ꝓ ſuo inte
reſſe ꝓſequẽtis,& aliorum adhærẽtium.facit gl. in ver. adherẽ
tes.in c.vt circa.de elec. lib.6. & in c. ſup eo. de off.dele. cũ ibi
5 no.¶Scđo q̃ritur tex.& p̃cedẽtia† ꝓcedũt q̃n plures fuerũt cõ-
demnati,& vnus tm̃ appellauit. Sed quid eꝯ, plures vicerũt,&
obtinuerũt oẽs ſnĩam ꝓ ſe, tñ ꝯ vnũ ſolum appellatur, an ſnĩa
lata in cã appellationis in fauorẽ vnius appellãtis ꝓſit alijs,qui
nõ appellauerũt,vel noceat alijs,ꝯ quos nõ fuit appellatum.vi
de glo. in l.3.§.fi.ff. eo. ti. q̃ vř ꝯcludere ꝙ ſic. intellige q̃n ex-
preſſe ſnĩa quo ad alios:& quòd ſit cõe negotiũ,& eadẽ cã de-
fenſionis,ita quòd ꝯcurrãt alia requiſita hic in tex.ſm Inno.co
lu.2.hic, qđ no.& hæc ꝓcedũt in terminis huius decretalis, nõ
ſic foret in alijs.& iõ ſi vnus ex pluribus ꝯdemnatis appellaue-
rit,nõ ꝓdeſt alijs,nec cẽſent̃ alij appellaſſe. 2.q.6.ſunt quorum.
verſ.q̃nq; plures.& ita Spe.eo.ti. §.qualiter. in prin.in ver.hoc
etiã no.vbi ẽt dixit ſecus eſſe eꝯ, quia licet cautũ ſit exprimere
in appellatione nomẽ aduerſarij, ſi tñ nõ exprimit̃, nõ nocet:
imò ſi plures hẽt aduerſarios, & quorundã noĩa nõ expreſsit ĩ
appellatione,poterit ꝯ alios ẽt appellationẽ ꝓſequi, ſm Spec.
ibi,de quo in l.j.in fi.& in l.3.ĩ prin.ff.eo.ti. & ibi de his p Doc.
6 ¶Vlt.q̃ritur,quid in cã nullitatis, pone quòd† vnus de plurib.
ꝯdẽnatis tm̃ dixit de nullitate,an ſnĩa ſup nullitate ꝓderit alijs
cõdẽnatis.dicas quòd ſic,dũmõ ꝯcurrãt alia req̃ſita hic in tex.
& ita voluit Cy.in l.j.C.ſi vnus ex plur.app.intellige q̃n ſnĩa fer
tur ſup nullitate ſnĩæ:ſecus ſi ſuper nullitate contractus.ita vo
luit Bar.no.in d.l.j.& vide ibi rationem differentiæ.

SVMMARIVM.

1 *Qualis metus requiratur ad hoc, vt quis excuſetur ab appellatione interponenda coram iudice.*
2 *Metus an excuſet quando quis ex ſua culpa incidit in metum.*
3 *An ad probandum metum ſit neceſſaria proteſtatio præcedens.*
4 *Quot modis poſſit inferri iuſtus metus.*
5 *Quomodo probetur iuſtus metus iudicis.*
6 *An ſufficiat probare ꝙ iudex ſemel male tractauerit vnum appellantem.*
7 *An ſufficiant fama, & minæ iudicis.*
8 *Probato metu in actu præcedenti præſumitur durare idem metus.*
9 *Non requiritur, quòd quis expectauerit violentiam in actu facti, ſed ſufficit iuſtus timor.*
10 *Metus, & aliæ cauſæ ſupra dictæ quando non appellatur in præſentia iudicis ſufficit, quòd ſummarie probentur.*
11 *An ad probandum metum ſufficiat ſummaria probatio, vel per iuramentum, & quid ad probandam infirmitatem.*
12 *An metus ſit iuſtus, vel non, arbitrio iudicis relinquitur.*
13 *Vbi quis eſt impeditus, an requiratur proteſtatio, vt non currat tempus.*
14 *Quid debeat continere proteſtatio quando appellatur in abſentia iudicis.*
15 *Si poſt appellationem timor eſſet, an ſit iterato appellandum.*
16 *Si emptor eſt proteſtatus, quòd non poteſt denunciare venditori litem motam, quia ignorat vbi degit ſi poſtea exhibet ſe, eſt neceſſario denũciãdũ.*
17 *Vtrum ſit neceſſario appellandum in præſentia iudicis, plene ibi.*
18 *Vtrum ſit nece[ſſ]ario appellandum in præſentia partis appellatæ, vel ſufficiat, quòd ſibi poſtea notificetur.*
19 *Vtrum appellatio in abſentia iudicis facta ſit nulla, & ibi ratio quare in præſentia iudicis ſit appellandum.*
20 *Quæ dicatur iuſta cauſa, vt ſic poſſit appellari in abſentia iudicis.*
21 *Licet non poſſit haberi copia iudicis a quo, debet tamen appellari in præſentia iudicis ad quem, ſi eius copia haberi poteſt.*
22 *Vtrum ſufficiat appellari in præſentia iudicis ad quem, quando potuit haberi copia iudicis a quo.*
23 *Quando dicatur commode haberi poſſe præſentia iudicis a quo, & in quo loco ſit requirendus.*
24 *Quis locus dicatur idoneus ad appellationem interponendam.*
25 *Apoſtoli in quo loco ſint dandi, & petendi.*
26 *Quando ſit, quòd a ſententia diffinitiua poſſit appellari ſine ſcriptis.*
27 *Quid ſi plures iudices ſimul tulerunt ſententiam, an ſit neceſſario in præſentia omnium appellandum.*
28 *Quid ſi vnus ex pluribus iudicibus dedit Apoſtolos delatorios, alter vero contrarios.*
29 *Quid ſi vnus ſolus dedit Apoſtolos, & poſtea alter ratificat, an valeat ratificatio.*
30 *An ſufficiat proteſtari in præſentia duorum, & an requirantur plures, quàm duo.*
31 *Si non potuit haberi præſentia iudicis, an currat tempus ad appellandum, vel in alijs actibus ſi potuit appellari, vel actus fieri in præſentia honeſtorum virorum.*
32 *Vt non currat tempus propter carentiam iudicis dat conſilium, vt appelletur coram honeſtis viris.*
33 *Si fiat intimatio appellationis, & petatur copia appellationis, an ſit neceſſario danda copia.*
34 *An copia appellationis ſit danda iudici a quo appellatur.*
35 *Cum appellatur in abſentia iudicis, an ſint neceſſario petendi Apoſtoli.*
36 *Eo caſu, quo in præſentia iudicis eſt appellandum, non ſunt neceſſario petendi Apoſtoli.*
37 *Sufficit proteſtari de Apoſtolis, quando appellatur in abſentia iudicis.*
38 *Si appellatur in abſentia iudicis, licet poſtea faciat iudex præſentiam ſui infra dies xxx. tamen non ſunt neceſſario Apoſtoli petendi amplius.*
39 *An quando eſt appellatum in abſentia iudicis propter eius metum debeant poſtea ceſſante metu peti Apoſtoli in præſentia iudicis.*
40 *An Apoſtoli ſint petendi in appellatione extraiudiciali.*
41 *Numquam habet locum reuocatio attentatorum ſi appellatio non fuit intimata iudici, vel parti.*
42 *Ante intimationem in quibus ſit exemptus appellans, & in quibus non.*
43 *Intimatio ſententiæ eſt facienda ad domum, & facienda per publicum nuncium.*
44 *Intimatio an poſſit fieri per procuratorem generalem, & an requiratur ſpeciale mandatum.*
45 *An ſufficiat intimationem fieri procuratori generali.*
46 *Si iudex vel appellatus eſt alias certus de ſententia, vel appellatione, an tunc requiratur intimatio.*
47 *Quid ſi iudex, vel appellatus nolunt audire intimationem.*
48 *Sed an ſufficiat, quòd oſtendatur appellatio, vel ſententia, & legatur abſque eo, quòd aliter mittat intimationem, ſeu copiam.*
49 *Ille cui ſit intimatio ſententiæ, uel appellationis, non tenetur credere, niſi ſcriptura ſit authentica, aut ſi non fuit lectus totus tenor ſententiæ, vel appellationis, & aliter non dicitur inducta notitia ſententiæ, vel appellationis.*
50 *Quid ſi intimatio appellationis, vel ſententiæ eſt facta parti, ſed non iudici, quid operetur.*
51 *Quando concurrit metus non eſt neceſſario interponenda appellatio, ſed ſufficit proteſtatio, & quòd habet vim appellationis, quòd vis populi eſt iuſtus metus.*

CAP. LXXIII.

SI iuſtus metus. Nõ valẽs rõne metus co-
rã iudice appellare, põt in
abſentia iudicis cãs appellatiõis proteſtari,ſm for-
mã hic deſcriptã,& habebitur pro appellãte.h.d.&
1 nõ diuiditur. ¶No.j.quòd ad hoc,vt quis† excuſetur rõne me-
tus ab appellatione interponẽda in p̃ſentia iudicis, requiritur
quòd ſit iuſtus,vel ꝓbabilis metus.facit l.2.C.de his,q p me.iu
di.aliàs vanus,vel improbabilis metus non ſufficeret. ſic s̃. qđ
me.cã.c.cũ dilectus.ff.eo.l.metum aũt.Sed iuſtus,aut ꝓbabilis
2 metus† excuſaret ẽt ſi quis fuerit cã ipſius metus, & ſui culpa
inciderit in metum.ff. qđ me.cã.l. nec timorẽ. ſm Hoſt.& Io.
An.hic,ꝓbatur in c.veniẽs.cũ ibi no. de ſpõ. p gl.in c.abbas.s̃.
qd me.cã.& ita Doc.hic.licet aliàs dicatur,qđ metus cã nõ ex-
cuſet, q̃n ſui culpa incidit in metũ. ff.qđ me.cã.l. ſi mulier.§.j.
& in reg.imputari.li.6.vbi de hoc p gl.no.& vide.¶Scđo no.ꝙ
3 q̃n copia †iudicis a quo,põt haberi,dẽt in eius p̃ſentia appella
ri,aliàs ſufficeret p̃ſentia honeſtarum pſonarum. de quo vide
plenius ĩ. in 2. gl. ¶Vlt.no. quòd nõ valẽs appellare rõne me-
tus,dẽt de hoc ꝓteſtari: & eſt neceſſaria ꝓteſtatio ad declaran-
dum aĩum ipſius,ne aliàs videatur p negligentiã omiſiſſe.non
tñ ſufficeret ſola ꝓteſtatio ad ꝓbãdum metum,vt C.qđ me.cã.
l.metum.vbi dř,quòd nõ ꝓteſtatione, ſed facti atrocitate ꝓba
tur metus.iõ oportet alio mõ ꝓbari de metu,cũ proteſtatio ſit
probatio volũtatis coadiuuãs probationem metus, vt s̃.quod
me.cã.c.j. & licet vtile ſit ꝓteſtari de impedimẽto, & cautũ ſit
reiterare proteſtationes,vt p gl.no.in verbo,propoſita.in c.cu
pientes.§. quod ſi p xx.de elec. in 6. tamẽ quãdo ſubeſſet iuſta
cã metus,ſufficeret regulariter probare metum,& actũ meticu
loſum, dato quòd aliter nulla proteſtatio p̃ceſſerit, dũmõ po-
ſtea in iudicio probetur metus.& ita gl.no.in d.c.j.in prin.Sed
in caſu huius c.requiritur proteſtatio de veritate,vt hic in tex.
& in glo.j.vbi de hoc dicet̃.Cõclude ergo,quod nõ ſufficeret
ſola proteſtatio metus, ſed requirit̃ probatio metus p ip̃m ap-
pellãtem,ſeu appellare debẽtem, vt s̃.eſt dictũ.& ita Bal.in d.l.
2.& Inn.hic.& Spec.ti.de app.§.j.in fi.in 4.par.& qualiter pro-
betur iſte metus,ĩ.dicetur.¶In gl.j.in prin.pro declaratione q̃ri
4 tur primo,quot† modis poſsit inferri iuſtus metus volenti ap-
pellare.dic ꝙ tribus modis.primo p iudicem,vt hic in tex.& in
d.l.j.¶Scđo p aduerſarium volẽtem appellare,ſeu p eius con-
ſanguineos,vel familiares.& talis metus dř iuſtus dummõ fiat
proteſtatio,vt in tex.hic. & probetur poſtea, quod eius cõſan-
guinei,vel eius familiares impedierũt appellare volẽtem.s̃.de
teſti.c.ꝯſtitutus.el 3. ¶Tertio põt eſſe iuſtus metus rõe ſtatuti
in loco prohibentis appellationem imponentis pęnã appellã-
tibus,vt no.in c.grauem.ĩ. de ſen.exc. talis metus ſimiliter ex-
cuſaret,dummõ hoc proteſtet̃, quod nõ audet appellare pp ip
ſam legem municipalẽ,prout hic dř in tex.ſm Io.And.ex quo
tene menti,quod ſufficit timor legis municipalis,vt habeatur
quis

quis pro appellãte, dummõ hoc proteſteť, prout hic in tex. &
5 vide q̃ꝺ no. in c. 2. ſ. de ꝑſcri. ¶Scđo q̃riť, quõ †probabiť iuſtus
metus? dicit hic Io. An. probãdo, ꝙ ipſe iudex cõſueuit indiffe
renter capere appellãtes, & incarcerare, vel male tractare. ad
hoc q̃ꝺ no. in cle. frequẽs. de exceſ. ꝑl. l. vel vniuerſorum. ff. de
6 pig. act. ¶Tertio q̃riť, an ſufficiat ꝙ † iudex ſemel male tracta-
uerit vnum appellantẽ ab eo. Bart. tenet ꝙ nõ, in l. de pupillo,
§. ſi quis ipſi ꝑtori. ff. de no. ope. nun. arg. l. qs ſit fugitiuus. ff. de
ædil. edi. & ſubdit Bar. ibi, in 7. q. ꝙ nõ ſufficeret probare iudi-
cẽ ꝑdicta feciſſe in vno officio, niſi probeť in eo officio, de quo
agiť. arg. l. 3. §. q̃ri põt. ff. de ſuſpec. tut. ſubdit ẽt Bar. ibi, ꝙ ſuffi-
ceret ſimpľr probare iudicẽ eſſe ꝯſuetum incarcerare hoĩes,
cũ poterit hoc facere iuſte. vñ nõ eſſet iuſta cã timoris. arg. d. l.
quis ſit fugitiuus. §. j. vbi dť, ꝙ ſeruus, q iuſte aufugit, nõ eſt fu-
gitiuus. oportet ergo, ꝙ probatio neceſſario cõcludat, & ſic ꝙ
iudex ꝯſueuerit hoc facere ꝯ̃ ius. ſufficeret tñ probare metum
ex ꝯiecturis; puta ſi ꝯſueuit iudex poſt appellationẽ ab eo inꝯ-
tinenti formare inquiſitionẽ ꝯ̃ appellantẽ, & poſtea ſecuta re-
nunciatione appellationis reperiť abſolutio ab inq̃ſitione for
mata. arg. c. officij. ſ. de elec. ff. ad Mace. l. ſed Iulianus. §. proin
de. & in l. ſi neutri. §. in bonis. ff. de priuil. cred. Sufficit ẽt ꝓbare
7 de ſola fama, ꝙ iudex † ꝯſueuerit inferre violẽtiam appellãtib.
ab eo. & idẽ ſi probareť iudicem intuliſſe minas appellanti, aut
eius ꝯſanguineis, vel ſuis colonis. ar. d. cle. j. & in l. heres meus.
§. ꝙ in fraudẽ. ff. de ꝯd. & demõſt. & c. ſciãt. de elec. in 6. Siľr ẽt
ſufficeret probare, ꝙ familia iudicis fuerit ꝯſueta inferre mo-
leſtias appellãtibus. arg. d. c. ꝯſtitutus. & idẽ ſi iudex, vel eius fa
milia protuliſſet minas appellare volenti, vt in d. l. metũ. & ibi
per gl. C. ꝙ me. cã. & ibi Bar. in d. ſi qs ipſi ꝑtori. q. 5. cuius dicta
8 refert Imo. & ſequiť ꝑ oĩa in col. pen. ¶Quarto q̃riť, q̃ꝺ † ſi eſt
illatus metus in actu ꝓcedẽti; puta dũ qs vellet appellare a gra-
uamine iudex fecit eũ incarcerari, an præſumať poſtea durare
idẽ metus in appellatione interponẽda a diffinitiua. Bal. in d.
l. 2. in fi. no. tenet ꝙ ſic, vt ibi ꝑ eũ. & dixit Inn. ſ. de elec. in c. bo
næ memoriæ Magunt. in ver. 6. & in verbo, appellatione. ꝙ nõ
9 eſt neceſſe † ꝙ qs expectauerit violẽtiã, ſufficit iuſtus timor. &
ita Ange. in d. l. 2. pro quo l. 3. §. ſi qs, viſis armatis. ff. de vi, & vi
ar. & ad ꝑdicta vide no. ꝑ Lap. in ſua alleg. 3. q̃ incip. an valeat
10 applo. vbi voluit, ꝙ † metus, & aliæ cãæ ſ. dictæ q̃n nõ appellať
in ꝑſentia iudicis, ſufficit ꝙ ſummarie probenť, cũ nõ ſint ꝑiu-
diciales, ex quo nõ ſit ꝑiudicium iudici, vel parti, donec applo
ſit eis intimata; poſtq̃ aũt erit intimata, ceſſat præiudicium iu-
dicis, & partis. vñ dicit Lap. ꝙ ſufficeret probatio ꝑ iurm ſi alle
11 gareť impedimẽtum † infirmitatis inſpecta qualitate cãæ, & ꝑ-
ſonæ, vt no. in l. q̃ſitum. & ibi ꝑ Bar. ff. de re iud. vel ꝑ alias ꝓba-
tiones ſummarias. de quibus ꝑ Spe. ti. de app. §. nunc breuiter.
ver. q̃ꝺ ergo. vbi Spe. ita reſidere vť, ꝙ eſt no. qa in caſibus nota
tis. ſ. & ꝑ Bar. in d. §. ſi qs ipſi prætori. ſufficiunt ſummariæ pro
bationes, debẽt tñ neceſſario ꝯcludere, ꝓut ſuperius eſt dictũ.
12 & ſi dubiteť, an metus † fuerit iuſtus, vel nõ, relinquiť hoc iudi
cis arbitrio. & ita dictũ notab. Inn. in c. j. & in c. cũ dilectus. ſ. ꝙ
me. cã. & ita Bal. in d. l. 2. ¶In eadẽ gl. in fi. no. gl. q̃ vť generaľr
13 velle, ꝙ † currit tꝑs impedito, niſi qs proteſtatus fuerit de ipſo
impedimẽto. & idẽ voluit gl. hic, in c. j. & in c. plerũq;. de reſcr.
& in d. c. cupiẽtes. §. ꝙ ſi ꝑ xx. intellige hoc quãdo impedimen
tũ procedit ex facto tertij: puta iudicis aduerſarij, vel legis mu
nicipalis, vt ſ. ſecus ſi ex ꝑſona eius, q deberet actũ gerere: puta
ex cã infirmitatis, ſeu iuſtæ abſentiæ. tunc. n. tale impedimentũ
excuſat abſq; proteſtatiõe, niſi ſit caſus, in quo debeat mittere
procuratorẽ, ſm no. in c. querelã. ſ. de procu. & ſufficit eodem
tꝑe, quo ſe excuſat, probare de impedimẽto, ẽt ſi nõ apparet đ
alia proteſtatione, cũ hoc caſu iura nõ videanť ipſam req̃rere.
facit q̃ꝺ hť in d. l. j. ff. ex quib. cau. mai. Quãdo aũt impedimen-
tum procederet ex caſu fortuito, puta ꝑꝑ aeris intemperiẽ pe-
riculum maris, vel diſcrimina viarũ, tũc req̃riť proteſtatio de
impedimẽto, prout voluit Bar. in d. l. 2. §. ſed q̃ꝺ diximus. ff. ſi qs
cau. ꝑ l. q ꝯmeatus. ff. de re mili. Sed certe ibi nihil dť de prote-
ſtatione, ſed dť ꝙ ita demũ excuſať qs occaſione impedimẽti,
quãdo ĩ. tꝑs debitũ fecerat præparamẽta ita & taliter, & tali tẽ-
pore, ꝙ ſi nõ ꝑueniſſet impedimentũ, potuiſſet actũ illũ expe-
dire, & expediuiſſet vt ibi: nec req̃riť ibi alia proteſtatio, ita ꝙ
nõ vť neceſſaria in impedimẽto caſus fortuiti. pro quo facit d.
l. 2. ſm Imo. hic, col. 2. dicentẽ tamẽ ad opiniones vitãdas op-
timã cautelã eſſe in oĩ caſu proteſtari de impedimẽto, & quod
per eũ nõ ſtetit, nec ſtat. & vide in l. cũ a matribus. C. qui pe. tu.
quæ tene mẽti, qa habes an, & quãdo excuſeť qs rõne impedi-
mẽti, & an proteſtatio ſit neceſſaria. Et aduerte primo pro de-
14 claratione tex. quod in hac † proteſtatione tria requirunť. nam
primo dẽt fieri ꝯgruo tꝑe. i. eo tꝑe, quo actus põt geri. & ſic ĩ. tẽ
pus appellandi. ita tex. hic in verbo, ĩ. tꝑs. & in d. l. 2. & facit l. bo
niorum. ff. rẽ ra. hab. ¶Scđo req̃riť, quod fiat publice. i. corã pu-
blicis ꝑſonis, aut corã iudice cuiuſq; fori, vt in d. l. 2. & Bal. ibi.
ſatis tamẽ foret corã honeſtis viris, vt hic in tex. ¶Tertio req̃ri
tur, quod talis proteſtatio dẽt ꝯtinere cãs metus, vt hic in tex.
& in d. l. 2. & Bal. dicit, quod nõ teneť exprimere cãs cãæ. arg. l.
ſcio. ff. eo. ti. niſi poſtea in proſecutione applonis. ¶Scđo ad-
15 uerte, q̃ꝺ ſi poſt † proteſtationẽ. ĩ. x. dies ceſſat timor, vtrum ſit
neceſſe, eũ amplius appellare? vť quod non, ex quo proteſtatio
traxit iã ſecũ effectũ ipſius applonis: iõ nõ oportet geminare.
caute tamẽ faceret, ſi poſtea appellaret, qa appellãdo nõ opor
tet probare de metu, ſed ipſe proteſtatus hẽt in ꝓceſſu cãæ ne-
ceſſario probare metum ſaltẽ ex perſpicuis indicijs. ar. l. dolũ.
C. de dolo. ita no. Bal. in d. l. 2. circa fi. licet Imo. hic, col. pen. in
fi. velit quod ceſſante impedimẽto ſit neceſſario appellandum
alias ſibi imputareť, ꝑ no. in d. §. ſi qs ipſi prætori. vbi dicit Bar.
16 in 3. oppoſ. quod ſi emptor † fuit proteſtatus ſe non poſſe denũ
ciare vẽditori litẽ motã, qa neſciť vbi ſit: tamẽ ipſo venditore
poſtea apparẽte dẽt ſibi denũciare, aliàs prima proteſtatio nõ
ſufficeret, vt in d. §. ſi quis ipſi prætori. Sed hoc iõ, qa proteſta-
tio ibi, in hoc caſu fiebat ad ꝯſequẽdum ius de nouo: ſed in ca-
ſu noſtro ſit proteſtatio ad conſeruandũ ius proteſtantis: iõ ſe
mel ſm Bar. in d. §. ſi qs ipſi prætori. Quare teneas in caſu hu-
ius decre. dictum ipſius Bal. in d. l. 2. circa fi. ¶In gl. 2. in fi. tene
17 mẽti ex gl. iuncto tex. quod quãdo † põt haberi copia iudicis a
quo, & ceſſat metus, ſemꝑ eſt appellandũ in præſentia iudicis a
quo, aliàs applo eſſet nulla, ſuꝑ quo art. gl. ĩ c. ſuggeſtũ. ſ. eo. re
fert opi. primo, ꝙ nõ ſit neceſſaria ꝑſentia iudicis ĩ appellãdo.
& fuit de mẽte Inn. in c. dilectus. ſ. eo. in tñ ꝙ applo in abſen-
tia iudicis a quo, eximit appellãtẽ ab eius iuriſdõne. ar. c. paſto
ralis. ſ. eo. & hãc partẽ tenet Pau. in cle. cãm. de ele. ĩ verbo, ab
ſentia. dũmõ poſtea applo notificeť iudici, vel parti. in hac de
terminatione. vť reſidere Spe. ti. de app. §. quaľr. vbi dicit, ꝙ cu
ria Romana nõ ꝯſueuit reijcere applones in abſentia iudicis
a quo interpoſitas. & hoc idẽ vť velle Arch. in c. fi. eo. ti. li. 6. &
ita vť reſidere Lap. in d. alleg. 39. col. 2. in prin. ſed aduerte, qa
quod applo ſit nulla in abſentia iudicis, quãdo eius præſentia
põt haberi, & ceſſat metus, tenet gl. in d. c. ſuggeſtũ. in vlt. opi.
& hoc idẽ voluit gl. in c. applo. eo. ti. li. 6. ꝓ q̃bus gl. eſt tex. hic,
vbi ita demũ procedit applo in abſentia iudicis, quãdo ſubeſt
iuſtus metus. ergo abſq; iuſta cã applo ĩ abſentia iudicis foret
nulla. Ad idẽ tex. in c. vt debitus. ſ. eo. vbi applo cũ cã applõis
eſt proponẽda corã iudice a quo. & clarius probať in tex. 2. q.
6. §. biduũ. & l. 2. §. dies. ff. quãdo ap. ſit. vbi eſt expreſſum. ſi põt
haberi copia iudicis in eius ꝑſentia eſt appellãdũ. & ita voluit
gl. in verbo, maiori. in cle. j. eo. ti. vbi hoc ſatis ꝓbať ꝑ illũ tex. &
ſequiť ibi Imo. in prin. & hãc partẽ tenet hic Inn. dicẽs, ꝙ aliàs
applo foret nulla. & ita ẽt Bal. in d. l. apertiſſimi. C. de iudi. cir-
ca prin. & idẽ Pan. in d. c. ſuggeſtũ. vbi plene ꝑ eũ de hoc artic.
& ſequiť Imo. hic, col. 5. ĩ prin. Tenẽt ẽt Do. de Rota dec. 256.
quæ incip. Itẽ ſi appelleť a diffinitiua. ꝯcludentes quod ita de-
mũ applo in abſentia iudicis valeat, ſi fuit facta ex iuſta cã: pu-
ta rõne metus, vel quia eius copia haberi non potuit, aliàs nõ
valeret appellatio. & ita Gemi. in d. c. appellatio. Ita ẽt conſu-
luit Ang. ſuo conſ. 126. quod incipit, In Dei nomine &c. viſis
omnibus. vbi concludit, ꝙ appellatio ſit nulla omni caſu, quo
foret interpoſita coram eo, coram quo non debuit interponi:
quod no. & ita ẽt vť velle Specu. eo. ti. §. nunc dicamus. in fi. &
Bal. ibi, in addi. Spe. col. 12. in ver. appellatio debet interponi.
18 ¶Sed quæritur primo, an ſicut reperitur, ꝙ † appellatio inter-
ponatur in præſentia iudicis, eodem modo & in præſentia par
tis appellatæ. dicas ꝙ non, ẽt ſi abſentia partis cõmode haberi
potuiſſet. ſatis. n. eſt, quod poſtea appellatio ſibi intimetur. ita
tex. in cle. j. in fi. eo. ti. & cle. cãm. de elec. & ita Pan. in d. c. ſug-
19 geſtũ. col. pe. ¶Secundo q̃ritur de rõne, † quare ſit in præſentia
iudicis appellandum, & non in præſentia partis. Io. An. in reg.
in generali. lib. 6. dicit ꝙ iõ, quia reſcinditur per appellationẽ
factam ipſius iudicis, & agiť de eius iuſtitia, vel iniuſtitia, & cũ
pars ipſa non grauauerit, iõ eius præſentia non requiritur: ſed
iõ voluerunt iura in præſentia iudicis appellandũ, quia de eius
facto agitur, & ẽt vt deferatur debitus honor ipſis iudicibus, vt
in c. vt debitus. ſ. eo. & in l. fi. C. quãdo ꝓuo. & ita Lap. in d. alle.
20 39. col. 2. ¶Tertio q̃ritur, q̃ dicatur † iuſta cã, vt ſic poſſit appel
lari in abſentia iudicis a quo. dic quod iuſtus metus, vt hic in
tex. aut abſentia ipſius iudicis, vt in d. l. j. §. dies. aut impedimẽ
21 tũ, ꝓut eſt dictũ ſ. in gl. j. in fi. vbi vide. ¶Quarto q̃ritur, † licet
non poſſit haberi copia iudicis a quo, an ſit neceſſario appel-
landũ in præſentia iudicis ad quẽ, ſi eius copia haberi nõ põt.
dic ꝙ ſic, vt in d. §. dies. & §. ſi qs. & aľs ꝯcurreret tꝑs ad appellã
dũ, & applo aliter interpoſita foret nulla. & ita tenet hic Pan.
& Inn. in d. c. ſuggeſtũ. col. j. & Imo. hic, ꝙ eſt ſing. mẽti tenen-
dum, cũ primo ſit appellandũ in ꝑſentia iudicis ad quẽ, ſi eius
copia faciliter haberi põt, & eſſe ꝑſens in loco, q̃ in ꝑſentia ho
neſtorũ virorũ. Aduerte tamẽ, qa vt voluit Sp. eo. ti. in d. §. nũc
dicamus. in fi. ſufficeret, ſi ſaltem interponať appellatio corã
honeſtis

honeſtis viris.itaque appellatio nō reddat̃ nulla,ex hoc, ꝙ nō ſit in præſentia iudicis ad quē appellat̃, & hæc pars eſt humanior,vt actus potius valeat ꝗ̃ pereat.l.quoties.ff.de re.du.c. ab bate.j.de ver.ſig.& ita Bal.ĩ addi.Spec.eo.ti.de appel. col.12. in ver.app̃o debet interponi.& ita etiã fuit de mēte Bal. in l. apertiſsimi,in prin.C.de iud.loquētis per verbū,pōt.ita ꝙ nō
22 ſit oĩno neceſſariū.¶†Quinto quærit̃,an ſufficiat appellare in præſentia iudicis ad quē qñ potuit haberi pñtia iudicis a quo. Innoc. vr̃ hic velle,ꝙ ſic.& ita ēt vr̃ reſidere But. Sed certe de hoc eſt tex.in ɔ̃riū ĩ d.§.ſi qs.vbi pmittit̃ app̃o corã iudice ad quē in ſubſidiū.ſ.qñ copia iudicis a quo haberi non poſſet. &
23 ita ſequit̃ hic,Imo.col.4.¶†Sexto quærit̃ qñ dicat̃ cōmode haberi poſſe pręſentia iudicis a quo,vel ad quē.tex.ad hoc no. in d.§.dies.dicit qñ iudex exhibet ſe in publico,& in loco ſui tribunalis.nec tenet̃ quis requirere eū in domo vel in horto vel in villa ſuburbana.& ita glo.in d.c. appellatio.& Bart.in d.§. ſi quis ipſi prætori. q. 16. & idem tenet Rota deci. 366.j. vbi de
24 hoc no.& Lapus in d.allegatione.39.circa fi. ¶†Sed limita p̃dicta, niſi iudex fuerit cōſuetus dare audientiã & reddere ius in domo ſeu in eius camera,quia tūc ad illū locū debet requiri iudex,ſ̃m Bar. in d.§.dies.& in d.loco deberet fieri proteſtatio,vt voluit gl.ſing.in hoc d.§.ꝙ ſi per 20.in verbo,ꝑpoſita.& ita ſequit̃ Imo.ĩ d.§.ſi qs ipſi, in fi.ꝙ eſt bene notã.& intellige prædicta,ꝙ nō tenet̃ quis de neceſsitate requirere,niſi in loco ſui tribunalis, vt ſ̃.ſi tñ requireret iudicē extra locum, vel tribunal, puta in eius domo vel camera,ſatis diceret̃ eū cōgruo loco requirere,dūmodo non ſit impeditus in alijs negotijs totaliter diuerſis.& ita voluit gl. in c.ab eo.in verbo,loco, eo.ti.
25 in 6.†imo tenuit Gemi.ibi,ꝙ ēt a diffinitiua poſſet appellari in domo vel camera ipſius iudicis.& valeret appellatio, & datio apoſtolorū cū non ſit actus iudicialis,& in hoc non requiritur citatio vel præſentia partis,vt ſupra & ſatis probat̃ in gl.
26 in dicto verbo, loco.†Scias tñ ꝙ ſi quis vellet appellare incontinenti ſine ſcriptis requirit̃,ꝙ appelletur in loco tribunalis, & iudice ſedente pro tribunali,vt l.j.cū ſeq.ff.eo.ti.& per gl.2. q.6.in ſumma.Sed ſi ex interuallo neceſſario eſt appellādū in ſcriptis,& non requiritur tunc iudicē ſedere pro tribunali,ſufficeret appellari ĩ omni loco vbi pſ̃entia iudicis haberi pōt, vt in d.§.dies.& ita Gemi.in d.c.appellatio. dicēs ita debere intelligi oĩa iura requirentia præſentiam iudicis, tu intellige ſi pars velit requirere extra locum ſui tribunalis, cum alias non
27 teneatur prout ſ̃.dictum eſt.¶†Septimo quæritur,quid ſi plures iudices ſimul tulerunt ſñiam,an ſit neceſſario in præſentia omniū appellandum? dic ꝙ ſic ſi eorū copia cōmode haberi pōt ſaltem ſeparatim:alias ſufficeret,ꝙ coram maiori parte,& ſi nō poſſet eos ſimul habere debet ſaltē diuiſim in præſentia maioris partis appellare ſi pōt,alias in pſ̃entia iudicis ad quē ſi eius copia cōmode adeſſet, alias proteſtatione facta corã honeſtis viris eſſet appellandū.& ita tex.& gl.in verbo maiori.in cle.j.eo.tit. Subdens gl. ꝙ quãdo eſſent duo iudices nō eſt dare maiorē partē,nec valeret appellatio ab vno ſolo interpoſita. ideo corã ambobus fieri debet appellatio ſi pōt ſaltē diuiſim vel ſeparatim,& alias corã iudice ad quem,& in ſubſidiū corã honeſtis viris prout ſ̃.dictum eſt, & ꝙ ſufficiat omni caſu diuiſim appellare a maiori parte iudicū tenet do. Flo. in d.cle.j. in 12.q.vbi no.per eū.& vide per Bal.in auth.hodie. C. eo.tit. in vlt.col.in ver. quæro,an à duobus iudicibus. & ibi tenet, ꝙ vnus ex duobus ſicut nō pōt ab eo ſolo appellari,ita nec ſolus
28 poſſet dare Apoſtolos.l.j.ff.de off.conſul. ¶†Quid autē ſi appellauit a duobus,& vnus dedit apoſtolos delatorios alter vero ɔ̃rios? dic ꝙ nō valet datio, quia apud eos diſcordes nulla eſt iuriſdictio.ff.de arb.l.Pedius.§.fi. & ideo proinde eſt ac ſi
29 apoſtoli nullo modo eſſent dati.ita Bal.in d.auth.hodie,†dicēs ēt ꝙ ſi vnus ſolus dedit apoſtolos,& poſtea alter ratificat ꝙ nō valet ratificatio,nec delatio,vt no.in l.2.C.de iure fiſci.lib.10. ſed certe cū ſufficiat ſimul & diuiſim appellare, vt ſ̃.& apoſtoli ſunt pars app̃onis,vt d.c.vt ſuper.& c.ab eo.ſatis vr̃ ſufficere ratificatio dūmodo fiat j̃.tp̃s de quo in d.c.ab eo.facit l.bonorū.ff.rem ra.ha.¶Octauo quærit̃,qua hora ſit interponēda appellatio,& an poſſet de nocte? vr̃,qđ non ar.l.j.§.quid igitur. ff.quãdo appel.ſit.Sed Bal.hic ɔ̃ maxime ſi iudex adhuc ſedebat pro tribunali,quia forte multitudinē cauſarū citius expedire nō potuit,vt in d.§.quid igitur,in ver.ſuprema hora.& ita ēt tenet Bal.in d.auth.hodie.col.pe.in fi.& idē dicit Bal. hic, in prin.de proteſtatione de qua hic in tex.ꝙ poſſet fieri de nocte.Sed in ɔ̃rium facit gl.pe.in d.c.ab eo.tenēs ꝙ de nocte nō dicat̃ congruū tp̃s.Sed illa gl. loquitur in apoſtolis qui habent peti cōgruo loco,& tempore,non ſic in appellatione,quæ poteſt interponi quolibet tēpore ēt feriato,vt in l.j.C.de fer.etiã ſi eſſent ferię in honorē Dei vel ferię repentinæ, vt ibi eſt tex. & Bal.hoc tenet. vnde ſi periculū eſſet in mora ſatis appellari pōt de nocte cū ſit actus extraiudicialis.facit l.non minorē.C. de tranſa.& qđ no.Bal.in l.more Romano.ff.de feri.& Inno. in c.conſuluit.ſ̃.de offi.dele.Ideo eſt ēt ꝙ appellatio dicit̃ legitimè interpoſita, licet nō fuerit lecta coram iudice. nec eſt neceſſe,ꝙ appellans loquatur vel dicat,appello, quando exhibet ſcripturam app̃onis coram iudice a quo ſufficit ſola exhibitio in ſcriptis.& ita tex.de hoc in d.c.appellatio. & ibi Ar-
30 chi.& Io.And. ¶†Nono quæritur hic,dr̃ ꝙ eſt appellandū ſeu proteſtandū in præſentia honeſtorum virorum, an ſufficiant duo? Bal.hic in prin.tenet ꝙ ſic.ar.l.vbi numerus.ff. de teſti.& in reg.pluralis,in 6.& qđ no.Io. And.in verbo literis.& in verbo ꝓhibeat,in c.vt circa,de elec.in 6.facit c.paſtoralis. in fi.ſ̃. đ off.ord. Sed Spec.ti.de quarto decreto.§.nūc de effectu.ver. ſed nunquid.& in ti.de inſtru.edi.§.nūc vero.ver. item pone. vr̃ velle,ꝙ ſufficiat vnus honeſtus vir dūmodo fiat corã alijs teſtibus, & vr̃ ſufficere ſi fieret coram ſimplici ſacerdote,vt per Spec.in §.nūc vero.ver.itē pone.¶Item vr̃ ſufficere ſolus tabellio cū teſtibus,vt per Spec.in d.§.iam de effectu. & ita reſidet Lap.in d.allegatio.39.col.2.in fi.Sed Panor.hic in col.j.tenet ꝙ licet ſufficiat vnus honeſtus vir,tamē requiritur, ꝙ fiat in præſentia aliorū teſtium,& non ſufficeret ſolus notarius,& teſtes.& dixit hic no.Bal.qđ nō refert, an hic honeſti viri ſint laici vel clerici per no.in l. ĩ promittēdo,in prin.ff.de iure do.
31 ꝙ dictum tene menti.¶†Decimo quærit̃,quid ſi nō pōt haberi cōmode pręſentiã iudicis a quo vel ad quē, an interim currat tp̃s datū ad appellandū, & ſi non appelletur corã honeſtis viris.tex.in d.§.dies.& in d.§.ſi quis.videtur velle, ꝙ non currat tēpus.facit l.j.cū ibi no.ff.de diuer.& temp.præſcr.Sed Archi.2.q.6.§.biduum.& in d.§.ſi quis.voluit ꝙ tunc currat tp̃s, & ꝙ ſit appellandū corã honeſtis viris præmiſſa proteſtatione,ꝙ hr̃e nō potuit copiã iudicis,ſicut in proteſtatione dicit̃ hic in tex.rōne metus.& ita ſequitur do.An.hic.Sed hoc forte poſſet ꝓcedere,ſ̃m iſta tēpora, vbi fuit prouiſum de honeſtis viris,vt hic,alias ſ̃m antiqua tp̃a,vt in d. §. dies,tēpus non curreret ex quo appellari non poterat pp abſentiam iudicū, & de honeſtis viris nil ſit ibi prouiſum & pp hoc Bart. ibi dicit de cōſilio eſſe, ꝙ tūc fiat app̃o corã honeſtis viris per l. cum quidã.ff.de app.Sed certe iſte tex.loquit̃ quãdo pp metū iudicis quo caſu ēt de iure ff̃orum erat prouiſum de proteſtatione,& clarius de iure Cod.vt l.j.& 2.de his q per metū iudi.Vñ in puncto iuris melior vr̃ opi. Bar. in d.§.dies, ꝙ nō currat tp̃s ſi copia iudicis haberi nō pōt.& ſic de conſi.nō de neceſsitate eſt appellandū corã honeſtis viris quãdo copia iudicis haberi nō pōt cū in puncto iuris,tūc nō currat tp̃s. & ita Spe.eo. ti.§. reſtat.ver.ſed nunquid hoc tēpus dūmodo .hoc præſtetur. Nō ob.tex.hic,qa nō dicit,ꝙ ſit neceſſaria appellatio , ſed ſatis eſt proteſtatio.Vel dicas ꝙ non obſtat hic tex.quia loquit̃ quando pp metū.Sed quãdo pp abſentiã iudicis tex.non loquit̃ hic
32 nec in d.§.dies,nec in d.l.1.& 2. ¶†Ad opi. tamē vitandas dicit Imo.hic cautū & de conſi.eſſe quod appellatio interponatur tunc corã honeſtis viris pp rōnē huius tex. Sed certe ſatis pōt dici hoc eſſe de iure per tex.in c.paſtoralis.in fi.ſ̃. de offi. ord. vbi ad hoc,vt nō currat tp̃s pp carentiã iudicis requirit̃, ꝙ in ſubſidiū fiat actus corã honeſtis viris, & ſic neceſſario in pūcto iuris hoc requirat̃.& alias currit tp̃s,vt ibi. quãdo tamē pp metū nō potuiſſet appellari corã honeſtis viris: tūc abſq; dubio non currat tp̃s decē dierū ad appellādū. & ita Ang. ſuo cōſi.38.ꝙ incipit,In Dei nomine &c.ex facto ꝓpoſito.in fi.&
33 per Spe.in d.ver. ſed nunquid.¶†Vndecimo quærit̃, caſu quo interponatur appellatio in abſentia vel pręſentia iudicis ſi appellatus petat copiã appellationis, an teneatur appellans ſibi dare copiam.Butr.hic tenet ꝙ non,quia inſtrumentū appellationis cū nondum ſit productum in iudicium non eſt cōe,ſed proprium ipſius appellantis,qui poſſet appellationi renunciare.ſ̃.eo.c.interpoſita.§.j.ſecus tamen ſi appellatus fuiſſet citatus ſuper cauſa appellationis. tunc.n.non pōt renunciare appellationi cum res non eſſet integra per notata in d. §. j. & in auth.qui ſemel. C.quō & quãdo iudex.& licet inſtrumentum appellationis nō ſit productū,tamē videtur,ꝙ debeat produci & dari copia appellato,vt ſic poſsit deliberare per ea quæ notant̃ in c.G.perpetuus.ſ̃.de fide inſtr.ſ̃m Imo. hic col.5. & ita voluit ſing.Inno.in d.c.G.ꝑpetuus.de quo ibi plenius p̱ Doc. & in d.c.Romana.& §.ſi vero.eo.tit.in 6. Quando autē appellatio haberet vim peremptorię citationis,vt in d.c.ſæpe.ſ̃.eo. neceſſaria danda eſſet copia tempore quo appellatio ipſa intimatur,vt eſt tex.in d.cle.cãm.in fi.eodē modo quando intimatur ſententia ad finē inducendi notitiam eius, vt ibi notatur.Non tamen arctatur quis dare copiam ſi non petatur, vt in d.cle.cãm.in verbo ſi petita,& ibi per glo.& cautum eſt, ꝙ de hac petitione copię fiat inſtrumentum,licet etiã per teſtes poſſet ꝓbari,vt ibi per gl. & currit tempus a die datę copię ſi fuerit petita,alias ſufficit qđ fuerit perfecta,de quo per Imo. in d.cle.cãm,in glo.in verbo conſimili. & vide plene.j̃. in fi.&

debet

dẽt hmõi copia peti congruo loco,& tẽpore.ar.c.vt ſuper.co.
ti.in 6.vt per Imo.in d.cle.cauſam. & ibi per D.Flor.in ver.24.
34 quæro.& ver 25.quæro.¶Duodecimo quæritur,an†copia ap-
pellationis ſit danda iudici a quo appellatur. gl.in d.§. biduũ.
2.q.6.ſentit quod ſic,ſi iudex eã petat. ar.l.eos.§. ſinautẽ.ff.eo.
ti.& ibi no.Gem.in d.c.appellatio.ſic cõcludit,ꝙ aut in appel-
latione requiritur expreſsio cauſæ: puta ab interlocutoria, vel
etiam a diffinitiua in caſibus prohibitis appellari, vt in d.c.Ro
mana.§.ſinautẽ.& §.quod ſi obijciatur. tunc iudici petẽti dãda
eſt copia,vt ſic poſsit deliberare ſuper cauſis expreſsis in tradẽ
dis Apoſtolis cauſam exprimẽdo,vt in c.j.in prin.eo.ti.in 6.&
ſi appellans tunc non daret copiam,& pſeueraret vſq;ad finitũ
tp̃s dandorum Apoſtolorum,hr̃ appellatio pro deſerta,ex quo
debito mõ non petijt Apoſtolos,vt d.c.ab eo.& c.vt ſup.ſecus
ſi in appellatione non requirit̃ expreſsio cãæ.tunc.n.non vitia
retur appellatio, licet iudici petẽti copiam appellans non tra-
dat,ex quo tunc iudex non hẽt aliter deliberare,& in dubio de
ferẽdum eſt appellationi,ſm Inn.in c.dilectus.el 2.s̃.de reſcri.
& ita concludit Gem.in d.c.appellatio. tene mẽti, & vide per
Imo.in cle.cauſam.de ele.ſup gl.in verbo, cõſimili.in fi.ſed cu
ius expẽſis dẽat fieri copia de appellatione,an expẽſis appellan
tis,vel petẽtis copiam,vide gl.no.in ver.porrectum. in cle.cau
ſam.de ele.& in ver.oblatos.in cle.2.de app.& no.in auth.offe
35 ratur.C.de litis conteſt.¶Decimotertio quæritur,qñ†appella
tur in abſentia iudicis, an ſint neceſſario petẽdi apoſtoli. Spe.
ti.de app.in 4.parte.§.ſequitur videre.ver.notandum igitur. te
net ꝙ nõ: ſed ad cautelam poſſunt peti Apoſtoli teſtimoniales
ab honeſtis viris.tu dicas ꝙ licet hoc ſit cautum, nõ eſt neceſſa
rium.& ita Ang.in l.2. C.de his, qui p metum, & clarius p Bal.
ibi,qa Apoſtolos refutatorios nullus alius dare põt, niſi iudex
a quo,vt in d.c.vt ſup.& c.ab eo.nullus.n.põt abſoluere appel
lantẽ ab eius iuriſdõne,niſi ipſe iudex a quo. vñ coram iudice
36 ad quẽ,eo caſu,quo†coram eo eſſet appellãdũ,nõ eſt neceſſe,
ꝙ ab eo petantur Apoſtoli,cum ipſe dare non poſſet, ſm Bal.ĩ
37 d.l.2.& voluit Ro.in d.deciſ.366.ſatis eſſe,ꝙ†iudex in abſentia
ſit requiſitus congruo loco, & tpe, & ꝑteſtari de Apoſtolis, &
de appellatione,ꝙ libẽter appellarẽt,& Apoſtolos peteret a iu
dice a quo, ſi eius pñtiã habere potuiſſet.vñ ſufficit Apoſtolos
38 ſemel † peti vno contextu,vt in cle.2.eo.ti. licet dent̃ xxx.dies
ad petẽdum Apoſtolos.d.c.ab eo.& c.vt ſup.non erit tñ neceſ-
ſarium iudice poſtea reuerſo amplius redire ad eũ in petẽdis ite
rato Apoſtolis.ſufficit.n.ꝙ cõgruo loco,& tpe iudex fuerit ſe-
mel requiſitus,& locus tribunalis fuerit congruus,vbi appella
tur in abſentia iudicis.& ita voluit Arc. & Io.An.in d.c. ab eo.
§.j.qñ fuit abſentia iudicis.ſed qñ eſt timor iudicis,ſufficit ꝑte
39 ſtatio ĩ.debitum tp̃s, † & ſi põt,deberet ĩ.illud tp̃s adire iudicẽ
ad quẽ,ſm Arch. & Io.An. intellige, quòd cautela de iure nõ
requiritur,cum iudex ad quẽ,Apoſtolos dare non poſsit p rõ-
nẽ Bal.in d.l.2.¶Decimoquarto quærit̃,ꝙ ſit appellandum co
40 ram honeſtis † viris, an hẽat locũ tam in appellatione iudicia-
li, q̃ extraiudiciali. Spe.in d.§.ſequitur videre.ver.notandum,
vr̃ velle ꝙ ſic quo ad proteſtationẽ,& præſentiam honeſtorum
virorum.de quo p Hoſt.& Imo. in d.c.ſuggeſtum. dicẽtes hoc
procedere qñ appellatio interponatur extra iudicium a iudice
extraiudicialiter procedẽte, tunc eſt appellandum coram eo.
c.j.eo.ti.in 6. ſi eius copia haberi põt, aliàs coram honeſtis vi-
ris cum proteſtatione,prout s̃.dictum eſt. ſecus ſi appellet̃ ex-
traiudicialiter a grauamine illato p partẽ, tamẽ põt appellari
in abſentia partis corã honeſtis viris.& ſatis eſt ſi ipſi parti po-
ſtea intimetur appellatio ſm formam cle.cãm.de ele.& ita Pa
nor.in d.c.ſuggeſtum.col.2.in fi. & hoc abſq; dubio procedat,
quando aduerſarius eſt incertus.tunc.n.ꝑcedat appellatio ge-
neralis,& alicuius partis pręſentia non requiritur.& ita probat
tex.no.in c.bonæ.s̃.eo.Sed quando aduerſarius eſt certus,vide
retur ꝙ in præſentia partis ſit appellandum, vt in c.cum nobis
olim.s̃.de ele.intellige ꝙ licet hoc ſit cautum,tamẽ ex quo ap
pellatio eſt oĩno extraiudicialis, & appellet̃ a parte,non eſt pro
neceſsitate de eius præſentia appellandũ.ſatis eſt,quod poſtea
ei notificet̃,ſm Doc.in d.c.ſuggeſtũ. non ob.c.cũ nobis olim.
quia ibi recitant̃ accidẽtia facti. non ponit̃ in hoc deciſio iuris
ꝙ requirat̃ præſentiã partis in appellatione extraiudiciali, q̃ a
parte interponit̃.iõ eſt,ꝙ hoc caſu in tali appľone non ſunt ne
ceſſario requirẽdi Apoſtoli,vt p gl.quartam in c.j. e.ti. in 6.ex
quo.n.non appellat̃ a iudice,non eſt,q eos petat.& ita gl.in ter
minis de hoc in ver.ille iudex.in d.c.vt ſuper. ¶Vlt.quærit̃, qñ
41 appellat̃ in†abſentia iudicis,an ſit intimanda iudici,& aduer-
ſario.dic ꝙ non quo ad validationẽ appellationis,quia iura in
timationẽ non requirunt, vt patet hic, & in d.l.j.& ij. C.qui p
metum iud.& in d.c.paſtoralis.§.fi.& ita Bar. in d.§.ſi quis ipſi
prætori.& ita procedit dictũ Inn.in c.dilectis.in fi.s̃.eo.vbi di-
42 xit,ꝙ†ẽt ante intimationẽ appellans in abſentia iudicis eſt exẽ
ptus ab eius iuriſdõne. intellige quo ad deuolutionẽ iuriſdõ-
nis: ſed ad impediẽdum proceſſum iudicis a quo,& quo ad re-
uocationẽ attẽtatorum, appellatio eſt neceſſario intimãda,cũ
alias non ſit quid imputet̃ iudici,& parti,ſi appellationẽ igno-
rent.& ita Io.An.in d.c.ſi duobus.s̃.eo.ti. & aliàs non fieret re
uocatio attẽtatorum,niſi ſecuta intimatione,prout ſatis ꝓbat̃
in d.c.ſi duobus.& in cle.j.in fi.de app.& ita But. hic, poſt me-
dium.& Imo.hic,in vlt.col.ita ẽt tenet Ro.deciſ.309.q̃ incip.
qđ attẽtata.& Gem.in d.c.appľo.& Paul.in d.cle.cãm.& Spe.
ti.de appe.§.qualiter.ver.itẽ cautus.qđ tene mẽti.& vide no.p
Imo.in d.cle.cãm.in 4.col.Similiter ẽt dẽt fieri intimatio par-
ti,quia aliàs in eius abſentia,vel cõtumacia,non poſſet proce-
di in cã appellationis.ita Spec.in d.§. qualiter. col.2. ¶Sed ad
43 uerte,quia ſufficit ꝙ fiat†intimatio ad domum, ſm Spe.ibi, &
tunc inducitur notitia ipſius ſentẽtiæ,vt p Bar.in l.quidam de-
cedens.§.fin.ff.de admin.tut. & eſt tex.in l.ſcire oportet. el j.ff.
de excuſ.tut. & ibi Bald. dicit, quod ſi eſt lata ſñĩa ꝯ abſentem,
& notificata ad domum, cum per hoc peruenerit in notitiam
præſũmptiuam, ſtatim labetur tempus x. dierum ad appellan-
dum,quod dicit eſſe menti tenendum.idem dicit Bal.in l.j. C.
de temp.app. quando notificatio fit per publicum officialem,
ſeu nunciũ.nam pro conſtanti eſt,quod dẽt teneri id,quod per
publicum officialẽ notificatur.tex.no.in l.2.C.de decur.lib.10.
& no.in cle.cãm.de ele.ſm Bal.in d.l.j.& ibi vide p Ang.in au-
thẽ.hodie.C.de app.& dictũ eſt s̃.eo.ti.in c.bonæ.in ver.8.dẽt.
44 ¶Sed dubitat̃,an intimatio †appellationis poſsit fieri per pro-
curatorem generalẽ.gl.ſing.in cle.cauſam.circa prin.in verſi.
ſpecialiter.de ele.tenet ꝙ non, niſi procurator habeat ſpeciale
mandatum.& ita reſidet ibi D.Flor.in ver.quęro.ſed Imo.ibi,
col.12.tenet ꝯrium, ꝙ intimatio poſsit fieri non ſolum per ge
neralẽ procuratorẽ,ſed ẽt per quẽcunq; non habentẽ manda-
tum,dũmõ in forma authẽtica:ſufficit.n. qũocunq; deueniat
in notitiam.l.itẽ veniunt. §.petitam.ff.de peti.hær. & ſatis eſt,
ꝙ ſit certus,vt d.cle.cãm.in fi.& ita tenẽt D.de Rota deci.127.
quę incip. Itẽ quod valet intimatio.pro quo gl.ord.& no.in d.
cle.cãm.in ver.plana, & certa. in fi.ꝙ tene mẽti. ¶Itẽ dubitat̃,
45 an ſufficiat†intimationẽ fieri procuratori generali.gl.in d.cle
mẽ.cãm.in ver.ſpeciali.ꝙ non. dicas quod ſi ꝓcurator ille tra-
ctauit illam cauſam,ſufficit:ſecus ſi procurator generalis nun-
quam de illa cauſa ſe intromiſit, nec vnq̃ fuit in illo iudicio.&
ita reſidere vr̃ Imo.in d.clem.cãm.& idẽ D.Flor.ibi,in ver.12.
quæro.& hoc idẽ conſuluit Pet. de Anch.ſuo conſ.311. qđ in-
cip.In Chriſti nomine,Domini: pro declaratione trium quæſi
46 torum.in fi.¶Vlterius dubitat̃,ſi†iudex,vel appellatus eſt cer-
tus de ſñĩa,vel appellatione, an ſit fiẽda intimatio. dicas ꝙ nõ,
vt in d.clem.cãm.in fi.& ibi gl.no.in ver.plana,& certa. ponit
qũo poſsit ꝓbari ꝙ habuit notitiã.& idẽ voluit gl.in ver.igno-
ranti.in cle.j. de app. ¶Quid autẽ ſi quis vult intimare ſñĩam,
47 vel appľonẽ†iudici,vľ appellato:ſed dũ præparat ſe ad hoc no
lunt audire.dicas ꝙ eis imputat̃,ex quo nõ ſtetit p denunciãtẽ.
ita D.Flo.in d.cle.cãm.in ver.23.quæro.& idẽ Imo.ibi,ſup gl.
in ver.plecto.Sed an ſufficiat, ꝙ intimãs oſtẽdat ſñĩam,vel ap-
48 pellationẽ,& † legat abſq; eo, ꝙ alr̃ mittat copiã.dicas ꝙ ſuffi-
cit, vt eſt tex.in d.cle.cãm.in ver.plecto:eſt tamẽ verũ,ꝙ nõ te-
49 net̃ credere†niſi ſcriptura ſit authẽtica,vt ibi p gl.in ver.ꝯſimi
li.& in ver.authẽtica,& ibi p Imo.& iõ ꝯſuluit Pe.de Anc.in d.
ꝯſi.vlt. col. ꝙ ſi intimatio ſñĩæ nõ ſit fcã ſub ſcriptura authenti
ca,aut non lectus totus tenor,nõ dr̃ inducta notitia,ſeu ſciẽtia
ſñĩæ, vt d.clem.cãm.in ver.plana,& certa. & p Bar.in l.ſi quis
inficiatus.ff.depoſi. quæ omnia ſingulariter tene mẽti. & vide
per Doc.in d.cle.j.de app.& p Sal.in d.l.j.in fi.C.de temp.app.
dicentem quod ſi intimatio fiat per publicum nuncium ſuffi-
cit:ſecus ſi per aliam perſonam priuatam, quia non tenet̃ cre-
dere ſibi,ſm Sal.tu intellige niſi oſtendat in forma auth. ſentẽ
tiam,vel appellationem,vt s̃. & per gl.in d.clem.cauſam.in fi.
ver.plana,& certa. ſed in publico nũcio, an credat̃ ſolo verbo.
Bal.in auth.hodie.in princ.loquit̃ quando notificat portando
publicum inſtr̃m,forte idẽ ſi ſolo verbo, cum publico nuncio
ſit credẽdum,vt s̃.per Bal.& Sal.aliàs ſi perſona, quæ denũciat
eſt priuata,imo etiam ſi eſſent plures denunciantes, non tene-
tur credere,niſi oſtendant per publicum inſtrumẽtum,vel au-
thenticum ſigillum,ſm Spec.in d.§.qualiter.eo.ti.in ver.& ad
uerte.& in ti.de cita.§.ſequitur.circa prin.illi vero,qui habuit
notitiam ſententiæ,bene currit tempus a die ſciẽtiæ, licet nõ-
dum habuit copiam ſñĩæ,vt p Spec.eo.ti.§.reſtat. circa prin.in
ver.cũ igit̃.& Bal.in addi. Spe.eo.ti. col.pe. in ver.tempus ap-
pellationis.& in d.cle.cãm.Sed quid ſi intimatio eſt facta parti
50 & non†iudici,& iudex a quo ignorãter,proceſsit,an proceſſus
veniat reuocandus.Lap.in d.alleg.36.col.2.tenet ꝙ ſic,ex quo
pars ſciuit de appellatione. & hoc per tex. in d.c. ſi duobus. &
ita ſequitur Butr.hic,adducens no. per Io.Calder.in c.ad pro-
bandum.s̃.de re iud. & per Doct. in c.fi.ĩ. de clandeſt.deſpon.
ſed Imo. hic, ꝯ ꝙ teneat proceſſus, ſi non eſt facta intimatio
iudici:

iudici,licet pars ſciuerit eſſe appellatum.& hoc per tex. in d.c. ſi duobus.& imputet ſibi appellans ſi citatus ꝙ coram iudce a quo non comparuit,& oppoſuit de appſone,cum pars aduerſa non teneatur aliter iura ipſius appellantis allegare,per no.ī c.j.s̄.de prob.¶Non ob.quod no.in d.c. ad probandum . quia ibi in odium cõicantis ſcienter cum excõicato.vnde non dēt reportare commodũ ex actu ſcienti ſacto cũ eo.non ob.c.cum inhibitio,quia quo ad diuerſum effectũ loquitur, ſed in caſu nr̃o ſecus, vt eſt tex.in d.c.ſi duobus. qui locum hēt nõ ſolum in proceſſu contumaciȩ punitiuo,ſed etiam in negocio principali,cũ in vtroq; caſu vr̃ indiſtincte ꝙ habeat locũ ille tex. ſm Imo.hic col.4.de quo articulo vide plenius dicta in d.c.ſi duobus,& per do.Flo.in cle.j.eo.tit.an ſufficiat intimare ſoli parti an ſit neceſſaria intimatio ſcienti.vide per do.Flor.in d. clem.
51 cauſam.in q.17.& ibi per gl.¶†In gl.fi.in fi.vtraque ſolutio eſt bona,& vult gl.ꝙ qñ concurrit metus,non ſit neceſſario interponenda appellatio: ſatis eſt proteſtatio de qua hic in tex. quȩ habet vim appſonis,vt l.j.& 2.C.de his qui per me.& dicit hic Bal.ꝙ ſi quis timet proteſtari,ſicut appellari,habetur pro proteſtante,vt no.in l.j.§.quæ onerandȩ.ff.quarum re.ac.non de. alias cum nõ oporteat proteſtari,in facie iudicis,ſufficit in abſentia coram honeſtis viris ſecundum Bal.& ſubdit Bal.quod ſi quis timet vim populi quam aduerſarius concitauit, quod eſt iuſtus metus & excuſatur ab appellando, & ſufficit proteſtatio coram honeſtis viris,vt hic in tex.

¶Repetitio Dñi Philippi de Peruſio, ſup ca.dilecto,quod dēt ſtare poſt c.cum cauſam, s̄.eo.tit.& hic legendum reſeruauit, vt ſolenniter in fine tituli materiam nullitatis explicaret.

S V M M A R I V M.

1 *Exceptio ſubreptionis in beneficialibus qualis ſit,& quando & qualiter opponi debeat.*
2 *In beneficialibus ſubreptio inducit nullitatem ipſo iure, & multum in illis exuberat offi.ium iudicis.*
3 *Appellans quantuncunque doceat de nullitate ſententiæ,ſemper debet iuſtificare appellationem.*
4 *Appellans a ſententia nulla,non obtinet in cauſa appellationis niſi iuſtificet ipſam appellationem probando legitime interpoſitam quo ad omnia ſolēnia appellationis.*
5 *Si proceſſus eſt nullus,tamē adeſt confeſſio partis in contrarium,an ex tali confeſſione poſſit ferri ſententia non obſtante nullitate vi dicte confeſſionis.*
6 *Confeſſio non attenditur ibi,ſed modus agendi,& excipiendi.*
7 *Quo iure agatur,& dici poſſit de nullitate.*
8 *Quot modis dici poſſit de nullitate.*
9 *Quando actus eſt nullus,quomodo in contractibus ſiue in vltimis voluntatibus dici poſſit nullus.*
10 *Vſque ad quantum tempus poſſit dici de nullitate agendo vel excipiendo.*
11 *An pendente cauſa nullitatis currant fatalia in cauſa appellationis, & econtra.*
12 *Quando eſt diu litigatum ſuper libello inepto, vel ſuper mandato procuratoris,vel ſuper proceſſu,an interim currant tempora in cauſa nullitatis negocij principalis,& ibi nu.13.& 14.*
15 *An ab actu nullo vel a ſententia nulla ſit neceſſe appellare.*
16 *Quid ſi ſententia eſt nulla ex defectu iuriſdictionis,an poſſit appellari.*
17 *An appellando ab actu nullo inducatur confirmatio illius actus.*
18 *Quales & quot effectus reſultent,quando deducitur nullitas per viam appellationis.*
19 *Appellatio ab actu nullo quos effectus operetur.*
20 *An operetur effectum deuolutiuũ ipſius cauſæ nullitatis,et negocij princip.*
21 *An operetur priuilegium attentatorum.*
22 *An appellatio ab actu nullo impediat executionem.*
23 *Quid ſi deducitur nullitas principaliter abſque appellatione.*
24 *An nullitas principaliter intentata deuoluat totam cauſam, & principale negocium ad ſuperiorem,coram quo de nullitate agitur.*
25 *An ad hoc vt iudex aditus ſuper nullitate principaliter poſſit cognoſcere de negocio principali,vel debeat primo expediri articulus nullitatis.*
26 *An nullitas ſuſpendat executionem, & operetur effectum, & priuilegium attentatorum.*
27 *Vbi ſunt latȩ tres ſententiæ conformes,an audiatur excipiens de nullitate.*
28 *Quando executio eſſet irretractabilis,ſemper exceptio nullitatis impedit executionem.*
29 *Quando ſit quod nullitas dicatur poſſe incontinenti probari.*
30 *An valeat proceſſus, ſi iudex non admittit exceptionem nullitatis.*
31 *An pendentia litis ſuper nullitate principaliter impediat executionem,& inducat priuilegium attentatorum.vide ibi,& plenius nu.32.*
33 *Declarata ſententia nulla, omnia inde ſequentia reſtituuntur, & res cum fructibus.*
34 *Titulus ſententiæ nullæ non cauſat bonam fidem etiam quo ad fructus.*
35 *An ad officium iudicis ſuper nullitate ſpectet formare, & reſtitutionem dare etiam contra extraneos poſſeſſores.*
36 *Proceſſus,& ſententia,et alia inde ſecuta facta virtute ſtatuti inualidi,ſunt nulla,& reuocanda,nec tranſeunt in rem iudicatam.*
37 *Iudex ſuper nullitate contractus,declarato contractu nullo omnia inde ſecuta reponit in priſtinum ſtatum,& cogit partem ad reſtituendum preciũ, ibi limitat multipliciter.*
38 *Quando per iudicem aditum principaliter ſuper nullitate eſt facta inhibitio an habeat locum reuocatio attentatorum.*
39 *Quid ſi eſt petita reductio laudi, & reductio ſententiæ arbitramentalis ad arbitrium boni viri, an poterit fieri executio lite pendente ſuper reductione.*
40 *Lite pendente ſuper nullitate,an poſſit fieri ſequeſtratio rerum vel fructuũ.*
41 *An in cauſa nullitatis requiratur neceſſario libellus.*
42 *Si ſententia eſt nulla poteſt iudex abſque libello, & litis conteſtatione aliã ſententiam ferre.*
43 *An requiratur neceſſario litis conteſtatio quando deducitur principaliter abſque appellatione.*
44 *Quid ſi in cauſa nullitatis proceditur contra abſentem.*
45 *An in libello nullitatis requiratur expreſſio cauſæ in ſpecie.*
46 *An actus poſſit dici nullus ex pluribus cauſis.*
47 *An procedat libellus generalis ſine cauſa nullitatis ſi non opponitur exceptio.*
48 *Si eſt actum ex libello generali vel expreſſa certa cauſa nullitatis in ſententia,an pareat exceptionem rei iudicatȩ in omnibus alijs cauſis.*
49 *Quid quando ſententia fuit declarata nulla generaliter, & in proceſſu fuerat pars vnam cauſam proſecutus,et ſuccubuit,an poſſit reaſſumere aliã cauſam nullitatis.*
50 *Quid in reductione laudi ad arbitrium boni viri,an ſi iudex reperit laudum nullum poſſit pronunciare ſuper nullitate.*
51 *An procedat libellus,in quo appellatus petit ſententiam confirmari.*
52 *Si datus eſt libellus petendo ſententiam confirmari,an poterit iudex ex eodem libello,& iudicio ſententiam nullam declarare.*
53 *An in nullitate procedant libelli directo contrarij ſi actor petit ſententiã confirmari poſſit reus principaliter offerre libellum, & petere ſententiã annullari.*
54 *An in appellatione ab interlocutoria cauſa nullitatis veniat incidenter.*
55 *In appellatione ab interlocutoria an procedat libellus,dico ſententiam nullam & ſi qua eſt appello.*
56 *An nullitas,& appellatio poſſint ſimul cumulari, & procedat libellus,dico ſententiam nullam,& ſi qua eſt appello.*
57 *Valet libellus,dico contractum nullum,& ſi quis eſt peto reſti.in integ.*
58 *Libellus,dico arbitramentum nullum,& ſi quid eſt,peto eum reduci.*
59 *Libellus in quo dicitur contractus nullus,& inquantum ſit aliquis peto eum reſcindi quia vltra dimidiam iuſti precij ſum læſus.*
60 *An ſit differentia,ſi formetur libellus copulatiue, puta dico ſentētiam nullã & ſi qua eſt appello vel alternatiue.*
61 *Quid in libello qui producitur coram iudice ad quem appellatur vel de nullitate dicitur.*
62 *An poſſit ſimul proſequi cauſa nullitatis,& iniuſtitiȩ.*
63 *An procedat poſitio vel capitulum alternatiue,ſicut libellus.*
64 *Quis ſit iudex competens in cauſa nullitatis ſententiæ latæ a delegato vel ordinario.*
65 *Caſus quando poſſit adiri ſuperior in cauſa nullitatis.*
66 *Quid ſit dicere de nullitate.*
67 *Sententia interdum dicitur nulla dupliciter.*
68 *An a ſententia maioris iudicis poſſit dici de nullitate coram pari vel minori iudice.*
69 *Inferior iudex non poteſt reſtituere aduerſus ſententiam maioris.*
70 *Inferior poteſt declarare ſententiam ſuperioris nullam, vbi nullitas eſſet notoria,& manifeſta.*
71 *Incidenter quilibet inferior poteſt cognoſcere de nullitate ſententiæ maioris iudicis.*
72 *Vtrum coram vicario epiſcopi poſſit dici de nullitate ipſius epiſcopi.*
73 *Vtrum coram iudice ſeculari poſſit excipi de nullitate ſententiæ latȩ per eccleſiaſticum iudicem etiam in cauſa matrimoniali.*
74 *Vtrum de nullitate ſententiæ latæ a iudice ſeculari contra clericum poſſit agi coram iudice ſeculari,vel ſit agendum coram iudice eccleſiaſtico.*
75 *Si in libello dicitur ſententia nulla,& ſi qua eſt appello,iudex delegatus in cauſa appellationis an poſſit cognoſcere de nullitate.*
76 *Vtrum iudex nullitatis delegatus vel ordinarius cognoſcat de iniuſtitia,et quid ſi probetur iniuſtitia abſque nullitate,an poſſit obtinere.*
77 *Si in appellatione dicitur ſententia nulla, & ſi qua eſt appello ad Papam, & Papa committit ſimpliciter cauſam nullitatis,an delegatus poſſit cognoſcere de iuſtitia,& de negocio principali.*
78 *Libellus quando eſt ineptus,ſeu modus agendi,an iudex nullitatis poſſit reformare ſententiam vel proceſſum.*
79 *Sententia ſuper nullitate vtrum poſſit proferri non citata parte.*
80 *Iudex nullitatis vtrum poſſit reformare ſententiam,ſi hoc non eſt petitum in libello.*
81 *Sententiam nullam dicens quam credebat eſſe contra ſe, tamen reperitur quod ſit pro ſe,an poterit iudex cauſam confirmare.*
82 *Sententia ſi ſit nulla, an ordinarius vel delegatus poſſit iterum ſententiare.*

Philippus Franchus

83 Delegatus ſi tulit diffinitiuam nullam per errorem, an poterit iterum iudicare, ſiue ſit error iuris, ſiue facti.

84 Quid in delegato ad uniuerſitatem cauſarum.

85 Delegatus a Principe ſi tulit diffinitiuam nullam, an poſſit iterum iudicare.

86 Iudex, coram quo agitur de nullitate ſententiæ, an poſſit iterum iudicare ex eiſdem actis.

87 Statutum, vel reſcriptum mandat caſſari ſententiam nullam, an debeant caſſari acta cauſæ.

88 Si mandatur irritari proceſſus, an includatur ſententia.

89 Inſtancia, an dicatur finita per ſententiam nullam.

90 Inſtantia perempta, an poterit iudicari ex eiſdem actis.

91 Delegato iudice, an per ſententiam nullam intelligatur non ſolum finita iuriſdictio, ſed etiam perempta inſtantia.

92 Delegatus ſi tulit ſententiam ab obſeruatione iudicij abſolutoriam, an expiret eius iuriſdictio.

93 Delegati iuriſdictio durat, licet ſit perempta inſtantia.

94 Iudex appellationis ſi eſt appellatum a ſententia nulla, an poſſit confirmare primam ſententiam nullam.

95 Sententia nulla ex quacunque nullitate quando ſit, quòd poſſit confirmari.

96 Sententia an valeat contra primam confirmationem, licet nullam.

97 Libellus ſi ſit ita formatus, dico ſententiam nullam, & ſi qua eſt, appello: an tunc dicatur nullitas venire principaliter, vel incidenter.

98 Sententia ſi ſit nulla, per quæ verba iudex appellationis in eius ſententia cenſeatur illam confirmare, & qualiter, & per quæ verba ſit concipienda ſententia.

99 Iudex ſi reperit ſententiam validam, & pronunciat male appellatum, & bene iudicatum, an valeat ſententia.

100 Sententia ſi reperiatur nulla, & iudex pronunciat male appellatum, & adijcit cauſam, quia ſententia eſt nulla, non uidetur tunc confirmaſſe.

101 Iudex appellationis ſi ſimpliciter pronunciat male appellatum, vel appellationem non tenere, an cenſeatur, &c.

102 Iudex appellationis ſi ſimpliciter abſoluit in ſua ſententia a libello appellatoria, an intelligatur tam ſuper appellatione, quàm ſuper nullitate.

103 Libellus appellatorius ſi eſt ſuper iniuſtitia, an iudex poſſit pronunciare ſuper nullitate ſi hoc non eſt petitum.

104 Nullitas ſi deducatur principaliter abſque appellatione, vel incidenter, & ſit pronunciatum ſententiam validam, an poſſit de cætero dici de nullitate.

105 Sententia an ipſo plenario iudicio perpetuo præiudicet, ſi ab ea non eſt appellatum quando fuit actum de nullitate, vel validitate ſententiæ, vel alterius contractus.

106 Nullitas ſi deducatur ſimul cum appellatione, & non fuit plene cognitum de nullitate, an poterit poſt ſententiam in appellatione iterum dici de nullitate.

107 Quid ſi in appellatione nihil eſt dictum de nullitate, & lata eſt ſententia pro validitate ſententiæ, an poterit iterum poſtea agi in alio iudicio de nullitate.

108 Iudex appellationis ſi pronunciet male appellatum, & bene iudicatum, an poterit poſtea in alio iudicio dici de nullitate.

109 Renuncians appellationi per factum, non intelligitur renunciare nullitati.

110 Statutum, vel reſcriptum tollens appellationem non intelligitur tollere nullitatem.

111 Si eſt aſſignatus terminus ad omnem defenſionem faciendam non includitur defenſio nullitatis.

112 Terminus ſtatutus a iudice, vel a ſtatuto ad excipiendum, non comprehendit exceptionem nullitatis.

113 Statutum quòd contra lauda, vel inſtrumenta nihil poſſit obijci, uel opponi, non intelligitur de exceptione nullitatis, ſed poterit opponi ad impediendum executionem.

114 Appellatione interpoſita, & ea pendente renunciando appellationi cenſetur renunciaſſe nullitati, quæ in ipſa appellatione includitur.

115 Statutum ſi requirat, quod in cauſa appellationis ſoluatur gabella, vel alia ſolemnitas ſeruetur, an includat cauſam nullitatis.

116 Nullitati, & iuri nullitatis, an poſſit renunciari expreſſe per pactum, vel aliter.

117 Pactum an valeat, quod de nullitate agere, & excipi non poſſit.

118 Nullitas vbi eſſet patens, an poſſit illam iudex admittere non obſtante pacto.

119 Nullitas quando cauſatur a repugnatione, & perplexitate.

120 De nullitate, quæ cauſatur dolo ſolius aduerſarij, vel cum iudice participantis.

121 Nullitati procedenti a defectu iuriſdictionis non videtur renunciatum.

122 Iuramentum non impedit allegationem nullitatis.

123 Nullitati prouenienti ex ineptitudine libelli, an cenſeatur renunciatum.

124 Appellans dixit ſententiam nullam, & ſi qua eſt, appello, an appellatus poſſit renunciare ſententiæ nullo inuito appellante, ita quod per iudicem a quo reuocetur grauamen, & iterum iudicetur, & procedatur per iudicem a quo, non obſtante appellatione.

125 Statutum tollens nullitatem, puta quod de nullitate dici, & excipi non poſſit, an ſit præcluſa via omni nullitati.

126 Nullitas dicitur defenſio, & ideo ſtatuta, & reſcripta tollentia nullitatem tanquam tollentia defenſionem, ſunt reſtringenda.

127 Statutum tollens nullitatem, de quibus nullitatibus itelligatur, puta ſi eſſet nullitas ex defectu citationis, vel ineptitudinis libelli, vel formæ non ſeruatæ.

128 Statutum excludens nullitatem de naturali non intelligitur, vt de citatione. ibi. num. 129.

130 Statutum quod abſens poſſit condemnari, & de nullitate dici non poſſit, debet intelligi ſi fuerit citatus.

131 Statutum ſi daret executionem cum clauſula, non obſtante quocunque alio ſtatuto, an poſſit dici de nullitate quando prouenit ex capite alterius ſtatuti.

132 De nullitate proueniente ex defectu poteſtatis.

133 Statutum in dubio non intelligit excludere exceptionem nullitatis prouenientem ex eo, quod non tenuit compromiſſum, vel quia fuit factum laudum contra formam compromiſſi.

134 Si eſt iuratum in compromiſſo non dicere ſententiam arbitri, vel iudicis nullam, an poterit dici de nullitate ex defectu iuriſdictionis, ſeu poteſtatis attributæ.

135 Nullitas ex iuriſdictionis defectu, an poßit in omni caſu opponi, & quomodo procedant gloſſæ contrariæ, in clem. j. de ſequeſtr. poſſ. & fruct. in clem. j. de re iudi.

136 De nullitate, quæ cauſatur a dolo partis.

137 Nullitas patens ex inſpectione ipſius ſententiæ non videtur excluſa.

138 Teſtamenti exhibitionem petenti, an poßit opponi aliqua nullitas.

139 De nullitate euidenti ex tenore ſententiæ abſque relatione actorum, vel econtra.

140 De actis, quæ producuntur altera parte non contradicente, vel econtra.

141 Statutum tollens nullitatem, non intelligitur de nullitate notoria, ſeu euidenti.

142 Statutum, vel decretum ſi velit quòd contra binas ſententias conformes non poſſit dici de nullitate, non intelligitur de nullitate notoria.

143 Nullitas reſultans ex falſa cauſa expreſſa in ſententia, an ſit excluſa.

144 Si in ſententia ſunt expreſſæ duæ cauſæ, quarum vna continet expreſſum iuris errorem, altera eſt contra ius litigatoris.

145 Sententiam latam ex falſa cauſa iudex appellationis poterit emendare, & reformare.

146 Statutum quòd debeat appellari, vel ſentētia nulla dici infra quatuor dies vlterius non audiatur, an poſt terminum ſtatuti poſſit vlterius dici, vel excipi de nullitate.

147 Statutum tollens nullitatem, an intelligatur etiam per viam excipiendi.

148 Quinque modis poſſet dici de nullitate, qui diuerſos pariunt effectus.

149 Executione ſententiæ petita, poteſt excipi de nullitate.

150 Nullitas ſi deducatur ſimul cum appellatione, vel ſi deducatur diſtincte, & principaliter de per ſe, quæ ſit differentia.

151 An poſt terminum ſtatuti poſſit dici de nullitate per viam excipiendi, vle per viam agendi.

152 Quando ſit, quod procedat illa regula, annalia ad agendum ſunt perpetua ad excipiendum.

153 Sententia an dici poſſit nulla, ſi iniquitas, & iniuſtitia deprehendatur manifeſte ex actis.

154 Sententia an etiam ſit nulla, ſi eſt abſolutoria ex actis notoriè conſtat de iniuſtitia, quia apparebat inſtrumentum de credito, vel per teſtes.

155 Sententia an etiam erit nulla, ſi iudex in ea dixit, quia per A, & B. eſt probatum, ideo condemno, & in actis conſtat non eſſe probatum.

156 Sententia condemnatoria, an ſit nulla nullis factis probationibus.

157 Sententia condemnatoria an ſit nulla, nullis factis dilationibus ad probandum.

158 Sententia lata ſine cauſæ cognitione eſt nulla, quia cauſæ cognitio eſt de ſubſtantialibus.

159 Sententia dicitur lata abſque cauſæ cognitione, quando ex breuitate temporis præſumitur, quod iudex non fuerit inſtructus.

160 Compromiſſum liberum factum cum plena & libera poteſtate, eſt nullum, ſi laudum incontinenti poſt compromiſſum ſit latum.

161 Arbitri ſententia eſt nulla, ſi proceſſit ex abrupto parte inaudita, & irrequiſita.

162 Sententia lata parte præſente, & non reclamante, tamen abſque cauſæ cognitione, an ſit nulla.

163 Sententia an ſit nulla, ſi conſtaret iudicem tuliſſe ſententiam, non viſis actis, ſeu probationibus alterius partis.

164 Sententiæ verba, viſis actis, teſtibus, ſeu probationibus, quem effectum operentur.

165 Iudex in dubio præſumitur vidiſſe acta, & probationes.

166 Acta an poſſint produci contradicente altera parte ad detegendum nullitatem, ſeu iniuſtitiam ſententiæ.

167 Statutum ſi dicit, quod a ſententia non poſſit reclamari, appellari, ſeu aliquis recurſus haberi, an poterit tunc dici de nullitate, & ſit ſublatum omne remedium.

168 Recurſus verbum, quid importet.

169 Statutum ſi tollit omnem recurſum, an intelligatur tollere remedium de iure ſpeciali, puta reſtitutionem in integrum.

170 Deſertæ appellationis materiam tractat.

171 Nullitas ſi eſt expreſſe cumulata, puta dico ſententiam nullam, & ſi qua eſt

eſt appello deſerta appellatione, an intelligatur etiam cauſa nullitatis deſerta.

171 *Fatalia appellationis, & nullitatis, an eadem ſint.*

173 *Eo caſu, quo deſerta appellatione cenſetur deſerta nullitas, an ſit neceſſario pronunciandum, & cognoſcendum de ipſa deſertione.*

174 *Delegatus iudex ad cauſam appellationis, an poterit cognoſcere de articulo deſertionis, & pronunciare abſq; noua commiſsione.*

175 *Eo caſu, quo deſerta cauſa appellationis non intelligitur deſerta cauſa nullitatis, an poterit tunc proſequi cauſa nullitatis coram eodem iudice appellationis deſertæ.*

176 *Nullitatis cauſæ inſtantia quanto tempore duret in omnibus caſibus.*

177 *Hæreditate iacente, vel hæredi ignoranti, an vero a die notitiæ currat inſtantia in cauſa nullitatis.*

178 *Nullitas ſi deducitur ſimul cum appellatione, & ſit deſerta appellatio, an impediatur executio ſententiæ propter pendentiam cauſæ nullitatis remanentis.*

179 *Deſerta cauſa appellationis in ſententia excommunicationis, an etiam intelligatur deſerta cauſa nullitatis.*

180 *Sententia in cauſa nullitatis, an faciat ius quo ad omnes, & omnibus præiudicet.*

C A P. LXIII.

Dilecto. Notabilis ac magiſtralis eſt hæc decretalis in materia nullitatis quam Doc. hic ordinariè proſequuntur. Ideo ſolenniter, & vtiliter repetam. & primo expediam pertinẽtia ad tex. & gloſ. declarationem. deinde veniam ad materiam nullitatis, quam diſtincte examinabo. & breuiter decretalis. h. d. ¶ Non ſufficit appellanti docere, quod legitimam exceptionem oppoſuit, & quod appellauerit, niſi per eam non admiſſam ſe doceat appellaſſe. h. d. primo narrat factum coram auditore. ſecundo committit cauſam rationem præmittens ibi,

1 quoniam igitur &c. ¶ † Tene menti primo ibi contra ipſos ꝓcedere, quod in beneficialibus exceptio ſurreptionis, licet ſit peremptoria, tamen poteſt opponi in duplici virtute. & ſic in vim declinatoriæ contra literas ad impediendum proceſſum. & ita tex. hic. & tunc cenſetur dilatoria, & debet opponi ante litis conteſ. ſicut cæteræ dilatoriæ, & declinatoriæ, vt hic, & s̃. de excep. c. paſtoralis. l. ita demum. C. de procu. poſſent etiam opponi poſt litem conteſ. contra gratiam, vt in c. conſtitutus. & in c. ad audientiam, el 2. cum ibi notatis. s̃. de reſcrip. ſecus eſt in reſcriptis ad lites, quia exceptiones perẽptoriæ nõ poſſunt opponi ad proceſſum, & ꝯ literas, etiam ſi dicatur, quod ſi de peremptorijs fuiſſet expreſſum: Papa nullatenus literas conceſsiſſet. & ita tex. in c. fi. de litis conteſta. lib. 6. & hoc niſi ſint exceptiones peremptoriẹ priuilegiatæ, quæ poſſunt opponi in duplici virtute, ſicut ſunt exceptiones litis finitæ, & aliẹ impedientes litis ingreſſum. quia huiuſmodi poſſunt opponi in vim declinatoriẹ ad impediendum proceſſum ꝯtra literas & in vim perẽptoriæ ad merita ẽt poſt lit. conteſ. & ita de his eſt tex. in c. j. de lit. conteſ. lib. 6. ſed in reſcrip. ad beneficia q̃libet exceptio ſurreptionis licet ſit peremptoria poteſt opponi omni caſu in duplici virtute, & ad proceſſum ante lit. conte. vt eſt tex. hic, & ad merita ad gratiã perimendam. & ſic in vim peremptoriẹ poſt li. conteſ. vt in d. c. conſtitutus. & in d. c. ad audientiam. & ratio differentiæ eſt, quia in literis ad beneficia, & in gratioſis ſtatim, & ſimul creatur ius de nouo & ſic gratia. & dantur iudices per ipſas literas. merito ſurreptio vitiat gratiam, literas, & proceſſum. propterea eſt quòd exceptio ſurreptionis poteſt opponi in duplici virtute. primo ad literas ante li. conteſ. ad impediendum proceſſum, & poſt li. conteſ. ad perimendum gratiam: non ſic in reſcriptis ad lites, quia licet dentur iudices, & iuriſdictio cognoſcendi de cauſa, tamen non confertur aliquod ius de nouo. merito perẽptoria non poteſt opponi ad proceſſum ante li. conteſ. nec perimit literas, & taciturnitas exceptionis perẽptoriẹ in reſcriptis ad litem nõ inducit ſurreptionem, vt in d. c. fi. & de his omnibus vide per gl. no. in d. c. j. in fi. de li. conteſ. in 6. ¶ Secundo no. ibi, & ſi per cõfeſsionem preſbyteri. ꝙ veritas cauſẹ appellationis poteſt ꝓbari per confeſsionem appellantis. & ſufficit ſola cõfeſsio ad iuſtificandũ appellationẽ corã iudice ad quẽ, ſed vbi nõ foret confeſsio non ſufficeret appellaſſe ex legitima cauſa, niſi veritas ipſius cauſæ probet̃ coram iudice appellationis, ita tex. in c. interpoſita. j̃. eod. & s̃. eod. c. vt debitus. ¶ Tertio no. & ita allegatur, in iudicijs non poteſt appellari a futuro grauamine: & ideo dum hic in tex. dr̃, ad noſtram audientiã appellarunt &c. dẽt ſuppleri inepte, ꝓut patet. j̃. ex tex. nã prius dẽt ꝓponi exceptio corã iudice, deinde expectari q̃d ipſe iudex dicat, vel faciat: & ſi nõ admittat exceptionẽ. tũc eſt ꝙ dẽt appellari & nõ primò, vñ anteq̃ grauet appellari nõ põt etiam ſub cõditione, puta ſi me grauaueris. tex. eſt hic no. qui ſemper ad hoc allegatur, de quo hic plene ꝑ Inn. & in c. ſignificauerunt. C. de teſti. & iõ ad iuſtificandũ appellationẽ nõ ſufficit ꝓbare fuiſſe oppoſitã ltĩmam exceptionẽ, & appellatum fuiſſe, niſi ſpecifice probet̃, ꝙ propter ipſam exceptionem nõ admiſſam fuerit appellatũ, vt in tex. ¶ Ex quo tene mẽti quod non põt a iudice ſtatim oppoſita exceptione recedi appellãdo anteq̃ grauet, & ante appellari non põt ẽt ſub ꝯdõne ſi grauauerit, vt s̃. & ita oẽs Doc. hic. vnde per hanc decr. vident̃ reꝓbari ſtylus & practica q̃ hẽt ꝙ promulgata ſñia excõicationis ꝑ executores in aliquẽ, niſi. j̃. certos dies ſibi obediat, ſtatim appellat̃ per eum ꝯ quẽ fertur excõicatio nulla exceptione oppoſita corã executoribus. videret̃. n. ꝙ talis appellatio non valeat per hũc tex. ſed aduerte, qa ꝓut dicit hic Io. An. iſte ſtylus tolerat ur pp ſñiam p̃cedentẽ licet ꝯdõnaliter latã, ex qua inſurgit grauamẽ, qa dicto caſu nõ ſufficeret ad euitandũ excõicationẽ ꝓponere. j̃. terminũ ltĩmas exceptiones ex quo paret̃ p̃cepto executoris: verũ, qa ñ diſcuſſo negocio de iuribus partiũ ꝓceſsit ad p̃ceptũ, ſeu ſñiam, ſtatim grauauit. l. nimis propere. C. de execu. rei iud. c. p̃terea requiſiſti. s̃. e. & ex his infert̃ q̃d ſi iudex cõminatur parti iniuſtè põt ſtatim ab ipſa cõminatione appellari licet de p̃ſenti ꝑ eam nondum ſit illatũ grauamẽ, vt in c. cum ceſsante. s̃. eo. & ibi eſt tex. no. de hoc, de quo articulo vide ibi plene dicta ſuper gl. j. in prin. ſecus vero foret dicẽdũ, qñ executor, vel iudex inciperet a citatione. tũc. n. volens appellare debet primo excipere & rñſum iudicis expectate, & ante appellari non põt cum non dicat̃ illatũ grauamẽ antequã iudex procedat, vel exceptionẽ reijciat. & ita tex. hic. ita etiam tenẽt Lapus & Gemi. in c. j. in fi. principij. de conceſsio. p̃bẽ. li. 6. & iõ pone, ꝙ executor alternatiue tuliſset ſñiam excõicationis, niſi ſibi parcat̃. j̃. certũ terminum: aut corã ipſo. j̃. eundẽ allegetur rationabilis exceptio. & ſic eſt preceptũ iuſtificatũ. tunc. n. opponendo exceptionẽ in termino euitare poſſet excõicationem. ideo non poſset dicto caſu appellare ante exceptionem non admiſsam, ſeu reiectam. per tex. no. hic ſecundum Io. And. & Imo. col. 3. quod no. ¶ De quo tamen articulo an a iudice iudicialiter procedente poſsit appellari a futuro grauamine, & recedi a iudice per appľonem anteq̃ grauet. vide plene dicta. in c. vt debitus, s̃. e. in ver. ante ſententiã, & ibi multas notabiles limitationes ad hoc, & hic quando appellatur a iudice iudicialiter procedẽte: ſed a iudice extraiudicialiter procedente poteſt abſq; dubio ſtatim a futuro grauamine appellari, vt in c. dilectis filijs decano. s̃. eod. ſimiliter etiam a futuro grauamine extraiudiciali etiam comminato a parte poteſt ſtatim appellari, vt in c. bonæ. s̃. eo. in c. concertationi. & ibi glo. eo. tit. lib. 6. de elec. cum nobis olim. & de hoc articulo vide plene & no. dicta in d. c. bonæ. ¶ Vltimo no. q̃d executores etiam in beneficialibus tenentur admittere legitimas exceptiones: alias ab eorum proceſſu licite appellatur: & hoc procedit quando aſumunt partes iudicis, vt in clemen. j. de offic. deleg. & idem ſi partes meri executoris: & ideo tex. hic indiſtincte loquitur ſecundum Butri. hic in princi. ideo hoc caſu appellatio operatur deuolutionem negocij ad ſuperiorem, vt ſic poſtea poſsit cognoſcere de exceptione. & idem hic Panor. adducens etiam tex. in c. accedens. infra de ætate, & qualitate. operatur ergo appellatio a mero executore effectum deuolutiuum ad ſuperiorem. fatetur tamen But. hic quod ex quo aſumit partes meri executoris appellationem ſuſpendit: nec impedit proceſſum, nec tenentur appellationi deferre. adducit Specu. tit. de actione, & petitione. §. ſuper petitionibus. ver. quid ſit quando. facit etiam quod no. per Innocen. in capitulo fina. ſupra de præſumptioni. & per gloſ. in dicta clementina prima. & dicto caſu appellatio non iuſtificaretur ex ſola oblatione incontinenti fienda coram executoribus, quia executores non tenebantur probationes admittere. facit quod no. Specula. in dicto verſic. quid ſi quando. & Innocen. in capitulo, cum inter canonicos, ſupra de electio. & de hoc plenius per Doc. in capitulo, paſtoralis. §. præterea. s̃. de officio deleg. executor vero datus ad compellendum tenetur partem iudicis aſumere in cognoſcendo ſecundum But. hic referentem Ioan. And. ita tenere in additio. Specu. titu. de poſſeſſorio, & petitorio. §. j. ad finem. de quo no. in capitu. licet, de præbend. in ſexto. & ita tranſit Imo. hic, col. ſecunda.

2 ¶ † In gloſ. j. ibi. Item patet hic &c. aduerte, quia videretur, ꝙ licet non obſtaret fuiſſe appellatum propter ipſam exceptionem non admiſſam, tamen Papa debuit pronunciare proceſſum nullum & literas, cum conſtaret per confeſsionem partis literas fuiſſe ſurreptitias, & ſic proceſſum nullũ, quia in beneficialibus ſurreptio inducit nullitatem ipſo iure, vt per gl. ordina. in d. c. ad audientiam. & probatur in c. j. & ij. de filijs preſby. in 6. & maxime, quia in beneficialibus multum exuberat officium iudicis, vt in c. oblatæ. s̃. e. & in c. cũ nobis olim. s̃. de electio. propterea ergo Papa hic cui ꝯſtat de veritate exceptionis, & ſic de nullitate proceſſus, & gratiæ, debuit ꝓnunciare ꝓceſſum, irritum, & retractare quod factum erat ꝑ ipſos execu-

tores ēt ſi appellatio foret nulla . cuius tamen ꝯrium dr̄ hic in
tex. quare Hoſt. poſuit tres ſolutiones, quę diuināt. vñ ſoluit Io
3 an. An. quod appellans hic † iuuabat ſe remedio appellationē
ipſam proſequendo . ideo neceſſe habuit iuſtificare ipſam ap-
pellationem, & probare formalia extrema ipſius appellatiōis.
ſuccubuit ergo appellans hic in cā appellationis q̄tuncunque
conſtaret notorie de nullitate, quia non probauit formalitatē
ipſius appellationis. & ita tex. no. hic, & melior, q̄ ſit in iure. &
ita ſequuntur hic Doc. facit c. exhibita. s̄. de iudi. & ibi Pan. in
pen. notab. & in 6. col. & idem Imo. ibi, col. pen. ¶ Ex quibus te
4 ne menti, & ita allegatur, ꝙ † appellans a ſnīa nulla nō obtinet
in cā appellationis, etiam ſi probet notorie nullitatem, niſi iu
ſtificet eius appellationem, probando fuiſſe legitime interpo-
ſitam. & ita tex. no. hic, & hoc Io. An. & alij Doc. ſequuntur. &
idem probatur in d. c. exhibita. licet. n. potuiſſet hic deduci nul
litas abſq; appellatione, & ſufficeret probare nullitatem ſim-
pliciter, tñ qñ deducitur nullitas per viam appellationis incū-
bit neceſſario probare appellationem fuiſſe legitimam. & j. le-
gitimum tempus interpoſitam, nec ſufficit probare nullitatē
ſimpliciter, quia via, quam elegiſti, hæc tibi pateat. dicit tex. in
l. ſi mulier. in fi. ff. quod met. ca. ¶ Et ex prædictis infertur alia
5 no. & ſing. doctrina, ꝙ † licet alias ſi proceſſus foret nullus etiā
propter defectum formæ mandati. c. cum dilecta. s̄. de reſcr. c.
prudentiam. de off. del. l. diligenter. ff. mandati. tamē ſi in iudi
cio adeſt confeſsio, poſſet ferri ſententia virtute ſolius cōfeſ-
ſionis, licet reliquus proceſſus ſit ex toto nullus. ita tex. no. ad
hoc in c. Piſanis. de reſti. ſpol. & ita quando proceſſus foret nul
lus pp ineptum modū agendi valeret cōfeſsio, ex qua ſola poſ
ſet ferri ſententia, vt in cle. conſtitutionem. in fi. cum ibi not.
de elec. & idem ſi proceſſus foret nullus propter iudiciarium
ordinem non ſeruatum valeret cōfeſsio, ex qua ſola poſſet fer-
ri ſententia. ita tex. & Arc. in c. j. de accu. in 6. pro quo no. dictū
Inn. in c. qualiter. el 2. j. de accu. dicentis, ꝙ confeſsio ſuppor-
tat defectum cuiuslibet inordinati proceſſus . & ita Bar. in l. ſi
ꝯfeſſus. ff. de cuſto. reo. & Bal. in l. 2. in fi. C. de re iu. adducit ad
hoc tex. in l. ait prætor. §. promittitur. ff. de mino. & ratio prædi
ctorum eſt, quia ex confeſsione in iudicio reſultat notorium
iuris. c. fi. de cohab. cle. & in notorijs ordo iuris non requiritur,
vt in c. 3. de teſti. & c. ad noſtram. el 2. de iureiur. Cum ergo hic
notorie conſtaret de non iure ipſius interpretantis per eius cō
feſsionem in iudicio factam, & cauſa eſſet beneficialis, in qua
iudex tenetur ex ſuo officio ſupplere, vt s̄. Item erat cauſa ap-
pellationis, in qua iudex debet ex officio ſupplere, vt l. amplio
rem. in princ. C. de app. & maxime ex actis tanquam ex noto-
rio, vt dicit no. Inn. in c. ex inſinuatione. s̄. eo. & in c. per tuas. s̄.
de teſti. vr̄ ergo, ꝙ Papa ex ſuo officio debuiſſet imponere ſilē-
tium huic appellato, & impetranti, de cuius non iure conſta-
bat hic notorie, & in iudicio per eius confeſsionem. facit c. cū
ſuper. s̄. de confeſſ. & quia vbi nullitas eſt euidens, iudex tene-
tur ex ſuo officio ſupplere, vt eſt glo. no. in l. vbi pactum. C. de
tranſact. ¶ Verum his non ob. no. ex hoc tex. limitantur ad om
6 nia præcedentia, nam procedunt † data iuriſdictione iudicis
in modo agendi intentati. vnde cum eſſet hic cauſa delata ad
Papam appellationis iure, & appellatio non deuoluit iuriſ-
dictionem ad quem non ſit legitime interpoſita. c. cum appel-
lationibus. eod. titu. in 6. dato ergo, ꝙ notorie hic conſtaret,
de non iure ipſius appellati per eius confeſsionem non potuit
hic pronunciari pro appellante, ex quo cauſa erat deducta per
viam appellationis, & appellans non probauerit formalia ſuæ
appellationis . conſequenter ex iſto modo agendi non potuit
hic Papa pronunciare, cum non fuerit aditus per viam querc-
læ, & nullitatis principaliter: ſed per viam appellationis, quæ
non legitime interpoſita non deuoluit iuriſdictionē, nec cau-
ſam, vt s̄. & ſemper modus agendi, & excipiendi attendendus
eſt. gl. ord. 3. q. 6. hoc quippe. confeſsio ergo non ſupportat de-
fectum iuriſdictionis. facit s̄. de iud. c. at ſi clerici. etiam ſi foret
facta coram duobus ex tribus iudiciibus. s̄. de reſcrip. c. olim.
vel coram vno ex duobus. s̄. de off. del. c. cauſam matrimonij.
An tñ cogatur perſeuerare poſtea corā iudice competēte . vi-
de per Inn. in c. per inquiſitionem. de elec. & per Doc. in d. c. at
ſi clerici. ¶ In ea. gl. in fi. pro declaratione huius gl. vide plene
dicta in c. ex parte M. j. eo. in 3. & 4. col. & in c. cum ceſſante. s̄.
eo. in pe. char. in ver. vltimo quæritur. & in c. ex ratione. s̄. eo.
in 20. col. & in d. c. ex parte. in vlt. nota. ¶ Extra gl. p declaratio
ne materiæ nullitatis, quam Doc. hic ordinarie proſequuntur.
Quæritur primo, quot modis, & quibus cauſis poſsit dici ſen-
tentia nulla: & hæc non pertinēt ad materiam huius decre. ſed
vide plene per Spec. ti. de ſent. §. iuſta. per totum. & in tit. de ap-
pel. §. 2. ver. 18. per Doct. in l. prolatam. C. de ſenten. ¶ Secun-
7 do quæritur, quo † iure agatur, & dici poſsit de nullitate. Inno.
no. in c. 2. circa fi. s̄. de off. iud. & in c. ſæpe. s̄. eo. & Bald. ibi, co-
lum. pen. dicunt quod officio iudicis nobili. & ita Bar. in l. ſi ex
preſsim. ff. eod. colum. penul. adducens text. in l. pater tuus. C.
quando prouo. & l. j. §. j. cum gl. not. in ver. infirmabitur. ff. de
fer. & idem Imo. hic, col. 7. & in d. l. ſi expreſsim. col. 35. & Bal.
in l. tale pactum. §. qui prouocauit. ff. de pac. in repetitione. co
lum. 16. ¶ Sed aduerte, quia de nullitate poteſt dici tribus mo-
dis. ¶ Primo per actionem de dolo . Secundo per act. ex eo cō-
tractu. Tertio per officium iudicis nobile . ita eſt gl. ſingu. in l.
ſi dolo. C. de reſcin. vend. quam ad hæc notat Bal. in l. nam & ſi
ſub conditione. in fi. ff. de iniu. teſt. & dicit ꝙ alibi non reperit.
de hoc tñ plene per Bal. & Ang. in l. quæ ſub conditione. in fi.
8 ff. de condi. inſti. ¶ Tertio quæro, quot † modis poſsit dici de
nullitate. gl. ord. in ver. quæſtionis. in l. j. circa prin. ff. quæ ſent.
ſine app. & Bar. ibi dicunt, ꝙ duobus modis. ſ. agendo princi-
paliter de nullitate officio iudicis nobili, vt s̄. ſecundo incidē-
ter officio iudicis mercenario. puta, ſi petitur executio ſenten-
tiæ, vel alterius cōtractus poterit excipi de nullitate, quo caſu
dr̄ tunc incidēter agi. & ita Bar. in l. de pupillo. §. ſi quis riuos.
ff. de no. ope. nun. & in d. l. ſi expreſsim. col. pe. & in d. l. quæ ſub
9 conditione. in fi. vbi no. per eum. ¶ Quarto quæritur, ſi † actus
eſt nullus ipſo iure, quō poſsit dici principaliter nullus, quia ꝙ
nullū eſt, amplius annullari non poteſt, vt in d. l. nam & ſi ſub
conditione. in ver. poſt defectum. & in d. l. quæ ſub cōditione.
in fi. & quia ſatis eſt conſultum per viam excipiēdi, vt s̄. in pro-
xima q. ſed Bar. in d. l. quæ ſub conditione. in fi. no. concludit,
ꝙ teſtamentum poteſt peti principaliter declarari nullum, &
caſſari quatenus de facto proceſsit, per no. in l. j. C. de ord. iud.
& hoc idem voluit Bar. in l. filio præterito. ff. de iniuſ. rup. teſt.
col. 13. & Bal. in l. ſuis. C. de repud. & idem in ſententia, vel pro
ceſſu, quia poterit principaliter agi de nullitate, & peti ꝙ de-
clarentur nulla, & caſſari quatenus de facto proceſſerunt offi-
cio iudicis nobili, vt per gl. in d. l. j. ff. de fer. & in l. minor. ff. de
anc. & probatur in l. certa ratione. & per gl. in d. l. j. C. quando
prouo. & in l. j. §. j. cum gl. ff. quæ ſent. & ita Inn. in d. c. fi. & in c.
auditis. s̄. de procu. & Bar. in d. l. quæ ſub conditione. in fi. ſub-
dens idem dicendum in ꝯctibus, vt poſsit principaliter agi de
nullitate petendo pronunciari ꝯctum nullum, & caſſari quate
nus de facto proceſsit, vt per glo. in d. l. ſi dolo. pro qua eſt tex.
no. in cle. conſtitutus. s̄. de reſti. in integ. vbi procedit libellus,
dico ꝯctum nullum, & ſi quis eſt, peto reſtitutionem in integ.
& quod poſsit ꝯctus principaliter dici nullus, adducit Bal. not.
hoc melius probantem in l. ſi mater tua. C. de ꝯhen. empt. ita
Bal. in d. l. quę ſub conditione. in fi. & ita Bar. & Ang. ibi ſequū
tur omnia præcedentia dicta. ¶ Quinto quęritur, vſq; ad quan
10 tum tempus poſsit † dici de nullitate. de hoc vide per Spe. ti. de
ſenten. §. iuſta. in fi. vbi tenet, quod principaliter agendo poſ-
ſit dici de nullitate vſque ad xxx. annos, per no. in c. in noſtra.
s̄. de procu. & in l. ſicut. cum ibi nota. C. de præſcrip. xxx. anno
rum. niſi ſtatutum, vel conſuetudo fori, ſeu loci aliud inducat,
& ratio eſt, quia de nullitate principaliter agendo dicitur offi
cio iudicis nobili, vt s̄. in 2. q. ſed officio iudicis nobili præſcri
bitur per xxx. annos, vt d. l. ſicut. cum ibi nota. & ideo dicebat
Bal. in c. ſępe. col. pe. s̄. eo. quod ſimplex querela nullitatis nul
lum habet tēpus prę̨fixum a iure, niſi ſicut cętere actiones. ff.
de re iud. l. ſi cauſa nulla. Inſtantia tamen iudicij in cauſa nulli
tatis eodem tempore periret, ſicut in alijs iudicijs, vt in d. l. pro
perandum. C. de iudi. ſecundum Bal. in d. c. ſępe. ſed excipien-
do, poteſt excipi, & dici de nullitate perpetuo, cum regulari-
ter exceptiones ſint perpetuę. ff. de exceptio. doli. l. pater. §. fi.
vt per Specu. in d. §. iuſta. in fi. & ita Imo. hic, colu. 10. & ex pre-
dictis apparet, quod nullitas habet aliam naturam ab appella-
tione, cuius iuri appellādi prę̨ſcribitur ſpatio decem dierum,
vt in auth. hodie. C. eo. titu. s̄. de re iudic. cum inter. & c. quo
ad conſultationem. ſicut etiam foret, quando per viam ſuppli
cationis a ſententia habetur recurſus ad Principem, vt in au-
then. quę ſupplicatio. per glo. & Docto. C. de prec. Impe. offe.
ſicut etiam cum agitur de approbatione , vel improbatione
ſententię arbitri, vt l. cum antea. C. de arbi. ſed ius dicendi de
nullitate, eſt perpetuum, vt s̄. pro quo etiam caſus eſt in cle. j.
de re iud. & ita Sal. in l. ſi preſes quaſi deſertam. C. quomodo &
quādo iudex. in ver. vlterius quæri poteſt. ¶ Sexto quęritur, an
11 pendente cauſa nullitatis † currat tempus in cauſa appellatio-
nis, vel econtra. Aduerte, quia hęc quęſtio poteſt tripliciter in
telligi. primo, ſi eſt actum de nullitate ſententię principaliter,
& ſuccubuit, quia non erat nulla, an poterit poſtea appellari,
ex quo iam ſunt decurſi x. dies, & vltra a tempore ſententię: &
ſic an currat tempus appellationis interponendę. Cyn. in l. con
tra maiores. C. de inoffi. teſtam. circa medium. tenet quod nō
currit tempus: & hoc niſi calumnioſe, aut ex cauſa improba-
bili foret deducta nullitas: tunc enim non excuſaretur. & ita
Bald. hic, quia ſua temeritas non debet ſibi prodeſſe. argum. l.
tutor. in prin. ff. de vſur. & in l. negotiorū. ff. de re iud. & in hoc
reſidet Cuma. in d. l. ſi expreſsim. colum. 15. quod tene menti.

¶ Secundo

12 ¶Secundo modo poteſt intelligi, quando† ſimul appellatur, &
dicitur de nullitate, tunc ſi nullitas deducitur corã iudice, qui
tulit ſententiam. l. abſente. C. de accuſ. per Bal. in l. ſi vt propo-
nis. la j. C. quomodo, & quando iud. col. pe. pone lata ſenten-
tia confertur libellus principaliter coram eodem iudice, dicẽ-
do ſententiam nullam, & ſi qua eſt appello, vt per gl. ord. in l. j.
C. quando prouo. litigatur coram eo per multum temporis ſu
per nullitate, an interim currant fatalia, & tempora in cauſa ap
pellationis coram iudice ad quem. Cuma. vbi ſ. refert ſe con-
ſuluiſſe, ꝙ non, licet referat Lap. But. & Alber. tenuiſſe ɔ̃rium
moti, quia dicta remedia poſſunt ſimul cumulari, vt per glo. in
d. l. j. C. q̃n prouo. ſed certe in caſu iſto non ſic, quia licet corã
iudice a quo, poſsit dici de nullitate, & proſequi: nõ tamẽ poſ-
ſet proſequi appellatio coram eo. ſ. e. c. accepta. & in l. eos. C.
eo. ti. litiganti ergo ſuper nullitate tanq̃ ſuper præiudiciali, nõ
debet tp̃s currere in cauſa appellationis, ꝙ ſoli negligenti cur-
rit. l. fi. C. de temp. app. nec ob. ꝙ potuit ſimul deducere coram
iudice appellationis, quia certe nõ debet tolli alicui electio iu
dicis. l. j. ver. perinde. ff. de eo, ꝙ cer. lo. ſm Cuma. q̃d no. ¶Ter-
13 tio modo poteſt intelligi, quando† ſimul deducuntur nullitas,
& appellatio coram iudice appellationis. & ſuper hoc artic. In
no. in c. ſæpe. vr̃ velle, ꝙ eadem ſint fatalia, & tempora appella-
tionis, & nullitatis. & ita vr̃ velle Bar. in d. l. ſi expreſsim. col. 3.
in ver. circa tertium. q̃n dicta remedia poſſunt ſimul proſequi,
ſed vbi eſſent ɔ̃ria tunc litiganti ſuper nullitate nõ currũt tp̃a ĩ
cã appellationis. arg. d. l. ɔ̃ maiores. & ita vr̃ ſentire Bar. in d. l. ſi
expreſsim. col. pen. in ver. vltimo quæro. quando iſta duo. licet
maior ſit inſtantia nullitatis, q̃ appellationis, vt j. dicetur. ſed
Bal. in d. l. qui teſtõ. in fi. ff. de excuſ. tut. diſtinguit, aut ſolum
eſt appellatũ, & tunc quia nullitas venit incidenter in cã appel
lationis. l. quædam mulier. ff. famil. erciſ. l. Carmelia Pia. ff. de
iurepat. tunc procedat Inn. in d. c. ſæpe. quia deſerta cã appella-
tionis currunt tempora in inſtantia cauſæ nullitatis, ſed quan-
do nullitas deducitur principaliter, & de per ſe abſq; appella-
tione. puta, dico ſñiam nullam, & ſi qua eſt, appello: tunc ſi ſi-
mul, & permixtim proſequitur cãm nullitatis, & iniuſtitiæ, pro
cedat ꝙ dicit Bar. ꝙ currunt ſimul tp̃a, licet inſtantia in nulli-
tate duret triennio, vt per Bar. in d. ver. quęro q̃uo iſta duo. ſed
q̃n quis eligit primo viam nullitatis diſtincte proſequẽdo. Bal.
in d. l. qui teſtõ. tenet ꝙ non currãt tp̃a quo ad inſtantiam ap-
pellationis, nec eɔ̃, quia vna ante aliam dẽt intentari, illa. ſ. quã
eligit. arg. l. Papinianus. §. ſi quis irritum. ff. de inoff. teſt. & hoc
mõ procedit dictum Ia. Bu. & Bar. ſ. & pro hac ſñia facit quod
notant D. de Rota deci. 102. quę inci. Item ꝙ fatalia. vbi volũt,
ꝙ appellanti, & litiganti primo ſuper attentatis, iuxta ea, quæ
habent̃ in c. non ſolum. eo. ti. in 6. in ver. in omnia, non currant
interim fatalia in cã appellationis, ꝙ tene menti, & intellige p̃-
dicta, ꝙ litiganti ſuper vno remedio nullitatis, vel appellatio-
nis non currant tp̃a in altero, q̃n fuit iuſta cã litigandi, & pro-
babili rõne motus, alias ſecus. & ita Cy. & Bal. in d. l. ɔ̃ maiores.
14 Et ideo pone, ꝙ† appellans formauit libellum ineptum, ſuper
quo diu fuit litigatum, tandem pronunciatur libellus ineptus,
an interim ſint decurſa tp̃a in cã appellationis. dicas ꝙ ſic, quia
ſua culpa. & ita Bal. in auth. ei, qui. in princ. C. de temp. app. &
Rota in d. deciſ. 102. ¶Vel pone ſecundo, ꝙ appellans miſerit
procuratorem non idoneum, & diu fuit litigatũ ſuper tali mã-
dato, tandem fuit pronunciatum, an interim currant tempora
in cã appellationis. dic ꝙ ſic, q̃a ſua culpa. ar. c. Nicolao. j. eo. &
ita Bal. in d. auth. ei, qui. in prin. intellige q̃n non fuit in prædi-
ctis probabilis, & iuſta cã litigandi, alias ſecus foret. per Cy. &
Bal. in d. l. ɔ̃ maiores. & per Rot. in d. deciſ. & ita ẽt ſequitur An
ge. in l. Paulus. §. hæres. ff. de vſuca. vbi no. per eum, tene menti
15 prędicta. ¶Septimo quęritur, an ab† actu nullo, vel a ſñia nulla
ſit neceſſe appellare. dic ꝙ non, ex quo poteſt dici de nullitate
principaliter, vel incidẽter, vt ſ. in 3. q. & ita tex. in d. l. ſi expreſ-
ſim. facit gl. in verbo, infirmabitur. in d. l. j. ff. de fer. & gl. & tex.
in c. fi. de re iud. in 6. ſed an poſsit appellari ab actu nullo. vr̃ ꝙ
non, per tex. in l. ſi conſtat. ff. eo. ti. vbi dr̃, ꝙ ſuperuacuo appel-
latur. & tex. nunquam vtitur ſuperuacuis remedijs. l. hæc ſtipu
latio. §. diuus. ff. vt lega. nom. ca. c. 2. de proba. Item appellatio
tẽdit ad reſciſsionem. l. j. §. j. ff. ad turpi. ſed quod nullum eſt, re
ſcindi non poteſt, vt in d. l. nam & ſub conditione. ver. poſt de-
fectum. Item appellatio tendit ad ſuſpendẽdum. c. venientes.
ſ. de iureiur. ſed reſpectu ſententiæ nullæ appellatio non inue-
nit quod ſuſpendat. ɔ̃rium tñ tenet hic Inn. & Io. An. per tex. in
d. l. ſi expreſsim. in ver. vñ ſi quis. vbi dr̃, ꝙ appellatio fuit deſer
ta lapſu fatalium: ergo præſupponit appellationem tenuiſſe,
quia priuatio pręſupponit habitum, vt in c. ad diſſoluendum. j.
de deſponſ. impube. l. manumiſsiones. de iuſti. & iure. ¶Item
quia ſñia nulla ſaltem de facto grauat. l. ſi quis prouocatione.
C. eo. ti. & quia executio grauare poſsit. l. j. ff. de app. reci. & ẽt
quia in omni appellatione includitur nullitas tacite, vt in d. l.
quædam mulier. & l. Carmelia Pia. per quas leges Bal. in l. fi. C.
de ſent. ex breu. reci. concludit a quolibet actu nullo poſſe ap-
pellari, & licet appellatio dicto caſu non operetur effectum re
ſciſsiuum, ſed operatur effectum deuolutiuum, & ſuſpẽſiuum,
vt vide dicta j. 11. q. imò ſatis poteſt dici, ꝙ operętur effectum
reſciſsiuum, quatenus de facto proceſsit, vt l. certa rõne. C. q̃n
prouo. & gl. in l. j. ff. de fer. & in d. l. ſi dolo. & per gl. in c. j. vt li-
te non conteſt. & ita Imo. in d. l. ſi expreſſim. col. 14. Nõ ob. ver.
ſuperuacuo. in d. l. ſi conſtat. quia certe non excludit potentiã
appellandi, quaſi dicat ex abundanti, & ad cautelam poſſet. &
ita Bal. in l. j. C. q̃n prouo. col. 5. & ita Cuma. in d. l. ſi expreſſim.
in 4. no. & in col. 9. vbi plene per eum de hoc, & pro hac deci.
ꝙ a ſñia nulla poſsit appellari, eſt caſus ad lr̃am in c. exhibita.
ſ. de iudi. vbi teſtes erant recepti ante litem conteſt. & ſic pro-
ceſſus, & ſñia interlocutoria erant nulla, vt in ti. ſ. vt lite non
conteſt. tamen appellatur, vt valeat appellatio. & ita Panor. in
d. c. exhibita. in 4. notab. pro quo ẽt eſt tex. hic, vbi proceſſus, &
ſñia interlocutoria erant nulla, quia per ſubreptionem in cau-
ſis beneficialibus, vt per gl. in d. c. ad audientiam. el 2. & tamen
fuiſſet hic valida appellatio, ſi in forma debita interpoſita fo-
ret. & ita Panor. col. 3. & quia multi effectus reſultãt ex tali ap-
pellatione, de quibus j. in 9. q. ¶Secundo aduerte, quia Cuma.
in d. l. ſi expreſsim. col. 9. in prin. dicit prædictam determinatio
16 nem limitandam† duobus modis. primo, vbi ſit ſñia nulla ex
defectu p̃tãtis, ſeu iuriſdictionis: tunc. n. appellari non poſſet,
quia tolleretur cognitio a iudice competente propter ſuperio
rem, qui debet per appellantem adiri in cã appellationis. ¶Itẽ
quia acta ſunt nulla, ergo ſñia nulla. l. ex conſenſu. ff. eod. ti. &
ſic non poſſunt confirmari. adducit l. j. C. de arbi. & d. l. ſi con-
ſtat. & pro hac determinatione adducit Bal. ita tenere in l. j. C.
quãdo prouo. col. antepe. in ver. iuxta prædicta forma tale du-
bium. vbi voluit, ꝙ ſi a ſñia lata a publice excõicato, vel a ſer-
uo, ſeu alias inhabili appellatur ſimpl'r non poterit in cã appel
lationis de hac nullitate cognoſci, & quia iſta extrinſeca nõ ve
niunt in cã appellationis, per no. in l. per hanc. C. de temp. app.
cũ talis nullitas non procedit ex defectu iudiciarij ordinis non
ſeruati, ſm eum. & pro prædictis facit glo. in l. licet. ff. de iud. &
in l. 2. circa medium. C. de iure fiſ. li. 10. & in c. prudentiam. in
prin. & ibi Inn. ſ. de off. del. quia quãdo ſñia eſt nulla ex defectu
iuriſdictionis non põt confirmari ẽt ex ratihabitione ſuperio-
ris. ¶Sed aduerte, quia hæc limitatio non procedit, & eſt cõtra
tex. in c. ſignificãtibus. ſ. de off. del. vbi ab illo proceſſu notorie
nullo ex defectu p̃tãtis, & iuriſdictionis appellatur, & appella-
tio deuoluit, & virtute appellationis iudicatur ibi ſuper nulli-
tate. facit ẽt c. cum cãm. ſ. de off. del. vbi a proceſſu duorum ab
ſente tertio, & ſic nullo ex defectu iuriſdictionis appellatur. fa
cit gl. in auth. habita. & ibi Bal. in §. verum. col. 4. C. ne fil. p̃ pa.
& in l. pe. in fi. C. de pac. facit quod notant Doc. in c. ſuper lr̃is.
ſ. de reſcri. & in c. j. eo. ti. in 6. & in c. ſi appellationem. de app.
quia ſñia nulla ex defectu iuriſdictionis eſt impoſsibile confir
mari, vt vide plene dicta in c. cum ceſſante. ſ. eo. in 13. limita-
tione, cum ſequẽ. Item appellatio in his caſibus operatur ſuos
effectus, de quibus dicetur j. in 9. q. ¶Non ob. quod dicit Bald.
in d. l. j. C. quando prouo. quia illud dictum non procederet, vt
patet ex prædictis. & quia in appellatione veniunt ẽt extrinſe-
ca, dummodo veniant ad coadiuuandum intentionem appel-
lantis, vt no. in d. l. per hãc. & l. Titianus. ff. quod cum eo. ¶Itẽ
exceptio defectus iuriſdictionis ſatis dicit intrinſecam reſpice
re ſubſtantiam iudiciorum, quia iudicium conſtat ex tribus, ex
perſona iudicis, actoris, & rei, vt in c. forus. de verb. ſig. vnde iu
dex eſt pars intrinſeca in iudicio: merito talis nullitas p̃ueniẽs
ex defectu p̃tãtis, ſeu iuriſdõnis iudicis, poterit deduci per viã
appellationis. & hanc partem ſequit̃ Sal. in d. l. j. C. quãdo pro
uo. & Imo. in d. l. ſi expreſsim. in vlt. col. ¶Nõ ob. d. l. j. C. de ar-
bi. quia loquit̃ in arbitrio, in quo nullo mõ appellatur. nõ ob.
alia iura ſ. in ɔ̃rium adducta, quia dicunt ꝙ non eſt neceſſe ap-
pellare per hunc, tamẽ non excludunt facultatem appellandi,
vt ſ. & alios effectus, qui ex ipſa appellatione reſultãt. ¶Alia &
ſcd̃a limitatio Cum. eſt in d. l. ſi expreſsim. quãdo ſñia eſſet nul
la, & nullitas eſſet euidẽs: tunc. n. ſm eum nõ poſſet appellari,
vt in l. fi. ff. quæ ſñię ſine ap. ſed certe ibi dr̃, ꝙ abſq; cã appellat̃,
& ſic ꝙ nõ ſit neceſſaria app'o. vnde per hoc non excludit potẽ
tiam appellandi, patet in l. j. §. itẽ cum ɔ̃ ſacras. ff. quæ ſñiæ ſine
app. & in l. ſi expreſsim. & gl. & Doc. in ver. neceſſe. in c. fi. de re
iud. in 6. nam & his caſibus põt appellari, vt patet in dictis iuri
bus, & appellatio operat̃ ſuos effectus, de quibus in 9. q. ¶Octa
17 uo quæritur, an appellando ab actu nullo, inducatur† cõfirma-
tio illius actus. videretur quod ſic, per l. 3. §. falſus. ff. rem ra. ha.
ſed dicas contrarium, quia appellatio actum nullum, vel fa-
ctum ipſius iudicis nõ confirmat. ita tex. in d. l. ſi expreſsim. in
ver. vnde ſi quis. & ita Cumanus ibi, in 4. nota. & idem Bald.
hic, in fi. & d. l. j. C. quando prouo. colum. 5. ¶Non ob. d. §. fal-

ſus.quia ibi licet inducatur ratificatio geſtorum a procurato-
re facto,tñ factum iudicis non confirmatur, nec dr̄ ratificari.
& de hoc eſt tex.ibi, alias qũo poſſet appellari ſi induceretur
ratificatio,& confirmatio.& ita eſt tenendum, licet Spe, in ti.
de ſent.§.iuſta.circa fi. in ver. vtrũ aũt appellans,nihil ſup hoc
firmauerit,ſed referat diſtinctionē an ſit nullitas ipſo iure, vel
ope exceptionis.ſed tu teneas indiſtinctè, vt ſ̃.& ita Imo.in d.
l.ſi expreſsim,col.11.& pro hac parte bene facit tex.hic vbi ap
pl'o iſta non confirmauit ꝓceſſum, & acta q̃ erant nulla imo
obtinuiſſet appellãs ſi appellatio fuiſſet legitimè interpoſita.
18 ¶†Nono q̃ritur quales, & quot effectus reſultent, qñ deducit̄
nullitas ꝑ modũ,& viã appl'onis. dẽt ꝯſtare primo, & ante oĩa
de ipſa appl'one ad victoriã ꝯſequendã al's ſuccũberet. ita tex.
in c.exhibita.ſ̃.de iudi. ibi,appellatũ ꝯſtiterit. ¶ Itẽ dẽt ꝯſtare
non ſolũ de appl'one interpoſita.j̃.legitima tꝑa , & ſolẽniter,
ſed appellatio dẽt habere oĩa alia eius extrema,& formalia re
quiſita in ipſa appellatione,vt patet in d.c. exhibita. & eſt tex.
hic,alias appl'o nil releuaret, vt dicit Butri. in d.c. exhibita in
penul.no.& de hoc dicas ꝓut plene eſt dictum.ſ̃.in prima glo.
19 circa prin.¶ His præmiſsis, & occurrentibus in ipſa appl'one
dicas,q̃a appl'o ab actu nullo operatur multos effectus . & pri-
mo operatur effectum deuolutiuum ipſius cauſæ nullitatis.&
ſic deuoluit ipſam cãm nullitatis ad iudicẽ appl'onis , q̃a licet
alias qñ ſñĩa nulla foret lata ab ordinario hẽret ipſe de nulli-
tate cognoſcere,vt in l.abſentẽ.C. de accu.& l.ſi vt ꝓponis. &
l.ſi p̃ſes quaſi deſertam.cum ibi notatis.C. qũo & qñ iudex. tñ
quãdo eſt appellatũ a ſñĩa nulla, vel alio actu nullo,ipſe iudex
appl'onis hẽt de hoc cognoſcere, & nõ iudex ordinarius, vt in
d.l.quædam mulier.ff. fami. er. & in d. l. Carmelia Pia. de iu-
repa.& ita no.Bal.in d.l.j.in prin.C.de ſen.ex breui. recitãdis.
20 ¶ †Secundo operatur appellatio effectum deuolutiuum non
ſolum ipſius cauſæ nullitatis,vt ſ̃. ſed ẽt ipſius negocij princi-
palis intantum quod iuſtificata appl'one a ſñĩa nulla , vel a ꝓ-
ceſſu,ſeu alio actu nullo,iudex appl'onis cognoſcit de cauſa &
negocio principali.& ita tex.in d.c.exhibita.in fi. & ibi ꝑ Imo.
deuoluit ergo appl'o ad iudicẽ appellationis tam cãm,& arti-
culum appellationis,quã etiam deciſionẽ totius negocij prin
cipalis,& ſic deuoluit articulum appellationis,articulum nul
litatis,& deciſionẽ eius.Item & ipſum negocium principale.
ita quod de his oĩbus ad ipſum iudicem appl'onis defertur iu
riſdictio,& ipſe cognoſcere,& decidere hẽt ſ̃m Inn. hic.& ita
determinant Do:de Ro.in d.deciſ.361. quæ incipit. Item fuit
dubitatum ſi appelletur, & qđ qñ appellat̄ a ſñĩa nulla,appl'o-
habeat, & operetur effectũ deuolutiuũ in his tribus præceden
tibus dictis.tenet Arch. Io.Mo.& Io.An.in d.c.fi. de re iudic.
in 6.ſuper verbo neceſſe. & idem Bal.in d.l.j.C.de ſen.ex bre.
reci.in prin.ad idem bene facit,ꝙ tenet Lapus.j̃.in ſua allega-
tione,q̃ incipit appl'o:dicens quod appl'o a ſententia nulla de
uoluit cognitionem,& deciſionem tm̃ principalis negocij ad
iudicẽ appellationis ſub hac forma,quia ſi ſñĩa foret nulla vi-
tio actorum ſubſtantialiũ hẽat ipſe cognoſcere de nouo : hoc
eſt a prin.& ex integro ideſt omnia fient iterato. ſed ſi ſñĩa eſt
nulla ex vitio ſolius ſñĩæ hẽat ipſe reformare eam ex primis a-
ctis,vt in l.cum quærebatur. cum ibi no.ff.de re iudi. & per gl.
21 & Doc.in d.l. ſi expreſsim. & ita Lapus in d. alleg. ¶ † Tertio
appellatio a ſententia , vel alio actu nullo operatur priuilegiũ
attẽtatorum:nam nullitas per viam appellationis deducta aſ-
ſumit ſibi nãm ipſius appellationis,ita quod omnia attentata
reuocantur.ita tex. in d.c.exhibita. & facit c. ſuper q̃onum,in
fi.ſ̃.de offi.dele. non ſic contingeret,qñ non foret interpoſita
appl'o,tunc em̃ ſingula attentata nõ forent nulla in totũ,& vti
le ꝑ inutile nõ vitiaret̄.C.de rebus cre.l.general'r. §.j. & facit
ad p̃dicta tex.in d.c.exhibita.vbi clare probatur, quod attenta
ta poſt appl'onem ab actu ſunt reuocanda per viã attentati iu-
22 ſtificata appl'one.¶†Quarto operatur appl'o effectũ,quia im-
pedit executionẽ,& oẽm aliam innouationẽ pendente appel
latione,vnde licet alias quando ſola nullitas deduceret̄ abſq;
appl'one,niſi eſſet euidens,vel poſſet incõtinẽti ꝓbari nõ im-
pediret executionẽ,vt in l.j.in fi.C.de ordi.cogni.& per Bart.
in l.4.§.condemnatũ.ff.de re iudi.& per Doc.in c.ſuſcitata.ſ̃.
de in integrũ reſti.& dicet̄.j̃.in proxima ſequenti q.tamen quã
do nullitas deducitur per vim , & modum appl'onis ſemꝑ hẽt
impedire executionẽ , ne aliquid interim innouetur parti. ff.
nil nouari appellatione pẽdente.& ita no. Cumanus determi
nat in d.l.ſi expreſsim. col. 11. & ꝑꝑ p̃dictos no. & vtiles effe-
ctus apparet vtile eſſe deducere nullitatẽ ꝑ viã appellationis,
quia appellatio operatur prædicta,& quia appellatio abſq; ali-
quo dubio operatur reuocationem omnium attentatorũ , &
innouatorum. ita ẽt tenet no. Bald. in d.c. ſuper q̃onũ,col. 3.
23 ¶†An autẽ oẽs. ſ̃. dicti effectus habeant locum ſi deducatur
nullitas abſq; appl'one . & quales , & quot effectus reſultent ,
quando deducitur nullitas principaliter abſq; appellatione
vide.j̃.plene in ſeq.q.¶Decimo quæritur quales,& quot effe-
ctus reſultent ſi deducatur nullitas principaliter abſq; appella
tione.& primo videndũ eſt de effectu deuolutiuo.ſecundo de
24 ſuſpenſiuo.tertiò de reuocatione attẽtatorũ.¶†Circa primũ
an nullitas principaliter intentata deuoluat totã cãm,& prin-
cipale negocium ad ſuperiorem corã quo de nullitate agitur.
Bar.in d.l.ſi expreſsim.circa fi. tenet ꝙ ſic, & poterit iudex nõ
ſolum ꝓnunciare ſñĩam nullã, ſed ẽt ipſam reformare ex no-
ua ca,& ex nouis actis per tex.in l.abſentem.C.de accu.& in l.
j.§.j.ff.quæ ſñĩæ.ſicut.n.appellatio deuoluit totã cãm ad ſupe-
riorẽ,vt poſſit ſñĩam confirmare, vel infirmare ẽt ex noua cã.
c.cũ Io.de fide inſtru.l.Titianus.ff.ꝙ cum eo. ita nullitas prin
cipaliter intẽtata deuoluit totã cãm,& negociũ principale,vt
ſic ẽt ex noua cã reformare poſsit.ita Bar.in d.l.ſi expreſsim.ꝑ
iura.ſ̃.adducta,& refert Inno.Doc.tenere in d.c.cũ ꝯtingat.ſ̃.
de offi.dele.in gl.magna.circa medium.& idem tenuit Bar.in
l.j.C.quando prouo.col. vlti. in princ. & in l. ſi vt proponis.la
prima.C.qũo,& quãdo iudex.& cũ hac opi. vr̄ reſidere Ange.
in d.l.j.C.quãdo ꝓuo.licet Inn.in c.cum contingat.in prin.gl.
magnæ vr̄ voluiſſe,quod iudex nullitatis non poſſit ſñĩam re
formare cum non ſpectet ad eum,ex quo ſola nullitas fuit in-
tentata.ſed idẽ Ang.in d.l.ſi expreſsim,intelligit opi.Bar.quã
do nullitas procedit a ſorde,& corruptela iudicis,& ita proce-
dat.l.4.& l.abſentem.C.de accu.alias procedit prima opi.Inn.
in princ.gl.magnæ in d.c.cum contingat. non ob.d.l.4. & d.l.
abſentẽ, quia ibi rõne corruptelæ primi iudicis. nõ ob.d.l.j.§.
j.ff.q̃ ſñĩæ.quia ibi quando deducitur nullitas per viam appel-
lationis.non ob.cle.j.de re iud.quia ibi erant latæ tres ſenten-
tiæ conformes,vel ibi bis fuit appellatũ,& in qualibet appella
tione fuit ſententia ꝯfirmata. Sed aduerte, quia Imo.hic, col.
7.tenet ſe cum opi. Bart.indiſtinctè. & idem tenet in d.l.ſi ex-
preſsim.colum.24.dicens eam fouere æquitatem ratione cir-
cuitus euitandi,ar.l.dominus teſtõ.ff.de condi.indebi.& quia
d.l.abſentem. poteſt intelligi de iniuria ex animo per iniuriã,
ideſt non iure,vt probatur in l. ſed ſi quẽcunq;. §.iniuria, & in
l.j.& ij. ff.ad l.Aquil.& ſic vtroq; modo poteſt intelligi d.l.ab
ſentem. prout intelligit glo.in d.l.4. indiſtinctè per tex. ibi. &
ĩ d.l.abſentem. ꝙ poſſit adiri ſuperior,qui poterit reformare.
non ob. d.l.j.§.j. quia facit pro dũ dicitur poterit reformare,
& adiri ſuperior per viã nullitatis principaliter: prout ibi ſen-
tit gloſ. cum non dicatur ibi in tex. ꝙ idem iudex habeat eam
corrigere : ſed indiſtinctè iudex illius q̃onis . & ſic non ob.re-
ſponſio Ang.ad illum tex.& ad d.l.abſentem.& determinatio
nem Bar.tenuit Iac.But.& Bal.in d.l.ſi vt proponis.& Saly. in
l.ſi pręſes.C.quomodo & quando iudex. & idem Butr.hic. &
Panor.& in c.in literis.ſ̃.de offi.dele. in fi. vbi ſingulariter per
prædicta dixit, ꝙ licet citra appellationem non poſſit archie-
piſcopus ſe intromittere de cauſis ſubditorum ſui ſuffraganei
rl'r,vt in c.paſtoralis.ſ̃.de of.ord.debet intelligi,niſi per aliud
remedium æquipollens : puta ſi adiretur principaliter ſuper
nullitate poterit tunc cognoſcere de iuſtitia , & de ipſa cauſa
principali,& reformare ſñĩam Ep̃i, quod dicit eſſe menti tenẽ
dum.¶Sed aduerte,quia Bal.in l.tale pactum.§ qui prouoca-
uit.in 14.q.reducit opi. ad concordiam,ꝙ aut ſimpliciter fun
datur libellus ſuper nullitate, & petitur ſimpliciter pronũcia-
ri ſententiam nullam.tunc iudex nullitatis non acquirit iuriſ
dictionẽ ſuper negocio principali eo quia non eſt ſuper hoc
aditus,nec eſt hoc petitũ.& ita ꝓcedat opi.Inno.in d.c.cũ cõ-
tingat.ſi vero in libello petit̄ ſñĩam nullã declarari , & in me-
lius reformari,tunc poterit. & ita ꝓcedat alia opi. Inn. & Bar.
de qua.ſ̃.& hanc ꝯſiderationẽ ſequit̄ Imo. in d.l. ſi expreſsim
col.25.quia non dẽt iudex impartiri officium ſuũ ſuper nõ pe
titis.l.4.§.hoc aũt iudiciũ.ff.de dam.infe.c.innotuit. ſ̃. de ele.
& ita etiam hoc ſatis voluit Pan.in d.c. literis . dum loquitur
ſi ſit petitum ſñĩam reformari, & ſic nõ ſimpl'r ſuper nullitate
pronunciari,& ita tenen dũ vr̄. ¶Poſtremo adde prædictis oĩ-
bus no.limitationem ad omnia p̃cedentia, q̃a iudex nullitatis
nunquã poſſet reformare ſñĩam ex alia cauſa , quãdo nullitas
ſurgit ex fundamento iudicij:puta libellus,ſeu proceſſus eſſet
ineptus ſeu modus agendi,tunc.n. habet ſimpliciter pronun-
ciare ſententiam,& proceſſum nullum,q̃a reformare, ſeu ali-
ter validare nõ poſſet.ita tex.ſing.in c.cũ dilecti.de empt.& vẽ.
quod procedat etiam ſi nullitas eſſet deuoluta per viam appel-
25 lationis cum dicto caſu non poterit reformari , vt ibi in tex.&
ita Imo.ibi col.3.in prin.& Panor. col.j.& vide dicta in c.cum
eccleſia.in fi.ſ̃.eod.¶†Vlterius aduerte,quia ad hoc, vt iudex
aditus principaliter ſuper nullitate poſſit cognoſcere de nego-
cio principali dẽt primo expediri articulus nullitatis,cum illa
cauſa ſit præiudicialis:nam ſi ſñĩa non foret nulla tranſiſſet in
rẽ iudicatã ex quo non deducitur ꝑ viam appl'onis. vnde non
poſſet inuito eo ꝓ quo lata eſt ſñĩam amplius de eius iuſtitia
cognoſcere.& ita ẽt voluit Bar.in l.cu q̃rebatur.ff. de re iudic.
vnde

vnde ſi de hoc excipitur proceſſus in negocio principali non
diffinito primo articulo nullitatis eſſet nullus.arg.c.exhibita.
ſ.de iud.& ita Bal. in d.§. qui prouocauit. q.12. circa fi.ſi vero
ille,ↄ quem agitur. excipit de hoc, & ꝙ nõ ſit cognoſcendũ de
iuſtitia ante terminatam cãm nullitatis, tunc videret̃, ꝙ iudex
aditus ſuꝑ nullitate poſsit ſuꝑ iuſtitia,vel iniuſtitia pronuncia
re aliter nõ terminato articulo nullitatis. arg.d.l.abſentẽ.& d.
l.j.§. j. imò ẽt videret̃ ꝙ ſi ex actis cõſtaret ſnĩam eſſe aliq̃, tñ in
iuſtam,ꝙ poterit ↄ̃riam ſnĩam ferre, ex quo ſibi liquet de iuſti
tia primæ ſnĩæ,& per partẽ aliter non eſt exceptum, & valebit
ſnĩa ↄ̃ ſnĩam, ex quo cõſtat de eius iniuſtitia, & fert̃ in diuerſis
inſtantijs,vt no.in l.duobus.ff.de excep.rei iud.& per Inn.in c.
cum Bertholdus.de re iud. & facit in ſimili gl.in c.j. ſ.de reſti.
ſpo.& no.per Pan.ad hoc propoſitum in d.c.cũ cõtingat.co.4.
& hæc ẽt fuit determinatio Inn.in d.l.ſi expreſsim.col.25.quã
tene menti.& de his an nullitas comprehendat iniuſtitiam,vel
eↄ̃ quo ad hunc effectũ deuolutiuum , dicet̃ j. circa materiam
libelli.¶Circa ſecundũ de effectu ſuſpenſionis, an nullitas ſu-
26 ſpendat†exceptionẽ,& prohibeat aliquid attẽtari. cõſidera ꝙ
aliqñ opponit̃ nullitas per viam exceptionis,puta petit̃ execu-
tio ſnĩæ,excipitur de nullitate, an exceptio nullitatis impediat
executionem ſnĩæ,vel inſtrĩ.Inn.in c.cum in iure.in prin.ſ.de
off.del.dixit ꝙ non,niſi in cã.l.ſi prætor.§.Marcellus.ff.de iud.
quia alias non inuenitur iure cautum,ꝙ nullitas impediat exe-
cutionem,ſm Inn.& Spe.in ti.de lib. concep.§.nunc dicendũ.
cõcludit ꝙ ſi agit̃ de nullitate per viam exceptionis, & proba-
tio fieri poſsit incõtinẽti impediat̃ executio: alias ſecus.& ita
in effectu cõcludit Bar.in l.4.§.cõdemnatum.ff. de re iud. & in
l.fi.C.ſi ex falſ.inſtru.dicẽs,ꝙ aut ex parte excipiẽtis nihil eſt ꝓ
bãdum, puta excipit ſnĩam nullam ex defectu citationis.l. ea,
quę.C.quõ & qñ iu.vel ex defectu mãdati procuratoris.l.licet.
de procu.c.in nr̃a.ſ.de procu.& his caſibus, & ſimilibus impe-
dit̃ executio,vt in dictis iuribus:ſi vero ſit aliquid probandũ,&
cognitio requirit altiorem indaginem , tunc exceptio nullita-
tis nõ impedit executionem.ita tex.in l.fi.C.de ord.cog. & in
l.2.C.de falſis.& in l.edicto.C.de edic.diui. ſed Ang.in d.§.cõ
demnatum.limitat an alleget̃ nullitas ſnĩæ latæ ex falſis allega
tionibus ↄ̃ abſentem ex cã neceſſaria, vel probabili. ita intelli-
git d.l.ſi prætor.§.Marcellus. & ita intellexit Inn.in d.c.cũ con
tingat.Bart.vero intelligit illum tex. qñ incõtinẽti poſſet hoc
doceri,ꝙ vr̃ rõnabile.arg.l.3.§.ibidem. ff.ad exhibendum.ſm
Imo.in d.c.cõdemnatum.col.2.in prin.ſi vero excipiẽs de nul
litate,põt incõtinẽti probare,& tũc impedit,& ſuſpẽdit execu
tionem,vt in d.§.cõdemnatum. in d.l.fi. C.ſi ex falſ.inſtr.& ita
ſequit̃ Imo.in d.§.cõdemnatum.pro quo optimus tex.in l.j.C.
quãdo prouo.ibi,ſi promptam habetis. quia nullitas incõtinẽ
ti probãda impedit executionem.& ita Bart.ibi. Ang.tamẽ in
d.§.cõdemnatum.hoc limitat,niſi appareat,ꝙ gratia differen-
dæ ſolutionis opponat̃ exceptio nullitatis : tũc.n.nõ impedi-
ret executionem,in d.l.2.C.de fal.¶Tu intellige,qñ de hoc ↄ-
ſtat per no.in c. ſuſcitata.ſ.de in integ.reſti. aliàs quãdo offert̃
probatio incõtinẽti tollit̃ oĩs p̃ſumptio calumniæ, & malitiæ,
vt in c.lr̃as.ſ.de reſti.ſpol.j.eo.c.interpoſita.in prin.& ita Inn.
no.in c.poſt electionem.in fi.de cõceſ.præb.& cũ diſtinctione
Bar.ſ.reſidet Ang.in d.l.j. C. qñ prouo. dicẽs idẽ dicẽdum in
executione laudi arbitramentalis, vel inſtrĩ guarẽtigiati,& di-
ſtinctionem Bar.ſequit̃ Bal.in l.ab executore. C.quorum app.
col.3.ver.ſed nũquid exceptio nullitatis.& in l.j.in princ.C.ne
lice.tertio prouo.& in l.fi.C. de ord.cog.col.vlt. & iõ dicit no.
Bal.in d.l.fi.C.ſi ex fal.inſtr.ꝙ excipiẽs de nullitate ad impediẽ
dum exceptionem,dẽt eſſe cautus,ꝙ offerat ſe incõtinẽti pro-
bare,alias iudex poſſet exceptionẽ reijcere, & reſeruare in alio
iudicio.ar.d.l.3.§.ibidẽ, ad exhi.& in l.ille a quo. §.ſi de teſt.ff.
ad Treb.& per Bar.in l.nam & poſtea.ff.de iureiu. & ſ.dictam
determinationẽ,& diſtõnem ſequunt̃ D.de Ro.in deciſ.280.q̃
incip.Itẽ licet per viam exceptionis.¶Adde & limita primo ꝙ
27 vbi quis reportauit tres†ſnĩas cõformes ↄ̃ ſe nõ audit̃ excipiẽs
de nullitate ad impediẽdum executionem ſnĩæ,dato ꝙ incõti-
nẽti vellet probare:iõ dẽt fieri executio, & poſtea diſputari de
nullitate.ita de hoc tex.in cle.j.de re iud. & per Bal.in d.l.fi.C.
de or.cog.col.vlt.& in d.l.ab executore.col.3. Bal.tñ ſingul.in
d.l.j. C.ne lic.tertio prouo. limitat d. clem.j. niſi nullitas eſſet
euidẽs,vel liquida:tũc.n.ceſſat calumnia opponẽtis,cõſequẽ-
ter ceſſat diſpoſitio d.cle.de quo tamẽ articulo,dic vt plenius
28 per Doc.in cle.j.¶Scd̃o limita,quia oĩ caſu †exceptio nullita-
tis impediret executionem , licet requirat altiorem indaginẽ,
qñ executio eſſet irretractabilis, vel damnũ irreparabile, puta
mortis,vel alia offenſa perſonæ,tortura,vel ſimilia.arg.l.ante.
ff.de app.reci.& ita Bal.in l.eũ,qui duas. circa med. C.de adul.
& in d.l.ab executore.col.3.vbi refert Pe. & Cyn. idẽ tenere.&
hoc idẽ ſequit̃ Ang.in l.fi.C.ſi ex fal.inſtr.in fi.ꝙ no. ¶Sed cir-
29 ca prædicta dubitat̃,qñ dicat̃ †poſſe incõtinẽti probari. Bar.in
d.§.cõdemnatũ. dixit quòd j.illud tp̃s,j. ꝙ ſolet executio exa-
minari,ſi in illo exceptio opponeret̃,vt l.ſi is,a quo.ff.vt ĩ poſ.
le.& ſatis videret̃, ꝙ j.duos mẽſes.arg.l.aufert̃.§.qui compẽſa
tionem.& ibi Bar.ff.de iure fiſ.vel de cõſuetudine.j.x.dies.ar.
l.ſi debitori.cum ibi no.ff.de iud.& ita Bal. in c.cum in iure pe
30 ritus.ſ.de off.del.col.5.¶Scd̃o dubitat̃ eo caſu,quo†exceptio
nullitatis impediret executionem, ſi iudex nõ admittit, an va-
leat proceſſus.Bal.in d.§.qui prouocauit.q.12.in fi.cõcludit ꝙ
ſic.arg.c.ex parte M.ſ.eo.¶Si vero de nullitate cognouit,& ↄ-
ſtat,dẽt de ipſa primo pronũciare,vt per Bar.in l.cum quęreba
tur.ff.de re iud.ſi tamẽ ferret ſnĩam abſolutoriam ↄ̃ exceptio-
nẽ nullitatis,licet probatã, valeret ſnĩa,niſi ab ea appellet̃, dũ-
mõ error nõ ſit expreſſus in ſnĩa, vt in l.j. §.item cũ ↄ̃ ſacras.ff.
quæ ſnĩę ſine app.& per Inn.& Doc.in ſimili,in c.j.ſ. de reſcr.
& per Lap.& Gem.in c.j.de reſcr.in 6. ¶Circa tertium,ſi nulli
31 tas deducit̃ principaliter agẽdo,an interim †operet̃ effectũ ſu-
ſpẽſiuum,ꝙ nihil ſit innouãdum,& veniãt reuocãda attẽtata,
ſicut appellatione pẽdẽte, ſuper quo articulo Inn. in d.c.cũ in
iure peritus.dixit ſingul. ꝙ nõ. & ꝙ hoc nõ reperit̃ iure cautũ.
Bar.vero in l.j.in vlt.col.C.quãdo prouo.& in d.l.ſi expreſsim.
circa fi.vr̃ ſenſiſſe ↄ̃rium,dum dixit,ꝙ ſicut in cã appellationis
attẽtata prohibẽtur pẽdẽte appellatione , & veniũt reuocãda,
vt ff.nil noua.app.pẽd.& in l.chyrographis.§.fi.ff. de adminiſt.
tut.ita iudex nullitatis poteſt oĩa attẽtata prætextu illius ſnĩæ
nullæ reuocare.arg.d.l.abſentẽ. & per Inn. in c. ex inſinuatio-
ne.ſ.de procu.facit l.Papinianus.§.ſi filius.ff.de inoff.teſtam.
quia ſicut querela inofficioſi eſt præiudicialis ad teſtamentũ.
ita querela nullitatis ad ſnĩam,vel contra actum . Sed aduerte,
32 quia Bar.loquit̃,&†ita dẽt intelligi lata iam ſentẽtia ſuper nul
litate,tũc eſt,ꝙ oĩa attẽtata reuocãtur, vt j. dicet̃. Sed interim
pẽdẽte lite dicas ꝙ nullitas ordinarie agẽdo nõ impedit execu
tionem, nec ſuſpendit ↄ̃ctum, vel ſnĩam. & ita tex.in l.fi.C.de
ord.cog.& Bal.ibi,in fi.& in l.appellatione.in fi. C.de appella.
nõ obſt.d.§.ſi filius.quia licet exceptio nullitatis ſit præiudicia
lis,vt ſ.tamẽ nõ actio,vel officium iudicis,quod pro ipſa nulli
tate intẽtat̃.rõ dr̃ię, quia actio eſt ordinaria,exceptio eſt ſum-
maria.& ita Bal.in l.j.C.ne liceat tertio prouo.in prin. Item ſit
ratio,quia ad alium finem agit̃ de nullitate, vbi petit̃ ſnĩam de
clarari nullam, & ad alium finem agit̃, quando petit̃ executio
ſnĩę:ideo litis pẽdẽtia ſuper nullitate ordinarie agẽdo nõ im-
pedit executionem in alio iudicio,vel in eodem,licet poſtea at
tẽto.& hoc clarius cõcludit Bal.in d.§.qui prouocauit.in verſ.
12.quęro.quia licet corã ſuperiore dicat̃ principaliter de nul-
litate,nõ tamẽ deuoluit̃ ad eum iuriſdictio quo ad hoc,ꝙ ſi in
ferior interim exequet̃ ſnĩam , reuocaret̃ executio ſtatim via,
& priuilegio attẽtati,quia nulla lex hoc dicit,vt ſ.per Inn.imo
ↄ̃rium hr̃ in d.l.fi.C.de ord.cog.ſed victoria obtẽta ſuper nulli
tate,tũc eſt,ꝙ fieri debet reuocatio attẽtatorum officio iudi-
cis.ita Bal.in d. §. qui prouo. & hoc idem tenuit Ang. in d.l.fi.
C.ſi ex falſis inſtr.eodem modo cõcludẽs, ꝙ exceptio litis pen
dẽtię ſuper nullitate primo principaliter intẽtata nõ hẽt impe
dire executionem ſnĩę,vel inſtrumẽti poſtea intẽtatam,poſito.
ꝙ ſuper illa lite nullitatis poſſet ferri ſnĩa talis,quę pareret ex-
ceptionem rei iudicatę in iſto iudicio executiuo. ita Ang.ibi,
per illud ſingulare dictum Inn.in d.c.cum in iure.ꝙ dicit men
ti tenẽdum,& pluries habuiſſe in facto.& hoc idem tenuit An
ge.in l.j.C.quãdo prouo.poſt prin.& hęc ſunt notãda ad limi-
tationem.l.fundum.& l.fundi.& l.ſi ante.ff.de exce.rei iud. &
ibi per Bar. & hanc determinationem ſequit̃ But.hic, & idem
Imo.hic,col.10.& plenius in d.§.cõdemnatũ.col.2.& idem te
net hic Panor. & hęc fuit ẽt determinatio D. de Rota in d.de-
ciſ.280. Ex quibus oĩbus tene menti no. & vtilem cõcluſionẽ,
ꝙ pendentia litis ſuper nullitate principaliter primo intenta-
tę exceptio litis pendentię non impedit executionem, nec re-
uocationem attẽtatorum : imò ſi executio fit lite pendẽte,in-
terim nõ reuocaret̃ per viam attẽtati,ſed debet expectari finis
negotij.facit auth.quę ſupplicatio.in fi.C.de prec. Imper. off.
vbi etiam Bal.idem tenet.& in d.§.qui prouocauit.vt ſ.dicens
demum obtenta victoria ſuper nullitate, tunc eſt,quod oĩa in
terim inuouata,& inde ſecuta veniũt officio iudicis reuocan-
da.ex his,ſm Bal.in d.§.qui prouocauit. apparet differentiam,
& vtilitatem inſurgere,quãdo deducit̃ nullitas per viam appel
lationis, quia interim nihil poteſt innouari , & attentata ſunt
nulla,& veniunt reuocanda via,& priuilegio attentatorũ,ſm
Bal.ibi,& eſt dictum ſ.in 9.q.ſecus ſi deducat̃ nullitas principa
liter abſque appellatione: tunc enim reuocatio attentatorum
non hẽt locũ,ſed expectat̃ victoria ſuper nullitate,qua obtẽta
33 eſt dare remedium attentati in iudicio nullitatis.& † ita debet
intelligi Inno. & Imo.in d.c. ex inſinuatione. ſ.de procu. pro
quo ẽt tex.& Doc.in c.cãm matrimonij.ſ.de off.del. & in c.cũ
cã.ſ.eo.titu. vbi tex.no.ꝙ declarata ſententia nulla omnia in-
de ſecuta reſtituuntur,& fit reſtitutio poſſeſsionis,& rerum cũ

fructibus non ſolum perceptis, ſed ēt percipiēdis. & ita quod
34 titulus ſnīæ†nullæ non cāt bonā fidē,nec titulum,nec excuſat a fructibus ēt percipiendis.ita tex.ſing.ibi, cū gl.fi. vbi Imo. & Pan.ita notant, qđ eſt notandū ad l.ſi fundū.C.de rei ven.& an & qn̄ titulus ſnīæ nullæ proſit ad præſcribendū.vide plene per Bu.in c.ſi diligēti.de præſcri. in pe.char. circa fi. in ver.quærit gl.an errans in iure.circa fi. ¶Adde ēt ad hoc no. tex. in c.2.in
35 fi.s̄.vt li.non conteſt.vbi ēt Doc.hoc idem notant,per † quem tex.dixit notāter Bal.ibi, ꝙ ad officium iudicis ſuper nullitate ſpectat reformare,& reſtōnem dare ēt ꝯ extraneos poſſeſſores occupantes prætextu illius ſnīæ nullæ.ita tex.in hoc ſing.ibi,& facit ꝙ idem tenuit Ang.in l.j.ff.de fer.col.vlt. hæc no.ad limitationem c.Romana.§.in alium.de app.lib.6.¶Item adde præ
36 dictis tex.no.in c.eccleſia.s̄.de conſti. qui amplius † probat,ꝙ proceſſus,& ſententia, & alia inde ſecuta, & omnis executio, quæ fundatur virtute ſtatuti inualidi ſunt nulla,& reuocanda. ita Bal.in j.col.dicens,ꝙ ille tex.quo ad hoc alibi nō reperitur. iudicia ergo agitata,& omnia executata virtute ſtatuti inualidi,ſunt nulla, nec trāſeunt in rem iudicatā, tene menti.¶Am
37 plius etiam adde prædicta omnia locum habere † in quolibet iudice nullitatis etiam ſi ſuper nullitate ꝯctus, quia declarato contractu nullo omnia inde ſecuta retractātur,& poteſt iudex cogere ad reſtitutionem pretij habiti occaſione illius contractus.ita no.Bal.in c.dilectus.el 2.s̄.de reſcri.in fi.& in c.quæ in eccleſiarum. s̄. de conſti.per tex. ad hoc no. in l.Senatus. ff.de ꝯhen.emp.quæ oīa tene menti,quia nullibi ita plene,& diſtincte tacta reperies.¶Sed aduerte,quia oīa præcedentia dicta veniunt limitanda multis modis.& primo vt procedant,qn̄ obijceretur ſimpl'r de litis pendētia ſuper ipſa nullitate: ſecus ſi ēt opponaẗ exceptio nullitatis, & de illa velit docere incōtinēti: nam nihil repugnat,ꝙ deductum principaliter per viam nullitatis poſſit ēt incidenter iterum deduci per viam exceptionis coram alio iudice executionis:& tunc exceptio nullitatis incōtinēti probata impediret executionem, vt s̄.eſt dictū. ita ꝙ vis ſtat in forma excipiendi. & ita voluit no.Imo.in d.§.cōdemnatū.col.3.in prin. & ita fuit de mēte Bal.in d.c.cū in iure.col.6. qui ita dēt intelligi.& facit ꝙ notaẗ in ſimili,in c.2.& fi.s̄.de ordi.cog.¶Scdo limita,niſi executio eſſet talis,quæ nō poſſet poſtea reparari,& foret irretractabilis. tunc.n.obſtaret litis pendētia ſuper nullitate,& impediret executionē.& ita Bal.in l.eum qui duas.circa medium. C.de adult. dicens ꝙ ſtante ſtatuto, ꝙ bannitus poſſit impune offendi, tn̄ pendente qōne nullitatis banni ēt ſi non eſſet euidens nullitas,nō poterit iterum offendi,quia executio, quæ nō pōt retractari, non pōt vnq̄ fieri lite pendente,vt no.in l.j.C.qui accuſ.nō poſſ.& in l.ante.ff.de ap.reci. & hoc idem tenuit Bal.in l.appellatione.in fi.C.de ap. & in d.auth.q̄ ſupplicatio.in fi.vbi tn̄ ſubdit, ꝙ ſi talis bānitus occidereẗ lite pendente ſuper nullitate banni, tunc an occidens debeat puniri pendet ex validitate ipſius banni: nam ſi bannū pronunciabitur nullum punieẗ tanq̄ homicida: aliàs ſecus, & ſic quo ad hoc inſpiciẗ veritas nō ſola litis pendentia. l. ſi quis filio.§.ꝙ ſi quis.ff.de iniuſ.teſt. Bal.vero in l.ſi Senatus.ff.de feri.dixit tunc eſſe verum,ꝙ exceptio,vel pendētia nullitatis impediat executionem irretractabilē,vt s̄.niſi appareat de euidēti calumnia opponētis,quia idē operaẗ expreſſa calūnia, ꝙ expreſſus error, ſm̄ gl.in l.q cū maior.§.ſed ſi pn̄s.ff. de bo. lib.& per Inn.in c.j.s̄.de offi.vic.& ita tenuit Pau.in cle.j.de re iu.& facit gl.in l.vbi pactum.C.de tranſac. ¶Tertio limitanda vr̄ p̄
38 cedens†determinatio,niſi per iudicem,coram quo deducitur principaliter,& primo ipſa nullitas inhibeat alteri iudici,corā quo petitur executio, ne aliquid lite pēdēte habeat innouare. tūc.n.videretur, ꝙ virtute inhibitionis inducatur ante omnia reuocatio attētatorū,vt in c.nō ſolū.§.j.eo.ti.in 6.& in c.tuā.s̄. de or.cog.ita ꝙ inhibitio, & litis pendentia ſuper nullitate ſimul iuncta viderenẗ,ꝙ haberent impedire executionē,& ꝙ iudex nullitatis poſſit inhibere,vr̄ tenuiſſe Bal.in l.j.ff.de offi.cōſul.in q.4.& Imo.in d.c.ex inſinuatione.s̄. de procu.col.3. Sed certe ꝯrium eſt dicendum,quia Imo.ibi,& Bar.in d.l.j.C.quādo prouo.& in d.l.ſi expreſſim,circa fi.debent intelligi, prout eſt s̄.dictum in ver.tertio dubitatur,ſi deducitur nullitas.nam iudex nullitatis nō pōt inhibere ēt inferiori iudici, ne interim exequatur,& inhibitio nihil operatur.Nō ob.tex.in c.nō ſolū. nam procedit in appellatione, quando inhibitio eſt canonice fcā, cū nō reperiaẗ iure cautum, ꝙ nullitas ordinarie agendo, impediat executionē, vt s̄.& patet in d.l.fi.C.de or.cog.igitur inhibitio nihil operaẗ. & iſta fuit determinatio Dominorū de Ro.in d.deciſ.480.& hoc idē ſequiẗ hic But. & idē Imo.hic,colu.10.¶Nō ob.prædictis notata per Inn.in d.c. cum M. in fi.s̄. de conſti.quia proceſſus,qui fit in executione, cum fiat in iudicio ſummario, non habet præiudicare in plenario iudicio nullitatis:iō non obſt.litis pendentia, & inhibitio nihil operatur. ¶Non obſt.dictum Bar.in d.l.ſi expreſſim.& Imo.in d.c.ex inſinuatione,vt s̄.eſt dictum.tene menti hanc ſingularem limitationem,quia ſæpe in practica occurrit.¶Quarto limita,quia ſi
39 eſt petita †reductio laudi, & reductio ſententiæ arbitramentalis ad arbitrium boni viri, an poterit fieri executio lite pēdēte ſuper reductione,quia D.Flo.in c.expoſita.s̄.de arbi.tenuit ꝙ ſic,dicens ꝙ interim nō debet ſuſpendi executio.allegat no.in c.ex literis.s̄.de reſti.in integ.in glo.ſupplicatio.& ſufficit ſm̄ eum,ꝙ probetur contrarium . non obſtat, ſi diceretur, ꝙ hæc petitio reductionis habet vim appellationis,vt in l.non diſtinguemus.§.cum quidam.ff.de arbi. quia non per omnia, vt ibi no.patet quia hoc caſu iudex non aditur per viam appellationis,ſed per viam querelæ. & hæc differunt inter ſe, vt in c.concertationi.de app.in 6.ex quo ergo petitur reductio principaliter non habet impedire executionem ſententiæ. ſed certe Bal. in d.§.qui prouocauit.in fi.tenet contrarium, per no.ff. de excu.tut.in l.diximus.in prin.& in d.§.cum quidam. & hanc partem ſequitur Panor.in c.Quintauallis.s̄.de iureiu.in pe.char. quia talis reductio quo ad effectum differendæ executionis habet vim ſuſpenſionis,& appellationis,vt in d.§.cum quidam.& quia iura dicunt, ꝙ arbitramentum iniquum debet reduci ad arbitrium boni viri . ergo non debet executioni mandari ante reductionem.l.ſocietatem.§.arbitrorum. in fi.iuncta l.vnde ſi Nerua.ff.pro ſocio.& hoc vr̄ velle Inn.in d.c.Quintauallis.dū dicit nō valere dictum arbitratoris,niſi ſit æquum, vel ad æquitatem reductum.& idē gl.in c.cām.s̄.de elec. ergo interim nō eſt exequendum. ſi vero iudex executionis cōfirmaſſet laudū, & a confirmatione ſit appellatum , tunc bene poterit pēdente appellatione ſententia mandari executioni, quia a ſentētia iudicis recurſus non potuit appellari, vt no.Bar.in l.j.ff.de leg.1. & ſequitur Bal. præcedentia dicta in d.§.qui prouocauit. in fi. vbi refert, ꝙ ita Bononiæ fuit diſputatum.¶Vlt.licet lite pen-
40 dente ſuper†nullitate non poſſit fieri inhibitio, an ſaltem poſſit fieri ſequeſtratio.Bal.in d.l.ab executore. in fi.C. quorū ap. per illum notabilem tex.concludit, ꝙ aut poſſeſſor habuit ſententiam ꝯ ſe,quam poſtea principaliter,& ordinarie agendo dicit nullā.tūc ſi eſt res mobilis,fit ſequeſtratio, ſi eſt immobilis, ſequeſtranẗ fructus.Intellige qn̄ cōcurrit iuſta cā ſequeſtri. puta ſuſpitio,dilapidatio,vel ſimilis:ſi vero petitor qui non poſſidet,dicit ſnīam nullam,nūq̄ fiet ſequeſtrum : ex quo.n.petitor eſt victus, & hēt ſnīam ꝯ ſe,nullo adiutorio iuuaẗ.iō dicit Bal. ꝙ d.l.ab executore.dēt intelligi,qn̄ poſſeſſor eſt victus.ſecus ſi habuit ſnīam pro ſe:tunc.n.non fiet ſequeſtrum.arg.l.euidenter.ff.de excep.rei iud. ¶Tu cōſidera,ſi poſſeſſor eſt victus,qui non appellauit a ſentētia,licet dicat de nullitate principaliter, non vr̄ ꝙ poſſit fieri ſequeſtrum,ſed debet fieri executio ſentētiæ,vt eſt dictum s̄. & res dari victori q̄tūcunq; alias ſuſpectus. ita tex.no.in l.fi.C.de or.cog.ſi vero poſſeſſor fuit victor, & petitor fuit victus,tunc poſſet procedere, qđ dicit Bal.ꝙ non fiat ſequeſtrum, licet ſnīa dicaẗ nulla . & hoc ꝓ authoritatē ſnīę, a qua non eſt appellatum cū poſſeſſione vincētis.cogita & no. prædicta ad intellectum d.l.ab executore.¶Vndecimo princi-
41 paliter quęritur circa materiam libelli,& an in cauſa†nullitatis requiratur neceſſario libellus. Spec.tit.de lib. concep.in §. nunc videndum.in fi.concludit, aut nullitas deducitur incidēter, & non requiriẗ libellus:ſecus ſi principaliter intenteẗ per no.in c.fi.s̄.de off.iud.& idem tenuit Spec. ti.de ſent.§.iuſta.circa fi.in verſi. quid ergo ſi appellans a ſnīa nulla.& concludit ꝙ agendo principaliter requirunẗ libellus, & litis conteſt. & refert curiam Romanam ita ſeruare. & ita Bal.in §.qui prouocauit.in q. 14.in fi.& idem But.Imo.& Pan.in c.per tuas.s̄.eo.in fi.Fallit coram eo,qui tulit ſnīam,quia coram ipſo non requiriẗ libellus,nec litis cōteſt.licet directo,& principaliter agatur de nullitate.& refert Spe.ita tenuiſſe in d.verſ.quid ergo ſi appellans.in fi.& ita tranſit Imo.in d.§.per tuas.in fi.poteſt ergo eſſe rō,quia qn̄ coram eodem iudice deduciẗ nullitas,tunc cōſtat ſibi ex actis factis coram eo, ex quibus reſultat notorium iuris.c.cum olim.j.de verb.ſig.ideo iudex ipſe poteſt ſupplere abſque alio libello , vt per Inn. in c.ex inſinuatione. s̄.eo.& in c.per tuas. s̄.de teſti.& facit,quod notatur per Bar. in l.cum q̄rebatur.ff.de re iudic.¶Sed aduerte, quia Spec.in d.verſi.quid
42 ergo.'hoc non dixit, ſed ſolum ꝙ ſi † ſententia eſt nulla,poſſit idem ordinarius abſque libello,& litis cōteſtatione aliam ſententiam ferre.& hoc iō,quia vitium nullitatis cōcernebat ſolū ſnīam.ſecus ergo dicendū vr̄, qn̄ nullitas principaliter intentatur ordinarie agēdo, quia in hac cā requiriẗ neceſſario tela, & ordo iudicij,vt per Inn.in d.c.fi.de off.iud. & ita Panor.in d.c. per tuas.in fi.& facit ꝙ dicetur j.in ſeq.q.¶Duodecimo quęri-
43 tur,an in cauſa†nullitatis requiratur neceſſario litis conteſtatio.Spe.in d.§.iuſta.circa fi.in d.verſi.quid ergo ſi appellans.& in tit.de lib.concep.§.nunc dicendum. ad fi.verſi.quid ſi ſentētia.cōcludit, ꝙ ſi de nullitate agitur incidenter nō requiriẗ libellus,nec litis conteſtatio:ſecus ſi principaliter. & ita reſidet

Bald.

Bal.in l.i.ff.de fer.col.3. concludens quòd principaliter agen
do ſnīa ſuper nullitate ſit diffinitiua. ideo neceſſario requirit̃
libellus, & litis cōteſtatio. & idem voluit Bal. in d.l.fi. C.de or.
iudi.per illum tex.vt ſit neceſſario lis conteſtanda, pro quo ēt
facit, ꝙ plene eſt dictum in c.cum ceſſante.s̃. eo. in ver.23.qñ
ſnīa fertur ſuper nullitate, & ibi vide, & idem voluit Bal. in d.
§.qui prouocauit.in 14.q.in fin. ¶Sed tu de hoc articulo vide
plenius per doc.in d.c.per tuas.ex quorum dictis ſic conclude
ꝙ aut nullitas deducitur ſimul cum appl̃one principaliter vel
incidenter, tunc an requiratur litis conteſtatio diſtingue ꝑut
diſtinguitur in cā appl̃onis, & vide ad hoc plenè dicta in d.c.
per tuas. ¶Si vero deducitur nullitas de per ſe abſq; appl̃one
aut incidenter per viam exceptionis vel replicationis, & non
requiritur litis conteſtatio ſed ſummarie proceditur in illa, vt
voluit Bar.in l.4.§.condemnatum. ff. de re iudi. & idem in oī
alia exceptione, quia in exceptionib.non eſt fienda litis conte
ſtatio prout voluit gl.or.in c.prudentiam.§.ſexta.s̃.de offi.de-
leg.& ita in hoc concordant oēs doct.in d.c.per tuas. ¶Quib.
tu adde ꝙ pōt excipi, & replicari, & allegari nullitas tp̃e allega
tionum poſt concluſum in cā non proprie excipiendo, ſed alle
gando dato, ꝙ aliter primo non fuerit in actis de ipſa nullitate
exceptum dummodo nullitas deprehendatur ex actis per ſo-
las allegationes iuris, & ita tex.no.in c.cum abbas. & ibi Bald.
col.2.in fi.s̃.de offi.delega.ꝙ tene menti, & facit dictum Inn.
in c.ex inſinuatione.s̃.e.& in c.per tuas.s̃.de teſt. ¶Si vero nul
litas deducitur principaliter, tūc ſi eſt notoria non requiritur
ordo iuris, requiritur tñ citatio partis.gl.& doc.ĩ ca.ad noſtrā.
el 3.de iureiur.& ita doct.in d.ca.per tuas, & ita in hoc tenet
Rota deciſ.34.quæ incipit, item fuit dubitatum. ¶Si autē nul
litas non eſt notoria, tunc requiritur litis conteſt.per c.fi. s̃.de
offi.iudic.& quia ſnīa ſuper nullitate habet vim diffinitiuæ, vt
per gl.in cle.fi.de app. ad quam diffinitiuam nō conſueuit rl̃r
deueniri abſque litis conteſtatione, & hæc abſq; dubio qñ ꝑ-
ceditur in pręſentia partium.facit gl.nota.in c.per venerabilē.
44 j.qui fil.ſint legi. ¶†Sed dubitatio eſt quid ſi proceditur ꝯ ab-
ſentem.tenet But.in d.c.per tuas.ꝙ tunc non requiratur litis
conteſtatio, ex quo nihil petitur a parte ſed a iudice, ſicut in ſi
mili no.ĩ auth.ſi oēs.C.ſi mi.ab hęre.ſe abſti.& ita reſidet Imo.
in d.c.per tuas.in fi. ¶Sed certe iſta fuit originalis determina-
tio Bal.poſt Iac.But.in l.fi.§.illud. C.de tem.ap.vbi concludit
Bal.ꝙ ꝑꝑ naturam ipſius cauſæ nullitatis, & ęquitatis officij
iudicis intētati, ſiue ſit abſens reus ſiue actor, poterit ferri dif
finitiua lite non conteſta.ſi de iuſtitia conſtat iudici, & addu-
cit notata in l.defendente.C.de aut.tu. ¶Aduerte tamen quia
concl̃o non tranſit abſque dubitatione, nam ex quo agitur de
præiudicio certę perſonę non vr̃ quod poſsit ferri diffinitiua
lite non cōteſt.vt dr̃ in reſtōne in integrum in d.c.fi. s̃.de offi.
iu.ſecus qñ agitur ꝯ perſonam incertam, & ita procedat quod
hr̃ in d.auth.ſi oēs.& ita tenet Pan.in d.c.per tuas. in fi.vt ꝯtra
abſentem non poſsit procedi ad diffinitiuam lite non conte.
& adducit ꝙ notat̃ per Bu.in c.tuæ.s̃.vt lite non conte. ex cu-
ius dictis cenſet̃ ipſe But.idem voluiſſe ibi, & de hoc articulo
vide latius per do. de Rota in deciſi.34.quæ incipit, item fuit
45 dubitatum, vtrū quando agitur. ¶†Decimotertio quęritur an
in libello nullitatis requiratur expreſsio cauſæ in ſpecie. ¶Prę
mitte primò, ꝙ poſsit principaliter agi de nullitate ſententiæ
& proceſſus, vt d.l.ſi expreſsim.& d.l.j.in prin.ff.de fer.Simili-
ter pōt agi principaliler de nullitate teſtamenti, & alterius vl-
timę voluntatis, vt in l.quæ ſub cōdōne, in fi.ff.de condi.inſt.
& ibi notabiliter per Bar.in l.filio præterito. ff.de iniuſtò teſt.
& per Bal.in l.ſuus.in fi.C.de repu.hæred.in quib.iurib. cōclu
dunt Bar.& Bald.ꝙ de nullitate teſtamenti poſsit agi principa
liter.Item incidenter per viam exceptionis, & per viam repli-
cationis. Sil̃r etiam pōt principaliter agi de nullitate ꝯctus.ita
tex.in c.quę in eccleſiarum. s̃.de conſtitu. & Bal.ibi, col.2.in
fi.pro quo etiam eſt textus in c.conſtitutus.s̃.de in integ.reſti.
& per gl.in l.ſi dolo.C.de reſcin.vendi. ¶Secundo præmitte,
ꝙ id ꝙ eſt etiam ipſo iure nullum pōt agi principaliter, & peti
quod declaretur nullum, & caſſetur quatenus de facto proceſ
ſit, vt in d.l.j.& ibi per gl.ff.de fer. & in d.l.ſi dolo. probatur in
l.certa ratione.C.quando prouo.non eſt neceſſe. & in l.chyro
graphis.§.fin.de admini.tuto.& ita Bar.in d.l.quæ ſub condi-
tione.in fi.pro quo gl.& Imo.in c.auditis.s̃.de elect. & in c.ve
nerabilis.s̃.de offi.deleg.& idem quando eſſet aliquid in ſpe,
tunc poteſt peti, & caſſari, & rumpi, vt in l.nam & ſi ſub condi
tione.ff.de iniuſto teſtam. ¶Vbi vero actus nullo iure ſubſiſtit
nec re nec ſpe, tunc vbi in iure reperitur verbum irritum vel
caſſari, exponitur caſſum vel ſciſſum declarari, vt per gl.in ver.
caſſamus.in c.venerabili.& in c.2.s̃.vt lite non conteſta. & ita
Bal.in l.3.§.fi.ff.de iniuſto teſta.& per gl.in d.l.ſi dolo. & in c.
46 ad probandum.in verſi.caſſata.de re iudica. ¶†Tertio pręmit
te, ꝙ actus poteſt dici nullus ex plurib.cauſis & omnib. ſimul
concurrentib.ita gl.not.in l.ſi mater tua. C.de ꝯhen.emptio.
quem ad hoc adducit Bal.in d.l.quæ ſub condōne.in vlti. col.
ff.de conditio.inſtitu. ſed quando vna cauſa nullitatis eſſet di-
uerſa, & præcederet aliam tempore, tunc ſecunda cauſa non
inuenit quid annullet, vt in d.l.nam & ſi ſub condōne. §.rum-
pendo. ideo tunc ſuper ſecunda cauſa ſolum non poſſet fun-
dari libellus nullitatis.facit.ff.de hære. inſti.in l.ſi non lex elia-
ſcentia.ita Bal.in d.ca.quæ in eccleſiarum. ¶Tu aduerte, quia
deducendo plures cauſas nullitatis in eodem libello, in dubio
non vr̃ quis ſe adſtringere. ideo ſatis poſſet probare vnam cau
ſam dummodo ipſa ſola ex ſe ſit ſufficiens ad nullitatem, vt in
c.exhibita, & ibi bona gl.in fi.s̃.de iu.& facit l.3.§.fi.& l.appel-
lanti.ff.de ap. ¶His pręmiſsis videretur, ꝙ in libello nullitatis
debeat exprimi cauſa in ſpecie per tex. ad hoc no.in d.l.ſi ma-
ter.quia ſicut cauſa actionis debet in libello proponi, vt in l.j.
ff. de eden.ita ipſa cā officij iudicis intentata. l. minor autem
magiſtratus.ff.de mino. & ita Bald.in d.l.quæ ſub condōne in
vl.col.& ita eodem modo qui dicit proceſſum vel alium actū
nullum, debet poſtea probare cauſam in ſpecie, & quo iure ſit
nullus, vt probatur in l.Imperatores.ff.de priui.cre. ſm̃ Bal.in
c.eccleſia.s̃.de conſti.col.2.hoc tamen vr̃ intelligendum quā
do de hoc excipitur.alias procederet libellus generalis, vt vi-
47 de.j.ſe.q. ¶†Decimoquarto quæritur, poſito ꝙ in libello dēat
exprimi certa cauſa nullitatis vt s̃. tamen intellige quando de
hoc excipitur per partem, alias procedit libellus generalis.l.fi.
C.de annali exce.ca.2.de lib. obla. & ideo procederet libellus
generalis ſimpliciter dicendo actum nullum, quia ꝯ formam
iuris vel ſtatutorum abſque expreſsione alterius cauſæ. & ita
vr̃ tex.de hoc in l.quædam mulier.ff.fami.erciſ.& ita But. hic
in vlt.charta in princi. tenens ꝙ in libello nullitatis non ſit ne
ceſſaria expreſsio cauſę ſicut in libello appl̃onis a diffinitiua
vt in d.l.3.§.fi.de quo tamen per Inno.in ca.cum Bertoldus.s̃.
tit.proxi.& per Bal.in d.§.qui prouocauit, in q.15.& ideo pone
48 aliquis egit †de nullitate nulla cauſa expreſſa in libello, tamen
poſtea in proceſſu proſequitur vnam cauſam tantum, an ſi ex
illa cauſa ſuccumbat poſsit poſtea iterum agere ex alia cā nul
litatis.Bar. in d.l.ſi expreſsim.col. vltima, tenet ꝙ non dicens,
ꝙ cauſa nullitatis ęquiparatur cauſæ motę in actione reali, q̃a
ſicut dominium non poteſt haberi ex plurib.cauſis eodem tē-
pore concurrentib.l.3.§.ex plurib.ff.de acqui. poſ.ita ergo di-
cendum in ſententia vel alio actu, quia ſemel nulla ex vna cau
ſa nō poteſt amplius annullari, vt in d.l.nā & ſi ſub condōne.
§.rumpendo.licet eodem tpę bene poſſunt ſimul concurrere
plures cauſæ nullitatis, vt eſt tex.in d.l.ſi mater.ſicut ergo quā-
do eſt actum actione reali nulla cauſa expreſſa, licet poſtea in
proceſſu agens ſit proſecutus vnam, tamen ſi ſuccumbat non
poterit poſtea agere ex alia cauſa.d.l.ſi mater. §.eandem.& in
l.& an eandem.§.actiones.& ibi per Barto.ff.de excep.rei iud.
49 †ita quando quis dixit ſnīam nullam generaliter non expreſſa
vlla cauſa licet in proceſſu ſit vnam tātum proſecutus, ſi tamē
ſuccumbat non poſsit iterum ex alia cauſa dicere ſnīam nul-
lam, ſecus ſi a principio in libello expreſſerit certam cauſam
in ſpecie. tunc.n.ſi ſuccumbit poterit ex alia cauſa nullitatis
iterum agere ſicut dr̃ in actione reali quando quis egit expreſ
ſa certa cauſa, quia ſuccūbens poterit iterum agere ex alia cau
ſa, vt in d.l.ſi mater, & hoc vr̃ tenuiſſe Inno.in d.c.cum contin
gat.s̃.de offi.deleg.col.3.& ita Bar.in d.l.ſi expreſsim. col.vlt.
& in d.l.j.C.qñ prouocare.circa fin.in verſic.quęro quid ſi eſt
proſecutus vnam cauſam &c.Cuma.vero in d. l. ſi expreſsim.
in fi.dicit Bart.erraſſe, & quod ęquiparatio ſua non procedat,
quia qui egit rei vendicatione ex vna cauſa, non poteſt proſe
qui vel obtinere ex alia cauſa, vt in c.abbate.de re iudi.in 6. &
tamen hoc nō haberet locum in cauſa nullitatis quia qui egit
ex vna cauſa poterit etiam ex alia ſe iuſtificare, vt in l.3.§.j.de
appel. ¶Item ex alio non concludit ratio Bar.quia in reali ve-
nit dominium etiam poſt litis conteſtationem ſuperueniens,
vt d.c.abbate.& no.in l.non videtur in iudicium.ff.de iud.& ĩ
l.ſi rem.§.fi.de pigno.actio.& tñ ſnīa lata ſup illo libello gene
rali non præiudicaret in illo dominio ſuperueniēte niſi illud
fuiſſet expreſſum, vt d.l.ſi mater.§.j.& §.actiones. cum ibi no-
tatis. ¶Præterea in libello generali veniunt omnia.l.ſolemus.
ff.de iud.c.cum eccleſia. s̃.de cau.poſſ. & tamen ſnīa non ob-
ſtat in non proſecutis, vt in l.licet.C.de iu.ita Cum.in d.l.ſi ex
preſsim.in fine.pro quo facit, ꝙ voluit Inn.in d.c.cum contin
gat. inquantum dixit ꝙ ſi aliquis petijt ſnīam infirmari nulla
expreſſa cauſa in libello, ſi poſtea proſecutus eſt vnam cauſam
licet ſuccumbat, tamen poterit iterum alia cauſa petere infir-
mari. ¶Sed aduerte, quia Imo. in d.l.ſi expreſsim. col.36. licet
non viderit Cuma.reſidet cum opinione Bar. & dicit ꝙ nō ob
ſtat præcedens dictum Inno. cum aliud ſit petere pronunciari
ſnīam nullum, & aliud ſit petere ſnīam infirmati, ſicut aliud
eſſet quando quis peteret ſe declarari dominum, & diuerſum
eſſet

eſſet quando quis peteret ſibi dari dominium alicuius rei:tũc
enim agitur actione perſonali,nam ex pluribus cauſis poſſet
quis eſſe obligatus ad dominium alicuius rei transferendum
puta ex permutatione.l.j.ff.de rerum perm.vel ex ſucceſsione
vel ex ſtipulatione.l.vbi autem.in fi.ff.de ver.obli. ita ergo qñ
ſententia non eſt nulla ſed poteſt annullari põt venire infirmã
da ex plurib.cauſis etiam diuerſo tp̃e concurrentibus,puta ſta
tuto cauetur ꝙ ſi ſnĩa non regiſtretur ĩ. menſem ad cameram
actorum poſsit infirmari. ¶Item alio ſtatuto cauetur,puta ꝙ ſi
non ſoluatur gabella ĩ. certum tp̃s poſsit peti ſententiã infir-
mari,ſed non ſic qñ a principio ſnĩa eſſet nulla, quia ſi eſt nul-
la ex vna cauſa,non poteſt eſſe nulla ex alia cauſa.ita ꝙ vr̃ equi
paranda nullitas actionis realis prout dicit Bar.ſm Imo.in d.l.
ſi expreſsim.tu aduerte quia Ange.in d.l.3.§.fi.ff.de ap.non vr̃
ſequi prædictam æquiparationem Bart. de cauſa nullitatis ad
actionem realem,& eam improbat hic Butr. in vlti. charta in
principio,& ſiľr Imo.hic.col.8.in fi. quia ex libello in actione
reali ex vna cauſa non poſſet obtineri ſententia in dñio : licet
in proceſſu poſtea deduceretur,& probaretur alia cauſa, vt in
d.l.ſi mater.§.actiones.& in d.c.abbate,& tamen non ſic in li-
bello nullitatis,quia dicendo ſententiam nullam ex vna cauſa
poterit poſtea in proceſſu probare aliam cauſam, & ſi probet
poterit obtineri ſnĩa ex alia cã non deducta nec allegata in li-
bello.& ita eſt optimus tex.in c.cum Bertol.de re iudi.non ſic
in actione reali,vt ſ̃.ſm Bu.& Imo.hic, ita ꝙ vr̃ potius æquipa
randa nullitas in libello appľonis,vt in d.l.3.§.fi.ff.de ap. imo
idem Bar.in d.l.ſi expreſsim,& in d.l.j.C.qñ prouo.in vlti.col.
& in d.l.ſi vt proponis.C.qũo & qñ iu. tenet ꝙ cauſa deuoluit
totum ita quod ex noua cauſa non deducta poſsit ſnĩa confir-
mari vel infirmari,& æquiparat Bar. nullitatem appľoni quæ
deuoluit totum,& ita Imo.hic col.7.in verſ.ſed iuxta prædicta
inſurgit dubium.& idem But.hic.col.9.Conſidera ergo caſus
diſtincte.¶Aliquando libellus eſt ſpecialis ex vna cauſa nulli-
tatis.tunc abſque dubio ſm oẽs non præiudicat ſnĩa ſi agatur
poſtea ex alia cauſa:imo plus quia ſuperior ex eodem iudicio
poteſt ſnĩam reformare ex alia cauſa nõ deducta in libello cõ-
firmando vel infirmando ſententiam ſi conſtat ex actis, vt eſt
tex.in d.c.cum Bertol.ſm But.& Imo.hic,& Cumanum in d.
l.ſi expreſsim: quia nullitas ex vna cã intentata deuoluit totũ
vt ſic poſsit ex alia cauſa confirmari vel infirmari ſicut in cau
ſa appľonis,vt in d.l.3.§.ſi.& ꝓut in hoc tenet Bar. in d.l.ſi ex-
preſsim.¶Aliquando libellus eſt generalis ſuper nullitate, &
proſecutio eſt generalis,tunc vr̃ quod ſententia generaliter p̃-
iudicat,vt d.l.licet.C.de iudi.¶Si vero libellus fuerit generalis
tamen proſecutio fuit ſpecialis quo ad vnam vel duas cauſas
nullitatis,tunc tenendum vr̃ ɔ̃ Barto.ita quod ſolum in proſe-
cutis obſtat exceptio rei iudicatę,vt in d.l.licet.& æquiparatio
Bar.non procedat,vt patet ex prædictis. & rõ differentię qua-
re ſi eſt actum ex vna cauſa poſsit ſnĩa reformari ex alia quaſi
totum ius videatur deductum in iudicio, & tamen non obſt.
exceptio rei iudicatę ſi poſtea agatur iterum ex alia cauſa. dic
quod in appellante vel dicente de nullitate cõſideratur fauor.
ideo eſt quod poteſt ferri ſententia ex alia cauſa non deducta
in libello:nõ ſic in ipſa ſnĩa,quia ne excludatur pars in totum
debet ſnĩa reſtringi ſolum ad proſecuta,vt in d.l.licet. ſicut in
50 ſimili dicit Bar.in d.l.3.§.fi. ¶†Quintodecimo quæritur quid
in reductione ad arbitrium boni viri qñ petitur corrigi arbi-
tramentum an ſi iudex reperit eum nullum ex defectu perſo-
næ arbitratoris vel quia non ſeruata forma compromiſsi vel
aliter poſsit pronunciare ſuper nullitate Archid. 2.q.6.c.a iu-
dicib.notanter determinat,ꝙ ſic prout refert, & ſequitur hic
Bal.in fi.& in c.j.§.ſancimus.quo tp̃e miles.in vſi.feudo.idem
But.hic,col.pe.in prin.& Imo.hic.col.10.& idem hic Pan.co-
lum.3.in fi.nam libellus ſuper reductione cenſetur hr̃e naturã
appľonis,vt ſic deuoluat totum negocium,& ptãtem reformã
di,& infirmandi,& annullandi,ar.l.non diſtinguemus.§.cum
quid.ff.de arbit.quod tene menti, & vide dicta ſupra in 10.q.
51 in 5.limitatione,in fi. ¶†Decimoſexto quæritur an ſicut ꝓce-
dit libellus in quo victus principaliter petit ſnĩam annullari
ſeu nullam declarari vt ſ̃.in q.13.ita procedat libellus in quo
victor principaliter petat ſnĩam confirmari. Bar.in d.l.ſi exp̃ſ-
ſim.in fi.tenet ꝙ ſic,& ideo appellatus poteſt petere ſnĩam cõ
firmari etiam ſi appellans non proſequatur appľonem, vt in
auth. de his qui ingred.ab appel. §.volumus. & idem ſi non ſit
appellatum,quia poterit officio iudicis principaliter agendo
peti ſnĩam vel alium actum confirmari,vt no. in c.j.de confir.
vtili.& rõ eſt ſm Bart. quia petens executionem ſententiæ ſi
ſuccumberet per exceptionem nullitatis etiam ſummarie ꝓ-
batę quia ſufficit tunc ſummaria probõ,vt per Bar.in l.3.§.cõ-
demnatum.ff.de re iud.& in l.a diuo Pio.§.ſi ſuper rebus. niſi
principaliter poſſet petere ſnĩam confirmari, tunc non habe-
ret remedium ordinarium quod eſſe non debet,quia ſolũ p̃iu
dicatur ſibi in illo iudicio ſummario executionis ,non autem
quo ad ordinarium poſtea agendum, vt no.in d.§.ſi ſuper reb.
& in c.veniens.el 2.de teſti.ideo neceſſario conuenit dicere ꝙ
poſsit poſtea principaliter petere ſententiam confirmari, &
plenariè ſuper hoc cognoſcetur, & poterunt de nouo probõ-
nes fieri hincinde, quia probões factę in ipſo iudicio ſum-
mario executionis non ſufficerent,vt in d.c.veniens. & in l.2.
ff.de his qui ſunt ſui vel alie.iur. ¶ Sed qñ a principio ordina-
rie agendo eſt actum de nullitate,& ſuccumbit agens,tũc cla-
rum eſt quod ſnĩa lata in hoc plenario iudicio p̃iudicaret po-
ſtea etiam in ſummario ſi a tali ſententia ſuper nullitate non
fuit appellatum.facit quod notatur per Inn.in ca.fi.ſ̃.de ordi.
cogni. & ita ſequitur hic col.8.& Imo.in d.l.ſi expreſsim. col.
37.in ver.iuxta prædicta poteſt dubitari.idem tenuit Bar. in d.
l.j.C.qñ prouoc.in pen.col.in ver.uidendum reſtat qñ de nul-
litate, in fi.& quod poſsit peti cõfirmatio ſententiæ tenet An
ge.in l.de pupillo.§.qui opus. ff.de no.ope.nunc. ubi dixit qđ
poterit peti cõfirmatio ſemel, & bis,nec erit dicta proſecutio
fruſtratoria,quia habitis poſt ea trib. ſnĩjs conformib.non po
teſt amplius dici de nullitate ɔ̃ executionem,vt eſt tex.ſingula
52 ris in cle.j.de re iudi.& ita Imo.in d.§. qui opus. ¶ Decimoſe-
ptimo quęritur,datus ẽ libellus petẽdo ſnĩam cõfirmari an po
terit iudex eodem libello,& iudicio ſnĩam infirmare ſeu nullã
declarare. Bart. tenet, ꝙ ſic in d.l.ſi expreſsim.in fi.quia ſicut
nullitas deuoluit totum prout eſt dictum ſ̃.in pręcedenti q. &
ſ̃.in q. 10.ita libellus ſuper confirmatione deuoluit totum ne
gocium principale, vt ſic iudex ex eodem iudicio poſsit ad pe
titionem rei ſnĩam annullare vel cõfirmare cum ſit eadem rõ
53 ſm Bar. ¶†Decimooctauo quæritur an in prædictis procedãt
ſimul libelli directo ɔ̃rij, puta actor petit ſnĩam confirmari an
poterit reus principaliter agendo offerre ſuum libellum, &
petere ſnĩam annullari. Inn.in d.c.cum contingat. ſ̃.de of.de
le.in gl.magna circa fi.vr̃ velle qđ non admittatur libellus dire
cto ɔ̃rius,qa poſſet ſequi perplexitas, & ferri ɔ̃ria ſnĩa, & vnus
libellus ſufficit pro vtroq;,quia ſi actor dicit ſnĩam nullam po
terit reus excipere, ꝙ eſt valida, & probare quicquid velit ac ſi
libellum ɔ̃dictorium dediſſet:& quia ſecundus libellus eſt pręj
iudicialis ad primum,dẽt ergo ſuperſederi,& ſufficit reo,ꝙ ſi-
bi ſit conſultum per viam exceptionis ſm Innoc. tranſit & ita
Ang.in l.j.C.qñ prouo.circa fi. & ita etiam in d.l.ſi expreſsim.
& ita ẽt ſimpľr Imo.tranſit in vlt.charta,ſed de hoc art.vide la
tius per Bal.in d.§.qui prouocauit. in q.15.vbi arguit primo ꝓ
Inn.qa ɔ̃rietates non ſunt niſi in certis caſib.admittẽdæ,vt no.
in l.oĩno.ff.de imp.in reb.ſed non eſt recipere actionẽ nullita-
tis directam,& ɔ̃riam,ergo &c.¶In ɔ̃rium vr̃ tex. notabilis in
l.ſi inter me & te.ff.de excep.rei iud.vbi admittuntur libelli di
recto ɔ̃rij. ¶Item ſi agis ɔ̃ me negatoria poſſum agere ɔ̃ te cõ-
feſſoria,vt no.in c.examinata.de iudi.& inſti.de act.§.æquè. &
ſi petis te declarari eſſe dñm ſerui ꝓcedit libellus ɔ̃rius in quo
ille petit ſe declarari ingenuum.ff.de iureiu.l. ſi duo patroni.
cum ibi no.¶Reſidet tñ Bal.ꝙ in actionib.in quib.quis poteſt
eſſe actor,& reus,ſicut eſt in iurib.incorporalib.admittaẽ libel
lus directo ɔ̃rius in alijs non,& hanc partẽ tenet Ang. in l.ſed
cum ambo.ff.de iud. Bal.vero in l.j.C.qñ prouo.in pen.col.in
prin. voluit quod per viã reconuentionis admittaẽ libellus di
recto ɔ̃rius.ſup quo articulo ɔclude ꝙ aut loquimur in iurib.
incorporalib.tũc indiſtincte ſeu via ɔuentionis,ſeu recõuẽtio
nis admittiẽ libellus directo ɔ̃rius.tex.eſt no.ĩ c.cũ eccľia.ſ̃.de
cã poſ. vbi canonici petierunt electionem confirmari. clerici
vero ɔ̃rio libello petierunt electionem infirmari,& ſuper vtro
que libello fertur ibi ſnĩa,& ita Panor.in 2.col.& ita procedat
text.in c.abbate.de ver.ſigni.vbi But.col.j.no.illum tex.ꝙ ſup
libello confirmationis põt dari ɔ̃rius libellus infirmationis.
¶Si vero loquimur in his in quib.nõ poteſt quis eſſe actor, &
poſsidenti actio non datur,vt in l.j.ff.vti poſsi.tũc aut in rebus
diuerſis,& poteſt ꝓcedere libellus directo ɔ̃rius: & ita ſit text.
in d.l.ſi inter me & te.& in c.in præſentia. ſ̃.de prob. vbi ſuper
hæreditate eiuſdem a diuerſis partib. datur libellus ɔ̃dictorius
& directo ɔ̃rius qñ agitur diuerſo iure,ſed ſi agitur eodem iu-
re ſuper eiſdem vel diuerſis reb.tunc ſi per viam cõuentionis
reus non intendit aliud conſequi q̃ per viam exceptionis non
dẽt admitti libellus ɔ̃rius,&ita procedit dictum Ang. in d.l.ſi
cum ambo.ſed ſi reus per viam agendi ɔtrario libello intẽdit
aliquid conſequi quod ſub defenſione non includebatur.tũc
indiſtincte admittitur libellus directo ɔ̃rius, & ita procedat d.
l. ſi inter me & te. vnde ſi per viam exceptionis reus nõ poteſt
conſequi niſi per abſolutionem:quia actore non probante vel
reo probante ſolum abſoluitur ipſe reus,tñ nihil ſibi adiudica
tur nec fertur ſententia declaratoria de iure ſuo, vt per Inn.&
doct.in c.ex conqueſtione.ſ̃.de reſti.ſpol.Sed per libellum de
directo ɔ̃rium reus non ſolum abſoluitur a libello actoris,ſed
etiam obtinet condemnationem de actore ſeu declarationẽ
vel

vel adiudicationē de iure ſuo,vt in d.l.ſi inter me,& de his per Bart.in repet.l.edita.C.de eden.poſt medium,vbi notabiliter ponit quod ſi reus eſt conuentus ex inſtr̄o,vt ſoluat,an poſsit ipſe dare ꝯrium libellum petendo ſibi reddi inſtr̄m cācellatū tanq̄ ſine cauſa per.l.diſſolutę.C.de cond.ſine cauſa.vide ibi ꝑ eum.¶Et quid ſi per actorē coram ep̄o petat̄ declarari inſtr̄m vſurarium principaliter agendo an poterit reus offerre libellum ꝯdictorium in quo petat pronunciari inſtrumentum iuſtum,& validum.vide de his ſingulariter per Lapum in ſua al-
54 legatione.4.vbi no.loquitur.¶†Decimonono quærit̄ qn̄ a diffinitiua appellatur,tūc cā nullitatis includitur in appl'one, & venit incidēter.ff.fam.ercij.l.quædā mulier.& l.Carmelia Pia de iure pat.an idem ſit in appl'one ab interlocutoria. Inno.hic notabiliter, ꝙ non.& ſic iudex ad quē non poteſt cognoſcere ſuper nullitate in appl'one ab interlocutoria,etiam ſi iudex fuiſſet excōicatus publice,& proceſsiſſet ꝯ oēm iuris ordinem ratio eſt quia nullitas non eſt expreſſa inter cās appl'onis ab interlocutoria,& iudex appl'onis ab ea non poteſt ſe de alijs cauſis intromittere,vt in cle.appellanti.co.ti.ſ̄m Inn.& idem Bal. hic.col.2.in fi. ¶Si ergo interlocutoria eſt nulla non dēt adiri ſuperior,ſed ipſemet iudex ne continentia cauſæ diuidatur.l. nulli.C.de iudi.& ita Ang.& Imo.in d.l.ſi expreſsim,in vltima charta.¶Tu intellige niſi ī appellatione ab interlocutoria velit quis poſtea deducere nullitatem per viam attētatorum appellatione pendente.tunc poterit ſ̄m Hoſ. hic,pro quo.c.non ſolū,eo.ti.in 6.& c.exhibita.ſ̄.de iu.¶ Secūdo intellige niſi in appl'one ab interlocutoria deducatur pro cauſa grauaminis ipſa nullitas.tunc.n.poterit iudex appl'onis cognoſcere, & ꝓnunciare,dummodo ipſa appellatio iuſtificetur reſpectu cauſæ nullitatis ex illa cauſa in appl'one expreſſa.non autem ſufficeret probare nullitatem ex alia cā,vt in d.cle.appellanti.& ita Pan.hic.col.3.in prin. & Imo.hic.col.5.limitans prædicta niſi nullitas ſit annexa cauſæ appl'onis.tunc appl'o ab interlocutoria deuoluit nullitatem.ita dicit etiam tex.in c.j.& in ca.accedens.el.2.ſ̄.vt lite non cōte.But.vero in d. c.exhibita. col.4.in
55 fi.intelligit,ꝙ in d.c.accedens.eſſet deducta nullitas.¶†Vigeſimo quæritur an in appellatione ab interlocutoria procedat libellus,dico ſn̄iam nullam & ſi qua eſt appello.Bal.in l.j.C.qn̄ prouo.col.7.tenet, ꝙ ſic qn̄ talis interlocutoria nō ſperat poſt ſe aliam diffinitiuam. alias appl'o ab interlocutoria nō defert nullitatē:quia cā q̄ non eſt expreſſa nominatim in appl'one nō pōt eam iuſtificare,vt in d.cle.appellanti. & ſ̄. in præcedēti q. ¶Sed qn̄ interlocutoria eſt talis quæ totum negocium aut ipſius partem ſubſtalem deſinit,tunc quia redigitur ad inſtar diffinitiuę eſt dicendum idem in ea ꝙ in diffinitiua.adducit illam
56 l.ſingularē.ff.de mino.l.intra vtile.ſ̄m Bal.in d.l.j.¶†XXj.quęritur an nullitas,& appl'o poſsint ſimul cumulari,& an procedat libellus,dico ſn̄iam nullam,& ſi qua eſt appello.gl.ſingularis in d.l.j.tenet ꝙ ſic:ſed in ꝯriū facit,quia dicendo ſimul ſententiam nullam,& iniuſtam, vr̄ ſibi ꝯrius.ideo non eſt audiendus.l.j.C.de fur.c.vt quis duas.de elec.li.6.dicas,ꝙ ſi proponit condōnaliter puta,quia dicit ſn̄iam nullam, & inquantum ſit aliqua appellat tanq̄ ab iniuſta,tunc procedit libellus, vt per gl.in d.l.j.quā cōiter oēs ſequuntur hic & Bar.in d.l.ſi expreſſim.col.3.idē notabiliter Bal.in d.l.j.col.6.ſiue appeller actor ſiue reus.& ita etiam ſequitur ibi Bar.& Ange.in fi. hoc idem tenet Bal.in d.§.qui prouocauit.q.18.nec tenetur appellans alteram viam eligere,& ita ſequitur Spe.ti.de ſententia.§.iuſta. in ver.ſed nunqd talis libellus.in vlti.col.& dicit ita ſeruari in
57 curia Romana, †pro quo optime facit tex.ſingularis in c. conſtitutus.ſ̄.de reſti.in integr. vbi in ſimili procedit iſte libellus, dico ꝯtum nullum & ſi quis eſt peto reſtōnem in integrum. & ita reſident ibi doc.& Inn.in d.l.ſi expreſsim.col.29.vbi ple
58 ne per eum de hoc articulo.† ibi etiam ſir̄ concludit de libello in reductione laudi ſeu arbitramenti.nam procederet libellus,dico arbitramentum eſſe nullum,& ſi ꝙ eſt peto eum redu
59 ci ad arbitrium boni viri ſeu in melius reformari, †& idem de libello in quo quis diceret ꝯtum nullum,& inquantum ſit aliquis peto eum reſcindi:quia ſum læſus vltra dimidiam iuſti ꝑcij,ſ̄m notata in l.j.C.de reſcin.vendi.nam procedunt huiuſmodi libelli ſ̄m Imo.& An.in d.l.ſi expreſsim.ꝙ nota.& Imo.
60 in d.c.conſtitutus, ꝙ nota diligēter.¶†Vigeſimoſecundo q̄ritur an ſit dr̄ia ſi formetur libellus copulatiuē,puta dico ſn̄iam nullam,& ſi qua ſit appello. vel alternatiuē,dico ſn̄iam nullā, vel ſi qua ſit appello.Imo.in d.l.ſi expreſsim, tenet ꝙ nō ſit differentia, ex quo appl'o ſit ſub condōne ꝯria actui præcedenti ideo non vr̄ eſſe vis an copulatiuē vel diſiunctiuē fiat,faciunt notata per Bar.in l.ſi Titio fundus.ff.de vſufr.imo plus voluit Bal.in d.l.j. C.qn̄ prouo.col.7.in ver.modo quæro ꝙ procederet libellus per copulam,puta dico ſn̄iam nullam, & ſi qua eſt appello.nam ſi diceret,ꝙ copulatiua, &, poneretur dictō caſu inter incompabilia, & tūc ſtaret diſiunctiuē ſ̄m notata in l.ſi.

C.de cod.ſ̄m Bal.dicentem ēt ꝙ non eſt curandum de ordine cū vtrobiq; ſit eadem rō.ſiue ergo primo diceret,appello inquantum ſn̄ia ſit aliqua, & inq̄tum ſit nulla,dico eam nullam vel ꝯdicendo primo cā nullā,& ſi qua eſt appello. vtroq; caſu procederet libellus.& ita voluit Bal.in l.qui teſtō,in prin.ff.de excuſa.tut.& idē Imo.in d.l.ſi expreſsim.col.30. & ꝑdicta oīa in libello appellatorio qn̄ interponitur appl'o coram iudice a
61 quo.¶†Vigeſimotertio quæritur an ſit idem dicendum in libello appl'onis qui producitur coram iudice ad quem.Bart.ꝙ ſic in d.l.ſi expreſsim.co.3.ver.2.eſt notādum . cum in dictis libellis non reperiatur ꝯrietas,cum ſint ſpecies defenſionis ſeu exceptionis.appl'o.n.eſt remedium ad præſidium innocentiæ inſtitutum.ſ̄.eo.c.3.& c.cum ſpeciali. §. porro. ideo pōt quis vti ꝯrijs defenſionib.ff.de except. l.nemo. & in rl'a, nullus plu
62 rib.lib.6.idem ſequitur Imo.in d.l.ſi expreſsim.col.31. ¶†Vigeſimoquarto quæritur dato qđ libello poſsit cumulari vtrūque remedium an poſsit ſimul proſequi cām nullitatis,& iniuſtitiæ.Bar.in d.l.ſi expreſsim.col.3.in ver.circa tertium.cōcludit,ꝙ ſic,qn̄ iſtę cauſæ hn̄t originem ex diuerſis fontibus puta ſn̄ia eſt lata ꝯ minorē, & indefenſum . tunc.n.pōt concurrere ꝙ ſn̄ia ſit nulla quia ꝯ minorem, & ꝙ ſit iniuſta lata ꝯ iuſtitiā reſpectu eius,ꝙ in ſn̄ia continetur, & poterunt tunc fieri probōnes,& reprobationes ſimul ſup vtraq; cā ex quo nulla reſultat ꝯrietas.& idē ſi ipſe duę viç.ſ.nullitas, & iniuſtitia habent originē ex eodē fonte tn̄ diuerſis reſpectibus,puta dico ſn̄iam nullam quia lata ꝯ me minorem,& indefenſum. Item dico cā iniquam quia promiſsio ex qua ſum cōdemnatus,fuit facta ꝑ me minorē abſq; curātoris autoritate:licet.n.nullitas, & iniuſtitia habeat̄ hoc caſu originē ex eodē fonte.tn̄ nulla eſt ꝯrietas,ſecus ſi modi eſſent ꝯrij . Exēplū , dico ſn̄iam nullā q̄a lata cum falſo tutore.Itē dico eam iniuſtam ex his quæ ꝓbata ſunt ab illo eodem tutore.hic ſum mihi ꝯrius . ideo in proſecutione non audior ſimul. ar.l.ꝯ maiores.C.de inof.teſta. ſ̄m Bar. & idem Imo. hic. col.9. concludens ꝙ ſucceſsiue diuerſo tp̄e oī caſu poſsit fieri proſecutio per notata in ca.cū dilecta.& ibi per gl.& doc.ſ̄.de reſcrip.licet Imo.in d.l.ſi expreſsim.col.32. referat doct.cōiter tenere ꝙ poſsit fieri ſimul ꝓſecutio nullitatis, & appellationis pro eo quia eſt ſpecies defenſionis, vt ſ̄.
63 ¶†Vigeſimoquinto q̄ritur an ſicut procedit libellus mō prædicto ita ꝓcedat poſitio.puta pono ꝙ ſn̄ia eſt nulla, & ſi qua ē pono ꝙ eſt iniuſta.vr̄ ꝙ ſic q̄a poſitio euellitur de corpore libelli,vt in cle.ſępe.de verb.ſign.& ſicut ꝓcedit libellus,ita procedit poſitio,vt per Inn.in c.ex parte.ſ̄.de reſcri.In ꝯriū facit, q̄a ſicut probō dēt eſſe certa,& ita poſitio, vt probat̄ in l.j.§.ſi q̄s argētū.ff.depoſ.& hoc eſt verius. q̄a ſi reus rn̄deret ſub verbo credit.non tn̄ ex hoc non conſtaret q̄d eſſet confeſſus ſ̄m Bal.in d.§.q prouocauit.q.29.¶Vigeſimoſexto quærit̄ qn̄ formatur libellus,dico ſn̄iam nullā,& ſi qua eſt appello.an tunc nullitas dicat̄ intentata principaliter vel incidenter.gl.ſing.in d.l. j.C.qn̄ ꝓuo.dicit,ꝙ cenſet̄ deducta incidenter non obſtāte ꝙ ex prima forma libelli apparet deducta principaliter.ideo eſt ꝙ tunc cognoſcit̄ ſimul,& de nullitate, & de iniuſtitia , ſed an dictū gl.ꝓcedat patebit ĩ.de quo ꝑ Bal. ibi.col.4.in fi.& col. vl. ver.5.q̄ro,& ēt ibi ꝑ Ang.circa fi.& hoc circa mām libellorū.
64 ¶†Vigeſimoſeptimo principaliter quęritur de iudice quis ſit iudex cōpetens in cā nullitatis.Bar.in d.l.ſi expreſsim.col.pe. concludit primo, ꝙ ſi ſn̄ia eſt lata delegato . tunc de nullitate non ipſe delegatus, ſed delegans hēt cognoſcere.l.ſi vt proponis.C.qūo,& qn̄ iudex.Tu intellige niſi ſn̄ia delegati ſit nulla, q̄a non ſeruata forma reſcri.tunc.n.per talem ſn̄iam nullā nō expirat iuriſdō delegati.ſicut dr̄ in arbitro qui tulit ſn̄iam nō ſeruata forma ꝯpromiſsi,vt l.quid tn̄. ff.de arbit. vnde poterit tunc delegatus iterum ſn̄iare. & ita notant doc. in c.qualiter. ĩ.de accuſ.& in c.literis.ſ̄.de offi.deleg.& Saly. in d.l.ſi vt ꝓponis.¶Si vero ſn̄ia delegati eſt nulla alia de cauſa.tunc finita eſt eius iuriſditio,iō amplius ſe non intromittit, vt in d.c.in literis.& in d.l.ſi vt ꝓponis,ſed qn̄ ſententia ē lata ab ordinario qui tulit ſententiam nullam.voluit hic Inn.ꝙ principaliter de nullitate non poſsit adiri.niſi ipſe ordinarius, ſed qn̄ deducit̄ nullitas per viā appellationis poterit adiri eius ſuperior qui tunc
65 poterit de nullitate cognoſcere.& ita intelligit tex.hic.¶†Sed certe opi.Inn.vr̄ ꝯ l.abſentē.ff.d̄ ap.vbi circa remediū appellationis aditur ſuperior ſuper remedio nullitatis.Iac. de Are.in l.ſi vt proponis,dixit ꝙ aut ſn̄ia eſt nulla ꝑꝑ ſordes, & dolum iudicis.tunc ſuperior debet adiri ſuper nullitate . & ita procedit d.l.abſentem.Si vero ſit nulla alia rōne.tunc ipſe iudex ordinarius vel eius ſucceſſor dēt adiri,& non ſuperior,vt in d.l.j. & ī l.ſi præſes.C.qūo,& qn̄ iudex.¶Sed aduerte quia gl.no, in l.4.de accuſa. voluit,ꝙ omni caſu poſsit adiri ſuperior, etiam ſi ſentētia dicat̄ nulla alia de cauſa q̄ per ſordes iudicis . & hoc idem vr̄ velle gl.2.in d.l.j.C.qn̄ prouoc.vt ſi poſsit dici principaliter de nullitate coram illo iudice ſuperiore ad quē poſſet appel-

appellare.¶Non ob.l.vbi cęptum.ff.de iudi.quia dicit Bar. in
d.l.ſi expreſsim.col.vlt.in princ.ꝙ aut volo petere principaľr,
vt iterū ſententieť, quo caſu quæſtio nullitatis venit tunc inci
denter.& iō dicto caſu ipſe iudex, qui tulit ſnīam dēt adiri,vt
d.l.4.& d.l.j.C.de ſen.ſed ſi principaliter dico ſnīam nullā ſo-
lū ad finē,vt nulla ꝓnuncieť,tūc poterit adiri ipſe ordinarius,
vel eius ſucceſſor,vel eius ſuperior,vt in d.l.abſentē,& in l.j.ff.
q̄ ſnīæ ſine appel.reſcin.& vide per Ang. in ſuo conſil. 186.ꝙ
incipit.In Dei noīe &c.viſis oībus ſtatutis,in fi.¶Itē adde p̄di
ctis ſi executor modū exceſsit,vel nulliter executus eſt,coram
quo poſsit dici de nullitate,vide ꝑ Bar.ī l.a diuo Pio. §. ſnīam.
ff.de re iu. & ꝑ Ang.in ſuo ꝯſil. 268. quod incipit,ſtatuto. in fi.
¶Tu limita oīa p̄cedentia,primo,q̄a qñ inſtantia eēt iā perem
pta in principali cā:tunc indiſtinctè poterit adiri ſuperior ſuꝑ
nullitate,vt ſic ſnīam ipſam in melius reformet, vel vt iterum
ipſam ferat. quia quando eſt iam perempta inſtantia non ob.
tunc d.l.vbi cęptū.& ita tenet Saly.in d.l.ſi præſes.C.quomo-
do & quando iudex.col.pe.Secundo limita,ꝙ ita demū poſsit
adiri ſuperior principaliter ſuꝑ nullitate qñ eſt talis,q̄ aľs poſ-
ſit adiri ꝑ ipſas partes ꝑ viā querelæ.ſi aūt in iuriſdōne ſint gra
dus diſtincti, ſed excluſiui.tunc gradatim eſt adeundus iudex,
nec poſſet adiri ſuperior omiſſo ordinario.ita Bald. in d.l.ſi vt
proponis.col.4.per notata in c.Romana.in prin.de fo.cōpet.
in 6.& in c.cum ab eccleſiarū.& in c.paſtoralis. in prin. de of.
66 ordi. ¶ †Et p̄mitte quod dicere de nullitate eſt adire iudicem
per viam querelæ.l.4.C.de accuſa.in verbo, querimoniam, &
per gloſ.in verbo debitam. in c. concertationi. de appel. in 6.
& ibi per Arc.& Io.An.allegātes d.l.ſi expreſsim. ff. de appel.
67 quæ loquitur de ſnīa nulla . ¶ † Hoc præmiſſo conſidera duos
caſus. quia aliqñ dr̄ ſnīa nulla ꝑꝑ delictum, ſordes, vel dolum
iudicantis, quo caſu cū nō ipſe iudex,qui iudicauit habeat co
gnoſceret,ſed eius ſuperior.l.abſentem.in verbo iniuriā.C.de
accu.& ibi per Bal. & per Saly. in l.4.co.ti.in fi.& per Ange.in
d.l.ſi expreſsim.col.vlt.voluit Bal.in c.j. s̄.de offi. lega. col.j.
ꝙ hoc caſu ſicut Archiep̄s pōt adiri per viam appellationis.c.
paſtoralis. de offic. ordi. ita poterit adiri per viam nullitatis.
quia vitium Ep̄i pronunciantis transfert iuriſdictionem in ſu
periorem.d.l.abſentem.ita ꝙ Bal.nō loquitur in omni nullita
te prout aliqui allegant.mouetur Bal. quia dicto caſu Ep̄s nō
pōt cognoſcere.& quia vitiū transfert iuriſdōnē. vnde in alia
nullitate q̄ ex vitio Ep̄i iudicantis Bal.in d.c. j. ſatis aperte in-
nuit contrarium,ꝙ Archiep̄s nō poſsit adiri per viam nullita
tis,& querelæ ex quo non arguiť vitiū Ep̄i, & ipſe pōt cogno-
ſcere de nullitate ſuæ ſnīæ.d.l.4.& j̄.in ver.vlti. limita.& licet
dictum Bal. ſatis ſit tolerabile, quando allegatur vitium Ep̄i.
tamen dubium facit c.j.de ſupplen.negli.lib. 6. vbi Ep̄s impe-
ditus ex ſuo delicto non transfert iuriſdictionē in Archiep̄m:
ita ergo videretur dicendum in caſu Bar.cogita tñ.¶Secūdus
caſus qñ deducitur nullitas ex alia cā q̄ per ſordes, ſeu dolum
Ep̄i ſententiantis.& in hoc caſu tenet,ꝙ ſupra dixi, ꝙ Archie-
piſcopus nō poſsit adiri ꝑ viā querelæ . q̄a ſi non eſt appellatū
dēt adiri ꝑ viā querelæ,vt s̄.p̄miſſum,eſt & hoc fieri nō pōt, vt
in c.paſtoralis.s̄.de offi.ordi.& in c.j.s̄.de offi.leg.cum alijs ſi.
licet Pan.in c.in literis,in fi.s̄.de offi.dele.dixerit ꝯrium,& nō
bene per prædicta.Nō ob.ratio ſua per dictum Bar.in d.l.ſi ex-
preſsim,in vlt.col.& in l.ſi vt proponis,la prima.C.quomodo,
& quando iudex, & in l.j. C. quando prouocare. ſ.ꝙ ſicut ap-
pellatio deuoluit cauſam ad ſuperiorem,ita & nullitas, vt d.l.
abſentem. in verbo reformabunt,& in l.j.§.j.ff.quę ſententiæ
ſine appel.reſcin. q̄a certe illud verū in ſuperiore non habēte
limitatā, & impeditā iuriſdōnem prout in Archiepiſcopo, vt
s̄.præmiſſum eſt,& de tali ſuperiore nō loquitur Bar.nec dicit
Bar.quod idem ſuperior cōpetens in cauſa appľonis ſit com-
petens in nullitate ſcorſum ab appellatione intentata. & bo-
na eſt conſequentia,non poteſt adiri per viam querelæ . ergo
nec per viā nullitatis,cum nullitas ſit querela , vt ſupra. igitur
non poterit adiri Archiep̄s habens iuriſdictionē ſuam impe-
ditam.& ita Bald.in d.l.ſi vt proponis.col.4. in fi.& ita etiā vo
luit Panor.in c.ad reprimendam.col.2. in fi.ſupra de offi. or.
& pro hac dubitatione eſt tex.in c.j.in princ.de foro compet.
li.6. vbi Archiep̄s nō cognoſcit de ipſa cauſa principali omiſ-
ſo appellationis articulo,aut qñ minimę eſſet appellatū, & ſic
per viā nullitatis,& querelæ,vt ibi in gl. 2. vt ſupra pręmiſſum
eſt. & hoc etiam ſatis fuit de mente Ange.in d.l. ſi expreſsim ,
vlt.colū.dum reſpondet ad l.j.§.j. ff. quę ſententiæ ſine appel.
reſcin.¶Tertio limita,quia licet pro nullitate ſnīæ diffinitiuę,
poſsit adiri idem iudex ordinarius, vel eius ſuperior, vt ſupra:
tñ ſuper nullitate interlocutoriæ nō pōt adiri ſuperior,ſed ſo
lū ipſe iudex,qui iudicauit , ſeu eius ſucceſſor ne continentia
cāæ diuidatur.ita voluit Inn.hic.& Bal.in l.aduerſus,in princ.
C.ſi aduerſus rem iudi. & idem Ang.in d.l.ſi præſes.in fi.& ſe
quitur Imo.in d.l.ſi expreſsim.col. 27. quod tene menti . Sed

tu intellige primo hoc dictū,& limita prout eſt dictum s̄.in q.
19.& dic vt ibi. ¶Secundo intellige, niſi interlocutoria lata a
delegato.tunc.n.poterit adiri ſuperior delegans per viam ſim
plicis querelę cognoſcendo de nullitate, etiam abſq; vlla ap-
pellatione per notata in l. arbitro. ff. qui ſatiſda. cogan. & ibi
Bal.& in d.l. aduerſus. quod no. facit ratio.l. iudicium ſolui-
68 tur.ff.de iudi. ¶ †Vigeſimooctauo quæritur non eſt dubium,
ꝙ ſuperior poteſt cognoſcere de nullitate ſnīæ inferioris, vt
s̄.ſed quid eꝯ an a ſnīa maioris iudicis poſsit dici de nullitate
coram inferiore ordinario.vr̄, ꝙ ſic, q̄a declarare ſnīam nullā
non eſt mixti imperij,ſed iuriſdictionis ſecundum Bal. in d.l.
ſi vt proponis.in fi.ideo quilibet ordinarius videtur poſſe de-
clarare ſententiam nullam prout voluit gl.no. in d.l.ſi vt pro-
69 ponis.¶†Sed contrarium videtur dicendum argu. dictæ.l.ad-
uerſus. vbi inferior iudex non poteſt reſtituere aduerſus ſen-
tentiam maioris,& is demum videtur poſſe declarare nullam
qui poſſet reſcindēdo iudicare.arg.l.fi.C. de legi.& ita firmat
Bal.in d.l.aduerſus,referens Iac. Butr. ita tenuiſſe,pro quo fa-
cit cle.ne Romani,de elec.& s̄.de maio.& obe.cū inferior, &
ꝙ no.Bal.in c.ſuper eo.in fi.s̄.de offi.dele.referendo Ioā. An.
ibi,quia delegatus a Principe eſt maior quolibet ordinario,vt
d.c.paſtoralis.§. fi. non poterit ordinarius ſe intromittere de
officio delegati Principis confirmando, vel infirmando.fa-
cit c.2.de of.dele.& ita vr̄ tenendum regulariter quod de nul-
litate ſentētiæ debeat cognoſcere,vel idē ordinarius vel eius
70 ſuperior,nō aūt inferior iudex ab eo q iudicauit.¶†Sed limita
primo hanc rľam, niſi nullitas eſſet notoria, vel manifeſtè ap-
paret per inſpectionē ipſius ſnīæ:tunc.n.nō eſſet in effectu ne
ceſſaria ſolēnis declaratio,cum talis nullitas ſeipſam demon-
ſtret,& ſit vitium patens arg.ff.de falſis.l.ſi quis legatū, & hoc
caſu inferior poſſet ſnīam declarare nullam ſuperioris . & ita
Bal.in d.l.aduerſus.pro quo bene facit quod no.Ioā. An. in c.
ſtatutū.in fi.de reſcrip.in 6.dicens, ꝙ quando delegatus Papæ
in proceſſu,vel ſentētia grauaret partē ꝯ diſpōnē d. c. ſtatutū.
poterit adiri ordinarius, vt ꝓuideat ſi id manifeſtè apparet ex
quo tunc ꝓceſſus eſt ipſo iure nullus, vt ibi in fi.& ſic vult Ioā.
And.quod ordinarius inferior poſsit cognoſcere de nullitate
ꝓceſſus delegati Papæ,qñ nullitas eſſet patēs.facit quod dixit
Arch.& Io.An.in c.ſi eo tp̄e.de elec.li. 6. vbi volunt, q̄d ordi-
narius poſsit reſiſtere delegato Papæ , qñ vellet nulliter proce
dere in caſu non incluſo in reſcripto,de quo ꝑ Doc.in c.ſi quā
71 do.s̄.de offic. dele. ¶†Secundo limita,quia incidenter quili-
bet inferior poterit cognoſcere de nullitate ſentētiæ maioris
iudicis.puta petitur executio ſententię iudicis ſuperioris co-
rā inferiore ordinario,ſi excipitur coram eo de nullitate ſnīę
poterit incidenter cognoſcere,q̄a rōne incidentiū augeť iuriſ
dictio.l.quoties.C.de iudi.& ita Bal. in d.l. ſi aduerſus, cōclu-
dens,ꝙ de nullitate incidenti poſsit cognoſcere ēt minor ma
giſtratus,ꝙ nota. & vide ꝙ in ſimili no.in c. cum veniſſent. s̄.
72 de iudi. ¶†Vltimo limita, q̄a de nullitate poterit cognoſcere
iudex,qui licet non ſit ſuperior,tamen ſaltem habet partē iu-
riſdōnis.ideo voluit notanter Bal.in c.dilecti.j̄.eo.tit.ꝙ a ſen-
tentia vicarij epiſcopi poſsit dici de nullitate coram ipſo epi-
ſcopo,& econtra,cum a ſententia epiſcopi poſſet dici de nulli
tate coram eius vicario , nam ſecundum Bald. ſuper nullitate
poteſt adiri quilibet iudex ordinarius competens, imo ipſe-
met iudex qui tulit ſententiam poteſt de nullitate ſuæ ſenten
tiæ cognoſcere, & pronunciare per ea quæ habentur in d. l.ſi
vt proponis,& in d.l.ſi præſes . ideo ipſemet epiſcopus pōt de
nullitate ſuæ ſententiæ cognoſcere, & diffinire prout etiā te-
net Pet.de Anch.ſuo ꝯſi.63.ꝙ incipit.In Chriſti noīe amen, a
querela. ſed epiſcopus,& vicarius cenſetur idē tribunal,& idē
conciſtoriū.c.2.de conſue. in 6. ideo alter poteſt cognoſcere
de nullitate ſententiæ alterius ipſorum . & ex his notabil. pa-
tet,quod nullitas hēt aliā nām ab appľone,q̄a in appellatione
ſemper requiritur,ꝙ ad ſuperiorē appelleť nō ad parē, vel mi
norem,vt eſt tex.in d.l.2.ſed nullitas pōt adduci ēt ad parē, &
quandoq; ad inferiorem iudicem prout ex præcedentibus pa-
73 tet,tene mēti.¶†Poſtremo limita, quia coram iudice ſæcula
ri poterit excipi de nullitate ſententiæ latæ in cauſa matrimo-
nij,quando.n.ſolū reuocatur in dubiū de valitudine,vel nul-
litate ſententiæ matrimonialis coram iudice ſæculari,poterit
de hoc cognoſcere cū hoc non tangat merita cauſæ,conſequē
ter quæſtio non eſt ſpiritualis.arg.l.cum proponas.cū ibi no-
tatis.C.de iureiuran.pro qua deciſione facit optime tex. in c.
ꝯſtitutus.el 3.de teſt.& ita But.in c.tuam.in fi.de or.cog.& ex
74 prædictis infertur,quod ſi iudex ſæcularis nulliter iudicauit ꝯ
clericum in cauſa,in qua non erat iudex competens,quo caſu
iudicium eſt nullum,dubitatur an a proceſſu vel a ſententia iu
dicis ſæcularis poſsit per clericum dici de nullitate coram iu-
dice layco,an vero ſit habendus recurſus ad iudicem eccleſia
ſticum? Barto. conſil. quod incipit,Clericus non ſub nomine
clericali

clericali.cõſuluit quod poſsit ad iudicem ſecularem. & idem
cõſuluit Pet.de Anch.ſuo conſi.381.incip.In Chri noĩe amẽ,
viſis conſilijs.col.2.mouetur quia iudex applõnis ſeu nullita-
tis ſuccedit ĩ locum primi iudicis ſæcularis.ſicut ergo ipſe pri
mus iudex potuiſſet ſuam ſnĩam nullam pronunciare, vt ple-
ne eſt dictum ſupra in 27.q.ita poterit iudex applõnis ſeu nul-
litatis.l.abſentem.C.de ac.& facit quod no. Bal.in l.generali-
ter.C.de epiſ.& cle.col.2.in verſi. per hæc ſoluitur iſta qõ. ſed
an prędictis caſib.poterit haberi recurſus per clericum ꝯ laycũ
ad iudicem eccleſiaſticum.vr̃ quod non, quia clericus graua-
tus a iudice ſæculari debet appellare ad ſuperiorem iudicem
ſæcularem nõ ad eccleſiaſticum,vt no. per Arch.2.q.6.nõ ita.
& per Inno.in c.ſignificantib.s̃.de offi.dele.& eſt dictum.s̃.in
rub.in fi.& in ver.vlti.quæritur.ſed certe hoc procederet qñ iu
dex ſæcularis fuiſſet competens, ſecus ſi incompetẽs.ita ꝙ cle
ricus non potuiſſet tacite vel expreſſe cõſentire,quo caſu pote
rit ẽt dici de nullitate coram eccleſiaſtico.rõ quia priuilegium
fori fuit indultum clericis de iure diuino,vt per gl.96.di.Impe
rator, & oĩ caſu quo clericus iuuat̃ ſpeciali priuilegio ſemper
in dicto caſu põt ꝯ laycum hr̃i recurſus ad iudicem eccleſiaſti-
cũ.hæc eſt doctrina Inn.& oĩum doc.in c.cum ſit generale.de
fo.compe.ꝯñr poterit clericus pro hac nullitate ex defectu iu-
riſdõnis trahere corã eccl̃iaſtico.& ita Imo.in c. ſi diligẽti. de
fo.comp.col.pe.in fi.Bal.in auth.ſtatuimus,in prin.C.de epiſ.
& cle.inde ẽt voluit Inn.in d.c.cum ſit generale. ꝙ non ſolum
vbi eſt defectus iuriſdõnis,ſed ẽt ſuper nullitate ꝯ̃ctus maxime
ſi all̃atur dolus fraus vel oppreſsio poterit clericus trahere lay
cum corã eccleſiaſtico ſuper tali nullitate,& ita But.in c.ſi cle
ricus,de fo.comp.in vlt.char.in prin.in ver.5.qualitas. & in c.
cum cã.in j.no.s̃.ti.j.fortius ergo rõne nullitatis ex defectu iu
riſdõnis,& ſic ex ſpãli priuilegio fori, vt s̃.ꝯcludẽdũ ergo vr̃ ꝙ
oĩ caſu quo clericus põt declinare forũ ſæculare ſi declinat, &
iudex ſęcularis non admittat poterit hr̃e recurſum ad eccleſia-
ſticum ſuper tali nullitate ex quo clericus iuuatur ſpeciali pri-
uilegio,vt s̃.imo ſi verſet̃ ĩ dubiũ an iudex ſecularis fuiſſet ſeu
foret competẽs vel nc, hoc caſu cognitio ſpectaret ad eccleſia
ſticum, vt no.in c.ſi iudex laycus.de ſen.excõ.in 6. & idem in ſi
mili hr̃ in c.venerabilis.de ele.& ita limitatur, ꝙ hr̃ in c.ſuper
literis.de reſcri. iõ eſt ꝙ eccleſiaſticus põt cogere iudicẽ ſęcu-
larẽ,vt nõ ꝓcedat in cã ꝯ cl̃icũ ĩ cauſis ẽt ciuilib. ita tex. & do.
in c.2.de fo.cõp.in 6. Itẽ põt ẽt iudex eccleſiaſticus inhibere,
vt no.in d.c.ſi iudex laycus,& per Bar.in l.pe.§.ad crimẽ. ff. de
pub.iud.per Spe.ti.de ꝯpe.iud.adi. §.j.ver.ſed nunqd idẽ eſt in
layco. vbi ꝯcludit,ꝙ pœna d.c.ſi diligenti.habeat locũ in lay
co trahẽte clericum coram ſeculari.ergo neceſſario ſequitur,
ꝙ cognitio,& inhibitio ſpectent ad eccl̃iaſticũ,cũ hẽat non ſo
lum pronunciare ſuper nullitate,ſed ẽt pœnam imponere.fa-
cit,ꝙ no.Io.An.in c.fi.de immu.eccle.in 6.& per Pan.in d.c.ſi
diligenti.in fi.& ſic põt cõpellere laycũ iudicẽ, vt non proce-
dat nec cognoſcat ꝯ clericum,vt d.c.2.& licet Bar. in d.conſi.
& Ancha.vt s̃.velint ꝙ poſsit adiri iudex laycus.tñ intelligunt
voluntarie,& quo ad hoc,vt pronunciet nullitatem,ſed ſi in d.
caſu iudex ſecularis confirmaret ſeu pronũciaret ꝯ clericũ nõ
hẽbit locũ.l.j.ff.q̄ ſen.ſine ap.reſcin.qa ſnĩa nulla ex defectu iu
riſdõ.non põt confirmari,ex quo nõ ceſſat cã nullitatis de quo
plene.j.in ver.42.queritur,& facit gl.ſing.in cle. j. de ſe.poſ.in
fi.& ideo poterit adiri iudex eccl̃iaſticus, vt cognoſcat de nul
litate rõne fori,& ſic rõne ſpãlis priuilegij cl̃icis ꝯpetentis, vt
75 s̃.ac inhibere,& cogere iudicem laycũ,vt d.c.2.¶†Vigeſimo-
nono q̃rit̃,aliqs dixit ſnĩam nullam,& ſi qua eſt applõ,mõ de-
legat̃ hęc cã applõnis,an poterit delegatus cognoſcere,& iudi
care de nullitate ſnĩæ.dicas,ꝙ ſic ex quo nullitas venit inciden
ter in applõne.l.q̃dã mulier.ff.fa.ercis.& d.l.Carmelia Pia. de
iure pa.& ita tenent Inn.Io.An.& Gem.d.c.j.§.poſt hęc, de ap
pel.in 6.Nõ obſt.ꝙ cõmiſſa applõne videatur excluſa nullitas
ar.c.nonne.s̃.de præſum.& in l.cũ ꝑtor.ff.de iud. quia certe di
cta delegatio cẽſet̃ ẽt cẽ implicita ad reſcriptũ, vnde non eſt ex
cedere fines mandati cũ mandatũ iſtud non dẽat diuidi. & ita
Bal.in l.j.C.qñ prouo.col.3.& ſeqtur Saly. ibi.col.pe. pro quo
bene facit tex.in c.cum contingat.§.quia vero. s̃.de offi.dele.
vbi qui ꝯquerit̃ de iniuſtitia ſatis ꝯcludit nullitatẽ, & obtinet
ſi in eã ꝓbet,vt ibi per Pan.in 2.col.ꝯclude ergo, ꝙ delegatus
ad cãm applõnis poterit de nullitate cognoſcere, & pronũcia
re,& ita Imo.in d.l.ſi expreſsim,in vlti.char.circa prin.¶Et ex
his inſert̃ ꝙ ſicut archieps põt cognoſcere de cã applõnis ĩter
ſubditos ſuffraganeorũ,vt in d.c.paſtoralis. ita poterit cogno-
re de nullitate qñ eſt ꝑmixta cũ applõne,vt in d.l.ſi exp̄ſsim.&
in d.l.Carmelia.Secus videretur ſi nullitas deducat̃ principali
ter abſq; applõne.tunc.n.nõ poſſet, ex quo nõ põt principali
ter adiri ꝑ viam q̃rele,vt in c.Romana.in prin.de fo.compe.in
6.& ita tenuit Lap.in d.§.poſt hæc.& intellige in clericis,vt ha
bet̃ in d.c.Romana. quod adde ad dicta s̃.qõ.27.in 2.limita.

76 ¶†Trigeſimo quæritur qd cõ an iudex nullitatis cognoſcat de
iniuſtitia,pone intentaui nullitatẽ,ſi probo iniuſtitiam abſq;
nullitate,an poſsim obtinere victoriã.Inn.in d.c.cũ contingat.
dixit ꝙ non ex quo non eſt actum ad hoc, & modus agendi ſꝑ
inſpicit̃ ſm gl.ord.4.q.6.hoc quippe.& ita tranſit Bal. in d.c.cũ
ꝯtingat.in vl.col.imo vr̃ ꝙ ſit condẽnandus in expenſis qa nõ
ꝓbauit id qđ in iudiciũ deduxit.& ita Pan.in fi.quia iniqtas, &
iniuſtitia eſt in libello deducta,& ſuper non deducta non põt
formari ſnĩa.l.vt fundus.ff.cõi diui.c.2.s̃.de or.cog.j̃.de ſimo.
c.licet Heli.Bar.tñ in d.l.ſi exp̄ſsim.circa fi.tenet ꝯ̃rium,& me
lius dicens ꝙ nullitas ſimpliciter intentata deuoluit in totum
negotiũ ad iudicẽ nullitatis vt poſsit reformare ſnĩam, vt l.4.
& l.abſentẽ.C.de accu.ſeqt̃ Ang.in l.j.in fi.C.qñ prouoc.& de
77 hoc articulo vide dicta s̃.in 10.q.¶Trigeſimoprimo q̃rit̃ qd ſi
qs dixit ſententiã nullã,& ſi qua eſt appello ad Papam,& Papa
committit ſimpl̃r cãm nullitatis,an delegatus poterit cogno-
ſcere de iniuſtitia,& negocio principali.Saly.in d.l.ſi præſes.
in vl.col.C.qũo & qñ iu.& ĩ d.l.j.col.pe.tenuit ꝙ nõ ex quo cã
iniuſtitię,& non negocij principalis non eſt commiſſa delega
to.& fines mandati ſunt diligenter obſeruandi.c.cum dilecti.
de reſcri.c.cũ olim abb.de offi. dele. ideo ſi delegatus iudicat
vltra ſibi commiſſa non valet ſnĩa.l.ſi de proprietate. C.ſi a nõ
cõpe.iud.non obſtant adducta.s̃.in præcedenti qõne.quia lo-
quuntur in ordinario cui eſt iuriſdõ a lege reformandi ſnĩam
in melius,ſecus in delegato,vt in d.l.ſi vt proponis. nec hic in
delegatione ꝯtinet̃,ideo ſibi imputet q non plenius,& largius
impetrauit ſuꝑ vtroq; remedio.ſi ergo ſolũ ſuꝑ nullitate eſt de
legatus nõ poterit de negotio principali cognoſcere,& ita ſeq
tur Imo.in d.l.ſi expreſsim.col.pe.qđ dicit eſſe mẽti tenẽdum.
Quid aũt ſi in cã nullitas ſimpl̃r ſit deducta ad ipſum ſuꝑiorẽ.
certũ eſt,ꝙ ipſe ſuperior põt cognoſcere de iuſtitia,& reforma
re ſnĩam,vt in præced.q.facit d.l.ſi vt proponis.¶Quid ſi ipſã
cãm nullitatis ipſe ſuperior deleget,an tunc delegatus poterit
de negocio principali cognoſcere?vr̃ ꝙ non cũ hoc non ſit ipſi
delegato commiſſum,& delegationes ſunt ſtricti iuris. ca. ad
hoc.s̃.de reſcri.& in d.c.cũ olim. Imo.tñ in d.l.ſi exp̄ſsim. col.
pe.dicit hoc dictum eſſe dubiũ.nã ex quo ſuperior erat aditus
ſuꝑ nullitate q̄ deuoluit ad eũ cãm principalẽ,licet ſimpl̃r de-
legauerit cãm nullitatis. tñ vr̃ ſubrogaſſe delegatũ in locũ ſui
in dicta cã,vnde poterit delegatus in cã ſibi cõmiſſa id ꝙ pote-
rat ipſe delegans in cuius loco delegatus ſubrogat̃.l.ſi eũ.§.qui
iniuriarũ.ff.ſi quis ca.c.eccl̃ia.s̃.vt li.pẽ. c.ꝑterea.s̃.de de offi.
deleg.dicit tñ Imo.eſſe menti tenendũ dictũ Sal.& cautela eẽt
ꝙ cõmittatur cauſa nullitatis cum oĩb.ſuis dependẽtib.& con
nexis.tunc.n.ꝯſtat de mẽte delegãtis, vt velit delegatum poſſe
facere oẽ id quod in dicta cã potuiſſet ipſe delegans ſm Inno.
tu aduerte,quia hoc non eſt neceſſarium,ſed tacite includitur.
quia cum ſimpliciter cã delegatur,oĩa ad ipſam cãm pertinen
tia,& facientia intelligunt̃ cõmiſſa,& delegata. ita not. in d.c.
præterea.s̃.de offi.dele.& quia delegatus fungit̃ vice delegan-
tis,vt ibi,& in c.ſane.de offi.dele.co.ti.quod nullitas delegata
tranſit cum ſua nã.ergo totum poterit delegatus in dicta cau-
ſa quod potuiſſet ipſe delegans, vt in d iurib. ex quib. dictum
Saly.non procedit ꝓut ẽt improbauit Imo.in l.iudex poſteaq̃.
ff.de re iud.etiam adducens dictum Inn.& Io.An.in c. vt debi
tus,s̃.eo. qui volunt delegatum ſuper articulo applõnis ab in-
terlocutoria,ſi pronunciat bene appellatum,poſſe abſq; noua
cõmiſsione cognoſcere de cã & negotio principali: ſicut poſ-
ſet iudex ordinarius applõnis.idem ergo dicendum in delega-
to cãę nullitatis, vt poſsit reformare ſnĩam,ſicut poterat ip-
78 ſe ordinarius delegans,ꝙ tene menti. ¶†Trigeſimoſecũdo q̃-
ritur circa ſnĩas,& modũ ſententiandi notum eſt.n.quod qñ li
bellus,& modus agẽdi eſt ineptus, ſnĩa eſt ipſo iure nulla.tex.
eſt no.in c.cũ dilecti.de emp.& ven.per gl.inſti.de oblig. circa
prin.an iudex q ex dicto defectu pronũciat ſnĩam nullam ſiue
per viã applõnis vel nullitatis poſsit ſnĩam illã reformare cir-
ca iuſtitiã illius cãæ.dicas,ꝙ non ſed ſolum põt pronũciare eã
nullã.ita tex.in hoc ſin.in d.c.cũ dilecti,per quẽ ita limitat̃ d.l.
abſentẽ.ꝙ eſt dictũ s̃.in 30.q.nã dicto caſu nullitas non deuol-
a uit ipſum negocium principale.ita Imo.in d.ca. cum dilecti.
col.2.& Pan.ibi,col.j.& hoc idẽ voluit,& not. Bal.in l. fi. C.de
reſcin.ven.in q.14.dicens,ꝙ in d.c.cũ dilecti, eſt melior text.q
ſit ĩ iure,inſtruẽs iudices applõnis vel nullitatis quę ſint partes
iudicis in iudicando qñ libellus vel modus agendi eſt ineptus.
hẽt.n.tunc pronunciare ſuper nullitate reſeruando ius iterũ
agendi. nec põt dicto caſu reformare ſnĩam vel proceſſum ſu-
per negocio principali, ꝙ not.ad limitationẽ l.Titianus.ff.qđ
79 cum eo.& d.l.abñtẽ.¶†Trigeſimotertio quæritur an ſnĩa ſuꝑ
nullitate poſsit proferri non citata parte.Abbas & Io.An.in c.
cauſam.

ADDITIO.

a Nota ſingulariter ad c.cum dilecti.de empt.& vend.

cauſam.ſ.de reſcri.per illum tex.volunt ꝙ ſnīa poſsit declara-
ri nulla abſēte,& non citata parte. & ita ibi Papa declarat ꝓceſ
ſum nullum non citata parte.dixit tñ But.ibi in vlt.not.ꝙ hoc
dictū nō eſt ꝑ oīa verū.ꝯ qđ adducit Imo. ibi gl.in c.ad noſtrā.
el 3.ſ.de iureiur.quia etiam in notorijs requirit citatio, & qa
ſ'r nihil poteſt fieri in præiudiciū abſētis non citati. 3.q.9.ca-
ueant.& c.oīa.l.ea q.C.quō & qñ iudex.ſ.de conſt.c.eccleſia.
ita vř dicendū quod ex quo ſnīa ſuper nullitate principaliter
intentata eſt diffinitiua requiritur li.conteſt.vt vide ſ. in 12.q.
ꝯñr requiritur citatio partis.Non ob.d.c.cām.quia pōt dici, ꝙ
ibi cōſtabat notorie nullam defenſionē competere abſenti cū
eſſet dubium iuris ſurgens ex interpretatione reſcripti.facit ꝙ
no.in ſimili in c.cum olim.ſ.ti.proxi.& in l.2.§.ꝙ ſi de frumē-
taria.per Bar.de admi.re.ad ciuitatem parti. vel dicas ꝙ tex.in
d.c.cauſam.ꝓcedit in interpretatione Pape ſuper eius reſcri-
pto. ſicut.n.Papa pōt condere reſcriptum abſente, & non ci-
tata parte ſm Inn.in d.c.olim.de ver.ſign.ita poteſt interpreta
ri ac declarare nullitatem geſtorum ex illo reſcripto male in-
tellecto , alias tenendū ſnīam ſuper nullitate nō poſſe ferri nō
citata parte,imo eſſet nulla.& ita volūt d.de Ro.in dec.341.q̄
incipit,Item dubitatur vtrum auditor. circa prin.& ita etiam
voluit gl.no.in c.in nr̄a.de procu.in fi.& ibi no.per Imo.ſuper
d.gl.Bal.tñ ibi dixit,ꝙ ſnīa ſuper nullitate ꝓceſſus poterit fer-
ri ꝯ abſentem li.non conte.& refert Inn.ita voluiſſe in c.audi
tis.de proc.ſed ſi agatur de nullitate ꝯctus vel teſtamenti requi
ritur libellus & li.conteſt.vt vide per Inn.in c.2.ſ.de offi.iudi.
de quo plene dic,vt ſ.in 12.q.& ſꝑ intelligas prędicta de abſen
te per contumaciam quia ēt ſuper nullitate proceſſus require
80 retur citatio partis,vt per gl.& Imo.in d.c.in noſtra.¶†Trigeſi
moquarto quęrit qñ corā ſuperiore deducitur nullitas.pōt.n.
reus dicere ſnīam eſſe aliquam,& validam,& ſi hoc probaue-
rit licet aliter non petierit ita pronunciari tñ poterit iudex ꝓ-
nunciare ſnīam eſſe validam prout voluit Inno.in c. cum con
tingat.ſ.de offi.dele.ſed quid ſi conſtat ſnīam eſſe nullam,ta-
men ex aliquib.deductis,& probatis coram ipſo ſuperiore ap-
paret quod ſnīa venit reformāda,an poterit reformari qñ hoc
non fuit expreſſe petitū a parte.Imo. in d.l.ſi expreſsim. colū.
pen.tenet quod ſic,qa eoipſo,ꝙ per partem ſunt aliqua dedu-
cta, & probata cenſentur petijſſe ſnīam reformari,pro quo ſm
eum d.l.abſentē,in verbo reformabit, quæ ſimpliciter,& indi
ſtincte loquitur,& l.j.ff.quæ ſen.ſine app.reſcin. Adde ad hoc
no.dictum Bal.in l.ampliorem.in prin.C.de app.vbi voluit qđ
ſicut iudex pōt ſupplere pro abſente in cā appł'onis, vt ibi:ita
poterit in cā nullitatis,& tam pro actore quā pro reo ēt in his
quæ reddunt iudiciū retro nullū cū cā nullitatis ſit ꝯtigua cāę
appł'onis ex quo operatur effectum deuolutiuum,quod dictū
ſingulariter tene menti pro quo text. in d.l.abſentem. in ver.
reformabit. vbi verba diriguntur ad iudicē,poterit etiam ſuc-
cumbentem condēnare in expenſis,vt hic per Butri.col.7.& ꝑ
81 Imo.in l.ſi expreſsim.col.16.¶†Trigeſimoquinto quæritur ali
quis appellat vel dicit de nullitate a ſnīa quam credebat eſſe ꝯ
ſe.tamen reperitur poſtea quod ſit pro ſe an iudex poſsit eam
confirmare. vř quod nō quia ſtandum eſt confeſsioni ꝯ confi
tētem.C.de li.cau.l.cum precium. 14.q.2. in prin. ꝯrium tenet
Bal.in d.l.j.C.qñ prouo.col.pe.per tex.quem dic vnicum in l.
Seiæ amicæ.ff.de au.& arg.leg.in hoc non obſtante poterit iu-
82 dex illam ſnīam confirmare. ¶ † Trigeſimoſexto quæritur,ſi
ſententia eſt nulla an iudex ordinarius vel delegatus poſsit ite
rum pronunciare,& de hoc vide.ſ.in q.27.& quantum ad de-
legatum intellige in diffinitiua quia per interlocutoriam nul-
lam vel etiam validam.Itē per quæcunq; alia acta nulla nō ex-
pirat iuriſdō delegati.ideo poterit illam reuocare, & iterum
pronunciare.ita Inno.in c.in literis.de offi.dele.& eſt tex.in c.
83 cum ceſſante.ſ.eo.qui de delegato loquitur.†Sed dubitat pri
mo,quid ſi delegatus tulit ſnīam diffinitiuam nullam per erro
rem an poterit iterum iudicare. Inn.in rubrica ſeu in c.j. ſ.ti.
j.dixit quod non ſi per errorem iuris,ſecus ſi iuſto errore facti.
vt quia credidit partem citatam quæ non erat vel aliter.tūc.n.
non expirat iuriſdō delegati,poterit iterum iudicare per no.in
l.error.C.de iur.& fac.igno.& ita tranſit Bart.in d.l.iudex po-
ſteaq̄.ſed prout dicit Imo.ibi Inn.non dicit aliquid de ſenten-
tia,ſed de alio actu extraiudiciali.ideo non eſt fienda extenſio
ad actū iudicialē quia eſſet ꝯ tex.in l. qualē.in fi. cum l. ſeq.ff.
de arbi.ideo Bar.in d.l.ſi vt proponis.col.3.in prin. dicit quod
prædicta diſtinctio Inn.ſeu aliorum,nulla lege probatur,& eēt
ꝯ caſum illius.l.ſi vt proponis,vbi iudex delegatus fuit in fctō
circunuentus habito reſpectu ad articulum contumacię, & ta
men expirat eius iuriſdō.cō clude ergo quod ſiue per errorem
iuris vel facti ſnīa diffinitiua ipſius delegati ſit nulla quod ex-
piret in totum eius iuriſdictio.limita,niſi non ſeruaſſet formā
mādati.tunc enim poſset iterum iudicare ar.l.quid tamen. ff.
de arbi.& per docto.in d.c.in literis.& in c.quař.el j.ſ.de acc.

84 †Secundo dubitatur quid in delegato ad vniuerſitatem cauſa
rum ſi tulit ſnīam diffinitiuam nullam,an poſsit iterum iudi-
care in eadem cā.Bal.in d.l.ſi vt proponis.col.3. dicit quod ſic
quia redigitur ad inſtar ordinarij per no.in ca. cum ſpeciali.ſ.
de iudi.& per gl.in c.cum cām.j.eod.& hanc partem ſequitur
Pan.in d.c.qualiter.col.2.& 3.& ſatis fuit de mente gl. hic, &
hoc vñr tenere do.de Ro.in d.deciſi.341. quod tene menti.&
85 hæc in delegato ab ordinario.¶†Trigeſimoſeptimo quæritur
quid in delegato a principe ſi tulit ſententiā diffinitiuam nul-
lam,an poſsit iterum iudicare. Ange. in l.iudex poſteaq̄.de re
iudi.tenuit quod ſic cum æquiparetur ordinario.l.a iudice.C.
de iu.imo eſt maior quolibet ordinario,vt in c.paſtoralis.ſ.de
offic.or.ff.qui habet executionem ſuę ſententiæ.c. quærenti.
ff.de offi.deleg.vnde hēt cognitionē nullitatis quæ pōt oppo-
ni in executione ꝯ ſnīam.cū ergo duret iuriſdō poterit iudex
iudicare iterum.Item ſi iuriſdō iudicis delegati a principe nō
expirat per ſnīam validam,vt d.c.literis.de offic.deleg.fortius
nec per ſnīam nullam,ſed Bal.in d.l.ſi vt proponis. col.2.in fi.
voluit ꝯrium nō ſolum in delegato a principe ſimpliciter,ſed
etiam ſi eſſet datus ad iudicandum,& exequendū, ideo vtroq;
caſu ſi diffinitiua ſua ſnīa eſt nulla iuriſdō eſt conſumpta, &
cōſumpto principali conſumitur executio acceſſoria,vt l.ter-
minato.C.de fruc.& li.expē.& hanc partem ſequitur Imo. in
d.l.ſi iudex poſteaquam.& cōiter doc.in d.c.in literis,quia qñ
ſententia eſt valida tunc eſt quod delegatus a principe poteſt
exequi:ſed qñ eſt nulla nihil tunc reſtat.& licet ſit maior quęli
bet ordinario tñ non eſt firmior ſm Archi. 2 q.7.ſi eps,& Bal.
86 in d.l.ſi vt ꝓponis.¶†Trigeſimooctauo quęritur,an iudex co-
ram quo agitur de nullitate ſnīæ poſsit iterū iudicare ex eiſdē
actis.de quo articulo per doct.& gl.in d.l.ſi vt proponis.& in d.
l.ſi expreſsim.& in l.cū quærebatur.ff.de re iud.& cōſidera, ꝙ
aut defectus ex quo ſnīa eſt nulla reſpicit vniformiter acta, &
ſnīam,puta qa erat lis cū minore in defenſo,& tūc oīa acta de-
bēt de nouo fieri ex quo totū iudiciū erat nullū.l.in vniuerſis.
C.q dari tut.poſ.& ita procedat gl.in d.l.cū quærebat. & Inn.
in d.c.in literis.ſ.de offi.dele.ſi vero nullitas reſpiciat ſolū ſen
tentiā,vt qa lata die feriata vel nō citata parte,ſed reliqua oīa
acta ſunt valida,& legitime facta.tūc ex eiſdē actis dēt iterum
iudicari,vt d.l.ſi expreſsim. & per gl.in d.l.ſi vt ꝓponis. Aliqñ
nullitas reſpicit ſnīam,& certam partē actorum.tunc reliqua
acta legitime facta remanent valida, & firma,ſolum debēt ſup
87 pleri acta quæ ſunt nulla.†& ita Bar.in d.l.ſi expſsim. & in d.l.
cū quærebat.& ex prædictis no. quod ſi ex forma ſtatuti vel re
ſcripti mandatur caſſari ſnīa, tunc in dubio intelł'r ꝙ non caſ-
ſentur acta.Itē no.Archi.30.q.5.iudicantē.& probatur per gl.
in d.l.ſi vt proponis.tu intellige,vt ſ.ſ.qñ ſnīa caſſatur vitio ſo
lius ſnīæ.ſecus ſi vitio vel cā ipſorum actorum. tunc.n.intelli-
gitur etiam de ipſis actis ex quo in dubio ſnīa refertur ad acta
vt per gl.or.in l.ſi qs ad exhi.ff.de exce.rei iud.& in c.ſi confir-
mationē.de elec.in 6.& ſic preſumit lata ſnīa ex illa cā quæ cō
ſtat ex actis.& ita firmauit Bal.in d.l.ſi vt proponis. in fi.facit
88 tex.no.in c.cum I.& A.ſ.de re iud.in ver.iurantes proceſſum.
vbi ſi mandatur irritari proceſſus includitur ſnīa qñ vitium re-
ſpiciebat pariter ſnīam,& proceſſum. & de his etiam vide per
doc.in c.ad probandum.ſ.de re iud.& per Spe.ti.de ſen. prola
tione. §.iuxta propoſitiōes.ver.ſed ſi cauſa.& aduerte,& intel
89 lige †oīa præcedentia quia hñt locum qñ non eſſet perempta
inſtantia,quia licet per ſnīam diffinitiuam validam finiat in-
ſtantia.l.j.ff.de re iud.l.Grecè.ff.de fideiuſſ.tñ ſecus qñ ſnīa eſ-
ſet nulla.tunc.n.non perit inſtantia,vt ꝑ gl.in d.l.ſi vt ꝓponis.
& in l.j.C.qñ prouo.ideo eſt quod pōt iterum iudicari ex ea-
90 dem inſtantia,vt ſ. ¶†Trigeſimonono quærit quid ſi inſtātia
eſſet perēpta lapſu tpis, an poterit iterum iudicari ex eiſdem
actis.vide Imo.in d.l.ſi expſsim,col.11. diſtinguendo ꝙ q̄dam
ſunt acta ordinatoria litis prout eſt libelli oblatio litis conte-
ſtatio dilationes.& iſta pereunt perempta inſtantia,vt ꝑ glo.&
doc.in l.ꝓperandū.§.illo.C de iu.& in l.2.& ibi Bar.ff.iud.ſol.
q̄dam ſunt acta litis deciſoria.puta confeſsiones depoſitiones
teſtiū probōnes.& iſta non pereunt perempta inſtantia,vt per
gl.in d.l.ſi expſsim.& in cle.ſępe.in verbo defenſiones legiti-
mę.de ver.ſig.& in d.l.properandū. §.& ſi quidem.in verbo iu
dicij.C.de iu.& ꝑ Inn.in ca.cām.el piccolo.ſ.de teſt.& ideo ſi
poſt ſnīam nullā eſſet perempta inſtantia lapſu tpis, tunc nul-
lo caſu poſſet iterum ferri ſnīa ex eiſdem actis ordinatorijs,qa
talia acta pereunt perempta inſtantia, vt d.l.2.ideo eſſet opus
inchoare nouam inſtantiā,& de nouo fieri alia acta litis ordi-
natoria,ſed nō eſſet opus de nouo fieri alia acta litis deciſoria
qa non pereunt,& ſatis eſſet illa acta litis deciſoria ꝓducere in
noua inſtantia ſm Imo.in d.l.ſi expſsim, & intellige oīa prędi
91 cta in iudice ordinario.¶†Quadrageſimo quęrit qd in delega
to a principe vel ab inferiore an per ſnīam nullam intelliga-
tur non ſolum finita iuriſdictio,ſed etiam perempta inſtantia.

Ang.

Ang.in d.l.ſi vt proponis.ꝑ illum tex.tenuit,ꝙ ſic.& iō percũt
oīa acta litis ordinatoria coram delegato,vt ſ.ſed Imo.in d.l.
ſi expreſsim.col.20.tenet ꝯtrariũ,quia in d.l.ſi vt proponis.nil dr̃
de inſtantia,ſed ſolum de iuriſdõne. durabit ergo inſtãtia triẽ
nio,ſm̃ leges,vt d.l.properandũ. ſed de iure canonico eſt per-
petua,vt in c.pe.ſ.de iudi.Conclude ergo,quod licet ſit finita
iuriſdõ iudicis delegati per ſnĩam nullam , vt d.l. ſi vt ꝓponis.
non tñ eſt perempta inſtantia illius cauſæ. iõ poterit indiſtin-
cte ex eiſdẽ actis iudicare,& procedere in cauſis, vt.ſ. de quo
92 ẽt per Doc.in c.de cauſis.de offi.deleg.† Sed aduerte, & adde
prædictis duo dicta . primũ, ꝙ per ſnĩam ab obſeruatione iudi
cij abſolutoriã latã a delegato nõ expirat iuriſdõ delegati. ita
tenet Speculator titulo de officio iudicis.§. de ſerui.ver. quid
ſi proponas. quia iuriſdõ delegati non expirat , niſi per ſnĩam
diffinitiuã, vt d.l.iudex poſteaq̃.& d.c.in litteris.ſed ſententia
ab obſeruatione iudicij eſt interlocutoria,vt per gl. & Bart.in
l.Titia.ff.de accu. non ob.c.ſignificantibus,ſ.de off.deleg. qa
ibi loquitur de interlocutoria per quam in totum erat extin-
ctum officiũ iudicis, & iuriſdõ.nõ ſic in abſolutoria ab obſer-
uatione iudicij,cum non pronunciet ſe habere iuriſdõnem in
ipſo negotio principali, iõ non finitur iuriſdõ delegati. ita te-
nu it Inn.in c.conſuluit,ſ.de of.deleg. ſequitur Io.An. & Pa-
93 nor.in c. examinata. ſ. de iudi. † Secundo adde,quod licet ſit
perempta inſtantia ipſius cauſæ lapſu triẽnij, tñ durat iuriſdõ
delegati.ita tex.in c.pe.ſ.de iudi.quia reſcripta perpetua ſunt.
l.falſo.C.de diuerſis reſcr. & ſic ſimiliter durabit iuriſdõ dele.
quouſq; ſit lata ſnĩa diffinitiua, vt d.l.ſi vt ꝓponis.& in d.c. in
litteris.intellige tñ,niſi iuriſdõ deleg. ſit limitata ad certũ tp̃s.
tunc bene expiraret tranſacto tempore datæ in reſcripto , vt
94 in d.c.de cauſis.vbi de hoc plene ꝑ Doc.¶†Quadrageſimo pri
mo quæritur ſi eſt appellatũ a ſnĩa nulla , vtrũ iudex appl̃onis
poſsit confirmare primã ſnĩam nullã?de quo articulo per Spe.
in tit.de ſen.§.iuxta.col.pe. in ver. Itẽ quod eſt nulla rõne ma
nifeſtę iniquitatis.& in ver.ſeq. & conclude quod ſi in prima
ſnĩa eſt expreſſus error iuris,vel calculi,& nõ põt ꝯfirmari, qa
cenſetur habere eundem errorẽ expreſſum in prima, ex quo
refert ſe ad primam,vt l.j.ff.quæ ſnĩæ ſine appel. reſcin.& in l.
j.C.de errore calculi.& ita Bar.in d.l. ſi expreſsim.col.2. ſi ve-
ro prima ſnĩa nõ habet errorem expreſſum, tũc aut cã inferẽs
nullitatem primę ſnĩę non ceſſat reſpectu ſnĩę , quę fertur per
iudicem appl̃onis,tunc poſsit iudex ſnĩam cõfirmare,& ſi cõ-
firmat nõ valet.exẽplũ,ſi ſnĩa a qua erat appellatum fuit nulla
quia lata erat ꝯ ſententiam abſolutoriam pro reo , quæ tranſi-
uerat in rem iudicatam, & de qua fuerat oppoſitũ, & probatũ
& hoc nõ obſtante iudex tulit ꝯriam ſententiam, quia condẽ-
nauit reum , qui primo fuit abſolutus.& hoc caſu cõis opi. eſt
ꝙ ſententia ſit nulla, licet non habeat errorẽ expreſſum ꝓut
tenet Io.An.& cõiter Doc.in c.inter monaſteriũ.ſ.de re iudi.
pro quo tex.in l.j.C.quando ꝓuo.& ita Bal.ibi in 2.col. idẽ ibi
Saly.licet Bar.ibi,& in l.duobus.ff.de excep.rei iudi. voluerit
ſententiam ꝯ ſnĩam non eſſe nullam,qñ eſt lata in diuerſis in-
ſtantijs . ſed certe hoc poſſet procedere, qñ ceſſaret cã primæ
nullitatis,vt j.proxime dicet̃, ſed in caſu iſto nõ ceſſat cã.& ita
tenet Imo.in d.l.ſi expreſsim.colũ. 10. ſi vero cã nullitatis pri-
mę ſnĩę ceſſaret,tũc ſnĩa nulla põt cõfirmari in diuerſa inſtan
tia,puta quia de prima ſnĩa, quæ tranſiuerat in rem iudicatã ,
nõ fuit exceptũ coram iudice ſecundæ appl̃onis,vel nihil fuit
ꝓbatum de hoc,licet coram iudice primæ appl̃onis, qui iudi-
cauerat ꝯ primam ſententiam bene fuiſſet hoc probatũ. vnde
quia hoc caſu ceſſat cã primę nullitatis in hac ſnĩa ferenda ꝑ
iudicẽ ſecũdę appl̃onis, licet non ceſſauerit in ſnĩa lata ꝑ iudi
cẽ,a quo primo eſt appellatũ.pro tanto iſto caſu poterit iudex
ſecundę appl̃onis confirmare ipſam ſnĩam latam in prima cã
appellationis, licet fuerit nulla,ex quo ceſſat cã nullitatis ; qa
nõ probata ſm̃ Imo.in d.l.ſi expreſsim.col. 10. in fi. ideo dixit
no.Bal.in d.l. j. in fi.ꝙ ad hoc,vt non valeat ſecunda ſententia
ꝯ primam,quæ trãſiuit in rem iudicatam requiritur,ꝙ de pri-
ma fuerit facta fides plene:exceptio enim rei iudicatę ad hoc,
vt obſtet requirit claram probationem,alias nõ ob.tex.eſt ſin.
in d.l.j,ideo ſi nõ ſit fides de prima ſnĩa, vel fiat fides ſemiple-
ne,valebit ſententia ſecunda contra primam,quia ceſſat cau-
ſa nullitatis.& ita etiam Bald.in d.l.j.col. 2.concludens,ꝙ ſen
tentia lata contra exceptionem rei iudicatę omiſſam , vel nõ
probatam valet, ſed ꝯ oppoſitam , & probatam eſset nulla, vt
eſt tex.ſing.in d.l.j.ideo omni caſu,quo ceſsat cauſa nullitatis
valeret ſnĩa. ideo pone,quòd prima ſententia erat nulla,quia
lata die feriata ob vtilitatem hominum,vel quia lata non cita
ta parte.ſed poſtea in cauſa appellationis datur ſententia die
iuridica, & citata parte.certe poterit iudex ipſam ſententiam
primo nullam confirmare ex quo ceſsat cauſa nullitatis pri-
95 mæ ſententię ſm̃ Imo.in l.ſi expreſsim.col. 11.†Conclude er-
go,quòd ſententia nulla poteſt confirmari expreſſe per aliam
ſententiã prout eſt de mente Inn.& Io.An.in c.j.de confir.vti.
dummodo prima non hẽat expreſſum errorem, & dummodo
96 in ſecunda ſnĩa ceſſat cã nullitatis primę ſnĩæ,vt ſ. ¶ † Xlij. q̃-
ritur,pone ꝙ dicatur ſnĩa nulla principaliter vel incidenter, &
de nullitate ſit cognitum,an tunc valeret ſnĩa ꝯ ſnĩam primã
quæ in veritate eſſet nulla. Bal.ꝙ ſic quando cognito de con-
trouerſia,& ſeruato ordine iudiciorum iudex pronunciat ſen
tentiã validam.ſecus ſi de facto, & cã nõ cognita ſm̃ Bal. in d.
l.j.col.5.facit.l.pe.in prin.& §.cum ꝯ ſacras.ff.quæ ſen.ſine ap.
reſcin.& qđ idẽ Bal.no.in l.tale pactũ.§.qui prouocauit. ff. de
pact.in q.12.in fi.tu intellige qñ in ſcđa ſnĩa ceſſat prima cau-
ſa nullitatis quia nõ fuit probata nullitas vel dubie ꝓbata,al̃s
ſi clare fuit probata non vr̃ ꝙ valeret ſnĩa confirmatoria cum
non eſſet cã nullitatis,vt ſ.alias qñ in iudicio conſtaret de nul
litate primæ ſnĩæ,licet iudex pronunciet ſnĩam validã,& ꝯfir-
maret, non vr̃,ꝙ talis ſnĩa valeat ex quo non ceſſat in hac ſecũ
da ſnĩa prima cã nullitatis,vt & quia ſecunda ſnĩa confirmato
ria vr̃ ſil̃r nulla tanq̃ continens manifeſtam iniuſtitiã ex quo
ꝑ acta ꝯſtabat de nullitate primæ ſnĩæ ſm̃ no.ꝑ doc. in c. inter
cæteras.ſ.de re iud.& in d.c.ſolicitudinẽ.§.ſi vero.ſ.eo. & per
Inn.in c.fraternitatis.j.de frig.& ſ.de dila.in c.2.vbi dicit Inn.
ꝙ notoriũ facti operat̃ idẽ,ꝙ expreſsio erroris iuris in ſnĩa.vi-
de tñ,ꝙ no.Barto.in l.j.C.de erro cal.& hoc mõ vr̃ ꝙ intelligi
dẽat,& limitari ꝙ no.Inn.& doc.in c.ſuper literis.de reſcri. &
in c.i.e.ti.in 6.& cle.ſi appl̃onem.de app.ſ.an per ſnĩam poſsit
ꝯfirmari reſcriptũ ſubreptitium.& an poſsit confirmari nullũ
impetratum ab excõicato,& an ſnĩa poſsit confirmare appl̃o-
nem deſertam:certe ſic , qñ in ſnĩa ceſſat cã prima nullitatis ,
puta quia non fuit probata nullitas nec cõſtabat ex actis vt pa
tet ex p̃cedentib.& vide plene j.in q.40.limita tñ oĩa p̃dicta ꝓ-
cedere qñ põt imputari culpa vel mora opponẽdi,& probãdi,
ſecus ſi ꝑꝑ iuſtã ignorãtiã,pone ꝙ egi ꝯ Titiũ , & ſic ſuccubui
poſtea egi ꝯ procuratorem Titij ad idẽ & obtinui. certe nõ va
lebit ſnĩa ſcđa dato, ꝙ ꝓcurator Titij nil oppoſuiſſet, qa excu-
97 ſatur iuſta ignorãtia,ita Bar.& Bal.in d.l.j.col.penul.¶†Qua-
drageſimotertio q̃ritur qñ format̃ libellus,dico ſnĩam nullam
& ſi qua eſt appello,an tũc dicat̃ nullitas principal̃r vel incidẽ
ter.gl.ſin.in d.l.j.tenet qđ incidenter.ita ſequitur ibi Ang. & in
dicta l. ſi expreſsim . circa medium, & cum dicta gloſ. tranſit
Bal.& Salyc.in d.l.j.nã in appl̃one nullitas tacite includitur ,
vt d.l.Carmelia Pia.& l.quædã mulier.ff.fa.erc.& volunt Inn.
& Io.An.licet ergo exprimat̃ nullitas in libello,nil vr̃ operari
qa expreſsio eorũ q̃ tacite inſunt,&c.vt in l.3.ff.de le.j.ſed Iac.
But.in d.l.j.tenet ꝯrium dicẽs,ꝙ qñ de nullitate nõ exprimit̃ ĩ
appl̃one,tunc eſt,ꝙ venit incidenter. ſed qñ in libello dr̃ dico
ſnĩam nullã,& qua ẽ appello.tũc deducitur principal̃r, & hęc
op. fuit de mẽte Bar.in d.l.ſi exp̃ſsim.dũ dixit,ꝙ qñ ĩ appl̃one
non fit expreſſa mentio nullitatis tunc venit incidenter , & ſic
vult qđ ſi fiat expreſſa mentio in appl̃one qđ tunc veniat prin-
cipaliter,& hanc partẽ ſequit̃ Imo.in d.l.ſi expreſsim. col.6.in
in fi.quia qñ duo extrema copulant̃ per copulatiuã,tũc vtrũq;
cenſetur principaliter exprimi,& deduci,vt no.in l.ſi cui.ff.de
fun.inſtru.& per gl.no.in ca.querelã. de ſimo.Itẽ qñ in aliqua
diſpõne aliquid includebat̃.tunc ſi illud expreſſe exprimit̃ nõ
dr̃ amplius includi,ſed eſt expreſſum non incluſum, vt eſt tex.
in ſimili in l.cũ ex filio.§.pe.& ibi no.ff.de vulg. & pup. nõ ob.
rõ ꝙ expreſsio eorũ , &c. quia ꝓcedit niſi exprimant̃ alio mõ
q̃ inſunt,quia tunc expreſsio operatur,vt no. in l.ſi ita legant̃ .
§.illi ſi volet.ff.de lega.j. ſed in caſu iſto vr̃ exprimi alio mõ q̃
inſit, qa inerat incidenter,nũc autẽ exprimit̃ ęque principal̃r
98 ſm̃ Imo.in d.l.ſi exp̃ſsim col.6.& 7.¶†Xliiij.q̃rit̃ ſi appellatur
a ſnĩa nulla ꝑ quæ verba iudex appl̃onis cenſeat̃ ipſam ſnĩam
nullã confirmare & qualiter,& ꝑ quę verba ſit cõcipiẽda ſnĩa
eo caſu quo non poſſet qđ qñ ſit dic,vt ſ. in q.xlj. quia eo caſu
quo non poſſet confirmare, & validare ceſſat dubium. ſed eo
caſu quo põt difficultas eſt multũ dubia de qua per Bar.in d.l.
j.& in d.l.ſi expreſsim.col.2.& 3.in verſi.quarto quæro.& Bar.
99 ipſe vr̃ ſibi eſſe contrarius.†Ideo cõſidera quod aliquando iu-
dex reperit ſententiam validam,& pronunciat male appella-
tum,& bene iudicatum,& hic caſus eſt clarus quia valet ſen-
100 tentia,vt in l.eos.§.j.eodem titu.†Aliquando, & ſecundo iu-
dex reperit ſententiam nullam,tamen aliquando pronunciat
male appellatum,ſed tamen adiecit cauſam in ſententia dicẽ
do quia ſentẽtia eſt nulla,tunc ſimiliter ceſſat omne dubium ,
nam non cenſetur iudex confirmaſſe ſententiam.ita gl.in d.l.
j. cum verba ſentẽtiæ regulentur ſecũdum expreſsionem cau
ſæ in ſententia expreſſę.ff.de ſuſp.tu.l.hæc.n.Aliquando nul-
lam cauſam exprimit,ſed ſimpliciter pronunciat male appel-
latum vel appellationem non tenere.tunc gl. fuerunt contra-
rię,nam in d.l.j.voluit quod iudex cenſeretur confirmaſſe ſen
tentiam,maxime quando in libello dixit ſententiam nullam,
& ſi qua eſt appello. & ſic ſentit gloſ. & idem ſi ſimpliciter ſit
appella-

appellatũ.ſed glo.in d.l.ſi expreſsim.voluit,quod non cenſeaẽ
confirmaſſe, & ſic nõ cenſetur ſuper nullitate pronunciatum,
quod procedit quando eſt ſimpliciter appellatum , nec eſt de-
ducta nullitas in appellatione , nec in proceſſu: tunc.n.nõ pōt
dici ſnĩa confirmata ꝑ no.in cle.ſi appľonem,e.ti.& in l.ɔ̃ ma-
iores.C.de inof.te.nec ob.ꝙ omni caſu nullitas cenſeaẽ dedu
cta in appľone incidẽter,vt d.l.Carmelia Pia. quia certe ea, q̃
veniũt incidẽter in vno iudicio,ſi plene nõ examinenẽ, nõ no
cẽt in alio.l.pe.ff.de his, q ſunt ſui,vel alie. & in.c.veniens,el 2.
de teſt. ſi vero in ap.deduxit ẽt ſnĩam nullã,vel deduxit nullita
tẽ in proceſſu appľonis.tunc cenſeẽ ſnĩa cõfirmata, ex quo de
nullitate fuit actum,& cognitũ,vt no. in l.ſi.C.de fide inſtru.&
in l. 2.C.ſi ex fal. inſtru.ſecundum Bar. in d.l. ſi expreſsim . &
ita trãſeunt hic Bu.& Bal.in d.l.j.ſed idem Bar.in d.j. vř tenere
ɔ̃rium, qa pronũciãdo male appellatũ,vel appellationẽ nõ te-
nere,nõ includit confirmationem ſnĩæ,qa ver. ſnĩæ debẽt ſtri-
cte intelligi,vt minus præiudicẽt. l. Iulia. ff. de condi.inde.vbi
ſi iudex ſimpľr abſoluit reum intelligitur in dubio abſoluiſſe ,
quia non probatũ,& non quia non ſit debitũ, & facit ẽt quod
no.in d.l.j.C.ſi plures vna ſnĩa.& cũ opi.Bar. in d.l.j. tenet ibi
Ang.& Saly.quare eſt aduertendũ, ꝙ ſi iudex pronunciãdo ap
pľonẽ nõ tenere,vel male appellatũ apponit cãm , & tunc ſm
illã cãm dicunt intelligi verba ſnĩæ, vt d.l. hęc.n. ff. de ſuſpe.
tut.vnde ſi dixit appľonem non tenere , vel male appellatum
quia ſnĩa eſt iuſta,& cenſetur confirmare,vt ſ̃. ſi vero apponit
cãm, quia appľo eſt iniuſta.& hoc caſu cenſetur pronunciaſſe
iniuſte appellatum.& quid tunc importet,ĩ.dicetur.Aliqñ iu-
dex pronunciat nullã inſerta cã in ſua ſnĩa.tũc pronunciat ap
pľonem nullã,vel fruſtratoriã,vel ſuperuacuã,vel ſuperſtitio-
ſam.tunc his caſibus non cenſetur ɔfirmata ſnĩa,quaſi d. ver.
ſint potius adaptanda ad nullitatẽ appľonis,quam ſententiæ,
vt l.ſi conſtat.ff.eo.ti.ẽt ita tenet Ang.in d.l.j. ſi vero pronun-
ciat appľonem iniuſtam,vel iniuſte appellatum,.tenet Ange.
in d.l.j.quod cenſeatur ſententia cõfirmari per ea,quæ habẽ-
tur in d.l.eos. vbi eo ipſo,quod pronunciatur iniuſte, vel appel
lationem iniuſtã cenſetur per ɔ̃rium pronunciatũ ſnĩam in-
iuſtam,& ɔ̃ñr ſententiam confirmare,ac ſi dixiſſet bene,ſeu iu
ſte iudicatum,vt ſ̃.ſed Saly.in d.l.j.tenet ɔ̃riũ. quia d.ver.iniu
ſte appellatũ,vel appľonem iniuſtam,poſſunt intelligi duplici
ter:vno modo iniuſte. i. quia ſententia ſit nulla,alio modo in-
iuſtã.i. quia erat ſententia iniuſta. vnde in dubio debet d.ver-
borũ accipi intellectus,qui ſit benignior.l.benignius.ff.de leg.
& per cõſequens intellectus,qui minus lędit partẽ, & ſic, vt in
telligaẽ , quod ſnĩa ſit nulla. nã tunc q̃libet partiũ remanet in
ſuis iuribus primæuis.& pro hac parte facit tex.no.in d.l.Iulia
nus.vbi in dubio ſnĩa dẽt intelligi , vt ſit minus pręiudicialis ,
vt ſ̃.ſed Imo.in d.l.ſi expreſsim.col.13.ſequitur opi. Ang.per
l.eos.circa prin.vbi eo ipſo, quod pronunciatur appľonẽ iniu
ſtam, vel iniuſte appellatũ,cenſetur á ɔ̃rio pronũciatũ ſnĩam
eſſe iuſtam. ideo cum ſignificatio d.ver.ſit ibi determinata cõ
ſequenter a caſu iſto. ita dicendum ſit non ob. ratio Saly. nec
d.l.Iulia.quia poſſet procedere,qñ non reperitur certa inter-
pretatio data verbis ſnĩę, ſecus vbi a iure reperitur data inter-
pretatio, quia illi ſtandum eſt, prout in caſu iſto contingit. &
idem dicit ſi pronunciaretur appľonem non tenere, vel male
appellatum,quia appľo eſt iniuſta.nam idem dicendum ſicut
qñ pronunciatur appellationem iniuſtam,vt ſ̃.cum ſnĩa intel
ligenda ſit ſecundum ſuam cauſam , vt ſ̃. aliquando pronun-
ciatur appellationem nõ tenere nulla inſerta cauſa, & in hoc
Bar.alias dixit in d.l. j. vbi tenet , quod tunc ſententia non in-
telligatur tacite confirmata.nam illa ver. appellationem non
tenere. poſſunt intelligi pro eo,quia ſententia eſt nulla,vt vo-
luit gl.in d.l. j. & ideo cum ſnĩa ſit nulla,cenſetur iudex in du-
bio ita pronunciaſſe,& cẽſuiſſe,ne alias iniuſtitiã feciſſe dica-
tur,cum in dubio ſit pro iudice præſumendũ.l.j.C.de of. ciui.
iu. facit ẽt d.l.Iulianus. vbi interpretatio accipitur, quæ mi-
nus lędit partem,& hanc opinionem ſequuntur Ia. But. Ang.
& Saly.in d.l.j.ſed in hoc exemplo gl.ibi tenet ɔ̃riũ,& ita Imo.
in d.l.ſi expreſsim.col. 14. vt ſic intelligitur prima ſnĩa confir-
mata. & idem tenet hoc caſu Bald.in l.j.col.3. in fi.quando de
nullitate fuit facta expreſsa ꝓſecutio in ꝓceſſu,idẽ tenet Bald.
in addi.Spe.in tit.de appel.in verbo,appľonẽ nõ procedere,iu
xta fi.ti.& pro hac parte facit,quia nõ pōt dici appľonem non
tenere qñ ſnĩa eſt nulla,cum a ſnĩa nulla poſsit appellare,vt d.
l.ſi expreſsim.& pōt fieri proſecutio,& habet effectum deuo-
lutiuũ, vt dicit Inn.hic.Item hẽt effectũ reſciſſoriũ, vt ſic ſen-
tentia nulla reſcindatur quatenus de facto proceſsit.ita tex.in
l.certa rõne.C.qñ prouo.& nota.ꝑ gl.in l.j.§.j.ff.de feri.& in l.
ſi dolo.C.de reſcin. vẽ.& ſic ver.appľonem nõ tenere, nõ poſ
ſunt referri ad caſum,quando ſententia eſt nulla,quia imo ap
pellatio tenet, vt d.l.ſi expreſsim , licet non ſit neceſſaria pro
tanto ad illum caſum non videantur verſi. iudicis trahi , ſed
potius ad illum caſum, qui magis adaptatur.ſ.appellationem
nõ tenere , quia ſententia eſt iuſta,& ſic tacite cõfirmaſſe ſen-
tentiam,& hoc qñ nullitas non conſtat ex actis, puta quia ſen-
tentia erat lata ɔ̃ eũ, qui erat minor , & non conſtabat ex actis
eum fuiſſe minorem,vel erat lata ɔ̃ mortuum , qui putabatur
viuere, ſed qñ nullitas conſtabat ex actis, non tñ vř poſſe intel
ligi tacite pronũciatum ſnĩam non tenere cũ nõ ſit veriſimile
ex quo nullitas conſtabat ex actis,ſed potius p̃ſumi dẽt ꝓnun-
ciaſſe appľonem nõ tenere,quia fruſtratoria cũ ſnĩa ſit nulla,
ſed potius dẽat p̃ſumi in dubio iudicem protuliſſe ſnĩam iure
licito,q̃ illicito,& potius p̃ſumi dẽt iudicẽ non deliquiſſe,vt l.
merito.ff.pro ſo.& ita Io.An.in c.ſi cõfirmationẽ.de ele. in 6.
in vlt.gl.magna.nã in dubio ſemp dẽt p̃ſumi ſnĩam latã a iudi
ce ex illa cã,q̃ ex actis apparet,vt ꝑ gl. in d.c.ſi cõfirmationem,
& in l.ſi quis ad exhiben. ff. de excep. rei iu.& in l.penul. ff.de
ſuſp.tu.de his caſibus procedat opi.Bar. & aliorũ in d.l.j. ſi ve-
ro nullitas non conſtaret ex actis cenſeretur tunc ſnĩa confir-
mata.& ita procedat opi.ɔ̃ria ſm Imo.in d.l. ſi expreſsim.col.
15.ita;ꝙ omni caſu vř ſemper intelligẽdũ, an de nullitate cõ-
ſtaret ex actis manifeſte.qñ aũt eſſet nullitas velata, & occulta
quæ ex actis nõ ɔſtaret, tũc procedere pōt, ꝙ ſnĩa nulla poſsit
confirmari,prout eſt dictũ.ſ̃.q.43.& bene facit,quod no.Bal.
in l.data opera.C. qui accu. non po. in vltima charta.in prin.
102 ¶†Xxxxv. quæritur, quid ſi iudex appľonis in ſnĩa ſimpliciter
abſoluit a libello appellatorio.dixit Bal. in d.l.j.col. 3. in fi.qđ
intelligitur abſoluere tam ſuper appellatione, quã ſuper nulli
tate,quia in dubio vř ſuper totum iudicatum ſm gl.ibi,quod
intelligit Bal.qñ ſuper nullitate fuit facta expreſſa proſecutio,
alias non cenſetur de ea pronunciatum,quia verba ſnĩę debẽt
103 ſtricte intelligi ſm Bar.in d.l.ſi expreſsim.†ſed pone quod Ti-
tius appellauit a bãno dato ex ficta contumacia, quod pōt, vt
nota.in l.j.ff.de requiren.reis,& proſecutus eſt hoc modo,qa
in libello petijt bannum reſcindi tanq̃ latum contra ius par-
tis , & non fecit mentionem de nullitate, iudex pronunciauit
bannum eſſe nullum, tanquam latum contra ius conſtitutio-
nis, & de nullitate nil dixit.quæritur, an valeat ſententia,quia
videtur lata extra libellum. Bald.in addi.Spe.eo.tit.de appel.
in pe.charta in ver.Titius appellauit a banno.concludit ſentẽ
tiã valere per no.in d.l.j.de requiren. reis, & in l.ſi expreſsim.
ff.de appel.& in l.cũ nõ eo die.C.qñ prouo.ſatis.n.includitur
nullitas fieri in libello deducere,quod bannum, vel aliquid a-
104 liud ſit contra ius . ¶ †Xxxxvj. queritur ſi deducitur nullitas
abſq; appellatione,& ſemel eſt pronunciatum ſuper nullitate
& ſic pro validitate ſentẽtię , an poſsit de cætero amplius dici
de nullitate.conſidera, quod aut fuit deducta nullitas inciden
ter.puta,quia petitur executio ſententiæ,vel inſtrumẽti,oppo
niẽ exceptio nullitatis.tunc ſuccũbens per exceptionẽ nullita
tis probatã hẽt remediũ ordinarium agendo principaľr de va
liditate ſnĩæ petendo ſnĩam confirmari,& validam declarari,
& ſnĩa lata in iudicio executionis ſummario non ob. in ordi-
nario.l.a diuo Pio.§.ſi de rebus.ff.de re iu.& in c.veniẽs. el 2.
de teſti.& econtra ſi fuit pronunciatum ɔ̃ exceptionẽ nullita-
tis oppoſitum & declaratum ſententiam exequendã non ob.
exceptione nullitatis poterit poſtea in ordinario iudicio prin
cipaliter agendo agi de nullitate ſnĩæ. rõ prędictorum eſt , qa
talis ſuccubuit in iudicio ſummario executionis , vt per Bart.
in l.4.§.cõdemnatum.ff. de re iudi.ideo non debet ſibi deſice
re ordinarium remedium principaliter agendo cum ſolũ fuę
rit factum præiudicium,quo ad iudicium ſummarium execu
tionis,non autem quo ad ordinarium plenarium in d.§. ſi ſu-
per reb.& in d.c.veniens. ideo eſt neceſſario dicendum,quod
poſsit poſtea principaliter agi de nullitate, vel validitate ſen-
tentiæ inſtrumẽti,vel alterius actus,vbi plenarie cognoſcatur.
nec ſufficerent ꝓbationes illæ factæ in tali iudicio ſummario,
vt no.in d.§.ſi ſuper rebus.& in c.veniens.& in l.pe.ff.de his,q
ſunt ſui,vel al.iu.ita Bald.in d.l.ſi expreſsim.in fi.& in d.l.j.C.
quando prouo.col.pe.in ver.videndum reſtat.& But.hic,col.
8.& Imo. hic,colum.6. & in d.l.ſi expreſsim.col. 3. in ver. iu-
xta prędicta poteſt dubitari, an ſicut metus.& vide 3.q.4.in fi.
105 ¶†Quadrageſimoſeptimo queritur,ſi agatur de nullitate,vel
de validitate ſententiæ, vel alterius contractus principaliter,
& ordinarie agendo,& ſuccumbat agens, an ſententia in hoc
plenario iudicio habet præiudicare ſi ab ea nõ fuit appellatũ?
dic, ꝙ ſic vt d.l.j.in princ.& §.Item cum contra ſacras. ff. quę
ſen.ſi.appel.reſcin.& ita Barto.in d.l.j.quando prouo. in fi. &
But.hic,col.8.& Imo. hic,colum.7.& facit, quod voluit Inn.
in c.fi.ſ̃. de or.cog. & hæc procedunt , quando nullitas dedu-
106 citur abſque appellatione.¶Quadrageſimooctauo quæritur
quid de nullitate , quæ deducitur ſimul cum appella, & con-
clude primo, ꝙ ſi eſt dictum,dico ſnĩam nullã,& ſi qua eſt ap-
pello.& hoc caſu voluit gl.in d.l.j.C.quãdo prouo.quod nul-
litas dicatur tũc venire incidenter non principaliter,quo ca-
ſu

ſu ſi non fuit plene cognitum de nullitate, poterit non ob.ſen. iterũ agi principaliter.& ita ſequit Ang.in d.l.ſi expreſsim. dicens ꝙ in iudicando ab authoritate gl.non ſit recedẽdum.hãc etiam partem ſequit Ang.in d.l.j.& Bal.ibi ſequit illam gl.col. 4.& idem ibi Sal.prout eſt ſ.dictum.ſed aduerte, quia Iac.But.
107 ibi tenet ꝯ gl.dicens,ꝙ †ſi de nullitate non ſit mentio in appellatione,tunc ſit verum,ꝙ nullitas veniat incidenter,aliàs ſi eſt dictum,dico ſñiam nullam,& ſi qua eſt,appello. tũc vr̃ deduci nullitas principaliter. & ita ẽt vr̃ hoc voluiſſe Bar. in d.l.ſi expreſsim.vbi ponderat,an de nullitate nõ ſit facta mentio in appellatione,& tũc veniat incidẽter.vr̃ ergo velle Bar.ꝙ ſi de nullitate ſit facta mentio in appellatione, ꝙ veniat principaliter. & ita ſequit Imo.in d.l.ſi expreſsim. col.7.in fi.princ. & ex his infert, ꝙ eo caſu, quo nullitas eſt deducta principaliter ſimul cum appellatione.tũc omni caſu,quo iudex appellationis pronunciãdo appłonem nõ tenere, vel male appellatum, ſeu alr̃ cenſet cõfirmare ſñiam, puta ſi pronũciat bene iudicatum, ꝓut eſt plene dictũ ſ.in q 44.ita ꝙ de cętero de nullitate agi non poſsit. tũc ſi a tali ſñia nõ fuerit appellatum, quo caſu trãſiuit in rẽ iu. & ſic cenſet ſñia lata ſuper nullitate in iudicio principaliter deducto. iõ illi ſñię erit ſtãdũ, & de cętero de nullitate amplius agi nõ poterit.l.j.C.de re iu.& ita Imo.in d.l.ſi expreſſim.col.11.Tu aduerte,& diſtingue,nã aliqñ & primo ſi queramus in caſibus, in quibus ſñia cẽſet tacite ꝯfirmata per iudicẽ app.ꝙ qñ ſit, dic vt ſ. & in his caſibus nõ eſt in cõſideratione, an fuerit facta proſecutio nullitatis, vel nõ, quia vbi nullo mõ fuit fcã proſecutio nullitatis, nõ cẽſet iudex iudicaſſe de ea,& ſñia gñalis reſtringit ad proſecuta.l.licet.C.de iud.& ita Bal.in l.j.col.4. in prin. aliqñ & ſecũdo fuit fcã proſecutio ſummaria de nullitate,& nõ plene cognitũ.& tũc videret, ꝙ ex quo verba ſñię nõ inducũt expreſſam cõfirmationẽ ipſius ſñię, ſed tacitam,qđ poſsit iterũ agi, ex quo non fuit plene cognitũ. & ita voluit But.in hoc c.dilecto.per id, qđ nõ.Inn. in c.cũ eccleſia. de cã poſ.& ſeqt Imo.in d.c.col.6.in fi.Aliqñ & tertio ipſa ſñia prima fuit expreſſe cõfir. puta quia iudex pronũciauit bene iudicatũ,hoc caſu talis ſñia faceret ius,ſi ab ea nõ fuit appellatũ, nec poſſet poſtea plus agi de nullitate ẽt ſi plene nõ fuiſſet cognitũ in primo iudicio, ex quo ſñia expreſſe ꝯfirmat, imo plus voluit Bal.in d.l.j.col.5.in ver.ſcđo qro. Et prędicta procedũt ẽt ſi ſñia ſit lata ꝑ modũ cãę,puta appłonẽ eſſe iuſtã, quia non valuit ſñia,vel eſſe iniuſtã,quia valuit ſñia,in his caſibus nõ poterit interim de his cognoſci,& cã agitari,quia licet ꝑ modum cãę ſit pronunciatum,tñ ſatis eſt declaratũ ſñiam nullã,vel validã. & de cauſis cãę hẽt cognoſcere ipſe iudex ad quẽ.l.abſtẽt. de acc.& hanc partẽ ſequit Imo.hic,col.6.in fi. & d.l.ſi expreſſim.col.11.Aliqñ & quarto in appellatione nil eſt dictũ de nullitate,quia a ſñia eſt ſimplr̃ appellatum:& tunc quia in appłone cã nullitatis venit incidẽter, vt d.l. Carmelia Pia . ſi poſtea in cã appellationis eſt lata ſñia pro validitate ſñiæ, an poterit poſtea iterum agi in alio iudicio de nullitate: dicas ꝙ aut nulla eſt fcã ꝓſecutio nullitatis,& ſñia tacite confirmata, & abſq; dubio poterit iterum agi principaliter de nullitate. & ita Bar.ĩ l.j.C.qñ prouo.col.4.in prin. in ver.ſed an ille, qui appellauit. adducit cle.j.de re iud. ſi aũt fuit deducta nullitas incidẽter,& ſummarie cognitum, poterit principaliter agi in alio iudicio, per no.in l.ſed ſi ante.ff.de excep.& in d.l.pen. & ita Bar.vt ſ. & hoc qñ prima ſñia non ſit expreſſe ꝯfirmata,ſed tacite.quid au-
108 tẽ ſi expreſſe ſit ꝯfirmata,puta quia pronũciat†iudex male appellatum,& bene iudicatum.Bu.in hoc idẽ tenet ſi nõ fuit plene cognitum de nullitate: & ita etiã eſt de mente Bal.in d.l. & ſequit Ang.ibi,col.pe.in fi.ſed Imo.hic,col.7.in prin. tenet ꝯ-rium.nam ſi eſt pronunciatum expreſſe bene iudicatum,& ſic confirmata eſt ſñia,ſi ab hac ſñia non eſt appellatum, non poterit allegari poſtea nullitas ꝯ primam ſñiam, quia ſñia ꝯ ius litigatoris lata, a qua non eſt appellatum, tranſit in rem iudicatam.c.cum inter vos . & c. quo ad conſultationem.ſ.ti.proxi. & dictum Bar.in d.l.j.debet intelligi, prout no.in d.l.ſi expreſſim. ſcilicet quando non fuit pronunciatum bene iudicatum, ſed ſimplr̃ male appellatum,ſm̃ Imo.hoc idẽ,& plenius hic tenuit Imo.in d.l.ſi expreſsim.co.11.quod omni caſu,quo iudex confirmat ſñiam,ſeu declarat expreſſe bñ iudicatum,non poſſit vlterius dici de nullitate, ſiue appellans dixerit,dico ſñiam nullam,& ſi qua eſt,appello, ſiue ſimplr̃ appellauerit,& poſtea in proceſſu proſecutus nullitatẽ, ſiue ẽt nil fuit de nullitate ꝓſecutus,quia ex quo ſñia lata ꝑ iudicẽ appellationis,eſt valida, & in ea ceſſat cã nullitatis,quę erat in prima ſñia,ſtãdum eſt tali ſñię,ex quo tranſiuit in rem iudicatam.Nec ob.ꝙ nullitas ſit deducta incidẽter,nec de ea ſit plene cognitum , quia certe , ſi expreſſe eſt confirmata prima ſententia,& ſentẽtia lata in cauſa appellationis eſt aliqua,& in ea ceſſat cã nullitatis, quę erat in prima ſentẽtia, ſtandum eſt ſentẽtię, quę tranſiuit in rem iud. l.j.C.de re iu. nec ob.d.l.pe. quia pronunciato ſuper alimẽtis licèt tacite intelligat pronũciatũ ſuper filiatione, ex quo tñ ſuper illa non eſt pronunciatum expreſſe,poterit in alio iudicio agi de filiatione,cum ſummarie fuerit actum ad finẽ preſtandi alimenta.ideo in alio iudicio diſceptabitur de filiatione, & non ſuper alimentis ſuper quib.fuit lata ſñia expreſſe . ideo ſi in caſu de quo.ſ.iterum admitteretur qõ nullitatis concernẽs primam ſñiam,hoc tenderet ad retractandam ſñiam quę tranſiuit in rem iudi.ideo illud nõ vr̃ poſſe fieri ſm̃ Imo. referentẽ Inn.& Io.An.ita tenere in d.c.j.de confir.vti. & hanc partẽ tenet Pan.hic,col.3.dicens quod qñ eſſet pronunciatum expreſſe bene fuiſſe iudicatum, tunc a tali ſñia foret neceſſe appellare,quia alias tranſiret in rem iudicatam.adducit Io.de Lig.ita tenere in cle.ſi appellationem.col.vlt.& vide Ange.& Imo.in d.l.de pupillo.§.qui opus.ff.de no.ope.nun. & ſm̃ prędicta venirent limitanda ea quæ dicta ſunt.ſ. in q.48. quia dato quod nullitas ſit deducta incidenter abſque appłone, & ſummarie ſit cognitum.ſi tñ ſit expreſſe pronunciatum de validitate ſñiæ poterit iterum agi de nullitate,etiam principaliter qñ ſñia in in qua eſt expreſſe pronunciatum tranſiuit in rem iud. Et intellige primo prædicta procedere qñ in hac ſecũda ſñia ceſſat cã nullitatis primę ſñiæ,vt ſ.dictum eſt in q.44.& 45.Secundo vr̃ intelligendum qñ in iudicio erat deducta nullitas ex certa ſpeciali cã,tunc enim videtur quod cum ſñia in dubio referatur ad acta,& ad proſecuta,vt ſ.ꝙ non obſtaret ſñia ſi ageret principaliter de nullitate ex alia noua cã non deducta de quo tamen dic, vt dictum eſt. ſ.in q.14.& 15.& tene menti prædicta
109 quotidie in practica occurrentia. ¶†Quadrageſimononõ qrit circa pertinentia ad renunciationem,& excluſionem nullitatis an nullitati poſsit renunciari per pactum ſicut iuri appellandi,conclude aliquos caſus primo,ꝙ renuncians appella-
a tioni non intelligitur renũciaſſe nullitati.[a] †& ſi ſtatutum vel
110 reſcriptum tollit appłonem non intelligitur tollere nullitatẽ ita tex.& doct.in c.inter cęteras.de re iud.& ita conſuluit Ange.ſuo conſi. 103.quod incipit Iacopellus , & Lucas.iſta enim ſunt diuerſa remedia,& iura, vt l.nam ſi ſub condi. §.rumpendo.ff.de iniuſ.ru. & irri.teſt.& d.l.ſi expreſsim.vnde vno ſublato remanet alterum.l.ſi domus.ff.de ſeruitu. & d.c.inter cęteras.& idem etiã conſuluit Ang.ſuo cõſi.122.quod inci.in Dei nomine,& ſuæ matris Virginis glorioſæ amẽ.item in facto ꝓponitur,circa medium.remanet ergo ius querelandi de nullitate licet ſit renũciatum vel ſublatum ius appellãdi. patet ẽt in l.j.C.ſi de momen.poſ.vbi licet in poſſeſſorio non poſsit appellari,poterit tñ dici de nullitate.ita Bal.in l.i.col.pe.in verſi.
111 quæro nũquid ſñia lata in poſſeſſorio. †inde dicebat ſing.Bal. in l.ſcire oportet.§.ſi.ff.de excu.tut.per illum tex.quod ſi eſt aſſignatus terminus ad oẽm defenſionem faciendam,non includitur defenſio nullitatis.&.ideo ſi eſt lapſus terminus banni licet ſtatutum dicat quod bannitus vlterius non audiatur, poterit tñ proponi & allegari nullitas maxime qñ ꝓcederet ex defectu iuriſdictionis.ita tex.in d.§.ſi.& ꝑ gl.ord.in cle.j.de ſequeſ. poſ.& fruc.ſm̃ Bal.in d.§.fin.inde etiam dicebat idẽ Bal.in l.j. C.de iur.& fac.ig. circa medium,ꝙ exceptio nullitatis non dr̃
112 proprie exceptio,†ideo terminus ſtatutus a iudice vel a ſtatuto ad excipiendum,non comprehendit exceptionem nullita-
113 tis ꝙ dicit eſſe notandum.†ad idem fa.no.dictum Ang.in l.nõ erit.ff.de iureiu. ꝙ licet ſtatutum ſimpliciter dicat, ꝙ ꝯ lauda, & arbitramenta vel ꝯ inſtr̃a guarentigiata nil poſsit obijci vel opponi ſed iudex alio non diſcuſſo teneatur executioni mandare,ꝙ non intelłr de exceptione nullitatis,& poterit opponi
114 ad impediendum execu.exce.nullitatis,ꝙ tene menti.†limita tamen prędecentia procedere niſi iã ipſa appło eſſet interpoſita,& penderet.tunc.n.renunciando appłoni cenſet renunciaſſe nullitati q̃ in ipſa appłone includit,cum in appłone tacite ſit incluſa nullitas.l.quædam mulier.ff.fa.erc.& hoc caſu cum nullitas ſit articulus acceſſorius ad appellationem,& libellum ipſius,vt per gl.or.in l.j. C.qñ prouoc.ideo renunciato principali cenſetur renũciatum nullitati acceſſorię ipſius appłonis. ita voluit Bal.in l.j.in prin.C.de ſen.ex bre.nõ tamen cenſetur factum ꝑiudiciũ ſi nullitas poſtea principaliter deducat, quia iſta iura ſunt ſeparata,& diuerſa,vt patet ex præcedẽtib.& j. in ver.68.quærit.vbi de his,qa ſublata aut deſerta appłone remanet nullitas.& vide dicta in c.interpoſita.§.eidẽ quoq;. in ver. 4.quærit.ſ.eo.ti.& licet Sal.in l.ſi.C.de tempo.ap.voluerit, ꝙ qñ nullitas deducitur in iudicio ſimul cum appłone,renunciãdo ſimpliciter appłoni intelligitur renunciatum nullitati,dẽt intelligi quando nullitas includebatur incidenter.& ita eſt de mente Sal.per iura per eũ adducta.alias autẽ ſi applo, & nulli-
115 tas eſſent principaliter deducta, per renunciationem vnius iuris

ADDITIO.

a ¶An per pactum poſsit renunciari nullitati,ſicut poteſt appellatione. vide ad q.iſtum in c.interpoſita.§.ille denique.ſ.eo.col.3.

iuris nō intelligitur renunciatum alteri iuri diuerſo, ꝙ æque
principaliter ſubſiſtebat, vt d.l.ſi vnus.§.ante oīa.ff. de pac. &
in l.ſi domus.ff. de ſer. verb.p̄di. ꝓ hac parte facit dictū Bal. in
addi.Spe.eo.ti.de ap.in pe.charta,in prin.in ver. ſtatutū dicit,
ꝙ in cā.vbi Bald.q̄rit ſi ſtatutū diſponit, ꝙ in cā appłonis dēat
ſolui decima,ſeu gabella. & nil dicit de cā nullitatis appellās
nō ſoluit gabellam,certe nō pōt ꝓſequi appellationē.ſed q̄rit
an poterit ꝓſequi nullitatē? ꝯcludit, ꝙ tacitā nullitatē,q̄ inclu
debat acceſſorie in appłone nō poterit,quia ipſa principali cā
appłonis ſopita nō pōt durare acceſſoria.C.de vſuf.l.eos.ff.de
eo,ꝙ certo loco.l.cētū Capuæ.ſecus ī exp̄ſſa cā nullitatis ar.l.
3.C.ſi pen.ap.& d.l.ſi domus,& in l.impuberē.C. de iure deli-
berādi,ꝙ no. & ex p̄dictis infertur, ꝙ ſi ſtatutū requrit aliquā
ſolēnitatē,vel ſolutionē gabellæ in appłone,nō intelligit,nec
locū hēt in nullitate,q̄ exp̄ſſe deducit.ſecus ſi tacite, & acceſ-
ſorie cū appłone,ꝙ tene menti.iō dicebat Bal.in l.eos.§.nec
temere.C.de appel.in prin. ꝙ ſtatuta, & iura pęnalia loquētia
in appłone nō extēdūtur ad cauſam nullitatis,quæ examina-
tur ſeorſum a cā appłonis.ſecus ſi nullitas eſſet commixta ap
pellationi, & ſuccumberet ex vtroq; capite,quod tene menti.
116 ¶ † Quinquageſimo q̄ritur,an nullitati, & iuri nullitatis poſ-
ſit expreſſe renunciari. Ange.plene ponit in d.§.qui prouoca-
uit.col.16.in prin.in repetitione,in ver.vlterius iuxta prędicta
117 quæro,† vbi quæritur,quid ſi partes inuicē paciſcantur nō ap
pellare a ſnīa, nec nullā dicere. an licet non poſſint appellare
poſſint de nullitate dicere.ꝯclude pro rła qđ nō,qa licet ſnīa
nulla poſſit validari pacto, vt valeat vt ſnīa vt l.2. C. cōia v-
triuſq; iudi.& licet ſolēnitatibus reddētibus ſnīam nullā non
poſſit renūciari pacto,vt per gl.in c.ex cauſis.de of.dele.tamē
pōt qs pacto ſe aſtringere, vt de nullitate agere, vel excipere
nō poſſit,vt in l.ſi creditoribus. & ibi gl.C. de ſeruo pig. dato
manumiſ. & hoc idem conſuluit Ange. in ſuo ꝯſil.187.quod
incipit A.& B.pro quo facit quod no.Bart.in l.properandum
col.j.in fi.C.de iud.ꝙ valeret pactum, quod nō poſſit dici de
nullitate eo, ꝙ inſtantia iudicij eſſet perempta. & idē Imo. in
c.pe.col.vlt.in prin. de iudi. qñ tale pactū de peremptione in-
ſtātiæ eſſet firmatum iurō. optime facit,ꝙ no.Ang.l.emptor.
C.de euic.imputet.n.ſibi qui ſic pactus eſt,nec dēt audiri vo-
lens venire ꝯ pactum.l. poſt mortem.ff.de adop. & in l. j.ff. de
pac.hāc ēt rłam ſequit̄ Bal.ibi in ver.2.quæro,dicēs, ꝙ ſi reus
excipit ſnīam nullā, & lite pēdente trāſigit eo pacto, vt ſi non
ſoluat ad diē pareatur ſnīæ.certe ſi nō ſoluerit poſtea, & peta-
tur executio nō poterit opponi de cetero de nullitate cū poſ-
ſit ſibi quis claudere os.vt nō poſſit dicere nullū.arg.l.qui ha
bebat.ff.de manumiſſis teſt.& c.cum eccleſia.de exce.ex quo
infert̄,quod illud quod eſt nullum mādabitur executioni. qa
118 paria ſunt eſſe validum,vel non dici nullum. † Limitant tamē
Ang.& Bald.ſupradictam regulam, niſi talis nullitas patens
ex tenore ipſius ſentētiæ,ſeu ab expreſſo iuris errore. tunc.n.
iudex debet potius ſequi ius quam pactum. argumento dictæ
l.quædam mulier Carmelia Pia.ff. de iurepat.& bene facit, ꝙ
no.Bar.in d.l. properandum. in j.col.in fi. C. de iudi.quando
conſtat ex dictis de peremptione inſtantiæ, licet partes renun
ciauerint pacto tali nullitati, & non opponitur, tamen quod
119 debet ipſe iudex ſupplere, quando conſtat ex actis. ¶ † Secun-
do limita,niſi nullitas cauſetur a repugnatione, & ꝑplexitate.
120 l.vbi repugnantia.ff.de re.iur. ¶ † Tertio limita, niſi nullitas
cauſetur a dolo aduerſarij ſolius, vel forſitan participantis cū
iudice corrupto.tūc.n.poterit obijci de nullitate tali,quia tali
dolo non potuit renūciare.l.ſi vnus.§. illud.ff.de pact.& in du-
bio nō intelliguntur a tali dolo ſenſiſſe per notata in l.tres fra
tres.ff.de pac.ſm Ang.in d.§.qui prouocauit.¶ Quarto limi-
ta, niſi ſit talis nullitas, quę cauſetur a defectu iuriſdictionis,
quia tali nullitati non intelligitur renunciatum.arg.gl.ord.in
d.cle.j.de ſequeſ.poſſ.& fru.& facit d.l.ſcire oportet.§.fi.& ita
Ang.in d.§.qui prouocauit.& hoc idem conſuluit Ang.in ſuo
conſil. 267. quod incipit A.& B.ꝯtraxerunt,in fi. vbi plene de
ijs. ſed aduerte, quia Bald.in d.§.qui prouocauit,in d.verſi.ſe-
cundo quæro. tenet in hoc contrarium arg. ff. de procu.l. qui
procuratorē dat.§.fi.ſed certe Bald.loquitur in tranſactione,
ſecus ergo videtur in pacto generali, ſeu renunciatione nulli-
tatis ſimpłr,quæ non videtur trahenda ad nullitatem ex defe-
121 ctu iuriſdictionis,vt dicit Ang. & bene & facit d.l. ſcire opor-
tet.§.fi,imo conſuluit Ange. in ſuo conſilio. 194. quod inci-
pit. In Dei nomine, & ſuæ matris virginis glorioſæ Amen.vi-
ſa narratione,in fi. quod etiam ſi aliquis iurauit nō dicere lau-
dum arbitratoris,vel ſententiam nullam,tamen non obſtan-
te iuramento poterit allegare nullitatem quādo nullitas cau-
ſatur a defectu iuriſdictionis, ſeu poteſtatis arbitro attributæ
vt ibi per Ange. in fi.& bene facit quod no.Bar.in l.2.§. p̄tor.
ff.qui ſatiſda.cog.& in l.diem proferre.§. ſtari. ff. de arbitris,
& Bal.in l.2.C.de execu.rei iudi.col.2.in ver. extra quæro. qd

autem ſi ſit nullitas ꝓueniens ex ineptitudinē libelli.videret̄
quod de tali nullitate excipi poſſit,vt in c.cū dilecti.de empt.
& vend. contrarium tamen tenuit Bald. in d.§.qui prouoca-
uit.vbi.s̄.qui tamen intelligit in tranſactione,ſecus videtur in
ſimplici pacto,vel renunciatione nullitatis, quia nullitas pro
ueniens ex ineptitudine libelli cenſetur patens per relationē
ſententiæ ad libellum, vt per Barto.in l.j.C. de erro. cal. facit
quod no.Bald.in l. ſi patronus libertam.ff. de iureiu. & ꝙ no.
in c.cum dilecti.de empt.& vend. adde omnibus ſupradictis,
cui incumbat onus probandi ſententiam nullam ex defectu
iuriſdictionis,vel poteſtatis,vide per Inno.& Io. An. in c.cum
in iure.s̄.de offi.dele.& per Ange.in ſuo conſil.247.quod inci
pit,teſtatio.vbi conſuluit,ꝙ quoties ſententia eſt lata pręſen
tibus partibus, & non contradicentibus,ſemper incumbit o-
nus probandi alleganti nullitatem etiam ex defectu iuriſdi-
ctionis, vel poteſtatis etiam ſi agatur de ſententia iudicis de-
122 legati, vel arbitri, vel arbitratoris, quod no. ¶ † Quinquage-
ſimoprimo quæritur,appellans dixit ſententiam nullam, & ſi
qua eſt appello, an appellatus poſſit renunciare ſententiæ
nullę inuito appellante, ita quod per iudicem a quo reuoce-
tur grauamen, & iterum iudicetur, & procedatur per iudi-
cem a quo non ob.appellatione.vide per Fede.de Se.ſuo con-
ſilio 237. quod incip. ſi ſententia nulla. vbi concludit, quod
poſſit. nam ſi appellatus renunciat ſententię latę pro ſe quæ
eſt nulla propter ſolennitatem omiſſam, & iuris ordine non
ſeruato,& petit ex eiſdem actis ſententiam iterū ferri per or-
dinarium, qui eam tulit per l.4.C.de accu. non poterit appel-
lans contradicere, quia habet, quod quærebat. volebat enim
ſententiam declarari nullā,& ita iudex a quo fecit reaſſumen-
do cauſam in eo ſtatu, in quo eam dimiſit, pro quo etiam ad-
ducit Fede.tex.in c.cum ceſſante,s̄.eo.vbi plene de his q̄ſtio-
123 nibus. ¶ † Quinquageſimoſecundo quęritur de q̄one ſingula-
ri,& quotidie in practica cōiter ſunt ſtatuta per Italiā q̄ exclu-
dunt nullitatem. puta quod de nullitate dici,& excipi nō poſ-
ſit,an tunc ſit p̄cluſa via omni nullitati in totū.ſuper qua diffi
cultate conclude aſſumēdo primo rłam, quod ſic. quia lex eſt
ſtatutum poteſt tollere nnllitatem ex cauſa,cle.j. de re iudi. &
quia ſi poteſt per pactū,multofortius ꝑ ſtatutū.l.fi.C.de fideiu.
de quo articulo, qñ ſit quod nullitas poſſit tolli per pactū,vi-
124 de plene.s̄.in 50.q.lex.n.quātūcūq; dura ſeruāda † eſt.l.ꝓſpe-
xit.ff.qui & a qui.verum quia cōſtat hmōi ſtatuta, & reſcripta
tollentia nullitatē eſſe exorbitantia a iure cōi, & tanquā tollē
tia defenſionē,cum ipſa nullitas ſit defenſio ſm Bald. in l.j.C.
de iur.& fa.igno. in prin. & in ver.ex prędictis collige. & in l.
ſcire oportet.§.fi.ff.de excu. tu. vbi optimus tex.pro tanto nō
ſunt dicta ſtatuta largo modo indifferenter intelligēda,ſed po
tius reſtringenda,vt ſic nō intelligātur de omni nullitate ſim-
płr,vt minus lędāt ipſa ſtatuta ius cōe,vt c. dilectus. de cōſue.
iō ſupradicta rła ſtatuti vr̄ limitāda pluribus modis, & primo,
quod non intelligatur de illa nullitate, quæ cauſatur ex repu-
gnantia,vel ꝑplexitate ipſius ſnīæ,vel aliter.l. vbi repugnātia,
ff.de reg.iu. & ita tenet Bald.& Ang.in d.l.tale pactum.§. qui
125 prouocauit.† Secundo limita,niſi nullitas cauſetur ex inepti-
tudine libelli, & modo agendi, quia cum talis nullitas cēſeat̄
patēs per relationem ſentētiæ ad libellū.l.vt fundus. ff.cōi di-
ui.& ꝑ Bar.in l.j.C.de err.cal.nō dēt intelligi excluſa per ſtatu
126 tū.& vide ī hoc dicta.s̄.ī q.50.in fi. † Tertio limita,niſi ſit nul
litas proueniens ex defectu iuris naturalis,quia ſtatutū exclu-
dens nullitatem de tali nullitate intelligi nō dēt,cū hmōi nul-
litati derogari nō poſſit.Inſti.de iu.natu.§.ſed naturalia.l.2.ff.
de vſu & hab.ſicut ſi eſſet nullitas proueniens ex defectu cita-
tionis non factæ,ſeu nulliter factæ.ſic.n. eſſet tollere defenſio
nē,quæ eſt de iure natu. quā nec ſtatutū, nec Princeps tollere
pōt,vt in cle.paſtoralis. de re iudi.vbi per Imo. & Do.Flo.idē
tenētes.& ita etiam conſuluit Ang.ſuo conſil.172.in fi.quod
incipit. In Dei nomine, & ſuæ matris Virginis glorioſę,in fa-
127 cto proponit̄.† & idē cōſuluit in ſuo cōſ.291.quod incip.per
d.Obicinū.vbi tenet,ꝙ ñ obſtāte ſtatuto gñali excludēte nulli
tatē poterit dici,& excipi de nullitate ꝓueniente ex defectu ci
tationis, vel ex defectu formæ nō ſeruatę. Inde cōcludit Pan.
in c.ea q̄,de re iu.quod de nullitate ꝓcedente ex defenſione,&
ſic ex citatione, Princeps ēt de plenitudine ptātis tollere non
pōt.inde ēt dicebat Bal. quod licet Princeps in ꝓcedendo nul
lū ordinē iudiciarium ſeruare teneatur,vt tradit Inno. in c.de
cauſis.de re iu.arg.l. omniū.C. de teſta. & ibi per Doc. tñ ſnīa
etiā ipſius Principis foret nulla, & poſſet dici de nullitate ex
defectu citationis omiſſæ,vel nulliter factæ.ita dicit Bald.tex.
eſſe no.cum gl. in l.fi,C. de legi.pro quo ēt dicit eſſe tex. in d.
cle.paſtoralis.ad idē facit qđ idē Bald.tenet in l.j.C.qūo,& qñ
128 iud.col.3.in ver.ſed hic quærit̄,an valeāt ſtatuta, dicens quod
licet ſtatuūt p̄ciſe diſponat,qđ abſ̄s poſſit ꝯdēnari, & de nulli-
tate dici non poſſit,tū debet intelligi ſtatutum ſi fuerit citatus

alias

alias bene poſsit dici de nullitate ex defectu citationis,nō ob.
generali prohibitione ſtatuti cum alias ſtatutum valere non
a poſsit [a] ſm Bal.ibi,pro quo ēt facit quod no. Bar.in l.ſi prętor.
in prin.ff.de iu.dicens quod cum talis nullitas ex defectu cita
tionis a iure nāli procedat poterit de nullitate dici coram me
ro executore quia nullo caſu intelligi debet excluſa talis nulli
tas quæ oīa ſunt ſummè notanda ad nullitatem prouenientē
131 ex defectu citationis.¶†Quarto limita niſi eſſet talis nullitas
q̄ proueniret ex capite alterius ſtatuti inde eſt qđ ſi ſnīa reperi
tur lata ſeu alia acta facta omiſſa ſolemnitate vel forma ſtatuti
alterius,poterit de tali nullitate dici etiam ſi ſtatutum daret pa
ratam executionem cum clā non obſtante quocunq; alio ſta-
tuto,quia dicta clā dēt intelligi,& reſtringi præterq̄ de illo ſta
tuto quod dat formā vel ſolemnitatem in ſentētijs vel citatio
nib.ſeu in modo procedendi vel actitandi,cum non ſit veriſi-
mile nec credendum quod ſtatutum de illa tali nullitate intel
lexerit,& voluerit in hoc illud tale ſtatutum corrigere. arg.l.
non ad ea.ff.de cond.& de.& ita notanter voluit Io. An.in ad-
di.Spe.ti.de execu.ſen.§.poſtremo. pro quo etiam gl. & doct.
in c.item cum quis.de reſt.ſpo.& gl.& Bar.in l.j.§.j.ver.& par
132 ui.ff.q vi aut clam.¶†Quinto limita niſi ſit nullitas ꝓueniēs
ex defectu poteſtatis,vt quia fuiſſet iudicatum ſuper iam deci-
ſis vel ſuper his quæ non includebantur in compromiſſo,quia
talis cenſetur nullitas ex defectu ptātis quæ non intelligitur
excluſa a ſtatuto generaliter excludente nullitatem ſeu quan-
do ſtatutum ſimpliciter diſponeret, q a laudo arbitrorum nō
poſſet appellari ſeu de nullitate dici vel excipi: nā poterit op-
poni de nullitate antedicta.ita Ange.in d.l.non erit. §.dato. in
prin.ff.de iureiur.& ita ēt conſuluit Ang.ſuo conſi.284. quod
incipit,Philippus,in fi.& hoc idem firmat Bal.in l. ſi ī cauſam
iudicati.C.de execu.rei iud.col.2.in ver.extra quæro. idem ēt
tenet Bar.in l.2.§.prętor.ff.qui ſatiſd.cog.& l.quid tn̄,in princ.
133 & in l.diem proferre.§.ſtari.de arb.†exceptio enim nullitatis
quia non tenuit compromiſſum, vel quia arbiter, vel arbitra-
tor iudicauit vltra compromiſſum, vel ꝯ formā compromiſsi
non intelligitur a ſtatuto excluſa.bene facit quod no.Barto.&
134 Bal.in l.diuus.ff.de teſta.mili.vbi hæc tenēt.†imo plus voluit
Aug.in ſuo conſi.184.q incipit.In Dei noīe,& ſuæ matris Vir
ginis glorioſę amen.viſa narratione facti, in fi.quod etiam ſi
aliquis iuraſſet non dicere laudum arbitratoris vel ſnīam arbi
tri ſeu iudicis nullam,tn̄ poterit allegare nullitatem qn̄ cauſat
a defectu iuriſdōnis ſeu ptātis arbitro vel iudici attributæ: qa
ad talem nullitatem iurm generaliter præſtitum non extendi
tur. de quo vide plene dicta ſ. in q.50.in verſic.quarto limita.
135 ¶†Sexto limita,quia licet excludat,& tollat præciſe nullitatē
vel exceptionem nullitatis, reſtringitur tale ſtatutum, vt non
b includat nullitatem prouenietem ex defectu iuriſditionis [b] qn̄
iudex fuiſſet ipſo iure incompetens.ita gl. ordi. & fin. in cle.j.
in fi.de ſeque.poſ.& fruc.quam gl.& eius determinationem ſe
quitur But.& Imo.in d.c.Item cum quis. & ca. ex parte A. 2.
de offi. deleg.& Bal.in l.exceptionem. C. de proba.ad fi. & ita
conſuluit Ang.ſuo conſi.211.quod incipit,mortuo debitore.
& in ſuo cōſi.213.quod incipit.D.Culielmina.idem etiam ſe-
quitur Ang.Imo.& Lud.de Vrbe,in l.de pupillo. §. qui opus.
ff.de no.ope.nunc.& Ang.in d.§.qui prouocauit.ſed aduerte,
qa gl.in verbo vt pendente. in cle.vt calūnijs, de re iu. videtur
directe contraria,tenens quod exceptio nullitatis cauſata a de
fectu iuriſdōnis videatur ſublata.quarę But.ibi reducendo gl.
iſtas ad concordiam dicit quod gl.ibi procedit quando agitur
de temporali præiudicio ſeu dilatorio,quia nō nōb. exceptio-
ne nullitatis ex defectu iuriſdōnis fiet executio.cū facta execu
tione poterit poſtea dici de nullitate principal'r, ſecus vbi de
alio præiudicio ageretur. & ita intelligitur gl. in d.cle. j.de ſe-
queſ.poſ.& fruc.& ita ſequitur Imo.in d.cle.vt calumnijs. ſed
certe in d.clem.j.agebatur de præiudicio temporali. ſ. ſeque-
ſtrationis quæ durat vſquequo liqueat de iuſtitia alterius par-
tis.& tamen ibi gl.voluit quod nullitas ex defectu iuriſdictio-
nis impediat ſequeſtrationem,licet alia nullitas non impedi-
ret.quare Petrus de Ancha. in d.cle. vt calumnijs,dicit quod
gl.ibi non eſt vera,& non procedit,quia poſſet dici de nullita-
te,vt no.doct.in d.cap. ex parte A.de teſt.& per gl.in cle.ſi an-
te, de dolo & contuma.poſt medium gl. magnæ.ꝓcedit enim
text.in d.cle.vt calumnijs qn̄ applō ab interlocutoria pende-
ret,ſecus ſi iam eſſet deciſa cauſa appellationis ab interlocuto-
ria pro appellante,& a tali deciſione non eſſet appellatum.tūc
enim notorie conſtaret de nullitate ſententiæ ex defectu iuriſ
ditionis,quæ nullitas non intelligitur excluſa per illam clem.
vt calumnijs,ſed Imo.in d.l.ſi expreſsim.col.30.alio modo ſal
uat gl.ibi, dicendo quod procedit in caſu illius clem. propter
magnam præſumptionem eius qui habuit tres ſententias con
formes contra ſe,alias regulariter procedat gl. in d.cle.j. Vlti-
mo ſm Imo.poteſt dici,q gl. in d.cle.j.procedit qn̄ ille qui tu-
lit ſnīam ipſo iure,erat incompetēs, ſecus ſi ſit lata ab eo qui
non carebat fundus iuriſdictione, vt cōtingit in caſu d. cle.vt
calumnijs. alias ſecus in eo qui iuriſditionem habuiſſet licet
ſuſpenſam.& ita gl.in d.cle.vt calumnijs.facit gl. in ver. com-
petente.in clem.j.vt li.pen.licet enim iuriſdictio ſit ſuſpenſa
tn̄ illam habet in habitu.facit c.cum appellationibus friuolis
& ibi gl.de app.in 6.& ex prædictis habetis plenā declarationē,
& intellectum ad dictas gl.quæ prima facie videntur cōtrarię.
an.ſ.poſsit dici de nullitate prouenietē ex defectu iuriſdōnis.
196 ¶†Septimo limita niſi nullitas cauſetur a dolo partis,& forte
participantis cum iudice corrupto, quia de tali nullitate non
debet intelligi ſtatutum ſecundum Ange.in d.§.qui prouoca-
uit.& idem ſi per dolum partis vel iudicis cōtra abſentem. ita
no.Bal.in c.paſtoralis.§.fi.de offic.deleg.per ea quæ habentur
in l.ſi prætor.§. Marcel.ff.de iudi.quia de nullitate non debet
intelligi ſtatutum.& ita etiam ſecutus eſt Ang.ſuo conſi. 306.
quod incipit,vtrum per ſtatutum,in fi.& ſuo conſi. 197.quod
incipit A.& B.contraxerunt.& vide plene per But.in ca.cum
Bertol.de re iudi.in pen.charta.in ver. ſextus caſus. & ibi per
Imo.col.10.in ver.tertius eſt intellectus. & in pen. charta cir-
ca medium,& ex prædictis patere poteſt intellectus d.l. p̄tor.
c §.Marcellus.[c] †Octauo limita niſi ſit talis nullitas patens ex in
137 ſpectione ipſius ſententiæ ab expreſſo iuris errore ſeu propter
intolerabilem errorem patentem,quia talis nullitas non intel
ligitur excluſa,vt in ca.per tuas.de ſen.excom. & d.l.ſi expreſ-
ſim.& l.2.C.qn̄ prouo.& c.j.de re iud.& ibi Bal.& Ang.in d.§.
qui prouocauit. & hoc abſque dubio procedit qn̄ error ſen-
tentiæ deprehenditur abſque actis ſeu actorum relatione. &
But.in c.cum Ber.de re iudi.in pe.char.in prin.in ver.quintus
138 caſus.facit.c.inter cæteras.cum ibi no.per doct.de re iu. †pro
quo etiam glo.in l.j.§.ſiue ſupreme.ff.de tab.exhi.vbi lex dicit
quod petenti exhibitionem teſtamēti non pōt opponi aliqua
nullitas. & tamen hoc intelligitur niſi ſit nullitas proueniens
ſeu patens ex inſpectione ipſius teſtī:non enim videtur ſtatu-
tum tollere exceptionem ſeu oppoſitionem eorum quæ facit
& producit ipſemet agens vel producens ſententiam vel acta.
ita tex.nota.in l.veteres. in fi.ff.de iti.actu.priua.& Bar.in l.eū
139 qui ita.ff.de verb.obl.& Bal.in l.ex prædijs.C.de euic.† & hoc
quando nullitas eſt euidens ex ipſo tenore ſententiæ. abſque
relatione actorum. quid autem ſi nullitas non eſt euidens ex
ipſo tenore ſententiæ,ſed per relationem ad acta,cōſidera plu
res caſus.aliquando refert ſe expreſſe ad acta, & tunc propter
talem expreſſam relationem vitium ſeu nullitas actorum cen
ſetur ineſſe in ipſa ſententia.l.ait prætor. §.j.ff.de re iudi.l.j.§.
j.ff.quę ſen.ſine ap.reſcin.& de tali nullitate poterit dici,quaſi
dicatur tunc ſententia notoriè nulla. l. pen. de ſenten. quę ſi.
cer.quan.& eſt tex.in d.c.cum Bertol. ibi,ex tenore ſententię,
&c.& ibi Pan.col.2.& ita tenet Inno.ibi, & ita videtur reſide-
re ibi But.in ver.quintus caſus, vbi tamen remittit ſe ad nota.
per eum in c.quoniam contra.de probat. & ibi idem tenet in
pen.colum.Cyn.& Bar.in d.l.j.C.de errore calcu.& Pa.in d.c.
inter cæteras,& in d.c.cum Ber.colum. 13. & in d.c.quoniam
140 contra,col.16.¶†Aliquando,& ſecundo ſententia non conti
net errorem patentem ex tenore ſententię,nec refert ſe ad a-
cta expreſſe,& tunc ſi producantur acta, & appareat de noto-
ria nullitate quæ colligitur ex actis,conſidera quod aut acta ꝓ
ducuntur altera parte non contradicente.tunc ſi quęratur de
nullitate quæ colligitur ex actis reſpectu proceſſus, vt quia ſit
lata ſententia die feriata vel alia hora vel alio loco quàm in ci
tatione eſſet expreſſum vel iudice non ſedente pro tribunali
vel ſine ſcripti recitatione vel litis conteſtatione, & his caſib.
cum ex actis reſultet notorium,vt eſt tex.in c.cum olim,in fi.j.
de ver.ſigni.& ita etiam tradit Inn. in c.ex inſinuatione. ſ. eo.
& in c.per tuas.ſ.de teſtib.talis notoria nullitas non videretur
excluſa ex quo de ea non conſtat per acta parte non contradi-
cente:& fortius ſi de notoria nullitate conſtaret per confeſ-
ſionem partis, ex qua confeſsione ſimiliter reſultat notorium.
c.fi.j.de coha.cle.per Inn.in c.quia plerique.j.de immu.eccle.
& his caſibus procedat id quod dicitur q nunquā cenſetur ex-
cluſa nullitas noteria.facit cap.ſolicitudinem.§.ſi notorium.
ſ.c. & d.cle.paſtoralis. §. Piſana. & ſic omni caſu non videtur
excluſa nullitas notoria ex actis ſeu ex alijs probationib. par-
te non contradicente.& ita Innocen.in ca. ex ratione. ſ. eod.
& in c.cum dilecta.ſ.de reſcr.& in d.c.cum Ber.& ſatis proba-
tur ex his quę dicit But.in d.c.quoniam contra. in pen. & vlt.
col.&

ADDITIONES.

a Adde pro hac limitatione Ale.conſi.77.incipiente, redemptoris,&c.viſis dubitationibus in fi.in 3.vol.

b ¶Nullitas ex defectu iuriſdictionis non intelligitur ſaluata. vide gl. in clemē. j.de ſeq. poſ.& fru.& gl.in cle.j.de re iud.& no.

c ¶Vide Alex.conſi.77.incip.redemptoris,&c.viſis dubitationibus. in fi.colum. in tertio volumi.

col.& Imo.ibi, col.8.aliqñ & 3.acta producũtur ↄdicente par-
te, an tunc ſi cõſtat manifeſta nullitas ex actorum inſpectione
poſsit admitti talis nullitas, qñ reſpicit nullitatem ſnĩæ ſeu ꝓ-
141 ceſſus.†Bal.in l.j.C.ne lice.ter.prouo.col.j.in fi.dixit quod li-
cet lex vel ſtatutum tollat nullitatem, non intelligitur de nulli
tate notoria ſeu euidenti, & aliter nõ diſtinguit an pateat nul-
litas ex tenore ſententiæ vel actorum, & an acta ſint producta
ↄdicente parte vel non.& Ang.not.in l.ſi pars ff.de inoffi.teſt.
dixit iniquitatem ſeu nullitatem ſnĩę eſſe euitandam ſi cõſtat
ex actis.Tu conſidera quod quædam ſunt acta ad q̃ de neceſsi
tate refertur ſnĩa, vt eſt libellus.l.vt fundus.ff.communi. diui.
l.fi.ff.de fideiuſ. tunc videtur quod talis nullitas non intelliga
tur excluſa qñ ſnĩa non eſſet conformis libello ex quo ſnĩa ne
ceſſaria habet relationem ad libellum ſm Cy. & Bart.in d.l.j.
C.de er.cal.dicentem quod in ſententia appellationis quę de
neceſsitate refertur ad primam ſententiam, quia iudex appro
bat vel improbat eam, l.eos.in prin. C.eo.ti. 2.q.7.in fi. & hoc
caſu ſi in prima ſententia eſſet error expreſſus, ſecunda ſenten
tia ſimpliciter lata videtur eundem errorem continere. meri-
to eſſet nulla, vt l.j.§.j.ff.quæ ſen.ſi appel.reſcin.& de tali nul-
litate vr̃ poſſe dici qñ ſententia eſſet ſimpliciter confirmato-
ria primæ, ſecus videretur poſſe dici quando ex alia cauſa ↄfir
maret ipſam ſententiam.l.Titianus.ff.quod cum eo.c. Ioã.de
fide inſtrumentorum, & bene facit quod no. Pan.in d.c.inter
cæteras.col.3.in fi.& hęc ſunt notanda ad ſtatuta vel decreta
diſponentia, ꝙ quando ſunt duæ ſententię conformes nõ poſ
ſit dici de nullitate.Quædam vero ſunt acta ad quæ de neceſsi
tate non refertur ſententia, & producuntur parte altera cõtra-
dicente.& ex actis conſtat de nullitate an intelligatur excluſa
nullitas dicto caſu proueniens ex actorum inſpectione. Conſi
dera, ꝙ aut agitur de præiudicio temporali, puta quia ſtatutũ
vel decretũ diſponit ꝙ exceptio nullitatis nõ impediat execu
tionem ſententiæ, tamen non excludit ex poſt executionẽ poſ
ſe dici de nullitate principaliter agendo, & hoc caſu cũ agatur
de pręiudicio temporali intelligitur excluſa nullitas etiam no
toria quę conſtaret ex actis.& ita Imo.in d.clem.vt calumnijs
col.vlt.in princ.ſi vero executio eſſet irreuocabilis loquendo
in rebus temporalibus videretur, ꝙ tunc admittatur nullitas
notoria ex actorum inſpectione.Non ob. ꝙ ſint producta acta
contradicente altera parte quia non eſt præſumendum ſtatu-
tum vel decretum voluiſſe tollere nullitatem notoriam ex in-
ſpectione actorum.ideo enim ſtatutum tollit nullitatem pro-
pter præſumptam calumniam opponentium, vt lites abbre-
uientur, ſed in notorijs ceſſat calumnia, nec tunc prorogantur
lites ex quo notorie, & incontinenti conſtat, & iſta fuit ratio
Bal.in d.l.j.C.ne li.3.prouo.& tex.in c.cũ ceſſaute. & in d. cle.
vt calumnijs.quę ratio præſumitur fuiſſe ſi.ſtatuentium tollẽ
tium nullitatem.notorium enim videtur idem operari quod
expreſsio, & habetur ac ſi eſſet expreſſum.& ita dixit not.Inn.
in c.præſenti.de reſcrip.& ſic idem dicendum in caſu præce-
denti quando iudex expreſſe ſe retulit ad acta ex quo notoriũ
operat̃ ac ſi eſſet error exp̃ſſus.fac.no.dcm̃ Bal.ad hoc in l.fi.§.
ſed & ſi quis.C.cõia de le.col.4.in verſ.vel dic aut eſt exceſſus
dubius.& pro hac parte fa.quod no. Bar.in l.j.in 6. oppoſitio-
ne.ff.de no.ope.nun.vbi licet edictum prętoris iubeat abſolue
re nunciationi noui operis parendum eſſe, tamen vbi euiden-
ter cõſtaret illam eſſe calumnioſam poteſt ſperni, & edictũ prę
toris ad illũ caſum non extenditur.ita ergo dicendum in ſtatu
to vel decreto, vt ſic ad notoriam nullitatem per inſpectionẽ
actorum non extendat̃.fa.quod no.Bal.in l.ſi vnus.§.pactus ne
peteret.ff.de pac.& in l.vbi pactum.C.de tranſactio.vbi gl.no.
142 & ita Cum.in l.j.ff.de no.ope.nũ.†quia licet ſtatutum vel de-
cretum velit quod contra binas ſententias conformes nõ poſ
ſit dici de nullitate, tamen non intelligatur de nullitate noto-
ria ex actorum inſpectione, ſm eum ibi, ad idem bene facit de
terminatio Io.An.in add.Spe.ti.de ſent. §. vt autem, in addi.q̃
incip.vt ea.vbi voluit ꝙ ſtatutum non extendatur ad eum ca-
ſum nullitatis de qua conſtaret ex inſpectione actorum. &
ita Imo.& Lud.de Vrbe, in l.de pupillo. §.qui opus. ff.de noui
ope.nun.& bene fa.gl.Inno.& doct.in c. fraternitatis. j̃. de fri.
poſſunt ergo produci acta etiam parte contradicente ad oſten
dendum de nullitate ſententiæ reſpectu proceſſus quando in-
continenti, & notorie per inſpectionem actorum apparet nul
litas, pro quo tex.& But. in c.j.in prin.s̃.de li.conteſt.& in c.cũ
ad ſedem.in fi.de reſt.ſpo.& ibi But. in antep.char. in fi. & per
Bar.in l.ij qui ad ciuilia. C.de appel.& in l.j.C.vt cau. poſt pu-
ber.tu.adſit.idem tenet gl.fina.in d.ca.quoniam contra.& ibi
Io.An.ſuper d.gl.& hoc idem But.ibi in penul.charta in fi.vbi
hoc expreſſe concluditur, & idem Imo.col.6.in prin.& colũ.8.
idem tenet Spe.in tit.de proba.§.j.circa prin.verſi.ſequitur vi-
dere de negatiua.ita quod ex productione actorum dicitur no
torie conſtare de nullitate ſententiæ, & facit tex.in c. dudum.

a el.2.s̃.de ele. & intellige[a] prædicta quando vere eſſet notoria
nullitas non autem de ea, quæ haberet diſputationẽ, & de qua
poſſet reuocari in dubium. multa enim allegantur notoria q̃
non ſunt, dicit textus nota.in c.cõſuluit, el j.s̃.eodem, & ideo
quando nullitas eſſet velata, & poſſet habere dubitationẽ, &
diſputationem partium, licet ex actis tamen non debet admit
ti, vt per Bal.in l.data opera.C.qui accuſ.non poſ.in vlt. char-
ta, in prin.vbi conſiderat an nullitas ſit velata vel patens.debet
ergo intelligi de tali nullitate notoria q̃ aliqua negatione du-
bia obfuſcari non poſsit.c.fi.j̃.de coha.cle.quid autem ſi in d.
caſib. non allegatur nullitas, ſed allegatur manifeſta iniuſti-
tia, & iniquitas, quæ colligitur ex inſpectione actorum in caſu
in quo ſnĩa non eſt nulla ex ordine proceſſus, ſed ſolum rõne
iniuſtitię, non videtur quod talis nullitas admittatur, & impu
tandum videtur parti quę non appellauit a ſententia. l. ab eo.
C.qũo & qñ iu.& Pan.in d.ca.inter cæteras. col.4. & fa. quod
no.Butr.in d.c.qm̃ ↄ.col.pe.& fi.& ibi per Imo.col.7.alias ſta-
tutum vel decretum nihil operaretur, de quo tamen vide ple-
143 ne.j̃.in ver.55.quæritur. ¶ † Quinquageſimotertio quæritur
quid eſt talis nullitas quæ conſtat propter falſitatem cauſę in
ipſa ſententia expreſſę, & nõ ex alia nullitate actorum, vide de
hoc articulo per doct.in d.c.inter cæteras.& abſque dubio di-
cendum eſſet quod talis nullitas non ſit excluſa quando exp̃ſ-
ſio cauſę contineret errorem iuris, quia tunc diceretur exp̃ſ-
ſus in ſnĩa.ſi autem cõtineret errorẽ, & facilitatẽ facti.& tunc
ſi refert ſe ad acta. & idem qñ appareret manifeſta nullitas
vel iniuſtitia per inſpectionem actorum, vt s̃.alias vero de hoc
dicendum eſt, vt per Bar.& alios in l.ſi is ad quem. ff.de acqui.
144 hære.†& per Pan.in d.c.inter cæteras.col.4. & in c.j.eo.tit.de
re iud.vbi inter alia ſingulariter dixit, col.4.quod ſi in ſnĩa fue
rint expreſſę duæ cauſæ quarum vna continet expreſſum iuris
errorem, alia cauſa non expreſſa non eſt ↄ ius, hoc caſu ſnĩa nõ
eſſet nulla, ſed ſuſtinetur tunc rõne alterius cauſæ quæ non eſt
ↄ ius.iſta fuit ſing.doct.Inn.in c.in præſentia.s̃.de renuncia.&
Io.An.in c.cum inter.s̃.de re iudi. ꝓ quo bonus tex.in ca. per
tuas.in fi. qui fi. ſint le.ex quo enim iudex exp̃ſsit duas cauſas
non vr̃ ſe fundaſſe ſuper vna tantum.ſatis eſt quod ſnĩa poſsit
iuſtificari ex alia cauſa quæ non eſt ↄ ius, vt ſic res potius va-
145 leat quam pereat, vt j̃.de verb.ſigni.ca.abbate.l.quoties. ff.de
reb.dub.& procedunt prędicta etiam ſi altera cã expreſſa eſſet
ↄ ius litigatoris, quia imputandum eſt parti non appellanti, vt
per Pan.in d.c.j.de re iud.in 4.& 5.col.quod tene menti. & ad
de quod ſententia quæ potuit ferri ex cauſa rationabili nõ iu-
ſtificetur ſi eſt lata ex cauſa rationabili, & hoc ꝑꝑ vitium ſentẽ
tię.ff.de excu.tuto.l.qui teſtõ.limita niſi a ſententia ſit appella
tum: tunc enim iudex appellationis poteſt emendare cauſam,
& reformare ſentẽtiam, vt in l.Titianus.& ibi per Bar.& alios.
ff.quod cum eo.& ita Bal.in addi.Spec.ti.de ſenten. in charta
3.in ver.ſententia quæ potuit. & de ſententia lata ex cauſa vi.
146 s̃.in c.cõſtitutus.el 3.col.5.in ver.tertia ſolutio.¶†Quinqua-
geſimoquarto quærit̃ de quæſtione ſing.& ſæpe in practica di
ſponit ſtatutum, & decretum quod pars quæ ſuccubuit teneat̃
appellare vel ſententiam nullam dicere.j̃. terminum 4. dierũ
& non vltra audiatur.dubitatur de qua nullitate intelligatur.
d.ſtatutum & an poſt terminum poſsit vlterius dici, & excipi
de nullitate ſententiæ, ſuper qua difficultate videretur primo
dicendum quod ex quo ſtatutum dicto caſu non tollit nullita-
tem, ſed limitat tp̃s proponendi, & dicendi, & ipſum tp̃s eſt de
iure poſitiuo, & ſic poteſt diminui per ſtatutum.l.j.§.biduum.
cum ibi no.ff. quando ap.ſit.& 2.q.6. biduũ. ↄñr poſt termi-
num a ſtatuto limitatũ nullitas deduci non poſset.ca. fi.& ibi
Inn.q ma.ac.poſ.l.ſcire oportet.§.pe.& §.ſufficit. ff.de exc.tu.
vbi tradit Bald.quod vltra terminum ſtatuti non licet aliquid
proponere, cum terminus ſtatuti habeat vim irrecuperabilis
peremptorij.permiſſa ergo nullitate ad tempus cenſetur poſt
terminum probata, vt d.l.ſcire oportet.§.conſequens, & ibi ꝑ
Bal.& l.ſtatulib.§. Stichum. ff.de le.2. & fa. quod idem voluit
Bald. in l.j. qui admitti.vnde tranſacto termino ſtatuti non vr̃
amplius poſſe dici de nullitate maxime cum ſtatutum expreſ-
ſe hoc prohibeat dum dicit, & non vltra, & ſic a verbis ſta-
tuti non eſt recedendum.l.non aliter.ff.de leg.3.cum ſi.ſecun
147 do ad idem fa.nam ſi dicit ſtatutum, poſsit pars quę ſuccubue
rit, & quilibet alius cui de iure liceat appellare, vel nullum di-
cere.j̃.terminum 4.dierum a die latę ſententiæ, & non vltra.
certe videtur includi omnis modus etiam per viam excipien-
di, quia quãdo id quod debet proponi per viam agendi, eſt cer
tum tempus ſtatutum, non poteſt eo tranſacto proponi in mo
dum excipiendi.C.de non nu. pe.l.ſi intra. ff.de pec.l.quæſitũ
§.in

ADDITIO.

a ¶Adde Philip.Deci.in cap.ex parte. colum. 5. verſicu. quinto fallit. ſupra de offic.delega.Col.

§.in dolo.& l.Papinianus.§.ſi filius. ff.de inof. teſ.& l. necnõ,
§.exẽplo.ff.ex qui.ca.ma.aliter.n.circũueniretur diſpoſitio ſta
tuti qđ eſſe nõ dẽt.l.ſi.ff.ad exhi.& prohibita vna via,altera cõ
cederetur contra l.cum lex.ff.de fideiuſ. & regul. cum quid v-
148 na via,libro 6. †Et pro iuridica deci. huius ſingu. difficultatis
pręmittendum eſt primo quod de nullitate poteſt dici quinq;
modis,primo per viam appĺonis appellando a ſnĩa nulla.c.ex-
hibita.de iu.& hic in c.dilecto.& ĩ d.l.ſi expſſim.in ver.vnde ſi
qs.& ibi Bal.in l.j.in prin.C.de ſen.ex bre.& in l.j.C.qñ prouo.
col.5.Secũdo dr̃ de nullitate incidenter,& acceſſorie ad ipſam
appĺonem,cum in oĩ appĺone includatur,& veniat incidenter
& tacite cauſa nullitatis etiam ſi nulla ſit facta expreſſio nulli
tatis.ff.fa.erc.l. quædam mulier. ff.de iu.patr.l. Carmelia Pia,
Tertio dr̃ de nullitate ſimul,& vna cum appellatione expreſ-
ſe in eodem libello dicendo ſnĩam nullam, & ſi qua eſt appel-
lo,vt per gl.or.in d.l.j.C.qñ prouo.Quarto põt dici de nullita
te principaliter abſq; mixtura aliqua,& remedio aliquo appel
lationis diſtincte, & de per ſe per viam querelæ nullitatis offi-
cio iudicis principaliter per Inn.in c.2.de offi.iudi. Quinto dr̃
de nullitate per viam exceptionis.nam petita executione ſnĩę
poteſt excipi de nullitate.l.4.§.condemnatum.ff.de re iudi. &
149 l.fina.C.de ord.cõg.¶Secundo præmittendum eſt quod inter
ꝑdictos modos dicendi de nullitate magna eſt dr̃ia, & effectus
diuerſus reſultat,quia primis trib.præcedentib.modis.ſ.expſ-
ſis nullitas hẽt annexionem,& dependentiam cũ appĺone.ope
ratur.n. effectum deuolutiuũ ſicut ipſa appĺo. & ſic deuoluit
cãm nullitatis ad iudicem appĺonis cum alias ſi ſententia eſt
lata ab ordinario habet ipſemet de nullitate cognoſcere. l. ſi
vt proponis.cum ibi no. C.qũo & qñ iu.l.abſentẽ.C.de accuſ.
prout diſtincte eſt dictũ.ſ.& plenius in 27.qõ.vbi vide non ſic
ſi nullitas deducatur ſimul cum ipſa appellatione,tunc iudex
appellationis habet de ipſa nullitate cognoſcere, & non ipſe
ordinarius qui ſentẽtiam tulit.d.l.quædam mulier.& d.l.Car-
melia Pia. & ita Bal.in d.l.j.in prin.C.de ſenten. ex breui.reci.
patet ergo, quod nullitas annexa, & deducta cum ipſa appel-
latione iudicatur vt plurimum prout de ipſa appellatione,nõ
ſic quando ſeorſum deducitur abſque appellatione. tunc
enim habet diuerſum effectum,vt ſ.patet. Amplius, & ſecun-
do hoc idem oſtenditur,quia ſi nullitas deducitur ſimul cũ ip-
ſa appellatione operatur deuolutionem non ſolum cauſæ nul
litatis,ſed etiam negotij principalis.ita textus in d.c.exhibita.
in fi. & ibi per Imo.& Inn.in hoc c.dilecto, & d.de Rot.in de-
ciſi.361.quæ incipit,Item fuit dubitatum ſi appelletur, & ita
Arch.& Ioã.Andr.in c.fin.de re iu.in 6.verſicu.neceſſe, & per
Barto.in d.l.j.C.de ſenten.ex breuicu.reci.non ſic paſſim dicẽ
dum foret ſi intentatur nullitas principaliter,& ſeorſum ab ip
ſa appellatione,vt per Ange.in d.l.ſi expreſſim,& Imo.col.25.
& Bal.in d.l.tale pactum.§.qui prouocauit.ff.de pac.in 13.qõ.
Tertio hoc idem patet quia in trib. caſibus præmiſſis quando
nullitas deducitur cum appellatione adeo iudicatur de nullita
te prout de ipſa appellatione,quia impedit executionẽ, & om
nem innouationem.ita tex.in d.c.exhibita, & ita Cuma. in d.
l.ſi expreſſim.col.11.non ſic ſi nullitas deducatur ſeorſum ab
appellatione, quia niſi poſſit incontinenti probare non impe
dit executionem.l.fin.in fi.C.de ord.cog.& per Bar.in d.§.cõ-
demnatum.imo ſi nullitas ſeorſum ab appellatione principa-
a liter intentatur [a] non poteſt coram iudice execut. opponi ex-
ceptio litis primo pendentis ſuper ipſa nullitate. quia lite pen
dẽte ſuper ipſa nullitate principaliter mota ſeorſum ab appel
latione non impeditur executio,vt d.l.fi. C.de ordi. cog.& ibi
Bal.in fi.& in d.§.qui prouocauit.in ver.12.quæro.idem Ang.
in l.fi.C.ſi ex fal.inſtr.& in d.§. condemnatum. col.2. prout de
diuerſis effectibus reſultantibus ex nullitate quando habet an
nexionem cum appellatione ſeu quando proponitur cum ip-
ſa appĺone,vide plene dicta.ſ.in 9.& 10.q.cuius dicta,& diuer
150 ſitates hic adduci,& repeti debent diſtincte.†His ſic præmiſſis
aduerte qa ſunt ante oĩa cõſideranda diligenter verba ſtatuti
nã cõiter ſtatutũ diſponit per viam agendi dum dicit nõ poſ-
ſit pars quæ ſuccubuit appellare vel nullam dicere quod totũ
ſonat in viam agendi,& maxime ſi ſtatutum ſubderet,ꝙ appel
b lans vel nullã dicens debeat poſtea producere ſuum libellũ [b]
in ſcriptis vel aliter,& ſic per viam petitionis ꝯñr vr̃ dicẽdum
ꝙ tale ſtatutum non includit dicto caſu nullitatem quando ꝑ
viam exceptionis.l.verbum oportebit.ff.de ver.ſig.l.qui agni-
tis.ff.de excep.ꝯñr quando verba ſtatuti ſonant per viam agen
di abſq; alio dubio non excludunt defenſionem nullitatis per
viam exceptionis.& ita Bald.in l.peremptorias.C.ſen.reſcin.
non poſ.col.7.in ver.quæro. ſi ſtatutum dicit, ꝙ bannito non
detur actio.ad hoc enim vt intelligatur ſublata exceptio ꝑ ſta-
tutum eſt neceſſe quod expreſſe dicat agendo, & excipiendo.
vt ibi per Bal.in ver.ſe.fa.l.libertus a patrono. & ibi gl,& doct.
ff.de in ius vo.& ideo qñ verba ſtatuti ſonãt per modũ agendi
aut ꝑ modũ petitionis dicendum videtur, quod non includãt
nullitatem quæ deducitur per viam exceptionis vel defenſio-
151 nis.†Amplius ꝓ hac parte accedat regula à iure tradita quia
annalia ad agendum ſunt perpetua ad excipiendum.l.pure.in
fi.ff.de excep.do.l.licet.C.de excep.nullitas enim eſt defenſio
naturalis.ita Bal.in l.j.circa prin.& in ver.ex pręedictis collige
C.de iur.& fa.ign.& in l.ſcire oportet. §.fi.ff.de excu. tut. ideo
ius quod deducitur per modum defenſionis debet eſſe perem
ptum cum de nullitate poſſit excipi perpetuo,vt ſ. & Bal.in l.
data opera.C.qui accu.non poſ.in vlt.charta in prin.in ver.ſed
quid ſi bannitus dicit bannum nullum.maxime dicit Bal.quã
do nullitas eſſet patens,quia ſnĩa nulla nunquam conualeſcit,
& ius excipiendi erit perpetuum ſm̃ Bald.ibi,& pro hac deter-
minatione conſuluit Ang.conſi.291.quod incipit per D.Obi-
cinum, loquendo in terminis ſtatuti excludẽtis nullitatem,vt
non habeat locum nec intelligi debeat quãdo in via exceptio
nis,& defenſionis, quo caſu eſt mera defenſio. ca. cum inter.
de excep.& per Bal.in d.l.j.de iur.& fac.igno. & hæc ſit prima
deciſio,& determinatio ad dictum ſtatutum.Si vero quęratur
an nullitas in cauſa ſtatuti poſſit deduci poſt terminum ꝑ viã
agendi, videretur dicendum quod non quando ageret̃ de nul
litate in trib.caſibus.ſ.primo loco poſitis,ſecus in quarto caſu
& ſic quando nullitas deduceret̃ principaliter ſeorſum ab ap-
pellatione,& penitus abſq; appĺone:nam ſtatutum adęquans
appĺonem,& nullitatem pariter limitando tp̃s dẽt intelligi de
ea nullitate quæ cum ipſa appellatione proponitur ſeu quæ ip
ſi appellationi adhęret,& ſic in tribus caſib.iam dictis,non aũt
de ea nullitate quæ ſeorſum ab appellatione principaliter de-
duceretur,& ſic in quarto caſu.ſ.præmiſſo, & maxime quia ſi
ſtatuta diligenter conſiderentur loquuntur de nullitate quæ
cum appellatione ꝓponitur. Item cõiter rubricæ ſtatutorum
loquuntur de appĺonibus,ergo ſtatutum poſtea diſponens de
appĺonib.& nullitate ſimpliciter debet intelligi de nullitate,
quæ cum ipſa appellatione proponitur,& ipſi appellationi ad
hæret ſeu annexa eſt.Statuta enim debent recipere declaratio
nem a rubricis ipſorum ſtatutorũ. l. Imperatores. ff. de in diẽ
adiec.per gl.in c.j.de offi.deleg.in 6.& ita Bal. in rub.ſtatuto-
rum in l.2.ff. de ſta. ho. cum ergo rubricę ſtatutorum loquun
tur de appellationibus,& poſtea in nigro, & in text.ſtatuti fiat
mentio de appellatione,& nullitate ſimpliciter:neceſſario dẽt
intelligi quod ſtatutum de illa nullitate intelligatur quę hẽt
annexionem cum ipſa appellatione, & quæ cum ea deducit̃,
non autem de ea nullitate quæ ſeorſum, & ſeparatim abſque
appĺone deducitur, diuerſam naturam habente penitus ꝓut
patet in ſecundo euidentiali.ſ.facto.& ita Bar. loquẽdo de ſta
tutis in l.qui vina. §. cui dulcia.in fi. ff. de vino ole. & trit.leg.
quod debet intelligi ſm̃ qualitatem pręcedẽtium quib.adhę-
rẽt,& quia precedentia declarantur a ſequentib. & eꝯ, vt d.§.
cui dulcia.& in l.talis ſcriptura.ff.de leg.j.cum ſi.ideo ſi conſi-
derentur ſtatuta pręcedentia,& ſequentia apparet,ꝙ ſtatutum
intelligatur de ea nullitate quę cum appĺone deducitur, vnde
in his ſtatutis datur cõiter idem iudex appĺonis, & nullitatis,
idem terminus ad proſequendum & finiendum,& ex lapſu fa
talium remanet pariter deſerta appellatio, & nullitas. Ex qui
bus apparet quod ſtatutum intellexerit de ipſa nullitate quæ
cum ipſa appellatione annexa eſt,ſeu quę ineſt ipſi appellatio
ni,de qua cognoſcit iudex appellationis,& de ea nullitate quę
operatur effectus appĺonis habente maiorem ſĩĺitudinem cũ
ipſa appellatione prout eſt in tribus primis caſibus pręceden-
tib.quib.de nullitate dici põt,vt ſ.in primo euidentiali iam di
cto,non autem de illa nullitate oĩno ſeparata ab ipſa appĺone
de qua non hẽt cognoſcere iudex appellationis.& in qua nulli
tate eſt oĩno diuerſa rõ ab appĺone, & diuerſus effectus reſul-
tat,vt ſ.pro quo optime fa.no.Bal.in d.l.j.in prin. C.de ſentẽ.
ex bre.reci.quia ſi aliquis renunciat appellationi cenſetur re-
nunciaſſe nullitati quę cum ipſa appellatione deducitur, &
adheret,non autẽ de alia ſeparata. ita ergo dicendum in ſtatu
to inducente renũciationem,& deſertionem, vt intelligatur
ſolum de ipſa nullitate quę cum appellatione deducitur vt be
ne declarat Bal.in d.l.j.& pro hac determinatione fac.quia hu
iuſmodi ſtatuta ſunt exorbitantia a iure cõi.ideo ſunt reſtin-
genda,vt in re.quę a iure.de reg.iur.lib.6.vt ſic minus quã fie-
ri poteſt tollant defenſionem,vt per Bal.in d.l.j.C.de iu.& fa.
igno.& in d.l.ſcire oportet.§.fi.vbi optimus tex.& vt minus lę
dant ius commune.c.cum dilectus.de conſue. vbi hoc no.do-
cto.&

ADDITIONES.

a ¶Ad hoc quando nullitas ſeorſum intentatur ꝙ non impediat executionem. vide ſatis plene Do.Alex.conſi.83.incip.interrogatus ſum.ad finẽ,in 5.vol.

b ¶Idem tenet Alex.conſi.90.incipi.viſo inſtrumento.in 5.col.in 3.vol.vide tamen practicam Papinienſis in forma libelli,quando petitur executio ſentẽtiæ,vbi ſentit contrarium,ſed poteſt declarari vt per iſtos.

ctо.& ꝯſequenter, vt tale ſtatutum ſimpliciter loquens non in
cludat omnem modum agendi,& dicendi de nullitate,prout
in ſimili dictũ ẽ. ſ.in quinquageſima, & quinquageſimaſecũ-
da. q. Ex quibus omnibus concludendum videtur, ꝙ quan-
do nullitas eſſet manifeſta altero ex modis poſitis in limita-
tionibus.ſ.in q.52.ꝙ de talib. nullitatibus nõ dẽat intelligi ſta
tutum,qñ nullitas deducitur per viam excipiendi, aut qñ per
viam agendi principaliter ſeorſum, & diſtincte ab appellatio-
ne,& nullatenus annexionẽ aliquã cum ipſa appellatione ha-
bente,quia d.ſtatutũ dẽt ſic reſtringi,vt ad hos duos modos di
cendi de nullitate nõ extẽdatur, nec ad tales nullitates mani-
feſtas,de quibus in d.c.8.limitationibus.ſ. poſitis.fa. pro hac
intelligentia adducta.ſ.in 49.& 50.q.cũ ſuis limitationibus,q̃
oĩa adducta optime ꝯcludãt pro hac benigna intelligentia ip-
ſius ſtatuti.non ob.iura adducta.ſ.ꝓ ꝯ̃ria parte dũ primo dice-
batur,ꝙ ſi p̃figit tps ꝑ viã agẽdi nõ poſsit poſtea ꝑ viã excipiẽ-
di,qa certe hoc nõ eſt rł'r verũ,imo ꝯ̃riũ patet ꝑ rł'am d.l.j.in
fi.vbi ad agendum de dolo eſt p̃fixus terminus quadriẽnij, vt
l.fi.C.de dolo. & tamen terminus generalis a iure datus ad a-
gendum non includit caſum, quando per viam exceptionis,
& defenſionis.ad idem fa.d.l.licet,vbi ad agendum eſt limita-
tum tps anni,& tñ ad excipiendum durat perpetuo.nõ ob.d.l.
q̃ſitũ.§.in dolo.allegata pro ꝯ̃ria,qa ibi loquitur in reſtitutio-
ne,q̃ excluditur eodẽ tpe ſicut actio,ſecus in exceptione.& ita
gl.in d.l.pure.in fi.non ob.ꝙ hr̃ in l.nec non.§. exẽplo.ff.ex q.
cau.maio.& in l.fi.C.de temp.in integ.reſti.& in l.nam & po-
ſtea.§.ſi minor.ff.de iureiu.quia iõ in d.iuribus actio,& excep
tio limitanr̃ eodẽ tpe,quia nõ orir̃ exceptio anteq̃ ſit petita re
ſtõ,q̃ peti nõ põt poſt tps. iõ tollir̃ exceptio, qa eius natiuitas
impeditur,nõ ſic in exceptione nullitatis iam ortæ,& natæ.iõ
dẽt eſſe perpetua.nõ ob.l.Papinianus.§.ſi filius.ff.de inoffi.te.
quia qñ exceptio habet inſtar exceptionis dẽt ꝓponi eodẽ tpe
cũ actione.vnde querela ibi in modo ꝯdõnis appoſita hr̃,ac ſi
ageret,dicit tex.ibi.non mirũ ergo ſi excluſus tpe per viã agen
di cenſetur excluſus via excipiendi ſ'm Ang. ibi.non ſic cõtin-
git in defenſione nullitatis:vel aliter reſpõdere põt,qñ excep-
tio datur ad rumpendum,ſeu reſcindendum,ſicut actio, tunc
eodẽ tpe limitatur ſicut eſt in q̃rela; iõ eſt, quod exceptio ibi
hẽt vim actionis,vt d.§.ſi filius.ſecus vbi actus eſt nullus ipſo
iure, & exceptio non datur ad rumpendum. & ſic nõ hẽt vim
actionis,ſed hẽt vim nouæ defenſionis. iõ tũc eodẽ tpe nõ li-
mitar̃ exceptio,ſed eſt perpetua.& ita in effectu volũt Butr. &
Imo.in c.ſi autem. de reſcrip. & ita hoc anno conſului in ciui
tate Cremonæ,vt tale ſtatutum ad nullitatem,per viam exci-
piendi,vel agendi principaliter ſeorſum, & abſq; mixtura ap-
pellationis non extẽdatur,qñ nullitas eſſet manifeſta ꝑ inſpe-
153 ctionem actorũ,vt in caſibus poſitis.ſ.in 50.q. ¶†Quinqua-
geſimoquinto q̃ritur dato,ꝙ ex ordine ꝓceſſus, ſeu vitio acto
rum,vel ſnĩæ nõ ſit nullitas,ſi tamen ex actis deprehendir̃ ma-
nifeſta iniquitas, & iniuſtitia. an ex hoc poſsit dici ſnĩa nulla?
Spe.in ti.de ſen.§.iuxta.verſi.Item,ꝙ eſt nulla rõne manifeſtæ
iniquitatis.tenet,qd̃ ſic. fa.c.inter cæteras.ſ.ti.j.vbi plene per
Doc.& ꝯclude ꝙ ſnĩa aliqñ cõtinet errorẽ exp̃ſſum,& eſt nul-
la,ſiue ſit error exp̃ſſus iuris, vt d.l.ſi exp̃ſsim.& in d.l.2.C.qñ
prouo. ſiue ſit error facti, vt l.j.§.j.ff.quæ ſen.ſi. appel. reſc. &
ita gl.Bar.& Bal.in l.j.C. de err. cal. & Doc.in c.inter cæteras.
ſ.ti.j.ſi vero ſnĩa fuit erronea.tamẽ nõ fuit error in ead.exp̃ſ-
ſus:tunc valeret ſnĩa ſi nõ fuit appellatũ,vt in c.cũ inter.ſ.tit.
ꝓxi.& ita gl.d.l.j.C.de err.cal.ꝑ illum tex.& idẽ Bar. ibi ꝑ tex.
in l.preſes.ff.de re iud.& in l.2. & ita Panor.in d.c. inter cæte-
ras.dicens,ꝙ licet hoc ſit rł'r verũ, tamen limitatur primo quã
do ſnĩa refert ſe ad acta, ex quibus eſſet error.tũc.n. foret nul-
la,vt l.pe.C.de ſen.que ſi. cer.quan.& d.l.p̃tor.§.j. ff. de re iu.
vbi gl.Secũdo limitar̃,qa licet ſnĩa nõ ſe referat ad acta,ſi tamẽ
colligitur ꝑ acta ad quæ de neceſsitate refertur,vt in libello.ff.
cõi.diui.l.vt fundus.vel quando in ſnĩa lata in cã principali eſ
ſet error,qa tunc ſnĩa lata in cã appł'onis cũ referar̃ ad primã
ſnĩam,diceretur cõtinere eundẽ errorẽ.& iõ his caſibus nõ va
leret ſnĩa,vt d.l.j.§.j.ff.quæ ſen.& ita Bar.in d.l.j.C. de err.cal.
Tertio limita,niſi cã ſit exp̃ſſa ĩ ſnĩa,q̃ foret ĩpoſsibilis,vel tur
pis.tunc.n.ſnĩa redderer̃ nulla,vt hr̃ in c.ꝑ tuas.& in c.ſolet.&
in c.venerabilibus,de ſen.exc.in 6.& ꝑ Arch.11.q.3.nemo.ali
quãdo aũt ſnĩa alias ex falſa cã,quãdo ſit nulla vide per gloſ.&
Doc.in l.ſi is ad quem.ff.de acqui.heredi. & in c.cum Bertol-
dus. de re iudi. Quarto limita quando notoriè conſtaret de
errore,& iniuſtitia,ſeu iniquitate ſnĩæ dato, quod ſentẽtia nõ
ſe referat ad acta,vel aliter in ſentẽtia non ſit expreſſus error.
rõ eſt,qa notorium hr̃ pro expreſsione ſ'm Inno.in c.præſenti.
ſ.de reſcrip.& in c.2.ſ. de dila. & ſic hr̃ perinde ac ſi foret ex-
preſſus error in ſnĩa,cũ notoriũ habeatur pro expreſsione ſ'm
Inno.vt ſ.imo notorium facti plus operatur quam notorium
iuris,vt voluit gl.no.in ver. publice,in cle.j. de ſepul.& eſt di-

ctum.ſ.in 53.q.& facit dicta clem.paſtoralis.§. Piſana, & d. c.
ſolicitudinẽ.§.ſi vero notoriũ.& tenet Pau.in d.cle.paſtoralis.
& Innoc.in c. fraternitatis.j.de fri.& male.ita ẽt Butr. in d.c.
qm̃ ꝯ̃,in pe.co.& Imo.ibi,co.6.in fi.& facit rõ.nã ſnĩa ſuſtiner̃
ꝑꝑ p̃ſumptionẽ iuſtitiæ,q̃ cadit ſub dubio.vbi aũt iniuſtitia eſt
notoria ceſſat p̃ſumptio,& ꝓualet veritas.8.di. veritate.ſed ad
uerte primo intantũ requirir̃, quod iniuſtitia ſit notoria, qd̃
nõ ſufficeret ſi eſſet manifeſta,vt dicũt Doc.ĩ d.c.ꝑ tuas. & ibi
ꝑ gl.vnde manifeſtũ accipir̃ hoc caſu ꝓ notorio ſ'm But.& Pa
nor.& Imo.in d.c.inter cæteras.ꝓ quo ẽt gl.& Ang.in l. ciues.
C.de appel.vbi Ang.idem tenet,ꝙ ſnĩa cõtinẽs manifeſtã ini-
quitatẽ nõ eſt nulla,qa dẽt appellari,vt ibi in tex.ſecus ſi ſit no
toria,vt ibi ꝑ gl.& Ang.qui cõcordant cũ Butr.& Pan.& Imo.
in d.c.inter cæteras.& fa. quod idẽ voluit Bal.in l.ſi.§. ſed & ſi
qs.C.cõia dele. col.4.ver.vel dic, ꝙ aut ẽ exceſſus dubius &c.
Sed an hæc deciſio ꝓcedat patebit.j.in fine huius q̃nis.Secũ-
a do aduerte, ᵃ quia difficultas eſt in cognoſcendo qñ dicatur
iniuſtitia notoria, ſi ſnĩa nõ cõtineat in ſe errorẽ exp̃ſſum, vel
cãm,nec refert ſe ad acta.iõ But.in d.c.qm̃ ꝯ̃,refert Inn. volen
tẽ ibi,ꝙ ſi producantur acta,& ex eis appareat iniuſtitia nõ no
ceret ſnĩæ,ſed But.ibi col.pe.intelligit hoc verũ,niſi iniuſtitia
ſit notoria ꝑ ipſa acta,qa tũc ſnĩa erit nulla,vt in iuribus.ſ.ad-
154 ductis.& idẽ Imo.ibi col.7.in prin.†Sed tu ꝯſidera aliquos ca
ſus in prædictis,nã aliquãdo ſnĩa eſt abſolutoria.& tunc dubi-
tatur, qd ſi ex actis notorie videar̃ cõſtare,ꝙ reus veniebat cõ
dẽnãdus,qa apparebat inſtr̃m de credito, vel teſtes:vr̃,ꝙ tunc
ſnĩa erit nulla ex quo iniuſtitia eſt notoria per acta,& hoc niſi
iudex in ſententia exprimat cãm dicendo,qa cõſtat nõ eſſe ꝓ-
batũ.tunc.n.licet eſſet manifeſte probatũ potuit iudex nõ ad-
hibuiſſe fidem, quia quanta ſit fides adhibenda ꝓbationibus
reſidet in pectore iudicantis.l.3.ff.de teſtib.c.præterea,in fi. ſ.
de teſti.eſt.n.impoſsibile,ꝙ iudex aliqua intellexerit,vel vide
rit ꝑꝑ que non adhibuit fidem. iõ ſententia non erit nulla d.
caſu.& ita But. in d.c.quoniam contra. in penul.col. & idem
Imo.ibi,etiam ſi de motu iudicis nil conſtet ex actis, & his ca-
ſibus per oſtenſionẽ actorum non põt dici conſtare de noto-
ria iniuſtitia. ideo ex quo a ſentẽtia nõ eſt appellatũ, ſtãdũ eſt
ſentẽtiæ,& imputet ſibi pars,q̃ nõ appellauit,quia ex hoc vr̃ p̃
ſumendũ pro iuſtitia ſententiæ, cui pars cenſetur acquieuiſ-
ſe nõ appellando.l.ab eo.C.q̃uo,& quãdo.ſ'm Imo.in d.c.qm̃
ꝯ̃.col.7. in fi. & idem tenet Imo. in d.c. cum Bertoldus.col.9.
in ver.ſecundus intellectus.in fi. Tu aduerte, qa licet ſentẽtia
ſit abſolutoria,tamẽ ex quo iudex retulit ſe ad acta aponen-
do cãm in ſnĩa dicens, qa cõſtat nõ eſſe ꝓbatũ,& ex actis ꝯſtat
eſſe probatum, vr̃ eodem modo,imo fortius,ꝙ ſentẽtia ſit nul
la.nõ ob.ꝙ iudex potuit nõ adhibere fidem probationibus,qa
155 certe hoc nil releuat,vt j.patebit in ſe.caſu.† Aliquãdo, & ſe-
cundo ſententia eſt condemnatoria, & iudex aſſerit eſſe ꝓba-
tũ ꝑ probationes actoris: puta dicit iudex in ſententia, qa per
A.& per B.eſt probatũ,ideo condemno reum, & in actis con-
ſtat eſſe probatũ. dubitar̃ tamẽ an ſentẽtia ſit nulla? Inn. in d.c.
qm̃ ꝯ̃.circa fi.primo arguit,ꝙ nõ:poſtea opponit de c. cũ Ber-
toldus.de re iu.& in illo ꝯ̃rio reſidet,ita ꝙ Inno.vr̃ vlt.loco te-
nere,ꝙ tunc ſententia ſit nulla,& ita tenuit in d. c. cũ Bertol-
dus,qa exp̃ſſum in actis preſumitur expreſſum in ſentẽtia,qm̃
ſentẽtia ſe refert ad acta,l.ait p̃tor.§.j. de re iu. & patet in d. c.
inter dilectos.cũ ibi no.de fi.inſtru.& tenet Cyn.in d.l.j.C. de
err.cal. & eſt caſus in d.c. cũ Bertoldus.ſicut.n. ex actis quo ad
validitatẽ certificar̃ ſentẽtia,quãdo ad illa ſe refert,quaſi tunc
exp̃ſſum in actis cẽſear̃ exp̃ſſum in ſentẽtia,vt d. l. ait p̃tor.§.j.
idẽ ergo, quo ad nullitatẽ inducẽdã cenſear̃ in ſentẽtia exp̃ſ-
ſus error,ex quo ſe refert ad acta,& bene fa.d.c. inter dilectos
& d.c.cum Bertoldus.& ita tenet Butr.in d.c.qm̃ ꝯ̃.col.pe. idẽ
ſequitur But.in d.c.cum Bertoldus, circa mediũ,in ver.quin-
tus caſus,quando ex tenore ſentẽtiæ.nã ꝑꝑ expreſſam relatio-
nem actorũ cenſetur expreſſus error in ſentẽtia,& videtur iu-
dicem allegaſſe animum ſuum ad ſolam probationẽ actorum
ꝑꝑ relationem ad illa ſe reſtringendo. & ita ſequitur Imo. in
d.c.cum Bertoldus.col.9.in ver.ſecundus intellectus eſt.& in
d.c.qm̃ cõtra.co.7.& idem Bal.in d.c.j.de lege Conra.dicẽs,
ꝙ ex quo iudex mentitur in fundamentis ꝓbationum, vel ad
quas ſe refert,non eſt pro eo preſumendũ, arg.l.ſeruo inuito.
§.cum prætor.ff.ad Treb.ita ẽt vr̃ reſidere Bar. in l. prolatã.C.
de ſen.& inter. om.iud.col.3. & ita vr̃ tenendum hoc caſu, ex
quo iudex refert ſe ad acta,licet Bal.aliter ſentiat in in d.l.j.C.
de err.cal.& in l.j.C.de manu.vindic. vbi refert Innocen.in c.
in præſentia. de renun. ſed certe Innoc. non loquitur ibi quã-
do cã expreſſa refert ſe ad acta ꝓut eſt caſus noſter. & ideo me-
lius

ADDITIO.

a ¶Secundo aduerte.Adde Do.Phi.Deci.in c.eccleſia S. Mariæ.ſ. de conſti. Col.

lius vr̄ reſidere Bal.in d.l.prolatam.vbi Sal.cū eo reſidet tenen
do,prout ſ̄.concluſum eſt. Pau.tñ in d.c.qm̄ ꝯ. colu.18.volens
reducere opin. ad concordiam, dicit ꝙ ſi iudex expreſſe ſe re-
fert ad acta,procedat dictum Inn.in d.c.cum Bertholdus.ſed ſi
nō referat ſe ad acta expreſſe,licet iudex dicat, quia cōſtat non
eſſe probatum,vel dicat,quia per A.& B. eſt probatum, tñ non
refert ſe aliter ad acta.& hoc caſu procedat Inn. in d.c.qm̄ ꝯ.&
d.c.in præſentia.& Bal.in d.l.j.C.de manu.vindi.& hæc diſtin-
ctio eſt ſatis rōnabilis.ſed aduerte,quia vt dictum eſt ſ̄. Imo.&
But.in d.c.qm̄ ꝯ.faciunt dr̄iam,an ſit ſnīa abſolutoria:quo ca-
ſu ēt ſi refert ſe ad acta,nō erit nulla, licet ex actis cōſtet de no-
toria iniuſtitia,puta quia aderat inſtr̄m debiti. Item erat pro-
batum per teſtes:nam ſm̄ eos potuit iudex non adhibuiſſe fidē
vt ſ̄.eſt dictū.& hoc idem vr̄ velle Im.in d. c. cum Bertholdus.
& in d.ver.ſecundus intellectus. in fi. ſed certe hoc non vr̄ ve-
rum.nam ea rōne,qua But.& Imo.volunt,ꝙ ſnīa cōdemnato-
ria ſit nulla, ſi retulit ſe ad acta eadē rōne idem in abſolutoria:
nam ex quo ſe retulit ad acta iniuſtitia,ſeu error,qui colligitur
ex actis, cenſetur expreſſus in ſnīa propter relationem factam
ad acta in ſnīa,& cenſetur iudex alligaſſe animum ſuum ad ſo-
lam probationem actorum propter relationem reſtringendo
ſe ad illa,prout ſ̄. dicit But. in d.c. cum Bertholdus. & ſ̄. eſt di-
ctum.nec ob.ꝙ iudex ex cā potuerit non adhibuiſſe fidem illis
probationibus,quia certe ſibi nō creditur, nec præſumitur,ex
quo ex actis cōſtat ꝯrium,vt in c.qm̄ ꝯ.in fi.de proba.& in c.cū
ad ſedem.in fi.de reſti.ſpol. & j̄. dicetur in ſequenti memb.ita
ꝙ non eſt dare rōnem dr̄iæ,an ſnīa ſit abſolutoria, vel cōdem-
natoria, cum ſe referendo ad acta vtroq; caſu vitium actorum
cēſeatur expreſſum in ſnīa. rō ergo fauoris liberationis, ſeu in
abſoluendo,per l. Arri.ff.de act.& obl.non militat, ſi error cen
ſet̄ expreſſus in ſnīa.& clarius ēt j̄.patebit. Aliqn̄ & tertio ſnīa
eſt cōdēnatoria ſimpl'r non referendo ſe ad acta:ſed tñ ex actis
apparet iniuſtitia notoria,an tūc ſnīa erit nulla. diſtingue tres
caſus,quia aut actor non probauit plene, & tñ iudex cōdemna
uit reum,aut actor probauit intentionem ſuam: reus vero ſuā
exceptionem plene,& tñ iudex reum cōdēnauit.aut nec actor
nec reus aliquid probauit, & iudex tulit cōdemnatoriam ꝯtra
reum.Primo caſu Bal.in d.l.prolatam.in 2.col.dicit,ꝙ ſi teſtes
actoris dixerint nihil ſcire ſnīa cōdemnatoria erit nulla, ſecus
ſi aliquid ꝓbarent,quia ſufficit,ꝙ iudex habuerit aliquod mo-
tiuum ad pronunciandum, vt ſic ſnīa non ſit ipſo iure nulla.
ar.ff.de iureiur.l.ſi duo patroni.in princ.ita But.ēt in d.c.qm̄ ꝯ.
col.pe.in prin.dicens ꝙ ſi ex actis non colligit̄ iniuſtitia ſnīæ,ꝑ
hoc non eſt nulla.potuit.n.moueri ex alijs,vt in c.in præſentia.
& ibi per Inn.ſ̄.de renun. pro quo bonus tex. in c.cum cām.ſ̄.
ti.prox.ex quo.n.a ſnīa non eſt appellatum,pręſumit̄ pro ſnīa,
vt d.c.in præſentia.& ff.de euic.l. Herennius.§.Caia. & impu-
tet ſibi pars, quæ non appellauit, cū videatur acquieuiſſe ſnīæ
non appellando.C.qūo,& qn̄ iud.l.ab eo. & appellare debuiſti
ſi ſnīa diſplicebat.l.j.C.ſi ſęp.in integ.reſt. poſt. Secundo caſu,
qn̄ reus plene probauit exceptionem peremptoriam, puta per
inſtr̄m,vel teſtes,& tñ fuit cōdemnatus.tenet But in d.c.qm̄ ꝯ.
in pe.col.in prin.ꝙ ſnīa ſit nulla tanq̄ continens notoriam in-
iuſtitiam.ſed Imo.in d.c.qm̄ ꝯ.col.7.dicit, ꝙ forte in hoc poſ-
ſet dici ꝯrium,quia nō vr̄ neceſſario apparere notorie de iniu-
ſtitia,licet in actis appareat inſtr̄m ſolutionis. potuit.n. iudex
habere inſtr̄m ſuſpectum, iō non adhibuit fidem. & ſimiliter
fuit poſſibile iudicem non adhibuiſſe fidem teſtibus, quia va-
cillantes, vel aliter. iō imputet ſibi reus ſi non appellauit, vt ſ̄.
ſm̄ Imo.cuius dictum abſq; dubio poſſet procedere,qn̄ ipſe iu
dex in actis feciſſet deſcribi cām, quare fidem non adhibuit in
ſtrumento,vel teſtibus. ita quod tanq̄ inſtr̄o, vel teſtibus non
debuerit dari fides, cum conſtet ex actis.vñ dicebat Bal. in l.cū
magiſtratus.in fi.C.quando prouoc. ꝙ iudex pro motu animi
ſui pōt non adhibere fidem teſtibus,vel inſtr̄is,vel probationi
bus,dummō cā ſit talis,quæ conſtat ex actis,aliter non credere
tur iudici,ſi non cōſtaret ex actis.& ita ſing.Inn.in d.c.qm̄ ꝯ.&
ſequitur ibi Hoſ.Io.An.& cæteri Doc.in hoc,idem Bar.in l.Lu
cius.ff.de infa.in fi.& idem Bal.ibi,pro quo ēt gl.ſing.in l.quo-
ties.in fi.ff.de proba.vnde in dubio,ſi cā aliqua non conſtat in
ꝯrium ex actis, videretur quod dici poſſet notoria iniuſtitia, ſi
cōſtaret de ſolutione per inſtr̄m, vel teſtes plene probantes. &
hoc caſu procedit dictum But.ſ̄. & reprehenſio Imo.non pro-
cedit, quia iudex præſumit̄ habuiſſe alium animum, q̄ ex actis
appareat.ſimiliter cā ſnīę colligit̄ ex actis,vt in l.ſi quis ad exhi
bendum.ff.de excep.rei iud.& in c.ſi cōfirmationem. de elec.
lib.6.Ex quibus omnibus vr̄,ꝙ ſiue ſnīa ſit abſolutoria,ſiue cō-
demnatoria, ſemper notoria iniuſtitia reddat, ſnīam nullam.
& illa rō ꝙ iudex ex aliqua cā potuit non adhibuiſſe fidem pro
bationibus non procedit ſi cā ꝯria non cōſtat ex actis, vt ſ̄.& ēt
tenet Imo.in c.cām quæ.ſ̄.de re iud.circa fi.licet Inn.& Bu.ibi
aliud ſentiant. & dato quod ſ̄. dicta determinatio procederet
de iure,de quo tamen j̄.dicetur in ſe.membro, tamen debet ſa
ne intelligi,quia oportet,quod iniuſtitia ſit notoria,& nō ſuſ-
ficeret,ꝙ ſit manifeſta,prout ſ̄.eſt dictum.multa.n.allegantur
notoria,quæ non ſunt.ita tex.no.in c.cōſuluit.ſ̄.eo.ti.oportet
ergo,quod iniuſtitia ſit ita notoria, ꝙ nulla excuſatione celari
poſſit.c.fi.j̄.de cohab.cler. & facit quod in ſimili no.Bald.in l.
data opera.C.qui accu.non poſ.quando nullitas eſt velata, vel
patens.¶ Aliquando & tertio,actor, & reus nihil probant, tūc
aut quæris de ſnīa abſolutoria,& valet, quia actore non probā
te reus abſoluitur,ēt ſi ipſe reus nihil probauit.ſ̄.de probat. c.
ex lr̄is.l.qui accuſare.C.de eden. ſed Bar.intelligit quod iudex
non debet procedere ad ſnīam abſoluendo reum,niſi prius da
to termino actori ad probandū. alias non elapſo termino, vel
alias non dato,non pōt dici de cā liquere iudici. Item non pōt
dici actorem nō probaſſe,ſi ſibi nullus terminus ſit aſſignatus.
ita Bar.ſing.in l.ſi de meis.§.fi. in fi.ff.de arbi. & in l.properan-
dum.§.j.verſi.oppono tertio & vr̄,C.de iudi.& ita Imo.in c.ec
cleſia S.Mariæ.ſ̄.de cōſti.circa medium. & Bal.in l.prolatam.
C.de ſen. cū non aſſignata dilatione ad probandum non poſ-
ſit dici actor in mora.& idem tenet Bal.in l.ab eo.C.qūo,& qn̄
iud.in ver.oppono ꝙ ſi eſt indefenſus. quod tene menti, quia
habetis qualiter intelligantur illa iura dicentia, actore non ꝓ-
156 bante reus abſoluitur,de quo j̄.Si vero quæris de † ſnīa cōdem
157 natoria,an valeat nullis factis probationibus. Conſidera † tres
caſus, primo quando nullis datis dilationibus ad probandum
fert̄ diffinitiua.Bar.in d.l.properandum.§.j.& in d.l.ſi de meis.
§.fi.vr̄ velle, ꝙ media cāæ, & ſic dilationes ad probandum ſint
de ordine ſubſtantiali, & ſi omittantur ſnīa ſit nulla, quia non
dato termino nō pōt dici de cā liquere,ſm̄ Bar.& ſi non liquet
de cā,tunc ſnīa abſq; cāæ cognitione eſſet nulla.vt d.c.cū ex li-
teris.in verbo,proſpeximus.vbi hoc no.Doc.C.de ſent. & in-
terl.om.iud.l.ſi ſtipulatione.& per gl.in d.l.prolatam. & hanc
partem ꝙ nullis datis dilationibus ſnīa ſit nulla, ſequitur Bal.
in d.l.ꝓlatā. & ita vr̄ tenere Imo.in d.c. eccleſia.vt ſ̄. & ꝙ ſnīa
ſit nulla, ſi iudex proceſſit ad ſnīam non data copia parti ad ſe
defendendum.tenet Panor.in d.c.eccleſia.col.5. adducens di-
ctum Inn.in c.tua.in fi.de cohab.cler.Sed aduerte, quia prædi-
cta determinatio non tranſit abſq; dubio. nam fatendum eſt,
ꝙ ſnīa abſq; cāæ cognitione ſit nulla,vt ſ̄. ſed tamen dr̄ ſatis cā
cognita,quādo eſt lata præſente parte, vel citata. ita tex. no.in
l.in cāæ.§.cā.ff.de mi. licet ergo dilationes ad probandum ſint
de iuſtitia, tamē non ſunt de ordine ſubſtantiali. hinc eſt, ꝙ ſi
omittantur, aut ſi nimis abbreuientur, eſt proditum remediū
appellationis non nullitatis.c.j.ſ̄.de dila. Nec obſt.ꝙ non pōt
dici reum,vel actorem non probaſſe,aut non eſſe quid ſibi im-
putet̄,aut non eſſe in mora, ex quo nulla dilatio ad probādum
eſt aſſignata, qa certe nō ſic,cū poſſint fieri probationes abſq;
vlla dilatione data ad probandum, & valeret dilatio abſq; ter-
mino.l.in crimine.& ibi Bar.ff.de adul. vnde ſatis dicūtur eſſe
partes in mora,ſi nō probant incumbentia,cum hoc poſſint fa
cere abſq; termino. Non ob. ꝙ nō data dilatione non pōt dici
de cā liquere iudici, vt ſ̄.quia non ſit cognitum, cū dicatur de
cā liquere partiū aſſertione.l.fi.C. ſi per vim,vel alio mō. & ſic
parte citata,vel pręſente,& audita, vt eſt tex.in d.§.cā cognita.
& pōt audiri, & probatio fieri abſq; dilatione aſſignanda,vt ſ̄.
& ita cōcludit ſing.Bar.in d.l.prolatam. licet nulla fuerit data
dilatio ad probandum, vel producendū iura, vel ad opponen-
dum.& ita finaliter tenet But.in d.c.eccleſia. col.5.in prin. qa
dilationes nō ſunt de ordine ſubſtātiali, licet ſint de iuſtitia.&
ita Spe.in ti.de pręparato.iudicio.in prin.& ti.de offi.iud.§.po
ſtremo.ver.ſciendum.col.2.vbi Spe.enumerat ſubſtātialia iu-
diciorum,& non ponit dilationes, ex quo non ſunt de ſubſtan
tialibus.non ob.ꝙ dicit Inn. in d.c.tua. quia certe Inn.non lo-
quitur de dilationibus: ſed quādo abſq; cauſę cognitione,aut
quādo ſine probationibus, aut quādo denegat iudex defenſio
nes.& iſti non ſunt noſtri termini,cū imputandū ſit parti,ſi nō
fecit probationes ſuas,ex quo fieri pōt abſq; termino, & dila-
tione, vt ſ̄. & omiſſio dilationis ad probandum eſt potius de
iuſtitia,& ꝯ ius partis, vt d.c.cū inter vos.& d.c.j. de dila.& cla
rius patebit in caſu ſeq.quia debent dilationes peti a partibus,
vt in l.procedente.in ver.poſtulari.C.de dilat. & iudex non te-
netur impartiri officium ſuum non petenti.l. 4. §. hoc autem
iudicium.ff.de dam.infec.l.ad peremptorium. ff. de iudic.c.j.
eodem titu.in ver.peteretur. Bald.tamen in l.fin. C. ſi aduerſ.
rem.colum. penult.diſtinxit, quòd pręſentibus partibus dila-
tiones poſſunt omitti quaſi eis imputetur, ſi non petant. ſe-
cus quando ſit proceſſus contra abſentem, quia aſſignatio
probationis, & termini ad probandum, eſt de ordine ſubſtan-
tiali, qđ eſt valde notandum. Cogita tamen, quia idem vide-
tur in abſente,ne ſic contumax,ſit melioris conditionis,quàm
ſit pręſens,vt no.per glo.& Doct.in c.j.de elect.in 6. facit cap.
cum,qui.de prębend.cod.libro. ¶ Secundus caſus eſt,quando
pars

a pars petit dilationes a iudice, offerendo ſuas defenſiones a, &
iudex denegat,& non admittit, imo fert ſnĩam nõ admiſsis de
fenſionibus.& hoc caſu ſi ſnĩa eſt lata parte præſente, vel cita-
ta,dicendum eſt,ꝙ non ſit nulla,ex quo lata cã cognita, vt d.§.
cã cognita.& per Bar.in d.l,prolatam. non obſ.ꝙ no.Inn.in d.
c.tua.& Pan.in d.c.eccleſia S.Mariæ. quia Inn. ſe non firmat,
ponit duas opi. ꝙ autẽ proceſſus non ſit nullus, probatur in d.
c.dilectus filius. ſ.de reſcr.& ĩ c.ex parte M.ȷ.co.vbi licet pars,
proponat exceptiones,& defenſiones ſuas,& iudex non admit
tat,debet appellari:& hoc eſt ꝯ ius partis.& ſi non appellat̃,va-
leret ſnĩa.facit cle.cum a repulſione.de app.pro quo ẽt tex.ſin
gu.in c.conſtitutus.el 3.ſ.de teſti.vbi ſi reus ẽt per violentiam
ſit expulſus,& non pateat ſibi aditus ad iudicem, & non ſit ad-
miſſus ad probandũ valeret ſnĩa, niſi appelletur. & ita Bal.ibi
per illum tex.& ita finaliter reſidet But.in d.c.eccleſia.licet pri
mo videatur aliud dixiſſe. & ita ẽt in hoc tenet Imo.ibi, col.7.
imo plus,ꝙ ẽt ſi ſit petita dilatio, & denegata, imò ſint oblatæ
probationes,& defenſiones,& oblatas probationes incontinẽ
ti iudex non admittit, ex hoc non eſſet proceſſus nullus,niſi ap
pellet̃.ita tex.ſing.in c.interpoſita.in prin.de app.pro quo ẽt fa
cit,quia iudex põt denegare audientiam ſi ei vr̃. l.ſi per præto-
rem.§.ſed dum decreto.ff.ex quib,cau.ma.iõ ex repulſione, &
non admittendo partem ad defenſiones, non debet reddi ſnĩa
nulla,ſed potius imputandũ eſt parti,ſi non appellauit. ſi ergo
petitio dilationis ad probandũ,imò oblatio probationis incõ-
tinenti non reddit proceſſum nullum,licet per iudicem dene-
getur,minus debet reddere,quando pars non petijt, & proba-
tiones non obtulit,prout in caſu pręcedẽti eſt dictum. Tertius
caſus eſt,qñ ſnĩa condemnatoria eſt lata nulla factis probatio-
nibus.& in hac difficultate gl,ord,& D.Flor.in d,c.eccleſia.te-
net ꝙ ſnĩa eſt nulla.idem tenet gl. 2.q.j. in ſum.& in d.l.prola-
tam.pro quo vr̃ tex,in c.primates.2.q.j. & in c.nos in quemq̃.
facit ẽt c.cum Bertholdus. de re iud. ſuper hoc articulo Bal.in
d.l.prolatam.vr̃ concludere,ꝙ nullis datis dilationibus ad pro
bandum ſnĩa ſit nulla,ſed ſeruatis medijs;& ſic datis dilationi-
bus, licet nullæ ſint factæ probationes propter authoritatem
ſnĩæ,valeret ſnĩa,vt ff.manda.l.ſi fideiuſſor. §.in omnibus.& ff.
de eden,l.argentarius.§.cum autem. Cõcludit ergo Bal.ꝙ ſen
tentia non ſit nulla.& idem tenet Bar.in d.l.prolatam. & ita ẽt
finaliter reſidet But.in d.c.eccleſia,referendo Io.Cal. ita tene-
re in c.tua. Imo,vero in d.c.eccleſia. ſoluit, ꝙ ſi in ſnĩa tenore
proceſſus apparet factam eſſe aliquam probationem, vel pro-
ductam:puta inſtrumenta,vel teſtes,& ſnĩa erit nulla.licet illa,
quæ inducta ſunt ad probandum, non probant, cum hoc caſu
non poſsit dici ſnĩam latam eſſe; non factis aliquibus proba-
tionibus. iõ tunc valebit ſnĩa, licet ſit iniuſta: ſecus ſi ex actis
conſtat nullam penitus factam eſſe probationem, nec con feſ-
ſionem:tunc.n.ſnĩa erit nulla, & ita procedat d.c.primates.&
gl. 2.q.j.in ſumma.& in d.l.prolatam.non obſt. ſm eum d.§.cã
cognita,quia debet intelligi,ꝙ illud non ſit neceſſarium,vt ſic
ſnĩa dicatur lata cã cognita:tñ non debet intelligi,ꝙ illud ſolũ
ſufficiat,cum probationes requirantur, & alia, de quibus in d.
c.primates. Tu aduerte primo,quia hæc opi.Imo,fuit Bal.in d.
l.prolatam.in vna prima opi.quam ibi refert, quæ opi. licet æ-
qua:tñ non probatur iure, ꝙ ſnĩa ſit nulla, qñ nullis factis pro-
bationibus.imo eſt tex.in ꝯrium in d.l.argentarius.in §.cũ au-
tem.& tenet Bal.in l.fi.col.pe.C.ſi aduer.rem iud. & in d.l.pro
latam.& in d.c. eccleſia, quia media cauſæ, & ſic probationes
non ſunt de ordine ſubſtantiali, licet ſint de iuſtitia, cum ſatis
ſit, ꝙ ſententia ſit lata citata,vel præſente parte,vt dicatur lata
cauſa cognita, vt eſt tex.in d.§.cauſa cognita.& pro hac deter-
minatione facit; nam ſi quando foret oblata probatio incon-
tinenti,& repulſa ꝑ iudicẽ: tñ omiſsio probationis,& expulſio
non reddit ſnĩam nulla,vt d.c.interpoſita.& eſt dictũ ſ.in ſecũ
do caſu p̃cedenti,minus dẽt reddi ſnĩa nulla, qñ ſolũ ꝓbatio re
perit̃ omiſſa non oblata, & non facta. plus.n. dẽt vitiare repul-
ſio expreſſã,q̃ tacita in omittendo,vt per gl.in d.l,ſi mora.ff.ſo
lu. matri. Ad idem ẽt facit, quia ad reparandum probationes
omiſſas, aut denegatas, ſeu reiectas a iudice eſt a iure indultũ,
& proditum remedium appellationis,non autem nullitatis,vt
l.per hanc.C.de temp,app.c.cum Ioannes. de fide inſtru. quia
non probatum, probabo in cã appellationis. patet ẽt in d.cle.
cum a repulſione.& in d.c.ex parte M.vbi datur remedium ap
pellationis, ſi iudex non admittit partem ad eius defenſiones.
Tenenda ergo vr̃ opi.Bar.Bal,& But. ꝙ ſnĩa non ſit nulla iuri-
bus,& rõnibus ſ.adductis, & imputet ſibi pars quare non ap-
pellauit.l.ab eo.C.qũo,& quãdo iud. & l,2. C.ſi ſæpius.in inte.
reſti.vbi tex.dicit, ꝙ appellare debueras,ſi ſnĩa diſplicebat. nõ
ob.adducta pro ꝯria parte,& primo d.c.cum Bertholdus.quia
certe tex.non dicit ſnĩam eſſe irritam,ſed irritandam.prçterea
dici põt,ꝙ iudex ibi viderat atteſtationes alterius partis;iõ ſen
tentia non redditur nulla ipſo iure, ex quo iudex proceſsit ad
ſnĩam,viſis aliquibus probationibus.nõ ob.d.c.primates.quia
licet dicat irritam,tñ dicit iniuſtam, & retractandam.ita quod
ver. irritam. intelligitur.i.irritandam, cum text.ibi ſubdat re-
tractandam.igitur non eſt nulla. l.ſi quis filio exhæredato.§.ir-
ritum.& §.rumpendo.ff.de iniuſ.rup. & irri. teſta.& ita tenen-
da vr̃ hæc opinio. ¶Limita tamen omnia præcedentia proce-
158 dere. primo † niſi conſtet ſententiam latam non cognito de
cauſa. tunc.n. ſnĩa abſque cauſæ cognitione lata eſſet nulla,vt
d.l.ſi ex ſtipulatione.& d.c.cum ex lr̃is.quia cauſæ cognitio eſt
de ſubſtantialibus iudicij, vt in dictis iuribus. & per gl.j.q.j.in
ſumma.& Imo.in d.c.tua. vbi voluit hoc idem gl.in d.l.prola-
159 tã.& tunc dr̃ ſnĩa lata abſq; † cauſæ cognitione,quando ex bre-
uitate tpis põt præſumi, ꝙ non fuerit inſtructus,vt d.c.cum ex
lr̃is.ſm Bar.in d.l.prolatam. in fi. & ita ſimpliciter ſequit̃ Im.
in d.c.eccleſia. ſed aduerte, quia tex.in d.c. ex lr̃is. facit in ꝯriũ
vbi licet ſit ſnĩa lata ex breuitate tpis,tamen non eſt nulla,qua
re Imo.& Panor. ibi dicunt, ꝙ dictum Bar.procedat, quando
eſt tanta breuitas tpis,in quo nõ potuit iudex veriſimiliter ha-
bere cauſæ cognitionem, aliàs licet ſnĩa ſit lata ȷ. tempus bre-
ue.ȷ.quod tamen potuit cognoſcere,licet propter breuitatem
tpis ſit tunc præſumptio iuſtitiæ, quæ ſufficit ad obtinendum
reſtitutionem in integrum. tamen ſnĩa non eſt nulla. & ita ſit
tex.in d.c. cum ex lr̃is. & ita But.in d.c.qm̃ ꝯ. in vlt. char.circa
prin.& ita ẽt debet intelligi dictum Bal.in d.l.prolatam.in vlt.
160 col,in prin.dicentis,ꝙ † ſi eſt factum compromiſſum cum ple-
na,& libera ptãte.tamen laudum latum incontinenti poſt cõ-
promiſſum eſt nullum, quia dr̃ fulminare, quando fertur ſnĩa
ȷ.ita breue tempus,ꝙ non potuit cognoſcere de cã. & hoc niſi
iudicaſſet de conſenſu partium,vel partes poſtea emologarẽt,
ſm Bal.ꝙ tene menti,quia ſæpe de facto occurrit.¶Idem ſi ar-
161 bitrator proceſsit ex abrupto † parte nõ audita,nec requiſita:
tunc.n.laudum foret nullum.ita no. Bal.in c.j. in fi.de inueſti.
in ma.fac.ſequitur Panor.in c.Quintauallis. de iureiur.colu.
pe.quod tene menti, quia ſimiliter ſæpe occurrit. Sed quo ad
162 primum de breuitate tpis † voluit Lap.in ſua alleg.88. prædi-
cta eſſet vera,quando ſnĩa iudicis eſſet lata parte abſente:ſecus
ſi præſente, & non reclamante, quia licet breuitate tpis prima
facie appareat defectus cauſæ cognitionis,tamen ſi pars eſt prę
ſens,& non reclamans ſibi imputet.& ita trãſit But.in d.c.qm̃
ꝯ.in col.antepe.in prin,& Imo.ibi,col.12. Sed certe hoc dictũ
non vr̃ verum,quia præſens,& tacens in ſnĩa non vr̃ conſenti-
re,vt no,in l.j.C.de rela. per Bar. imo ſi tabellio diceret,ꝙ ſnĩa
fuerat lata præſentibus partibus, & non ꝯdicentibus. per hoc
tamen non cenſentur conſentire,& poterunt reclamare,& ap
pellare.ita ſin.Bar.in l.ne in arbitris.ff.de arb.licet.n.pars ſit p̃-
ſens,& tacens:tamen ſibi nõ pręiudicat in nullitate,cum ſciat
ius ſuum vbiq; durare.l.ſicut.§.non vr̃.ff. qui. mo.pig. vel hyp.
ſo. ex quo omiſsio cauſę cognitionis reddit ſnĩam nullã, cum
ſit de ordine ſubſtantiali,vt per glo. in d.l.prolatam.& ſ.eſt di-
ctum.non ob.ꝙ no,Bar.in authen.ſi quis in aliquo.C.de eden.
quia licet partibus pręſentibus, & non reclamantibus pręſu-
mantur acta interceſsiſſe: tamen non pręſumitur cauſę cogni-
tio,ex quo conſtat ꝯrium propter breuitatem tpis,vt per Ang.
in d.l.prolatam.voluit tamen But.in d.c.qm̃ ꝯ.quod poſsit ꝓ-
bari per teſtes de cauſę cognitione habita,quod no. Alio & ſe-
163 cundo modo limita prędicta procedere,niſi † conſtaret iudicẽ
tuliſſe ſnĩam non viſis actis, aut probationibus alterius partis.
tunc.n.ſatis dici põt ex abrupto,& non pręcedente debita deli
beratione,& ſic abſq; cauſę cognitione latam eſſe ſnĩam conſe
quenter,tunc ſnĩa foret nulla,vt no.in l.j.& ij. C.de ſenten. ex
bre.rec.& ita Imo.in d.c.eccleſia. col.5. Et iõ cautela eſt, ꝙ iu-
164 dex in ſnĩa † dicat, viſis actis,& viſis teſtibus,& probationibus,
vt no.in c.qm̃ ꝯ.& per Bar.in l.j. C. de rela. Scias tamen,quod
illa verba enunciatiua nil importarent, quando enunciarent
quid impoſsibile ſm naturam propter tpis breuitatem. ſ.quã-
do in tam breui tpe veriſimiliter iudex non potuit videre om-
nia acta.ita Ang.in d.l.prolatam.quod no.quod autem ſnĩa ſit
nulla,quando iudex iudicauit,non viſis actis,eſt tex. ſm vnam
lecturam gl.in l.2.C.de eden.& ita dixit ibi Bar.in 3.col. quod
ſnĩa lata non viſis actis, eſt nulla, dato quod aliàs ipſa ſnĩa eſ-
ſet recte lata,& iuſte ſm acta, tamen quia iudex non vidſt acta
redditur nulla.ff.ex quib.cau.ma.l.hoc autem.§.j.& ibi Bar.fa.
ff.de acqui.her.l.ſed ſi de ſua.in prin.& per Bal.in l.multum in
tereſt.ff.de cond.& demonſ.& ita ẽt voluit Imo.in d.c.eccle-
ſia,& ſ.eſt dictum.Inde dicebat Bal.in addi.Spe.ti.de app.in 7.
char.in ver.nota, quod iudex appellationis, quod ſi iudex ap-
pellationis tulit ſnĩam non viſis actis primis iudicis,quod ſnĩa
eſt nulla.& idem ſi acta non fuerũt coram eo producta. per gl.
& Bar.

ADDITIO.

a ¶Adde de veritate huius quæſt.Phil.Dec.in c.eccleſia Sanctæ Mariæ.col.10.nu
me.22.&23.ſupra de conſti.

& Bar.in d.l.2.C.de eden.Sed aduerte, quia Bal. in d.l.2. C.de
edē.col.2.in fi.limitat prædicta procedere in actis, per quæ ſub
ſtantietur iudicium, puta non viſo libello,nam viſa lit.conte.
ſecus in actis probatorijs : ideo licet iudex non examinauerit,
ſed viderit acta probatoria , & tulerit ſnĩam , propter hoc ſnĩa
non eſt nulla, licet iudex maleſecerit ſnĩare non viſis actis pro
batorijs,vt ff.de arbi.l.ſi de meis. §.fi. nam per probationes nō
ſubſtãtiatur iudicium,ſm Bal.ibi, firmantem opi. ſ.retentã.ſ.
ꝙ ſnĩa non ſit nulla omiſsis, vel non factis probationibus . er-
go idem dicēdum ſi iudex acta probatoria non viderit.ſatis.n.
eſt,ꝙ ſnĩa ſit lata præſente parte,vel citata,vt ſic dicatur cã co-
gnita,vt d.§.cã cognita.& ſ.dictum eſt,quod eſt menti tenen-
dum.& ſic habetis Bal.in d.l.2. ſing. limitantem , qñ ſit, ꝙ ſnĩa
ſit nulla,ſi iudex tulit ſnĩam nō viſis actis. Cautela tamē eſt ſē-
per facere productionem actorum,& iurium coram ipſo iudi-
ce,vt per gl.& Bar.in d.l.2.C.de eden. nam eo ipſo quod repe-
165 ritur aliquid in actis productum, pręſumit̃ quod †illud iudex
viderit,& cognitionem habuerit.ita no. Bal.in l.edicto. C.de
edi.diui Adri.& facit d.c.in præſentia. cum ibi no.tene menti
pręđicta,quia quotidiana ſunt:& aduerte,quia ex omnibus p̃-
dictis vr̃ terminatio, ꝙ ex actis probatorijs non poſsit inſurge-
re iniuſtitia notoria , quæ reddat ſnĩam nullam, ſi a ſnĩa nō eſt
appellatum,aut qñ appellatio eſt deſerta : nam aut aliquæ fue-
runt factæ probationes in cã,licet nullatenus probarent, tunc
licet prima facie appareat iniuſtitia manifeſta , ex hoc tñ non
inſurgit nullitas,ſufficit.n. quod iudex habuerit aliquod moti
uum ad pronunciandum, & imputet ſibi pars, ſi non appella-
uit,vt tenet in hoc Bal. & Sal.in d.l.prolatam. & Inn.in d.c.ec-
cleſia.& ſ.eſt dictum. ſi vero ſnĩa condemnatoria eſt lata nul-
lis factis probationibus,tunc eodem modo talis notoria iniu-
ſtitia non reddit ſnĩam nullam,vt per Bar.Bal. & Sal.in d.l.pro
latam.& per But.in d.c.eccleſia.quia acta probatoria non ſunt
de ordine ſubſtantiali,vt ſ.plene eſt dictum, & magis notoria
reſultat iniuſtitia, qñ ſnĩa condemnatoria eſt lata nullis factis
probationibus,q̃ qñ aliquibus probationibus hincinde factis.
non ob.rō adducta, & notorium operatur , ac ſi error eſſet ex-
preſſus in ſnĩa,quia certe hoc non eſt verum,vt per gl.in clem.
appellanti.de app.& per Io.An.in c.2.vt li.non conte.vñ ſecus
quando conſtat notorie per expreſsionem,quia ſit hoc cōcre-
tum in ſnĩa,vt per Bar.in d.l.eum,qui ita.§.qui ita.ff.de verbo.
oblig.non ob.rō,ꝙ ſnĩa ſubſtinetur propter præſumptionem,
quia pręſumitur pro ſnĩa,quę pręſumptio ceſſat,qñ iuſtitia eſt
manifeſta , quia certe rñdet , ꝙ vna præſumptio fortior tollit
aliam.l.diuus.C.de in integ.reſti.& c.literas.de præſump.for-
tior.n.eſt præſumptio, ex quo pars ſciens non appellauit, quia
qui acquieuit ſnĩę,cenſetur conſentire & approbaſſe,vt d.l.ab
eo.& per Bar.in l.ciues.in prin. C.de app. & cum præſumatur
pro iudice, vt d.c.in præſentia.& in l.fin.C.de fideicom.li.præ
ſumitur , quod iudex non adhibuerit fidem illis probationib.
nec ob.ſi dicatur,quod hoc non conſtat ex actis,vt dicit Inn.in
d.c.qm̃ ꝯ.& eſt tex.in c.cum ad ſedem . in fi.de reſti.ſpoli. quia
certe hæc rñſio procederet,qñ a ſnĩa eſſet appellatum,quia nō
pręſumitur de proceſſu iudicis qñ eſt appellatum,vt per Inno.
in d.c.qm̃ ꝯ.& in c.cum in iure.de off.del. & per glo.in l.j. C.ſi
aduer.cred.& ita procedit d.c.cum ad ſedem.ſed ex quo nō eſt
appellatum omiſsio appellationis purgaret oēm iniquitatem
ſnĩæ,& tollit omnem præſumptionem iuſtitiæ, quę poteſt eſſe
ꝯ ſnĩam.ita gl.ord.in d.c.paſtoralis.§.præterea.de off.del.prę-
166 terea qñ a ſnĩa non eſt†appellatum,non poſſunt produci acta,
nec auditur pars inuita, ſeu ꝯdicente altera parte ad detegen-
dum iniuſtitiam ſnĩæ.& ita Inn.in d.c.qm̃ ꝯ.& But.ibi,col.pe.
ſecus qñ allegatur nullitas ex defectu inordinati proceſſus, vel
quia ſit defectus in ſubſtantialibus . tunc.n. bene poſſunt pro-
duci acta inuita altera parte,vt eſt dictum ſ.in q.2. in 7.limita.
in fi.vr̃ ergo concludendum, ꝙ ſi error nō eſt expreſſus in ſnĩa
& ſnĩa non referat ſe ad acta,tunc propter notoriam iniuſtitiã
ſurgētem ex actis probatorijs non iudicatur nullitas,ſi per par
tem non eſt a ſnĩa appellatum.& hoc niſi ſit notorium confeſ-
ſionis,vt per Doc.in d.c.qm̃ ꝯ. alias ſecus . & ideo in prædictis
Bal.dr̃ poſuiſſe veram determinationem,ꝙ valeat ſnĩa ꝯ noto
rium partis,vt eſt tex.in d.l.ciues. & Bal. ibi, circa mediū. quia
nō prodeſt notorium ei, qui nō appellat. & fortior eſt præſum
ptio,qñ acquieuit ſnĩæ,vt ſ. & conſequenter ſi ſnĩa fertur no-
torie ꝯ ius partis non eſt nulla,ex quo non eſt ꝯ ius conſtitutio
nis,vt d.c.cum inter vos. & ita etiam Bal. in d.c. inter cæteras.
per d.l.ciues.& per l.2. C. qñ prouo. & ita vr̃ tenendum, prout
patere poteſt ex præcedentibus. ¶Quinquageſimoſexto quę-
167 ritur,pone ꝙ ſtatutum dicit,ꝙ a ſentētia† non poſsit reclama
ri appellari , vel aliquid dici , ſeu aliquis recurſus haberi , an
ex quo prohibet omnem recurſum poſsit dici de nullitate? vr̃
prima facie ꝙ ſit excluſum omne remediū per tex.in c.licet de
euitanda. in fi. ſ. de elec. vbi ſi electio Papæ eſt facta a duabus
partibus Cardinalium valet, nec poteſt obijci aliquid de nulli
tate,vel aliter, ex quo tex. ibi prohibet recurſum , cuius verbi
natura importat,ꝙ ſit ſublatum omne remedium veniendi ꝯ,
prout vr̃ expreſſum in d.c.licet. vbi tex.vnicus , ſm aliquos fa-
ciens mentionem de recurſu.Sed tu aduerte primo,quia de re-
168 curſu†eſt tex.in l.eos.in prin.C.de app.ibi, recurſus fieri non
poſsit.facit auth.quæ ſupplicatio.C.de prec.Imp.off. Secūdo
aduerte vbicūq; ſtatutum loquit̃ permiſsiue. ſ. quia permittit
recurſum ab aliqua ſnĩa,ſemper talis recurſus dēt regulari ſm
quod regulat̃ applo q̃tum ad tp̄s exercitij, & determinationis
ipſius cãæ. ita dixit ſing.Ang.in l.j.C.de ſent.præfe.pręt.per gl.
no.ibi.facit l.non diſtinguemus. §.cū quidam. de arbi. Tertio
aduerte,quia ſi ſtatutum,vel ius loquit̃ prohibitiuè, quia pro-
hibet oēm recurſum,ſicut cōiter diſponūt ſtatuta Tuſcię pro-
hibentia ꝯ lauda, & arbitramenta non poſſe haberi recurſum,
quia oēm ſpãlem recurſum excludūt.ita no. Ang.in d.l.eos.in
princi. per illum tex.dicit tñ, quod non excluderet nullitas ex
defectu iuriſdōnis,cū debeat conſtare,quod ille fuit arbiter,vł
arbitrator.l.diuus.ff.de teſt.mil.& ibi Bar.& Bal.Itē quod non
exceſſerit formam compromiſsi.l.nō diſtinguemus.§.officio.
ff.de arbi.ita Bar.in l.j.§.pretor.ff.qui ſatiſd.cog.& in l.diē pro
ferre.§.ſtari.ff.de arbi.& Bal.in l.ſi cãm.C.de exec.rei iud.col.
2.patet ergo,quod prohibitio huius verbi,recurſus,non exclu
dit nullitates ex defectu iuriſdōnis . ita ſing.Ang.in d.l.eos.in
prin.& eadem rōne dicendū, quod non excluderet alias nulli-
tates patētes,& notorias,q̃ nulla tergiuerſatione celari poſſent
p ea, quę dicta ſunt ſ.non ob.d.c.licet de euitanda, qa certe il
le tex.probat ꝯrium.nam ibi eſt ſpãle in electione Papę,in qua
infinita ſunt ſpãlia,vt ibi per Doc.& in c.vbi periculum.de ele
cti.in 6.ergo in ꝯrium eſt ius cōe.l.j. ff.ad muni.l.ius ſingulare.
& l.quod vero ꝯ. ff. de leg. ſpãle eſt ergo ibi in electione Papę.
& propter hoc eſt,quod ibi verbū,recurſus, excludit oē reme-
dium: ſecus ergo ſi ſtatutum, vel lex diſponeret in materia rē-
gulari,vel cōi.Quarto aduerte,quid ſi ſtatutum prohibet oēm
169 recurſum a ſnĩa, an intelligat̃ tollere † remedium de iure ſpã-
li: puta reſti.in integ.dicas quod non. & iō eccleſia,vel minor
audiret̃ ſpãli priuilegio,vel beneficio reſti.in integ.licet.n.ſta
tutum dicat, quod a ſnĩa non poſsit appellari , ſupplicari , nec
alius recurſus haberi , per hoc intelligit̃ ſublatus regularis re-
curſus,qui de iure cōi competeret, non autem de iure ſpãli ex
priuilegio minoris ętatis miſerationis cã indultus. ita dixit ſin
gu.Fulg.in l.j.in fi.C.qñ Imper.inter pupil. per illum tex.& ibi
no.per Cy.pro quo gl.in l.poſtquam liti.in fi. C.de pac. vbi li-
cet lex tollat omnem recurſum,ſeu reſtaurationem, intelligit̃
de iure cōi:non autem intelligit̃ de recurſu, ſeu reſtauratione
competenti de iure ſpãli ex priuilegio minoris ętatis per reſti.
in integ.& ita Doc.ibi ſequunt̃.& ibi Bal. ver.tertio opponit̃.
dicit̃ hic &c. facit in ſimili gl.l.j. C.ſi de momen.poſ.fue.app.
& ibi per Bal.in fi. licet.n.ſtatutū dicat, minor xx.annis poſsit
abſq; authoritate curatoris,vel alterius perſonę vēdere,& alie
nare, prout maior,per hoc intelligit excludere conuentiones,
quę fieri poſſent de iure cōi,non aūt de iure ſpãli. & iō nō ob.
d.ſtatuto poterit petere reſti.in integ. & ita ſequunt̃ Doc.in d.
l.j.quę oĩa ſ.dicta tene menti.¶Quinquageſimo ſeptimo quę
170 rit̃ circa materiam deſertionis applonis, pone† appellat̃ ſim-
plr a ſnĩa nulla,deſerta eſt poſtea applo, an intelligat̃ ēt deſer-
ta cã nullitatis,quę tacite, & acceſſorie in ipſa appellatione in
cluditur , dato quod etiam appellans ſit proſecutus cauſam
nullitatis.Specu.in tit.de ſent.§. iuxta. colum. penul. in verſi.
quid ergo ſi appellatur a ſententia nulla.tenet quod non. & iō
poterit de nouo principaliter agi de nullitate , vt d.l.ſi expreſ-
ſim,cum nullitas per appellationem non confirmetur , vt per
Specu.in d.§.iuxta.in ver.quid ſi a ſententia. & hoc intellige,
quando a ſententia eſt ſimpliciter appellatum. & ita Bartol.in
d.l.ſi expreſsim. colum. penult. in ver. quero quando iſta duo
iudicia.ita quod iſto caſu intelligitur deſerta via tacite,& inci
denter nullitatis.arg.l.3.§. qui habet.ff. de ſeru.ruſt. prę. & ita
voluit ſentire Bal.in addi.Spec. in hoc tit.verſ.ſtatutum dicit.
poterit tamen principaliter poſtea agendo dicere de nullitate,
vt ſ.facit l.ſi fideiuſſor.ff.de leg. 2.& ita Im.in d.l.ſi expreſsim.
col.35.in ver.iuxta pręđicta poteſt dubitari. idem tenet Bal.in
d.§.qui prouocauit.in ver. 13.quero.¶Quinquageſimoocta-
171 uo queritur,quid†quãdo nullitas eſt expreſſe cumulata,& de-
ducta in appellatione:puta dico ſnĩam nullam, & ſi qua eſt,ap
pello,deſerta appellatione, an intelligatur etiam cauſa nullita
tis deſerta.Bar.in d.l.ſi expreſsim.dicit ꝙ nō,quia per hoc nul-
litas nō perdit naturam ſuam:nam cã nullitatis nō expirat prę
ſcriptione tēporis ſtatuti in cã appellationis. d. l. ſi expreſsim.
imo de nullitate poteſt dici vſq; ad xxx. annos, vt no. Spe.in d.
§. iuxta.in fi.ſed cauſa appellationis limitatur anno,vel ex cau
ſa biennio,vt in c.cum ſit Romana.& in c.ex ratione.ſ.eo.re-
manebit ergo cauſa nullitatis , licet cã appellatiōis ſit deſerta,

ſecundum

ſm Bar.ita ꝙ nec liti, & ſic iuri nullitatis: nec inſtantiæ eſt iu-
dicatū ꝑ deſertionē appl'onis: & hoc, ꝙ nō intelligatur factum
p̄iudiciū iuri nullitatis, tenet Butr. ibi col.antepe. Idem Imo.
hic col. 10. & Pan.hanc partem ēt tenuit Io. An.in addi.Spe.in
d.§.iuxta.in fi.in ver. in ſumma.no. idē Bal. in l.j.C. quādo ꝓ-
uo.col.6.in prin.nam deſertio appellationis non operat̄ aliud
niſi quia fingit̄ non appellaſſe.l.2.& fi.C.de temp.a p.igitur de
ſerta appellatione ſi ſententia erat nulla, licet pereat inſtantia
appellationis, tamē nō perit nullitas. iō poterit iterato agi de
172 nullitate ſm Bal. † pro quo ēt fa. rō, nam fatalia appellationis
non habent locū, niſi vbi ſentētia pōt tranſire in rem iudicatā
lapſu tp̄is, ſed nullitas nō recipit firmitatē lapſu tēporis appel
lationis, vt d.l.ſi exp̄ſsim. iō deſertio appl'onis nō operatur ef
fectū extinctiuum nullitatis.idē Bal.in d.§.qui prouocauit.in
d.ver. 13. quæro.dicens, ꝙ Inn. examinat hunc articulū in c.ſæ
pe.s̄.eo.ꝙ loquitur multum confuſe. concludit tamen Bald.
ibi, ꝙ aut appellatio deſerit̄ pacto, & de nullitate amplius di-
ci non poteſt, vt eſt tex. in d. §. qui prouocauit. de quo tamen
dic vt ſupra. Aut appellatio deſeritur tēpore, & ſi nullitas eſt
principaliter intentata cum appellatione, & non cenſetur de-
ſerta, vt d. l. ſi expreſsim. Si vero incidenter, tunc inſtantia ap-
pellationis, & nullitatis acceſſorie cenſetur perempta: ſed ta-
men non perit ius nullitatis. ſed poterit de nouo dici nulla ſen
tentia ſm Bal.ibi. ¶ Sed aduerte, quia Salyce.in d.l.j. C. quan-
do prouo. non eſt neceſ. dicit de mente gl. fuiſſe, quod quādo
nullitas venit ſimul cum appellatione eadem ſit inſtantia cau
ſæ nullitatis cū cā appellationis, ſecus quando nullitas inten-
tatur ſeorſum ab appellatione, tunc inſtantia durabit trien-
nio per l.properandum.C.de iudi. & de iure canonico erit ꝑ-
petua, vt in c.pe.s̄. de iudi.nam quando cauſa nullitatis dedu
citur ſimul cum appellatione cenſetur venire acceſſorie, ſeu
incidenter. ideo expirata cauſa principali, ſcilicet appellatio-
nis, expirabit inſtantia cauſæ nullitatis. ita voluit Innocen. in
d.c.ſæpe.dicens, ꝙ eadem ſunt fatalia appellationis, & nullita
tis ſimul intentatæ cum appellatione.ideo decurſus fatalibus
appellationis decurſa eſt inſtantia nullitatis: in hoc tamē dif-
ferunt, quia decurſio fatalium in appellatione inducit deſer-
tionem litis, & inſtantię: ſed quo ad nullitatem inducitur de-
ſertio inſtantiæ, ſed non litis. iō ſi petatur executio ſententiæ
poterit de nouo excipi de nullitate ſm Innocen. ſi ergo nulli
tas deducitur ſimul cum appellatione eadem erit inſtantia v-
triuſq;: ſecus ſi cauſa nullitatis deducatur principaliter, & ſe-
orſum ab appellatione. & ita ſequitur Bald.in l.qui teſtō in fi.
ff.de excu.tuto.& Cuman.in d.l.ſi expreſsim. colum. 3. ¶ Tu
aduerte, quia ſi quando cumulatur nullitas cum appellatione
dicitur.s̄. quod pendente cauſa nullitatis non currunt fatalia
in cauſa appellationis, vt tenet.Cuma.in d.l. ſi expreſsim. col.
7. & Bald. in d.l.qui teſtamento. colum. vltima, in princi. Su-
peruacuo quæritur an primo deſeratur appellatio, ſi tem-
pus interim non currit in appellatione. & ideo vide de articu
lo ſuper 6. quæſt. Sed tenendo, ꝙ ſimul currāt fatalia & tēpo-
ra, tunc difficultas pendet ex eo, ꝙ voluit gloſ.in d.l.j.C. quan
do prouoca.non eſt neceſ. tenendo, ꝙ quando nullitas dedu-
citur ſimul cum appellatione, puta dico ſententiam nullā, &
ſi qua eſt appello, ꝙ cauſa nullitatis dicatur incidens: tunc.n.
ſi hoc foret verum, optime procederet opin. Innocen. Bal. &
Cum.vt s̄. ꝙ eadem eſſent fatalia appellationis, & nullitatis.
Sed tenendo, ꝙ cauſa nullitatis deducitur per expreſsionem,
& nominationem in appellatione, puta dico ſentētiam nul-
lam, & ſi qua eſt appello. quòd cauſa nullitatis deducta dica-
tur principaliter: tunc vera eſſet alia opin. Bar. & aliorum de
quibus.s̄.ꝙ inſtantia non ſit eadem cum appellatione. & hæc
opi. vr̄ de iure verior, vt vide plene dicta in q. 48. & ita ſequi-
tur Imo.in d.l.ſi expreſsim.col.35. dicens, quod ſi ex forma ſta
tuti in loco eodē eadem eſſet inſtantia appl'onis, & nullitatis,
& tunc procedat opi. Inn. quia ambo iudicia quo ad inſtantiā
eodem tp̄e limitantur: alias ſecus, cum alia ſit inſtantia cauſæ
appellationis, & alia cā appellationis, vt ſupra, de quo etiā vi-
173 de.j.in proxima queſtione. ¶ † LIX. quæritur ſi ex deſertione
appellationis poteſt inſurgere effectus deſertionis inſtantiæ
a nullitatis prout patet.s̄. in q. 57. & 58. an ſi petatur [a] ante om-
nia pronunciari ſuper ipſa deſertione ſit neceſſario cognoſcē
dum de hoc, & pronunciandum per iudicem ad quem. Domi
mini de Rota in dicta deciſione 361. quæ incipit. Item fuit du
bitatum vtrum ſi appelletur. tenent quod ſic: nam cum appel
latio a ſententia nulla operetur effectum deuolutiuum nō ſo
lum nullitatis, ſed etiam negocij principaliter.c.ſæpe ver.ſal-
uis.s̄.eodē, & hic in c.dilecto. & in c.j.eo.ti.in 6.certe vt con-
ſtet an durent huiuſmodi effectus eſt neceſſario pronuncian-
dum ſuper deſertione: quia ea declarata deſerta non poterit
coram iudice ad quem proſequi nullitas, & ipſi effectus expi-
rant ſecundum Rotam ibi. Tu intellige in terminis quibus
Rota loquitur, ſcilicet quando ſimpliciter appellatur a ſen-
tentia nulla, quo caſu nullitas venit acceſſoriè in appellatio-
ne, & ſic deſerta appellatione ſunt extincti effectus nullitatis
in appellatione incluſi, ſed eo caſu, quo nullitas eſſet deducta
æque principaliter cum appellatione, tunc deſerta appellatio
ne remaneret inſtantia, & effectus nullitatis. & dic vt ſupra in
174 quæſtione 58. & 66. † & ſcias quod iudex etiam ſi eſſet ſimpli-
citer delegatus ad cauſam appellationis poterit cognoſcere
de articulo deſertionis, an appellatio ſit deſerta, vel ne, & pro-
nunciare abſque noua commiſsione: quia includitur talis po
teſtas in ſimplici cōmiſsione cauſæ appellationis. & ita Ro-
ta deciſione 154. quæ incipit. Item ꝙ iudex datus. & vide ad
prædicta notabiles quæſtiones. s̄. in quæſtione 29. cum dua-
175 bus proxime ſequentibus. ¶ † LX. quæritur eo caſu, quo pe-
rempta inſtantia cauſæ appellationis eſſet perempta inſtantia
cauſæ nullitatis: puta quando eſt ſimpliciter appellatum, quo
caſu venit nullitas incidenter, & acceſſorie, vt ſupra in q.48.
tunc abſque dubio coram iudice appellationis non poſset vl-
terius proſequi nullitas. & ita procedat, & intelligatur, ꝙ no-
tant Domi.de Rota in deciſione 361. quę incipit. Itē fuit du-
bitatum vtrum ſi appelletur. ſed erit opus de nouo adire iudi-
cem competentem nullitatis. ſed eo caſu, quo formatur libel-
lus dico ſententiam nullam, & ſi qua eſt appello, licet tunc de-
ſerta cauſa appellationis non intelligatur deſerta cauſa nulli-
tatis: an poterit proſequi cauſa nullitatis corā eodem iudice
appellationis. Imo.hic colū. 10. videtur tenere quod non: ſed
opus erit adire alium iudicem competentem, quia coram iu
dice appellationis non poſſet, ex quo deſerta eſt appellatio. fa
cit quod no.gloſ.fi. in clemen. ſi appellationem.eodem titu.
ſecundum Imo. idem tenet Do. Flo. in d. clemen. ſi appella-
tionem, in fi. quia quando non eſſet appellatum iudex appel-
lationis non poſſet cognoſcere de nullitate, ſed debet cogno-
ſcere ordinarius, vt l.4.C.de accu. & l.ſi vt proponis. cum ibi
no.C.quomodo, & quando iudex. ipſe ergo iudex ad quem de
nullitate cognoſcebat virtute appellationis. vnde ſublata, &
deſerta appellatione, cauſa nullitatis debet cognoſci per or-
dinarium. Tu aduerte, quia hoc poteſt procedere eo caſu,
quo nullitas venit acceſſorie, & ſic qn̄ eſt ſimpliciter appel-
latum nulla facta mentione de nullitate. tunc ſublata appella-
tione cenſetur nullitas acceſſoria, ſed quando nullitas dedu-
citur ſimul cum appellatione, quo caſu dicitur nullitas veni-
re æque principaliter, vt vide plene dicta. s̄. in q. 48. deſertio
ipſa appellationis non poteſt tollere cauſam nullitatis ſemel
deuolutam, & poteſtatem cognoſcendi ad ipſum iudicem ad
quē. ſunt enim diuerſi modi deuolutiui. vnde vno ſublato re-
manet aliud.l.ſi domus.ff.de ſerui. & quod iudex ad quē poſ-
ſit de appellatione, & de nullitate ſimul cognoſcere eſt tex.
176 in d.l.ſi expreſsim. † quod no.Innocē. hic, & in c.conſtitutus.
s̄.de reſti.in integ.ſublata ergo iuriſdictione cognoſcendi de
appellatione, q̄ eſt deſerta, vt d.cle. ſæpe, remanebit iuriſdi-
ctio in cauſa nullitatis ſemel deuolutæ, & poterit coram eo
proſequi, quia inſtantia durat triennio. & ſic ex eadem inſtan-
tia iam cępta poterit proſequi. & ita Bart. in d.l.ſi expreſsim.
in d.ver.quæro, quādo iſta duo iudicia. tenet, quod remanet
cā nullitatis coram iudice ad quē, licet appellatio ſit deſerta, &
ſic remanebit iudex in cauſa nullitatis, & ita tenuit Stephā.in
d.cle.ſi appellationem, prout refert Do.Flo.in fi.& idem Pau.
in cle.j.de re iudi.prout refert ibi Do.Flo.in q.10.hoc idem te
net Imo.in d.l.ſi expreſsim. colum.35. in verſi.iuxta prædicta
poteſt dubitari. quia quando quis dixit ſententiam nullam &
ſi qua eſt appello: licet ſint lapſa fatalia appellationis, poterit
tū proſequi nullitatem quam principaliter deduxit, ac ſi fuit
duplex inſtantia, vna nullitatis, alia appellationis. & illa inſtan
tia nullitatis durabit triēnio, vt d.l.properandum. ergo ex ea-
dem inſtantia poterit proſequi nullitas coram iudice appella-
tionis ſm Imo.in d.l.ſi expreſsim. dicentem ita fuiſſe de mē-
te Bal.in addi.Specu.eo.titu.in verſi.ſtatutum dicit.licet Saly.
in d.l.j.C.quādo prouo.nō eſt neceſſe. teneat, ꝙ nullitas dedu
cta ſimul cum appellatione habeat eandem inſtantiam cū ap-
pellatione, prout tenet Bal.in d.l. qui teſtō. & Do.Flo. in d.c.
ſi appellationem, in fi. vt s̄. ſed certe habet diuerſam inſtantiā
licet deducta ſit ſimul cum appellatione, ex quo cēſetur dedu
cta æque principaliter, & non incidenter, & acceſſorie, vt s̄. &
177 eſt dictum ſupra in q̄one 48. & 58. vbi vide plene de hoc. † &
ita tenendum vr̄, vt ſic iudex appellationis remaneat iudex in
cā nullitatis coram eo cępta & deducta, cuius inſtantia nō eſt
perempta ar.l.vbi cęptum.ff. de iud. & ex prædictis poteſt da-
ri deciſio ad id quod dixit Bald.in l.fi.C.ſi pendente appl'one.
vbi

ADDITIO.

a ¶ An prius de nullitate, quàm de detentione cognoſcendi. adde Ro.deciſ. 434.
Nota vtrum primo ſit cognoſcendum, in antiq. & impreſ. Para. fol. 35.

vbi tempus appellationis interponendæ, vel proſequendæ nõ
currit hæredi, niſi a die notitiæ, an hoc locum habeat in cauſa
nullitatis, vt inſtantia non currat hæreditate iacente, vel hære-
di, niſi adita hæreditate, & a die ſcientiæ, vt vide ſingu. dicta ſ̃.
in c.ex ratione.circa fi.in verſ. quinto quæritur.in fi.Bal.in d.l.
fi.dixit idem in nullitate, ſicut in appellatione. Saly. intelligit
verum, quando de nullitate cognoſcitur incidẽter ſimul cum
appellatione: ſecus forte ſecundum eum ſi de nullitate agatur
ſeorſum, & principaliter abſq; appellatione, tunc inſtantia cur
reret hæredi etiam ignoranti. nam quid ſit in hoc tenendum,
patet ex præcedentibus quæſtionib. ¶Sexageſimoprimo quę-
178 ritur, quãdo cauſa appellationis† eſt deſerta, dato ꝙ cauſa nul
litatis deducta ſimul cum appellatione non ſit deſerta, an im-
pediatur executio ſententiæ propter præcedentia ipſius cauſæ
nullitatis, quæ non eſſet deſerta. Bar.in d.l.ſi expreſſim.colu.5.
in prin.tenet ꝙ non, quia appellatione deſerta, licet remaneat
cauſa nullitatis, tamen officium primi iudicis non cõquieſcit
in executione primæ ſententiæ, & poterit ſententia mandari
executioni.non ob.pendentia nullitatis, niſi excipiendo ꝯ exe
cutionem ſummarie probetur ſententiam nullam, vt per Bar.
in l.4.§.condemnatum.ff.de re iud.licet ſecus ſit, quando pen-
deret ſimul cauſa nullitatis, & appellationis.tunc.n.propter pẽ
dentiam appellationis impediretur executio ſententiæ. c.vę-
nientes.ſ̃.de iureiur..& in l.j.ff.nil noua.appe.pend. vnde plus
operatur pendentia appellationis, q̃ pendentia ſolius nullita-
tis, quę ſola non impedit executionem ſententię, ſecũdum In-
no.in c.cum in iure.de of.del.& eſt plene dictum in q.& ita Bu
tri.hic, col.antepe.& Imo.hic, col.10.pro qua deciſione vr̃ ca-
ſus in d.l.licet.de ſent.exc. in 6. vbi eo ipſo, ꝙ eſt deſerta cauſa
appellationis, mandatur ſententia executioni, prout eſt dictũ
ſ̃.in prox.pręced.q.vbi vide. ¶Sexageſimoſecundo quęritur,
179 quid in† ſententia excõicationis, an deſerta cauſa appellatio-
nis a ſententia excõicationis intelligatur deſerta cauſa nullita
tis.Ang.in d.l.ſi exprę́ſſim.tenet ꝙ ſic, dicens ꝙ eſt ſpeciale in
ſententia excommunicationis, quia quando ab ea appellatur,
fatalia ita decurrãt in articulo nullitatis ſicut in articulo appel
lationis, & iniuſtitię per id, quod hr̃ in c.licet. de ſent.exc. in 6.
Sed certe ibi vr̃ potius probari ꝯrium.ſ. ꝙ deſerta appellatiõe
in ſententia excõicationis, adhuc poterit dici de nullitate ex-
cõicationis, conſequenter non intelligitur deſerta cauſa nulli
tatis, prout voluit gl.in d.c.licet. Eſt tñ verum, ꝙ deſerta cauſa
appellationis debebit euitari tanq̃ excõicatus, donec docue-
rit, de nullitate excõicationis.& ita tenet Im.in d.l. ſi exp̃ſſim.
in vlt.char.in prin. quia appellatione deſerta non ſuſpenditur
executio ſententię.ita tex.ibi, qui vr̃ caſus proximę pręceden-
tis quęſt.licet.n.ille tex.loquatur in ſententia excõicationis: tñ
locum habet in qualibet alia ſententia nulla, vt ibi per gl.Ioã.
An.& Doc.quod eſt menti tenendum.¶Vlt.quęritur, an ſentẽ
180 tia lata in cauſa † nullitatis faciat ius quo ad omnes, & omni-
bus pręiudicet. Conclude ꝙ quo ad alium, cuius ęque princi-
paliter intereſt, nõ facit ius per no.in l.Papi.§.ſi ex cauſa.& in l.
circa.ff.de inoff.teſt.Sed quo ad alium, cuius ęque principali-
ter non intereſt, puta ſi teſtm̃ pronunciatur nullum, an noceat
legatarijs.gl.in l j.ff.de exce.rei iud. voluit quod non.idem eſt
de mente gl.in l.2.C.de fide inſtr.ſed aduerte, q a gl.in d.§.ſi ex
cauſa.Cy.in d.l.2.C. quibus res iud. non noceat. voluit quod
dummodo ſententia ſit lata cum legitimo cõtradictore: puta
cum eo, qui pretendit ſe heredem in ſolidum ex teſtamento,
quod pręiudicet legatarijs, dummodo non ſit lata per contu-
maciam, nec ſit colluſum, per no. in l.ſi patroni.in fi.ff.ad Tre-
be.& ita ſequitur Bar.ibi, & in l.j.ff.de excep.rei iud. vbi de his
per gl. ſecus ſi ſit lata ſententia cum vno ex legatarijs, tunc nõ
noceret hęredi, nec alijs legatarijs, vt d.l.j.& ſimiliter ſi ſenten
tia eſt lata cum vno cohęrede, non nocebit alteri, vt d.l.circa.
& no.in d.§.ſi ex cauſa.& voluit Ang. in d.l.ſi patroni.§.fi. col.
pe.in ver.ſequitur.in gl.ſecus ſi contra inſtitutum, quod ſentẽ
tia nullitatis teſtamenti lata contra hęredem pręiudicaret fi-
deicommiſſario vniuerſali, & dicit eſſe ibi caſum ſing. & ſupra
dictam diſtinctionem ſequitur Imo. in l.ſępe. ff.de re iud. col.
13.in ver.tertio caſu. quando eſt declinatoria nullitatis.

FINIS.

Series Chartarum.

A B C D E F G H I K L M N.

Omnes ſunt Quaterniones, præter N, qui eſt ternio.

VENETIIS, APVD IVNTAS.
M. D. LXXVIII.

L A

INDEX COPIOSISSIMVS RERVM AC VERBORVM MEMORABILIVM.

In Philippi Franchi, Peruſini. I. V. Conſ. Præclariſsimi,

Commentaria ſuper Tit. de Appellationibus, ſerie alphabetica contextus, nunc recens ita inſtauratus, vt ſententias ipſas ac verba, quę vna litera peſsimè habebat, ſub alia concinne repoſitas ſtudioſus lector facillimè, ac primo obtutu inuenire poſsit.

ABBAS & monachi, quando condemnantur in expenſis, in quibus bonis fiet executio. c. Nicolao militi. nume. 3. folio 75
Abbas vel alius clericus, an poſſit eſſe procurator in curia ſeculari. c. conſtitutis. nume. 1. 26
Abbas conueniendus eſt coram ordinario loci. cap. inter cætera. nume. 1. 5
Abbas poteſt priuari ſua abbatia, quando non poteſt ſe purgari de infamia. cap. quia nos. nume. 4. 31
Abbas quidam fuit defenſus a Ioã. And. quia excommunicauerat ſuum monachum ſine admonitione. cap. reprehenſibilis. nume. 6. 29
Abſens extra territorium, an per edictum, ſententiam particularẽ, vel ſtatutum poſſit excommunicari. §. præterea. nume. 9. 8
Abſens extra territorium pro cauſa orta & deciſa extra territorium poteſt excommunicari, aliàs ſecus. d. §. præterea. nume. 10.
Abſens extra territoriũ poteſt abſolui a ſententia cenſuræ. d. §. præterea. nu. 12.
Abſens an poſſit excommunicari ratione contractus citationis ſeu præuentionis rei ſitæ, vel delicti. ibid. nume. 11.
Abſoluendus in omni caſu regulariter ſufficit quod præſtet iuratoriam cautionem. c. qua fronte. nume. 19. 27
Abſoluendus ab excommunicatione non refert an iuret de parendo mandatis iudicis vel eccleſiæ. c. ad hæc. nu. 1. 25
Abſolui non facta ſatisfactione, an & quando quis poſſit. c. quæſtioni. nu. 5. 26
Abſolui ab excommunicatione petens, an cenſeatur ſe fateri excommunicatum. c. ad præſentiam. nu. 7. 21
Abſolui ab excommunicatione an quis inuitus poſſit, & an iudex id facere debeat. d. c. ad præſentiam. nu. 9.
Abſolui quando ſit ꝙ quis poſsit non facta ſatisfactione. c. qua fronte. nu. 21. 27
Abſolutio non facta ſatisfactione, valeret etiam vbi offenſa eſſet notoria. d. cap. qua fronte. nume. 25.
Abſolutio de excommunicato valeret etiam pro manifeſta offenſa, etiam pro re indicata vel pro inſtrumento habente executionem paratam non præcedente citatione, & non facta ſatisfactione. d. c. qua fronte. nu. 35. 28
Abſolui a iuramento an fieri poſſit non citata parte. d. c. qua fronte. nu. 3.
Abſolutio vel excõicatio falſa, an valeat vel ſit nulla. d. c. qua fronte. nu. 36.
Abſolutio ab excommunicatione tribus rationibus poteſt fieri a iudice a quo. d. c. qua fronte. nume. 18. 27
Abſolutio ab excommunicatione nunquam danda eſt, niſi petenti. c. ad præſentiam. nume. 8. 21
Abſolutio obtẽta per vim, vel metum, eſt nulla ipſo iure. c. qua fronte. nu. 45. 29
Abſolutus ab excommunicatione qui promiſit cum iuramento ſatisfacere & parere mandatis, ſi tamen poſtea non ſatisfacit, & ex hoc iterum excommunicatur, non reincidit in ſententiam excommunicationis ipſo facto, licet poſsit reintroduci per aliam ſententiam. c. quæſtioni. nu. 2. 25
Abſolutus ab excommunicatione, an & quando recuperet fructus. cap. verum quia. nume. 21. 54
Acceſſus quando non poteſt haberi niſi per terras inimicorum, locus non dicitur tutus. c. ex parte. nume. 19. 46
Acta q̃ ꝓducũt, altera parte nõ cõtradicente, vel ecõtra. c. dilecto. nu. 140. 98
Acta non poſſunt produci contradicente altera parte ad detegendum nullitatẽ, ſeu iniuſtitiam ſententiæ. d. c. dilecto. nu. 66. 94
Acta facta in cauſa recuſationis non concludunt in cauſa appellationis, nec econtra. c. propoſuit. nu. 4. 26
Actor an poſsit recuſare iudicem, quem ipſe elegit. c. poſtremo. nu. 9. 33
Actor an ſi impetrauit in iudicem aduocatum, ipſius rei poſsit per ipſum reum recuſari. d. c. poſtremo. nu. 10.
Actu à nullo, vel ſententia nulla, an ſit neceſſe appellare. c. dilecto. nu. 15. 91
Actum ex libello generali, vel expreſſa certa cauſa nullitatis, an pariat exceptionem rei iudicatæ in omnibus alijs cauſis. d. c. dilecto. nu. 48. 93
Actum per ſecundum tacitè per ſecundam appellationem poteſt renunciari primæ appellationis. c. ſua nobis. nu. 21. 77
Actum per contrarium appellationi cenſetur quis renunciare, quando ille actus non fuit acceptatus per alteram partem. c. ſolicitudinem. nu. 11. 55
Actum per contrarium, quando ſit quòd intelligatur quis renunciare appellationi, quando eſt proteſtatio in contrarium. d. c. ſolicitudinem. nu. 5.
Actus quando eſt nullus, quomodo in contractibus, ſiue vltimis voluntatibus poſsit dici nullus. c. dilecto. nu. 9. 90
Actus an poſsit dici ex pluribus cauſis. d. c. dilecto. nu. 46. 93
Actus relatione nuncij, an ſit de ordine citationis nũcij. c. cum parati. nu. 42. 24
Admonitio iudicialis non requiritur, quando fit præceptum, vt quis reſideat in beneficio. c. peruenit. nu. 3. 30
Admonitionis forma, remiſsiuè. c. reprehenſibilis. nu. 15. 29
Aduerſarius quando eſt certus, an ſit in præſentia ipſius appellandum. c. bonæ. nume. 19. 49
Adulterium an ſit de foro eccleſiaſtico, quando non agitur ad ſeparationem thori. c. conſuluit. nu. 14. 20
Aduocatus alicuius partis, ſi eſt de familia iudicis, an poſsit recuſari. c. poſtremo. nume. 19. 33
Aduocatus poteſt litem conteſtari, niſi reuocetur per partem, vel procuratorem. c. cum cauſam. nu. 2. 73
Aduocatus non habet ptãtem confitendi, nec eſt dñs litis. d. c. cum cãm. nu. 4.
Affinitatis ratione an poſsit iudex ſuſpectus recuſari. c. poſtremo. nu. 8. 33
Agendum an ſit ex confirmante, vel confirmato & qualiter hoc intelligatur. c. ex ratione. nu. 98. 17
Agi vtrum poſsit de nullitate ſententiæ latæ a iudice ſeculari contra clericum, corã iudice ſeculari vel ſit agendũ corã iudice eccleſiaſtico. c. dilecto. nu. 74. 95
Agi vbi & in quo loco oporteat ad reſciſſionem contractus. in rubr. nu. 46. 4
Allegationes iuris an indigeant probatione & productione. c. ſæpe. nu. 6. 40
Annalia ad agendum, ſunt perpetua ad excipiendum, quando procedat illa regula. c. dilecto. nu. 152. 99
Apoſtolorum tempus an currat pendente compromiſſo. c. ex ratione. nu. 22. 13
Apoſtolos petendi tp̃s an currat per pendentiam cõpromiſsi. d. c. ex rõne. nu. 23.
Apoſtoli an ſint petendi in appellatione extraiudiciali. c. bonæ. nu. 18. 49
Apoſtoli in quo loco ſint petendi & dandi. c. ſi iuſtus metus. nu. 25. 88
Apoſtoli an ſint petendi in appell. extraiudiciali. d. c. ſi iuſtus metus. nu. 40. 89
Apoſtoli non ſunt neceſſariò petendi, ſi appellatur in abſentia iudicis, licèt poſtea faciat iudex præſentiam ſui intra triginta dies. d. c. ſi iuſtus metus. nu. 39.
Apoſtoli non ſunt neceſſariò petendi eo caſu, quo in præſentia iudicis eſt appellandum. d. c. ſi iuſtus metus. nu. 36.
Apoſtoli, iudicis in abſentia, cum appellatur, an ſint neceſſariò petendi. d. cap. ſi iuſtus metus, nume. 5. 87
Appellandi reſeruato beneficio in ſcriptis, quid operentur verba, & in dubio ſit interpretatio pro appellante. c. ſua nobis. nu. 24. 77
Appellãdo ab actu nullo, an inducat cõfirmatio actus illius. c. dilecto. nu. 17. 91
Appellandum vtrum ſit neceſſariò in præſentia partis appellatæ vel ſufficiat quod ſibi poſtea notificetur. c. ſi iuſtus metus. nu. 18. 87
Appellandum vtrum ſit neceſſariò in p̄ſentia iudicis. d. c. ſi iuſtus metus. nu. 17.
Appellandum vtrum ſit neceſſariò in ſcriptis. c. cum in eccleſia. nu. 14. 35
Appellandum an ſit in ſcriptis neceſſariò, ſiue appelletur incontinenti apud acta, ſiue ex interuallo. c. vt debitus. nu. 11. 62
Appellandum licet tertiò non ſit, an ſaltem liceat de ſententiarum nullitate, vel vnius earum, dicere. c. directæ. nu. 11. 36
Appellandum, quando ſit omiſſo medio, & quando non. rub. nu. 7. 2

Index.

Appellare in quibus caſibus non licet, niſi ſemel, remiſſiuè. c. directæ. nu. 12. 36

Appellari quo caſu vnico fallentiali non poſſit ad Papam, omiſſo medio. c. ſi duobus. §. denique. nu. 9. 11

Appellari vtrum ſufficiat in præſentia iudicis ad quem, quando potuit haberi copia iudicis a quo. c. ſi iuſtus metus. nu. 22. 88

Appellari an & quandò a Papa poſſit, & in appellatione debeat exprimi cauſa grauaminis. c. peruenit. nu. 7. 30

Appellari vtrum poſſit a ſententia cenſuræ poſt 10. dies. rub. nu. 33. 3

Appellari in terris Papæ, ſeu eccleſiæ etiã inter laicos immediatè poteſt ad Papam. c. ſua nobis. nu. 1. 76

Appellari in ſcriptis, quando dicatur. c. vt debitus. nu. 12. 62

Appellans etiam appellatione, & lite pendente poteſt perſonaliter capi ratione ſuſpitionis fugæ. & ibid. ſingulariter ad intellectum. l. ait prætor. §. ſi debitorem. ff. quæ in fra. cred. c. cum teneamur. nu. 13. 22

Appellans an re non integra poſſit renunciare ſuæ appellationi inuito appellato, c. interpoſita. §. ille denique. nu. 14. 86

Appellans quare poſſit ſibi ipſi abbreuiare terminum iuris, & quare hoc non poſſit appellatus. c. oblatæ. nu. 6. 58

Appellans quando ſit quod litigando coram iudice a quo appellauit cenſeatur renunciare ſuæ appellationi. c. ſolicitudinem. nu. 13. 55

Appellans vtrum redeundo, & iterum litigando coram iudice appellationis videatur ſuæ appellationi renunciare, & per quos actus videatur vel non videatur appellationi ſuæ renunciare. c. cum teneamur. nu. 4. & 5. 21

Appellans quando eſt proſecutus in termino hominis, ſed appellatus ſit, an appellatio ſit deſerta quo ad appellantem. c. ſæpe. nu. 21. 41

Appellans & appellatus, ſi non ſunt proſecuti appellationem, aditus index quid facere debet. c. ex ratione. nu. 67. 16

Appellans & appellatus, ſi lapſis fatalibus non ſint proſecuti, an appellans in expenſis condemnandus ſit. ibid. nu. 78.

Appellans an in beneficialibus vel maioribus cauſis poſſit renunciare appellationi. c. interpoſita. §. ille denique. nu. 18. 86

Appellans coram iudice appellationis, an poterit allegare & proſequi alias cauſas, quàm nominatim expreſſas, ſi appareat ab vno vel pluribus grauaminibus, cum clauſula generali, et ex omnibus alijs grauaminibus quæ poſſunt colligi ex actis. c. vt debitus. nu. 24. 62

Appellans an poſſit appellatione interpoſita renunciare re integra appellationi inuito appellato. c. interpoſita. §. illè denique. nu. 10. 86

Appellans an excuſetur a curſu fatalium, ſi impedimentum oriatur ex parte iudicis. c. ex ratione. nu. 59. 15

Appellans an condemnetur in expenſis, quando nec ipſe, nec appellatus vllo tempore proſecutus eſt appellationem. ibid. nu. 78.

Appellans calumnioſè, qua pœna puniatur de iure ciuili, & quid de iure canonico. c. inter cætera. nu. 3. fol. 5. Et c. reprehenſibilis. nu. 10. 29. & c. ex ratione. nume. 15. 13

Appellans non obſtante ſententia arbitri lata, an pendente compromiſſo, poßit redire ad primam ſuam cauſam appellationis. d. c. ex ratione. nu. 22. 13

Appellans ipſe quãdo non detulit appellationi ſuæ, ſed aliquid innouauit in præiudicium ſui aduerſarij, cenſetur ſuæ appellationi renunciare. c. an ſit. nu. 2. 38

Appellans an iuxta finem anni poſſit proſequi appellationem appellato vlterioris non citato, & econtra poßit appellatus appellante non citato. c. interpoſita. §. fanè. nume. 4. 86

Appellans ſi non probat appellationem, ſed eam impugnauit, an poſſit ſe iuuare. d. c. interpoſita. §. ille denique. nu. 15. eo.

Appellans an condemnetur in expenſis, quando nec ipſe, nec appellatus eſt proſecutus appellationem. c. ſæpe. nu. 50. 42

Appellans quando haberet præſumptionem iuris contra ſe non ſufficit offerre probationem incontinenti. c. interpoſita. nu. 3. 84

Appellans ſi impetrauit in termino hominis, an poßit proſequi poſt terminum inuito appellato. c. ſæpe. nu. 22. 41

Appellans ſi non produxit ſententiam, an appellatio fiat deſerta, & an iudex poſſit appellatum interrogare. c. ex ratione. nu. 50. 14

Appellans ante intimationem in quibus ſit exemptus, & in quibus non. c. ſi iuſtus metus. nume. 42. 88

Appellans non poteſt renunciare appellationi in præiudicium tertij pro ſuo intereſſe. c. vna ſententia. nu. 4. 87

Appellans litigando & adeundo iudicem a quo, cenſetur renunciare appellationi ſuæ, & ponit ſex notabiles limitationes. c. ſolicitudinem. nu. 9. 55

Appellans non eſt condemnandus in expenſis quando aliqua opinio alicuius Doctoris facit pro ipſo appellante. c. vt debitus. nu. 44. 64

Appellans aſſignando terminum imponit legem ſibijpſi, & reſtringit ſibi terminum iuris. c. perſonas. nu. 13. 6

Appellans qui renunciat ſuæ appellationi, debet condemnari in expenſis. c. accepta. nume. 4. 32

Appellans dixit ſententiam nullam, & ſi qua eſt appello, an appellatus poſſit renunciare ſententiæ nullæ inuito appellante, ita quod per iudicem a quo reuocetur grauamen, & iterum iudicetur, & procedatur per iudicem a quo non obſtante appellatione. c. dilecto. nu. 124. 97

Appellans tenetur probare ſe appellaſſe, & infra decem dies, quia non præſumitur appellatum infra decem dies. c. dilecti. nu. 11. 4

Appellans quomodo dicatur ſatisfacere terminis ſibi aßignatis per iudicem a quo. c. perſonas. nume. 5. 6

Appellans qui deſerit ſuam appellationem, & proſequendo coram iudice appellationis dicitur primam eius contumaciam purgare, & poterit ex nouo grauamine appellare. c. directæ. nu. 1. 36

Appellans debet probare tria, & an ſi appellans non producit ſententiam, appellatio fiat deſerta, & an teneatur producere ſententiam, & appellationem. c. cum eccleſia. nu. 3. 35

Appellans quantuncunque doceat de nullitate ſententiæ, ſemper debet iuſtificare appellationem. c. dilecto. nu. 13. 91

Appellans a ſententia nulla non obtinet in cauſa appellationis, niſi iuſtificet ipſam appellationem probando legitimè interpoſitam, quo ad omnia ſolennia appellationis. d. c. dilecto. nu. 4.

Appellans exemptus a poteſtate iudicis a quo, in illo articulo, in quo appellauit non in alijs. c. directæ. nu. 3. 35

Appellans renuncians appellationi condemnatur in expenſis. c. interpoſita. §. ille denique. nu. 1. 88

Appellantes non ſolent audiri, niſi quorum intereſſet. c. dilectis. nu. 5. 56

Appellanti extraiudicialiter, an obſtet excommunicatio. c. bonæ. nu. 35. 50

Appellanti ſeu appellationi quid nocet ſi iudex non defert appellationi. c. ſæpe. nume. 14. 40

Appellantis temere pœna. c. de priore. nu. 5. 31

Appellatio vbi eſſet deſerta, aut illi renunciatum, vel ſi eſſet caſus in quo non poſſet appellari, valeret impetratio, nulla facta mentione de impetratione. c. oblatæ. nume. 9. 59

Appellatio in abſentia iudicis facta, vtrum ſit nulla, & ibidem ratio quare in præſentia iudicis ſit appellandum. c. ſi iuſtus metus. nu. 19. 88

Appellatio ſi eſt deſerta, an iuſta cauſa excuſet ab expenſis. c. ſæpe. nu. 49. 42

Appellatio an poßit approbari per teſtes, & ſufficiat vnus teſtis. cap. vt debitus. nume. 14. 62

Appellatio extraiudicialis vtrum operetur effectum ſuſpenſiuum, & in quibus. c. bonæ. nume. 29. 50

Appellatio extraiudicialis duplex. d. c. bonæ. nu. 17. 49

Appellatio ſi eſt deſerta, & renunciatum eſt appellationi, non reconualeſcunt attentata, & durat officium iudicis in reuocando. c. conſuluit. 2. nu. 10. 22

Appellatio ſicut fit deſerta per lapſum termini iuris, ita & per hominis. c. perſonas. nume. 1. 5

Appellatio ex exceptionis ſola repulſione non iuſtificatur, niſi etiam probetur de veritate cauſæ appellationis. c. interpoſita. nu. 1. 84

Appellatio iudicialis a grauamine an ſuſpendat futura vel conſecutiua, quo ad actus præteritos. c. bonæ. nu. 32. 50

Appellatio extraiudicialis an deuoluat negocium, pro quo eſt appellatum. d. c. bonæ. nume. 26.

Appellatio ſi eſt deſerta ante, vel poſt mortem condemnati, an valeat teſtamentum. c. ſæpe. nu. 37. 42

Appellatio vel ſententia, an ſufficiat quòd oſtendatur & legatur abſque eo, quod aliter mittat intimationem, ſeu copiam. c. ſi iuſtus metus. nu. 48. 89

Appellatio ſi eſt interpoſita ſolùm pro illa parte, quæ facit contra appellatum, & pro alia parte non, an poßit appellans renunciare inuito appellato. c. interpoſita. §. ille denique. nu. 13. 86

Appellatio quando dicatur approbata a iure, vt poßit appellari, non obſtante appellatione. c. paſtoralis. nu. 28. 53

Appellatio in beneficialibus ad Papam, licet deuoluat poteſtatem cognoſcendi, & pronunciandi, non tamen conferendi & promouendi. c. bonæ. nu. 27. 50

Appellatio ab actu nullo an impediat executionem. c. dilecto. nu. 22. 92

Appellatio an debeat exprimi neceſſariò quod ſit in ſcriptis. c. vt debitus. n. 13. 62

Appellatio an ſit neceſſariò intimanda parti. c. dilectis. nu. 21. 56

Appellatio, quòd ex cauſa expreſſa iuſtificetur, an de iure ciuili requiratur. c. vt debitus. nume. 30. 62

Appellatio quando in notorijs admittatur. c. conſuluit. nu. 6. 21

Appellatio an ſit probanda ante li. conteſt. vel poſt. c. dilectis. nu. 13. 5

Appellatio in pijs cauſis non eſt prohibita. rub. nu. 21. 3

Appellatio iuſta & valida, an ſuſpendat excommunicationem, ita vt non liget. c. verum quia. nume. 6. 54

Appellanti ſi erat iam aßignatus terminus per iudicem a quo, an poßit appellationi renunciare. c. interpoſita. §. ille denique. nu. 16. 96

Appellatio generalis an & quando valeat. c. inter cætera. nu. 4. 5

Appellatio in beneficialibus per lapſum termini hominis non deſeritur. c. conſtitutus. nu. 3. 44

Appellatio extraiudicialis, an de iure ciuili ſit inuenta. c. bonæ. nu. 23. 49

Appellatio extraiudicialis an per lapſũ tẽporis cẽſenda ſit deſerta. d. c. bonæ. n. 24. 50

Appellatio an & quando ſuſpendat excommunicationem. rub. nu. 32. 3

Appellatio licet in cauſis electionum, vel beneficialium ſit deſerta, poteſt iudex ex officio procedere, & ſupplere. c. ſæpe. nu. 1. 43

Appellatio, an proſequi poſſit non obſtante compromiſſo. c. ex ratione. nu. 29. 13

Appellatio an in dubio præſumatur quod præceſſerit excommunicationem, vel econtra. c. præterea. nu. 10. & 13. 37

Appellato quibus caſibus imponatur ſilentium. c. ex ratione. nu. 52. 14

Appellatio quid. rub. nu. 1. 2

Appellatio eſt communis etiam parti, quæ non appellauit intantum quod tertio poterit appellare, & adhærere appellationi aduerſarij. c. directæ. nu. 7. 36

Appellatio ab actu nullo, quid operetur. c. dilecto. nu. 19. 92

Appellatio an operetur effectum deuolutiuum ipſius cauſæ nullitatis, & negocij principalis. d. c. dilecto. nu. 20.

Appellatio aduerſarij non impedit abſolutionem. c. qua fronto. nu. 12. 27

Appellatio

Index.

Appellatio quid. rub.nu.1. 2

Appellatio extraiudicialis non eſt neceſſario intimanda parti, vel iudici.c.bonæ. nume.42. 50

Appellatio extraiudicialis valet, etiam ſi generaliter interponatur etiam a futuro grauamine, etiam ſi nulla perſona exprimatur.d.c.bonæ. nu.4. 48

Appellatio extraiudicialis redderetur nulla, niſi interponatur in præſentia illius qui grauamen intulit, ſi eius præſentia haberi poſſit. c. cum ſit Romana. nume.6. 7

Appellatio deuoluit cauſam ad ſuperiorem cum omnibus ſuis appendentijs, & acceſſorijs.rub.nu.28. 3

Appellatio dicitur deſerta, tam per lapſum termini iuris, quàm etiam per lapſum termini hominis.c.cum ſit Romana.nu.3. 7

Appellatio extraiudicialis non eſt propriè appellatio, ſecus in fauorabilibus.d.c. cum ſit Romana.nu.4.

Appellatio vtrum tolli poſſit per Principem, vel Statutum.rub.nu.24. 3

Appellatio non ſuſpendit iuriſdictionem iudicis a quo in alijs cauſis. c.præterea de his.nume.1. 26

Appellatio licita eſt, niſi declaretur libellus incertus.c.ſignificantibus.nu.3. 47

Appellatio alternatiua, vel copulatiua, ad plures iudices non valet.rub.nu.8. 2

Appellatio a futuro grauamine eſt nulla.c.ſuper eo quod.nu.12. 18

Appellatio interpoſita contra vnum ex pluribus condemnatis an noceat vel proſit alijs, & econtra ſi vnus ex pluribus condemnatis appellauerit.c.vna ſententia.nume.5. 87

Appellatio vnius an & quando proſit alteri, & pluribus condemnatis vna ſententia an poſſit vnus ex eis ſolus appellare.d.c.vna ſententia.nu.1.

Appellatio deuoluit ad ſuperiorem negocium principale, & omnia acceſſoria, & eius conſecutiua.c.dilectis. nu.11. 56

Appellatio fuit inuenta non ad deprimendam iuſtitiam primi iudicis, & quòd poteſt appellari a ſententia quantuncunque iuſtiſſima.c.ſuggeſtum.nu.1. 21

Appellatio in certis caſib.reſcindit indicatū, et in alijs ſuſpēdit.c.ſæpe.nu.16. 40

Appellatio extraiudicialis in quibus conueniat, vel differat ab appellatione iudiciali.c.bonæ.nu.16. 49

Appellatio eximit appellantem a iuriſdictione iudicis a quo, & operatur effectum ſuſpenſiuum.c.verum quia.nu.1. 53

Appellatio iudicialis & extraiudicialis an differant quo ad reuocationem attentatorum.c.bonæ.nu.30. 50

Appellatione in extraiudiciali an requiratur certæ cauſæ grauaminis expreſſio. c.conſuluit.2.nu.4. 22

Appellatione deſerta an poſſit ſententia confirmari per iudicem ad quem, & ibi nō.limit.ad clem.ſi appellationem, eo.tit.& ad c.1. de reſcrip. in 6. c. ex ratione.nume.72. 16

Appellatione deſerta, an poſſit ſtatim fieri executio, vel detur tempus quod datur iudicatis, & quid ſi prima ſententia fuit tertio confirmata.d.c. ex ratione.nume.86.

Appellatione deſerta eo caſu, quo cenſetur deſerta nullitas, an ſit neceſſario cognoſcendum & pronunciandum de ipſa deſertione.c.dilecto.nu.173. 101

in Appellatione ab interlocutoria ſi non fuit expreſſa cauſa, an poſſit poſtea ex interuallo addi alia cauſa.c.vt debitus.nu.26. 62

in Appellatione a diffinitiua an & quando requiratur expreſſio cauſæ. cap. cum ſpeciali.§.porrò.nu.6. 72

Appellatione in extraiudiciali non eſt differentia an appelletur a iudice etiam extraiudicialiter procedente, tanquàm a parte, vel a priuata perſona. cap. bonæ.nume.43. 51

Appellatione pendente an poſſit denunciari excommunicatus quando per denunciationem plus ligaretur.c.verum quia. nu.25. 54

Appellatione pendente an poteſt impediri, quòd quis non vtatur ſua poſſeſſione. c.vt noſtrum. nu.5. 57

Appellatione pendente cum fideiuſſore poteſt fieri innouatio, vel executio contra reum principalem, vel econtra.c.cum teneamur.nu.17. 22

Appellatione in extraiudiciali non ſit differentia, an appellans obtulerit incontinenti probare, vel non.c.bonæ.nu.41. 50

in Appellatione a diffinitiua requiritur quòd exprimatur legitima cauſa, quando appellatur a correctione, & reſcriptum aliter impetratum non valeret. c. ad noſtram.nume.3. 5

Appellatione extraiudiciali deſerta, an detur remedium appellanti, vt adiri poſſit ſaltem per viam querelæ.c.cum ſit Romana. nu.16. 7

Appellatione iniuſtificata per appellantem, an poſſit cauſa principalis remitti ad iudicem a quo inuito appellante.c.vt debitus.nu.46. 64

in Appellatione a definitiua, an appellans poſſit renunciare appellationi, inuito aduerſario.c.interpoſita.§.ille denique.nu.12. 86

in Appellatione ſi nihil eſt dictum de nullitate, & lata eſt ſententia pro validitate ſententiæ, an poterit iterum poſtea agi in alio iudicio de nullitate. c. dilecto.nume.107. 97

Appellatione ſententiæ in dubio venit definitiua.c.ſuper eo.2.nu.4. 19

Appellatione excommunicationis & ſententiæ intelligitur de maiore ſententia excommunicationis.d.c.ſuper eo.2.nu.5.

Appellatione interpoſita & ea pendente renunciando appellationi cenſetur renunciaſſe nullitati quæ in ipſa appellatione includitur.c.dilecto.nu.114. 97

Appellatione & lite pendente non debet poſſidens in poſſeſſione ſua turbari, & integer debet eſſe ſtatus appellantis.c.cum teneamur.nu.7. 21

Appellationem per ſecundam an cenſeatur renunciatum primæ appellationi. c. ſua nobis.nume.17. 76

Appellationem qui negat, dicitur appellationi renunciaſſe.c.ex rōne.nu.52. 14

Appellationem ad proſequendam & finiendam iure antiquo multa & varia tēpora data fuiſſe.d.c.ex ratione.nu.6. 12

Appellationem ad probandam, an ſit danda dilatio extra curiam, & quòd de ſtilo curiæ Romanæ non datur dilatio extra curiam pro declinatorijs & dilatorijs probandis.c. dilecti.nu.12. 4

Appellationes an tot ſit neceſſariæ, quot ſint ſententiæ, & an requirantur plura reſcripta appellationis.rub.nu.6. 2

Appellationi an extra iudicium poſſit renunciari per pactum, vel non ſolum lite mota, ſed etiam ante, & ſuper lite incerta. cap. interpoſita.§.ille denique. nume.19. 86

Appellationi illius qui non detulit appellationi alterius, an & quando ſit deferendum.c.conſtitutis.nu.2. 26

Appellationi ſuæ non deferens, an intelligatur renunciare perpetuò, vel ad tempus, quouſque fiat reſtitutio attentatorum.c.an ſit.nu.6. 39

Appellationi renunciari, quando ſit quod poſſit antequàm ſit interpoſita. c. interpoſita.§.ille denique. nu.2. 88

Appellationi nunquàm renunciatum intelligitur, niſi expreſſè & ſpecialiter fiat mentio.c.ad hæc.nu. 5. 25

Appellationi illius, qui noluit appellationi alterius deferre, quando deferatur.c. dilectis.nume.9. 56

Appellationi interpoſitæ vel interponendæ quis non cenſetur renunciaſſe per actum contrarium quando proteſtatur.c.ſolicitudinem.nu.17. 55

Appellationi ſi eſt ſolenniter renunciatum, an intelligatur ex hoc renunciatum inſtantiæ, iuri, & cauſæ.c.interpoſita.§.ille denique.nu.4. 89

Appellationi renunciando, an cenſeatur renunciatum nullitati.ibid.nu.5.

Appellationi ſi ſimpliciter renunciatur, an intelligatur indiſtinctè renunciatū tam ab interlocutoria, quàm a diffinitiua.ibid. nu.6.

Appellationibus in extraiudicialibus an per lapſum termini grauamen tranſeat in rem iudicatam.c.cum ſit Romana.nu.13. 7

Appellationis cauſa deſerta eo caſu, quo non intelligitur deſerta cauſa nullitatis an poterit tunc proſequi cauſa nullitatis coram eodem iudice appellationis deſertæ.c.dilecto.nu.175. 101

Appellationis copia an danda ſit iudici a quo appellatur. cap. ſi iuſtus metus. nume.34. 89

Appellationis de iudice ſi non eſt prouiſum, quis erit tunc iudex competens.rub. nume.35. 3

Appellationis a diffinitiua & ab interlocutoria differentia. cap. cum eccleſia. nume.4. 35

Appellationis cauſa ad Papam interpoſita, an ſit de neceſſitate tractanda in curia.c.qua fronte.nu.1. 27

Appellationis deſertio an poſſit delegari iudici a quo.c.ad hæc. nu. 6. 9

Appellationis iniuſtæ & iuſtæ termini, & differentiæ.c.cum eccleſia.nu.2. 35

Appellationis cauſam licet ſit notorium non poſſe expediri et modicum reſtet de tempore fatalium, non poteſt peti interim executio ſententiæ.cap.ex ratione. nume.48. 16

Appellationis materia a futuro grauamine altè tractatur, quando ſit, vel non ſit, & in quib.caſib.ſit appellādum a futuro grauamine.c.vt debitus.nu.9. 61

Appellationis de deſertione ſi opponatur, aut quòd non poterit appellari, aut quòd appellationi ſit renunciatum, de iſtis exceptionibus tanquàm præiudicialibus eſt primo cognoſcendum.c.ex ratione.nu.70. 16

Appellationis cauſa ſi eſt pronunciata illegitima, an iudex appellationis de neceſſitate teneatur remittere partes ad iudicem a quo, & quid ſi præceſſit inhibitoria, vel ſit delatum appellationi.c.vt debitus. nu.47. 64

Appellationis cauſa ſi ſimpliciter delegetur, an iuſtificata appellatione, & pronunciando quòd fuit bene appellatum, poſſit delegatus cognoſcere de cauſa principali abſque noua commiſſione.ibid.nu.48.

Appellationis lis ſi pendeat coram Principe, non currunt fatalia appellationis propter occupationes Principis.c.ex ratione.nu.44. 14

Appellationis in reſcripto iudicis a quo nomen neceſſariò non debet exprimi, ſed ſecus de iudice ad quem, quia debet eſſe certus.c.oblatæ.nu.1. 58

Appellationis & recuſationis differentiæ plures. c.ſuper eo.2.nu.17. 20

Appellationis malæ pœnæ.c.ex ratione.nu.74. 16

Appellationis cauſa etiam a diffinitiua eſt exprimenda, vbi fuerit commiſſa cū clauſula appellatione remota.c.paſtoralis.nu.9. 52

Appellationis geminatio quid operetur.c.ſua nobis.nu.16. 76

Appellationis cauſa quando dicatur, vel alia deuoluta ad curiam, vel eſſe in curia.c.Nicolao militi.nu.5. 75

Appellationis intimatio, vel ſententiæ, quid ſi eſt facta parti, ſed non iudici. c. ſi iuſtus metus.nu.50. 89

Appellationis in cauſa an & quando poſſint opponi exceptiones dilatoriæ, & declinatoriæ in omnibus caſibus, & quid in cauſis beneficialibus & ſpiritualibus.c.per tuas.nume.1. 59

Quæ & quotuplices ſint exceptiones dilatoriæ & declinatoriæ quis earum effectus.vide lib.1.Inſti.foren.Ioan.Imbor.& latius per Ang.§. appellantur.Inſtitu.de excep.& in rubri.ibi per eundem Ange.

Appellationis in omni caſu interpoſitæ ad Papam, an ſit ipſa cauſa deuoluta ad curiam & tractanda, ibid.c.ſæpe.nu.25. 41

Appellatio iuſta & valida an ſuſpendant excommunicationem ita, quòd non liget.c.verum quia.nu.6. 54

Appellationis ad excluſionem an requiratur vera notitia, & an ſufficiat intimatio ad domum.c.bonæ.nume.22. 49

Index.

Appellationis in cauſa an poſſit deueniri ad diffinitiuam non citata parte.c.per tuas.nume.3. 59
Appellationis in cauſa an requiratur neceſſario nouus libellus coram ipſo iudice ad quem,& quid in ſummarijs,& quid in ordinarijs.ibid.nu.4.
Appellationis ſubſtantialia,quæ ſint.rub.nu.3. 2
Appellationis proſequendæ impedimenta.c.ex ratione.nu.8. 12
Appellationis non recipiendæ fines congerit Ber.Ferandus.§.hoc quoq;, vt ſpon.larg.col.9.& toto titu.de app.recip.ff.& cle.vnica.de poſſeſſ.& propriet.
Appellationum geminatio,an poßit fieri.c.ſua nobis.nu.22. 77
Appellatum ſi ſit ab interlocutoria,an poßit reuocari.c.cum ceſſante,nu.5. 66
Appellatum licet ſit a ſententia, & appellatio ſit deſerta, tamen poterit agi contra iudicem ad intereſſe.c.ſæpe.nu.44. 42
Appellatum eſſe intra 10.dies,an in dubio præſumatur.c.bonæ.nu.20. 49
Appellatus poteſt coram iudice ad quem offerre libellum ſuum petendo ſententiam pro eo latam confirmari, & hoc ante terminum anni, ita demum ſi ipſe appellans foret minus negligens in proſecutione ſuæ appellationis, alias non. c.perſonas.nume.15. 6
Appellatus non poteſt præfigere terminum appellanti ad proſequendam appellationem.d.c.perſonas.nu.12.
Arbiter in cauſa recuſationis poteſt eligi de alio loco, dummodo non diſtet vltra vnam dietam.c.ſecundò requiris.nu.5. 38
Arbiter vel arbitrator an poßit recuſari ſuſpectus.c.cum ſpecial. nu.36. 70
Arbiter & arbitrator an poßint cogi ad eligendum tertium. d.c.cum ſpeciali. nume.11.
Arbiter quot vicibus poteſt prorogare terminum.cap.ſua nobis.nume.8. 76
Arbiter ſi acceptus extra compromiſſum tulit ſententiã, litemque per hoc deciderit,an nihilominus partium altera proſequi appellationem inductam poßit. c. ex ratione.nu.30. 13
Arbitratoris ex laudo oritur exceptio litis finitæ.d.c.ex ratione.nu.33.
Arbitratoris a ſententia poteſt peti reductio boni viri.d.c.ex ratione.nu.34.
Arbitri expedita cauſa recuſationis,an poßint cognoſcere de cauſa principali. c.ſecundò requiris.nu.15. 38
Arbitri eligendi neceſſe eſt quòd ſint duo,ſed poteſt eſſe vnus, quando partes ad hoc concordant.d.c.ſecundò requiris.nu.11.
Arbitri in cauſa recuſationis,an debeant eſſe laici, vel clerici. d. c.ſecundò requiris.nume.6.
Arbitri ſi pronunciauerint iudicem ſuſpectum, an tunc poßit delegari de conſenſu partium.c.cum ſpeciali.nu.14. 70
Et quid in ordinario.nu.15.
Arbitri ſententia eſt nulla ſi proceßit ex abrupto,parte inaudita & irrequiſita. c.dilecto.nume.161. 100
Arbitri iuris quando eligantur.c.cum ſpeciali.nu.8. 60
Arbitrorum duo eſſe genera.c.ex ratione.nu.35. 13
Arbitrorum poſt pronunciationem an poßit ordinarius committere de recuſatoris conſenſu.c.cum ſpeciali.nu.17. 70
Archiepiſcopus an poßit abſoluere ad cautelam a ſententia excommunicationis lata ab epiſcopo poſt appella.ad Papam.c.ſolicitudinem.nu.7. 55
Archiepiſcopus, ſeu alius iudex qui non põt principaliter adiri per viam querelæ,an cognoſcat de principali,omiſſo appel.articulo.c.vt debitus.nu.51. 66
Archiepiſcopus an poßit cognoſcere de iniuſtitia appellationis, & interpoſitæ excommunicationis ad Papam.c.ſolicitudinem.nu.7. 55
Archiepiſcopus an & quando poſſit cognoſcere de cauſis ſubditorum ſui ſuffraganei,& limitationem ad cap.paſtoralis.de offic. ordi. cap. cum in eccleſia. nume.1. 35
Argumentum a ſimili,quomodo & qualiter valeat,ibi ſingulariter.cap.conſtitutus. nume.5. 43
Argumentum de maiore ad minus,an habeat locum in priuilegijs, & diſpenſationibus.c.paſtoralis.nu.14. 53
Articulus quando eſt connexus in cauſa principali pendentia appellationis in ipſo articulo,an ſuſpendat ipſam cauſam.c.ſuper eo quod.nu.8. 18
Aſſeſſor an poßit ſuſpectus recuſari.c.cum ſpeciali.nu.37. 70
Attentata non reuocari in appellatione ab interlocutoria ante omnia & c. quæ regula limitatur, niſi prius fuerat inhibitum per iudicem appellationis, quia tunc omnia innouata poſt inhibitionem,ante omnia reparantur.c.ſignificantibus.nume.8. 47
Attentata poſt appellationem iudicialem vel extraiudicialem,an ſint nulla ipſo iure.c.conſuluit,2.nu.9. 32
Attentata poſt legitimam appellationem extraiudicialem, an ſint nulla an veniant irritanda,& in quibus ſint nulla.c.bonæ.nu.37. 50
Attentata poſt & contra appellationem extraiudicialem ſunt nulla.d.c.bonæ. nume. 33.
Attentata poſt inhibitionem in appella.extraiudiciali ſunt nulla etiam ſi non iuſtificentur in cauſa appellationis.d.c.bonæ.nu.40.
Attentata poſt inhibitionem in appellatione extraiudiciali ſunt nulla etiam ſi non iuſtificentur in cauſa appellationis.c.dilectis.nu.10. 56
Attentata non reuocantur in appellatione ab interlocutoria ante omnia, niſi primo doceatur de veritate appellationis.c.ſignificantibus. nu.8. 47
Attentata poſt appellationem extraiudicialem ſunt nulla in his caſibus,in quibus actus ex ſe etiam abſque appellatione redderetur nullus. cap. bonæ. nume.34. 50
Attentatorum reuocatio,quando per iudicem aditum principaliter ſuper nullitate eſt facta inhibitio,habeat locum.c.dilecto.nu.38. 93
Attentatorum poſt quæ ſit differentia,quo ad reuocationem,& contra appellationem in appellatione iudiciali,& extra iudiciali.c.bonæ.nu.38. 50
Attentatorum reuocatio poteſt via ordinaria peti per appellantem coram iudice a quo.c.cum teneamur.nu.19. 22
Attentatorum remedium in quibus ſit magis priuilegiatum,quàm poſſeſſorium recuperandæ.c.conſuluit,2.nu.8.
Attentatorum priuilegium an operetur.c.dilecto.nu.21. 92
Attentatorum reuocatio nunquàm habet locum,ſi appellatio non fuit intimata iudici vel parti.c.ſi iuſtus metus.nu.41. 89
Attentatorum exceptio obſtat agenti in quacunque cauſa,ſi quis attentauit poſt appellationem alterius.c.an ſit.nu.7. 39
Audientia ſi alicui denegetur, an intelligatur prohibita appellatio. rubri. nume.25. 3
Auditor contradictarum in vrbe, an cognoſcat de appellationibus interpoſitis ad Papam.Et quid ſi eſt aſſignatus terminus ad ſe præſentandum in appellatione interpoſita ad Papam, an ſufficiat comparere coram generali auditore contradictarum.c.perſonas.nu.7. 6
Auth.qui ſemel.C.quo.& quando iud.ſing.limit.c.oblatæ.nu.5. 58

B

BAnnito in quacunque parte iudicij ſemper poteſt obijci & excipi, quòd non debet audiri, licèt iam cum ipſo ſponte ſit litigatum. cap. ex parte. nume. 7. 46
Beneficium ſi requirat ordinẽ annexum, an contra petentem conſecrationem,vel ordinem, poſſit per viam exceptionis impediri poſſeſſio beneficij.c.conſtitutis.nume.11. 45
Beneficium etiam viginti ſolidorum requirit reſidentiam perſonalem.cap.peruenit.nume.6. 30

C

CAnonicus non poteſt per alium deſeruire, & poteſt cogi ad reſidentiam, valeret tamen ſtatutum in contrarium.d.c.peruenit.nu.1. 30
Capit.ſtatutum,de reſcrip.in 6. an debeat indiſtinctè intelligi, & habeat locum inter laicos de re temporali.c.ſua nobis.nu.5. 76
Cap.qui generaliter,de procur. in 6. diſpoſitio,& ratio,non habet locum in appellatione ab interlocutoria.c.conſuluit.2.nu.2. 22
Cap.Romana.§.ſententias, in 6.limit.c.qua fronte,nu.10. 27
Cap.ſacro,de ſen.excom.forma & ſolennitas, an habeat locum in prælatis procedentibus contra eorum regulares.c.cum ſpeciali.§.porrò. nu.18. 73
Cap.is cui,de ſen.excom.in 6.ſing.limit.c.ſæpe. nu.34. 42
Cap. ſtatutum, an habeat locum in inferioribus a Papa. cap. ſua nobis. nume. 6. 76
Cap.ſi.extra de reſcrip.& c.diſpendia. §. reus quoque. & Auth. conſequenter. de ſenten. & interloc.limit.c.ſi duobus.nu.12. 12
Cap.a collatione,eo.tit.in 6.& cle.auditor.de reſcrip.& c.vt debitus. & c.cum appellationibus.eo.tit.in 6.limit.c. bonæ.nu.28. 50
Clemen.ſi appellationem.limitatur.c.ſi duobus.nu.28. 10
Capitulum ſi habet litigare cum eius prælato, an ſit dandus curator, vel poſſit conſtitui ſindicus.c.ſignificauit.nu.15. 47
Capitulum vacante ſede, an poßit ponere œconomum in eccleſia vacante. cap. bonæ.nume.2. 48
Capitulum eccleſiæ reputatur ipſa eccleſia,& vtitur priuilegio minoris,& habet ius reſtitutionis in integrum.c.ſignificauit.nu.16. 47
à Captura ſemper & omni tempore poteſt appellari, & debet grauamen habere cauſam ſucceßiuam,& ſemper intra decem dies.cap.ex parte.nu.9. 46
Et nunquàm currit tempus decem dierum. c.ſuper eo,2.nu.4. 19
Carceratus quando ſit quòd poßit citari in carcere vel ad domum, & an valeat proceſſus & iudicium contra carceratum.c.dilectis. nu.2. 56
Cardinali an ſuſpecti recuſentur.de app.c.poſtremo.nu.15. 33
Cardinalis,vel Legatus de latere,an poßit recuſari.c.cum ſpeciali.nu.33. 70
Cardinalis an poßit vt ſuſpectus recuſari.c.nouit.nu.4. 30
Caſtellanus an excuſetur,ſi tradidit caſtrum virtute ſigilli generalis illius domini.c.ſignificauit.nu.4. 47
Caſu fortuito occurrente in primo fatali, datur ſecundus annus, & quid ſi caſu fortuito ſit impeditus nuncius.c.ex ratione. nu.54. 14
Caſus fortuitus in perſona procuratoris excuſetur dominus. d. cap. ex ratione. nume.42.
Cauſam aliam expreſſam in appellatione,an in cauſa confirmationis pars poßit proſequi.c.conſtitutis. nu.8. 45
Cauſa quando ſit quod poßit committi in curia ſi ſua natura non ſit deuoluta ad curiam.c.interpoſita.§.eidem quoque.nu.2. 88
Cauſa temporalis inter laicos poteſt ex certa ſcientia delegari per Papam etiam laicis.c.ſua nobis.nu.4. 76
Cauſa non eſt remittenda ad iudicem a quo niſi appellatio pronunciaretur iniuſta,vel niſi in cauſa appellationis ab excommunicatione.c.accepta.nu.1. 32
Cauſa appellationis iudicatur ſecundum naturam cauſæ principalis, & ita erit ordinaria vel ſummaria, ſicut eſt cauſa principalis. cap. interpoſita. §.ſanè. nume.3. 87
Cauſa debet exprimi, quando appellatur ab executore exequente ſententiam diffinitiuam,& illud in quo executor exceßit.c.ad noſtram.nu.4 5
Et idem in caſib.prohibitis appellare,quia tunc ſemper debet exprimi cauſa. d.c.ad noſtram.nu.5.
in Cauſa ſi proceditur contra abſentem.c.dilecto.nu.44. 94
Cauſa an in recuſatione in principio ſit exprimenda.c.cum ſpeciali.nu.22. 79

Index.

Cauſa quæ ſit alleganda & probanda in omnibus appellationibus extraiudicialibus.c.bonæ.nu.44. 51
Cauſa impulſiua vel finalis,an in dubio præſumatur.c.cum ceſſante.nu.2. 66
Cauſa nullitatis & iniuſtitiæ,an poſſit ſimul proſequi.c.dilecto.nu.62. 94
Cauſa licet ſit commiſſa appellatione remota, tamen non intelligitur prohibita recuſatio contra Panor.c.ſuper eo.2.nu.18. 20
Cauſa ceſſante,quando ſit quòd ceſſet effectus.c.cum ceſſante.nu.1. 66
Cauſa iuſtificata appellationis ab interlocutoria, an de iure ciuili deuoluatur negocium principale.c.vt debitum.nu.31. 63
Cauſa licet ſit delegata appellatione remota, tamen non intelligitur remota recuſatio.c.poſtremo.nu.2. 32
Cauſa quid ſi committatur iudici notoriè ſuſpecto.d.c.poſtremo.nu.4.
Cauſa quando poſſit committi in curia,ſi ſui natura non ſit deuoluta ad curiam. c.Nicolao.nu.7. 75
Cauſa iuſta quæ dicatur, vt poſſit appellari in abſentia iudicis.c.ſi iuſtus metus.nume.20. 88
Cauſa quod ſit tractanda in curia,vel non,eſt exceptio dilatoria, & opponi debet ante litem conteſta.c.ſæpe.nu.26. 41
Cauſa ſi eſt delegata de conſenſu vtriuſque partis, an reus præſentando reſcriptum præiudicet actori,& faciat ſibi currere tempus,& poſſit alter ſine altero præſentare reſcriptum.c.ſuper eo.2.nu.23. 20
Cauſa ſi committitur liberè expedienda & terminanda,an intelligatur prohibita appellatio.rub.nu.26. 3
Cauſa an poſſit committi recuſatione remota.c.poſtremo.nu.3. 32
Cauſam per relationem apud acta,an ſufficiat exprimere, & quid ſi exprimitur nominatim,ex qua parte actorum.c.vt debitus.nu.23. 62
Cauſam an ſufficiat exprimere per relationem ad acta, & quid ſi exprimitur nominatim ex qua parte actorum.c.conſuluit.2.nu.3. 22
Cauſæ expreſſio in ſpecie in libello nullitatis,an requiratur.c.dilectus.nu.45. folio 94
Cauſæ expreſſio an in appellatione ab interlocutoria ſententia habente uim diffinitiuæ requiratur.c.vt debitus.nu.25. 62
Cauſæ veritas ipſius appellantis a ſententia cenſuræ lata poſt appellationem non debet probari aliter,ſed duntaxat debet probari quòd lata ſit ſententia poſt appel.quia ex hoc nulla.c.bonæ.nu.35. 50
Cauſæ eccleſiaſticæ poſſunt iudicialiter tractari in eccleſia,vel in palatio,vel in camera epiſcopi.c.qua fronte.nu.2. 27
Cauſæ narratæ in libello, an omnes reſcripto vel libello ſint probandæ,vbi vna concluderet ad intentionem partis.c.ſignificauit.nu.8. 47
Cauſæ duæ ſi in ſententia ſunt expreſſæ, quarum vna continet expreſſum iuris errorem,altera eſt contra ius litigatoris.c.dilecto.nu.144. 98
Cauſæ rationabilis grauaminis expreſſio, an de iure ciuili in appellatione ab interlocutoria requiratur.c.vt debitus.nu.29. 63
Cauſis in matrimonialibus,criminalibus,vel cauſa ſtatus,an poſſit quis renunciare appellationi.c.interpoſita.§.illi denique.nu.23. 86
Cauſis pluribus in appellatione expreſſis,an ſufficiat vnam ſolam probare.c.vt debitus.nu.7. 62
Cautela notabilis,vt nunquam poſſit fieri executio ſententiæ, niſi ſit primo per iudicem appellationis pronunciatum appellationem eſſe deſertam.c.ex ratione.nume.100. 17
Cautio cum fideiuſſore, vel pignore,in quibus caſibus eſſe debeat.c.qua fronte. nume.20. 27
Citatio partis in abſolutione ab excommunicatione,an & quando requiratur,et quid in abſolutione ad cautelam.d.c.qua fronte.nu.31. 28
Citatio an ſit neceſſaria in ſententia ſuper deſertione, & quòd ibi iudex ex officio poteſt monere partes ad ſententiam, & ipſam pronunciare ne inſtantia pereat.c.ex ratione.nu.68. 16
Citatio ſine die vel termino,an valeat.c.cum parati.nu.22. 24
Citatio partis an in notorijs requiratur.c.ex inſinuatione.nu.5. 48
Citatio partis & cauſæ cognitio,an in denunciatione excommunicationis requiratur.c.peruenit.nu.11. 20
Citatio abſque die & termino,an ad imponendam mulctam valeat.c.cum parati.nume.22. 24
Citatio an & quando in interlocutoria requiratur.c.ſæpe.nu.24. 41
Citatio ad domum in dubio præſumitur perueniſſe ad notitiam citati.c.bonæ. nume.21. 49
Citatio facta per delegatum ſine expreſſione loci eſt nulla, ſecus eſt in ordinario. c.cum parati.nu.20. 24
Citationem contra factam ab homine quod poteſt allegari ad excuſandum contumaciam, poteſt allegari reſpectu citationis, aut termini iuris vel ſtatuti. c.ſæpe.nume.17. 40
Citationis de relatione creditur literis,quas nuncius remittit ſuo ſigillo ſigillatas.c.cum parati.nume.35. 24
Citationis commiſſio,an requirat ſcripturam,vel poſſit probari per teſtes.d.c.cũ parati.nume.18. 23
Citationis de relatione an ex actis debeat poſtea conſtare iudici.d.c.cũ parati. nume.43. 25
Citatus coram Papa an & quando poſſit comparere per procuratorem.c.cum parati.nume.3. 23
Citatus vltra vnam dietam, ſi a principio non oppoſuit,an poſſit quãdocunque opponere.c.ex parte.nu.5. 46
Citatus ad locum non tutum,an poſſit ſtatim appellare, & non comparere,vel teneatur excipere quando eſt particulariter citatus.d.c.ex parte.nu.13.
Citatus a duobus ſuperioribus eodem tempore, cui magis obediat.c.cum parati. nume.7. 23
Citatus quando teneatur comparere allegaturus priuilegium ſuum.c.ſi duobus. nume.17. 10
Citatus coram generali iudice cauſarum, & coram ſpeciali illius cauſæ,coram quo magis teneatur comparere. quod nota pro cauſa quæ agitur coram ordinario iudice Lugduni, & coram conſeruatore Nundinarum.c.cum parati.nume.8. 23
Citatus ad actum qui ſolet certa hora expediri,valet citatio abſque alio termino.d.c.cum parati.nume.24. 24
Ciuitas recognoſcens ſuperiorem poteſt per ſtatutum arctare tempus datum ad appellandum,quòd eſt notandum, ad limitationem c.venientes, de iureiur.c.cum ſit Romana.nume.8. 7
Cognoſci vtrum coram vicario epiſcopi poſſit de nullitate archiepiſcopi.c.dilecto.nume.72. 95
Collatio beneficij facta occulto excommunicato ignoranti ſe excommunicatum, an valeat.c.verum quia.nu.11. 54
Collegij artis a rectoribus quando appellatur, vel officialibus ciuitatum. rubri. nume.36. 3
Collegium poteſt diſpenſare contra ſuum ſtatutum, etiam ſi eſſet confirmatum per Papam.c.conſtitutus.nu.14. 44
Collegium vel tota ciuitas,an poſſit recuſari.c.cum ſpeciali.nu.31. 76
Communicans cum excommunicato poſt appellationem legitimam non eſt excommunicatus.c.dilectis.nu.12. 56
Comparere ſub literis de ſaluo conductu,an teneatur quis.c.ex parte.nume.24. folio 46
Compromiſſi pendentia non inducit curſum temporis in cauſa appellationis,ſiue ſit terminus hominis,ſiue iuris.c.ex ratione.nu.16. 13
Compromiſſo pendente, an poßit altera pars redire ad iudicem cauſam proſequendo.d.c.ex ratione.nu.79.
Compromiſſo pendente an coram arbitratore currat tempus inſtantiæ cauſæ appellationis.d.c.ex ratione.nu.35.
Compromiſſum ſi eſt factum in clericum & laicum, debet peti reductio coram iudice eccleſiaſtico.rub.nu.43. 3
Compromiſſum ſiue in ſpiritualibus, ſiue in prophanis ad hoc vt per collegium fieri poßit, requiritur quòd omnes ſint concordes, & vnius contradictio impediret.c.conſtitutus.nu.6. 43
Compromiſſum liberum, factum cum plena & libera poteſtate eſt nullum ſi laudum incontinenti poſt compromiſſum ſit latum.c.dilecto.nume.160. folio 100
Concilium generale vel prouinciale an poßit recuſari.c.cum ſpeciali.nu.30. folio 70
Condemnati vna ſententia, vbi plures fuerint, & vnus ex ipſis appellauit, & tandem compoſuit cum appellato, an talis compoſitio alijs condemnatis noceat an non,c.vna ſententia.nu.3. 87
Condemnatus de crimine capitali pendente appellatione, poteſt condere teſtamentum,& habet teſtamenti factionem.rub.nu.30. 3
Confeßio,negligentia,contumacia,& renunciatio procuratoris,an noceant domino.c.cum ſpeciali.§.porrò.nu.15. 72
Confeßio an poßit reuocari incontinenti, & vide intellectum c.quod ſemel,de reg.iur.lib.6.c.cum cauſam.nu.8. 73
Confeßio defuncti an probet, & habeat executionem paratam.c.cum ſpeciali. §.porrò.nu.10. eo.
Confeßio defuncti facta,an probet contra hæredem, & habeat executionem paratam.d.c.cum ſpeciali.§.porrò.nu.11. 72
Confeßio ficta alicuius,an præiudicet tertio eo caſu,quo vera confeßio præiudicet.d.c.cum ſpeciali.§.porrò.nu.13.
Confeßio filij facta,an præiudicet patri,ibid.nu.14.
Confesſio ficta in vno iudicio, an præiudicet in alio inter eaſdem partes.d.c.cũ ſpeciali.§.porrò.nu.9.
Confeßio aduocati an & quando præiudicet Domino.c.cum cauſam.nume.6. folio 73
Confesſio non attenditur, ſed modus agendi & excipiendi in c.dilecto.nume.6. folio. 90
Confesſio aduocati vſque ad quantum tempus posſit reuocari, & ibi uide notabilem limitationem ad l.fina.C.de erro.aduoca.cap.cum cauſam.nu.7. folio 73
Confesſionis aduocati in reuocatione non requiritur probare errorem: ſecus in reuocatione confesſionis partis,vel procuratoris.d.c.cum cauſam.nume. 3. folio
Confeſſus fictè, an posſit appellare,& ibi de ſtatuto, quomodo habeatur quis pro conuicto.c.cum ſpeciali.§.porrò.nu.8. 72
Confeſſus & conuictus an & qualiter audiatur appellans.d.c.cum ſpeciali.§.porrò.nume.7.
Confirmatio epiſcopi ſi fiat in domo laici, an teneat,& ibi quid de alijs cauſis ſpiritualibus.c.qua fronte.nu.4. 27
Confirmatio an ſit ſententia diffinitiua,& etiam ibi ad limitationem,& intelligentiam c.fi.de elec.in 6.c.conſtitutus.nu.9. 45
Conſanguinei an dicantur tam ex latere matris quàm patris,& quid ſi ſtatutum faciat mentionem de conſanguineis.c.poſtremo.nu.8. 33
Conſanguinei vſque ad quem gradum dicuntur.d.c.poſtremo.nu.6. 32

Conſanguineus quando ſit, ꝙ poßit recuſari ſuſpectus. c. poſtremo.nu.14.fol.33
Concilium generale vel prouinciale, an poßit recuſari.d.c.poſtremo.nu.16.
Conſilium & conſenſus differunt.c.qua fronte.nu.16. 27
Conſcientiæ alicuius in his quæ relinquuntur, an poßit appellari.rub. nu. 11. 3
Conſcientiæ in foro, an quis excuſetur ratione inopiæ.c.reprehēſibilis.nu.18.30
Conſuetudo loci, in reſpicientibus ordinem procedendi, debet ſeruari.c.cum parati.nume.48. 25
Conſuetudo dat iuriſdictionem, & dat ius appellandi ad incompetentem. c. ſi duobus.§.denique.nu.13. 11
Conſuetudo valet ꝙ appelletur omißis mediis, etiam de iure ciuili.rub.nu.16.3
Conſuetudo quòd quilibet delegatus, vel ſubdelegatus poßit ſubdelegare, an valeat.c.cum cauſam.nu.18. 74
Conſuetudo & ius cōmune, an poßint ad idem ſimul cōcurrere.c.bonæ.nu.5. 48
Conſuetudine an poßit introduci quòd appelletur ad minorem, vel ad parem.rub. nume.15. 3
Conſuetudine introduci an poßit, quod appelletur ad parem, vel ad minorem. rubri.nume.2. 2
Conſuetudine induci poteſt, ad Papam poſſe appellari etiam a iudice laico, & omni caſu.c.ſi duobus.§.denique.nume.12. 11
Conſuetudine vel præſcriptione, non poteſt introduci quòd non appelletur ad Principem.rub.nume.17. 3
Conſuetudine an poßit introduci quod probatio imperfecta habeatur pro plena probatione.c.dilecti.nume.5. 4
Contumacia procuratoris an præiudicet domino, vt ſibi currat tempus ex negligentia procuratoris, ſeu dolo eius, vel contumacia, ſiue procurator ſit factus litis dominus, ſiue non, c. Nicolao militi.nume.18. 75
Contumacia procuratoris an præiudicet domino, vt poſſit condemnari in expenſis.c.ſæpe.nume.1. 40
Contumacia procuratoris quando noceat domino.c.Nicolao militi. nu.12. 75
Contumacia quælibet eſt digna excommunicatione.c.qua fronte. nu.6. 25
Contumax an & quando cenſeatur prorogare iuriſdōnem.c.ſi duobus.nu.21.10
Contumax verus non appellat, eſt verum in non veniendo, ſecus in non agendo. c.Nicolao militi.nu.23. 75
Contumax verus qualiter intelligatur excludi ab appellante.d. c. Nicolao militi.nume.21.
Contumax nunquam intelligitur conſentire, vel prorogare iuriſdictionem. cap.ſi duobus.nu.19. 10
Contumax licet audiendus ſit refectis expenſis, tamen proſequi cauſam in eo ſtatu, in quo inuenit, tenetur.nu.30. 11
Contumax poteſt excommunicari abſque alia citatione, vel admonitione. c.qua fronte.nu.7. 27. & §.prætere.i.nu.1. 8
Contumax non poteſt opponere quòd reſcriptum ſit impetratum non facta mentione de primis literis.c.vt debitum.nu.39. 64
Contumax quando recipiatur appellans, vel a condemnatione expenſarum. cap. ſæpe.nume.58. 42
Conuentionis & reconuentionis cauſa ſi pendet & appellatur a cauſa conuentionis, non deuoluitur propter hoc cauſa reconuentionis, & vtraque agitur coram diuerſis iudicibus.c.ſuper eo.nu.9. 18
Correctio monachorum ad Abbatem pertinet, niſi eſt nimis ſeuerus in corrigendo.c.reprehenſibilis.nu.13. 29
Clauſula, fas tibi ſit, non importat neceſſitatem.c.ad hæc.nu.2. 30
Clauſula, non obſtante ſententia vel tertia appellatione, ſi in ſententia eſt, an valeat.c.ſua nobis.nu.14. 76
Clauſula, quòd poſſit prorogare ſemel & pluries, quoties ſibi videbitur.d.c.ſua nobis.nume.10.
Clauſula, appellatione remota, quando in reſcripto, vel alia diſpoſitione eſt, an tunc excommunicatio poſt appellationem ſit nulla.c.paſtoralis.nu.7. 52
Clauſula, appellatione remota, quando in reſcripto eſt, non ſufficeret facere mentionem de appellatione, niſi fiat in ſpecie mentio de ipſa clauſula, aliàs reſcriptum eſt ſubreptitium.d.c.paſtoralis.nu.8.
Clauſula compromißi quòd toties pœna committitur, quoties contrauentum fuerit.c.ex ratione.nu.31. 13
Clauſula, appellatione remota, quando in primo reſcripto eſt, vel alia notabilis clauſula, nunquam per ſecundum reſcriptum faciens mentionem de primo tollitur primum, niſi in ſpecie ſit facta mentio de illa clauſula. c. paſtoralis. nume. 4. 52
Et quòd per eam non tollatur defenſio.c.ſecundo requiris. nu.2. 38
Clauſula, appellatione remota, quando in reſcripto eſt, nunquam veniunt attentata per viam attentati reuocanda.c.paſtoralis.nu.6. 52
Clauſula, appellatione remota, quos effectus hodie operetur. cap. inquiſitioni. nume.1. 86
Clauſula in fine poſita, an referatur & reſtringatur ad proximè præcedentia, vel an ad omnia in illa diſpoſitione contenta.d.c.inquiſitioni.nu.3.
Clauſula, appellatione remota, extenditur ad tertios contradictores.ca.paſtoralis.nume.26. 53
Clauſula, appellatione remota, habet locum quando proceditur iudicialiter inter partes, ſecus ſi extraiudicialiter, quod eſt notandum pro executionibus executorum.d.c.paſtoralis.nu.27.
Clauſula, appellatione remota, poteſt apponi per inferiorem a Principe non recognoſcente ſuperiorem.d.c.paſtoralis.nu.21.
Clauſula dicta quid, quando eſt in ſtatutis, puta ſi ſtatutum tollit appellationem quas appellationes includat, an a diffinitiua, an ab interlocutoria.d.c.paſtoralis.nume.22.
Clauſula, appellatione remota, quem effectum habeat, quando ponitur in ſtatutis.d.c.paſtoralis.nu.12. 52
Clauſula, appellatione remota, quid operetur de iure canonico, & quid de iure ciuili.d.c.paſtoralis.nu.3.
Clauſula dicta qui operetur de iure ciuili, & quid de iure canonico.c.paſtoralis, nume.13.
Clauſula inter plura capitula poſita, ad quæ referatur.c.inquiſitioni.nu.2. 86
Clauſula, appellatione remota, quando in reſcripto eſt, pōt fieri executio ſnīæ, non obſtante quòd ſit appellata, & pendeat appellatio.c.paſtoralis.nu.4. 52
Clauſulæ, appellatione remota, effectus.c.paſtoralis.nu.1. 51
Clerici an poßint per conſuetudinem vel præſcriptionem ſibi quærere ius negatiuum, quod non poßint alibi vendi carnes vel victualia, niſi in ſtationibus ſuis.c.ſignificante.nu.1. 82
Clericus magis tenetur obedire ſuo prælato quæ Principi.c.cum parati.nu.6.23
Clericus litigans coram iudice laico non poteſt allegare, niſi ſicut poteſt de iure ciuili.c.ſi duobus.§.denique.nu.3. 11
Clericus etiam in minoribus citatus a iudice ſeculari, non tenetur comparere, & proceſſus eſt nullus etiam ſi iudex eum clericum ignorabat, quod nota in practica.c.ſi duobus.nu.16. 10
Clerico abſque vulnere, etiam ſi iniuria perſonalis ſit illata, tamen ſolus Papa abſoluit.c.peruenit.nu.1. 20
Clericum percutiens incurrit maiorem excōicationem, priuatur communione fidelium, & ſacramentis & a ſolo Papa abſoluitur.d.c.peruenit.nu.4.
Clericus an poßit capi & detineri in carcere pro debito ciuili, vel ciuiliter pro delicto.c.dilectis.nu.1. 56
Creditor ſi prorogat terminum debitori, an debitor euitet pœnam excommunicationis.§.præterea.nu.5. 36
Cura ſeu cuſtodia vacantis eccleſiæ ad quem ſpectet.c.bonæ.nu.1. 48
Curia Imperatoris an hodie dicatur eſſe communis patria, ita quòd quilibet poſſit ibi conueniri.c.meminimus.nu.5. 18
Curia Romana vbi & in quo loco eſſe dicatur d.c.meminimus.nu.4.

D

Debet verbum, non ſemper importat neceßitatem.c.propoſuit. nu.3. 26
Debitor an & quando remittens, dans, vel reſtituens, aut ſoluens nuncio ſit liberatus vel non, c.ſignificante.nu.12. 47
Debitoris & creditoris per pactum non poteſt quis reincidere in eandem ſententiam excommunicationis, ſi ſemel ſit abſolutus, ſecus ſi tale pactum apponatur in ſententia abſolutionis.c.præterea.nu.6. 36
Deducens plura copulatiuè in libello appellatorio, ſufficit quod vnum validum probet.c.ſignificante.nu.8. 82
Deductam quod non eſt deducam, & non probatum probabo in diffinitiua.c.cum in eccleſia.nu.8. 35
Deductū vtiliter in iudicio nō dicetur innouare lite pēdē.c.ſignificāte.nu.6.82
Defuncto currit tempus appellationis interponendæ, vel proſequēdæ, hæredi vero non niſi a tēpore notitiæ, & quid hæreditate iacente.c.ex rōne.nu.94. 17
Delatio appellationis eſt huius effectus, quòd etiam appellatio nulla & friuola deuoluit negocium ad iudicem appellationis.c.vt debitus.nu.28. 63
Delegati ſimplicis, vel ad vniuerſitatem cauſarum, quo ad appellationem non eſt differentia, quia appellatur ad immediatum ſuperiorem, non ad delegatum.c. cum cauſam.nu.22. 74
Delegati iuriſdictio durat etiam perempta inſtantia.c.dilecto.nu.93. 96
Delegato iudice an per ſententiam nullam intelligatur non ſolum finita iuriſdictio, ſed etiam perempta inſtantia.d.c.dilecto.nu.91.
Delegatus a Principe non poteſt ſubdelegare cum clauſula, appellatione remota, nec tenetur collega admittere ſubdelegatum, quando cauſa eſt delegata pluribus cum ipſa clauſula, appellatione remota.c.paſtoralis.nu.10. 52
Delegatus ab ordinario non exequitur ſuam ſententiam, delegatus vero ad vniuerſitatem cauſarum, ſic.c.cum cauſam.nu.24. 74
Delegatus ad vnam cauſam lata ſententia etiam nulliter, eſt functus officio ſuo, ſecus in delegato ad vniuerſitatem cauſarum.d.c.cum cauſam. nu.25.
Delegatus a Principe ſi tulit ſententiam diffinitiuam nullam per errorem, an poßit iterum iudicare.c.dilecto.nu.85. 95
Delegatus ad vniuerſitatem cauſarum non poteſt ſubdelegare ad vniuerſitatem ſibi commiſſam.c.cum cauſam. nu.29. 72
Delegatus ſi tulit ſententiam ab obſeruatione iudicij abſolutoriam, an expiret eius iuriſdictio.c.dilecto.nu.92. 97
Delegatus an poßit recuſari ante pñtationem literarū.c.cum ſpeciali.nu.25.79
Delegatus iudex ad cauſam appellationis, an poterit cognoſcere de articulo deſertionis, & pronunciare abſque noua commißione.c.dilecto.nu.174. 101
Delegatus ab inferiore a Principe ad vniuerſitatem cauſarum, an poßit ſubdelegare vnam, vel plures cauſas.c.cum cauſam.nu.17. 74
Delegatus ad cauſam appellationis, an poßit diffinire cauſam deſertionis. c. ex ratione.nume.69. 16
Delegatus ab ordinario, an ante litem conteſtatam poßit mittere in poſſeßionem.c.ſignificante.nu.13. 82
Delegatus ante litem conteſtatam, an poßit reuocare attentata lite pendente. d.c.ſignificante.nu.14.
Delegatus a Principe, an poßit ſubdelegare cum poteſtate ſubdelegandi.c. cum cauſam.nume.12. 73
Delegatus ab ordinario, vel ſubdelegatus a delegato Principis, an poßit alteri ſubdelegare vnum articulum cauſæ, abſque iuriſdōne.c.cum cām.nu.14.74

Delegatus a Principe, vel ab ordinario, an poſſit ſoli tabellioni committere receptionem teſtium.c.cum cauſam.nu.15. 74

Delegatus ad vniuerſitatem cauſarum, an poſſit petere ſportulas.d.c. cum cauſam.nume.21.

Delegatus qui detulit appellationi, an poſſit reuocare attentata . c. cum teneamur.nume.23. 22

Delegatus an poſſit reuocare inhibitoriã a ſe factam.d.c.cũ teneamur.nu.24.

Delegatus nullus poteſt ſubdelegare appellatione remota.c.paſtoralis.nu.15.53

Delegatus ad vniuerſitatem cauſarum, an iterum iudicet, ſi in diffinitiua errauerit.c.dilecto. nu. 84. 91

Delegatus ſi tulit definitiuam nullam per errorem, an poterit iterum iudicare ſiue ſit error iuris, ſiue facti.c.dilecto. nu. 82. 95

Delegatus ab inferiore a Principe cum poteſtate ſubdelegandi, an poſſit ſubdelegare.c.cum cauſam. nu. 10. 73

Delegatus Principis vel Papæ, an poſſit cognoſcere de cauſa principali omiſſo appellationis articulo.c.vt debitus. nu. 52. 65

Demonſtratio falſa nõ vitiat appellationem, & error diei non nocet.rub.nu.5.2

Denunciatio excommunicationis, an ſit nulla poſt appellationem, ſicut excommunicatio.c.peruenit.nu.6. 20

Denunciatio excommunicationis põteſt ex cauſa ſuſpendi.c.dilectis. nu.18.56

Depoſitio ab ordine vtrum contineat in ſe ſuſpenſionem.c.ſæpe. nu. 33. 42

Deſerta cauſa appellationis in ſententia excommunicationis, an etiam intelligatur deſerta cauſa nullitatis.c.dilecto. 2. nu. 179. 102

Deſerta appellatione expenſæ debentur rõne retardati proceſſus, & quod iudex debet condemnare a die interpoſitæ appellationis.c.ſæpe.nu.48. 42

Deſertæ appellationis materiam tractat.c.dilecto.1. nu. 170. 101

Dicto alicuius quantuncunque dicatur ſtari non tollitur, quin probari poſſit contrarium.c.cum parati.nu.32. 24

Dicti communis, frangenti ſidem, &c. c.conſtitutis.nu. 3. 26

Dictio, extunc, quid importet.c.ſuper eo.2.nu.20. 20

Dictio, extunc, denotat extremitatem temporis.c.perſonas.nu.23. 7

Dictum generale, vel ſpeciale, debet reſtringi, vel extendi ſecundum mentem proferentis. c.ſecundo requiris.nu.1. 38

Dies appellationis interpoſitæ nõ computatur in termino.c.ex ratione.nu.4.12

Dies ſi eſt in citatione, non tamen hora, quid iuris ſit.c.cum parati.nu.23. 24

Dies termini an computetur in termino.c. ſuper eo. 2. nu. 19. 20

à Diffinitiua ſufficit appellare viua voce: ſi incontinenti ſi autem ex interuallo appelletur, debet appellari in ſcriptis, & ibi quando dicatur appellari incontinenti.c.vt debitus. nu. 15. 62

Dilatio conceſſa de conſenſu partium non poteſt per iudicem prorogari. c. ſignificante.nume.18. 83

Dilatio data de voluntate partium nõ poteſt reuocari altera parte inuita, ibid.7

Dilatione pendente an acta ſint nulla, & an poſſint ratificare de conſenſu partium.ibid.nu.15.

Dilatione vna pendente, an alia dari poſſit.d.c.ſignificante.nu.23.

de Dilationibus non dandis extra curiam pro ſcripturis producendis, limitantur dicta, niſi data ſit dilatio pro teſtibus examinandis, quia tunc poterunt producere. c.dilecti. nu.18. 5

Dilatorijs in exceptionibus vel peremptorijs, an ſit lis conteſtanda. c. per tuas. nume.2. 59

à Diſciplina & correctione eccleſiaſtica non appellatur, niſi modum excedatur, c. reprehenſibilis. nu.9. 29

Diſcordia ſi eſt inter Notarium & nuncium, cui ſit magis credendum. cap. cum parati. nu. 39. 24

Ditior vel nobilior, vel doctior, an ſit præferendus.c.conſtitutis. nu. 7. 45

Doctor vel conſultor an poſſit ſuſpectus recuſari.c.cum ſpeciali. nu. 39. 70

Dolus, negligentia, malitia, vel contumacia procuratoris an noceat domino in caſibus matrimonialibus beneficialibus, & cauſa ſtatus.c.ſæpe.nu.2. 40

Domino imputatur, qui procuratorem negligentem elegit.c.Nicolao.nu.11.71

Dominus directè poteſt interrogare emphyteotam, an fundum quem poſſidet, ſit emphyteoticus, & qualis. c.ſignificantibus.nu.5. 47

Domicilium mutans an & quando excommunicationem incurrat ante euentum conditionis vel diei.c.præterea.nu.10. 37

E

Eccleſiaſticus eſt iudex competens in cauſa reſtitutionis, ſi clericus in ſuis bonis patrimonialibus eam petat.rub.nu.47. 4

Electio tertij arbitri ad quem ſpectet, an ad partes, an ad iudicem, vel ad arbitros.c.cum ſpeciali.nu.4. 69

Electio epiſcopi ſpectat de iure ad ſolos canonicos, & ad clericos, ſi talis ſit conſuetudo.c.conſtitutis.nu.4. 26

Electiones eporum in altero de trib.locis poſſunt confirmari.c.qua frõte.nu.1.27

Electores & patroni poſſunt adſtringi per iuramentum ad eligendum magis idoneum, & vtilem.c.conſtitutis. nu. 1. 44

Electus & confirmatus, non obſt.appellatione, debet conſequi poſſeſſionem . d. c. conſtitutis.nu.3.

Electio ſecunda non caſſata prima ꝙ in vno caſu valeat. c.conſtitutis.nu.5.26

Electio hodie eſt pronuncianda per verba ſingularis numeri.d.c. cõſtitutis.n. 6.

Electio an poſſit adſtringi ad alteram de duabus perſonis, aut de certo genere perſonarum.d.c. conſtitutis.nu.2. 44

Electionibus in eccleſiaſticis qui non eſt iuſto impedimento detentus non poteſt alteri committere vices ſuas, niſi volentibus alijs.d.c.conſtitutis.7. 44

Electo vel confirmato agenti ad poſſeſſionem, an obſtet exceptio criminis, vel defectus iuris.d.c.conſtitutis.nu.10. 45

Electus poſt conſenſum, an liberè poſſit renunciare ſuæ electioni abſque alio conſenſu ſuperioris.c.conſtitutus.nu.22. 44

Eligens indignum quando ſit quòd priuetur iure eligendi, ſi electio non habuit effectum, & quid ſi quando eligens contempſit appellationem, c.conſtitutis.1. nume.23. 26

Eligere habens quando per alium poſſit eligere remiſſiuè.c.conſtitutus.n.11.44

Emptor ſi eſt proteſtatus, quòd non poteſt denunciare venditori litem motam, quia ignorat, vbi degit: ſi poſtea exhibet ſe, eſt neceſſariò denunciandum. c.ſi iuſtus metus. 16. 83

Epiſcopus vel Archiepiſcopus, an poſſit cauſam pendentem coram inferiore, ad ſe aduocet.c.vt noſtrum.nu.10. 57

Epiſcopus quando recuſatus eſt ſuſpectus, an Archiepiſcopus cognoſcat de cauſis ſubditorum.c.cum ſpeciali.5. 69

Epiſcopus an poßit ſuſpendere interdictum latum a ſe vel a ſuperiore. c. ad hæc quoniam.nu.5. 34

Epiſcopus an poſſit dare licentiam celebrandi in eccleſia, vel in loco interdicto. d.c.ad hæc quoniam.nu.10. 35

Epiſcopus vel clericus, quando cognoſcit tanquam delegatus Principis, vel iudicis ſecularis, ad quem appelletur.rub. nu. 39. 3

Epiſcopus ſententialiter depoſitus poteſt appel.penden.ſuum officium exercere, & excommunicare.c.cum teneamur.nu.8. 21

Exceptio quando non eſt oppoſita, non cenſetur tunc ſuper eo pronunciatum . c. ex parte M.nu.11. 81

Exceptio loci non tuti an poßit per quemcunque proponi, abſque mandato.ca.ex parte.nume.15. 46

Exceptio, quòd verus contumax non appellat, an ſit peremptoria vel declinatoria.c.Nicolao militi.nu.22. 75

Exceptio criminis, vel alia, an contra prouiſum per viam collationis, vel prouiſionis poßit opponi ad impediendam poſſeßionem.c.conſtitutis. 12. 45

Exceptio falſitatis poteſt opponi poſt ſententiam, & reddit iudicium nullum. c.ſuper eo quod.nu. 11. 18

Exceptio nullitatis eſt proponenda in ſcriptis.c.cum ſpeciali.nu.20. 70

Exceptio deſertæ appellationis dicitur præiudicialis, & ante omnia cognoſcenda.c.ex ratione.nu.71. 16

Exceptio ſubreptionis in beneficialibus qualis ſit, qualiter, & quando opponi debeat.c.dilecto.nu.1. 91

Exceptio ſubreptionis, quando ſit quòd poßit opponi contra reſcriptum poſt litem conteſtatam, & poſt ſententiam.c.ſuper eo quod.nu.10. 18

Exceptio loci non tuti poteſt opponi in quacunque parte iudicij.c.ex parte.4.46

Exceptionibus dilatorijs oppoſitis iudex præcipit litem conteſtari, & facta ſit litis conteſtatio cum proteſtatione, an poſt litem conteſta.poßit agi de dilatorijs.c.ſolicitudinem.15. 55

Exceptiones quæ poſſunt opponi poſt ſentẽtiam in executione, vide ibi remißiuè. c.ex ratione. nu. 19. 17

Excipi vtrum coram iudice ſeculari poßit de nullitate latæ ſententiæ per eccleſiaſticum iudicem etiam in cauſa matrimoniali.c.dilecto.nu.73. 94

Excommunicari iniuſtè, qui timet, illi a ſuperiore extraiudicialiter procedente datur cautela, quòd primo appellet a futuro grauamine.c.bonæ.2. 51

Excommunicatio eſt ſimilis infamiæ.c.reprehenſibilis.nu.4. 29

Excommunicatio eſt nulla, nec ligat ſi fiat pro re impoßibili.c.qõni.nu.4. 26

Excommunicatio non poteſt eſſe in pendenti, ideo aut ſtatim ligat, aut ſtatim eſt nulla.c.ſæpe.31. 42

Excommunicatio non poteſt ſuſpendi, quæ tolli niſi per abſolutionem non poteſt & niſi a Papa.c.dilectis.17. 56

Excommunicatio non ligat niſi a die extantis conditionis.c.præterea.13. 37

Excommunicatio vel abſolutio non ſubijciuntur certæ formæ . c. qua fronte. nume.41. 28

Excommunicatio vel abſolutio non ſeruato ordine dato ab homine in reſcripto eſt nulla ipſo iure.d.c.qua fronte.nu.39.

Excommunicatus pro iniuria & offenſa, licet non debeat abſolui, niſi primo ſatiſfaciat & requiratur citatio partis, tamen valeret abſolutio non citata parte, & ibi quomodo habeat æſtimari iniuria & offenſa, & coram quo iudice.c.peruenit.nu.10. 20

Excommunicationis ſententia non tranſit in rem iudicatam, etiam ſi non appelletur ab ea, etiam ſi appellatio eſſet deſerta, & ſemper poteſt de cauſa cognoſci.c.qua fronte.nu.13. 27

Excommunicatio an poßit ferri etiam pro alia cauſa, quàm contumacia.d.c.qua fronte.nume.5.

Excommunicatio ſicut tenet non ſeruata forma data a iure, ita valet & tenet abſolutio.d.c.qua fronte.nu. 38. 28

Excommunicatio quare per appellationem non tollitur.c.verum quia. 5. 54

Excommunicatio pro delicto ab homine non poteſt ferri, ſed ſolum pro grauamine.c.præterea.3. 8

Excommunicatio quibus caſibus redditur nulla remißiuè.c.ad præſentiã.14. 21

Excommunicatio licet poſt appellationẽ lata ſit nulla, tamen abſolutio facta poſt appel.valet.c.qua fronte.29. 28

Excommunicatio ex iuriſdictionis defectu redditur nulla, & ibi remißiuè omnes caſus, in quibus excommunicatio redditur nulla.d. c.qua fronte.nu.40.

Excommunicatio lata in participantes abſque monitione, an ſit nulla. c. peruenit.nume.6. 20

Excommunicatio quid addat quantum ad Deum.c.dilectis. nu.20. 56

Excom-

Excommunicatio non poteſt ſuſpendi per appellationem ſubſequentem.cap.ſæpe. nume.33. 42
Excommunicatio an poßit ſuſpendi,ſeu relaxari ad tempus.c.ad hæc quoniam. nume.8. 34
Excommunicatio quare per appellationem nõ ſuſpendatur.c.verũ quia.nu.5. 54
Excommunicatio an tranſeat in tertiam perſonam. cap. cum cauſam. nume.19. 74
Excommunicationis per denunciationem quis non plus ligatur, quam fuerit nec probatur excommunicatio per denunciationem.c.verum quia.nu. 3. 53
Excommunicationis pro ſententia an præſumatur quando eſt appellatum.c.dilectis.nume.22. 57
Excommunicationis in ſententia an & quando conditio retrotrahatur.d.c.præterea.nume.7. 36
Excommunicationis vel iuramenti poſt terminum an liceat purgare moram vel pœnam.d.c.præterea.nu.20. 37
Excommunicationis multitudo quid operetur.c.reprehenſibilis.nu.28. 29
Excommunicationis a ſententia ſi, eſt appellatum, an requiratur an pendente appellatione poſſit peti abſolutio a iudice a quo. cap. ſolicitudinem, nume.9. 55
Excommunicationem an euitet quis, ſi propter impoßibilitatem, vel inopiam, ſoluere non poteſt.c.præterea.nu.22. 37
Excommunicationem an incurrat impedimento iuſto detentus,ita quòd comparere non potuit,ibid.nu.23.
Excommunicatus an poſſit inuitus abſolui.c.ad hæc quoniam.nu.9. 34
Excommunicatus ſemel,præſumitur ſemper excommunicatus,et ideo cautus eſſe debet,vt ſit munitus ſuis literis abſolutionis.c.qua fronte. nu. 46. 29
Excommunicatus quando & quibus caſibus poſt appellationem legitimam ſit vitandus.c.verum quia.nu.7. 54
Excommunicatus an poſſit priuari beneficio,& quid ſi ſtetit in excommunicatione per annum.d.§. verum quia.nu.23.
Excommunicatus an poßit principaliter petere denunciari,& declarari non eſſe excommunicatum.c.ſolicitudinem.nu.2. eo.
Excommunicatus quis non probatur per denunciationem.c.peruenit.nu.12. 20
Excommunicatus quando ſit quòd poſſit abſolui priuſquàm ſatisfaciat.c.quæſtioni.nume.8. 26
Excommunicatus quando ſit quod pro violenta manus impoſitione poſſit abſolui ab epiſcopo.c.peruenit. nu.2. 20
Excommunicatus an poſt appellationem ſit vitandus, & ibi quid ſi eſt dubium. c.dilectis.nume.23. 57
Excommunicatus quando quis denunciatur, an requiratur citatio. c. qua fronte. nume.47. 29
Excommunicati occulti, & publici, quando ſit facienda differentia. §. verum quia.nume.10. 54
Excommunicatum te cognoſcas,an per hæc verba ſit canon latæ ſententiæ. ca. præterea.nume.24. 37
Excommunicato an ſubtrahatur adminiſtratio temporalium ſui beneficij. §.verum quia.nu.17. 54
Excommunicati propter offenſam Dei, & excommunicati propter offenſam hominis,quod ſit diſcrimen.c.qua fronte.nu.23. 27
Excommunicatus an pendente appellatione poſſit ſe ingerere diuinis & ſit irregularis.§.verum quia.nu.12. 54
Excommunicatus poſt appellationem legitimam,an ſit vitandus in iudicialibus, vel extraiudicialibus.d.§.verum quia.nu.7.
Excommunicato tolluntur indiſtinctè fructus ſui beneficij. cap. verum quia. nume.4.
Quod procedit etiam quantuncunque pendeat appellatio cum illi ſic excommunicato denegetur omnis vtilitas eccleſiæ.ibi.
Excommunicato non eſt in aliquo ſubtrahendum etiam pro alimentis,vel ratione eleemoſinæ, niſi fame periret:ſecus in prælato depoſito cui ſubuenitur ne mendicet,& vide ibi rationem differentiæ.d.§.verum quia.nu.13.
Excommunicato ſubtrahuntur fructus beneficij, & quotidianæ diſtributiones etiam pendente appellatione, etiam ſi de fructibus in ſententia nihil ſit expreſſum.d.§.verum quia. nu.16.
Excommunicatus petendo abſolutionem cum proteſtatione quòd non intendit renunciare appellationi poteſt abſolui à iudice a quo appellauit, abſque renunciatione appellationis.d.c.ſolicitudinem.nu.16. 55
Excommunicatus debet denunciari in publico, & quando debeat vitari. §. verum quia.nume.2. 53
Et an excommunicatio trahat ſecum executionem,& an denunciatio ſit propter ignorantes. ibid.
Excommunicatus celebrans in diuinis fit irregularis a qua ſolus Papa abſoluit, c.ad præſentiam.nu.1. 21
Excommunicatus poſt appellationem legitimam non fit irregularis celebrando in diuinis, & idem in omnibus caſibus quibus excommunicatio nulla foret. d.c.ad præſentiam.nu.3.
Excommunicatus eſt ineligibilis actiuè & paſſiuè.c.conſtitutis. nu.7. 26
Excommunicatus repellitur a petitione etiam extraiudiciali coram ſuperiori, vel iudice.c.cum parati.nu.1. 23
Excommunicatus petens abſolutionẽ a iudice,à quo appellauit,an videatur appellationi renunciare.c.qua fronte.nu.26. 28
Excommunicatus ignoranter ſi appellat a die notitiæ, non poteſt denunciari appellat.penden.& eſt magna limitatio.§.verum quia.nu.26. 54
Excommunicatus a iure poteſt iterum excommunicari ab homine pro eodem delicto.c.reprehenſibilis.nu.7. 29
Excommunicatus ſub conditione poteſt pendente conditione teſtificari.d.c.præterea.nume.12. 37
Excommunicatus poſt appellationem eſt abſoluendus ad cautelam,nec gerendus eſt pro excommunicato, & nulla eſt talis excommunicatio, nec ligat nec eſt vitandus in diuinis,& alijs extraiudicialibus contra Inno. c.ad præſentiam. nume.5. 21
Excommunicatus non æquiparatur relegato.§.verum quia. nu.15. 54
Executor ad certum actum, puta ad excommunicationem teſtiũ, poteſt recuſari ſuſpectus.c.nouit. nu.7. 39
Executio an poſſit peti antequàm ſit lata declaratoria per iudicem appellationis ſuper deſertione.c.ex ratione.nu.99. 17
Executio an fieri poſſit abſque alia citatione,ſi a ſententia non eſt appellatam. c. ex ratione. nu.89.
Executio ſententiæ ad quem pertineat,an ad iudicem ad quem an iudicem a quo. c.cum in eccleſia.nu.15. 35
Executio quando eſſet irretractabilis ſemper exceptio nullitatis impedit executionem.c.dilecto. nu. 28. 92
Executione ſententiæ petita,poteſt excipi de nullitate.c.dilecto.nu. 149. 100
Executio ad quem iudice pertineat deſerta appellatione.c.ex ratione.nu.95. 17
Executio condemnationis expenſarum facta per iudicem ad quem, ad quem iudicem ſpectet.c.ſæpe.nu.67. 43
Executionis ſententiæ excommunicationis practica.c.peruenit.nu.7. 20
Executor in literis beneficialibus an poſſit recuſari ſuſpectus.c.nouit.nu.8. 39
ab Executore non appellatur,niſi modum excedat.d.c.nouit.nu. 1.
Executor merus an poſſit recuſari.c.cum ſpeciale.nu.35.70.et c.nouit.nu.2.eo.
Executor mixtus poteſt recuſari.d.c.nouit.nu.5.
Exemptum ſe dicens a viſitatione, aut iuriſdictione epiſcopi, & appellans & petens ante omnia,quædam acceptata reparari vel abſolui ad cautelam, tamen huiuſmodi attentata non veniunt reparanda, niſi primo probet de veritate appellationis.c.ſignificantibus.nu. 10. 47
Exemptus debet comparere & allegare eius priuilegium, aliàs poteſt mulctari, & excommunicari.c. ad audientiam.nu. 1. 32
Expenſæ ex deſerta appellatione petuntur condictione c.reprehenſibilis.c. ex ratione.nume.77. 16
Expenſæ quæ debentur officio iudicis, & quæ debentur ratione deſertæ appellationis,in quo differant.c.ſæpe.nu.47. 42
Expenſæ omiſſæ,an & quando taxari poſſint ex interuallo.c.ex rõne.nu.76. 16
Expenſæ quando debentur iure actionis poteſt fieri petitio expenſarum, & condemnatio ex interuallo,etiam poſt ſententiam.d.c.ex ratione. nu.77.
Expenſarum a taxatione in appellatione debet appellans exprimere illud in quo exceditur alias non valeret.c.ſæpe. nu. 59. 43
Expenſarum in taxatione an requiritur citatio partis.d.c.ſæpe. nu.57.

F

FActa quando ſit quod habenda fuit pro infectis.c.vt noſtrum. nu.2. 57
Facta & dominia antiquiſſima & iura patronatus probantur ſola fama. c. dilecti.nume.10. 4
Facto facere plus aliquid eſt,quàm verbo,c.bonæ.nu.1. 51
Factum quando eſt certum & de eo conſtat omne id quod eſt licitum in foro iudiciali,cenſetur permiſſum in foro conſcientiæ.c.conſtitutis.nu.5. 45
Fama & minæ iudicis an ſufficiant.c.ſi iuſtus.nu.7. 88
Fama iuncta cum vno teſte deponente de veritate non de auditu probat in ciuilibus alias non,ſi de auditu tantum deponat. c.dilecti.nu.8. 4
Fama quam probationem faciat in criminalibus vel ciuilibus intentatis ciuiliter,vel criminaliter.d.c.dilecti.nu.9.
Fatalia,ſi litigatur ſuper libello inepto,an interim currãt.c. ex rõne.nu.39. 14
Fatalia an impedito iudice appellanti currant.d.c.ex ratione.nu.43.
Fatalia,quæ eorum origo,ſpecies,& differentiæ.d.c.ex ratione.nu.5. 12
Fatalia ne currant etiam impeditus debet proteſtari,& requirere iudicem & an vna proteſtatio ſufficiat.d.c.ex ratione.nu.46. 14
Fatalia an poſt concluſionem in cauſa currant.d.c.ex ratione. nu. 47.
Fatalia quando currere incipiant hodie deciſum eſſe.d.c.ex ratione. nu. 3. 12
Fatalia appellationis & nullitatis an eadem ſint.c.dilecto.nu.172. 101
Fatalia facto,vel impedimento procuratoris,quando currant appellanti & mittenti.c.ex ratione.nu.41. 14
Fatalium curſus facto appellati non impeditur, ſed appellanti datur actio de do. vt conſequatur quanti ſua interſit.c.ex ratione.nu.36.
Fatalium denominationis ratio.c.ex ratione.nu.7. 12
Fatalium curſus,an citra compromiſſum poſſit per pacto impediri. d. ca. ex ratione.nume.17. 13
Feriarum tempus an dicatur iuſtum impedimentum.d.c.ex ratione.nu.55. 14
Fideiuſſor datus de parendo mandatis eccleſiæ, an teneatur in cauſa appellationis.c.ad hæc.nu.2. 25
Fructus ad quem ſpectent, quando excommunicatio eſt iuſta. §. verum quia. nume.22. 54

G

GEſta cum excommunicato tolerato,an valeant in geſtis ratione publici officij.§.verum quia.nu.6. 54
Geſta cum excommunicato an valeant pendente excommunicatione, ſi poſtea appellatio eſt deſerta.c.ſæpe.nu.29. 43

Graua-

Index.

Grauamen vbi habet cauſam continuam & ſucceſsiuam, dicitur eſſe intra 10. dies,& ſemper poteſt appellari.c.ex parte.nu.8. 46

Grauamen in omittendo an tranſeat in rem iudicatam vel ſit neceſſaria appellatio.c.cum ceſſante.nu.53. 68

Grauamen in dimittendo, omittendo, & in non faciendo, vel negligendo poteſt quandocunque peti quòd ſuppleatur & reparetur, nec tranſit in rem iudicatam per lapſum decem dierum grauaminis illati.c.ex ratione.nu.60. 15

Grauamine ab omni in terris eccleſiæ appellatur etiam coram iudice eccleſiaſtico.c.ſi duobus.§.denique.nu.6. 11

Grauamine a quolibet minimo, ratio differentiæ quare de iure canonico appellatur,& non ſic de iure ciuili.c.de appellationib.nu.1. 19

à Grauamine extraiudiciali appellandum eſt infra decem dies, ſicut a iudiciali. c.cum ſit Romana.nu.5. 7

Grauamine ab aliquo vbi hodie appellatur exprimenda eſt cauſa rationabilis coram ipſo iudice.c.vt debitus.nu.8. 61

Grauamine pro minimo quare appelletur, & ſecus ſit in reſtitutione in integrum vel reductione ad arbitrium boni viri.c.de appellationibus.nu.2. 19

Grauaminis cauſa ſi eſſet notoria, an debeat eam exprimere. cap. vt debitus. nume.20. 62

Grauaminis de cauſa ſi conſtet per inſpectionem ipſius ſententiæ, an in appellatione ſit exprimenda cauſa.d.c.vt debitus.nu.21.

Quid ſi de ea conſtet iuris diſpoſitione.d.c.vt debitus.nu.22.

Grauaminis cauſa,in appellatione ab interlocutoria debet exprimi nominatim, & in ſpecie,nec poteſt iuſtificari ex alia cauſa,etiam ſi fuerit appoſita clauſula generalis ex omnibus alijs cauſis, quæ poſſunt colligi ex actis.c.conſuluit.1.nume.1. 22

Grauaminum non reparabilium cognoſcendorum doctrina optima in definitiua, & prius terminanda,& præiudicabilia, & conuenientia cum cauſa principali.c.ſuper eo,quod.nume.1. 18

H

HAereditate iacente,vel hæredi ignoranti, an vero a die notitiæ currat inſtantia in cauſa nullitatis.c.dilecto.nu.177. 101

Honor eſt deferendus iudicibus.c.vt debitus.nu.6. 61

I

IDoneus an ſalua conſcientia poſſit eligi, ſi potuiſſet eligi idoneior,an valeat appellatio.c.conſtitutis.nu.4. 44

Impediens ſi ſit ſoluendo,an & quando reſtituatur aduerſus curſum fatalium. c. ex ratione.nume.40. 14

Impedimenti ratio ſicut in termino iuris habetur,ita & in termino hominis . c. ſæpe.nume.40. 42

Impedimenti in ſecundo vel tertio fatali,ad quantum tempus detur reſtitutio,& ibi an detur ipſo iure vel ope reſtitutionis.c.ex ratione.nu.64. 15

Impedimenti quæ & qualis probatio fiat,& an iuramentum hoc caſu ſufficiat. d.c.ex ratione.nu.11. 12

Impedimento ſuborto in tertio anno fatali,an vlterior dandus ſit,& an potentia impedito currant fatalia.d.c.ex ratione. nu.65. 15

Impedimento ſuborto primo anno,ſecundus annus dandus eſt.d.cap. ex ratione. nume.45. 14

Impedimentum in primo fatali,an impediat curſum primi fatalis. d.c.ex ratione .nume. 15. 13

Impedimentum ſi occurrit ex facto iudicis,an interim currat tempus.d.c. ex ratione.nume.43. 14

Impedimentum ſi occurrat in termino iuris, ad quantum tempus detur reſtitutio,& quale fuiſſe debeat.d.c.ex ratione.nu. 62. 15

Impedimentum ſi occurrat in ſecundo fatali, an tertius dandus ſit, & quomodo & quibus caſibus.d.c.ex ratione.nu.64.

Impedimentum quando occurrit dolo, & facto appellati, an currat tempus, & detur reſtitutio.d.c.ex ratione.nu.36. 13.& 14

Impedimentum peſtis ratione occurrens.d.c.ex ratione.nu.53.

Impedimentum mixtum, ſcilicet caſus fortuiti occurrentis in perſona domini, nuncij,vel procuratoris.ibid.nu.54.

Impedimentum occurrens ex facto iudicis, an excuſet vel debeat adiri ſuperior ipſius iudicis.c.ex ratione.nu.59. 15

Impedimentum an ſi occurrat in tertio fatali,ulterius poſſit dari.d.cap. ex ratione.nume.65.

Impedimentum quando occurrit in primo fatali ad quantum tempus fiat reſtitutio,& quid de impedimento in toto anno,& quando in principio vel in fine anni.d.c.ex ratione.nu.63.

Impedimentum quando occurrit facto tertij,an interim currant fatalia, vel detur reſtitutio.d.c.ex ratione.nu.40. 14

Impedimentum quando occurrit ex dolo vel facto procuratoris.ibid.nu.41.

Impedimentum tempore feriato,vel quia non potuit habere teſtes,& inſtrumenta.d.c. ex ratione.nume.55.& 56.

Impedimentum quid ſi occurrat in primo vel ſecundo fatali.d.cap. ex ratione. nume.45.

Impedimentum allegans probet.d.c.ex ratione.nu.10. 12

Impeditus legitimè, an dicatur qui non potuit habere inſtrumenta facientia ad cauſam.d.c.ex ratione.nu.16 14

Impeditus vbi quis eſt,an requiratur proteſtatio,vt non currat tempus.c.ſi iuſtus metus.nu.13. 88

Impeditus,etiam per vnum diem habet ſecundi anni dilationem, & quando hoc procedat.c.ex ratione.nu.63. 15

Impeditus an teneatur mittere procuratorem.d.c.ex ratione.nu.14. 13

Impeditus vel non in omnibus alijs collegijs,an poſſit committere vices ſuas.c. conſtitutus.nume.10. 44

Impœnitens & inuitus,an poſſint abſolui.c.qua fronte.nu.37. 28

ad Imperatorem omiſſo medio non eſt appellandum,quod fallit in ſcholaſticis,& quibus caſibus hoc verum ſit.c.ſi duobus.§ denique.nu.10. 11

Imperatoris a ſententia an poſſit appellari ad Papam.rub.nu.13. 2

Impetrans ante præſentationem literarum poteſt lacerare reſcriptum, nec cogetur producere reſcriptum.c.ſuper eo.2.nu.11. 19

Impetrantis qualitas inſpicitur a tempore datæ literarum. d. cap. ſuper eo. 2. nume.8.

de Incompetentia contra iudicem ſi non eſſet oppoſitum, an per hoc iudex tunc procedens ad vlteriora tacitè videatur pronunciare ſe competentem. cap. ſi duobus.nume.23. 10

Incompetentia an in cauſa appellationis poſſit opponi, ſi appellatum ſit a progreſſu ad vlteriora,vel a diffinitiua.

Incompetentiæ genera duo, ipſo iure, aut per exceptionem . capit. ſi duobus. nume.30. 11

Incontinenti,ſtatim,& ſimilium, qualiter hæ dictiones accipiantur . c. an ſit . nume.5. 30

Infamia iuris infertur tripliciter.c.reprehenſibilis.nu.5. 29

Infamia notoria an indigeat probatione.c.quia nos.nu.1. 31

Inferior quilibet incidenter poteſt cognoſcere de nullitate ſententiæ maioris iudicis.c.dilecto.nu.71. 94

Inferior poteſt declarare ſententiam ſuperioris nullam, aliàs nullitas eſſet notoria & manifeſta.d.c.dilecto.nu.70.

Inferior an quilibet alius,ſicut delegatus de latere cognoſcat de cauſa ad Papam deuoluta, ſaltem cognoſcat extraiudicialiter ad inſtructionem . c. conſtitutus.nume.20. 44

Inferior & ſuperior quando cognoſcunt ſimul de cauſa,ad quem appelletur.rub. nume.41. 3

Inferior a Principe nullus,etiam delegatus de latere poteſt committere cauſam appellatione remota.d.rub.nu.23.

Inhibitoria ſeu reuocatione inhibitionis.c.cum ceſſante.nu.46. 60

Inhibitio & remedia attentatorum non habent locum contra tertium & contra eum debet cogi coram iudice ordinario.c.bonæ.nu.9. 49

Inhibitio iudicis ad quem intelligitur facta in his quæ fiunt contra appellationem.c.cum teneamur.nu. 22. 22

Inhibitio quod nulla fiat nouitas fideiuſſori non prodeſt reo principali vel econtra.d.c.cum teneamur.nu.18.

Inhibitio ſi fiat in vno articulo ſeparato,ſi appelletur,an iuſtificata appellatione omnia attentata veniant reuocanda,ſi articulus appellationis poterat ſeparatim a cauſa principali ſeparari.c.ſuper eo quod. nu.3. 18

Inhibitione iudici a quo facta,an ſit ſuperſedendum in tota cauſa principali,ſiue ſit appellatum ab articulo connexo,ſiue ſeparato.d.c.ſup eo quod.nu.5.

Inimicitia an excuſet vel proſit ſi procedit ex propria culpa.ca.ex parte. nume. 22.folio 45

Innouatio ſi fiat a tertio,non habet locum remedium attentatorum . c. cum teneamur.nu.15.& 16. 22

Inobediens poſt abſolutionem ſui & non ſatisfaciẽs ex hoc iterum excommunicatur,non debet abſolui,niſi primo incipiat ſatisfacere,nec ſufficit cautio cum ſit relapſus.c.quæſtioni.nu.3. 26

Integra res eſſe quando dicatur adhuc.c.ſua nobis.nu.25. 77

Inſtantia quare de iure ciuili finitur triennio,& quare de iure canonico eſt perpetua.c.ſuper eo,ſecundo.nu.16. 20

Inſtantia an dicatur finita per ſententiam nullam.c.dilecto.nu.89. 95

Inſtantia perempta an poterit iudicari ex eiſdem actis.d.c.dilecto.nu. 90.

Inſtantia vel terminus ad finiendam cauſam quando labitur poteſt iudex ex officio inferre ſententiam non expectata relatione nuncij. cap. cum parati . nume.46. 25

Inſtrumentum,ſi pronunciatum eſt vel ſententiam exequendam,vel non.c.cum ceſſante.nume.47. 69

Interdicendi ciuitatem,vel eccleſiam cathedralem an prælatis inferioribus epiſcopo poſſit competere iuriſdictio.c.dilectis.nu.14. 56

Interdicti effectum ſuſpendit appellatio,ſi durante ſuſpenſione ab interdicto appellatur.c.ad hæc.nu.6. 34

Interdicti vnde vi,& agendi poſſeſſorio recuperandæ,differentiæ ſeptem.c.bonæ.nume. 13. 49

Interdicto ſubijci poteſt perſona particularis,vnde interdictum poteſt proferri tam in locum quàm in perſonã: ſed excommunicatio non poteſt proferri in loca.c.qua fronte.nu.8. 27

Interdictum vnde vi, an & quando detur contra tertium poſſeſſorem. c. bonæ. nume.10. 49

Interdictum an inferior ab epiſcopo poſſit ponere in eccleſia cathedrali.c.dilectis.nume.3. 56

Interdictum poteſt proferri ſub modo,quo ceſſante ſuſpenditur interdictum. d.c. dilectis. nume.5.

Interdictum vti poſſidetis,pro quibus iuribus incorporalibus datur . c. ſignificante.nume 6. 82

Interlocutoria ſuper declaratione verborum ſententiæ, vel contractus,an poſſit reuocari.c.cum ceſſante. nu.23. 67

Interlocutoria taxationis expenſarũ pendente iuramento an poſſit reuocari. d.

c.cum

c.cum ceſſante.nume.24. 67

Interlocutoria lata ſuper exceptione peremptoria, puta pronunciauit iudex exceptionem pacti, tranſactionis, vel præſcriptionis non obſtare, an poſſit reuocari.d.c.cum ceſſante.nume.26. 68

ab Interlocutoria debet appellari in ſcriptis, etiam ſi incontinenti apud acta appelletur, niſi habeat vim diffinitiuæ, nec valeret talis practica, Appello viua voce, reſeruato beneficio appellandi in ſcriptis.c.vt debitus.nu.16. 62

ab Interlocutoria habente vim diffinitiuæ poſſet appellari nulla grauaminis expreſſa cauſa, quod eſt ſing.limit.ad clemen.appellatum.eod.tit.cap.peruenit.nume.8. 30

Interlocutoria an poſſit reuocari per iudicem inuitis partibus.ca. cum ceſſante.nume.4. 66

Interlocutoria ab eadem an poſſit bis appellari, & ſi primo exprimitur cauſa vna, an poſſit in ſecunda appellatione diuerſa cauſa exprimi. c.ſua nobis.nume.19. 77

Interlocutoria vſq; ad quantum tẽpus poſſit reuocari.c.cum ceſſante.nu.30. 68

ab Interlocutoria quod non poſſit, vel poſſit appellari dicitur reſpicere ordinatoria iudicij, ſed quod poſſit, vel non a diffinitiua, reſpicit deciſoria.c.vt debitus.nume.18. 62

Intimatio ſententiæ eſt facienda ad domum, & facienda per publicum nuncium. c.ſi iuſtus metus.nu.43. 89

Intimatio an poſſit fieri per procuratorem generalem, & an requiratur ſpeciale mandatum.d.c.ſi iuſtus metus.nu.44.

Intimatio appellationis ſi fiat, & petatur copia, an ſit danda copia.d.c. ſi iuſtus metus.nume.33.

Intimationem fieri procuratori generali, an ſufficiat. d.c.ſi iuſtus metus. nu.45.

Intimatus de ſententia vel appellatione non tenetur credere, niſi ſcriptura ſit authentica, aut non ſit lectus totus tenor ſententiæ, vel appellationis & aliter non dicitur inducta notitia ſententiæ, vel appellationis, d. cap. ſi iuſtus metus.nume.49.

Irregularis venit priuandus omnibus beneficijs etiam ab epiſcopatu et deponendus & degradandus.c.ad præſentiam.nu.2. 21

Iter arripiẽs ad ſedem Apoſtolicam ex cauſa neceſſaria ſua vel alterius, an poſſit trahi in iudicio.c.meminimus.nu.1. 18

Itineris arreptio an habeat vim appellationis.c.vt debitus.nu.33. 63

Itineris diſcrimen non excuſat per aliam viam iri, licet per longiorem iri poſſit. c.ex ratione. nume.9. 12

Iudex a quo quid ſi iam detulerat appellationi. cap. interpoſita. §. illi denique. nume.17. 86

Iudex an poſſit reuocare taxationem expenſarum, & poſt decem dies corrigere. c.ſæpe.nume.62. 43

Iudex ex officio ſuo, an poſſit condemnare in expenſis, ſi hoc non fuerit a parte petitam.ibid.nu.63.

Et ibid.nu. 65. multa de iudice, qui omiſit condemnare in expenſis qualiter ſuccurritur parti.

Iudex an poſſit repetere ab ea parte, quæ veniebat condemnanda.ibid.nu.63.

Iudex a quo defenſurus eius ſententiam, an ſit citandus.c.cum ſpeciali. §. porrò.nume.17. 73

Iudex delegatus an ſuſpitione probata poſſet cauſam alteri ſubdelegare.c.ſecũdò requiris.nume.16. 38

Iudex an ſit citandus in cauſa appellationis, & in alijs caſibus.c.interpoſita. §. ſane.nume.1. 87

Iudex delegatus an ante literarum præſentationem poſſit abſoluere partes ab obſeruatione iudicij, & quid dicendum in legatis a Principe.cap.ſignificante. nume.12. 83

Iudex a quo, vel ad quem, an poſſit condemnare in expenſis, ſi appellatio eſt deſerta, vel ſi iudex remittat & pronunciet ſe incompetentem.c. reprehenſibilis.nume.22. 30

Iudex ſi pronunciat reſcriptum non eſſe ſubreptitium, vel non impetratum ab excommunicato, an poſſit reuocari .c.cum ceſſante.nu.27. 68

Iudex procedens per inquiſitionem, an poſſit recuſari.c.cum ſpeciali.nu.34. 70

Iudex an ſufficiat probare quòd malè tractauerit vnum appellantem.c.ſi iuſtus metus.nume.6. 88

Iudex an cognoſcat de qualitate ſuæ perſonæ, puta an ſit excommunicatus, ſeruus, vel infamis. c.ſecundò requiris.nu.13. 38

Iudex aſſignando terminum non dicitur detuliſſe appellationi, & deferre appellationi, & aſſignare terminum, ponuntur vt diuerſa.c.perſonas.nu.11. 6

Iudex appellationis habet caſſare ſententiam latam ſuper libello vel proceſſu inepto, c.cum in eccleſia.nu.11. 35

Iudex a quo quantum ad effectum, vt deferat appellationi, vel non habet ipſe cognoſcere vel pronunciare, an appellatio ſit legitima vel non. c. vt debitus. nume.42. 64

Iudex poteſt vlciſci propriam iniuriam, & eſſe iudex in propria cauſa. c. nouit. nume. 5. 39

Iudex recuſatus poteſt aſſignare terminum arbitris, infra quem expediant.cap. ſecundò requiris.nume.7. 38

Iudex ſi procedit ad vlteriora neglecta exceptione per partem, videtur tacitè repellere partem & exceptionem, ideo ab hac tacita pronunciatione poteſt appellari c.ex parte M. nu.4. 80

Iudex appellationis ſi ſimpliciter abſoluit in ſua ſententia a libello appellatorio, an intelligatur tam ſuper appellatione, quàm ſuper nullitate. capit. dilecto. nume.102. 96

Iudex delegatus dans ſimpliciter apoſtolos dimiſſorios, dicitur functus ſuo officio.c.ſua nobis.nu.26. 77

Iudex nullitatis vtrum poſſit reformare ſententiam, ſi hoc non eſt petitum in libello.c.dilecto.nu.80. 95

Iudex ſi reperiat ſententiam validam, & pronunciet bene appellatum, & bene iudicatum, an valeat ſententia.d.c.dilecto.nu.99. 96

Iudex ſuper nullitate contractus, declarato contractu nullo, omnia inde ſecuta reponit in priſtinum ſtatum, & cogit partem ad reſtituendum precium & limitat multipliciter.d.c.dilecto.nu.37. 92

Iudex etiam incompetens poteſt excommunicare ratione contumaciæ. c. ſi duobus.nume.13.& 14. 10

Iudex incompetens pronunciando ſe incompetentem, & remittendo partes ad iudicem incompetentem poteſt condemnare partem in expenſis, quod nota in actu practico.d.c.ſi duobus.nu.15.

Iudex delegatus antequàm ſit recuſatus poteſt cauſam alteri committere, dumtamen in totum committat poſt renunciationem, non poteſt, neque delegare, neque committere.c.cum ſpeciali.nu.13. 70

Iudex appellationis ſi eſt appellatum a ſententia nulla, an poſſit confirmare primam ſententiam nullam.c.dilecto.nu.94. 96

Iudex, a quo appellatur, in dubio debet ſemper deferre appellationi.c.conſtitutus.nume.18. 44

Iudex a quo poteſt appellatione pendente inhibere partibus, ne matrimonium, vel aliud faciant contra appellationem.c.cum teneamur.nu.3. 21

Iudex in dubio præſumitur vidiſſe acta & probationes.c.dilecto.nu.165. 101

Iudex a quo poteſt prorogare terminum appellanti ante vel poſt lapſum terminum.c.perſonas.nu.17. 6

Iudex a quo qui aſſignauit ad proſequendum, ſed non detulit appellationi, an poſſit pendente termino procedere contra appellantem, ad limitationem c. non ſolum.eo.tit.in 6.c.perſonas.nu.18. 6.& 7

Iudex non neceſſitatur ſupplere quæ ſunt ſui officij, necdum grauare ſi non ſuppleat.c.ad hæc.nu.3. 30

Iudex, a quo appellatur, debet in dubio ſemper deferre appellationi.c.de priore. nume.1. 31

Iudex poteſt reuocare dilationem, & tunc ceſſat regula dilatione pendente. c. ſignificante.nu.16. 83

Iudex delegatus poteſt abſque noua commiſſione cognoſcere de deſertione appellationis.c.ex ratione.nu.69. 16

Iudex a quo etiam qui detulit, poteſt abſoluere.c.qua fronte.nu.9. 27

Iudex poteſt recuſari etiam ex cauſa in iure non expreſſa, dumtamen ſit maior vel eadem ratio cauſæ iuris.c.cum ſpeciali. nu.7. 69

Iudex a quo an poſſit cogi ad deferendum appellationi.c.ſolicitudinem.nu.1. 54

Iudex non debet facere commiſſionem conſultori, niſi citatis partibus ad dandum ſuſpectos & confidatos.c.cum ſpeciali.nu.40. 70

Iudex delegatus poteſt ſententiam interlocutoriam reuocare. c. cum ceſſante. nume.3. 66

Iudex tardus vel negligens in non procedendo vel non pronunciando debet tertio moneri, & requiri, & poſtea debet appellari.c.ex parte.M.nu.6. 81

Iudex delegatus de iure canonico pronunciata ſuſpitione, per arbitros non poteſt compellere partes quod eligant arbitrum qui cognoſcant de cauſa principali, ſecus de iure ciuili.c.ſecundò requiris.nu.17. 38

Iudex coram quo agitur de nullitate ſententiæ, an poſſit iterum iudicare ex iiſdem actis.c.dilecto.nu.86. 95

Iudex a quo poteſt appellanti breuiare illum terminum iuris reſpectu proſecutionis non reſpectu finis cauſæ.c.cum ſit Romana. nu.2. 7

Iudex ad quem non poteſt abbreuiare appellanti terminum ſtatutum ſibi per iudicem a quo.c.perſonas.nu.16. 6

Iudex appellationis ſi pronunciet malè appellatum, & bene iudicatum, an poterit poſtea in alio iudicio dici de nullitate.c.dilecto.nu.108. 97

Iudex ordinarius qui dedit appellationes & aſſignauit terminum, an poſſit geminari alia appellatio.c ſua nobis.nu.27. 77

Iudex appellationis tenetur eodem modo procedere, & talia ſicut debebat fieri per ipſum iudicem a quo.c.vt debitus. nu.4. 61

Iudex a quo an poſſit reuocare interlocutoriam poſt appellationem admiſſam per iudicem ad quem, & alteri delegatam.c.cum ceſſante.nu.10. 67

Iudex deferendo appellationi non videtur per hoc fateri grauamen. c.propoſuit.nume.5. 26

Iudex ex officio ſupplere poteſt in cauſis beneficialibus matrimonialibus, & vbi agitur de intereſſe publico, vel periculo.c.oblatæ.nu.3. 58

Iudex delatione pendente in his, quæ de nouo emergunt ſe intromittere poteſt. c.ſignificante.nu.22. 83

Iudex in cauſa appellationis poteſt pro abſente ſupplere.c.per tuas.nu.10. 60

Iudex ex ſuo officio ſuppletur in notorijs ad partis vtilitatem. cap. ex inſinuatione.nume.3. 48

Iudex a quo etiam ſi detuliſſet appellationi, poteſt inhibere quòd nihil innouetur, & reuocare attentata, & aſſignare terminum, & inhibere etiam dato quòd iudex ad quem inhibuiſſet iudici a quo.c.cum teneamur.nu.21. 22

Iudex inferior non poteſt reſtituere aduerſus maioris ſententiam, cap. dilecto. nume.69. 94

Iudex delegatus quare non poſſit poſt litis conteſtationem, & quare procurator poſt li.conteſt.poteſt alium ſubſtituere.c.cum cauſam. nu.9. 73

Iudex ſi vt epiſcopus habet iuriſdictionem in temporalibus quis erit iudex incompetens in cauſa appellationis.rub.nu.37. 3

Iudex

Index.

Iudex a quo an de conſenſu appellantis poſſit reuocare delationem appellationis & cauſam reaſſumere.c.cum ceſſante.nu.15. 67

Iudex a quo an poßit reuocare interlocutoriam poſt inhibitionem.d.c.cum ceſſante.nume.16.

Iudex a quo,qui eſt effectus iudex appellationis,an poßit cognoſcere de cauſa appellationis.c.accepta.nume.2. 32

Iudex licet pronunciet ſe incompetentem, tamen poteſt condemnare partem in expenſis,etiam ſi appellatio eſſet nulla.c.ex ratione.nu.75. 16

Iudex ſi pronunciat reſcriptum non eſſe ſubreptitium,vel non impetratum ab excommunicato,an poßit reuocari.c.cum ceſſante.nu.27. 68

Iudex an & quando poßit immutare dilationes a iure ſtatutas, & in his quæ relinquuntur in arbitrio iudicis poteſt appellari. cap. cum ſit Romana. nume.9.10.11.& 12. 7

Iudex a quo poſtquàm detulit appellationi,non poteſt cauſam reaſſumere, aliàs proceſſus eſt nullus.c.dilectus.nu.7. 56

Iudex poteſt petere conſilium ſapientis inutilis partibus,c.intimaſti.nu.1. 81

Iudex,qui cognoſcat ſuper deſertione,principaliter impetrari poteſt.cap.ex ratione.nume.73. 13

Iudex a quo poſtquàm aßignauit terminum ad proſequendum appellationem indiſtinctè tam in appellatione a diffinitiua, quàm ab interlocutoria,ſiue ſit inhibitum, ſiue non, etiam dato quòd non detulerit, interim eſt ſuſpenſa eius iuriſdictio.c.perſonas.nu.19. 7

Iudex poterit impetrari etiam ſuper deſertione appellationis,& ſæpe committitur cauſa appellationis & deſertionis, vna cum negocio principali. c. ex ratione.nume.73. 16

Iudex quando ſuſpectus recuſatur,practica.c.ſecundò requiris.nu.4. 38

Iudex non tenetur ſuperſedere in cauſa principali ante inhibitionem,ſi appelletur ab interlocutoria.c.ſuper eo quod. nu.7. 18

Iudex ſi pronunciat ſuper aliqua exceptione, & non condemnat in expenſis, an iudex a quo poterit poſtea ex interuallo quomodocunque vſque ad finem cauſæ in illis expenſis condemnare.c.ſæpe. nu.53. 42

Iudex an ſi abſoluat partes ab obſeruatione iudicij,vel pronunciat ſe non eſſe competentem, vel non eſſe procedendum obſtan. exceptionib. vel appellationem deſertam.poßit interlocutoriam reuocare.c.cum ceſſante.nu.11. 67

Iudex an debeat recuſari in ſcriptis.c.ſecundò requiris.nu.10. 38

Iudex an poßit reuocare interlocutoriam, ſi non reficiantur expenſæ factæ per appellantem.c.cum ceſſante.nu.25. 67

Iudex ſuperior appellationis an ſtantib. omnibus impedimentis debeat adiri.c. ex ratione.nume.66. 15

Iudex ſi dixerit,recipio appellationem,cenſetur deferre.c.ſæpe. nu.4. 40

Iudex an poßit ſuſpectus recuſari,ſi appellatio eſt deſerta per lapſum termini iuris vel hominis.c.ad hæc.nu.5. 9

Iudex an poſſit pluries ſuam interlocutoriã reuocare.c.cum ceſſante.nu.34. 68

Iudex a quo an poſſit abſoluere a ſententia excommunicationis,& etiam ex hoc cenſeatur renunciatum appellationi.c.quæſtioni.nu.6. 26

Iudex aditus principaliter ſuper nullitate ad hoc vt poſſit cognoſcere de negocio principali,vel debeat primo expediri articulus nullitatis.c.dilecto.nu.25. 91

Iudex appellationis an de conſenſu ſolius appellati poſſit cognoſcere de cauſa principali,omiſſo appellationis articulo.c.ſæpe. nu.20. 41

Iudex appellationis ſi ab interlocutoria pronunciauit bene appellatum, an poterit procedere in cauſa principali abſque alia citatione.d.c.ſæpe.nu.23.

Iudex appellationis ſi pronunciat malè appellatum,et omiſit condemnare in expenſis appellatum, an iudex a quo cauſa ad eum reuerſa poteſt condemnare. ibid.nume.51. 42

Iudex an poſſit recuſari poſtquàm eſt in cauſa cõcluſum.c.cum ſpeciali.nu.2. 70

Iudex ipſe an poſſit interrogari cũ iuramẽto,an cã ſuſpitionis ſit vera.ibi.n.28

Iudex a quo,poteſt præfigere terminum appellanti ad finiendam appellationem. c.ex inſinuatione,nu.1. 48

Iudex ſi recuſatur in tribus caſib.arbitri eligi non debent.c.cũ ſpeciali.nu.2. 69

Iudex ſi dubitatur an debeat appellationi deferre vel non, an poſſit ſuper hoc peti,& dari debeat conſilium ſapientis.c.vt debitus,nu.43. 64

Iudex a quo ſi aſſignauit terminum ad audiendum reſponſum, vel ad apoſtolos recipiendos,vel ad arripiendum iter,non poteſt pendente termino procedere. c.perſonas.nume.20. 7

Iudex vel appellatus ſi nolunt audire intimationem,an requiratur ipſa intimatio.c.ſi iuſtus metus.nu.47. 89

Iudex an poſſit interpretari iura,& eius interpretatio quo ad omnes faciat ius. c.cum ſpeciali.nu.10. 69

Iudex an poſſit cogere partes ad prorogandum tempus.c.ſuper eo,2, nu.25. 20

Iudex competens quis ſit in cauſa nullitatis ſententiæ latæ a delegato, vel ordinario.c.dilecto,nu.64. 94

Iudex ordinarius non eſt dubium quin ſuper deſertione appellationis cognoſcere poſſit.c.ex ratione,nu.68. 16

Iudex an poſſit cogi ad reuocandum interlocutoriam.c.cum ceſſante.nu.31. 68

Iudex competens quis ſit in dando reſtitutionem propter impedimenta in cauſa appellationis.c.ex ratione.nume.57. 14

Iudex ſi detulit appellationi,an poſſit reuocare interlocutoriam.c.cum ceſſante. nume.14. 76

Iudex alterius prouinciæ vel præfecturæ non ſubdito, an reſcripto dari poſſit, vide tex.rotum.l.fi.C.vbi & apud quem.

Iudex an recuſetur ratione inimicitiæ, quando inimicitia prouenit ipſi propria culpa.c.cum ſpeciali. nu.44. 71

Iudex a quo vel ad quem,an & quando & quibus caſibus ipſum terminum appellanti aſſignare poſſit; & ſi detulit appellationi, an poſſit incontinenti vel ex interuallo aſſignare terminum appellanti.c.perſonas.nu.9. 6

Iudex ſi ſemel grauauit, an ſola pendentia appellationis in vna cauſa faciat vt poſſit recuſari ſuſpectus in omnibus alijs cauſis.c.ad hæc.nu.3. 8

Iudex appellationis quando ſit,quòd poſſit cognoſcere de negocio principali omiſſo appellationis articulo,& vide in omnibus caſibus.c.vt debitus. nu. 53. 65

Iudex quando impetratur,& appellatur in curia ad quem eſt appellatum, valet reſcriptum,& impetratio etiam ante terminum,& nulla facta mentione de termino.c.oblatæ.nu.13. 59

Iudex ſi fuit facilis in exequendo, an debeat eſſe facilis in reuocando executionẽ, & etiam ſi iudex proceſſit ſine citatione,& de facto, ita etiam debet reuocare.c.ex ratione.nume.88. 17

Iudex ante præſentationem literarum non dicitur habere iuriſdictionem, nec poteſt in cauſa procedere.c.ſuper eo.nu.9. 19

Iudex ſi requiſitus de expeditione obmuteſcat,denegat iuſtitiam. c. ex ratione. nume.49. 14

Iudex vel appellatus,ſi eſt aliàs certus de ſententia vel appellatione,an tunc requiratur intimatio.c.ſi iuſtus metus.nu.46. 89

Iudex ſi proceſſit ex officio,poteſt aſſignare terminum appellanti.c.cum ſpeciali. §.porrò.nume.3. 71

Iudex ſi in ſententia dixerit,excommunico te,ſi appellas, aut ſi elegeris, an illo appellante aut eligente ſit excommunicatus,vt dicatur electio vel appellatio procedere.c.præterea.nu.17. 37

Iudex ſi in ſententia excommunicationis ſub conditione,vel in diem dixerit, ex nunc prout ex tunc ſis excõmunicatus,an conditio retrotrahatur.ibid.nu.15.

Iudex a quo,ſi reiecit & non admiſit appellationem,an poſſit poſtea aſſignare terminum appellanti.c.perſonas.nu.10. 6

Iudex a quo,ſi ſucceſſit iudici ad quem,an poſſit ipſe de cauſa appellationis cognoſcere,& recuſari.c.ad hæc.nu.7. 9

Iudex qui tulit ſententiam,ſi ſucceſſit condemnato,poterit appellare a ſententia, quam ipſemet tulit.ibid.nu.8.

Iudex appellationis pronunciando appellationem deſertam; ſi omiſit condemnationem expenſarum,an poſſit poſtea quãdocunque ſupplere.c.ſæpe.nu.46. 42

Iudex vel arbiter,ſi pronunciauit cauſam ſuſpitionis non fore legitimam,quando erat legitima,an ſententia ſit nulla.c,cum ſpeciali,nu.26. 70

Iudex qui excommunicauit ex ſuo officio,& non ad partis inſtantiam, an in abſolutione ſit neceſſarius ad defenſionem ſuæ ſententiæ.c.qua fronte.nu.14. 27

Iudex an & quando ſit citandus ad defendendum ſuam ſententiam.ibid. nu.15.

Iudex an poſſit committere Notario,vel parti poteſtatem citandi.c.cum parati. nume.17. 23

Iudex ſi reuocat grauamen, non poteſt ex hac cauſa appellari, vel ſuſpectus in hac cauſa reuocari.c.cum ceſſante.nu.35. 68

Iudex appellationis pronunciando appellationem deſertam,omiſit condemnationem expenſarum,an poſſit poſtea quandocunque ſupplere.c.ex rõe.nu.76. 16

Iudex ſi ſtatuto arctatur ad ferendum ſententiam, vel aliquid aliud ſub certa pœna,debet intelligi ſi ad id fuerit requiſitus,d.c.ex ratione. nu. 102. 17

Iudex vbi vult referre negocium ad ſuperiorem, vel habere conſilium ſapientis debet dare capitulum conſultationis partibus.c.intimaſti.nu.2. 81

Iudex vbi pronunciat ſe iudicem competentem,licet reſcriptum ſit nullum multis caſibus,vt hic,valebit proceſſus in cauſa principali,niſi appelletur. cap. ſi duobus,nume.24. 10

Iudex vbi ex veriſimili præſumptione vel informatione potuit credere partem citatam,valet actus dato quod prius non conſtiterit de citatione. c. cum parati.nume.45. 52

Iudex delegatus,ſi in libello dicitur,ſententia nulla,& ſi qua eſt appello,an poßit cognoſcere de nullitate.c.dilecto.nu.75. 95

Iudex ſi lata interlocutoria non condemnauit in expenſis, poterit ſemper vſque ad diffinitiuam,& in diffinitiua ſupplere.c.ſæpe.nu.55. 43

Iudex appellationis de quibus expenſis poterit condemnationem facere, & de expenſis factis in cauſa principali.d.c.ſæpe.nu.52.

Iudex appellationis an poſſit abſoluere excommunicatum,antequàm cognouerit primo.c.qua fronte.nu.20. 28

Iudex a quo,vel ad quem,an poßit condemnare appellantem in expenſis,ſi appellatio eſt deſerta.c.ex ratione.nu.74. 16

Iudex an poſſit procedere in negocio principali, reſeruando iſtas exceptiones in fine cauſæ.d.c.ex ratione.nu.71.

Iudex delegatus an poſſit abſoluere excommunicatum a ſe,ſi iam detulerat appellationi.ibid.nu.28.

Iudex recuſatus,an poſſit compellere partes,vt eligant arbitros, vel arbitrum, qui de cauſa ſuſpitionis cognoſcat.c.ad hæc.nu.4. 30

Iudex a quo,termino elapſo,ſeu appellatione deſerta, poteſt procedere ad executionem ſententiæ, vel in cauſa principali, abſque alia citatione partis.c.perſonas.nume.24. 7

Iudex appellationis an poſſit cognoſcere an ſua ſit iuriſdictio et condẽnare partem in expenſis,licèt appellatio non ſit legitima. c.vt debitus. nu.5. 61

Iudex nullitatis delegatus vel ordinarius,vtrum cognoſcat de iniuſtitia,& quid ſi ꝓhibetur iniuſtitia abſq; nullitate, an poſſit obtinere.c.dilecto.nu.76. 95

Iudex ad quem,quid ſi non eſſet in curia, vel in loco in quo terminus appellanti aſſignatur.c.perſonas.nu.6. 6

Interlocutoria,ſi ſit bis appellatum,& confirmata, an poſſit reuocari.c.cum ceſſante.nume.12. 67

Iudex

Iudex ſi pendente conditione eſt mortuus, aut remotus ab officio, an reconualeſcat conditio & excommunicatio, vel expiret ſententia conditionalis.c.præterea.nume.11. 37
Iudex ſi diceret, admitto, ſeu defero appellationi ſi & in quantum de iure teneor & aliter non, an videatur deferre.c.ſæpe,nu.5. 40
Iudex, qui non defert appellationi, qua pœna puniatur de iure ciuili & canonico.c.de priore.nu.3. 31
Iudex 20.cauſis ſuſpectus recuſari poteſt, vbi diſtinctè & regulariter.c.poſtremò,nume.20,& ſeq. 33
Iudex in electione aſſeſſoris, vel conſultoris, an teneatur ſequi concordiam partium, & excuſetur in ſindicatu.c. cum ſpeciali.nu.38. 70
Iudex a quo an poſſit præfigere terminum appellanti, quòd redeat coram eo cum literis impetratis.c.perſonas.nu.4. 6
Iudex a quo vel ad quem, an poſſit cognoſcere, an appellatio ſit legitimè admittenda, an non.c.conſtitutis.nu.17. 44
Iudex a quo in quibus caſibus poteſt innouare pendente appellatione .c. cum teneamur.nume.14. 22
Iudex a quo appellatur, quando ſit quòd non teneatur poſt appellationem citare amplius appellantem ab eo.c.directæ.nu.4. 35
Iudex appellationis in dubio poteſt cognoſcere & definire ſuper deſertione.c.ex ratione.nume.72. 16
Iudex delegatus an poſſit denunciare, vel denunciari facere excommunicatum . c.verum quia.nume.28. 54
Iudex a quo quando detulit appellationi, an per actum contrarium ex poſt coràm ipſo cenſeatur appellans renunciare ſuæ appellationi . c. ſolicitudinem. nume.12. 55
Iudex delegatus ante li.conteſt.an poſſit facere ſequeſtrationem vel inbiberi . c. ſignificante.nume.11. 83
Iudex per proceſſum ad vlteriora cenſetur tacitè pronunciare ſuper exceptionibus & emergentibus in cauſa, & tunc licitè appellatur . cap. ex parte M. nume 8. 80
Iudex quandò commiſit cauſam conſulendam de conſenſu partium, etiam inferiori ſe præſenti non poteſt iudex reuocare, nec procedere in cauſa non expectato conſilio,c.intimaſti.nu.10. 82
Iudex a quo nouem modis poteſt aſſignare terminum appellanti, & ſit appellatio deſerta.ſc perſonas.nu.3. 6
Iudex quando ſit quòd poſſit reuocare dilationem ſemel datam.cap.ſignificante. nume,19. 83
Iudex quando ſit quòd per proceſſum ad vlteriora cenſeatur pronunciaſſe ſuper exceptionibus.c.ex parte M.nu.10. 81
Iudex quid ſi pronunciat ſe eſſe, vel non eſſe competentem. cap. cum ceſſante. nume.28. 68
Iudex quid ſi pronunciat tutorem vel curatorem legitimum, vel non, an poſſit reuocari. d.c.cum ceſſante.nu.29.
Iudex quando ſit quòd in notorijs poſſit ſuſpectus recuſari.c.propoſuit.nu.6. 26
Iudex competens quis ſit, quando petitur reductio ad arbitrium boni viri in omnibus caſibus, & inter laicum & clericum.rub.nu.44. 3
Iudex ſi detulit appellationi, an poſſit reuocare interlocutoriam.c.cum ceſſante. nume.14. 76
Iudice mortuo qui requiſitus eſt de expeditione, aditus ſucceſſor eius de eadem requirere debet.c.ex ratione.nu.48. 14
Iudice a ſuſpecto non poteſt immediatè recedi per viam appellationis, ſed per viam recuſationis, niſi recuſationem non dimitteret.c.nouit.nu.3. 39
Iudicem appellationis pronunciatum appellationem fore deſertam.ca.ex ratione.nume.101. 17
Iudicem adire quis poteſt ante factam innouationem, & petere ne in ſua poſſeſſione turbetur.c.an ſit.nu.4. 38
Iudices plures ſi ſimul tulerunt ſententiam, an ſit neceſſariò appellandum.cap.ſi iuſtus metus.nume.27. 88
Iudicibus ex pluribus vnus dedit apoſtolos delatorios, alter verò contrarios.d.c. ſi iuſtus metus.nu.28. 82
Iudici a quo an poſſit delegari cauſa appellationis.c.ad hæc. nu.9. 9
Iudici a quo neceſſitas non imponitur aſſignandi terminum appellanti ad proſequendum appell.d c.ad hæc.nu.1. 20
Iudici an credatur, ſi in actis nihil appareat de commiſſione. cap. cum parati. nume.11. 23
Iudicis de commiſſione, quando ex proceſſu non apparet, an commiſſio ſit nulla. d.c.cum parati.nu.10.
Iudicis de commiſſione an præſumatur, ſi in actis conſtat de citatione & relatione ipſius.d.c.cum parati.nu.12.
Iudicis de commiſſione, & citatione, ſi conſtet in actis, præſumitur in dubio quòd citatio præceſſerit ad requiſitionem. ibid. nu. 11.
Iudicis a quo copia licet haberi non poſſit, tamen appellari poteſt.c.ſi iuſtus metus,nume.21. 88
Iudicis a comminatione an poſſit appellari.c.cum ceſſante. nu.6. 66
Iudicis a negligentia ſeu tarditate an poſſit appellari, & ibi etiam ex quibus dicatur iuſtitiam denegare.c.ex ratione. nu.49. 14
Iudicis præſentia ſi haberi non potuit, an currat tempus ad appellandum, vel in alijs actibus ſi potuit appellari, vel actus fieri in præſentia honeſtorum virorum.c.ſi iuſtus metus, nu.31. 89
Iudicis officium non conquieſcit dilatione pendente, regula limitatur decem modis.c.ſignificante.nu.20. 83
Iudicis officium ante litem conteſt.implorari non pōt.d.c.ſignificante.nu.10.
Iudicis a tarditate ſeu negligentia non appellatur, ſed debet adiri ſuperior per viam querelæ.c.ex ratione.nu.60. 15
Iudicis a pronunciatione facta ſuper exceptione emergenti contra procuratorem iudicem, vel reſcriptum, ſeu alium, poteſt appellari.c. ex parte.nu.7. 80
Iudicis a negligētia, vel tarditate, an poſſit appellari.c.cum ceſſante.nu.32.68
Iudicis declaratio, an ſit neceſſaria ſuper impedimento, vel poſſit deduci.cap.ex ratione.nume.66. 15
Iudicis præceptum an & quando poſſit reuocari.c.cum ceſſante. nu.13. 66
Iudicis ad officium an ſuper nullitate ſpectet reformare & reſtitutionem dare, etiam contra extraneos poſſeſſores.c.dilecto.nu.35. 92
Iudicis præſentia, quando dicatur commodè haberi poſſe, & quo loco ſit requirendus.c.ſi iuſtus metus.nu.23. 88
Iudicis ſententia quando ſit quòd poſſit appellari ſine ſcriptis. d. c. ſi iuſtus metus.nume.26.
Iura dicentia, delegatum ab inferiore a Principe non poſſe ſubdelegare, limitantur.c.cum cauſam.nu.20. 74
Iura negatiua, quæ quæri poſſint priuilegio cōſuetudine præſcriptione, vel quaſi poſſeſſione, vt quod non poſſent alibi vendi victualia, niſi certo loco, & ius vectigalis & pedagij.c.ſignificante.nu.3. 83
Iuramentum non impedit allegationem nullitatis.c.dilecto. nu.122. 97
Iuramentum an & quando legitima ſit probatio.c.ex ratione.nu.12. 13
Iuramentum de parendo mandatis eccleſiæ in abſolutione exigitur etiam a periurio.c. quæſtioni.nu.3. 26
Iuramentum quod præſtatur in abſolutione eſt potius de conſuetudine quàm de iure.d.c.quæſtioni.nu.1. 25
Iuris quæſtio quæ dicatur, & qō facti & quæ dicatur mixta.c.ſæpe.nu.11. 40
Iuris in articulo ſeu declaratione non poteſt proferri ſententia declaratoria, non citata parte.d.c.ſæpe.nu.8.
Iuriſdictio delegata, non niſi ſcienti acquiritur, & idem in executore Apoſtolico, & quòd proceſſus factus ante præſentationem literarum eſt nullus . cap. ſuper eo,2.nume.12. 19
Iuriſdictio delegata ad vniuerſitatem cauſarum eſt prorogabilis de perſona in perſonam.c.cum cauſam.nu.26. 74
Iuriſdictio ordinarij an poſſit præueniri.c.vt debitus.nu.2. 61
Iuriſdictio an per appellationem ſuſpendatur ſolum in illa cauſa in qua eſt appellatum vel in omnibus alijs cauſis.c.ad hæc. nu.1. 8
Iuriſdictio delegata ad vniuerſitatem cauſarum, an expiret re integra per obitum delegantis.c.cum cauſam.nu.27. 74
Iuriſdictio appellatione interpoſita ſuper articulo vnius cauſæ, an ſuſpendatur in totum in illa cauſa, & quid in iudice ordinario, quid in delegato cui commiſſæ ſunt plures cauſæ appellationis. c.ad hæc.nu.2. 8
Iuriſdictio an ſuſpendatur in tota cauſa principali pendente appellatione in articulo non connexo cauſæ principali.ibid.nu.6.
Iuriſdictio ante præſentationem ſecundarum literarum non aufertur, & valet primus proceſſus factus virtute primi reſcripti.c.ſuper eo,2.nu.9. 19
Iuriſdictio an ſit ordinaria, vel delegata ad vniuerſitatem cauſarum, qualiter & quando cognoſcatur.c.cum cauſam. nu.28. 72
Iuriſdictio iudicis a quo per appellationem non ſuſpenditur in reuocatione attentatorum, vel in his quæ tendunt ad faciliorem expeditionem . c. cum teneamur,nume.2. 21
Iuriſdictio ad iudicem an deuoluatur ſuper tota cauſa, ſi in vno ipſius articulo appelletur, ſiue articulus ſit connexus, ſiue ſeparatus a cauſa principali.c.ſuper eo,quod.nume.4. 18
Ius vt non poſſit iri ad certum molendinum, an poſſit quæri, aut quòd vnus ſolus habeat molendinum, & non alius.c.ſignificante.nu.2. 82
Ius ſi in loco redditur bis in die, an valeat citatio abſque alio termino, vbi actus certa hora expeditur.c.cum parati. nu.25. 24

L

LAicus litigans coram iudice eccleſiaſtico poteſt ab omni grauamine appellare.c.ſi duobus,§.denique.nu.2. 11
Laudi in reductione ad arbitrium boni viri, an ſi iudex reperit laudum nullum poſſit procedi ſuper nullitate.c.dilecto. nu.50. 93
Laudi & ſententiæ arbitramentalis quid ſi eſt petita reductio ad arbitrium boni viri, an poterit fieri executio lite pendente ſuper reductione. d.cap.dilecto. nume.39. 92
Laudo arbitri emologato, vel approbato, non poteſt redire ad iudicem, & ex ſententia arbitri oritur exceptio.c.ex ratione.nu.33. 13
Laudum ſi eſt emologatum per partes, an poſſit proſequi poſt cauſam appellationis.d.c.ex ratione. nu.32.
Legatus a latere, an poſſit cauſam pendentem coram inferiore aduocare. cap.vt noſtrum.nume.9. 57
Legatus a latere, vel inferior a Principe, an poſſit concedere reſcriptum lite pendente.c.vt debitus,nu.36. 63
Legatus Papæ an poſſit cognoſcere de negocio principali omiſſo appellationis articulo.d.c.vt debitus.nu.50. 65
Legati nati non conferunt beneficia immediatè, legati verò de latere, ſic & in hoc differunt,c.dilecti.nu.1. 4
Legatis Cardinalibus creditur ſine literis.c.cum parati.nu.32. 24
Legato ſedis Apoſtolicæ eſt obediendum, & honor præſtandus tanquàm Papæ. d.c.cum parati.nume.5. 23
Legatus etiam Cardinalis, licèt non poſſit ſe interponere de appellationibus

emiſsis ad Papam, poteſt tamen examinare teſtes, & alia extraiudicialia facere ad informationem cauſæ.c.conſtitutus.nu.4. 44
Legatus de latere non poteſt apponere clauſulam, appellatione remota, ſicut non poteſt committere cauſam ſummariè & de plano. c. paſtoralis. nu. 16. 53
L.1.C.de monop.ſenſus & materia.c.ſignificante.nu.24. 83
L.ſi quis rem.ff.de recep.arb.limit.c.ex ratione.nu.33. 13
L.furti §. 1.ff.de his, qui no.infa.ſingularis limitatio.c.ſæpe.nu.35. 42
L.Titius.ff quod cum eo, ſingulariter declaratur, qualiter intelligatur illud vulgare, quod non deduxi deducam, & non probatum probabo.c.cum in eccleſia. nume.8. 35
L.Titianus.ff.quòd cum eo, intellectus: & quando ſit ꝙ iudex appellatione poſſit reformare primam ſententiam ex noua cauſa.d.c.cum in eccleſia. nu.10.
L.1.C.ſi per vim, vel alio modo, intellectus.c.cum teneamur.nu.6. 21
Legis a pœna licet non appelletur, tamen a declaratoria qua iudex pronunciat incidiſſe in pœnam poteſt appellari, & ibi de ratione differentiæ. cap. peruenit. nume.14. 20
Legis a pœna non appellatur.c.conſuluit. nu.4. 30
Legis & canonis diſcordia data, canones ſeruari debent in terris eccleſiæ. cap. ſi duobus.§.denique.nu.1. 11
L. Romana . ff. ad municip. an hodie ſit correcta, ex quo non eſt in dominio Imperatoris, & an hodie ibi ſit communis patria, & generalis forus quoad laicos.c.meminimus.nu.6. 18
Libelli directo contrarij, an in nullitate procedant, puta ſi actor petat ſententiam confirmari, an poſſit reus principaliter offerre libellum, & petere ſententiam annullari.c.dilecto.nu.53. 93
Libelli forma & practica ſuper reuocatione attentatorũ.c.conſuluit,2.nu.5. 22
in Libello qui producitur coram iudice ad quem appellatur, vel de nullitate dicitur.c.dilecto.nu.61. 94
Libellus ſi datus eſt, petendo ſententiam confirmari, an poterit iudex ex eodem libello & iudicio ſententiam nullam declarare. c.dilecto.nu.52. 93
Libellus declarari non poteſt in cauſa appellationis, nec quantitas, nec qualitas non declarata in primo libello.c.per tuas.nu.7. 60
Libellus an poſſit mutari declarari vel emendari in cauſa appellationis.d.c.per tuas.nume.6.
Libellus qualiter ſit concipiendus in cauſa appellationis.d.c.per tuas.nu.5.
Libellus generalis ſine cauſa nullitatis, an procedat, ſi non opponitur exceptio. ibid.nume.47.
Libellus generalis & incertus quomodo & qualiter procedat, & ſit declarandus ſi hoc petatur.c.ſignificantibus.nu.1. 47
Libellus generalis in iudicio vniuerſali procedit.c.per tuas. nu.6. 60
Libellus ſi formetur copulatiuè, puta dico ſententiam nullam, & ſi qua eſt, appello, vel alternatiuè, an ſit differentia.c.dilecto.nu.60. 94
Libellus an procedat in quo appellatus petit ſententiam confirmari. d.c. dilecto. nume.51. 93
Libellus, dico ſententiam nullam, & ſi qua eſt appello, in appellatione interlocutoria an procedat.d.c.dilecto.nu.54. 94
Libellus, dico arbitramentum nullum, & ſi quid eſt, peto eum reduci.d.c.dilecto. nume.58.
Libellus in quo dicitur contractus nullus, & in quantum ſit aliquis puto eum reſcindi, quia vltra dimidiam iuſti pretij ſum læſus.ibid.nu.59.
Libellus appellationis poteſt emendari vſque ad li. conteſt. in cauſa appellationis.c.per tuas.nume.8. 60
Libellus quando eſt ineptus, ſeu nudus agendi, an iudex nullitatis poſſit reformare ſententiam vel proceſſum.c.dilecto.nu.78. 95
Libellus generalis ſuper reuocatione attentatorum, an procedat de modo & forma formandi libellum in dicta materia.c.conſuluit.2. nu.6. 22
Libellus ſi ſit ita formatus, dico ſententiam nullam, & ſi qua eſt appello, an tunc dicatur nullitas tenere principaliter vel incidenter.c.dilecto.nu.97. 96
Libellus appellationis ſi eſt ſuper iniuſtitia, an poſſit iudex pronunciare ſuper nullitate, ſi hoc non eſt petitum.ibid.nu.103.
Libere verbi, virtus.c.directæ.nu.2. 35
Lis ſi erat iam conteſtata coram iudice ad quem, an iudex a quo poſsit reuocare interlocutoriam.c.cum ceſſante.nu.19. 67
Lite per arbitrum, in quem ſub pœna fuit compromiſſum deciſa, ad iudicem redeundum non eſt.c.ex ratione.nu.31. 13
Literæ ab ordine argumentum, & an miles ſit præferendus monacho.c. Nicolao militi.nume.1. 75
Literæ ſufficit quòd ſint ſigillatæ priuato ſigillo iudicis, aut ſubſcriptæ a tabellione.c.cum parati.nu.33. 24
Litigando coram iudice a quo, an cenſeatur quis renunciare appellationi interpoſitæ.c.ſolicitudinem.nu.14. 55
Litiganti quando verum habeat quod ſuper ineptitudne libelli non currant fatalia.c.ex ratione.nu.39. 14
Litiganti ſuper aliquo incidenti, vel emergenti an currant fatalia. d. c. ex ratione.nume.38.
Litiganti ſuper fatalia, an currant fatalia, & quibus caſibus hoc verum habeat. d.c.ex ratione.nu.37.& 38.
Litiganti ſuper attentatis, an currant fatalia.d.c.ex ratione.nu.3.
Litis conteſtatio & citatio vel libellus, an interrumpat præſcriptionem, & multa de interruptione præſcriptionis.c.vt debitus.nu.7. 61
Litis conteſtatio an & quando in cauſa appellationis ſit neceſſaria, tam in interlocutoria, quàm diffinitiua, & quid quando ambæ partes ſint præſentes vel non.c.per tuas.nume.9.60. Et c.interpoſita.§.ſanè.nume.2. 87
Litis conteſtatio an per obiectum exceptionis peremptoriæ inducatur. vbi limit. c.ſi.de li.conteſt.in 6.c.cum cauſam.nu.1. 73
Litis conteſtatio an requiratur neceſſariò, quando deducitur principaliter abſq; appellatione.c.dilecto.nu.43. 92
Litis pendentia in poſſeſſorio an obſtet in petitorio, vel econtra.c.cum teneamur. nume.20. 22
Litis pendentia ſuper nullitate principaliter an impediat executionem, & inducat priuilegium attentatorum.c.dilecto.nu. 31.& 32. 92
Locum eſſe tutum procuratoribus an ſufficiat, licèt non ſit tutus non principali. c.ex parte.nume.2. 45
Locus notoriè non tutus, an notorium excuſet ab onere allegandi, & comparendi.d.c.ex parte.nu.10. 46
Locus non tutus quando allegatur debet exprimi cauſa particularis, & non in genere.d.c.ex parte.nu.16.
Locus non tutus allegari poteſt etiam ſi hoc proceſſerit ex propria culpa . d. c. ex parte.nume.21.
Locus debet eſſe tutus non ſolum partibus, ſed omnibus alijs habentibus interuenire.d.c.ex parte.nu.1. 45
Locus quis dicatur idoneus ad appellationem interponendam. c. ſi iuſtus metus. nume.24. 88

M

MAndatum procuratoris poteſt probari per literas primas conſtituentis. c.ſignificauit.nume.1. 47
Mandato iudicis, vel alterius, licèt quis ſtare curauerit, tamen poteſt appellare, nec cenſetur renunciare appellationi.c.ad hæc.nu.3. 25
Mendicantes & alij religioſi ex ſtatuto poſſunt deſtituere eorum generales, ſecus de iure.c.quia nos.nu.2. 31
Metus iuſtus quot modis poſſit inferri.c.ſi iuſtus metus.nu.4. 88
Metus qualis requiritur ad hoc, vt quis excuſetur ab appellatione interponenda coram iudice.d.c.ſi iuſtus metus.nu.1.
Metus quando concurrit, non eſt neceſſariò interponenda appellatio, ſed ſufficit proteſtatio, & quod habet vim appellationis, & quod vis populi eſt iuſtus metus.d.c.ſi iuſtus metus.nu.51. 89
Metus an ſit iuſtus vel non, arbitrio iudicis relinquitur . d. cap. ſi iuſtus metus. nume.12. 88
Metus iudicis iuſtus, quomodo probetur.d.c.ſi iuſtus metus. nu. 5.
Metum ad probandum an ſufficiat ſummaria probatio, vel per iuramentum, & quo ad probandam infirmitatem.d.c.ſi iuſtus metus.nu.11.
Metum ad probandum, an ſit neceſſaria proteſtatio præcedens.d.c. ſi iuſtus metus.nume.3.
Metus & aliæ cauſæ quando non appellatur in præſentia iudicis, ſufficit quòd ſummariè probentur.ibid.nu.10.
Metus an excuſet quando quis ex ſua culpa incidit in metum.ibid. nu.2.
Metu probato in actu præcedenti, præſumitur durare idem metus. d. c. ſi iuſtus metus.nume.8.
Minor mulier, & ruſticus citati, & perſonaliter, & ſic contumaces poterant appellare, & excuſantur a dolo præſumpto.c.Nicolao.nu.20. 75
Monachorum correctio primum ad abbatem pertinet etiam quòd maior ſit poteſtas abbatis in monachos, quàm epiſcopi in clericos, & quòd monachi magis teneantur obedire ſuo abbati quàm epiſcopo.c.ad noſtram.nu.2. 5
Monachus dicitur magis aſtrictus abbati, quàm ſeruus domino ſuo.ibid.
Monachus poteſt eſſe procurator ad lites ſui monaſterij.c.Nicolao.nu.2. 75

N

NEgociorum geſtor an poſſit appellare abſque mandato.d.capit.Nicolao militi.nume.17.
Niſi, dictio, quando non habet præcedentem ordinationem, an diſponat . c. præterea.nume.6. 37
Niſi, dictio, an importet conditionem in ſententijs.d.c.præterea. nu.3. 36
Notarius ſi faceret ſignum non conſuetum, non valeret ſuum inſtrumentum. c. ſignificauit.nume.3. 47
Notarius criminoſus non eſt excommunicandus, niſi primo ſit citatus. §. præterea.nume.6.& 7. 8
Notorius criminoſus ſpoliatus non eſt reſtituendus, & quòd exceptio ſpoliationis eſt dilatoria, & tollitur litis conteſtatione, ad limit.c.frequens.de reſti. ſpol. in 6.c.propoſuit.nu.2. 26
Notorium iuris fit ex actis & probationibus in iudicio . cap. ex inſinuatione. nume.2. 48
Notorium iuris an & quando ex probationibus factis in iudicio reſultet.c.cum ſpeciali. §.porrò.nu.2. 71
Notorium eſſe primo conſtare debet, quia multa allegantur notoria quæ non ſunt, & ibi notabilia dicta.c.conſuluit.nu.2. 20
Notorium non dicitur reſultare ex actis antequàm ſit concluſum in cauſa. c. ex inſinuatione.nu.4. 48
Notorium quando ex confeſſione reſultet.c.cum ſpeciali.§.porrò.nu.1. 71
Notorijs in grauibus poteſt reus puniri abſque alia ſententia declaratoria . c. propoſuit.nu.1. 26
in Notorijs facti trãſeuntis, quãdo iudex ſuſpectus recuſetur.d.c.propoſuit.nu.8.
in Notorijs, negatione res fit dubia.c.conſuluit.nu.5. 21
Nullitas ex iuriſdictionis defectu an poſſit in omni caſu opponi, & quomodo procedant glo.contrariæ.cle.1.de ſequeſt. poſſ. & fruct. & cle.1. de re iudi. c.dilecto.nu.135. 98

Nullitas dicitur defenſio,& ideo ſtatuta et reſcripta tollentia nullitatem,tanquàm tollentia defenſionem, ſunt nulla.c.dilecto. nu.126. 97
Nullitas vbi eſſet patens,an poſſit illam iudex admittere,non obſtante pacto.d.c. dilecto.nume.118. 98
Nullitas,quando cauſatur a repugnatione & perplexitate . d. capit. dilecto . nume.119.
Nullitas ſi deducatur ſimul cum appellatione , & non fuit plene cognitum de nullitate,an poterit poſt ſententiam in appellatione iterum dici de nullitate. d.c.dilecto.nume.106.
Nullitas ex defectu nullitatis.d.c.dilecto.nu.132. 99
Nullitas quæ cauſatur a dolo partis.d.c.dilecto. nu.136.
Nullitas euidens ex tenore ſententiæ abſque actorum relatione,vel econtra.d.c. dilecto.nume. 139.
Nullitas principaliter intenta an deuoluat totam cauſam, & principale negocium ad ſuperiorem coram quo de nullitate agitur.d.c.dilecto.nu.24. 92
Nullitas,quæ dolo ſolius aduerſarij,vel cum iudice participantis cauſatur. d.c. dilecto.nume. 120. 98
Nullitas & appellatio an poſſint ſimul cumulari,& procedat libellus,dico ſententiam nullam,& ſi qua eſt appello.d.c.dilecto.nu.56. 95
Nullitas,an impediat executionem, ſi deducatur principaliter abſque appellatio.d.capit.dilecto.nume.23. 92
Nullitas an ſuſpendat executionem,& operetur effectum & priuilegium attentatorum.d.c.dilecto.nu.26.
Nullitas quando deducitur per viam appellationis,quales, & quot effectus reſultent.d.c.dilecto. nu.18.
Nullitas, quando ſit quod dicatur poſſit incontinenti probari . d. capit. dilecto. nume.29.
Nullitas ſi deducatur principaliter abſque appellatione vel incidenter , & ſit pronunciatum ſententiam validam,an poſſit de cætero dici de nullitate. d. c. dilecto.nume.104. 98
Nullitas ſi deducatur ſimul cum appellatione,vel ſi deducatur diſtinctè & principaliter de per ſe,quæ ſit differentia.d.c.dilecto.nu.150. 99
Nullitas ſi deducitur ſimul cum appellatione , & ſit deſerta appellatio , an impediatur executio ſententiæ propter pendentiam cauſæ nullitatis remanentis. d.c.dilecto.nume.178. 103
Nullitas ſi eſt expreſsè cumulata,puta dico ſententiam nullam,& ſi qua eſt appello,deſerta appellatione,an intelligatur etiam cauſa nullitatis deſerta. d. c. dilecto.nume.171. 102
Nullitas patens ex inſpectione ipſius ſententiæ,non videtur excluſa.d.cap.dilecto.nume.137. 99
Nullitas reſultans ex falſa cauſa expreſſa in ſententia,an ſit excluſa. d.c. dilecto.nume.143. 100
Nullitati prouenienti ex ineptitudine libelli,an cenſeatur renunciatum.d.c.dilecto.nume.123. 99
Nullitati procedenti a defectu iuriſdictionis non videtur renunciatum . d.c. dilecto.nume.121. 98
Nullitati & iuri nullitatis an poſſit renunciari expreſsè per pactum vel aliter . d.c.dilecto.nu. 116.
Nullitatis cauſæ inſtantia quanto tempore duret in omnibus caſibus. d. c. dilecto.nume.176.
Nullitatis in cauſa an requiratur neceſſariò libellus.d.c.dilecto.nu.41. 93
Nullitatis pendente cauſa an currant fatalia in cauſa appellationis,& econtra. d.c.dilecto.nume.11. 91
de Nullitate,quinque modis poſſet dici, qui diuerſos pariunt effectus . d. capit. dilecto.nume.148. 100
de Nullitate quo iure agatur & dici poſſit.d.c.dilecto.nu.7. 91
de Nullitate agendo vel excipiendo , quouſque temporis poſſit dici. d.c.dilecto. nume.10.
de Nullitate quot modis dici poſſit.d.c.dilecto.nu.8.
de Nullitate an poſt terminum ſtatuti poſſit dici per viam excipiendi , vel per viam agendi.d.c.dilecto.nu.151. 98
Nuncius ſi portat literas ſigillatas,probatur commiſſio, licèt aliter non conſtet . c.cum parati.nu.15. 23
Nuncius eo ipſo quòd portat literas,præſumitur quòd ſit nuncius eius,cuius literas defert.d.c.cum parati.nu.34. 24
Nuncius an per alium nuncium poſſit facere citationem . d. cap. cum parati . nume.51. 25
Nuncius an poßit committere nuncio poteſtatem generaliter citandi . d. c. cum parati.nume.6. 23
Nuncius ſi refert ſe poſuiſſe in poſſeſſ.bon.Titium,an credatur nuncio quo ad illa bona.d.c.cum parati.nu.41. 24
Nuncius eccleſiæ ſi aufugit cum pecunia mutuata, an damnum ſit eccleſiæ, vel creditoris.c.ſignificauit.nu.13. 47
Nuncius vbi vellet citare realiter accipiendo pignora , vel tenutam , vel alio modo grauando partem in bonis,nullo modo ſibi credatur ſine literis.cap.cum parati.nu.30. 24
Nuncius an poſſit citare ſine ſpeciali commiſſione iudicis . d. capit. cum parati . nume.9. 23
Nuncius quid ſi non iurauit fideliter exercere officium ſuum.d.cap. cum parati. nume.27. 24
Nuncij relatio an fieri poſſit per nuncium tempore feriarum,vel partibus abſentibus.d.c.cum parati.nu.49. 25
Nuncij relatio an poſſit fieri tabellioni ſine iudicis præſentia , vel ſedentis pro tribunali.d.c.cum parati.nu.50.
Nuncij de miſsione,& de arreptione itineris ad curiam,iura loquentia, an ſint correcta.c.vt debitus.nu.32. 63
Nuncij de electione facta per iudicem an debeat conſtare ex actis. cap. cum parati.nume.28. 24
Nuncio an pars teneatur credere citanti ſine literis . d. capit. cum parati . nume.29.
Nuncij electio pertinet ad iudicem ordinarium,delegatum vel arbitrum.d.cap. cum parati.nu.26.
Nuncio ſine literis quando credatur remiſsiuè.c.ſignificauit. nu.9. 47
Nuncio generali & publico in vno loco deputato ad citationes faciendas,an valeat citatio,& ſibi credatur.c.cum parati.nu.14. 22
Nuncio portanti ſigillum,vel aliud ſignum,an quis credere teneatur.c. ſignificauit.nume.10. 47
Nuncio citanti extra territorium non creditur ſine literis . capit. cum parati. nume.31. 24
Nuncio quòd credatur & eius relationi,ſtatutum.c.cum parati. nu.37. 24

O

Obedientia non eſt auferenda prælato etiam criminoſo,antequàm ſit priuatus.c.dilecti.nu.2. 4
Obligatus ad genus,& obligatus ad ſpeciem, in quo differant vbi res perditur . c.ſignificauit.nu.11. 47
Offenſa etiam notoria , quando reſpicit principaliter Deum vel rempublicam, poteſt excommunicatus primo abſolui, quàm ſatisfaciat . capit. qua fronte. nume.22. 27
Officialis non poteſt refirmari in officio , niſi omnes conſentiant , & vnius contradictio ſufficit.c.conſtitutus.nu.13. 44
Officij publici vel priuati ratione , quæ differentia eſt inter illa , quæ geruntur quando eſt appellatio deſerta.c.ſæpe.nu.38. 42
Officium iudicis appellationis eſt magis latum , quàm officium iudicis a quo . c. cum in eccleſia.nu.12. 35
Officium tutoris eſt virile , & permiſſum dumtaxat matri & auiæ , & mater conuolando ad ſecunda vota,ipſa perdit tutelam nulla facta differentia. c.ex parte M.nu.2. 80
Omne illud quod poteſt allegari contra citationem factam ab homine ad excuſandum contumaciam,poteſt allegari reſpectu citationis , aut termini iuris vel ſtatuti.c.ſæpe.nu.17. 40
Omnibus volentibus etiam non impeditus poteſt committere vocem ſuam alijs. c.conſtitutus.nu.8. 44
Opponens quod excommunicatus non abſoluatur , niſi primo ſatisfaciat expenſas, an poßit repelli per exceptionem excommunicationis.c.qua fronte. nume.34. 28
Ordo ſi detur a iure quòd primo fiat aliquid vel ſatisfiat , an abſolutio aliter facta ſit nulla.d.c.qua fronte.nu.43.
Ordinarius delegatus an habens collegas poßit recuſari ſuſpectus.c.cum ſpeciali. nume.29. 70
Ordinarius inferior a Principe,an poßit delegare appellatione remota. c. paſtoralis.nume.19. 52
Ordinarius vel delegatus ſi prouocat ſe competentem vel incompetentem , an poßit reuocare.c.ex ratione.nu.38. 16
Ordinarius licèt poteſt facere vicarium generalem , non poteſt delegare omnes cauſas in totum.c.cum cauſam.nume.30. 74
Ordinatoria, præparatoria, & deciſoria litis quæ dicuntur , & quod poßit vel non appellari ab interlocutoria dicitur reſpicere præparatoria litis : ſi vero a diffinitiua,deciſoria.c.ſi duobus.§.denique.nume.4. 11

P

Pactum an firmetur iuramento.c.interpoſita.§.ille denique. nu.29. 86
An in tali pacto requiratur ſcriptura.ibid.nu.21.
An valeat tale pactum ex parte vnius.ibid.nu.22.
Pactum an valeat quod de nullitate agere , & excipi non poßit . capit. dilecto. nume.117. 98
Papa vel Princeps an poßit recuſari.c.cum ſpeciali. nu. 32. 70
Papa an poßit cauſam pendentem coram inferiore aduocare ad ſe.c.vt noſtrum. nume.8. 57
Papa ſi committit cauſam appellationis , vna cum negocio principali , an tunc conferatur iuriſdictio in dicto negocio , dato quòd cauſa appellationis non ſit alteri iuſtificata.c.vt debitus.nume.45. 64
Papa an poßit dare licentiam excommunicato , vel interdicto celebrandi in diuinis.c.ad hæc quoniam.nume.11. 35
Papa ſi delegauit cauſam ſub nomine proprio,poſtea delegatus eſt mortuus,vtrum ordinarius poßit de cætero amplius de illa cauſa cognoſcere. cap. vt noſtrum. nume.12. 57
Papa ſi cauſam pendentem coram ordinario aduocat ad ſe , an videatur remota iuriſdictio,antequàm ſit iudex certificatus de hoc per præſentationem literarum,vel aliter.d.c.vt noſtrum.nume.6.
Papa ſi non aduocat cauſam ad ſe , ſed incipit cognoſcere de cauſa pendente coram ordinario,an valeat proceſſus factus coram inferiore.ibid.nu.7.

Papa

Index.

Papa ſi commiſit legationem cum clauſula, omni appellatione remota, non poterit propter hoc ipſe legatus committere cauſam appellatione remota.c. paſtoralis.nume.17. 53

Papa ſi commiſit Legato de latere, vel alteri vniuerſitatem cauſarum cum plena & omnimoda ptāte, non poterit ſubdelegare appellatione remota.ibid.nu.18.

Papa ſolus poteſt ſuſpendere ſententiam excommunicationis ad tempus.c. dilecti.nume.19. 56

Papa an poſſit cognoſcere de cauſa principali omiſſo appellationis articulo inuito appellante.c.vt debitus.nu.49. 65

ad Papam poteſt appellari omiſſo medio in ſuis terris, etiam coram iudice ſeculari, quod ampliatur.c.ſi duobus.§.denique.nu.7.& 8. 11

Papæ iuriſdictio an poſſit præueniri per ſolam citationem coram ordinario, tam in beneficialibus quàm in aliis.c.vt debitus.nu.34. 63

Paria ſunt non comparere vel comparere per procuratorem minus ſufficientem. c.Nicolao militi.nu.4. 75

Paria ſunt agere contra formam citra, & præter, quando ad actum datur certa forma.c.qua fronte.nu.42. 28

Paria ſunt appellare, & ſe ſubmittere ſub protectione ſuperioris.c. ad audientiam.nume.2. 31

Pars appellata eo ipſo quòd approbat appellationem, cenſetur appellationi delatum, & cauſam eſſe tractandam in curia.c. ſæpe. nu.3. 40

Pars ſi adſerit ſe appellaſſe, vbi non erat appellatum, vel erat appellatum poſt decem dies, vel ſine ſcriptis vel ſine expreſſione cauſæ vel erat appellationi renunciatum, vel erat appellatum trina vice an his caſibus ſi iudex pronunciat ſe iudicem competentem valeat proceſſus.c.ſi duobus.nu.26. 10

Pars litigando coram iudice ſuſpecto cenſetur renunciare exceptioni ſuſpitionis, non ſic in loco non tuto.c.ex parte.nu.12. 46

Pars ſi non habeat notitiam incompetentiæ, an nihilominus valeat proceſſus. c. ſi duobus.nume.29. 10

Partes ſi cum iuramento promiſerunt ſtare ſententiæ iudicis, & mandato eius ante, vel poſt ſententiam, an intelligatur renunciatum appellationi. c. interpoſita.§.ille denique.nu.3. 89

Partes de communi conſenſu, an poſſint redire ad iudicem a quo, & renunciare appellationi, & quid in iudice delegato qui detulit appellationi.cap. accepta. nume.3. 32

Partes ſententia ab a bitratore lata non poſſunt ad iudicem redire, & quæ ſit ratio.c.ex ratione.nu.33. 13

Partes ſi promiſerunt ſtare ſententiæ petendæ ſecundum conſilium ſapientis, et conſentientium quòd feratur ſententia ſecundum conſilium, non dicitur appellationi renunciatum.c.ad hæc.nu.8. 25

Partes eo ipſo quòd ſi iuerint punctum formatum a iudice, & non contradixerũt videntur approbaſſe.c.intimaſti.nu.5.. 81

Partes licet ſint litem conteſtatæ tempore feriarum, tamen poterit quælibet pars poſtea ad actus futuros allegare ferias in quocunque tempore iudicij. c. ex parte.nume.6. 46

Partes ſi non conſentiant, quid agendum.c.cum ſpeciali. nu.19. 70

Partes vbi promiſerunt ſtare ſententiæ ſapientum qualitercunque latæ non poteſt appellari, aliàs ſi..c.intimaſti.nu.11. 28

Participans cum excommunicato, quam excommunicationem incurrat. c. peruenit.nume.8. 20

Partis citatæ de verbis & reſponſione, an credatur nuncio.c.cũ parati.nu.40. 24

Paupertas quibus caſibus excuſet.c.reprehenſibilis.nu.16. 30

Peccatis hominis dies abbreuiantur.c.qua fronte.nu.17. 27

Pœna arbitraria ſi eſt, an poſſit iudex ſuſpectus recuſari.c.propoſuit. nu.7. 26

Pœna maior eſt ſtare in carcere quàm laborare in agro.c.ſuper eo.2.nu.3. 19

Pœnam corporalem qui ſubſtinuit liberatur in torum, licet poſtea peruenerit ad pinguiorem fortunam.c.reprehenſibilis.nu.19. 29

Penſionis per ſolutionem vel fructuum, an probetur poſſeſſio vel ſubiectio. cap. bonæ.nume.7. 48

Peregrinantis dictum an habeat verum in eo, qui eſt abſens cauſa reipub. vel alia iuſta cauſa.c.meminimus.nu.2. 10

Periculum cuius ſit, ſi debitoris nuncius ducebat equum emptori, qui in itinere deceſsit.c. ſignificauit.nu.14. 47

Periuro an & quando ſit deferendum iuramentum honoris, vel oneris. c. quæſtioni.nume.9. 26

Perſonam eſſe legitimam vbicunque tacitè, vel expreſsè pronunciatur quæ non eſt, vel econtra tutorem procuratorem vel minorem agentem, vel defendentem in iudicio licitè appellatur etiam de iure ciuili.c.ex parte M. nu.5. 81

Perſonæ miſerabiles & eccleſia an ad Papam appellare poſsint omiſſo medio, & quando eis hoc liceat & quibus caſibus.c.ſi duobus.§.denique.nu.15. 11

Peſtis impedimentum an impediat curſum fatalium.c.ex ratione.nu.53. 14

Quot & quæ ſint impedimentorum genera reſcriptum eſt a Roma. Pontifice in c.ſciſcitatus.de reſcri.in volu.Grego.

Peſtis vel intẽperies aeris ſi in loco eſt, an dicat locus nõ tutus.c.ex pte.n.23. 46

Plures quando dantur a Principe ſimpliciter, an habeant iuriſdictionem inſolidum, & quid in pluribus delegatis ad vniuerſitatem cauſarum, et quid quando epiſcopus conſtituit duos officiales in certa parte diæceſis, qui habent delegatam ad vniuerſitatem cauſarum.c.cum cauſam.nu.23. 74

Poſitio an poſsit fieri in omni caſu, quo poteſt fieri probatio facti.c.ſępe.nu.7. 40

Poſitio vel capitulum alternatiuè an ꝓcedat, ſicut libellus.c.dilecto. nu.63. 95

Poſitiones factæ in cauſa principali, an poſsint variari, & nunciari in cauſa appellationis, vbi multa exempla.c.cum eccleſia.nu.13. 35

Poſſeſsio poteſt acquiri per monachum, ſeruum, & per amicum etiam extraneum. c.bonæ.nume.3. 48

Poſſeſsio tranſlata in tertiam perſonam, an pendente appellationẽ extraiudiciali veniat reuocanda per attentatorum viam.d.c.bonę. nu.8.

Poſſeſsionem recuperandi plura remedia contra tertium poſſeſſorem etiam bona fide.d.c.bonæ.nume.14. 49

Poſſeſſor condemnatus pendente appellatione, non deſinit dici poſſeſſor. rubri. nume.31. 3

Poſſeſſor tertius quid ſi eſt cum titulo, & bona fide.c.bonæ.nu.12. 49

Poſſeſſor non debet turbari, etiam ſi poſſeſsio eſſet contra ius. cap. ſignificante. nume.9. 82

Poſſeſſor quando eſt ſuſpectus poteſt lite pendente, & appellatione ſequeſtrari poſſeſsio.c.cum teneamur.nu.10. 22

Poſſeſſor an & quando lite pendente turbari debeat in ſua poſſeſsione. d.c. cum teneamur.nume.1. 21

Poſſeſſorem contra tertium vel alium quencunque non nominatum in ſententia, non poteſt fieri executio ſine citatione & cognitione cauſæ, etiam ſi tertius poſsideat rem affectam vitio litigioſi, niſi ſit hæres.c.ex ratione.nu.29. 17

Poteſtas vel alius officialis cõdẽnatus in officio, an poſsit appellare.rub.nu.22. 3

Prælati etiam regulares non debent proferre ſententiam cenſuræ in religioſos, niſi præmiſſa admonitione, aliàs incurrunt pœnam. cap. reprehenſibilis. nume 2. 29

Fallit niſi excommunicatio inferatur ipſo facto a iure, vel a ſtatuto.ibi.nu.3.

Prælatus eccleſiæ non poteſt per pactum renunciare appellationi expreſsè.c.Nicolao militi.nume.14. 75

Præcepto ab extraiudiciali poteſt appellari, ſi lædatur.c.peruenit. nu.2. 30

Prælati eccleſiarum & alij adminiſtratores, an ſint condemnandi in expenſis, & in quibus bonis fiet executio.c.reprehenſibilis.nu.21.

Prælatus iudex in cauſa eccleſiæ, an poſsit recuſari.c.poſtremo. nu.13. 33

Prælatus regularis facilius remouetur a beneficio, quàm ſecularis, & an ſufficiat quælibet tranſgreſsio canonis, & qua pœna puniatur tranſgreſſor canonum.c.inter cætera. nume.2. 5

Præſentare ſe ſi quis tenetur Apoſtolico conſpectui, & de quibus appellationibus ſit iudex competens auditor contradictarum.c.perſonas.nu.8 6

Princeps ſi abutatur, & nullum ſuperiorem habeat, appellatur ad Papam. c. ſi duobus.§.denique.nu.14. 11

Princeps quando aduocat cauſam ad ſe, an valeat proceſſus inferioris, & quid ſi procedatur de tacito vel expreſſo conſenſu partium.c.vt noſtrum.nu.11. 57

Princeps an poſsit committere cauſam remota recuſatione. capit. poſtremo. nume.5. 32

Principis a relatione, ſeu conſultatione, vel ſententia lata ſecundum reſponſionem ipſius, an poſsit appellari.c.intimaſti.nu.6. 82

Princeps non poteſt tollere citationem, & alia quæ ſunt inducta de iure naturali, ſed ſolum ea quæ ſunt de iure ciuili, vt appellatio actionis, & ſimilia.c.paſtoralis.nume.20. 53

Princeps etiam non recognoſcens ſuperiorem in his quæ concernunt decorem, & honeſtatem Chriſtianæ religionis ſubeſt ſummo Pontifici. cap. conſuluit. nume.2. 20

Princeps non poteſt reparare appellationem deſertam, nec etiam indulgere tertiam appellationem, niſi faceret ex certa ſcientia, & de plenitudine poteſtatis.c.directæ.nu.9. 36

Principis a ſententia, concilij vel Regis Francorum non appellatur, & an de iure recognoſcat ſuperiorem.rub.nu.9. 2

Priuilegio attentatorum veniunt reuocanda poſt & contra appellationem, licet cauſa appellationis de ſe non irritaretur actum.c.bonæ.nu.36. 50

Probationem quam faciant fama, & vnus teſtis, & quid de probatione diuerſi generis, & de confeſsione extraiudiciali abſente parte, & de iudicio. c.dilecti.nume.6. 4

Probationibus in peremptorijs, & alijs fiendis per ſcripturam, & inſtrumentum de iure, & ſtilo curiæ Romanæ, debet quis comparere inſtructus, nec datur dilatio ad probandum extra curiam.d.c.dilecti.nu.15. 5

Idem vbi depoſitiones teſtium eſſent ſcriptæ & publicatæ.ibid.nu.26.

Proceſſus an valeat, ſi iudex promittat appellationem non eſſe deſertam, quando tamen erat.c.ſi duobus.nu.27. 10

Proceſſus ſi mandatur irritari, an includatur ſententia.c.dilecto.nu.88. 97

Proceſſus & ſententia, & alia inde ſecuta facta virtute ſtatuti inualidi ſunt nulla & reuocanda, nec tranſeunt in rem iudicatam.d.cap.dilecto.nume.36. folio 93

Proceſſus ſi eſt nullus, tamen adeſt confeſsio partis in contrarium, an ex tali confeſsione poſsit ferri ſententia non obſtante nullitate vi dictæ confeſsionis. d.c.dilecto.nume.5. 91

Proceſſus agitatus per iudicem qui credebat ſe iudicem, an valeat. c. ſi duobus. nume.18. 10

Proceſſus an valeat contra contumacem, ſi iudex non pronunciet expreſſè ſe competentem, an poſsit de cætero dici de defectu iuriſdictionis. d. c. ſi duobus.nume.22.

Proceſſus habitus poſt legitimam appellationem, an ſit nullus, vide plenius quàm alibi. c.cum ſpeciali.nu.47. 71

Proceſſus an valeat ſi iudex non admittit exceptionem nullitatis. cap. dilecto. nume.30. 93

Proceſſus eius qui falſo delegatum iudicem ſe adſerit, in contumacem an valeat. c.ſi duobus.nume.25. 10

Index.

Proceſſus agitatus contra citatum in loco non tuto, an ſit nullus ipſo iure, vel ſit neceſſaria appellatio.c.ex parte.nu.14. 46

Proceſſus factus contra abſentem cui competebat exceptio, an valeat.limitatio ad l.ſi prætor.§.Marcellus.ff.de iudi.c.ſi duobus.nu.39. 10

Procurator an & quandò poſſit renunciare appellationi.c.ex ratione.nu.4. 14

Procurator qualiter dicitur habere ſufficiens mandatum ad opponendum & defendendum, quòd cauſa non ſit tractanda in curia.c.Nicolao militi.nu.8. 75

Procurator an poſſit conſtitui, qui non ſit de collegio.c.conſtitutus. nu.9. 44

Procurator an debeat habere mandatum ad articulum appellationis, vel etiam ad cauſam principalem.c.Nicolao.nu.10. 75

Procuratorem dimittere, an teneatur, qui vadit in peregrinatione, vel poſſit cõtra eum procedi ad primum, vel ſecundum decretum, & ibi maius eſt priuilegium peregrini, quàm abſentis cauſa reipublicæ.c.meminimus.nu.2. 19

Procurator conſtitutus ad audiendum ſententiam, non poteſt ab illa appellare.c.Nicolao militi.nume.15. 75

Procurator conſtitutus ad litem conteſtandam poteſt appellare.d.c.Nicolao militi.nume.16.

Procurator ad impetrandum, an cenſeatur datus ad extraiudicialia. d.c. Nicolao militi.nume.9.

Procurator non poteſt expreßè renunciare appellationi, nec domino præiudicare, ſed tacitè bene poteſt in non appellando vel proſequendo.d.c.Nicolao militi.nume.13.

Procurator qualiter appellare debeat.rub.nu.4. 2

Procurator an poßit appellationi expreßè renunciare. c.interpoſita.§.ille denique.nume.9. 86

Procurator non poteſt expreßè renunciare appellationi, etiam ab eo interpoſitæ, ſed tacitè ſic non proſequendo, vel non appellando.c.ex ratione.nu.24. 14

Promittens ſe habere ratam ſententiam poterit appellare, nec committitur ſtipulatio.c.ad hæc.nume.7. 25

Promittens etiam cum iuramento parere ſententiæ iudicis, poterit appellare. d.c.ad hæc.nume.4.

Promittens ſoluere iudicatum, & parere ſententiæ, non excluditur ab appellatione.d.c.ad hæc.nume.6.

Pronuncians ſe in competentem condemnet temere vocantem in expenſis. c. ex ratione.nume.75. 16

Prorogatio termini, an impediat cõmiſſionẽ pœnæ, vel periurÿ.c.ſæpe.nu.29. 41

Prorogatio longioris temporis, an cõuentione fieri poſſit.c.ex ratione.nu.18. 13

Prorogatio vſque ad quantum tempus poßit fieri, & an poßit eſſe maior terminus prorogatus, quàm ipſa principalis dilatio.c.ſua nobis.nu.9. 76

Proteſtatio vnica, & requiſitio, an ſufficiat, & an coram ſucceſſore etiam requiratur.c.ex ratione.nume.48. 14

Proteſtari ſufficit de apoſtolis, quando appellatur in abſentia iudicis.c.iuſtus metus.nume.38. 89

Proteſtatio quid debeat continere quandò appellatur in abſentia iudicis. d. c. ſi iuſtus metus.nume.14. 88

Proteſtatio contraria facto in iudicialibus, vel extraiudicialibus; an & quando valeat.c.ſolicitudinem.nu.18. 55

Proteſtatio a faciente actum contrarium priuilegio, ſic vt non renunciet priuilegio, an valeat.d.c.ſolicitudinem.nu.19.

Proteſtatio an ſufficiat in præſentia iudicis, et an requirantur plures, quàm duæ. c.ſi iuſtus metus.nume.30. 88

Proteſtatio vnica, an ſufficiat ad conſtituendum iudicem, vel partem in mora.c.ex ratione.nume.46. 14

Punctus formari non debet, ſed melius erit ſi petat quòd viſis proceſſu, & actis conſulat ſapiens, quid iuris.c.intimaſti.nu.4. 81

Purgationi moræ, an de æquitate canonica vbi eſt dies & pœna ſemper ſit locus. c.præterea.nume.20. 37

Q

QVerelatus de iniuſta ſententia coram epiſcopo, an videatur renunciare appellationi interpoſitæ ad Papam.c.ſolicitudinem. nu.6. 55

Quæſtionis formæ punctum, an ſpectet ad iudicem, vel ad partes. c. intimaſti.nume.3. 81

R

REcurſus verbum, quid importet.c.dilecto.nu.168. 102

Recuſandi in modo differentia, quæ ſit inter ius canonicum, & ciuile. ca. cum ſpeciali.nume.46. 71

Recuſatio an poßit iuſtificari ex alia cauſa q̃ expreſſa.d.c.cũ ſpeciali. nu.31. 70

Recuſatio quando eſt quod per cauſam affinitatis, ſeu ſuſpitionis non habet locũ. c.poſtremo.nume.18. 33

Recuſatio an in notorÿs habeat locum.c.cum ſpeciali.nu.21. 70

Recuſationis cauſa quid ſi eſt manifeſta in iure, & in facto. d. cap. cum ſpeciali. nume.18.

Recuſationis iudicis in materia arbitrorum ius canonicum, & ciuile in duobus differunt.c.ſecundò requiris.nu. 14. 8

Recuſationis in cauſa ad obtinendum ſufficit probare appellatum a iudice, & grauamen per eum fuiſſe illatum, nec eſt neceſſe probare grauamen præceßiſſe ex propoſito iudicis, c.ad hæc.nu.4. 8

Recuſationis cauſa prius proponenda eſt, & ſi iudex recuſatur eam non admittat vel procedat, poſtea appellandum eſt, & non primo.c.cum ſpeciali. nu.6. 69

Recuſationis exceptio an poßit tolli per reſcriptum Principis.rub.nu.27. 3

Recuſatione probata ſuſpenditur iudicis recuſati iuriſdictio. c. ſecundò requiris. nume.9.38. Et an proceſſus ſit nullus.ibid.

Recuſatus quòd non cognoſcit de ſua ſuſpitione quæ ſit ratio differentiæ, & tamẽ cognoſcit, an ſit iudex competens.d.c.ſecundò requiris. nu.12. 38

Reductio ad arbitrium boni viri, an iterum poßit proſequi illa prima & principalis cauſa appellationis.c.ex ratione.nu.34. 13

Regula, qui non habet in ære, &c, an habeat locum in ciuilibus, & quomodo habeat locum illa regula.c.reprehenſibilis. nu.17. 20

Regula, ne liceat tertio prouocare, procedit etiam in cauſa matrimonÿ, & alÿs quæ non tranſeunt in rem iudicatam, ſed de nouo debet cauſa agitari. c. directæ.nume.8. 36

Regula, quòd non liceat tertio prouocare, nec poſt decem dies appellare, habet locum etiam in ſententÿs, quæ non tranſeunt in rem iudicatam.cap. ſua nobis. nume.11. 76

Regula, quod pendente appellatione nihil eſt innouandum per iudicem a quo, nõ habet locum in ſententia excommunicationis.c.qua fronte.nu.27. 28

Regula, ne liceat tertio prouocare, qualiter intelligatur, & habeat locum.c.directæ.nume.5. 35

Regula, quod iudex a quo non tenetur citare appellantem ab eo etiam ſi appellatio ſit deſerta.c.perſonas.nu.26. 7

Regula, quod iudex appellationis non poteſt inhibere, niſi ſibi prius conſtito de appellatione.c.dilecti.nu.14. 5

Regula, fruſtra legis auxilium &c. limitatur multipliciter.c.an ſit.nu. 8. 39

Regula, quod appellatione pendente non debet poßidens turbari, procedit etiam ſi appellatio eſſet iuri contraria.c.cum teneamur. nu.9. 21

Regulæ duæ ſunt, per quas tollitur appellatio.c.an ſit.nu.1. 38

Regulares an poßint recuſare eorum prælatum, vel ab ipſo appellare.c.cum ſpeciali.§.porrò.nume.4. 72

Relationi vnius legati referenti in præiudicium alterius, an credatur.c.conſtitutus.nume.21. 44

Religioſi ex facilioribus cauſis poſſunt priuare eorum adminiſtratores quàm ſeculares.c.quia nos.nu.3. 30

Remedium attentati quando habeat locum contra tertium.c.bonæ. nu.11. 49

Renuncians per factũ non intelligitur renunciare nullitati.c.dilecto.nu.109. 98

Renunciatio appellationis vel deſerta appellatione, an poßit agi ad reuocationem attentatorum.c.bonæ.nu.39. 50

Renuncians appellationi neceſſariò eſt citandus, niſi renunciatio reſultaret ex negligentia, vt declaratur.c.perſonas.nu.25. 7

Renunciatum an cenſeatur appellationi, ſi partes conueniunt de ſententia certo modo ferenda.c.ad hæc.nume.9. 25

Reſcriptum qui impetrauit cum clauſula, appellatione remota, non poteſt inuita parte renunciare dictæ clauſulæ.c.paſtoralis.nu.11. 52

Reſcriptum primum, an & quando tollatur per ſecundum.c.vt debitus.nu.2. 61

Reſcriptum ſuper appellatione a diffinitiua, an valeat ſi non fiat mentio de cauſa grauaminis, & quid in appellatione ab interlocutoria.c.oblatæ. nu.8. 59

Reſcriptum impetratum lite pendente, an valeat, & quid de iure ciuili, & quid de iure canonico.c.vt debitus.nu.36. 63

Reſcriptum an valeat ſi nõ fiat mentio de appellatione ſua &c.c.oblatæ.n.7. 58

Reſtriptum an ſit impetrandum contra pupillum, vel contra eius tutorem.c.ex parte M.nume.1. 80

Reſcriptum concedens tertiam appellationem, an valeat.c.ſua nobis.nu.13. 76

Reſcriptum impetratum ſuper appellatione eſt ſubreptitium, niſi fiat mentio de termino aßignato ab homine in appellatione.c.oblatæ.nu.10. 59

Reſcripti p̃ſentatio ſine partis citatione, an ſola ſufficiat.c.vt debitus.nu.41. 64

Reſcripta duo quando concurrunt, quorum vnum eſt generale, & alterum ſpeciale, an attendatur tempus præſentationis.d.c.vt debitus. nu.40.

Reſcripta primò præſentata non facientia mentionem de primis literis primò præſentatis, an hodie valeant.d.c.vt debitus. nu.38. 63

in Reſcriptis an hodie attendatur tempus datæ literarum, vel tempus præſentationis.d.c.vt debitus.nu.37.

Reſeruatio quid operetur, ſi appellatur primo viua voce, reſeruato beneficio appellandi in ſcriptis.c.ſua nobis.nu.23. 77

Reſeruato beneficio appellandi in ſcriptis verba, quid operentur & in dubio ſit interpretatio pro appellante.d.c.ſua nobis.nu.24.

Reſtitutio ratione impedimenti occurrentis in termino hominis, ad quantum tempus detur.c.ex ratione. nu.61. 15

Reſtitutio an & quando ratione impedimenti ſit neceſſaria, & quis ordo ſeruandus.d.c.ex ratione.nu.57. 14

Reſtitutio fatalis lapſi ad quantum vſque tempus concedenda ſit. d.c.ex ratione.nume.61. 15

Reſtitutionis proſequendæ in cauſa, quæ ſint neceſſaria.d.c.ex ratione.nu.58. 14

Reuocatio attẽtatorũ pertinet ad iudicem appellationis.c.ſolicitudinẽ.nu.3. 54

Reuocatio attentatorum fit cum fructibus perceptis, & portandis ad domum ſpoliati expenſis ipſius ſpoliantis, & innouantis.c.bonæ. nu.6. 48

Reuocatio an ſi fiat ſine cauſæ cognitione talis reuocatio ſit nulla.c.cum ceſſante. nume.22. 67

Reuocatio attentatorum, quo iure fiat.c.conſuluit, 2.nu.7. 22

Reus poteſt petere ab actore quod ſibi demonſtretur fundus petitus digito, & ad oculum.c.ſignificantibus.nu.7. 43

Reus in notorÿs abſque alia ſententia declaratiua puniri poteſt. cap. peruenit. nume.25. 20

Rex quando habet comitatũ, & iudicat, vt oẽs ad quem appellatur.rub.nu.32. 3

Roma ꝙ ſit communis patria, qualiter intelligatur, & vtrum quilibet poßit ibi conueniri non ſolum coram Papa, ſed etiam coram ſuo epiſcopo ordinario ibi reperto.

reperto.c.meminimus.nume.3. 18
Roma hodie eſt in domo Papæ,& communis patria.d.c.meminimus.nu.7.

S

SAtisfactio quando conſiſtit in implemento alicuius iuris ſpiritualis,ſemper debet quis primo abſolui quàm ſatisfaciat.c.qua fronte.nu.24. 27
Schiſmatis in cauſa poſſunt partes cogi per Principes ſeculares,vt eligant vnum qui decidant,qñ concilium non poſſet faciliter congregari.c.ad hæc.nu.5. 30
Scholaſticus non legitimè natus etiam eterris eccleſiæ oriundus poteſt ab Imperatore legitimari.c.ſi duobus.§.denique.nu.11. 11
Senectus an reddat quem inhabilem,vt non poſſit eligi.c.conſtitutus.nu.6. 45
Sententia quæ fertur ſuper liquidatione ſententiæ, vel inſtrumenti,an ſit interlocutoria. c. cum ceſſante. nume.48. 69
Sententia qua iudex pronunciat approbationes eſſe admittendas, vel non,ſeu eſſe producendum,vel non,an ſit interlocut.d.c.cum ceſſante. nu.49.
Sententia ſi non producatur,an ſine ſententia poſſit iudex appellationem pronunciare deſertam.c.ex ratione.nu.51. 14
Sententia ſi contineat diuerſa capitula ſeparata,an debeat per vtranque partem appellari,quando vtraque grauatur,& an appellatio vnius proſit alteri.c.ſi duobus.nume.6. 9
Sententiam iudicis vel arbitri nullam non dicere ſi iuratum eſt in compromiſſo, an poterit dici de nullitate ex defectu iuriſdictionis,ſeu poteſtatis attributæ. c.dilecto.nume.134. 98
à Sententia irrogante infamiam licet non appelletur &appellatio deferatur,tamen medio tempore geſti ratione publici valent.c.ſæpe.nu.35. 42
à Sententia declaratoria ſi appelletur aliquem incidiſſe in excommunicationem pendente appel.non poterit denunciari,& excommunicatio,& denunciatio eſſent ipſo iure nullæ.c.verum quia.nume.27. 54
Sententia nulla declarata,omnia inde ſequentia declarantur,& res cum fructibus.c.dilecto.nume.33. 92
Sententia quando fuit declarata nulla generaliter,& in proceſſu fuerat per vnã cauſam proſecuta,& ſuccumbit an poſſit reaſſumere aliam cauſam nullitatis. d.c.dilecto.nume.49. 93
Sententia ſi contineat plura capitula ſeparata,& appellatur ſimpliciter ab ipſa pro ea parte, quæ facit contra,& pro alia parte approbat, an debeat per vtranque partem appellari.c.duobus.nu.11. 9
Sententia quãdo continet vnum negocium,vel vnum capitulum,an liceat vtriq; parti appellare ad vnum vel diuerſum iudicem. ibid.nu.4.
Et quid ſi continet plura capitula,tamen connexa.ibid.nu.5.
Sententia qua pronunciatur procedendum eſſe, vel non, ad primum, vel ſecundum decretum,an ſit interloc.c.cum ceſſante.nu.50. 69
Sententia primi,vel ſecundi decreti.d.c.cum ceſſante. nu.51.
Sententia lata ſuper aſſignatione termini.d.c.cum ceſſante.nu.52.
Sententia ſuper expenſis ſeu taxatione expenſarum,& quid ſi fiat in ſententia definitiua.d.c.cum ceſſante.nu.53.
Sententia quæ fertur ſuper rebus dubijs priuilegiorum.d.c.cum ceſſante.nu.54.
Sententia quæ fertur ſuper alimentis.d.c.cum ceſſante.nu.55.
Sententia quæ fertur ſuper .eſtimatione rerum.d.c.cum ceſſante.nu.56.
Sententia quæ fertur ſuper iudicijs poſſeſſorijs.d.c.cum ceſſante. nu.57. 99
Sententia qua iudex pronunciat cauſam eſſe compromittendam, an ſit interloc. d.c. cum ceſſante.nume.58.
Sententia qua pronunciatur inſtantiam cauſæ eſſe peremptam.d.c. cum ceſſante.nume.38. 68
Sententia quæ fertur ſuper proceſſu cauſæ.d.c.cum ceſſante.nu.30.
Sententia qua pronunciatur iudicem eſſe ſuſpectum.d.c.cum ceſſante.nu.40. 69
Sententia qua pronunciatur probatum eſſe,vel non.d.c.cum ceſſante.nu.41.
Sententia qua pronunciatur poſſe,vel non poſſe appellari.d.c.cũ ceſſante.nu.42.
Sententia qua pronunciatur eſſe bene,vel male appellatum,ſeu laudatum.d.cap. cum ceſſante.nume.43.
Sententia in omni cenſetur appellatio in omni caſu permiſſa, niſi prohibeatur prohibita,& ibi remiſſiuè omnes caſus,in quibus prohibita eſt appellatio, & quòd appellatio eſt fauorabilis,& pro ea præſumitur,& quòd dicens quẽ non poſſe appellare,probare tenetur.rub .nu.19. 3
à Sententia lata ſuper deſertione appellationis,an poſſit appellari.c. ex ratione. nume.80. 16
Et an ſit diffinitiua,vel interlocutoria,& an poſſit reuocari.ibid. nu.81.
Sñia,an ſtatim lapſo anno mandari ponit executioni.d.c.ex ratione.nu.85. 16
Sententia ſi in appellatione dicitur nulla,& ſi qua eſt appello ad Papam,& Papa committit ſimpliciter cauſam nullitatis, an delegatus poſſit cognoſcere de iuſtitia,& negocio principali.c.dilecto.nu.77. 95
à Sententia interlocutoria, vtrum ſit appellandum in patria iudicis a quo. c. vt debitus.nume.10. 62
Sententia interlocutoria ſi erat nulla,an poſſit reuocari poſt inhibitionem.c.cum ceſſante.nume.17. 67
Sententia lata ſuper exceptionibus peremptorijs vel declinatorijs,an ſit interlocutoria.d.c.cum ceſſante.nu.37. 68
Sententia ſi habeat vim diffinitiuæ,an poſſit reuocari.d.c.cum ceſſante.nu.9. 66
Sententia diffinitiua quæ dicatur,& q̃ interlocutoria.d.c.cũ ceſſante.nu.36. 68
Sententia ſi cõtinet plura capitula ſeparata,& appelletur ſimpliciter ab ea parte,quæ facit contra,an pro alia parte approbet ſñiam.c.ſi duobus. nu.9. 10
à Sententia lata pro vel contra libertatem appellatur.rub.nu.20. 3
à Sententia non recognoſcentium ſuperiorem poteſt appellari ad Papam. d. rub. nume.14. 2
à Sententia centum ſenatorum non appellatur,quid a ſententia vnius,& quid a ſententia ſenatorum in vrbe.ibid. nu.12.
Sententia, ſi proceditur ſuper articulo principaliter oblato libello,ſi feratur, an ſit diffinitiua.c.cum ceſſante.nu.63. 69
Sententia interlocutoria magni præiudicij, an poſſit reuocari abſque cauſæ cognitione.d.c. cum ceſſante.nu.21. 67
Sententia in notorijs non poteſt ferri,etiam non citata parte.§.præterea.nu.1. 8
Sententia,q̃ pronũciatur poſſe vel non poſſe appellari quid.c.ſua nobis.nu.3. 76
Sententia & appellatio,niſi producantur,non dicitur cauſa deuoluta ad iudicem appellationis.c.ex ratione.nu.51. 14
Sententia lata ex falſa cauſa expreſſa in ſententia,an valeat & poſſit reformari per iudicem appellationis.c.cum in eccleſia.nu.9. 35
Sententia an & quando in notorijs cauſis poſſit proferri abſque citatione.§.præterea.nume.8. 8
Sententia interlocutoria quando eſſet iam mandata executioni, an poſſit poſtea reuocari partium conſenſu.c.cum ceſſante. nu.20. 67
Sententia in beneficialibus non tranſit in rem iudicatam in præiudicium ſuperioris,qa iudex appellationis põt inquirere de meritis.c.cõſtitutus.nu.2. 44
Sententia ſi eſt nulla,poteſt abſque libello & litis conteſtatione aliam ſententiã ferre.c.dilecto.nume.42. 92
à Sententia continente vnum vel plura capitula connexa ſi appelletur limitatè. ab ea parte,quæ facit contra appellantem,an pro alia parte approbet ſententiam.c.ſi duobus.nume 7. 9
Sententia ſi continet diuerſa capitula ſeparata,& vtraque pars grauatur,an debeat p̃ vtranq; partẽ appellari,& an appellatio vnius proſit alteri.nu.8. 10
Sententia quando fuit declarata nulla generaliter, & in proceſſu fuerat pars vnam cauſam proſecutus, & ſuccubuit, an poſſit reaſſumere aliam cauſam nullitatis.c.dilecto.nume.49. 93
Sententia ab interlocutoria regulariter non appellatur,ſed de iure canonico appellatur etiam a minimo grauamine,etiam extra iudicium,& etiam ab illato vel comminato grauamine futuro.in rub.nu.18.3.& c.ſup̃ eo,2.nu.1. 19
Sententia in quibuſdam caſibus notabilibus reuocari põt.c.cũ ceſſante.nu.7. 66
Sententia qualiter debeat formari per iudicem appellationis.rub.nu.34. 3
Sententia ab eadem an poſſit per vtranque partem appellari ad diuerſos actus,et quid ſi vnius ipſorũ eſt ſuperior,an ceſſet iuriſdõ inferioris.c.ſi duob.nu.2. 9
Sententia appellatione deſerta,an poſſit confirmari per iudicem ad quem,& alia ſententia in contrarium lata ſit nulla.c.ex ratione.nu.79. 16
Sententia an & bene ſuſpendatur per appellationem.c.ad hæc quoniam.nu. 1. 5
Sententia non expectato conſilio,an valeat quando de conſenſu partium erat facta commiſſio.c.intimaſti.nu.9. 82
à Sententia ſuper declaratione,an poſſit appellari.c.ſæpe.nu.9. 40
Sententia in notorijs non requiritur.c.peruenit.nu.13. 20
à Sententia lata ſecundum conſilium ſapientis,an poſſit appellari. c. intimaſti. nume.7. 82
Sententia ſuſpenſionis an ſuſpendatur per appellationem.c.ad hæc q̃m.nu.3. 34
Sententia an & quando valeat ſuper libello incerto.c.ſignificantibus.nu.2. 47
Sententia interlocutoria quando ſit quod poſſit reuocari per iudicem appellationis.c.cum ceſſante.nume.8. 66
Sententia in cauſa nullitatis,an faciat ius, quo ad omnes & omnibus præiudicet.c.vna ſententia.nu.6. 87
Sententia nulla ex quacunque nullitate, quando ſit quod poſſit confirmari. c. dilecto.nume.95. 96
Sententia an poſſit dici nulla ſi iniquitas & iniuſtitia deprehendatur manifeſtè ex actis.d.c.dilecto.nu.153. 99
Sententia an etiam ſi nulla ſit, ſi eſt abſolutoria ex actis notoriè conſtet de iniuſtitia,qa apparebat inſtrumentũ de credito,vel per teſtes.d.c.dilecto.nu.154.
Sententia lata ſuper tertia appellatione eſſet nulla,& ſententia contra ſententiam quæ tranſijſſet in rem iudicatam,etiam eſt nulla,& an requiratur quod illud excipiatur.c.directæ.nu.10. 36
Sententia interdicti ſimpliciter lata poteſt ſuſpendi ad tp̃s.c. dilectis.nu.15. 56
Sententia an in ipſo plenario iudicio perpetuo præiudicet,ſi ab ea non eſt appellatum quando fuit actum de nullitate, vel validitate ſententiæ, vel alterius contractus.c.dilecto.nu.105. 96
Sententia lata ſecundum conſilium ſapientis, nunquam tranſit in rem iudicatam.c.intimaſti.nu.12. 82
Sententia cenſuræ non ſuſpenditur per appellationem ſubſequentem,& quid per appellationem præcedentem.c.ad hæc quoniam.nu.2. 34
Sententia ſi reperiatur nulla,& iudex pronunciet malè appellatum, & adijcit eam,quare ſñia eſt nulla,non videtur tunc confirmaſſe.c.dilecto.nu.100. 96
Sententia interdum dicitur nulla,dupliciter.c.dilecto.nu.67. 95
Sententia lata ſuper iuris diſpoſitione tranſit in rem iudicatam, quando fertur ſuper dubio facti.c.ſæpe.nu.10. 40
Sententia depoſitionis a depoſitione,vel a beneficio ſuſpenditur per appellationẽ ſubſequentem,ſicut alia ſententia.d.c.ſæpe.nu.32. 42
Sententia cenſuræ lata poſt appellationem eſt nulla, & alios caſus per quos ſñia excommunicationis reddatur nulla,vide remiſſiuè.c.dilecti.nu.3. 4
Sententia habet executionem paratam,ũt de iure cõi.c.ex ratione.nu.90. 17
Sentẽtia an valeat cõtra primã confirmationẽ,licet nullã.c.dilecto.nu.96. 96
Sententia lata parte non reclamante, tamen abſque cauſæ cognitione, an ſit nulla.d.c.dilecto.nu.162. 100
Sententia an ſit nulla ſi conſtaret iudicem tuliſſe ſententiam non viſis actis,ſeu probationibus alterius partis.d.c.dilecto.nu.163.

Index.

Sententia quæ tranſiuit in rem iudicatam, an poſſit tolli per Principem.c.ſua nobis. nume. 15. 76
Sententia lata ſuper articulo iuris, eſt interlocutoria.d.c.ſua nobis. nu.2.
Sententia nunquam tranſibit in rem iudicatam, quo ad iudicem, quia poterit ſemper agi contra eum.c.ſæpe.nu.43. 42
Sententia ſuper deſertione eſt interlocutoria, nec continet dari vel fieri, nec ex ea oritur obligatio, vel actio, & q executio ſñiæ non pertinet ad iudicem ad quẽ qui duntaxat pronunciauit ſuper deſertione.c.ex ratione.nu.96. 17
Sententia ſi ſit nulla, per quæ verba iudex appellationis in eius ſententia cenſeatur illam confirmare, & qualiter, & per quæ verba ſit concipienda ſententia. c.dilecto.nume.98. 96
Sententia an etiam erit nulla ſi iudex in ea dicit quia per a, & b, eſt probatum, ideo condemno, & in actis conſtat non eſſe probatum.c.dilecto.nu.155. 100
Sententia cõdẽnatoria an ſit nulla nullis factis ꝓbationibus.d.c.dilecto.nu.156.
Sñia condemnatoria an ſit nulla nullis datis dilationibus.d.c.dilecto. nu. 157.
Sententia lata ſine cauſæ cognitione eſt nulla, quia cauſæ cognitio eſt de ſubſtantialibus.d.c.dilecto.nu.158. 101
Sententia tunc dicitur lata abſq; cauſæ cognitione, quando ex breuitate temporis præſumitur quod iudex non fuerit inſtructus.d.c.dilecto.nu.159.
Sententia excommunicationis lata ſub conditione, vel in diem, ſuſpenditur per appellationem ſubſequentem.c.præterea.nu.4. 36
Sententia excommunicationis non poteſt reuocari, aut nulla pronunciari, niſi citata parte.c.qua fronte.nu.32. 28
Sñia ſuper nullitate vtrum poſſit proferri non citata parte.c.dilecto.nu.79. 95
Sententia excommunicationis poteſt ferri ſub conditione extrinſeca, ſecus in alijs ſententijs.c.præterea.nu.1. 36
Sententia lata ſuper tertia appellatione, an ſit nulla.c.ſua nobis.nu.12. 76
Sententia alternatiua an valeat.c.præterea.nu.2. 36
Sententia lata cum vno, an proſit vel noceat alteri, tam in cauſa principali, quã in cauſa appellationis, & quid ſi res eſt corporalis diuidua vel non.c.vna ſententia.nume.6. 87
Sententia ſi ſit nulla, an ordinarius vel delegatus poſſit iterum ſententiare.c.dilecto.nu.82. 95
Sententia lata ex falſa cauſa poterit in cauſa appellationis confirmari & iuſtificari ex alia cauſa.c.cum in eccleſia.nu.7. 36
Sententiam nullam dicens, quam credebat eſſe contra ſe, & tamen reperitur eſſe pro ſe, an poterit iudex cauſam confirmare.c.dilecto.nu.81. 95
Sententiam latam ex falſa cauſa iudex appellationis poterit emendare & reformare.d.c.dilecto.nu.145. 99
Sententiæ executio an fieri poſſit abſque citatione, & alia cauſæ cognitione ſi cõſtet appellationem eſſe deſertam.c.ex ratione.nu.87. 16
Sententiæ productio ſi differtur ad ſententiæ ferendæ calculum, non propterea appellatio cenſenda eſt deſerta.d.c. ex ratione. nu.50. 14
Sententiæ executio an ſpectet ad iudicem ad quem confirmantem.d.c.ex ratione.nume.97. 17
Sententiæ executio vel inſtrumenti, quoad perſonæ hæredis capturam, nunquàm fieri poteſt, niſi primo citato hærede, an ſit hæres & cognita cauſa. c.ex tunc. nume.93. 17
Sententiæ verba, viſis actis, teſtibus, ſeu probationibus, quem effectum operentur.c.dilecto.nu.164. 100
Sẽtẽtiã qui obtinuit, ſeu q nõ eſt grauatus, an poſſit appellare.c.ſi duobus.nu.1. 9
ante Sententiam non appellatur, niſi non poſſit reparari, vt in tortura & captura perſonæ.c.ſuper eo.2.nu.2. 19
à Sententia maioris iudicis an poſſit dici de nullitate coram pari vel minore iudice.c.dilecto.nu.68. 94
pro Sententia an & quando præſumatur ſi eſt appellatum, vel non, & ibi etiam quomodo & qualiter appellatio ſuſpendat iuriſdictionem & ſententiam iudicis a quo & etiam qualiter extinguat iudicatum.rub.nu.29. 3
Sententiæ aliquæ, licet non tranſeant in rem iudicatam, in illis tamen deſeritur appellatio, ſicut in alijs.ibid.
Sententiæ pro ſe latæ qui non paret, nõ videtur ꝑ ſe renunciare.c.an ſit.nu.3. 38
Sententiæ vbi ſunt latæ tres conformes, an audiatur excipiens de nullitate.c.dilecto.nu.27. 91
in Sententijs cenſuræ conditionalibus debet appellari infra decem dies a die, & ibi ponitur ratio differentiæ.c.præterea. nu.9. 36
Sequeſtratio rerum vel fructuum lite pendente ſuper nullitate, an poſſit fieri. c. dilecto.nume.40. 92
Sequeſtratio habet locum etiam in rebus mobilibus.c.cum teneamur.nu.11. 22
Sequeſtratio an debeat fieri per iudicem a quo vel per iudicem appellationis.d.c. cum teneamur.nu.12.
Seruus poteſt inuito domino ad baptiſmum promoueri, tamen non fit liber contra opinionem vulgi, tamen non poteſt promoueri ad ſacros ordines inuito domino.c.conſuluit.nu.1. 30
Seruitus negatiua altius nõ ædificandi, qualiter acquiratur.c.ſignificãte.nu.4. 82
Sigillare an poſſit quis alieno ſigillo.c.ſignificauit.nu.5. 47
Sigillum deputatum ad certos actus, an probet ſi apponatur in alijs diuerſis negocijs.d.c.ſignificauit.nu.2.
Sigilli tabellionis amotio importat priuationem officij.c.vt noſtrum. nu. 1. 57
Sigillo alieno ſigillans non conſueto, debet de hoc facere expreſſam mentionem. c.ſignificauit.nu.47. 47
Sigilla non eſſe authentica, ſi opponitur, an detur dilatio extra curiam.c.dilecti. nume.17. 5
Sigillis vtens diuerſis abſq; cauſa, punitur pœna falſi.c.ſignificauit.nu.7. 47
Soluere mulctam qui non poteſt, liberatur ipſo iure ratione inopiæ, nec debet cauere, ſi ad pinguiorem fortunam peruenerit.c.reprehenſibilis.nu.20. 30
Sortis, vel fortunæ a ſententia, an appellari poßit vel officium ſuperioris implorari, & an detur reſtitutio in integrum, & plura de ſorte.rub. nu. 10. 2
Spiritualia non debent tractari in domibus laicorum.c.qua fronte.nu.3. 27
Spoliationis exceptio an impediat executionem ſententiæ.c.nouit.nu.9. 39
Statutum loquens de appellatione a diffinitiua, militat in appellatione ab interlocutoria.c.paſtoralis.nu.24. 53
Statutum tollens appellationem in executione inſtrumentorum laudorum, vel ſententiarum, intelligitur quo ad partes nominatas in inſtrumento, non autẽ quo ad alia. d.c.paſtoralis.nu.25.
Statutum quod iudex teneatur ſequi conſilium ſapientis, tunc an à ſentẽtia lata ſecundum conſilium ſapientis poſſit appellari.c.intimaſti.nu.8. 82
Statutum vel reſcriptum tollens appellationem, non intelligitur tollere nullitatem.c.dilecto.nu.110. 97
Statutum ſi tollit omnem recurſum, an intelligatur tollere remedium de iure ſpeciali, puta reſti.in integ.d.c.dilecto.nu. 169. 101
Statutum tollens nullitatem, puta quod de nullitate dici & excipi non poßit, an ſit præcluſa via omni nullitati.d.c.dilecto. nu. 125. 98
Statutum requirens conſenſum, vel præſentiam conſanguineorum, intelligitur quod perſonaliter interſint, nec poſſunt alteri committere vices ſuas, nec habet locum ratihabitio.c.cum parati.nu.4. 23
Statutum vel reſcriptum mandat caſſari ſententiam nullam, an debeant caſſari acta cauſæ.c.dilecto.nu.87. 96
Statutum ſi requirat quod in cauſa appellationis ſoluatur gabella, vel alia ſolennitas ſeruetur, an includat cauſam nullitatis.d.c.dilecto.nu. 115. 97
Statutum indiſtinctè volens quod nulla exceptio opponi poßit in executione ſententiæ, non intelligitur de iuriſdictione proueniente ex defectu iuriſdictionis. c.ſi duobus.nu.20. 10
Statutum ſi contra lauda vel inſtrumenta nihil poßit obijci vel opponi, non intelligitur de exceptione nullitatis, ſed poterit opponi ad impediendam executionem.c.dilecto.nu.113. 97
Statutum tollens nullitatem, non intelligitur de nullitate notoria, ſeu euidenti. d.c.dilecto.nu.141. 98
Statutum quod debeat fieri compromiſſum, debet intelligi quando eſt quæſtio facti, non quando eſt quæſtio iuris.c.ſæpe.nu.12. 40
Statutum validans actum geſtum a maiore parte, comparitione minoris partis valet.c.conſtitutus.nu.16. 44
Statutum vel decretum ſi velit quod contra binas ſententias conformes non poſſit dici de nullitate, non intelligitur de nullitate notoria.c.dilecto.nu. 142. 98
Statutum, quo inductum eſt appellandum eſſe intra quinque dies aliàs appellationem dici deſertam, aut intra duos menſes inſtantiam finiri, ordinatoria litis reſpicit.c.ſi duobus.§.denique.nu.5. 11
Statutum ſi dicit quod a ſententia non poßit reclamari, appellari, ſeu alius recurſus haberi, an poterit tunc dici de nullitate, & ſit ſublatum omne remedium.c.dilecto.nu.167. 100
Statutum in dubio non intelligitur excludere exceptionem nullitatis prouenientem ex eo quod tenuit compromiſſum, vel quia fuit factum laudum contra formam compromißi.d.c.dilecto.nu.133. 98
Statutum quod bannitus non debeat audiri de crimine, tamen auditur de banno, ſi dicit non valere, quia non fuit contumax.c.ſæpe.nu.18. 40
Statutum loquens de litibus, includit etiam extraiudiciales.d.c.ſæpe.nu.19.
Statutum prohibens omnem appellationem vel tollens omnem exceptionem nullitatis, non habet locum quando iniuſtitia, vel nullitas eſſet notoria.c. paſtoralis.nume.29. 53
Statutum tollens nullitatem, de quibus nullitatibus intelligatur, puta ſi eſſet nullitas ex defectu citationis, vel ineptitudinis libelli, vel formæ non ſeruatæ.c. dilecto.nume. 127. 98
Statutum excludens nullitatem, de naturali non intelligitur, vt de citatione.d.c. dilecto.nu.128. & 129.
Statutum quod abſens poßit condemnari, & de nullitate dici non poßit, nec debet intelligi ſi fuerit citatus.d.c.dilecto.nu.130.
Statutum ſi daret executionem cũ clauſula, non obſtãte quocunq; alio ſtatuto, an poßit dici de nullitate ꝓueniẽte ex capite alterius ſtatuti.d.c.dilecto.nu.131.
Statutum quod debeat appellari vel ſententia nulla dici intra quatuor dies vlterius non audiatur, an poſt terminum ſtatuti poßit vlterius dici vel excipi de nullitate.d.c.dilecto.nu.146. 99
Statutum tollens nullitatem, an intelligatur etiam per viam excipiendi.d.c.dilecto.nume.147.
Statutum prohibens omnem appellationem, vel tollens omnem exceptionem nullitatis, non habet locum, quando iniuſtitia vel nullitas eſſet notoria.c. paſtoralis.nume.29. 53
Statutum quod in cauſis appellationum procedatur ſolennitatibus, & iuris ordinibus non ſeruatis, quid importet, & quid quando ſtatutum vel reſcriptũ diceret, abſque ſtrepitu & figura iudicij.c.vt debitus.nu.17. 62
Statutum prohibens compromiſſum vel conſilium ſapientis in certa cauſa, intelligitur in negocio principali, non in emergentibus vel incidentibus.c. paſtoralis.nume.23. 53
Statutum ſi dicit a ſententia lata, an tunc poterit appellari a ſententia ferenda. c.interpoſita.§.ille denique.nu.8. 86
Statutum ſi requirit citationem, ſufficit præſentia partis.c.cũ parati.nu.44. 25

Statutum

Statutum annullans actum geſtum a collegio, an valeat niſi habeatur omnium conſenſus.c.conſtitutus.nu.12. 44

Statutum ſi prohibet, inſtantiam cauſæ appellationis poſſe prorogari, an tunc pendente compromiſſo currat tempus inſtantiæ datum a ſtatuto. cap.ex ratione. nume.24. 13

Statutum quid ſi dicat quòd contumax habeatur pro confeſſo. cap. cum ſpeciali. §.porrò.nume.12. 72

Statutum, conſtitutio, vel lex quando loquitur per dictionem nullatenus protinus, vel prorſus, vel nullo modo.c.qua fronte.nu.44. 29

Statutum tollens appellationem ſimpliciter, an intelligatur tam ab interlocutoria, quam a diffinitiua.c.interpoſita.§.ille denique. nu.7. 89

Statuti ab antiquitate an ſit neceſſaria appellatio vel ſit ipſo iure nullum & non tranſeat in rem iudicatam.c.conſuluit.nu.5. 30

Statuti tempus an currat pendente compromiſſo.c.ex ratione.nu.23. 13

Statuta loci & conſuetudines vtrum probari debeant coram iudice, vel teneatur iudex ſupplere ex officio.c.ſæpe.nu.7. 40

Subdelegatus delegati Principis, an ſaltem poſſit vnum articulum cauſæ ſubdelegare, & quærit an hoc idem poſſit facere delegatus ab ordinario. capit.cum cauſam.nume.13. 73

Subdelegatus a delegato a Principe, an poſſit alium tertium ſubdelegare, et quid in collega ſubdelegato.d.c.cum cauſam.nu.11. 72

Subditus eo ipſo quòd non obedit præcepto prælati poteſt excommunicari abſque alia admonitione.§.præterea.nu.5. 8

Subreptio in beneficialibus inducit nullitatem ipſo iure, & multum in illis exuberat officium iudicis.c.dilecto.nu.2. 90

Superior mandat excommunicatum denunciari & publicari, & vitandum.quid ſi conſtat quod excommunicatus fuit poſt appellationem legitimam, an ſit obediendum literis ſuperioris.c.dilectis.nu.13. 56

Superior in dubio non cenſetur cauſam ad ſe aduocare.c.vt noſtrum. nu.4. 57

Superior poteſt repetere ſubditum, & poteſt agere pro ſubdito, & an poſſit dominus agere pro iniuria illata ſeruo.c.dilectis.nu.4. 56

Superior adiri quibus caſibus poſſit in cauſa nullitatis.c.dilecto.nu.65. 94

Superior quando aduocat cauſam ad ſe.c.vt noſtrum.nu.3. 57

Suſpectus notoriè in cauſa ſi non recuſetur, poteſt eſſe iudex. capit. poſtremo. nume.1. 32

Suſpectus de fuga poteſt capi dilatione pendente. capit. ſignificante. nume.21. folio 83

Suſpenſio vel interdictum latum in perſonam, an poſſit ſuſpendi ad tempus.cap. poſtremo.nu.7. 34

Suſpenſio an poſſit fieri ab homine non præcedente admonitione.c.reprehenſibilis.nume.1. 29

Suſpenſio, excommunicatio, & interdictum, in quibus æquiparetur & differant. c.ad hæc quoniam.nu.4. 34

Suſpenſo a beneficio an ſit prouidendum, ne mendicet.c.verum quia. nume.14. folio 54

Suſpenſo interdicto ſi interim appellatur, ſuſpenditur effectus & executio interdicti.c.dilectis.nu.8. 56

Suſpenſus ſe ingerens in diuinis fit irregularis, & a ſolo Papa abſoluitur. c. reprehenſibilis.nu.14. 30

Suſpenſus ab officio ſiue irrogatur infamia, ſiue non, in omni loco cenſetur ſuſpenſus extra territorium.c.verum quia.nume.18. 54

Suſpenſus a beneficio an intelligatur de alijs beneficijs extra territorium in alia eccleſia.d.c.verum quia.nu.19.

Suſpenſus, vel excommunicatus an poſſit interim alienare bona beneficij. d.cap. verum quia.nume.24.

Suſpenſus ab officio, an cenſeatur ſuſpenſus a beneficio. d. capit. verum quia. nume.20.

Suſpicionis ratione loci, & ratione iudicis differentia notabilis, an ſi iudex ſit notoriè ſuſpectus debeat cauſa ſuſpicionis excipi & allegari. capit. ex parte. nume.11. 46

Suſpicionis cauſa ſi eſt iam probata coram arbitris, an iudex ordinarius poßit committere volentibus vel inuitis partibus. capit. cum ſpeciali. nume.65. folio 70

Suſpicionis cauſa quando dicatur eſſe legitima, vel non, relinquitur arbitrio arbitrorum. limita, & intellige, vt d.c.cum ſpeciali. nu.8.& 9. 69

T

Tabellio electus a iudice poteſt recuſari ſuſpectus. d. capit. cum ſpeciali. nume.41. 70

Tabellio quibus expenſis eligi poſſit.d.c.cum ſpeciali.nu.42. 70.& 71

Tabellio ſi ſuſpectus recuſetur, an ſit neceſſe probare cauſam ſuſpicionis.d.c.cum ſpeciali.nume.43.

Tabellio, vel alius, cui eſt commiſſa receptio teſtium, an poſſit ſubdelegare alteri, & quid in delegato ab alio delegato a Papa non de latere. cap. cum cauſam. nume.16. 74

Taxatio expenſarum eſt quædam executio.c.ſæpe.nu.60. 43

Taxatione ab exceſſiua expenſarum appellatur.d.c.ſæpe.nu.56.

Tempus decem dierum ad appellandum per partes prorogari non poteſt. c.ex ratione.nume.20. 13

Tempus appellationis a tempore ſcientiæ currit, & huius concluſionis limitationes.d.c.ex ratione.nume.2. 12

Tempus datum iudici ad cauſam decidendam incipit a tempore præſentationis literarum, non a die reſcripti.c.ſuper eo.2.nu.7. 19

Tempus decem dierum ad appellandum, vel dilationes iuris, an poßint immutari per iudicem, vel prorogari per partes, & an partes poßint facere quòd appellatio deuoluatur ad priuatum, vel quod non tranſeat ſententia in rem iudicatam, & quid per ſtatutum vel conſuetudinem. capit. cum ſit Romana. nume 7. 7

Tempus decem dierum ad appellandum non poterit prorogari per partes. c. ex ratione.nume.20. 13

Tempus aßignatum ad proſequendum, currit a die illati grauaminis, non a die aßignationis.c.cum ſit Romana.nu.14. 7

Tempus aßignatum a ſtatuto in cauſa appellationis, vel reductionis ad arbitrium boni viri poteſt prorogari per partes.c.ex ratione.nu.28. 13

Tempus editionis libelli, & citationis limitatum, prorogari non poteſt, ſuſpendi vero poteſt.d.c.ex ratione.nu.25.

Tempus appellationis indu cendæ prorogari non poteſt, limita non habere verum in tempore producendæ.d.c.ex ratione.nu.27.

Tempus producendi vel recipiendi teſtes poteſt prorogari a partibus, quod limita ſi vni dilatio conceſſa fuiſſet.d.c.ex ratione. nu.26.

Tempus fauore partium inductum ab ipſis, etiam in cauſa appellationis prorogari poteſt.d.c.ex ratione.nu.28.

Tempus eſſe in dubio cenſetur continuum, & currit de momento ad momentum. c.ſuper eo.2.nu.21. 20

Tempus decem dierum ad appellandum, quomodo ſit intelligendum computari de momento ad momentum.c.ex ratione.nu.1. 12

Tempus datum ad cauſam diffiniendam, an currat ſi iudex reperiatur eſſe excommunicatus.c.ſuper eo.nu.22. 20

Tempus præparatorium limitatum per partes, an poßit prorogari & notes differentiam prorogationis temporalis, & ſuſpenſionis.c.ex ratione.nume.24. folio 13

Tempus an poßit prorogari, vel ſaltem ſuſpendi per partes ſi ſtatutum limitat illud in præparatorijs litis.d.c.ex ratione. nu.25.

Tempus etiam ſi lapſum eſt tantum in quo appellans non poteſt proſequi in termino, tamen pendente termino non poteſt iudex a quo prouidere in cauſa. c. perſonas.nu.22. 7

Tempus decem dierum ad appellandum, an currat ipſi domino a die ſententiæ, vel a die notitiæ.c.Nicolao militi.nu.19. 75

Tempus primæ inſtantiæ, quæ triennio durare poteſt, an partium conſenſu prorogari poßit.c.ex ratione.nu.19. 13

Tempus vt non currat propter carentiam iudicis eſt conſilium, vt appelletur coram honeſtis viris.c.ſi iuſtus metus.nu.32. 89

Tempus triennij ſeu primæ inſtantiæ, an poßit prorogari conſenſu partium. c.ex ratione.nume.19. 13

Terminus aßignatus de conſenſu partium, an poßit per iudicem prorogari.ibid. nume.28.

Terminus ad proſequendam appellationem, tam in appellatione a diffinitiua, quàm ab interlocutoria, & tã a iudice delegato, quàm ab ordinario poteſt ſtatui, nec tamen poſſunt iudices ad hoc cogi, & niſi ſtatuerint terminum, appellans habet annum.c perſonas.nu.2. 5.& 6

Terminus iuris appellationis proſequendæ qualis & quando incipiat, an & per quem poßit abbreuiari.c.oblatæ.nu.2. 58

Terminus ſtatutus a iudice, vel a ſtatuto ad excipiendum, non comprehendit exceptionem nullitatis.c.dilecto. nu.112. 98

Terminus iuris in cauſis beneficialibus non poteſt per iudicem a quo immutari, niſi partibus non contradicentibus, vel conſentientibus, & per lapſum termini hominis non deſeritur appellatio.c. cum ſit Romana. nume.16.& 17. folio 7

Terminus ad probandum cauſam ſuſpicionis debet aßignari per arbitros, terminus ad expediendam cauſam debet aßignari per iudicem recuſatum. cap.cum ſpeciali.nu.12. 71

Terminus decem dierum ad appellandum non poteſt prorogari per pactum.c.ex ratione.nu.27. 13

Terminus hominis ad arripiendum, vel proſequendum appellationem, an poßit per iudicem prorogari.c.ſæpe.nu.27. 41

Terminus ad appellationem proſequendam, ſiue iudicialiter, ſiue extraiudicialiter appelletur, idem eſt, quia habet appellans a iure annum.cap.cum ſit Romana.nu.1. 7

Terminus aßignatus per iudicem ad probandum, vtrum poßit ſuſpendi per compromiſſum.c.ex ratione.nu.26. 13

Terminus ſtatutus a iudice vel a parte, an & quando habeat vim peremptorij ad totam cauſam.c.ſæpe.nu.13. 40

Terminus ad omnem defenſionem faciendam ſi eſt aßignatus, non includit defenſionem nullitatis.c.dilecto.nu.111. 97

Terminus datus de conſenſu partium, an poßit reuocari per iudicem altera parte inuita.c.ſignificante.nu.17. 83

Terminus ad proſequendam appellationem poteſt ſtatui, nec poſſunt iudices tamen ad hoc cogi, & niſi ſtatuerint terminum appellans habet annum. c. perſonas.nume.2. 6

Termini aßignatio iuncta cum delatione iudicis an & quando operetur dilationem, & habeat vim peremptoriæ citationis, & an hoc habeat locum, in definitiua an in interlocutoria.vide ibid.

Termini iuris & hominis differentia.c.oblatæ. nu.11. 59

Iudicem recuſandi forma & practica.c.cum ſpeciali.nu.1. 69

Termini

Index.

Termini facto appellanti quid operetur & effectus reſultent cap. Nicolao militi. nume 6 75

Termini aſsignatio, qui habet vim peremptoriæ citationis, an habeat locum in appellatione a diffinitiua. c. ſæpe. nu. 30. 41

Termini lominis per lapſum deſeritur appellatio, tam ab interlocutoria, quàm a diffinitiua. d. c ſæpe. nu. 15. 40

in Termino aſsignato an poſsit comparere appellatus, & cogere appellantem ad proſequendum. c. perſonas. nu. 14. 6

Tertius comparens pro ſuo intereſſe, an poſsit recuſare iudicem. c. cum ſpeciali. nume. 45. 71

Tertius, cuius non intereſt, admittitur ad opponendum exceptionem excommunicationis. c. cum parati. nu. 2. 23

Teſtamenti exhibitionem petenti, an poſsit opponi aliqua nullitas. cap. dilecto. nume. 13. 98

Teſtes ad perpetuam rei memoriam, coram quo iudice debeant examinari. rubr. nume. 45. 4

Teſtes deponentes ſuper notorio tenentur reddere cauſam ſui dicti, etiam non interrogati. c. conſuluit. nu. 3. 20

Teſtis ſi accuſatur de falſo, vel obiicitur exceptio criminis contra teſtem, an debeat interim ſuperſederi in cauſa principali, & ibi de exceptionibus, quæ non contingunt cauſam principalem, & quando non obſtante appellatione ſuper ipſis, poſsit cauſa principalis expediri. c. ſuper eo. nu. 2. 18

Teſtis in his quæ percipiuntur ſenſu intellectus, debet ſemper reddere cauſam ſui dicti, ſecus in his quæ percipiuntur ſenſu corporis. cap. conſuluit. nume. 4. folio 20

Teſtis deponens de fama, debet etiam non interrogatus reddere rationem ſui dicti. c. dilecti. nume. 7. 4

Teſtium aliorum receptio an valeat, ſi appelletur quòd non recipiatur Titius in teſtem, quia excommunicatus & recipiatur. c. bonæ. nu. 31. 50

Timor iuſtus ſufficit, nec requiritur quòd quis expectauerit violentiam in actu facti. c. ſi iuſtus metus. nu. 9. 18

Timor ſi poſt appellationem eſſet, an ſit iteratò appellandum. d. c. ſi iuſtus metus. nume. 15.

V

VEndicans fundum debet per confines, & cohærentias declarare. ca. ſignificantibus. nume. 4. 47

Verba, & poſtea quandocunque, an faciant dilationem. capit. perſonas. nume. 21. 7

Verba vtrum ſecundum intentionem proferentis ſint intelligenda. c. ſecundò requiris. nume. 1. 38

Verba an & qualiter in ſtatutis & reſcriptis debeant intelligi, vt aliquid operentur vltra ius commune. c. paſtoralis. nu. 2. 25

Verbis ex æquipolentibus quid proferatur, non refert. capit. ad audientiam. nume. 4. 31

Vicarius generalis quòd in vno caſu in eccleſia ponitur. cap. peruenit. nume. 4. folio 30

Victus, qui appellauit, ſi ſingulariter compromiſit negocium principale, & non negocio appellationis, an interim currant fatalia. cap. ex ratione. nume. 21. folio 13

Vocem ſuam aliis committere quis poteſt etiam non impeditus, omnibus volentibus. c. conſtitutus. nu. 8. 44

Vt, dictio, quomodo ponatur. c. vt debitus. nu. 1. 61

Vtilitas publica vbi verſatur, poteſt iudex procedere etiam inuitis partibus. c. oblatæ. nume. 4. 58

F I N I S.

VENETIIS APVD IVNTAS.

M D L X X V I I I.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DE GRANADA